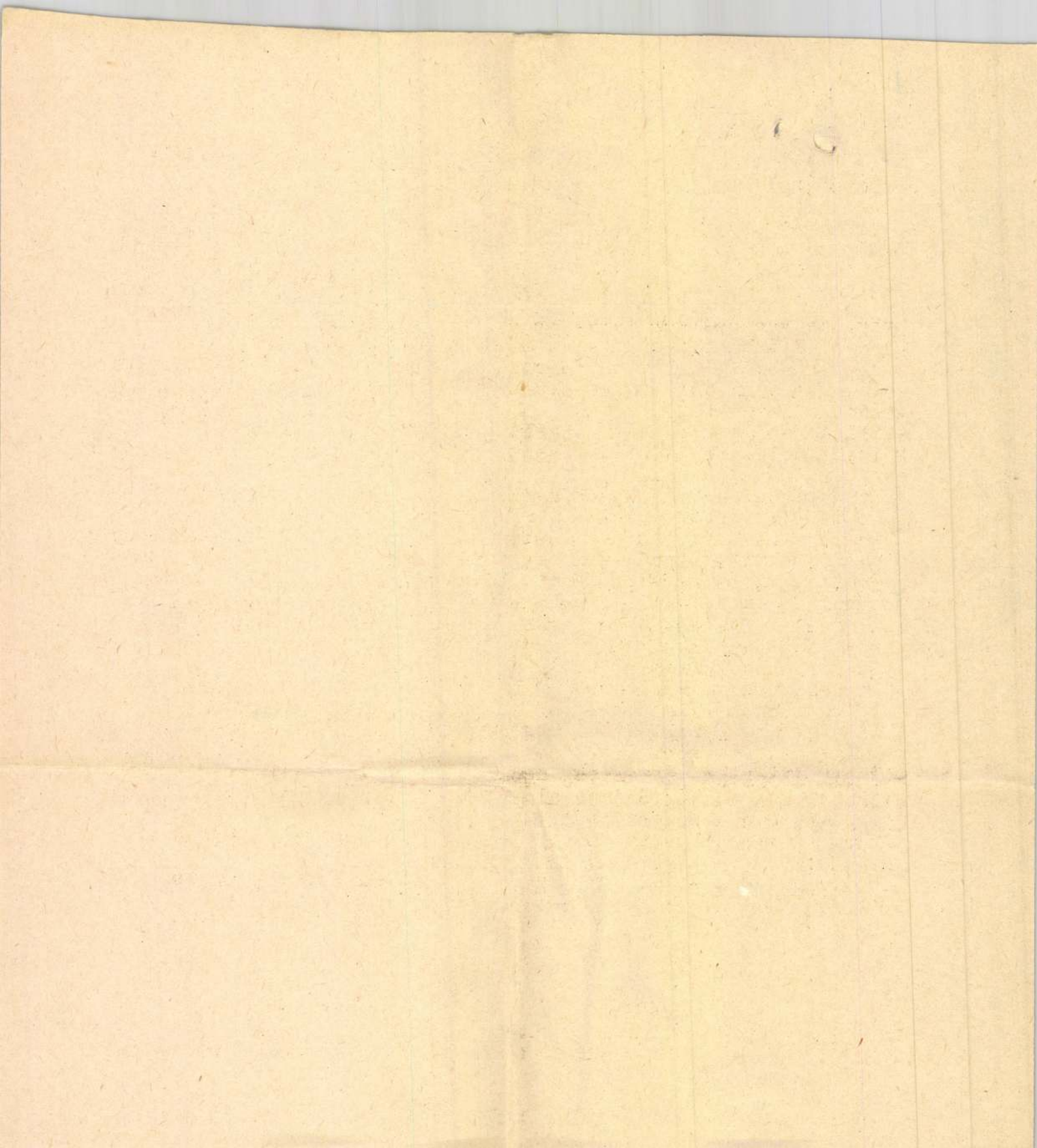

102 Szombat délelőtt.

- Az egykori naiv költő után szóljunk egy mai naiv festőről. Hogy is jellemezte őket Ortutay Gyula?
- E művészet tanulmányozása során szemünk láttára lépnek ki az évszázados hagyományok őrizte formák a névtelen közösségi hagyományi művészi kötöttségei közül azok a paraszti személyiségek, akik már az egyéni kifejezés tartalmait formáit keresik. Ezt keresi Olisekné Farsang Erzsébet kápolnásnyéki paraszt asszony, s akivel nadapi kiállításán beszélgetett Nagy Piroska.
- Ez a Pázmány hegy, de kedves, évszázadokkal?
- Ez a Bzegeden a Fekete-ház abba aludtunk egyszer, ~~ah~~
- Más környékre is elmegy témáért?
- Most már van pár külföldi kép is megfestve, mert Olaszországban is jártam, onnan is van három képem, Jugoszláviából is van, Erdélyből is, és Csehszlovákiából is.
- Ez egyéni utazás, vagy
- Igen, ilyen turista, turista ut.
- Férjével szokott menni?
- Igen.
- Kocsijuk van, ugye?
- Kocsi van, de Ibusszal megyünk.
- Láttott-e hasonló művészetet külföldön?
- Sajnos ott nem láttam, mert olyan múzeumokba voltam, ahol a nagyok voltak láthatók, nem ilyenek.
- Soha nem tanult festeni senkitől?
- Nem tanultam, nem csak rajzolni szerettem.
- És sokáig érnek ezek a témák?
- Sajnos nehéz. Gondolom aki tanulta, az könnyebben boldogul vele. De ez a farsangi jelent is, ez is, talán egy évnél tovább készült bennem, hogy gyerekkorba mentek az is emlékszem rá, hogy mentek koccintgattak a prësház előtt, ez annak az emléke. De itt beleszólt a férjem, mert mondta, hogy a ló lába nem ilyen.
- Ön az első kritikusa? a feleségének?
- Igen.
- Ön látja először.
- Igen, én vagyok, de valamikor úgy néz ki, hogy jó kritikus va-

Olisekné Farsang Erzsébet
mai festő

gyok, de van amikor talán erős.

- Erős, hát Ön olyan szigorú bíráló?

- Igen, annyi kiállításra járunk most már, hogy már lassan kezdem megismerni ezt a művészetet én is, és most már látom, hogy talán hol van hiba.

- Beletörődött már, hogy művészsasszony lett a felesége?

- Igen. Bele kell törödni, mert őneki ez a mindene, ez a mindene ez a mindene, és

- Ez nagyon tehetséges, elismerik, szeretik, hát nem hozott szegyet a férje nevére.

- Nem. Ma is bent voltunk Pesten, és még én mondtam, hogy menjen el addig a Hősök terein van a múzeum menjen el addig, míg énnekem elfoglaltságom van, utána jöyünk haza együtt, de mondta, hogy nem haguel engem, majd együtt megyünk el utána. A rádióba hallunk valami kiállításokat, van amikor én mondom, hogy menjünk akkor, mert ez biztos nagyon jó lehet.

- És az Ön foglalkozása?

- Én asztalos vagyok.

- Erzsikének tulajdonképpen muszáj is volt a családban értő közönséget nevelni, akivel meg lehet beszélni ezeket a dolgokat.

- Azért itt sem könnyü. Talán

- Talán irigylük Erzsikém, nem?

- Lehet, nem tudom. Sajnos előfordul az, hogy ha ujság megjelenik akkor nem szólnak hozzám.

- Nehezen viselik el, hogy egy közülük való falusi asszony kinőtt föléljük nőtt, és országos hírnevet szerzett.

- Ezt nem tudom.

- Ez hanyadik kiállítása Erzsiké?

- Ez a 18. kiállítás, volt a Nemzeti Galériába is, Kecskeméten is, Debrecenbe is volt már így

- És vajon a legközelebbi kiállítása mikor lesz, és hol, tudja-e már?

- Igérve van Kecskemétre.

- Hány év termése ez a kiállítási anyag?

- Hát itt nem sok évet mondhatok magaménak, mert 70 óra festek csak úgy, hogy

- Tehát 7 esztendője.

- '89-be ismertem meg Bod Lászlót, aki mondta, hogy érdemes lenne.

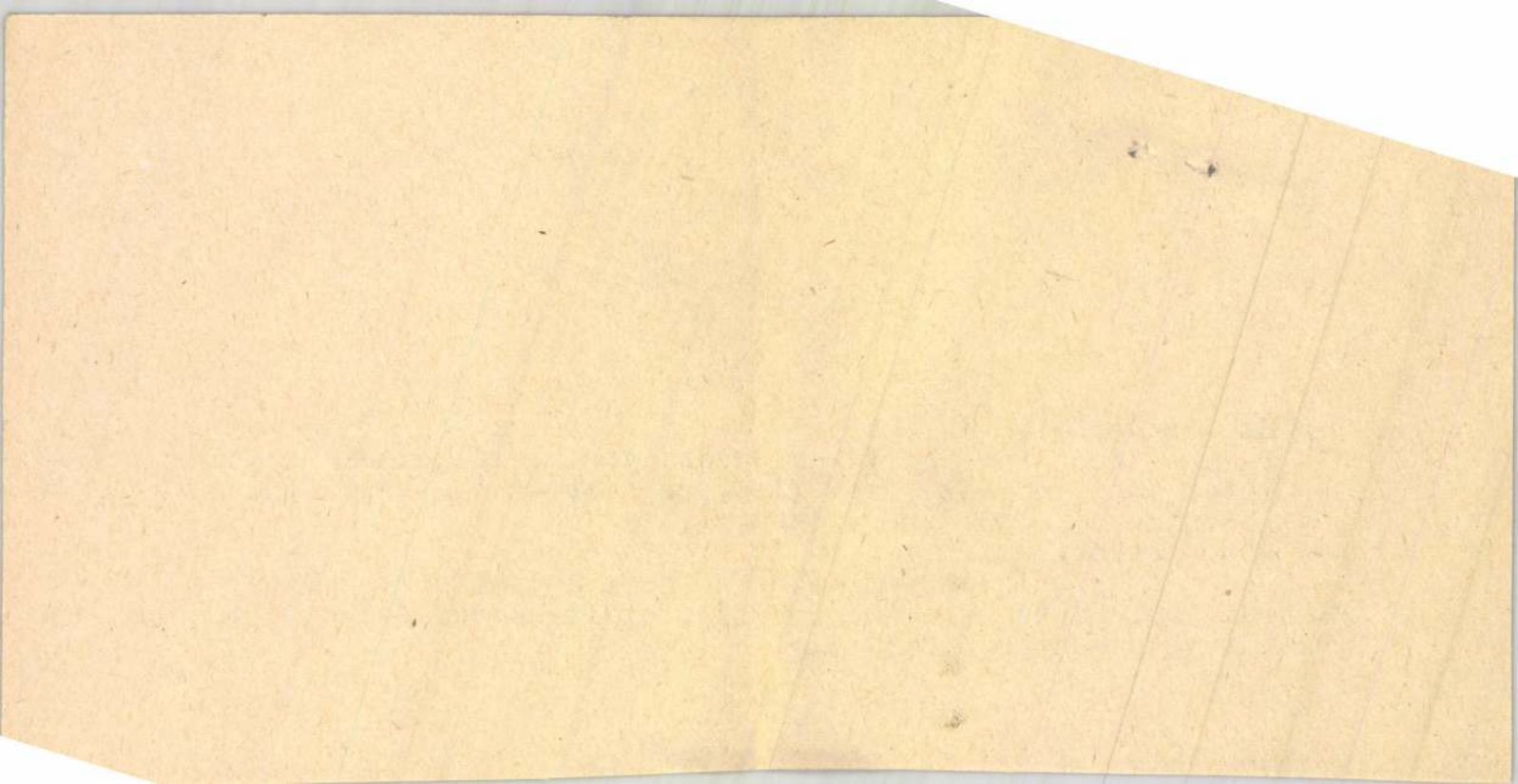
- Kápolnásnyéken él, megfestette a Vörösmarty prэшházat is. Szereti Vörösmartyt mint költőt?

- Igen. Most már képet is már négyszer is festettem. Ez a Vörösmarty prэшház,

- Igen.

- Na itt van a székely kapu,

- Ez székelyföldi emlék?
- Igen. A festményem ott van, asszonyok beszélgetnek az utcán,
- Itt egy-egy novella, novellák, és költemények képekben.
- Az volna ut a tündérországba.
- Kása-hegyek, szivárványon át vezet az ut.
- Ez a madár háta ez van még a Nemzeti Galériába. Az Dinnyés körül van. Ez az éjféli harangszó, ez is kedves emlék volt, amikor tavaly mentek éjfélikor.

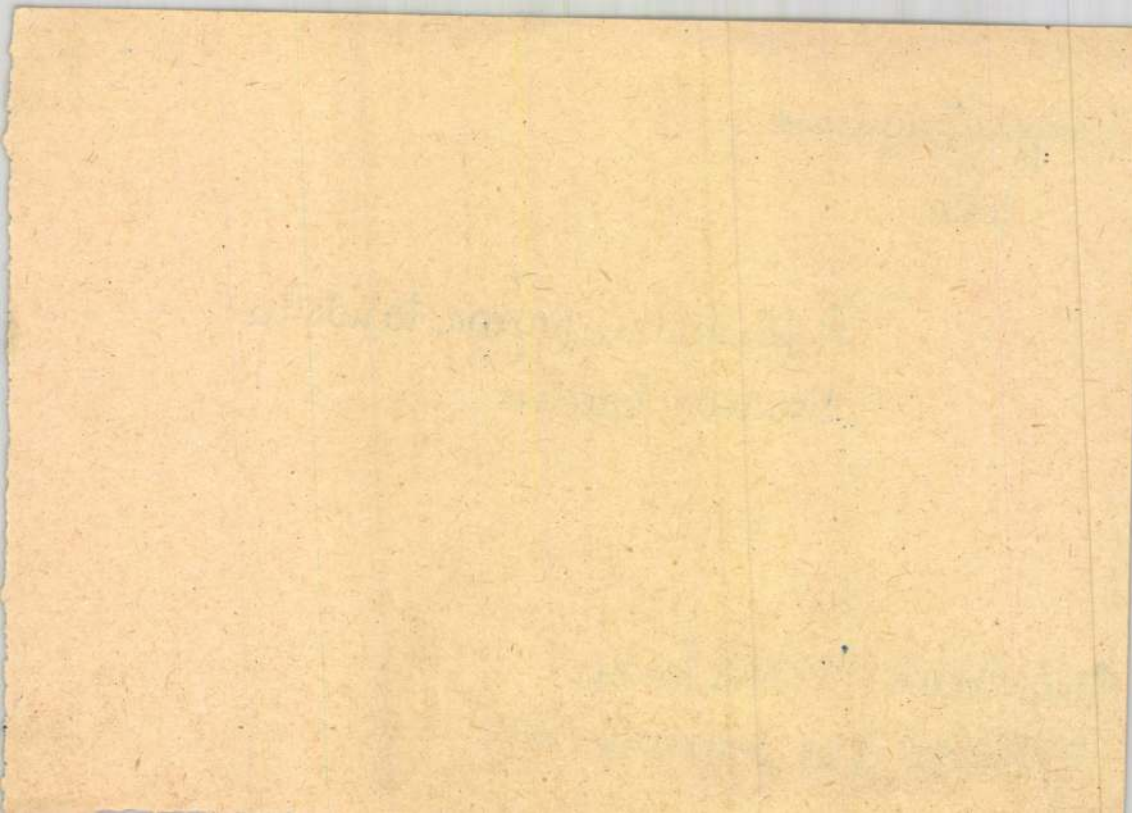
M. D. K.

Olegay Sigmund
festö

A föiskolan rajona taintolla
Vadain Endret

Gregi Paluë : Vadain Endre.

Märvenet, 1961. maicus. -13l.

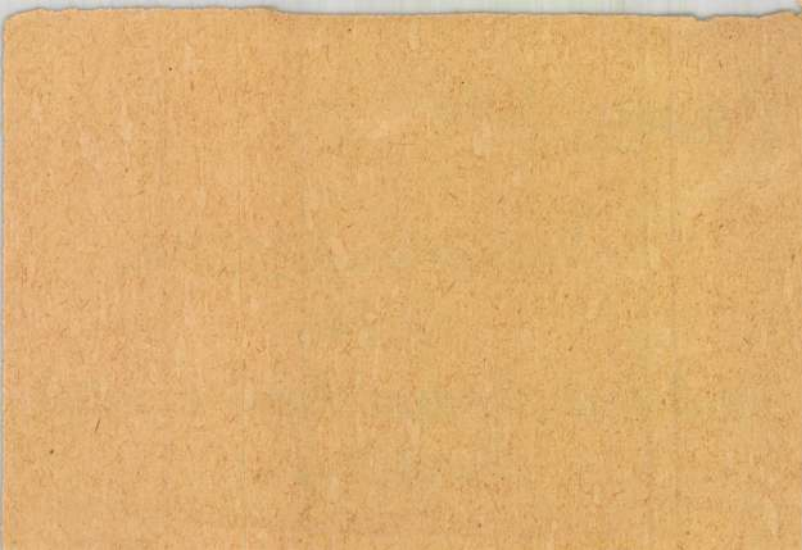

Olivescu, festő

Páris tartás, 1930. 25 r.

608. l.

Kós Károly: Erdélyi képművészek
kiállítása.

M. D. K.

OLINESCU Marcel

1920-ban Nagybányán a Szabadiskola tagja

Réti: Nagybánya . . . Bp. 1954 334.1.

1872

OLIVETTO, L. M.

1872 - 1873

1872 - 1873

OLGYAY ZSUZSANNA

Az Eötvös József Alapítvány 1991. június 18-i kuratoriumi
ülésén támogatásban részesített pályázatok. - ÉS 1991. aug.
9. 12.p.

Olgay Zsuzsanna
Bécsi képzőművészeti tanulmányok
folytatására 50 000 Dev. Ft

Olits Paul, lakatosm.

Budán dolgozott. Szül. országa Croatia. Róm. k. Budán
polgárjogot nyert. 1809. IX. 1. 250. o.

Temesváry Ferenc: Lakatosipari érdekességek a Magyar
Nemzeti Múzeum gyűjteményében. 237. o.

Folia Archaeologica. XVII. 1965. Múzeumi Ismeretterjesz-
tő Központ. Bp.

1870

1870

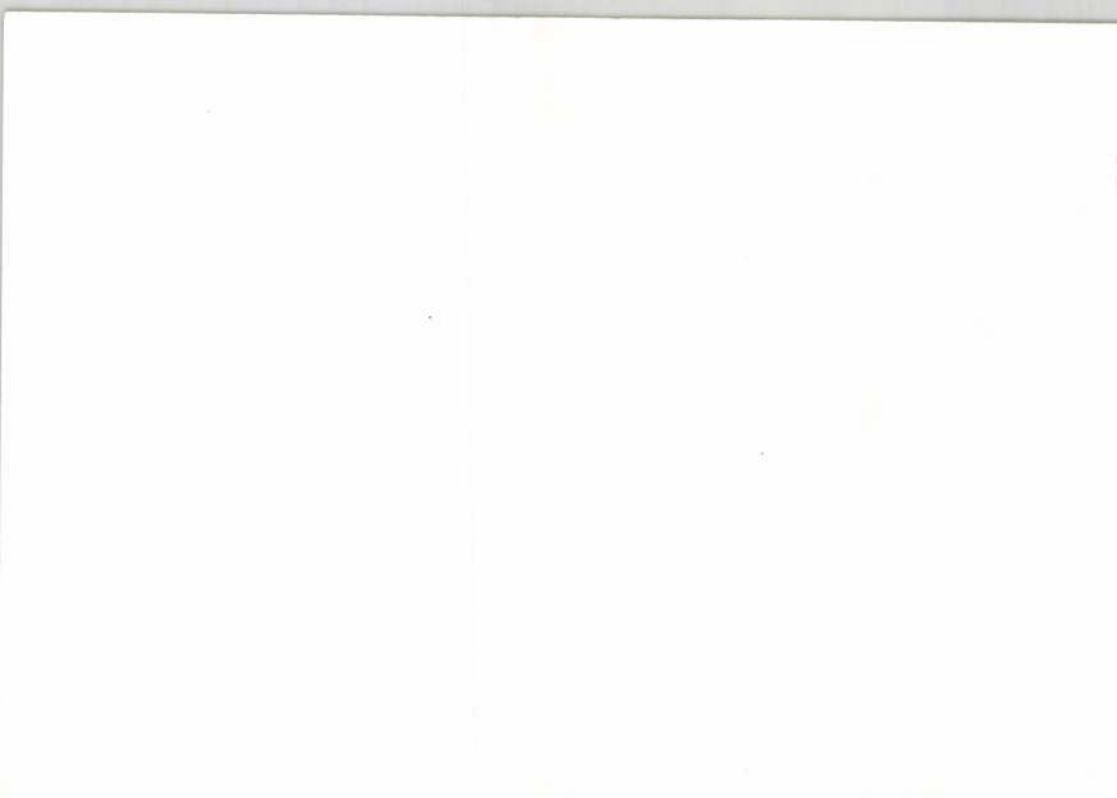
1870

1870

OLIVIERI, Lucilla

Szabó György: Lucilla Olivieri hüllőtanára
Dorottya utcai tornában. = MN XLVII. 1984
febr. 8. 32. sz. 7. p.

Bp. Dorottya v. hüllőtanára.

OLIVIERI Lucilla festo (1948-)

[Lucilla Olivieri festonimen kiällitän
: Dorothy utrai Kiällitaterem, 1984. jan. 12.
-feb. 5. / a kiäll. send. Baudou
T. Honn. - Bp. Miss, 1984 [6] p. ll]

Példányszám: 4000

ISBN 963 402 339 1 [ISBN 963 402 339 8] füzött :
25,- Ft

5., Csövek és csőszerelvények. – 1985. – 47 p. : ill. –
(Szabványosítási szakkönyvtár, ISSN 0324–7287 ; 42.)

Példányszám: 2000

ISBN 963 402 378 9 füzött : 50,- Ft
744.426.5:006.72(075.8)

3210.

Magyar Sándor

A szabványos ábrázolás alapjai : Közép- és
főiskolák számára / Magyar Sándor. – 2. jav. kiad. –
Bp. : Szabvk., 1985. . – 29 cm

ISBN 963 402 415 7

2., Gépgyártástechnológia. – 1985. – 42 p. : ill. –
(Szabványosítási szakkönyvtár, ISSN 0324–7287 ; 30.)

Példányszám: 3000

ISBN 963 402 416 5 füzött : 23,- Ft
744.426.5:006.72(075.8)

Magyar Nemzeti Galéria kiadványai → 140.

A Magyar Nemzeti Galéria régi gyűjteményei (angol)
The Hungarian National Gallery : The old
collections → 141.

A Magyar Nemzeti Galéria régi gyűjteményei (német)
Ungarische Nationalgalerie Budapest : Alte
Sammlung → 142.

3211.

**A magyar rajzművészet mesterei / Magyar Nemzeti
Galéria.** – 1. . – Bp. : MNG, 1985. . – 23 cm

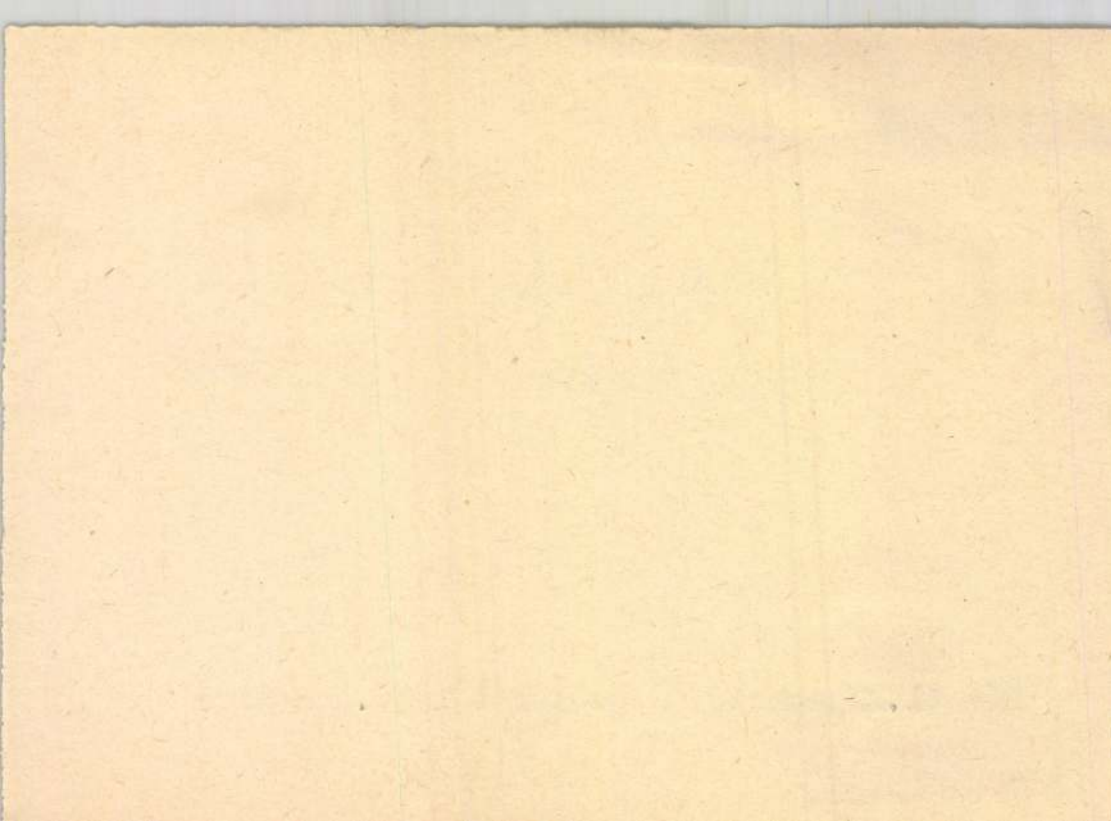
403

F. Oliva jelével

"Kisvárosi levelek" o.v. 11x50
J. l. b. F. Oliva Ad. 6000 Ft

BÁV 41. Képekkiadó

Budapest 1976. december

Oliva jelsével 1771-60t.

"Virágrendelet" gouache 31x22 cm Védelt.
Külföldi ár: 8000 Ft.

"Virágrendelet" gouache 31,5x22 cm Védelt.
Külföldi ár: 8000 Ft.

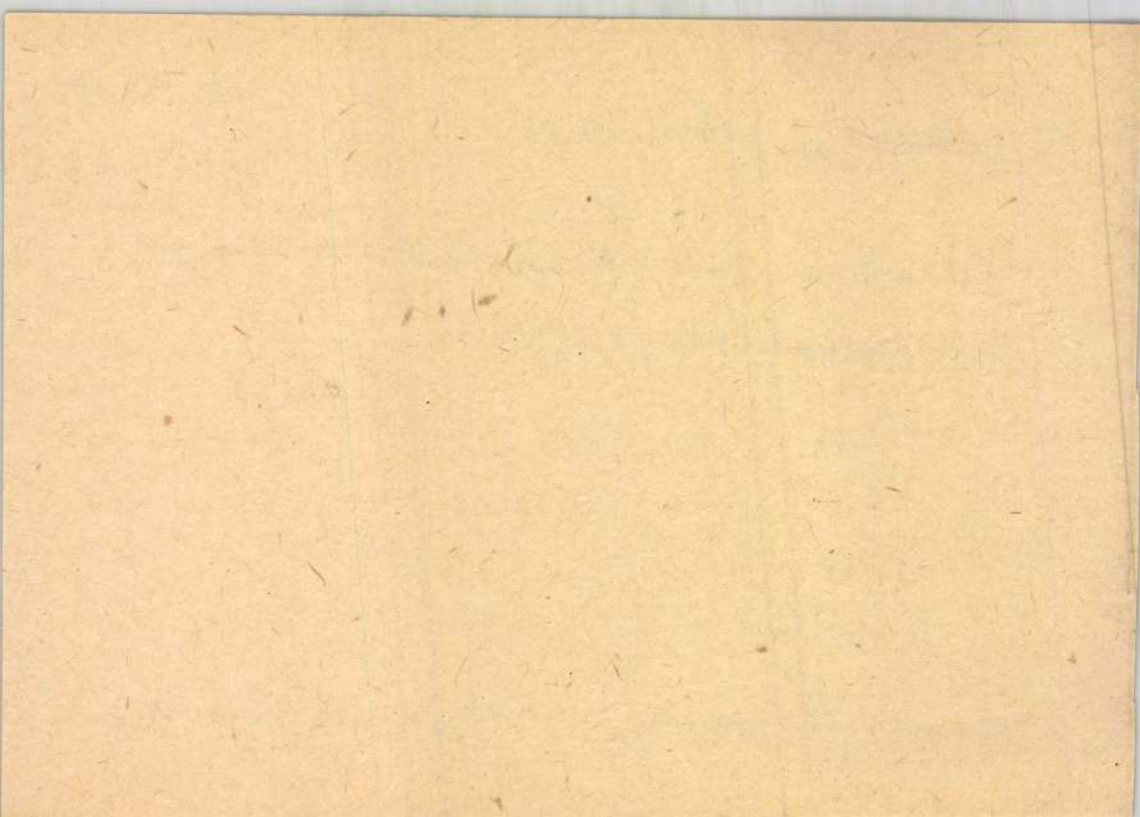

Olivier litografus

K.O.K

halott a multszárad: magyar
archéplitográfia.

Jenni, A magy. Könyvt. 1960 26.

ollételjdi Ollé Irén, textiles, 1940. végbize-
nyitványt nyert

Iparművészeti / Isk. Évk. 1880-1941. Sp. 1942.

33 1.

Sz. Anya tiszteletére 1719-ből.

homlokzata teljesen disztelen, sima.
kővel díszített kapuzat. Felette egy

Oromzat fogja össze a torony alsó
ésben kis ablak van. A lizénával kere-
rives ablak.

választott két dongaboltszakaszos hajó.

a mennyezetig érők. Szentélye kupola-
lvédü kórusa félkörívvel kapcsolódik
atlakozik a sekrestye

XIX. század vége.

a, jelzés nélkül, Régebben Szt. István
ra is volt.

MDK

Ollé Vilmosné

A Műterem kiáll. Művészet 1938.

120.1.

1864

1.0.1

1864

1864

Illyefalvi: Pesti és budai polgárok 1686-1848.....^{II. 203}

Név: Ollenburger Franciscus

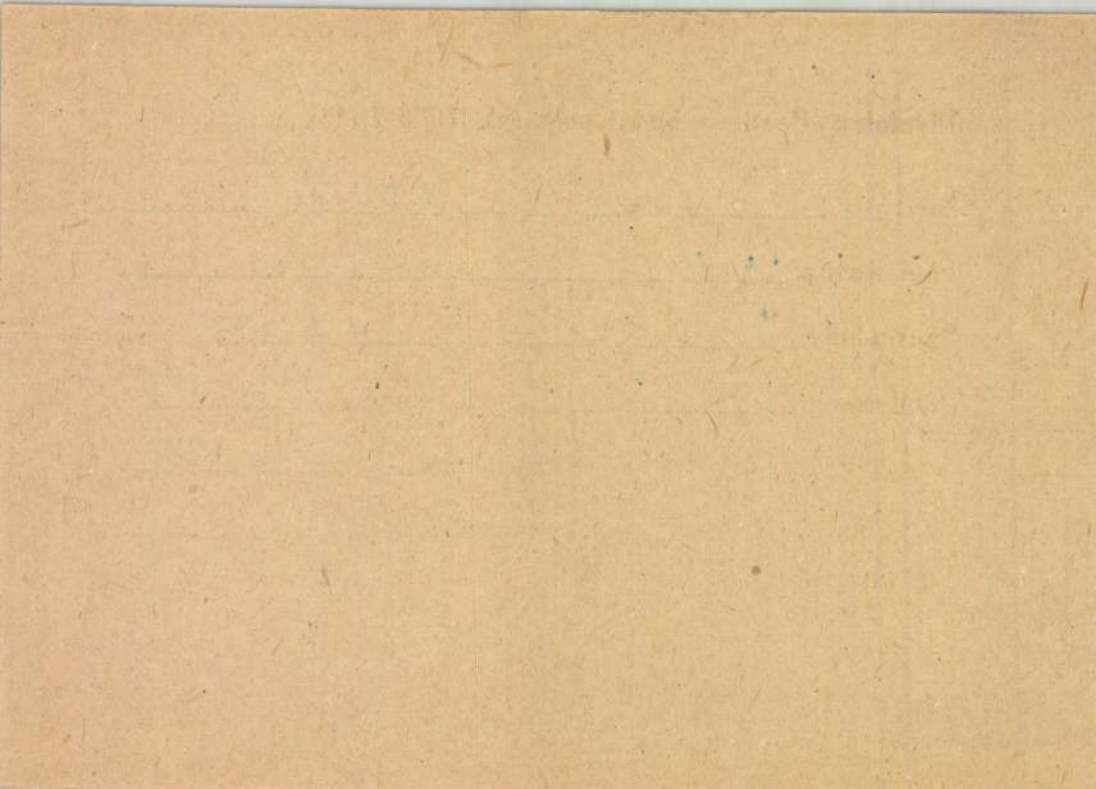
Foglalkozás: üvegcs (Vitrarius)

Szárm.hely: Weilheim ex Bavarie

Hitfelekezet: R.k. Csal. állapot: házas

A polgárjog megszerzésének időpontja: 1790 XI. 12

A polgárjogért fizetett összeg forintban: 12

OLLENHEIZ

festő

Festetics Imre és feleségének Boronkay
Katalinnak 1802-ben készült portréi a kőszegi
Jurisics Miklós Muzeumban

Id. fényképüket: Vasi Szemle, 1991.1. 93.p.

Höfe - Hintergründe

von Manfred Kossok

hnsitz, Haushalt,
tschaftliches
turelles Machtzentrum
en oder fürstlichen
ermittelt auf besondere
: Kulturgeschichte
n Epoche. Jeder Band
den Leser in das
Hofes mit seinen
und Eigenarten.

elms von Oranien

4 farbigen und
n Abbildungen,
nd Stammbaum

s II.

mit 20 farbigen
ßen Abbildungen,
f Stammbaum

Ollert Andra's

aracuyozo

1804

l. Bröggermyer's

36.1

10758.

rosszékben párnával feltámasztva
kit a melléte térdelő úr átka-
rossztalnál, az orvos a recipét írja.
NölgY és öt úr van. Az előbbieK közül
egy pedig a kredencz előtti asztal-

NS LEZTER TAG.

Seele,
Ihren Lohn,
afehle,
nn.
kohl in Wien auf den hohen Markt

O. 4 cm.

34-901

-901-1.

Ollert Kerentőz
Füvés Nagynében
Kőmagyótyj. 241. l.

1349

Christianus/Crestell/Ollert, e. 1588—16
47.) Ilyen jegyű mű nem ismeretes., de hasonló a
van az alábbi tárgyon. — *Arbeit mit dieser Marke nicht
ähnlichem, gravierten CO Zeichen ist die folgende Arbeit.*
Serleg, későbbi tojásnodusszal és vésett l
späterem eiförm. Nodus u. grav. Lambr.
Piarista-Múzeum — Piaristen-Museum, B.

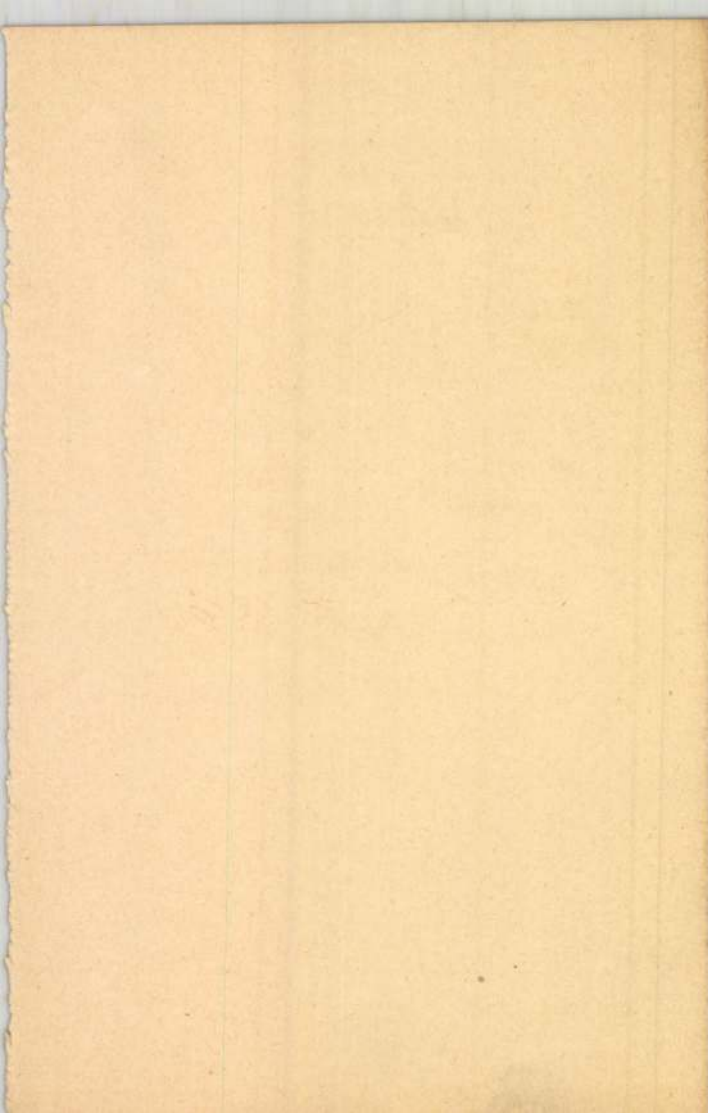
Ollert Crestell

étvá 1588

land

Győrfai Nagyszabó

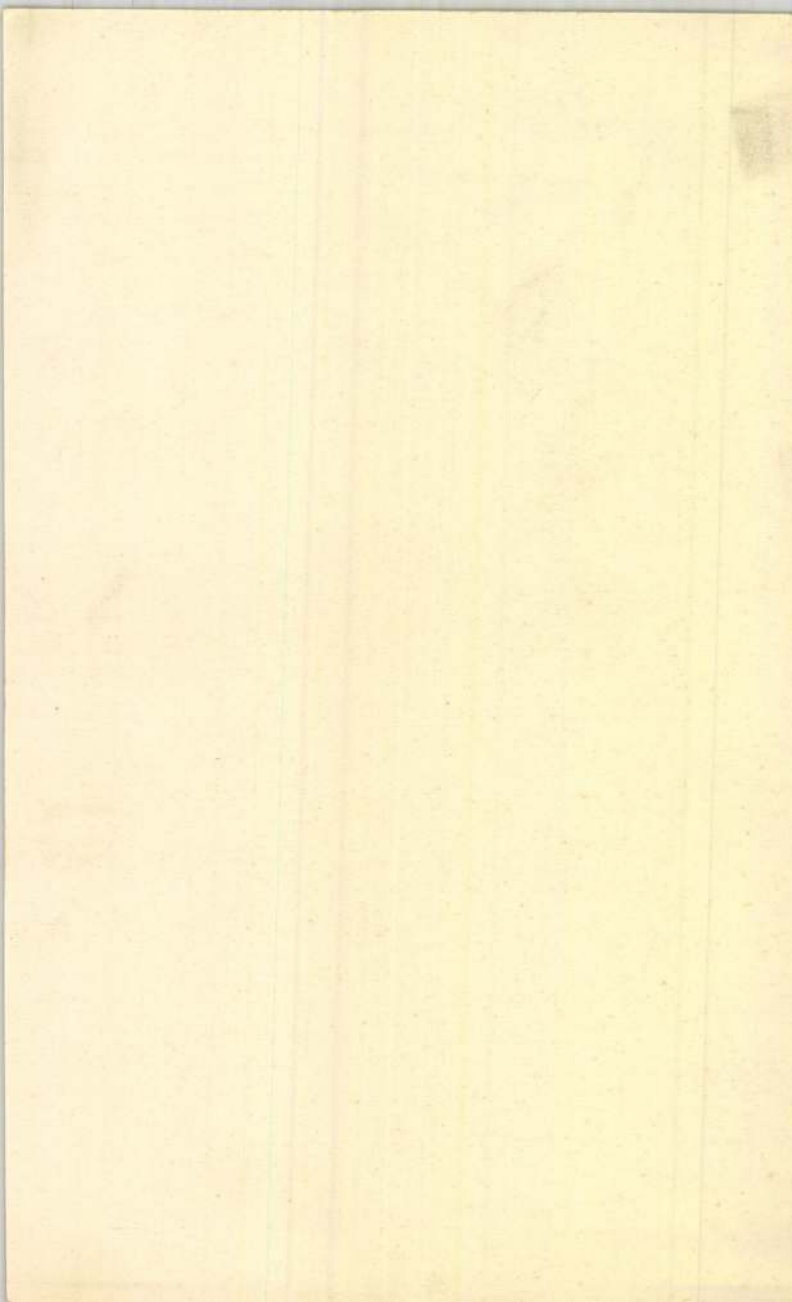
Arch. Gt. 1910 414

Ollert Kerestély

ötven

Könyvtárj. 1349. n.

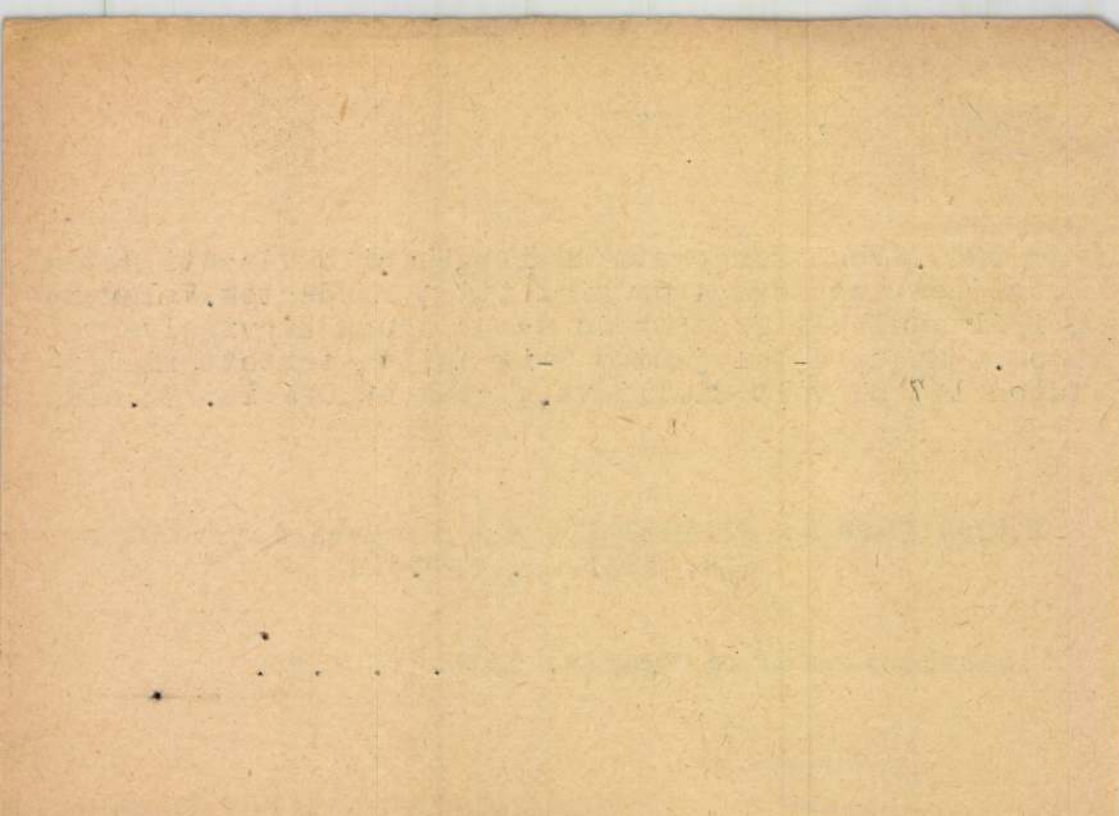

OLMANN BÉLA, szobrász

Az 1940. évben rendezett "Nyiregyházi Művészeti Hetek" keretében nagy országos kiállítást rendeztek, valameny-nyi élvonalbeli festők és szobrászunk képviselve volt azon. A május 4-től június 3-ig nyitva tartott kiállításon 148 mű volt kiállítva, köztük az övé is. 32. old.

DIENES ISTVÁN: Művésztelep a nyiregyházi Sóstófürdőn, 1951-54. 25. old

Szabolcs-Szatmári Szemle, 1970. V. 4. sz.

Olmutzer Jakob

ötör

1828 Kemärk

Hammaggaromahönk 42 l.

T. 3918.

ól balra a hadi ékitményektől
t paizson.

Sr.

eur

py

ins

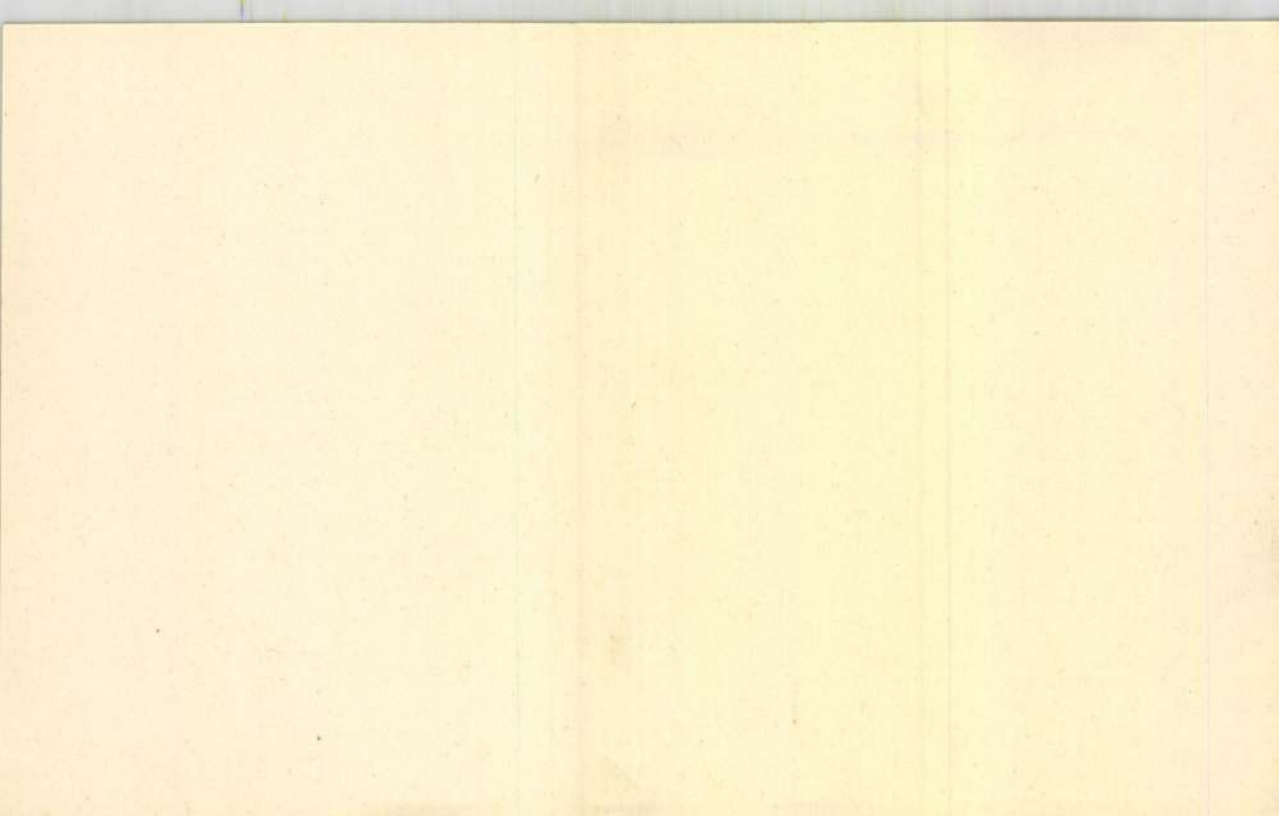
5.3 cm.

1-14150.

Olmitzer Jarabik

öfweis

Königsplatz 949.72

M Jacobus Olmützer Junior, e. 1802—1828, MC 1826.

- Nr. 923 a) 2 gyertyatartó ellipszis alaprajzú talpon baluszterszárral. —
2 *Leuchter m. ovalem Fuß u. Balusterstiel.*
Báró Wieland Albertné, Farkasfalva — *Farkasdorf.*
- Nr. 922 b) Ecet- és olajtartó, közepén álló nőalak. — *Essig- u. Öl-
behälter, in Mitte stehende Frauengestalt.*
Spóner Sándor, Tálya. (Szerző tulajdonában van Spóner Pál késmárki
ügyvéd kiadási naplója, amelyben e tárgyról az alábbi bejegyzés olvas-
ható — *In einem Ausgabenbuch des Keszmarker Advokaten Paul v.
Spóner im Besitze d. Verfassers befindet sich die Aufzeichnung: „30, V.
1809. Essig u. Oel Aufsatz, Probe 13, G: 20/12--84 F.“ mit Blei-
stift: „In Tálja.“*)
- Nr. 923 c) 2 gyertyatartó. — 2 *Leuchter.* — Empire.
Dr. Márki Dénesné, Késmárk — *Kesmark.*
- Nr. 933 d) Ugyanaz. — *Dasselbe.*
Mottisiczky László Bp.
- Nr. 933 e) Kések, villák, szögű nyelekkel. — *Messer, Gabeln m.
7seitigen Stiel.*
Özv. Umlauff Antalné, Lőcse — *Leutschau.*
- Nr. 924
+ 936 f) 2 gyertyatartó. — 2 *Leuchter.* — Empire.
Özv. báró Wieland Artúrné, Lőcse — *Leutschau.*

= j

L 9

ll

^ 9 U der

Te Vló,

Vnyolc

Nacht Ten

MAGYAR IPARMŰVÉS ZET

A LÖBL-NYOMDA
HATVAN ÉVE

Irta Löbl Dezső

Olmutzer Jarab id

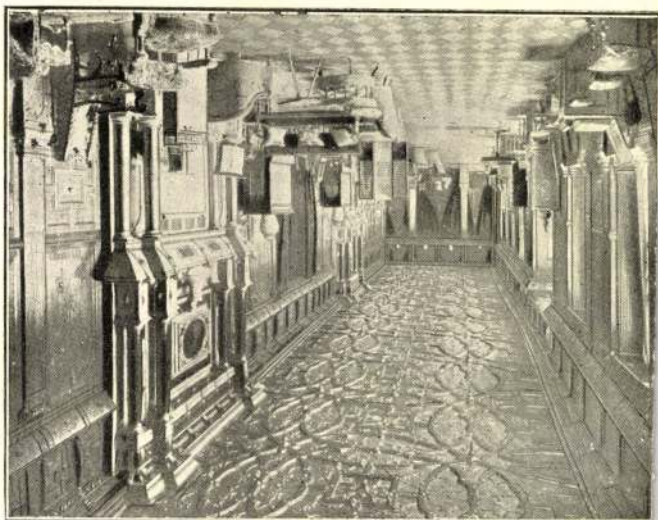
ötvs kéimert

Könnyötty, 158. l.

tt VII. nemzetközi építészkongresszus.

Hatfield House emeleti folyosója.

Hatfield House udvart része.

Olmixer Jakob

ätvös

1732 Késmárok

Kapnaggarornötvisök 25 l.

Chamisso P. 211.

of 1810

Olmutzer Jakob

Stvös

1760 Keimärik

O. János fia

Kapnagyarorsztövösök 25 l.

Cheloni perisodus T. 44.

Almúcker Tareb

ötör.

Kisvártokban leírás a 1732-ben
ott is élt ainkább gardáléodától
~~itt~~.

An Illéssy társ: Magyarországi
gi ötvörök 1732-ben. Arch. Ert
1904 évf. 392. l.

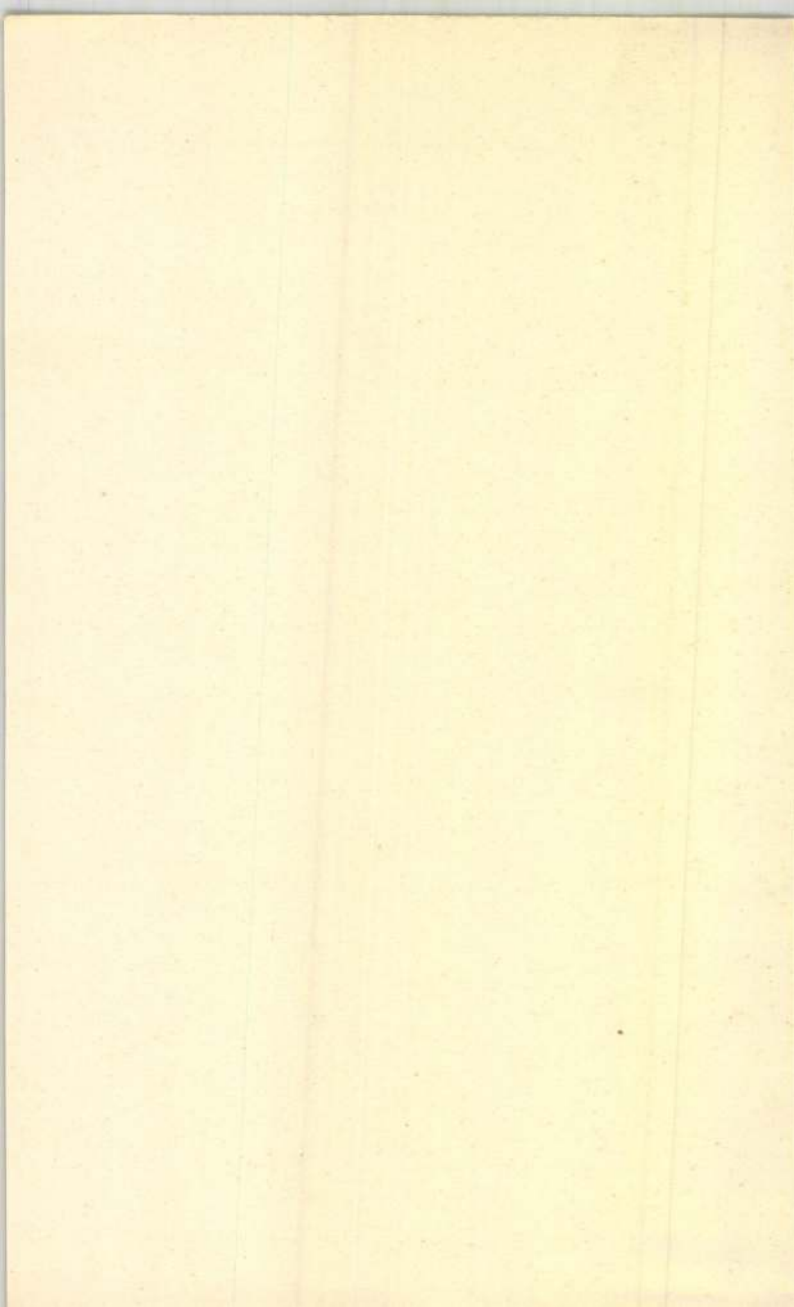
II
1396

— 225 —

Olmützer Jarab id

Öfös

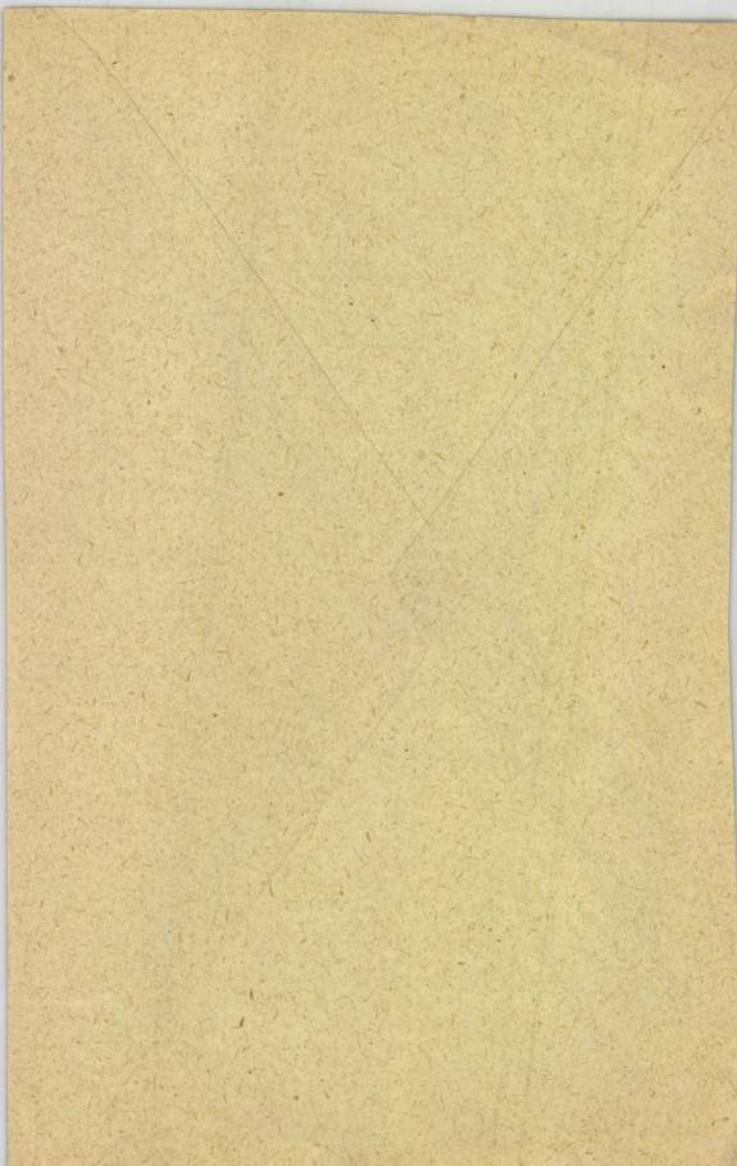
Könnagotij 944. n

Olmnitzer, Esaias
kémnárki lakatos-
mestere 1722.

l.

Bruckner György dr
A kémnárki cöher
fog. és művelődés-
történeti jelentősége.
Miskolc, 1941.
357.l.

Ollmann'ser Frau
Kassari ägypto^s

L.

Hadar-Kohl
1927.139.l

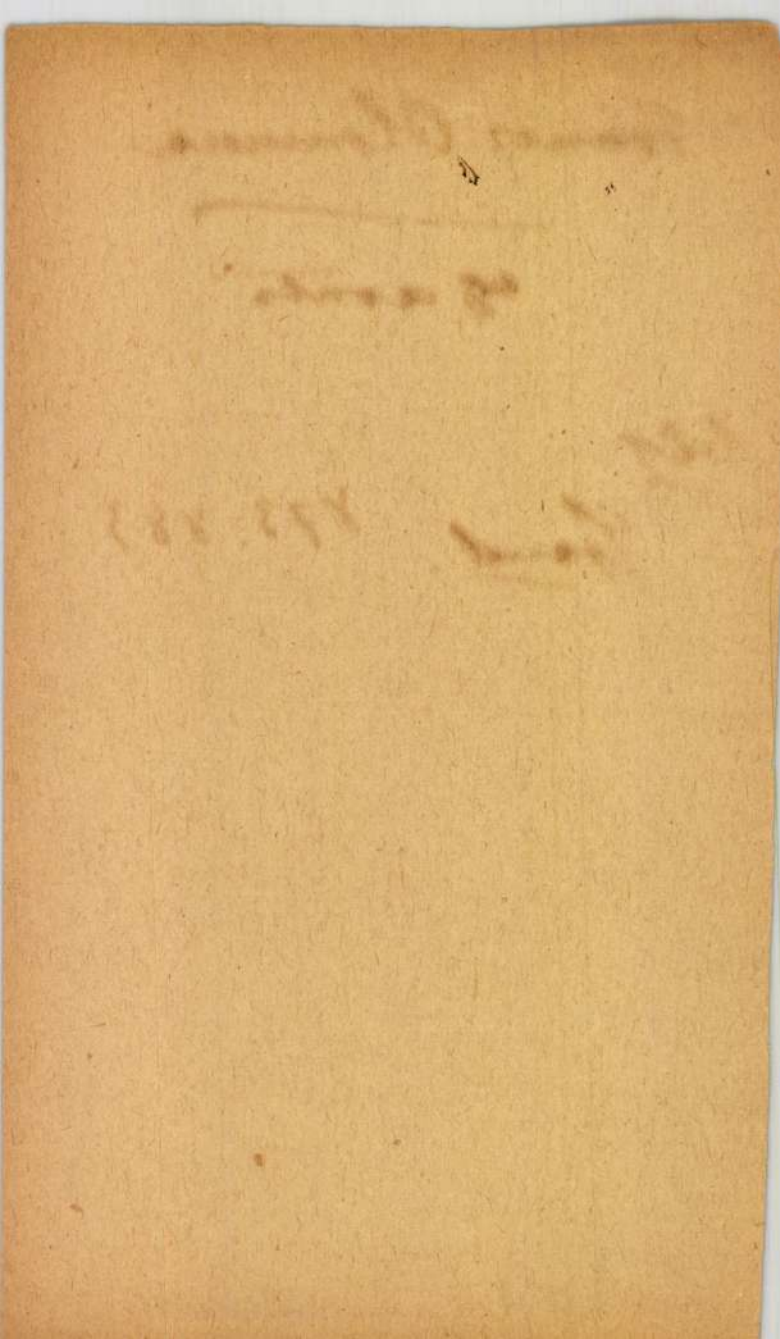
Francis Blomuer

4 conto

169

pend.

873.883

Olmüser Franck
igüento 1558.

L. Gladst. Köhl
1927. 136. l.

"den forde i telegen arviden von abradon.
 egypter forner parolaganae firtge: ullar
 alla minia. Ch aranyghygha renket aralagim
 alla wewen korha, wirtge felt geog corpog
 iratou a for katon: "MA", korne: IOSEPH.
 Pp. Rex "e a lot: "1782"
 rmi, orak, merka: 22: 19'1cm.
 n. III. for 150 for koru koru koru 1899. IV. 21-
 t Andromone orke an 1899. IV. 28-dk. 55-24 52ms.

with from 18798.

Olmuser Franz

ajándékos 1579.

A XVI. ÉS XVII.

Végre Szendrőt, Sabáczt és Orsovát h
1718. júl. 21-én megkötötte a paszszarovic
részéről és az Olt folyóig terjedő kis Oláhors
méterrel növekedtek III. Károly országai. 1724-b
az ú. n. Indiai társaságot; azután újra Bécsbe t
bízták a birodalmi hadsereg vezérletét, de még
hívták s Sándor, württembergi herceget nevezte
és lotharingiai Károlynak egybekelését és azut
tét kiállította a turini Armeria-Reale olasz királyi

Sisak (a félvértől jobbra fent) kékre
rozettákkal és gömbölyű fejű szegekkel van dis
áll. Az orrvédő vas alul háromszögű lemezt k
aczelgömb szolgál díszül, hátsó részén pedig fo
kedő háromszöget képez, a mely sárga rézfejű
fegyvergyűjtemény.

Sisak (lent balra) csiszolt vasból, m
bordájú. Mindenik borda haránt bevéselt vonala
sokágú aranyozott csillag és turbánalakú gomb
fejű szögek vannak beverve. Az ellenző két len
lemezeknek belső széle többszörösen kikanyarító
stilizált liliomot, felső végén pedig kis gömböt k

Sisak, (lent jobbra) fényezett sima vas
a mely két darabból van összeszegecselve. A ki

L. Czobor-Szalay II. 374. l.

. század. Kiállította: Szirmay Alfréd gróf.
ja zöldre festett iharbőrrel borított és áttört mívű
fedett, a melynek két sarkába egy-egy mesterjegy,
gömbösfajú szegekkel van a bőrhöz erősítve.
US VILAKI. DE EADEM SARKÖZ. VILAK. TE
NIS, PRINCIPI NEMPE GABRIELI BETHLEN.
STI. A puzdra belső része kék vászonnal bevont.
eliratot későbbi tulajdonosa utóbb vésette be.
a is. Az egész, úgy látszik, egy teljes hadiföl-
en ugyanis megvan a hozzátartozó lószerszám is.
A leltár azt mondja, hogy az tirolai Ferdinánd
nantuai Anna hercegnővel tartott, ezt használta.

E szerint tegzünk kora Ujlaky
Györgytől már egy századdal megy
vissza. De lehet még régibb is. A rajta
levő ornamentika határozottan indo-
perzsa. A technika és az ötvösbélyeg
azonban magyar, mert hiszen a magyar
ötvösség már a kora középkortól
kezdve nem egyszer állott keleti befo-
lyás alatt. Tegzünk diszítványeivel
meglepő hasonlatosságot árul el a
szolyvai honfoglaláskori leletben talált

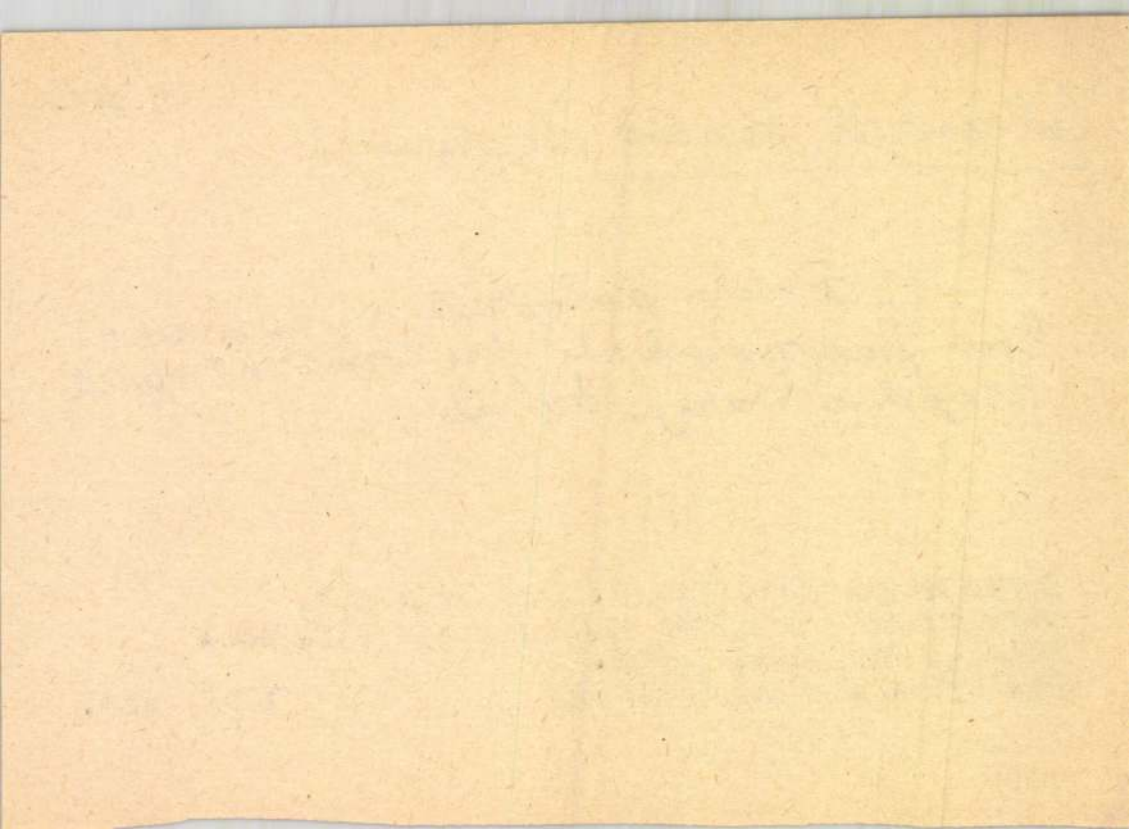
Olmoözi Fűrös, téglavető

H.D.K.

1550-ben dolozott az egeri vár-
ban, Nagyszombati Andrással együtt,
szedte Wargya János.

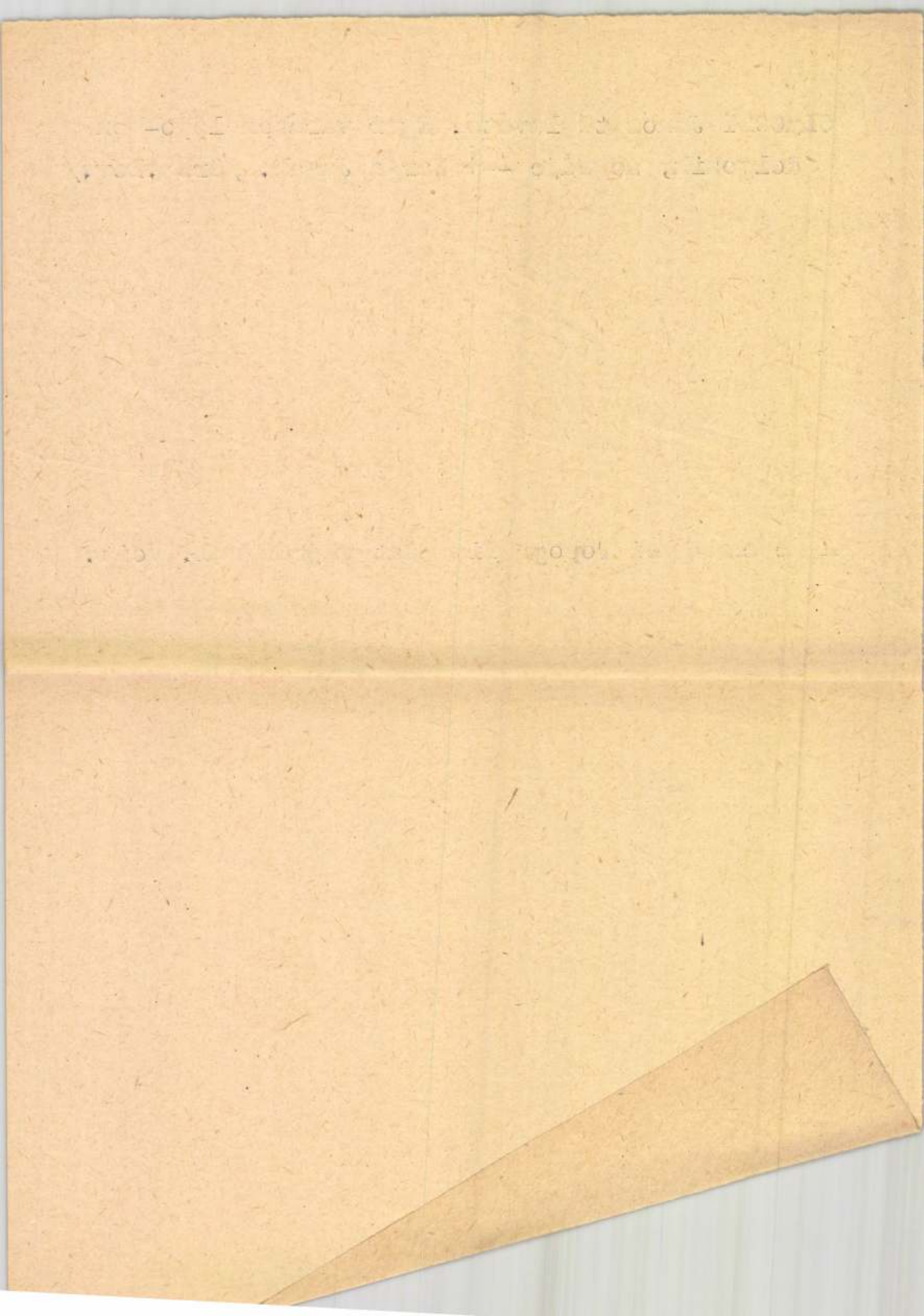
Heves megye emlékei I. írta Voit Pál,
Magyarország emlékei topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó,

375. old.

OLMOGZI János téglavető. Eger várában 1550-ben
dolgozik, segédje --+ Warga Jakab. /Orsz.Lev./

A Hevesmegyei Topográfia adatgyűjtéséből. Voit.

Almützer János, ölvőmester

Almützer János fia, ari.
1760 körül működött a keszméri
ölvőszék cserében.

S. Mihalik: Versuch einer Zentralisierung des ungarischen Punzierungswesens im 18. Jahrhundert. (261. old.)
Acta Historiae Artium, 1961. Tom. VII. Fasc. 3-4.

1884
Garrison, John, 1800-1877

Garrison, John, 1800-1877
The first number of a volume
of the series

The first volume of the series
is the first of the series
and the first of the series

Olmod művelési

és vödalma

1.

Csakkai fogalom művel.

III. 104. l.

A Magyarországi

PROHÁSZKA KÖRÖK

**alakuló ülése 1935. október 2-án, (szerdán) délután
1/25 órakor a SZENT ISTVÁN-TÁRSULAT díszter-
mében. (Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28. szám.)**

Felelős kiadó: Kézai Béla.

Stephaneum r. t. Budapest.

Olmützer Jahab, ötvösmeister

M.D.K.

mar 1732-ben a késnari
ötvösök tagja volt. Neve aronos
a kb. 50 évvel később működő
hasouló nevű ötvössel, éri Olmützer
János fia volt.

S. Mihalik: Versuch einer Zentralisierung des unga-
rischen Panzierungswesens im 18. Jahrhundert.
Acta Historiae Artium, 1961. Tom.VII. Fasc.3-4.
261. old.

Journal of John, 1852

Jan 1st - New Year
Jan 2nd - ...
Jan 3rd - ...
Jan 4th - ...
Jan 5th - ...
Jan 6th - ...
Jan 7th - ...
Jan 8th - ...
Jan 9th - ...
Jan 10th - ...
Jan 11th - ...
Jan 12th - ...
Jan 13th - ...
Jan 14th - ...
Jan 15th - ...
Jan 16th - ...
Jan 17th - ...
Jan 18th - ...
Jan 19th - ...
Jan 20th - ...
Jan 21st - ...
Jan 22nd - ...
Jan 23rd - ...
Jan 24th - ...
Jan 25th - ...
Jan 26th - ...
Jan 27th - ...
Jan 28th - ...
Jan 29th - ...
Jan 30th - ...
Jan 31st - ...

Printed by ...
No. ...
1852

Blüntzer János, ötvösmeister

apja Blüntzer Jakabnak,
aki 1760 körül műrödöll a kés-
márti ötvösös céhében.

S. Mihalik: Versuch einer Zentralisierung des unga-
rischen Punzierungswesens im 18. Jahrhundert. 261.47
Acta Historiae Artium, 1961. Tom.VII. Fasc.3-4.

Olmützi János

H.D.K.

Mátyás királyt ábrázoló műve

bautzeni Mátyás-émlék / 1486/
másolata a Várban a Miklós tornyon és az
epreskertben

Polgár Károly: Mátyás mint eszobortéma

Magyar Hírszem 1966. augusztus 14. 14. 1.

Olimpiai János

1881 / 1882 / 1883

1884 / 1885 / 1886 / 1887 / 1888 / 1889 / 1890 / 1891 / 1892 / 1893 / 1894 / 1895 / 1896 / 1897 / 1898 / 1899 / 1900 / 1901 / 1902 / 1903 / 1904 / 1905 / 1906 / 1907 / 1908 / 1909 / 1910 / 1911 / 1912 / 1913 / 1914 / 1915 / 1916 / 1917 / 1918 / 1919 / 1920 / 1921 / 1922 / 1923 / 1924 / 1925 / 1926 / 1927 / 1928 / 1929 / 1930 / 1931 / 1932 / 1933 / 1934 / 1935 / 1936 / 1937 / 1938 / 1939 / 1940 / 1941 / 1942 / 1943 / 1944 / 1945 / 1946 / 1947 / 1948 / 1949 / 1950 / 1951 / 1952 / 1953 / 1954 / 1955 / 1956 / 1957 / 1958 / 1959 / 1960 / 1961 / 1962 / 1963 / 1964 / 1965 / 1966 / 1967 / 1968 / 1969 / 1970 / 1971 / 1972 / 1973 / 1974 / 1975 / 1976 / 1977 / 1978 / 1979 / 1980 / 1981 / 1982 / 1983 / 1984 / 1985 / 1986 / 1987 / 1988 / 1989 / 1990 / 1991 / 1992 / 1993 / 1994 / 1995 / 1996 / 1997 / 1998 / 1999 / 2000 / 2001 / 2002 / 2003 / 2004 / 2005 / 2006 / 2007 / 2008 / 2009 / 2010 / 2011 / 2012 / 2013 / 2014 / 2015 / 2016 / 2017 / 2018 / 2019 / 2020 / 2021 / 2022 / 2023 / 2024 / 2025

1926

Olumitzi Zănes doborâ

Srîng e_n mîinî cîilîi :

Mărgă cîilîcîi, ar Eprăskel
epik epîlîcîi. (ar 1486-05
buntreui cîilîcîi mătrîcîi)

Polepă kîng :

" Mărgă mîinî dobor-
tîcîi "

Mărgă Neumel, 1866. dec. 14.

1845

Received of the
Hon. Secy of the
Treasury
the sum of \$1000
for the year 1845

John C. Smith
Clerk of the
Court

1845

Nicolaus von Olomucz

Ötvös.

Bártfa pecsétjét Nicolaus von Olomucz, kézmárki ötvös
veste.**

** Magyar Kárpátgyűjtemény Ekvönyve. 1888. évf. 10. l. es

Kerueiny Lajos: Karai pecsétmetszők.
Arch. éf. 1904. éf. 448. l.

akt. 1904 sept. 1st.

[Handwritten signature]

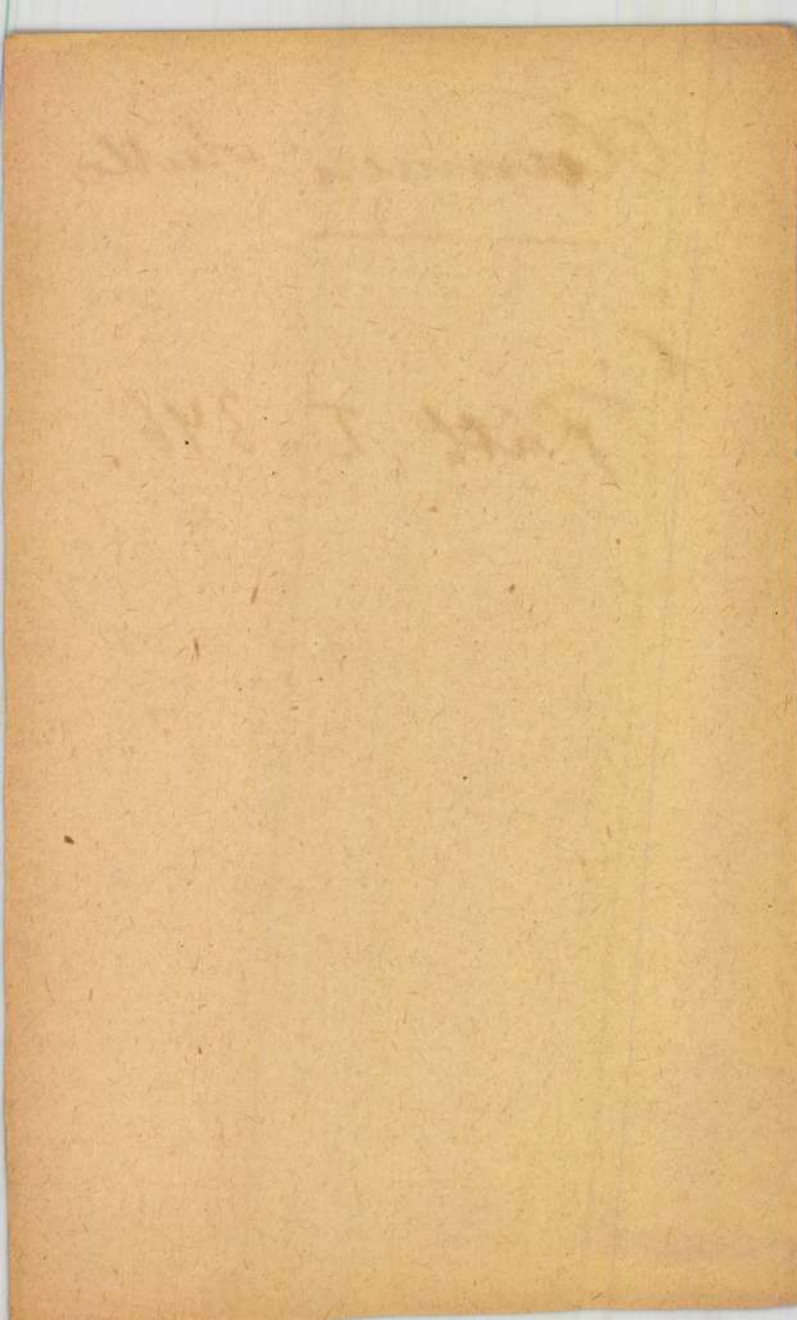
ÉRKEZETT: A FÜZMEJMI KIR. ADÓNYTARTALHOZ
1904 SEP - 2
L. all. 4233 SZÁM.

Benedekcsuti
apácnál

Clamuceri. Tills

1.

Räth. T. 346.

OLMÜTZER HANS, sziléziai festő és szbr. XV. szd. m. f.
Bautzeni Mátyás király emlék, I.. Ince pápa-tér.

Medvey 128. l.

³ Pakeni kelepeke Puna'i wai mepepeke

VI. 10.

Olmutzer Haus

festó is zohán

1483 - 1578.

l.

Liber Bpnohái

390.l.

BUDAPEST,
IX. HÖGYES ENDRE-U. 10.
TELEFON : 881—595.

MŰEMLEK
ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA

LEVELEZŐLAP

Napp.

Nard

Olmücsi Miklós

ötves

mészárlásnál szerepelt, melyben számtalan ártatlan magyar ember vérzett el. *Eperjes* szab. kir. város letéte. — **Öt üvegserleg**, Bártfa város zománCFestésű címerével. Velencei munka a XVI. század első éveiből. A bártfai városi szenátorok részére készült. — **Szavazó-ládácska**, fából, Bártfa város bevéselt címerével és felirattal. Készült 1767-ben, Miskolczy András bírósága idejében. — **Kard**, egyenes, kétélű pengével. XIV. század. Találták a soóvári sóbányában. *A soóvári m. kir. főbányahivatal* letéte. — **Buzogány**, gerezdes vasfejjel, XVII. század. *Eperjes* szab. kir. város letéte. — **Tíz darab pecsétlő**, lenyomataikkal, ezüst, vas és sárgaréz. Bártfa szab. kir. város pecsétlői a XV., XVI., XVII. és XIX. századból. A közepső ezüstpéldányon Szent-Egyed álló alakja, a jobbról eső legnagyobbikon Bártfának 1453-ban megbővített címere. A városi tanács megbízásából 1453-ban készítette *Olmücsi Miklós* késmárki ötvösmester.

A szekrény ablak felé néző hosszoldalán, alúl:

15 pecsétlő s azok lenyomatai, Bártfáról. Nevezetesen: A himlőoltó-bizottságé, 1814-ből. — A polgári kereskedő-grémiumé, 1867-ből. — A posztó-nyírók céheé, 1567-ből. — A kádárok céheé, 1637-ből. — A takácsok céheé, XVII. század. — A szabók céheé, XVII. század. — A fazekasok céheé, XVII. század. — A csizmadiák céheé, 1832-ből. — Az esztergályosok céheé, 1829-ből. — A

Miklós

VII. SZÁMÚ TEREM.

Régi tanácterem.

A régi városháza egykori tanácskozó terme. Mostani ajtaja helyén, melyet a XIX. sz. elején készítettek, az emeleti csarnok IVSTVM EST AUXILIARI PAUPERI feliratú ajtaja volt eredetileg alkalmazva. A terem egyik elsőrendű s a maga nemében hazánkban páratlan emléke az 1508-ban tiszafából készült mennyezet. Ennek horonyok és pálcák által tagozott hét fő- s nyolc fiókgerendája a mennyezetet összesen 72 négyszögű mezőre — cassetára — osztják. A casseták rózsaidomú, festett díszítményei a XIX. század elejéről valók. Az északi fal bemélyedt részén a *Stancel Theofil* festő által 1510—11-ben festett utolsó itélet freskója volt látható. Ezt a teremnek a XIX. század elején eszközölt ujrafestésénél nagy részében leverték.

41. számú szekrény.

Öt hóhérpallos, hüvelylyel, a XV. századból. A négy fényes példány Bártfáról, az ötödik, melyen vértől származó rozsdafoltok láthatók, Eperjesről. Ez a *Caraffa* által 1687-ben elkövetett eperjesi

Olmutz: Junkl's

Nov 1453

Land
=

MV 84. l

Jelentem, hogy

távollmaradását.

Tudomásul vette:

az osztályfőnök aláírása.

Engedelj

a műhelyfőnök va
aláír

8. sorsz. Műhelyi minta

Olomúci Levél

Stuvs Késmark

Körmagyótyj. 157 l.

939

— **Nicolaus de Olomutz**, e. 1450—1453.
 Bártfa város ezüst pecsétje címerrel és alábbi körirattal. —
Silbernes Stadtsiegel von Bartfeld, darin Stadtwappen und
folg. Umschrift: „SIGILLVM · MAIVS · CIVITATIS ·
BARTPHE · TERRE · HVNGARIE.“
 Városi levéltár: Bártfa. — *Stadtarchiv, Bartfeld.* A Magyarországi
 Kárpátgyűlés XV. Evkönyve, 1888, 10 (Myskovezky V.) közli a készí-
 tésről szóló okmányt. — *In dem XV. Jahrbuche des Ung. Karpathen-*
genossen. 1888, 70 (V. Myskovezky) der Meister urkundlich nach-

A HAZ MODERN MÜVÉSZETI FC

jo
 titkár

Alomucci Miklós

Késmárki pecsétmetsző
késztette Bánya n.
ki város nagypécset-
jes 1450-ben.

Brockner György dr.:

Késmárk n. ki. város
művelőkei. Epejés
1908. 29. P.

Budapest.

A nyugatról felvett tér-
kal ostromlott vár, a háttérben
ján Pest alaprajza szemlélhető.

PLAN

fölül jobbra: X.
magyarázó szövegének kezdete: A.
Q. Endroit marécageux.

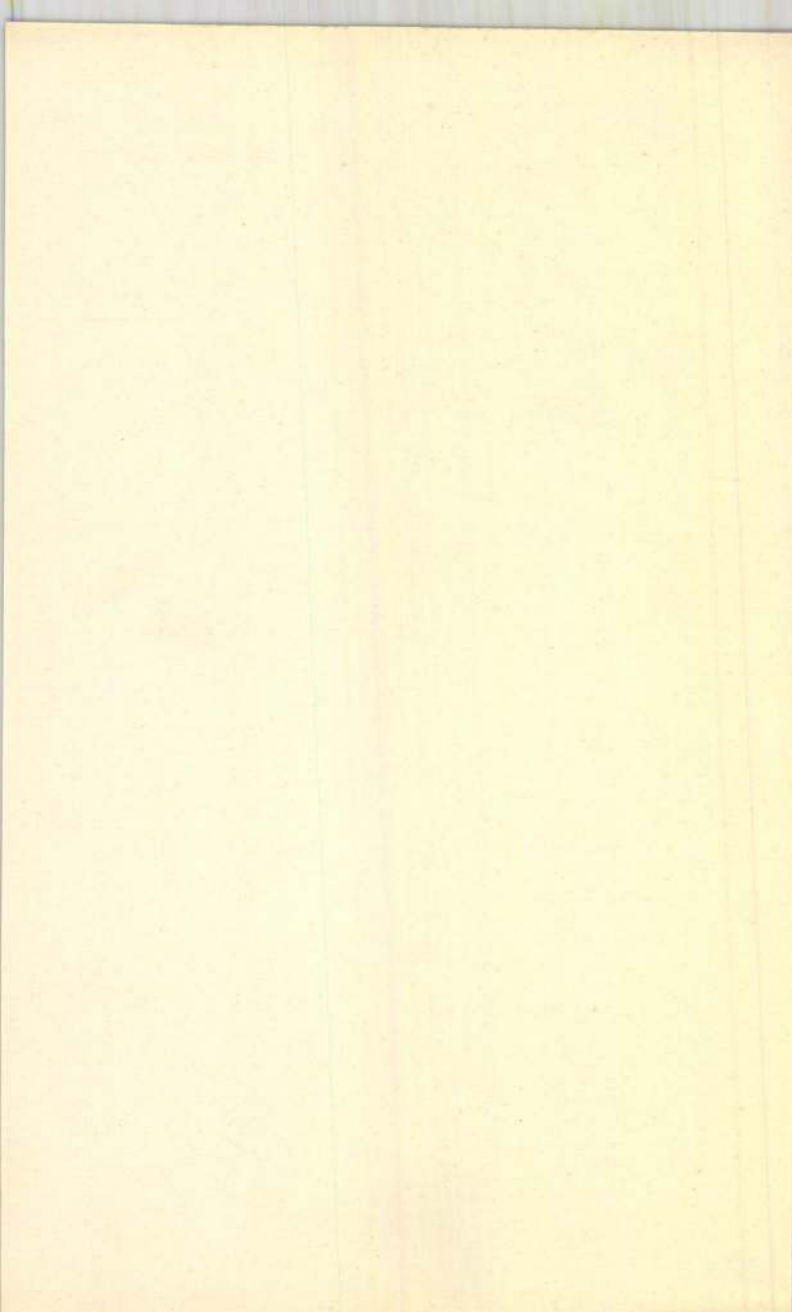
Rm., mér. a rl. 21.9: 33

Szn. 144-901.
642-901-2.

Olomütz, Nicolaus de

ofus

Königsberg 1739. 2

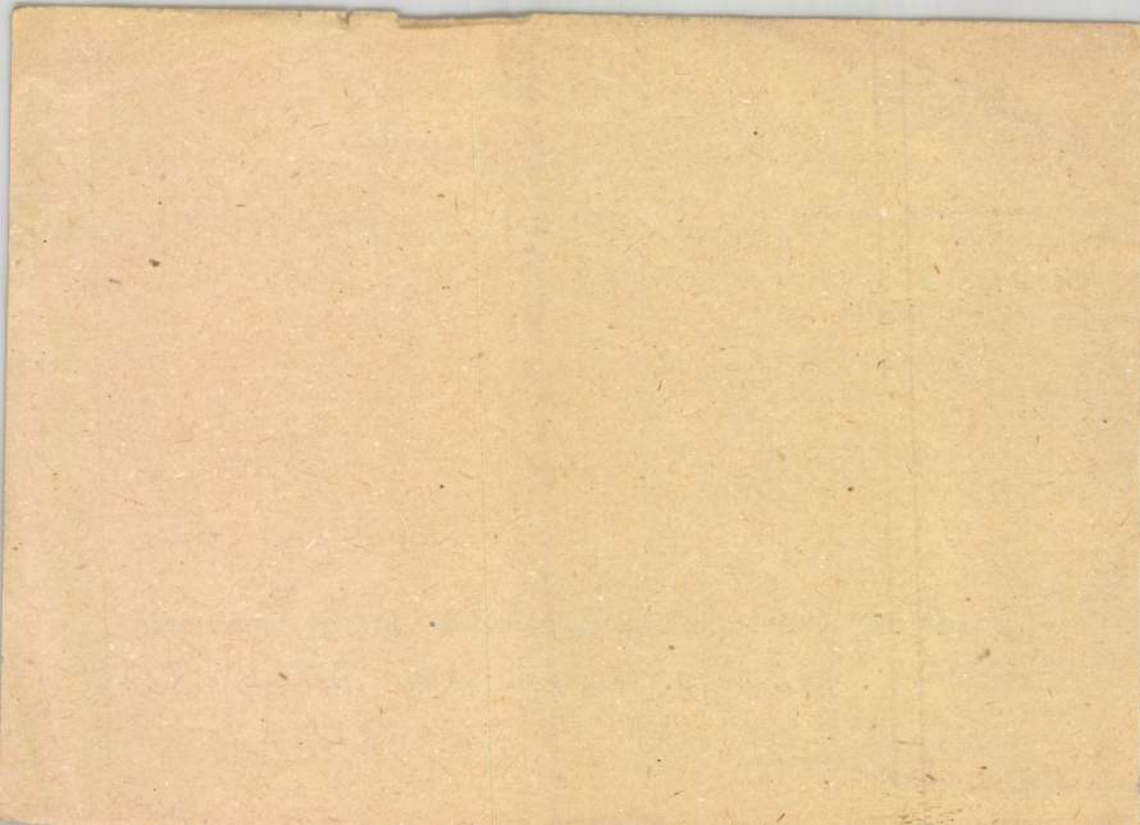

OLHAUSER JÓZSEF

szentendrei lakatosmester

a szentendrei Preobrazsenszka -templom diszkertje copf
kerítéskapujának készítője 1803-1806 között

Horler Miklós- Sallay Marianne- Kuthy Sándor:
Szentendre. Bp, 1960. Műszaki kiadó 180 l

Olofsson Gustav.

fatómáttur

A Borsáay-ateai gimnáziumban
hat fatómáttur hiallítás a nyelv és az
melyen arcképei szerepelnek. (emléttet)

Esti Kurir, 1927. dec. 13.

Dr. J. H. ...

...

...
...
...
...
...

...
...
...

Olafsson Guatán

Patentmies.

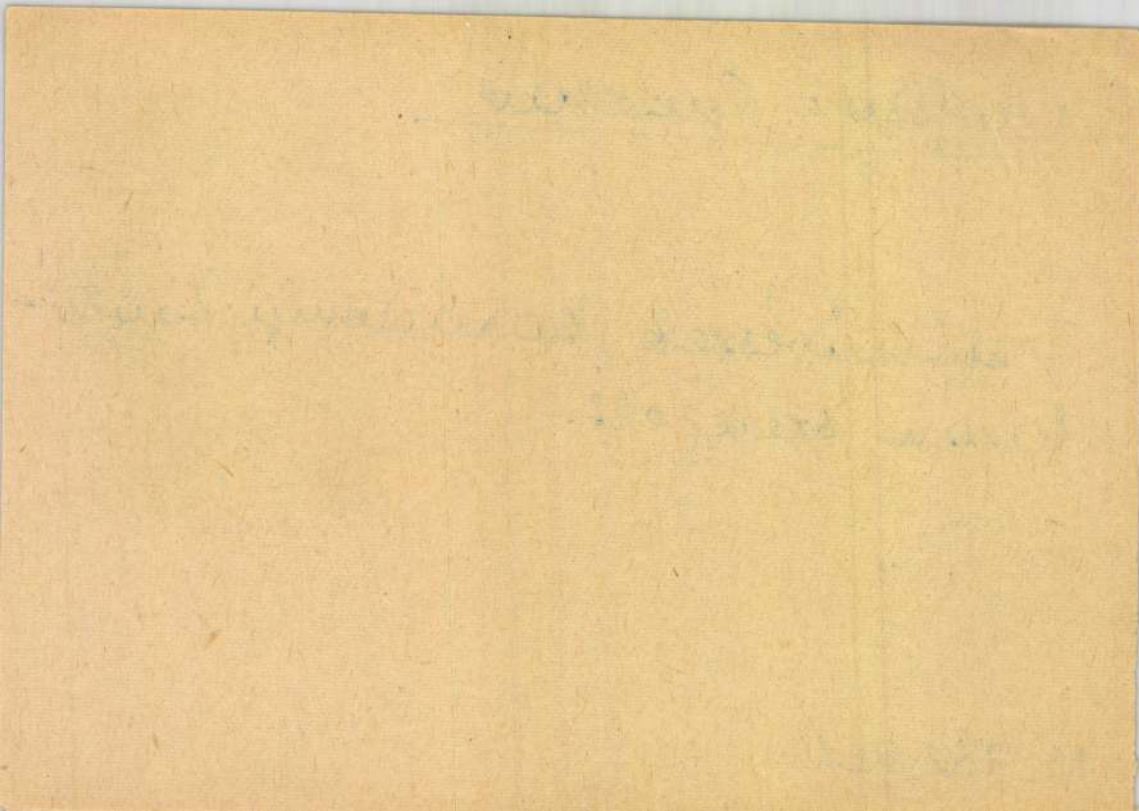
A Barclay-utai pinnárimbaa suude-
xelt kirkkullitáson "Öndskép"-e se-
spel, valaminut tálibb festimámp.
(seulite.)

Maopattáig, 1927. dec. 14.

Olofsson Gustav

Testművészek karácsonyi kiállításán szerepelt.

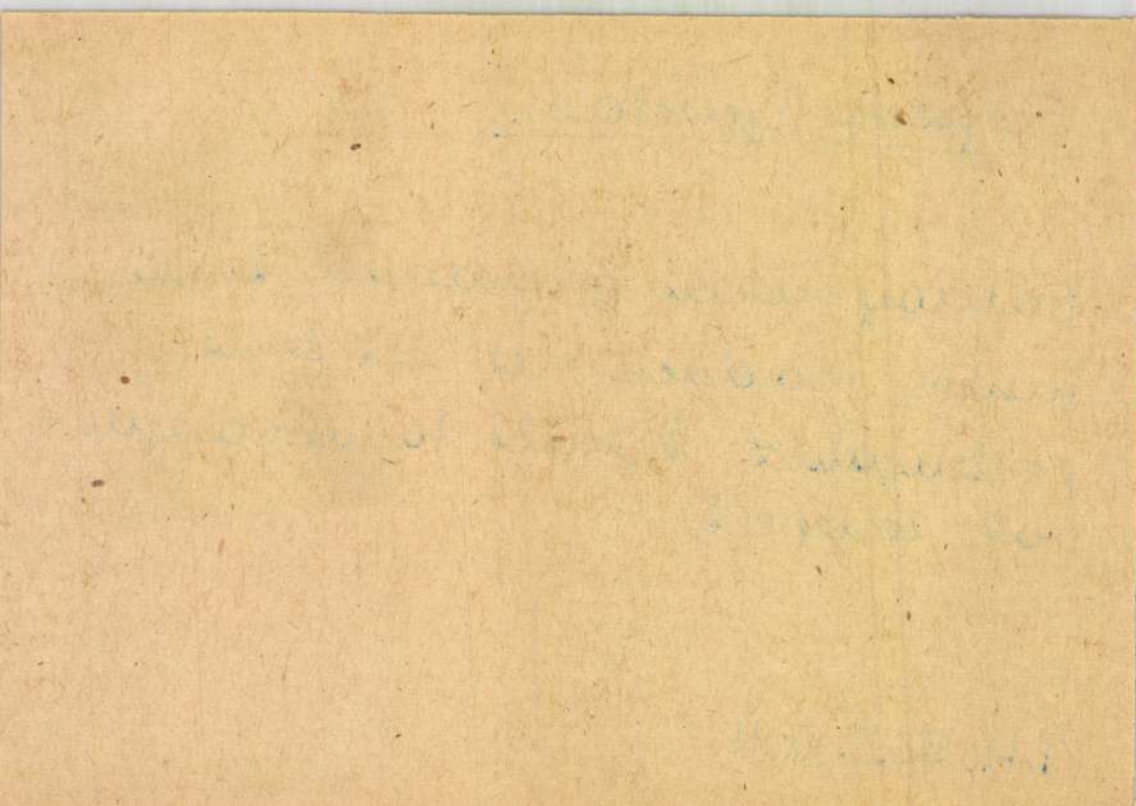
M. 932. XII. 11.

Olofsson Gustav.

Barcsay-ukai gimnázium kiállítá-
sának Madach, - és Szé. Smre
portrajához készült tanulmányai -
val szerepelt.

BH. 932. XII. 11.

Klafsson Guðtán.

a hladaðh Guðe - gíundánnim -
hou me guzilo képpiaállitáson
hest ver festmeizzeimel.

Maqqatá g, 1927. le. 8

Shakespeare's Sonnets

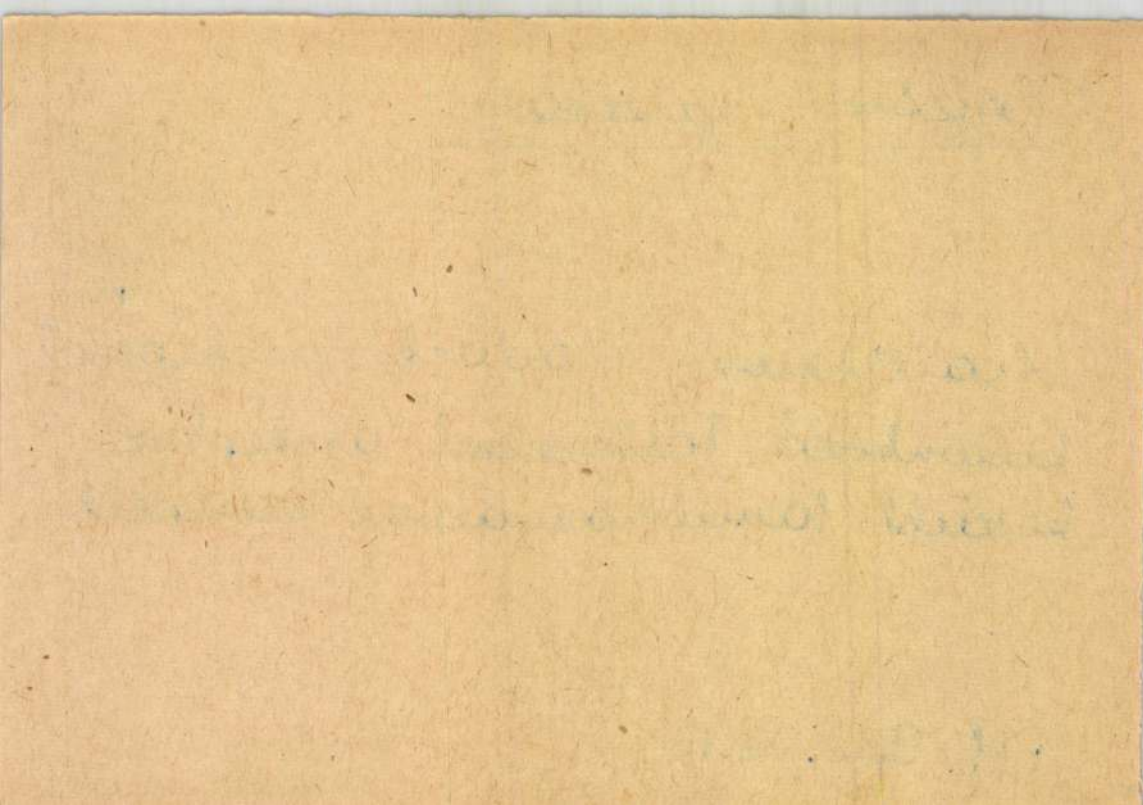
A black book -
how the paper's
text was featured.

Shakespeare's Sonnets

Olofsson Gusztáv

Viallitason Madach-archépevel,
különböző történelmi archéphez
készült tanulmányaival szerepelt.

PH. 932. XII. 13.

MDK

Olofson Gusztáv, festő

Bemutatózás.

Olf.

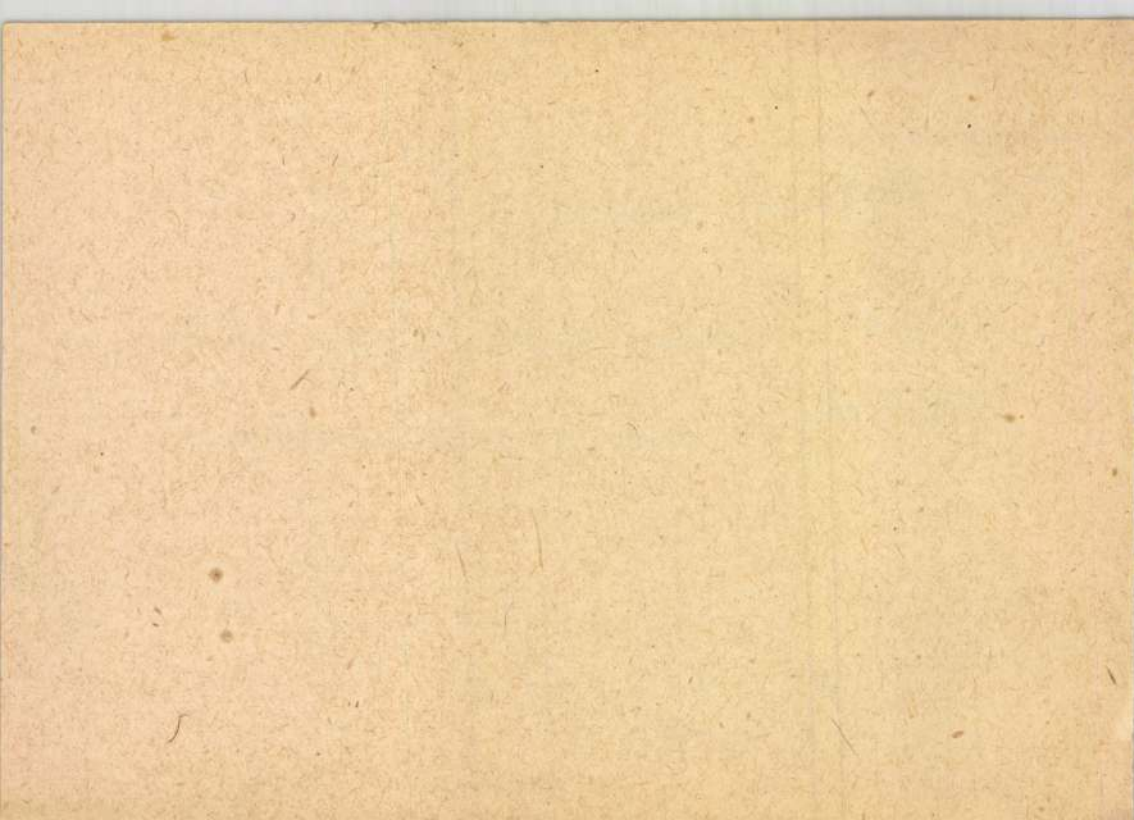
A "Visszatértek Szalenja " 1966 körül. Kat. 18.1.

ALPHABETIC LIST OF NAMES IN THE

Olofsson Gantav

szerezelt a tanár-festőművészet karakterszaki
szélességén a madách gimnáziumban.

NM. 1932. XII. 10.

MDK

Olofson Gusztáv, festő

Férfi ta-nulmány.

Olof.

Női ta-nulmány.

"

A "Visszaautasítottak Szalonja" 1906 körül. Kat. hátsó l.

A "Vindictive" Book by John G. ...

MDK

Olofson Gusztáv

Fejtanulmány, of.

KMTárs. 1906. tav. kiáll. kat. 42.1.

Clayton G. ...

Patent ... of.

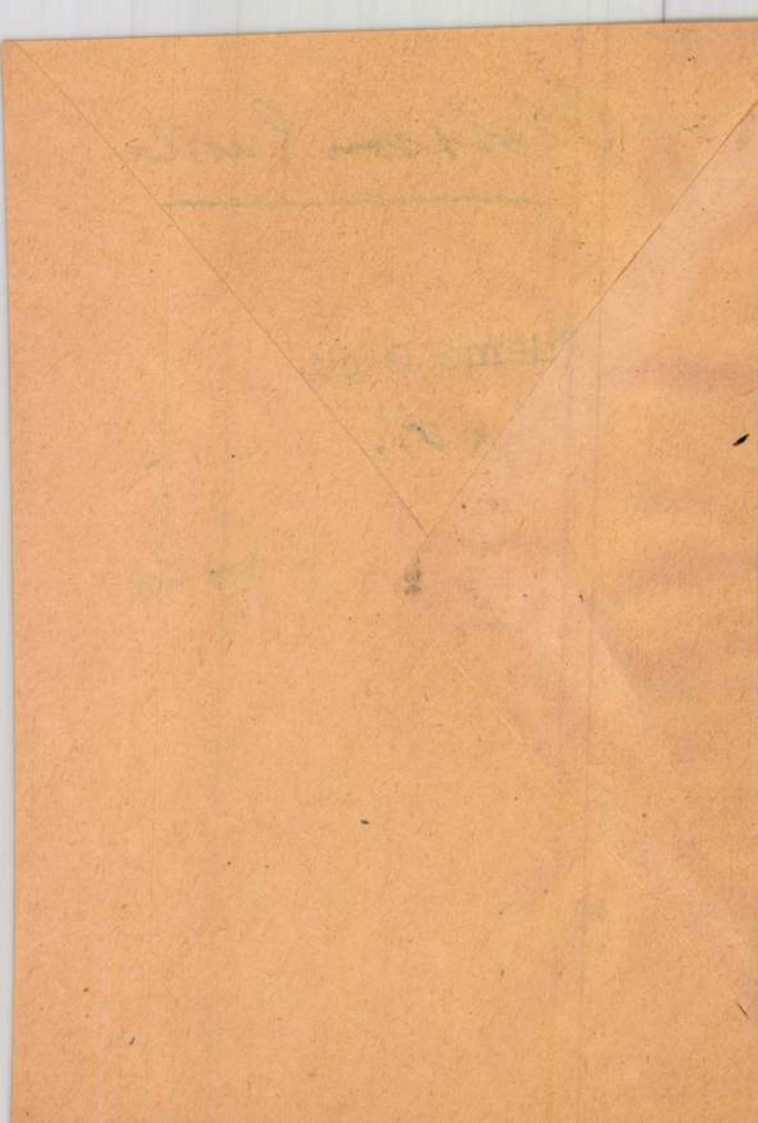
... ..

Olofsson Gustav

Thieme Becker

XXVI. 12. l.

(Hylla)

OLOFSON ~~Gusztáv~~ festő, * Buda-
pest 1873. A bpesti mintarajziskolában
tanult, azután mint rajztanár műkö-
dött. 1906. kiállított a Műesarnokban.
Egyházi (Szent Benedek), táj- és arc-
képeket fest.

OLOFSON Gusztáv 232c.

Pergamen - füzettel való műprevalás

VIII. 62. 63

Olofsohn Gusztáv

Vásárlásról a somogyi
művészek kiállításán
Kaposvárán

Olofsohn Gusztáv: Részlet Ikáról, megv. dr. Bosz-
kovitz Dezső, Kaposvár.

Művenet 1903

352. l.

Olofsson Guntar

1873 - 1936.

bo életrajzi adatokkal
mekr.

MAGYAR MUVESZET

1936. 383. C.

333. Steinle, Eduard (német festő, 1810-1886): Madonna Jeruzsáli, Ker. Sz. Zánostával. Fa, olaj, 79 x 110 cm.
 Jelerve balra lent: STE 1883.

Gerovich, PA, 249 l.

Steinle
 Gerovich: A németi képtár kultúrái mate-
 rei. Vas. Uj. 1916, 825. l. (reg. 827 l.)

Gerovich: Uj. Uj. 1916 jul 20, 4. lap.

Masrlagly II. 449. Szám
 A művérmű rendelve.

Rónay, Maria: Die Schätze des Christ-
 lichen Museums in Erttergan.
 A Műgyűjtő, V-1931, 8 l.

Olofson Gustaf

1893/94 - 1896/97

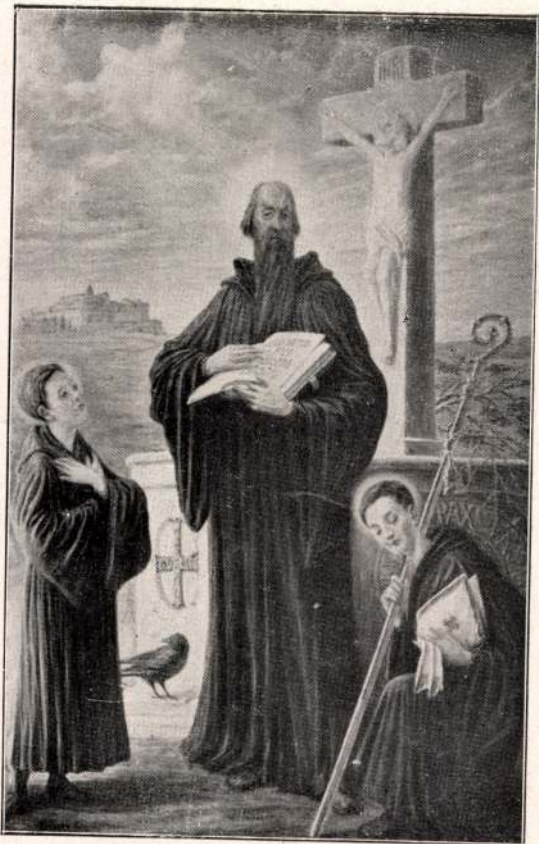
Ferköp zomfoiskèvk

119. C.

re visszatért Antwerpenbe, ahol a következő évben házasságot köt Isabella Branttal és az Albrecht és Isabella főhercegi pár udvari festője lesz. Hírneve gyorsan nőtt, elhalmazták megrendelésekkel, őrjási tevékenységét fejt ki, tanítványok tudolnak műhelyébe, kik a mester által készített vázlatok kidolgozásában kisebb-nagyobb mértékben résztvesznek. Antwerpeni korai művei közül a legnevezetesebbek: Szt. György lovag (1606—08, Madrid, Prado); Krisztus a keresztfán (1610, Antwerpen, Múz.); a rendkívül mozgalmas A kereszt felállítása 1610—11. és a drámai hatású Levétel a keresztfáról, 1611—12, mindkettő az antwerpeni székesegyházban; Krisztus siratása (1614, bécsi múz.); R. és felesége, Isabella Brant kettős portréja (1609, München), Szt. Sebestyén a berlini és Szt. Jeromos a drezdai képtárban; Vénusz a tükör előtt (Bécs, Liechtenstein-képt.); Jupiter és Kallisto (1613, Kassel); Menekülés Egyiptomba (1614, München); Oroszlánzonsata (1615, München); Oroszlánvadászat (1615,—18, u. o.); Leukippos leányainak elrablása (1619—20, u. o.). Ez időbe esik az ú. n. nagy és kis Utolsó ítélet megalkotása (München és Drezda), melyek R. legsajátosabb művészeti alkotásai közül valók. Megrendeléseinek nagy számánál fogva segédeinek közreműködését kénytelen igénybevenni, ezek közt a legkiválóbb Van Dyck, ki 1616—1620-ig dolgozott R. műhelyében s kinek kezényomát R. számos képén felismerhetjük. (De-cius Mus-sorozat, Bécs, Liechtenstein-gyűjtemény, in. 6. tábla) Mecheln,

Olofsson Gusztáv

Képrörvétel 1928. 11. 7.

Olofsson Gusztáv: SZENT BENEDEK

A Képzőművészeti Főiskola kiállítása.

A Mücsarnok minden terme zsufolásig megtelt a Főiskola hallgatóinak munkáival. És a profeszszorok azt mondják, hogy a nivó nem csökken volna, ha még egyszer ennyi képet, szobrot állíthattak volna ki. Pedig ez a nivó nem közönséges. Csodásan áldásos ez a magyar humus. Mennyi fiatal tehetség, mennyi akadályt nem ismerő akarás és munkakedv a legfrissebb generációban! Bizalommal és szomorusággal nézegetjük műveiket. Szomorusággal is, mert arra gondolunk, hogy ez a szegény, csonkaország tud-e majd mindnyájuknak teret, érvényesülést nyújtani. Nem

Olofson Gustav

sv. 10/10 1873. Ev.

1896/97 TV. c. raphel.

Marki' Hugó dr., Sauer

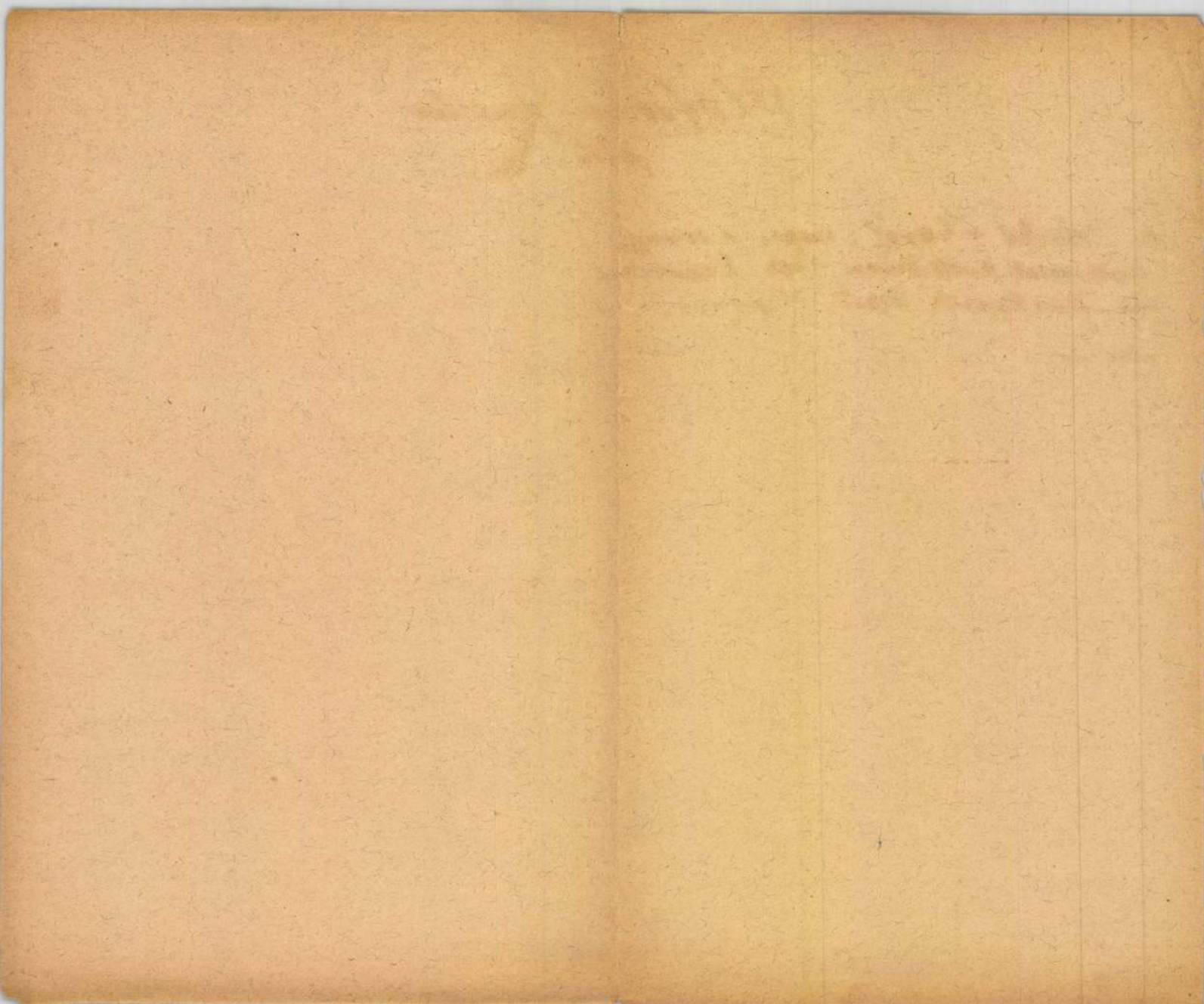
V. 310.

Olafson Gustav

festő.

1.) Részlet Jkáról, megv. a somogyi
művészek kiállításán 1903. Kaposvárt
dr. Boszkovitz Derő, Kaposvár.

Művészet, 1903. 352.

Olofson Gustav

mit. Brevet 1873. Evang
katts.

1893/94 I. I. ontal
vårkamarejokte

1893/94 I. I. ontal

1894/95 I-II II " "

1895/96 III " "

Torvalds' meggje

V. 302

Olofsson Guntar

fests

500
2

Rapportatlas

1926 - 7 10 24

79 l.

~~Anonymous. Historia Hungarica.~~

~~Kassovia, 1747.~~

~~X. 200.~~

Olofson Gustav

Männors fests Bppl

1906. tav. kväll. 388

Olofin Guerin

rajatanar
Bert, omigstem
1904-ten kaja a
Rajatanarek Zye-
niltentek.

122.8

19

PÉ
MD

sem érvényesül

Világítási ügyben díj-
talan szakfőnökséget ad

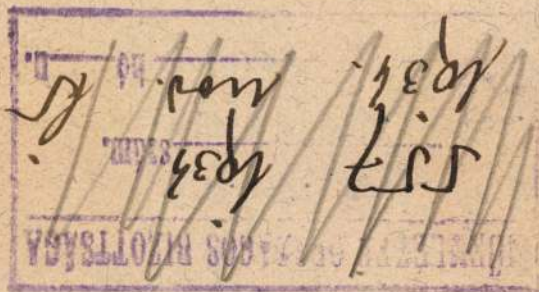
Pécs Városi Villamostelep

Telefon: 30-92 szám

Olofson Gustav

Raystanaar
miegretam. Ahistans
Brest

1905.

Utastom, h
résére /: Budapest, XI. Hor
Bizottsága elnökeinek megbiz
napján Budapest VI. ker.
zása alkalmával felmerült a
tolt és számvizsgáló által
tése fejében 44 P 20 f e az

solata.

A m. kir. vall. és közokt.
alatt a keb. számv. VII. o

Olofsson Gustav

meghalt 1936.

Laid

Rajrohtas

1936. evf.

Theresa Robert!

M. D. G.

Neußer Gmde entzogen

diagnostische Untersuchung

hats' Hauptbestandteil

Prüfungsergebnisse

Folletten.

Darstellung

auf "Kriegsleistung" Seite

Rathes mit Meyer'schen

Ergebnis, was zu einem

ka zu übertragen mag

Olsakovley G⁴ 5

Kobran

1884-87

Einwick 1930. 87. l.

~~Brevstörredet~~ V-181

Olsakovsky Goro

Fafarago' Chicagobm.

Erinusk 1910/11. 7. 1.

Pessi nepraivalokaisen Arinnetto's

III. 103-111

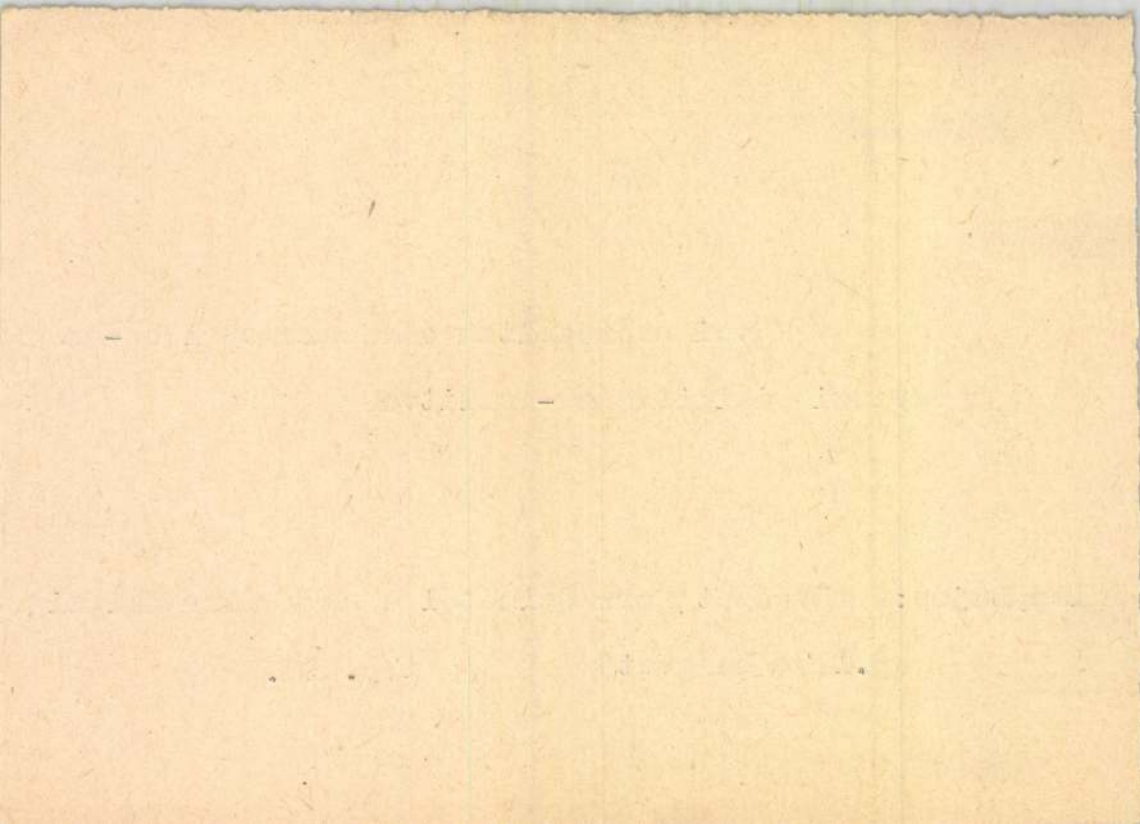
Olofson Gustaf

Művei szerepeltek a Műcsarnok 1906-os
Tavaszi kiállításán - említve

Fülep Lajos: A művészet forradalmától a nagy forradalomig

Bp. 1974 Ma gvető

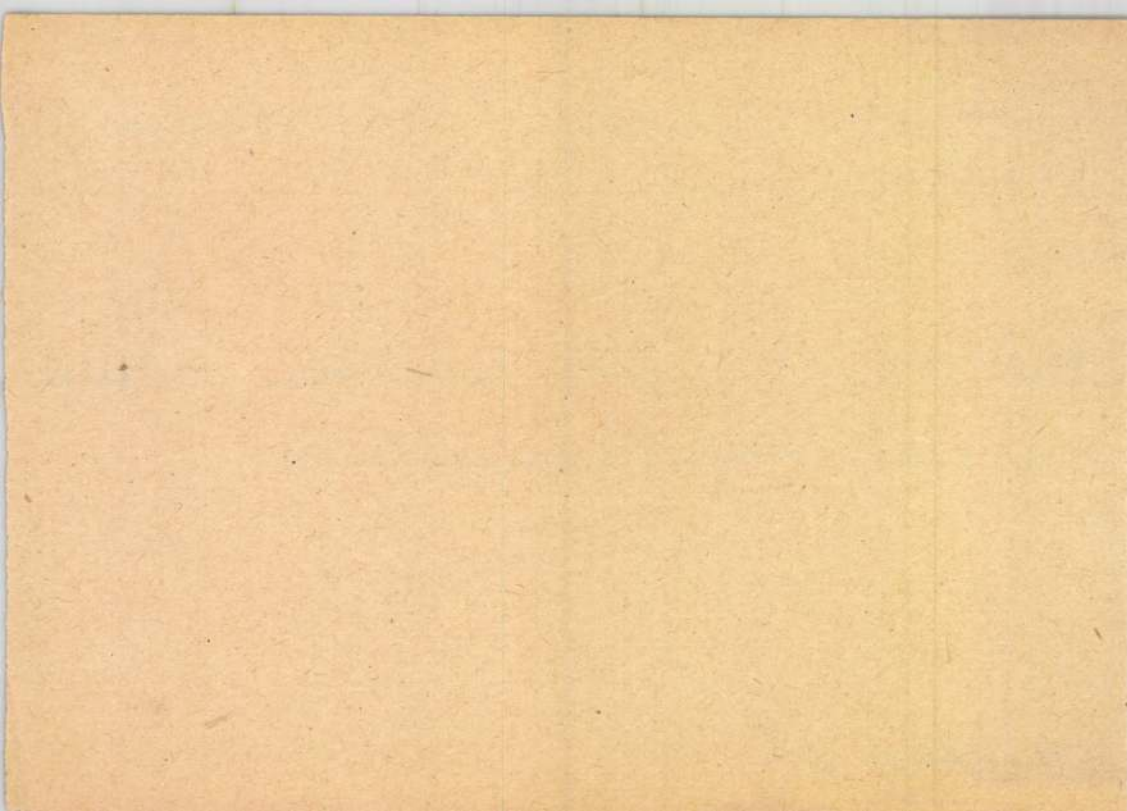
175. old.

Olofsson Károly (Bencés reálgimn. VIII. o.)

Műsarnok diákpályázatán kulturális
miniszteri jutalomkényvét nyerte.

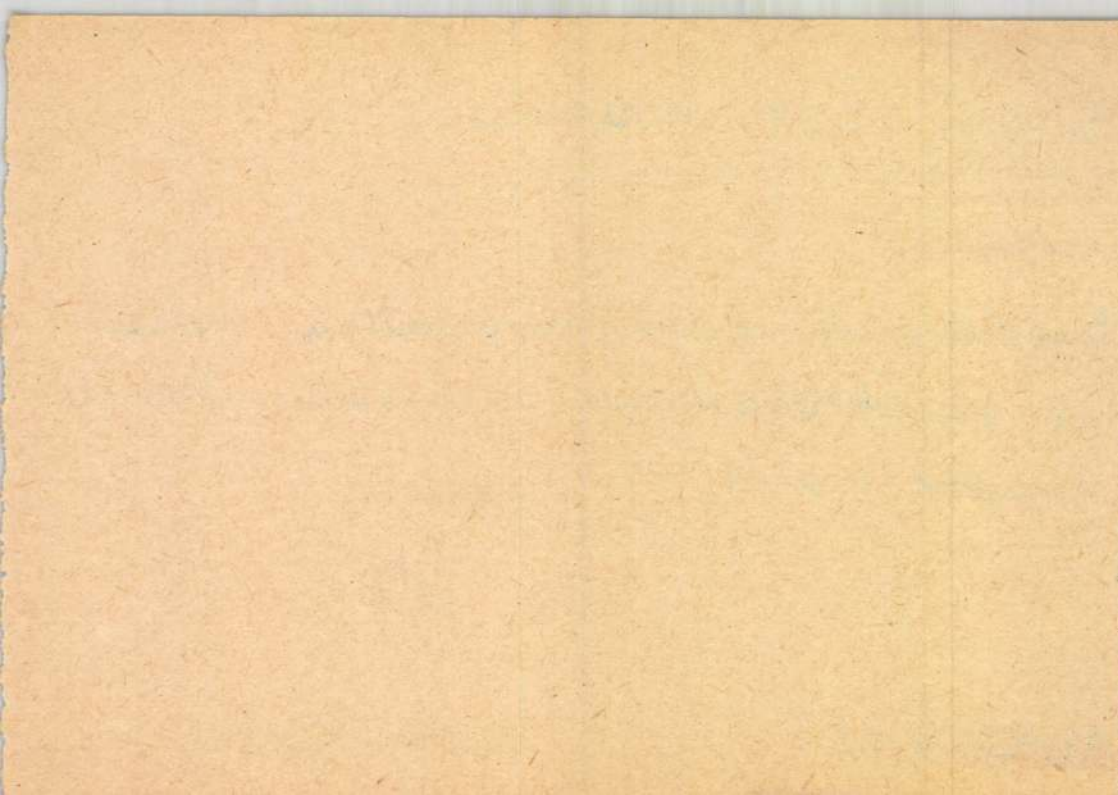
PH. 933. ű. 22.

Oloffsson Károly

Műcsarnok diakpályázataiban vallás
és közoktatásügyi miniszter juttatás-
könyvének nyert.

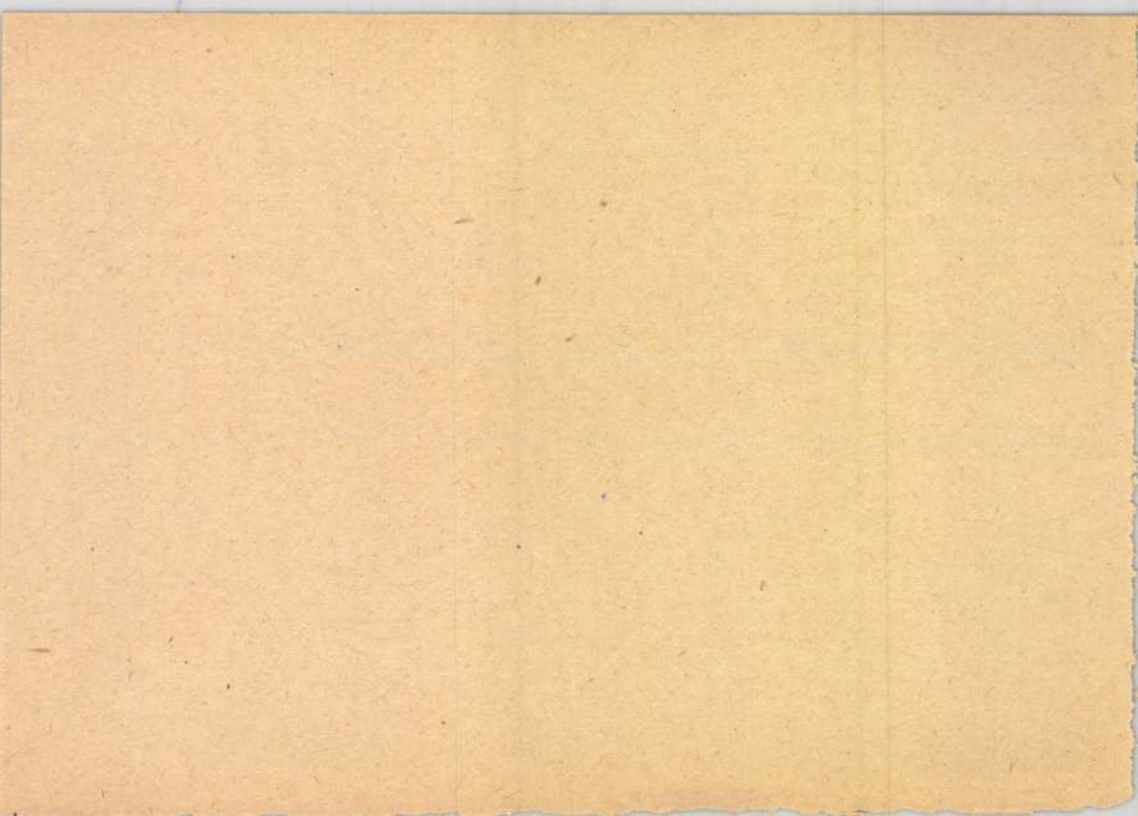
M. 933. II. 22.

Olofsson Károly

Műcsarnok diák pályázatán a
kultuszminiszter köznyelvének nyelvé.

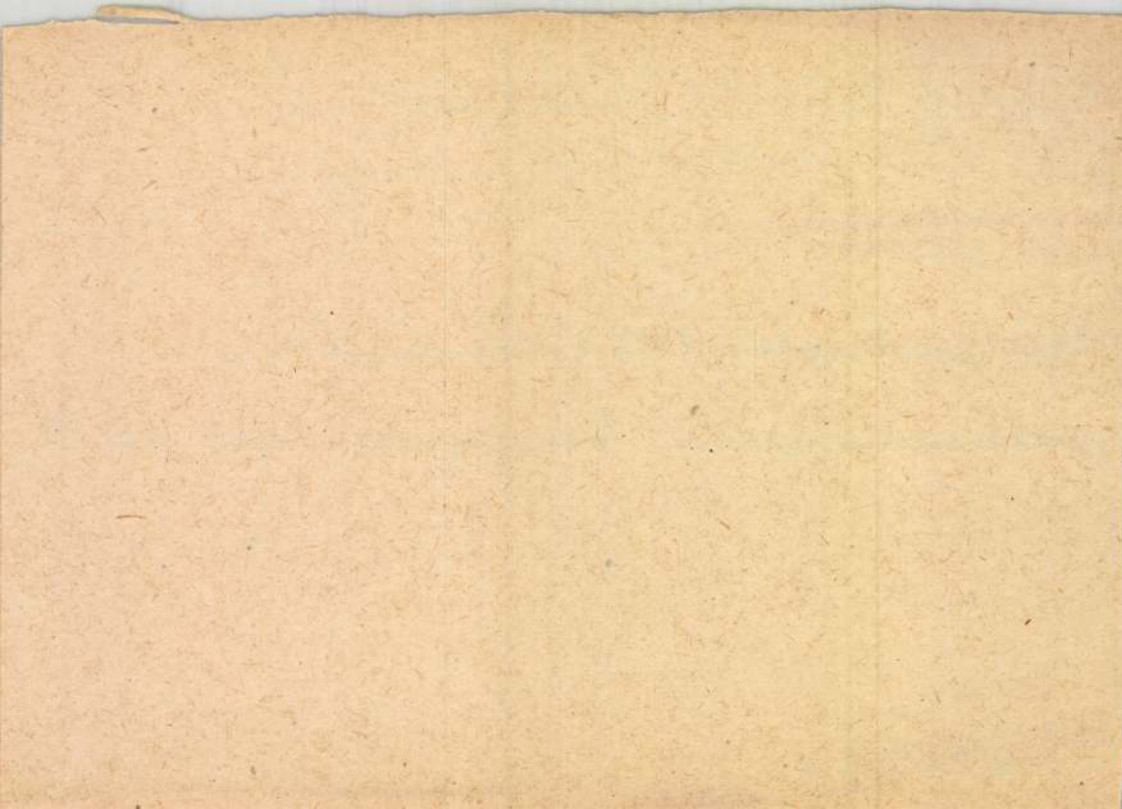
NU. 933. II. 22.

Olofsson Károly

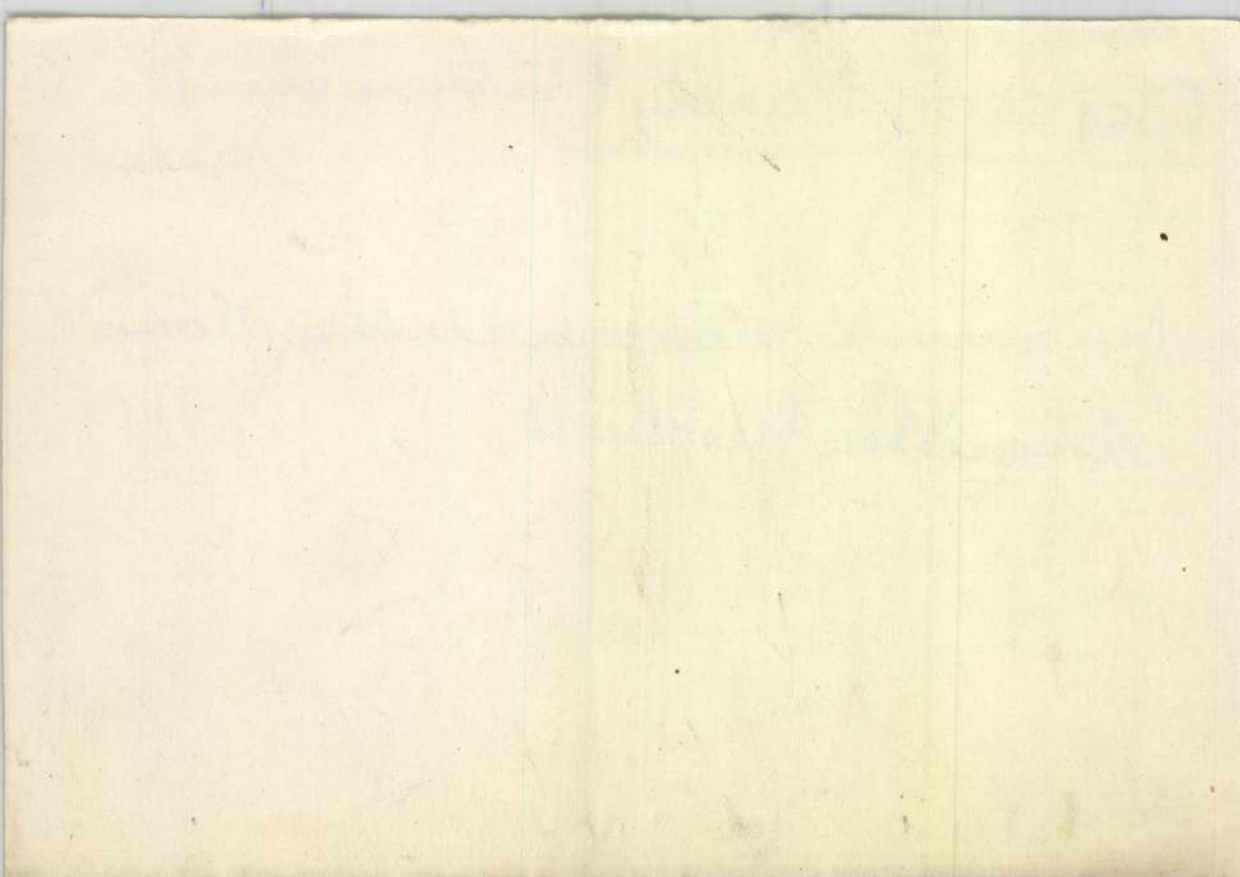
Műcsarnok diák pályázatán a
kultuszminiszter közgyűjteményi osztályára.

80u. 933. II. 22.

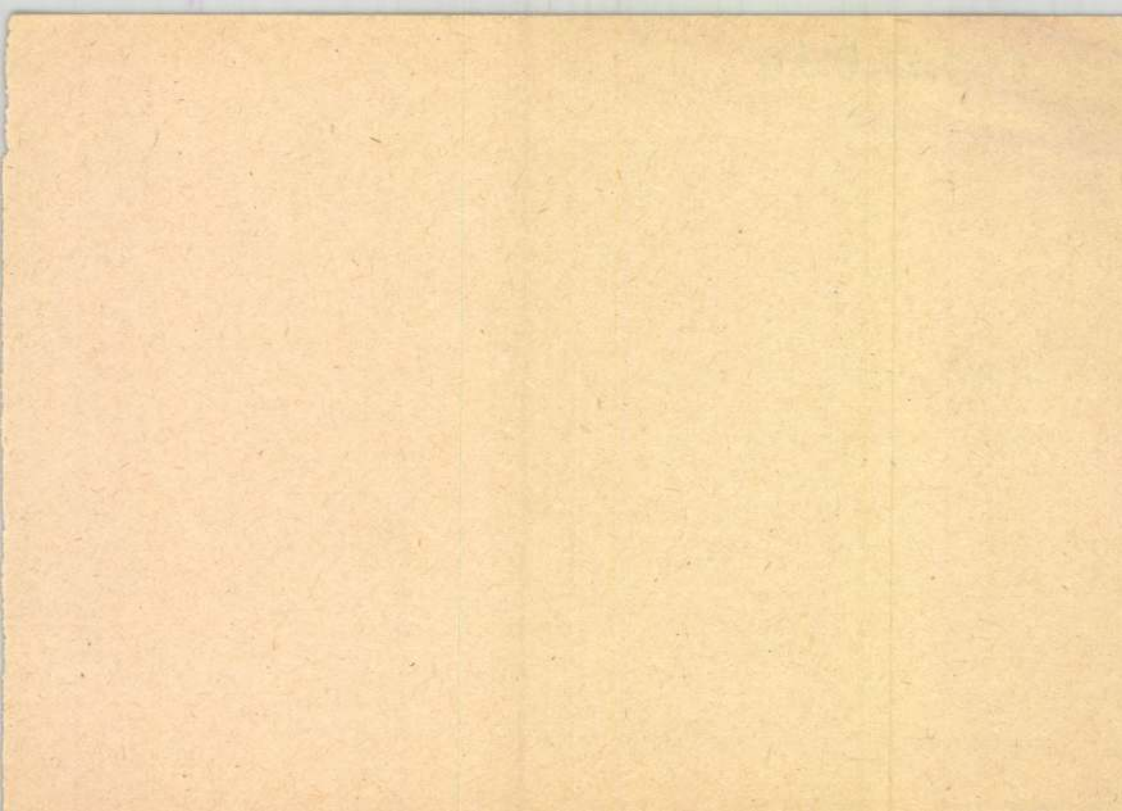
Olofsson Károly (bp. beucis gimn.)

Műsarnok diakpályázatán díszes
elismerésben részesült.

OLOSZ ELTA
G. Orosz Elta

Hangulat (névesség)

Huszár Sándor:

G. OLOSZ ELIA. /textilművész/

A Hét /Bukarest/, IV.évf. 27.sz. 1973.
jul. 6. 10.old. 2 kép.

G. OLOSZ ELLA

G. Olosz Ella faliszőnyegeknek kiállítás látható a brassói Victoria teremben. /rövid hír/

Utunk, XXXIV.évf. 11. /1585./ sz.
1979. márc. 16. 8.old.

1923

... ..
... ..
... ..

... ..
... ..

G. OLOSZ ELIA

G. OLOSZ ELIA:

Kire marad a kisködmön - azaz elegendő-e
csak a sirás? /1972./

A Hét Évkönyve 1980.

Bukarest, 1980. 113-116. old.

G. JOHN WILL

G. JOHN WILL:

Like noted a kitchen -- saw evidence

case a single V.I.V.

A H&T average 1980.

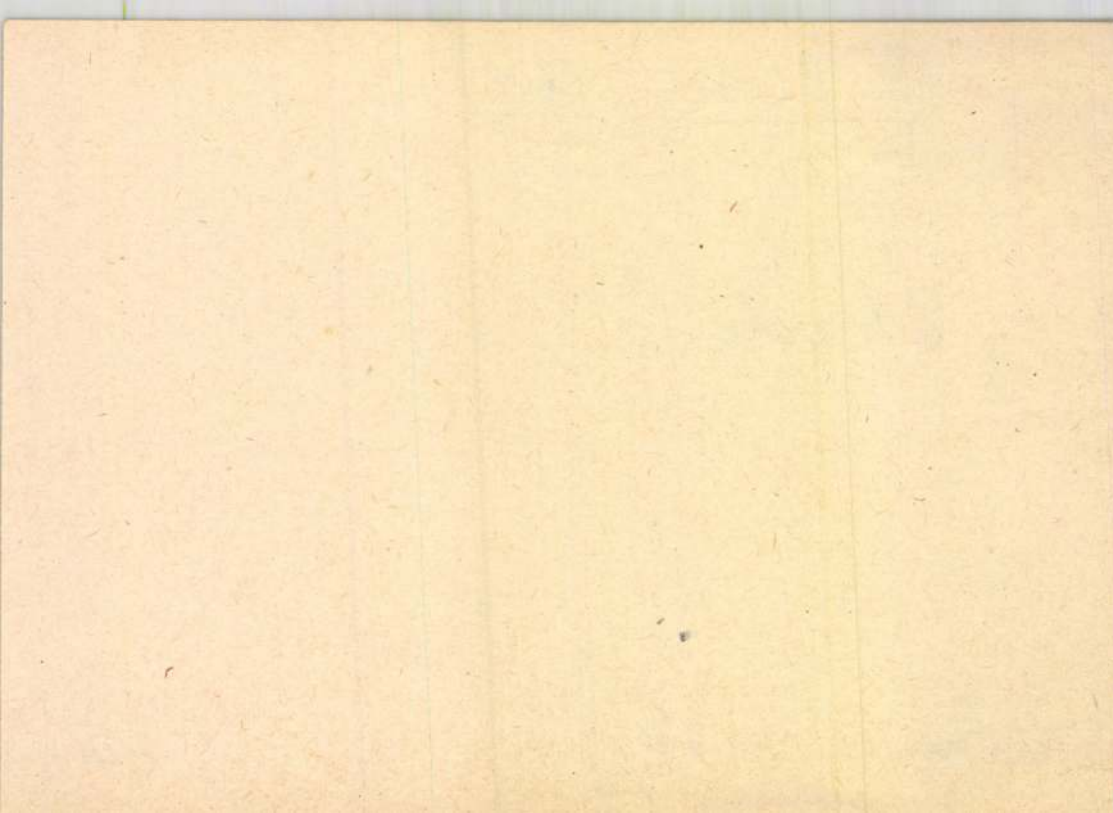
Bureau, 1980. 11-11-80.

G. Bloss Ella

"Ebre des"

Konur 1977/4

320 old

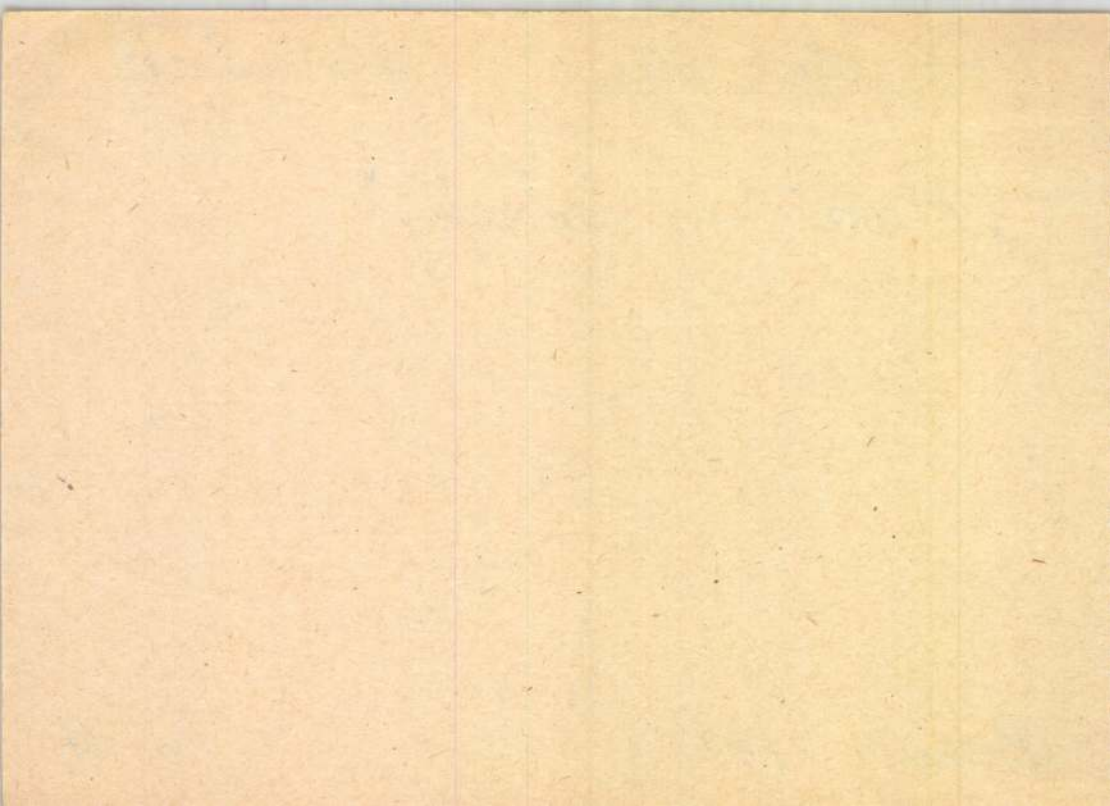
G. Glosz Élla

textilművész

"Plaktikus szöveg"

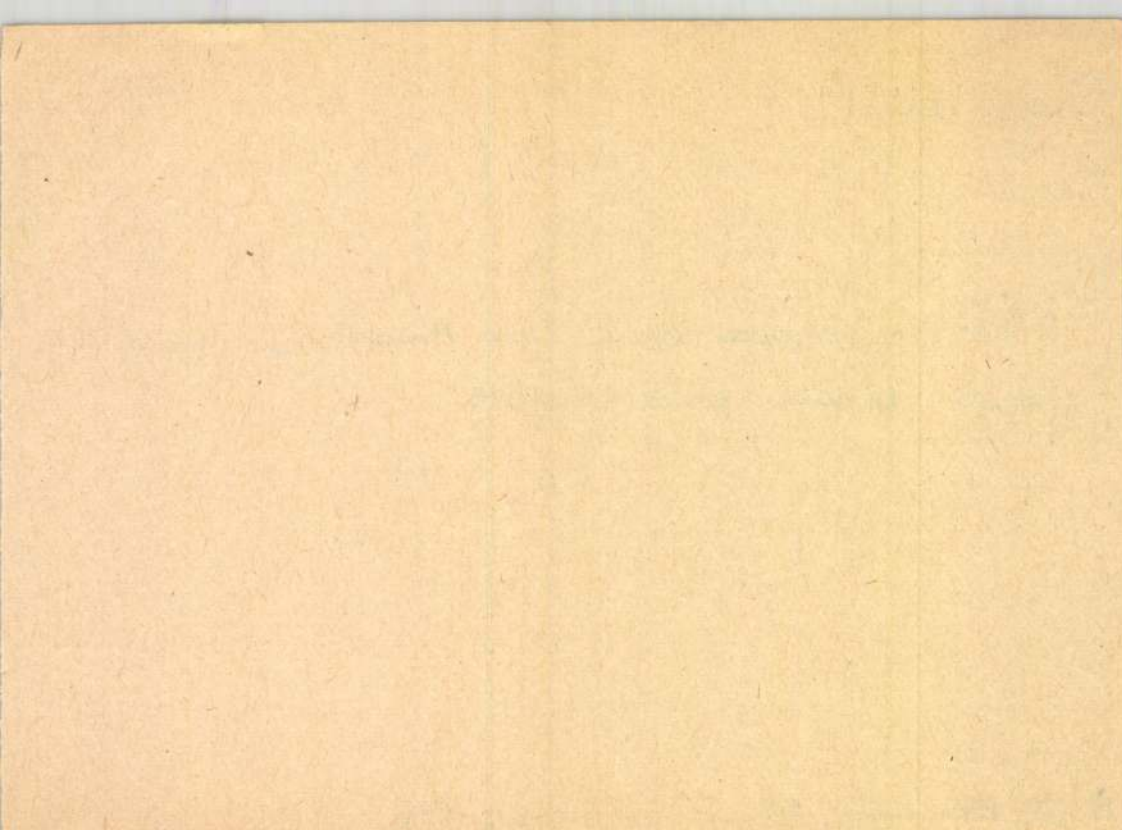
Korunk 1977/1-2

21. old

Olon Ella

1961-ben vészerbe el a "Ion Andreescu képzőmű-
vészeti iskolába textil-művészt.

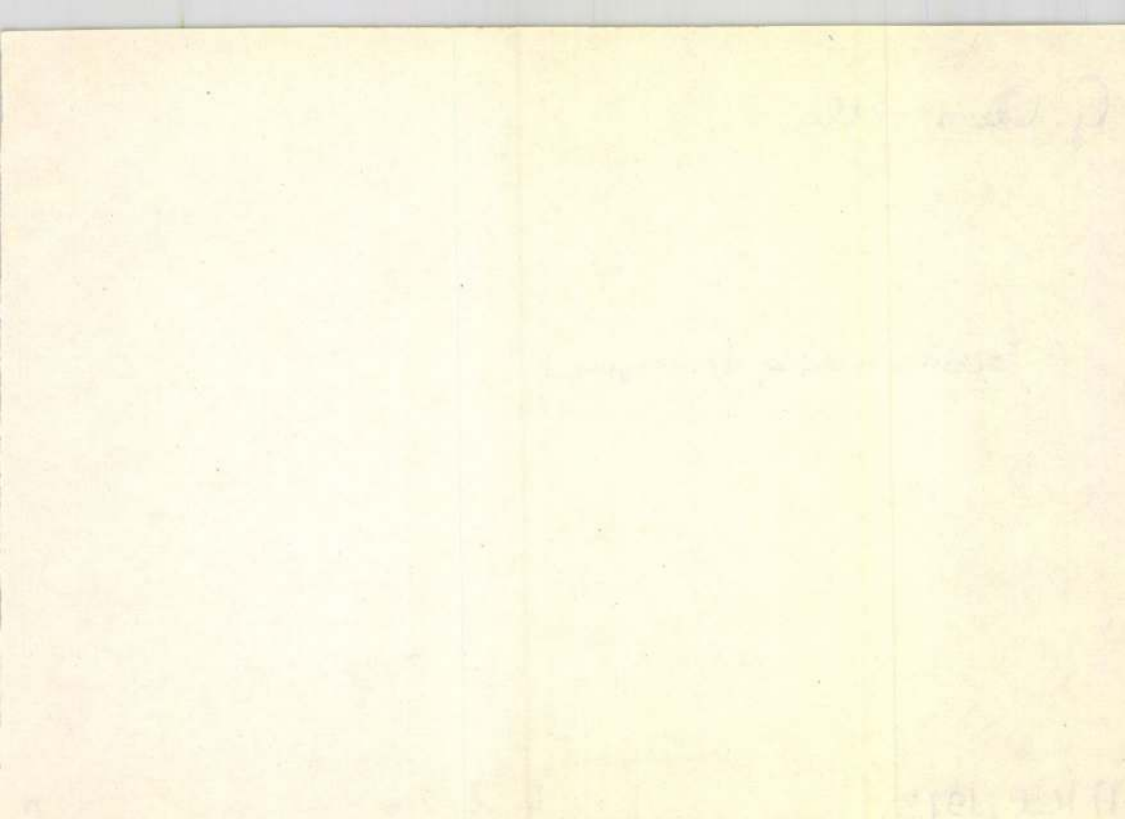
G. Olson Ella

Sromonisdq (mómyeg)

A két, 1973.

4. eű. 27m.

10n.

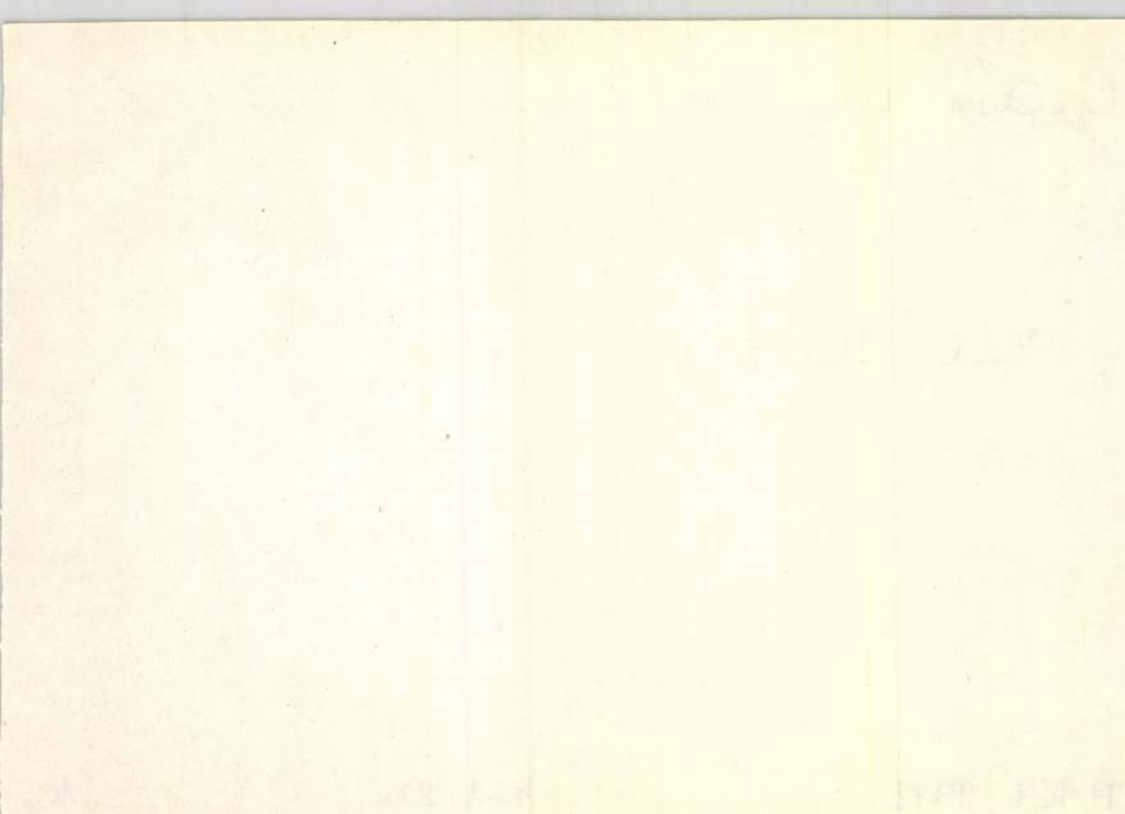
G. Olon Ella

Madder (mānyeg)

A Kit, 1973.

4. of. 27m.

10p.

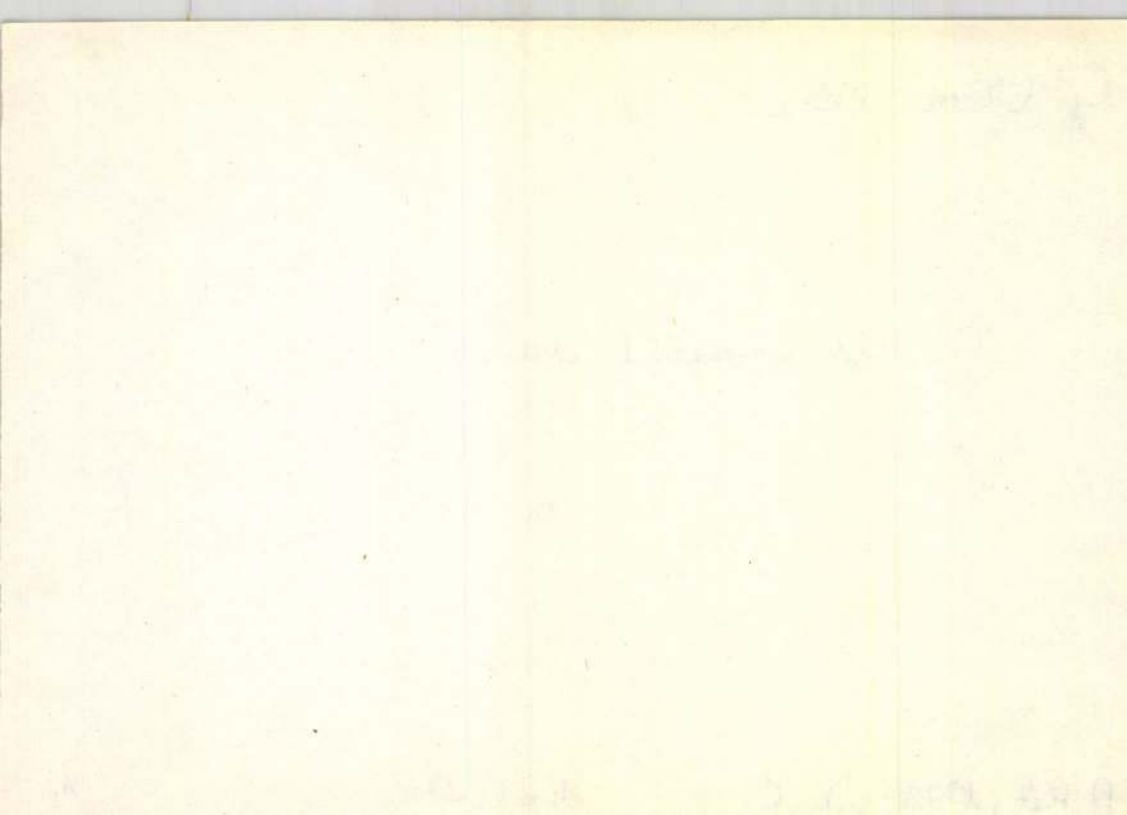
G. Orosz Ella

Csdings imarkt (gobelin)

A Két, 1973. júl. 6.

4. dg. 27m.

1/2.

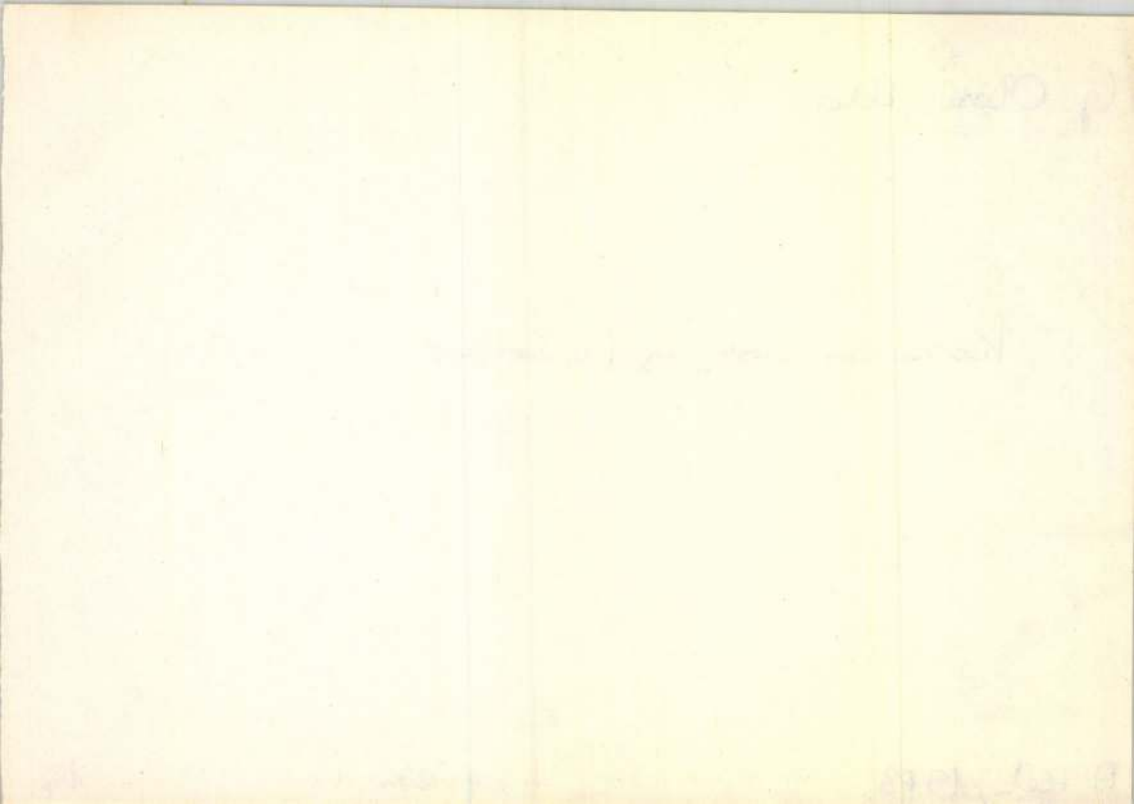
G. Oron Ella

Kosonon armony (qobelin)

A Ket, 1973.

h. enf. 27m.

15m.

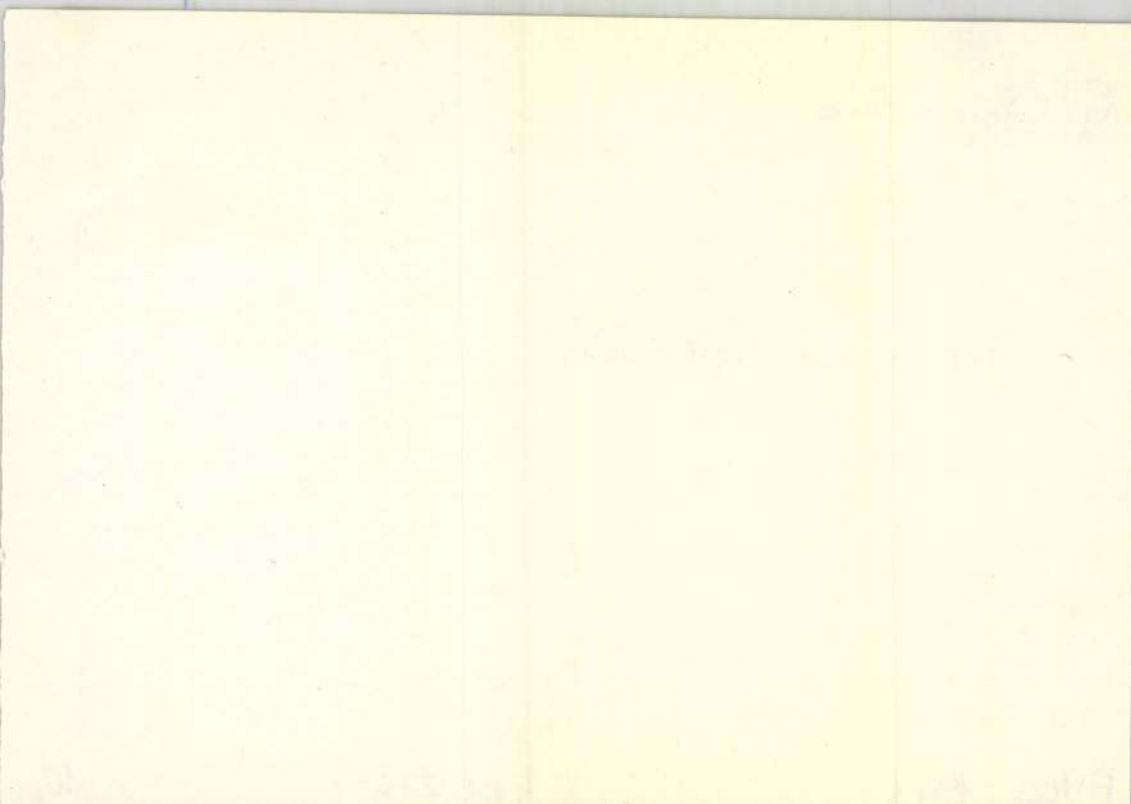
G. Olom Ella

Kanquiat (qbelin)

A. Kelt, 1973.

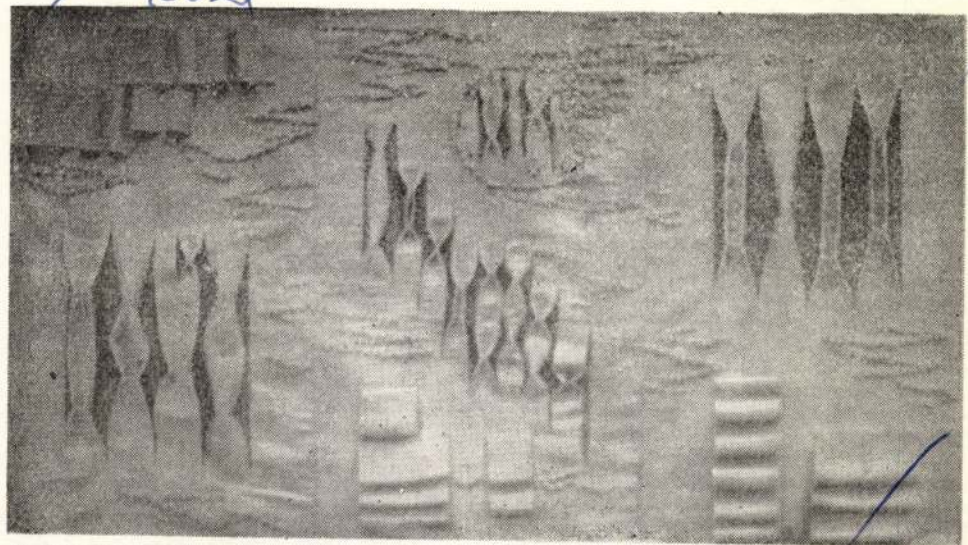
h. ent. 27m.

16p.

1021

G. Olosz Ella

G. Olosz Ella: Plasztikus szőnyeg

Korunk, 1948, 2.

egyén belső indítékairól külső, kollektív indítékokra tevődik át a hangsúly, az egyén belső szükségletét a kínálat külső nyomása helyettesíti. A szórakoztatóipar-
nak minden eszköze megvan ahhoz, hogy ez az átcsoportosítás sikerrel járjon. Ráadásul — és ez a meggyőzési technika a társadalmi élet más területein sem éppen ismeretlen — a kínálatot úgy tálalja, mint valami igen jóindulatú, sőt kifejezetten kellemes dolgot.

Ami a művészethez való viszonyát illeti, a „könnyű műfaj“ valós szükségletet elégít ki, csak éppen torz módon. Ez a valós szükséglet — a művészet iránti szükségletünk. A könnyűzene is zene, a melodráma is dráma. Ebből ered azonosságuk, de ellentétük is. A szórakoztatóipar is művészi jelekkel dolgozik — éppen ez teszi mélyen antinomikussá. Mert csak jelrendszerét kölcsönzi a művészettől, kifejezés-módját nem. A felhasznált jelet elmulasztja szimbólummá növeszteni, ezért — a művészettel ellentétben — jelentése mindig egysíkú.

A művészi kód megőrzi eredeti szerkezetét, hogy elveszíthesse eredeti rendeltetését. A „könnyű műfaj“ célként tünteti fel azt, ami legfeljebb előfeltétele a művészi alkotásnak. Aspirációi nem haladhatják meg az elemi szintet. Mi az oka a művészi kód deviáns viselkedésének? Itt is az eszköz lép a cél helyébe, amelynek alá kellett volna rendelnie magát. A „könnyű műfaj“ művészi értékektől való megfosztását az ipari termelés valósítja meg. A „könnyű“ sikere és a művészet kudarca ugyanazoknak az eszközöknek tulajdonítható. Szerkezeti hasonlóság van a „könnyű“ termelése és a művészi érték művészetellenes befogadása között. Az első esetben nemcsak hogy hiányzik a szimbolikus jelentések szintje, de ez a szint lehetőségként sem funkcionálhat. A második esetben igaz ugyan, hogy a szimbolikus jelentés a műalkotás legbelsőbb lényege, de a befogadó tömegek számára éppen ez a lényeg marad elérhetetlen. A rövidzárlat a kód elemi szintjén jön létre, de a befogadás mindkét áramköre kiég. A „könnyű műfaj“ ipari termelése a művészi érték profán befogadására épül.

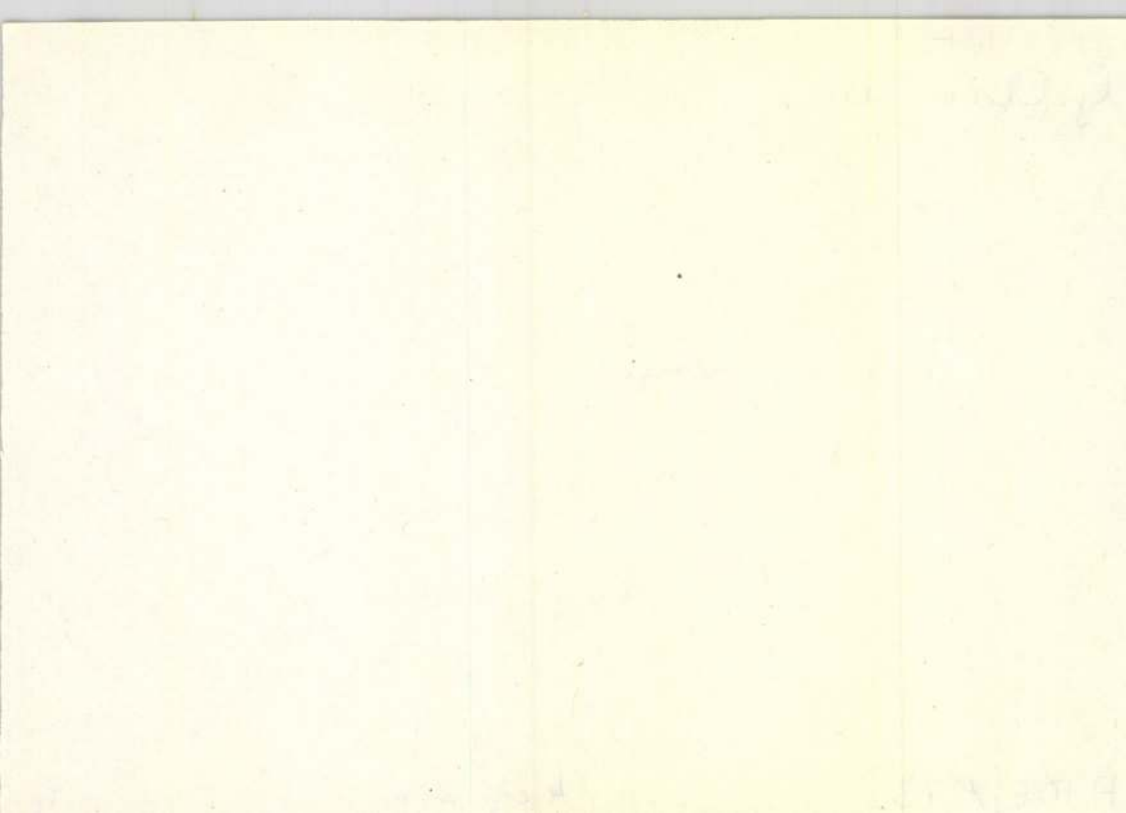
G. Olon Ella

Kulcsos mőnyeg.

A Hét, 1973.

4. évf. 27m.

Fr.

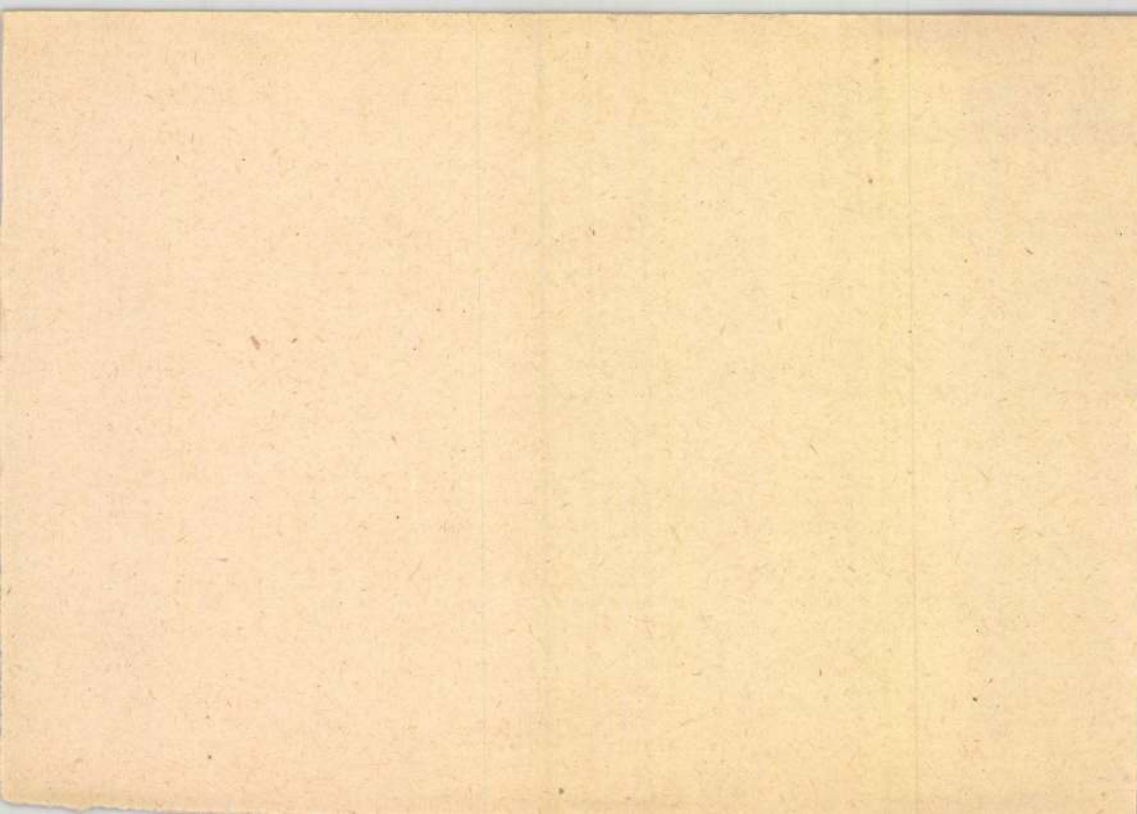
G. Olose Ella

Costings amounts (ndunyeq)

A Hét, 1973. júl. 6.

• 4. aug. 27m.

1/2

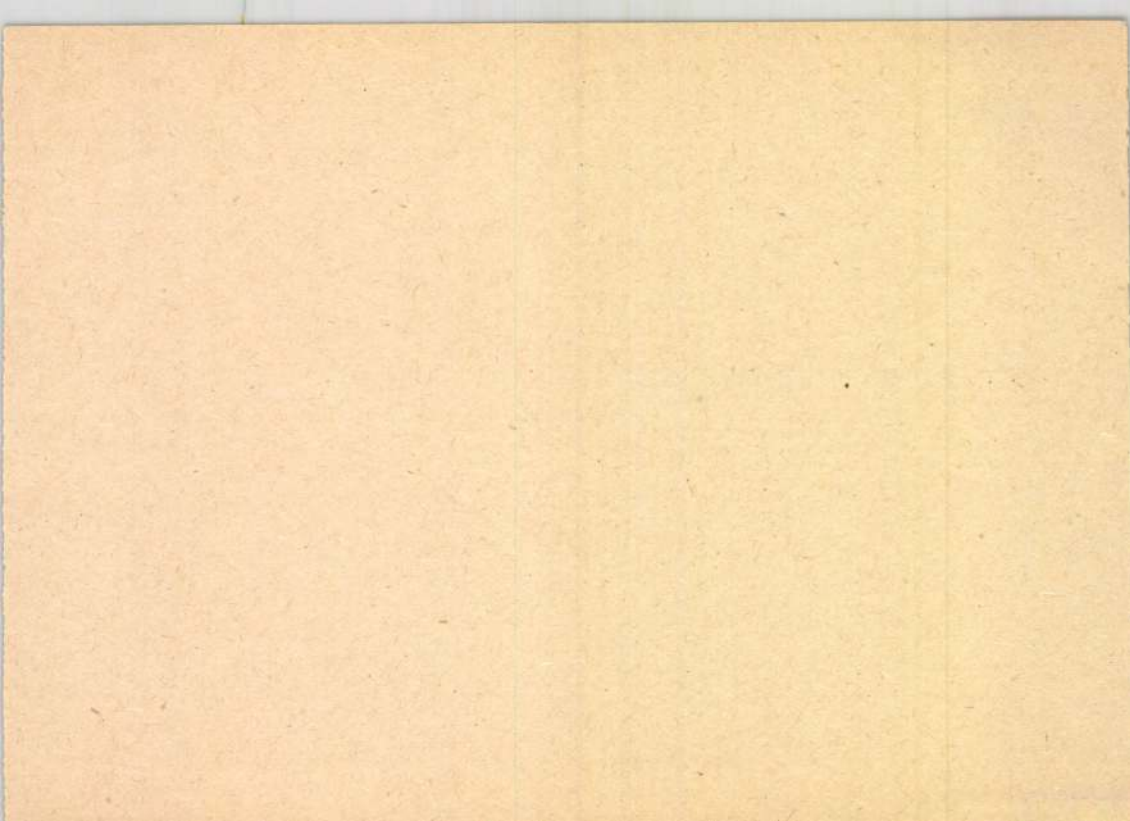
Gy. Olasz Ella

Kulcsos mennyeg (föld)

A Helt. 1973. júl. 6.

H. evf. 27m.

7n

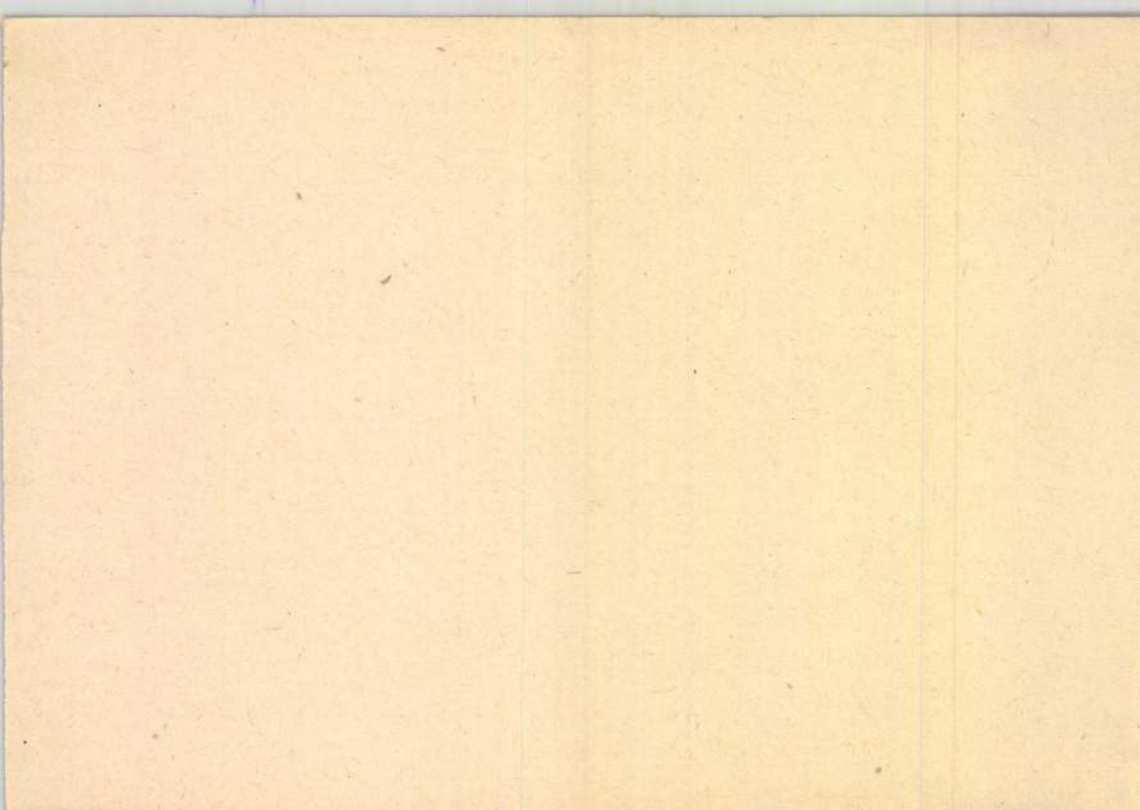
G. Obn. Ell.

Madder (néhány)

A. Két, 1973. júl. 6.

4. elj. 27m.

10m.

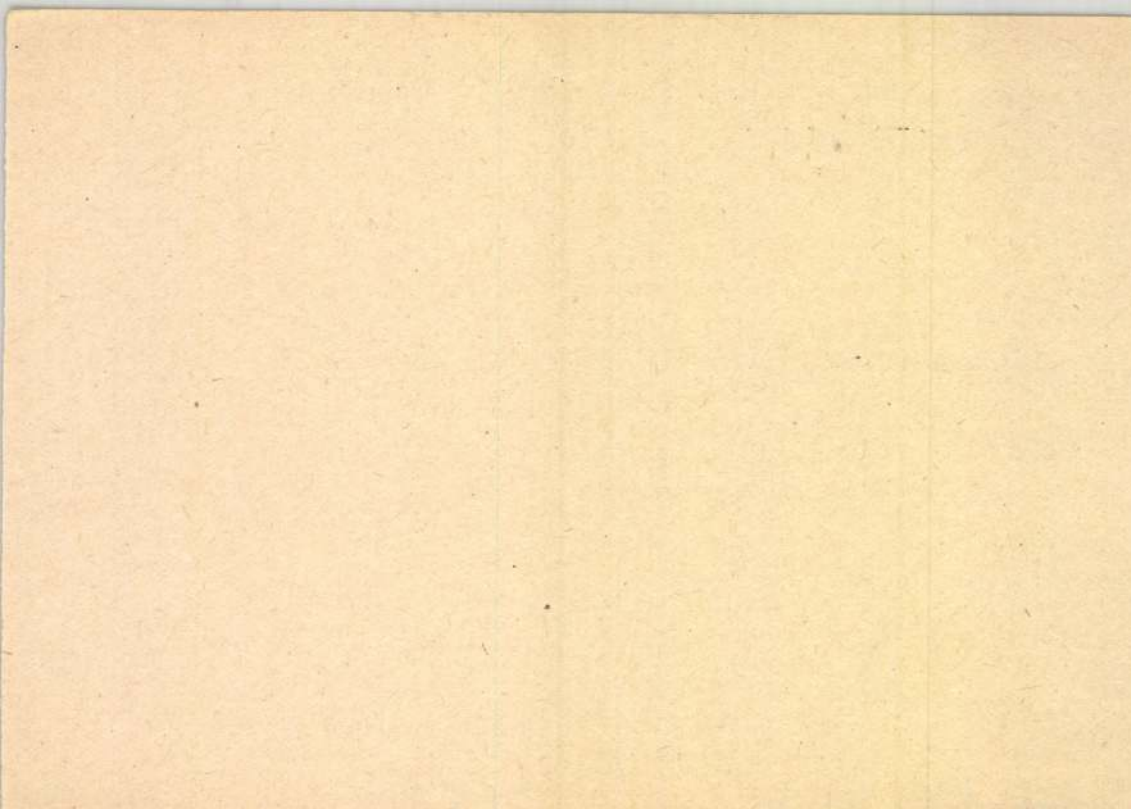
Cy. Obon Ella

Seomonislag (nåværes)

A Hæt 1973 jil. 6.

4. ent. 27m.

10p.

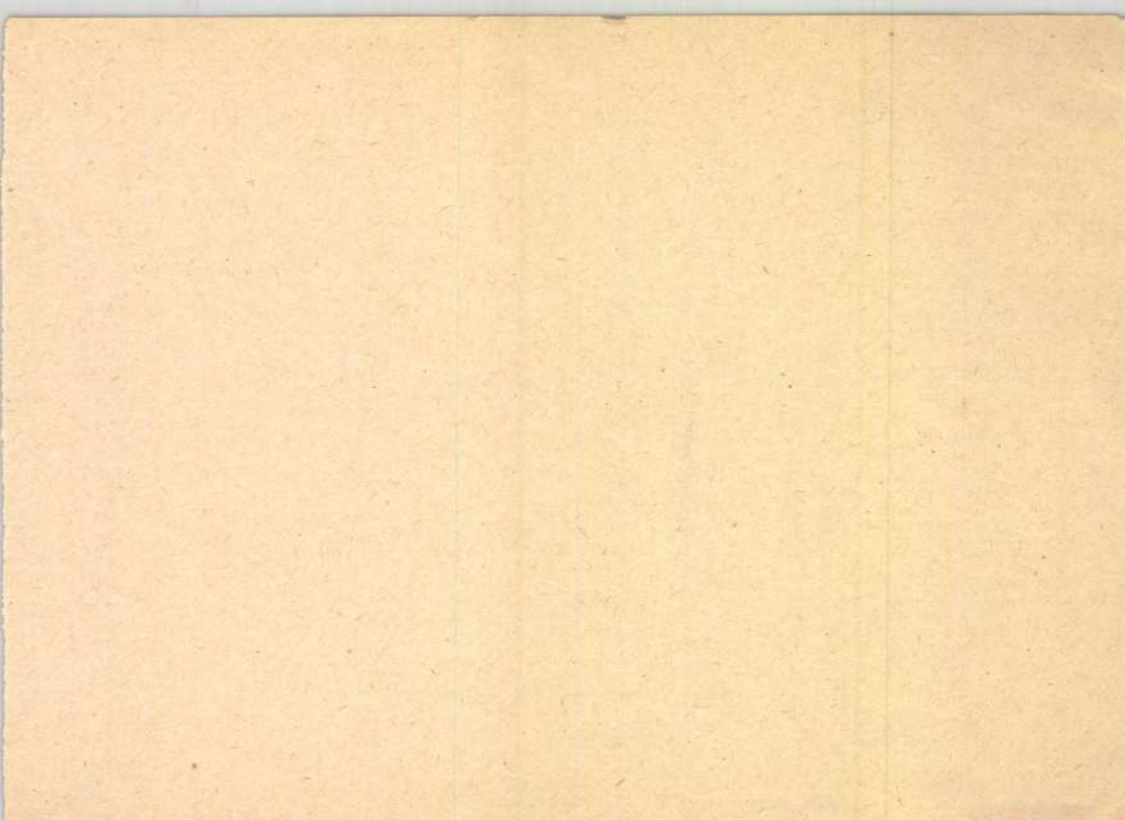
G. Olam Ella

Kosaras aszramy (mónzes)

A Het, 1913. júl. 6.

4. évf. 27. sz.

15.

Gardone' Olasz Élla

Magyar Iparművészet az
ezredfordulón 2003

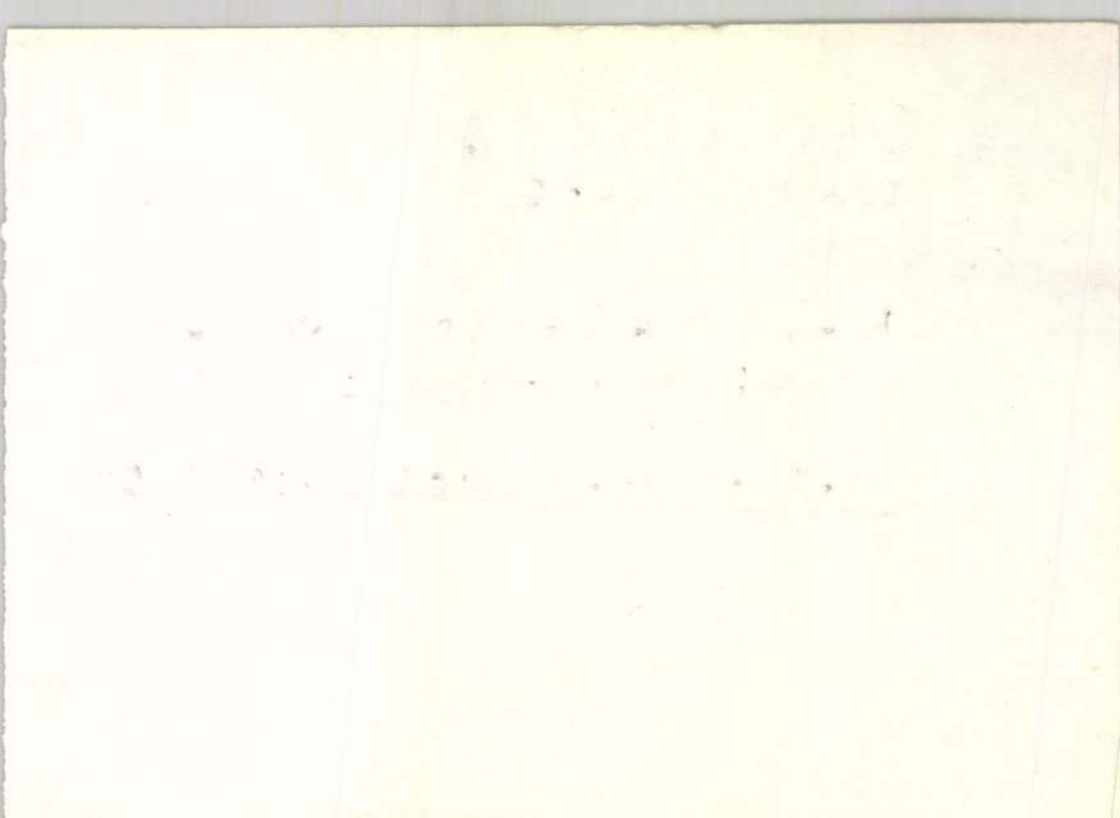
216.p.

OLOSZ ELLA
TEXTIL MŰVÉSZ

KIÁLLITÁS A VOLT AZ IPAR-
MŰVÉSETI MŰZEUUMBAN

MAGYAR IPARMŰVÉSEI 1995/4, 62

Gazda József:

Szubjektív vallomás. /Katalogus előszó
G. OLOSZ ELIA kiállításához. Korunk Ga-
léria /Kolozsvár/ 1976. december./

Leporello, 1 kép.

Galatás

„Hittel virágot gyűjtött“

Olosz Ella vándorkiállítás

hatóság vezetett út nom színhátmeneteknek kontraszt-
 látás képessége jára épülő szövítt kárpitok sorozat-
 t. A művész sze- ta. A művész megnevezésével él-
 lélektani hatás- ve: az expresszív geometria.
 s a felderítése, Kedvelt színei a feketebe hajló
 s a forma a le- rozsdabarnák és kékek, valamint a
 en káoszából szürke árnyalatai. Ez a szűkre sza-
 rukcióvá épül, bott keret megannyi forma- és
 tok közvetíté- színkombinációjával talán éppen
 sára alkalmas. a vállalt egyszerűség folytán válik
 undez akkor, izgalmas és mély kifejezőeszköz-
 szköziára tu- zé. A szőnyegek anyaga többségé-
 ikailag beha- ben gyapjú és kecskeszőr. A sző-
 ilművészeti- vés a hagyományosokhoz közelál-
 ás jellemző. ló.

A népművészet, a népi képzet-
 világ, s ennek itt-ott felbukkanó to-
 temisztikus jelzései alkotják a te-
 matika másik vonulatait. Ezen be-
 tál az ábrázolási mód formailag ta-
 goltabb és az elnagyoltul, általá-
 lán a leg- nosítottól az élethű megjeleníté-
 onal és a terjed. Ide sorolhatók a Kőrösi
 szögle- Csoma Sándor emlékéit megörökl-
 itöltő fi- és az irodalmi ihletű alkotá-

OLOSZ

Ella

sok is. Olosz Ella művészetére jel-
 lemező a téma kibontása, egyazon
 alakzat változatainak különböző
 színt megjelölése. Jól szemlélté-
 ti ezt a Kelet sorozata, amelyet
 egyetlen forma ural. Földritmusok
 - olvasható a hullámvonalaival a
 szántást, eselig lankás egymás
 fölé hajló domboldalakat sejtető
 szőnyeg alatt. A föld, a görön-
 gyök, kút, összetartás, kötődések
 - néhány téma a kiállításnak a gra-
 fikával rokonítható munkái közül.

Olosz Ella művészetének jel-
 lemezője az egyszerű formákban,
 visszafogott színekben rejlt kifeje-
 zőerő, a következetesség, amely-
 lül a művész egy-egy témát kö-
 rüljár, megjelenített. Ezáltal alko-
 tott sajátosat és maradandót.

A vándorkiállítás Kolozsvar
 művészeti életének kimagasló ese-
 ménye. Megtekinthető a Művésze-
 ti Múzeum földszinti termeiben, a
 Bánffy-palotában, hétfő és kedd
 kivételével, naponta 10-17 óra kö-
 zött.

Németh Júlia

SZABAD

KOLOZSVÁRI KÖZLEKÉNY

VI. ÉVFOLYAM. 90. SZÁM. 1994. MÁJUS 11.

Az egyházi javakért, az anyanyelvi oktatásért

A román parlament 1994. május 9-én tárgyalta az Európai Emberjogi Egyezménynek a ratifikálásáról. Az RMDSZ részéről Zsigmond László, a képviselőházi RMDSZ-frakció titkára szólt fel ebben a kérdésben.

Az RMDSZ-képviselő kijelentette, hogy szövetségünk az egyezmény ratifikálása mellett van, beleértve a 4. cikkelyben összefoglalt kötelezettségeket, viszont a biztosítékot

az egyházi javakért és tevékenységükért az egyházi iskolák és az egyházi iskolák mellett a kisebbségi oktatásért is. A törvényben meghatározott oktatási kötelezettségek teljesítését a Zsigmond László képviselő kijelentette, hogy az egyezmény ratifikálása elősegíti az európai struktúra megteremtését, a korszerű oktatási mechanizmusok bevezetését és az oktatási minőségének javítását. A törvényben meghatározott kötelezettségek teljesítését a Zsigmond László képviselő kijelentette, hogy az egyezmény ratifikálása elősegíti az európai struktúra megteremtését, a korszerű oktatási mechanizmusok bevezetését és az oktatási minőségének javítását.

KRCC

A látástól a láthatóig. A csoda még nem művészet, hanem az a művészet, amely által a természet törvényeit megismerjük.

Az anyanyelvi oktatásért. A nyelv az a híd, amelyen keresztül a kultúra átadódik a generációk között. A nyelv az a szék, amelyen a nemzet áll. A nyelv az a szék, amelyen a nemzet áll.

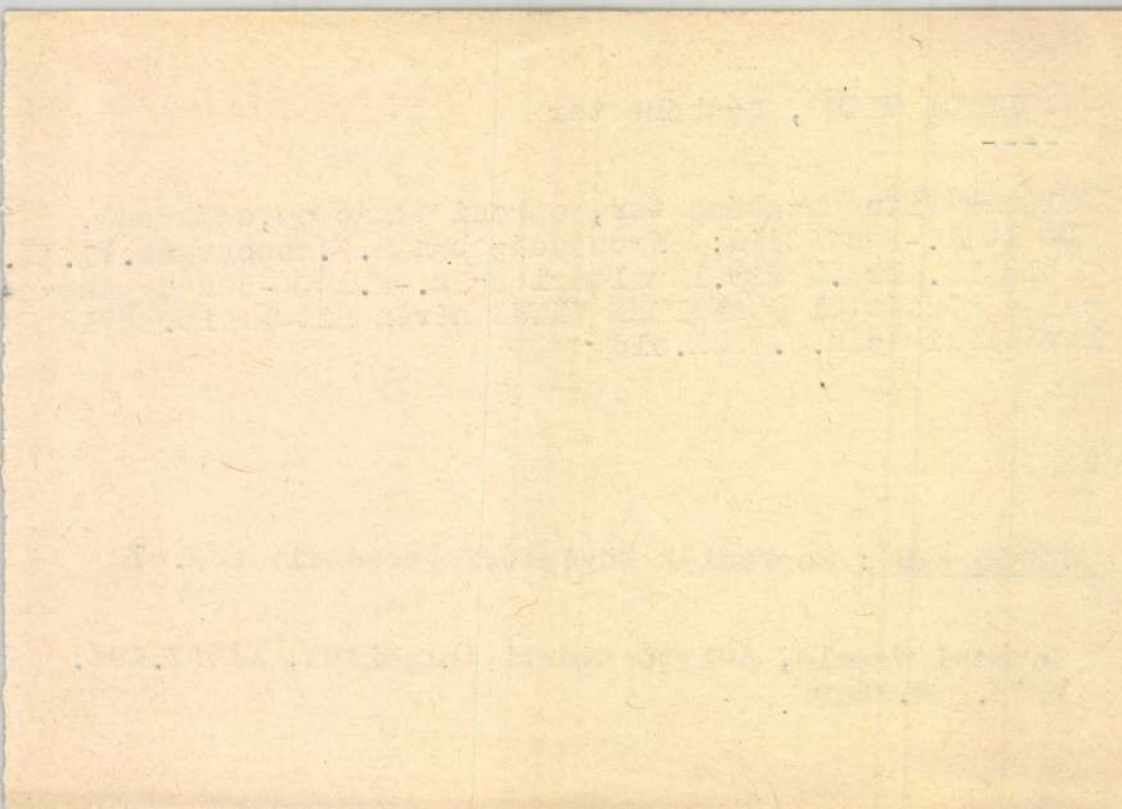
Az anyanyelvi oktatásért. A nyelv az a híd, amelyen keresztül a kultúra átadódik a generációk között. A nyelv az a szék, amelyen a nemzet áll. A nyelv az a szék, amelyen a nemzet áll.

OLPECK VITUS, szabómester

Olpeck Vitus szabómester, soproni tanácsos, adószedő,
55 1541.-Pecsetjén: Tárcsapajzsban O.V.monogramm.Vő.II.
tábla 18.ábra./3228.levéltári szám.-/.1525-ben ugyanezzel
a pecséttel SCHNEIDER VITUS néven hitelesít./2716
levéltári szám./ 301.old

TOMPOS ERNŐ: Soproniak középkori pecsétel 289.old

Soproni Szemle, Helytörténeti Folyóirat, XXVII.évf.
1973. 4.szám

Olavicaa gk. pleb

sculptum

hopes von

Dir Felrom

319. l

Vicia villosa

szőszes bikköny

Olsavkai fatem-

plom
fatreper

Divald Magy univend

176.8

Видебестъ А

Копиетеле-ниса 15 III 5

Копиетеле-ниса 15 III 5

ЕВРОПА

Rothermere-utca 12. III. 2.

Budapest, V.,

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

EUROPA

1.

OLSCHA Josephus

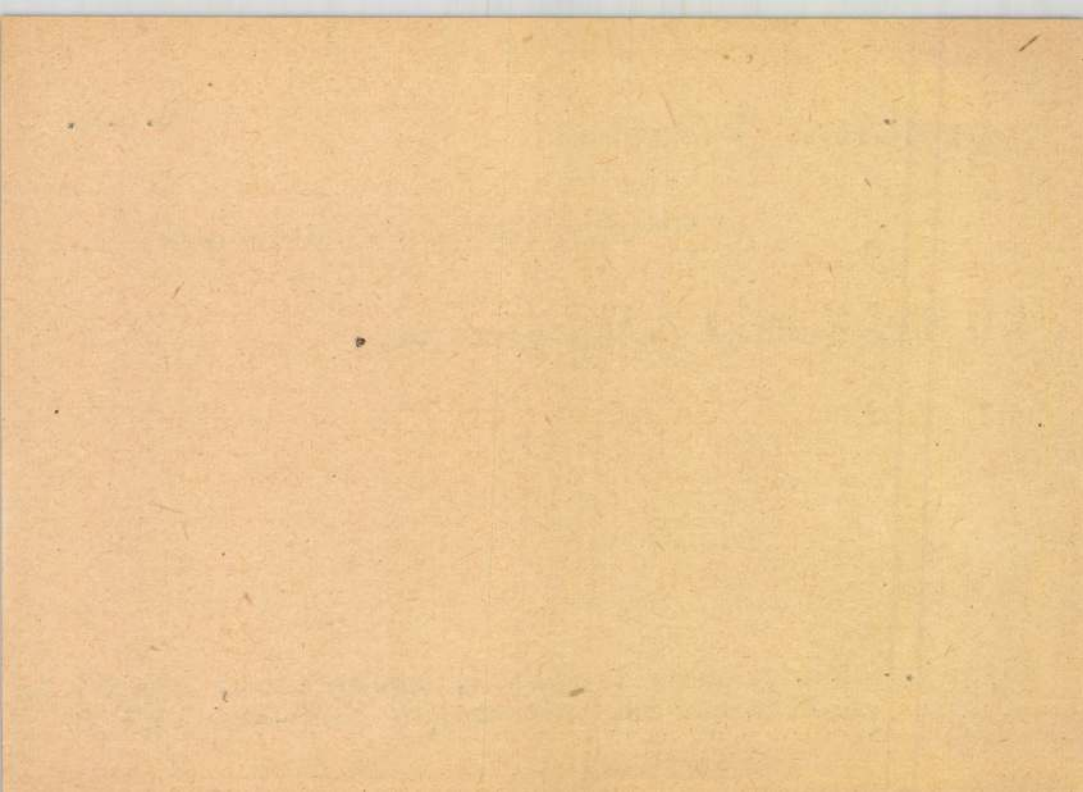
M.D.K.

murariorum magister

Stobatis (Nyitra m.)

1952)

Művért. Kapossy János: Építők, szobrászok, festők és
grafikusok Magyarországon 1828-ban 127. l.

OLSCHER, Leopold erita

Pálffy-palota, Bécs, 1846

An 1997/1-3. 223.

rom oldalán

k s árkádos

mer jobbról-

yes, felsőben

t Ipse Fluit; e

Vmene jeho

731. a városi

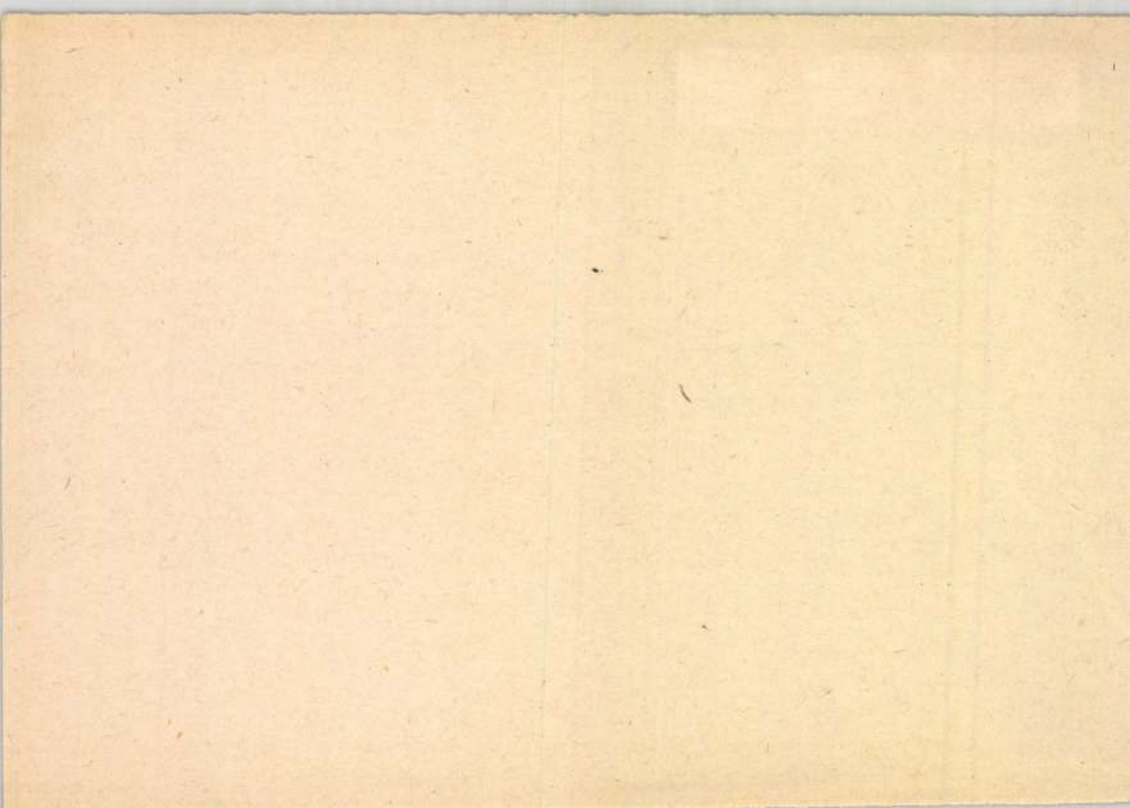
ájában XVII.

OLSEFSZKY JAKABOS Imola 157, 107

Kovászna, 1943. május 21.

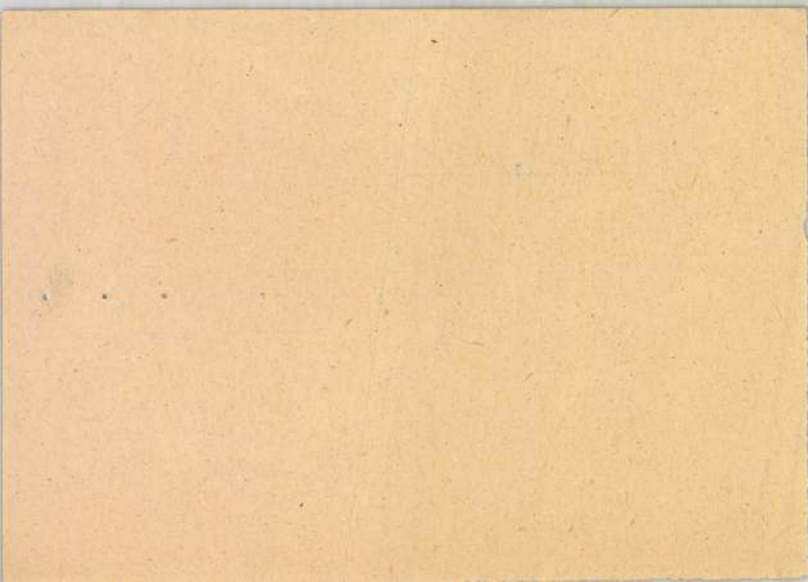
IA Képz. Főisk. Kvár, keramikus

Banner Erdély

Olsen, Alfréd festő

Pesti Hirlap, 1883. máj. 8. 5.
Napi hírek

Olsworthe's B. Mass

Spammert

Interieur

1912. 17-18th

1. 2

III

1912. 17-18th

64009/1926. szám.

III/a.

Hivatkozás

III.a. szám alatt keletrendelt
tek. Bizottsággal, - hogy mivel
tosítása az 1926. évi december
fogantatba nem vehető s így a m
27-iki tiltó határozata, mely
talok és intézetek csak oly me
hatálya legfeljebb 1926. év vé

Old dlatyá's nob.

ötös

1715 galgóc

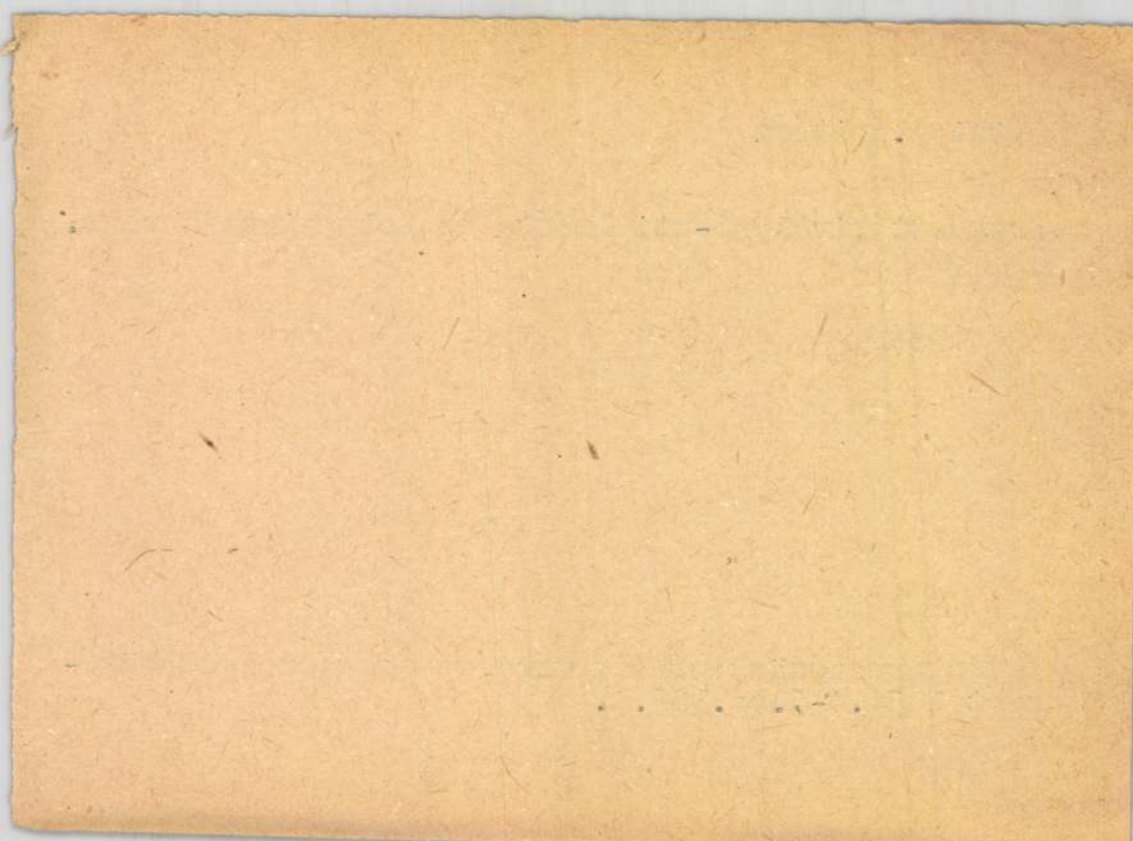
Rapnaggaronnötösök 25 l.

Chelms 4. n. X. 44.

Oltai P. építész

Erzsébet királynő-uti lakótelep helyszínrajz repr.

Lakástervezésünk néhány kérdése Magyar Építőművészet 1954.4-6.sz.126.1.

Oltai Pál építész

M.D.K.

XX₁. Csepel ,Csillag telepi 24 tantermes
/2+12/ iskola

Társtervező: Zalaváry Lajos

Magyar Építőművészet 1962 /6. 54.1.

M.D.K.

10-11-1910

XX.

10-11-1910

10-11-1910

10-11-1910

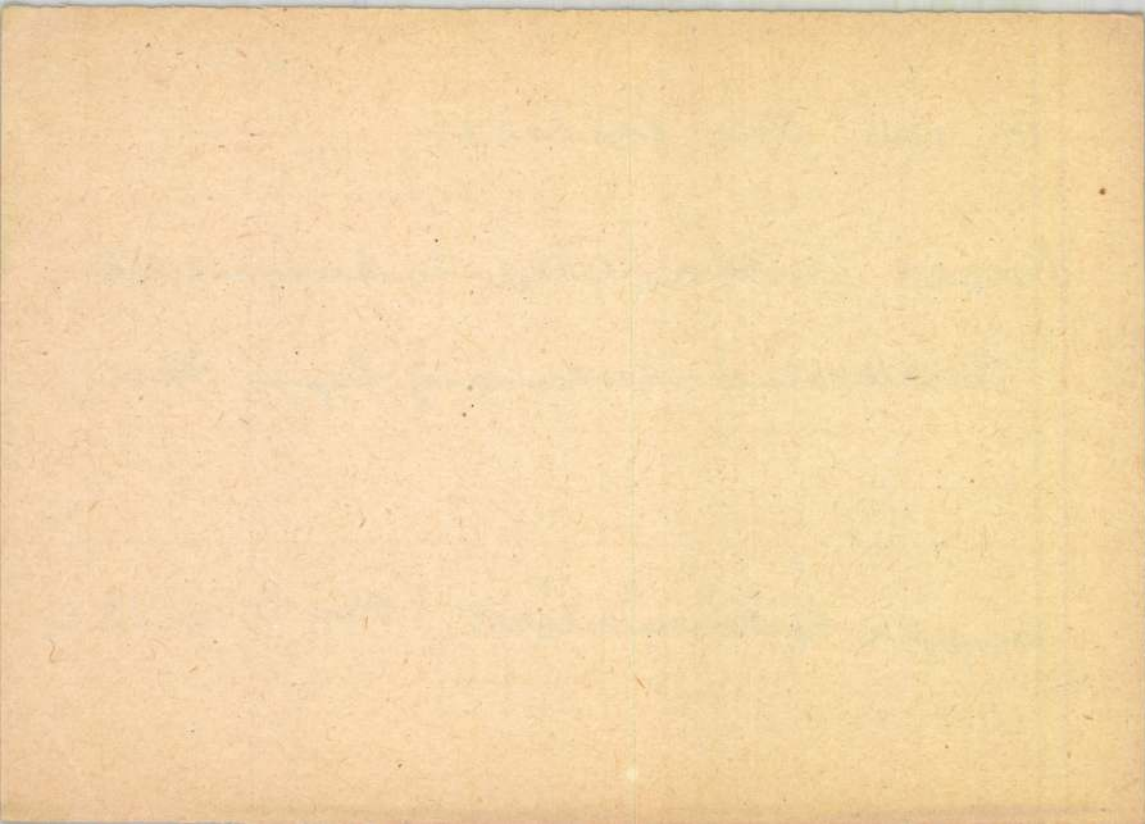
M. D. K.

OLTAI Pápai építész

Csepel, Csilla téren lakóépületék

Társleveles: Zalaváry Lajos (Képr.)

Magyar Építőművészet 1960. 3. sz. 13. l.

M. D. K.

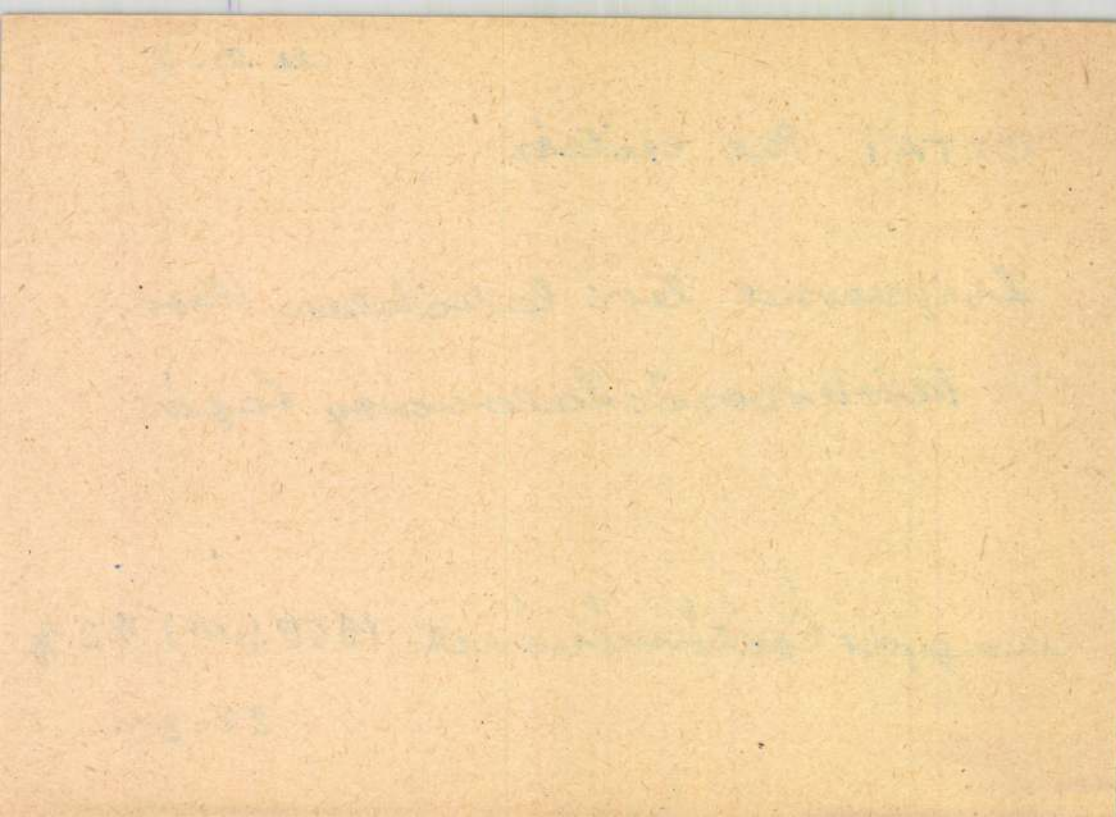
OLTAI Páe építés

Lesigneond teri laroikele (Petr.)

Társkeverő: Talavóiny Lajos

Magyar Építőművészet 1958. (VII) 1/3. 7

28-29.

Oltay Pál építész

MDK

Zsigmond-téri lakóház második tervjavaslata repr.

Csordás Tibor: A tüneges lakásépítés tervezési kérdé-
sei Magyar Építőművészet 1955. IV. évf. 9-10. sz. 262. l.

City of London

London, 1st January 1850

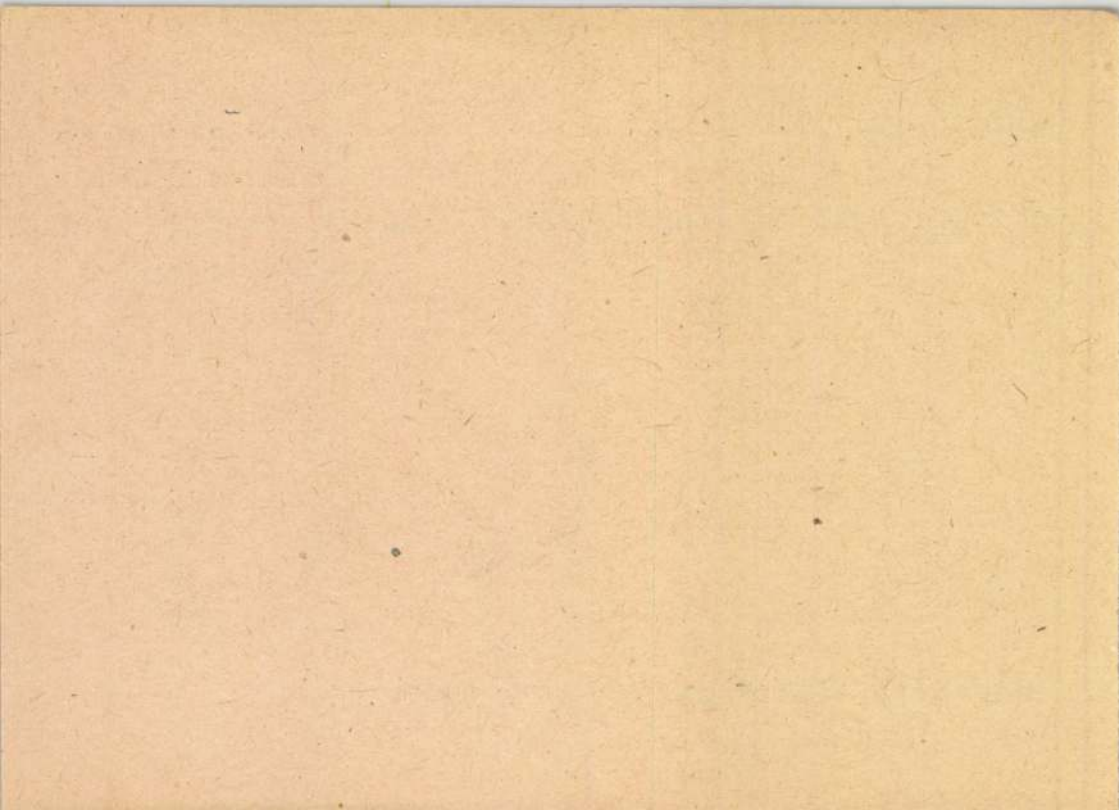
Dear Sir,
I have the honor to acknowledge the receipt of your letter of the 27th inst. in relation to the above-named subject, and in reply to inform you that the same has been forwarded to the proper authorities for their consideration.

OLTAI pál

M. J. K.

Hétfégi ház. Balatonföldvár. / saját részére/
1959-60. repr.

Magyar Építőművészet 1962/2. 28-29.1.

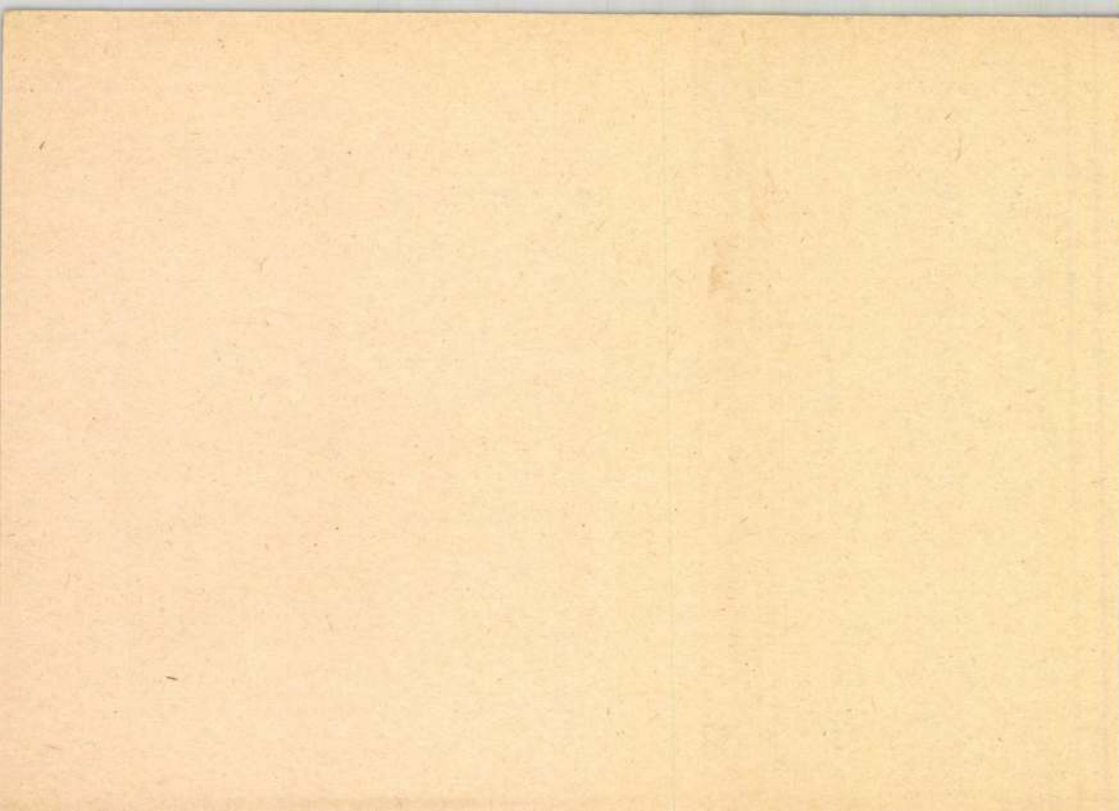

Óltái Pétur.

Gættu György, Kistalegdi Lström, Kovács
Attila, Óltái Pétur:

"Kopjafa-vaðiaciók", útsælt, 4a,
41 útg., 800 um. 1946-47. (rept.)

Múnesæt, 1948. 1. 9. ald.

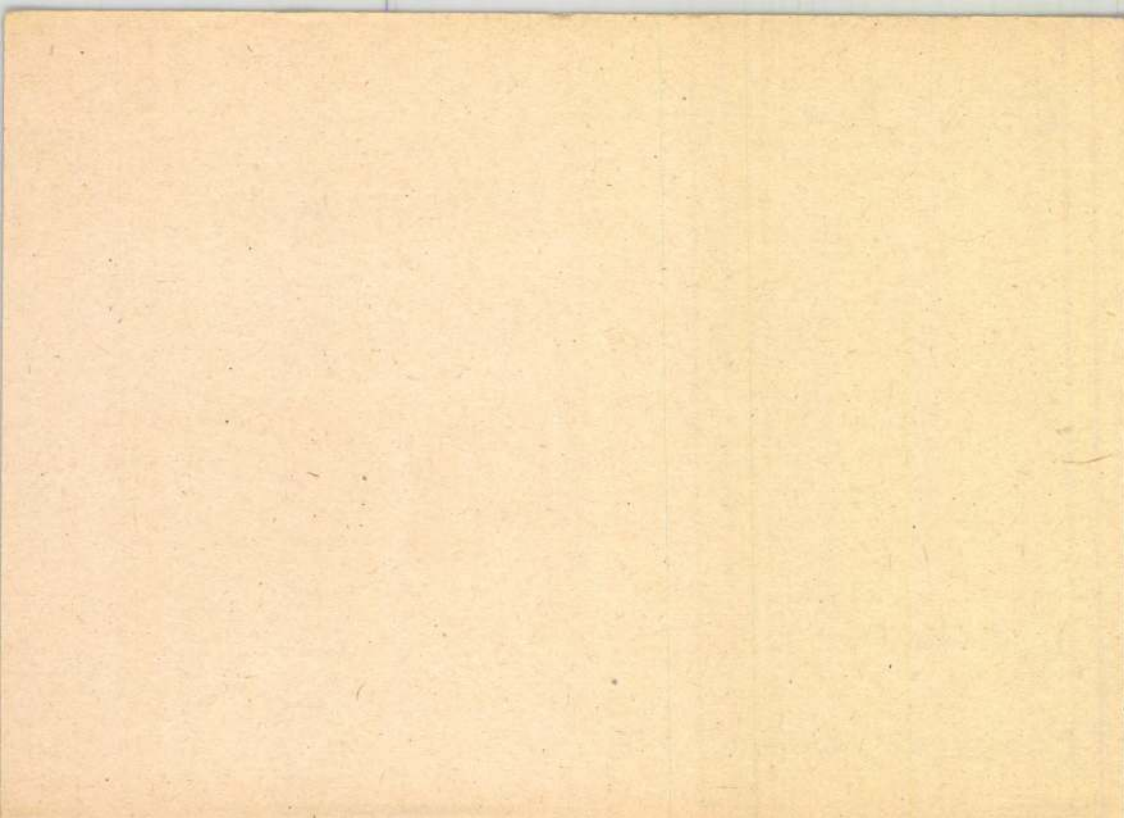
Oltai Péter, építész

d: Cséke György

-: É számunk ...

Lakóháló, Bp 1978. jún.

4.

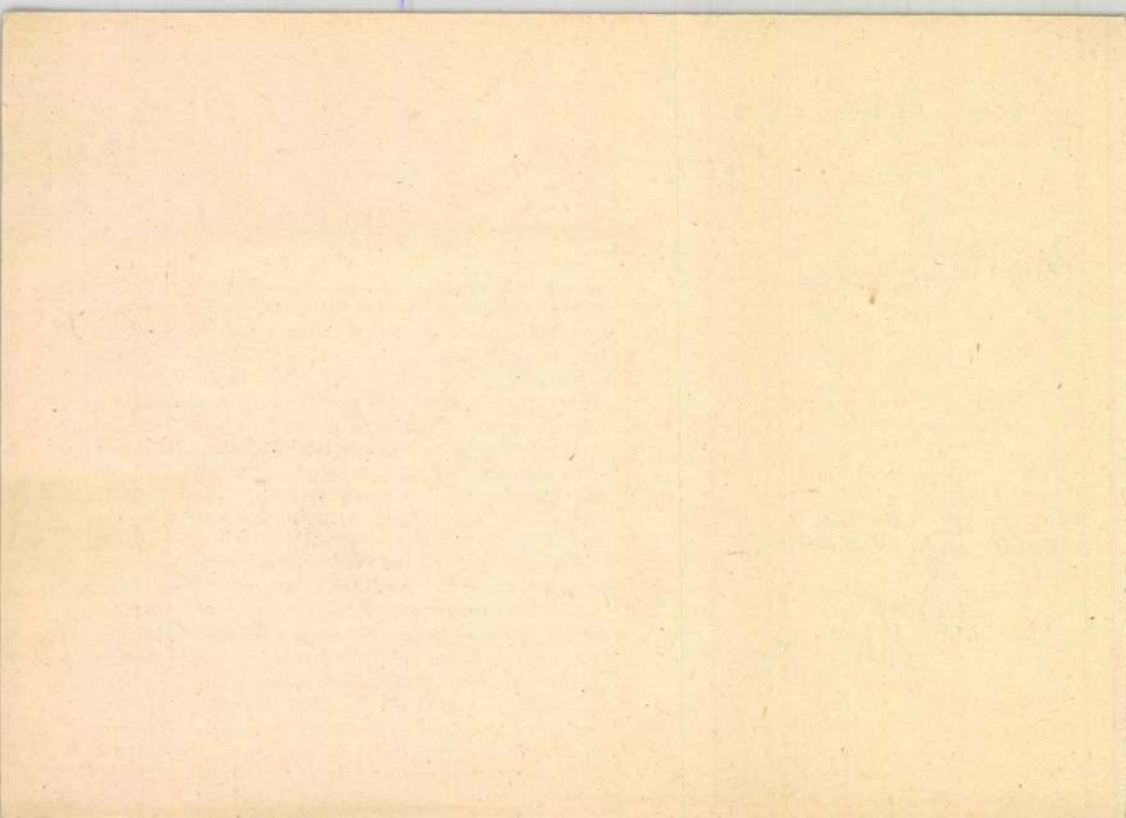

Oltaí Péter építész
(PTV)

Pécs, 1852 belső

Magyar Építészudvarok
1979/2. 61.o.

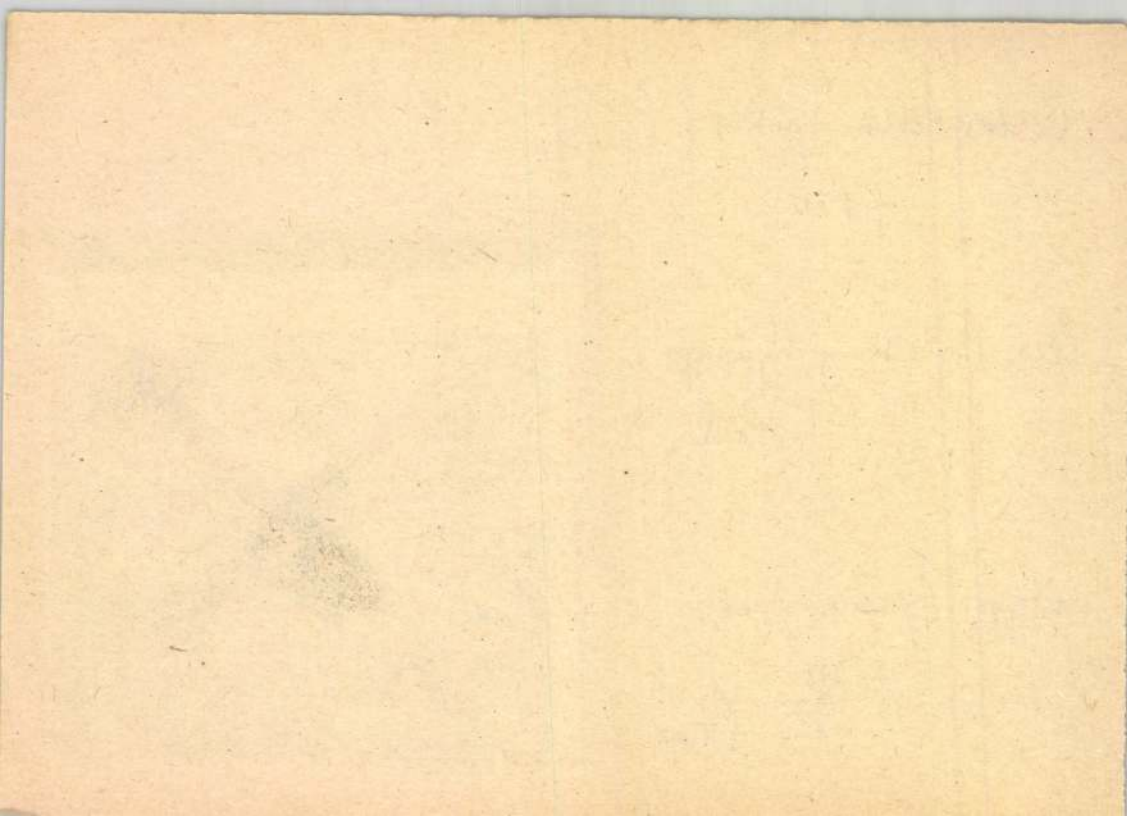

Oltaí Péter építész
(PTU)

Pécs, Balatony, Ifjúsági
Park

Magyar Építőművészet
1978/2 64.o.

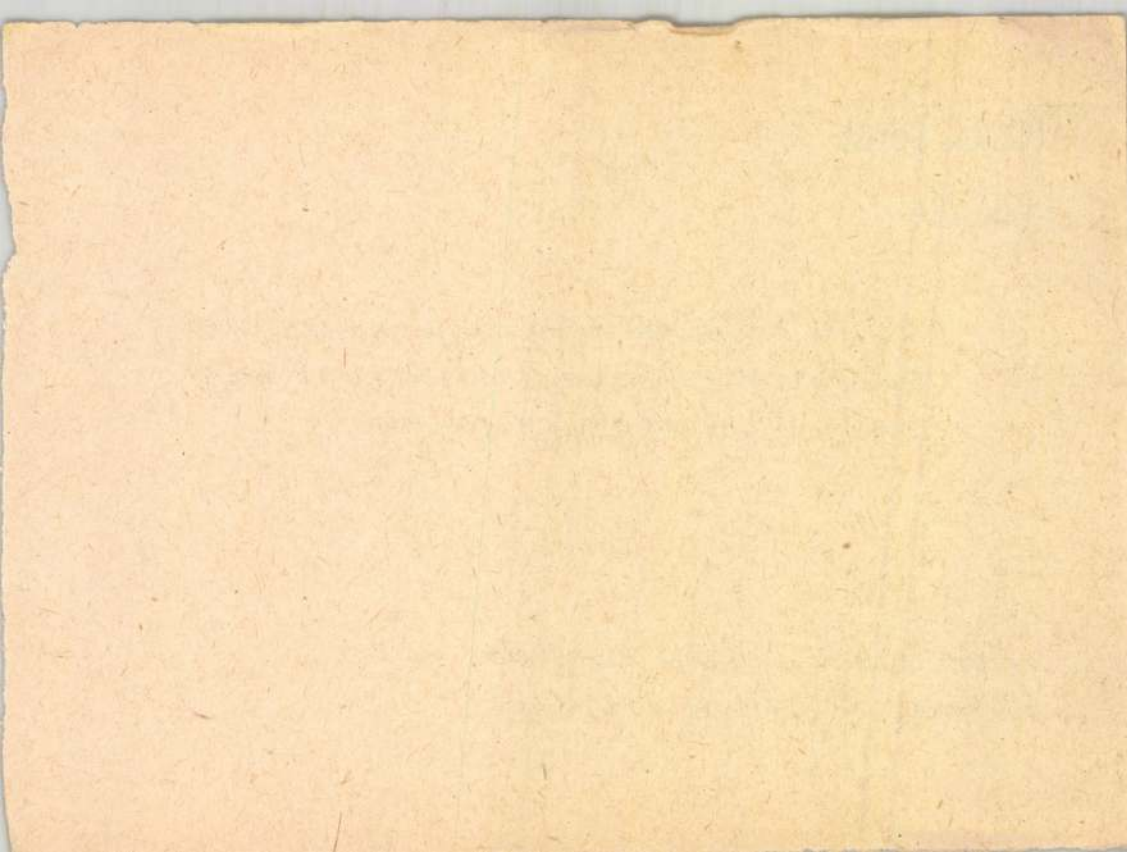

Uttai Péter
építész

A paksi Atomerőmű és lakótelepe paneles lakó-
épületeit a Pécsi Tervező Vállalat Ifjusági
Irodájának kollektívája készítette

Bartha Attila: A "paksi kísérlet".
Művészet, 1975.junius - 36.oldal

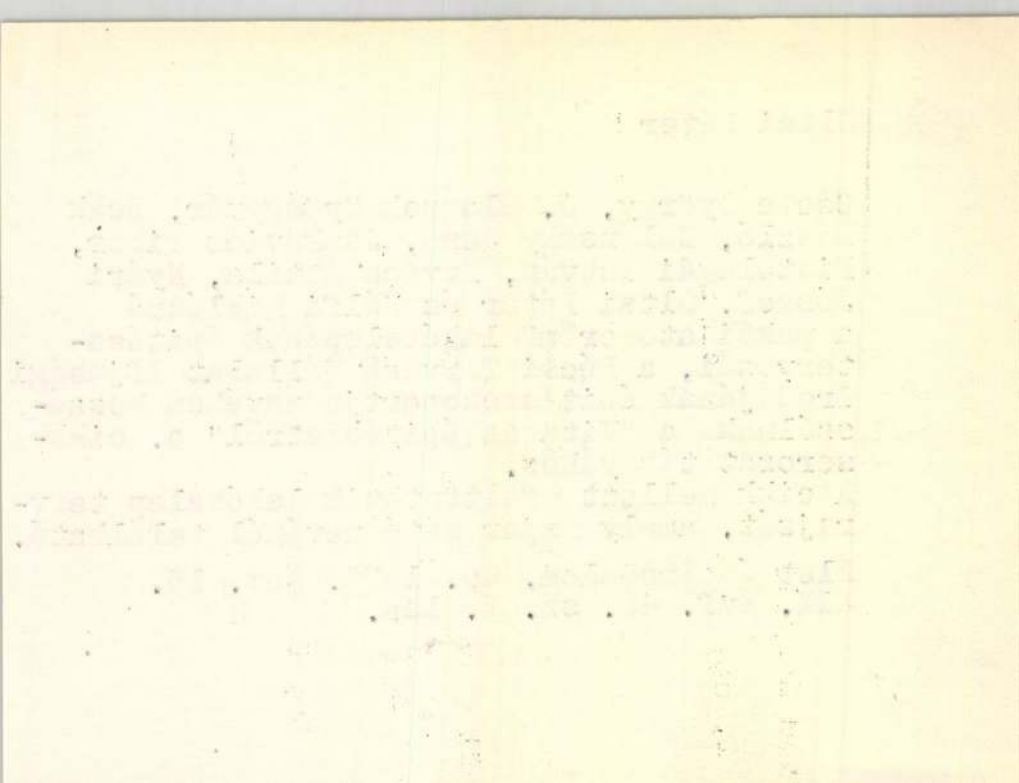

Oltai Péter

Csete György, D. Blazsek Gyöngyvér, Deák László, Dulánszky Jenő, Jankovics Tibor, Kistelegdi István, Kovács Attila, Nyári József, Oltai Péter és Pálfi Miklósné a paksi atomerőmű lakótelepének építésztervezői, a Pécsi Tervező Vállalat Ifjusági Irodájának építészcsoportja nevében hozzászólnak a "Vita az építészetről" c. cikksorozat tárgyához.

A cikk mellett feltüntetik lakótelep tervrajzát, amely Major Máté nevénel található.

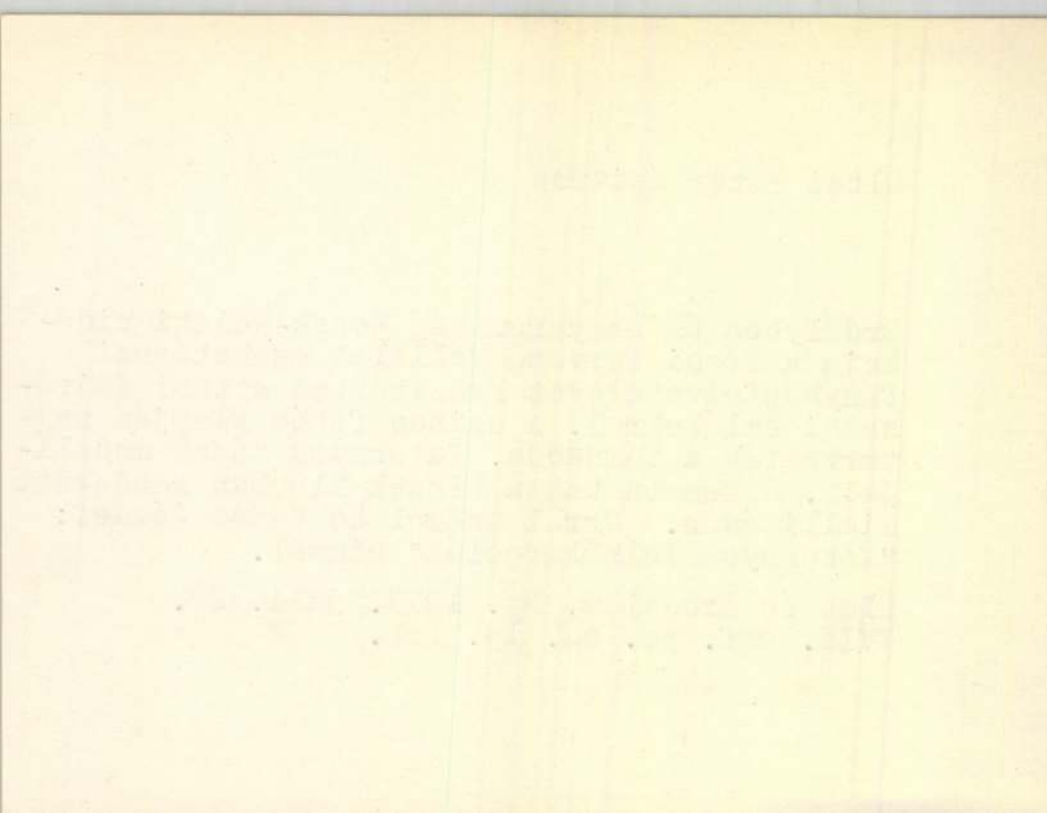
Élet és Irodalom, Bp. 1975. nov. 15.
XIX. évf. 46. sz. 5. lap.

Oltai Péter építész

Erdélyben és Magyarország észak-keleti vidékein a Pécsi Tervező Vállalat munkatársai fényképfelvételeket készítettek ottani építészeti emlékekről. A színes fotók alapján megtervezték a tornácos, fatornyos házak modelljeit, s bemutatták a Fészek Klubban rendezett kiállításon. Erről számol be Vadas József: "Fatornyos felhőkarcolók" címmel.

Élet és Irodalom, Bp. 1973: júli. 28.
XVII. évf. 30. sz. 13. lap.

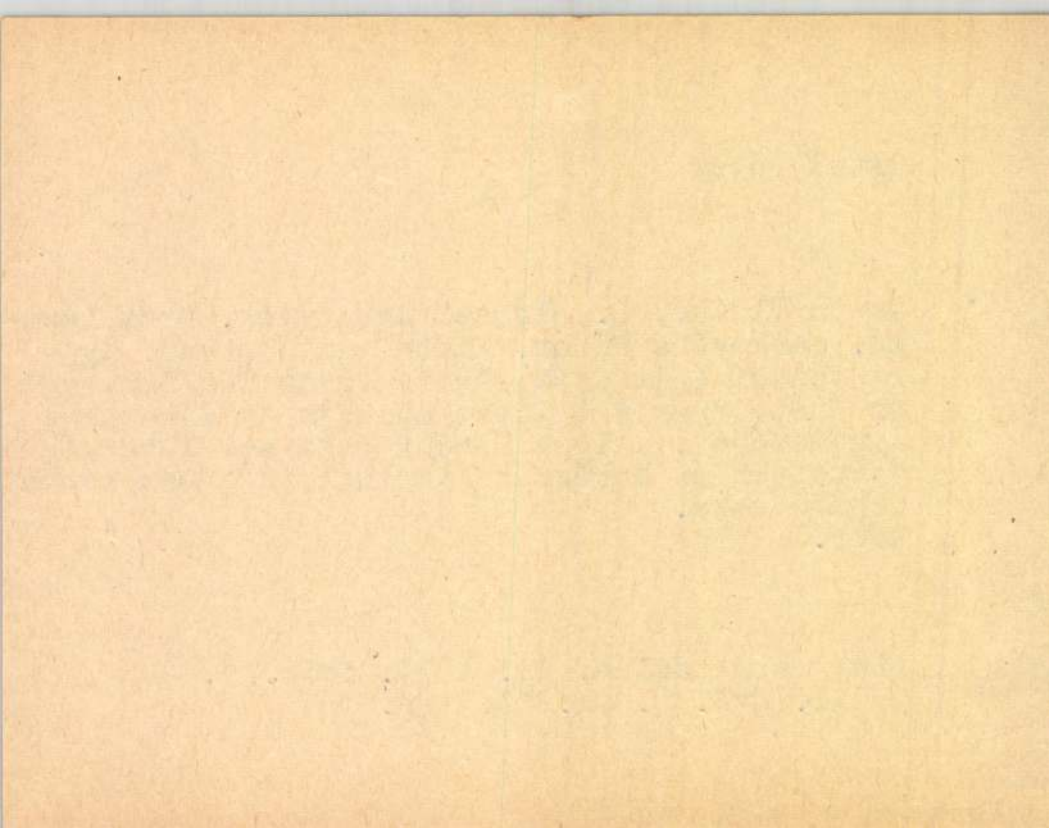

Oltai Péter

Csete Ildikó, D. Blazsek Gyöngyvér, Deák László, Jankovics Tibor, Kistelegdi István, Nyári József építészek, Orosz János festőművész és Csete György építész munkája "A mindenség mutogatója", melyet Kondor Béla emlékére készítettek és a Fészek Klub helyiségében került bemutatásra.

Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1974. febr. 9.
XVIII. évf. 6. sz. 13. lap.

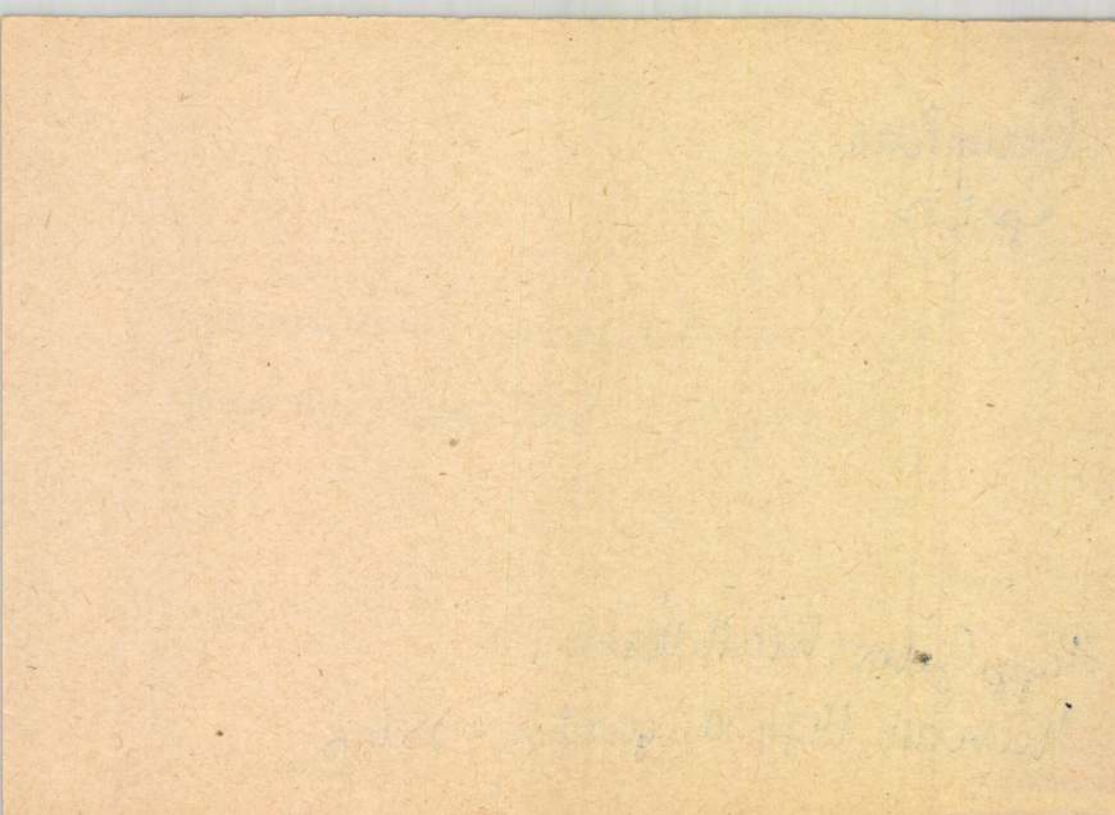

Oltaí Péter
"építés"

A Feszély Klubbare, "A mindenség
mutatója" kiállításán vett részt

Papp György: Kiállítások.

Művészet, 1974. augusztus - 35 lap

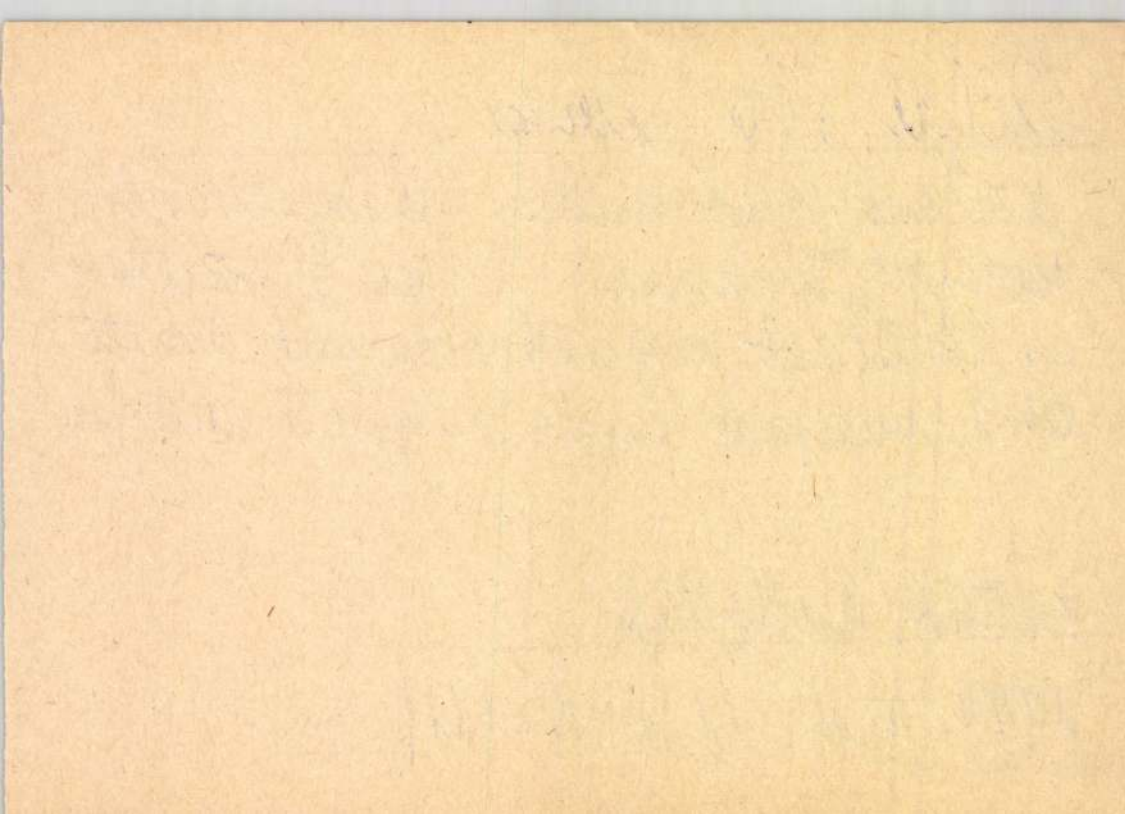

Obdai Péter építés

a Főrek Klub székhely díhály-területen
munkánál „Törökondor Békai tiszteletére”
c. kiállítás egy alkotócsapat hozott
létre, melynek egyik tagja a művész.

Láttuk, hallottuk.

1974. II. d. M. V. N. (11)

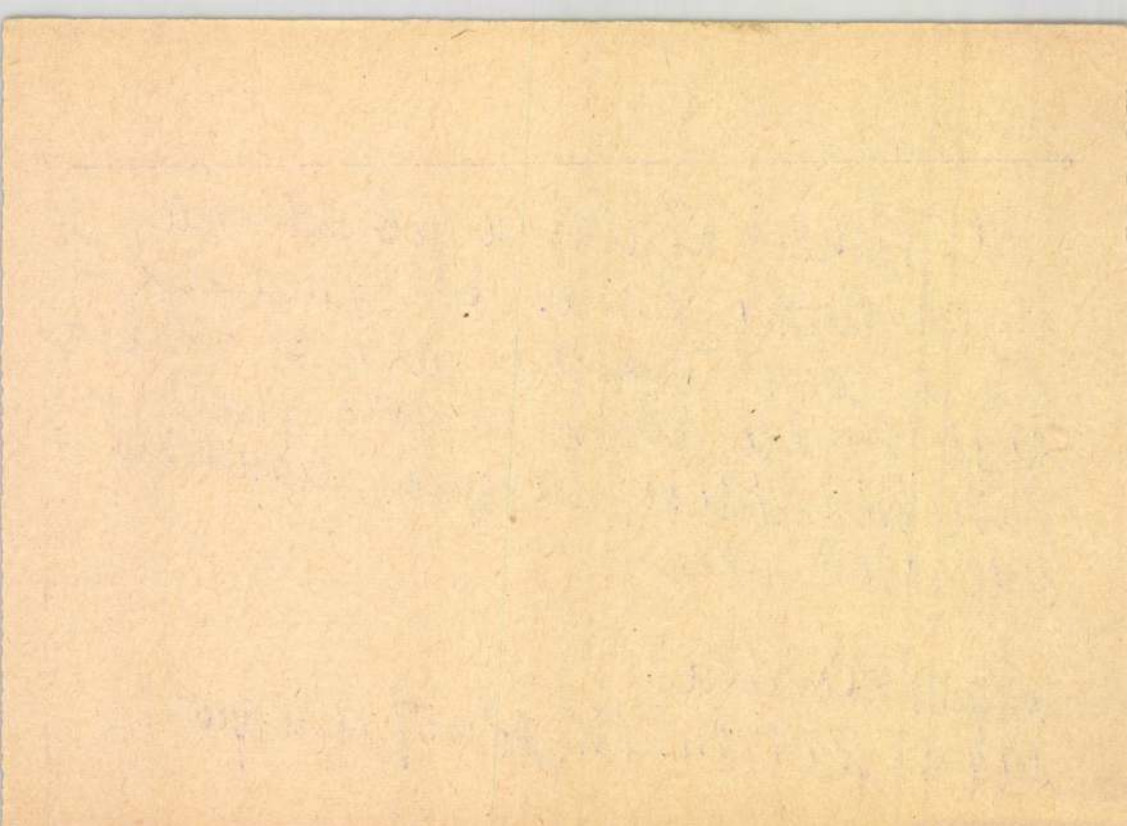

Ottay Péter.

a Tereks Klubban febr. 24.-en,
"Csak tinta fordasbol" című mű-
lik a Tereks Tervező Vállalat ügy-
ségi Hódjában dolgozó fiatal-
lak kidáltára, melyen munkája-
val részt vesz.

Képes Kronika.

1943. febr. 24. TV. H. 25/11/Kape!

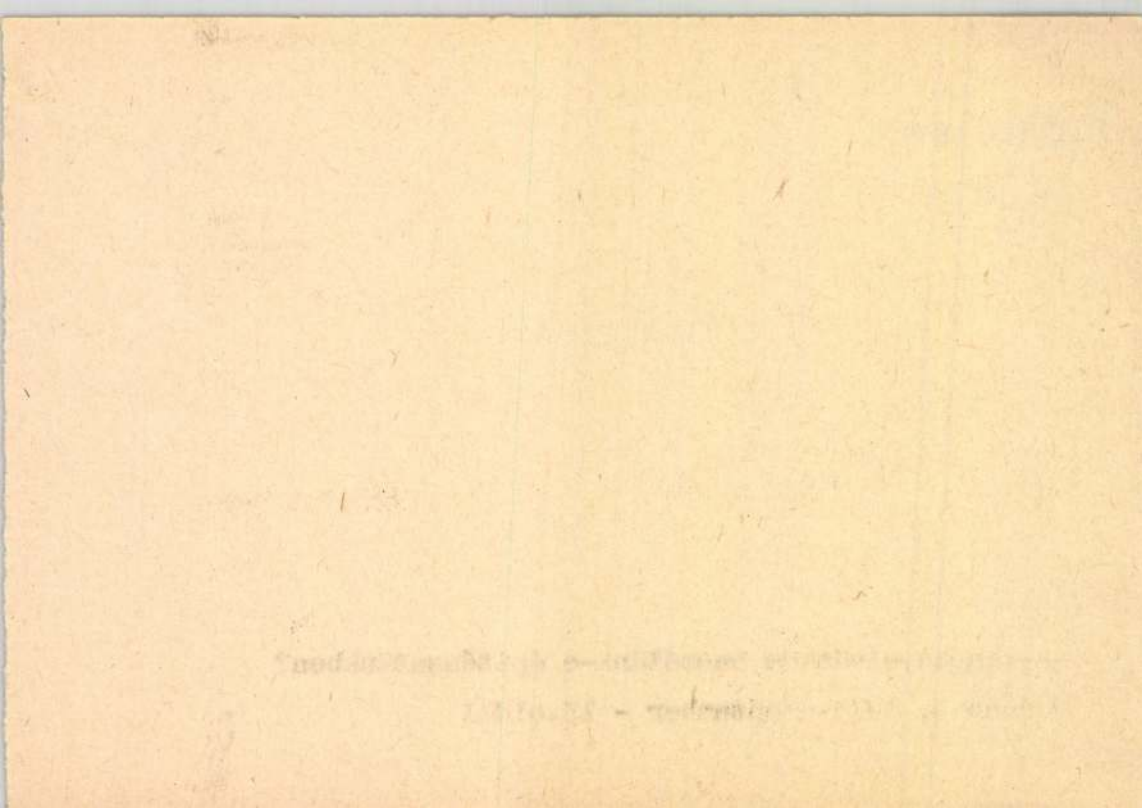

Altai Péter
építész

Méltóság.

---: Anyanyelvünkön beszélünk-e építészetünkben?

Művészet, 1973. szeptember - 13. oldal

Oltsai Péter, elnök

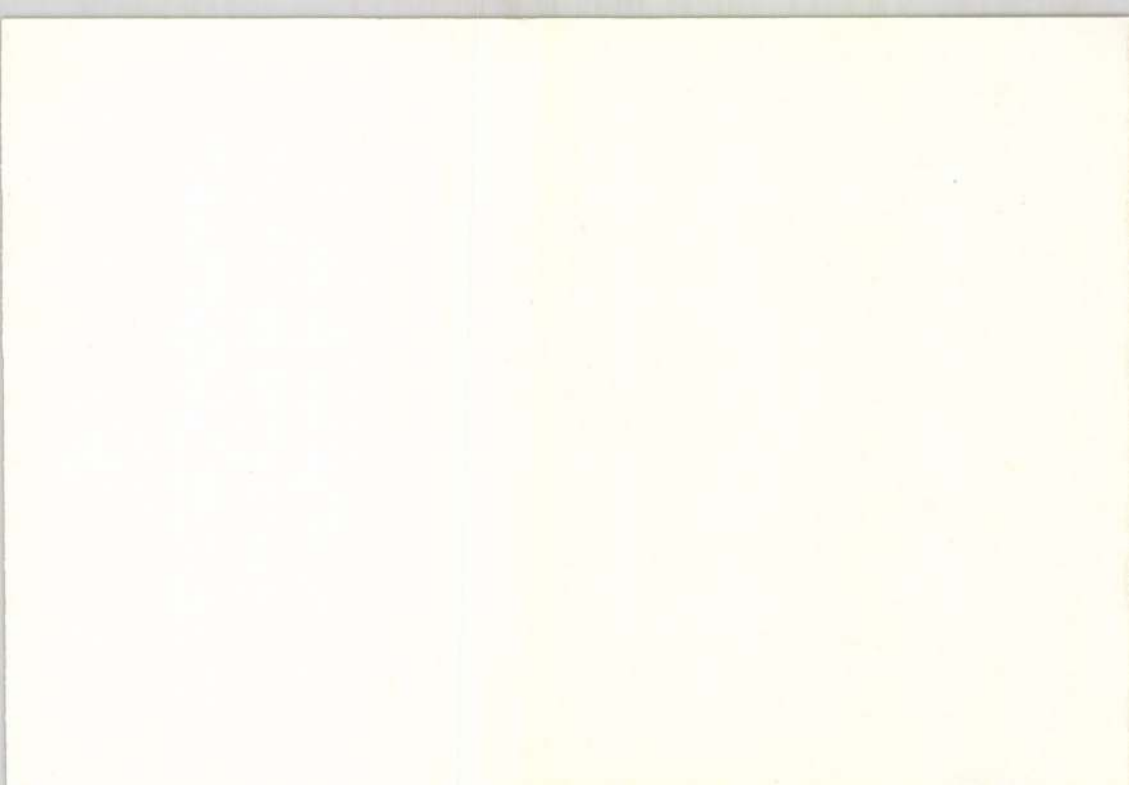
Kisbék és fűszer Klubjának. (Bsz.)

- Jelenkor kiadvány 287-288.

JELENKOR, Pécs, 1974. március

XVII

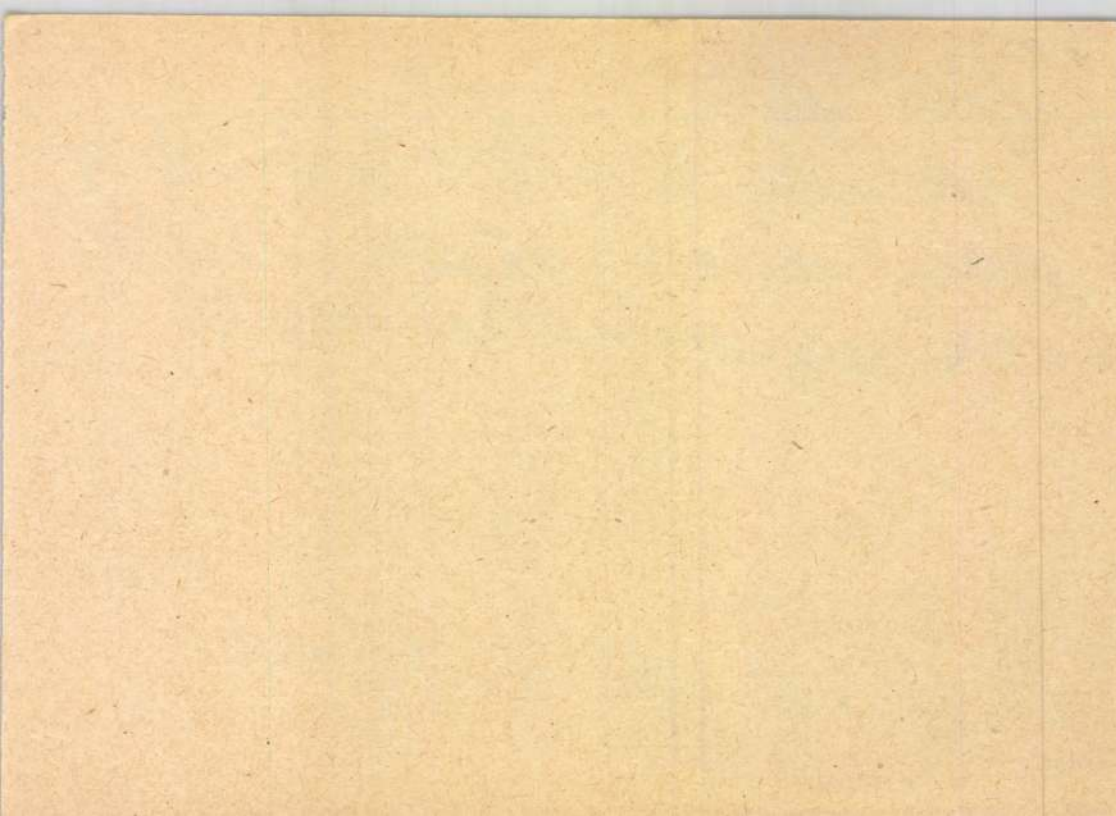
3.

Altai Peter

44, Csete György, Altai Peter és a Pécsi 44-
jüvögiroda: "Kopjafa-variáció",
fa, szineg, 200x200x200 cm 1946-47.

Művészet, 1948. dec. 29. old.

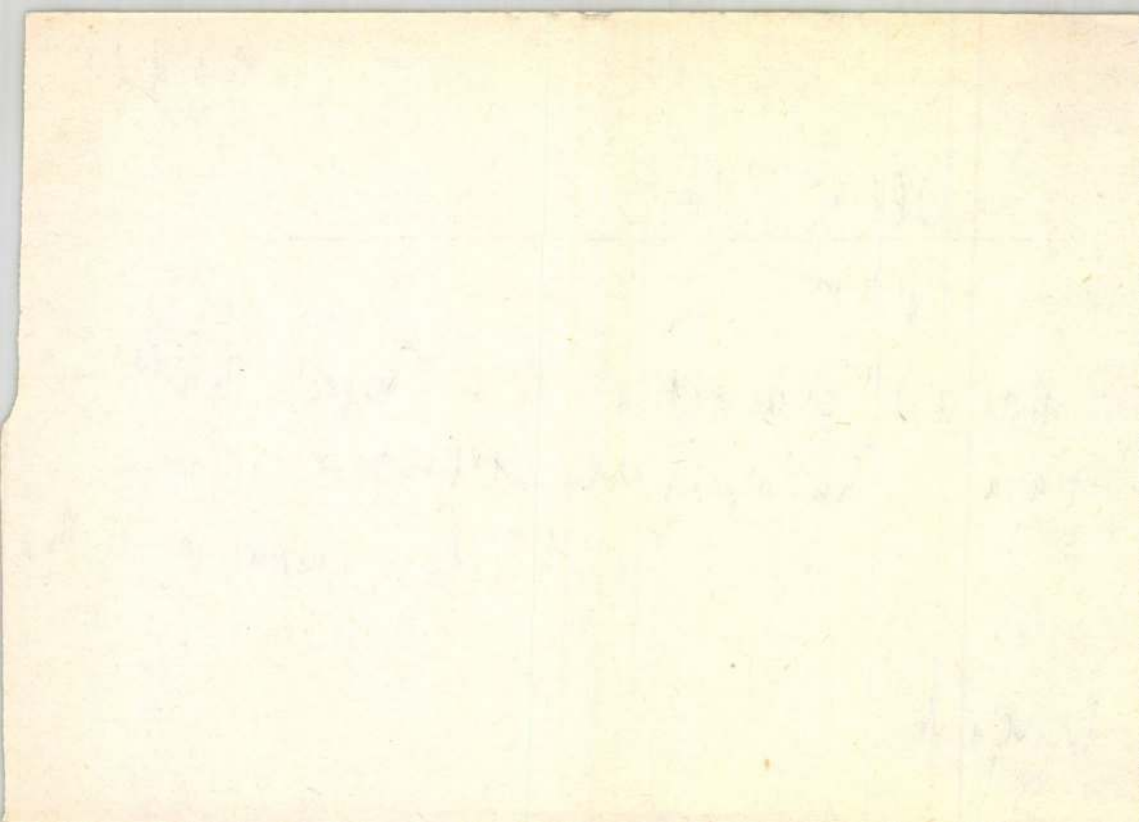
(1. oldal)

Oltai Péter

éjtel

„Hajlé” című a Pécs Csoport kiállítás
társa a Budapest Kiállítások teremben
(Balassa Zuzanna címe)

Művész
88 / 6

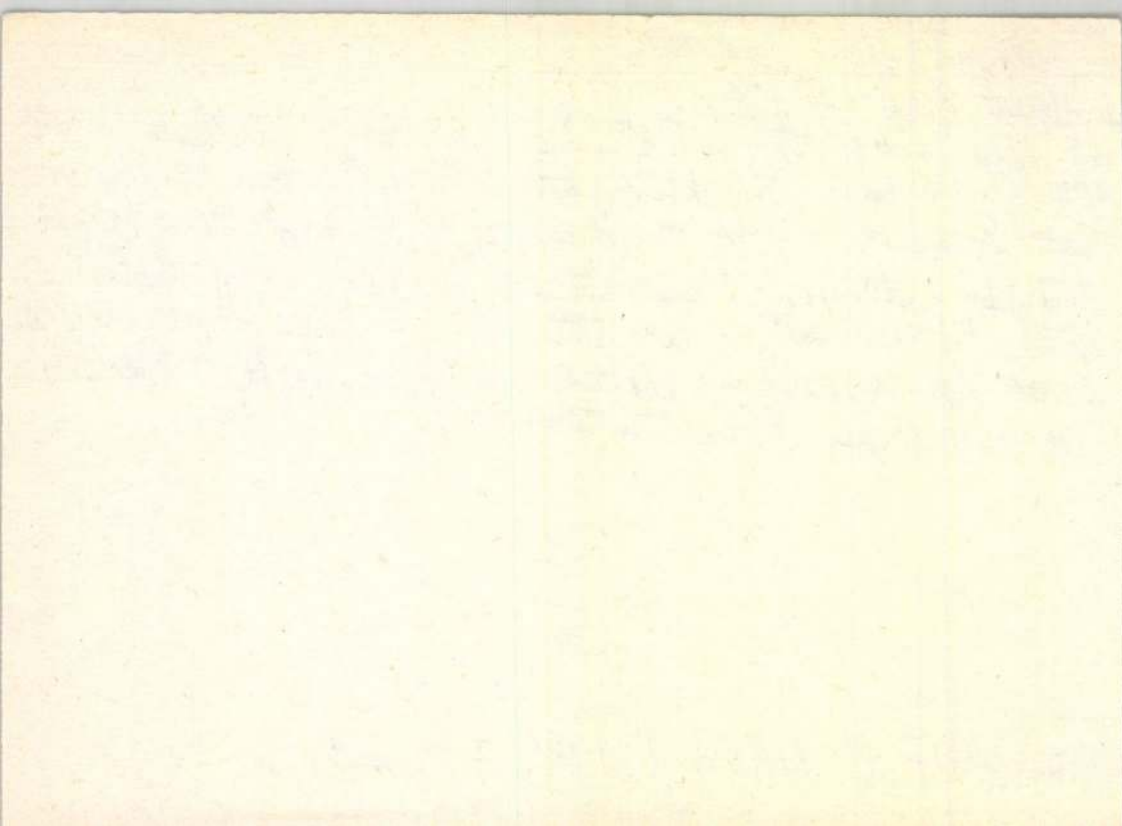

Oltaí Péter. Építész

P. Szabó Ernő: Hídjék.

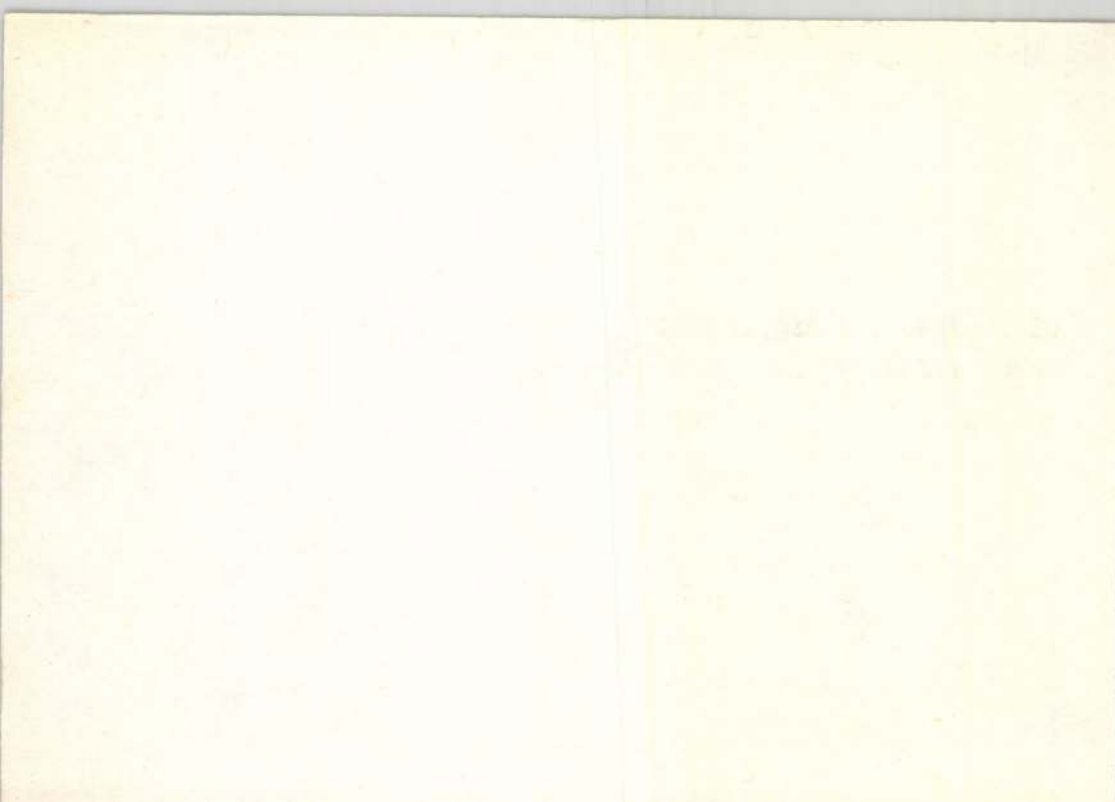
A Pécsi Csapart "Hídjék" címmel, mottóval kiadott képek
köt. A Csapart tagjai: Cs. te György, Blásek György, Cs. te
D. Péter, D. Péter, Dulánosky Jenő, Jankovics Tibor, Kis
telegyi István, Kovács Attila, Nyári György, Oltaí
Péter törekvései, népszerűt példaképei - pld. Rechnér
Jenő, Kós Károly - valóban építészetünk legjelontó-
sebb alakjai közé tartoznak.

Budapest folyóirat, 1988, 3., 4-old.

OLTAI Péter építész

BONTA János: A magyar organikus építészet. =
Mozgó Világ, 1992.4.sz. 48,49.p.+ ill.

OLTAI Péter építész

Művtört.Ért. 1989 1/4 182-183.

Teutsch János, Fülep Lajos, Szófi
dön, stb. Dokumentumok, Erdélyi
(kastélyok), Képzőművészeti Tár:
oktatásra vonatkozó tervezetek,
Nagybányai művésztelep, Zlovák
folyóiratok, Oltványi Artinger
Szélpál Árpád dokumentumok, Dév
vétel Palasovszkyné Róna Magdáv
gyűjtettek a Galériában rendezé
nösen jelentős a Magyar Tudomán
csolatosan összegyűjtött anyag.

Külön kiemelendő az MTA an
a Műtárgyak az MTA gyűjteményéb
pelt formában, a kontaktok rész
Tovább folyt a felmérő munka, a
rátatása. Eddig 55 festmény kés
összegebl. Ujabb javaslatok és
mai műtárgyanyagával kapcsolatt

A feldolgozás, feltárás, r
az Adattár kronologikus indexér

Az adattár anyagából 3 kül
Magnós interjúk készültek:

Alt Mátás

ötös

Galgóczyról 1732-ben szintén hiányzik a jelentés. 1715-ben Ott
volt az ötös. po
tit

Dr. Illényi Sándor: Magyarországi
ötösök 1732-ben. Arch. Ért.
1904. évf. 392. l.

lgá
otta

1800

OÉT: hatszázalékos béraianlás?

Folytatás az 1. oldalról

Információink szerint a szakszervezetek elfogadják a hatszázalékos béremelést, ha a legkisebb bér legalább egy-két ezer forinttal növekedne. Számításba vesszük ugyanis, hogy adóügyletben sikerült némi eredményt kihozniuk. Kezdeményezésükre – és a munkaadók támogatásával – ugyanis jövőre a mostani 1400 forinttól két-ezerre emelkedne a hidegkezelés, valamint 2200 forinttól négyezerre a melegkezelés esetén adható, adómentes munkáltatói hozzájárulás. Változás az is, hogy az üdülési csek adómentes értéke 20 ezer forintról 50 ezerre emelkedne. 2003-tól a nyugdíjba vonulóknak adható tárgyijuttalom értéke 10 ezerforintól 15 ezer forintra nő a juttalást szerint, és mindkét szülő igénybe veheti az iskolakezdesi – tízezer forintra – támogatást. Ugy tudjuk, a munkaadók nem zárkoznak el a törvényes munkaadó-fogalmazástól sem, egyelőre azonban annak módjától eltérnek az álláspontok.

Az OÉT-en – mivel egyetlen szakszervezeti konferenciához sem tartoztak – változatlanul nem képviselhetik magukat a fegyveres és rendvédelmi dolgozók. Ezt a mintegy százezer hivatásos állományú munkavállaló érdekeit képviselő Fegyveres és Rendvédelmi Dolgozók Erdékvédelmi Szövetsége (FRDESZ) nehezményezi. Miként tegnapi sajtófényképezésükön fogalmaz-

tak: a 24. órában sem ülhetnek ott olyan érdekegyeztető asztalnál, ahol érdemben tárgyalhának a jövő évi keresetük meghatározó köztisztviselői illetményajáról. *Farkas László*, a Honvédszakszervezet elnöke azt mondta: annak ellenére, hogy megkezdődött a Köztisztviselők Erdékegyeztető Tanács és a Tárcaközi Erdékegyeztető Fórum megalakítását segítő felteletrendszer kidolgozása, félt, hogy azokon érdemi pábeszedre már nem lesz lehetőség, így arra sincs módjuk, hogy megismerjék: miként kívánja a kormány realitárokban tartani illetményüket, s folytatja-e az idén megkezdett befizetárcsökötést. *Farkas* kérdésünkre közölte: a fegyveres és a rendvédelmi szférában többségben lévő tisztelhetesek illetménye – pótlékokkal együtt – havi bruttó 130-150 ezer forint, a tiszték és főtiszték ennel 50-60 ezer forinttal kapnak többet. A 33 ezer forintos köztisztviselői illetményalap változatlanul hagyása esetén számításuk szerint 12 százalékkal kevesebb pénzt kapnának, ami azt jelenti, hogy megkezdődne a jelenlegi illetmények elértékelenedése, ezáltal csökkenhet a fegyveres szakmák megtartó képessége és vonzereje is. Ez azért is nagy gondot jelent, mert a NATO-hoz való csatlakozás és az európai unió integráció megnövelte a rendvédelmi dolgozók feladatait is – tette hozzá *Farkas*.

Kun J. Erzsébet

A fiatalokat is bevonnák a döntésekbe

Elkészült a Gyermek-, Ifjúsági és Sportminisztérium (GYISM) erőszakmentességi programja, amelynek célja a gyermekek erő, például az írott és az elektronikus sajtó által közvetített, továbbá a családon belüli erőszak visszaszorítása – tudtuk meg *Mesterházy Arattól*. A GYISM politikai államtitkára kifejtette: a magyar delegáció a napokban tért vissza Görögországból, az Európa Tanács (ET) ifjúsági ügyekért felelős miniszterinek konferenciájáról, amelynek egyik kiemelt témája az erőszak elleni harc volt. Mesterházy a tanácskozásról szövegezte: hangsúlyos kérdésként került fel

az „aktív állampolgárság” kérdésköre. A résztvevők fontosnak nevezték a fiatalok bevonását a döntés-előkészítésbe. Az államtitkár szerint mindenképpen érdemben kell odafigyelni a véleményükre, akik így azt érezték: van értelme a részvételüknek. A konferencia egyik megállapítása: az aktív állampolgárságot támogatni kell. Azért, hogy a nemzetközi tapasztalatokat hasznosítani tudjuk a nemzeti ifjúsági stratégia kialakításában, decemberben ET-szakértők érkeznek hazánkba. A következő tanácskozást, 2005-ben, valószínűleg Budapesten tartják. **B. R.**

Tüntetés a Nemzeti Emlékhelynél

A fehérvári véleményirodát ötszázán keresték föl

A legfőbb gond: a védőtetővel van

FOTÓ: SÁGI ISTVÁN

VESSZPRÉMI TUDÓSÍTÓNKTÓL

Ma este újabb tiltakozó gyűlést hirdett több székesfehérvári civil szervezet a Nemzeti Emlékhelyhez. Mint arról korábban már többször beszámoltunk, egyesületek és magánszemélyek 2000-ben kezdték el tiltakozni az egykori Romkert fölé két éve – a Nemzeti Emlékhely részeként – emelt új, modern vonalú védőtető miatt. A tiltakozók azt szeretnék elérni, hogy a város vagy a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal bontassa le az építményt, és ha szükséges, akkor egy másikat építesse a helyére.

Szakértők szerint Szent István közepkori koronázó templomának romjait csak valamilyen védőtetővel lehet megővni az időjárástól. Az örökségvédelmi hivatal tavaly nyáron úgynevezett la-

kossági véleményirodát nyitott Fehérváron, ahol három tervváltozatot nézhetek meg a helybéliek, és szavazhatnak arról, melyik megoldás tetszik nekik a legjobban, és arról is: a hivatal írjon-e ki új tervpályázatot az építményre. Az írodát ötszázán keresték fel a 120 ezer lakos közül.

Az örökségvédelmi hivatal korábbi elnöke, *Cselovszki Zoltán* 2002 végéig ígért döntést az ügyben – ám őt a nyáron leváltották, döntés pedig máig sem született.

Legutóbb tavaly ősszel volt tüntetés a Nemzeti Emlékhelynél a védőtető miatt. A szervezők azt mondják: az országgyűlési, illetve a helyhatósági választások miatt nem szerveztek egy éve tiltakozást, ugyanis nem szereték volna, ha dírekt politikai célokra használják fel az emlékhely ügyét.

Hulladékkezelés: otthon drágább

A lakosságnak és az önkormányzatoknak drágul, a vállalkozóknak viszont várhatóan olcsóbbá válik a hulladékkezelés, ha elfogadják az országos hulladékgazdálkodási tervet (OHT). Egyelőre nem tudni, ki állja majd a már parlament elé került OHT-ból következő – 2003 és 2008 között 270 milliárdos – beruházások költségeit.

Az üzleti szférában – a termékdíj-fizetés kötelező jellegének megszűnése miatt – akár 20-30 százalékkal is olcsóbbá válhat, a lakosságnak és az önkormányzatnak viszont átlagosan ugyanennyivel drágulhat a hulladékkezelés az OHT elfogadása után, a jövő év elejétől. Az áremelkedésre elsősorban ott kell számítani, ahol jelenleg nincs szervezett szemétszállítás, illetve ahol be kell vezetni a szelektív hulladékgyűjtést. Az EU-előírások teljesítése érdekében mintegy 4 millió lakost kell bevonni a szelektív gyűjtési rendszerbe, ami a tervek szerint Budapest és térsége, valamint a 100 ezer főnél népesebb városok bekapcsolásával oldható meg. Az utóbbiak többségében már működik valamilyen fókú kilöngyűjtés, a fővárosban viszont még ennél csirái sem léteznek. A zöldtárcra szakértői szerint részben azért, mert Budapesten egy nagy kapacitású, válogatás nélküli szemetet „fogyasztó” égető működik, s így egyelőre nincs kényyszer az egyes hulladéktípusok különgyűjtésére.

A 2003-2008 közötti időszakban mintegy 270 milliárd forintnyi hulladékkezelési beruházást irányoz elő az OHT. Ebből a legnagyobb tétel a regionális hulladéklerakók hálózatának továbbépítése, valamint legalább 6 új kommunális hulladékégető felépítése. A lerakókhöz szükséges források egyharmadát ISPA-támogatásokból kívánják előteremtteni, az égetőépítési finanszírozására viszont még nincs elképzelés. További bizonytalanságot okoz, hogy Magyarország ma gyakorlatilag lehetetlen hulladékégetőt telepíteni a jelentős lakossági és zöld ellenállás, illetve az engedélyek nehézkes kiadása miatt. A terv elegendően minősíti a jelenlegi veszélyeshulladék-égető kapacitást is, annak bővítéséről azonban nem tartalmaz konkrét elképzeléseket. **H. M.**

TÉLI ÁLMOK...
HÓ-SHOW

12. Találkozó a téli sportok
szerelemeseinek

2002. november 14-17.

Budapesti Vásárcsopont

B, 16 és 18-as pavilonban

A kiállítás díszvendége:

Franciaország

- Sportfelszerelések
- Sportruházat
- Síbőrtze
- Téli utazási ajánlatok
- Korsólyvasíflva
- Nyveneményjátékok

HÓ
UNIVERSITÁSI
UNIVERSITÁSI

Szűnőadásat ki is próbálhatod!
Nyílt Amatőr Hó-Show Kupa

November 16-17.

Nevezés:

Tel.: 263-6141

Fax: 263-6104

Nyitva tartás:

november 14-én és 17-én 10.00 - 18.00 óráig
november 15-én és 16-án 10.00 - 19.00 óráig

Internet: www.hoshow.hu

Minden jó, ha hó a vége!

ELAN

D'ARIELLO

mindenk...

albizottság, amely a javaslatokat megfogalmazta. Az OVB egyes tagjai azt is vitatják, hogy a testületnek van-e felhatalmazása a választási rendszert érintő érdemi indítványok – ilyen például a képviselők számának csökkentése – megítélésére. Ezért nem kizárt, hogy a bizottság ezúttal is csupán az esetenként ellentmondásos eljárási szabályok végrehajtásával kapcsolatban tesz majd észrevételeket.

L. K.

Lesznek amerikai rakéták hazánkban?

MUNKATÁRSUNKTÓL

Juhász Ferenc honvédelmi miniszter nem zárja ki, hogy az Egyesült Államok rakétavédelmi programjához való csatlakozás esetén akár rakétákat is telepíthetnek Magyarországra. Az MTI-nek nyilatkozó miniszter szerint Magyarország számára előnyökkel járna, ha részt venne a programban, ez ugyanis növelné a biztonságát, s egy újabb amerikai katonai bázis pedig csak előnyöket jelentene az országnak.

Juhász Ferenc

A ballisztikus rakéták elleni védelmi rendszerhez történő csatlakozás kérdése Medgyessy Péter kormányfő múlt heti washingtoni útját kerít napirendre. Bár a kormányfő pénteken cáfolta, hogy szóba került volna tárgyalásain hagyományos értelemben vett rakétatelepítés vagy akár radarok telepítése Magyarországra, Kovács László külügyminiszter még aznap úgy nyilatkozott, hogyha a NATO kialakítja közös rakétavédelmi rendszerét, akkor abban Magyarország kész részt venni. A külügyi tárca vezetője hozzátette: ez nem jelenti mindjárt rakéták telepítését.

Tegnap nyilatkozatában a honvédelmi miniszter már konkrétan fogalmaz. Juhász előrebocsátva, hogy az Egyesült Államok részéről még nincs konkrét igény rakéták telepítésére, úgy látja, hogy az eszközök befogadása nem jelentene biztonsági kockázatot. Emellett az egész világra kiterjedő rakétavédelmi ernyőhöz kapcsolódó radarrendszer is kiépülne. Ennek teljes költséget az Egyesült Államok finanszírozná, és amerikai katonák működtetnék Magyarországon is. Juhász közölte: a felajánlásról a kormánynak és az Országgyűlésnek is döntenie kellene.

sebség országos önkormányzatait szervezeti joggal felruházott küldötték, úgynevezett elektronok-választják meg. Mindenki elektorra válik, aki mandátumot szerzett helyi kisebbségi önkormányzatban, vagy kisebbségi jelöltként bekerült a települési önkormányzatba. Azokon a településeken, ahol az adott kisebbségnek semmiféle képviselése nincs, a törvény lehetőséget ad kisebbségi szószóló megválasztására. A szószóló szintén elektorknak számít.

Ahol még szószóló sincs, ott elektron-választó gyűlést kezdeményezhet három, ugyanazon kisebbséghez tartozó állampolgár. A jogszabály szerint az elektronválasztó gyűlést az önkormányzati választást követő hatvan napon belül kell megtartani: a határidő december közepén jár le. Ezt követően lehet meghirdetni az országos önkormányzatokat létrehozó választási gyűléseket. A törvény erre újabb hatvan napot biztosít, hangsúlyozva, hogy egy kisebbség csak egy országos önkormányzatot alakíthat.

Rytkó Emília, az Országos Választási Iroda vezetője lapunknak elmondta, hogy részben az értékelési technikai előkészületek hosszabb időt vesznek igénybe – valószínűleg csak januárban rendezik az első országos kisebbségi választást.

A szervezés szempontijából a roma választás jelenti a legnagyobb gondot. Nyolc évvel ezelőtt Szolnokon mintegy 1300, négy ezrenél Budapestre már 2500 cigány küldött vett részt a szavazáson. Rytkó Emília tájékoztatása szerint a

A legutóbbi választáson már 2500-an vettek részt a szavazáson, most ennek a duplájára számítanak. FOTÓ: SZABÓ BARNABÁS

roma elektorok száma pillanatnyilag 4400, és ez december közepéig még jelentősen növekedhet, elérheti akár az ötezeret is. A választást a tervek szerint január első felében, a BNV területén rendezik, de végleges döntés erről még nincs.

Korábban az elektorok háromnegyedének jelenlétére volt szükség az érvényes választáshoz, a törvényhozók időközben ötven százalékra szállították le a részvételi küszöböt. Más tekintetben viszont nem változtak a jogszabályok: a cigány elektoroknak ezért hosszabb választási procedúrára kell felkészülniük.

Az állam az összes kisebbségi elektornak, így a romáknak is ingyenes vonajegy-t biztosít, de – mondta Rytkó Emília – nem lehet elvárni, hogy az ország távoli, rossz infrastruktúrájú vidékeiről már reggel megérkezzenek a résztvevők. Szerintem a gyűlést, és az elektorok regisztrációja is órákat vehet igénybe.

Tankönyv- és szaknyvtámogatás

Az idén két körben az előző évinek mintegy kétszeresét, csaknem 300 millió forintot osztottak szét felsőoktatási tankönyv- és szaknyvtámogatásra, az összegből 99 kiadó 387 pályázata részesült. Borbély Gábor, a Felsőoktatási Pályázatok Irodájának vezetője közölte: első körben 68 kiadó 204 pályázatát támogatták 150 millió forint értékben, majd a póttámogatásnak köszönhetően 69 kiadó 183 pályázata kapott csaknem ekkora összegű segítséget kiadványai megjelenítéséhez. (MTI)

Ügyészi döntés az internálások ügyében

MUNKATÁRSUNKTÓL

A Fővárosi Főügyészség hatályon kívül helyezte azt a határozatot, amely megszüntette a nyomozást a Nagy Imre miniszterelnök és munkatársai Romániába, illetve mintegy 860 magyar állampolgár Szovjetunióba hurcolása kapcsán. Az 1956-os internálások lebonyolításában részt vett szovjet és magyar közegek ellen a Deport'56 tett feljelentést legalább 860-rendbeli, aljas indokból elkövetett személyi szabadság megsértésével megvalósított háborús bűntett gyanúja miatt.

Az ORFK idén áprilisban szüntette meg a nyomozást. A döntés szerint Nagy Imre és közvetlen munkatársainak internálása az akkori politikai és történelmi helyzetben a genfi egyezmény 42. cikké értelmében nem volt jogsértő. A 860 ember internálását nem lehetett volna elrendelni, de e tekintetben a személyes szabadság megsértése jöhet szóba. A nyomozás során azonban nem lehetett olyan bizonyítékokat felkutatni, amelyek kizárólag az alátámasztották volna konkrét személyek büntetőjogi felelősségét.

A határozat ellen a feljelentő és a sérültek jogi képviselője tett panaszt, amit az ügyészség részben alaposnak talált, s így hatályon kívül helyezte a nyomozást megszüntető határozatot. Az ügyészségi döntés szerint a rendőrség helytálló következtetést vont le Nagy Imre és közvetlen munkatársai internálása kérdésében. Ezen túlmenően az ügyészség arra is kitért, hogy a személyi szabadság megsértése – hadifogoly esetében – nem minősül súlyos jogsértésnek, ugyanakkor polgári személyek, különösen nők, fiatalok, minden indok nélkül elfogott békés járókelők esetében megállapítható az aljas indokból elkövetett személyi szabadság megsértésének büntetőjele. Az ügyészség szerint a rendőrségi határozat pedig éppen ebben a körben hiányos, ezért azt hatályon kívül helyezte, és új határozat hozatalára hívta fel a nyomozó hatóságot. A főügyészség ugyanakkor elutasította a panaszosoknak a nyomozás kiegészítésére vonatkozó indítványait.

Felsőmocsolád: bíznak a hitelben

Ma köti meg a felsőmocsoládi önkormányzat a szerződést a kivitelezővel sportcsarnoka megépítéséről, amelyre még az Orbán-kormány vállalt állami garanciát utolsó ülésén. Értesüléseink szerint a Kormányzati Ellenőrzési Hivatal (KEHI) vizsgálata megalapított: az önkormányzat Erste Bankkal kötött hitelgarancia-szerződése jogszerű, így a banktól függ, indulhat-e a beruházás.

A kilenc kedvezményezett önkormányzat egyike a félezres lélekszámú Felsőmocsolád. A település önkormányzata százmillió forintos hitelgaranciát nyert az előző kormánytól a döntés előtt két héttel benyújtott pályázatára. Csernyák Lajos, Felsőmocsolád polgármestere tudósítónknak elmondta: a KEHI-vizsgálat náluk még a nyáron lezajlott, de azóta sem kaptak semmiféle értesítést annak eredményéről. Az önkormányzat már minden szükséges dokumentumot – így az építési engedélyt is – megszerzett a sportcsarnok megépítéséhez. A hitelgyűjtemény lejártáig, tehát november 22-ig, a bank által támogatott követelményeknek így eleget tudnak tenni. A polgármester kifejtette: reméli, hogy a bank elbírálás ezek után pozitív lesz, és megkaphatják a hitelt, hiszen a somogyi falu egyetlen kiterjesztési pontját látják a beruházás mielőbbi megvalósulásában. A felsőmocsoládi önkormányzat ma köti meg a szerződést a kivitelezővel.

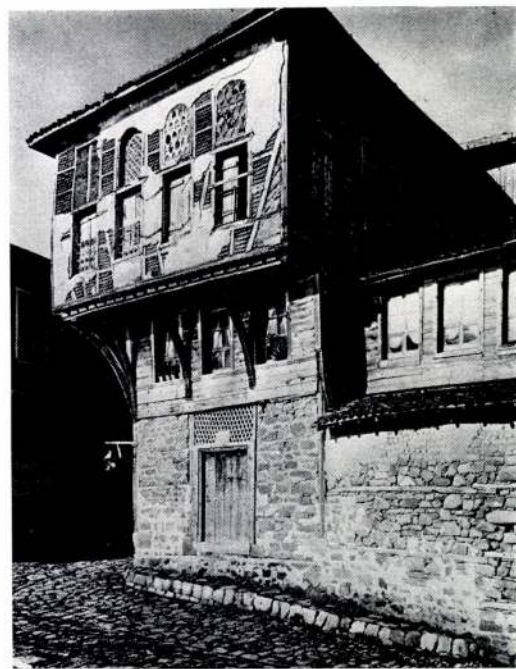
TUDÓSÍTÓNKTÓL

Lapunk információi szerint az Orbán-kormány utolsó ülésén elfogadott állami garanciavállalásokat ellenőrző KEHI-vizsgálat arra az eredményre jutott, hogy az előkészítés anomáliái ellenére a kivitelezés megvalósulhat. Felsőmocsoládon kívül Budakalász, Dabas, Hódmezővásárhely, Mezőtúr, Nyíradony, Szeghalom, Szerencs, Veregyeház – tornaterem-, uszoda- és sportcsarnoképítését érintő, mintegy 2,6 milliárd forintnyi kezességvállalásról szóló döntés, valamint az érintett önkormányzatok és az Erste Bank között a döntés után létrejött hitelgarancia-szerződések jogszerűek, így támadhatatlanok. A féléves határidővel megkötött szerződések két héten belül lejárnak, így hamarosan kiderül, mely önkormányzatok tudták teljesíteni a hitelt feltételeit. Amennyiben a bank elfogadhatónak tartja a beruházásokat, az

Népszab. László M. B.

Orbán Péter

OLTAY PÉTER

II. Rákóczi Ferenc emlékmúzeum, Rodostó

A helyreállítás felelős irányítója és a kiállítás tervezője: Havassy Pál (OMF)

Építész tervező: Oltay Péter; a kivitelezés felelős vezetője: Szarka Imre; helyszíni építésirányítók: Takács György, Muka István; stukkómunkák irányítója: Korányi Mária, Bérczi László; levéltári kutatás: Gerőné Krámer Márta; beruházó (Külügyminisztérium): Hidasi Lajos; kiállítás rendezőkönyv készítése (Magyar Nemzeti Múzeum): Bánkuti Imre, Gerelyes Ibolya; kiállításrendezés (Központi Múzeum Igazgatósága): Hámori László és munkatársa; a helyreállítás éve: 1981—1982; fotók: Barka Gábor, Hámori László, Havassy Pál.

Az elmúlt év elején döntés született, hogy a törökországi Rodostóban (Tekirdag) magyar tulajdonban levő Rákóczi-házat fel kell újítani.

Az épülettel kapcsolatos teendőkre szakvélemény készült, amely alapján a műemléki helyreállítási munkák elvégzésére a Külügyminisztérium az Országos Műemléki Felügyelőséget kérte fel.

1981 májusában az OMF munkacsoportja a helyszínen részletes felmérést készített, műszeres épületdiagnosztikai vizsgálatokat végzett, a helyreállításnál követendő, ill. követhető módszerek lehetőségét vizsgálta. Megállapította, hogy az erős állagromlás túl, a nagyarányú rovar- és gombafertőzöttség is veszélyezteti az épület berendezéseit, ezért jelentős restaurálási munkákra is szükség van. A kivitelezési és restaurálási munkák 1981 szeptemberében kezdődtek meg és a téli megszakítás után 1982 májusában fejeződtek

be. Júliusban elkészült a helyreállított épületben Rákóczi családját, a fejedelmet, a szabadságharcot, a bujdosók életét, környezetét, hamvaik hazaszállítását bemutató kiállítás is. Az újjáépített emlékmúzeumot, mint a két ország baráti kapcsolatainak egyik jelképét — 1982. szeptember 22-én ünnepélyesen felavatták, és ismét megnyitották.

Történeti előzmények:

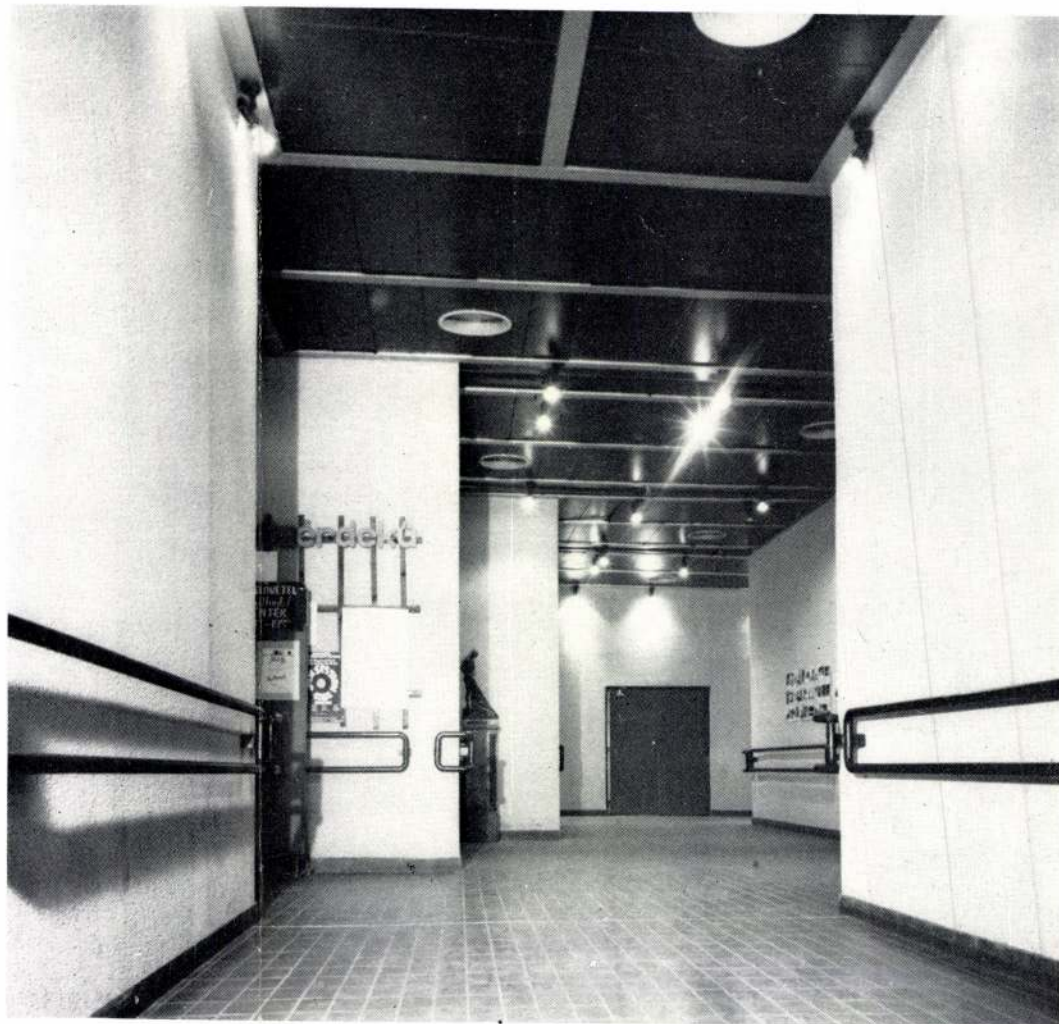
II. Rákóczi Ferenc fejedelem 1720-ban telepedett meg Rodostóban kíséretével együtt.

III. Ahmed szultán által számára megvásárolt szép örmény kereskedőházakban rendezkedett be, melyeket idővel rangjának és ízlésének megfelelően átépített, belsejében feldíszítette.

Az akkori város legszelelő utcája volt a

3

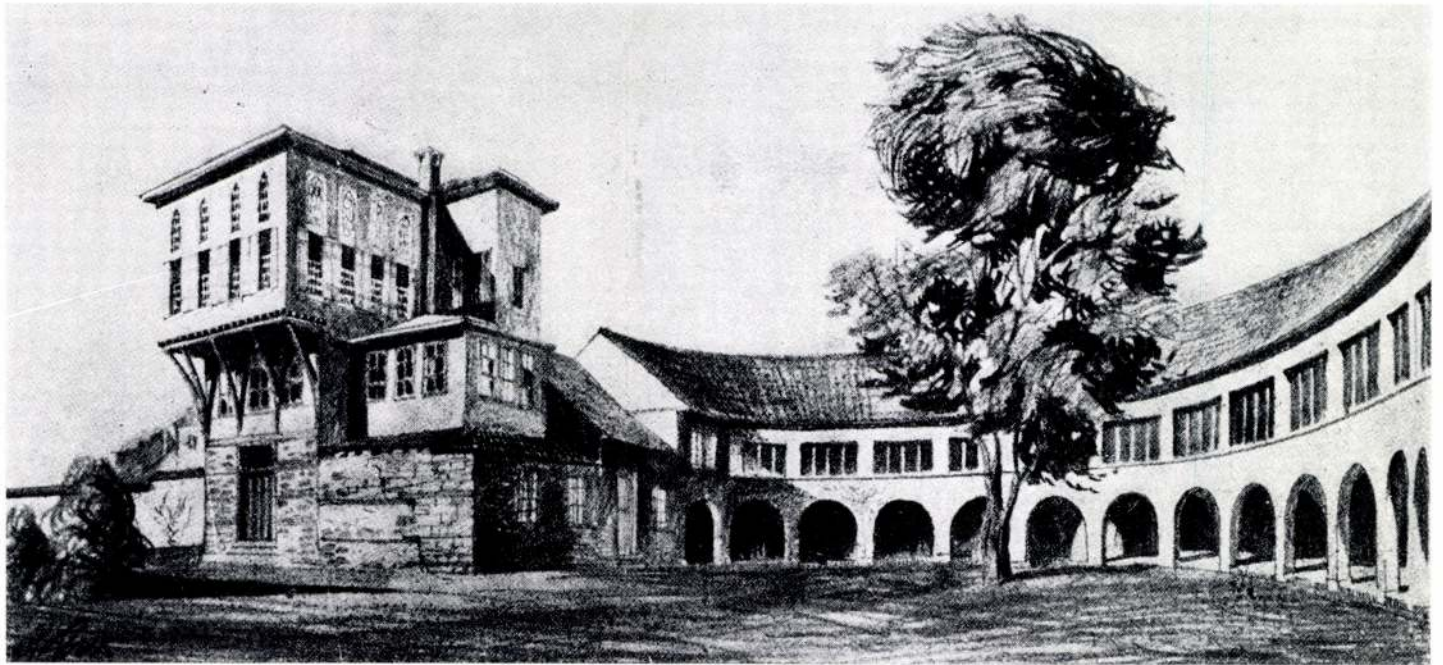
4

pillanatában jelentkeztek, s nem a tervezés megfelelő fázisában. Sajnálom, hogy ekként alakult ennek a háznak a sorsa, mert igen tömör alaprajzi elrendezésével, az alsó terek „közösségi” és „individuális” zónáinak kialakításával (az alsó és felső tér-szervezet galériás összekapcsolásával) s a szálló kubusának plasztikus tagozásával még ma is nagyjából egyetértek. S egyetértek azzal a harccal is (amelyben a beruházó becsületes partnerünk volt), amelyet eredményesen vívtunk meg a szobánkénti külön zuhanyozó-mosdóért. Más kérdés, hogy ez a kis fürdőszoba meddig fog „élni” műanyag tapétás falaival, az elhagyott csempesburkolat nélkül. Előnyösnek tartom a szoba méretét és berendezését, a négy ágytól jól megfér s használható a homlokzati ablakokhoz húzódó, s egy szabad polccal két részre osztott tanulótér. Még jobb lett volna, s nem leszegényített állapotban szolgálnák használóikat, aztán meg sajnálom azt is, hogy igen korán „meghalt” az akció- és tanulóreszt leválasztó függöny gondolata.

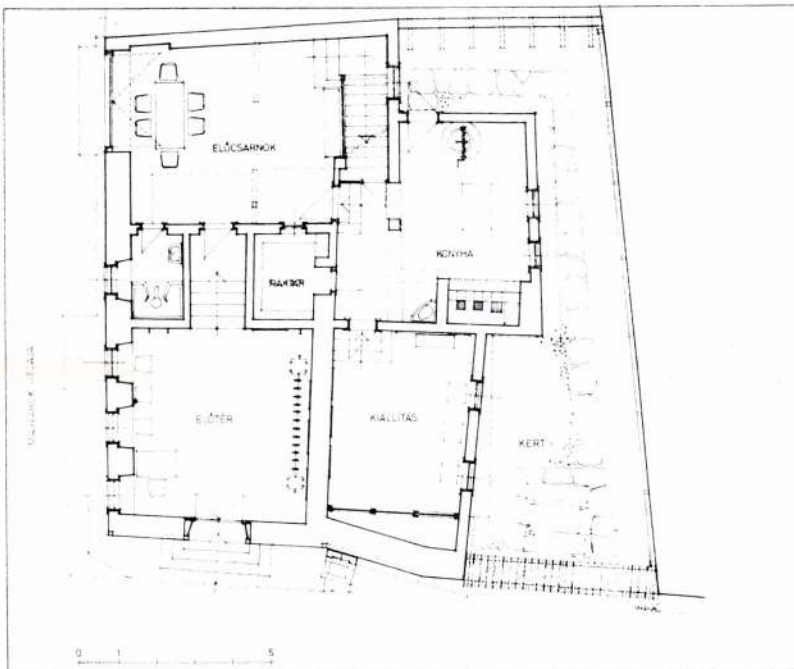
Végezetül — megint nem az építők elmarasztalásának gondolatából csíráztatva írom ide, hogy ez az épület volt életem első háza, amelynek építése, sorsa oly mértékben kedvet szegte, hogy művezetésével egyáltalán nem kívántam, nem tudtam törődni. Szerencsére Ivády Zoltán és Árkai Ágnes fiatalága és szakmaszeretete pótolta az én korosodó dacosságomat és kedvetlenségemet; ők nem adták fel azt a harcot, amit én szinte már a nyers szerkezet láttán feladtam. Köszönöm Nekik.

F. J.

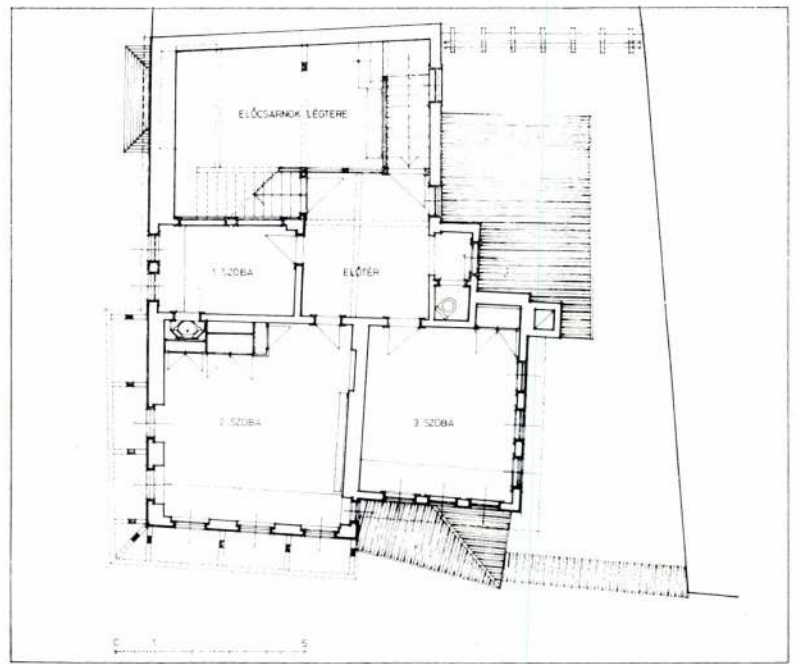

4

5

6

„magyarok utcája”, melynek mindkét oldalán egymáshoz közelálló emeletes főépületeit, a fejedelem átjárókkal összeépíttette és főleg olasz és francia mesterekkel díszes „palotává” alakíttatta. Az utca egyik végén a kápolnaház, a tenger felőli végén az ebédlőház volt. Ezek között helyezkedtek el a lakosztályok, a fogadótermek, számos törökös festett fatornáccal kapcsolódtak a díszes kertekhez.

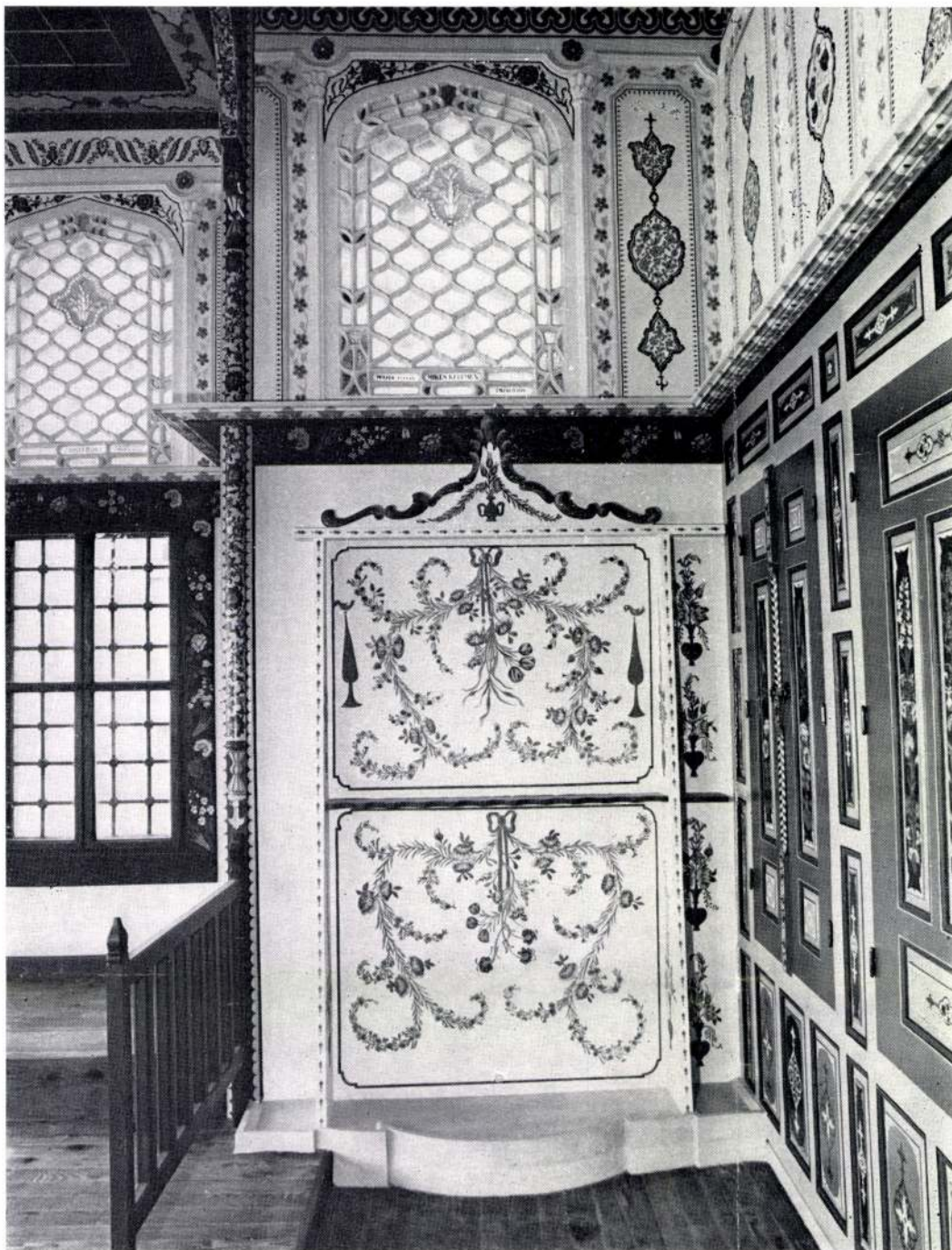
Rákóczi 1735-ben bekövetkezett halálával, majd a bujdosótársak — utójára Mikes Kelemen — elhunytával az épületek száma is megcsappant, állaguk megromlott. A múlt század végén 1888-ban Thaly Kálmán — a kúrcor kiváló kutatója — Rodostóban járva még találkozott az egykori bujdosók leszármazottaival, akik teljes hitelességgel bizo-

nyították a Rákóczi-féle ebédlőházat, valamint az akkor még meglévő épületeket. 1888-ban a palota épületeinek nagy része, eredeti formájában, bár dűledező állapotban fennállt. Tanulmányútjáról a „Századok” hasábjain, majd könyvben is beszámolt, amelyben leírta Rákóczi ebédlő-palotáját, melynek szépségéről a legnagyobb elragadtatás hangján nyilatkozott. Lelkesen tevékenykedett munkatársaival azon, hogy a száműzött fejedelem mindinkább pusztuló házának értékeit megmentse. Kezdeményezésükre a magyar kormány 1905-ben megvásárolta a művészi részleteket és berendezéseket, azokat ládába csomagolva Kassára szállította, azért, hogy azok a felépítendő ebédlőház mását díszítsék. Szétszedés előtt Edvi Illés Aladár lerajzolta a belsőt, és a század-

eleji Rodostórról, valamint a bujdosók törökországi állomásairól kitűnő akvarelleket készített.

Ezek másolatai a most megnyílt új kiállítás jelentős — különösen a törökök által — szívesen és nagy érdeklődéssel látott darabjai.

1907-ben Möller István felmérte a díszített megfosztott épületet és tervet készített a Kassán felépítendő ebédlőházra is. Az eredeti épület, ahogy az egykori leírások, a Möller István-féle 1907-ben készült felmérések és részletrajzok, továbbá a környező városrészben még szép számmal álló analóg példák alapján megállapítható, faszerkezetű, pillér- és gerendavázis, alsó szintjén kőfalazatú, felső szintjén vályogtéglával, agyaghabarccsal kitöltött, kétoldalt deszkaborítású, hagyo-

mányos vakolt épület lehetett. Az idők folyamán az épületek nagyrészt „modernizáltak”, az eredetileg faszerkezetű házakat földrendésbiztos téglavasbeton szerkezetűvé építették. Ezt a sorsot az ebédlőház sem kerülhette el. A Möller által tervezett, 1933-ban befejezett épülethelyreállítás már korszerű szerkezetekkel történt. Az eredeti állapotot ma már csak a földszint kőfalazata és a bejárati kétszárnyú kapu őrzi. A Möller-féle helyreállítás célkitűzése volt a ház eredeti tömegének, homlokzatainak, belső berendezéseinek, enteriőrjeinek, nyílászáróinak, mérethelyes és részlethű rekonstruálása. Az ebédlőterem vakolt falára felfestették ugyan a korábbi díszítéseket, azonban az újrakészített nyílászárókat, famennyezeteiket, az almáriumot és a rekesztőt csak alapszínnel festették le. Az így újjáépített ebédlőházat, mint törökországi Rákóczi-múzeumot 1935-ben ünnepélyesen átadták. A második világháború után 1968-ban rendbetették az épületet és új kiállítással ismét megnyitották. A Rákóczi-émlékmúzeum

megnyitása óta — mint azt a vendégkönyvekben található megemlékezések tanúsítják — kedvelt zarándokhelye a Törökországba látogató magyaroknak.

A Kassán felállítandó Rákóczi-ebédlőházzal kapcsolatosan több elgondolás látott napvilágot. A meddő tervezetéseknél az első világháború vetett véget. A ládába csomagolt és 1905-ben Rákóczi hamvaival Kassára szállított rodostói műrészletek ezalatt Bródy Frigyes Fő utcai házában pincéjében voltak. Kassa visszacsatolása után újra napirendre került az ebédlőház felépítésének gondolata. Mihalik Sándor, a Felsőmagyarországi Rákóczi Múzeum igazgatója restauráltatta a súlyosan megrongálódott állapotú festett fa- és stukkórészleteket.

Lux Kálmán kapott megbízást a Kassai Rákóczi-ebédlőház megtervezésére. Leírása alapján tudjuk, hogy rendkívül óvatos és körültekintő munkába került, míg a részletek visszanyerték eredeti szerkezeti épségüket, a hajdani finom színpompájukat. A felelősség-

1. A helyreállított épület a tenger felől
2. A legkorábbi fényképfelvétel az ebédlőházból, feltehetően a múlt század végéről. Az eredeti favázás szerkezet és az ebédlőterem eredeti belseje még megvan
3. Edvi Illés Aladár 1904-ben készült akvarellje a magyarok utcájáról. A tenger felőli végén balra az ebédlőház, jellegzetes díszes magas ablakaival
4. Lux Kálmán: Rákóczi rodostói ebédlőháza Kassán. Terv, amely apróbb módosítással 1943-ban megvalósult
5. Földszinti alaprajz
6. I. emeleti alaprajz
7. Az ebédlőterem részlete a pipatóriummal
8. Rákóczi-kiállítás részlete a földszinti előcsarnokban, a fejedelem anyja, Zrínyi Ilona portréjával és a Rákóczi-zászlóval
9. Mikes Kelemennek — a fejedelem hű kamarásának — szobája
10. Az ebédlőterem nagy almáriuma
11. II. emeleti alaprajz
12. Hosszmetszet

1. Le bâtiment restauré vu depuis la mer
2. La plus ancienne photographie de la « maison-réfectoire » datant probablement de la fin du dernier siècle. La construction en bois et l'intérieur original de la salle du réfectoire existent encore
3. L'aquarelle représentant la rue des Hongrois, faite en 1904 par Aladár Edvi Illés. A gauche, à l'extrémité du côté de la mer la « maison-réfectoire » avec ses hautes fenêtres somptueuses et caractéristiques
4. Kálmán Lux: Maison-réfectoire de Rodostó de Rákóczi, Kassa. Projet réalisé en 1943 avec quelques petites modifications
5. Plan du rez-de-chaussée
6. Plan du 1er étage
7. Détail du réfectoire avec le fumoir
8. Détail de l'exposition de Rákóczi au vestibule du rez-de-chaussée, avec le portrait de sa mère, Ilona Zrínyi et le drapeau de Rákóczi
9. Chambre de Kelemen Mikes, chambellan fidèle du prince
10. Grande armoire du réfectoire
11. Plan du 2ème étage
12. Coupe longitudinale

OLTAI PÉTER építésze
Művészet 1985/6/ háború' bontás'

Oltai Péter-Pécsi Ifjúsági Iroda (1972-1978). Ifjúsági ház, 1974.
Pécs-Balokány (fotó Panyik I.)

OLTAI Péter építész

1974-76-ban megtervezte a Király u, Palatinus Szálló
(volt Pannonia) Pécs - Pile Antal 1913 - helyreállít-
ását organikus szellemben de pénz hiányában elmaradt.

ld. Magyar Építőművészet , 1992.5. 29. ill.

- neves egri ácsmesterrel. (EÁL Eger v. ir. 1763.
81. XXXVIII/a.)
- WILDNER Vencel asztalosmester. Az edelényi kastély bebutorozásánál találkozunk nevével 1820-ban. (OL Dessewffy cs. L. I. ratimes. Ser. I.)
- WILFINGER Mihály gyöngyösi kőművespallér. 1782-ben adják ki Gyöngyösön polgárlevelét.
- WILHELM (VILHELM) Mátyás gyöngyösi asztalos. 1754-ben a Bertalan templomon dolgozik. (EÁL Gyöngyös u. tgyzk. 6. k. 288. l.) 1756-ban „szent templomunk sekrestye almáriumáért” 24 forintot vesz fel. (Uo. 386. l.)
- WIMBER János György budai kútmester, a felsőtárkányi Fuorcontrasti kastély szökőkútját 1758—59-ben készíti el. (EÁL ÉrsGazd L szdm.) → Santana
- WIND István egri építómester. Az egri érseki levél-tár több tervét őrizte meg, így a pusztaszentmargitai polgári templom terveit 1884-ből, ill. 1892-ből → Szilvásvayal együtt. (12. szelv. tvj. 74.) A borsodnyárádi templom terve 1895-ből, az egri városház tervei 1896-ból maradtak fenn. (Egri Újság 1900. febr. 1. 5. sz.) (Kivitelező Benedek Béla budapesti műépítész.) A vámosgyörki r. k. templomot 1896-ban tervezi. (EÁL ÉrsGazd L tvj. 230.) A szendrőládi r. k. lelkészlakot 1897-ben (tvj. 196.), a gávai templomot 1898-ban (tvj. 235.), az új városházát pedig 1900-ban építi fel. (Egri Újság 1900. febr. 1. 5. sz.) Szintén 1900-ban készül el az egri angolkisasszonyok intézetének déli, toldaléképület terve. (EÁL tvj. 85.) 1902-ben Szmrécsányi Lajos akkori egri kanonok lakóházát tervezi (EÁL ÉrsEgyh L tvj. I. 17/a, c., EÁL. tvj. 188.), végül 1908-ban a Szabadság tér 1. sz. alatti házat építi fel. Ennek helyén állott Francz József kanonok (1762—80) háza.
- WINKLER Frigyes ács. Egerben az 1800. évi adókönyvben találkozunk nevével.
- WINKLER Frigyes egri ács. Az egri városi adóösszeírásokban 1785—95 között szerepel.
- WIRSGRILIUS (WIRSTGERILL, WIPERSPER-

OLTAI Péter építész

1. sz. 6. p.

Új Művészet 1992

1489. Italy. Illumination shows Netherlandish influence. Contains no arms, but the scribe made it for King Matthias. In a sixteenth-century Medici binding. — FLORENCE. Biblioteca Medicea-Laurenziana. Plut. 14. Cod. 22.

47. AMBROSIVS, S.: Opera. (Collection of exegetic writings.) Ca. 1485-1490. Florence. Illuminated by Attavante. With the arms of King Matthias. Rebound later. — MODENA. Biblioteca Estense. Cod. Lat. 439. (= *α*. S. 4. 18.)

48. AMBROSIVS S.: Sermones (Sermons of St. Ambrose and other Fathers of the Church.) 1488-1489. Florence. Illuminated in Attavante's workshop. The arms of King Matthias are painted over with the shield of Aragon. Originally in a violet velvet binding, it was rebound later. — PARIS. Bibliothèque nationale. Cod. Lat. 1767.

49. ATHANASIVS, S.: Opera. (Polemic writings against heretics. In Latin translation.) Ca. 1470. Florence. With void branchwork. The first page, together with the arms on it, is missing. But as the table of contents is in the hand of Fontius, who was a librarian of the Bibliotheca Corviniana, it may well be regarded as an authentic Corvinian manuscript. — VIENNA. Österreichische Nationalbibliothek. Cod. 799.

50. BASILIVS MAGNVS: Homiliae. (Homilies translated into Latin by Deacon Eustachius.) Ca. 1470-1490. Buda. Illuminated by the so-called "first heraldic painter" of King Matthias. The arms of Matthias are erased. In a contemporary leather binding. — BUDAPEST. Országos Széchényi Könyvtár. Cod. Lat. 426.

51. BASILIVS MAGNVS: Opera. (Two discourses against heretics. Translated into Latin by Georgius Trapezuntius.) Prior to 1472. Florence. With void branchwork, probably by Cenninius. With the arms of King Matthias. In a contemporary blind-stamped Italian Renaissance leather binding. — BUDAPEST. Országos Széchényi Könyvtár. Cod. Lat. 415.

52. CASSIANVS, IOHANNES: De institutis coenobiorum. (On monastic life.) 1490-1491. Under Venetian influence. The arms of King Matthias are painted over with those

OLTAI Péter emléke

MÉP. 1998. 3-4. 120-122. ll

virágok közt

körte alakú

1768-ból

vert művű

XVII-XVIII.

t nagy szemű

XVII-XVIII.

Rangos európai díj a sonkádi református templom mintaszerű helyreállításáért

455
1999/1.
Január 28-án nálunk éppen havazott, Párizsban pedig tavaszias eső áztatta a híres város utcáit. E napon este hat órakor az európai kulturális élet fontos szereplői a híres Jacquemart-André Múzeum emeleti dísztermében ünnepségre gyülekeztek. A megkülönböztetett alkalom és a neves vendégsereg az 1998-as Európa Nostra-díjak nyertesének kihirdetésére érkezett a több száz éves, gyönyörű palota Tiepolo által díszített termeibe.

A díjak nyerteséről még az elmúlt év novemberében, közel egy hetes munkával, élénk viták és megalapozott érvelések alapján döntöttünk Amszterdamban. Az 1998-as pályázatra 130 munka érkezett Európa húsz országából. A bíráló bizottság még szigorúbb és kérlelhetlenebb volt, mint a korábbi években. A műemlék helyreállítás, a parkok megújítása és a természetes tájak megóvásának példamutató példáit kerestük a beadott pályamunkák adat- és fényképfalmazában. Számtalan érdekes és figyelemre méltó helyreállítást fejeztek be az elmúlt években, látszatra ez is nehezítette a döntést. Még inkább vitára adott azonban okot a helyreállítások különféle szemlélete.

Sajnos ma is hódít az a gondolat, hogy a helyreállítás után a műemlékeknek soha nem volt pompájukban kell csillogni. Ezzel hitelességük sérül és dokumentumértékük válik kérdésessé. Más pályaművek a meglévő épület stílusában megengedhetetlen kiegészítéseket tettek, megtévesztő ügyességgel idézték fel a korábbi stílusjegyeket. Mindez azonban nem tartozik a műemlék helyreállítás elfogadott módszerei közé, inkább egyfajta újraálmódása, újraalkotása az elmúlt korok építészetének. Megint más épületeknél éppen a sokféle építési periódus számtalan megtalált részletének egyidejű bemutatásával rombolták szét a tér történeti egységét, meglévő harmóniáját.

Négy pályaművet talált a szigorú zsűri a legnagyobb díjra érdemesnek, négy olyan helyreállítást, amelynek szemlélete, szellemisége és filozófiája mindenben megfelel napjaink elképzeléseinek. A zsűri tehát úgy határozott, nem adja ki a hat lehetséges érmet, csupán azt a négy alkotást jutalmazza a legmagasabb európai kitüntetéssel, amelyek példaként szolgálhatnak más helyreállítások számára is és ezzel meghatározhatják az elkövetkező század európai helyreállítási fő szakmai-etikai irányait.

A négy érmet az építészettörténeti könyvekből jól ismert Menier kakaó-malom a franciaországi Noisielben, a hollandiai Amersfoort egykori városkapuja, az Egyesült Királyságbeli Painshill-park és egy apró, kedves közép-európai templom hazánk legkeletibb fertályán, a sonkádi református templom kapta.

A díjak kihirdetése a bíráló bizottság elnökének, Andrea H. Schulernek volt a megtisztelő feladata. A négy nyertesnek járó csillogó érmet és oklevelet Henrik dán királyi herceg személyesen adta át. A sonkádi templom helyreállításának tervezője Oltai Péter, az Állami Műemlékhelyreállítási és Restaurálási Központ építész és Kiss Margit, a templom hímes fa mennyezeteinek szakavatott helyreállítója a fényképezőgépek és televíziós kamerák össztüzében vette át az eu-

rópai rangú kitüntetést. Az átadáson képviseltette magát hazánk párizsi nagykövete és dr. Fejérdy Tamás, az ICOMOS magyar elnöke. Az átadáson, ahogy az Európában szokás, a zsűri nemzetközi tagjai - így jómagam is - részt vettem. Felemelően szép, felejthetetlen pillanatok voltak. Oltai Péter rövid köszönő beszédében elmondta: a sonkádi apró falusi templom szerény, de fontos hozzájárulásunk Európa színes építészettörténetéhez és kultúrájához.

Az ünnepségen az Európa Bizottság ("Commission européenne") tagjai: Marcelino Oreja, az UNESCO főigazgatója, Frederico Mayor, az Európa Tanács képviselője, a francia kulturális miniszter asszony és a korábbi kulturális miniszter - a francia politikai élet jeles képviselői, népszerű személyiségek - is részt vettek.

A négy érmet mellett huszonhárom megtisztelő oklevelet adtak ki. Nem kis büszkeségünkre a kolozsmonostori (ma Kolozsvár elővárosa, egykor kis magyar mezőváros) rk. templom helyreállítása is oklevelet kapott. A helyreállítást végző lelkes és nagy tudású kolozsvári kollégáink a nyár folyamán a helyszínen vehetik át az oklevelet: ekkor helyezik a templom falába az elismerést megőrkítő réztáblát is. Ugyancsak nyáron kerül sor a sonkádi templom megjelölésére is. Erre a szép megemlékezésre szeretettel várjuk a hazai város- és faluvédőket, közöttük az Értékmentő hűséges olvasóit is.

Az átadást követő nap Párizsba is beköszöntött a közép-európai tél. A fényes, tiszta napsütésben aransárga színekben ragyogtak a város építészetének csodálatos emlékei. Jó volt arra gondolni, hogy ezúttal Párizs is fejtett az apró magyar templom alkotói és helyreállítói, a kiváló épülettörténet kutatók, a magas szellemiségű helyreállítás alkotói előtt, akik munkájukkal úgy őrizték meg a becses emlék sokszínű történetét, hogy közben az építészeti alkotás békés harmóniáját is példaszerűen megővték. Az ilyesfajta szép helyreállításra pillanatnyilag kevés jobb példát találunk Európában.

Winkler Gábor

Bl. H.
1084
HPT
AHDE
THT30
LEB0

OLTAI Péter elnök

Díjak

■ KOSSUTH-DÍJ

Dévényi Sándor Ybl-díjas építész

■ SZÉCHENYI-DÍJ

*Vámosy Ferenc Ybl-díjas építész,
a Budapesti Műszaki Egyetem egyetemi tanára*

■ YBL-DÍJ

*Andor Anikó táj- és kertépítész, Boros Pál, Czigány Tamás,
Kapitány József és Major György építészek*

■ FERENCZY NOÉMI-DÍJ

Batta Imre belsőépítész

Valamennyiüknek szívből gratulálunk, méltatásukra következő számunkban visszatérünk.

Megnyílt a felújított

Collegium Hungaricum

A bécsi Collegium Hungaricum épületét, melyet Rajk László, Balázs János és Boros Írisz építésszek tervei alapján újjátartottak fel, márciusban átadták az osztrák főváros közönségének.

A Sonkádi református templom

Europa Nostra díjat nyert

1999. január 28-án Párizsban ünnepélyes külsőségek mellett osztották ki az érmeket és okleveleket az Europa Nostra díj 1998. évi kítüntetettjeinek. Az Európa húsz országából benyújtott több mint 130 pályázat közül négy nyerte el a legrangosabb díjat, az Europa Nostra érmet: az Usine Menier Kakaómalom Noisielben (Franciaország), a Sonkádi Református Templom (Magyarország), a Koppelport – középkori városkapu – Amersfoortban (Hollandia) és a Painshill Park Cobhamben (Egyesült Királyság).

A zsűri értékelése szerint a sonkádi templom helyreállítása azért „a kiváló épületkutatásért és a magas szellemiségű helyreállítási munkáért” érdemelte ki a díjat, „amely a templom építésének sokszínű történetét építészeti egységével tökéletes összhangban mutatja be.”

Az ország keleti szegletében megbúvó, néhány száz lelkes szamosháti kis falu temploma múltját tekintve a térség műemléki templomainak bármelyike lehetne. A 15-16. század fordulóján emelt egyhajós kőépületet sík famennyezet, szentélyét eredetileg boltozat fedte. Homlokzatait későgótikus stílusban faragott csúcsíves ablakok és bejáratok díszítették, belül falai minden bizonnyal festettek lehettek. A reformáció térhódításával a helyi gyülekezet tulajdonába került épület a 16-17. század háborús eseményei során nem egyszer megrongálódott.

Az 1717. évi török betöréskor teljesen kiégett. Az 1760-as években újjáépítették: a kor divatja szerint átformálva, kívül-belül gazdagon díszítve. Korábbi fa harangtornya helyett a 19. század elején nyugati homlokzata elé háromszintes, órapárkányos téglatornyot, a templomháza új tetőt építettek: a templom ezzel elnyerte mai, végső formáját.

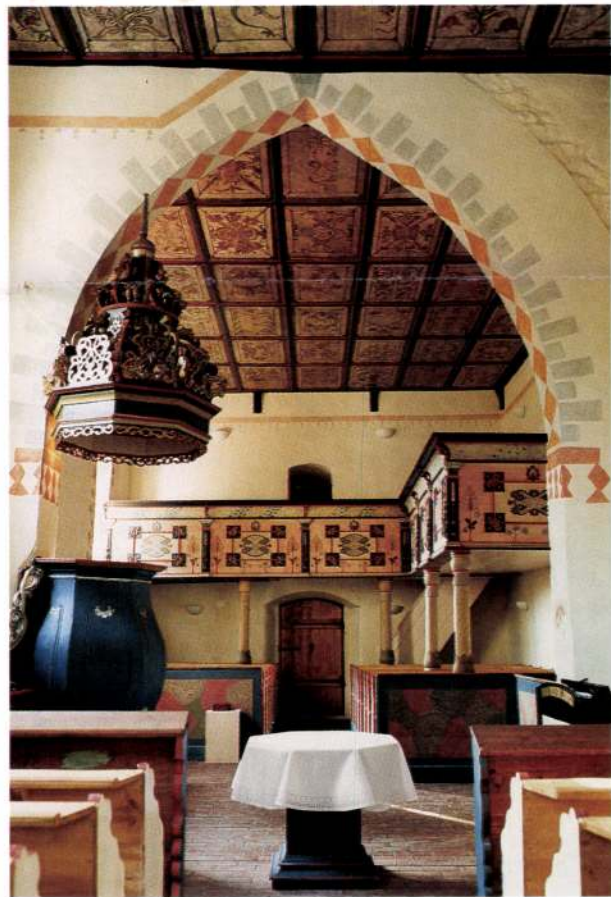
Az évek múlásával az épület egyre romló állapotban állt, a jó szándékú, de érzéketlen és szakszerűtlen tatarozgatások, javítások nem segítettek, sőt eredeti értékei fokról-fokorra eltűntek.

Az 1992-ben megkezdett teljes körű helyreállítás műemléki alapelvűként a középkori eredetre utaló részletek egyidejű bemutatása mellett az épület külső-belső képét döntően meghatározó 18. századi egységes állapot minél teljesebb és hitelesebb visszaállítását határoztuk meg.

A megelőző épületkutatások látványos eredményeket hoztak, egy sor addig ismeretlen középkori részletet tártak fel, ismertté vált a festett famennyezet megléte, a falak, a karzat és a bútorzat barokk színezése.

Az épület állagvédelme elsősorban a tető rendbehozatalát követelte meg. Az értéktelen, múlt századi, bádoghéjalású tetőt elbontva egy, a barokk tetőidomot idéző új, cseréphéjalású fedélszék készült, a falkorona rejtett vasbeton koszorúval történő megerősítésével egyidejűleg. A későbarokk torony műves vakolatarchitektúrája bonyolult szerkezetű, részlemezfedésű sűvege ezt követően újult meg.

A középkori templomtest a felület hajlatait érvényre juttató, vékony mészharcos vakolattal kezelt és törtféherre meszelt.

A visszafogottan kiegészített, restaurált gótikus ablaknyílások és kapuzat mellett a déli homlokzatot az 1759-es évszámot viselő, tölgygerendákból ácsolt cinterem díszíti. Az északi oldalon a korábban elbontott, de feltárt maradványai alapján rekonstruált középkori sekrestyét és a hosszfalat támasztó támpillért építettünk vissza. Az új hozzátételeket, kiegészítéseket dörzsölt, kisméretű téglafalazat különbözteti meg.

Az épületbelső helyreállítása során több építési korszak és stílus emlékeit kellett egységes, harmonikus képpé öt-

két
hónap

Oetari
Péter

A felújított sonkádi
református templom /
The Calvinist Church,
Sonkád

vözni. A térben domináns a barokk: a bravúros restaurálási munkával fel-tárt, megmentett és élővé varázsolt kazettás famennyezet, a falak geo-metrikus mintákkal ötvözött: indás virágok kifestése, a mozgalmas, plasztikus, sokszínű karzatmellvéd és bútorzat. A középkort a sekrestyeajtó szá-márhátíves kőkerete a pasztofórium, a szentélyboltozat lenyomata, a tö-redékes felszentelési keresztek idézik.

Az 1997-ben befejezett helyreállítást az Európai Közösség – pályázaton elnyert – támogatásával segítette.

■ OLTAI PÉTER

SONKÁDI REFORMÁTUS TEMPLOM FELÚJÍTÁSA / CALVINIST CHURCH, SONKÁD

Tervezés / Design: Állami Műemlékhelyreállítási és Restaurálási Központ

Építész / Architect: Oltai Péter

Statikus / Structure: dr. Gilyén Nándor

Elektromos / Electricity: Karácsonyi Károly

Közmű / Plumbing: Graffjódó Zsuzsanna

Falszigetelés / Wall insulation: Deschmann Alajos

Kerttervezés / Landscape: dr. Szikra Éva

Restaurálás / Restoration: Törő Rozália, Pázmándi Sándor

ÁMRK-Szakrestaurálási Osztály: Kiss Margit, G. Horváth Erzsébet

Kutatás / Research: Székér György, Balázsik Tamás, Bújdosó Győző - OMVH

Előkészítés, műszaki ellenőrzés / Technical management: Havassy Pál

Generálkivitelező / Main contractor: Szászi Ernő vállalkozó

FELSŐTÁRKÁNY MŰVELŐDÉSI HÁZ ÉPÍTÉSZETI TERVPÁLYÁZAT EREDMÉNYE

A kiírást 148 érdeklődő váltotta ki és 40 pályamű érkezett be. A beépítésre kijelölt telek jellegzetességeit eltérően vették figyelembe a pályázók, s a tömegképzésben is széles volt az elképzelések köre (lapostető, magastető, enyhe hajlású tető). A nagyterem néhány kivétellel az épület hossz tengelyébe került. A pályázók kis számban fektettek súlyt a gazdaságos üzemeltetés, a helyi speciális használati igény fontosságára, és a mozgáskorlátozottak, illetve a kerekesszékekkel való akadálymentes közlekedés teljesítésére.

A pályázók jelentős hányada néhány rész kérdésre összpontosított, s abban színvonalas munkát produkált, mely a további tervezési szakaszban felhasználható értéket képvisel.

A zsűri a pályaművek között nem talált olyan megoldást, mely a következő tervezés során jelentős változtatás nélkül alkalmazható lenne, ezért a tervpályázati kiírás összdíjának változatlanul hagyása mellett a díjazottak számát és az esetenkénti összeget megváltoztatta.

400.000 FT KIEMELT MEGVÉTELLEN RÉSZESÜLT RANGSOROLÁS NÉLKÜL:

■ a 18. számú pályamű, szerzői:

Tomay Tamás, munkatársak Bruckner Csilla, Szabó László;

■ a 21. számú pályamű, szerzői:

Szabó János, Nagy Sándor, Szabó Edit, Csicsely Ferenc;

■ a 24. számú pályamű, szerzői: *Gyarmati Csaba, Vincze Krisztián;*

250.000 FT MEGVÉTELLEN RÉSZESÜLT RANGSOROLÁS NÉLKÜL:

■ a 8. számú pályamű, szerzői: *König Tamás, Wagner Péter, Csejtei Györgyi,*

Fixek Mónika, Ország Attila, Dr.Nagy Tibor, Dobay István, Révhegyi Ferenc;

■ a 20. számú pályamű, szerzői:

Karácsony Tamás, Anschau Péter, Krikovszky Balázs;

200.000 FT MEGVÉTELLEN RÉSZESÜLT:

■ a 36. számú pályamű, szerzői: *Jurcsik Károly, Szeder Tibor, Szűcs Péter;*

100.000 FT MEGVÉTELLEN RÉSZESÜLT:

■ a 8. számú pályamű, szerzője: *Csongrádi János.*

Nyílt levél Schwajda György Kormánybiztos Úr részére

A Magyar Építész Szövetség aggodalommal tölti el a Nemzeti Színház ügyében a Kamarák és a Kormánybiztos Úr között kifejeződött nézeteltérés. A MÉSZ abból indul ki, hogy mindkét fél – és tágabb értelemben a kormány és az építész társadalom – a Nemzeti Színház létrehozásában érdekelt. A vita célja, úgy tűnik, közös, s ez jelentősen csökkentheti a feszültségeket. Csak a hozzá vezető út, és annak leghatékonyabb módjának kiválasztásában különböző a megítélésünk. Érthető a Kormánybiztos Úr igénye, hogy végre kívánja hajtatni azt a feladatot, amelyre megbízást kapott, és érthető a Kamara igénye, amely számára a törvény által meghatározott keretek közötti lebonyolítást szorgalmazza. Ez csak látszólagos ellentmondás, mert mindkettő ugyanazon cél érdekében fejt ki álláspontját. Biztosíthatjuk a Kormánybiztos Urat és a magyar társadalmat, hogy az Építész Kamara nem érdekelt abban, hogy a Nemzeti Színház ne épüljön fel, sőt, belső alapszabálya is minden ilyen tevékenység elősegítését írja elő számára, de törvényességi garanciákat ír elő, melyet kötelessége megvizsgálni és tiszteletben tartani.

A Nemzeti Színház megteremtése a nemzet ügye. Megépítésének évszázados elodázása bizonyára abból adódik, hogy nem jött létre nemzeti konszenzus ebben az ügyben a megvalósítás mikéntjéről. A MÉSZ vallja, hogy ilyen horderejű kérdésben ma is csak közmegegyezés alapján lehet dönteni, és megvalósításához közös nemzeti akarat szükségeltetik. Úgy érezzük, hogy ezt a nemzet előtt, a legszélesebb nyilvánosság biztosításával, az építész társadalom megszólításával és bevonásával lehet megvalósítani. A legmegfelelőbb építészeti megoldás kiválasztására, a demokrácia szabályai szerint, a pályázati forma a legalkalmasabb.

A helyszín kijelölése és a részletes szabályozási terv készítése és jóváhagyása miatt a pályázat előzőekkel egyidejű lefolytatása esetén elég idő marad az ügy lebonyolítására úgy, hogy a véghatáridő betartható maradjon.

Ezért a MÉSZ azon az állásponton van, hogy a kérdés további élezése helyett, a siker érdekében a két félnek célorientált tárgyalásokon leülve kellene megtalálni a kivezető utat a jelenlegi helyzetből.

A MÉSZ ehhez a maga részéről felajánlja segítségét és közreműködését.

Ez a magyar nemzet és az építész társadalom közös érdeke.

A Magyar Építész Szövetségének Elnöksége nevében:

Patonai Dénes DLA

elnök

Archív kép: az 1965. évi „nemzetközi”
tervpályázat egyik pályaművének
bontása a MÉSZ-ben

Olta Emma

Lexil

1921-23

Simisk 1930. 87. l.

Technologiai Spanuixcum X. 22

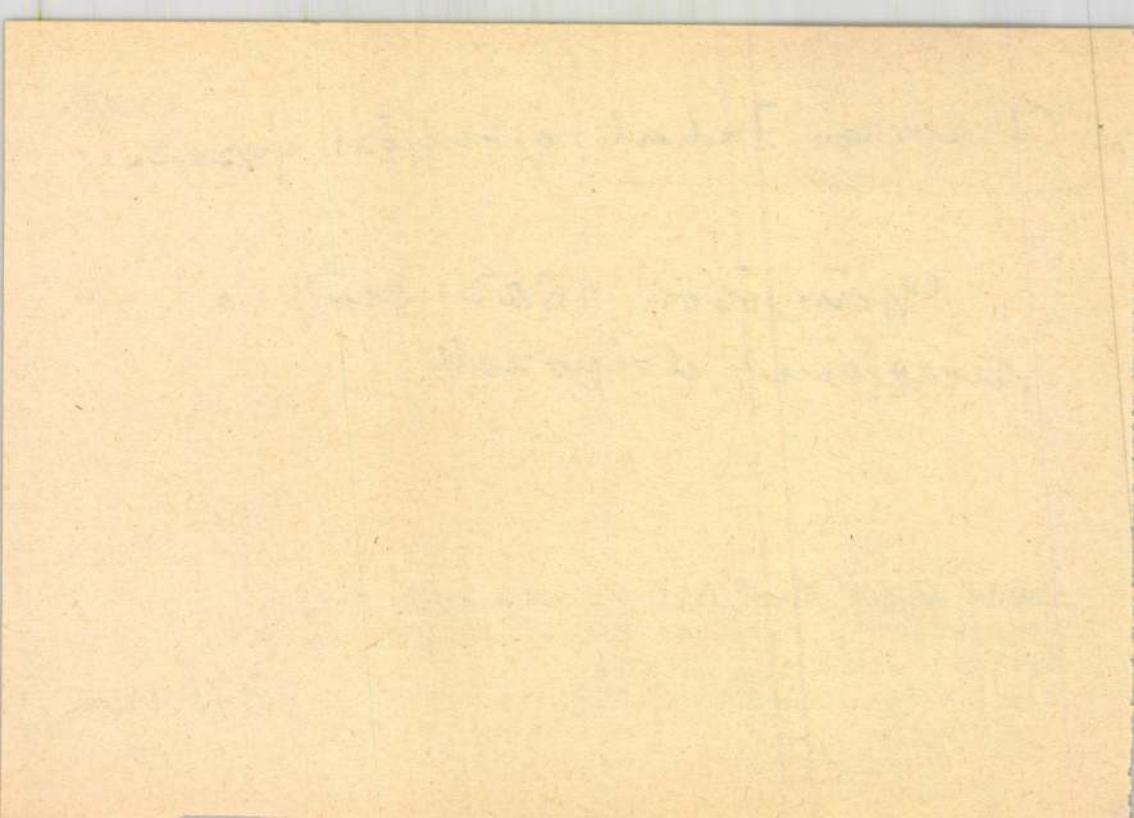
M.D.K.

Gellővai Fehér, Gyöngyösi fészere

Gyöngyösön 1883 előtt a
mecséi dolozatok

Heves megye emlékei I. írta Voit Pál,
Magyarország emlékei topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó,

375. old.

OLTOVAI Jakab gyöngyösi fazekas. Gyöngyösön 1803
előtt a megyének dolgozott.

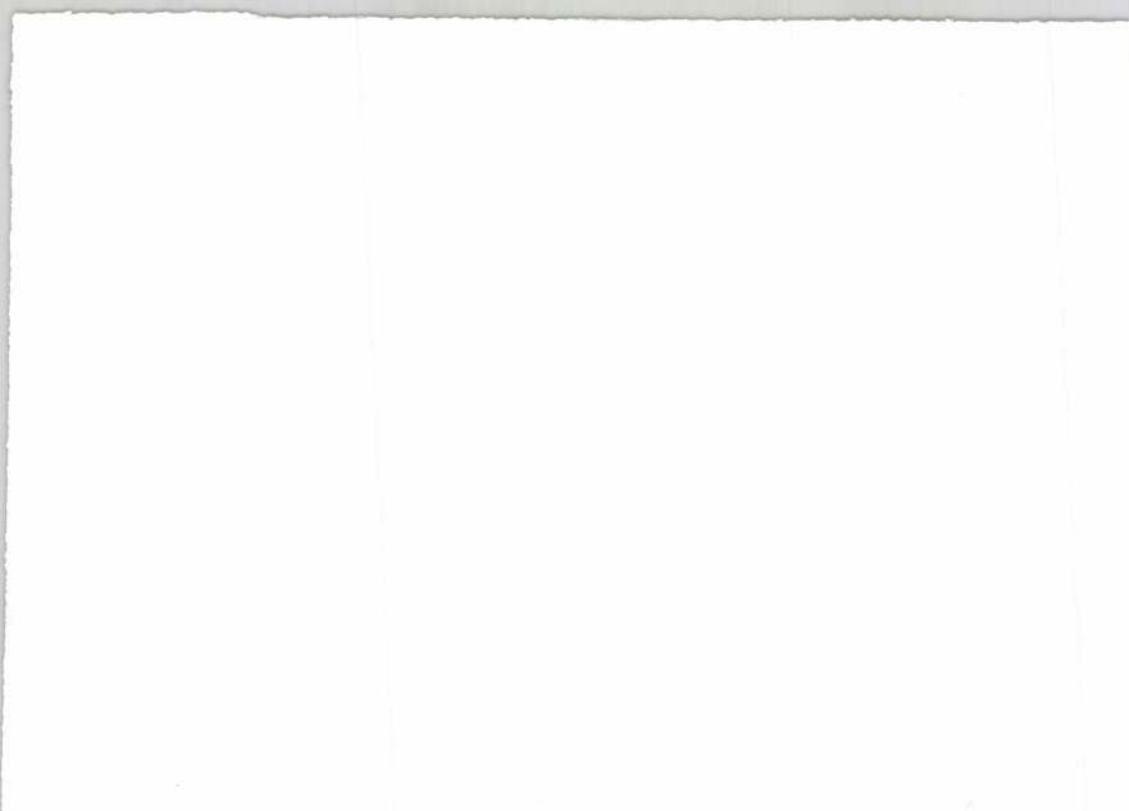
A Hemesmegyei Topográfia adatgyűjtéséből. Voit.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

1900

OLTVA'NY Imre

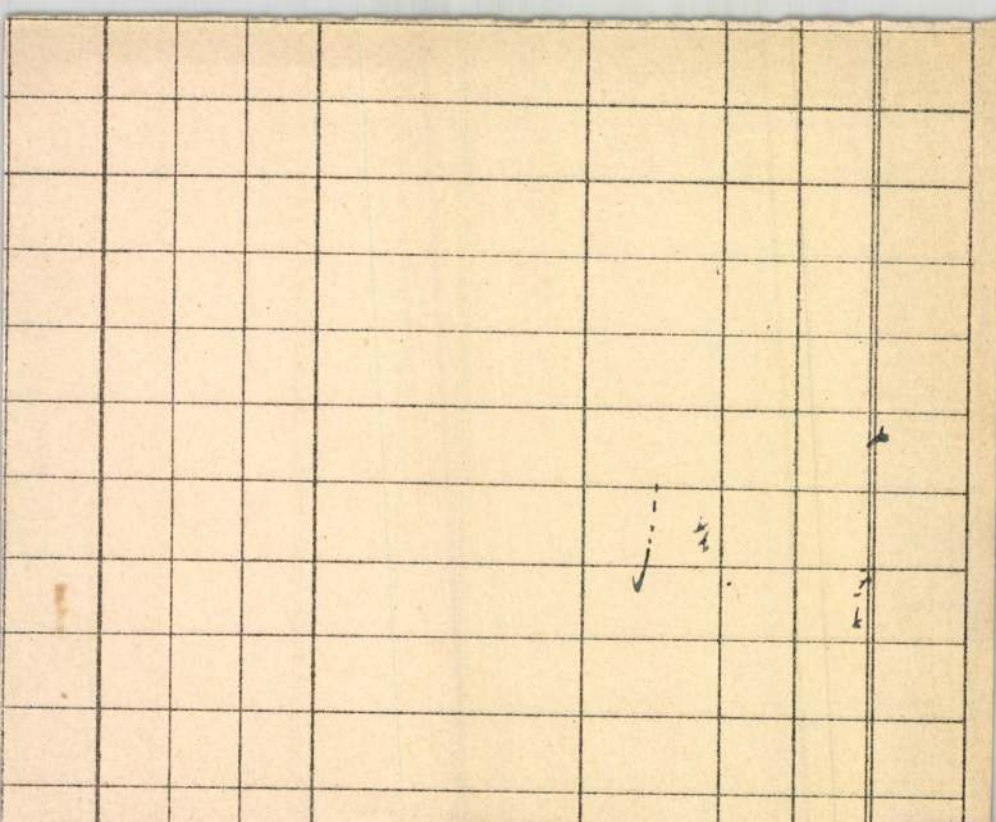
Kovács Zita: Baja az
"éteriönö" vaia I. = MMF
1999/1. 57-61. ill

Chariszkai vár

Charis vára

Potemkin 39. l.

OLTEANU, Stefan; Le plomb dans le
bâtiment en Roumanie au Moyen-Age,
in; Pierre et métal dans le bâtiment
au Moyen-Age. Paris, 1985, 331-337
/Emlit több erdélyi várost is./

m e g h í v ó

*Tisztelettel meghívjuk Önt
1993 július 15-én 15 órákor*

dr. Gerecze Péter

művészettörténész
(1856-1914)

fényképhagyatékát

bemutató kiállításra

az Országos Műemlékvédelmi Hivatal
(Budapest, I., Táncsics M. u. 1.)
aulájába

A kiállítást megnyitja

Tóth Melinda
művészettörténész

A kiállítás megtekinthető:

1993 szeptember 26-ig, naponta 9-17 óráig

Oldheverre ref.

templom

igénytelen, jótékonyak látszó

pallosi templom

slavajára, korony névete,

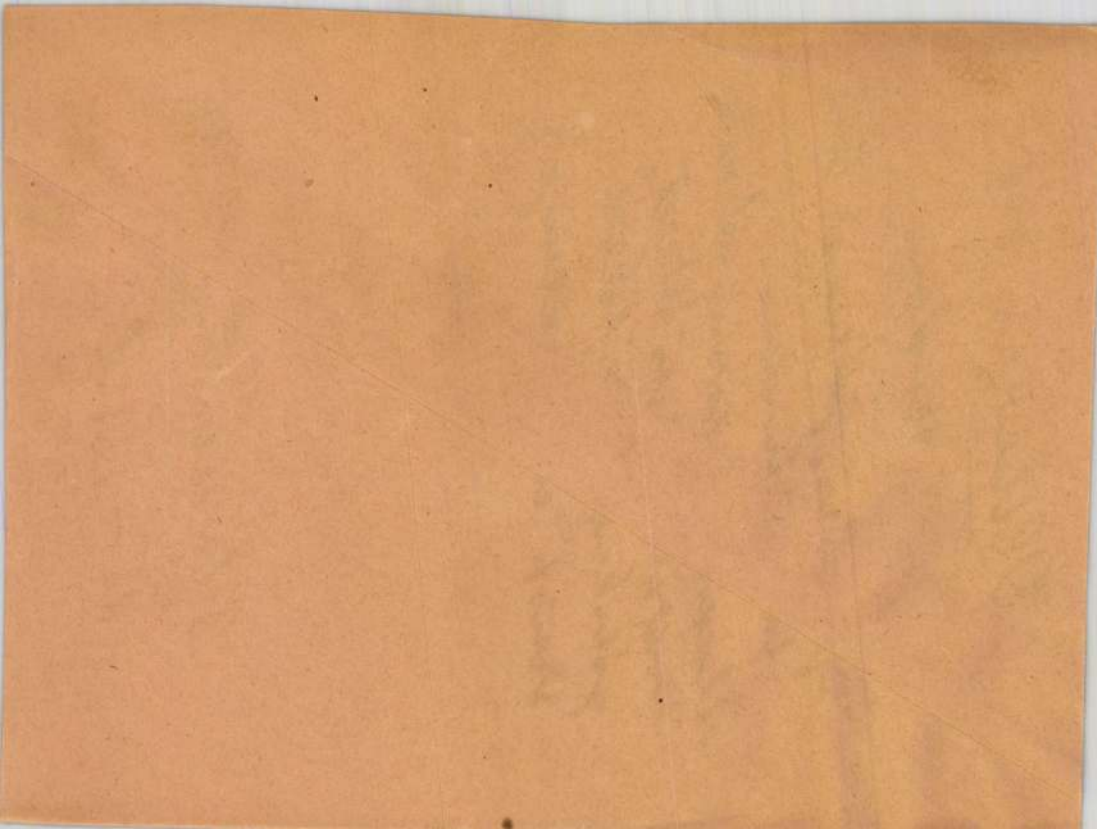
metpote, sekőnévete,

gótikus, köajkölészet

Erőst és övedezget

Debreceeni László 137

115-123. l.

A SZÉKESFEHÉRVÁRI ROMKERT helyreállításáról

OLTAI PÉTER

A székesfehérvári Nemzeti Emlékhely érdemi kivitelezési munkái 1998 késő őszen kezdődtek. A munkát – éppen összetettsége miatt – több ütemre kellett osztani.

Az első ütem az úgynevezett védőépületek megépítését tartalmazta. A járható védőfödém Romkert melletti beépítés vonalában az áthaladó gyalogosforgalom céljára szolgál. Az acél-szerkezetű nagy védőtető a Bazilikát és annak fő és mellékhajóját fedi el.

Gondot okozott, hogy a kivitelezéssel pár-

huzamosan kellett régészeti feltárást is végezni és pontosítani az új szerkezetek helyét, igazítását a romokhoz. Részben a mostani kivitelezés tette lehetővé, hogy bizonyos sávokon megtörténhessen az a kutatás, amire eddig még soha nem került sor. Beigazolódott, hogy ez a terület romokkal, sírokkal van teli. Feltárták a bazilikán kívüli temetkezési helyeket is. A sírok zöme egyszerű elhantolás volt, de mert a régészeti kutatás szabályai szerint végezték a feltárást, a munka lassan haladt. Az

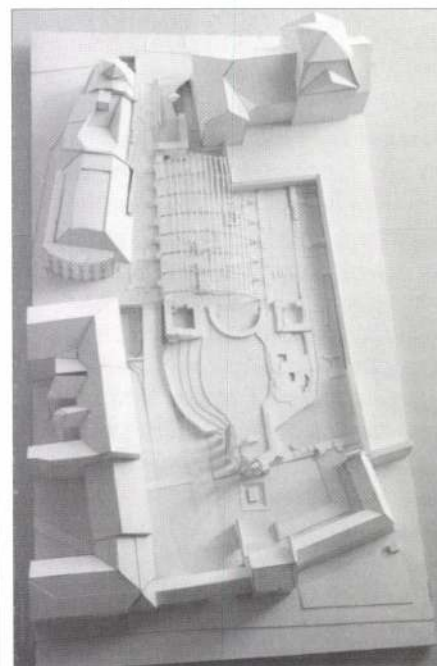
első ütem kivitelezése, 1999 tavasza helyett novemberre, illetőleg decemberre csúszott, de a munkák az időjárás miatt még ma sincsenek teljesen készen.

Be kellett indítani viszont a következő ütemet, ha a város ünnepelni akar az évfordulón. Ezért ősszel a másik területre a gyalogosrész folytatását kezdtük, zömmel burkolattal és környezetrendezéssel alkalmassá téve a területet egyben az ünneplések központjának, s ez lenne a koszorúzások helyszíne is. A csonttár egy föld alá süllyesztett sírkamra, a tetején jelképes sírlappal. (Itt az összes, a Bazilikán belül talált csontoknak biztonságos és megfelelő helye lenne.) Ez a második ütem, ami – a tervek szerint – május 30-ára készül el, de július végéig mindenképpen be kell fejeznünk a munkát, az augusztusi ünnepek miatt. A védőépítmények teljes tér- és területrendezés a burkolatok és tereplépcsők, kertépítészeti kialakítása minden bizonnyal elkészül. A munkákra a pénzügyi keretek rendelkezésre állnak. Sajnos késik a romok műemléki helyreállítása és restaurálása. A tervezést csak most tudtuk elkezdni. A Bazilika teljes egészére vonatkozó műemlékhelyreállítási koncepció kialakítása az első lépés. Ezután a romterület helyreállítása következik. Ez több évre áthúzódó munka.

A Nemzeti Emlékhely program akkor válik teljessé, ha megnyílik a leleteket, s ezt az alig látható templomot is bemutató és értelmező kiállítás az új múzeumban. Ennek tervei elkészültek, megvalósulása azonban bizonytalan. Előtte tisztázni kell az egykori Ósféyhérvár étterem és a valamikori Földhivatal épületének sorsát is.

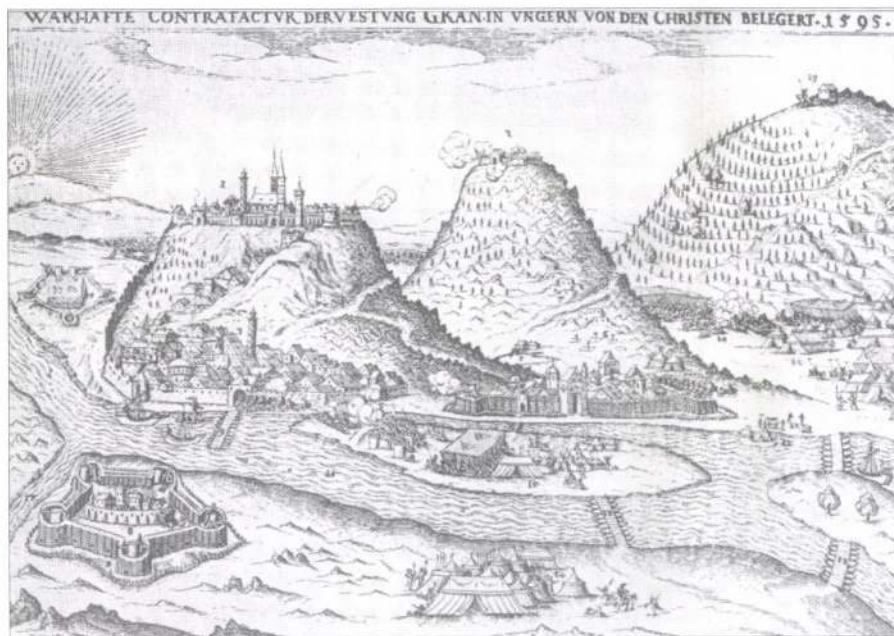
-xy-

A helyreállítási terv makettje

Fotó: OMvH

Három ütem Esztergomban

Esztergom látképe 1595-ből

1999-ig három ütemet adtak át a Vármúzeum rekonstrukciójából – tájékoztatta a Műemléklapot Gál Tibor építész – a Magyar Nemzeti Múzeum által pénzügyileg kezelt területen 1998-ban elkészültek a *konyhák és a teraszok*. Ezekben irodák és kiállítótér kapnak helyet. Tavaly, az év második felében befejezték és átadták a *kisromán palotát*, amely kiállítótér és kiszolgálóhelyiségek otthonául szolgál majd, és decemberben adták át a közműrendszereket meg az egyéb kiszolgálóhelyiségeket magában rejtő „*várfalat*”.

Egy nagy területen nem kezdődött el még a munka, ez az úgynevezett *kaszárnya*. Erre

most írják ki a tendert, és ha minden az eredeti tervek szerint valósul meg, akkor augusztusra befejeződik a rekonstrukció.

Az OMvH pénzügyi támogatásával folytak 1999 végéig a kő- és falkép restaurálásokat előkészítő vizsgálatok. Az év második felében kezdődött a kápolna rózsaaablakának helyreállítása. A rózsaaablak és a nyugati homlokzatra vezető Szatmári-lépcső az ünnepekig elkészül. A falkép tendert a közelmúltban írták ki.

Az átadáshoz és a használatbavételhez szükséges ideiglenes tűzvédelmet és biztonságtechnikát már kiépítették.

A NAJÁD-kúttól a Nérládák kútjáig

VÍZY LÁSZLÓ

A régi Pesten, az egykori Barátok terén állította fel a város azt a közkutat, mely szobrászati dísszel ékesített – miként erről az egykori újság híradása tudósít. A kutat a város lakói egészen a századfordulójáig NAJÁD-kútként ismerték. (Igaz, a mitológiai lexikon szerint a helyes név NAIASZ-görög szóból inkább a *naiaszok* lenne, ők ugyanis a görög mitológia szerint a folyók és patakok leányai, akik a ligetekben és erdőkben éltek, de a XIX. század elejének klasszikus kultúrájú közönsége a szót *najádra* magyarította.)

Hasonló nevű kutat láthatunk Rómában a Respublika téren, ahol a központi alak a földet megszemélyesítő Gaia körül najádok játszanak, akiket a kor ismert és híres színésznőiről mintázott a szobrász.

A későbbiek során kutunkat a korszokát vivő leányalakokkal együtt Nereida névvel illették. (A nereidák pedig Néreusz király a tengeristen leányai voltak, a tenger hullámainak, játékoságának megszemélyesítői.)

Az 1999-ben megújult és felújított kútnak történetéről a régi Pest és a világvárossá fejlődő Budapest történetének lapjain olvastunk.

A történet 1835-ben egy tervpályázattal kezdődött. Nyolc kőfaragó mestert, építészeket és szobrászokat kért fel a Pest város magisztrátusa, hogy a Barátok terén levő régi kút és helyén városi díszkutat tervezzenek. A győztes pályamunkát azonban a költségek miatt nem valósították meg. Néhány évvel később azonban *Feszl József* kőfaragó mestert és *Uhrl Ferenc* szobrászt bízták meg a kút elkészítésével. A talapzat pesti kőből és csobánkai homokkőből készült. A *Honderú* című korabeli újság dicsérettel említi a kutat, „amely szobrászati dísszel ékesített”. A Barátok, illetve a későbbiekben Ferenciek tere néven ismert helyen állott a kút egészen a századfordulójáig, amikor az Erzsébet-híd építésével kapcsolatos nagy városrendezési programnak útjába esvén, a kutat szobrászati díszével együtt Kőbányára helyezték át. Itt állott a kút sértetlenül, őrizve a régi Pest emlékét. 1944-ben azután a kőbefaragott leányokból nem maradt semmi.

Így került be a szobor nélküli talapzat 1958-ban a hivatalos műemlékjegyzékbe.

A metró építésekor a város történeti emlékeit tisztelő és a város múltjának művészeti emlékeit bemutatni kívánó városvezetés elhatározta a kút helyreállítását és az eredeti helyhez közeli újra felállítását. Az akkori Felszabadulás téren a Károlyi utca és a Petőfi Sándor utca között létesített aluljáró lehetővé tette az in situ helyreállítást 1976-ban. Az elhelyezés tervezői voltak *Schall József* és *Kapsza Miklós* építészek a Budapesti Műszaki Egyetem docensei. A szobrokat régi fényképek és rajzok alapján *György Dezső* szobrászművész készítette el. Hasonló rekonstrukcióval teremtette újjá a Danubius szobrot. És az utóbbi években *Búza Barnabás* szobrász néhány kisebb kőmaradvány felhasználásával mintázta újjá a Károly körút 8. sz., egykori Deutsch-ház MERKUR alakját.

Az 1999. évi felújítás és kőszobrászati helyreállítás *Tóth Kálmán* restaurátor nevéhez fűződik.

A „szobrászati dísszel ékesített” kút

Foto: Vízzy László

Könyvbemutató

A karácsonyi könyvvásár igen gazdag kínálatában is minden bizonnyal meglepetésként hatott a művelődéstörténet iránt érdeklődő olvasók számára az Országos Műemlékvédelmi Hivatal év végén megjelenő néhány új kiadványa.

A sajtótájékoztatón bemutatott új könyvek között a legnagyobb érdeklődés valószínűleg *A jáki apostolszobrok* című, többszerzős, kétnyelvű monográfiát fogadta. A könyv a MTA Művészettörténeti Kutató Intézete és az OMvH Tudományos Főosztálya együttműködésének keretében készült. A rendkívül gondosan szerkesztett (Szentesi Edit, Újvári Péter) és igényesen kiállított kötetet a Ballasi Kiadó jelentette meg.

Reveláció erejével hat a Divald Kornél írásait és fényképeit bemutató könyv *A szentek fuvarosa* is. A Felső-Magyarországot végigjáró és fényképező „művészeti író” (ahogy akkoriban nevezték) felbecsülhetetlen értékű munkásságát a szerkesztő és a kéziratot gondozó Bardoly István és a fényképeket válogató és szerkesztő Cs. Plank Ibolya rendezte sajtó alá. A könyv az OMvH sajtá, tegyük hozzá: igen szép kiadása.

Ugyancsak saját kiadásban látott napvilágot a Tudományos Főosztály szerkesztésében a *Rómer Flóris jegyzőkönyveit* facsimilében megjelentető forráskiadvány. A könyv a somogyi, veszprémi és Zala megyei írásokat tartalmazza. (Sajtó alá rendezte Valter Ilona és Valladics Márta.)

Az öröndetesen fejlődő szlovák-magyar kulturális együttműködés jó példája az elmúlt év végére közös kiadásban, magyar-szlovák-angol nyelven megjelent *Myskovszky Viktor és a mai műemlékvédelem Közép-Európában* című kötet. A könyv a szerző születésének 160. évfordulója alkalmából Kassán és Bártfán rendezett nemzetközi konferencián elhangzott tanulmányokat és Myskovszkyval kapcsolatos dokumentumokat, illetve képeket tartalmazza. (Pamiatkovy ustav, Bratislava – Országos Műemlékvédelmi Hivatal, Budapest, 1999.)

Oltai Péter

Olssai Törsef

Mecsekeméti könyvtáró

XVIII. n.

l.

Zoltai deb nyonda

17. l.

11689.

ringiai Rg.

a fordultan ágaskodó lóron s lóron
trárolva. Környezetében két ló van.

HANVS

et reliqua &c. &c.

4, méretei 13.5: 20.7 cm.

714.

8.

20 K.

Oltsai József

Keckheimi Könyvtár

l. 1758

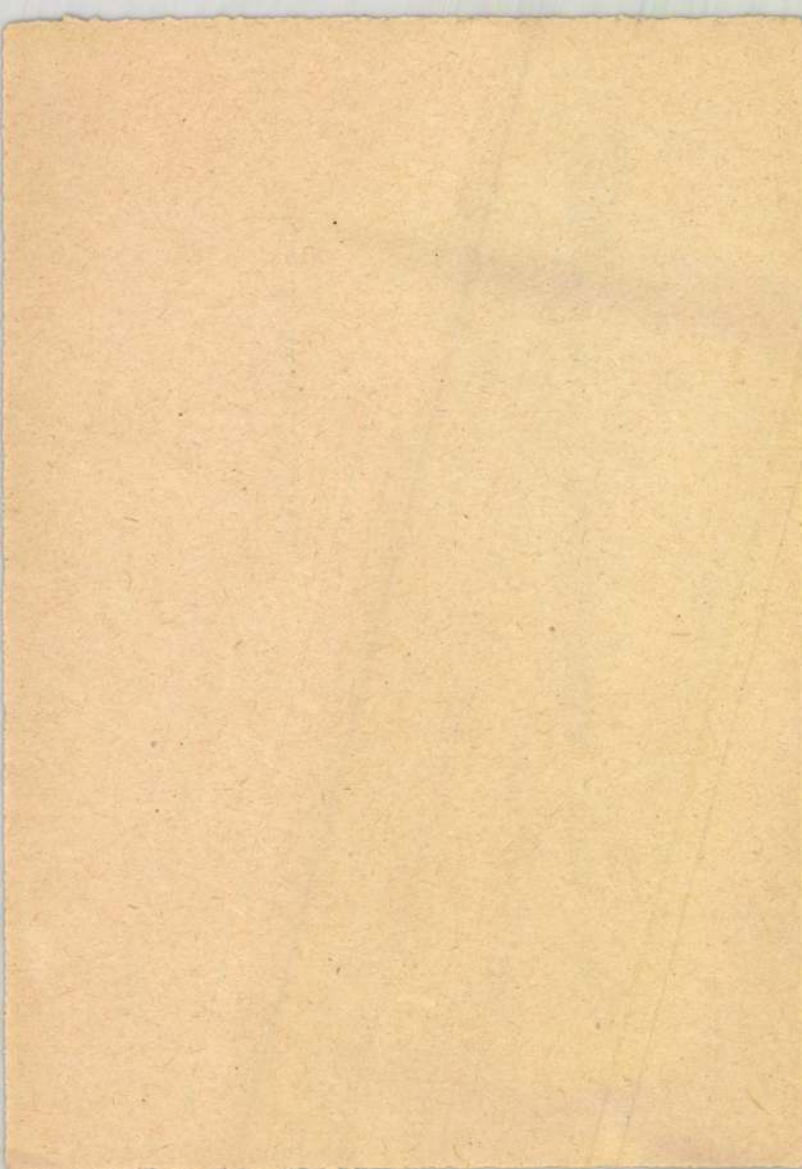
Csúszte 368. l.

MDK

Oltvai Kiss Zoltán

Datka H.: Tavaszai Tárlat. Magyar Nemzet 1952.
máj. 24.

Oltsrakadati

ev. templum

Halawats Gyula

az alcimari, holc-
manji, oltsraka-
datisi es felcki roman-
kori templomok.

(Kny: Arch. 22.)

Bppesti m. (1914) 2. r.

Imlekönig

telesere.

augustus

Imlekönig

nyitasa un

Imlekönig

post, ev n

elneiyeres

Imlekönig

Domes in P

altars im

liche Cons

Ellenbogen

Elek Artur

8 o, 41 K,

Elek Artur

szete. 8 o

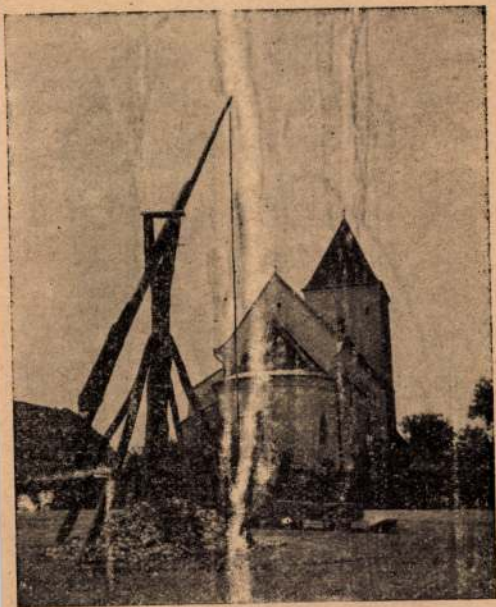
Elek Artur

8 o, 4 K,

Oltszakadát

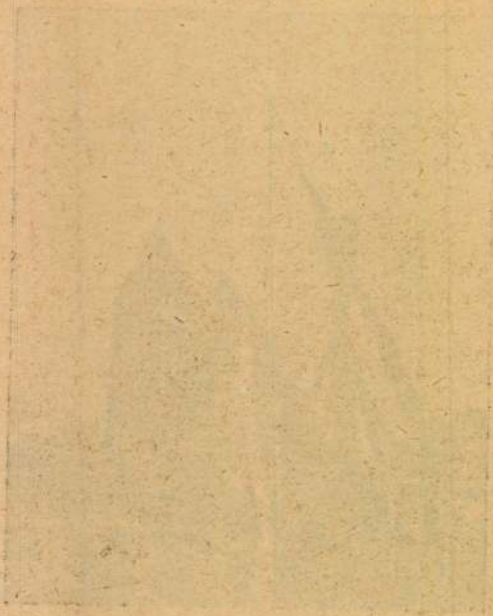
Geometrisch: u. romanisches
Bauw.

LXXXVI

OLTSZAKADÁT
EV. TEMPLOM. XIII. SZÁZAD

1882

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
PRESS

Oldrakadoiti ref. templon

Göteborg, alaprajz
fájlasi képei.

Novácsok vas nyestya-
Aszó.

Debreceni társaság

1930. 262. 1

Oldszakandát.

Kapuvénlet. XIII. sz.
Gerevich. M. vonnömlöri aul.
91. tábla.

Oltszakadát

Óltzakadati ev.

magyar leírásom

gótikus

romániai faragott
kővel készült.

Párisban

1941 - 87, 88, 89. l.

Chlorobutyl

Chlorobutyl

Chlorobutyl

Chlorobutyl

Chlorobutyl

Chlorobutyl

Chlorobutyl

ILLUSZ

Olds rakadai ag. ev.

temptom

romantovi

d.

GEMRE 833. l.

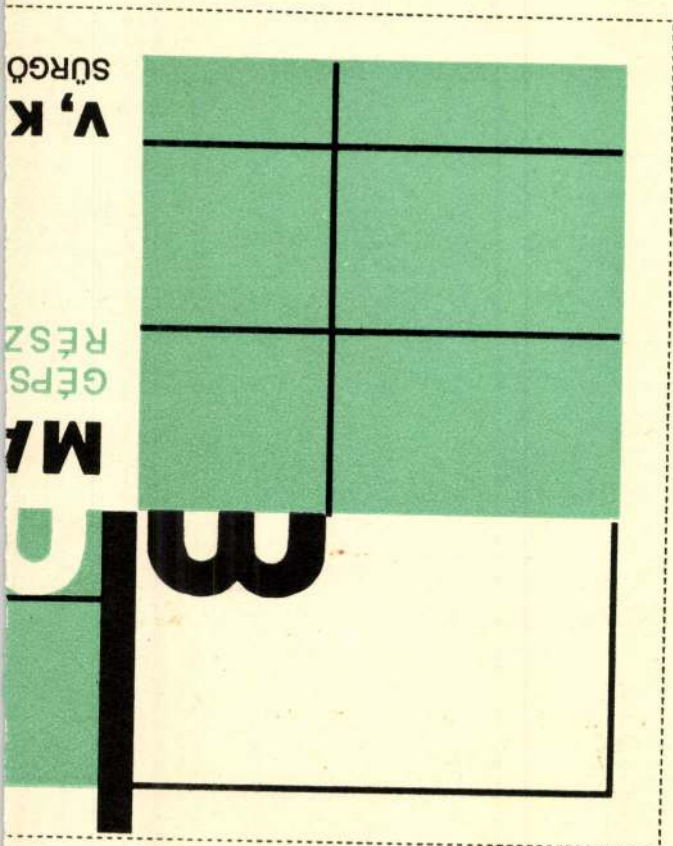
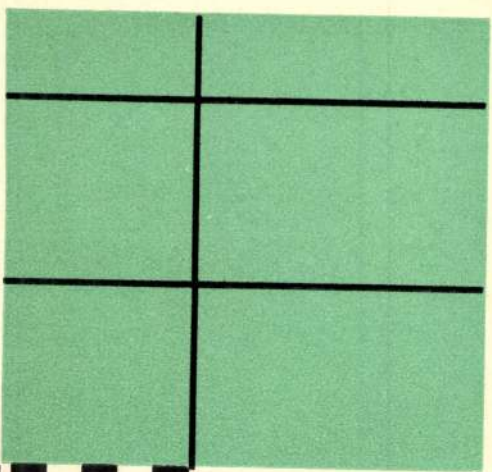
Tervezté Garay Feren

V, K
SÜRGÖ

GÉPS
RÉSZ

M/

U
m

Óltzakadési ág. ev.

Scruplom

románrom

d.

Arch. Est. 1914

MEFE

ÉPÍTÉSZEGLFT

377 - 378. l.

ar. árul -

SZET

T

D
ÖS

PADAN

F
E

1941. I. kötet

NEGYE

A MAGYAR MÉR

É P I

k., 14 50 k., 5 00 k., y ar rem lemez-
i p a r r. t. festett cimtáblákra 9 k., 10 50 k.,
2 90 k., 1 50 k. D e m i á n l e n é c u g y a n s

Oldvai Ferenc

éjten

MMÉÉÉvk

l.

1940-135. l

János 3 50 k., illetve 2 k.-val ad.-kent;

Nem terhelik a menyezetet.

Gyorsan száradnak.

=== Legrövidebb munkaidő. ===

talyban december 8-án árjelzést tartottak. Ajánlatot tettek: S t a n d a r d műszaki keresk. r. t. nyers tömlőre 1:50 kor., mézgázottra 2:65 kor., mézgatömlőre 4:56 k.-val m.-ként, gummilapra 18:50 kor.-val db.-ként, Á l t a l á n o s m ű s z a k i r. t. 1:54 kor., 2:85 kor., 5:80 k., 18:75 kor., S c h ö n f e l d Zsigmond 1:90 k., 3:65 kor., 6:60 kor., 18:50 kor., B r u n n e r J. L. és tsa 1:49 kor., 1:73 kor., 4:11 kor., 18:50 kor., S c h o t t o l a Ernő 1:40 kor., 2:58 kor. árjegyzékéből 35% engedm., 18:50 kor., N a y és R ó n a 1:47½ kor., 2:77 kor., 4:37 kor., a gummilapnál 80 db.-ra 18:50 kor., 40 db. ra 16:50 koronával.

Döntés csak a minták megvizsgálása után fog történni.

Budapest. (K ö s z é n s z á l l i t á s.) A budapesti távbeszélő-palota fűtéséhez és a géberendezés üzeméhez 1909. január 1-étől számítandó 2 és fél éven át szükséges évenként mintegy 15000 mm. szén szállítására a m. kir. posta- és távirda műszaki felügyelőségnél d e c e m b e r 7-én árjelzést tartottak. Egyedül a M a g y a r á l t a l á n o s k ö s z é n b á n y a r. t. tett ajánlatot tatai akna szénre 100 klg.-ként 1 k. 95 fillérrel.

Az ajánlatot döntés végett felsőbb helyre terjesztik.

Fürdőkádakat és

saját szabadalma szerint, valamint épületb

≡ **Wiesel Adolf Bu**

Szabadalmazott. ho

Oldway Ferenc

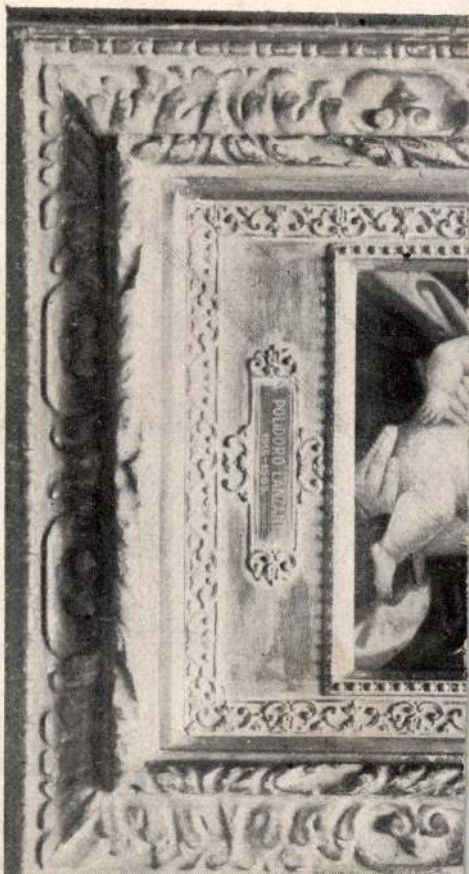
okl. építész

a m. kir. iparügyi
miniszter háziipari
segédfelügyelővé ne-
vezte ki.

MMÉTKözl

1939. 320. l.

196.

Oldoroni Herce

vagy Nirkóvár

Harományok

l. Gaáli I. 220 l.

[Faint, illegible handwriting on lined paper]

„Parkon át”

CSEPEL
GALLERIA

szeretettel meghívja

OLTVAINÉ DANCÓS ILONA

festőművész

Kiállításának ünnepélyes megnyitójára

1990. november 8-án (csütörtök) 18 órára

A kiállítást megnyitja:

Dr. Pogány Ö. Gábor

a Magyar Nemzeti Galéria ny. főigazgatója

A kiállítást rendezte, a katalógust tervezete:

Molnár József tanár

A kiállítás helye:

XXI., Csepel, Tanácsház tér 3.

Telefon: 1589-516

Megtekinthető:

1990. november 8-tól 30-ig

keddtől vasárnapig 10–18 óráig

hétfőn zárva

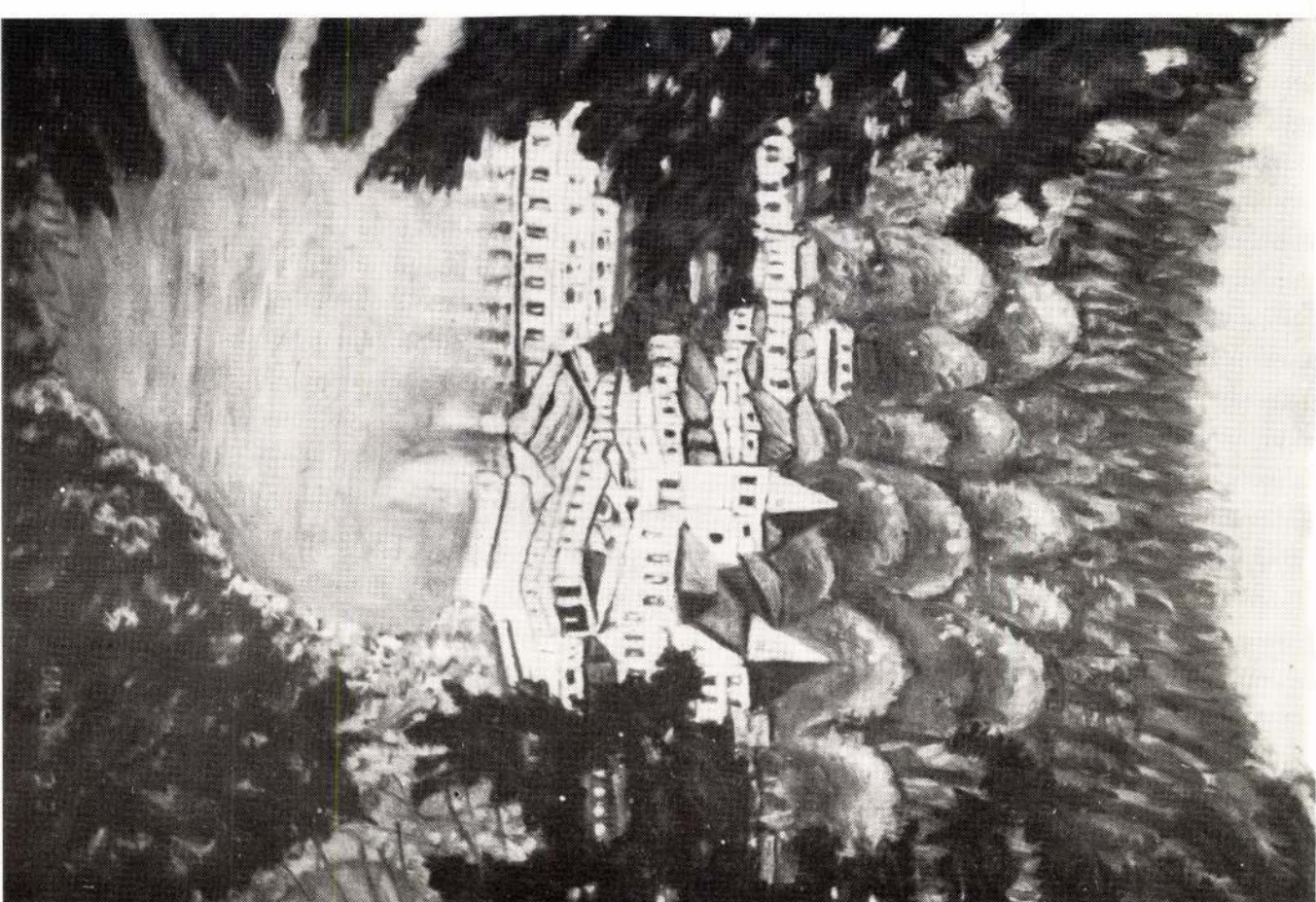
Megközelíthető:

A Boráros téri gyorsvasúton Két megálló a Tanácsház

térig. Utazási Idő a Boráros tértől 10 perc.

F. K.: Kratzl Béláné

Euro Print

OLTVAINÉ DANCÓS ILONA

← „Cseresznyés tál”
← „Tusnád tündő”

OLTVAINÉ DANCÓS ILONA EREDETISÉGE

Századunk modern művészetét az elméletírók, publicisták akkor minősítik korszerűnek, ha megjelenési formájában ki lehet elemezni az eredetiséget. Hogy mit takar ez a bűvös szó: originalitás, azt minden elfogult elme a saját szája íze szerint magyarázza. A művészettörténelem elmúlt százada, évezredei viszont sok meggyőző érvet kínálnak e fejtétel, e kritérium meghatározására, mert ezekhez az érvekhez a stílusnak, a kifejezés módjának a személyességében találják meg az ismérveket. Oltvainé Dancsó Ilona festészete egyéni vonásainak a jellemzéséhez a történelmi tanulságok segítik hozzá a műbarátot, a képi előadásnak azok az eszközei, melyek összehatása önálló értékeket, újszerű megoldásokat szolgáltat. S ilyen összefüggésben az igazi képességek jelenlétét már nem a divatos elképesztés, az agresszív értelmetlenség bizonyítja, hanem mindenekelőtt a művészi igazság elhithető ereje, az alkotó tehetség hiteles megnyilatkozása, s nem utolsó sorban mondanivalójának sajátos indoklása.

Amikor a tárlatátogató egy kiállításon olyan anyaggal találkozik, amelyik figyelemreméltónak, karakteresnek tűnik, a bemutatott műveket óhatatlanul is megpróbálja valamilyen általa már ismert irányzathoz, iskolához, gyakran emlegetett csoport törekvéseihez hasonlítani. Műkritikai fogalmak, különféle izmusok jutnak az eszébe, szinte osztályozni igyekszik a látottakat. O. Dancsó Ilona festményeinek a közvetlensége, színviláguk eleveensége annyira megragadja a szemlélő fantáziáját, oly erősen befolyásolja kedélyállapotát, hogy ismerősnek hat minden motívuma, valahány ecsetvonása, a közönség azt érzi, mintha már találkozott légyen ezzel a meghitt közlékenységgel, a festői valómás efféle sugallataival. Am ha ennek a fajta pliktúrának a rokonsága után kutat, a legárnyaltabb címszavakkal se sikerül azonos szellemű képet, kolorisztikus elképzelt talánia Oltvainé Dancsó Ilona életművében. Pedig hát könnyű lenne nedvdús vízpartjaira, dús növényzetű kertjeire, téli sétányaira kimondani, hogy azok a hagyományos természetfestés mintapéldányai, nem is beszélve virágcsendéleteinek gazdag sorozatáról, melyről bizvást állítható, a régvolt németalföldi mesterek szakmai tiszteletét éppúgy tükrözi, mint amiként vedutái se idegenek az előzményektől.

Talán éppen városképei, műemlékébrázolásai jelzik leginkább, hogy a bevált műfajok művelése közben is a maga útját járja. Munkásságában külön fejezet illeti meg Pomázról készült festményeit. A tanácskháza, a művelődési központ, több helyi kúria és villa, kastélykapu áll össze a település művészi topográfiájává, de úgy, hogy a valóságosság nem mond ellent az eszményítésnek; az építészetileg-műszakilag pontos kép lokálpatrióta ragaszkodást, nosztalgikus meghatottságot is tolmácsol. Mindezek az objektumok élénk, mozdulatlan színteltekben jelennek meg O. Dancsó Ilona vásznain, s ugyanakkor mégis vibráló káprázatnak hat mindahány ábrája. Festői módszerének az az összetettség, színképi szintetizálás a varázsszere, magától értetődő

egyszerűség, romlatlan természetesség árad minden munkájából, mégse hagyolja el az árnyalás lehetőségeit. A teoretikusok kibékíthetetlen ellentmondásnak vélték a lokálisnek alkalmazását a fénytörés jelenségei közepette, s a festésmódot eszerint mintegy kategorizálták, mesterséges képletekre szabdalták. Oltvainé Dancsó Ilona részint ösztönösen, majd a tudatos gyakorlat folyamán kialakította azt a festői egységet, ami a megkülönböztethető színfoltok összekeverése nélkül végül feloldja a mechanikusan adagolt kontrasztokat, szerves összképpé foglalja össze az optikai változatokban rejlő színbőséget. Nem használja ki annak esélyeit, hogy a megvilágítás fokozataival az egyes tónusok egyenrangú szerepét korlátozni is lehet, a kolerit kikeverésekor – ugyanis – az egymás mellé rendelés intenzitását részestí előnyben. Ekként ér el, hogy festményei – úgyszólván – ragyognak, töretlenül közvetítik a pleinair helyszíni effektusait, mégis bennük semmi, ami a fénytani véletlenekre emlékeztetne, mert az érzékletek rendet teremtenek a pillanatnyi benyomások menetében.

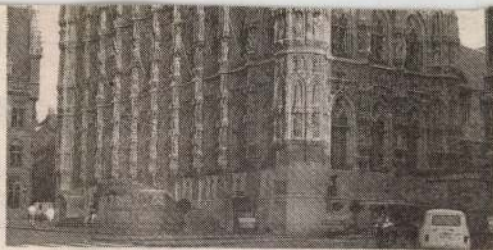
Igy van módja Dancsó Ilonának arra, hogy a légiés mozgalmasságot lüktető hangsúlyokkal párosítsa, s fordítva is, arra, hogy a régi épületek méltóságos statikáját múltidéző ünnepélyességgel, a költői lebegés atmoszférájával ruhazza fel. E nemben főműveként ifj. Dankó József 1822-ben épült és Budán a Donáti utcában található családi házának az előcsarnokára emlékeztető képe mondható, melyen a kockaköves udvar, a vasrácsos lépcsőház játékos kalligráfiája valamiféle reformkori ábránddá magasztosul. Ez a főmű egyben főpróba, mintadarab Európa nevezetes műemlékeinek felidézéséhez, s olyan jól sikerült, hogy az építészettörténet nevezetességeinek a látképeihez is célravezető módszertani modellnek bizonyult, így a Loire-menti kastélyok közül Chambord-hoz, Chaumont-hoz, Valencay-hoz, de a párizsi Sacré Coeur-höz, a raguzai lakótoronyhoz is.

Ez a stilizáló szerkesztés mellett is érzékletes festőiiség helytáll a művészi ág minden válfajában, a tájfestészetben csak úgy, mint a zsánerképben, portréban, s főként a csendéletben. Oltvainé Dancsó Ilona úgy festi meg az orgonához választott vázát, mintha az is az architectonikus térplasztika vizuális megfelelőjét kívánná meg tőle. Nem csupán az altwien porcelán, a vásárhelyi kerámia, a városoldi keménycserép, de a gyöngyvirág, tulipán, rózsza, dália szirma is szabatos formába kívánkozik. Végül is ez vezet O. Dancsó Ilona művészetének a megértéséhez, a szakma szeretete, az alkotás öröme, s ami ebből következik, a szívesen vállalat tennivalók lelkiismeretes elvégzése, a művészi tervek kivitelezésekor érvényesített készséges műgond. Ilyetén törvények szerint dolgozik az, akit lelkesít a hivatása.

Pogány Ö. Gábor

ten a hatalom... it, zenéjét, nemzeti ételüket. Ezután a csoportok összegyűjtik gondolataikat arról, mit jelent számukra a fogalom: Európa. A válaszokból idézek, továbbgondolásra is serkentve az olvasót:

Kontinensünk alapeleme a sokszínűség: sok nép, nyelv, kultúra él itt együtt. Az ókori görög műveltség megjelenése óta ez — a második legkisebb — földrész játssza a legmeghatározóbb szerepet a vi-

A LEUVENI VÁROSHÁZA

nel, az egyház pedig nem csupán kulturahordozó intézmény, hanem Krisztus tiltakozatos teste.

Három hét alatt az európai fiatalok a nemzetek sokszínűségét ajándékozzák egymásnak, s még jobban tudatosul bennük: a népek egymás számára lettek teremtve, egyetlen nagy egységre, a Szeretet egységére.

Kelemen Viktória

Szent Péter és Pál magyarjai Kőrösmezőn

A Fekete Tisza völgyében a Hoverla, a Petrosz és a Havrilc övezte település neve Kőrösmező. Innen tíz kilométerre van az egykori Magyarország határán a Tatár-hágó, túlhan kezdődött Gallcia. A kőrösmezői Szent Péter és Pál római katolikus templom 1814-ben épült, barokk jellegű. Vasárnaponként teljesen megtelik, nemcsak öregekkel, hiszen az iskolás korosztály is — létszámának arányában — részt vesz a szentmisén. Megható hallgatni a magyar éneket, a magyar imát a hajdani határvidéken, s furcsa is a filnek mert a hosszú hangzókat

Izabella nénivel különleges missziót láttak el majd két évig, amíg nem volt plébánosa a templomnak, 1989-90-ben. Ők kereszteltek, temettek és tartottak szentmise helyett — igeliturgiát. Volt már húsvétjuk is pap nélkül. Hisz a plébános nélküli időben havonta csak egyszer tudott eljönni Hudra atya a száz kilométerre lévő Aknaszlatináról. Vasárnap van, Biroszéknál várunk a plébánosra. Rahórol jön át. 44 kilométeres sávon húzódnak filiái. Kezdődik Terebesfejrpataknál, következnek Rahó, kitéró Tiszabogdán, majd újabb 35 kilométer után Kőrösmező. Bauman Ferenc, a plébános is missziót teljesít, ő ugyanis erdélyi pap, három és fél éve jött át ide plébánosnak Lázáriból.

— Plébános úr, hogyan került ön ide Romántából?

mint itt. Ott nem volt olyan nagy a megtorlás, ha valaki templomba járt vagy megkereszteltette a gyereket. Az elmúlt 2-3 évben látványos eredményeket ért el az egyházközség. A régi plébánia épületét elvették még 1944-ben. Most sikerült helyette újat építeni a templomkertben. A plébánosi lakás mellett egy nagy kultúrterem szolgálja a hitoktatást és a helyi Kárpátjai Magyar Kulturális Szövetség rendezvényeit.

Most éppen egy busznyai técsői hittanos gyerek alszik a nagyteremben hálózsákokban. Háromnapos kirándulást szervezett számukra Papp Anikó técsői szerzetesnővér. Újjáépítették a Nepomuki Szent János kápolnát is a falu központi ligetének szomszédságában. Az esetnek még az is érdekessége, hogy a falu veze-

hogi részt vegyen a Maria mennybemenetelére alkalmából tartott szentmisén. Az egybegyűltekhöz Edmund Szoka vatikáni bíboros és Jozef Glemp bíboros, prímás, varsói érsek intézett beszédet.

„Az emberi élet tiszteletben tartása az emberi méltóság legfőbb fokmérője” — jelentette ki Glemp bíboros, utalva a Lengyelország és a Vatikán közötti egyezmény elfogadása körüli vitákra. „A Szejm nem járulhat hozzá, hogy az anyaméhben fejlődő magzat ellen törvényes gyilkosságot lehessen elkövetni” — szögezte le. A közelgő kairói demográfiai konferenciával kapcsolatban megdöbbenésének adott hangot, hogy a mai demokratikus világban létezhet olyan testület, amely eldöntheti, milyen legyen az emberiség, hányan éljünk a Földön, és hogyan szabályozzuk a születéseket. Nem szabad rákényszeríteni az emberiségre, hogy a természetével és méltóságával ellenkező módon éljen — mondta a bíboros.

II. JÁNOS PÁL PÁPA AZ ENSZ-BEN

Októberben háromnapos látogatást tesz az Egyesült Államokban a pápa, melynek keretében az október 21-i, New York-i ENSZ-közygyűlésen a családról tart beszédet a Család Éve alkalmából. Beszéde után szentmisét celebrál a New York állambeli East Rutherfordban. Fiatalokkal találkozik október 22-én Newarkban (New Jersey) és Yonkersben (New York állam), október 23-i visszautazása előtt pedig Baltimore-ban mond szentmisét. (MK)

A MISSZIÓ MEGKEZDÉSÉRE EMLÉKEZTEK

Jozef Tomko bíboros, a Hitterjesztési Kongregáció prefektusa volt II. János Pál pápa rendkívüli küldötte a Fidzsi-szigetek evangelizálásának 150. évfordulójára, Suva fővárosban, augusztus 15-én megrendezett ünnepségen.

A lakosság mintegy tíz százaléka katolikus a szigetcsoporthoz az 1989-es felmérések szerint. A Szentszék 1863-ban apostoli prefektúrát állított fel, amely 1887-ben apostoli helynökséggé vált

Mj Embe
1994. aug. 28
OLTVAINÉ DANCÓS ILONA

Dehát a világ mi más, mint ez a szó-
építmény; a szavaknak ez az épülete
az a világ, amelyben így vagy úgy te-
szünk, amit látunk és tapintunk. A szó-
előlttség — lét-előlttség.

A szavak a lét, az istenség; ezek a
nyálás és cuppogó nyámmogások,
ezek a bizonytalan, tapogatózó mo-
tyogások, ezek a kebedagasztó és ke-
belszorító nyafogások és bődülések,
ezek a hangokba formált, betűkbe szo-
rított szorongások és hevületek.

Csomók, bogok az áramláson, az ára-
dáson, amelyek azt sejtetik, hogy léte-
zik valami horgony vagy valami part.

Mondásaim

Régebbi:
Addig kell dicsérni a napot, amíg süt.

Újabb:
Amíg nem nagyon rossz, addig jó.

Liliput

Nagyon kicsinyke világ az,
amelyben nem fér el Isten.
Olyan kicsiny, hogy az ember sem
fér el benne.

Oltvainé Dancsó Ilona templomai

A festőnő már gyerekkorában sok templom-
ot látott és látogathatott, hiszen állomásfő-
nök apja révén a család többször tovább költö-
zött; előbb Bánffyhunyardról Alsó Árpásra,
majd Veszénybe, Vöröstoronyba, Váradra és
Kolozsvárra. Így több erdélyi templomot is
megfesthetett gyerekkori emlékei és élményei
alapján. A „Falu a völgyben” c. alkotásán az
áhitatot sugárzó istenháza a környezet és az
ott lakó emberek belső békéjét gyűjti össze a
magasba ívelő formákban, egy másikon Ko-
lozsvár tornyait, a történelemre is utalva,
viharfelhők közt jelenítette meg. E ciklusá-
nak emlékező részében rögzítette a bánffyhu-
nyadi templom jellegzetes alakját.

A második világhégés után évekig Pomá-
zon élt, az ottani templomok látványa ak-
kor ragadta meg. A karcsún fölfelé ívelő ka-
tolikus templomot, homlokzatát, tornyát té-
li hókörnyezetben, fenyőfák, kertek és kerí-
tések között ábrázolta.

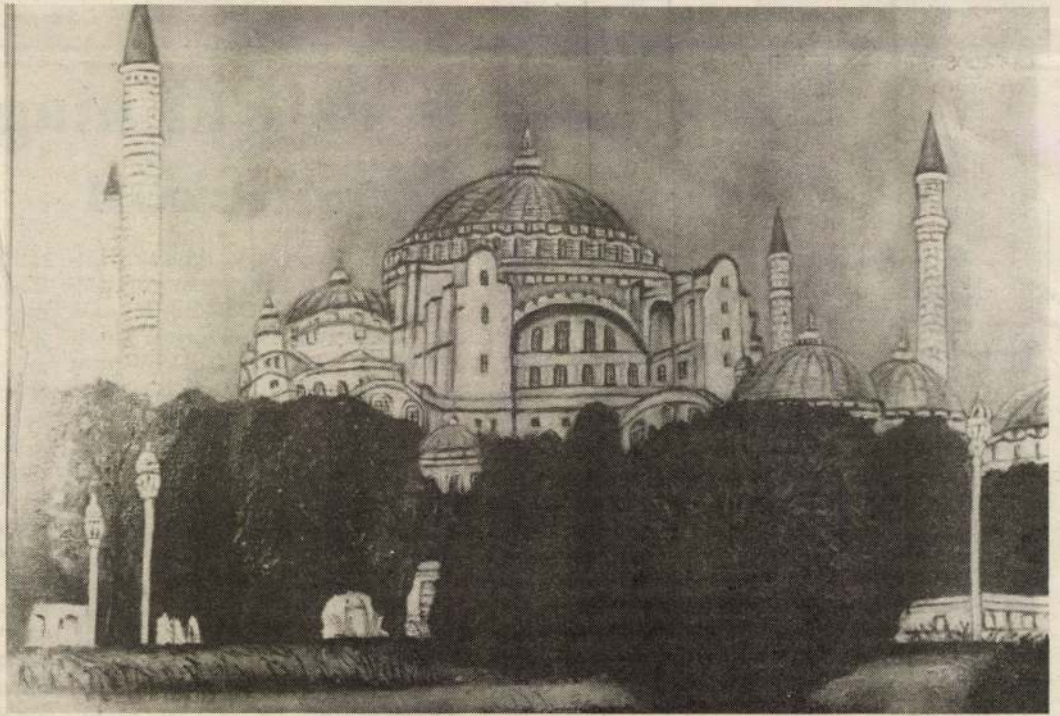
Szentendrén a görögkeleti katedrális-
t festette meg, bíborlilla színpompáját kiemelve.
Vác megejtő szépségű látképét a ferences
templommal és a székesegyházzal érzékel-
tette; alattuk mintegy ellenpontként hul-
lámzik lágyan a folyam, a Duna országokat
átszelő, Vácot érintő, hosszú szalagja.

A Hild József tervezte esztergomi bazilikát
Le Corbusier a klasszicizmus egyik legna-
gyobb európai teljesítményének nevezte.
Monumentális tömbje sok festőt megihle-

tett, így Oltvainé Dancsó Ilonát is. Ő a nagy
mértetben is rálelt az építmény bensőségére,
gömbkupolájának méltóságteljes nyugal-
mára. Festményén szerencsésen és sikere-

sen, zöld fák koszorújával hangsúlyozta az
esztergomi domb székesegyházzal koroná-
zott békességét.

Losonci Miklós

Érdemes az aranydó búsleves oltván! A sül

Göbölly József linómetszetei

Vántsa Zoltán

Karácsonyi ének

Hóbundák csillogtak, karácsonyi
énekek

Elek Mihály

Karácsonyi ige

*Tebenned bízunk eleitől fogva,
Magunk megtettünk mindent még
azért,
Hogy emberedjünk, létünk legyen
szép.*

*Uram, mi hiszünk magunkban s
benned,
Most már csak annyit, annyit kell
tenned:
Gonosz erejét segítsd megtörni.*

*Két ezredév, az számodra annyi,
Mint nekünk most egymást szeretni,
Hogy sokasodjunk, segíts megtenni.*

*Nem gyűlöljük, csak szánjuk a go-
noszt,
Ki a javakból csak magának oszt,
Közös javából nemzetet kifoszt.*

*Hiába tudjuk ösztönünktől fogva,
Hogy Te velünk vagy minden dol-
gunkban,
Adjál hitünkhöz néhányszor jelet.*

*Mert e világban tengernyi a rossz,
Kéjjel tetézi azt is a gonosz,
Segíts, Uram, a gátját állani.*

*Egymás kezét mi meg tudjuk fogni,
Segítsed addig a gonoszt eljutni,
Hogy adni tudjon, ne csak elvenni.*

*Mi bízunk benned eleitől fogva,
Magunk megteszünk mindent még
azért,
Hogy emberedjünk, létünk legyen
szép.*

Király Lajos

A MISÉK

Gyermekkoromban vasárnaponként és az ünnepnapokon kötelező volt misére járni. Nagyanyám, nagyapám, nagynéném és szüleim mindig küldtek a templomba, ahol biztosan csak szépet és jót hallok. Az igazat megvallva mindig is megkapott a szép orgonamuzsika, amely szétáradt a templom vastag falai között. A gyönyörűen kifestett, aranyozott faszobrok: Szent Sebestyén, Szűz Mária és Szent Antal - áhítattal figyelték az orgonazene kísérettel, nyújtott hangon éneklő híveket.

Ebben az időben a kántor Vitelics Jani bácsi volt, majd a Memmon Feri. Az egyik falusi, földműves-kántor, őstehetség, a másik pedig zenetanár, aki szabadidejében tánczene együttesekben harmónikázott, gitározott, énekelt.

A csodálatos orgonazene úgy zúgott-zengett a templomban, hogy annak hangja bizonyára az Istenhez is eljutott. Ezt remélték a hívek. Az orgonazúgás úgy áthatotta a lelkemet, hogy szinte a szívemben búgott a zenéje és aztán felemelt, repültem a végtelenben, a Mindenségben. A világ megszűnt létezni. A valóságba az orgona csendje, a ministránsfiú csengettyűzése és a bánatos szemű szentek tekintete zökkentett vissza.

Templombajárásum idején Kató Ottó volt a pap, akiből alázat, szolgálatkészség és atyai szeretet sugárzott. Annyit jártam misére, hogy már kívülről tudtam a misét latinul. A papunk áhítattal mondotta példabeszédeit és mindig megkapott szavainak tisztasága, szépsége. Prédikációit mindig olyan történetekkel fűszerezte, hogy azt vártam, mit is mond a következő vasárnap. Beszédeinek egyszerűsége, meseszerűsége, misztikuma és őszintesége kapott meg. Fejedelmi volt az arannyal átszótt papi palástban, a Szentségtartót pedig olyan magasztosan tartotta a magasba, mint a Nagy Varázsló, a Lelkek Királya, vagy akár a pápa . .

Mikor kicsi voltam, akkor anyám vagy a nagynéném a padba vitt és az ölében tartott, majd mikor nagyobb lettem, akkor az oltár mellett, a fiúk között állhattam, térdepelhettem a nagy, hideg, sárga gránitkockákon. Csak később mehettem fel a kórusra, ahol a legények és a felnőtt férfiak foglaltak helyet.

Boldog voltam, mikor az orgonaszekrény kapaszkodóját fogva, az egyik lábammal a fújtatószéken állva, a másikkal a fújtatópedált működtetve közvetlenül hallhattam az orgonamuzsikát. Láthattam azt is, miként játszik a billentyűkön a kántor és mikor húzza ki oldalról a hangváltót. Magasból láthattam és hallhattam a térdeplő, imádkozó tartak tömeget, amint Istenhez küldték fohászaikat és énekeiket .

TÁRLATOKRÓL

Dóra V. Judit képei Dunakeszin

Ő is útra kelt még 1967-ben, s meg sem állt Amerikáig. Íme a története. Intézetben nevelkedett, küzdelmes, fájdalmas ifjúsága volt, de a bajok nem törték össze, hanem megerősítették, ahogy Nietzsche hangoztatta az élet egyik alapigazságát. Rákosszentmihályon, Csomán, Győrött és Sopronban végezte tanulmányait. Textilszakon kapott oklevelet, női szabóságból, s közben saját egy személyes egyetemét is végigjárta: fejtművész lett. Nagy Ferenc rajztanár korrigálta első műveit, az aranylevelezés technikát Vados Imre mestertől tanulta meg. Los Angelesben él, dolgozik, sikeres kiállításokon mutatkozott be Kalifornia több városában, ez az első magyarországi bemutatkozása.

Dóra V. Judit egyéniség. A magyar népművészet motívumait fokozza festészeté, ezt a képi üzenetet mutatja be Amerikában. Ez jelent eseményt, ez jelent számára kibontakozást. Akril festékekkel alakítja képé ámulásait. Mindenekelőtt virágokról. Egyrészt úgy, hogy bemutatja anatómiájukat, leírja szimmetrikus szépségüket, másrészt szimbólikus erővel láttatja minden térség rózsáit, tulipánjait. E művei stilizáltak, vannak olyan alkotásai, ahol a virág a jelképnél is több, embert idéző, embert értelmező sűrítés, színes embléma.

Egyik motívuma a "Páva". A mezeli és kerti virágok tónusaiban pompázó állat tollaiban mind a négy évszak színözönét magára ölti, a színes létezés önfeledt örömét. Képi ódát a magyar táncokról, a népköltészet ösvényén teremtődő szerelemről, ciklámenről, liliomról. Az egész élet karnevál Dóra V. Judit értelmezésében; a köcsög és pohár egymáshoz csatlakozik, szinte társak, a kóbor macska három egérrel társalog, érzékeljük a "Vízilabda" örömét, a "Kis magyar csokor" vidámságát.

Négy tételből áll a "Diótörő" ciklus. Négy évszaktól jelöl négy igazi virágcsokorral és Csajkovszkij balettjének marionettfiguráival. A botladozás és önfeledtség közös bája jelenik meg a felületen; bennünk is fölkel a látvány a zene, a mozgás, a tánc okozta áhítatot. Egy másik képsora teljesen elvonatkoztatott, s az absztrakt asszociációk mértani öröme és rendje hatja át a rajzi álmokat, melyek több részből összegeződnek, s a festő a nézőre bízva az összeállítás örömét. Ő csak kezdi itt a képet, a befejezést a közönségre hagyja. Minthogy népek és nemzetek önarcképét ragadja meg a magyar, az osztrák, az arab és az amerikai földrészt indián táncában, melyet szintén a maga külön álmú, külön formájú lá-

tomásoslátványában villant fel képzőművészettá alakítva a közvélményeit, fölismeréseit.

Ünnep volt a pillanat, amikor októberben bemutatták első magyarországi kiállítását Dunakeszin, a Városi Könyvtárban, melyet Horpácsi Miklósné rendezett. A művésznő távollétében keresztanyja, Csiák Mária adta át adományként Dóra V. Judit két festményét a helyi könyvtárnak és az újpesti Művese Állomásnak. Nem maradt visszhang nélkül a tárlat, a közönség szívébe zárta a műveket.

Oltvainé Dancsó Ilona

Rendszeresen utazik, rendszeresen fest és rendszeresen bemutatkozik. Körüljárta az országot festményekkel, így vált ismertté sorozata a Dunakanyarról, Szentendréről, Vácrátótról, Szántódtról és a Balatonról. Két helyszín kiemelten jelentős számára, így és ezért festette meg pomázi és budai ciklusát. Mindazt az évszakok nyári, őszi, téli, tavaszi köntösében.

A virágok állandó motívumai, különösen az orgonák és őszirózsák. Bennük ünnepli a létezés színes örömét, friss, új híreit, úgy jellemzi a vadvirágokat, hogy az emberiségünk testvéreit látja és láttatja formáikban. Különben is Oltvainé tónusait érzelmei kormányozzák, a lélek belső táját is hordozzák, nemcsak a külvilág anatómiáját.

Mivel Erdélyben született és Nagyszébenben tanult, meghatározó élménye az erdélyi táj. Dombjával, tornyaival, a székely kapuk meghittségével. Remeklése "Bánffy-hunyad" és a "Viharos Kolozsvár", mely a topográfiai leírásban megidézi a magyarság nem könnyebbedő helyzetét. Portréi közül a "Édesanyám" kiemelkedik a lelki azonosulás következményeként, annál is inkább, mivel az előd Opaczán Ilona édesanyja és festő is volt, szárnypróbáira Ő vigyázott együttérző türelemmel.

Európai utasként járja a földrészt varázstájtait és nevezetességeit képeiben avatja új, színes otthonává. A krakkói virágpiacot, ahol virág és város együtt növekedik tudatában színes élménnyé, a München melletti kastélyt, az ausztriai tóvidéket, Dubrovnik szerpentines kanyarjait, a svéd falakon ujjongó virágokat. Ezzel a bensőséggel ragadja meg a Loire menti kastélyok építészetté és általa festészeté növelt mesecsipkéit. Verona magasztos ritmusát. Párizs külön ciklus. Oltvainé megérezte a Szajna-part ismételtetetlen békéjét

és otthoniasságát a Zólitófékka párnázott ünnepélyességét a Montmartréan-gulatát.

Figyelmet érdemel isztambuli sorozata, a három festészetrel megvilágított hajdani rejtett világa, a Hagia Sophia méltósága, a jelen hétköznapjainak színes kavargása. Görögországról szerkesztett képi vallomása számbaveszi a fenséges romokat, a táj kellemes ringását, a tenger, a Nap naponta ismétlődő varázs-találkozását, melyet több művében idéz. Különben is az őseinek megmaradt Hellász újra- és újra rezdül benne, új látványok, látomások születnek, képek és képek a nem felejthető emlékből, mely immár nemcsak személyes élmény, hanem művészet.

1992 nyarán Bulgáriában járt és Svájcban. Hegyek és Neszebar élteti, ihleti képzeletét és műveit.

Kristó Nagy István

Bécs és mi – vagy más

Sokan jártunk, járunk ezidén is Bécsben, művészet-barátok. De ha Bécsről általában akarunk megnyilatkozni, rögtön valamilyen közhely tolul a nyelvünkre, tollunkra; vagy sokévszázados elnyomottságunké, vagy az újabb nosztalgiaiké, az osztrák sajátosságok s eredmények túlhangsúlyozásáé, netán más. De minden megközelítésben ott van valamiféle "ressentiment". Mint-hogy mindennek van oka, mindegyikben "van valami". Ami még mindig hiányzik: a "sine ira et studio"-tanulmányozás és értelmezés-értékelés. Amelyből ilyesminek kellene kikerekednie: a 16. század elejétől elmaradtunk, ezt a török s osztrák uralom egyre fokozta. A 18. század második felétől az osztrák részről "ránkerőszakolt" – noha hasznos – reformok sem változtattak az alaphelyzeten s ennek megfelelő érzelmeiken, azon, hogy a Habsburg Birodalmon belül mi első-sorban nyersanyagok és mezőgazdasági termékek szállítói maradtunk, igazi polgárosodás nálunk alig indult, minden egyéni vagy akár némely városi – Debrecen –, vagy főúri, udvari teljesítmény ellenére a kultúránk is provinciális maradt. Akkor, midőn Bécsben az európai barokk, klasszicizmus, romantika s egy jellegzetesen osztrák forma, a biedermeier kiemelkedő produktumai jöttek létre. És ugyanez ismétlődött meg a látszólagos egyenjogúságnak 1867-et követő időszakában. Mikor Bécs az eklektika, historizmus és szecesszió európai élvonalában járt, akkor mi a kézenfekvő szomszédi kapcsolattal való együttműködés, a közös "műhely" kialakítása helyett szinte csak Párizsra figyeltünk, Ady-ig, Rippl-Rónaiig, arra sem eléggé.

Mit tanulhattunk volna Bécstől, mit építhettünk volna az ottani művészekkel, írókkal együtt, amit semmiféle hazai magányos, egyéni teljesítmény nem pótolhatott eléggé, a fent említett két néven kívül sem a Csontváryé, sem a Lechneré, sem a Krudyé, sem a Ferenczyké, (bár egy más családhoz tartozó Ferenczinek Freudhoz kapcsolódása dicséretes kivétel, míg a legkülönb tehetségek egyikét, Ödön von Horváthot teljesen "átengedtük" az osztrák-német irodalomnak).

Bécsre (vissza) tekintve először is azt kell tudatosítanunk, hogy kultúrája minden társadalmi változás ellenére folytonosságot és folyamatosságot testesít meg a mozarti varázslattól a schönbergi dodekafoniáig, Sonnenfelstől Wittgensteinig sőt Weinheberig, Hildebrandttól Loosig, sőt Hundertwasserig. És nemcsak egyes alkotókat kapcsolt magához, hanem más városokat, tájakat, műhelyeket is Grillparzer Grázától Bruckner Linzéig, sőt talán Rilke s Kafka Prágájáig. Bár ez utóbbi szinte külön munkaközösségként is felfogható, (mint Pest-Buda bizonyosan, ámde kisebb eredményel).

Mindez persze egyrészt evidencia, másrészt vitaanyag, de mindenképpen foglalkozni kell vele, és pedig nemcsak a megélnéül s végre szabad Bécs-Budapest kapcsolat révén, hanem saját fejlődésünk okán, amelyből az utóbbi évtizedek újbóli lemaradásának tudatosítása nem hiányozhat, bár 1938-tól 48-ig Bécs is meglehetősen visszamaradt. De ma sem eléggé figyeljük, ami ott folyik; azt sem igazán mértük meg fel, mi ment végbe Bécsben.

Gustav Klimt: Barátnők, 1917

Ez utóbbi mulasztás kiküszöbölésére szolgál Pók Lajos könyve (Bécs 1900), amely Bécs századfordulós kultúrájának, (s háttérben egész társadalmi helyzetének, politikájának) egy kiragadott, ámde minden tekintetben kiemelkedő, a múltra s jövőre nézve mindenképp legfontosabbnak tetsző negyedszázadát vizsgálja, mégpedig olyan komplexitással, amely-sajnos-mindmáig ritka tudományos és népszerűsítő irodalmunkban. És e komplex, a társadalmi tényezőktől a legkifinomultabb, "dekadens" művészi megnyilvánulásokig minden áttekintő módszerrel nem ellentétes Pók Lajos művének másik jellegzetessége: a sűrítés, illetve válogatás, szemelvényezés. "Válogatás" a jól kiválasztott időhatár (1890-1914) között – ez nemcsak csúc, de kilátó is, – vissza s előre egyaránt. Persze az előzményből kimaradt a 18., sőt 19. század megannyi produktuma, de nem hiányzik a 20. század sokféle művészi tevékenysége. Éspedig nemcsak a festőké, szobrászoké, hanem a Wiener Werkstatte működése sem, amelynek iparművészeti jelentősége világviszonylatban nyilvánvaló – épp csak mi nem foglalkoztunk vele eleget, pedig közvetlen magyarországi hatása letagadhatatlan.

Ha valamit kifogásolhatnánk Pók kalauzában, tán épp azt, hogy nem sokat foglalkozik Bécs kultúrájának (sajnos, általában halovány) itteni hatásával, bár ez is tárgyilagos, hanem épp válogatott volta révén élvezetes is, ezért írok róla megjelenése után jó pár évvel.

Van aztán egy másik, valamivel későbbi – s itt-ott még kapható – mű az "örök" Bécsről: Vajda György Mihály *Keletre nyílik Bécs kapuja* c. albuma, mely éppenséggel az 1740 és 1918 közötti időszak képeskönyve – valóban szép képanyaggal, (Papp Júlia válogatása), szövegében azonban kevésbé foglalkozik a művészetekkel. És most jelent meg ismét csak Pók Lajosnak egy – mondhatni – hősi vállalkozása, amellyel az egész 20. század történetét feldolgozza – abban Bécs is elfoglalja helyét az ezredvég világtképében. (*Mi történt a XX. században?* – Kassák Kiadó 1997.)

Oskar Schlemmer: Danco's Law

Pomáz festőművésze

A közelmúltban a helyi önkormányzat Oltvainé Dancsó Ilonának Pomáz festőművésze címet adományozta. Ez az epitheton ornans nem csak megtisztelő, de ez esetben jellemző is; mintegy meghatározza tájképeinek, csendéleteinek a koleritját. Persze, nem szabad általánosítani, hiszen a Loire-menti, párizsi, tátrai motívumok feldolgozásakor a helyszínen nyert benyomások alapján tudja biztosítani a kép festői hitelét. Viszont bebizonyosodott már, hogy a művészlélek mindenhová magával viszi sorsformáló élményeinek az emlékét, s alkotó munkája során mindig is a maga módján reagál a tapasztaltakra, a látottakra. Az otthoni környezet szemléletalakító tényező, a művészhetség élettere viszonyainak, pályakezdése sajátosságainak különösen érzékeny tolmácsa; Oltvaiék pomázi villája, gyümölcsöse, a település légköre ilyen szemléletalakító adottság, ami befolyást gyakorol Dancsó Ilona látásmódjára, minden bizonnyal olyan mértékben, hogy az kimutatható festészetének optikai forrásai között.

Érthető, hogy művészettörténezeink – kutatásaik közben – gondot fordítanak a magyarműalkotások helyi jellegének, nemzeti karaktervonásainak elemzésére, megjelenésük, fejlődésük, gazdagodásuk okainak a vizsgálatára. Ebben a vonatkozásban lett kézenfekvő annak a szülőföld, a lakóhely, a létfeltetelek taglalása, mindenekelőtt annak a szellemi folyamatnak, kulturális milióknak felmérése, amiben egy-egy életmű létrejön. Kiderül, hogy az a művész képes az egyetemes értékekből a legtöbbet befogadni saját munkásságának erősítésére, mint meggyőzőbbé fokozására, aki szilárdan áll a magában kimerített felismerések bázisán, stílusa pedig megfelel örökölt és kiművelt hajlamainak. Oltvainé Dancsó Ilona azok közé tartozik, akiknek a festészetében a klasszikus európai eredmények jelenléte mellett a honszeretet, a patrióta hovatartozás, az életút, a magánszféra spirituális meghatározottsága serkenti a tartalom igényességét.

Erdély szülőtte – mint sokan földijeik közül – áttelepülni kényszerült az anyaországba, Buda és Pomáz lett az otthona. Történelmi távlatból nézve – legalábbis Belitzky János szerint – talán nem kellene e két helyet különválasztani; több mint félévezredig királynéink budai rezidenciája Pomázt ugyancsak magába foglalta. Magyarország művelődéstörténetének egyik legérdekesebb fejezete fűződik ehhez a területhez az őskortól napjainkig, s ez az örökség a jelenben többirányú feladatok teljesítését várja a lokálpatriótáktól. A képzőművészekről különösen, mert az évezredek megpróbáltatások, pusztítások ellenére – bár töredékesen – nagyszerű bizonyítékok találhatók az egykori paloták, egyházi objektumok, kúriák, kézműves műhelyek értékeiről, melyek kiváló építészeti, kőfaragói, falképfestői működéséről tájékoztatnak, s ez a becses hagyaték az alkotó tevékenység újabb fellendítésére kötelez. O. Dancsó Ilona harmóniát árasztó, meghitt hangulatú képekkel felel meg ennek az elvárásnak; festői érzékenysége híven közvetíti a Pilis keleti lejtőinek varázslatos színvilágát, a pomázi kertváros, a Dera-völgy virágaiból sugárzó derűt. Ugyanezek a kolorisztikus mozzanatok intuitíve tükröződnek még a mediterrán témák megjelenítésekor is. Nem azért, mintha piktúrája modorossá vált volna, egy húron zengené festői himnuszait a természet csodás jelenségeiről. Éppen ellenkezőleg; erdők-mezők szépségéről szólva érzékeltetni képes, hogy miként tűnik át a spektrum kínálata távolabbról is a kárpátmedence regionális feltételeinek megfelelően.

Festészetünk fejlődése – a továbbiakban – ezeknek a regionális sugallatoknak érvényesülésétől várható. Oltvainé Dancsó Ilona művészete a helyi indítékok frissességét, ki-

meríthetetlen energiáit példázza, az otthon biztonságát, a belső béke lehetőségét, a művek létrejöttében a képzelet és a realitás kiegyensúlyozottságát. Az ilyen képek azért hatnak az élőbeszéd közvetlenségével a nézőre, mert a patakpartok növényzetének a színbősége természetes, a festék pazarlása nélkül is szemkápráztató, nincs szüksége a tónusok változatainak mesterkélte túlzásaira, s mert a csend is beköszönhet déli verőn, töretlen nyári napfényben. A külföldi életképek azért tűnnek ismerősnek, mert festőjük itthon együttérzéssel tanulmányozta honfitársai szokásait, társas köteleit, s így megértő humanizmusából jut a távolabb élőknek is. Szemléletének kiegyensúlyozottsága adekvát a kedves pomázi lakók intimitásával, arra utal, hogy errefelé van esély a művészi igazságot meggyőzően képviselhetni. A genius loci garantálja a természetességet, kizárja a véletleneket, magától értetődővé varázsolja még a rendkívüli jelenségeket is.

Az újítók, az "európeérek" félnek a lokális kötöttségektől, féltik korszerűségüket, holott a tájjelleg becses tulajdonság; az igazi szakértők főként az efféle különlegesség iránt érdeklődnek. A nemzetközi borversenyek zsűrijének francia, spanyol, olasz tagjai felismerik a somlói, mádi tőkék termésének aromáját, illatát a megkóstolt fajtákban; aranyérem a markáns egyediségnek jár. A piktúrának is van íze, zamata, a Duna-völgyéből a pannon hegység felé emelkedő térségeken fanyar-édes árnyalatokban oldódnak fel a párás fények. Ezek csillannak fel oltvainé Dancsó Ilona művein, hol élénken, hol ábrándosan, tagoltan vagy szórtabban, majdhogynem függetlenül az ábrázolt valóságtól. Képeinek a címe lehet "Gyöngyvirág kínai vázában", "Gyalogosok hídja a patak felett", "Téli hangulat vaskapuvál", "Kertészház az Oszoly alján", "Gyilkos tó", "Chenonceaux", stb... mindéig is pomázi bukéval társítja a műbarát. Dancsó Ilona jogos öntudattal viselheti a "Pictorissa Sicambriae" kitüntető címet.

Pogány Ö. Gábor

Tárkányi Imre

Trója

Csalódtam benned,
mondabéli város!
Romjaid között
bolyongtam –
nagyobbak hittelek.
A kövek között
kék virág,
talán Helené szöke
hajába illene.
De vajon
szöke volt-e?
Már kételkedem.
S csak remélem,
hogy szép volt –
megért egy háborút.

Az otromba faló,
mit kései utókor
állított emlékül
itt "díszleg".
Piciny ablakából
meglátni Trója romjait.
Csak Helenét nem,
a világszép asszonyt.

Csalódtam benned, Trója,
szébbnek képzeltelek.

1995. január 25

OLTVAINEÉ Dancsó Ilona

OLTVAINEÉ Dancsó Ilona. = Művészet és Barátaink 3, 1993, 1.
12.

MEGHÍVÓ

Észettörténeti Kutató Intézete

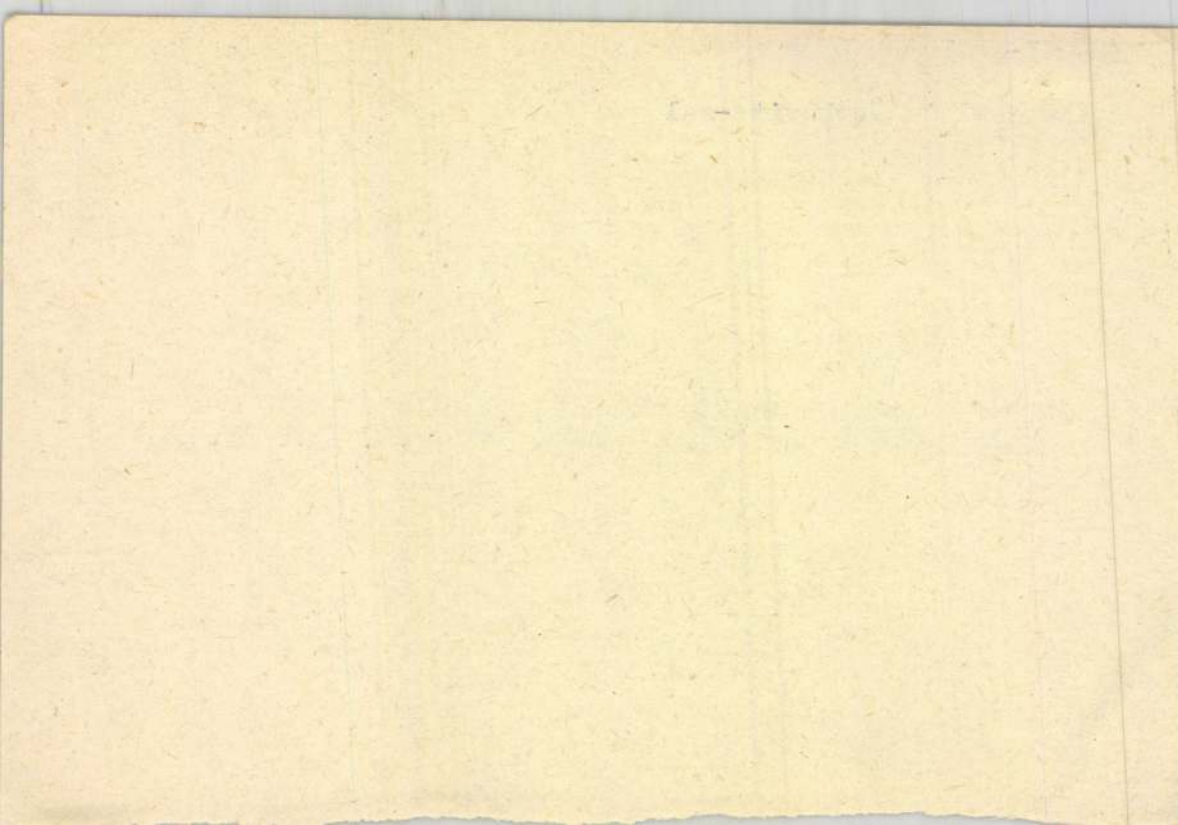
Os: *Törvény és Kétely*

nek megjelenése alkalmából

OLTVÁNYI-ARTINGER Imre

Kapcsolata Derkovits-sal

KUNFÁR Lajos: Ötven éve "fogadta fiává" Derkovits
Gyulát szülővárosa. In. Életünk, 1986/6.p. 556-557.p.

Oltványi Imre

gyűjteményét 1936-ban a bajai múzeumnak ajándé-
kozta

Forrás 1975-2-23

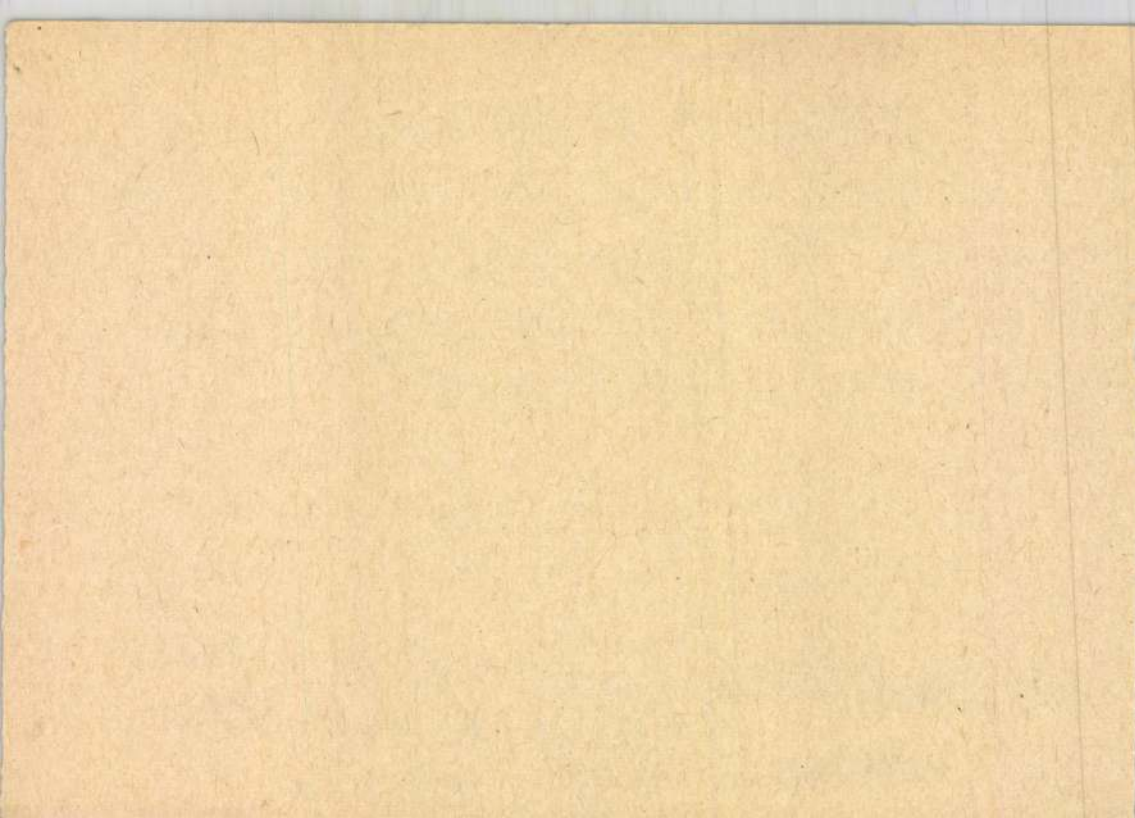
1910

1910

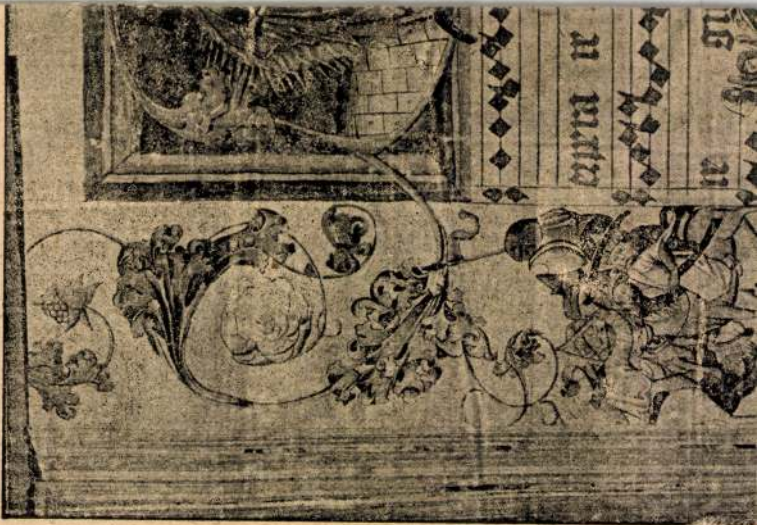
1910

Dr. Altványi György művészettörténeti
a bajai színházról és művészeti életéről
vagyis a bajai múzeum alap-
járól, a művészeti életéről és a
1935-ös évéről adta.

Köszönet: egy kiváló művészeti
tárgyat a határon.
Magyar Nemzet 1945. okt. 14.

Oltványi Artinger Imre festőművész
Szinyei Társaság rendes tagja, 1936.
Szinyei Merse Pál Társaság VII. kiállítása.
Nemzeti Szalon, 1940. jan.febr.

MDK

dr.Oltványi-Ártinger Imre

Szinyei M.Érs. bizálóbizottsági tag

XII. Tavaszi Szal. N.Szal. 1937. máj.

21.

1870-1871

...

...

NDK

Oltványi-Artinger Imre

A Szinyei Mórse Fál Társaság közgyűlése.
Az Est 1936. febr. 2. 10.1.

1911-1912

...

MDK

Oltványi Artinger Imre

neve az előszóban szerepel

20. sz. i. m. festészet és szobrászat N. Gal. és
Móra F. Muz. Szeged 1966.

MDK

Oltványi-Ártinger Imre

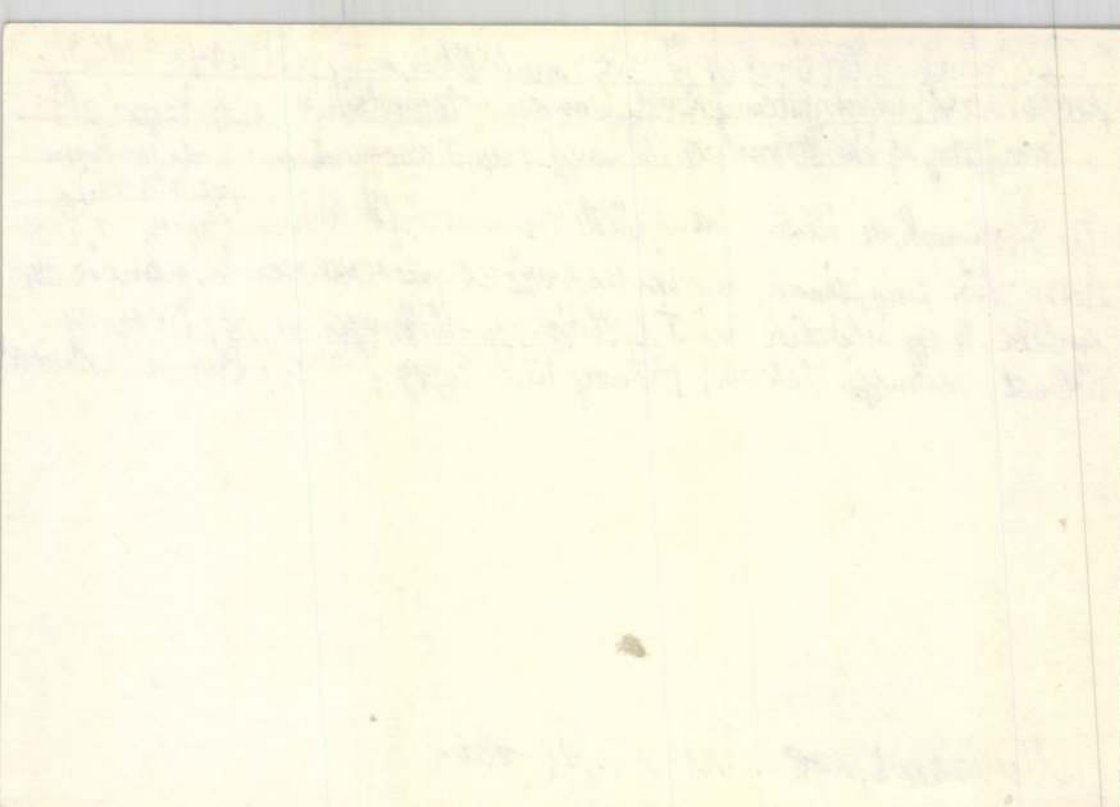
Oltványi-Ártinger Imre: Szőnyi István. Válassz
1935. II. évf. 2. sz. 130-136.l.

Uetvárnýi-Ártinger Gyula, műkritikus, műv. író (1893-1963).

Yarga Vera Nagyat nyíremlékredelen, wasz teremtésink a sztradelő
somjalm, ig. stékelomiget "Uk hány gondolat ar egy kör és a mai Fresham
palatárah)

a Freshamhoz, illetve az épületben működő kévíhátáron a "Fresham-kör" tagjának, olyan szerző-s művészszerzőknek stb. amelyek kapcsolódik, mint Uetvárnýi-Ártinger Gyula, Bereiny Robert, Szórnýi István, Páthy Pál, Egyi József, Bernath Anna.

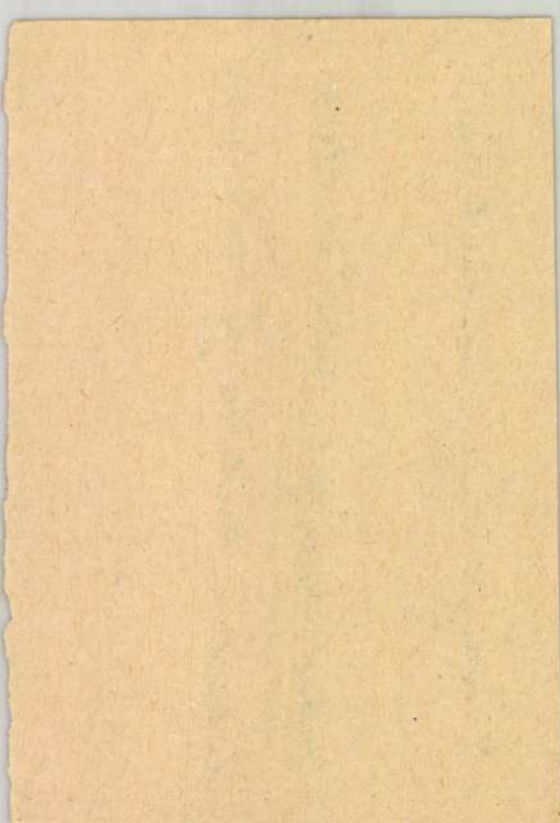
Művészet, 1989., 11-12., 87. old.

Oltrányi Tűzoltó-műveleté is

Szabad Művelet. 1957. é. 2. 69-74

Ankét- & kritika feladatánál

Oldodag, Lure

2

1945 mtda ey idsig minutes
vot. K. tino mungitot vot;
a tolep modoru moq al
fasokk del illo gyuj temoye
a boyari mudrumnet ayandak
korta.

Ugileta, 1963, 3n., 185old.

Oldbury, 18th

1912 a lot of deep snow
not. I was very busy

a lot of snow on the
faded all the grass
a paper number was found

both

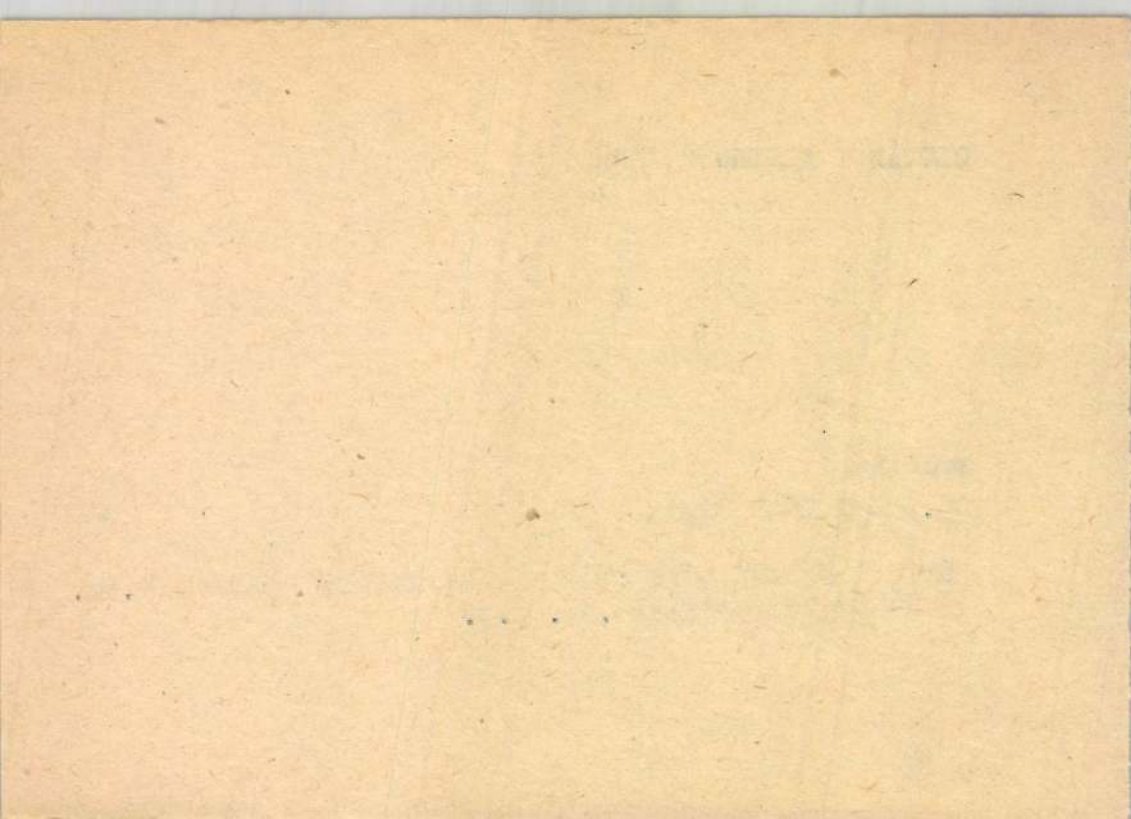
Christina, 18th, 1880

OLTVÁNYI ARTINGER IMRE

enlitve

ld. Zalai Tóth János

Bárdosi Németh János: Kós Károly vallomásai (1980/4.sz.)
UJ TÜKÖR 1980/XVII/16.sz.45.o.

Oltronej. Lunde (1893-1963)

Yogot; bān elšet kamel, meja
pe'nānūrī vānālou dāf ozēt,
de kōr bān kōbb mīrānētī
kōmpēt ist (Ferevuy Nānī,
Sūyāy, Bōrāy, Bērūth, Dīnd-
Sānā, Vīl, Sārkonīs, Egrī)
Verehōje velt a KUT māk, velt-
kēhōje a "hoqal mīrānētī"

Viqulīq, 1963, 3 n., 184 oled

October 1893

Received of Mr. J. H. ...
the sum of ...
for ...
...

J. H. ...

1981. V. 4. URH 20,20 Sné K.J.

Muzeum a Sugovica partján

- A pécsi körzeti stúdió műsora. dr. Solymos Ede muzeumi-gazgatóval beszélget dr. Nádor Tamás.

- Egy pár arany mandzsettagomb, egy görbe gyöngyház nyelű bicska, ezüst burnótszelence, a becsületrend jelvénye, garibaldista öv, a bajai Túr István Muzeum állandó kiállításának féltve őrzött kincsei.

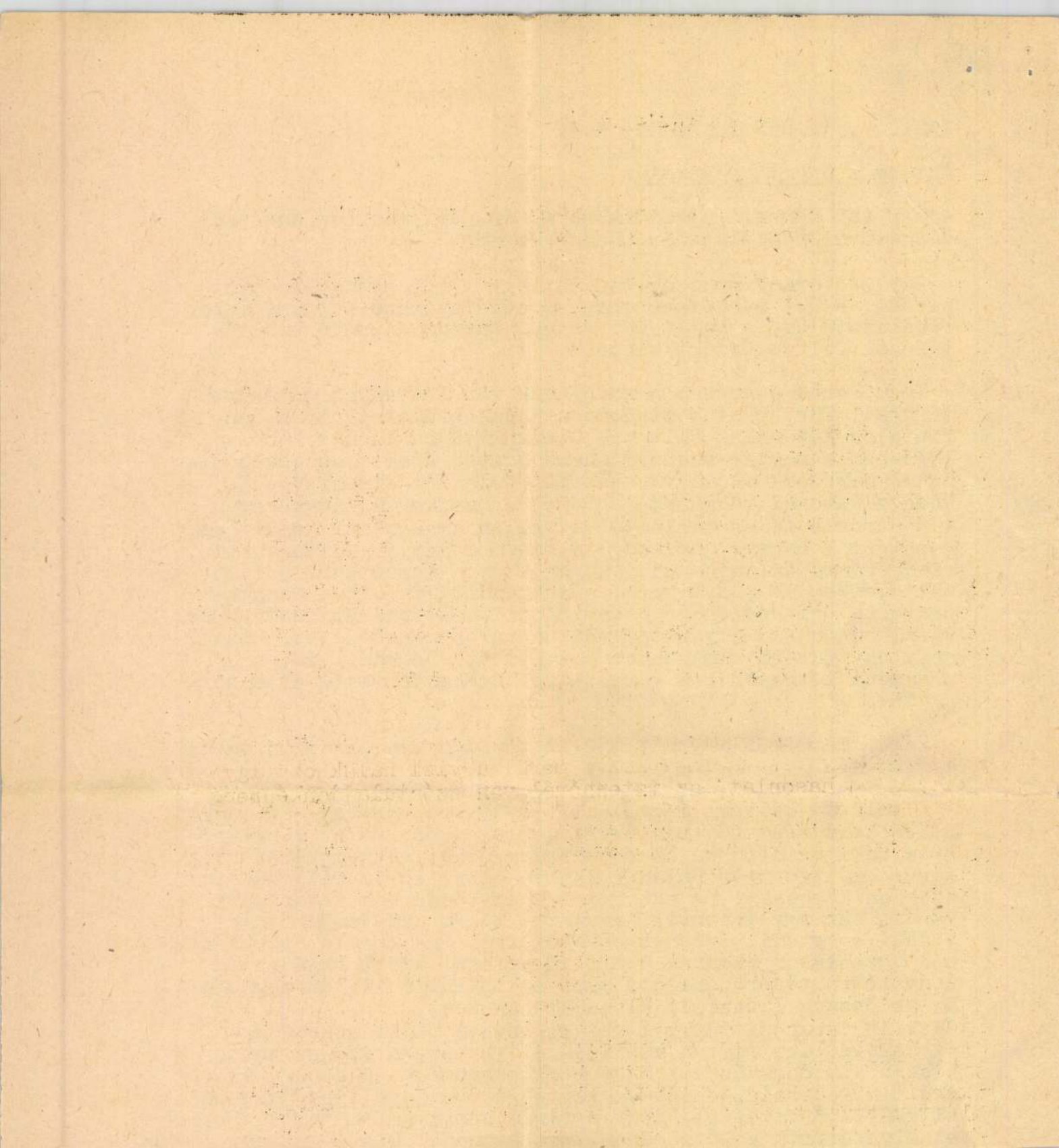
- Igen, ezek a muzeum névadójának Túr Istvánnak személyes tárgyai. Túr, mint köztudomású Baján született 1825-ben, fiatalon katonának állt be, Olaszországba került, ahol 1849-ben a magyar szabadságharc hírére átállt az olasz szabadságharcosok oldalára, később Garibaldi szárnysegédje, Nápoly katonai kormányzója lett és, amikor a kiegyezés után három halálos ítélettel a vállán amnesztiát kapott és hazatért a magyar gazdasági élet és a magyar kultúra felvirágoztatásán dolgozott, ugyanakkor a nemzetközi politikai életben is részt vett, sőt elindítója volt a Panama-csatorna építésének és a Korintoszi-csatorna építésének is. Halála után személyes tárgyait a város megszerezte, azzal, hogy egy Túr-émlékmúzeumot létesített. De addig is, amíg a muzeum létrejöhet a város levéltárába helyezte el a tárgyakat.

- Végül is mikor alakult meg itt a Sugovica parti városban a muzeum?

- A tulajdonképpeni megalakulás 1935-ben történt, de nagyon híres kezdeményezés már évtizedekkel előbb volt. Déry Frigyes, aki szintén bajai származású bécsi selyemgyáros volt híres gyűjteményét Bajának akarta adni. Az I. világháború azonban közbejött és látva azt, hogy Baja egy határmenti város lesz úgy döntött, hogy az értékes gyűjteményt egy vidéki egyetemi városnak ajándékozza. Így került Debrecenbe. Ugyanakkor azonban 3 millió koronát adott Bajának muzeum létesítésére, sajnos pont az infláció idején úgyhogy ez az összeg javarészt elértektelenedett.

Csak 1935-ben Oltványi Imre, ugyancsak bajai származású bankember, aki egyben műkritikus, művészeti író is volt, később a Szépművészeti Muzeum főigazgatója, a háború után még miniszter is, ő adományozott Bajának egy képzőművészeti gyűjteményt azzal, hogy a város ennek a fenntartásáról, elhelyezéséről gondoskodjon. Ezzel indult meg a muzeum.

Oltványi Imre, művészeti író, műkritikus

BAJAI DOLGOZATOK 6.

Sorozatszerkesztő Kőhegyi Mihály

BAJAI DOLGOZATOK 6.

EMLÉKKÖNYV
a bajai múzeum 50 éves
évfordulójára
(1937–1987)

SZERKESZTETTE
MERK ZSUZSA

BAJA, 1989

zatot, s volt olyan széles körben elterjedt vélemény is, amely Déri sértettségével magyarázta az adomány visszavételét.¹⁸ Az újságokban megjelenő cikkek a városvezetést, pontosabban a polgármestert tették felelőssé, aki állítólag előszobájában megvárakoztatta a Bajára érkezett adományozót.¹⁹

A valódi ok a háború után lejátszódó eseményekben keresendő. Baja 1918 végén szerb megszállás alá került, s bizonytalan helyzete bírta arra az elhatározásra Dérit, hogy gyűjteményének biztosabb helyen keressen otthont. Ezért a magyar államnak ajánlotta fel 1920-ban, s „véletlenül”²⁰ kapta meg Debrecen, hiszen Dérinek előzőleg kapcsolata sem volt e várossal. Meggyőzték azonban arról, hogy adománya az egyetemi várossá lett Debrecenben szorgalmat legjobban a magyar kultúra ügyét.²¹ A gyűjtemény kortes-ajándékká vált, mert az 1920-as nemzetgyűlési választásokon a kormánypárti képviselőjelölt, Haller István közoktatásügyi miniszter, beszédébe beleszólt, hogy megválasztása esetén „rajta lesz, hogy az ajándék Debrecennek jusson.”²²

Déri kárpótolta Baját, és 1 millió koronát juttatott a városnak, ez az összeg azonban az infláció következtében hamarosan értékét veszítette, s a barátok kertjének rendezésére, parkosítására sem volt elég.²³

A Déri-gyűjtemény tehát nem került Bajára, de elvesztése hozzájárult ahhoz, hogy a múzeum ügye egyre inkább bekerüljön a köztudatba, s arra sarkallja a bajaiakat, hogy önerőből próbálják megteremteni múzeumukat.

A húszas évek második felétől lelkes, a város kulturális életének fellendítéséért megszállottan harcoló emberek tevékenykednek múzeum, képtár és közkönyvtár létrehozásáért. A szerb megszállás megszűnte, Baja megyeszékhellyé válása táplálta is a reményeket, hiszen közigazgatási szerepe kulturális központtá válására is reményt adott. Mindez ábránd volt csupán, hiszen a revíziós törekvések miatt Baja megyeszékhely voltát csak átmeneti állapotnak, közbiztonság tartó megyei és állami vezetés nem támogatta. Ez lehetett a döntő oka annak, hogy megyei múzeum megteremtésére irányuló törekvések eleve kudarcra voltak ítélve.

Borsay Jenő erőfeszítésének hiábavalósága is erre vezethető vissza. Elképzelése az volt, hogy „az önmagától soha fel nem oszlott, illetékes magyar hatóságától soha fel nem oszlatott Történelmi Társulatnak”²⁴ feltámasztásával, Zomborban lévő gyűjteményének visszaszerzésével megyei múzeumot hozzanak létre. Ennek érdekében 1925-től kezdve fáradhatatlanul levelezett. Elkészítette az „újon alakuló Bács-Bodrog vármegyei Történelmi Társulat” belépési nyilatkozatát,²⁵ segítőtársakat toborzott, bár leveleiből az elkeseredettség, reménytelenség, önrónia is kihallik: „Ugyan ki is törje magát nyáron, kánikulában egy agonizáló tudományos intézet talpra állításán? Ilyesmihez nagy-nagy adag idealizmus, főleg ügyszeretet kell, ez pedig mai nap vajmi kevés.”²⁶

A megyei vezetés, bár „megyei kultúrgyőről, elalélt érdemdús vármegyei intézmény talpraállításáról, megyei kulturkincsek visszaszerzéséről volt szó, — tehát dacára elsősorban való érdekeltségének”²⁷, mereven elzárkózott a terv megvalósításától, nem támogatta azt. Több mint tízéves fáradozásának semmi eredménye sem lett.

Borsay Jenő tevékenységével párhuzamosan haladt egy kis

csoporté, mely múzeumi egyesületet kívánt létrehozni. 1934. február 6-i alakuló ülésükön a következőkben foglalták össze az egyesület célját: „... a városban szerte magánkézen lévő és a közönség elől elzárt művészeti és történelmi értékű tárgyakat múzeumi gyűjtemény alakjában... összegyűjteni és megőrizni.”²⁸

Az első ülésen kilencen, a másodikikon már tizennyelen jelentek meg. A múzeumi egyesület elnevezésére több változat is született (Bácska Múzeumi Egyesület; Baja-Bácskai Múzeumi Egyesület; Délmagyarországi Egyesület; Bajai Múzeumi Egyesület; Múzeumi Egyesület),²⁹ s ezekből arra következtethetünk, hogy tevékenységüket a második ülésen már lényegében megyei keretek között képzelték el. Nem ez az egyesület hozta ugyan létre a múzeumot, de tagjai közt olyan személyiségeket találunk (dr. Bernhart Sándor — 1937-től polgármester —, Miskolczi Ferenc, Hódsághy Béla), akik később nagy szerepet játszottak benne.

Az újságokban egyre türelmetlenebb hangvételű cikkek jelentek meg. A város kulturális hiányérzetén enyhítő múzeum megteremtésének érdekében, a korszak közgondolkodásának megfelelően, irrederenta jelszavakat hangoztatva igyekeztek magyar közölgényé tenni a város múzeumának ügyét, hiszen — véleményük szerint — ez lett volna hivatott Csonka Bács-Bodrog vármegye kulturális értékeinek megőrzésére és átsugározatására a leszakadt részek felé,³⁰ s egyben hirdetője a „nagybácskai” kultúregységnek. Létrehozását a gazdasági szempontból fontos idegenforgalom miatt is sürgették, és bírálták a városvezetés tehetetlenségét.³¹ Hogy mekkora az ő felelősségük, azt nehéz megítélni, hiszen a bajai múzeum ügye túlnó a városi kereteken.

Már a tízes évek közepétől a múzeumok központi irányítását — elsősorban anyagi támogatásukat — igyekeztek megreformálni. Egyes kiemelt múzeumok hathatós állami támogatása érdekében többletét megvonták, egyre inkább a helyi (városi, megyei) szervekre kívánták áthárítani a terheket.³² Ezzel különösen az újonnan alakuló múzeumok helyzetét nehezítették meg. A két világháború között a gazdasági nehézségek miatt — mint azt más válságos időkben is tapasztalhatjuk — leginkább a kulturális életre fordítható összegeket nyírbálták meg, hiszen ez a legkevésbé politikai, illetve szociális kérdés.³³ Ebben az időben igen kevés múzeumot hoztak létre, mindez jól mutatja, hogy az alapítás nehézségei nem helyi jelenségek csupán.

A bajai múzeum megszületése a múzeumügy legterméketlenebb időszakában igények és lehetőségek szerencsés találkozásának eredménye. Jelentős szerepet vállalt létrehozásában Oltványi Imre, a jeles művészetpártoló, aki a múzeum alapításának idején a Magyar Jelző és Hitelbank igazgatója, 1935 és 1938 között a Magyar Művészet c. folyóirat szerkesztője volt. Iskolai tanulmányainak egy részét Baján végezte, s innen elkerülve továbbra is fenntartotta kapcsolatát a várossal, az itt élő képzőművészekkel. Az ő elképzeléseiben azonban nem múzeum, hanem egy képtár létrehozásának terve szerepelt, s ehhez kapcsolták a bajaiakat a régóta vajdó múzeum megteremtését.

A Baján felállítandó képtár gondolata nemcsak Oltványi Imréé, hanem legalább annyira Medgyessy Ferencé, aki Jelky Andrásról készült szobrával kapcsolatban többször is járt Baján. Oltványi

Imrenek a polgármesterhez írott leveléből az derül ki, hogy tan benne fogalmazódott meg először a Baján létrehozandó modern magyar képtár.³⁴ Ez a hivatalos kulturpolitika által nem kellőképp elismert művészek számára olyan képtár lenne, mely — Oltványi szavaival — „az élő művészek szentelődnek”,³⁵ megteremtve az allandó kiállítás lehetőségét. Kezdeti állapotában is keresztmetszetét adhatná az új irányokat kutató magyar művészetnek, s amely a... mai magyar művészet tükré kívánna lenni, nincs tehát benne hely azok részére, akik... idejét mülit, kielt formában közlik mondanivalójukat.”³⁶

Oltványi Imre felajánlotta képzőművészeti gyűjteményének egy részét, s vállalta, hogy kibővíti jóles kortárs művészek alkotásával.³⁷ Borbító Ferenc polgármester lelkes híve volt a tervnek. A megalakítás egyik legnagyobb akadályát jelent, általában, ha nem találunk megfelelő helyiséget a gyűjtemény befogadására. Ezt oldotta meg a bajai Takarékpénztár igazgatósága, amikor azt a határozatot hozta, hogy ha „a város ezt a képtárat és a múzeumot létesíti, régi helyiségeit díjmentesen átengedi.”³⁸ Borbító Ferenc így már kész tervezettel állhatott a Törvényhatósági Bizottság elé, amelyben a képtár mellett a múzeum létrehozása is szerepelt.

A Törvényhatósági Bizottság 1936. október 7-i ülésén hozott határozatot a képtár és múzeum felállításáról.³⁹ A város vállalta a Takarékpénztár által átengedett helyiségek rendbelfogását, és a háztartási alapról 1200 pengőt szavaztak meg a legszűkebbébb kiadások fedezésére. Ezt az összeget a következő, 1937-es évre szülő költségvetési határozatban már szerepeltették.⁴⁰

1937 elején megindult az épület átalakítási munkálatai.⁴¹ Augustus 13-án Borsay Jeno kapott megbízást a „muzeális anyag kezelésére” és az anyagggyűjtésre,⁴² ezt követte Miskolczy Ferenc szeptember 11-én, melyben a Városi Múzeum művészeti felügyeletét bízták rá.⁴³

Borsay Jeno megbízatásának előzménye a júliusban legvédelmi okokból elrendelt lomtalantás, ezzel kapcsolatban felhívja a polgármester figyelmét arra, hogy muzeális értékek tárgyak pusztulhatnak el.⁴⁴ Megszerkesztette azt a felhívást, melyet 1000 példányban nyomtatottak és terjesztettek a városban, s ezeken felsorolták a városörtöneti szempontból fontos, feltehetően megörzendő tárgyakat.⁴⁵

- I. Városörtöneti szakosztály; ezen belül oklevéltár, térképtár, ereklye-, pénz- és éremgyűjtemény, régészeti tár, ipar- és kereskedelem-történeti alosztály
- II. Néprajzi osztály
- III. Természettudományi osztály
- IV. Közkönyvtár
- V. Képtár⁴⁶

Az 1936 végi határozatot követően felgyorsultak az események, s igen rövid idő alatt létrejött mindaz, amit évtizedeken keresztül hiába tervezgették. Azonban ezzel még nem ért véget a múzeum kalváriája.

Az 1936-os határozatban kimondták, hogy a múzeum és képtár anyagának továbbfejlesztése „egyenlőre csupán társadalmi feladat.”⁴⁷ A város vezetése arra számított, hogy „mindig lesznek áldozatos polgárok, akik adományokkal és munkájukkal a képtár allandó folytatását és feldolgozását elősegítik.”⁴⁸ Mindezek előrevetítettek, hogy csak szűkös anyagi lehetőségekkel számolhat az újonnan létrehozott intézmény. Jelentősebb pénzüsségeket állami támogatásból remélhettek csak, ehhez azonban fel kellett hogy vegyék a közgyűjtemények sorába, tehát meg kellett szervezniük a bélyeg-minisztérium, a Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium és a Közigyjűjtemények Országos Felfüggyelőségének jóváhagyását.

A múzeumalapításról szóló határozatot el is küldték ezekhez a főhatóságokhoz. A bélyegminisztériumból 1936. december 9-én érkezett leveli közli, hogy Baja városnak az ügyben hozott határozatát tudomásul vették, s az eredményről „annak idején”⁴⁹ értesítést is küldenek.⁵⁰ Ez azonban soha nem érkezett meg. A „Magas Bélyegi Kormányzat” nem volt hajlandó tudomást venni a múzeumról.⁵⁰

Borsay Jeno megunván a hivatali pakázásait, maga vette kézbe az intézmény elismertetésének ügyét. Levelét írt a Közigyjűjtemények Országos Felfüggyelőségének, a szegedi és a debreceni múzeum segítségét kérte, de ezirányú munkáját nem kísérté siker.⁵¹ A nehézségek ellenére folyik a gyűjtemény gyarapítása, jelentős számu adomány érkezett, s a városörtöneti anyag ma is legértékesebb darabjai ekkor kerültek a múzeumba. (Céhek emlékanagya, a város nagy szülőiteinek relikviái, régi térképek.) Felhívással fordult az iskolaigazgatókhoz, támogatásukat és segítségüket kérte a muzeális értékek összegyűjtéséhez. Emellett genealógiai, városörtöneti kutatásokat végzett.⁵² A történelmi emlékek gyűjtése mellett megkezdte egy közönyvtár alapjainak lerakását, szűkös anyagi lehetőségei miatt könnytelen összehégetni a könyveket.

A muzeális anyag bővítésére, vásárlások útján történő növelésére nincs anyagi fedezet, s ez nagyban akadályozta az összetartozó tárggyűjtemények létrejöttét, egyfajta esetlegességet adva a gyűjtőmunkának. A működési költség mindössze 50 pengő, amely a leveles és egyéb adminisztrációs költség fedezésére elegendő csak. Az állami támogatásra égetően szűkség lenne, s ennek megszerzésére — a polgármester szöbeli közlése alapján — csak akkor nyílna lehetőség, ha a múzeumot a meggyével karöltve szerveznék meg.⁵³ Ettől a város idegenkedik, a vármegye hozzáállását pedig már a Történelmi Társulat újjaszervezése körüli időkből ismerjük. (A város feltehetően azért húzódzott a meggyével való együttműködéstől, mert tartottak attól, hogy a várt területi változás esetén a költöző vármegyei szervezet magával vinné Zomborba a gyűjteményt, mely elsősorban bajai vonatkozású.)⁵⁴

Borsay Jeno az anyagi támogatás reményében sorra megkereste a bajai pénzintézeteket — szám szerint kilencet —, de csak egytől

- 1 A gimnázium 1757-től 1851-ig a ferences rend irányításával működött; 1851 és 1879 között városi; majd állami főgimnázium; 1879-től a ciszterci rend III. Béla Gimnáziuma az államosításig.
- 2 Értesítvény a bajai feltanodáról az 1853/54-ik tanévben. Pest, 1854. 21–22.
- 3 Czirfusz F. 1868. 9–10.
- 4 Czirfusz Ferenc helytörténettel, régészettel foglalkozott, tanulmányt is írt Baja város történetéről, mely a gimnázium 1858/59-es értesítőjében meg is jelent. Később Bács-Bodrog vármegye tanfelügyelője lett, s egyik alapító tagja a Bács-Bodrog vármegyei Történelmi Társulatnak.
- 5 Margalits E. 1885. 64.
- 6 A tanároknak a múzeumok alapításában játszott szerepét megfigyelhetjük a Bács-Bodrog vármegyei Történelmi Társulat múzeumának létrehozásánál. A komáromi múzeum történetét feldolgozók is felfigyeltek a pedagógusok ezirányú munkásságára. — Fehérvári M. 1986. 16–17. A pedagógusok munkájára számít elsősorban Borsay Jenő, aki a két világháború közötti időszakban a Bács-Bodrog vármegyei Történelmi Társulat feltámasztásán fáradozik. TIM Irattár. Baja, 1935. máj. 16.
- 7 Margalits E. 1885. 61–62.
- 8 Uo. 56–57.
- 9 Uo. 61.
- 10 1362 db érem és pénz, 400 db „régiséglet”. — Gubitza K. 1908. 183.
- 11 TIM Adattár — 1911. jún. 16. Az 1923-as Türr-centenárium kapcsán a polgármester és Gonda Béla, a Türr-életrajz írója, levelezésében számtalanszor felmerül a múzeum kérdése. Olyan összefüggésben is, hogy a család visszaköveteli az ereklyéket, ha nem gondoskodnak méltó elhelyezéséről. — TIM Adattár sz. n.
- 12 Baja város közgyűlési jegyzőkönyvei az első világháború alatti időkből hiányosak, így az 1914-es sincs meg. Az adományozásról nem találtunk dokumentumokat a Bács-Kiskun megyei Levéltárban, ezért csak az újságok híradására hagyatkozhattunk.
- 13 BK, 1914. június 20.
- 14 BKmL 7557/1916. tk. szám. A bajai kir. járásbírótság mint telekkönyvi hatóság végzése. 1915. dec. 4. — Ezúton is megköszönöm Kemény János levéltáros önzetlen segítségét.
- 15 A ferences rendiek kertjének hasznosítása már régóta foglalkoztatta a várost. Déri Frigyes vásárlási szándéka előtt már több terv is született ennek a város központjában lévő elhanyagolt teleknek a felszámolására. A tervek csak tervek maradtak. Ezt bírálja a Baja c. ellenzéki hetilap ironikus hangvételű cikke: „A barátok kertje és egy új honmentő terv”. — 1914. márc. 25.
- 16 BKmL — kgy. jkv. 50/1916. 1916. május 9-én felvett jegyzőkönyv az adományozásról.
- 17 BFU, 1914. aug. 13. — 1916. márc. 1., márc. 4.
- 18 FMS, 1922. jan. 26, febr. 12, 26. 1923. szept. 26., okt. 2., 23.
- 19 Ecsedi I. 1930. 14. — A Vezető is a „bajaiak csekélyke botlásával” magyarázza a gyűjtemény elvesztését.
- 20 Dankó I. 1977. 4.
- 21 Uo. 4–5.
- 22 Löfkovits A. — Ecsedi I. — Nagy J. — Zoltai L. 1921. 13.
- 23 Déri 1920-ban frott levele Baja város Budapestén működő tanácsának. — Solymos E. 1958. 7–8.
- 24 TIM Irattár. Borsay Jenő levele az alispánhoz. é. n.
- 25 A belépési nyilatkozaton egyetlen név sem szerepel, feltételezzük, hogy csak egy minta. — TIM Irattár. sz. n.
- 26 TIM Irattár. Borsay Jenő levele Bellosics Flórához. 1935. máj. 16.
- 27 TIM Irattár. Borsay Jenő levele az alispánhoz. é. n.

- 28 TIM Irattár. sz. n. Jegyzőkönyv a Múzeumegyesület alakuló üléséről. Baja, 1934. febr. 6.
- 29 TIM Irattár. sz. n. Jegyzőkönyv a Múzeumegyesület második üléséről. Baja, 1934. febr. 14.
- 30 FMS, 1928. jún. 4., 1929. márc. 31.
- 31 FMS, 1934. febr. 16. — Megjelent olyan cikk is, amely presztizs-kérdésként tárgyalja a múzeum ügyét, hiszen Baja „nem lehet hátrább Mohácsnál”. Baja-Bácska, 1933. aug. 5.
- 32 Mihalik J. 1916. 1–9.
- 33 Az újságok hasábjain megjelenő, a múzeum létrehozását sürgető cikkek mellett megszólalt az azt ellenző hang is. Bezárták a népkonyhákat, mert nem volt rá fedezet, „ugyanakkor a város vezetősége jelentős ezrekkel városi képtárat állít fel, amelyre ezidő szerint semmi szükség nincs, mikor a nyomorúság százával és ezrével nélkülözteti az embereket.” — FMS, 1937. márc. 28.
- 34 BKmL, Baja város levéltára 9121/1936. I. alapszám: 1573/1939. I. Oltványi Imre levele Borbíró Ferenc polgármesterhez. Bp. 1936. szept. 30.
- 35 Uo.
- 36 Uo. Oltványi Imre a tervről értesítette dr. Gerevich Tibort, a Műemlékek Országos Bizottságának elnökét; az Országos Művészeti és Irodalmi Tanács alelnökét és dr. Csánky Dénest, a Szépművészeti Múzeum főigazgatóját. Mindketten támogatásukról biztosították Oltványit.
- 37 Uo. Az anyagot kiválogatta, november elején szállítható lett. Mint írja: „komoly művészi értéket kaptok, aminek forgalmi pénzürtéke is bátran becsülhető 30–50 000 pengőre.” — Az Oltványi-gyűjtemény katalógusa:

FESTMÉNYEK

ABA-NOVÁK VILMOS

Kubikusok

ÁMOS IMRE

Faluvége

BARCSAY JENŐ

Szántóföldek

BARTHA LÁSZLÓ

Tehenek

BASCH ANDRÁS

Délfrancia táj

BENE GÉZA

Reggel

BERÉNY RÓBERT

Szegénység

BÉNYI LÁSZLÓ

Búcsú

BOLDIZSÁR ISTVÁN

Reggelizők

BOR PÁL

Favágók

BORNEMISSZA GÉZA

Káposztáskert

PAIZS GOEBEL JENŐ

Udvar

GRABER MARGIT

Csendélet

HALÁPY JÁNOS

Tavrmai hegyoldal

HATVANY FERENC

Park

HERMAN LIPÓT

Kert

CSÁNKY DÉNES

Földek

CSELÉNYI WALLESHAUSEN ZS.

Balaton

CZIGÁNY DEZSŐ

Fasoros út

CZÓBEL BÉLA

Gyermektanulmány

DÉSI-HUBER ISTVÁN

Öreg csosz

DÉSI-HUBER ISTVÁN

Kilátás

DIENER-DÉNES RUDOLF

Boglyák

EGRY JÓZSEF

Badacsony

FARKAS ISTVÁN

Tengerparti táj

FENYŐ GYÖRGY

Udvar

FERENCZY NOÉMI

Fahordók

MARTYN FERENC

Kompozíció

MEDVECZKY JENŐ

Csendélet,

MODOK MÁRIA

Önarekép

MOLNÁR C. PÁL

Hegyek

PERLROTT CSABA VILMOS

Cigánysor

- Solymos E. 1963. 15-17,
 88 BKml 9121/1936. I. Baja tñjt. város polgármestere, alapsz.: 1573/1939. I.
 89 BKml 48/1936. kgv. jkv. október 7.
 90 BKml 49/1936. kgv. jkv.
 91 BKml 15/1937. kgv. jkv.
 92 TIM Irattár. 1/937. augusztus 13.
 93 TIM Irattár. 11/937. szeptember 11.
 94 TIM Irattár. 16/937.
 95 BKml Baja város levéltára 6394/937. kfg. sz., alapsz.: 1573/1939. I.
 96 TIM Irattár. 37/938.
 97 BKml 48/1936. kgv. jkv.
 98 BKml 10.
 99 BKml 9121/4/1936. I. Baja tñjt. város polgármestere, alapsz.: 1573/1939. I.
 100 TIM Irattár. Borsay Jenő levele Keményi-Schneller Lajosnéhoz. 1939. I.
 101 1939. január 24.
 102 TIM Irattár. 42/938.
 103 Több olyan levele érkezett Borsay Jenőhöz, melyben egyes emberek előmenetelük érdekében nemzeti származásunk bizonyítását kérték. Híven tükrözik ezek a két világháború közötti időszak fennálló értékei szemléletét.

HINCZ GYULA

Biliárdos csendélet

Pihenő fjord

HUBAY ANDOR

Szüret

KADAR BELA

KERNSTOCK KÁROLY

KIRSCHENER JENŐ

Dunai táj

KMETTY JÁNOS

Gitáros csendélet

KÖRMENTI ANDRÁS

Arckép

KUBINYI SÁNDOR

Libakereskedőnél

MÁRFY ÖDÖN

Ónarekép

RIPP.L-RÓNAI JÓZSEF

Isonzó

SCHÖNBERGER ARMAND

Csendélet

SIMON JÁNOS GYÖRGY

Párisi kivilágos

SZOBOTKA IMRE

Kamarásduna

SZÖNYI ISTVÁN

Rékvé Vénusz

TIHANYI LAJOS

Szoba belsője

ÜTTZ BELA

Kompozíció

VASS ELEMÉR

Csendélet

VIDOVÁZKY BELA

Heggyvidék

ZADOR ISTVÁN

Sárga blúzós hölggy

SZORROK

PÁZAY PÁL

Lilien (Olványi Imréné)

PÁZAY PÁL

T.T. (olasz esztétikus) arenáms

PÁZAY PÁL

dr. Cseh-Szombathy László arenm.

PÁZAY PÁL

CSORBA GEZA

Thalia

MEDGYESSY FERENC

Székessy Zoltán

Fortio

VILT TIBOR

Téplődő

BECK ANDRÁS

Szónyi István arenáms

BECK Ö. FÜLÖP

Női arenáms

BOKROS-BIRMANN DEZSŐ

Arenáms

CSORBA GEZA

PÁZAY PÁL

Artinger néni

MEDGYESSY FERENC

Tangó, dombornál

MEDGYESSY FERENC

Ütő nő

- 104 TIM Irattár. 16/937.
 105 Arra, hogy a vármegyé semmi érdemlődet sem mutatott a bajai múzeum iránt, jó példa, hogy az egyetlen megyei újság, a Felső-Bácska, hit sem adott alaptámasztól. TIM Irattár. 1/939.
 106 TIM Irattár. 21-29/938.
 107 TIM Irattár. 30/939.
 108 TIM Irattár. 31/939.
 109 Bácskai János György még Borsay Jenő idejében került kapcsolatba a múzeummal.
 110 Hódásghy Béla irrodalmi érdemlődet, maga is verselt, befeljelölés ember volt. Több mint két évtizedes munkájának eredménye Goethe Faust-jának fordítása, melynek első részét 1935-ben ki is adták Baján. Fordított német és latin kiadványoktól. 1941-ben, a Délvidék visszacsatolása után Zomborba neveztek ki polgármesteri igazgatóvá.
 111 Jelentős munkája a Baja földrajztörténelmi szülő, melyet maga „várostörténelmi tanulmányok” nevez. Bácskai J. Gy. 1939.
 112 TIM Adattár. Mf 17. o. Bankhardt Lajos asztalosmester.
 113 TIM Adattár. Múzeumi alaprajz. Baja, Haynald u. 16. sz. n.
 114 TIM Adattár. Mf 47. o.
 115 TIM Adattár. Mf 45. o.
 116 TIM Irattár. 11/1944. A múzeumban őrzött fegyvereket megvizsgálták, s eltekintettek beszojgáltatásuktól.
 117 TIM Adattár. Mf 75. o.
 118 TIM Adattár. Mf 76. o.
 119 TIM Irattár. 1946. márc. 26.
 120 TIM Adattár. Mf 80. o.
 121 Bácskai János György a Mórta Zsigmond népi kollektívum vezetője lett.
 122 Takács Endre volt a város háború utáni első polgármestere.
 123 TIM Adattár. Mf 92-93. o.
 124 TIM Adattár. Mf 87. o.
 125 Ü. 91-93. o.
 126 Ü. 91. o.
 127 Ü. 95. o.
 128 TIM Irattár. 19/1947.
 129 TIM Irattár. 41/1947.
 130 TIM Irattár. 20/1947.
 131 TIM Irattár. 46/1947.
 132 TIM Adattár. Mf 95. o.
 133 TIM Irattár. 44/1947.
 134 TIM Adattár. Mf 95. o.
 135 TIM Irattár. 18/1947.
 136 TIM Adattár. Mf 95. o.
 137 TIM Irattár. 35/938.
 138 A múzeum gyűjteményében van a halászhöz kapcsolódó természet-tudományos anyag, amely a Dunában élő vagy valaha él halak preparált példányait tartalmazza, többek között egy vizát is, mely az Ellet a Dunán c. néprajzi kiállandó kiállításán látható.
 139 TIM Irattár. sz. n. 1950. Lista a felszabadulás óta a múzeumba került műtárgyakról.
 140 A képek jegyzéke tartalmazza az alkotások akkori besült értékét is. Így a Barabás-festmény 1100 Ft, Nagy István képei 300-350 Ft között mozogtak, Tornyai János műve 600 Ft-ra, Iványi-Grünwaldé 700-ra értékelődött. TIM Irattár. 21/1949.
 141 TIM Irattár. 29/939.
 142 TIM Irattár. 43/947; 49/947; 1948. II. 18; X. 20.
 143 TIM Irattár. 143/950.
 144 TIM Irattár. 67/948.
 145 TIM Irattár. 3/949.
 146 TIM Irattár. 1949. ápr. 7.
 147 A köznevelésben közléteket pályázatokat készítettek előnyben, akik „a régészetnek — mint főárgyának tudorai”. TIM Irattár. 41/949.
 148 TIM Irattár. 1949. nov. 29.
 149 A mennyiségű szemléltető jelöltekre jó példa Zalatay Elemér regész 1954-es jelentésében szereplő mondat. A cserépanyag tisztítását az 1-25. sítig tervezték, azonban mint írja: „Eljutottunk a 27. sítig.

OLTVÁNYI Imre gyűjtemény

rülménynek, mikép N. Sándor' korában még nem vala ismeretes mi legyen tulajdonképen az arczkép, *mert ha nálánál már régibb hellenek' arczképei már léteztek volna, bizonyos hogy az arczkép' mestersége nem halt volna ki*, mivel az arczképezés olly műág, melly az ember előtt talán a' legkecsegtetőbb, leghizelgőbb, mit már a' római, viaszban mintázott, eldődök' képeiben (cerae imagines) látunk, mit a' keresztyén művészetben még inkább, de leginkább mai korban látunk, hol a' festészet' más ágai az arczképezésen kívül majdnem egészen a' felejtésnek adatnak át. És ha már Nagy Sándor előtt léteztek volna az arcz-

B a j a város

Uj Magyar kép- és szoborgyűjteménye.

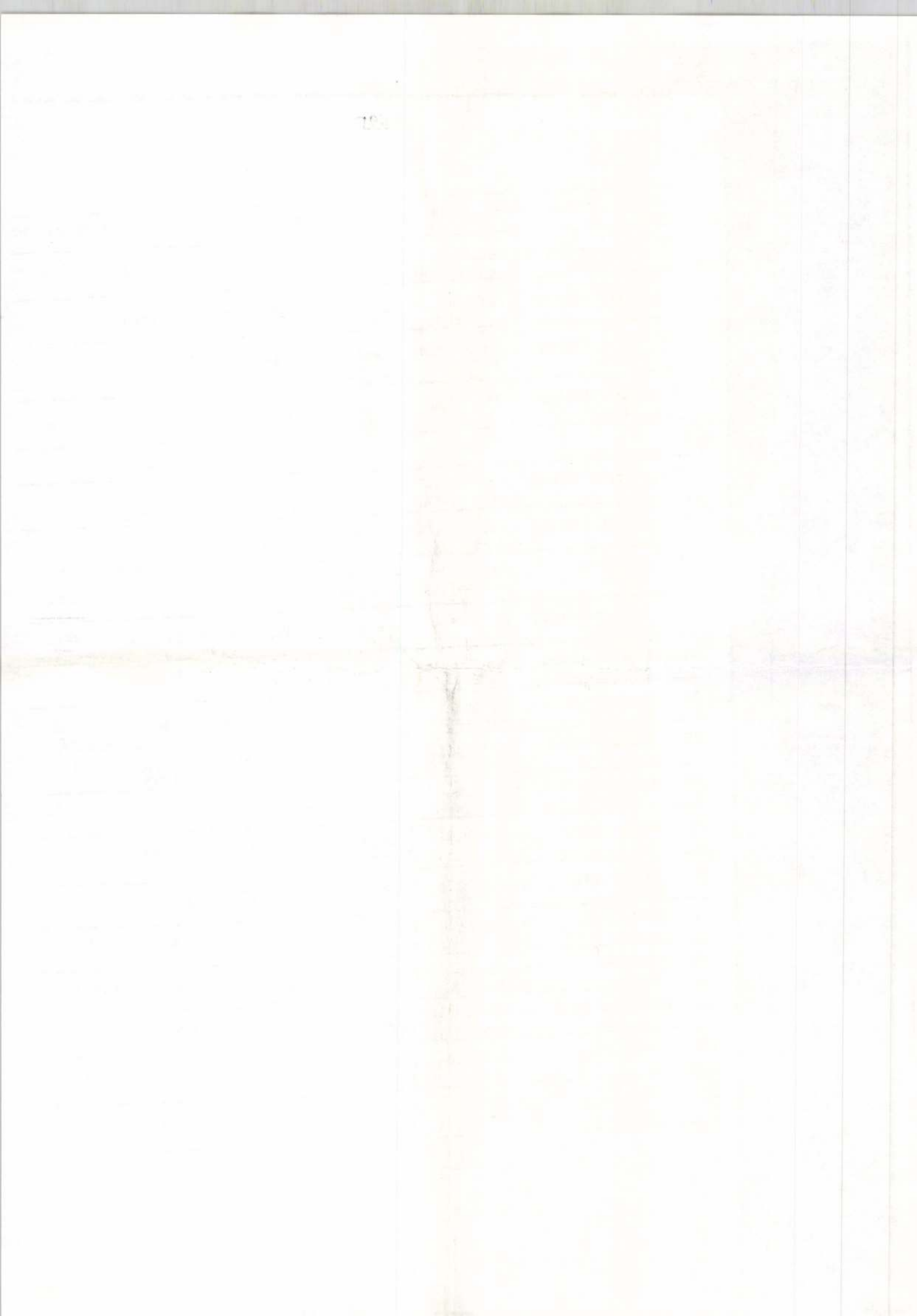
Képek:

Sor- szám	A művész neve	Adatai	A kép címe	neme	mé- re te	jelző- se	Az ajándé- kozó
1.	Aba Novák Vilmos	sz. Buda- pest, 1894.	Kubikusok.	Olaj- festv.	52x60 cm.	b.a.s. 1927.	Ajánlóék
2.	Ágoston Vencel	sz. Nagy- atád, 1895 /Bođvica/	Esőben.	"	70x78	b.a.s. 1935	+
3.	Ámos Imre	sz. Budapest, 1905.	Falu- vég	"	60x80		Szilágyi Sándor
4.	Barcsay Jenő	sz. Katona 1900	Szántó- földek	temp.	69x80	j.a.s.	"
5.	Barta László	sz. Magyar- kőrös, 1902.	Tehenek	olaj	70x90	j.a.s.	+
6.	Basch Andor	sz. Buda- pest, 1885.	Délfran- cia táj	"	74x92	j.a.s. 1934	+
7.	Bene Géza	sz. Csaca, 1900	Reggel	temp.	100x100	b.a.s. 1936	+
8.	Bényi László	sz. Buda- pest, 1903	Bucsu	olaj	60x80	j.a.s.	+
9.	Berényi Róbert	sz. Buda- pest, 1887.	Szegény- ség	olaj	80x60	b.f.s.	+
10.	Bor Pál	sz. Buda- pest 1889.	Favágók	olaj	80x100	j.a.s.	+
11.	Boldizsár István	sz. Cres- háza 1897.	Reggeli- asztal	olaj	60x50	j.f.s.	+
12.	Bornemissza Géza	sz. Nábrád 1884.	Kápsz- tás kert	olaj	64x80	j.a.s. 1935.	Szilágyi Sándor
13.	Csánky Dénes	sz. Buda- pest 1885.	Földek	olaj	78x99	b.a.s. 1927.	+
14.	Cselényi-Walles- hausen Zsigmond	sz. Buda- pest 1889.	Balaton	olaj	80x60	j.a.s. 1930	Ajánlóék
15.	Czigány Dezső	sz. Buda- pest 1883.	Fasoros ut	olaj	62x50	j.f.s.	Szilágyi Sándor
16.	Czobel Béla	sz. Buda- pest 1883.	Gyermek tanulmány	olaj	76x59	b.a.s.	Hatvany Ferenc br.
17.	Deési-Huber István	sz. Buda- pest 1891.	Öreg csész	temp.	120x80	j.a.s. 1933	+

+ = a művész ajándéka
ajándék = Oltrágyi Imre-től

604

Scr- szám	A művész neve	Adatai	A kép címe	neme	mérete	jelzése	Az adakoz neve
18.	Diener-Dénes Rezső	sz.Nyiregy- háza 1889.	Boglyák	olaj	64x90	j.a.s.	+
19.	Egry József	sz. Ujlak 1883.	Bada- csony	olaj. paszt.	58x78	j.a.s.	
20.	Éber Sándor id.	sz.Ráczke- resztur 1878.	Kamarás- duna télien	olaj	66x86	j.a.s.	+
21.	Éber Sándor ifj.	sz. Baja 1909.	Édes- apám	paszt.	30x40	j.a.s.	+
22.	" "	"	Kerektő	"	60x70	j.a.s.	+
23.	Farkas István	sz. Buda- pest 1887.	Tenger. parti regj	temp.	46x65	j.a.s. 1935.	+
24.	Fenyő György	sz. Buda- pest 1902.	Udvar	olaj	50x70		+
25.	Ferenczy Noémi	sz. Szent- endre 1890.	Fahordók Gobelin terv.	vizf.	80x200		+
26.	Graber Margit	sz. Buda- pest 1896.	Csend- élet	olaj	47x62	j.a.s.	+
27.	Halápy János	sz. Haláp 1893.	Taorminai hegyoldal	olaj	76x78	j.a.s. 1936.	+
28.	Hatvany Ferenc br.	sz. Buda- pest 1881.	Park	olaj	85x74	j.a.s.	Fränkel József
29.	Herman Lipót	sz.Nagyszent- miklós 1884.	Kert	olaj	60x80	b.a.s. 1935.	+
30.	Hincz Gyula	sz. Buda- pest 1904.	Billiárdos csendélet	paszt.	72x100		Ajánok
31.	Hubay Andor	sz. Buda- pest 1898.	Pihenő fjord	olaj	100x80	1935.	+
32.	Istokovits Kálmán	sz. Siklós 1898.	Szüret	temp.	58x73	j.a.s.	+
33.	Kádár Béla	sz. Buda- pest 1877.	Kompo- zició	olaj	60x94	j.a.s.	Ajánok
34.	Kernstok Károly	sz. Buda- pest 1873.	Tájkép	olaj	32x38	j.a.s.	Kubinyi Sándor
35.	Kirchner Jenő	sz. Győr 1895.	Dunai táj	vizf.	30x46	b.a.s. 1935.	+
36.	Kmetty János	sz.Miskolc 1889.	Gitáros csendélet	olaj	100x55	j.a.s.	+
37.	Körmendi András	sz. Buda- pest 1909	Arckép	olaj	49x49	j.f.s. 1938.	+

Sorszám	A művész neve	Adatok	Kép címe	nemo	mérete	jelzése	Az adatközlő neve
38.	Kubinyi Sándor	sz. Debrecen 1875.	Libakereskedőnél	olaj fára	40x32	j.f.s.	Rózsa Miklós
39.	Márffy Ödön	sz. Budapest 1878.	Önarckép	olaj	95x73	b.a.s.	+
400.	Martyn Ferenc	sz. Kaposvár 1899.	Kompozíció	vizf.	58x79	j.a.s. 1928.	Ajtánók
41.	Medveczky Jenő	sz. Savnik 1902.	Csendélet	olaj	80x69	b.a.s. 1936.	+
42.	Miskolcay Ferenc	sz. Vác 1899.	Áhítat	olaj	67x80	j.f.s. 1928.	+
43.	Módok Mária	sz.	Önarckép	olaj	47x41	b.f.s.	+
44.	Molnár C. Pál	sz. Battonya 1894.	Hegyek	olaj	50x80	b.a.s. 1936	+
45.	Nagy István	sz. Csikszentada 1873. + Baja 1937.	Gyimesi táj	olaj	57x77	1926.	Nagy Istváné
46.	"	"	Dombos út	past.	62x52	b.a.c.	Baja város
47.	Novotny Emil Róbert	sz. Marosvásárhely 1898	Gyártelep	olaj	63x90	j.a.s. 1936.	Früchter Lajos
48.	Paizs Goebel Jenő	sz. Budapest 1896.	Údvar	olaj	77x100	j.a.s. 1936.	+
49.	Perlrott-Csaba Vilmos	sz. Békéscsaba 1880.	Cigánytor	olaj	74x100	j.a.s. 1922	Ajtánók
50.	Pippl-Eónai József	sz. Kaposvár 1861. + 1927.	Isonzó	past.	42x52	b.a.s.	Fränkel József
51.	Schönberger Armad	sz. Galgóc 1885.	Csendélet	tmp.	60x80	j.f.s.	+
52.	Sz. nyei-Oláh István	sz. Debrecen 1893.	Pallagi felhők	olaj	46x54	b.a.s. 1931.	Aszalos Imre dr.
53.	Simon János György	sz. Triest 1894.	Párisi külváros	olaj	58x59	j.a.s.	Ajtánók
54.	Szobotka Lajos	sz. Zalaegerszeg 1880.	Kamarásduna	olaj	72x99	j.a.s.	+
55.	Szőnyi István	sz. Ujpest 1894.	Fekvő vénusz	olaj	130x150	b.a.s. 1927.	+
56.	Tihanyi Lajos	sz. Budapest 1885.	Szoba belsője	past.	55x50		Fränkel József
57.	Ternyai János	sz. Hódmezővásárhely 1869. + 1937.	Borulás az alföldön	olaj	42x52	j.f.s.	Baja város
58.	"	"	Szigonyi-rézlet várványai	olaj	55x42	b.a.s.	"

390

Sor- szám	A művész neve	Adatai	A kép címe	neme	mére- te	jelzése	Az adakozó neve
59.	Vitz Béla	sz. Mahala 1887.	Kompozí- ció	olaj	72x100		Bartha Ferenc dr.
60.	Vass Elemér	sz. Buda- pest 1887.	Csendélet	olaj	65x81	b.a.s. 1936.	+
61.	Vidovszky Béla	sz. Gyoma 1883.	Hegyvidék	olaj	55x70	b.a.s. 1926.	+
62.	Zádor István	sz. Nagyki- kinda 1882.	Sárga Blazcs nőgy	olaj	43x40	j.f.s. 1930.	+

S z o b r o k .

1.	Beck András	sz. Buda- pest 1911.	Szőnyi István arcképe	terra- kotta	15x15x30	1937.	+
2.	Beck Ö. Fülöp	sz. Pápa 1873.	Női portré	"	20x20x40		+
3.	Bokros-Birmann Dezső	sz. Ujpest 1889.	Arcmás	"	15x15x30	1936.	+
4.	Csorba Géza	sz. Liptó- ujvár 1892.	Thália	"	13x13x50		+
5.	Medgyessy Ferenc	sz. Debrecen 1881.	Relief	"	43x55		+
6.	"	"	Ülő nő	"	16x20x38		+
7.	"	"	Ülő leányka	műkő	34x70x104		+
8.	Pátzay Pál	sz. Kapuvár 1896.	Ártinger néni	gipsz	20x20x35		+
9.	"	"	dr. Cseh-Szombaty László arcképe	terra- kotta	28x20x50		+
10.	"	"	T.T. arcmása	"	20x20x36		+
11.	Székesy Zoltán	sz. 1896.	Torrero	Fa	20x10x62		Ajánlat
12.	Vilt Tibor	sz. Budapest 1905.	Tépelődő	terra- kotta	26x22x88		+

100

Nagy István terem képei.

/sz. Csikyszerda 1873. + Baja 1937./

Izlése Az adakozó
neve

a.s. +

a.s. +

a.s. +

a.s. +

a.s. +

a.s. +
35.

+

s. +

s. +

6.

s. Fränkel
József

s. +

3.

Ajánlók

5. +

+

Ajánlók

Kubinyi
Sándor

+

+

+

Sersz.	A kép címe	jelzése	neme	mérete	Az ajándékozó
1.	Tópart	1926.	pastell	34x44	özv. Nagy Istvánné
2.	Gyilkos tó	1926.	"	32x45	"
3.	Dunaparton	1930.	"	32x45	"
4.	Anyám szobája	1914.	"	30x42	"
5.	Tél Bakonyban	1926	"	48x62	"
6.	Birsalmák	1930	"	44x51	"
7.	Kolozsvári temető	1923	szénrajz	30x42	"
8.	Erdő szélén	1926	pastell	32x44	"
9.	Hazafelé	1926	"	32x46	"
10.	Balaton	1927	"	30x44	"
11.	Csiki falu	1907	"	30x40	"
12.	Szántás erdőben	1927	"	31x44	"
13.	Tehenek a parton	1929	"	46x60	"
14.	Ősz bakonyban	1927	"	52x70	"
15.	Virág csendélet	1933	"	45x64	"
16.	Leányka /őzike/	1929	"	48x70	"
17.	Napraforgók	1930	"	48x60	"
18.	Édesanyám	1905	"	28x40	"
19.	Virág csendélet	1933	"	46x64	"
20.	Kaszálók	1927	"	50x60	"
21.	Hartai tóparton	1931	"	45x62	"
22.	Lovak Balatonparton	1927	"	32x44	"
23.	Sajkási házak	1928	"	34x50	"
24.	Boglya	1927	szénrajz	34x45	"
25.	Gémes kut	1928	pastell	30x44	"
26.	Legelő állatok	1926	"	32x45	"
27.	Baka	1916	"	32x46	"
28.	Mély ut Porván	1928	"	50x69	"
29.	Virágok köcsögben	1928	"	42x59	"
30.	Őnarcok	1924	szénrajz	32x46	"
31.	Erdélyi házak	1926	pastell	32x45	"
32.	Félegyházi tanyák	1923	"	30x44	"

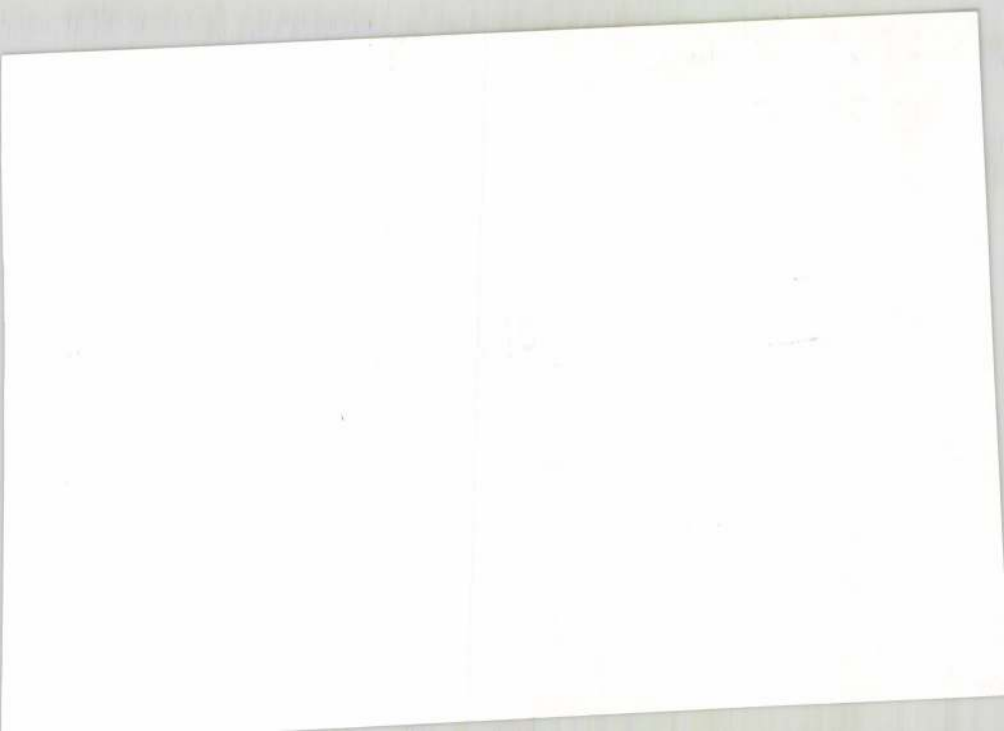
OLTVÄDYI lwe wigrift

Olsoy Always lwe

OLTVA'NYI Imre

90 2. 65

Új Művészet

UTÓSZÓ

OLTVÁNYI IMRE 1893–1963

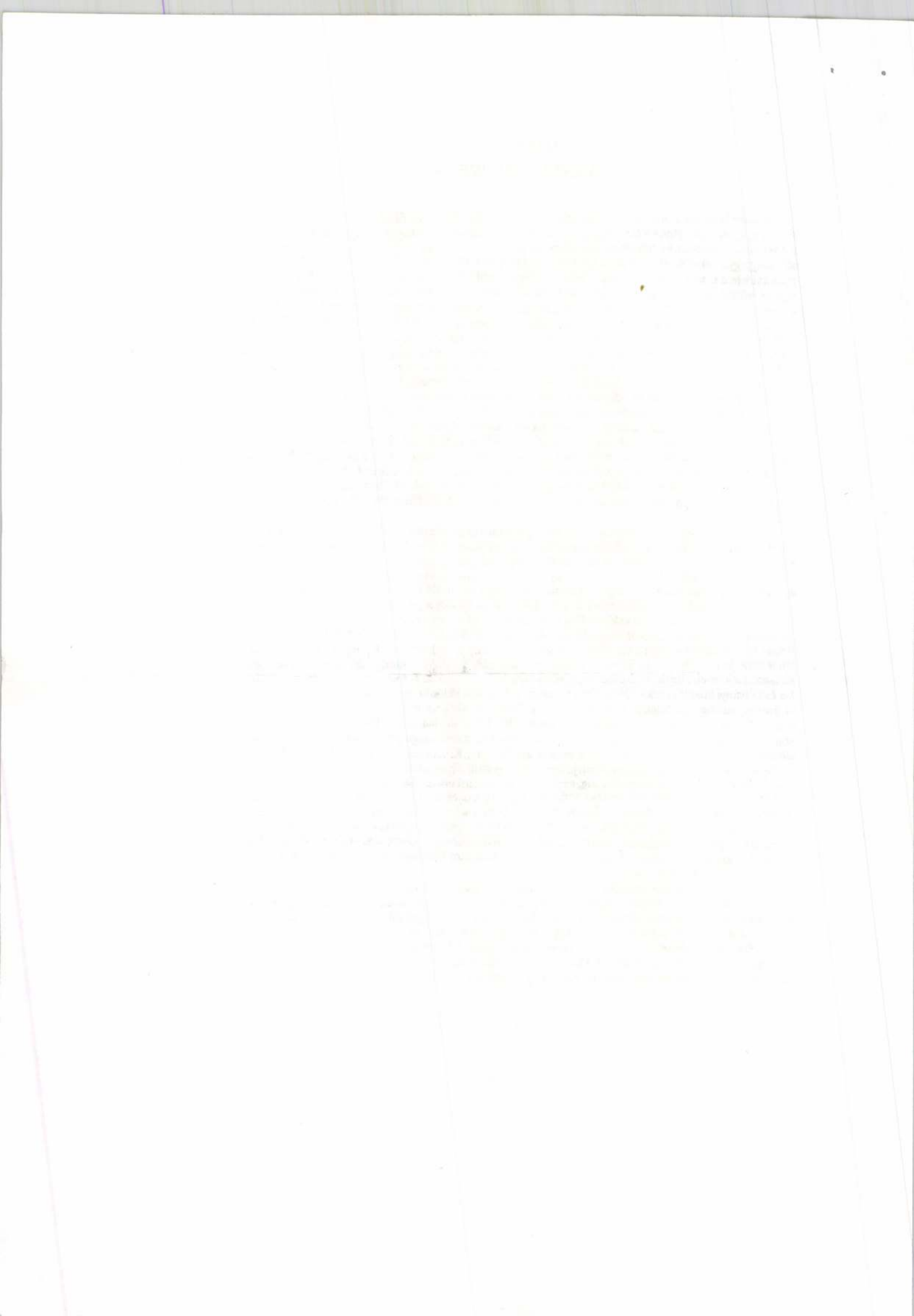
Oltványi Imre közel három évtizedet átívelő művészeti írói életművéről ad számot *Összegyűjtött írásainak* gyűjteménye. Noha a teljesség igényével készült, természetszerűleg nem kaptak itt helyet a kéziratos naplói¹, amelyek köztörténeti, családi eseménytörténeti vonatkozások mellett művészeti, politikai stb. megjegyzéseket is tartalmaznak. (A naplókban csupán a Pécsi Józsefről szóló, Oltványi halála után nyomtatásban is megjelent nekrológot közlöm.) Nem kerülhettek e válogatásba Oltványi fiatalkori, újságírói működésének cikkanyagai, irodalmi kritikái², közgazdasági cikkei, fordításai³ s politikusi visszaemlékezései, 1956 és 1957-es naplói sem.⁴ Mindezek kötetbe gyűjtése egy másik Oltványit rajzol föl, míg itt a kitűzött cél a kiadói szándékkal is megerősítve: Oltványi művészeti-írói munkásságának teljeskörű bemutatása volt. S ha ezt sikerült megközelítően teljesíteni, akkor talán egy érvényes építőkővel erősödhetett az a szellemi épület, amit Oltványi fölhúzott, s aminek a teljes megismerését Oltványi közelgő centenáriuma is sürgeti, sürgetheti. Oltványi önéletrajzaiból azért idézem a terjedelmesebbet, hogy a legilletékesebb, az érintett által összeállított adatsor álljon rendelkezésre.⁵

Oltványi művészettörténeti fölkészültségéről, tájékozódóképességéről kevés megbízható tudunk. Kéziratban, hagyatékában megmaradt verseiből és az első világháborús naplójából kiteszik, hogy művésznek, költőnek, poétának készült. A későszecesszió szenvedő, spleenes attitűdjé kialakuló személyiségét is megérintette. Ehhez nyilvánvalóan tápláló háttérként szolgált fiatalkori újságírói tevékenysége, mely föltétlen összekötöttet, sőt bejáratot biztosított számára a bohémebb művészvilágba. Pesti bölcsészként hallgatott, hallgathatótt művészettörténetet, s nyilván hamar kialakult érdeklődése a múzeumok s a friss kiállítások iránt. Tájékozódása irányulásában, ízlése fixálódásában meghatározó szerepe lehetett apósának, a modern művészet fontos istápolójának, Rózsa Miklósnak (Oltványi 1923-ban nősült).

Oltványi első, Egry József művészetéről szóló publikációja és házassága között nyolc év telt el. Ezek Oltványi sikeres banki pályakezdésének, politikai pályaindításának és családalapításának az évei. Művészeti kapcsolatai, személyes kontaktusai is ez időtt alapozódtak meg, nyilvánvalóan Rózsa Miklós mellett, az ő társaságába beilleszkedve. A művészetet ismerni, megismerni vagy művészetről értő módon írni – egymástól nagy távolságra eső dolgok. A banki tisztviselő, a politizáló Oltványi azonban messzemenően ambicionálhatta bekapcsolódását a művészeti írásba. Rózsa Miklós segítő támogatása, szakmai biztatása s kapcsolatrendszere nélkül valószínűleg nem lett volna lehetősége erre. Oltványi meg is vallotta ezt: „Művészeti felfogásom kialakulásában Rózsa Miklóson kívül Réti Istvánnak köszönhetek a legtöbbet”.⁶ Rózsa Miklós szakmai háttérrel lehetett számára arra, hogy nem lép ingoványos, bizonytalan talajra. Igaz, a 10-es évek forrongó avantgárdja meghűlt, a katolikus neobarokk ideje ez, a bethleni konszolidáció évei, Horthy első évtizede, a 20-as évek Magyarországa. A fölfedező, kockázatvállaló Rózsa és Oltványi között generációs és ízlés-, valamint habitusbéli különbségek is adódtak. Rózsa felfedező bemutatónak, mindig újat létesítő szervező volt, míg Oltványit inkább a már visszaigazolt, ismert értékek vonzották. Az ő célja nem az új művészeti értékek föltáró bemutatása, úttörő fölfedezése volt, hanem a konzerválás, ismert értékek propagálása. Írói és szerkesztői munkássága persze nem nélkülözte a kockázatvállaló magatartást, a fölfedezést, a merész kiállást sem. Különösen így van ez a *Magyar Művészet* szerkesztői munkájával. (A lap az erősen jobbra tolódó politikai hangulatban és hisztériakeltésben jutott el az 1938. december végi megszűnéséig, amikor is a lap kiadási engedélyét nem hosszabbították meg.)

Oltványi művészeti írói magatartása, fölkészültsége, a jól tájékozott értelmiségi attitűdjé nyomon kísérhető az írásaiban. S általánosan elmondható az is, hogy a sokat olvasó, művelt, több nyelven olvasó-író polgár alapmagatartása meghatározónak látszik. A művészetet ünnepeknek, a lélek ünnepeinek tartja, a pihenés széppé, harmonikussá tételére a legalkalmasabb eszköznek. Olyannak, ami a hétköznapi hajszalókból kiemeli az embert. A mire való a művészet kérdésre Oltványi válasza: „amit a művészettől elvárhat: az élet szebbik mását”.⁷

Legelső, nyomtatásban megjelent művészeti írásában Oltványi kísérletet tesz a remekmű megfogalmazására („A művészi alkotás összhangzatos és összefoglaló eredménye a remekmű, amely egyetlen lehetséges és végleges megfogalmazása egy adott koron belül a jelenségekről vagy dolgokról való művészi felfogásnak”⁸) s későbbi írásaiban is figyel erre, igyekszik fontos műveket, művészeket ismertetni. Ezt az elvet az *Ars Hungarica* könyvsorozat szerkesztőjeként is törekszik betartani. A Genthon István szerkesztői kezébe átvett munkának Oltványi azt a határozott célt szabta, hogy szükséges „a sorozatot monografikus magyar művészettörténeté [...] fejleszteni”, s továbbá azt, „hogy elsősorban az élő

művészekkel foglalkoznak". S hogy a szerkesztő Oltványi számára kik fontosak az élő művészetből? E kérdésre ugyanezen ismertetőjében válaszol. Úgy értékeli, hogy a 30-as évek elején végbement „az a nyilvánvaló értékátalakulás, amely Berény, Szőnyiék nemzedékét mostanában az élre emelte”.⁹ Így érthető, természetesen, hogy a megnevezettek generációja valóban kiemelkedő tagjairól íródtak az *Ars Hungarica* kötetek. Oltványi érdeklődésének megvoltak a határai. Mivel szorosan kötődött a Greshamhoz, ami attól bármely irányban eltért, neki az kevésbé tetszett. S hogy ettől az idők folyamán eltért, kényszerült valamiképp eltérni a szerkesztő, annak az is oka többek között, hogy a megjelölt generáció számottevő alkotói, vezető művészegyenisei kis számban jelentkeztek. Persze a kortársi generációja elé is tekint a szerkesztő, sőt a régi magyar művészetéről is hírt ad a sorozat.¹⁰

Furcsábbnak tartható Oltványi önjellemzése, az a mód, ahogy saját Egy-könyvét aposztrofálja: „Írása (mármint Oltványié) eléggé újszerű kísérlet a magyar művészeti irodalomban. Egyrészt fogalmi nyelvre akarja fordítani a festészet sui generis tartalmát és nyelvét, másrészt (...) Egy pszichikumából kívánja levezetni művészetének sajátosságait”. Oltványi az egész *Ars Hungarica* sorozatot kísérletnek fogja föl, s „talán a sorozat munkatársainak együttműködése megteremti azt a képzőművészeti esszényelvet, amelynek egyértelműsége alkalmas lesz arra, hogy a művészeti tanulmányok a nagyközönség részére is legalább olyan hozzáférhetőek legyenek, mint az irodalmiak”. Szimpatikus és fontos célkitűzés ez: a képzőművészeti esszényelv megteremtése. Az elvek idealisztikusak persze, hiszen nem teremtődött meg egy sajátos képzőművészeti esszéstílus – ahogy ezidőt a magyar irodalmi esszé virágkorát élte Bálint György, Németh László, Cs. Szabó László, Szerb Antal és mások munkáiban –, és a pár ezres megjelenésű *Ars Hungarica* kötetek természetesen nem a nagyközönséghez, hanem a szűkebb szakközönséghez jutottak el. Mindennek ellenére, illetve mindezek mellett is fontos, művészettörténeti fontosságú volt a sorozat el. Mindennek ellenére, illetve mindezek mellett is fontos, művészettörténeti fontosságú volt a sorozat kiadása, fontos, s a 30-as években izmosodó életművek publikálása. Egy-két tanulmányát (pl. Tolnai Károly Ferenczy Noémi-kötete) a mai napig szükséges forgatni, a választott művésztől megkerülhetetlen alampunkának tudjuk. A művészettörténeti értékelés szerint az *Ars Hungarica* sorozat a „korszak legjelentősebb művészeti könyvsorozata”.¹¹

Oltványi művészeti írói érdeklődésének középpontjába elsősorban Egy József és Derkovits életműve tartozott. (Ő írta s jelentette meg az *Ars Hungarica* sorozatban az első önálló köteteket művészetükről.) S persze a 30-as években hamar kiegészült a Gresham-asztal tagjaival, a Szinyei Merse Pál Társaság,¹² a KUT (Képzőművészek Új Társasága) s az École de Paris vezető művészeinek az ismertetésével. Oltványi művészeti cikkeinek palettáján Szőnyi István, Bernáth Aurél, Berény Róbert, Mattyasovszky-Zsolnay László, Diener-Dénes Rudolf, Ferenczy Noémi, Iványi-Grünwald Béla, Basch Andor, Vilt Tibor, Pátzay Pál, Vidovszky Béla neve említhető többek között. Egyről és Derkovitsról többször és több lapban, folyóiratban helyezte el gyakran azonos vagy csak csekély eltérést mutató cikkeit. Ez a gyakori újraközlés más művészekről szóló cikkeivel is előfordult.

Oltványi írásaiban találunk példát, példákat az öncélú, önmagáért való (nyugodtan hozzátehetjük: riasztó) esztétizálásra: "Erőteljes, tágtüdejű lélekzésük van a festményeknek: cselekvően kapcsolódtak az életbe".¹³

Oltványi a sajátos képzőművészeti esszényelv kialakítására törekvést természetesen magára nézve is kötelezőnek érezte. Ezen akarát, tudatos szándékolttság jegyében igyekezett sajátos fogalmakat használni, elmozdulni egy egyéni terminológia kialakítása felé. Persze felemás eredménnyel, hiszen semmiféle szakmai visszhangra nem talált kísérlete, ami egyébként úgy is hathat bizonyos szempontból, mint a túlesztétizálás terméke. Az egyénien használt fogalmak egyike-másika pedig szócsinálmánynak hat. Pl. Pátzay szobraival kapcsolatban emlegetett (de részletesebben, fogalmilag meg nem határozott) "részarány", "célszobrászat" "stílkritika" fogalmak a szöveg fölött lebegnek. Mert a "részarány" lehetne a részeknek az egészhez való viszonya, egy méret-arány viszonyrendszer. De Oltványi misztifikálja inkább a fogalmat, így: "A vasszigorú részarány zártsága, az újjuló léptékek izgató játéka bonthatatlan összefüggést teremt és alkalmat ad a szobrász formai kézírásának érvényesülésére akkor is, amikor csak egy művész gondolat hevenyebb lejegyzéséről van szó".¹⁴ Azt hiszem, hogy ez költői magasrepülés, amit értelmezni alig lehet. De nézzük tovább, még mit mond Pátzayról: "Ez az ízléses képírás teszi egyik főértékét a *Fésülködő nő*-nek, amelyen a részarányosság pompásan fékezi a szobor zökkenő ritmikáját". Szó-lévgvár, szó-mágia, betű-halom. Oltványi igen impulzív, lázasan lelkesedő s nagy teherbírással dolgozni, szervezni tudó egyénisége költői túlzásai közé kell sorolnunk az efféle inkriminálható részleteket. Azt már említettük, hogy művészeti írói érdeklődésének centrumában Egy és Derkovits művészete mellett a Gresham-kör a Szinyei Társaság tagjainak munkássága állott. Az idő előrehaladtával, a 30-as évek második felében ez a fajta esztétikai meggyőződés erősen különbözött a hivatalos irányzatoktól: a kormány támogatta műcsarnokiaktól, a római iskolától s az 1944 tavaszáig, a nyilas hatalomátvételig folyamatosan erősödő német művészeti befolyástól. Oltványinál is föllelhetünk egyfajta visszavágyódást a Trianon

The first part of the document discusses the importance of maintaining accurate records of all transactions. It emphasizes that every entry should be supported by a valid receipt or invoice. This not only helps in tracking expenses but also ensures compliance with tax regulations.

In the second section, the author outlines the process of reconciling bank statements with the company's ledger. This involves comparing the bank's record of deposits and withdrawals against the internal accounting records to identify any discrepancies.

The third section covers the preparation of financial statements, including the balance sheet, income statement, and cash flow statement. It provides a step-by-step guide on how to calculate each component and how they relate to one another.

Finally, the document concludes with a summary of key points and a reminder to review all records regularly to ensure the accuracy and integrity of the financial data.

előtti Magyarországra. ("A magyar nemzet sem adta fel – s nem adja fel ma sem – reményét a nagy nemzeti föltámadásnak"¹⁵), s kísérletet tett a magyar festészet nemzeti sajátosságainak a megfogalmazására. "Nemzeti sajátosságaink: a szín mindenek felett való uralkodó szerepe a forma fölött, az érzékletességet lágyan kendőző érzelmesség, a természethez való hűséges simulás, a képzeletnek a szerkesztés szigorú logikája felett való uralma, a festői harmóniák lírája".¹⁶ Gerevich Tibor s a római iskola kizárólagosságra törekvő magatartását¹⁷ ugyanúgy elutasította Oltváni, mint a német művészeti befolyást. Oltváni finom és burkolt célzást tesz a római iskoláról 1939 márciusában: "mostanában az olasz iskolák homályos és hangos stíluskeresésének idejében".¹⁸ A *francia művészet varázsában* című cikkében¹⁹ Oltváni a francia művészet dicséretét zengi, s ellenpontként említi: "Hosszú évek óta nyakig ülünk a "propagandában". (...) A politikai propaganda tartalmatlan jelszavai úgy zümmögnek körülöttünk, mint a mérges darazsak. Már azt sem hallod, ha a romboló zsvajban a szellem, a művészet nemesen félénk hangja elbűvölő dallamba kezd. Hiába szavának varázsa a "világnézeti" propaganda üstdobjainak robajával nem tudja fölvenni a versenyt". Alig lepezett, már szinte nyílt németellenessége ez Oltvániénak. Ennek személyes motivációjához hozzá kell számítanunk a *Magyar Művészet* folyóiratnak a szélsőjobboldali körök általi ellehetetlenítését, támadásait végeredményét, a folyóirat megszűnését.

Oltváni a *Magyar Művészet* szerkesztését Majovszky Páltól felelős szerkesztőként²⁰ az 1935. évi 3. számtól vette át (amikor Majovszky betegsége elhatalmasodott), s az 1938. évi 12. számig végezte. A lap iránya, szerzői gárdája alapvetően nem változott. A szerzők között Kállai Ernő, Lázár Béla, Rózsa Miklós, Ybl Ervin, Elek Artur, Herma Lipót, Farkas Zoltán, Hoffmann Edith egyaránt megtalálható volt. Igaz, hogy sem az erősödő német művészeti befolyásnak, sem a római iskolának nem szolgáltatta ki a lapot. Kritikák is jobbról érték, ráadásul olyan elsöprően, hogy a lap sorsát is megpecsételték. A szélsőjobboldali *Magyarság* című lap frontális, Oltváni s a *Magyar Művészet* elleni támadása az *Ars Hungarica* sorozatot sem kímélte. Legfőbb vád a felelős szerkesztő, Oltváni ellen az, hogy "a lapot teljes mértékben átjászotta a szabadkőműves, zsidó, kommunista és a nemzetközi zsidó szellemiség mákonyától megfertőzött keresztény művészek számára".²¹

A *Magyar Művészet* megszűnte, pontosabban lapengedélyének meg nem hosszabbítása után Oltváni az alább tárgyalandó műgyűjtői-múzeumszervezői tevékenységi köre mellett a 40-es évek első felében még kritikusai, művészetkritikusai munkával, tárlatismertetőik és könyvrecenziók írásával s közlésével bővítette munkásságát. (Ezen cikkei a *Magyar Nemzet*ben jelentek meg 1941 márciusa és 1944. február 29. között.)

Oltváni művészeti írói életművében külön, sajátos fejezetet alkot a *Magyar Nemzet* hasábjain folytatott, hároméves kritikusai tevékenysége. Azt lehet mondani, hogy az aktuális tárlatok és művészeti könyvek ismertetésével a művészeti élet sűrűjébe érkezett. Korábban kialakult és megszilárdult elvrendszere, a művészetről vallott felfogása, értékítélete olvasmányos, napi újságcikkébe öltött testet. Ezzel persze nem adta föl, alapvonásaiban nem módosult a hozzáállása, a művészethez való viszonya sem. Bizonyos pontokon azonban keményebb és harcosabb lett. Erőteljesebben kiállt saját igaza, cikkeiben megfogalmazott elvei mellett. Fogalmazása is árnyalatosabb, olykor erősebb lett. Gúnyoros-lehengerlő, megsemmisítő címkézésére lehet példa Nagy Zoltán és Balás-Piri László minősítése, „kígyóhajlékonyságú perc-emberkék”-nek nevezi őket.²² Oltváni felkészültségének s ízlésének a határait jelzi, hogy pl. Vajda Lajos jelentékenységet, életműve művészi fontosságát nem tudta fölismerni s olvasói elé tárni. Liberális, polgári szemléletű művészetfelfogásába, polgári esztéticizmusába²³ Vajda műve már nem fért bele.

A koalíciós években hangsúlyeltolódás következik be Oltváni életében, tevékenységi területén. A két háború közötti évtizedekben banktisztviselőként, bankvezetőként, humánus értelmiségiként, közíróként, szerkesztőként s műgyűjtőként tevékenykedett. A 40-es évek második felében magas beosztásokban vállalt közhivatalt. A korábban is politizáló Oltváni politikai pályája s szerepvállalása teljesedett ki ekkor. A Független Kisgazdapárt aktív tényezője, a párt polgári tagozatának megalapítója, a baloldali szárny egyik vezető egyénisége. Pénzügyminiszterként,²⁴ majd a pályája legvégén a Magyar Nemzeti Múzeum elnökeként s a Szépművészeti Múzeum főigazgatójaként dolgozhatott a művészetért.

Oltváni Imre pályája a XX. század húszas éveitől az 50-es évek elejéig sajátos ívet rajzol föl, s jellemzően gazdag rétegezetséggű. Hiszen bankos tevékenységét a Magyar Nemzeti Bank elnökeként s pénzügyminiszterként zárta le. Politikusként kisgazdapárti nemzetgyűlési képviselőséghez s a svájci (Bern) nagykövetségi beosztáshoz jutott el.

Művészetírói, kritikusai tevékenysége 1944 márciusa után több mint fél évtizedre megakadt. Az 50-es években, kényszernyugdíjazása éveiben keserű szájjal búcsúztatta el a barátait, azokat, akik művészként s emberként egyaránt sokat jelentettek számára: Egry József, Szőnyi István, Kállai Ernő, Pécsi József. Ekkor már nem foglalkozott behatóan kortárs művészettel. Munkácsy életrajzi leveleit s a

Munkácsy-kiállítás oeuvre-katológusát publikálta,²⁵ s egy a szokásosnál részletesebb recenziót Farkas Zoltán Paál László könyvéről.²⁶ Oltványi Munkácsy publikációival jutott legközelebb a művészettörténet módszerének szakszerű alkalmazásához, a hiteles művészettörténeti munkához.

Oltványi sokágú és igazán sokszínű tevékenységi területeiből műgyűjtői-múzeumszervezői munkája visszavezet bennünket a 30-as évekhez, művészeti szempontból legaktívabb évtizedéhez. A Petrovics Elek ösztönözte kortársi magyar műgyűjtés fellendüléséről írta 1943-ból visszatekintve Oltványi: „A világháború alatt ellankadt magángyűjtés az ő sugalló ösztönzésére lendült fel újra. Céltudatos, de mindig tapintatos propagandája nélkül aligha keletkezhetek volna olyan magángyűjtemények, amelyek hovatovább az élő művészet legnagyobb értékeit halmozzák fel, mint pl. dr. Cseh-Szombathy László, Fruchter Lajos, Márton Ödön, Radnai Béla és Szilágyi Sándor gyűjteménye.”²⁷ Oltványi ugyan nem írta le, szerényen elhallgatta, de a főnti felsorolásba saját magát is beleérthette, ráadásul motorként, másokra is ható, a kortársi művészet gyűjtése terén vezető műgyűjtőként a 30-as évtizedben, a Gresham-asztaltársaság vonzaskörébe kapcsolódó gyűjtőknél. Fruchter Lajos *Művészek és műalkotások között* című visszaemlékezésében vallja, hogy Oltványi gyűjteményében milyen meghatározó inspirációt, gyűjtői példát jelentett a számára. „Meglátogattam Oltványiékat. Lakásuk nagyon szép volt, de ennél jobban érdekelt, sőt egyenesen lebilincsel a benne lévő festmények soha nem látott újszerűsége. A falon olyan művészek alkotásai, akiknek a nevét ez ideig sohasem hallottam, vagy ha hallottam is, nem maradtak meg emlékezetemben, Egry, Bernáth, Berény, Szőnyi, Szobotka, Derkovits. A gyűjtemény legjelentékenyebb részét Egry József gyönyörű képeinek sorozata alkotta. Bernáth Aurélnak egy nagyon szép tájképe is nagyon tetszett, de ami valósággal lázba hozott, mégis a gazdagon képviselt Egry művészete volt. Hatása megrendített. Teljesen megfeledeztem mindenről. Úgy el voltam merülve a képek nézésében, mintha más nem is lett volna a világ.”²⁸ Oltványi s az Oltványi-gyűjtemény közvetlen hatása a Fruchter-gyűjtemény mellett még kimutatható a Szilágyi Sándor-, a Cseh-Szombathy László-, a Márton Ödön- s a Köves Oszkár-kollekcióknál is. Oltványi magángyűjteménye, annak arányai, az egyes festőktől s szobrászoktól bekerült darabok természetszerűen voltak harmonikus viszonyban az írásaiban képviselt művészeti nézeteivel, ízlésével.²⁹

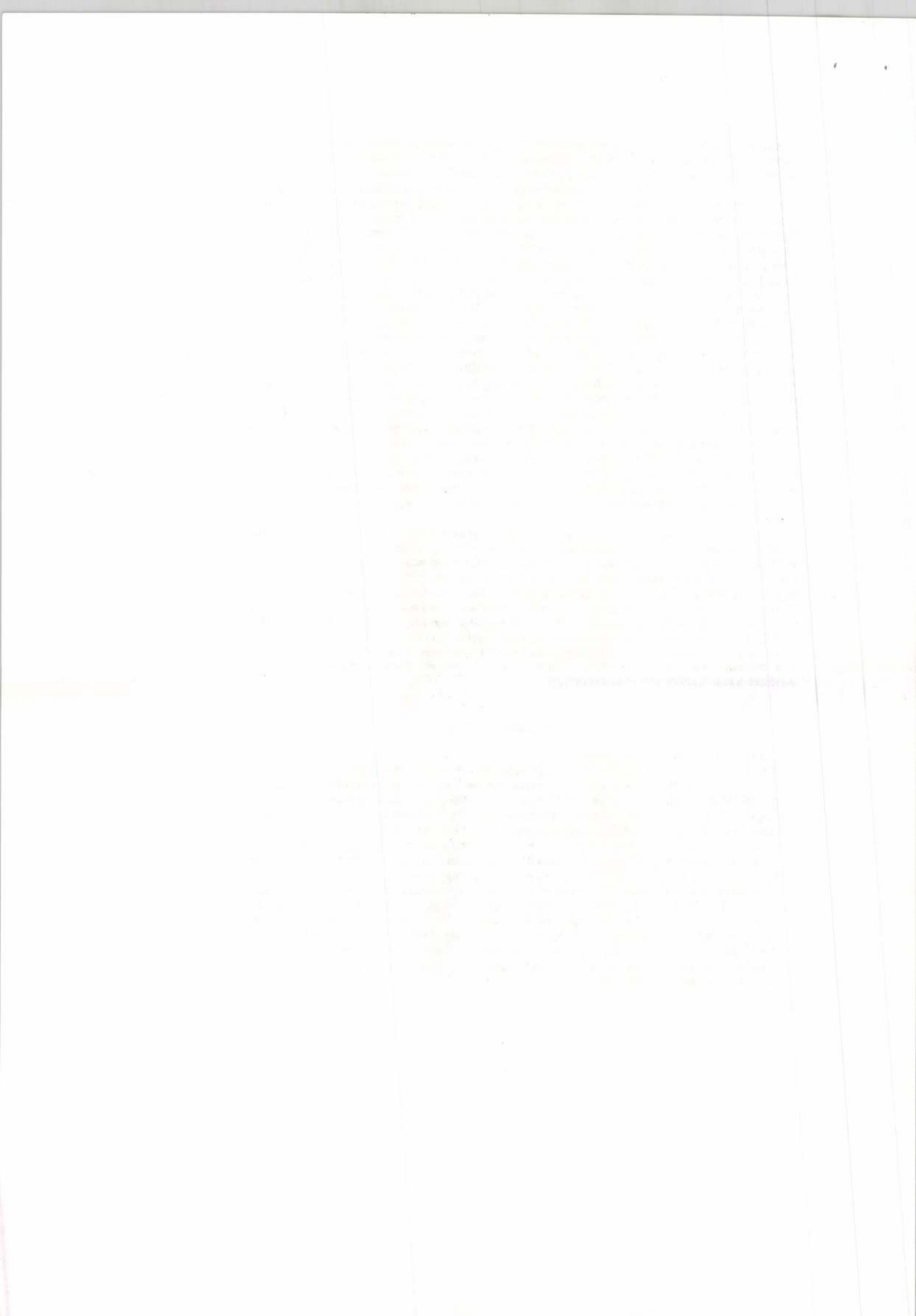
Oltványi dinamikus egyénisége, páratlan szervezőkészsége s tehetsége jól hasznosult abban a sajátos előkészítő, szervezőmunkában is, ami a bajai múzeum 1936-os megalapításához, illetve megnyitásához vezetett.³⁰ Ez a gyűjtemény sajátos, saját korában, sőt a XX. századi magyar műgyűjtés történetében is páratlan provenienciájú. Ugyanis nem csak Oltványi magántulajdonú műtárgyaiból képződött (ahogy sokáig tévesen állították³¹), hanem művészek és műgyűjtők, Baja város és magánszemélyek adományából állt össze végül is. Meglehetősen széles skálájú, Oltványi művészeti írói horizontját jóval kitérítve. Képes ez a bajai, 1936-tól múzeumi gyűjtemény a 30-as évek magyarországi képzőművészetének meghatározó összképét érvényes és helyes művészettörténeti arányossággal és hitelességgel bemutatni.³²

Oltványi életművének – az itt közreadott írásai mellett – önzetlen múzeumlapítói munkálkodása az a tevékenységi kör, ami őt leginkább tülelmi saját korán, ami elsődlegesen biztosítja munkássága művészet- s múzeumtörténeti jelentékenységét.

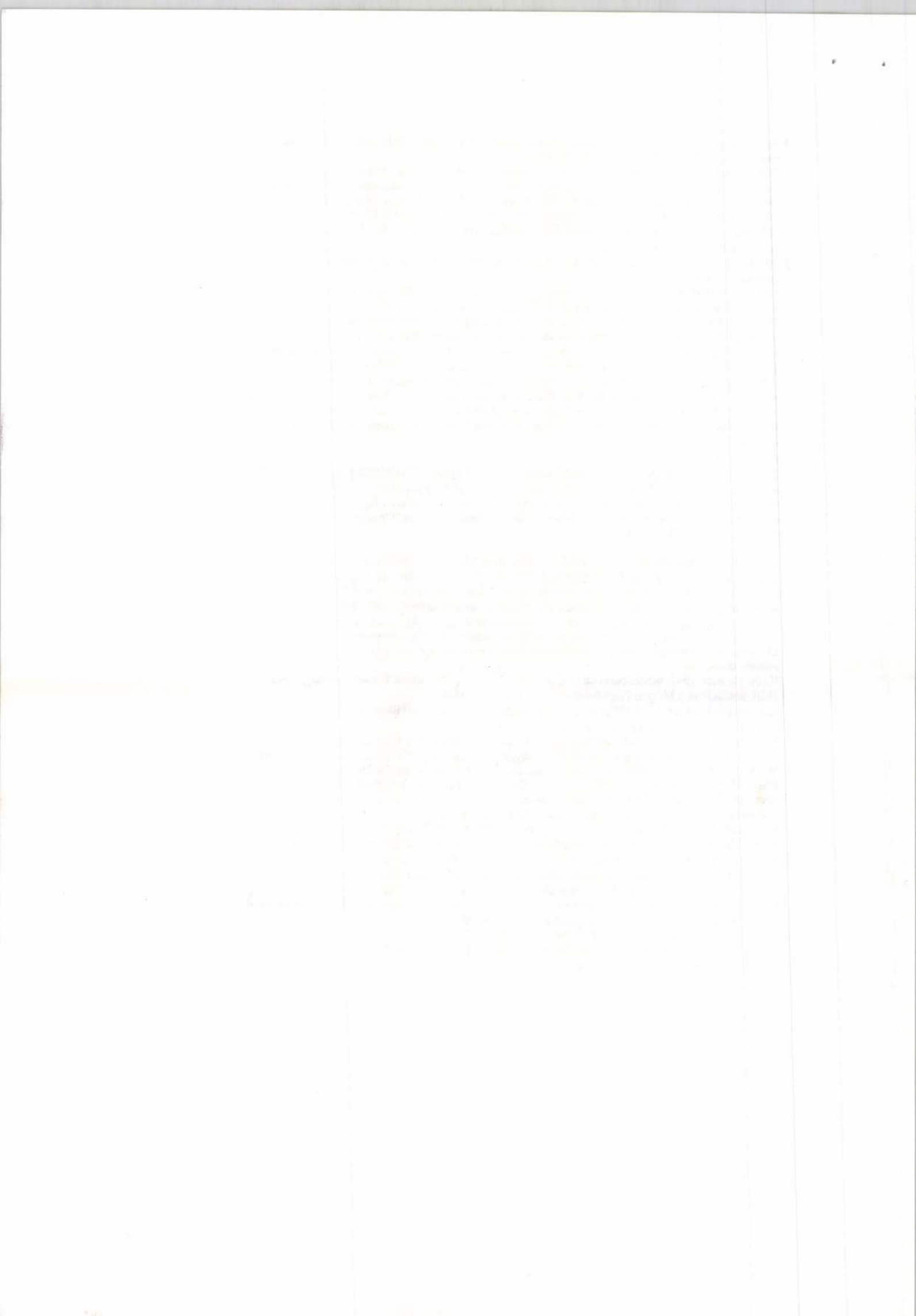
Jegyzetek

1 Leánya, Oltványi Noémi (Bp.) tulajdonában.

2 A teljesség igénye nélkül sorolom föl Oltványi széles körű érdeklődését is jelölő cikkeit: *Gyóni Gézaról*. Bácsmegeyi Napló, 1913. nov. 13.; *Sem ma este, sem soha* (Hatvany Lili színdarabjáról). Budapesti Hírlap, 1930. április 8.; *Öt millió magyar a Golgotán* (Nagy Ferenc könyvéről). Független Kisgazda, 1932. március.; *Mi a megoldás?* Független Kisgazda, 1932. ápr. 3.; *Hitéletünk problémái*. A Hítel, 1932. okt. 20.; *Arisztokrácia és humanizmus*. Auróra könyvek, 42–46.; *Utolsó találkozás Gaál Gasztonnal*. Független Magyar Újság, 1942. ápr. 23.; *A falu alakítsa ki az új magyar kereskedő társadalmat*. Független Magyar Újság, 1942. július 24.; *Korszerűtlen elmélkedés*. Független Magyar Újság, 1942. szept. 25.; *Új magyar történelem* (Balla A. könyve). Független Magyar Újság, 1943. márc. 4.; *Miért szervezkedik a Független Kisgazdapárt?* Független Magyarország, 1943. június 28.; Független Magyar Újság, 1943. július 1.; *Helyes úton járunk*. Független Magyarország, 1943. aug. 9.; Független Magyar Újság, 1943. aug. 12.; *Csodás páfördülés*. Független Magyarország, 1943. szept. 6.; *Szellem, igazság, szabadság* (Serédi beszédei). Független Magyar Újság, 1943. szept. 9.; Jelenkor, V/19. sz.; *Bartók Béla*. Jelenkor, V/23. sz.; *Megvédjük a demokráciát*. Független Magyarország, 1947. január 7.; *Kalandorok*. Hírlap, 1947. jan. 8., május 24.; *Magyarország válaszáton*. Politika, 1947/8. sz.; *Miért állunk a baloldalon?* Politika, 1947/11. sz.

- 3 Szergej Prokofjev: *Önéletrajz és írások*. Zeneműkiadó Vállalat, Bp. 1962.; Arthur Honegger: *Zeneszerző vagyok*. Zeneműkiadó Vállalat, Bp. 1961.
- 4 Oltványi kéziratban maradt politikai írásai, visszaemlékezései, naplói: *Albrecht főhercegnél*, 1932. szept. 12.; *Kormánybiztosság a zsidó vagyonok kezelésére*, 1943. júl. 7.; *Vácsorán Vorosilov marsallnál*, 1945. szept. 8. (Megjelent Oltványiról szóló rövid bevezetőmmel: Magyar Nemzet, 1989. július 22., 24.); *Nagy Ferenc miniszterelnök lemondása*. 1947. máj. 29.) Megjelent: Újhold Évkönyv, 1990/2. 363–383.); *Találkozásom Gruber osztrák külügyminiszterrel*, 1947. szept. 13.; *Napló, 1956. szept. 6.–nov. 7.; Napló, 1957. ápr. 25.–aug. 24.*
- 5 Oltványi Imre dr. 1951. július 10-én, az Országos Szépművészeti Múzeum főigazgatójaként megfogalmazott önéletrajza:
 „Születtem 1893. II. 20-án, Bácsalmáson (Bács m.) Apám (Ártinger János) községi írnok volt Katy máron, majd városi díjnok Baján. Meghalt 1916-ban, Baján. Anyám (Oltványi Erzsébet), meghalt 1947-ben, Baján. Minthogy a IV. gimnázium után szüleim nem tudtak továbbtaníttatni 1907–1910-ig a bajai Kollár A-féle könyvnyomdában és könyvkereskedésben inas, 1912-ig pedig segéd voltam. 1912–1914-ig Baján újságíró voltam. Ugyanezen idő alatt magánúton elvégeztem a gimnáziumot és 1914-ben érettségiztem. 1914. júl.–1918. dec.-ig katonáskodtam. 1919–1920. júl.-ig a budapesti egyetemen jogot és bölcsészetet hallgattam. 1920. júliusban doktorrá avattak. Elvégeztem a budapesti Keleti Kereskedelmi Akadémiát is. 1920–1921. decemberig az Országos Földműves Szövetség titkárra voltam. Megszerveztem az első országos parasztyűlést a Vérmezőn több mint húsz ezer paraszt részvételével. 1922–1944-ig a Magyar Jelzáló-Hitelbank tisztviselője voltam, mint titkár, cégvezető, majd igazgató.
 A felszabadulás után:
 1945. jan. 29-én a Magyar Nemzeti Bank elnökének, 1945. júniusában pénzügyminiszternek, 1945. decemberében ismét a Magyar Nemzeti Bank elnökének, 1947. júliusában rk. követnek és meghatalmazott miniszternek (Svájc, Bern székhellyel), 1948. decemberében a Magyar Nemzeti Múzeum elnökének, 1950. februárjában az Országos Szépművészeti Múzeum főigazgatójának neveztek ki. Jelenleg is ezt az állást töltöm be.
 Politikai működésem:
 1920–1923-ig tagja voltam a Nagyatádi Szabó-féle Kisgazdapártnak. 1930-tól a mai napig alapító és vezető tagja vagyok a Független Kisgazdapártnak. 1943-ban én alakítottam meg a párt polgári tagozatát és tartottam a kapcsolatot a munkáspártokkal. A felszabadulás után (követté történt kinevezésemig) tagja voltam a Budapesti Nemzeti Bizottságnak, majd Nemzetgyűlési képviselő és budapesti tvh. bizottsági tag lettem. Tagja voltam az Országos Politikai Bizottságnak, a parlament pénzügyi és külpolitikai bizottságának, alelnöke az Interparlamentáris Unió magyar csoportjának, elnöke az I.U. svájci konvencióján a magyar csoportnak, alelnöke az I.U. egyiptomi (kairói) konferenciáján a magyar csoportnak.
 Kitüntetésem: 1947. novemberében megkaptam a Magyar Köztársasági Érdemrend nagykeresztjét, 1950. áprilisában a Magyar Népköztársasági Érdemrend I. osztályát.
 Katonai szolgálatom: 1914–1918 decemberéig végig szolgáltam az első világháborúban. 1915. novemberétől 1918. júniusig orosz hadifogságban voltam. (...)
 Irodalmi működésem: Politikai és közgazdasági cikkeim szaklapokban és a Független Kisgazda, Független Magyarország, Jelenkor, Hírlap, Kis Újság, Politika című lapokban jelentek meg. Főszerkesztője voltam 1947-től a Politika című hetilapnak. Művészeti cikkeimet és tanulmányaimat a magyar és külföldi lapok és folyóiratok közölték. 1935–1938-ig (akkor betiltották) szerkesztettem a Magyar Művészet című folyóiratot. Én írtam az első könyvalakban is megjelent monográfiát Derkovits Gyuláról, a kiváló proletár művészről és a most elhunyt Egry József festőről.
 Családi állapotom: 1923-ban nőtültem meg. Feleségem (sz. 1903-ban) az ostrom alatt meghalt dr. Rózsa Miklós művészeti író lánya. Két gyermekem van: Ambrus (sz. 1932. ápr. 1.) most végezte első éves egyetemi tanulmányait, Noémi (sz. 1936. jún. 20.) gimnáziumi tanuló.
 Külföldi utazásaim: Hivatalos és tanulmányútjaim során beutaztam majdnem egész Európát – Európán kívül Egyiptomban voltam hivatalos kiküldetésben. Legtöbbször Franciaországban, Olaszországban, Svájcban, Ausztriában és Németországban fordultam meg. Anyanyelvemen kívül jól beszélek franciául, németül, meglehetősen angolul, gyengén oroszul.”
- 6 A hetvenéves Réti István. Jelenkor, 1943/1. sz. 1. lap
- 7 A rejtett szépségek mestere: Ferenczy Károly. Jelenkor, 1940. 21. sz. 11. lap
- 8 Egry József. Új Szín, 1931/1. sz. 3. lap

- 9 Az *Ars Hungarica* sorozatra vonatkozó idézetek egy helyről valók: Sámán András: *Ars Hungarica*. Magyar Írás, 1934/5. sz.
- 10 A sorozat köteteiből: Genthon István: *Bernáth Aurél*, Ártinger Imre: *Egry József*, Fenyő Iván: *Szónyi István*, Tolnai Károly: *Ferenczy Noémi*, Farkas Zoltán: *Medgyessy Ferenc*, Ártinger Imre: *Derkovits Gyula*, Kállai Ernő: *Czóbel Béla*, Nyilas-Kolb Jenő: *Farkas István*, Körmendi András: *Kernstok Károly*, Gombosi György: *Beck. Ö. Fülöp*, Fettesch Nándor: *A honfoglaló magyarság művészete*.
- 11 Magyar Művészet 1919–1945. I. Akadémiai Kiadó, Bp. 1985. 156. lap
- 12 A Szinyei Merse Pál Társaság évi rendes közgyűlésén 1936. január 31-én dr. Oltványi-Ártinger Imrét rendes taggá választotta. Magyar Művészet, 1936/3. 91. lap
- 13 *Berényi Róbert legújabb képei*. Katalógus-előszó, Frankel Szalon 1937. március.
- 14 Pátzay Pál művészete, kézirat, 1938. II. fele
- 15 A mai lengyel festészet. Magyar Művészet, 1938/4. 104. lap
- 16 Iványi-Grünwald Béla. Jelenkor, 1940/20. sz. 12. lap
- 17 A Jelenkorban, Rippl-Rónairól értekezve (1943/5. sz. 9–10. lap) nyíltan megtámadta Gerevich Tibort, aki egy kassai előadásán állítólag azon gúnyolódott, hogy Rippl nem tudott rajzolni. A támadást, a Jelenkört szerkesztőbizottsági tagként is jegyző, egyébként Gerevich-barát, Szekfű Gyula utasítja vissza. A vita Oltványira vonatkozó következménye: ezen eset után nem szívesen látott szerző a Jelenkorban. – Gerevich Centrál kávéházi asztalát évekkel később Gogolák Lajos idézi meg (Politika, 1947. július 26.), így módon: az asztalnál „csak a római iskoláról lehetett dicsérőleg beszélni, de Rippl-Rónairól szigorú ítélet hirdette két fekete-kávé között, hogy nem tudott rajzolni és felületes és korszerűtlen párizsi; csak a vendégként megjelenő Oltványi őrizte itt meg ítélete és franciás szellem függetlenségét és Szónyi István, meg Pátzay Pál óvatos önállóságát”.
- 18 Mattyasovszky-Zsolnay László. Nouvelle Revue de Hongrie, 1939. március
- 19 Jelenkor, 1940/3. sz. 7. lap
- 20 Oltványi további szerkesztői munkája: rövid ideig tagja volt a Magyar Írás szerkesztőbizottságának (Magyar Írás, 1937/1.), 1947-ben főszerkesztőként jegyezte a Politika című hetilapot (1948. márc. 27-ig, a II. évf. 13. számig).
- 21 (Vigil): A Magyar Művészet folyóirat- és lapengedélyezés. Magyarság, 1939. január 11.
- 22 Könyvek művészekről és művészetéről. Magyar Nemzet, 1943. június 24.
- 23 V.ö.: Magyar Művészet 1919–1945 I. Akadémiai Kiadó, Bp. 1985. 164. lap és Kortársak szemével. Szerk. Pernecky Géza. Bp., Corvina Kiadó, 1967. 44. lap
- 24 Gách Marianne: Oltványi Imre pénzügyminiszter: „A demokratikus kormány mindent elkövet, hogy a magyar szellemi életet felvirágoztassa!” Színház, 1945/2. sz. aug. 22–28.; Cs. Szabó László: Éled a képtár. Új Magyarország, 1945. nov. 21. – Cs. Szabó László „Tisztelő barátsággal a szerző” dedikációjával megküldte Oltványinak a kinyomtatott cikkét. (Oltványi Noémi tulajdona, Bp.)
- 25 Munkácsy Mihály életrajzi levelei. Szabad Művészet, 1950/12. sz. 490–495 lap., A Munkácsy-kiállítás oeuvre-katalógusa, Bp. 1952. aug.
- 26 Farkas Zoltán: Paál László. Szabad Művészet, 1955. szeptember 445–447. lap.
- 27 A hetvenéves Petrovics Elek. Magyar Nemzet, 1943. aug. 10.
- 28 Magyar művészet 1919–1945 I. Bp., Akadémiai Kiadó, 1985. 127. lap
- 29 Az Oltványi-gyűjteményről: Dévényi Iván: Emlékezés Oltványi Imréről. Műgyűjtő, 1975/1. sz. 1–4. Oltványi születésének centenáriuma, 1993-ban föltétlen érdemes, művészettörténeti tanulságokkal szolgáló lenne valamikori gyűjteményét kiállításon rekonstruálni, hiszen kollekcója s Oltványi szervezői tevékenysége nélkül az 1930-as évtized magyarországi műgyűjtésének története nem tárható föl, nem írható meg, teljességében nem mutatható be.
- 30 A körültekintő szervezőmunkát a Baján élő s dolgozó Miskolczy Ferenc (1899–) festőművésszel együtt végezte Oltványi.
- 31 V.ö.: Művészeti Lexikon III. Bp., Akadémiai Kiadó, 1967. Magyar művészet 1919–1945 I. Bp., Akadémiai Kiadó, 1985. 124. lap
- 32 Az Oltványi és Miskolczy gyűjtötte művekkel nyitották meg a bajai Türr István Múzeumot, 1936-ban. Kiállításai: *Magyar művészet a XX. században*. Türr István Múzeum, Baja, 1959. katalógus.; *Oltványi Imre Emlékiállítás*. 1963. július, Baja, Türr István Múzeum. Katalógus., *Bajai Képtár I. Oltványi Imre gyűjtése*. Baja, Türr István Múzeum, 1976. A kiállítást rendezte, a katalógust összeállította s bevezette: Sümegi György.
- Oltványi Imre hagyatékából előkerült a Bajai Képtár, pontosabban *Baja város Új Magyar Kép- és szoborgyűjteményének* pontos listája. A pontos és teljes listát minden korábbi félreértés tisztázása és művészettörténeti forrásértéke miatt szükséges lesz közölni.

OLIVARI 1mc

Obituary 1991

24

The following is a list of names and dates, which appear to be entries from an obituary or memorial book. The text is faint and partially obscured by bleed-through from the reverse side of the page.

1. [Name] [Date]
 2. [Name] [Date]
 3. [Name] [Date]
 4. [Name] [Date]
 5. [Name] [Date]
 6. [Name] [Date]
 7. [Name] [Date]
 8. [Name] [Date]
 9. [Name] [Date]
 10. [Name] [Date]
 11. [Name] [Date]
 12. [Name] [Date]
 13. [Name] [Date]
 14. [Name] [Date]
 15. [Name] [Date]
 16. [Name] [Date]
 17. [Name] [Date]
 18. [Name] [Date]
 19. [Name] [Date]
 20. [Name] [Date]
 21. [Name] [Date]
 22. [Name] [Date]
 23. [Name] [Date]
 24. [Name] [Date]
 25. [Name] [Date]
 26. [Name] [Date]
 27. [Name] [Date]
 28. [Name] [Date]
 29. [Name] [Date]
 30. [Name] [Date]
 31. [Name] [Date]
 32. [Name] [Date]
 33. [Name] [Date]
 34. [Name] [Date]
 35. [Name] [Date]
 36. [Name] [Date]
 37. [Name] [Date]
 38. [Name] [Date]
 39. [Name] [Date]
 40. [Name] [Date]
 41. [Name] [Date]
 42. [Name] [Date]
 43. [Name] [Date]
 44. [Name] [Date]
 45. [Name] [Date]
 46. [Name] [Date]
 47. [Name] [Date]
 48. [Name] [Date]
 49. [Name] [Date]
 50. [Name] [Date]

OLTVÁNYI Imre művei.

SÜMEGI György: Oltványi Imre. = Uj Művészet,
I.évf.2.sz.-1990 65.p.

Oltványi Imre: Kállai Ernő. 7 Uo. 65-66.p.

Cat. 1925

Régl
[01d
of A

Cat. 1930

Régl
Magy
of F
Muse
1930

Cat. 1931

Erde
2 Robb

Cat. 1938

syly
AppJ
Magy
Muzer
seum
1938

Cat. 1946

Az I
parr
dape

hoz. 1968-tól állítottait, testlenyomatait, és készítette videóval rögzített munkái során megéti irányzatok, mint cept művészet, a vi, a body art stb. tékenyebb képvismunkáival nyilvánéklődésre tarthat S. P.

rokonítható land art t művek szerepelnek en, s az alkotók köük a szlovák avantsebb képviselőit, így, Alex Mlynářčíkot, ot és Vladimír Kor-

s, aki az idén az esseni olkwang ösztöndíjasa 2. és szeptember 19. kiállítással mutatkozom Városi Galériájá-

Rekviem, 1983

történelmi kutatócsoport, a művészettörténész, történelmi kutatócsoport, művészettörténész, Ágnes művészettörténész, rosi Tanács, művészettörténész, történelmi kutatócsoport, művészettörténész, történelmi kutatócsoport, művészeti író, művészettörténész.

Oltványi Imre (1893–1963) művészettörténész, kritikus életműve számbavetelekor, publikálatlan írásai között találtam a *Kállai Ernőről* szóló nekrológiát. Az *Ars Hungarica* művészeti monográfiásorozat (1932–40) s a *Magyar Művészet* szerkesztője (1935–39) ismerte Kállait, folyóiratszerkesztőként foglalkoztatta is. Személyes kapcsolatuk kezdetét nem ismerjük, csak feltételezhető, hogy Oltványi apósa, *Rózsa Miklós* ismertette össze őket. Érdekes összefüggés egyébként, hogy a Rózsa Miklós Emlékkiállítás (1945. V. 20.–VI. 3.) *Kállai Ernő* rendezte (kiállítók: *Ámos Imre, Barcsay Jenő, Bán Béla, Bokros Birman Dezső, Forgács Hann Erzsébet, Gadányi Jenő, Korniss Dezső, Lossonczy Tamás,*

Martyn Ferenc). E tárlat katalógusában tették közzé az *Anonymus Irodalmi és Művészeti Intézet* művészeti munkaprogramját és Kállai Ernő *Rózsa Miklós emlékére* ajánlott bevezetőjét. Amit ő megállapít Rózsáról, az rá, Kállaira, egész tevékenységére is érvényes: „... tévedéseivel is a haladó szellemű művészet ügyét szolgálta.” Oltványi Imre publikált és meg nem jelent írásainak összegyűjtése, kortársi műgyűjtői tevékenységének értékelése, politikai cikkeinek és levelezésének közlése majd együttesen rajzolja föl Oltványi szellemiségének teljességét. Portréjához fontos adalék lehet az együttérző szeretettel és pontossággal megrajzolt Kállai Ernő-értékelése is. *Sümei György*

OLTVÁNYI IMRE: KÁLLAI ERNŐ

1954. dec. 2-án, csütörtökön temették el *Kállai Ernőt*. A két világháború közötti művészeti irodalmunknak aligha volt nála érdekesebb, színesebb és tisztább alakja. Csendesesen, szinte észrevétlenül hagyott itt bennünket, temetésén csak maroknyian voltak. Pedig a húsz-harminc évesekben és a negyvenes évek elején nem nagyon akadt művész, művészetkedvelő, író és muzsikuskus, aki Kállai Ernőt, a baráti kör garabonciás „Ubul”-ját nem ismerte vagy legalább híret nem hallotta.

Az akkori „hivatalosok” tudni sem akartak róla, a középszer félt tőle, de a forrongó, elégedetlen fiatalok vakon bíztak benne, rajongtak érte. Annyi bizonyos, hogy közömbös senki nem lehetett vele szemben. Kénytelen-kelletlen észre kellett venni, bárhol tűnt fel. Pusztá megjelenése, mint valami szokatlan természeti tűnemény, magára vonta a szemet. Tiszta, de hanyag, bohém ruházkodása a régmúlt kóbor diákjaira vagy egy a hétköznapi szabályok hámból kitört, szabadszellemű, elcsappott, oda-se-neki tanárra emlékeztetett. Önfeledt, egyetlen lépte s így imbolygó járása, taglejtéseinek kamaszosan szögletes hevéssége pompásan egybevágott arcjátékának mosolygó élenkségével, szemének csintalan villanásával. Társalgásban, vitaközlésben maga volt a fesztelenség. Megejtő közvetlensége előtt feloldódott minden tartózkodás, eltakarodott minden nagyképű

begubózkodás s szavai nyomán meleg, emberséges légkör támadt. Irtózott a fölényeskedéstől, alapos műveltségét, sokágú tudását senkivel sem érezte. Nyilvános előadásában is a magas rendű csevegés finom bája ragadta el hallgatóit. Remek, világító humora csak akkor csapott élesebb évődésbe, ha vitázó ellenfele mélyebbre akart szántani, mint amennyire erejéből futotta. Ismerte a magyar nyelvnek, sőt a németnek is minden színját bínját, s beszédében, írásában egyaránt csak úgy zsongtak a szebbnél szebb érzékletes kifejezések. Ízes szóképei olyan frissen, jólesően csapongtak, zümmögtek, mint virágos réten az aranyszöke méhek. Ez a nyelvi zene azonban nem terpeszkedett el stílusán bukta-ító önteltséggel. Kállai csak azért élt vele, hogy árnyalja-megvilágítsa azt, amit mondani akart.

Szerette az életet, szerette a társaságot, ahol meghitt beszélgetés változta az elmélyülést, töprengést. Öröme mulatozott kiskocsmákban, s kedélye ilyenkor nemegyszer harsány jókedvre pezsdült. Könnyen ismerkedett, nehezen barátkozott. Műfelfelt vonzódott az egyszerű emberekhez, mindent tudni akart róluk, valósággal halászta a lelkeket. Sokat barangolt vidéken, szívesen járta a kisvárosokat, a falvakat s a munkások és parasztlak között verbuvált magának nem alkalmi ismerősöket, hanem igaz barátokat. Hányszor láttam, hogy ezek milyen gyorsan, szinte átmenet nélkül kaptak iránta bizalomra, mert utánozhatatlanul szívélyes egyszerűsége az első szavakkal elmosta közöttük a műveltségi és társadalmi különbséget. Érdek nélküli érdeklődéssel

hallgatták egymást és kapcsolatuk rögtön a legtisztább emberi viszonyná lett.

[...] Hol innen, hol onnan indult portyára. Csapásait bőven osztogatta jobbra-balra, de mindig csak oda vágott, ahol a művészet fejlődésének megújulásának akartak torlaszt emelni. Bizonyos, hogy ő volt művészeti irodalmunk erjesztő *enfant terrible*-je. Lélekben, magatartásban egyedüli rokona a nála vagy húsz évvel idősebb kortársának, *Rózsa Miklósnak*. Csupa lelkesedés, csupa tűz és csupa nemes elfogultság. Elfogultsága, létének indoka, nagy szerelme: a *Művészet*. Ez volt a minde, ő pedig örökké küzdő, megalkuvást nem ismerő, alázatos mindene-se a művészetnek.

Sokan ezt az egyoldalúságot hányták szemére, jóhiszeműségében, önzetlenségében, erkölcsi tisztaságában azonban senki sem kételkedhetett. A művészetben belüli egyoldalúság vádjával is illették – lényegében alaptalanul. Kállai az egyiptomi, a kínai művészetben éppúgy el tudott merülni, mint *Rembrandt*ba, vagy *Vermeer*be, s a velenceieket nem kevésbé szerette, mint a XIX. század franciáit. Ám kétségtelen, hogy minden idegszálával saját korában élt, képzeletét saját kora termékenyítette meg legjobban. *Cézanne, Picasso* voltak a bálványai. Az ő nyomukat kereste mindenütt. Azzal szeretett leginkább foglalkozni, ami alakulóban volt, amiről azt hitte, hogy a fejlődés, a haladás csíráival terhes. Nyugtalanító lobogással ment ökölre mindenért, amiben meggyőződést, őszinteséget érzett, s ami szerinte hadat izent a tespedésnek, a patópálos egy helyben topogásnak.

BEVEZETŐ

A 100 éve született *Kallai Ernő*. Itt közölt – tudomásom szerint mindaddig publikálatlan – írása előkínálkozni nem! magyarázat. A tanulmányban olvasható gondolatok legnagyobb része – így a tömegkommunikációk az elmélyült képi befogadást önkresztányító vizuális tömegmegtérlelése, azonkívül a természet és a lélek mélyvilágából merülő biotornamikus-elmélet – újra és újra megfogalmazódik *Kallai* írásában. Csak egy példával élve: részben a most közölt cikk megállapításait építi tovább majd az 1947-ben a *Didaktum* hasábjain megjelent *Optikai demokracia* című írása. *A szem demokraciája és a fausti művészet* című tanulmányát elkészültének ideje teszi igazán megmasszá és dokunentum értékké. *Kallai* ugyanis – ez a szövegszösszefüggések alapján erősen valószínűsíthető – 1932–33 között vetette papírra ezeket a sorokat Berlinben. A Hitler hatalomra jutását közvetlenül megelőző „Kampfbund für deutsche Kultur” Alfred Rosenberg szellemében már napirendre tűzte a német szellem „okozó baloldali és liberális hatásoktól, mikor sorra rendezik a „szégyenkiváltásoknak” nevezett bemutatókat a modern nemet művészek alkotásából, de amikor meg sokan, értelmiségiek, művészek, így például *Kanduszky* is, reménykedtek abban, hogy mindaz csupán időleges túllakpás, mely lassan elcsitul. Hiszen a magángalériákban, így például a *Kallai*val

szoros kapcsolatú tartó *Galerie Ferdinand Möller*ben még kiállítottak a cikkből is említett fiatal német alkotók, ha foyarkozó számban és mind visszafogottabbban, de megjelennének még a *Max Beckmann*, *Karl Höfer*, a német művészet expresszionista vonulatait pozitívan értékelő tanulmányok. Többekben tilt az az – utólagosan csúfosan naivanak bizonyuló – elképzelés, hogy némi alkalmazkodás után kompromisszum köthető a hatalommal, hogy kialakítható valamiféle módos vivendi, miután megadják a császárnak azt, ami a császáré. Ez az illúzió indítja *Kallai* írását, hogy igazolni próbálja az expresszionista és biotornamikus tendenciák létjogosultságot, sőt – ne szépségük meg a gondolatbicsaklást – összegezzelhetőségét a nordikus ember mítoszára és a Heimakunstra egyaránt apelláló elméleteikre.

Mindaz nem kerülőjezi meg persze a *Sozialistische Monatshefte* szemleírójának baloldaliságát és antifaszizmusát. A hitlerizmus szörnyeséggel viaskodó *Kallai* 1935-ben hazamenekeü Magyarországra, hogy aztán 1947–48 táján újból kétségbeesett igyekkezettel kísérelje meg annak bebizonyítását, hogy a modern képzőművészet nem áll ellentétben a szocialista társadalom kultúrpolitikai alapelveivel. Ma, a klippek, magazinok, műhol- das tévőközvetítések korában az optikai demokraciától és a totalitánus) hatalom közötti párvadálban amügy *Palaiki Gábor* se köthetők jó kompromisszumok.

[1954. XII. 4.]

„Nem sziveltük a megm- reült formákat. Lélekteleinek tar- nicsl, amelyből hiányzik az élet- megökökkel izgalma. Egy fiatal festő mesterségi bizonytalansága, tartalmi félszűcsége inkább szve szemt való volt, mint a befejezett- területen, de írásával, előadásaival, állíthatóságával, nyugtalanított- lomha képzeltükkel, nyugtalanított- ta a változásról írások, erői, hi- tet önöit a csüggedő fiatal magával- szekbe. Lendület elcsúszó, magával- ragadó volt. Persze, ő is akkor ve- ztelmeivel egészítse ki, mintegy to- tati magas lobbot, ha igaz, vérbeli művésztől írt. *Mednyánszky*- monográfijájában egyenesen izgal- mas nyomon követni, mive alakul az ő tolla alatt *Mednyánszky* művé- szete. *Ripp-Röntgen*, *Martfy*, *Odórol*, *Egry József*, *Berényi Robert*, *Bernath Aurél*, *Szőnyi István*, *Ferenzy Béni*, *Patay Pál*, *Barcsay Jenő*, *Derkovits Gyula*ról és annyi másról írt tanul- mányai, kritikai művészi írásmód- jukkal, gondolatlebrezítő hevékkel egy magas rendű elme, kitűnő író és lelkes, jó ember maradandó hagyá- teka.

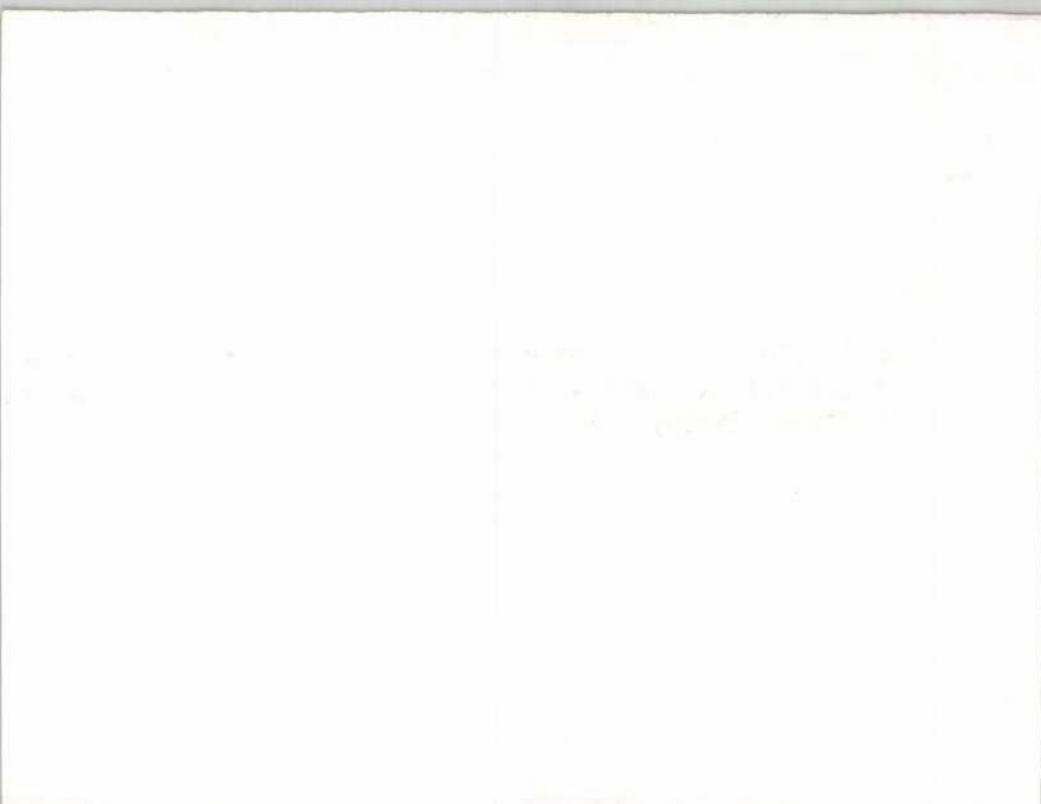
Dokumentum

A szem... a faus... Dokumentum... Nem volt... kért... reült formákat... nicsl, amelyből hiányzik az élet- megökökkel izgalma. Egy fiatal festő mesterségi bizonytalansága, tartalmi félszűcsége inkább szve szemt való volt, mint a befejezett- területen, de írásával, előadásaival, állíthatóságával, nyugtalanított- lomha képzeltükkel, nyugtalanított- ta a változásról írások, erői, hi- tet önöit a csüggedő fiatal magával- szekbe. Lendület elcsúszó, magával- ragadó volt. Persze, ő is akkor ve- ztelmeivel egészítse ki, mintegy to- tati magas lobbot, ha igaz, vérbeli művésztől írt. *Mednyánszky*- monográfijájában egyenesen izgal- mas nyomon követni, mive alakul az ő tolla alatt *Mednyánszky* művé- szete. *Ripp-Röntgen*, *Martfy*, *Odórol*, *Egry József*, *Berényi Robert*, *Bernath Aurél*, *Szőnyi István*, *Ferenzy Béni*, *Patay Pál*, *Barcsay Jenő*, *Derkovits Gyula*ról és annyi másról írt tanul- mányai, kritikai művészi írásmód- jukkal, gondolatlebrezítő hevékkel egy magas rendű elme, kitűnő író és lelkes, jó ember maradandó hagyá- teka.

OLTVÁNYI-ÁRTINGER: *ture*

PEÁK Ildikó: Külföldi modern képzőművészeti kiállítások fogadtatásuk a két világháború között. = A Nógrád Megyei Múzeumok Évkönyve XVI 1990 321 - 339. p. 6

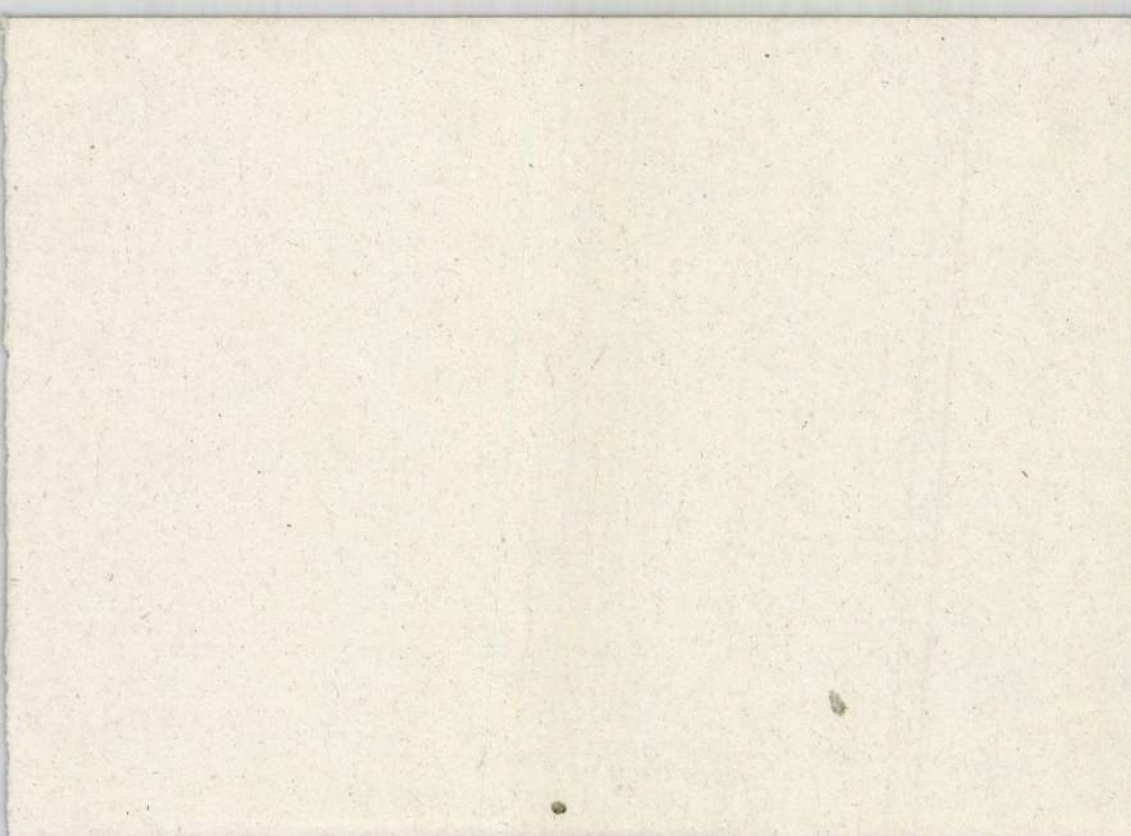
327. *sz.*

OLTVA'NYI mre

kerített egy oeuvre-katalógust
Munkácsy - műveiről

ld. Beinyi 1991. 35.

OLTVÁNYI kúre

SÜMEGI György: Oltványi kúre (1893-1963). = Uj Művészet,
I.évf. 2.sz. 1990 65.p.

torok a XVI-XVIII. századig : Vezető és katalógus
gyűjteményi Kastélymuzeum enteriőr kiállításán
European Furniture from the 15th to 18th Century :
a Catalogue to the Entierieur Exhibition of the
Musée at Nagyterétény], eds. Szabolcsi, H., Stern
Budapest, 1953.

Decorative Art of the Italian Renaissance
1600, Detroit Institute of Arts, Detroit,

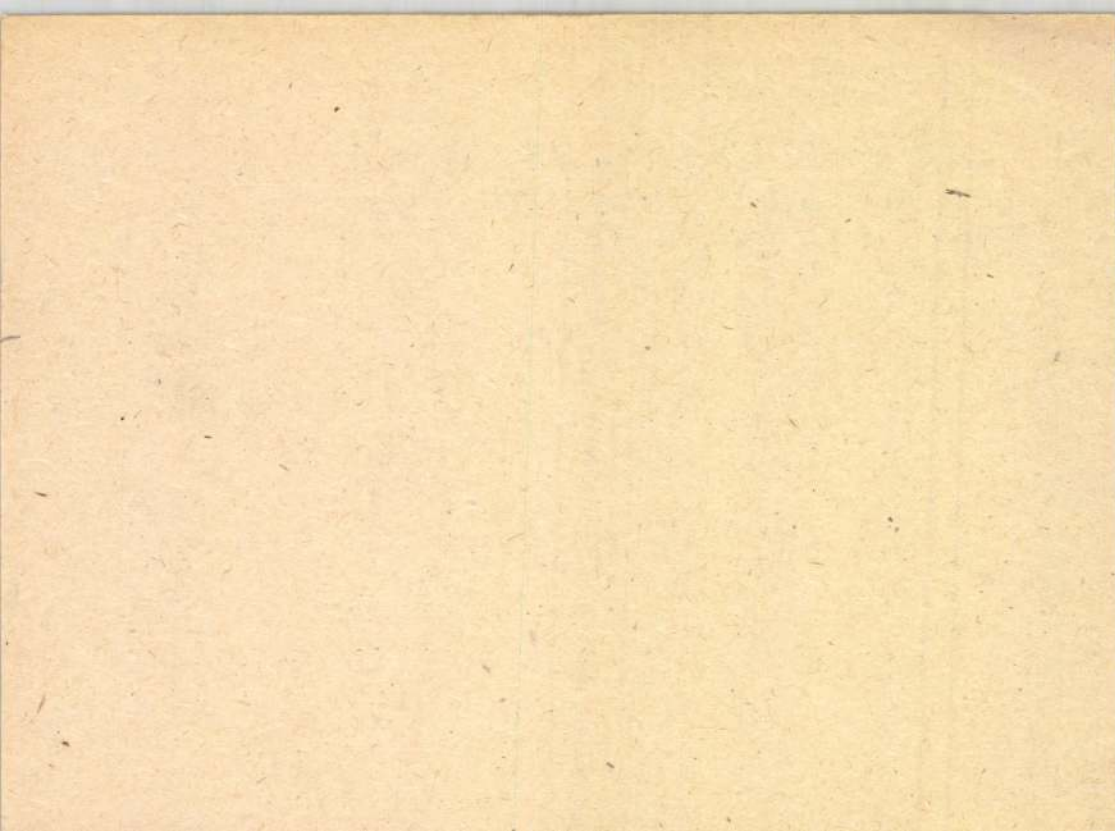
reeta van Oosterrik en Haar Hof., Catalogue
Exposition, Malines, 1958.

Ókori művészete : Kiállítás az Iparművészeti
Múzeumban [The Art of Ancient Watchmakers : An Exhibition
at the Budapest Museum of Applied Arts], ed.
Stern, Budapest, 1961.

Ókori művészete : Kiállítás az Iparművészeti Múzeumban
[Class Arts : An Exhibition in the Budapest

OLTVÁNYI Imre

SÜMEGI györgy: Bankár műgyűjtő s műértő :
Száz éve született Oltványi Imre. = Magyar
Nemzet, 1993. febr.19. 11.

OLTVÁNYI Imre: Képzőművészeti krónika. Bp..1991

rec. HORVÁTH György= Új Művészet, 3,1992,8,81-83.

OLTVÁNYI Imre; /rec./

Sz.A.: A Magyar Nemzet kritikus volt. =
Magyar Nemzet, 1992. július 25. 10.

[Sulajni Andri]

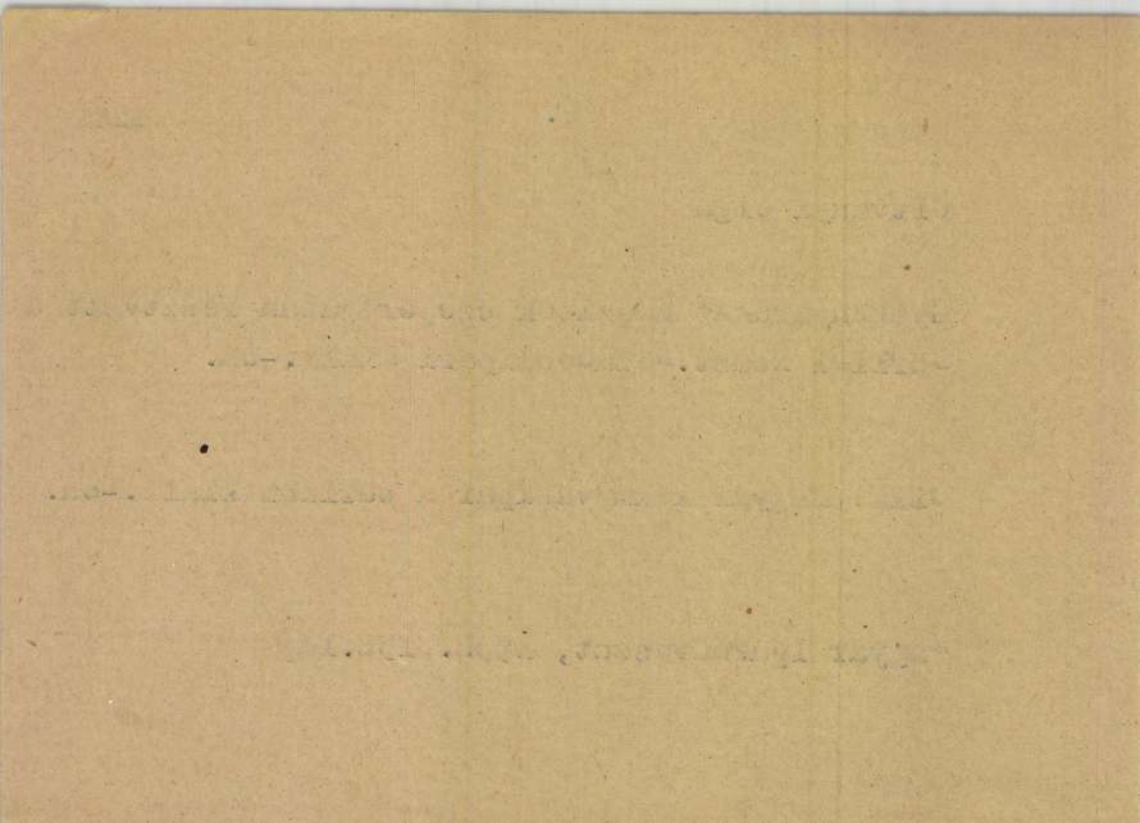
46. Nordrheinischer Gartenbau vielse-
misch
47. A gépesített technológiák költsé-
kialdosása
48. Tóth-Dobos: Mezőgazdasági vállala-
ságtan II.
49. Dobos-Tóth: Mezőgazdasági vállala-
ságtan III.
50. Rohdy-Tanner-Barkley: Secondary
effect of irrigation on the Colc
Palins
51. Pénzügyminisztérium Költségvetés
számlakerete 2.
52. Gyorsjelentés a mezőgazdasági te-
zetek 1971. évi gazdálkodásának
eredményeiről
53. Debreceeni: Műszeres munkamérések
mányok a szesziparban
54. Népgazdasági tervezés és program
Ganczner
55. A szervezés időszervi kérdései /II/
56. Onderzoek naar de opbengsten van
chrysanthen Den
57. A fagazdaság termelésének alakul-
gazdaságirányítási rendszerben
58. Szűcs: Agazatfejlesztési modell
59. Johnson-Halter: Estimation of cost
of Northwest beef feedlots from
marginal revenue observations
60. Simulation of farm bargaining behavior
in the Western late potato system

Oltványi Olga

Gyékényarukat készítőik csoportjában résztvett a
Berlini Nemzet. Kézművesipari Kiáll.-on.

Cikk: Magyar kézművesipar a berlini kiáll.-on.

Magyar Iparművészet, 1938. 158.lap

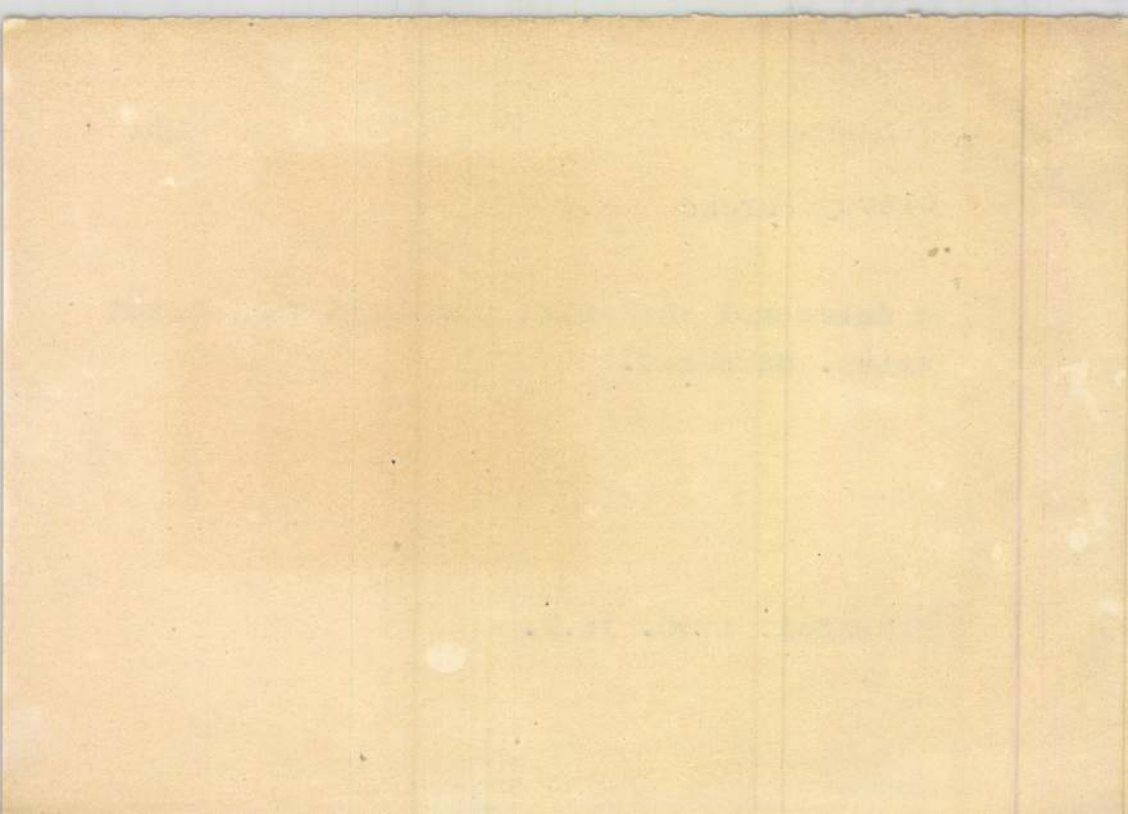

MDK

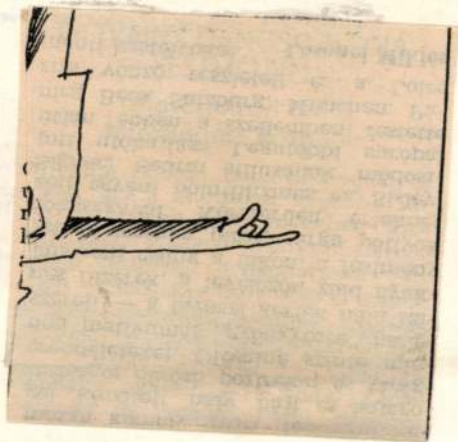
Oltvay Ferenc

A debreceni középfokú gazdasági tanintézet
tervp. dicséret.

MMÉEKözl. 1940. 16.1.

Ötvennégy Dancsó Ilona, kislát

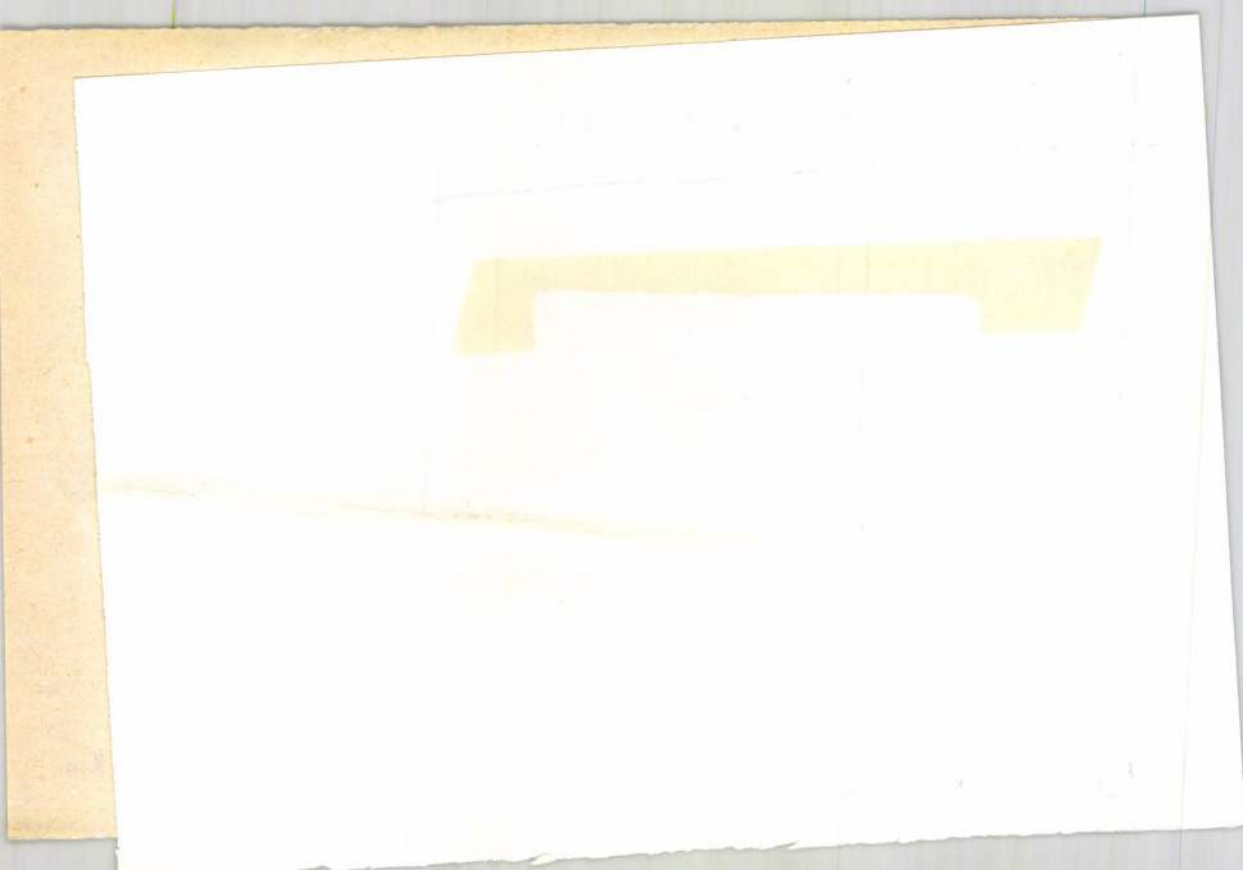

—: Kétsz. ajánlat

U. Új Tükör, Bp. 1986. sept-14.

3.

XXII/37

OLVASZTÓ tunc

VARGA Gyula: Adatok a debreceni asztalos céh és a népi butor történetéhez.=A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve 1988 (1990) *11.*

Céhlista 1773

Quarto Jones

RADICLON 2187Z/187

Konyskoto

XIX m

l.

M. Bitt, female

1924. 46.1-

*

PADIGLIONI STRANIERI.

M. D. K.

OLY MÁRTON JESŐ seibic

1753-ban irathoznik be a bécsi
Kezsművészeti Akadémián

gyar. XVIII. sz. 240. l.

Oly Márton

Oly Márton, leibitzi (Szepes m.)
festő, 1753 nov. 17-én iratkozott be.

Flischer Péter 72. l.

Soles

et acinula pithonem
italerump.
Siveskedijis bevelta
shoni.

et mai naperu ita
latras a la Thonzerogari At
exineckedijis ac itat
acmilam torlire pmi.

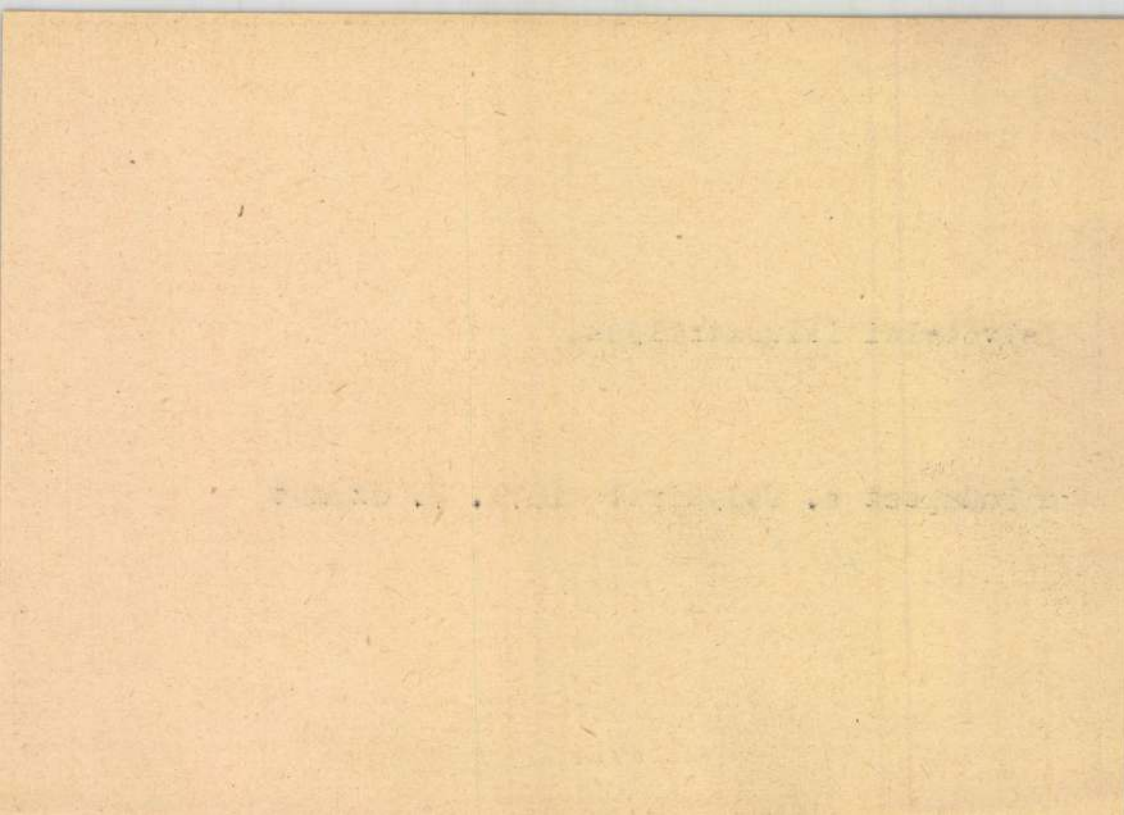
et itabringt ac ut
Q-t acinulaji panna itom
et italrang ritheci
et italbringt bevel

Oly Tamás

felvételei illusztrálják

a Budapest o. folyóirat 1971. 7. számát

21. l. 36-37. l.

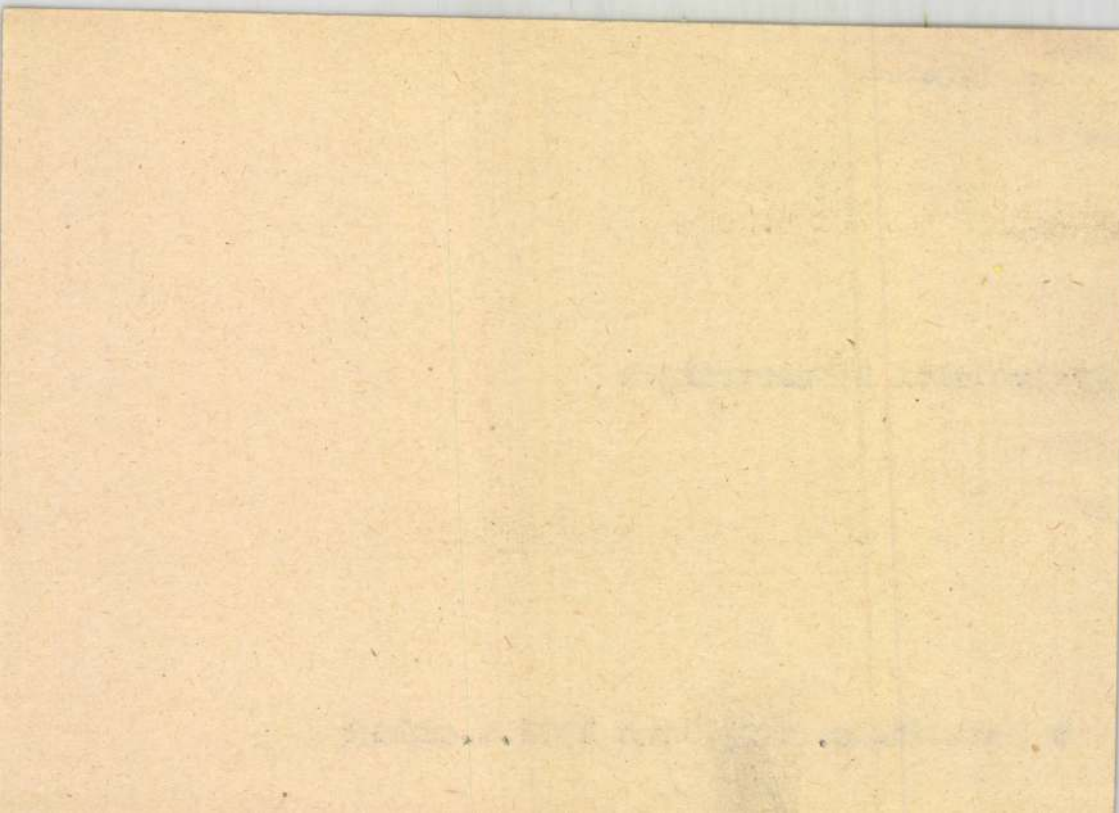

Oly Tamás

felvételei illusztrálják

a Budapest c. folyóirat 1972.4.számát

21-22

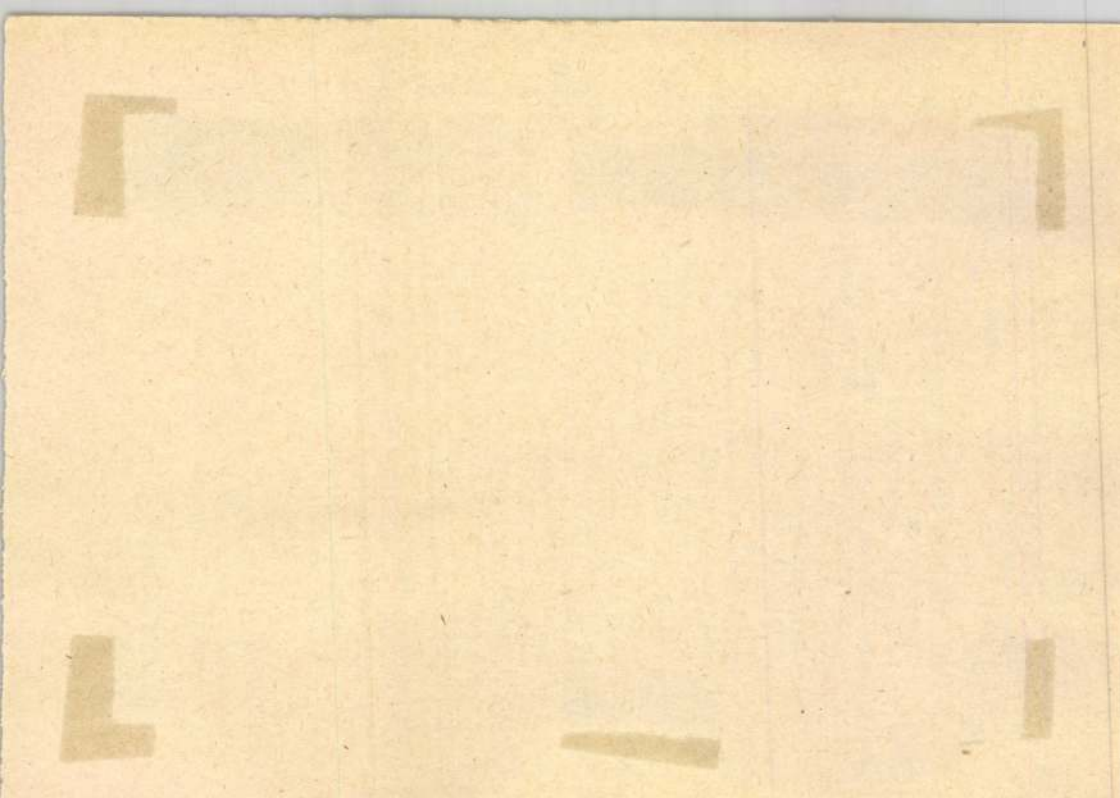

Omár Khájjam, grafikusművész

Több száz éves tradíciót követnek Omár Khájjam illusztrációi, szőnyeg- és csempemintái. A 20 év óta Magyarországon élő művész Hosszein Behzad mesternek, a XX. sz. legnevesebb iráni miniaturistájának volt tanítványa.

Magyar Hírek, 1983. dec. 24.

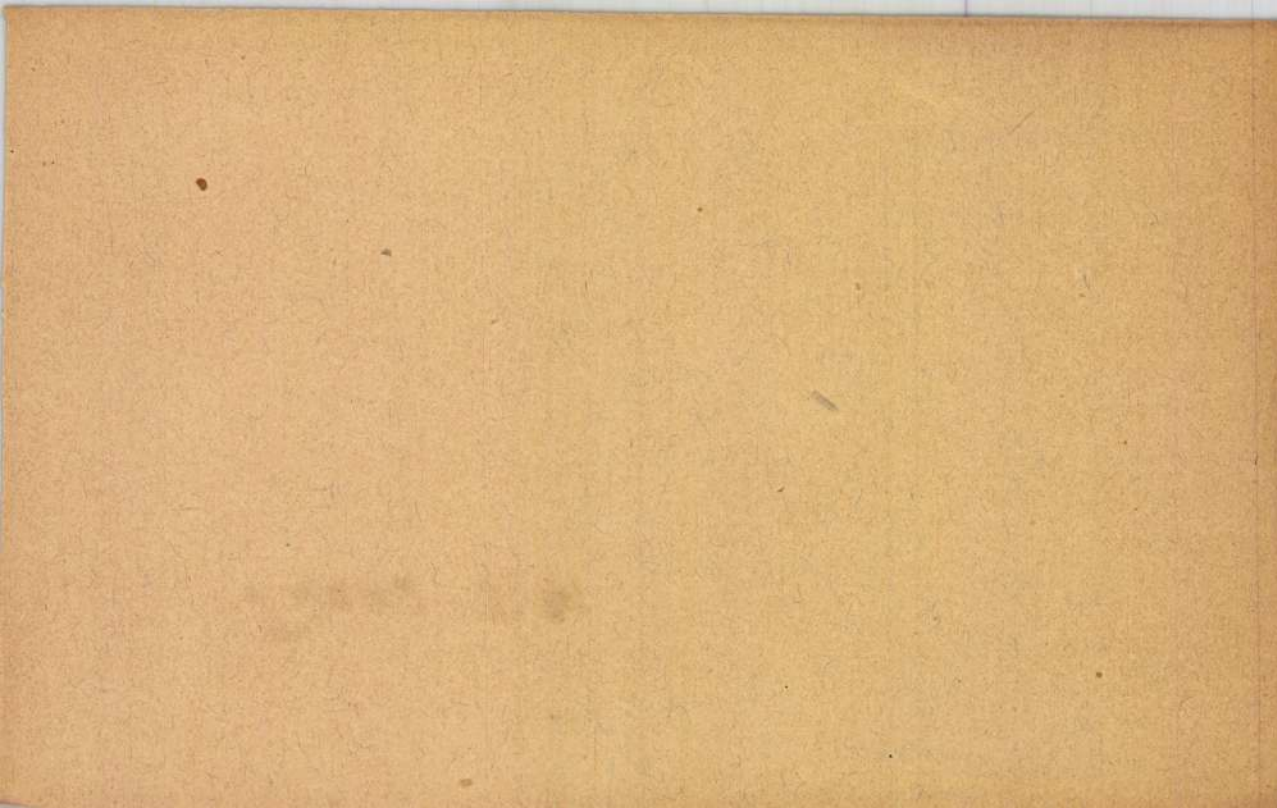
Onoclea Fure

bukotteroro

1919

Einmick 1930.87. P.

~~g^uma^{ro} X. 11~~

Ombozi ölkös

Papai

Patai

Pesti

Püspök

Seres

Simandi

Soproni

Grabó

Széchi

Szegedi

Szent Jöbi

Kolozsvári ötvösök a XVIII.

várakban

Jakab Elek. Oklevéltár

Kolozsvári köztudós II.

és III. kötetek. II. k. Pp

1888. 730. l

továbbiak

Budapesten

Magyaros Atheniama Jmre

OMELH (N?) Romiwen

1526 Dailnal, Sid Katalin-kemplon

Tüchös 1995 57, 95.

összegebből többek között Schick
kiképzésére ösztöndíjjal 500 Ft

Az ösztöndíj és a pályaszerződés anyagi biztonságát teremthetett kedvező alkalom, hogy a fiatal óhajtott akadémiai stúdiumokból nem került sor. Egyik életrajzszó sem akadémiai tanulmányokból bármilyen rövid ideig tartott maradjanak. A Batthyány-mauzó pénzüsszeg 1870-ben még nem volt engedélyezési és a részletter megbízást ekkor még nem adták tehát, hogy a fiatalember nem Pestről, félve, hogy elszalasztható lehetőséget. További, egyelőre feltételezés, hogy Schickedand mauzóleum építésének megkezdése környékén járhatott. ³⁸

A Batthyány-mauzóleum t

OMELKA VILMA

Gödöllo^u

Gödölloⁱ Valrosi M.

TKM 699

B. old.

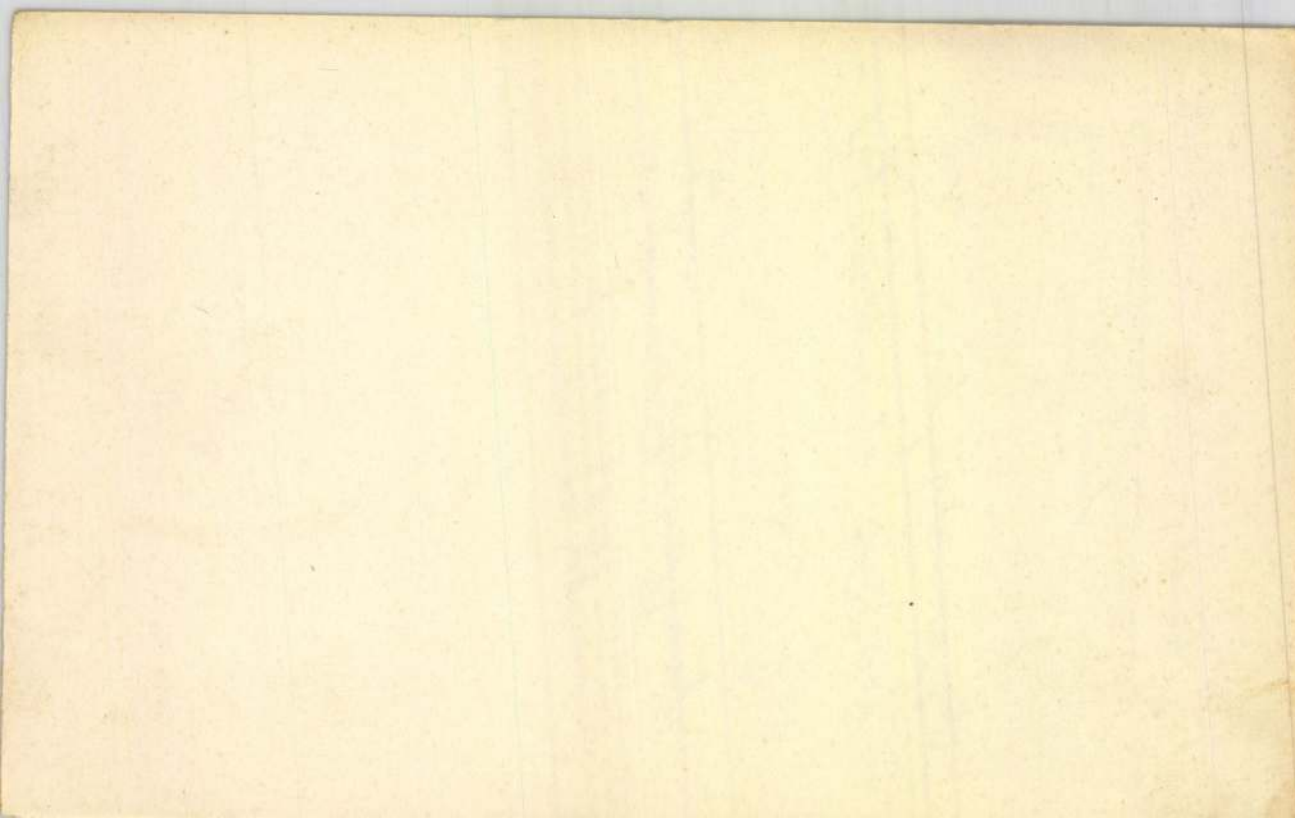
Onelkani' Fridrik

Maria:

lymmerfjokstö, va-
varroð dritibni tar-
sly, vgr.

deaggar Sparmiuöðex

1911. 10. 1.

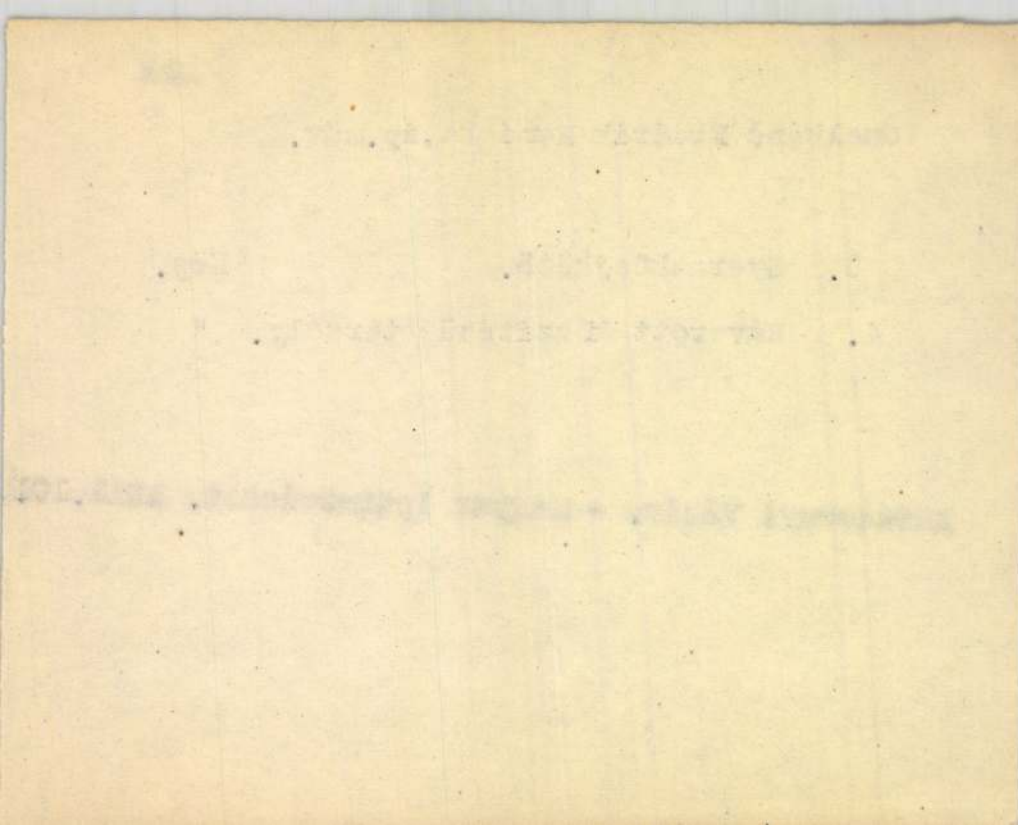

Omelkáné Fridrik Mariska, ip. műv.

3. Gyernakfejkötő. Kép.

4. Rávarott díszítésű tárcsly. "

Karácsonyi Vásár. - Magyar Iparművészet. 1911. 10. 18.

Omläsi äg. er. Senghorn

XVII. 2

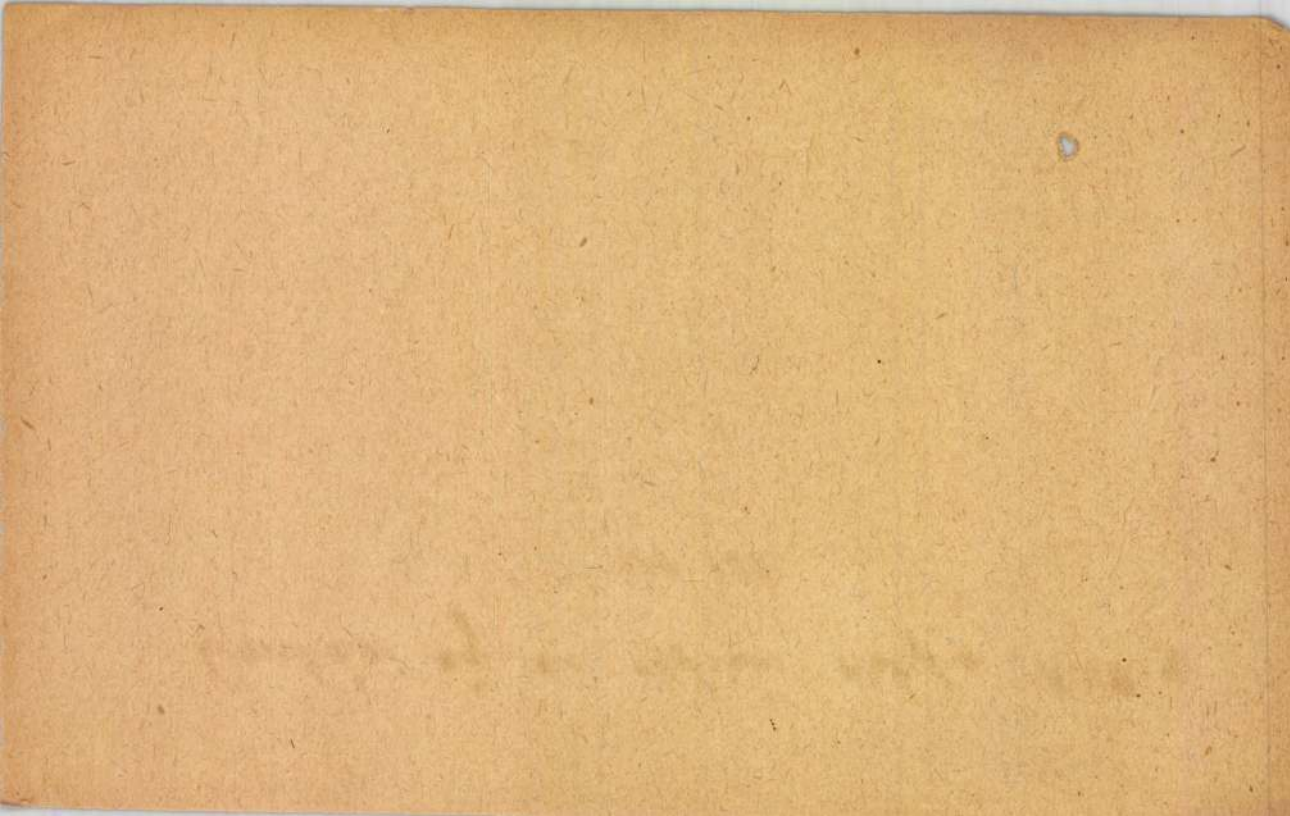
Koefke

ephan

Omläsi äg. er.

VII. 131

Ku. 3

Omoraviczai Elek .

MDK

Önarcmás

Micsarnok 1938 Téli kiállítás

Omniscient Being

Omnia

Omnia

Ómoraviczai Elek

III. TEREM

~~56. MEZEY ARTHUR: Dr. Gallus Sándorné Mgt.~~

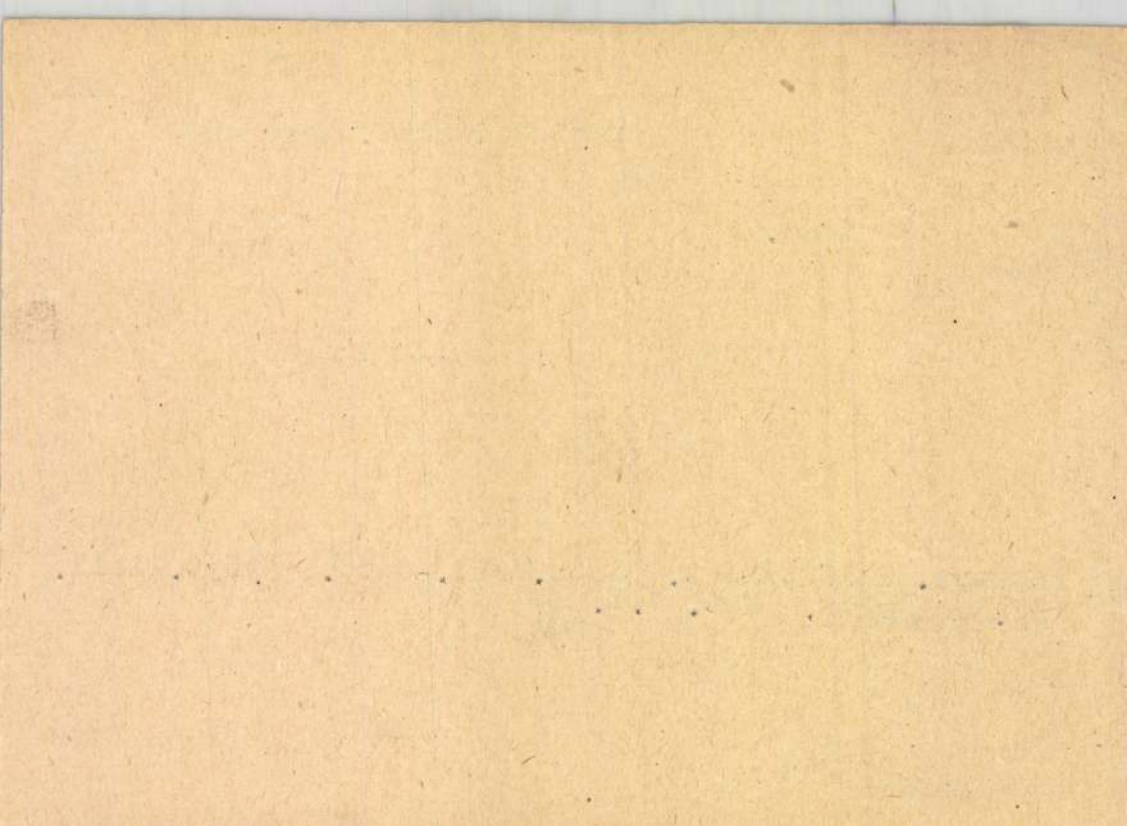
57. ÓMORAVICZAI ELEK: Önarcmás. Mgt.

KMár. Téli társ,
1938.

Omoraviczai Elek, szobrász

Önarcmás.

KMTárs. Réli tárlat. 1938. febr.-márc. Gyűjt. kiáll.
Bp. Mücsarnok. Kat. 7.1.

Orpital^{*} egyházi

emberek

götiklus

l.

Jedlicska I.

145 es lev. ll.

a körny
* kintti neve

Orpital[?]

722. Keretek.

1 darab kétszer völgyelt és aranyozott keret,
a kelelésen gipsz tölgyfalevél diszitással, oldalt
és középpütt reczéssel, szélein pedig csavart füzérrrel.

Méretei 33:65 cm.

Becsértéke.....50

Jegyzet. Az 1645 sz. képtől.

1127-906-90

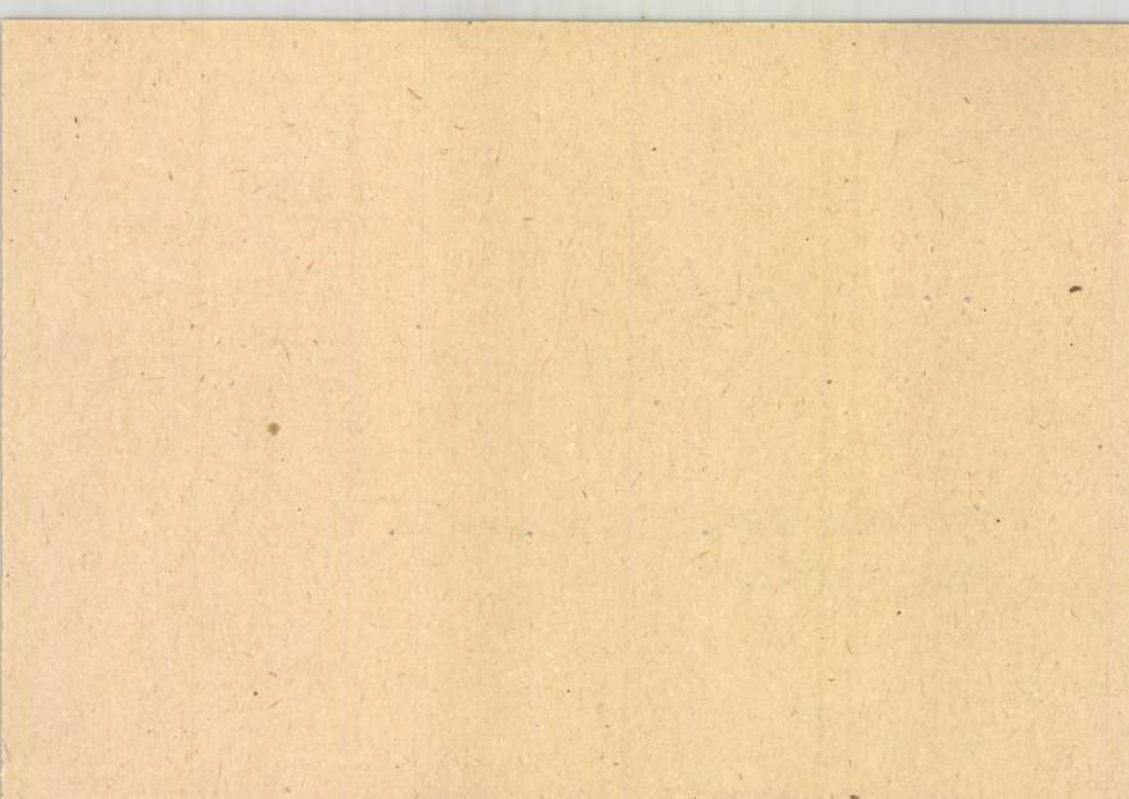
Omray Gyula

MDK

R.I. arcmása, gipsz

Műcsarnok 1943. nov-dec. kiáll.

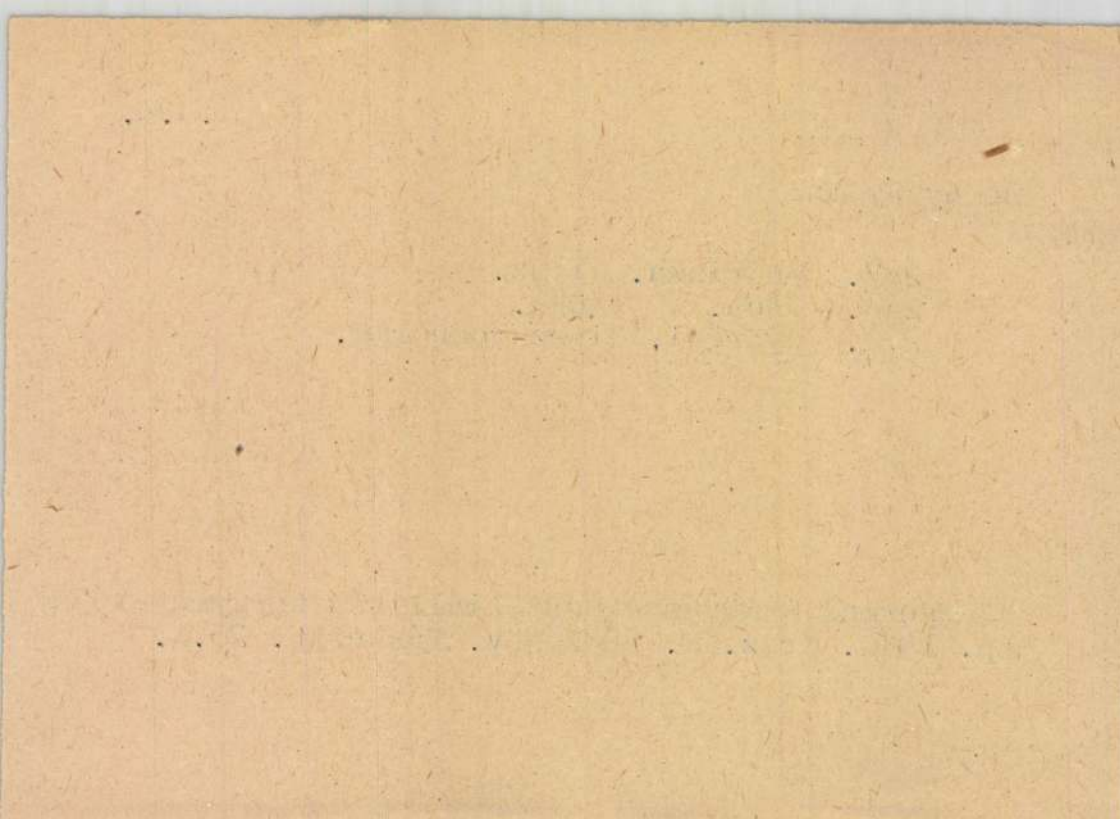
Téli kiállítás

Omray Gyula

- 287. Andriska. Gipsz.
- 288. Kaca. Műkő.
- 289. Györgyi. Gipsz-dombormű.

"A gyermek a művészetben" kiállítás tárgymutatója
Bp. 1940. Orsz. M. Képzőműv. Társulat. 20.1.

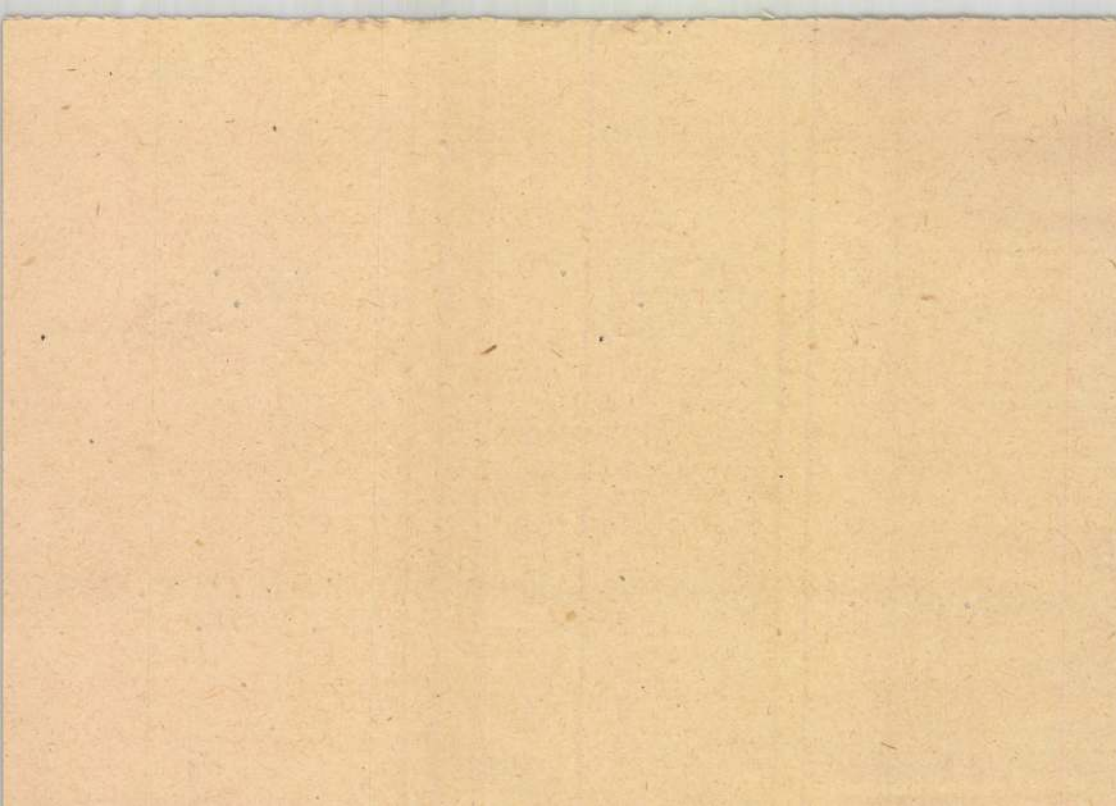

Omray Gyula, szobrász

Andriška .
Kaca .
Györgyi .

Gipsz .
Műkö .
Gipsz-dombormű .

Műcs.-OMKT. "A gyermek a művészetben" kiáll. 1940. II-III.
Kat. 2e.1.

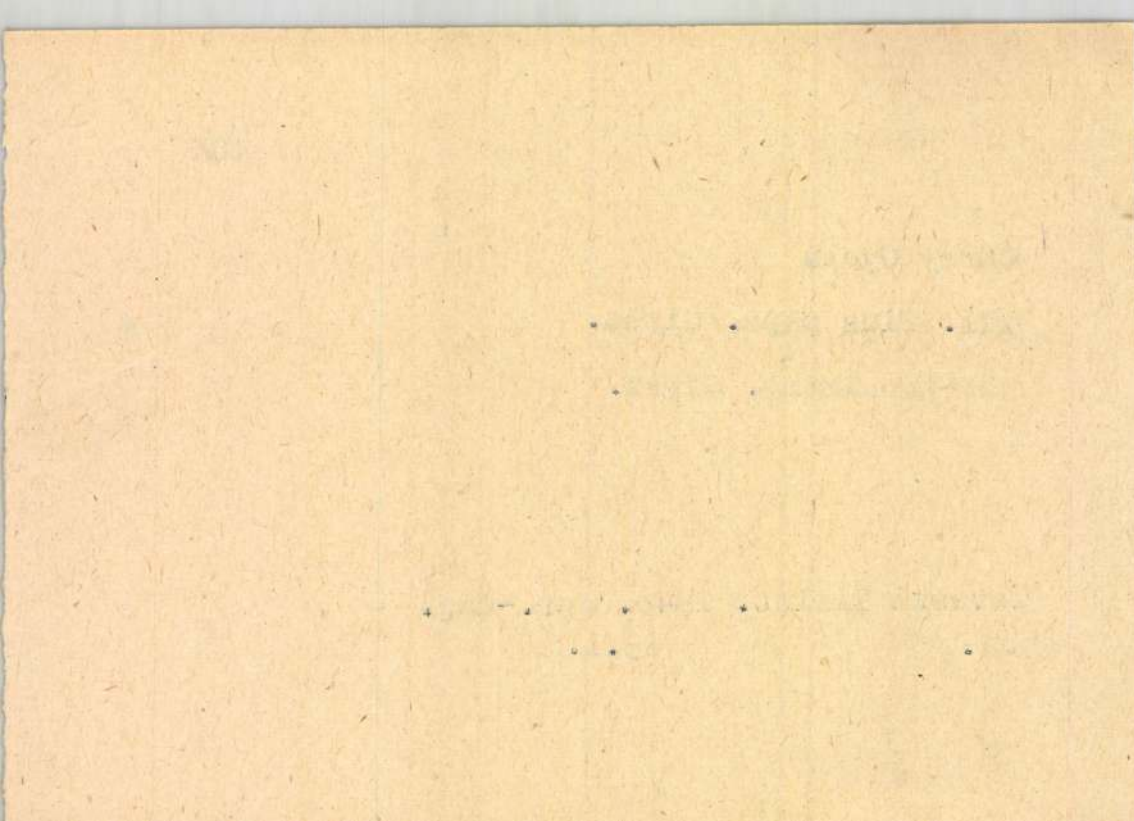
, MDK

Omray Gyula

XII. Pius pápa. Gipsz.

Akt-tanulmány. Gipsz.

Tavaszi Tárlat. 1940. ápr.-máj.
Mücs. 15.1.

Omzay Gyula

A Rucsarnok 1942-ben rendezett téli tárlatán szerepelt.

Uj Nagybánya 1942. XII. 8.

Concord Spiders

of Massachusetts
class late tertiary

Vol. 12, Part 1

Omray Gyula

MDK

Arcmás, gipsz

Műcsarnok 1941 Arcképláállítás

Gray's

Almond, 1862

Almond, 1862

Omray Gyula

MDK

Tanulmányfej, gipsz

Műcsarnok 1941 Arcképkiallítás

WIDE

Omny Gvula

Tanlanaula, Kipua

Micannok IQAI Arokepallitaa

Omray Gyula

MDK

Andriska, gipsz

Kaca, műkő

Györgyi, gipszdombormű

Műcsarnok 1940 Gyermek a művészetben c.kiáll.

Omny yvia

Anoriska, ripes

Kor, mho

Gyryt, ripesoborn

General 1900 Census of the United States

Omray Gyula

MDK

XII. Pius pápa, gipsz

Akttanulmány, gipsz

Műcsarnok 1940 tavaszi tárlat

Omry Gylis

XII. Iis pæda, sigas

Attamansy, sigas

Attamansy, sigas

Omray Gyula

MDK

Lacika, gipsz

Műcsarnok 1941 Arcképműállítás

Gray Hair

Latin, ripes

Gray Hair

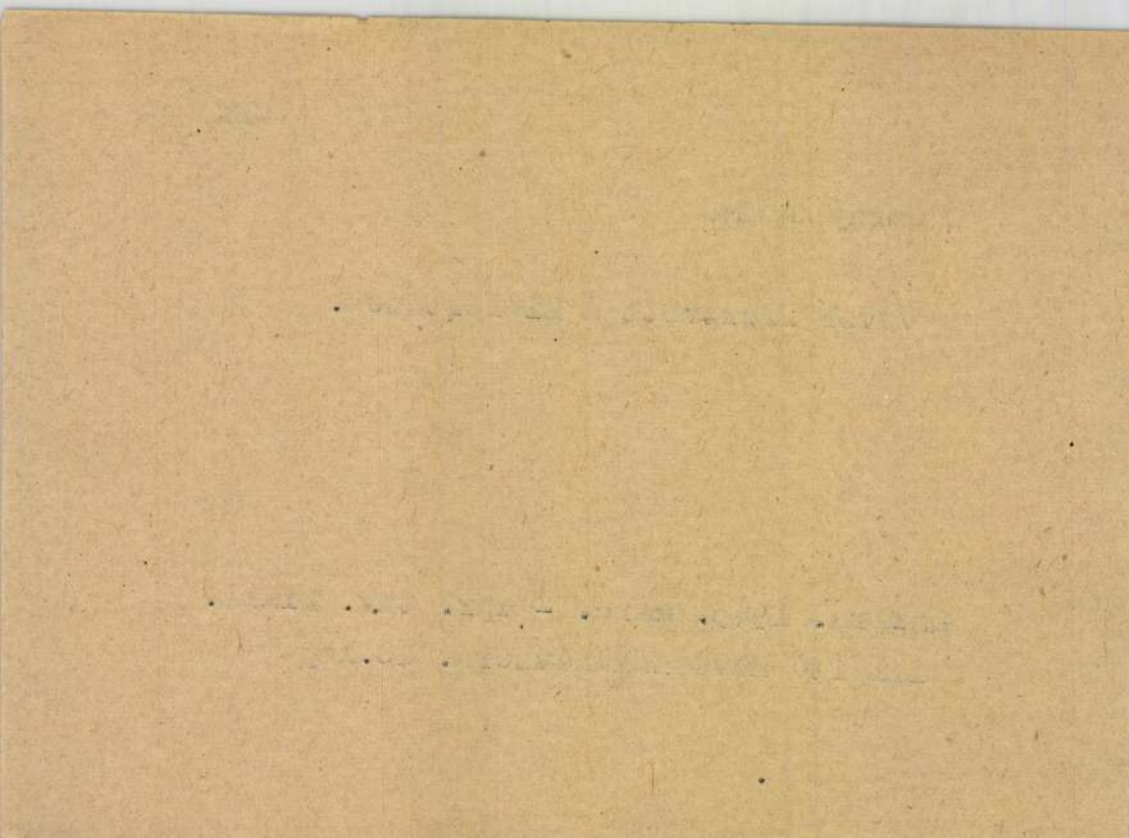
MDK

Omray Gyula

Művével résztvett a kiállításon.

KmTárs. 1943. márc. - ápr. tav. kiáll.

Kiállító művészek névsora. 28.lap

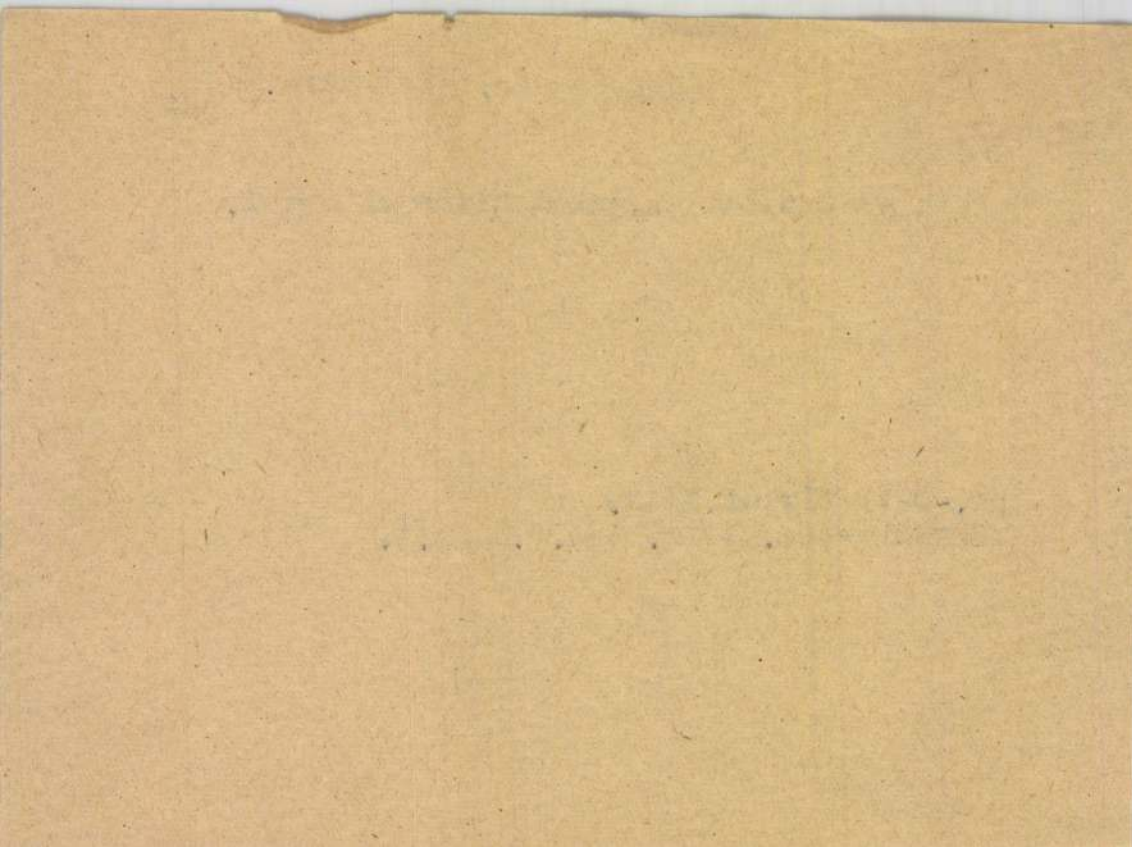
Omray Gyula, szobrász.

MDK

a plasztikai anyagban kitűnnek művei.

Mű.-Déli tárlat. 1942.

Függetlenség. 1942. dec. 6. 6.1.

Omray Gyula

MDK

dr. Schubertné Szecsey Edith, gipsz

Műcsarnok 1944 Tavaszai tárlat

100

Copy of the

Dr. Robinson's Report, 1850

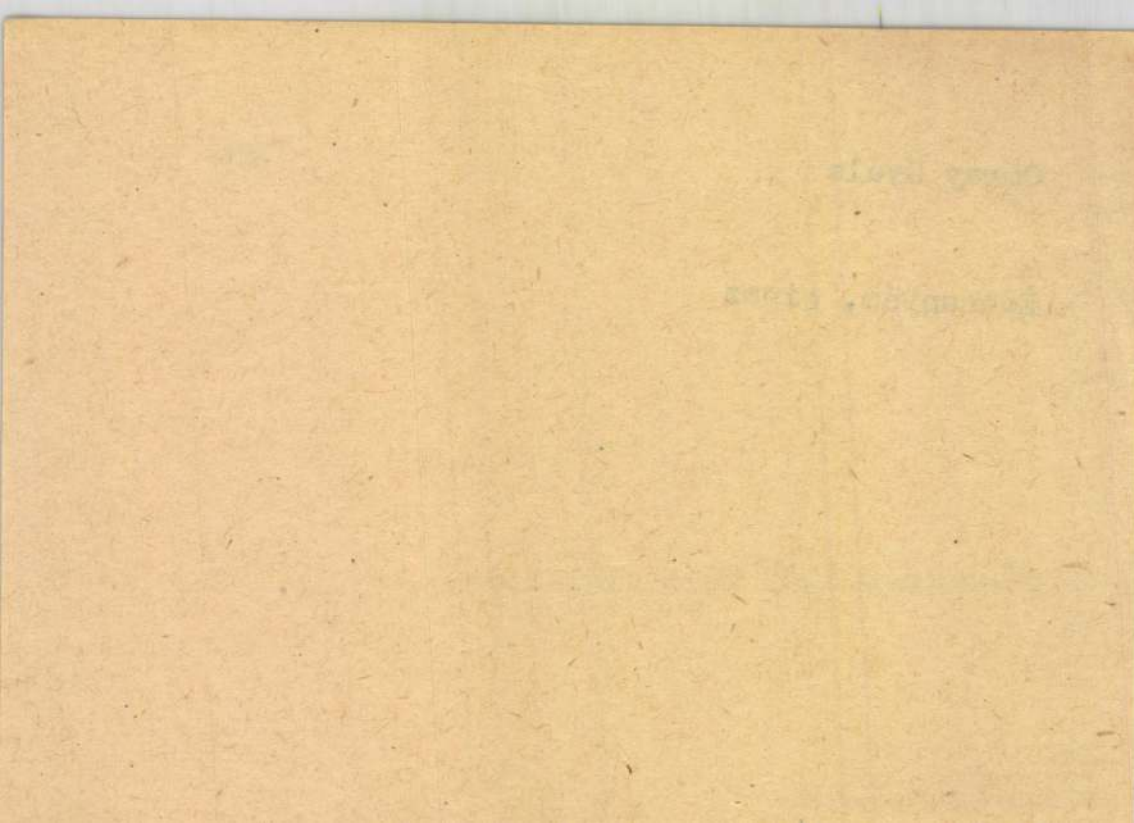
Manuscript of the

Omray Gyula

MDK

Édesanyám, gipsz

Műcsarnok 1943 Téli kiállítás

MDK

Omray Gyula

Marika és Julka, gipsz

Műcsarnok 1943 tavaszi kiállítás

Very truly
yours

Wm. L. G. Smith

Omray Gyula

MDK

Iréne, gipsz

Műcsarnok 1942-43 Téli kiállítás

188

George Smith

London, 1888

Misses 1888 - 1888

Omray Gyula

MDK

S.F. arcmása, gipsz

Műcsarnok 1942-43. téli kiállítás

Great Gales

2. 1. 1864, 1865

Omray Gyula

MDK

Budai Béli, gipsz

Rózsika, gipsz

Műcsarnok 1941-42 téli kiállítás

1870

1871

1872

1873

Omray Gyula

MDK

Önarcmás, gipsz

Műcsarnok 1942 Tavaszi kiállítás

18

Gray's

Gray's

Gray's

Omray Gyula

MDK

Dagi, gipsz

Műcsarnok 1942 Tavasszi Kiállítás

Ernest G. Smith

July 1902

Ernest G. Smith

Omray Gyula

Tanulmányfejekkel szerepelt a Múcsarnok
1943/44 évi téli tárlatán.

Pipics Zoltán: Téli tárlat a Múcsarnokban.

Uj Magyarság, 1943.nov.21. 14.1.

1875

1875

1875

1875

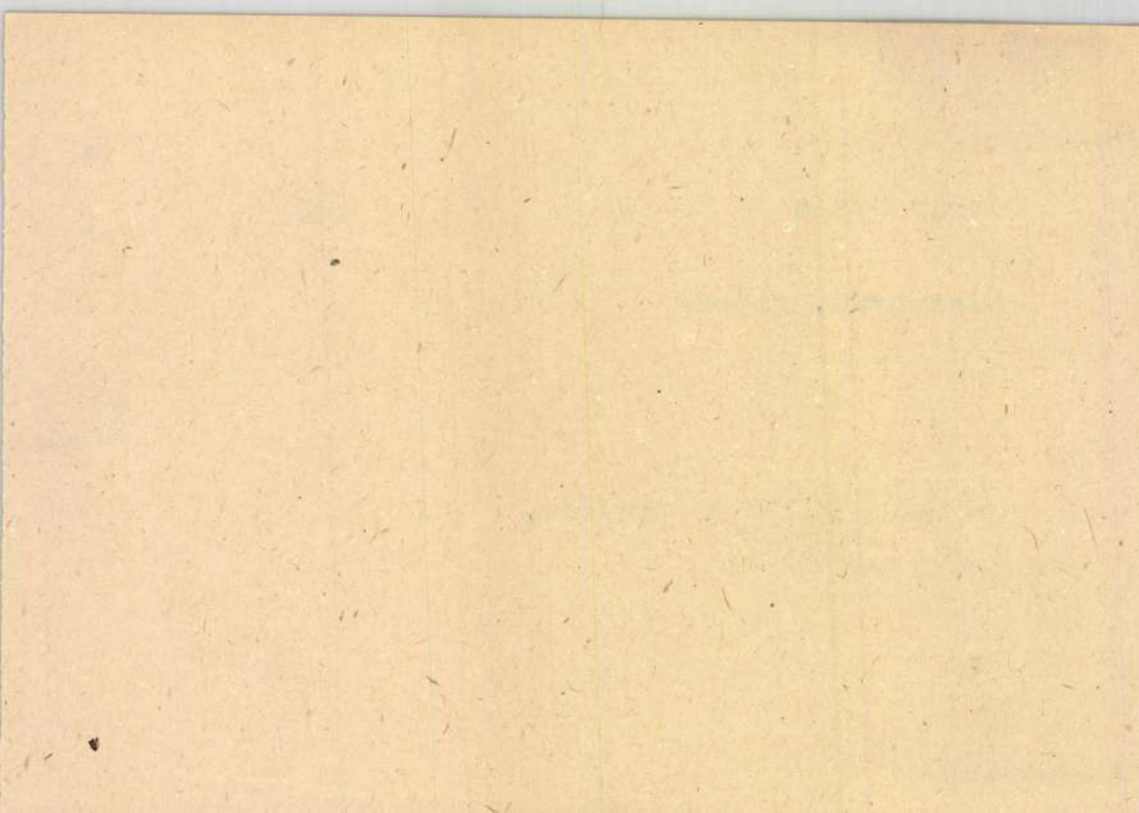
Omray Gyula

MDK

Édesanyám, gipsz

Műcsarnok 1943. nov-dec.

Téli kiállítás

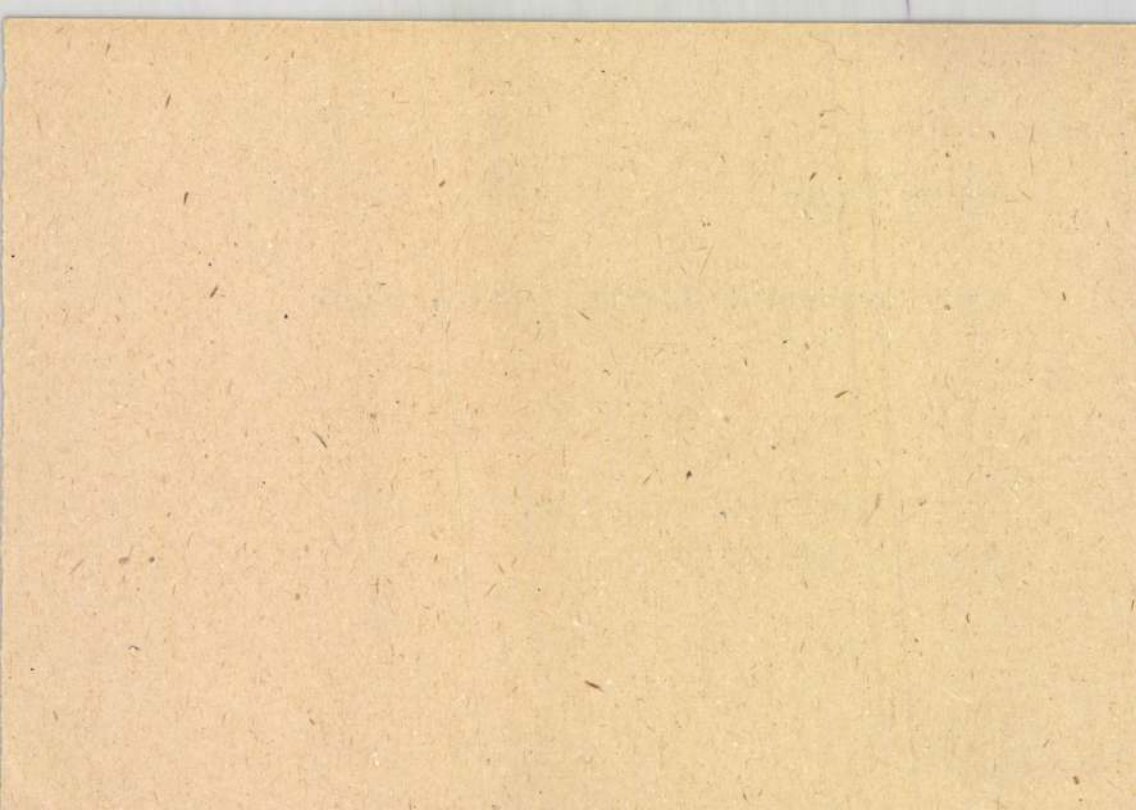
Omray Gyula

MDK

dr. Strubertné Szecsey Edith, gipsz

Műcsarnok 1944. márc-ápr.

Tavaszi Tárlat

Onailly, építész. Francia nemzeti intézet

XVIII. száz.

Magy. Hirmondó. Bécs. 1796. IX. szak. I. 8.
25-26. l.

Festök, XIX. A. 1. f.

Boros József, festő, XIX. b. 1. f.

Hungarian Quarterly, 1941/42

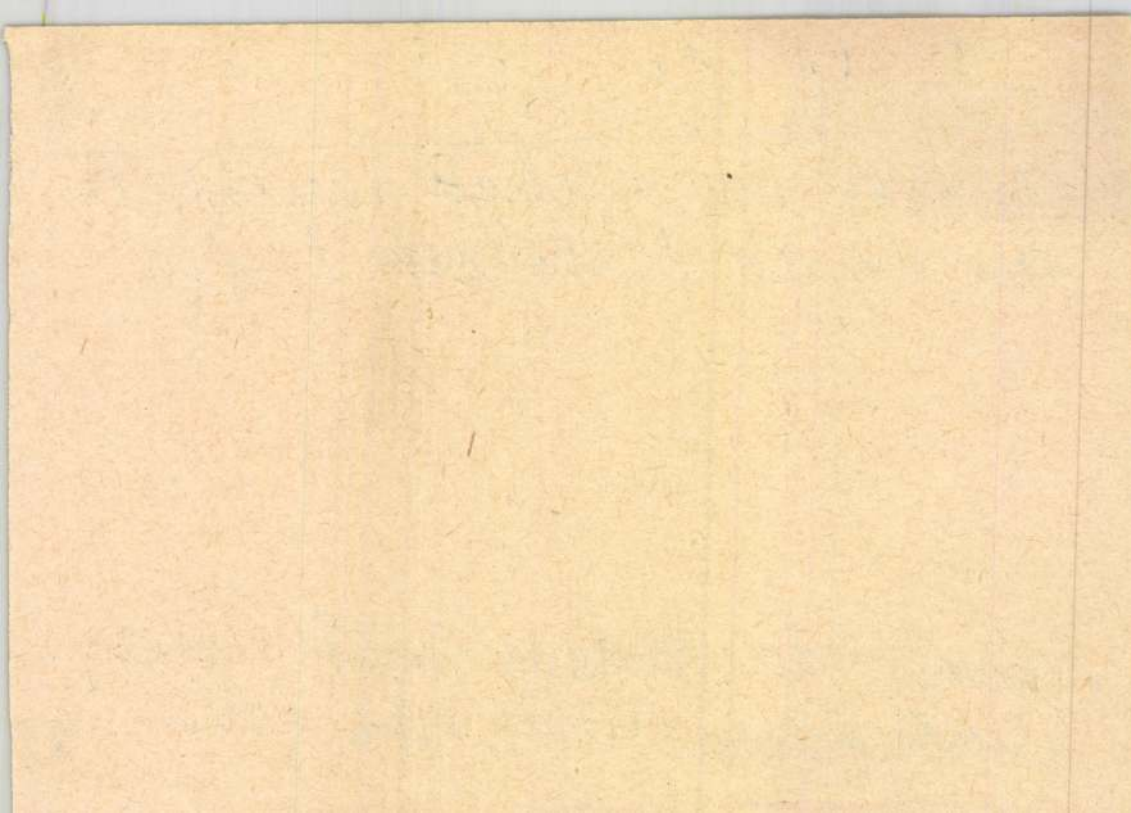
Vol. VII. No. 3-4. 572-577.

Nagy Lajos: Székelyi arcképek.

Ucsák László

Az 1943-ban alakult dunaijáró-
rosi amatőr Műhelyek tagja.

Németh Edit: Ötvenes az Amatőr Műhely.
Dunaijárórosi Hírlap, 1978. febr. 3.

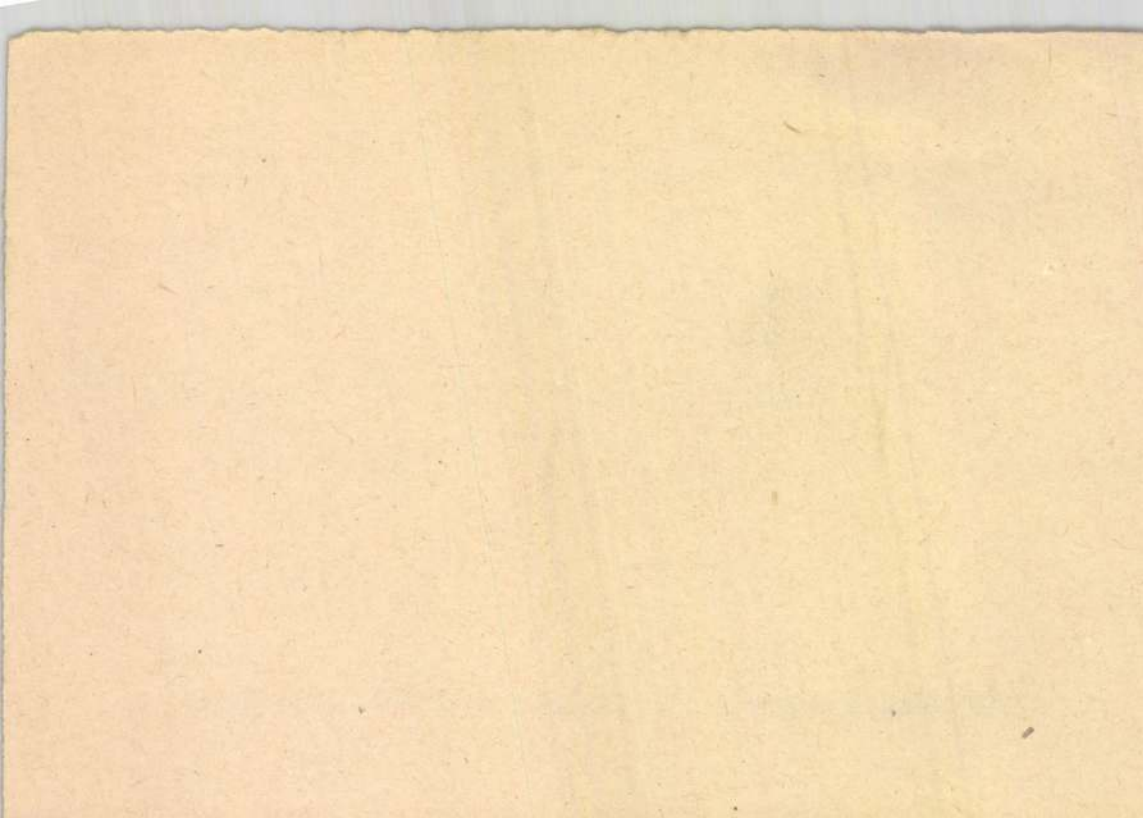

Omnegand Balthasar Paul (1755-1826)

"Folyóirat 'Napok' nyitójával"

O. fa. 49,5 x 58,5 v. l. b. B. Omnegand 1807
(Restaurált)
Vodett

l. dr. 15000 ft

M.D.K.

Johannes Cimernan de Olzil /Ols-Olesnica ?/

Több sziléziai vagy krakkói származású kőfaragó nyert polgárjogot Kassán. Többek között ő is. 1490-ben a kassai Szent Erzsébet-templomot restaurálta.

Troján Marian József: Egy egri kőfaragójel és sziléziai vonatkozásai. 206.o.

Az Egri Műz Évkönyve. I. Eger, 1963

M.D.K.

Johannes Ci

Olwai Linné-

Mam Jans

Kassa XV. 4

med
2

Emil Karvainen

F. 50.1

tészetileg is érett, helyi művész
tott. A velencei mozaik önállóságát
kiszugárzó hatása délen / a paler-
gai **s**zent Vid székesegyház mozaikja /

ak tárgyi gazdagságát, márcsak a ha-
lenne leírni. A stilus legérettebb
nek hazahozatalát / 29.kép/, Jézus
őtestamentumi jelenetét / 30.kép /

Keletkezési idejüket a XIII.századra,
teszi az olasz kutatás.

ívészet messze túléli a XIII.száza-
gzását, mely után a gyors hanyatlás
obb velencei festők a kartonokat

gtökéletesebb, több ezer színárnya-
rban későbbi emlékek márcsak mozaik-
zaik belső törvényeinek, művészeti el-

Olemai Zimmerman
Janus

Kasse, IV 4

Good

A Kass. I. 50 l

.....*műhely.*

yfönökség!

év hó n törtéző kiffzr

..... indokábóí személyesen meg nem

..... számu

arr

évi hó

.....
sajátkezeti aláírás és munkásszám.

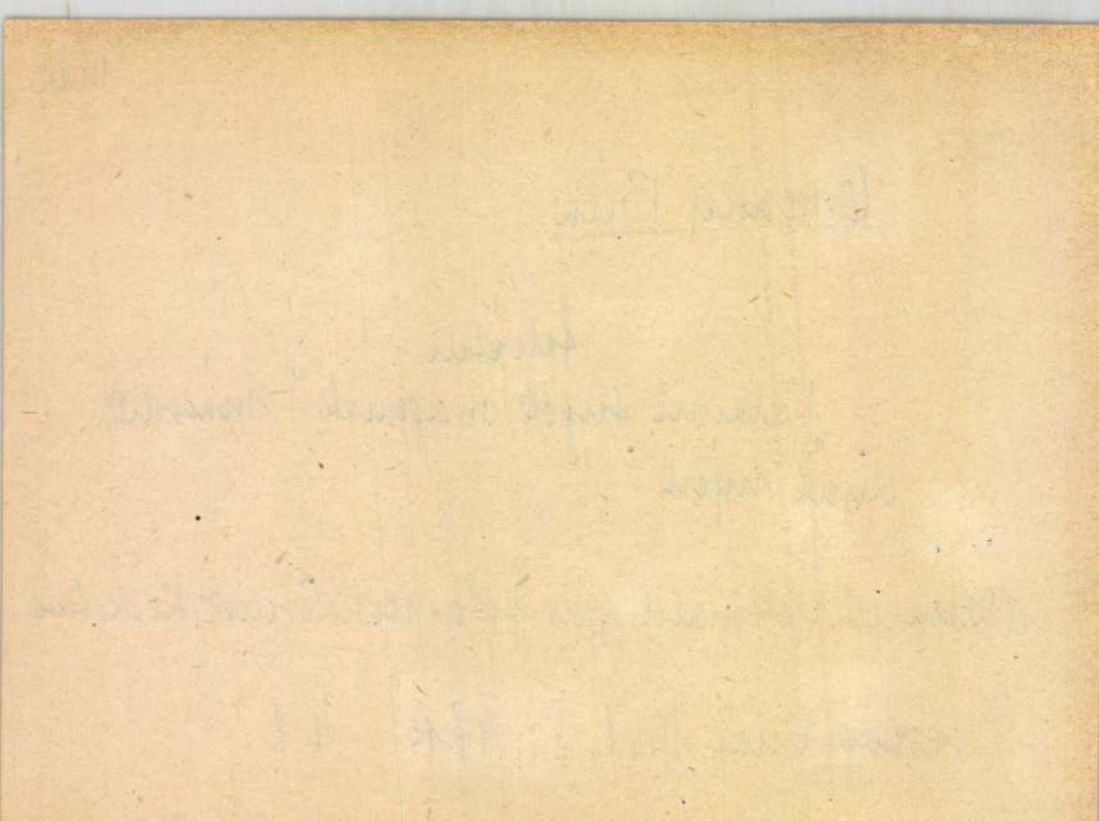
mak.

Omakel Béla

felvétel
"Valamit sugok magának" második
díjat nyert

a Klement Gottwald gyászfelirattal kapcsolatos kiállításra

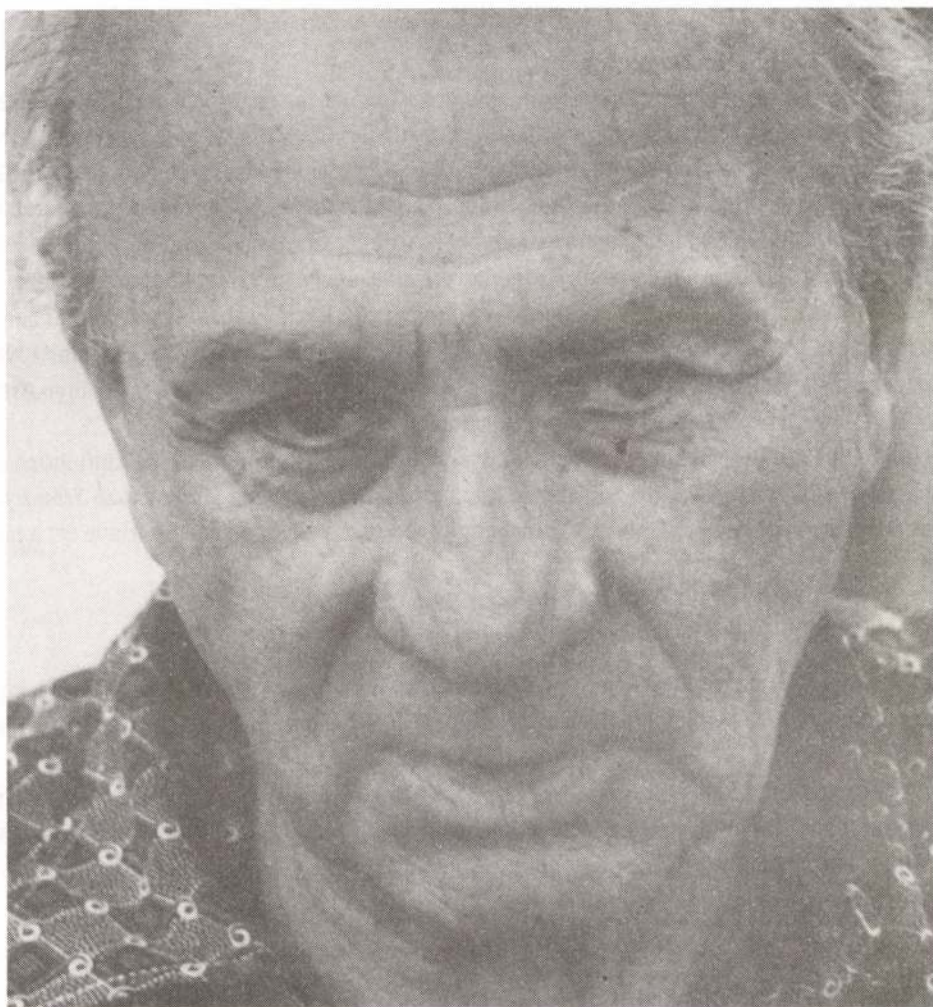
Ország-Világ 1961, 47. sz. 4. l.

lás”, disszidens helyzet. A mindenkori ellenfelek felettes-énje és a párton belüli ellenzékiek felettes-énje a sztálinizmus tagadásában összetalálkozott.

Az egyetemisták követeléseit, amelyeket 1956. október 22-én 16 pontban foglaltak össze, elméleti síkon három pontra szűkíthetők: nemzeti függetlenség, politikai pluralizmus és a pártállam visszaéléseinek a felszámolása. Az érvelés nem gazdasági, hanem erkölcsi jellegű volt. Ez az erkölcs lett a közös nevezője egy egész társadalomnak — leszámítva a bűnözőket. Az erkölcs elsöprő győzelme az uralkodó osztály erkölcstelensége felett.

A forradalmat '56-ban a tankokkal verték le. A túlélő győzelem azonban a felettes-ének közös nevezője: a résztvevők, szinte az egész nemzet erkölcsi és társadalompolitikai elkötelezettsége.

Illyés Gyula

ANNO DOMINI

Egy kortárs feljegyzései 20.

1997 tél

Ezzel kezdem, mert úgy szokás, hogy az ember helyreigazítással kezdje az új évet. Ilyenkor mindenki helyreigazít — vagy legalábbis szeretne helyreigazítani. A múlt esztendő, a korábbiakat, az egészen régieket, sőt az egész életet. S az első héten az ember még el is hiszi magának, hogy lehet. Nyolc—tíz nap kell, amíg rájövünk, hogy hiába a fogadkozás: múltunkat, jelenünket, jövőnket nem lehet helyreigazítani.

Hiszen ha lehetne!

Más lenne az egész történelem.

Csak nagyon kicsinyben lehet korrigáló mozdulatokat tenni. Mint én teszem most, orcámon enyhe szégyenpírral. Összekevertem az Oltványiakat és az Artingereket a legutóbbi jegyzetemben. *Oltványi Ambrus* nemrég elhunyt irodalomtörténészről írtam néhány emlékező sort, benne ellenőrizetlenül odavetve, hogy édesapja Oltványi Imre 1945 után koalíciós kispap miniszter, bankelnök és képviselő volt, s a felmenői között található Oltványi-Artinger Imre, az ismert műgyűjtő.

Milyen szerencse, hogy folyóiratunk lekiismeretes olvasója és szerzője, kedves barátunk, *Salamon Nándor* képtárgazgató és művészeti író nyugdíjba ment a közelmúltban! Így most már nemcsak olvasni és írni, el-eltűnődni is lett ideje, sőt még levélírássra is maradt. Gyanús lett neki, amit olvasott, utánanézett a dolognak és felvilágosított: Oltványi Imre, a politikus közigazda, és Oltványi-Artinger Imre műgyűjtő nem „két felmenője” Ambrusnak, hanem *ugyanaz* a személy.

Valami tudatalatti munkálhatott bennem, hogy a politikus és a kultúremler két különböző jelenség. Veszélyes dolog a tudatalatti! Aki igazán foglalkozott ezzel, a tudós-lélekelemző *Szondi Lipót*, idős korában, életének munkálkodására visszagondolva s már a világhír csúcán írta le ezt a játékos két sort:

*Tudat alatt egy kis házban
ül az ösztön talpig gyászban.*

Félek is megfogalmazni: a tudatalattimban talán az lehetett, hogy a politikus szétszórja a kincseket, a kultúremler pedig összegyűjti. Ilyen nyersen előadva alighanem egy kissé igazságtalan is a dolog.

De azért, de azért...!

Egyszóval: köszönet Salamon Nándornak szellemi lélekjelenlétéért és hogy vette a fáradságot a szeretetteljes baráti figyelmeztetésre. A tévedőket manapság nem figyelmeztetni szokás, hanem levenni, kitaszítani, megátkozni, durván fellökni. A nemes gesztus és a szelíd szó kiment a divatból. Csak nagyon kevesen tudják már, hogy mi is az.

*

Inkább örök érvényűbb dolgokkal kellene foglalkozni, de az ember minduntalan a napi politikába lép, pedig jobb volna kikerülni, miként az úttesten forrón gőzölgő dísztelenséget is kikerüljük, ha

Ómassai pálos

kolostorom

aromás

rendelékivel

l.
Grabó Borrodáspékével

51 l.

1904. T. II.

Felka (78/1904.)

Catechovis mivoe.

Ondafkai g.k.

fatempom

fatkepei
(Saris om)

Iprecefalberes

520, 521. h.

Sekekefehainan' TV. 128.

Ondavkai orosz sa-

Kezmlom

l.
Arch.
Erst.
1894.
244. l
Kezmlom

Huysum, Jan van (1682—1749) követője (219. VIRÁGCSENDÉLET (Blumenstillebe) Vászón (Leinwand). 58×42 cm.

Huysum, Jan van (1682—1749) követője (220. VIRÁGCSENDÉLET (Blumenstillebe) Vászón (Leinwand). 70×55 cm.

Ismeretlen, XIX. sz. (Unbekannt, XIX. JH) (221. AKADÉMIAI TANULMÁNY (Akade Vászón (Leinwand). 31×26 cm.

Ismeretlen, XIX. sz. (Unbekannt, XIX. JH) (222. ÉGŐ VÁROS (Brennende Stadt). Vászón (Leinwand). 23×30 cm.

Ismeretlen festő, XIX. sz. közepe (Unbekannt, XIX. JH) (223. ÖT DEKORATIV CSENDÉLET Gyűratív Stilleben mit Früchten, Instru Vászón (Leinwand). 82×74 cm., ova

Iványi-Grünwald Béla, szül. (geb.) 1867. (224. ABLAKNÁL (Beim Fenster). Jelezve Vászón (Leinwand). 108×85 cm.

Iványi-Grünwald Béla, szül. (geb.) 1867.

itán (Nach Hult).
rierter Aquatintastich). 33 × 25 cm.

ze (Bez.): Jankó.

Illusztr. XXVII. tábl.

Jelezve (Bez.): Jankó, 854.

Illusztr. XXIV. tábl.

Jelezve (Bez.): Jankó János, 887.
cm.

Jelezve (Bez.): Jávör.

).
Z NEWINGTONBAN (Das Haus E. & C. in N.). 1826.
loriertes Schwarzmanierblatt). 63 × 80 cm.

ONDERKA

Rajshat rézét a pannonhalmi apát-
ságról

Küresethirtácsi Értesítő 1859. VIII. évf. 2-3.

Leváray Ferenc: Pannonhalma építéstörténete II.

116. 120.

K. O. K.

ORDER KA

Projector with a lens
No. 100

Patented Feb. 10, 1903. No. 750,000.
Serial No. 100.
No. 100.

Onderka R.

MDK

rajzai

Repr:

Pillérfejezetek.

37.o. 12. kép.

Diszitő részletek.

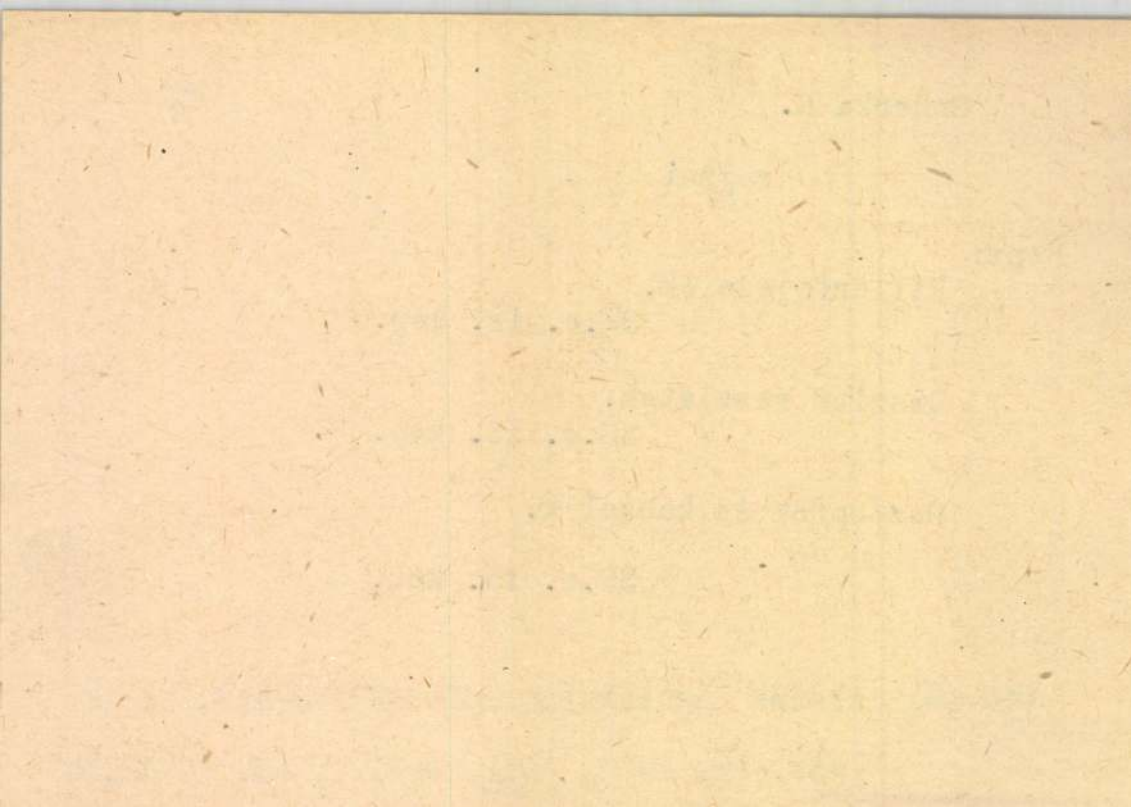
38.o. 13. kép.

Oszlopfők és konzolok.

39.o. 15. kép.

Levárdy Ferenc: Pannohalma építéstörténete. I.

Műv.Ért. 1959. VIII. évf. I. sz. 27-49.o.

Onderka ^{14.} r

MDK

rajzai

Repr:

Részletek az altemplomból.

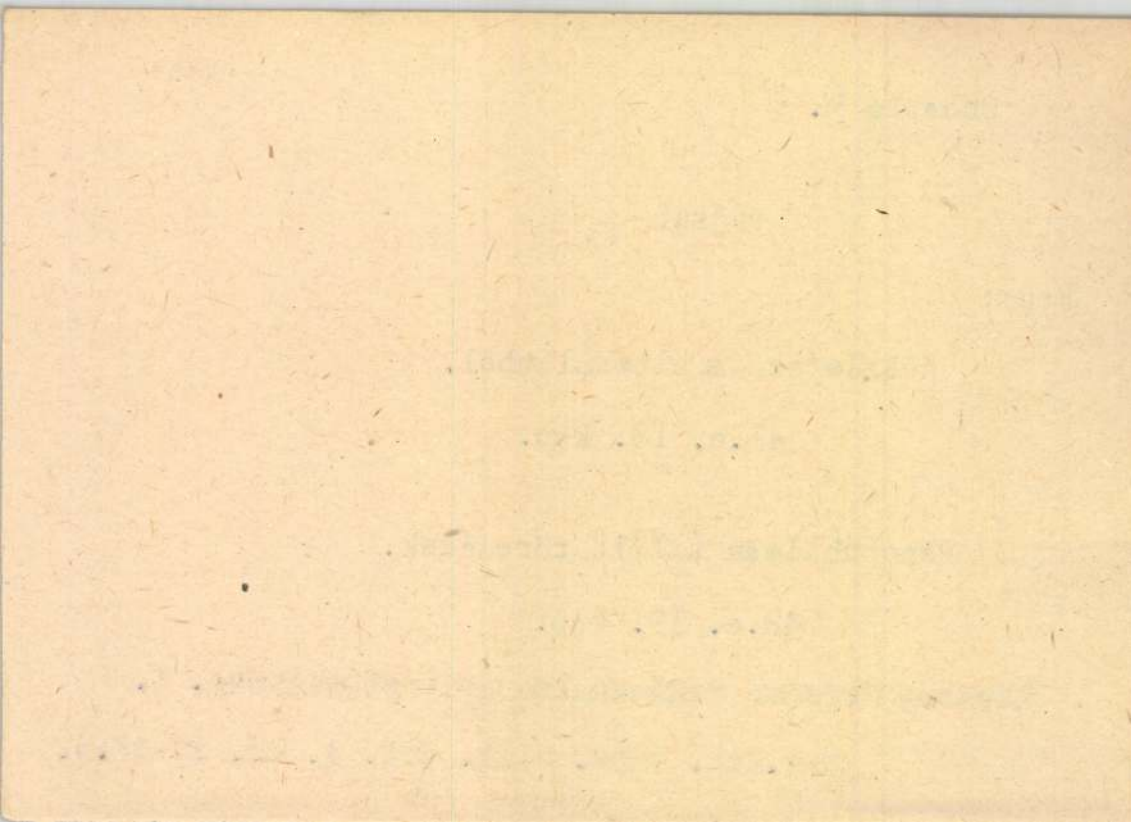
41.o. 18. kép.

Pannonhalmán talált töredékek.

42.o. 19. kép.

Levárdy Ferenc: Pannonhalma építéstörténete. I.

Műv.Ért. 1959. VIII. évf. 1. sz. 27-43.o.

Onderka R.

MDK

rajzai

Repr:

Oszlopfők és konzol.

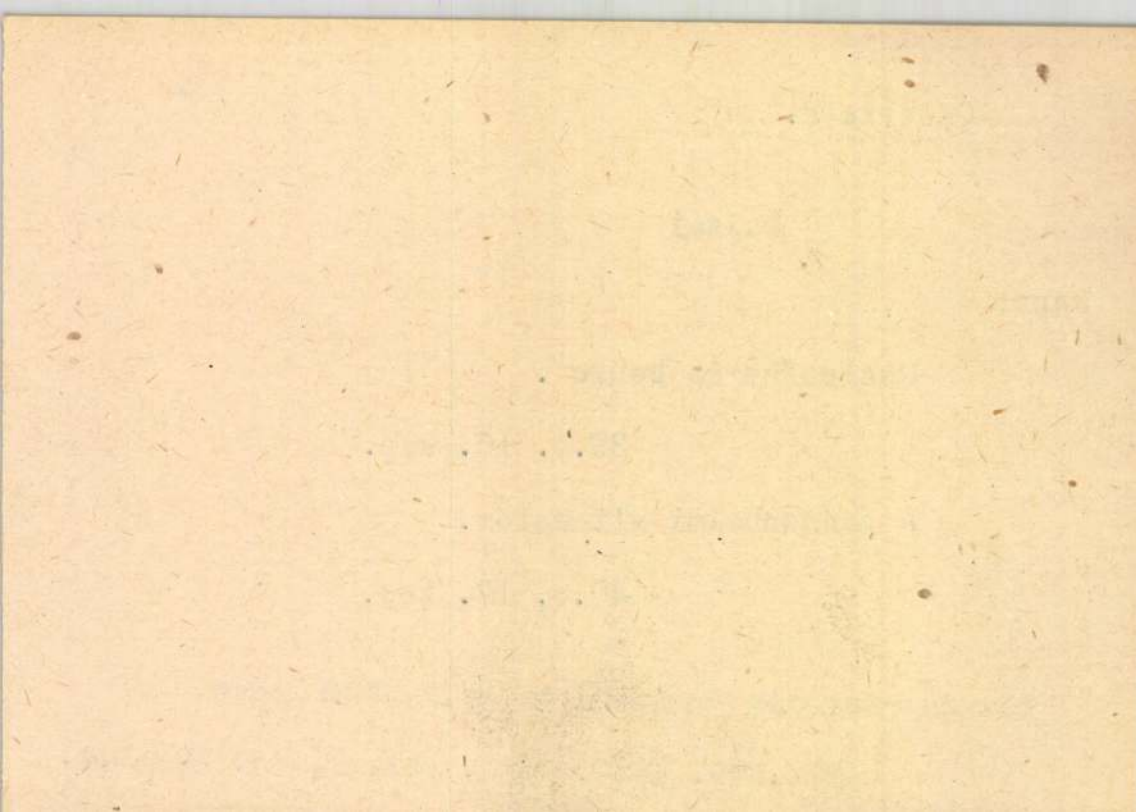
39.o. 16. kép.

A pannonhalmi altemplom.

40.o. 17. kép.

Levárdy Ferenc: Pannonhalma építéstörténete. I.

Műv.Ért. 1969. VIII. évf. I. sz. 27-43.o.

Onderka R.

rajzai

Rept:

A porta speciosa és Czudar László apát siremléke.
34.o. 8. kép.

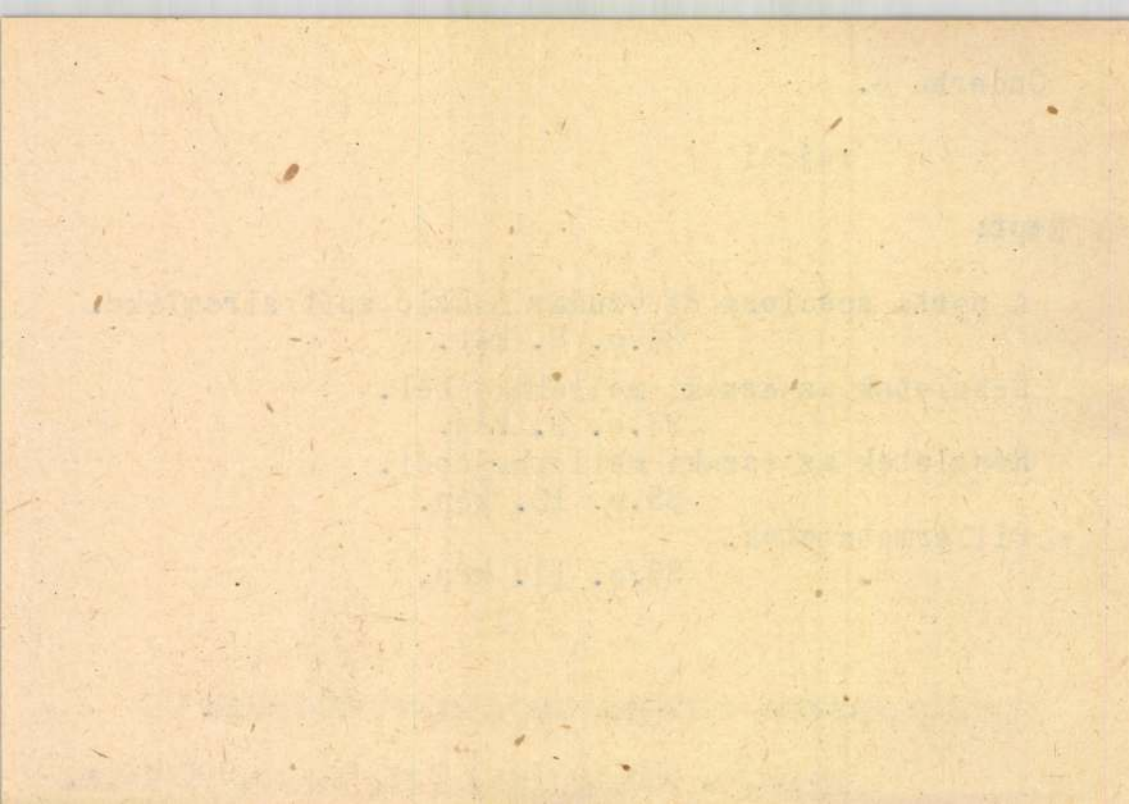
Részletek az északi mellékhajóból.
34.o. 9. kép.

Részletek az északi mellékhajóból.
35.o. 10. kép.

Pillérmetszetek.
36.o. 11. kép.

Levárdy Ferenc: Pannóniaalma építéstörténete. I.

Műv.Ért. 1959. VIII. évf. I. sz. 27-43.o.

Onderka R.

rajzai

Kepr: A pannonhalmi templom belseje.
31.o. 4. kép.

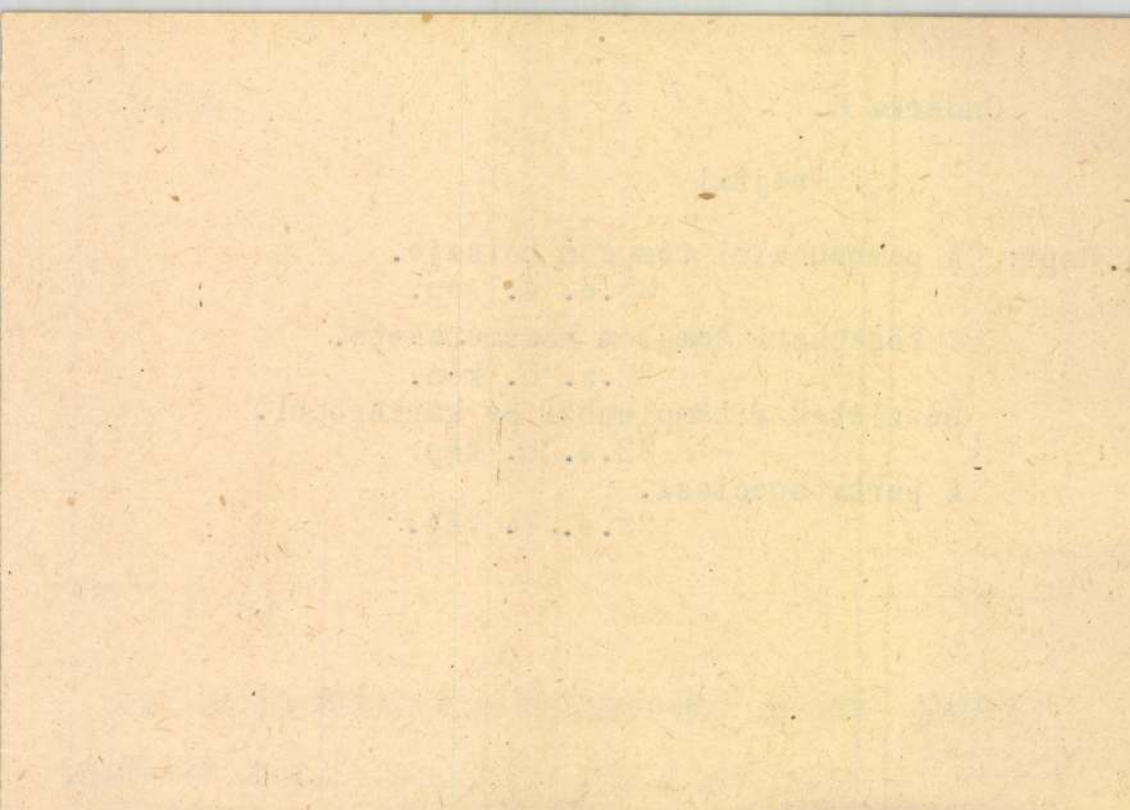
A középkori templom hosszmetzete.
32.o. 5. kép.

Részletek a templomból és kerengőből.
32.o. 6. kép.

A porta speciosa.
33.o. 7. kép.

Levárdy Ferenc: Pannonhalma építéstörténete. I.

Műv.Ért. 1939. VIII. évf. I. sz. 27-49.o.

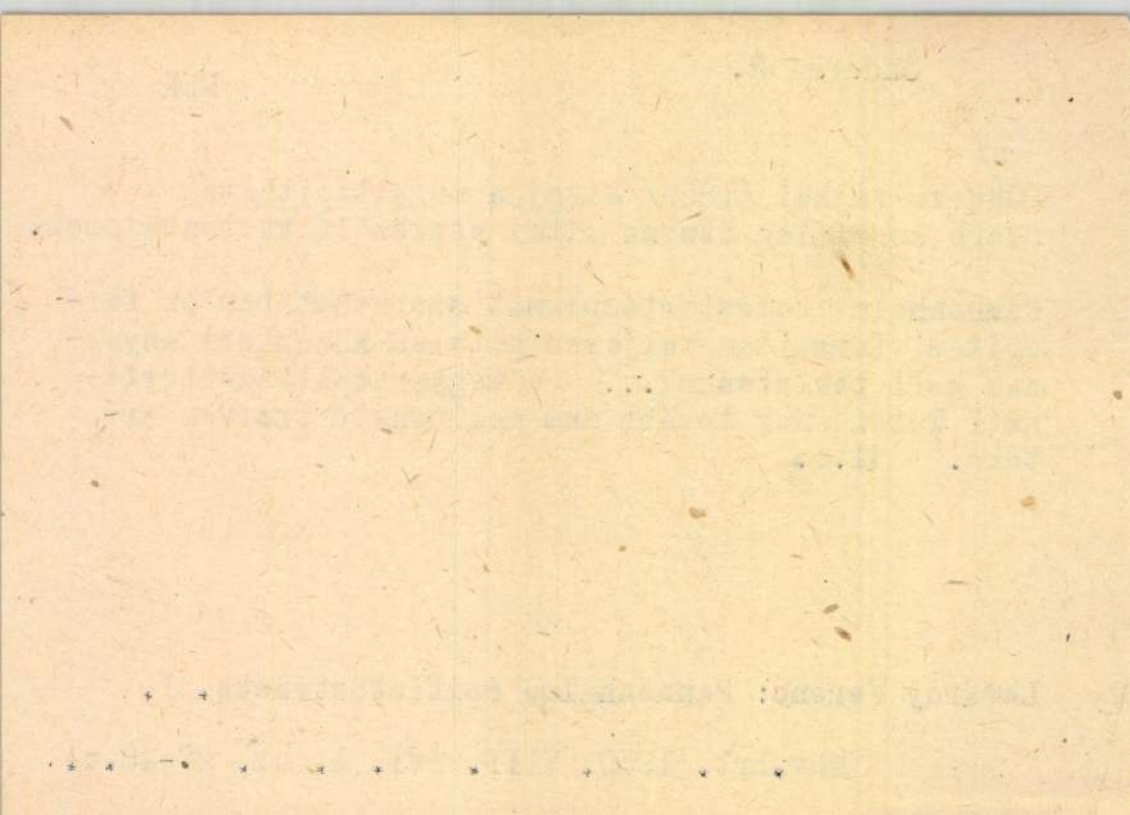

^w
Oderka rajzai /1859/ alapján megállapíthatók a Páckh és főleg Sterno által eszközölt változtatások.

"Pannonhalma kolostortemplomát szerkezetében és felépítési formáiban teljesen hiteles középkori anyagnak kell tekintenünk... a magyar építészettörténeti kutatásnak tovább nem mellőzhető szerves értéke." 41.o.

Levárdy Ferenc: Pannonhalma építéstörténete. I.

Műv.Ért. 1959. VIII. évf. 1. sz. 27-43.o.

Onderka a kolostoregyüttes alaprajzára
rávezette a Páckh féle építkezés alaprajzi
változtatásait.

32.0.

Repr:

A pannonhalmi kolostoregyüttes.

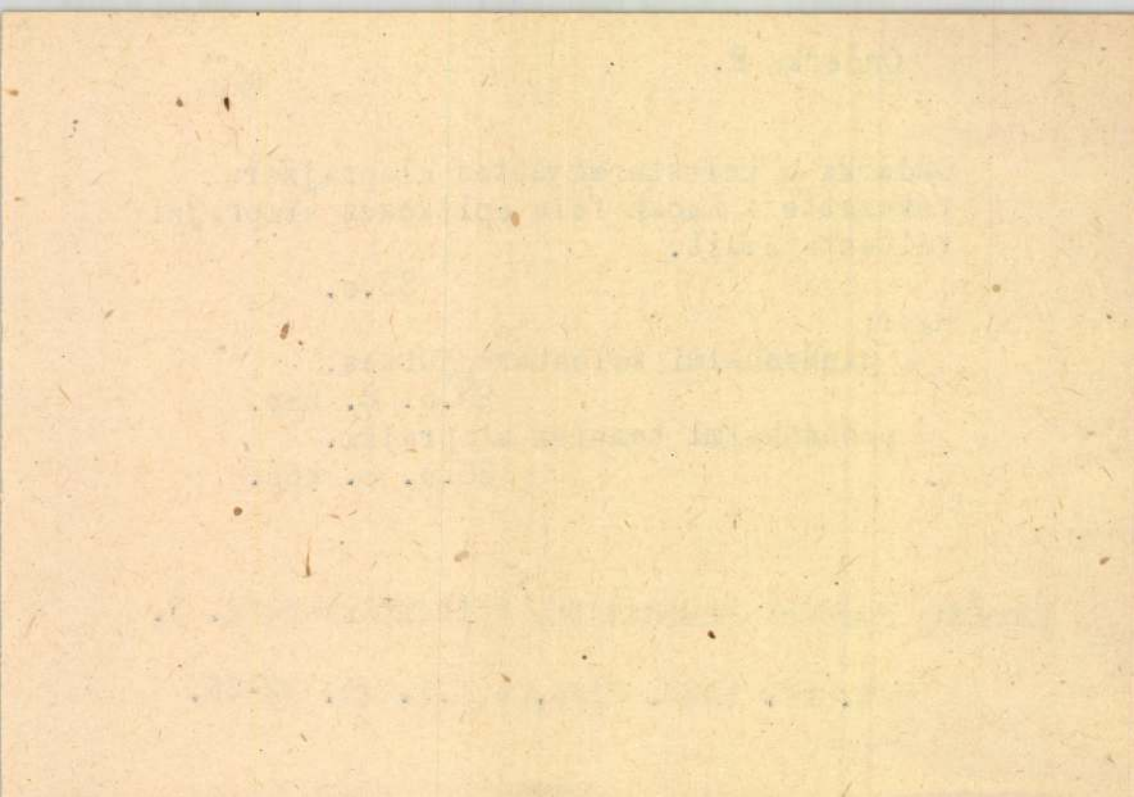
29.0. 2. kép.

A pannonhalmi templom alaprajza.

30.0. 3. kép.

Levárdy Ferenc: Pannonhalmi építéstörténete. I.

Műv.Ért. 1959. VIII. évf.1. sz. 27-43.

Onderka Róbert

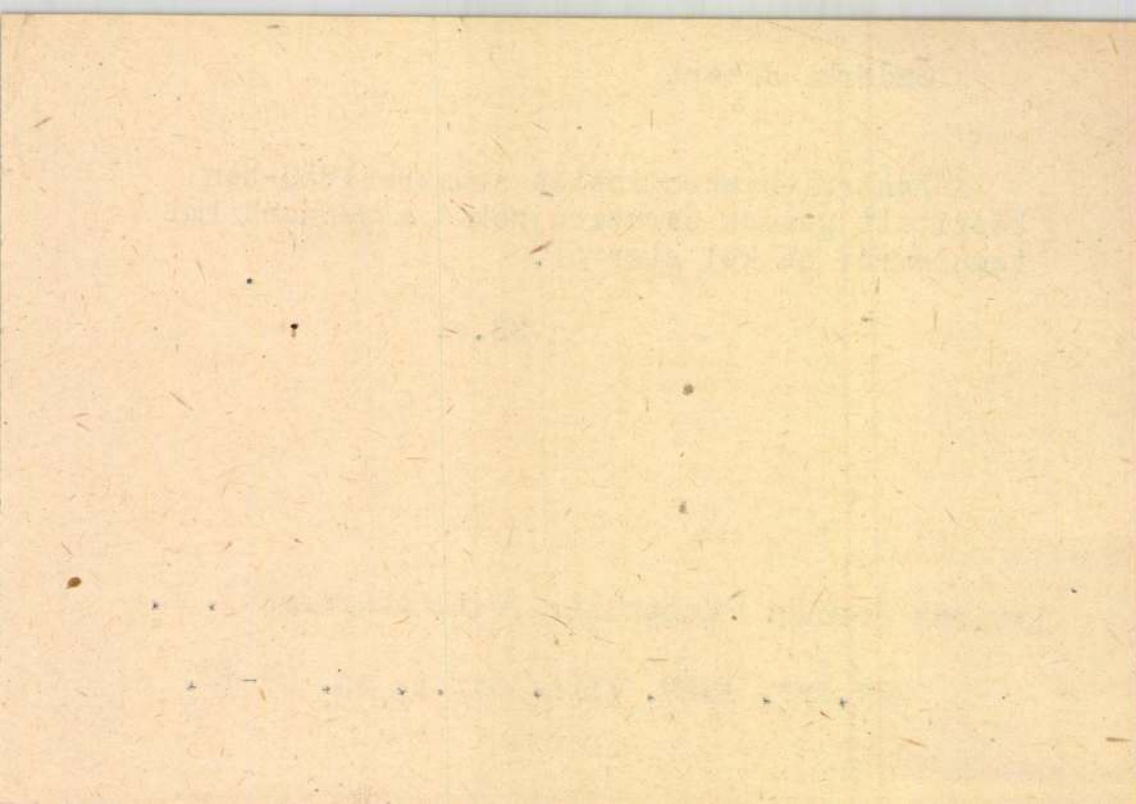
MDK

A Zentral-Baukommission számára 1859-ben készített gondos ceruzarajzokat a pannonhalmi templomról és kolostorról.

33.o.

Levárdy Ferenc: Pannonhalma építéstörténete. I.

Műv.Ért. 1959. VIII. évf.1. sz. 27-43.

Onderka Róbert

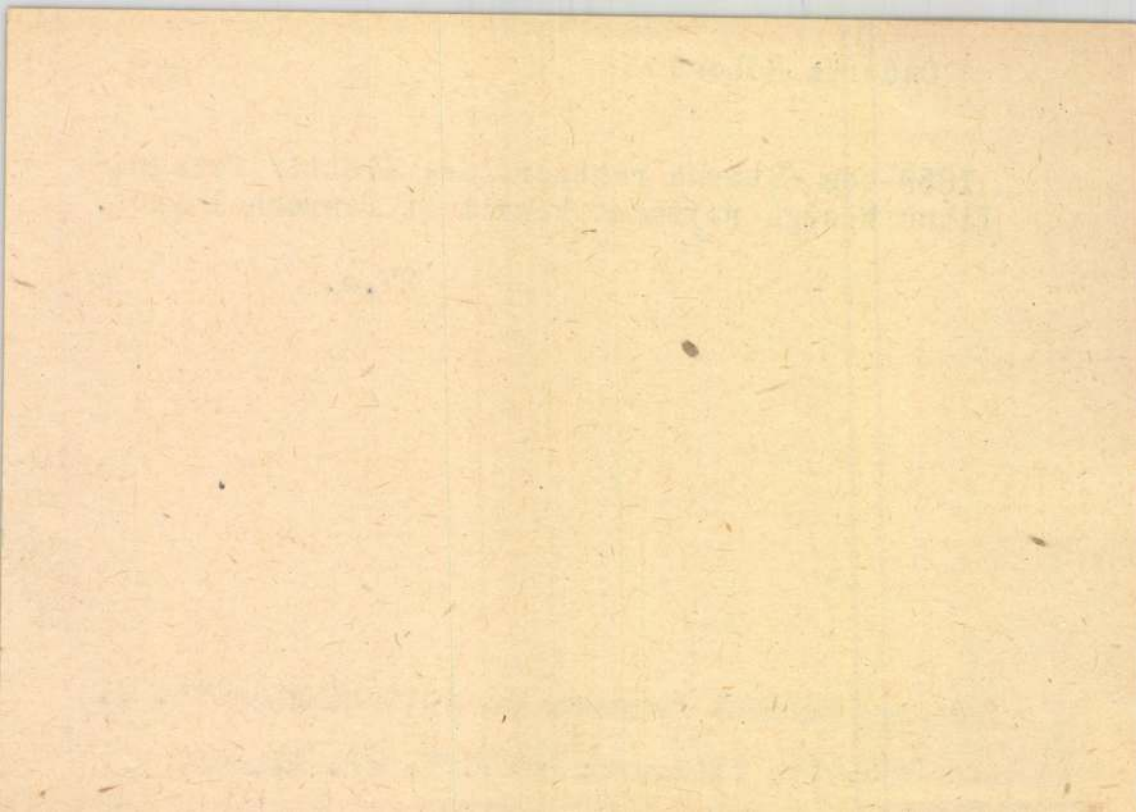
MDK

1859-ben /Sterno restaurálása előtt!/ fotogra-
fikus hűségű rajzokat készített Pannenhalmáról.

27.o.

Levárdy Ferenc: Pannenhalmna építéstörténete. I.

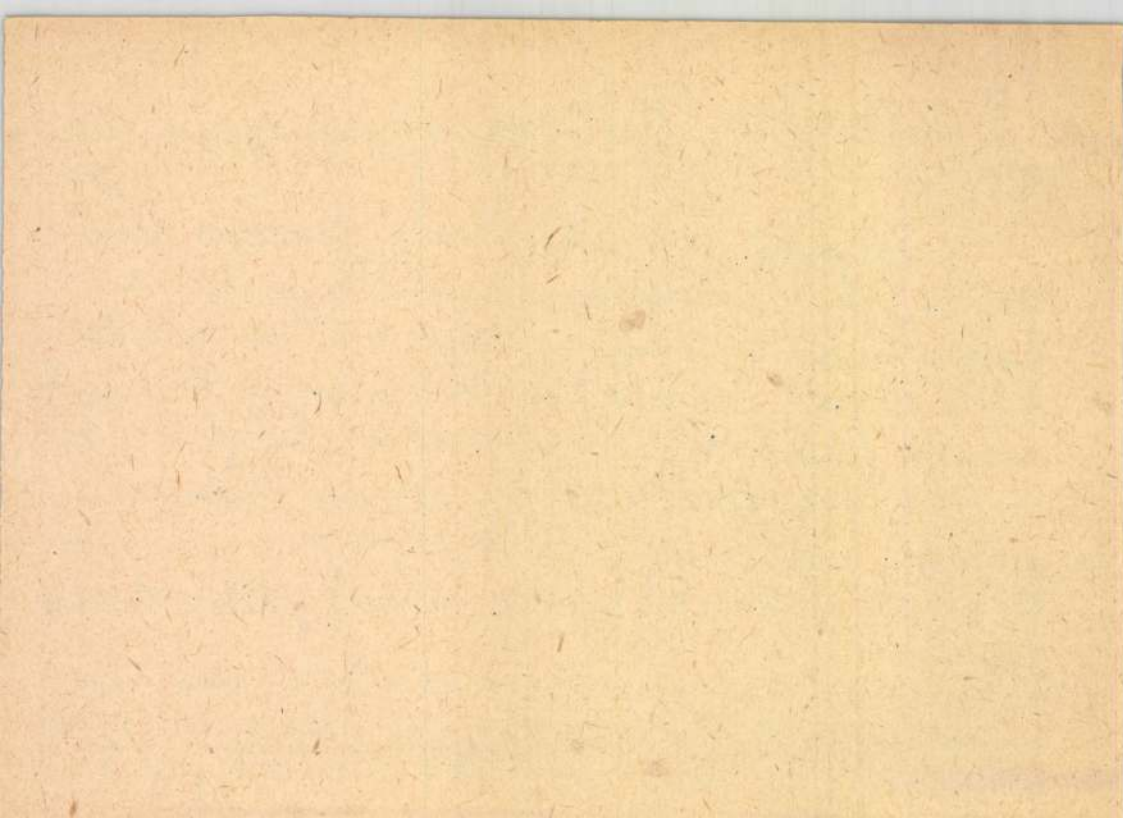
Műv.Ért. VIII.évf. 1959. I. sz. 27.-43.

Gunderka Robert, grafikus

nyolc rendkívül pontos ceruzára rajzát körli a nerrő, a pannoni-
helmi apátság köréphi rézlelei-
ről, mely rajzok főleg azért bírnak
nagy fontossággal, mert Stornó Fe-
renc restaurációs munkálatai
előtti ideőből (1854) mármarat,
s így az ellenőrrésre némi alapot nyúj-
tanak.

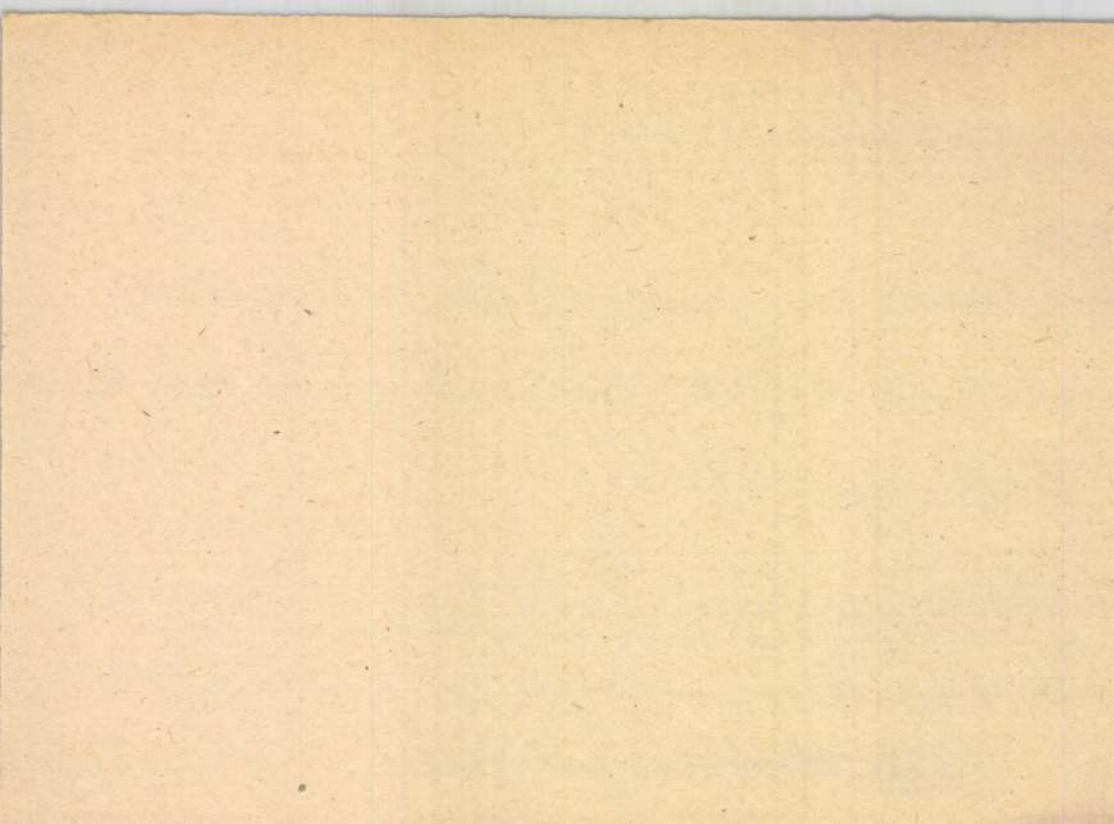
F. Levárdy: Les monuments d'architecture
médiévale à Pannonhelma. - Acta Historiae
Artium, Bp. 1962. tom. VIII. fasc. 1-2. pag. 7-27.

Óndlerka Róbert

Kajza a pannonholmi altemplom-
ról az 1867-es restaurálás előtt; fekete-
fehér-reprodukció.

Dezsenyi Dezső, Entz Géza, Horváth Pál,
Mehenyi Ferenc: Magyar műemlékvédelem
V. (1967-68) Budapest, 1970. 52p.

András Urban, sávi kőműves

1785-ben Abasáron, Hallerék-
től többrendbeli munkájáért
18 forintot vesz fel.

Heves megye műemlékei I. írta Voit Pál,
Magyarország műemlékei topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó,

375. old.

• D. K. •

[Faint, illegible handwriting]

1907. Académie des Sciences, Paris.
Séance du 15 Mars.
Mémoires de l'Académie des Sciences, Paris.
Tome VII, page 141.

old.

ONDERKA Rubat

1859

Szalai - Szaló 1999. 141. No. 52.
151 No 56.
153 No 59.
117. w. 62

eminer Konsisten
waren. Nährboden
nen sich die Ge
ai, der die Konse
sch ziehen mußte,
r ungarische Akti
riff MA in der Wie
Mitarbeiter zahlrei
latt, Der Cicerone,

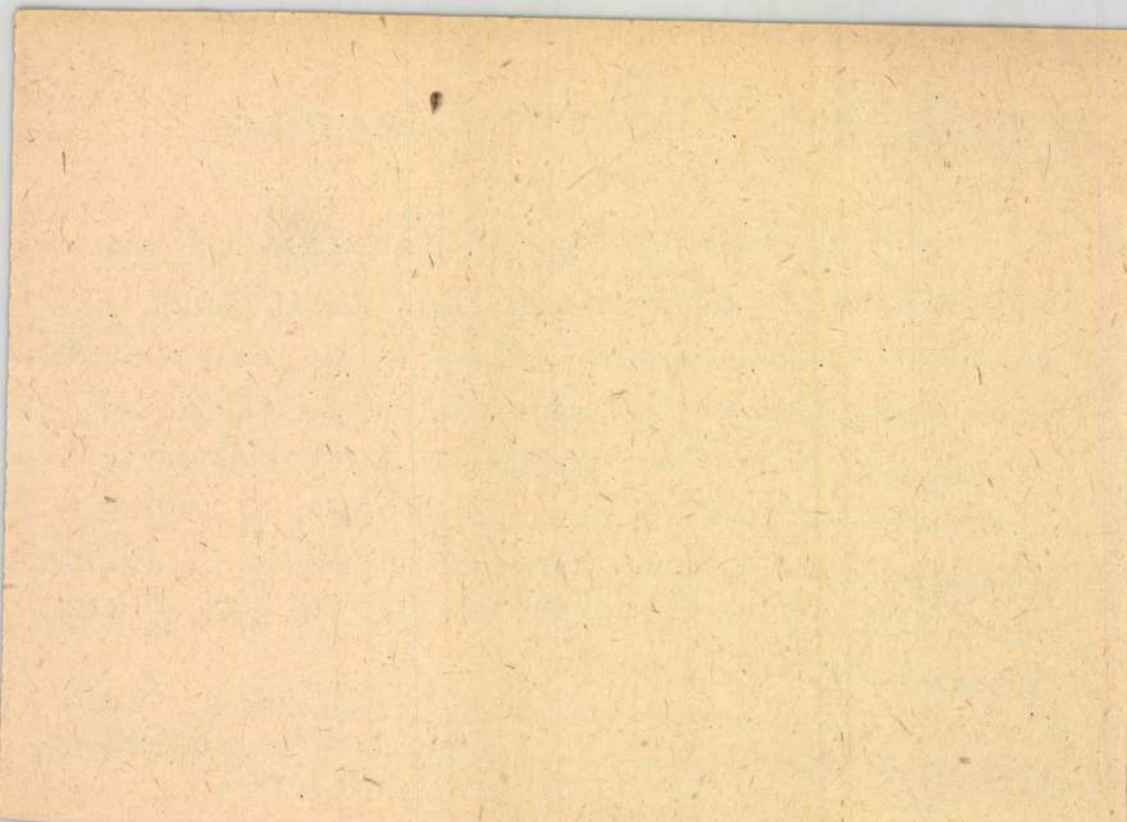
Das Kunstgeschichtlichen
MDK-C-I-11/1-457),
Központ Közleményei,

Gunderka Róbert grafikus

1859-ben a bécsi Feudral-Bau-
mission megrvásából készített ipu
fontos ceruzarajzokat a pannonhal-
mi apátság kőréphori részleiről,
melyeket a Bau mission publikálni
mádjékortt, s amelyeket a művep-
magyázókat megpresthes tésere Gunderka
1859. okt. 27-i levelében kérte fel Jpolyi
Arnoldot.

F. Levárdy: Les monuments médiévale d'archi-
teature à Pannonhalma. Acta Historias Ardiunm,
Bp. 1862. tom. VIII. fasc. 1-2. pag. 15.

Festészet. XIX. 12. Táblakép. "Ondine." (Lefebvre)

Pesti Hírlap. 1885. VII. é. aug. 22. f-2p.

Both Munght: A nemzetközi
műkiállítás

4

1864

1864

1864

1864

1864

ONDERKA Rudolf

Pannouhalum rapen

Mv Sib 1925 106, 118-119.

. Mint diák évről-évre visszajött a kedves hajlékába. A gyermekévek gyakran foglalkoztatták a művészt. nagyszülőkről, s anyjának régi is nagy áhítattal hallgatta. a kémárki évek nagy hatással

hogy a család visszaköltözött , hogy Schickedanz Albert "mintegy ön apja Bielitz-Bialába vitte s ott a." Lassota viszont az 1848-49. évi ről nem ír, csak az 1867-es

sef vallás- és közoktatási , 1869. ápril 26-án kelt, 7744/869 lyben Schickedanz Albert 600 frt adott, hogy magát a müncheni stész kiképezhesse. (A donában. Azt a kérés elutasításával ssa a kérelmezőhöz 1869. jún. 14-i

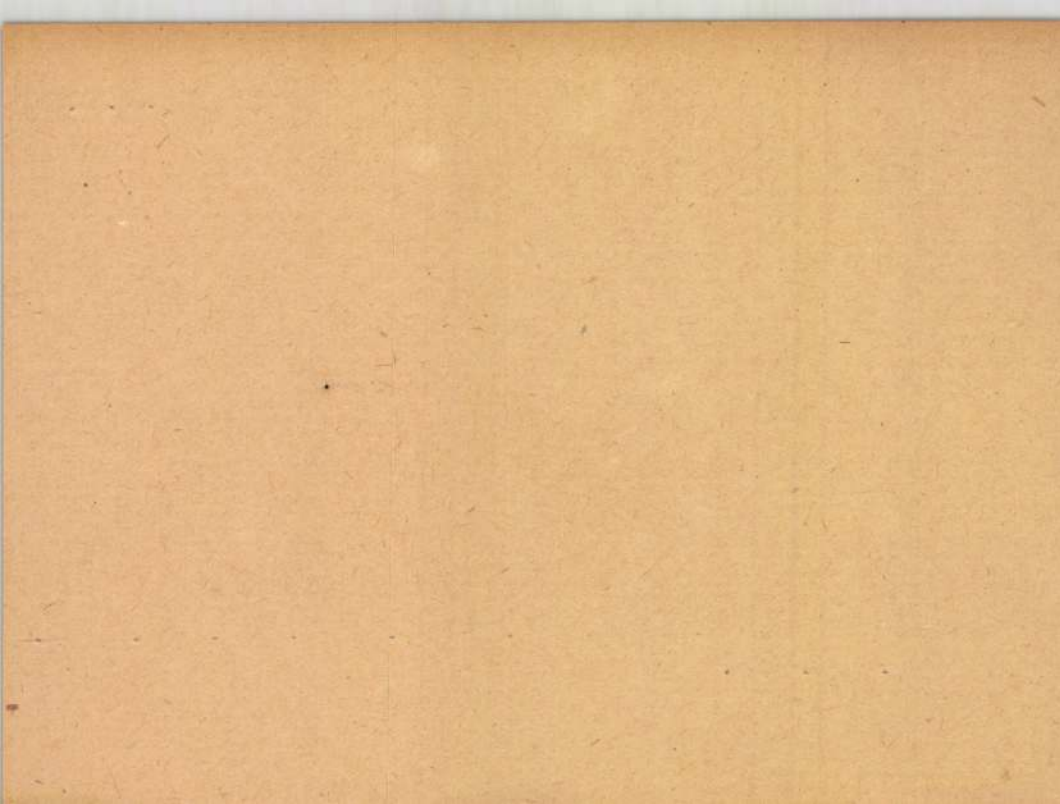
38.p. 365.; Németnyelvű kéziratos a lezármazottak tulajdonában. Szerint Schickedanz dédanyja, Eva tvére volt Benyovszky Móric sanna Hönschnek.

M.D.K.

Ondits An_dor

Művei külön említést érdemelnek-a kritika szerint- a Solymosi Képszalon kiállításán.

Színház és Divat~~m~~, Bp. 1922. ápr. 13. VI. évf.
16. sz. 23. lap

Ordodi rk. Kempton

(Postarinos, maoles
Postarinos)

(Feyer von)

hens Antal Pörtlételese
építette Bors Márton
népök 1748-km.

Pohn. 459. l.

ROSA **A. és Társa**

IRÁZ R.T.

szlet. Budapest, IV., Szervita-tér 3.

Budapest, a postabélyeg kelte.

tisztelt Cím!

1. kir. osztálysorsjáték huzásai rövidesen megkezdődtek, és megkérjük, hogy a tisztelteljes ajánlatunkkal felkeresni kívánja, hogy nb. rendelkezéssel megvizsgálja. Hisz a szerencse, mely mindnyájunk életét kormányozza, kedvezni fog és a sorsjáték folyamán örömmel fogja egyik főnyereményt megnyerte. Egyedül a sorsjáték nyújt módot arra, hogy kis költséggel nyerhessünk. A közelmúltban is igen sok

ONDRASCH, Matthias Rómívos

1754 Porson

An 243. 1998.

rett feszület, 15. század

82

vH Iksz. 97718

I Iksz. 3140

I Iksz. 2733

34

MNG Iksz. 273

MNG Iksz. 273

Andráss Jörse, ^{x)} ácsmester

és Kuncz Kristóf, kapus mester-
 déses megbízást Telekessy István egyi-
 püspöktől 1713. febr. 12-én az egyi. reg. Sz.
 király diplom. fa-épületének lebontására
 x) [A Heves megy. kórtalban nem szerepel, Bue]

Művészettörténeti Értesítő, 1968. XVII.évf. 3-4.sz.
 Szabó Erzsébet: Joannes Battista Carlone.

215. old.

MŰESZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS
KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

Ondrejčka, Karol

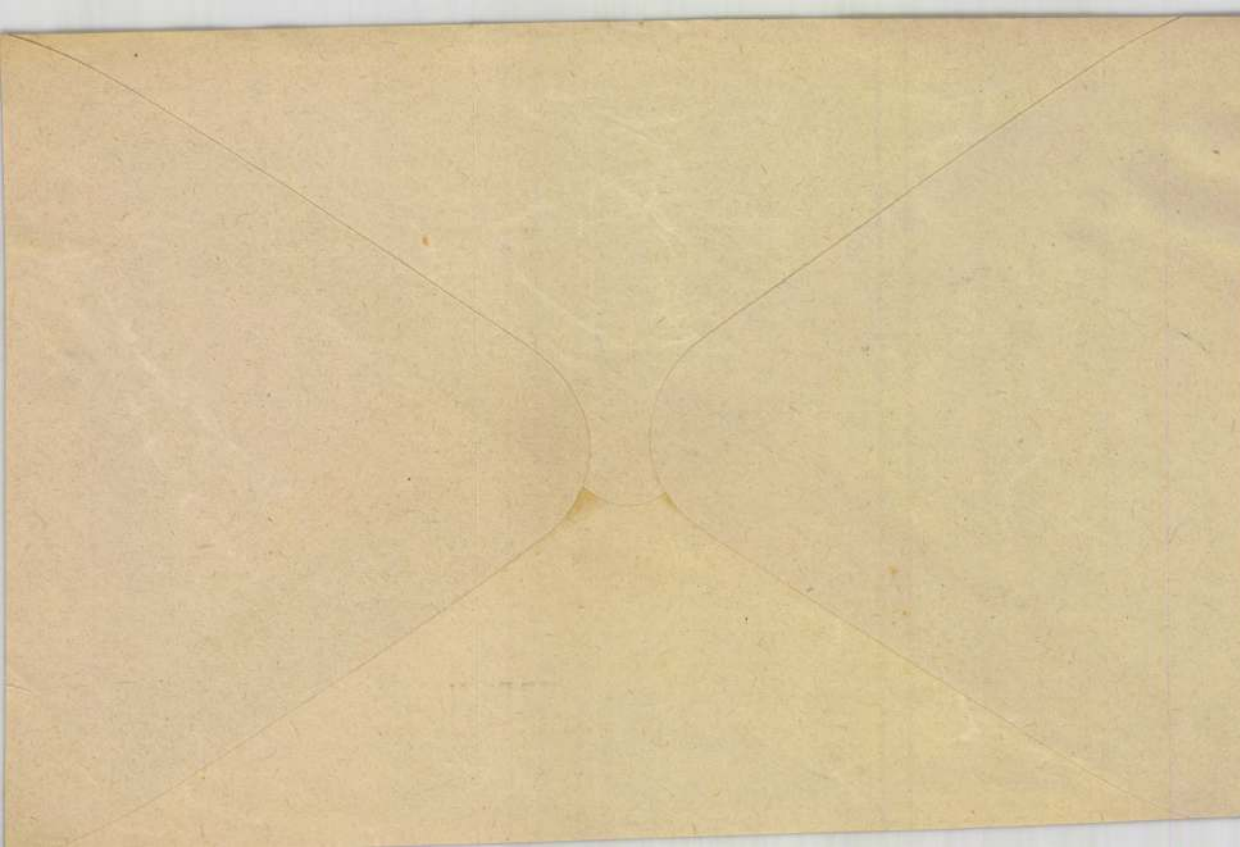
pesto

apríl, 1898. febr. 23.
Mára vôtgeren (Trenesen
em). Treneseneplicben
amhódik.

A vajai aradeimán
kamul. Ez ideig a
konatim gimnázium
rajtanasz volt. Ötén-
díjjal tanulmányozhat
foglalkozni Olasz- és Fran-
ciaországban. Bőve-
bbet neper a laboratóriumban
T. Munkatársak is foglalkoz-
hatnak. Ez esetben névvel
felvétel.

Tömb 500.-

Bien a cédula levő adottságat
Trenesen is ellenőrizni

Andrejčká Raabová

súčasný maliar

Trenčianskeho kraja

3 minúte kreslíkva

alábi múzeum b. m.

Kat Brabíčková

300. l.

Štefánik 42. l.

Ondrejčička Karol

Mlovai festo

mit. 1898 febr. 28.

Dubnici n. Vahom

A prazni gramice -
nes. i Evolaku papult

Clan - is Francis -

Corayon jant -

3 clajj. a kurošment -

Mastom mlovai um -

Flumba -

Sprivedca

28. l.

Keppel

Andrejčka Karol

L. Wagner Profil

54. v. 35. 7

1880

34

Ab. erodeti. Rivant

37

34. v. d. d. d. d. d.

220

ums kamen, in Verbindung mit der
dem Zustande ~~kommen~~ des sogenannten
-schen Lage und der gesellschaftli-
ud künstlerische Strömungen nach

unter der

österreichischen Barock, ~~den die~~

sich bei

welcher energischer und zielbewuss-
h in allen Teilen des Reiches ver-

aus

aiserlichen und königlichen Reiches

wohin

so auch in Ungarn und Siebenbürgen

tigen künstlerischen Organisation

en und bayrisch-deutschen Künstlern

t nur ~~durch~~ die oberitalienischen

erscheinen lassen

Kaisers begreiflich ist, sondern

Androuse & Frenschel²

Eisenhut Feuc
arische

a T. A. Kejes-

Madonna

113 Paolo Morando (?)

Ondrušek Ferenc

l. Paraktörkép

213, 5-26. l.

Negativ.

Felvevő.

XCIII.31. Kőszeghy.

XCIII.32. " " "

XCIII.33. " " "

XCIII.34. " " "

XCIII.35. " " "

XCIII.36. " " "

XCIII.37. " " "

XCIII.38. " " "

XCIII.39. " " "

Ondrusch Terenc

festo

Permittit paper

213, 526. P.

N-TUDOMÁNYEGYETEI

HÍRDETmény

A m. kir. honvédség tényleges állor
írásbeli engedélyével kérhetnek felvételi engedélyt okiratokat tartoznak bemutatni.

A volt csehszlovák, illetve a keletmagyarban szerzett érttségi bizonyítványok, nemkülönben szerzett érttségi bizonyítványok, amelyekben amennyiben ellenkező rendelkezések számitatnak. Az érttségi bizonyítványok elmagyar nyelvessel, magyar irodalomtörténet, kollegium hallgatasa kötelező. Ugyancsak kollokivium. A hallgatókat az egyetem a vezményben részesíti.

A jog- és államtudományi karon előtöként felvétele folyamodók az a), b) és c) bizonyítvány lehet a középiskolával egyenértékű szakbizonyítványa, végbizonyítványa, képesti oklevele.)
Utólagos beiratkozásra engedélyt 1942 szeptember 21-től 30-ig bezárólag csak nagyon indokolt kéresem Reclora adhat. Ilyen engedélyt azor des beiratkozási idő alatt beiratkozni nem tud, vagy mert ott a létszám betelt. Utóbbi körülményt a dékani bizonyítványának csatolásával kell igazolni s a kért keltétől számított 3 nap alatt kell beadni. A zsidó ve beiratkozási határidőben (szept. 1—15-ig.) beiratkozni. Utólagos beiratkozásnak szeptember 30-án A tanári aláírásért illetőleg a...

Ondrusek Ferenc

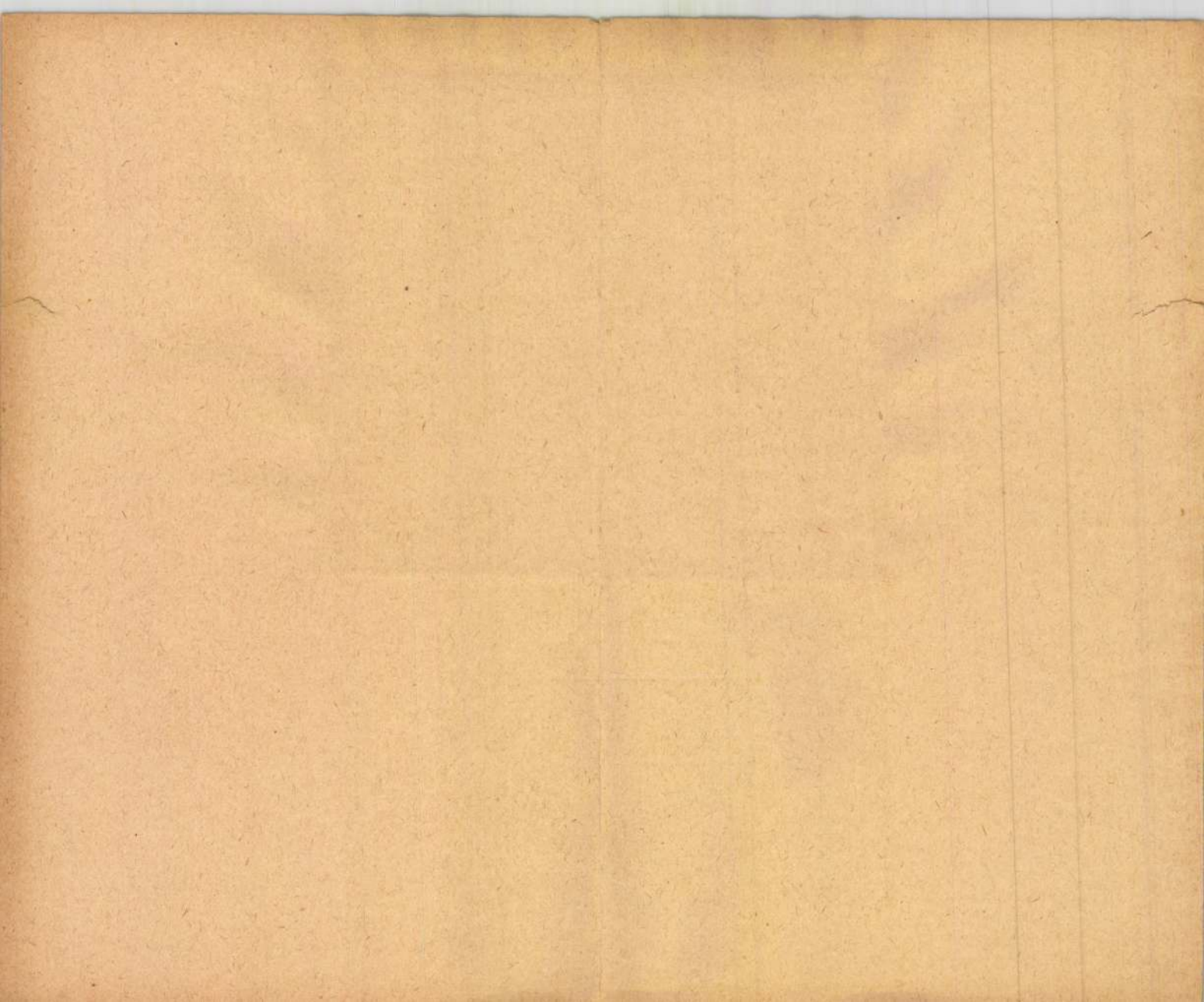
1394. Ondrusek Ferencz.

Sz. Bistritzen 1861-ben.

Eisenhut Ferencz arczképe.

Térden alólig, ülve és szembe nézve van ábrázolva. Kissé balra hajlik. Ököltre szorított és könyöklő jobb kezével állát támasztotta fel, gyűrűs baljában pedig, a melylyel térdére nehezedik, égő cigarettát tart. Föl-felé fésült rövid haja és kihúzott bajusza szőke, szemöldöke barna, szeme kék. Öltözete: ing lehajtott sarkú álló gallérral és kézelővel, esomóra kötött nyakkendő, kivágott mellény, egyelejű kabát és pantalló. Jelzése balról félmagasságban: »Fr. Ondrusek 1903«.

Vászon, méretei 91:3 : 85:5 cm. — Lelt. sz. 1394. — Véte-tett az 1912 október 19-iki (2037-912) és az 1912 november 29-iki (2265-912) ajánlat, az 1912 november 4-iki (2265-912) jelentés, illetőleg az 1912 május 6-iki 17333 (1035-912), az 1912 június 5-iki 69807 (1279-912) és az 1913 május 24-iki 81819 (1101-913) sz. engedély, az 1913 január 9-iki (280-913), az 1913 február 19-iki (402-913) és az 1913 április 10-iki (738-913) nyilatkozat alapján a művésztől 2000 K-án. — Kifizettetett 1913 május 31-én. — Elszámoltatott 1913 június 8-án (1170-913)

Ondrušek Ferenc
festő

1913.

1394. Ondrušek Ferencz,
Sz. Bistritzen 1861-ben.

Eisenhut Ferencz arczképe.

Térdén alólig, ülve és szembenézve van ábrázolva. ~~Ökölre~~
~~szorított~~ Kissé balra hajlik. Ökölre szorított és könyöklő
jobb kezével állát támasztotta fel, gyűrűs baljában pedig, a
melylyel térdére nehezedik, égő cigarettát tart. Fölfelé fé-
sült rövid haja és kihuzott bajusza szőke, szemöldöke barna,
szeme kék. Öltözete: ing lehajtott sarkú álló gallérral és ké-
zelővel, csomóra kötött nyakkendő, kivágott mellény, ~~egy~~ egyele-
jű kabát és pantalló. Jelzése balról félmagasságban: »Fr. Ondru-
šek 1903.4

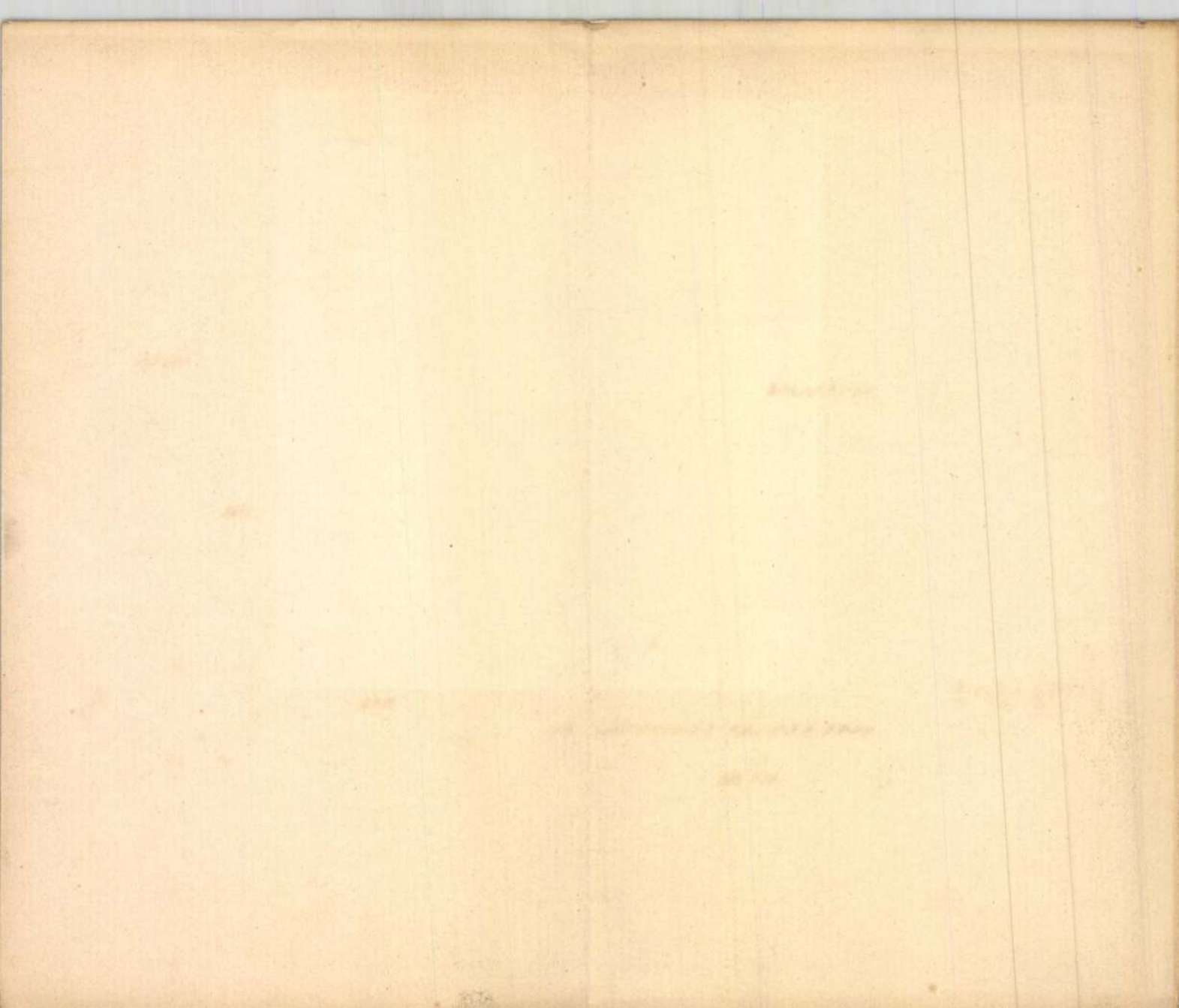
Vászon, méretei 91.3:85.5 cm.-- Lelt.sz. 1394.-- Vété-
tett az 1912 október 19-iki (2037-912) és az 1912 november 29-iki
(2265-912) ajánlat, az 1912 november 4-iki (jelentés (2265-912)), il-
letőleg az 1912 május 6-iki 17333 (1035-912), az 1912 június 5-
iki 69807 és az 1913 május 24-iki 81819 ~~sz. engedély,~~
~~az alapján a művészől az 1913 január 9-iki (280-913), 1913~~
február 19-iki (402-913) és az 1913 április 10-iki (738-913) nyi-
latkozatos ~~sz. engedély,~~ alapján a művésztől 2000 K-án. -- Kifizettetett 1913
május 31-én. -- Elszámoltatott 1913 június 8-án (1170-913).

Sz. n. 67-913
1101-913-1.
Át. lelt. 10747.

↳ (1279-912)

2-9-10p.

64

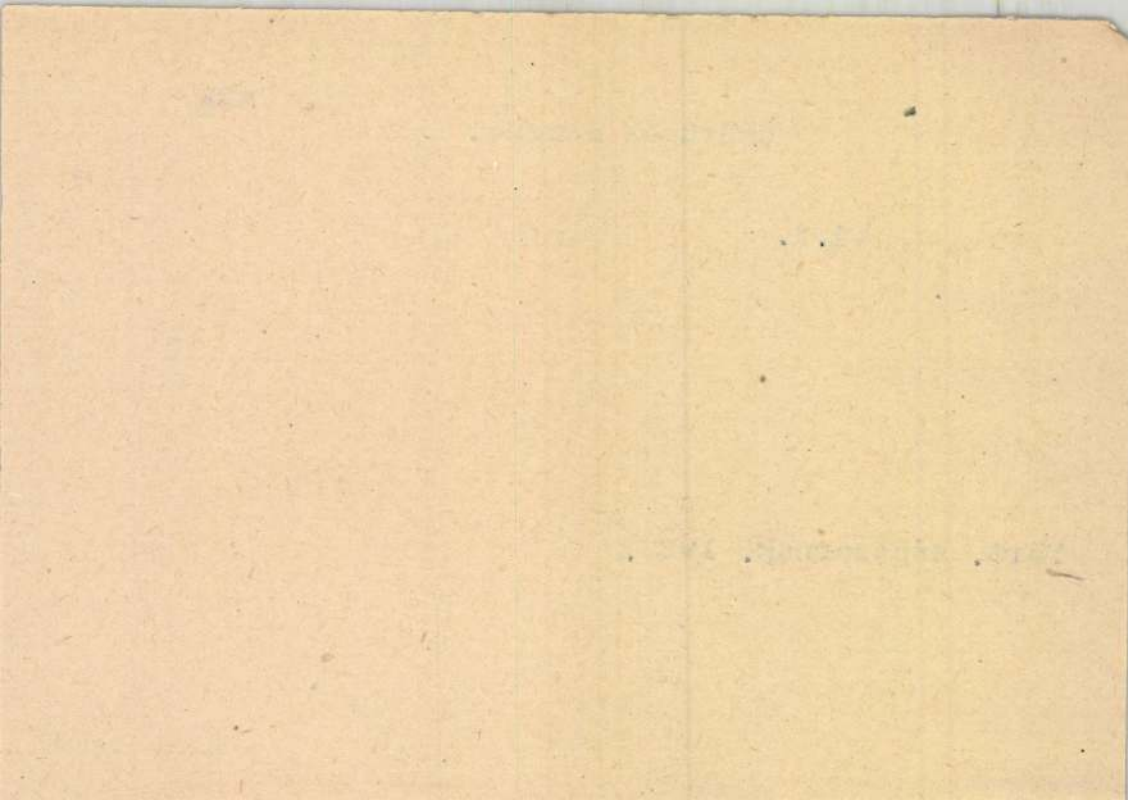

MDK

Ondrusek Ferenc,

41.1.

Tört. Képesarnok. 1922.

Handwritten
number

Ondrusch Ferenc

41. l.

Orlando, Luca d.

14. l.

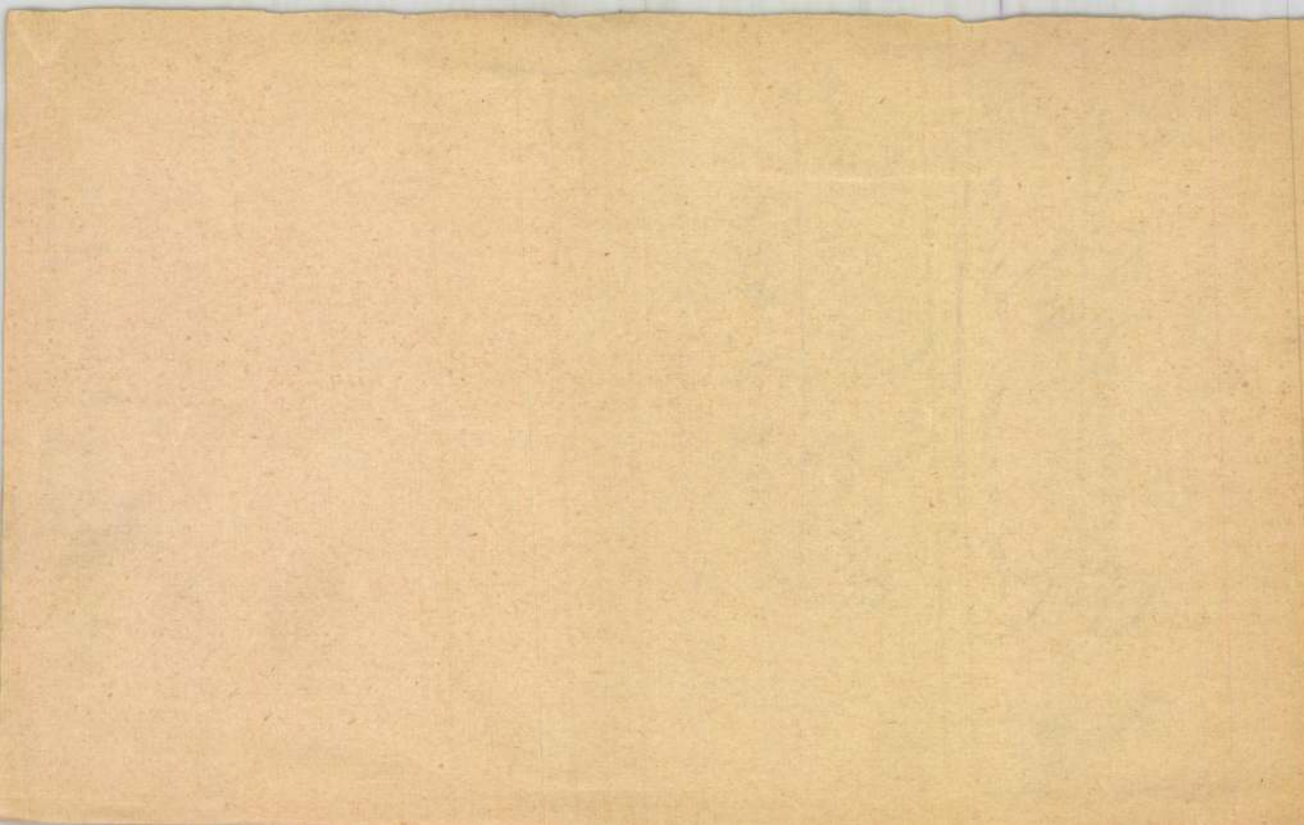
Orlay Petricus Some

42. l. 48. l.

41

l.

Török. Képes. 1922

ONGA.

Elnevezése régi magyar személynévből származik. Unga—Onga birtokosok gyakran a megyében is szerepelnek a 13. században. Az 1332. évi pápai adójegyzékben Hunga, 1337-ben Wnga néven jegyezték. Ősi jogon a Fónyiak az urai a 14. sz.-ban. Kihalásuk miatt a király az olnodi Czudaroknak adja 1352-ben. Fónyi Balázs leányai hiába kérik az adomány megmásítását, Unga 1416-ban újabb megerősítéssel a Czudaroké maradt. A helység neve 1352-től a következő névirással gyakori: Wnga, Unga, Hunga, Unghi. Borsod megye területén a leleszi és jászói prépostság által végzett beiktatások alkalmával mint szomszédos terület van bejegyezve. Gyakran Borsod megyéhez számítják Ungafalut. 1470-ben a király a Rozgonyiaknak adja. 1523-ban Unga Rozgonyi Kata jegyajándéka. 1525-ben ennek férje Báthori András nevén áll, más volt Rozgonyicsaládi birtokkal együtt. A Boldogságos Szűz tiszteletére emelt temploma a protestáns hívek egyháza lett. Ennek a templomnak ma már csak nyomai vannak meg, a török felégette. A falu tulajdonjogi kérdése a 16. században elmosódik, így az 1565. évi adózásakor Balog Miklós van megnevezve földesurának, jobbágyrészei pedig $4\frac{1}{2}$ porta nagyságot képeztek, a helybeli molnár egy portányi magántulajdonán kívül. A török 13 forint évi adót vetett ki a falura, ezenkívül 3 forint összegben vaját és mézet. 1696-ban kuriális falunak vették fel Ongha néven. Jobbágyrészei még 1715-ben is teljesen elhagyatottak. 1751-ben nádori adomány intézkedik Ongáról. Darvas József nógrádi megyei aljegyző és Fáy András felkelő seregbeli kapitány az Ongai-család magszakadása miatt visszaháramlott birtokot örökjogon tulajdonul nyerték. Az új földesurak érdeme Unga betelepítése. A Darvas-család építtette a ref. templomot is. 1828-ban magyar falu ref. egyházzal, 82 házzal, 557 rk. és ref. lakossal. 1827-től Borsod megye tartozéka. Lakosainak száma 1869-ben 1086, 1920-ban 1792.

Nagyközség a szikszói járásban. Hozzátartozik

Csikvári Abony 199. l.

Drugeth Vilmosnak adományozta reiso- és Aisocsa, Lengyelfalva, Osva falvakat. Néhány év múlva a Györkeyek visszaszerzik őseik birtokát csere útján. Ezek leszármazottai a magukat Lapispatakinak nevezők, az általuk alapított mislyei prépostságnak adományozzák Nagymislye, Kisfalud, Balajd és Osva helységeket alapítványi javakul. Az 1427. évi portális összeíráskor „Ozwa” jobbágyrésze 25 portából áll. Földesura a mislyei prépost. A középkori oklevelekben továbbra is Olswa néven találjuk említve, 1534-ben a Perényi, majd Serédy Gáspár által erővel elvett egyházi falvak között sorolják fel. 1565-ben az adóösszeíráskor a mislyei prépost 10 portából álló faluja. 1575-ben Kátay Ferencnek adományozott birtok, a királyi rendelkezés evvel rövid időre megszüntette az egyházi birtoklást. Az egykori feljegyzés szavai utalnak más protestáns megyebeli községre is. 1608-ban az abaúji ref. egyházkerület leányegyháza. 1828-ban 84 lakóházból álló falu, amelyet betelepített tót és németajkú lakói Olssowgan-nak neveztek el. Magyar lakosai az Osva elnevezést használták. Lakosainak száma 1828-ban 628, 1851-ben 602, 1869-ben 562, 1910-ben 442. Vállási megoszlása 69—80% arányban állandóan rk. többséget mutat.

Kisközség a füzér—gönci járásban. Területe 1732 k. hold. Lakosainak száma 511, akik közül 168 magyar, 258 tót, 85 cigány anyanyelvű. Felekezé-
tileg 397 rk., 28 gk., 72 ref., 2 ág. ev., 11 izr. és 1

199
 István és családja
 István, Lillamajor, Munk-tanya, Kas-tanya, Közös-tanya, Lillamajor, Munk-tanya, Ongaufalu, Szalay-tanya. Területe 4615 k. hold. Lakosainak száma 2006, akik 4 kivételével magyarok és 803 rk., 113 gk., 938 ref., 90 ág. ev., 62 izr. Lakosai östermelésből élnek, de sok iparos és kereskedő is van közöttük. Lakóházainak száma 339.

ONGA.

Elnevezése régi magyar személynévből származik. Unga—Onga birtokosok gyakran a megyében is szerepelnek a 13. században. Az 1332. évi pápai adójegyzékben Hunga, 1337-ben Wnga néven jegyezték. Ósi jogon a Fónyiak az urai a 14. sz.-ban. Kihalásuk miatt a király az olnodi Czudaroknak adja 1352-ben. Fónyi Balázs leányai hiába kérik az adomány megmását, Unga 1416-ban újabb megerősítéssel a Czudaroké maradt. A helység neve 1352-től a következő névirással gyakori: Wnga, Unga, Hunga, Unghi. Borsod megye területén a leleszi és jászói prépostság által végzett beiktatások alkalmával mint szomszédos terület van bejegyezve. Gyakran Borsod megyéhez számítják Ungafalut. 1470-ben a király a Rozgonyiaknak adja. 1523-ban Unga Rozgonyi Kata jegyajándéka. 1525-ben ennek férje Báthori András nevéen áll, más volt Rozgonyicsaládi birtokkal együtt. A Boldogságos Szűz tiszteletére emelt temploma a protestáns hívek egyháza lett. Ennek a templomnak ma már csak nyomai vannak meg, a török felégette. A falu tulajdonjogi kérdése a 16. században elmosódik, így az 1565. évi adózáskor Balog Miklós van megnevezve földesurának, jobbágyrészei pedig $4\frac{1}{2}$ porta nagyságot képeztek, a helybeli molnár egy portányi magántulajdonán kívül. A török 13 forint évi adót vetett ki a falura, ezenkívül 3 forint összegben vaját és mézet. 1696-ban kuriális falunak vették fel Ongha néven. Jobbágyrészei még 1715-ben is teljesen elhagyatottak. 1751-ben nádori adomány intézkedik Ongáról. Darvas József nógrádi megyei aljegyző és Fáy András felkelő seregbeli kapitány az Ongai-család magszakadása miatt visszaháramlott birtokot örökjogon tulajdonul nyerték. Az új földesurak érdeme Unga betelepítése. A Darvas-család építtette a ref. templomot is. 1828-ban magyar falu ref. egyházzal, 82 házzal, 557 rk. és ref. lakossal. 1827-től Borsod megye tartozéka. Lakosainak száma 1869-ben 1086, 1920-ban 1792.

Nagyközség a szikszói járásban. Hozzá tartozik Alsó-tanya, Bárezay-tanya, Csanálosujfalu, Csürje, Darvas-tanya, Guttman-tanya, Gyárvás, Kakas-tanya, Közös-tanya, Lillamajor, Munk-tanya, Ongaujfalú, Szalay-tanya. Területe 4615 k. hold. Lakosainak száma 2006, akik 4 kivételével magyarok és 803 rk., 113 gk., 938 ref., 90 ág. ev., 62 izr. Lakosai östermelésből élnek, de sok iparos és kereskedő is van köztük. Lakóházainak száma 339,

*ref. templom helyben van.
Elemi és továbbképző iskolák, vasútállomás*

Csikvári Abony 199. l.

Drugeth Vilmosnak adományozta Felső- és Alsócsa, Lengyelfalva, Osva falvakat. Néhány év múlva a Györkeyek visszaszerzik őseik birtokát csere útján. Ezek leszármazottai a magukat Lapispatakinak nevezők, az általuk alapított mislyei prépostságnak adományozták Nagymislye, Kisfalud, Balajd és Osva helységeket alapítványi javakul. Az 1427. évi portális összeíráskor „Ozwa” jobbágyrésze 25 portából áll. Földesura a mislyei prépost. A középkori oklevelekben továbbra is Olswa néven találjuk említve, 1534-ben a Perényi, majd Serédy Gáspár által erővel elvett egyházi falvak között sorolják fel. 1565-ben az adóösszeíráskor a mislyei prépost 10 portából álló faluja. 1575-ben Kátay Ferencnek adományozott birtok, a királyi rendelkezés evvel rövid időre megszüntette az egyházi birtoklást. Az egykori feljegyzés szavai utalnak más protestáns megyebeli községre is. 1608-ban az abaúji ref. egyházkerület leányegyháza. 1828-ban 84 lakóházból álló falu, amelyet betelepített tót és németajkú lakói Olssowgan-nak neveztek el. Magyar lakosai az Osva elnevezést használták. Lakosainak száma 1828-ban 628, 1851-ben 602, 1869-ben 562, 1910-ben 442. Válasási megoszlása 69—80% arányban állandóan rk. többséget mutat.

Kisközség a füzér—gönci járásban. Területe 1732 k. hold. Lakosainak száma 511, akik közül 168 magyar, 258 tót, 85 cigány anyanyelvű. Felekezésképpen 397 rk., 28 gk., 72 ref., 2 ág. ev., 11 izr. és 1 egyéb vallású. Lakosai főként őstermelők és iparosok. Lakóházak száma 97. A községben 1 rk. népiskola működik. Vasútállomása: Regeteruszka, u. p. és u. t.: Gargócbogdány.

PÁLHÁZA.

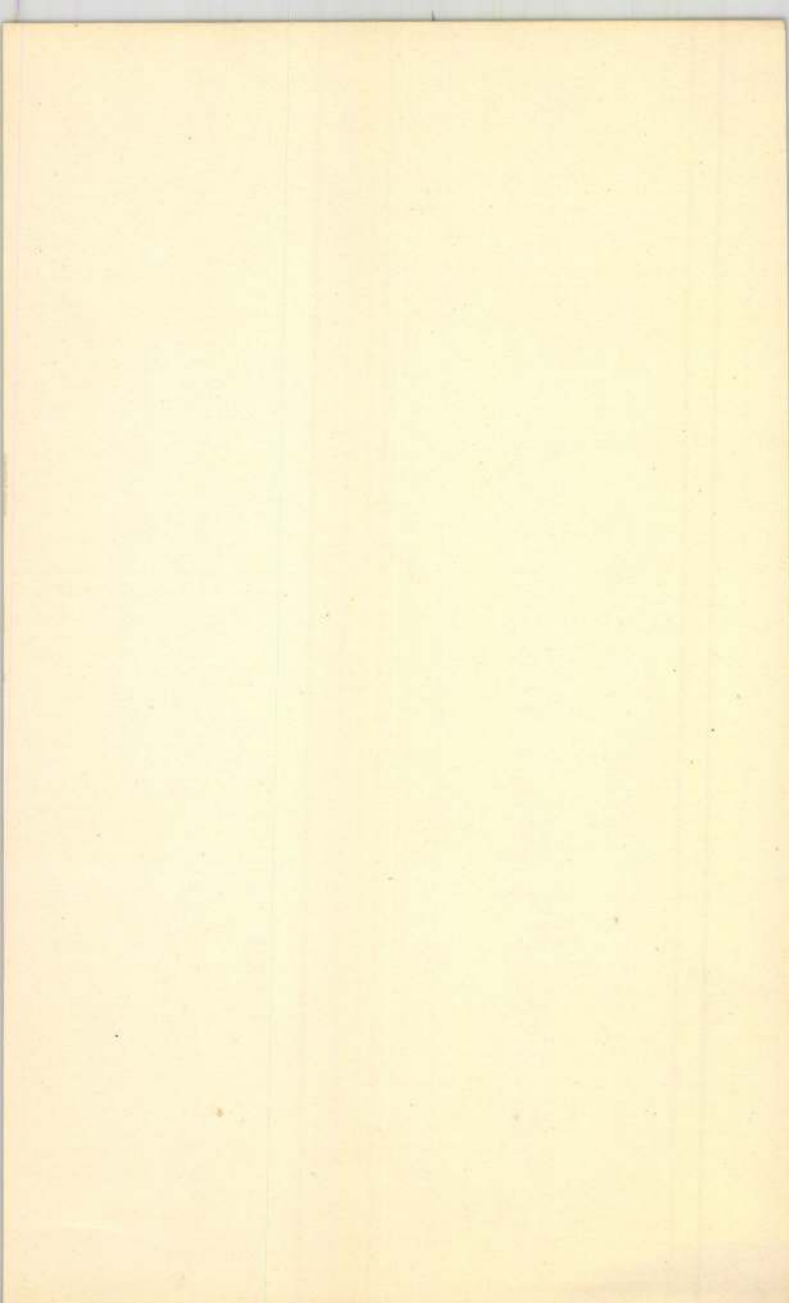
Irrott emlékeinkben 1389-ben fordul elő először mint a füzéri vár tartozéka. Perényi birtok volt. Az 1427. évi portális összeírás 13 telket talált a községben. 1430 körül a Méhészi-családnak is voltak itt részei. Sorsa a 15—16. században Füzér várával volt összekötve, 1526 után lakossága protestáns, mint a Perényi-birtokoké általában. 1565-ben két adózó portája volt itt Perényi Gábornak, a következő évi tatárdúlásakor azonban elpusztult. A török kiűzetése után ismét benépesült és 1696-ban már 12 jobbágycsalád lakta. 1715-ben ismét lakatlan. Birtokosa, a gróf Károlyi-család, a 18. század közepén népesítette be ismét református vallású magyarokkal. 1828-ban 57 házat és 431 lakót írtak

Ongai ref. diplom

ONGA. / Abay.

Er. ref. Diplom a XVIII. századot.

Gereze, 1906, 87c.

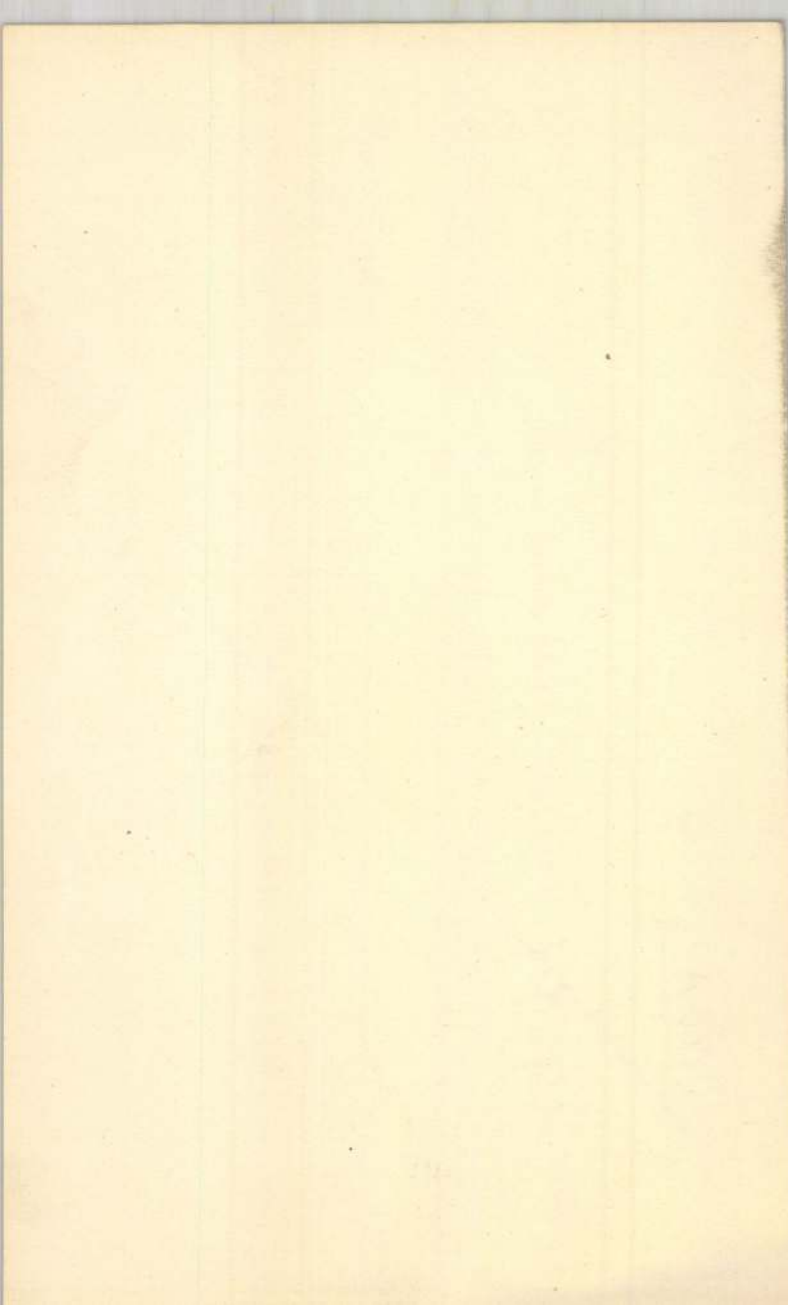

Ongai ref. Templom

ONGA. (Atang.)

Rigi Pop. Templ. maradoangai.

Gerece, 1906, 875,

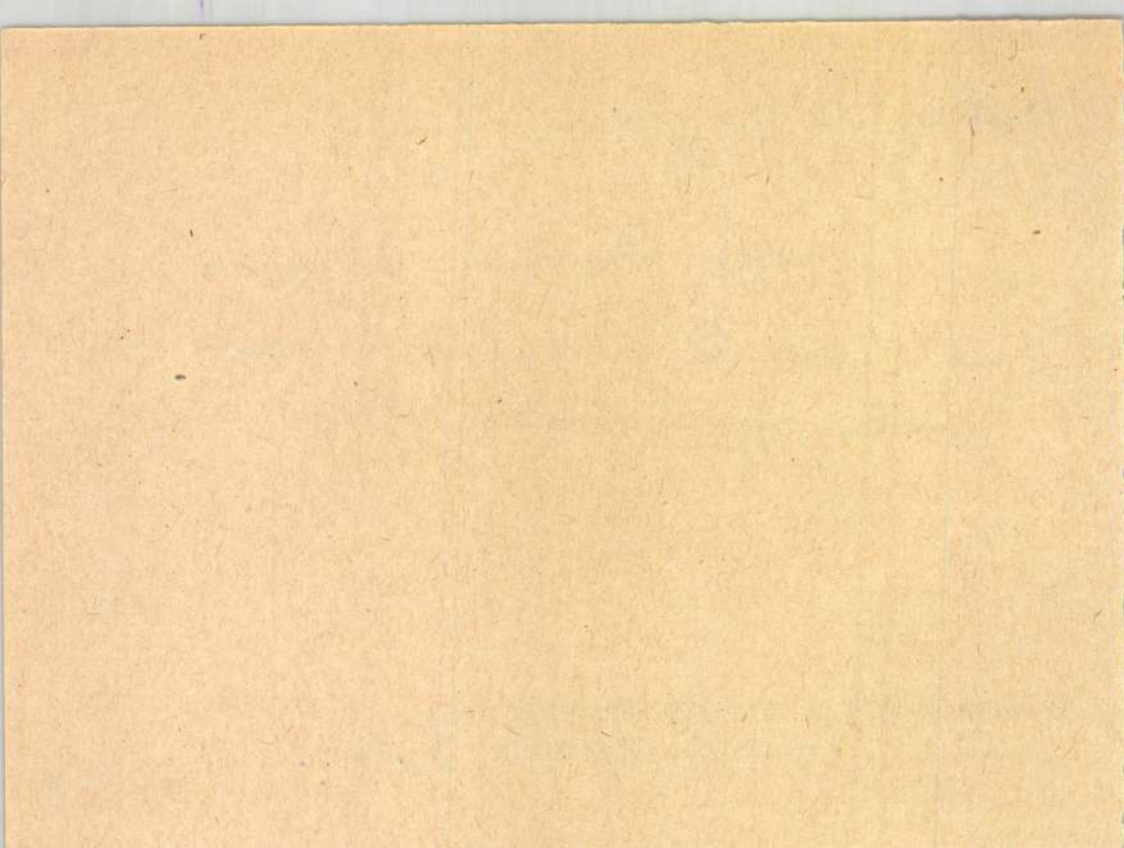
Andrea de Georgio de Oyarza

magyar vállalkozási ügygyártó

1981. december 26-án tett írásbeli
minden vagyonát jövedelmét cetera legysa.

Borsos Béla: A magyar ügygyártás
Műszaki Könyvkiadó Bp. 1974.

38. old.

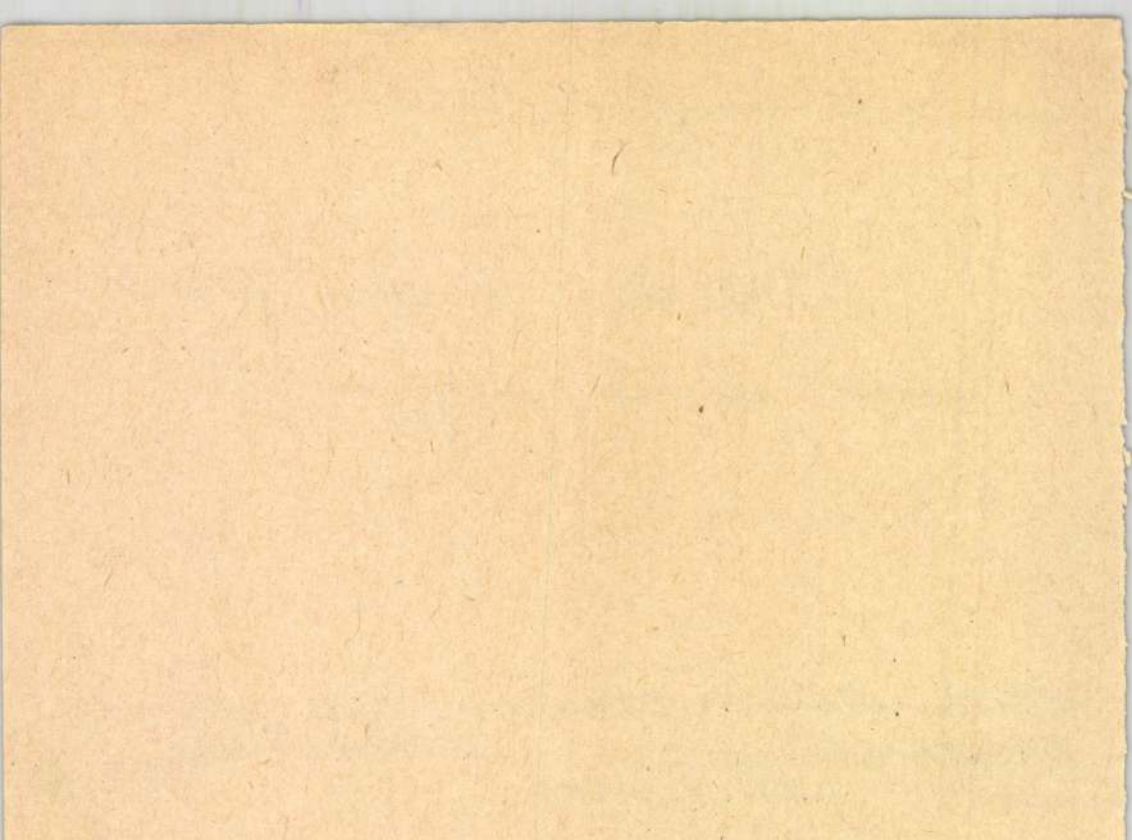

Andreas de Gyorgio de Oyarria

1481-ben Velencében feltűnt
magyar származású üvegyáros.

Gerevich L.: Budapest művészete a későbbi középkorban
Budapest története II. a mohácsi vészig
Bp. Főv. Tanács 1973.

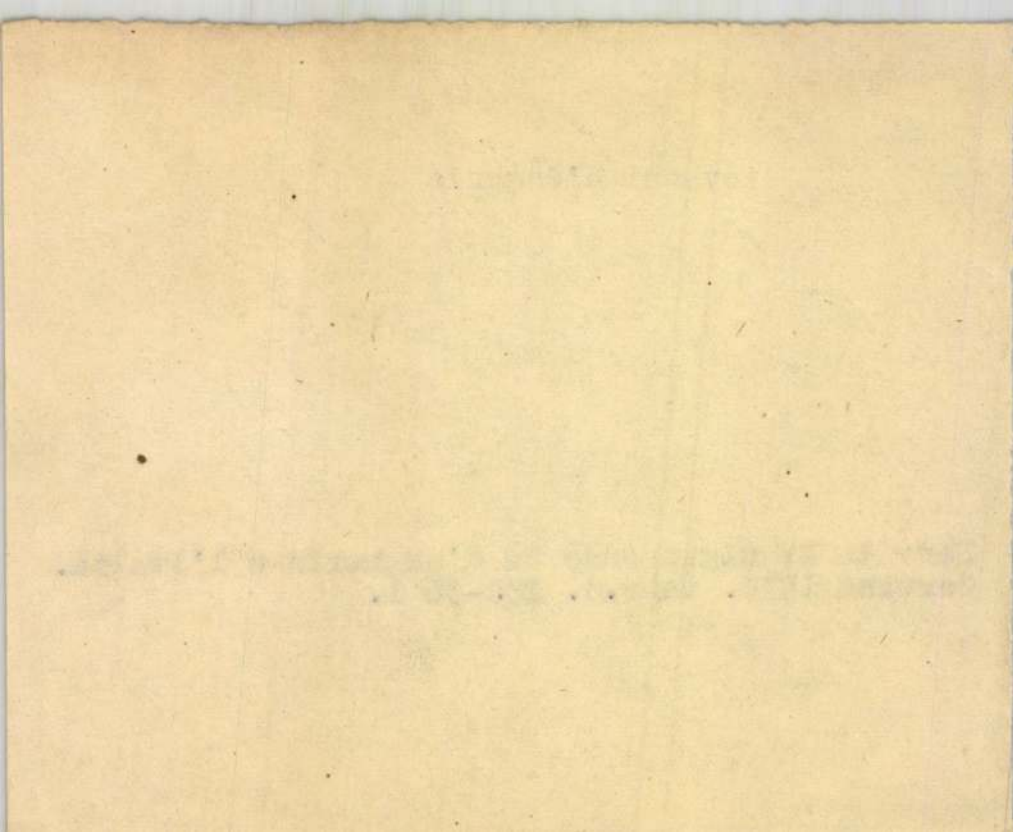
327. old.

MDK

Giovanni d'Ungaria

Horváth E: Sigismonde Re d'Ungheria e l'Italia.
Corvina 1938. febr.4. 132-36 l.

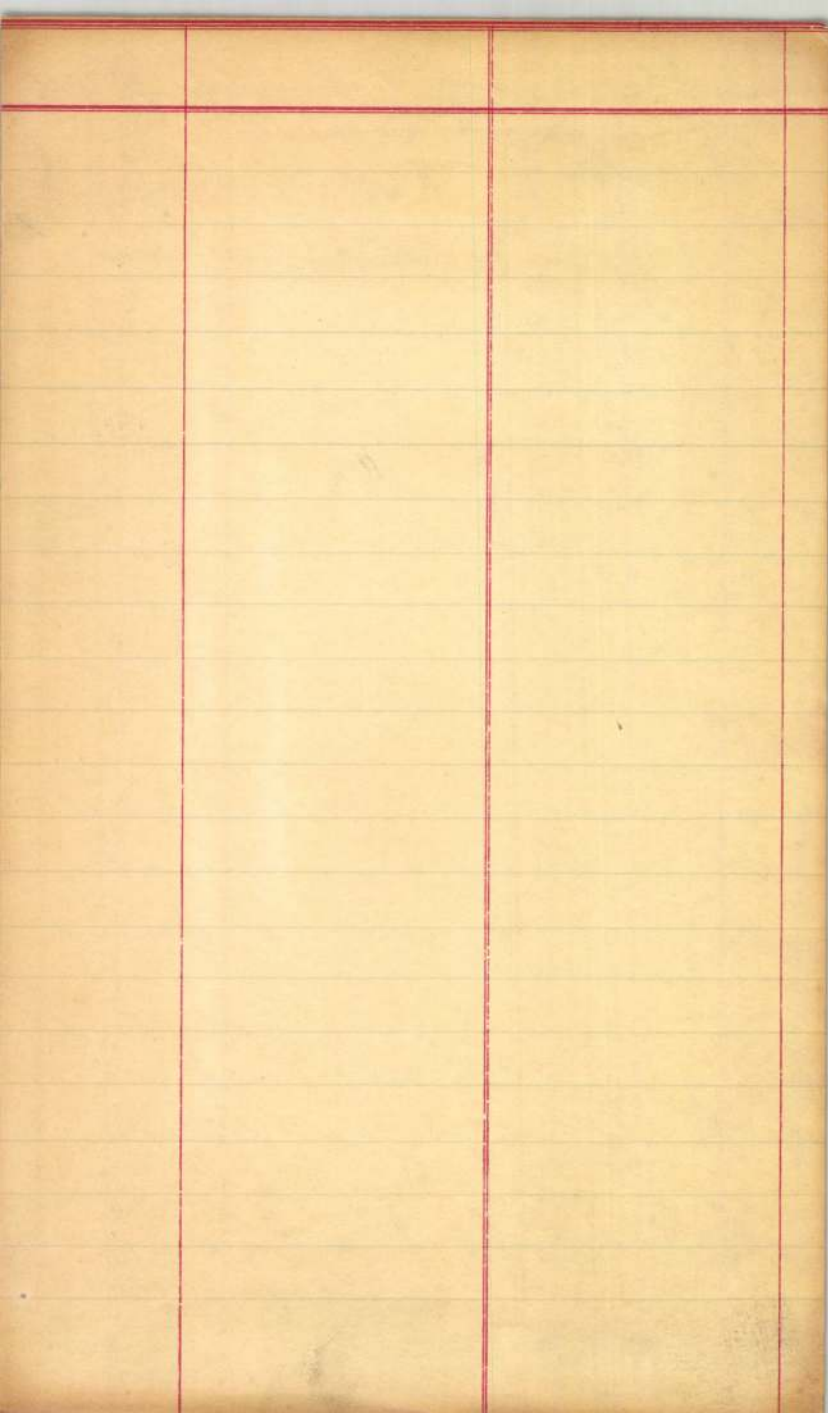
ONGARO (*Ungaro*), 1. Michele, 1.
Pannónia Mihály.

Paraffinmal való impregnálás.
művészet, Erdővidéki - féle

VIII. 61-63

Onqaro (Ungar)
Michele XVII. n. Olar.
ossraþan unitãda notra-

Unveñat. lexicon
585. p.

Ungaro
O. (Ungaro), 2. Michele, a XVII. században Olaszországban működő szob-

930

rász. Ő alkotta a velencei S. Pietro di Castello-templom Vendramin-kápolnájának szélsőséges barokk szellemű 8 allegorikus alakját és márványreliefjeit. Az egyik dombormű Franc. Vendramin velencei pátriárkának bíborossá való szentelését ábrázolja.

Ungaro II 2328

Paulai sicut Tricce - Kongregatio.

(Belgium) VIII. 65.

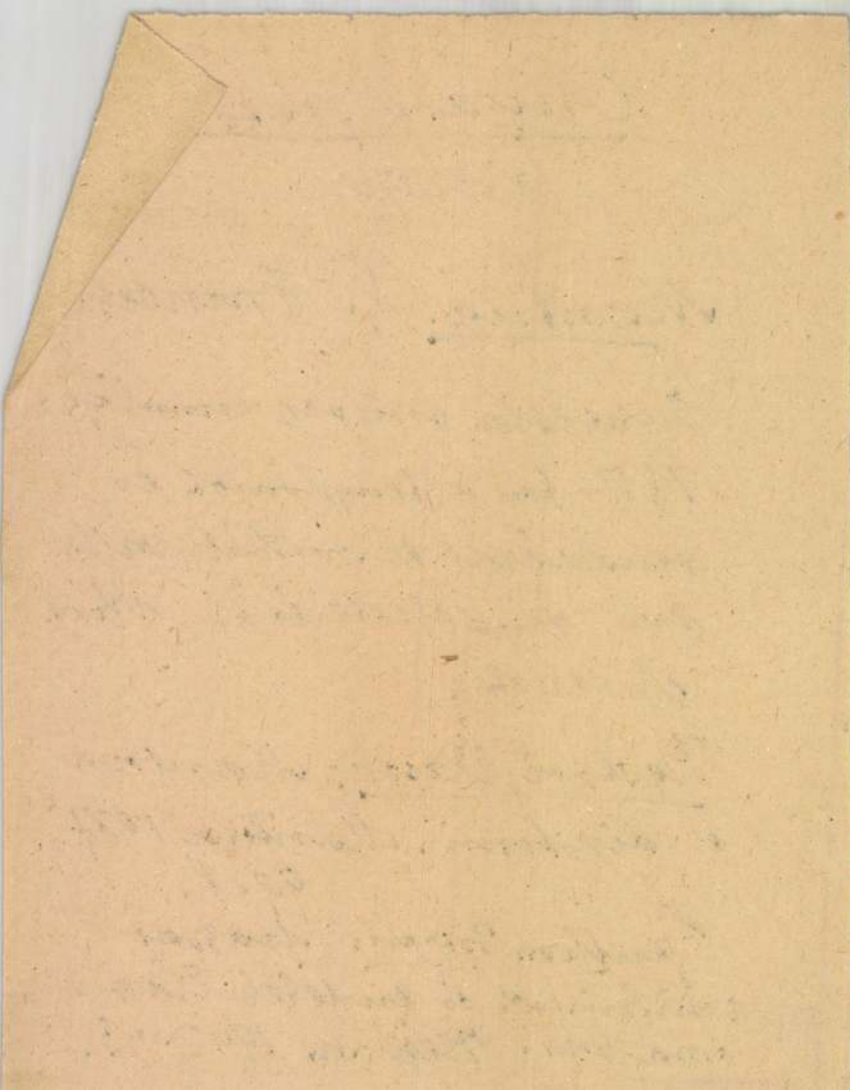
Óngaro
festő

l.

Gerevich Einlektörnyo
243. l.

64 356	Lierna	0	1	2	3
67 153	Orino				
70 006	Mandello-Tonzanico				
72 435	Abbadiate				
73 447	Lecco				
	Laas				

97	CHIAVENNA	0	1	2	3
9 622	Samolico				
13 626	Novate-Mezzola				
63	Dedina				
19 920	Sanremo				
23 626	BIVIO				
26 318	COLICO				

Ongerdt Janus
Ohr.

Mazzeba XVIII n. clrof.

Good

JHSH 526. 8

névü munkás igazolta

a művezető aláírása.

lyezem:

gy helyettesének
ása.

Endrenyi Imre, Szeged.

Ongert Jacus

Obor

1689-93 Ham 10-
beszemel taulk

vagyneben

írva

lyer 232

Magyar királyi államvasutak.

T. Műhely

Miután keresményemnek 191..... é

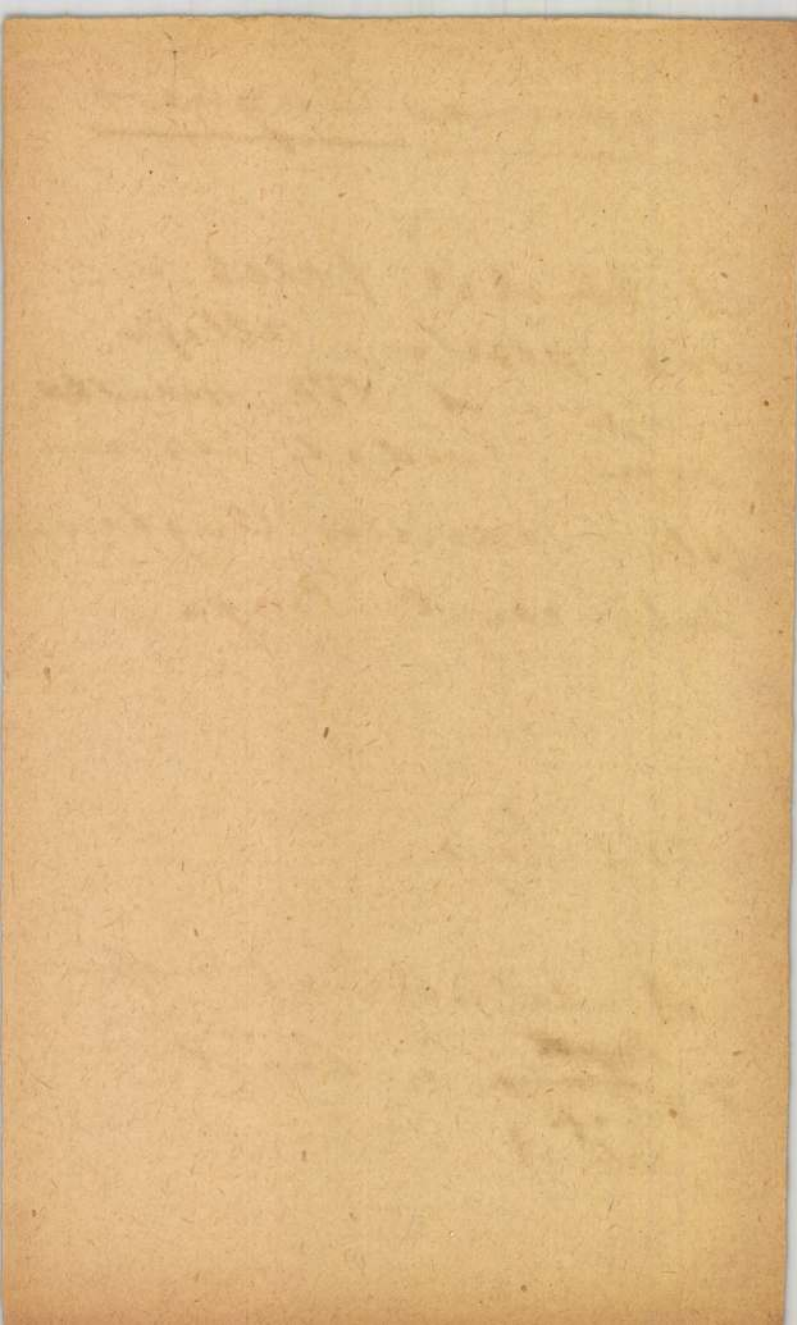
tésénél.....

jelenhetek, keresményemnek átvételére

nevü munkástársamat szóbelileg megbizt

Kelt , 191.....

.....
tanu.

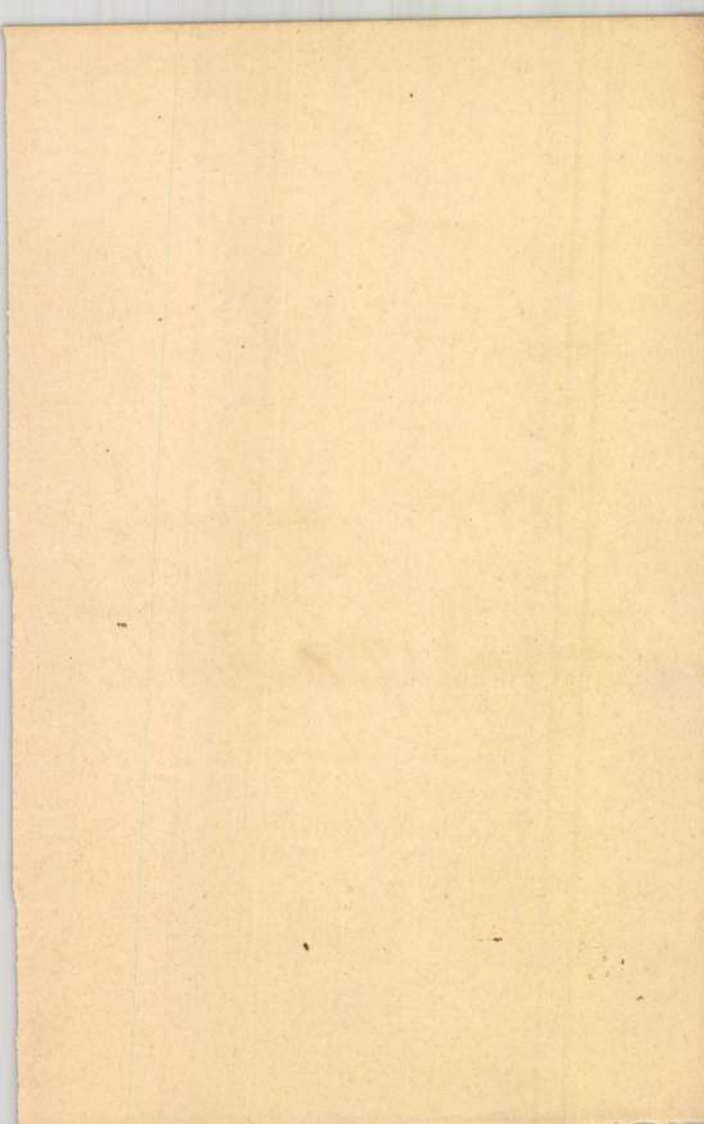
Ongert Johann

ätvös 1668

land

Gjörfa. Agneben

Arch Est. 1910 416

Ungers Janos I.

magyarobani ctvros
1668-73

Talpas pohar XVIII. n.
Wolfner Gula

Pohar bodoki vlf. cyp.
1775.

Fml.

Babson, Somers - East

S

37

174. TALPAS POHAR. Ezüst, részben aranyozott. Gazdag maszkos, indás és virágos trébelt díszítéssel. Oldalán három római érem utánzata. Peremén poncolt felirat. I. O. mesterjegy (Ongert I.) M. 19.7 cm. Nagyszeben, XVII. sz. 1. fele.

Bécher. Silber, z. T. vergoldet, getrieben. Mit Maskarons, Ranken und Blumen geschmückt. An der Wandung drei Nachahmungen römischer Münzen. Am Rande gepunzte

Erdélyi kiáll. 1881

Inscript. Meisterzeichen I. O. (I. Ongert). Nagyszeben, XVII. Jh. 1. Hälfte. ~~Wolfner Gyula.~~

Ongert I.

Stov Nagyszeben

Faint, illegible handwriting at the top of the page.

Open to inspection
M. 135 on P. 106
1821

ONGHERS, Jan, festő

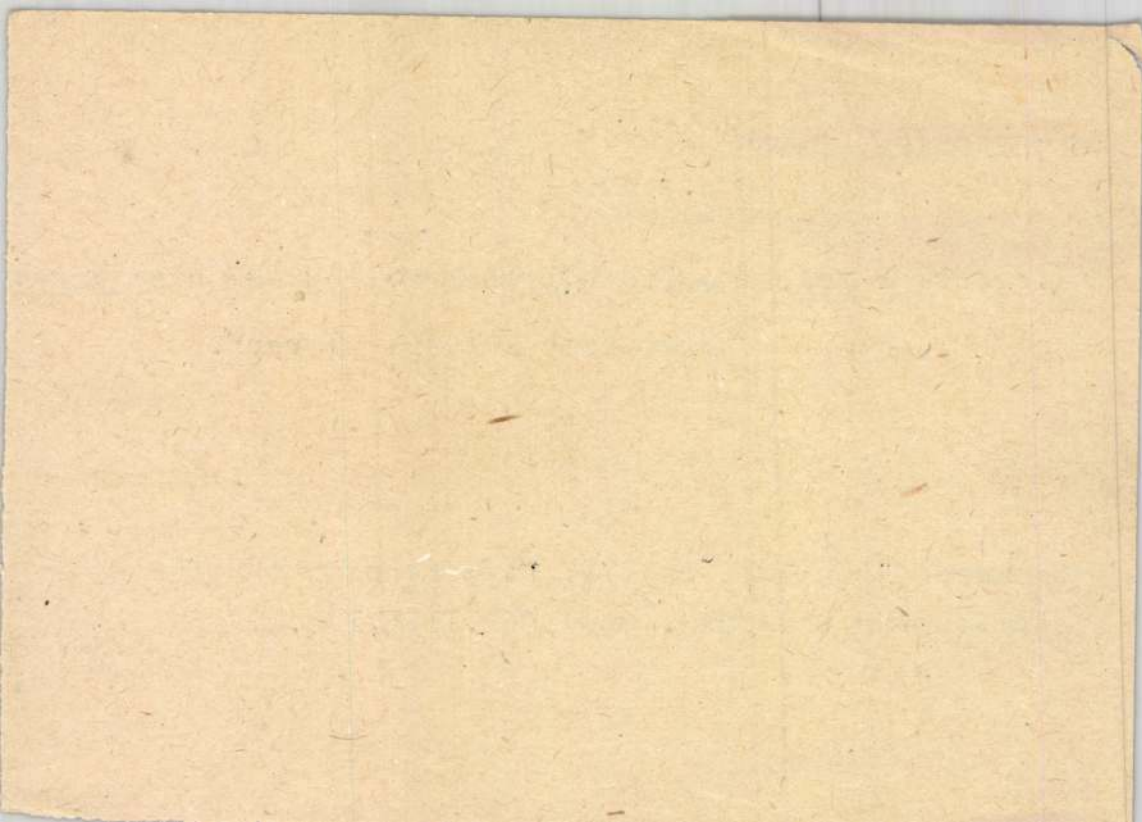
M.D.K.

/ /1656-1735/

Allegoria a felszabadító háborúkra. 1690-es évek vége.

/lavírozott tusrajz/ repr.

Cennerné Wilhelmb ^uizella: Magyarország történetének
képeskönyve 896-1849. Bp. 1962. 178,179.1.

ONGJERT RICHARD (építész)

Várady J * Dunamellék ref templ 1

Gyoma 1993

189.0.

blk= kue
3000= 00605883
3100= Demj,n, Zolt n
3ref= Demj,n, Zolt n
refe= MagyFestAdat, 1988
3140= m
3162= Maler
2194= Ungarn
3200= Ungarn
3270= 1860.04.04
3290= V s rosnam,ny
3330= 1927.04.09
3350= Budapest
309a= MagyK,pLex, 1915;
Magy□letLex I, 1967;
MagyFestAdat, 1988
kenn= hg
redk= Nov ky, A^B0gnes
9906= un
9908= H
katg= 4
9900= 16.08.99
revi= created 15 Jul 1998/BRANDT
9990= xxx0
dzwo= 98.05.11 &
07 02 04

Onayest János

ötök

Magyar diáknével

1721-22.

Schüller Zwei

320, 321. l.

Soubry's Belet VI. 125.

Onhäuser Károly
ács

1848-tól postvárosi
bíró. tag

Schnall

I. 274. l.

Onhäuser Károly

1852-től a post-
városi Könyvtárnak
tagja.

M. o. I. 279. l.

OLYAMI

31.

ST, 1931.

AJDONOS:

CHNIKUSOK EGYESÜLETE

Onhaiser *

pesti ács m.

1843-ban készített

a pesti Kálvin-terei tem-
velom tornyának óra-
házát.

Farpestiref

102. l.

* Garms név!

Vigvárat

Mareius 15. pentek

mellszobrot és egy színarany kelyhet 2000 forint értékben, Mátyás királynak és Heinrich von Lichtensteinnak adott át (I. kötet, 436 l.) A kolostor kéziratokban rendkívül gazdag (1111 db) könyvtárában egy Korvinával találkozzunk. Bessarionis super Evang.: Quid ad Te; latin; perg. 4⁰; 194 × 284 mm. méretű, 57 l. Préselt bőrkötés, Mátyás címerével. Firenzei kéztől eredő miniált kezdőbetűket és lapszél-diszítványokat foglal magában. (503—504. l., a címlap repr. a 394. képen.)

A Praelatura második nyugati termében függő olajfestmény, mely a Szent Családot ábrázolja s erős németalföldi hatás alatt készült XVII. századi német munka (I. kötet, 486 l., repr. XXVI. tábla) rokonságot árul el a nagyszombeni képtár egy képével, mely az ottani katalógusban (1901, 300 l., 1076. sz.) mint XVII. századi spanyol mester szerepel (V. ö. még: Frimmel, Kleine Gall. St., N. F., 1: 81.)

A mauterni városi levéltár (Städt. Briefkammer) még 1770-ben 6 arany ivópoharat és egy aranykupát őrzött, melyet a városnak Korvin Mátyás ajándékozott (I: 314).

A steini minorita kolostor és templom

levő gyönyörű példány, a melynek alacsony coppája az azt körülvevő írásos szalaggal egységes egészzé olvad. Nemcsak a talp három mezejének vésett díszítései, hanem a kehely kosarának ugyanazon technika szerinti díszítései rajzuk vonalvezetésében elragadó lendületet mutatnak. Különösen hatásos a fogas pártázat, a mely a talpat a szártól elválasztja, és a kehely zömök alakjához igen jól alkalmazkodik.

A románkori kelyhek coppája még egészen fél-gömbszerű és csak kivételesen féltójs alakú volt, a miért a korai gotikus kelyhek ebben is hasonlítanak elődjeikhez, de a csúcsíves stílus jellegének megfelelően a kehely coppája szabadabban, nagyobb lendülettel alakul akképen, hogy könnyed behúzás és kiöblösödés által harangalakot ölt. Éppen a gotikus kelyhek legidősbjei, pl. a *szászbudai*¹ arról tanuskodnak, hogy e változás nem keletkezett egyszerre, hanem hogy az bizonyos fejlődés eredményének tekintendő. Addig, míg az egyes részek mekkoraságának egyöntetűsége iránti érzék még eleven volt, a cuppa magassága és átmérője az egyházi kehely többi részével helyesen felfogott arányban állt. Ezt a tényt megállapíthatjuk a *hégeni*,²

¹ Képét l. Arch. Ért. i. h. 105. l., 5. ábra.

² Kelyhek kiállításának l. jegyzéke 9. sz. — V. ö. Roth: Kunstgewerbe 89. l.

Imrepet formájú
 nagy méretű ötvös

rudlyi,¹ kis-disznódi,² nagyeszri,³ nádpataki,⁴ kis-sinkai,⁵ kerlési,⁶ apoldi⁷ és muzsnai⁸ kelyheken. Csak a 17. századnak volt fenntartva az, hogy a szilárd hagyományok önkényes alakításnak engedjenek helyet és így keletkeztek azután egyes kelyhek, a melyek világosan mutatják, hogy mily zavarokat okozhatott egyeseknél az újonnan keletkező és kiháló stílusnak egymásba való áthullámzása. Noha ez a század is részben kiváló szép műveket teremtett, csak Ongert János nagyszzebeni ötvösnek 1673-ból való, nagy, zománcozott kelyhére utalunk,⁹ úgy az ötvösművesség egyes, kiváló alakítások daczára mégis az elfajulás bélyegét hordja magán. Még egy olyan értékű és jelentőségű művésznak mint Hann Sebestyénnek egyik-másik művén is észre vesszük a körvonalak harmoniája iránti mélyebb érzék hiányát. És hogy mennyire mélyen sülyedhet

¹ Kelyhek kiállításának I. jegyzéke 39. sz.

² Kelyhek kiállításának I. jegyzéke 43. sz.

³ Kelyhek kiállításának I. jegyzéke 48. sz.

⁴ Kelyhek kiállításának I. jegyzéke 89. sz.

⁵ Kelyhek kiállításának I. jegyzéke 132. sz.

⁶ Kelyhek kiállításának I. jegyzéke 139. sz.

⁷ Kelyhek kiállításának I. jegyzéke 174. sz.

⁸ Kelyhek kiállításának I. jegyzéke 179. sz. — V. ö. Roth: Kunstgewerbe 88. I.

⁹ Kelyhek kiállításának I. jegyzéke 57. I — Képét ld. Roth: Mittheilungen aus dem Bruckenthal'schen Museum I., XI. tábla.

Rotherdely, kelyhek

16, 20. l. - 59. l.

kosarába egy gyűrű van beillesztve különösen bájos rajzú, sodronyos zománczfűzérrel. A mennyre az erdélyi kelyheket ismerjük, ez a darab az egyetlen, a melyen ez a motivum található.

A legkésőbbi erdélyi kelyhek egyike, a melyen a sodronyozománczot alkalmazták, a *sövénységi*¹ ev. egyházközség birtokában van. Nodusán nemcsak a rotulusok hiányoznak, hanem a cuppa kosarának három mezejét ékesítő sodronyos díszítmény is ügyetlen, a mi arra utal, hogy e darab későn, nyilván a 16. század végén keletkezett. A cuppa kosarának szégyenes liliompártája is a késői keletkezés bizonyítéka. A *szelindeki* kelyhen a cuppa kosarának három mezejét szintén az említett díszítmény ékesíti, a mely vékony, egymásra fektetett és a keresztződés helyén apró gombokkal ellátott sodronyból van alkotva.

Az erdélyi műhelyekben készült sodronyozománczos díszítés rajza egységes, szigorúan stilizált virágcsokrokból álló típus, a mire Hampel elsőnek utalt. Csak egyetlen egy kehely tér el e típustól, a mely a *nagy-sinki*² ev. egyházközség kincstárában van. E kehely cuppakosarának egyes mezőin mér-

¹ V. ö. Roth : Kunstgewerbe 95. l.

² Kelyhek kiállításának I. jegyzéke 73. sz. — Képet ld. Roth : Kunstgewerbe X. tábla, 3.

Ungert János
 ötvös

Roth erdélyi kehely

tani körszeletekből összetett díszítések is vannak, de a már ormótlan, tagolatlan és egyébként szintén sodronyománczos nodus, valamint a cuppa kosarának kevésbbé tetszetős alakja arra utal, hogy itt oly ötvös munkájával állunk szemben, a ki a 16. század végén élt és a kinek művészi képességei feltűnően gyengék lehettek.

Az erdélyi ötvösök a tulajdonképeni sodronyománczot a 17. században már nem alkalmazták. Helyébe, e korszak nyersebb szellemének megfelelőleg, újabb zománczozó eljárás lépett, a melyet imitt-amott, így a *kis-selyki* pompás kelyhen, már a 16. században is alkalmaztak. Ez az ú. n. erdélyi zománcz, más nevén festett zománcz, a mely abból áll, hogy felkunkorodó, perem nélküli ezüst alapra vastag rétegű zománczot helyeztek. E technikát a színgazdagság, a melyet egy és ugyanazon mező különböző színei idéztek elő és a festői hatásra való törekvés jellemzik.

E technikát leginkább ékszerek díszítésére alkalmazták, mellboglárokon, öveken, bogláros tükön stb. A legszebb e nemű munka a *nagy-szébeni* templomi kincstár nagy kelyhe, mely Ongert János ötvösnek műve és 1673-ból való.¹ A nagy virágok

¹ Kelyhek kiállításának I. jegyzéke 57. sz. — Képet ld. Roth: Mittheilungen aus dem Brukenthalschen Museum XI. tábla.

és levelek, a melyek e kehely cuppakosarát való-
ságos virágkosárrá alakítják, teljesen be vannak
vonva zománczczal. A hatás, mely ilyenformán elő-
áll, csakis az arany fénye és a színpompa egyesí-
tése által érhető el. Míg Ongert János kelyhe
még a gotikus typushoz ragaszkodik, addig az
erzsébetváros melletti *szászvárosi*² ev. egyházközség-
nek, erdélyi zománczczal ékesített kelyhe sajátos
fantasztikus, barok munka. Díszítését virágarabesz-
kek és néhány zománczozott medaillon képezi,
ó-testamentomi jelenetekkel. Mesterjegye: DGF.

Hogy az erdélyi zománczot még a 18. század-
ban is kitűnően kezelték, azt bizonyítja az Orszá-
gos Magyar Iparművészeti Muzeum birtokában
levő, jól konzervált *Bethlen-kehely*,² a melyet 1775-ben
adományoztak. E kehely minden egyes alkotó
részén erdélyi zománczot találunk, mindenekelőtt
pedig a cuppa kosarán, a melyet pompásan ragyogó
és szépen rajzolt virágfüzérek díszítenek. A kivitel
és a színek ízléses elosztása e kehely első rangú
mesterművé avatják.

Azonban nemcsak a zománcz szolgált a kehely
színhatásának emelésére, hanem a drágakövek és
gyöngyök is, a melyeket a kehely egyes részein

¹ Képét ld. Kirchliche Kunstdenkmäler stb. I. 17. tábla.

² V. ö. Roth: Kunstgewerbe 130. l.

szerettek alkalmazni. Így már a 16. századbéli kelyhek közt olyanokat találunk, a melyeken fél-nemes köveken, különösen türkizeken kívül minden czéhtörvény ellenére és nyugodt lélekkel alkalmazták a színes üveget is. A *szászkereszturi*¹ templomi kincsnek egy kelyhén kövek vannak a rotulusok helyein. Ugyanazon jellegük van a *dedrági*,² *vermesi*,³ *feleki*,⁴ *újegyházi*⁵ és *bólyai*⁶ kelyheknek. Köveket vagy gyöngyöket találunk továbbá a *medgyesi*,⁷ *segessvári*,⁸ *homoród-daróczi*,⁹ *tekei*,¹⁰ *szent-ágotai*,¹¹ *szász-lekenctzei*¹² és még egyéb kelyheken.

A lapszerű díszítésnek egy másik technikája a filigránmunka, noha nem áll vékony hajlított és egymással összekötött bádogsávokból, hanem sodrott drótból, a mely virág- és mértani díszítéseket alkot.

¹ V. ö. u. h. 100. l. — Képét ld. u. h. X. táblán, 2.

² Kelyhek kiállításának l. jegyzéke 91. sz.

³ Kelyhek kiállításának l. jegyzéke 103. sz.

⁴ Kelyhek kiállításának l. jegyzéke 35. sz.

⁵ Kelyhek kiállításának l. jegyzéke 172. sz.

⁶ Kelyhek kiállításának l. jegyzéke 77. sz.

⁷ Kelyhek kiállításának l. jegyzéke 27. sz. — Képét ld. Roth: Kunstgewerbe XI. tábla 2.

⁸ Kelyhek kiállításának l. jegyzéke 53. sz.

⁹ Kelyhek kiállításának l. jegyzéke 127. sz.

¹⁰ Kelyhek kiállításának l. jegyzéke 19. sz.

¹¹ Kelyhek kiállításának l. jegyzéke 26. sz. Ez a kehely Paul Bröllft nagy-szebeni ötvös (†1713). műve.

¹² Kelyhek kiállításának l. jegyzéke 135. sz.

I. Lipót dicsőítése.

A kereszténység ^{győzelmés} ~~szent~~ ^{cxena} ábrázoló tapon a leigázott törökök tetemén haladó diadalszekéren látjuk I. Lipótot, ki mellett fia II. József ül és a ki e szavakat mondja: Tua est Domine Gloria, atque Victoria. 1. Paralip 29. A kerekeken Turcae caesi A. 1683. Ad Barcan: ad Marchfeldt. A. 1684. Ad Budam: Mackovitz: Eperies: et Leschoviam. A. 1685. Ad Arad: Ad Strigonium A. 1686. Ad Segedin: Harsan: &c Conad. és A. 1687 Ad Mohaz: A. 1688 Ad Triuentz. in Bosnia A. 1689 Ad Potokin: Vidin: &c Nisam A. 1691. Ad Salankament: ad Lippam A. 1697 Ad Zentam, a ló takaróján pedig, a mely, Fortalitia Turcis erepta Buda látképét tünteti fel: A. 1683 Strigonium: Barcan: 1684 Zolnock: Vaccia: Vicegrad: 1685 Casovia: Eperies: Nouae Arces: 1686 Buda: Quinque Ecclae: 1687 Agria: Esseck 1688 Petro Varadin: Gradisca: Dubizzat: 1689 Sigethum: 1691 Magnum Varadinum: Canischa ^{olvasható.} Felettök a szárnyas Hir lebeg és jobbról a szent atya közeledik kehelylyel kezében, a melyből fénylő ostya emelkedik ki. Feljebb, ~~balról~~ balról, de a B. MARIAE de bona Pace feliratú házon innen a tudományok képviselői hódolnak a felhők közt megjelenő Madonna és üdvözítő előtt, a kik fölött az Atya és a Szentlélek lebeg oldalt szentekkel. Jelzése alól balra: Joannes Onghers delineavit Pragae.

Tusrajz, mér. 60.3:44 cm.

Szn. 124-908

900-908-1

Ongert János

Nagyzeben XVIII. sz.

Poncold (u. s. lapás)
pohár

l.
Csányi régi erőd
32. l.

532.

IX

Ongert János

nagyzebeni orvos

Fleischer Andras
nagyzebeni királybíró
Melyhe 1673-ból az
alibbi templom kiús-
tatásán.

Reiss Herminst

52. C. 2

Valószínűleg kintitól
való nagyraott a Schel-
mer ~~Reiss~~ Jánosotól
ajándékozott kehely is.

Montebello, California

Montebello
California

XIV

XIV August

IX Patios ntea 10

Ongert Janus

ötvi

l.

Korrespondenzblatt

1913. 24. l.

OPBA

Braquebest, A.

Postfach 15. III. S.

I.

EUROPA
film-, könyv-, leperjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

Ongert Janos

ötös

Magyarorszag

1668

Länd
→

Korrespondenzblatt

1912. 193. l.

XI. tábla

Felkintetes

Europae filii - Wörger
Lepsterpanti es: Wörgermeister
R. G.

Wörger
R Rothermann m/2
11/2

Orngjert I. Janus

Ótroos Wagnereben
Kornagrotty. 252 l.

I H

4/5

al. sz. Ferenc

ÜTÖRTÖK

30

Martina sz.

PÉNTEK

31

B. Sz. János

SZOMBAT

1

Ignác pk. vt.

2 1/4
28
924

Sebat 5

Protestáns
Mártonka

Görög

Három pk.

Izraelita

Sebat 6

Protestáns

Virgília

Görög

Cir. és Ján.

Izraelita

Sebat 7

Protestáns

Ignác

Görög

Trifon

Izraelita

S. Bo.

Január

Első negyed 0 óra 36 pk.

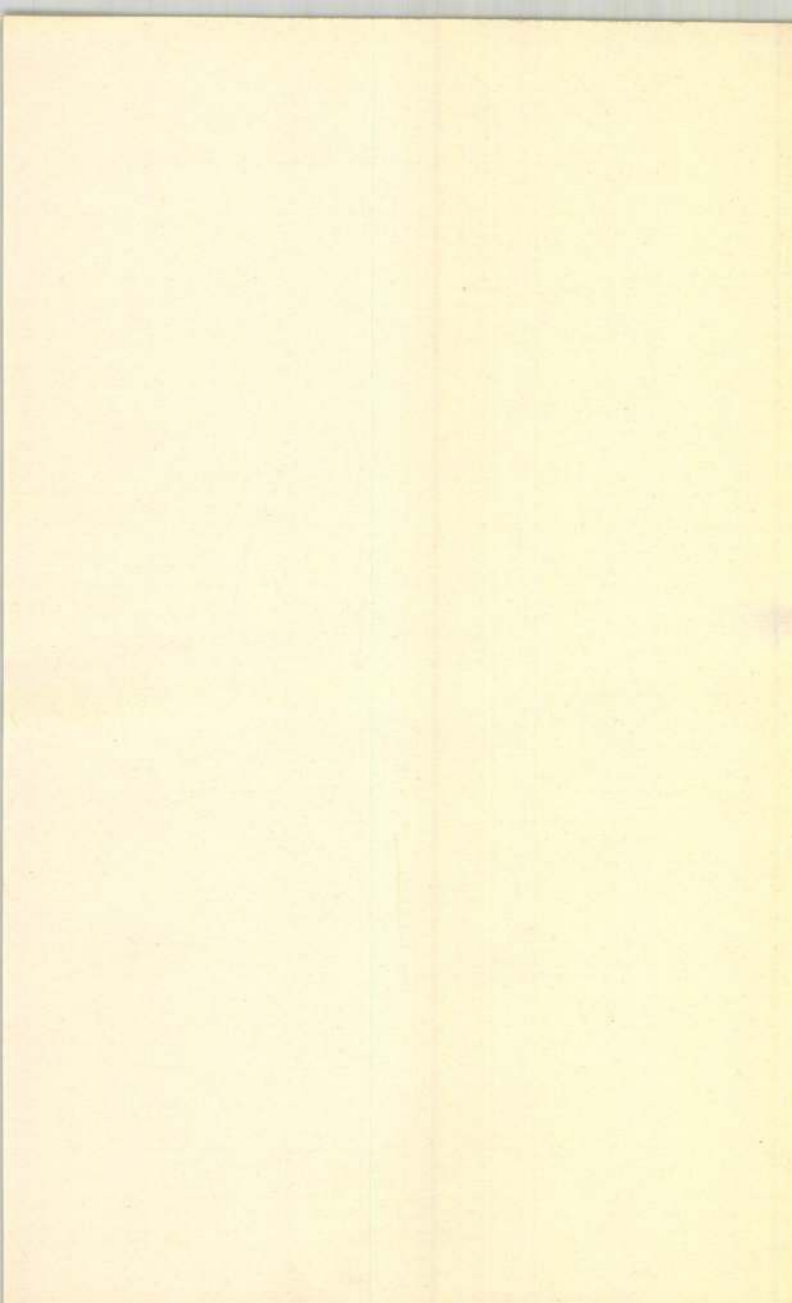
1936 Február 29 nap

Nap kelte 7 óra 35 pk. — Nyugta 17 órakor.

Orngjerst Janis II.

otvrs

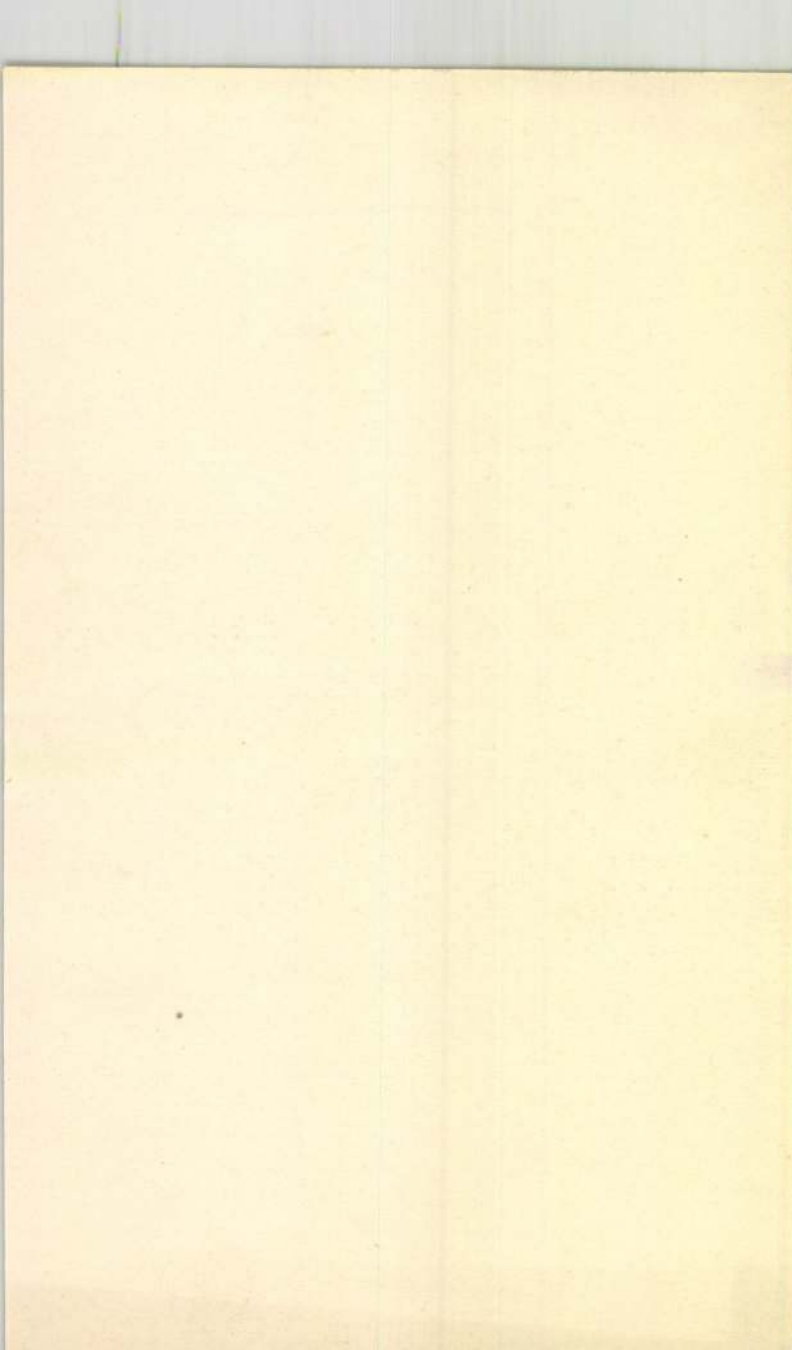
Kornagytov 1448. a

Ongeest Janus I.

ötös

Körmagyarok. 1431. n

Ongheri J.
festo 1691

l.

Hadtör. Köst
1911, 384. l.

n.o. 497. l.

94 Ongheri János

mal uua

2010. 11. 20.

Sz. n.
112
At. 1

Lemezpapír, mérete
az 1913 május 31-iki 954
913), -- Kifizetett 19
tatott 1913 július 8-án

Kék kendővel leta
ról egy talban két öszl
középütt a talpas pohár
baraczk és ugyanennyi kö
ranyrszegélyű üveg kompot
van. A körték szárai köz
jelzése alól jobbra: Jáv

Gyümölcs-csendélet,

4612, JAVOR PÁL,
Sz. Budapestben 1880 nov

Ongkers (Ongers,
Ungersch, Angers) Jan

* 1656? Mecheln (Flandria)

* 1735 Eoril Pragabam

fecit⁹ et epitet.

Thieme - Becker

xxvi. 20. l.

Toman 50 i. l.

„Rigólészek” étterem kalászkert

XI., NAGYBOLDOGASSZONY ÚT 76.

TELEFON : 456-489.

Nagyemlékös
Mekésdógos
Nagydógos

Asszonyom – Uram!

„Rigólészek”

étterem és kalászkert megnyílt!

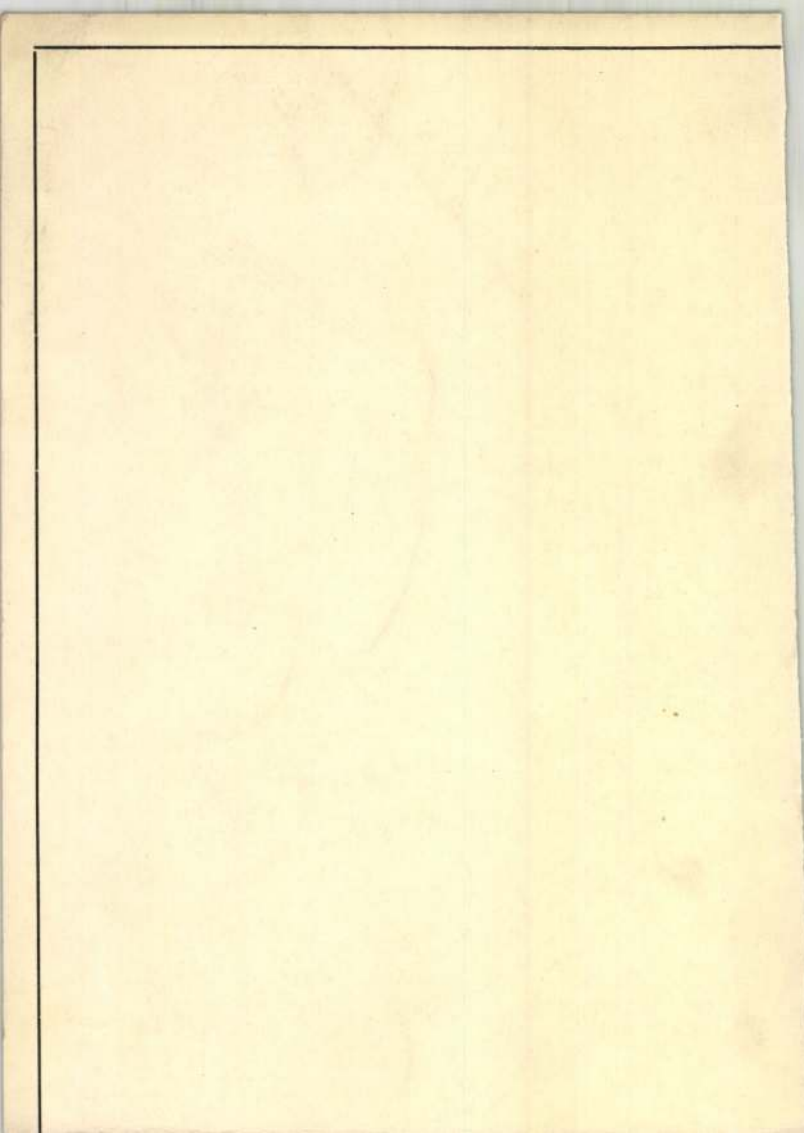
Kérve újbóli nagybecsü bizalmát szives figyelmébe ajánljuk

Ónod vára

képe repr-

Nagykőzép

II. r. 77. l.

1448

IO Johannes Onghert II, M 1701, e. —1721. (B : III,1—16?)

a) Ostyatartó, hólyagos. — *Hostienbüchse m. Buckelreihen.* — „1706.“
Ev. egyház, Nagypöld — *Ev. Kirche, Grosspold. Roth : 200, 512, Tafel 162, 4.*

b) Cápás pohár 1709-i éremmel. — *Becher, geperlt, m. Medaille v. 1709.*

Magántulajdon — Privatbesitz. Expos. 1931 : 143.

c) Ostyatartó. — *Hostienbüchse.* — „1711.“
Ev. egyház, Doborka — *Ev. Kirche, Dobring. Roth : 200, 511.*

d) Ostyatartó, hólyagos fedelű. — *Hostienbüchse, Deckel gebuckelt.*
— „1712.“
Ev. egyház, Kerz — *Ev. Kirche, Kerz. Roth : 199, 506.*

e) Cápás pohár. — *Becher, geperlt.*
Mus. Nat. Transilv., Kolozsvár — *Klausenburg.*

f) Patena. — *Patene.*
Ev. egyház, Mihályfalva — *Ev. Kirche, Michelsberg. Roth : 245, 677 (irrtümlich J. Olescher, 1776—1807, zugeteilt).*

Tgj
+ a

— Inkább sohse lássam viszont, mint ilyen áron!

— No hát nem is fogod viszontlátni, — topantott a veres ember, — erről kezeskedem!

E perczen nyílt az ajtó, — de Margit nem várta be az urak jöttét. Emelt fővel ment ki a Fejedelem előszobájából.

*

Warkochy azonban nem adta oly olesón ezt a legutóbbi megszegényítettését. Lakására térve dült-fült mérgében és fenekedő nagy boszút esküdött:

— Megállj Huszár Margit, majd beadok én most mindkettőtöknek! Eddig csak hangulatot keltettem ellenetek, de most már cselekedni fogok. És pedig oly hatalmasan, hogy örökre arról koldul a ti híres szerelmetek!

Soká törte a fejét az ördögös terven. Végre elhatározottan kelt fel. Kihúzta olasz szekrénye egyik titkos fiókját s azt a lánczon lógó arany szivecskét vonta elő belőle, a melyet még téli udvarlásakor lopott volt el egyszer Margittól Koronkán. Gondosan őrizte ő ezt a talizánt, gyakran nézegette . . . most azonban már minden gyöngédség távol maradt tőle. Gúnymosolyal olvasta el az aranylapra vésett ajánló sorokat:

— «Ez az én szívem, sziveden viseljed, örökre hűségesed: M.» . . . No, majd nem marad Mihály «örökre hűségesed», ha ezt a levelet megkapja:

Pennát vett elő és ügyesen férdített irással írta, a mint következik:

«Vitézlő, nemes és nemzeti Tholdalagi Mihál úramnak, egykoron fejedelmi kapitánynak, mostand tatárállapotban nyomorgó szegény rabnak, nekie ő kezeihez, senkinek se másnak. Bakse-Szeráj melletti Sidó Várban, Tatárországban.»

«Esmeretlenül bár, de mint bizodalmas jóakarója ajánlom szolgálatomat, és kívánok kegyelmednek az Nagy Istentől minden jókat. Melyeket én ugyan nem öregbíthetek, mert ép ördög praktikájáról kell számot tennem, de nem én hibám, igaz barátságból tálalom az fekete levest. Nem szaporítottam az szót: nézze meg az levelem mellé tett aranyszivecskét és itilje meg, esmeri-e? Feleséginek adta volt, az ő nyakában kellene lenni, ugy-e? Láthassa kegyelmed, nints ott. Mért nintsen ott, azt ne is kérdezze. Mentől messzebb az rab, antól hamarabb felejtik és az kegyelmed menyetskéje is elúnta a sirást. Vigasztalódott, — olyan nyalkának adta az kegyelmed szivecskét, az ki nem rabb, az kit nem kell siratni, az kivel tsak vigadni lehet. Kegyelmednek jóakarója, én tsentem el attól az bizonyos latortól, mikor úri tivornyánál részegen hetvenkedett, hogy bötsületes kegyelmednek böstelen feleségével szerelmet tserélt. Okos embernek elég ennyi. Jobb kegyelmednek, ha ottan marad keserves rabságban, itthon keservebbet talál, az melyet én felette sajnálok, de hát Isten kegyelmeddel van és feleségivel csak az parázna ördög maradt. És ne kételkedjék kegyelmed, ez az aranyszivecske, az ki nints többet az felesége nyakában, igazat mond. És ne is erőlködjék: késő, tsak a szégyenit piszkálná nagyobbra. Hogy ezt az kegyelmed szégyenit ne öregbítsem, én is tsak azért hallgatom el az nevetem és maradok kegyelmednek esmeretlen attyafi szolgálja

Benevolus Anonymus.»

Gábor úr gyönyörrel kanyarította alá a gyáva manupropiát. Aztán kajánul dörmögte:

— Ennek a huroknak a csomóját bogozd ki Huszár Margit, a mit én most kötök a nya-

«A Tatárabság» című regényhez.

Gunymosolyal olvasta el az aranylapra vésett sorokat.

kadba! Elrontottad az életemet, hát majd megmérgezem én a tetedet! Megyen a levél még ma és hogy annál biztosabb legyen, az ország postájával . . .

(Folytatása következik.)

A VIDÁMSÁG HÁZA.

REGÉNY.

(Folytatás.)

Írta Wharton Edith; angolból fordította Schöpflin Aladár.

VII.

Lily nem sokszor látta Rosedalet Fishernél való beszélgetése óta, de két-három ily alkalommal észrevette, hogy előbbre jutott kegyeiben. Kétségtelen volt, hogy Rosedale jobban bámulja őt, mint valaha s ő azt hitte, csak tőle magától függ, hogy ezt a bámulatot addig a fokig emelje, hogy leteperje a hasznosság tanácsait. A feladat nem volt könnyű, de álmatlan éjszakáiban voltak pillanatok, a mikor a Rosedalelel való házasság úgy tűnt fel, mint bajainak egyedüli tisztességes megoldása.

Fisher Carry, a mint nyíltan megvallotta, Bryék newporti sikereinek hasznából egy kis házat bérelt az őszi hónapokra Tuxedóban és ide volt hivatalos Lily a Dorset látogatása utáni vasárnap. A mint belépett a házba, Fisherné még nem volt otthon. A szalonban Rosedale családiásan térdelt a háziasszony kis leánya előtt.

Rosedale az apa-szerepben nem volt alkalmas arra, hogy kedvezőbbre hangolja íranta Lilyt, de azért lehetetlen volt észre nem vennie benne a családiás jóság vonását. Kedveskedése a gyermekkel nem volt az az előre kicsinált kedveskedése a vendégnek a háziasszony gyermeke iránt, hiszen egyedül volt vele a szobában. Lilynek a küszöbön volt még ideje arra gondolni, hogy Rosedale jó is tudna lenni, az ő skrupulust nem ismerő, kapzsi módja szerint. Csak egy pillanata volt Lilynek, hogy megfontolja, ez a látvány enyhítette-e ellenszenvét, vagy pedig inkább konkrét formát adott neki, — mert az ő láttára Rosedale azonnal talpra állt.

Lilyt nem lepte meg, hogy ő volt rajtakívül az egyedüli vendég. Nem találkozott ugyan Carryval legutóbbi beszélgetésük óta, de azért tudta, hogy biztonságát, melylyel az antagonisztikus erők világában járt, nem egyszer használta fel barátnőjéé. Mert Fisher Carryt épen az jellemezte, hogy a míg a maga aratását a bőség mezőiről kereste, igazi rokonszenve a másik párton volt, a szerencsétlenek, a népszerűtlenek, a sikertelenek részén.

Fishernének volt annyi tapasztalata, hogy nem egyedüli vendégeknek hívta meg Lilyt és Rosedalet. Corby Kate és még két-három férfi is eljöttek ebédre és Lily, megértve barátnője

módszerének minden részletét, belátta, hogy azokat az alkalmakat, melyeket ez nyújt neki, el kell halasztani, a míg jobban nekibátorodott, hogy hasznukat vegye.

Egy csöndes novemberi napon, a mikor a levegőben ott kísért még a nyár és valami a tájék vonalaiban és az aranyos fényben, a melyben fürdöttek, arra a szeptemberi délutánra emlékeztette Bart kisasszonyt, a mikor Seldennel együtt járt Bellomont lankáin. Ez az emlék megragadt benne mai helyzetének ironikus ellentéte révén, hiszen Seldennel tett sétéja egy olyan esemény előli öntudatlan menekülés volt, mint a milyet mostani kirándulása előidézni volt hivatva. Az elszántsága elég szilárd volt most. Látta, hogy a rehabilitálás egész hosszadalmas munkájának újra kell kezdődnie, és pedig jóval kedvezőtlenebb körülmények között, ha Bertának sikerül elrontani az ő barátságát Gormerékkal. Mert hogy az az újabb nagy barátkozás velük csak erre való volt, azt tisztán látta. Vágyát a hajlék és biztonság után fokozta a szenvedélyes kívánság, hogy diadalmaskodjék Bertán, a mint hogy csak a gazdagság és a túlszárnyalás diadalmaskodhatik rajta. Mint Rosedale felesége legalább egy sebezhetetlen frontot mutathatna elleniségének.

Ragaszkodnia kellett ehhez a gondolathoz, mint valami stimuláló szerhez, hogy eljátszhassa szerepét abban a jelenetben, mely felé Rosedale nagyon is nyíltan törekedett. A mint mellette ment, minden idegével visszariadva Rosedale modorától, de azt mondva magában, hogy a türelem az az ár, a melyet fizetnie kell fölötté való hatalmáért, igyekezett kiszámítani azt a pontot, a melyen az engedékenységnek ellenállásá kell változnia s az ár, a melyet neki fizetnie kell, ép oly világos legyen előtte. De Rosedale önbizalma áthatatlannak látszott az ily célzások számára és Lilynek az az érzése volt, hogy valami keménység van modorának túlzott melegsége mögött.

Leültek kissé egy sziklára a tó mellett, a mikor Lily elvágta Rosedale egy szenvedélyes körmondatát azzal, hogy feléje fordult tekintetének komoly bájoságával.

— Hiszek abban, a mit mond, Rosedale úr, — mondta nyugodtan — és kész vagyok önhöz nőül menni, a mikor kívánja.

Rosedale elpirulva haja tövéig, olyan visszarettenéssel fogadta ezt a kijelentést, hogy felugrott és szinte komikus zavartsággal állott előtte.

— Mert föltételezem, hogy ez az, a mit kíván, — folytatta Lily ugyanazon a nyugodt hangon. — És bár én nem egyezhettem bele abba, a mit ön mondott nekem azelőtt, most, hogy sokkal jobban ismertem már önt, kész vagyok az ön kezeire bízni boldogságomat.

Lily azzal a nemes egyenességgel beszélt, a melylyel hasonló alkalmakkor élni tudott és a mely olyan volt, mint egy erős fénysugár a helyzet gomolygó sötétségében. Fényénél Rosedale mintha megingott volna egy pillanatra. Aztán halkán elnevette magát, elővette arany cigaretta-tárczáját s kivett belőle egy aranyhegyű cigarettát. Egy darabig nézegette és aztán szólt:

— Édes Lily kisasszony, sajnálom, hogy egy kis félreértés van köztünk, — de ön érezte velem, hogy az udvarlásom annyira reménytelen, hogy igazán nem volt szándékom megújítani.

Lilynek fölpezsdült a vére a visszautasítás durvaságától, de elfojtotta haragjának első fellobbanását és méltóságos bájjal mondta:

— Csak önmagamát kell vádolnom, ha azt a benyomást tettem önre, hogy akkori elhatározásom végleges volt.

Ez a feladat egy pillanatig zavarodott hallgatásba ejtette Rosedalet, míg Lily kezét nyújtotta neki és hangjában a szomorúság igen gyöngö pengésével mondta:

— Mielőtt elbucszunk egymástól, legalább meg akarom köszönni, hogy valamikor úgy gondolt reám.

Lily kezének érintése, tekintetének lágyága sebezhető pontját érintette Rosedalenek. A Lily finom megközelíthetlensége, az a távolság, a melyben az embereket tartani tudta a gőg legesekélyebb nyoma nélkül, ez tette oly nagyon nehezebbé Rosedalenek, hogy lemondjon róla.

Ornoldi ver

AZ ÓNODI VÁR EGYIK BÁSTYÁJA.

— Miért beszél elbucsuzásról? Nem lehetünk azért jó barátok? — mondta, nem eresztve el Lily kezét...

Lily nyugodtan elvonta a kezét.

— Hogy képzeled a jó barátságot? — felelt halvány mosolylyal. — Hogy udvarol nekem a nélkül, hogy feleségül kérne?

Rosedale visszanyerte biztonságát.

— Hát, azt hiszem, olyasformán van. Nem tehetek róla, udvarolnom kell magának, azt hiszem, mindenki így van vele. De nőül nem kérem, a míg el tudom kerülni.

Lily még mindig mosolygott.

— Szeretem a nyíltságát, de attól tartok, a barátságunk aligha állhat fenn ily föltételek mellett.

Elfordult, mintegy jelezve, hogy csakugyan végső az elhatározása s Rosedale utána ment azzal a homályos érzéssel, hogy elvégre is Lily maradt fölül a játékban.

— Lily kisasszony, — kezdte rábeszélőn, de Lily úgy ment tovább, mintha nem hallotta volna. Rosedale néhány gyors lépéssel utólérte és könnyörgőleg érintette meg a karját.

— Lily kisasszony, ne siessen így el. Maga istentelen keményen bánik el az emberrel, de ha maga nem akarja megmondani az igazat, akkor nem látom be, miért ne engedhetné meg nekem is, hogy ugyanúgy tegyek.

Lily megállott egy pillanatra, fölhúzva szemöldökét, ösztönszerűen elhúzódva Rosedale érin-

tésétől, ámbar arra nem tett semmit, hogy a szavai elől kitérjen.

— Az volt a benyomásom, hogy maga úgy tett, a nélkül, hogy megvárta volna az engedélyemet.

— Hát miért ne hallgathatná meg az okaimat, hogy miért teszem? Egyikünk sem olyan zöld már, hogy egy kis őszinte beszéd megártana neki. Egészen bele vagyok bolondulva magába, ebben nincs semmi ujság. Szerelmesebb vagyok, mint tavaly ilyenkor, de szembe kell néznem azzal a ténnyel, hogy a helyzet megváltozott.

Lily tovább is ugyanazzal az ironikus nyugalommal állt vele szemben.

— Úgy értem, hogy most már nem vagyok annyira kíváncsi pár, mint a milyennek gondolt?

— Igen, így értem, — felelt Rosedale elszántan. — Nem akarok kitérni arra, a mi történt. Nem hiszem el azokat a meséket, a melyeket önről beszélnek, — nem is akarom őket elhinni. De azért megvannak és az, hogy én nem hiszem őket, nem változtat a helyzeten.

Lily elpirult a halántékáig, de végső szűksége visszatartotta ajkáról a választ s csak tovább is nyugodtan nézett szembe Rosdalelel.

— Hát az, hogy nem igazak, nem változtat a helyzeten?

Rosedale alkusz-szemének szilárd tekintetével hallgatta s ez alatt a tekintet alatt Lily

úgy érezte magát, mintha nem lenne egyéb, mint nagyon finom emberi áru.

— Azt hiszem, változtatna egy regényben, de a való életben, biztos vagyok benne, nem. Maga is ép oly jól tudja ezt, mint én; ha már igazat beszélünk, mondjuk ki az egész igazságot. Tavaly eszeveszettül kívántam elvenni magát, de maga rám sem akart nézni; az idén, nohát, már kezesebbnek tűnik fel. Mi változott hát meg időközben? Mindössze a maga helyzete. Akkor maga azt hitte, jobban is járhat; most...

— Most maga járhat jobban, azt hiszi? — tört ki a szó ironikusabban Lilyből.

— Hát igen, egy szempontból tudniillik. Jókora vesződésésem volt az utóbbi években, hogy megteremtsem társadalmi állásomat. Akárhogy is, lehet, hogy ez hóbort tőlem, — mért szégyelném bevallani? — bejáratos akarok lenni a legjobb házakba és lépésről-lépésre el is fogom érni. De tudom azt, hogy a legkönnyebb mód, elidegeníteni a nekem való embereket, ha együtt látnak a nekem nem valókkal. Ez az oka, hogy el akarom kerülni a balfogásokat.

Bart kisasszony hallgatva állt előtte s hallgatása fejezhető ki akár gúnyolódást, akár félig kedve ellen való tiszteletet Rosedale nyíltsága iránt, a ki egy pillanatnyi szünet után így folytatta:

— Hát így áll a dolog. Szerelmesebb vagyok magába, mint valaha, de ha most elvenném, tönkre volna téve minden, a mit sok évi fáradtsággal szereztem.

Lily ezt olyan tekintettel fogadta, a melyből teljesen hiányzott a harag kifejezése. A társadalmi hazugságoknak az után a szövevénye után, a melyben oly sokáig mozgott, felrészítő dolog volt az őszinte beszéd napfényén járni.

— Értem önt, — mondta. — Egy év előtt hasznára lettem volna, most pedig terhére lennék. Szeretem, hogy ezt olyan becsületesen megmondta.

Mosolyogva nyújtott neki kezét. Ennek a mozdulatnak ismét megvolt a zavaró hatása Rosedale vonzalmára.

— Isten ugyse, maga ugyan nemes vad, — kiáltotta, s mikor Lily megint megindult, hirtelen kitört:

— Lily kisasszony, megálljon. Tudja, hogy én nem hiszem azokat a meséket, azt hiszem, valamennyit egy asszony találta ki, a ki nem habozott feláldozni önt a saját hasznának...

Lily hirtelen gögös mozdulattal fordult el; könnyebb volt elviselni Rosedale szemtelenségét, mint sajnálatát.

— Nagyon kedves, de azt hiszem, nincs értelme, hogy tovább vitatkozzunk erről a tárgyról.

Rosedalének veleszületett érzéketlensége a czélzások iránt, könnyűvé tette félretolni az ilyen ellenállást.

— Én nem akarok vitatkozni semmiről, csak

AZ ÓNODI ORSZÁGGYŰLÉS EMLÉKOSZLOPA.

AZ ÓNODI VÁR ROMJAI.

vizsgálódások tárgya lesz Napoleon élete s az ő roppant hatása. Emlegetni fogják őt, mint az ó világ legnagyobb hőseit, Nagy Sándort, Caesart és a többieket. Valóban sok volt benne, a mi amaz ó világ hőseire emlékeztetett s nagyságát bűbajos színben tüntette föl. Ugy tetszett, mintha újra föl akarná ő eleveníteni a régi mesés idöket. „De, mint egy francia mütész e napokban megjegyze, ép ez bonyolító össze működéseit igen gyakran s képtelenné tette őt arra, hogy saját kora viszonyait helyesen fölfogja. Nem látta egyebet a világon mint hőöket és néptömeget. Minden, a ki nem hős, nem császár vagy fejedelem, a tömeghez tartozott ő elötte s ki a sokaságból ki akart emelkedni, egy föltét alatt tehetett csak: ha szolgálóvá szegödött. Napoleonnak nem volt s nem is akarta, hogy legyen fogalma azon számtalan árnyalatról, melly az embereket egymástól elválasztja, saját osztályukban rendező s különböző jogokkal látja el. Semmikép nem engedé a hatalom megosztását: a tömegé a leghatártalanabb egyenlőség, a hösöké a tanács és ellenmondás nélküli kétségtelen hatalom. A rendszernek ezen classicismusát növelte nála a rendkívüli képzelődés: nemcsak hatalmat keresett hanem dicsöséget is; nemcsak kormányozni akart, hanem vakítani is. A dicsőség épen úgy bálványá neki, mint bálványá volt a régi világ hőseinek. Napoleon az új idök nagy emberei közt legföbbs mértékben birt a régi világ eme tiszteletével s leginkább tüze azt élete czéljául s cselekvési fölvéül. S végre Napoleon, bár francziává lett is, alapjában mindig megtartá olasz természetét s Európa mostani népei között, szerencsétlenségre az olasz nép az, mellynél a régi világ hibái közül legtöbbet találhatni; a nagyszerűnek, a pompának szeretetét; kedvelését a politikának, melyről azt gondolják, hogy az kedves gyakorlás az értelemre s érdekes küzdő játék a jellemre nézve.“

Szándékosan idézők e jellemző sorokat, mert fölötte megközelítik ama véleményét, mellyet Napoleonnól, a szóban forgó emlékiratok elolvastá után, magunknak formálunk. — Marmont serdülo ifjusága óta határtalan ragaszkodással s csodálattal viseltetett Napoleonn iránt. Még Toulon ostroma előtt szoros ismeretség szövödött vala közöttök. De a mint növekedett az ifju harc-óriásnak szerencséje s azzal együtt zsarnoki uralma és szertelen vágya: úgy hidegült és bomladozott eme bensö vonzalom, mignem utöbb kimért, hivatalos érintkezéssé s végre kölcsönös kárhoztatássá változott.

Marmont, mint Illyria kormányzója szabadságot nyerve, 1810-ben látogatá meg az új császári udvart, mellyre ekkor Mária Luiza, újabb fényt áraszt vala. Martius elsőbb napjaiban érkezett Párisba, a melly hónap olly termékeny vala politikai eseményekben, s midön egymást fölváltva követték a császárság reményei s rendületei.

Az öröm és diadal e szakában — ugymond Marmont — minden sikerült Napoleonnak. Ugy tetszett, mintha keskenyek volnának elötte e világ határai. Minden ott hevert lábainál; minden hódolt vágyainak, mint a természeti törvények ellenállhatlan hatalmának. Fia vala születendő. És e fiu, mint e föld béke- és nyugalomzálóga, mint a nemzetek politikai szivárványa, arra látszék rendeltetve, hogy e borostyánokkal árnyékolt koronát viselje fején s a mindenség kormánypálcáját kapja örökségül. Azt hívék, hogy annyi munka után végre biztosítva van a fölséges építmény a viharok ellen s bár némelly jelenségek már a kezdeményt is megzavarák, mégsem gondolt arra senki, hogy e fáklya, mellynek fénye, úgy szólván, mennyei volt, olly hamar elhalványul s kialszik. De annyi eszély, számitás és mélyre ható gondolat után a legdörébb tervek következének. A büszkeség vastag tévelgyéssé fajult, a szellem ihlettsége eltűnt, vagy a szenvedélyek hizelgőjévé lett s egy a tömegből kiemelkedett ember, önműveinek gyermeke, — tulszárnyalta álmodozásban a trónon született fejedelmeket, kiknek a hizelgök megronták jellemüket s elhomályosíták józan értelmüket. Három év alig folyt le és im a kolossz elenyésze!

Napoleon nagysága részben saját műve volt; de a körülmények is különösen kedveztek emelkedésének. Hatalomra jutása a társadalom akkori szükségéinek kifejezése vala; de bukását egyedül önmaga okozá. Sokkal nagyobb, sokkal állandóbb erélyt fejte ki önmegbuktatásában, mint emelkedésében. Soha senkire nem alkalmazható méltóbban ama megjegyzés, hogy a megalapított kormányok csupán önhibájok miatt bukhatnak s mindig bizonyos öngyilkosság által mulnak ki. — Rohanva vitte őt saját rossz szelleme azon örvény felé, honnan nem vala többé visszalépés.

Érdekes és jellemző azon huzamos beszélgetés, mellyet Napo-

leon, a lipcei csatát megelőző napon tartá Marmonttal. Szokása volt ez idötájban gyakran küldeni Marmontért s beszélni elötte terveiről s egyéb dolgokról. Ha táborkarának mozdulatai engedték, mindjárt esti 6—7 órakor lefeküdt s éjfélkor vagy egy órakor fölkelt és rögtön hivatá egyik vagy másik fötisztjét, ki a nap terheitől fáradtan, talán épen akkor bocsátá fejét a nyugtató álm kebelére. Illy idöben hivatá Marmont-ot is. A nap teendőiről beszélgetének. Marmont véleménye volt: elvonulni a csatateréről; de Napoleon sehogy sem birta magát arra határozni, hogy Lipsét önszántából elhagyja. Nyolcz nap mulva gyászosan kellett onnan kivonulnia. M. részletesen mutogatta elötte a csatater rendkívül czélelles választását s hiányait; de N. a legvastagabb önámításal így felelt: „annyit fogok harczeni, a mennyit tetszik; az ellenség nem mer engem megtámadni!“ Tollal kezében bizonyította be M., hogy a szükséges ellátás és élelmezés hiánya s a kórházak rendkívüli fogyatkozásai okozzák a sereg legnagyobb veszteségét, s hogy ha Drezdában mindezekről, néhány millió frank feláldozásával, jól gondoskodva lenne, legalább is 50,000 emberrel erősödnek a hadsereg. És N. egykedvüleg ennyit válaszolt: „ha e néhány milliót kiadnám, elfecsérelném azt s ügyeink egy állapotban maradnának!“ Csak egyet lehetett volna válaszolni e feleletre — folytatja Marmont — azt, hogy így tehát le kellene mondani a kormányzás és közigazgatásról. Napoleonnak szokása volt, mindig pazarolni az eszközöket új erök teremtésére; de soha sem akart legkisebb áldozatot tenni arra, hogy a már létezöket megtartsa.

E találkozás ideje alatt többször változtatá N. a beszéd tárgyait. Panaszkodott szövetségeseire, kik töle elpártoltak s ez alkalommal különbséget tett a „becsület embere“ és a „lelkiismeret embere“ közt s az elsőbbséget határozottan amannak adta; mert — úgy mond — arra, ki tisztán s föltétlen megtartja adott szavát s ígérését, bizton számithatni; míg a másikinál az ő saját egyéni fölvilágosultságától s itéletétől függünk. „Ha például ön — mondá Napoleon — midön az ellenség Franciaországba törve a Montmartre tetöjén megjelenne, azt hinné — bár helyes okon, — hogy a haza jólléte parancsolja önnek, hogy engem elhagyjon s ezt meg is tenné: ön jó francia, derék ember, lelkiismeretes ember lenne, de nem lenne a „becsület férfia!“ S maga Marmont hozzá teszi: e beszéd Napoleontól hozzám intézve, nemde nem rendkívüli jellembélyegét viseli-e magán? nincs-e ebben valami természet fölötti, valami jóslatszerű? — Mert minden úgy lön, mint ama szavakban példázva volt és Marmont valóban elfordula Napoleontól.“

A csapás megtörtént. A szövetségés hadak Lipsénél porba dönték Napoleon hatalmát. A sereg töredék maradványainak ezután már csak az önfenntartásért kelle küzdeniök. Felényinél is kevesebbire olvadva, hadi szerekből kimerítve, reménytelenül húzódtak Franciaország határa felé. S míg Marmont Páris falai közé szoritva, fegyverszünetet kötött az előnyomuló ellenséggel s utat egyengetett a következő békére: Napoleon Fontaineblauban kénytelen volt aláírni a gyászos oklevelet, mellyben a császári koronáról, fia részére, ünnepélyesen lemondott. De bár, mint a hálóba esett oroszlán, érezte szorongató helyzetét, még sem monda le minden reményről. Még mindig bizott, mindig remélt valami csodát, melly annyiszor történt vele életében. Ámde a csoda, ha szintén közelgetni látszott is, nem jöve el többé s nem hozá vissza az elrepült szerencsét.

Napoleon önmagában hordá romlása magvát. Jelleme, láthatólag s kikerülhetlenül vonta bukása felé. Még szenvedett nagy veszteségei után sem tudott megállni önmaga előtt a nélkül, hogy ne próbáljon újra fölemelkedni azon tetöre, mellyről lebukott. Azonban e hatalom visszanyerése sem elégítette volna őt ki. Képességei, mellyek fölemelkedésének hatalmas tényezői voltak, vakmerősége, hajlama a nagyszerű változások iránt, szokása sokat tenni kockára, hogy minél többet nyerjen s végre a határtalan becsvágy bizonyosan vesztét okozták volna, annyivalinkább, mivel már ekkor nagyrészt mulófélben voltak azon tehetségei, mellyek előbb heves szenvedélyeit némileg mérsékelték. Számitásait, eszélyességét, előrelátását s ércz-akarátát, némi hanyagság, föl sem vevés, gondatlanság s szeszélyes elbizakodás váltotta föl.

Két egészen különböző természet volt egyesülve az ő egyéniségében; mondhatni két különböző ember. Az egyik alak sovány, józan lény s csoda-tevékenységü. Érzéketlen a nélkülözések iránt; semmibe vevő a jólét s testi gyönyör élveit. Vállalatának sikere foglalta el egészen. Előrelátó, bölcs és eszélyes mindig, ki-

véve a szenvedélyesség pillanatait. Nem bizott többet a véletlenre, mint mennyit a józan ész megengedett. Elhatározott vala s határozataiban kitartó. Ismerte az embereket s az erkölcsöt, melly oly nagy szerepet játszik a hadviselésben. Jó, és méltányos s ellenségei iránt nemes, őszinte érzelmekre fogékony. — A másik alak, elhízott nehézkes, érzéki s kényelme keresésével elfoglalt; gondatlan és a fáradságtól irtózó. Mindent megunt, közönyös volt minden iránt. Nem hitt az igazságba, ha meg nem egyezett az érdekeivel, szenvedélye- vagy szeszélyeivel. Semmibe sem vette az emberiség érdekeit; nem figyelt hadviselésében az eszély legegyszerűbb szabályaira. Számított szerencséjére, mellyet *saját csillagának* nevezett, számított ugyszólván egy külön isteni pártfogásra. Fájlván mondá dicsősége napjaiban, hogy elmúlt a jó világ, midőn az emberek fölött uralkodni lehetett; mert már ma senki sem hiszi, *hogy valaki Istentől eredett legyen*. A régi kor vak hódolata kellett volna neki. Lobbanó érzései ragadták, a nélkül hogy rosszá tették volna; de jósága nem vala már tevékeny, hanem csupán szenvedőleges. Szelleme mindig ugyanaz maradt; a legnagyobb, legterjedtebb, legmélyebb s legtermékenyebb; de hiányzott az akarat, az elhatározás és mozgékonyosság s ez állapot már a gyöngeség szomszédja vala.

Napoleon az első alakban ragyogott a tilsiti béke megkötéseig.

Ez az ő nagyságának s legdicsőbb fényének kora. A második alak ez után következett s teljessége volt a büszkeségszülte tévelygéseknek, eredménye a Mária Luizával kötött házasságnak.

Illyennek látta, illyennek ítélte Napoleont az emlékiratok szerzője, hosszú együttlét és tanulmánya után. S midőn a hős nagy nevével búcsút vesz, hogy a következő idők csekélyes viszonyaira térjen át, még egyszer fölmelegíti szívet a híres napok emléke. „Elhagyom — úgy mond — a dicsőség és nyomor ez időszakát, midőn oly nagy dolgok történtek s népeket fölforgató események jegyzék a napokat, hogy egy új világot alakítsanak. Most minden oly kicsiny, oly aprólékos gyakran egész az alacsonyosságig. Elhagyom a harcok emlegetését, mellyek gyulasztják s emelik a lelket, hogy beszéljek cselszövényekről s oly sokszor elvetemült emberek működéséről.“

II. A kis Napoleon.

Érdekes vonásokkal rajzolja az emlékiratok szerzője Napoleon egyetlen fiának, a Reichstadti hercegnek arczképét. Hiszen születése pillanatának is tanuja volt az öreg tábornagy s örömrádiva hallá a huszonkettedik ágyusztót, melly által a csecsemő fiuvolta hirdetteték (1811 mart. 20.) és nyíltan kimondja, hogy „sohasem volt kevésbé alapos s gonoszabban rágalmazó hír, mint a mellyet, némmel rosz akarók ama pillanatokban a *gyermekcserélés* felől terjesztgetének.“

A juliusi forradalom után Bécsben huzamosabb ideig tartózkodék Marmont tábornagy. Ohajtva várta a pillanatot, hogy Napoleon fiát láthassa s vele megismerkedhessék. Az angol követ (Copley lord) fényes báljában vala első találkozásuk. Egészen atyja tekintetével birt az ifju herceg. Szemei kisebbek és mélyebben ülök ugyan, mint Napoleonéi, de ép oly átható nézésűek. Homloka is egészen atyjáé. Arczolata, mint Napoleoné fiatal korában; ugyanazon halványság, ugyanazon bőr-szín. Ezenkívül mindenben anyjának s az ausztriai háznak vonásait viselő alakján. — Könnyedén

ott termett az ifju herceg Marmont oldalánál. „Tábornagy ur! — úgy mond — ön egyike atyám legrégibb bajtársainak; igen nagy szerencsének tartom, önnel megismerkedhetni!“ S azonnal élénk beszélgetést kezdének Napoleon hadjáratairól. Az ifju kíváncsisága egyre nőtt, s a beszélő öreg bajnok ügyesen tudá azt főlebb főlebb fokozni. Szenvedélyes ragaszkodást mutatott a katonai foglalkozásokhoz s többször nyílvánítá, hogy szerencsésnek tartaná magát, ha a tábornagy vezénylete alatt tanulhatná a hadfolytatást. „Francziaország és Ausztria — úgy mond — szövetségeselek lehetnek egykor s egymás oldalán harcolhatnak. Mert nekem Francziaország ellen nem lehet, nem szabad harcolnom. Atyám egy rendelete tiltja azt s ezt én soha meg nem szegem. De szívem is tiltja s szintegy a józan és helyes politika.“

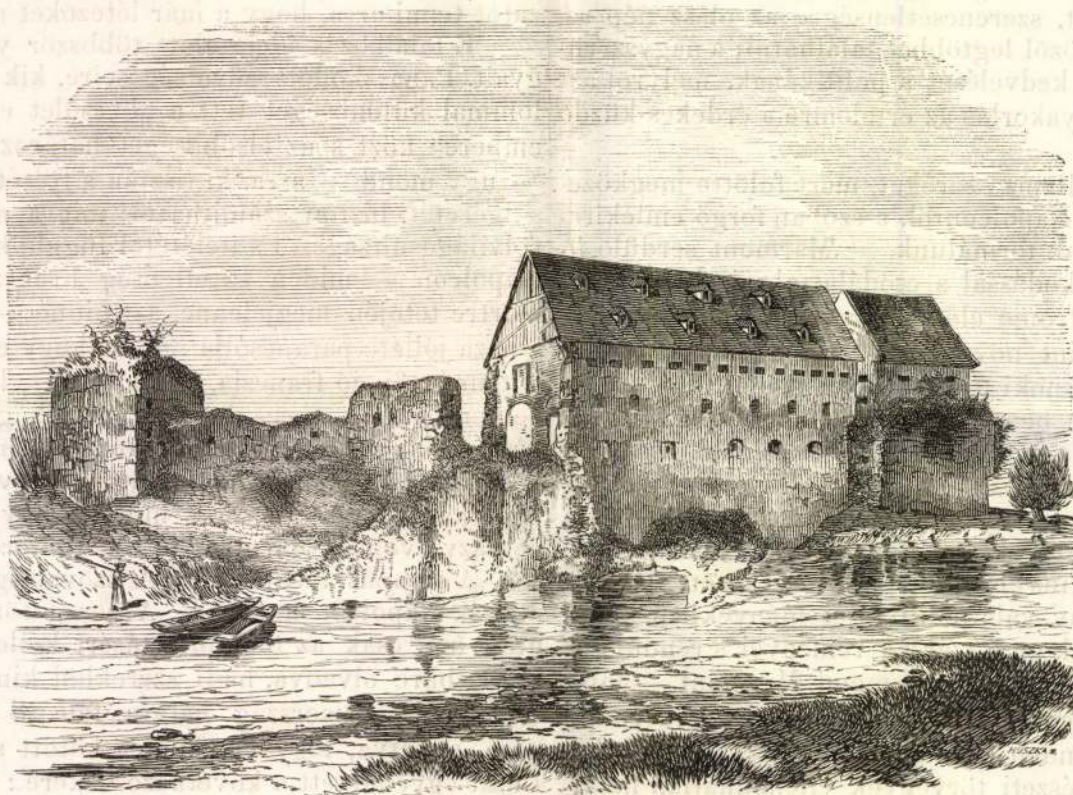
Ezen első rövid beszélgetésnek az lett eredménye, hogy Metternich herceg engedelmével s az ifju Napoleon nevelője gróf Dietrichstein Móríciz beleegyezésével alkalom nyílt az öreg tábornagy előtt, teljesíteni a Reichstadti herceg azon sürgető kíváncságát, hogy őt az elmúlt emlékezetes idők eseményeivel részletesen megismertette. — Három hónapon keresztül, kétszer-háromszor hetenkint, egy-egyórát beszélgetett Marmont a nagyreményű sarjadék előtt atyja történeteiről, a közel mult esztendőök harczeitől, fejtegetvén közben közben a hadviselés főelveit. Az ifjunak minden eszméje

dicsó atyjára vala irányozva, s lángoló szive szintén cultussá magasztosítá az ő nevét. Leirhatlan figyelemmel s kíváncsisággal csügge Marmont előadásán. — Mintha egy bűbajos követet hallgatott volna, kit hozzá édes atyja küldé a tulvilágról, hogy bajnoki tetteiről mint hiteles szemtanu, beszéljen. Különös megindulást mutatott a párisi csata részletes rajzolásakor. — Helyesen fogta föl s a legjózanabbul ítélte meg az eseményeket. Fölismeré az elkövetett hibákat s végre e határozott és sok igazsággal bíró szavakat ejté: „atyámnak s anyámnak soha nem kellett volna elhagyniok Párist, egyiköknek a háboru — másikk-

nak a béke miatt nem!“ — Három hónap mulva bevégeződtek a fölötte érdekes előadások.

Az ifju herceg gyöngéden ölelé meg az öreg tábornagyot s köszönettel nyílvánítá, hogy ezek voltak életében a legeslegédesebb pillanatok. A látogatások azonban ezután sem szakadtak félbe. Marmont minden két hétben fölkeresé egyszer a herceget s igyekezett neki, tapasztalás által érlelt jó tanácsokat adni. „Soha, semmi esetben nem harcolnék Francziaország ellen; — mondá többek közt az ifju — atyám meghagyása az, mellyhez mindig hű maradok, és ha az európai hatalmak politikája engem arra akarna rendelni, ünnepeyesen tiltakoznám ellene. Napoleon fia sokkal több nagysággal bír, semhogy eszközül szolgálhatna. S hasonló természetű eseményeknél én nem akarok előcsapat lenni, hanem tartalék, a ki fedezetül érkezik, nagy emlékekre hivatkozván!“

A Reichstadti herceg alezredesi rangot viselt a Gyulai-ezredben. Kitünő hévvel vitte a reábizott zászlóalj parancsnokságát. Reggeli 5 órákor már mindig gyakorlaton volt, s éjjel gyakran igen sokáig fenn dolgozott. E rendkívüli tevékenység, mert erőit túlhaladta s ehhez még a gyöngé mell, a fejlődésével elfoglalt testszerkezet s atyjától örökölt vérmérséki gyengeség; együttvéve okozák ama betegséget, mellynek végre aldoztatja lön. Talán huzamos ideig tartó békés magány, talán valamelly szelidebb éghajlat s a legcsekélyebb körülményre is figyelő gondos ápolás, megerősíthet-

Ónod vára. — (Lásd a szöveget 186. oldalon)

ték volna még az ifju herczeg ingadozó egészségét. Azonban némelly körében levő emberek gyanúsításai, kik őt erélytelennek, elpuhultnak mondogaták, annyira sebzék szívet, hogy elkeseredésből önként a legnagyobb erőfeszítéseknek tette ki magát. Résztvett a katonai szolgálatokban; fárasztó vadászatokban zaklatta erejét; s daczolt az idő zordonságaival. Ennyi tulhajtás végképen kimeríté s gyors léptekkel vitte sirja felé. — Julius hóban, halála előtt néhány nappal akará őt meglátogatni az emlékiratok szerzője. Bejelenteté magát s a rendkívül gyenge és szenvedő ifju válasza volt: „mondjátok a tábornagynak, hogy alszom; nem akarom, hogy inségemben lásson!“ S pár nap mulva (1832 jul. 22.) csakugyan kialudt a fáklya, mellynek lobogásához a multak annyi dicső emléke s a jövőnek olly sok reménye vala kötve.

Egy magas és hatalmas trón zsámolyán születve, ugy látszott, hogy népek kormányzására leszen hivatva. De csillaga, mert feljöt-

mint katonává lenni s háborut folytatni. Kevés örömét találta a nagy világ gyönyöreiben, hol pedig igen szívesen fogadtaték. Később, midőn kifejlődése bevégződött, bizonyosan másképp lett volna az; de néminemű stoicus magatartás és eszély sokáig elvonta volna őt a nők társaságától.

Ügyes és könnyű vala a testgyakorlatokban. Jól és sok kellemmel lovagolt. Alakján valami kedvesség, komolyság és mélabu ömlött el; tekintete némellykor átható és kemény, melly atyjára emlékeztetett, midőn ez ingerült vala. Nevelése és különös helyzete bizonyos tettetés megszokására utasítá. Hogy ravasz és hazug is lett volna, ezt M. sohasem vevé észre. De rendkívüli tartózkodása s korát meghaladó eszélyessége sohasem engedé, hogy tovább ragadtassék, mint önmaga akart. Tartózkodását s eszélyét bizonyítja e következő esemény. Marmontnak egyik hajdani segédje *De la Rue* épen Párisba akart visszatérni Bécsből. Az ifju herczeg közelről

Kanton bevétele és a vasgyurók futása. — (Lásd a szöveget 186. oldalon.)

tekor olly ragyogó vala, mindegyre halványodott. Mindennap homályosbulni látta jövőjét s rövid huszonegy év véget vetett csalódásokkal, ellentételekkel, és fájdalomokkal teljes életének. Már természetből gyöngye testet kapott. Rendkívüli növése, melly szintén angolbetegséggel vala határos, méginkább elgyöngíté. Legnagyobb fontossággal bíró életművei nemis fejlődtek ki teljesen, míg a többiek éltek minden erejét elnyelni látszottak. Gyomra fölötté kicsiny, agya rendkívül nagy. — Nevelését gr. Dietrichstein Móríc vezeté. Tanulmányainak közepszerű eredménye lön. Az élő nyelveket jól tudta, de kevés hajlamot mutatott az exact tudományokhoz. Hiv emlékező tehetsége könnyíté neki a történelem tanulását s abban nagy készséggel is birt. Katonai tanulmányokhoz vala legtöbb vonzalma. A katonai szolgálat, mondhatni, szenvedélye volt. Atyjának fényes hadi dicsősége vala a tüzpont, melly örökké hevítgeté. Semmit sem tarta e földön nagyobb szerencsének,

ismeré az elutazandó francziát; ki ez okért bátor vala ajánlani a herczegnek, hogy ha megbízásai volnának Párisba, szívesen elviszi és teljesíti. És a herczeg élénken s nyomatékkal felele: „Párisba? ott én senkit sem ismerek. Nem ismerek mást csak az oszlopot a Vendome-téren.“ S midőn a hadsegéd harmadnap mulva indulóban vala, egy papirszeletet küldé hozzá a herczeg, melylyen e szavak állottak; „ha meglátja ön az oszlopot, adja át neki tiszteletemet!“

Szelleme világos és élénk, fölfogása könnyű, észrevételei találók, következtetései helyesek valának. De minden képessége és kellemes volta mellett is igen kétséges, ha vajjon birt-e elég magas tehetségekkel első rendű szerep játszására emez időszak szövevényes viszonyai közt. — Nem szenved kétséget, hogy a juliusi forradalom rendkívüli benyomást tett lelkére. Felkölté szunnyadozó vágyakozásait. Folytonos harc keletkezett szívében, kinos zürzavar, mellyet az alaposoknak és jogosoknak tetsző, de ki nem elégitett

vágyak szülnék. Nem kedvelé a Bourbonokat, de föl birta fogni jogaikat és nagyságukat. Gyakran mondogatta, hogy neki is megvannak saját jogai s azok még világosabbak s jobban egyezők a kor szellemével, mint Lajos Fülöpéi. E szerint se politikai, se katonai tekintetben nem biztosíthatta magát siker reményével. Jogai- ból ki vala ütve, s nem harcolhatott se Franciaországért, se Franciaország ellen. Kétségei között olly véleményt is nyilvánította, hogy Európában csak olly háborúnak lehet helye, melly Franciaország és a többi szárazföldi hatalmak közt indittatik. S ez alkalommal e kérdést szalasztá ki ajkán: „de vajjon a nyert dicsőség, ha szinte a francziák kárával nyerném is azt, nem tenné-e majd nagyobbá előtök nevemet, s ha egykor majd kormányukra hívnának, nem lenné-e arra méltóbb, ha tettem által bizonyítottam be tehetségemet?” Csakhamar visszatért aztán azon első eszméjére, hogy a francia vér mindig szent lesz előtte s mint a szerencsétleneknél gyakran történik, átengedé magát ama hiu reményeknek, mellyek, mivel való alappal nem birnak, nem egyebek, mint a Gondviselés által a végett küldött álmodozások, hogy a szív fájdalmait s a lélek szenvedéseit megkönnyebbítsék. Az ő halála az akkori viszonyok között, fontos politikai esemény volt. A bonapartisták reményeinek végső szálát hitték elszakadni általa. S így sokan, azok között az emlékiratok szerzője is, a nevezett egész pártot immár csak névszerint létezőnek s a mult emlékeihez tartozandónak gondolák. Alig folyt el husz év s ime a végkép elenyészettnek hitt fönix hamvaiból új ragyogással emelkedék ki a francia császári sas. — *Lérai József.*

(Folytatás következik.)

Ónod vár.

Ónod vár — melly rajzunkon az északi oldalról legépebb részéről van felvéve — Borsod vármegyében, Ónod város keleti részén, Miskolcztól egy állomásnyira, sík rónaságon fekszik. Keletről erdőség által környezett, északról a gömői hegyek, nyugotról a Mátra kékelő csucsa e pontról a szemnek kellemes nyugpontul szolgálnak, míg a vár északi oldalán a hirtelen áradó, s történeti nevezetességű Sajó hajjai törnek meg. Építtetése idejét sötét homály borítja, s erre nézve elágazók a vélemények. De annyi bizonyos, hogy az már Ulászló idejében fennállott. — 1492-ben László király foglaltá azt el; bár Ónodi Zudar Jakab örökösei, mint illetékes tulajdonosok, a vár ezen elfoglalásának ellene mondtak. 1582-ben a törökök itt keményen megverettek. 1585-ik év Báthory István birtokában találta. 1616-ban főparancsnoka a várnak felső-vadászi Rákóczy György volt. Azonban már az 1710-ik évben Rákóczy Ferencz birta. A vár hajdan négyszeg alakban nagy pompával, fényvel épült. Hogy a még fennálló rész kellő fogalmat nem adhat annak hajdani nagyságáról, annyi bizonyos; de hogy a még látható omladékok csak mintegy magvát képezék egy terjedelmes egésznek — ezt gyanítani engedik a városnak egyharmad részén keresztül vonuló s bizonyos szegleteket képző mélyedések; továbbá, hogy a város több helyén tett ásások alkalmával terjedelmes kőalapokra akadtak; végre az, hogy a Sajó és Hernád egybeszakadásánál, a vártól mintegy ezer ölnyre állott egy őrtorony, melly a nép ajkain maig is *Kakasvár* nevet visel. Ennek romjai most már alig kivehetők. 1707-ben majus 31-kén nevezetes események színhelye volt e vár, midőn Rákóczy Ferencz, hogy nagyratörékvéseinek — szövetségesei elhidegülése miatti kétségei közt — újabb erőt nyerjen, kijött Erdélyből s Ónodra országgyűlést hirdetett. Szándéka volt a rendeket saját céljainak teljesen megnyerni. Azonban több vármegye, a sok harcot s annak nyomorait már megunván, I. József császárral békére lépni ohajtottak. Turóc vármegye követei, Rakovszky Menyhért és Okolicsányi Kristóf e kívánságokat írásba is tették, s azt Ónodon a gyűlésnek be is nyújtották. Ezen a gyűlés tagjai haragra lobbanván, Bercesényi Miklós és Károlyi Sándor kardot rántottak, s Rakovszky Menyhértet a gyűlés szemeláttára összevagdalták. Okolicsányi Kristóft pedig tetemesen megsebesítették. A gyűlés Turóc vármegyét vétkesnek ítélvén, a vármegyék sorzatából kitörölte, pecsétjét elvette, zászlóját összeszaggatta, s területét több vármegye közt felosztotta.

1845-ben a Sajó teljes erejével a vár északi végének feküdvén, azt romba dönté. A leomlott rész, a még most is fennálló nyugoti szöglet kiegészítő része volt, s szintugy mint ez, lőrészekkel s tömörfállal birt. A vár homlokzatán a felső emelet már az újabb időben épült, akkor midőn azt, birtokosaik magtárnak átídomitani jónak látták. 1855-ben sikerült a Sajó vizének, közepe táján is annak falát lerontani. Illy elhagyatott állapotban lévén az, Gróf Erdődy György — ki mint a Rákóczy család örököse bírja a várat — megengedte hogy a keleti és nyugoti oldaláról a városban építendő kath. templom építésére köveket fejtsenek. Most már mint elaggott öreg, kiről az idő . . . letépte öltönyét, mellyet megújítani nem tud — áll még — vég elpusztulásának előestéjén.

Ónod város nevezetes ama szomorú emlékü csatáról, mellyet IV. Béla király alatt 1241 évben magyarok a mongolok ellen vívtak. E csatában nyolczvanötezer magyar veszté életét. Székhelye most a járásbírói hivatalnak. A lakosok hajdani jólétének tanujelei a ref. egyház gazdagon kiállított több rendbeli arany és ezüst szent edényei, remek dombor műveikkel s felirataikkal. Egy ezek közül 1587-ik évből való Az egyház ezeket részint Rá-

kóczy György Erdély fejedelmének — valóban fejedelmi ajándékalól — részint az uradalom régiebb tulajdonosainak s az egyház buzgó híveinek adományozásából bírja.

Édes Vincze.

Kanton bevétele és a vasgyurók futása.

Kanton ostroma és bevétele csak olly hadtani tény, millyent a történet majd minden lapján találunk följegyezve; ámde néha a magukban véve csekély fontosságú események, nevezetesebbé lesznek részint a helyzet és körülmények, részint az utókövetkezmények által, mellyek azokból eredhetnek. És illy szempontból tekintve, Kanton ostroma és bevétele is megérdemli, hogy kissé foglalkozunk vele. Nevezetes az egyrészt az által, hogy mintegy még- eddig kevésbé ismert néppel folytatott harc és érintkezés ez utolsót több oldalról tanítja közelebbről megismerni, másrészt az által, hogy szerencsés kezdete egy hadjáratnak, melly az európai polgárisodásnak, miveltségnek utat nyithat egy 300 milliónyi néptömeg kebelébe és viszont ez elzárkózott népnek sajátos miveltségét kitarthatja a világ szeme előtt, hogy ez eltanulja mindazt, a mi abban tanulni való található.

Kanton a chinai földképen többnyire *Kwangtung Sang Tsing* néven van följegyezve, mi annyit tesz, hogy Kwangtung tartomány városa. A város igen nagy tért foglal el, mert lakosainak száma másfél millióra rug; de nem ezért, hanem azon okból egyik legnevezetesebb városa Chinának, mert mind bel-, mind külkereskedése igen tetemes.

Természeti fekvésénél fogva igen erős hadtani pont, s azt a chinaiak egy ázsiai sereg által bevehetlen erődtítményekkel vették körül, de mellyek az európai hadtudomány előtt csakhamar leolottak.

A bombázást az egyesült angol-francia hajóereg dec. 28-án reggeli 6 órakor kezdte meg s folytatá minden félbeszakítás nélkül egész másnap reggeli 8 óráig. Milly nagy lehetett e tüzelés, kitünik abból is, hogy csak két hajó — a *Nimrod* és *Surprise* — 600 bombát bocsátott ez idő alatt a városra.

Mihelyt a nagy ágyuk elnémultak, a 6000 főre menő egyesült angol-francia sereg a szárazon támadta meg a várost. A bal szárnyon 900 francia, a középen az angol hajókatonák, a jobb szárnyon az angol hajóslegények (matrózok) álltak. A chinaiak már a csatározók elől mindenütt visszavonultak, sőt egy fekvésénél fogva fontos erődt is oda hagytak, mellyben egy angol mérnök tiszt és egy francia hajóslegény nyomult be legelőször, kiket a francia tengernagy vitézségük általi elragadtatásában ölelésével, csókjával s a becsületrend keresztjével jutalmazott.

Az előnyomulás olly szerencsével járt, hogy az európaiak közül nemcsak el nem esett, de még sebet sem kapott csak egyetlen is. Ezt annak köszönheték, hogy a chinai önkényesek 2000 főre menő serege állt ellenükben, melly attól tartván, hogy még emberhalál is eshetik, az európaiakat sehol sem várta be puskalövésnyi közelségre, hanem visszahúzódott vad futás közben s magával ragadta a város megrémült lakóit is. Ez zavar esetelése helyett képünkre utalunk, melly *Kanton lakosai s a vasgyurók futását* ábrázolja. Ez önkényteseket az angolok nevezték el *vasgyuróknak*, hogy mi okból, azt ők tudják. A futamodó lakosoknak szokása volt eleinte ha európai katonát láttak, földre bukni s magukat halottnak színlelni, melly helyzetben még az ütést, rugdalást is minden mozdulat nélkül kiállták s csak akkor ugrottak fel s iramodtak tova, midőn a hajóslegények késeikkel kezdték őket csiklandozni.

A következő éjen a bombázás nagyobb tüzzel folyt, a tűz a városban mind tova harapódzott, s hallani lehetett egyes házak leomlását. A város fölött hullámozó lángtenger, a légben röpkedő bombák, röppentyük, az égő város ropogása, az ágyuk durrogása, a lakosság jajveszéklése — borzasztó jelenetet tüntettek fel a szemlélő előtt.

Másnap, dec. 29-én a város falait támadták meg, először a keleti kapunál, hol az elől rohanó francziák csak lanyha ellenállásra találtak. Nem így az északi kapunál, mellynek őrsége, a mandsu csapat vitézül ellenszegült, ágyuitjól kezelte, a szuronytámadás előtt azonban nem birt megállani. Ez által a győzelem az európaiak részére dőlt el. Egymás után vették azok most be az erődöket, mellyek egyike légböröpült, s tüzték fel azokra zászlóikat. És így 8 órai harcolás után, 20 halott s 100 sebesült veszteség mellett, birtokukba vették a *kosok városát*, mellyet csak két nappal előbb is nagy áldozattal vélték elfoglalhatni.

Másnap reggel a mandsu tábornok békét ajánlott, de feltételei elfogadhatatlanoknak találtatták. E közben a város vagyonos lakossága a tatár katonaság és a városi csőcselék által a legdurvább fosztogatásnak s rablásnak volt kitéve, úgy hogy az angolok csak több tetten kapott kivégezése által birták a rendet helyre állítani.

Dec. 30-án már megszüntettek minden ellenségeskedést a város ellen; 31-én vonultak be lord Elgin és b. Gros követek ünnepélyesen a városba. E napon fogták el Yeh alkirályt, *Tseang Kiung* tatártábornokot és *Pihkwei* tartomány kormányzót, ki rangban mindjárt az alkirály után következett. E két utolsót jan. 9-én ünnepélyesen visszahelyezék hivatalába, a város s a tartomány hivatalnokai gyűlésében, hol is lord Elgin kinyilatkozatá, hogy az angolok a várost megszállva tartják mindaddig, míg a császárral egyezés nem jön létre, s felkérte a jelenlevőket addig is mindent elkövetni a rend fenntartására.

Alakítsunk dalárdákat.

Üssük fel a történetkönyv legrégebb lapját, le nem törölhető betűkkel olvashatjuk azokon ama fontosságot, mellyet a legrégebb nemzetek kormányai az éneknek tulajdonítanak, s a nagyszerű in-

Magyarország várai

Ónod vára Borsodmegyében. Már Ulászló idején fontos vár volt. A hozzátartozó Muhi-pusztán semmisítették meg a tatárok a magyar hadsereget s a szintén idetartozó körömi síkon mondatta ki Rákóczi az ausztriai háztól való elszakadást

— A kanárim énekel, a kis fa rügyezni kezd és minden pártiban én maradok a győztes. Mit akarnék még többet? — felelt kétértelmű mosollyal Bruty, mert nagyon szerette a kétértelmű mosolygást.

— Nem tudom, — mondá a házigazda és a kezét olyan gyorsan dörzsölgette, mintha tüzet akart volna csiholni.

Brutynak hamúsürkeszínű szakállja nőtt és a haja olyan bozontos volt, mint egy vademberé.

— Nem szeretnél egy piros nadrágot?

Bruty vállat vont.

— Nem. Inkább valami csuhát, mert valami vállást fogok alapítani nemsokára. Amiből megélek.

Miki gróf hosszadalmasan lépkedett.

— Hát kártyázni szeretnél?

— Minek? — felelt egykedvűen Bruty.

— Hát a nők, a turf, a színház és orfeum nem érdekelnek többé, ember? — kiáltotta torkaszakadtából a házigazda.

Bruty furcsa grimászt vágott.

— Az új vallás, amelynek apostola vagyok, nőtenséget hirdet. A versenylóból virsli lett.

Miki gróf még sohasem látott ennyi változást maga körül, mert hisz a szarvasgomba minden időben egyformán ízes volt. Elgondolkozott, talán életében először, jól, csendesen, mélyen gondolkozott. Odakünn a hó szakadt és az esze egyik felével a Práterre gondolt, ahol most fiatal színésznőkkel lehetne szánkázni.

— Te, Bruty, én most próbára teszek. Hány esztendőös vagy?

— Kétszázharminc, — felelt a fogoly nyugodtan.

— Itt van ezer forint. Kíváncsi vagyok, hogy meddig őrzöd meg.

— Akár ide se add, — mondta Bruty. — Még pár pára gyujtok veled.

Miki gróf azonban már átadta az ezrest, vissza nem kérhette. Bruty a zsebébe gyömöszölte.

— Az új vallásban, amelyet ezennel megalapítok,

a pénz mint a bűnök legnagyobbika fog szerepelni, mondta gróf Bruty és csendesen eloldalgott.

Másnap az Anna-lakban hiába énekelt a kanári magános sakkfiguráknak, gróf Bruty nyomtalan eltűnt.

— Megyek vallást alapítani, — írta egy cédulára Miki gróf nevetett, a kezét dörzsölte és aznap nyevett szarvasgombát.

— Túljárt az eszemen a fickó! — dörmögte haggosan és elhatározta, hogy más alapon szervezi a zikókat és a házikók jövőendő lakóit.

Az ég

A csókom elcsókolta volna tán
Egy más szerelmes. Eldalolta volna
Egy más lantos pár halk melódiám.

És elsírhatta volna más talán
E néhány könnyet s eljátszhatta volna
Az én egész élet-komédiám.

De nékem kellett megszületni, hogy
Enyém lehessen a kéklő nagy ég,
S enyéme a sokszínű alkonyok.

Enyém a szállongó felhők csatája,
Enyém a lengő köd lehellete,
S a Hold, az éjszakák halvány leánya.

... Teremtöm, áldom alkotó kezed:
Én az eget mindennap megcsodáltam.
És így beszéltem mindennap — Veled.

Ifj. Wlassics Gyula

Szarvasgomba-emberek

Elbeszélés

Irta KRÚDY GYULA

Nem igen sok év előtt, talán tegnap, vagy tegnap-
tt: élt egy főúr, aki a szarvasgombát éppen úgy
rette, mint az embereket. Az emberek között is a
rvasgomba-embereket szerette. Az úr gróf volt,
zönségesen Mikinek hívták és nagy kertjében, a
astó körül apró házikókat épített, amelyhez a fara-
t köveket ősei várából vette. Tíz házikót tettek ki a
ék kövek, szabályosan elhelyezve a halastó körül,
óúr személyesen ügyelt arra, hogy a házikók kényel-
sek és kedves berendezésűek legyenek. Puha ágy
kártyaasztal található volt minden házban, a fürdő-
bában frissen ragyogtak a rézcsapok. A falra két-
et akasztottak, amely képeken pirosfrakkos urak
át kergetnek. A házikók ormán düledező antik-betűk
dették a gróf egykori női ismerőseinek nevét. Így
t Lujza-lak, Anna-lak és Izabella-lak is.

Midőn a házikók elkészültek, Miki körül nézett
gyarországon. A kezét szemöldökéhez emelte és
y kémlelte a látóhatárt. Zalaegerszeg felől egy fé-
res kocsis közelgett, rajta sárga köpenyegben gróf
uty és orrán egy nagy fölkiáltójel, amely dologról
ki gróf kisütötte, hogy Bruty gróf ismét elkártyázta
ndenét, tehát kölcsönkérni jön. Megdörzsölte a ke-
és csendeset nevetett.

— Fütsetek be az Anna-lakba! — parancsolta az
asnak, mert már őszre hajlott.

Gróf Bruty jött-íött a féderes kocsin és magában
zonvoson úgy gondolkozott: „kétezer forint, — de
galább is egyezer forint, azaz ezerötyszáz forint!
ert Miki jószívű és gazdag.“ A lovak poroszkáltak
Miki folytonosan nevetett ezalatt magában.

— Fiam, köszönöm a látogatást, de kölcsön nem
ok, — szólott grófhhoz, aki pedig olyan nyájasan
osolygott, mintha csupán kedves véletlenségből ke-
lt volna e tájra.

— Hő! — felelt gróf Bruty. — Majd még beszé-
nk erről.

— Erről már többé nem beszélünk, — mondta a
zigazda. — Egy millió forintot adtam eddig kölcsön
barátaimnak és mind olyan szegények, mint a temp-
n egerei.

— Hő! Ebben igazat mondasz, — felelt kétér-
mű mossollval Bruty gróf. — Ezért van helye tehát
ujólagos kölcsönnek.

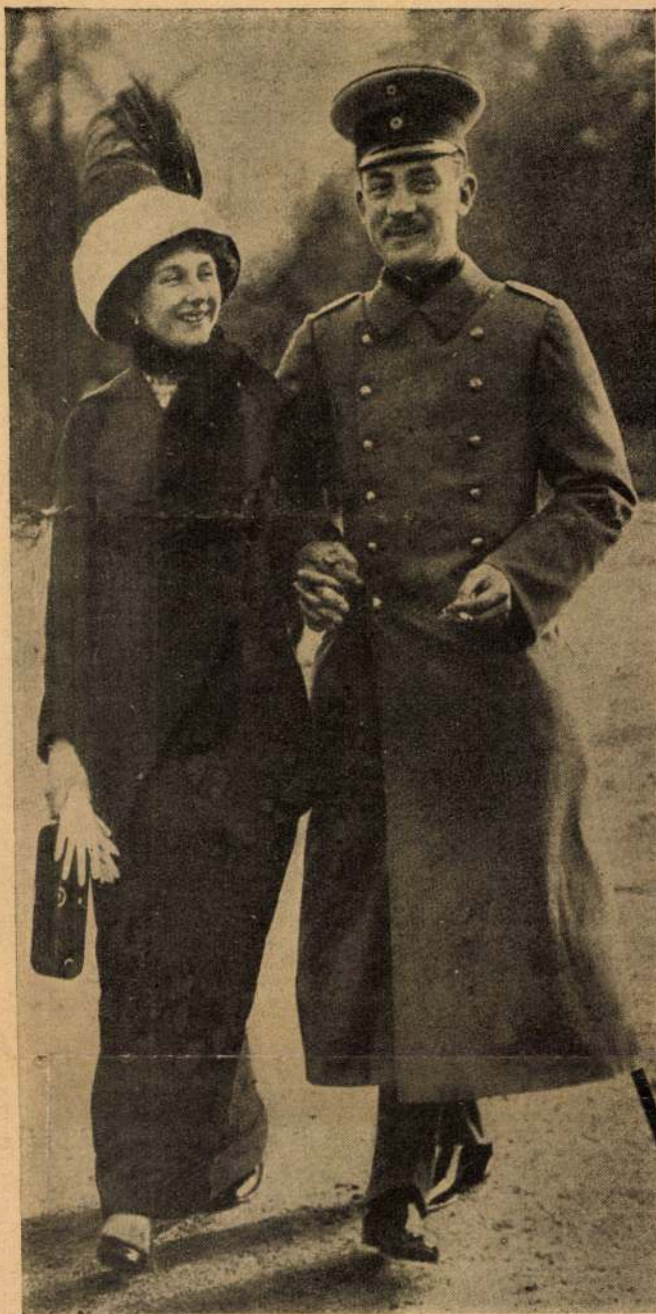
Miki nevetett és nevében az oldalát fogta.

— A pénznek füttyentettek, kedves gróf. Ellen-
n, ha parancsol nálam megtelepedni és életét a
lastó körül folytatni, ez igen könnyen megtörtén-
tik. Az Anna-lakban barátságos tűz ég a kályhában.

Bruty alapjában véve jó ember volt, nem rán-
tta elő pisztolyát, hogy ezzel a gróft megijessze. Le-
állott a kocsiról és az Anna-lakban helyet foglalt a
rtyaasztal mellett. Csupán sakk-táblát kért, mert
yedül csak sakkozni tudott.

A tó körül mély csend volt és gróf Bruty a csend-
n és kényelemben lassan leszokott arról, hogy min-
nkítől kölcsönkérjen, sőt világossárga kabátját is
egre akasztotta és ingujjban sakkozott, mintha ott-
n volna. A házigazda jó ebédeket és vacsorákat
ddött neki, szivart, kártyát és könyvet az ebtenyész-
sről, majd karácsonyra kényelmes papucsot és házi-
pkát.

— Istenem, mivel érdemeltem ezt meg, — fohász-
dott Bruty, midőn önmagát megmattolta és szünet-
tartott a játékban.

Viktoria Lujza hercegnő, Vilmos császár leánya és jegyese Ernő Ágost
cumberlandi herceg

A szülei képét az ágya fölé akasztotta, majd egy
kis kanárit szerzett, amely az ablak táján vígan és
hűséggel füttyörészett, mintha Bruty volna a világon
a legjobb ember, akit szolgálni gyönyörűség.

— Kis dällosom, — mondta Bruty a madárká-
nak, pedig azelőttiben csupán a versenylovakat szólí-
totta meg.

Később naplót kezdett írni, midőn is bocsánatot
kért mindenkitől, akit valaha az életben megbántott.
Összeszámolta adósságait s naplójában sorra elbúcsú-
zott azoktól a hölgyektől, akiket valaha szeretett. El-
határozta, hogy tavasszal egy kis fácskát ültet a ház
elé, amelynek növekedő gyűrűiben saját életének
mulandóságát megfigyelheti.

— Nincs itt valahol egy templom? — kérdezte
egy napon a házigazdától. — Vasárnaponként imád-
kozni szeretnék.

Miki hatalmasan megcsóválta a fejét.

— Nem, mégsem ezt akartam egészen, — dör-
mögte, mintha a lelkiismeret furdalná. — Tehát meg-
szoktad az egyedüllétet, Brutty, — kérdezte hangosan.

AZ ÓNODI VÁR EGYIK BÁSTYÁJA.

— Miért beszél elbucszásról? Nem lehetünk azért jó barátok? — mondta, nem eresztve el Lily kezét...

Lily nyugodtan elvonta a kezét.

— Hogy képzeli a jó barátságot? — felelt halvány mosolylyal. — Hogy udvarol nekem a nélkül, hogy feleségül kérne?

Rosedale visszanyerte biztonságát.

— Hát, azt hiszem, olyasformán van. Nem tehetek róla, udvarolnom kell magának, azt hiszem, mindenki így van vele. De nőül nem kérem, a míg el tudom kerülni.

Lily még mindig mosolygott.

— Szeretem a nyíltságát, de attól tartok, a barátságunk aligha állhat fenn ily föltételek mellett.

Elfordult, mintegy jelezve, hogy csakugyan végső az elhatározása s Rosedale utána ment azzal a homályos érzéssel, hogy elvégre is Lily maradt fölül a játékban.

— Lily kisasszony, — kezdte rábeszélőn, de Lily úgy ment tovább, mintha nem hallotta volna. Rosedale néhány gyors lépéssel utólérte és könyörgőleg érintette meg a karját.

— Lily kisasszony, ne siessen így el. Maga istentelen keményen bánik el az emberrel, de ha maga nem akarja megmondani az igazat, akkor nem látom be, mért ne engedhetné meg nekem is, hogy ugyanúgy tegyek.

Lily megállott egy pillanatra, fölhúzva szemöldökét, ösztönszerűen elhúzódva Rosedale érin-

tésétől, ámbar arra nem tett semmit, hogy a szavai elől kitérjen.

— Az volt a benyomásom, hogy maga úgy tett, a nélkül, hogy megvárta volna az engedélyemet.

— Hát mért ne hallgathatná meg az okaimat, hogy mért teszem? Egyikünk sem olyan zöld már, hogy egy kis őszinte beszéd megártana neki. Egészen bele vagyok bolondulva magába, ebben nincs semmi újság. Szerelmesebb vagyok, mint tavaly ilyenkor, de szembe kell néznem azzal a ténnyel, hogy a helyzet megváltozott.

Lily tovább is ugyanazzal az ironikus nyugalommal állt vele szemben.

— Úgy érte, hogy most már nem vagyok annyira kívánatos pár, mint a milyennek gondolt?

— Igen, így értem, — felelt Rosedale elszántan. — Nem akarok kitérni arra, a mi történt. Nem hiszem el azokat a meséket, a melyeket önről beszélnek, — nem is akarom őket elhinni. De azért megvannak és az, hogy én nem hiszem őket, nem változtat a helyzeten.

Lily elpirult a halántékáig, de végső szüksege visszatartotta ajkáról a választ s csak tovább is nyugodtan nézett szembe Rosedalelel.

— Hát az, hogy nem igazak, nem változtat a helyzeten?

Rosedale alkusz-szemének szilárd tekintetével hallgatta s ez alatt a tekintet alatt Lily

úgy érezte magát, mintha nem lenne egyéb, mint nagyon finom emberi árú.

— Azt hiszem, változtatna egy regényben, de a való életben, biztos vagyok benne, nem. Maga is ép oly jól tudja ezt, mint én; ha már igazat beszélünk, mondjuk ki az egész igazságot. Tavaly eszeveszettül kívántam elvenni magát, de maga rám sem akart nézni; az idén, nohát, már kezesebbnek tűnik fel. Mi változott hát meg időközben? Mindössze a maga helyzete. Akkor maga azt hitte, jobban is járhat; most...

— Most maga járhat jobban, azt hiszi? — tört ki a szó ironikusabban Lilyből.

— Hát igen, egy szempontból tudniillik. Jókora vesződségem volt az utóbbi években, hogy megteremtsem társadalmi állásomat. Akárhogy is, lehet, hogy ez hóbort tőlem, — mért szégyelném bevallani? — bejáratos akarok lenni a legjobb házakba és lépésről-lépésre el is fogom érni. De tudom azt, hogy a legkönnyebb mód, elidegeníteni a nekem való embereket, ha együtt látnak a nekem nem valókkal. Ez az oka, hogy el akarom kerülni a balfogásokat.

Bart kisasszony hallgatva állt előtte s hallgatása fejezhető ki akár gúnyolódást, akár félig kedve ellen való tiszteletet Rosedale nyíltsága iránt, a ki egy pillanatnyi szünet után így folytatta:

— Hát így áll a dolog. Szerelmesebb vagyok magába, mint valaha, de ha most elvenném, tönkre volna téve minden, a mit sok évi fáradsággal szereztem.

Lily ezt olyan tekintettel fogadta, a melyből teljesen hiányzott a harag kifejezése. A társadalmi hazugságoknak az után a szövevénye után, a melyben oly sokáig mozgott, felfrissítő dolog volt az őszinte beszéd napfényén járni.

— Értem önt, — mondta. — Egy év előtt hasznára lettem volna, most pedig terhére lennék. Szeretem, hogy ezt olyan becsületesen megmondta.

Mosolyogva nyújtott neki kezét. Ennek a mozdulatnak ismét megvolt a zavaró hatása Rosedale vonzalmára.

— Isten ugye, maga ugyan nemes vad, — kiáltotta, s mikor Lily megint megindult, hirtelen kitért:

— Lily kisasszony, megálljon. Tudja, hogy én nem hiszem azokat a meséket, azt hiszem, valamennyit egy asszony találta ki, a ki nem habozott feláldozni önt a saját hasznának...

Lily hirtelen gögös mozdulattal fordult el; könnyebb volt elviselni Rosedale szemtelenségét, mint sajnálatát.

— Nagyon kedves, de azt hiszem, nincs értelme, hogy tovább vitatkozzunk erről a tárgyról.

Rosedalének veleszületett érzéketlensége a czélzások iránt, könnyűvé tette félretolni az ilyen ellenállást.

— Én nem akarok vitatkozni semmiről, csak

AZ ÓNODI ORSZÁGGYÜLÉS EMLÉKOSZLOPA.

AZ ÓNODI VÁR ROMJAI.

— Inkább sohse lássam viszont, mint ilyen áron!

— No hát nem is fogod viszontlátani, — topantott a veres ember, — erről kezeskedem!

E perczben nyílt az ajtó, — de Margit nem várta be az urak jöttét. Emelt fővel ment ki a Fejedelem előszobájából.

*

Warkochy azonban nem adta oly olcsón ezt a legutóbbi megszegényítettését. Lakására térve dúlt-fült mérgében és fenekedő nagy boszút esküdött:

— Megállj Huszár Margit, majd beadok én most mindkettőtöknek! Eddig csak hangulatot keltettem ellenetek, de most már cselekedni fogok. És pedig oly hatalmasan, hogy örökre arról koldul a ti híres szerelmetek!

Soká törte a fejét az ördögös terven. Végre elhatározottan kelt fel. Kihúzta olasz szekrénye egyik titkos fiókját s azt a lánczón lógó arany szivecskét vonta elő belőle, a melyet még téli udvarlásakor lopott volt el egyszer Margittól Koronkán. Gondosan őrizte ő ezt a talizmánt, gyakran nézegette... most azonban már minden gyöngédség távol maradt tőle. Gúnymosolylyal olvasta el az aranylapra vésett sorokat:

— «Éz az én szivem, sziveden viseljed, örökre hűségesed: M.»... No, majd nem marad Mihály «örökre hűségesed», ha ezt a levelet megkapja:

Pennát vett elő és ügyesen ferdített irással írta, a mint következik:

«Vitézlő, nemes és nemzeti Tholdalagi Mihál uramnak, egykoron fejedelmi kapitánynak, mostand tatárállapotban nyomorgó szegény rabnak, nekie ő kezeihez, senkinek se másnak. Bakese-Szeráj melletti Sidó Várban, Tatárországban.»

«Esmeretlenül bár, de mint bizodalmas jóakarója ajánlom szolgálatomat, és kívánok kegyelmednek az Nagy Istentől minden jókat. Melyeket én ugyan nem öregbíthetek, mert ép ördög praktikájáról kell számot tennem, de nem én hibám, igaz barátságból találom az fekete levést. Nem szaporítottam az szót: nézze meg az levelem mellé tett aranyzivetskét és itilje meg, esmeri-e? Feleséginek adta volt, az ő nyakában kellene lenni, ugy-e? Láthassa kegyelmed, nints ott. Mért nintsen ott, azt ne is kérdezze. Mentől messzebb az rab, antól hamarabb felejtik és az kegyelmed menyetskéje is elúnta a sirást. Vigasztalódott, — olyan nyalkának adta az kegyelmed szivetskéjét, az ki nem rabb, az kit nem kell siratni, az kivel tsak vigadni lehet. Kegyelmednek jóakarója, én tsemtem el attól az bizonyos latortól, mikor úri tivornyánál részegen hetvenkedett, hogy bötsületes kegyelmednek bötstelen feleségével szerelmet tserélt. Okos embernek elég ennyi. Jobb kegyelmednek, ha ottan marad keserves rabságban, itthon keservesebbet talál, az melyet én felette sajnálok, de hát Isten kegyelmeddel van és feleségivel csak az parázna ördög maradt. És ne kételkedjék kegyelmed, ez az aranyzivetske, az ki nints többet az felesége nyakában, igazat mond. És ne is erőlködjék: késő, tsak a szégyenit piszkálná nagyobbra. Hogy ezt az kegyelmed szégyenit ne öregbítsem, én is tsak azért hallgatom el az nevetem és maradok kegyelmednek esmeretlen atyafi szolgálja

Benevolus Anonymus.»

Gábor úr gyönyörrel kanyarította alá a gyáva manupropiát. Aztán kajánul dörmögte:

— Ennek a huroknak a csomóját bogozd ki Huszár Margit, a mit én most kötök a nya-

«A Tatárország» című regényhez.

Gunymosolylyal olvasta el az aranylapra vésett sorokat.

kadba! Elrontottad az életemet, hát majd mérgezem én a tieteket! Megyen a levél még ma és hogy annál biztosabb legyen, az ország postájával...

(Folytatása következik.)

A VIDÁMSÁG HÁZA.

REGÉNY.

(Folytatás.)

Irta Wharton Edith; angolból fordította Schöpfung Aladár.

VII.

Lily nem sokszor látta Rosedalet Fishernél való beszélgetése óta, de két-három alkalommal észrevette, hogy előbbre jutott kegyeiben. Kétségtelen volt, hogy Rosedale jobban bámulja őt, mint valaha s ő azt hitte, csak tőle magától függ, hogy ezt a bámulatot addig a fokig emelje, hogy leteperje a hasznosság tanácsait. A feladat nem volt könnyű, de álmatlan éjszakáiban voltak pillanatok, a mikor a Rosedalelel való házasság úgy tűnt fel, mint bajainak egyedüli tisztességes megoldása.

Fisher Carry, a mint nyíltan megvallotta, Bryék newporti sikereinek hasznából egy kis házat bérelt az ősi hónapokra Tuxedóban és ide volt hivatalos Lily a Dorset látogatása utáni vasárnap. A mint belépett a házba, Fisherné még nem volt otthon. A szalonban Rosedale családiánál térdelt a háziasszony kis leánya előtt.

Rosedale az apa-szerepben nem volt alkalmas arra, hogy kedvezőbbre hangolja iránta Lilyt, de azért lehetetlen volt észre nem vennie benne a családias jószág vonását. Kedveskedése a gyermekkel nem volt az az előre kicsinált kedveskedése a vendégnek a háziasszony gyermeke iránt, hiszen egyedül volt vele a szobában. Lilynek a küszöbön volt még ideje arra gondolni, hogy Rosedale jó is tudna lenni, az ő skrupulust nem ismerő, kapzsi módja szerint. Csak egy pillanata volt Lilynek, hogy megfontolja, ez a látvány enyhítette-e ellenszenvét, vagy pedig inkább konkrét formát adott neki, — mert az ő láttára Rosedale azonnal talpra állt.

Lilyt nem lepte meg, hogy ő volt rajtakívül az egyedüli vendég. Nem találkozott ugyan Carryval legutóbbi beszélgetésük óta, de azért tudta, hogy biztonságát, melylyel az antagonisztikus erők világában járt, nem egyszer használta fel barátjánő javára. Mert Fisher Carryt épen az jellemezte, hogy a míg a maga aratását a bőség mezőiről kereste, igazi rokonszenve a másik párton volt, a szerencsétlenek, a népszerűtlének, a sikertelenek részén.

Fishernének volt annyi tapasztalata, hogy nem egyedüli vendégeknak hívta meg Lilyt és Rosedalet. Corby Kate és még két-három férfi is eljöttek ebédre és Lily, megértve barátnője

módszerének minden részletét, belátta, hogy azokat az alkalmakat, melyeket ez nyújt neki, el kell halasztani, a míg jobban nekibátorodott, hogy hasznukat vegye.

Egy csöndes novemberi napon, a mikor a levegőben ott kísért még a nyár és valami a tájék vonalaiban és az aranyos fényben, a melyben fürdöttek, arra a szeptemberi délutánra emlékeztette Bart kisasszonyt, a mikor Seldennel együtt járt Bellomont lankáin. Ez az emlék megragadt benne mai helyzetének ironikus ellentéte révén, hiszen Seldennel tett sétája egy olyan esemény előli öntudatlan menekülés volt, mint a melyet mostani kirándulása előidézni volt hivatva. Az elszántsága elég szilárd volt most. Látta, hogy a rehabilitálás egész hosszadalmas munkájának újra kell kezdődnie, és pedig jóval kedvezőlenebb körülmények között, ha Bertának sikerül elrontani az ő barátságát Gormerékkal. Mert hogy az az újabb nagy barátkozás velük csak erre való volt, azt tisztán látta. Vágját a hajlék és biztonság után fokozta a szenvedélyes kívánság, hogy diadalmaskodjék Bertán, a mint hogy csak a gazdagság és a túlszárnyalás diadalmaskodhatik rajta. Mint Rosedale felesége legalább egy sebezhetetlen frontot mutathatna ellenségének.

Ragaszkodnia kellett ehhez a gondolathoz, mint valami stimuláló szerhez, hogy eljátszhassa szerepét abban a jelenetben, mely felé Rosedale nagyon is nyíltan törekedett. A mint mellette ment, minden idegével visszariadva Rosedale modorától, de azt mondvá magában, hogy a türelem az az ár, a melyet fizetnie kell fölötte való hatalmáért, igyekezett kiszámítani azt a pontot, a melyen az engedékenységnek ellenállással kell változnia s az ár, a melyet neki fizetnie kell, ép oly világos legyen előtte. De Rosedale önbizalma áthatatlannak látszott az ily célzások számára és Lilynek az az érzése volt, hogy valami keménység van modorának túlzott melegsége mögött.

Leültek kissé egy sziklára a tó mellett, a mikor Lily elvágta Rosedale egy szenvedélyes körmondatát azzal, hogy feléje fordult tekintetének komoly bájosságával.

— Hiszek abban, a mit mond, Rosedale úr, — mondta nyugodtan — és kész vagyok önhöz nőül menni, a mikor kívánja.

Rosedale elpirulva haja tövéig, olyan visszarettenéssel fogadta ezt a kijelentést, hogy felugrott és szinte komikus zavartsággal állott előtte.

— Mert föltételezem, hogy ez az, a mit kíván, — folytatta Lily ugyanazon a nyugodt hangon. — És bár én nem egyezhettem bele abba, a mit ön mondott nekem azelőtt, most, hogy sokkal jobban ismertem már önt, kész vagyok az ön kezeire bízni boldogságomat.

Lily azzal a nemes egyenességgel beszélt, a melylyel hasonló alkalmakkor élni tudott és a mely olyan volt, mint egy erős fénysugár a helyzet gomolygó sötétségében. Fényénél Rosedale mintha megingott volna egy pillanatra. Aztán halkán elnevette magát, elővette arany cigaretta-tárczáját s kivett belőle egy aranyhegyű cigarettát. Egy darabig nézegette és aztán szólt:

— Édes Lily kisasszony, sajnálok, hogy egy kis félreértés van köztünk, — de ön érezte velem, hogy az udvarlásom annyira reménytelen, hogy igazán nem volt szándékom megújítani.

Lilynek fölpezsdült a vére a visszautasítás durvaságától, de elfojtotta haragjának első fellobbanását és méltóságos bájjal mondta:

— Csak önmagamattal kell vádolnom, ha azt a benyomást tettem önre, hogy akkori elhatározásom végleges volt.

Ez a feladat egy pillanatig zavarodott hallgatásba ejtette Rosedalet, míg Lily kezét nyújtotta neki és hangjában a szomorúság igen gyöngye pengésével mondta:

— Mielőtt elbucszunk egymástól, legalább meg akarom köszönni, hogy valamikor úgy gondolt reám.

Lily kezének érintése, tekintetének lágyága sebezhető pontját érintette Rosedalenek. A Lily finom megközelíthetlensége, az a távolság, a melyben az embereket tartani tudta a gőg legcsekélyebb nyoma nélkül, ez tette oly nagyon nehezebbé Rosedalenek, hogy lemondjon róla.

Orvosi vár

Ónod-vár

Goos Elemér: Ónod-vár története, hadi
és műleírása.

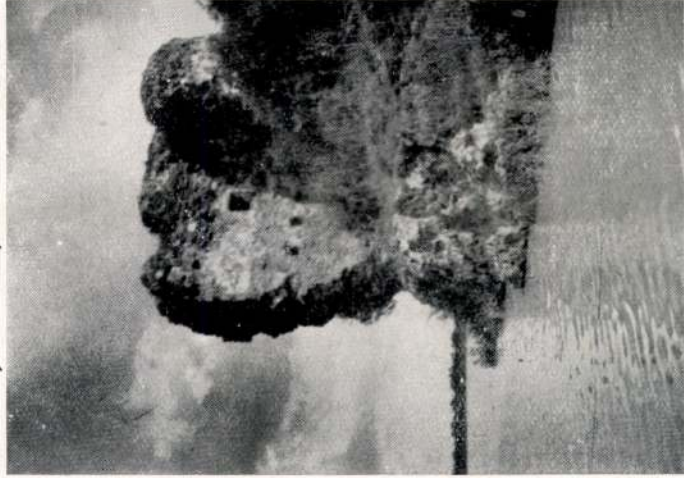
8°, 7k., 27L, Budapest, 1927.

Very truly yours,
A. M. S. P.

1870

Ónod vára

Turisták lapja
1941. apr.

Az ónodi vár a Sajó partján.
(Weszelowsky Béla felv.)

A vár körül emelkedő a
Pudoloványai ref. templom csomóján.

100-100-100

100-100-100

Enod uara

Löre Ti'adar raja

repr.

Can II. 265. P.

1842
420
150
100

1842
100
100
100
100

善

1842
100
100
100
100

Ónodi vár

Tomjai
keje rep.

Chiker Borrod

körögi adattás

110. l.

Széchenyi
Városi Könyvtár

110

S

Vadászok felő
részéről.

32

18

Onodi vár

romjai

keze rege-

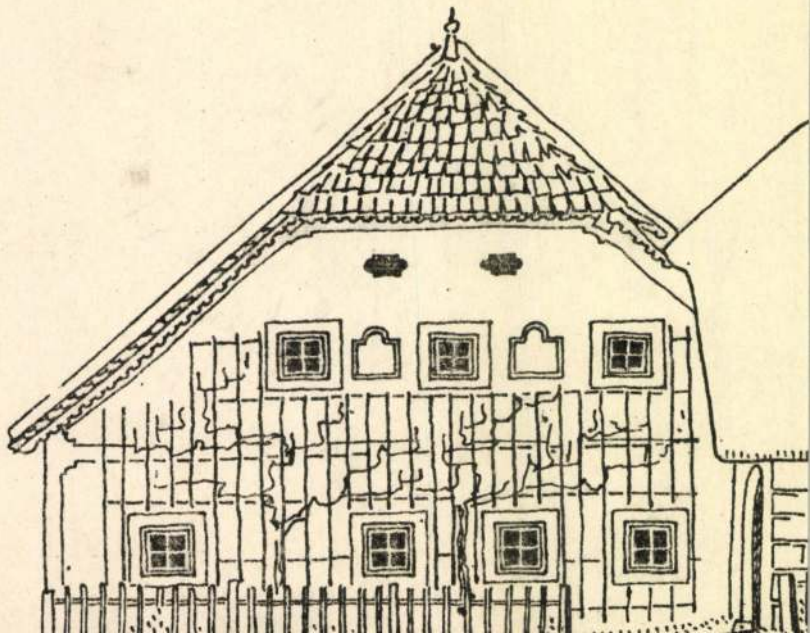
Sz. István Sándor

I. Rákóczy György

1593 - 1648.

u. Tör. É. E. k.

Bp. 1893. 25. l.

Onöd vara

Varju: kaappas varak

Onodi' r. k. templom

ONOD (Borsod)

A. G. T. N.

Ráth Károly: Az egri püspöki megyében felső templomok
a XVII-ik század végén. Magyar Lón, VI-Értékpont, 1868, 355 l.

1000 (Berwood)

A. L. M.

~~With this, the other principal members of the
a list of names given in the paper, 1852~~

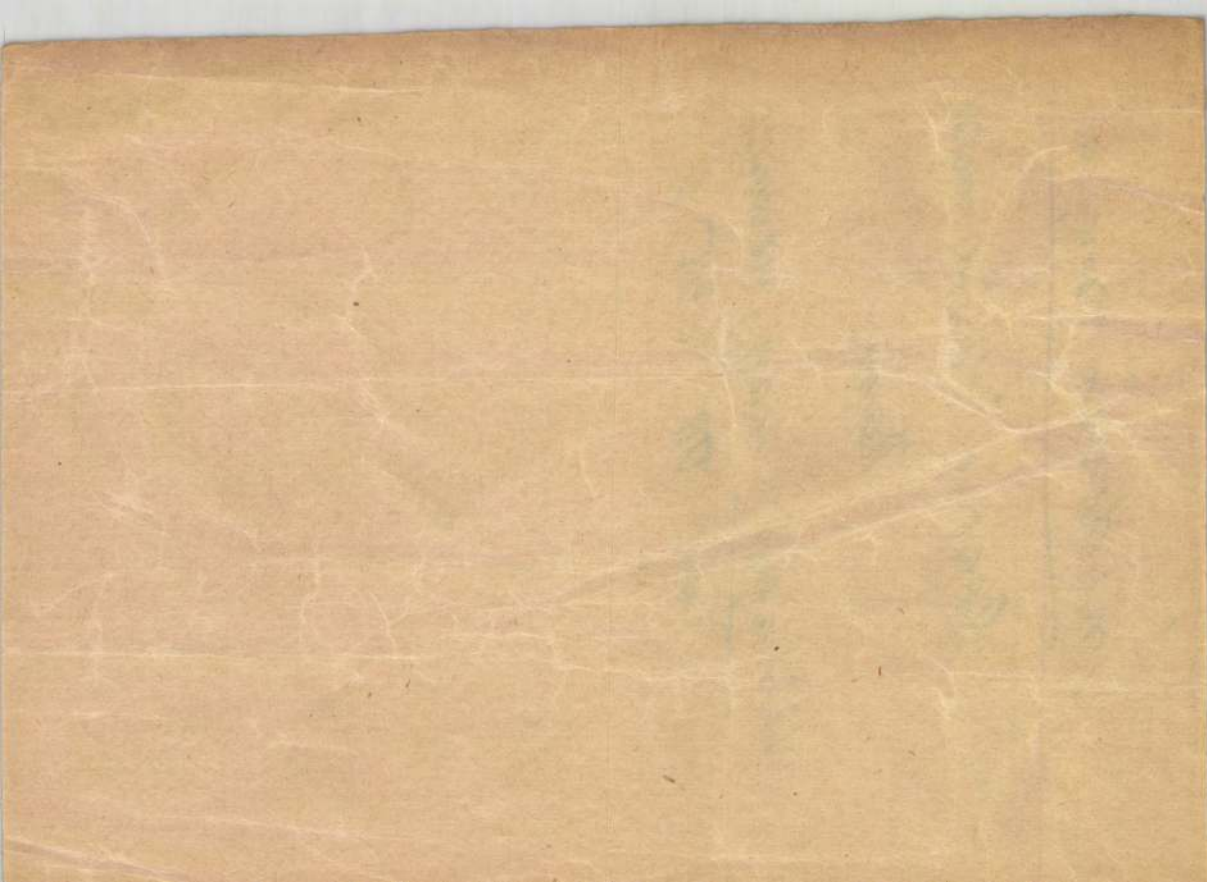
1000 (Berwood)
A. L. M.

Onodi ut sonjai

Coena Karis rays

Repn.

Kiligni: Mag. newset
No. VIII. 635. P.

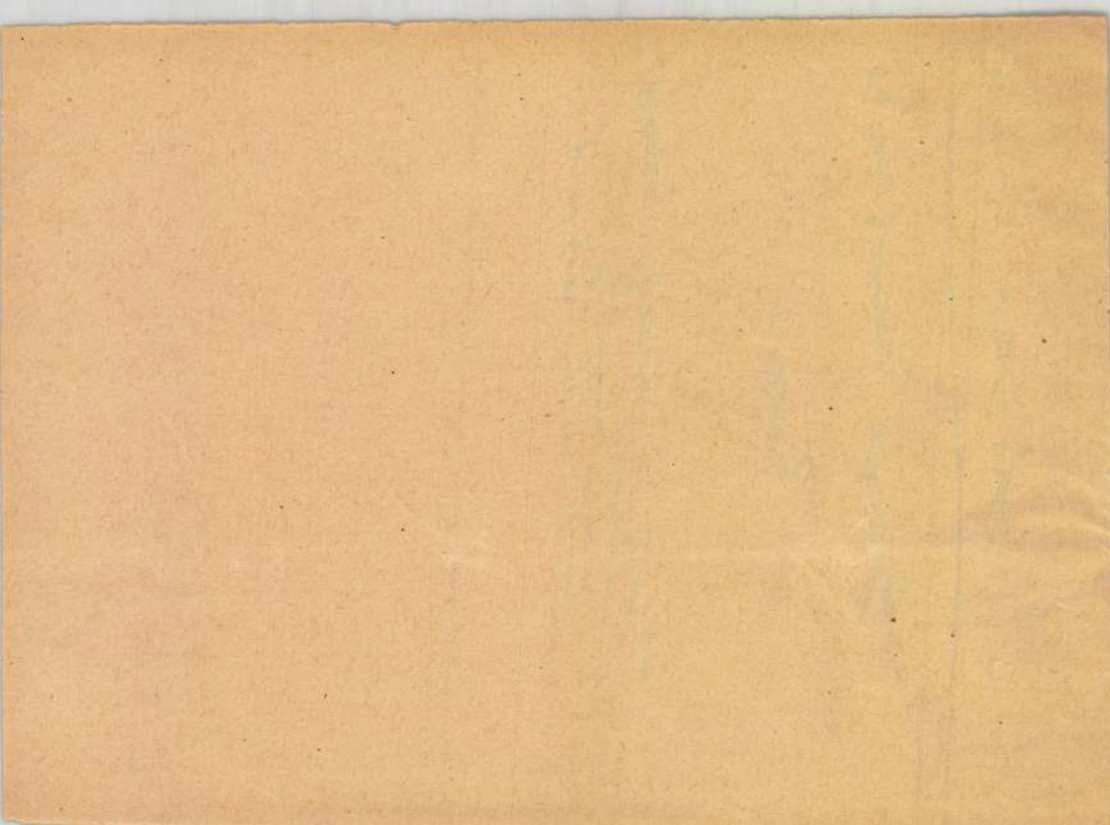

Oroon's War Song

Coena King's War

Report -

Arilagi: Mag. West
1071. VII. 137. l.

[Onod-uar]

Sooi Elmer:

[7] kötenche,

Aradi-ci miñ-

lerissa. 8-r.

7 hep, 27 l.

Bps. 1927

Gent (2046)

M. KIR. ÁLLAMÉPÍTÉSZETI
HIVATAL
BESZTERCZEBÁNYÁN.

524.
1903. 82.

1
A miniszteri rendelet
Előfője

2
A nagyméltóságú
1903. évi március hó 2.
adott hivatali csekkel
A költségei várakozás az 1895.
utófelhívásig terjedő
A miniszteri rendelet

Ónody Béla festő

M.D.K.

Művei a kiállításon

Ferneczky Géza: Szentendrei őszi tárlat
Magyar Nemzet 1965. okt. 2. 4.1.

1872

Cherry Hill Farm

Robert A. Milligan

Received of the
Estate of Robert A. Milligan

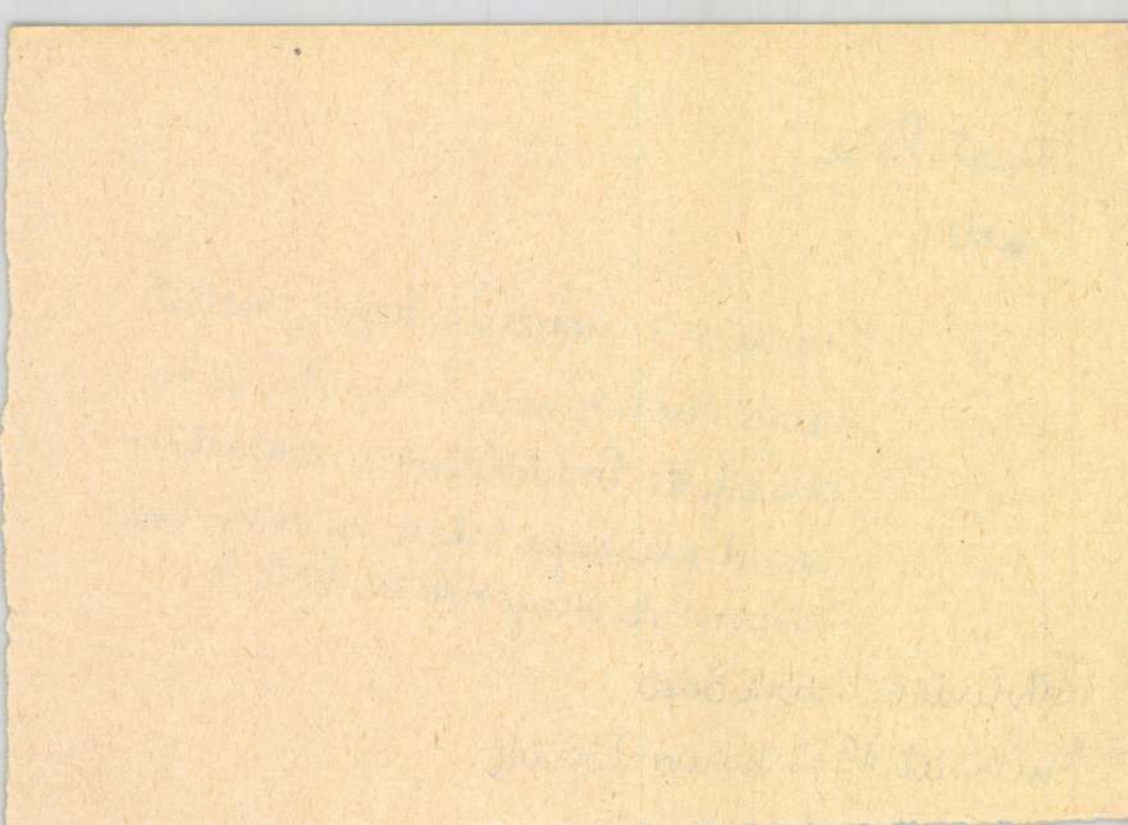
Óródi Béla

festő

Óródi a páncélos katonák mellett
heves munkával koncentrált ké-
peket fest. Erdélkedését a szabad ter-
meszt jelenségei helyett enteriőrös és
városrészek megőrzésére köti le.

Tóth Antal: Óródi Béla

Művészet, 1972. július-23. oldal.

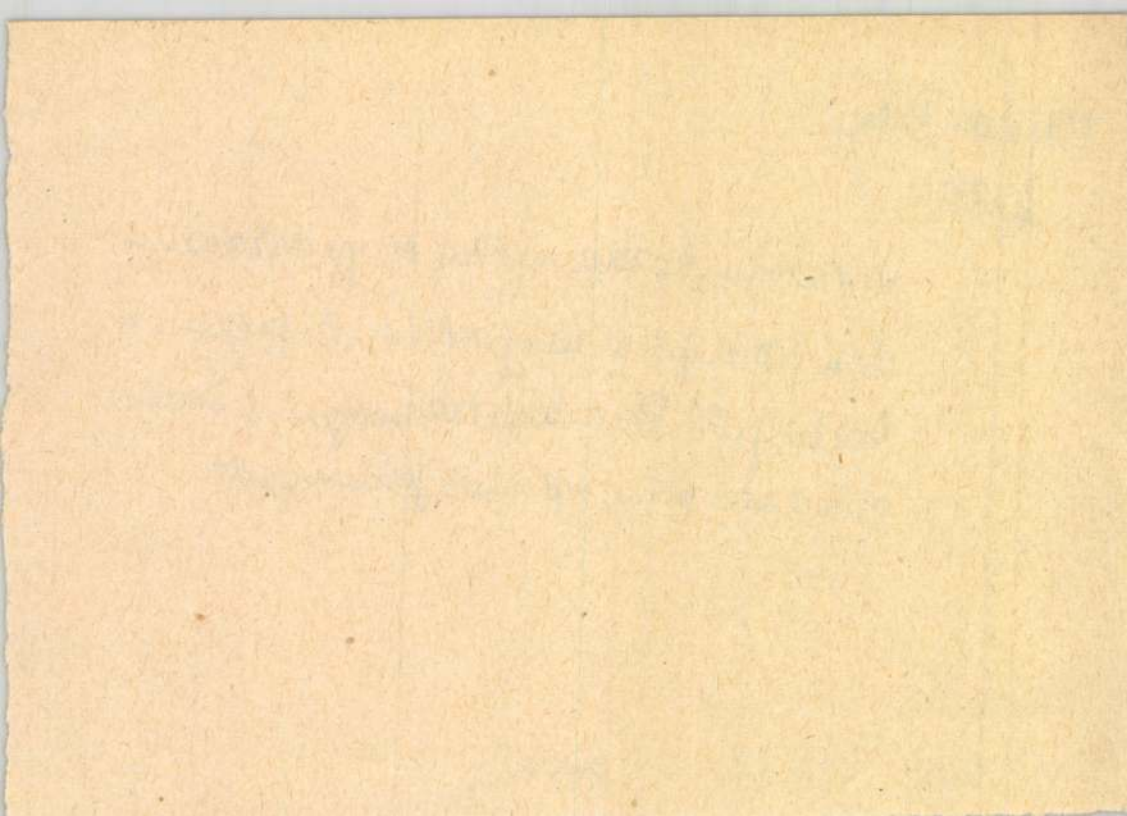

Órudi Béla
festő -

Korábban, koránvalólag meggyőződés -
don át a plen air problémák fogal -
kortatják. Reméltem a híres a Duna
előidete etno grafikus jelenséget.

Talk Antal: Órudi Béla

Művészet, 1972. július - 23. oldal.

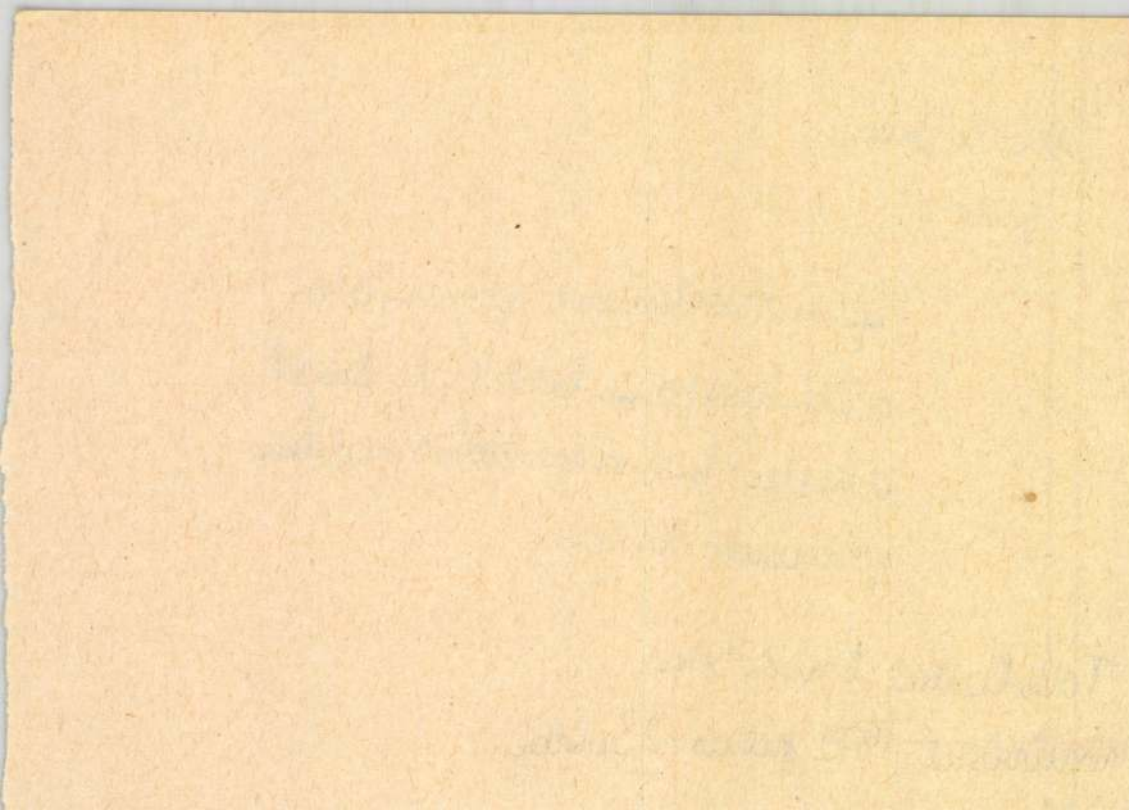

Óródi Béla
festő.

Vipera cretensis et cetera, terei,
a Duna-parti berkek, és miget,
a hentes-falusi és városi rendek
gellemek meg.

Tóth Antal: Óródi Béla

Művészet, 1972. július - 23 oldal.

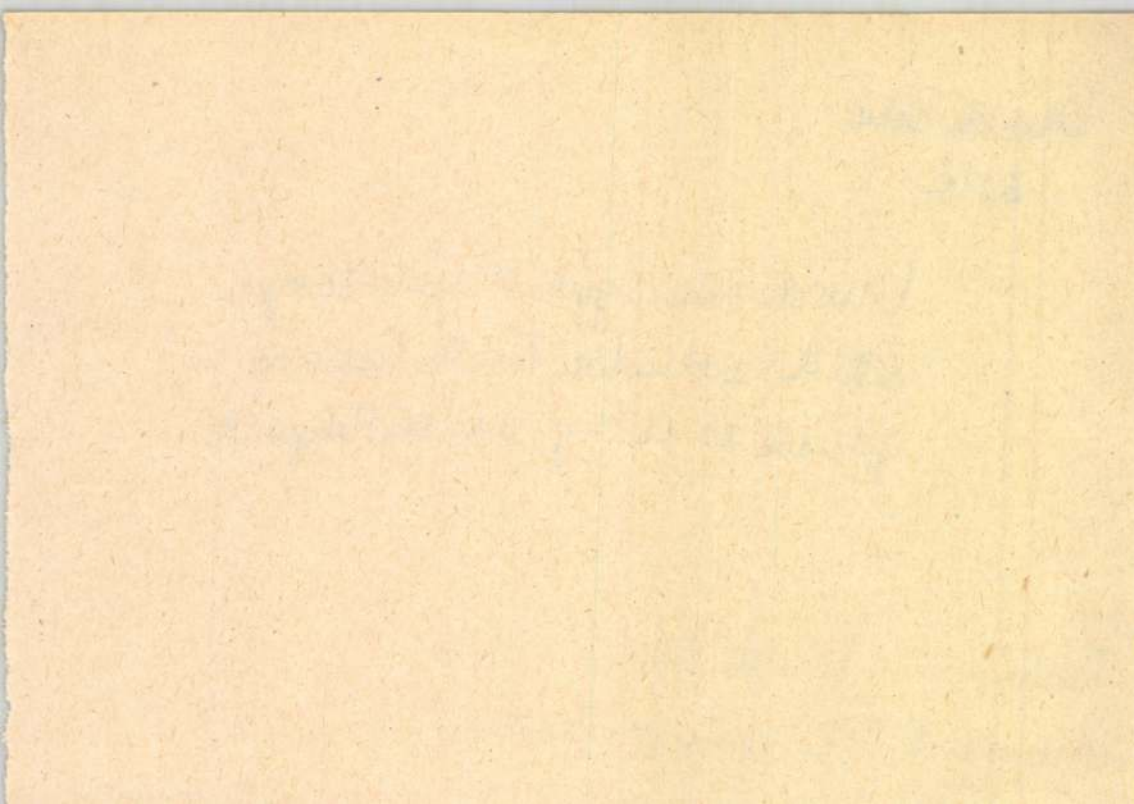

Óródi Béla
festő

Óródi Béla egyik alapító-tagja
lett a Szocialista Festők Társasá-
gának és az régi művésztelepnek.

Tóth László: Óródi Béla

Művészet, 1972. július - 23 oldal.

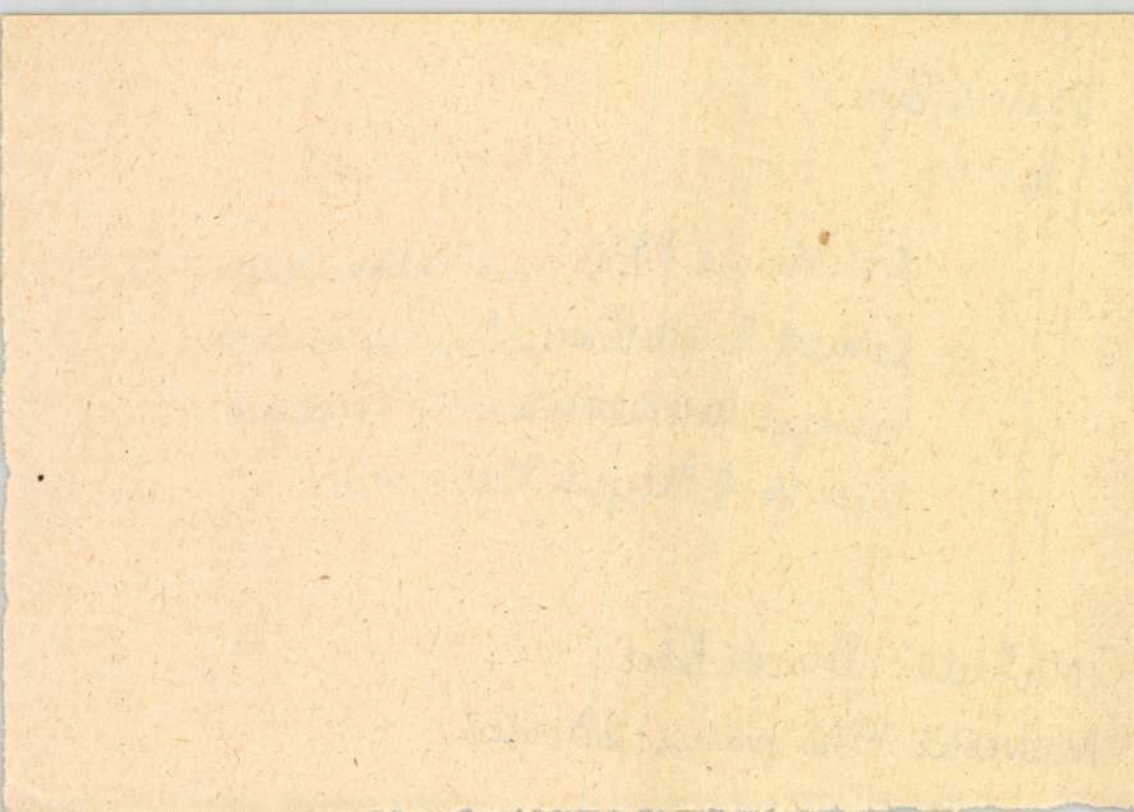

Óródi Béla
festő.

Óródi su 1930-as években már
ismert kiállító művész. Rendszeresen
munkáit kiállította a Műcsarnok-
ban és a Nemzeti Szalonban.

Tóth Antal: Óródi Béla

Művészeti, 1972. július - 23 oldal.

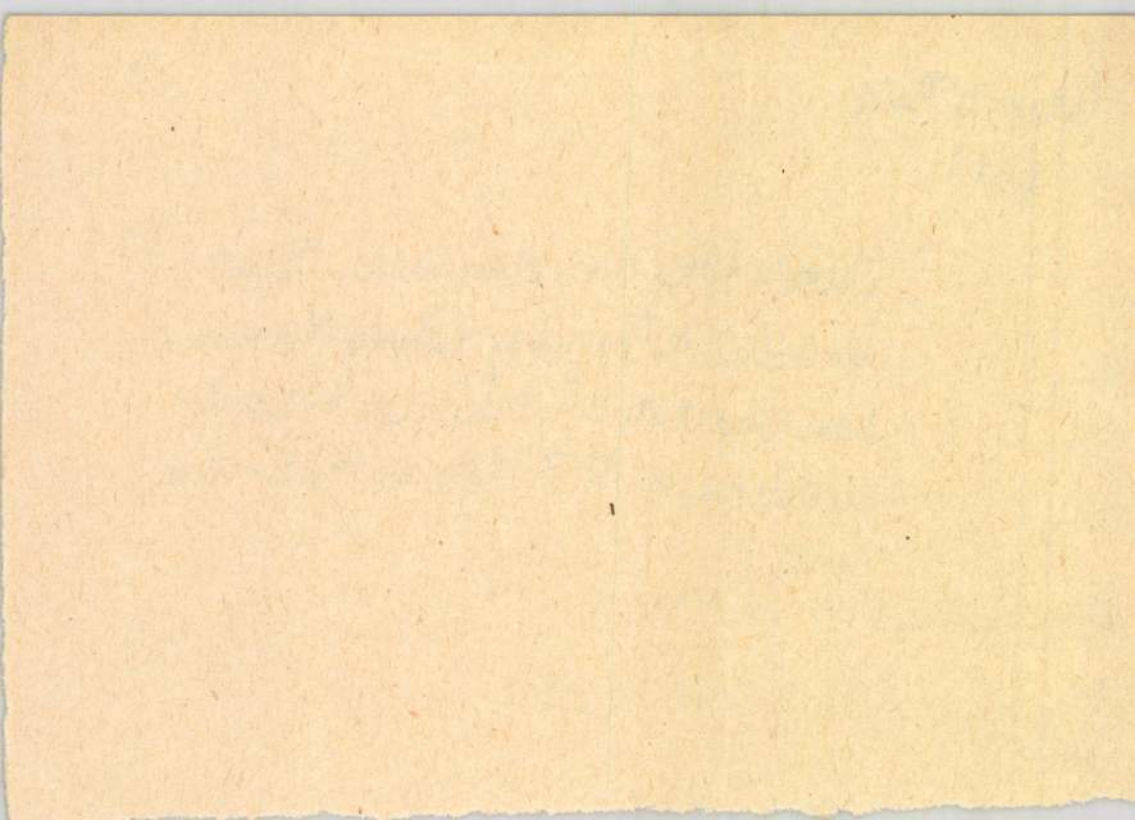

Óródi Béla
festő

Óródi 1945 óta előszörban Szent -
andráson a Ferenczy Károly Múzeum-
ban mutatja be műveit. Újabb
kiállításai 1958-ban és 1965-ben
volt.

Toth Antal: Óródi Béla

Művészet, 1972. július - 23 oldal

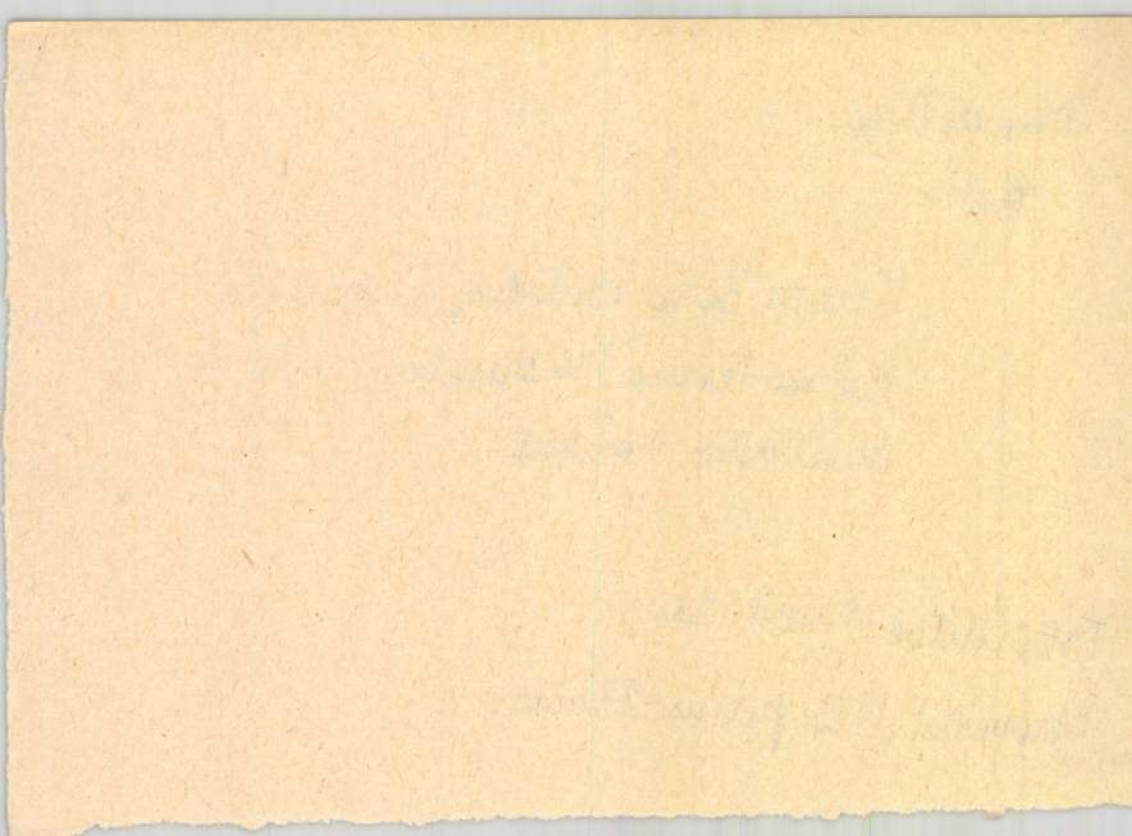

Óródi Béla
festés.

Óródi Béla 1965-ben a Megyei
Móna Ferenc Múzeumban is be-
mutatta műveit.

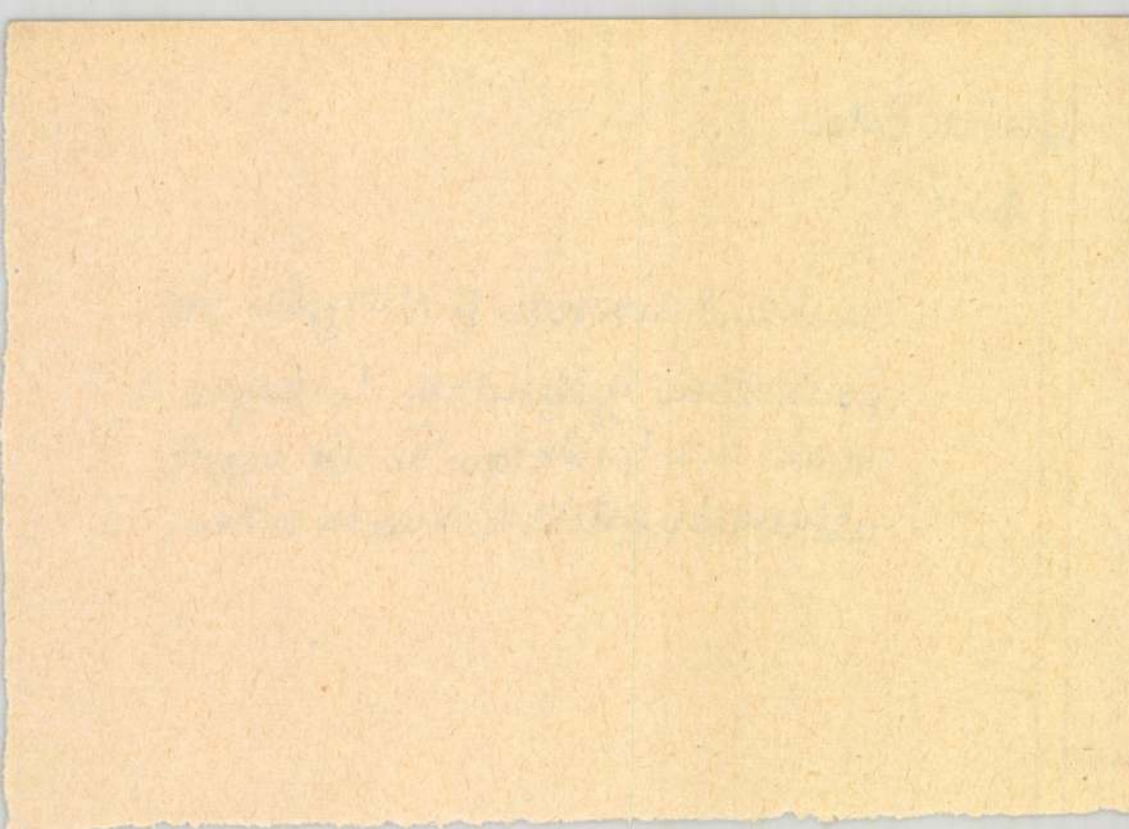
Tóth Antal: Óródi Béla

Művészet, 1972. július - 23 oldal

Orvosi Béla
festő.

Orvosi művészet és képzőművészet
festészetben gyakorolták. A képző-
művészet és a Földművelésügyi Minis-
teriumtól kapott
utazási költségek meg is őrizi.

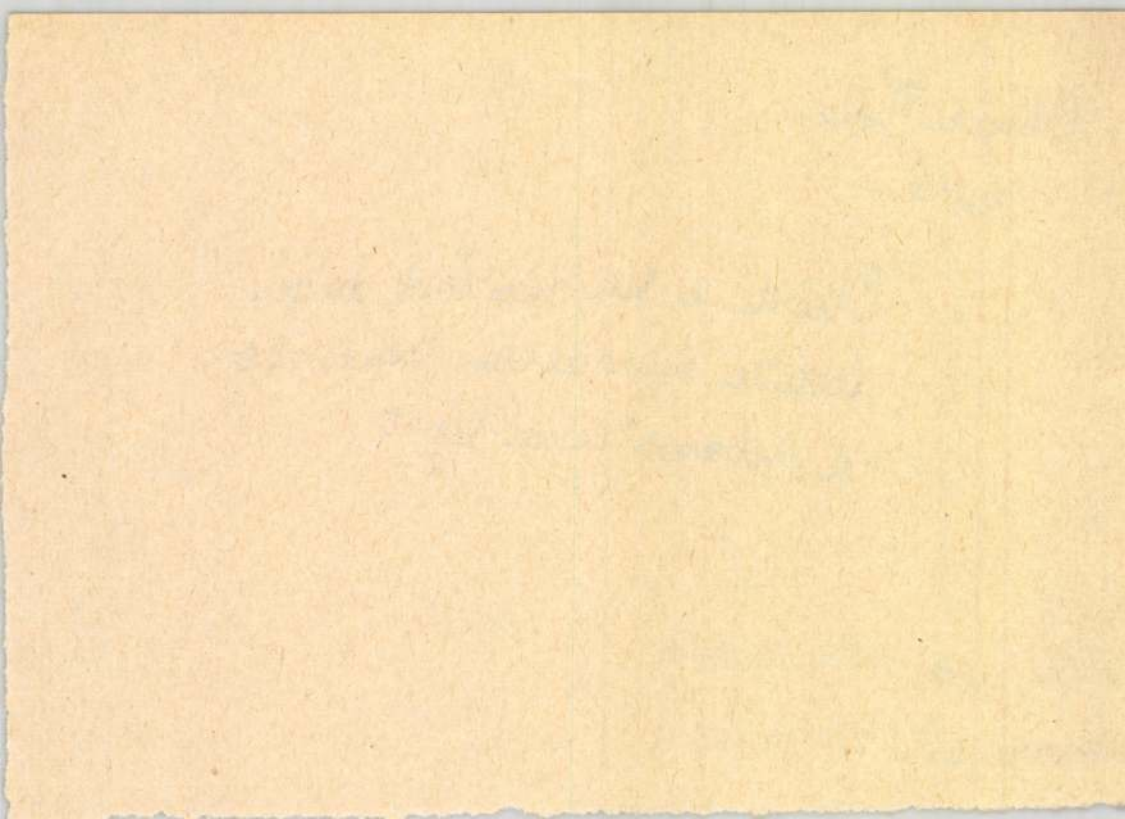

Orvódi Béla
festő.

Orvódi a Munkás Évek négyen
festette egyedülálló felújítását
a „Gyárak” című képet.

Tóth Antal: Orvódi Béla

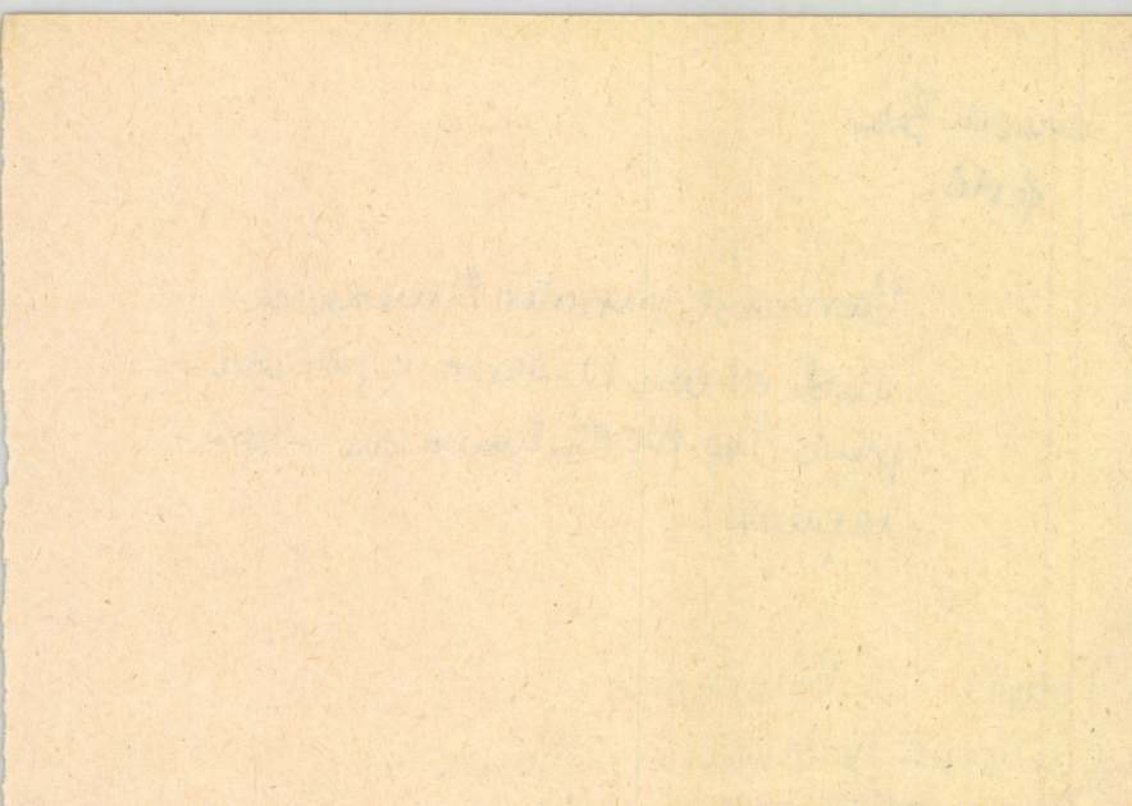
Művészet, 1972. július - 23. oldal.

Ünodi Béla
festő.

Panasból vizet Amerikába,
ahol itt éven át rajol a plüszel-
plüsz The North American Napri-
lapnak.

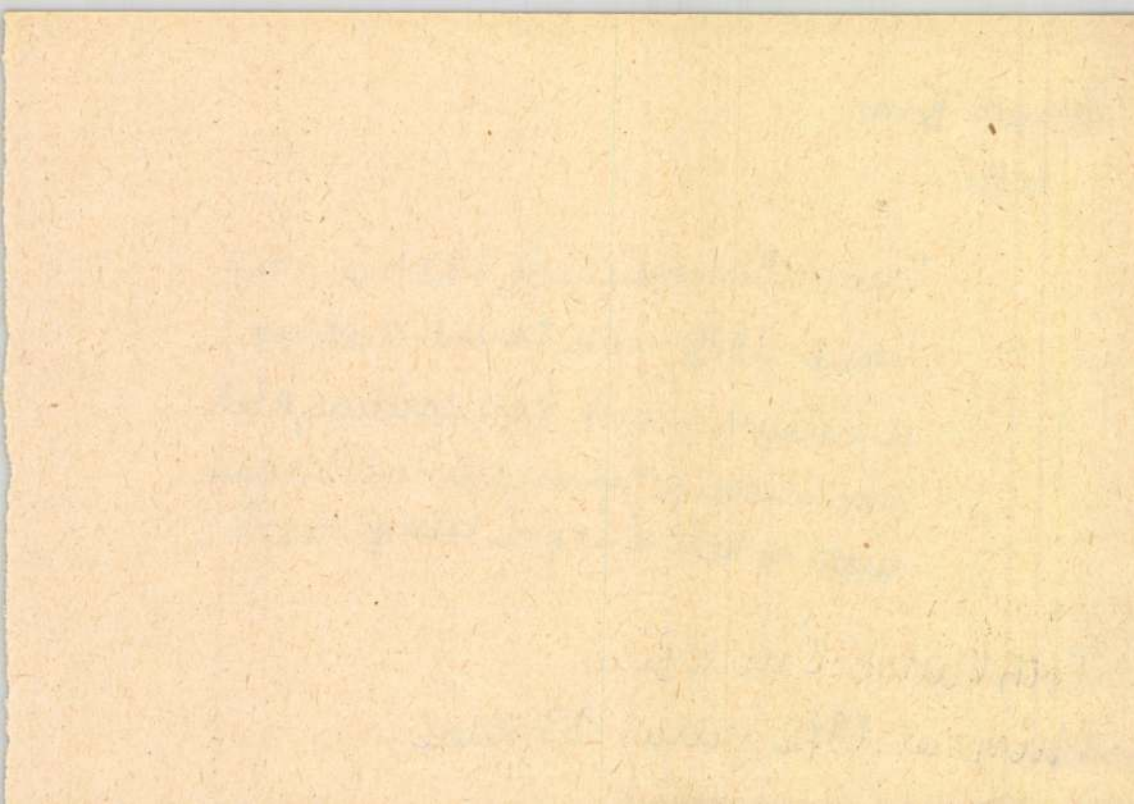
Toth Antal: Ünodi Béla
Művészet, 1972 július-23 oldal.

Óródi Béla
festő.

Óródi Amerikában 1927-ben tér-
hazra. 1928-ban társul a Részeg
a Rétiel képzett kollégákkal, akik
Széchenyi polgári iskolájában tanítják
munka a kolonizációban kételepedésnek.

Tóth Antal: Óródi Béla
Művészet, 1972. július - 23 oldal.

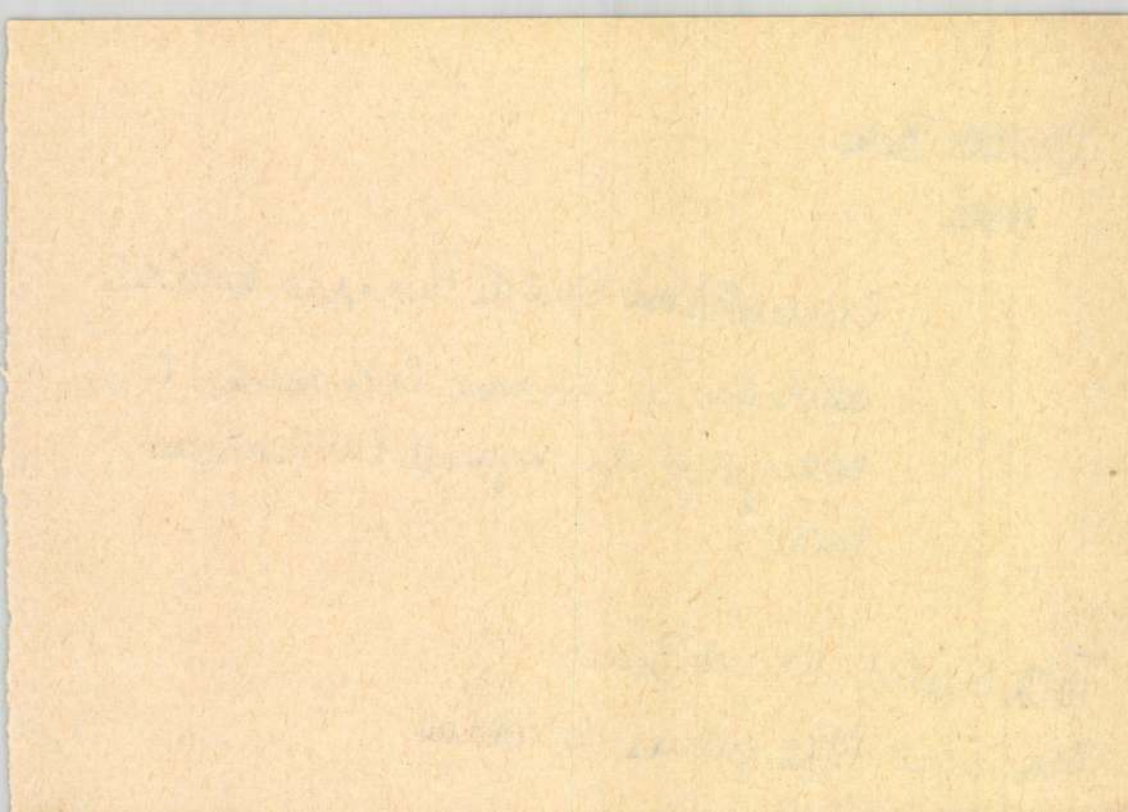
Óródi Béla

festé

Amerikában Óródi Páruska hölgyek
alul az Academie Colomsee-t
létesítette. A nyugati Berzombaa
törté.

Tóth Antal: Óródi Béla

Művészet, 1972. július - 23 oldal.

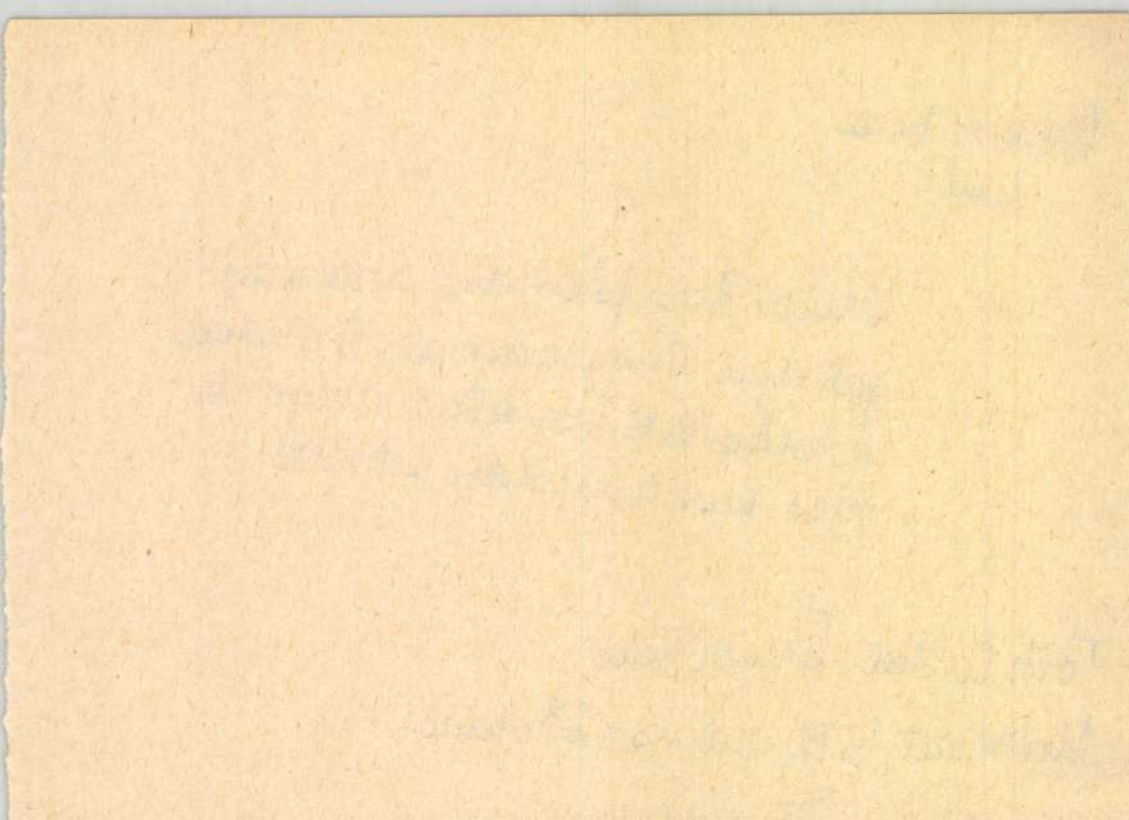

Óródi Béla
festő.

Óródi Béla főiskolai ösztöndíj-
fal eljut Nagybányára. A szabad
iskolán Retti kere alatt dolgozik.
1921-ben hírfeladó utazik.

Tóth Antal: Óródi Béla

Művészet, 1972. július - 23 oldal.

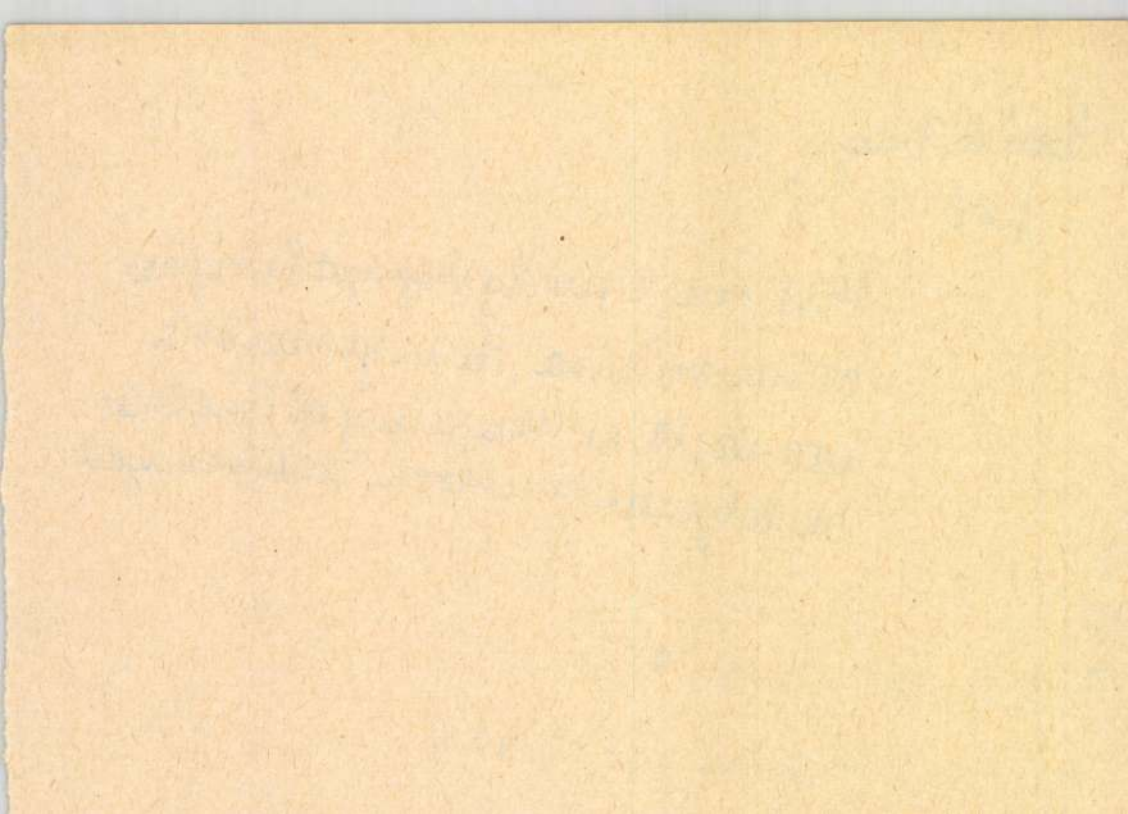
Orvódi Béla

foto

1921-ben Orvódy Imre-gal Európán
át Amerikába, Pennsylvaniában a
utolsó, itt az Academy of Fine Arts-
on folytatja művészi tanulmányait.

Toth Antal: Orvódi Béla

Művészet, 1972. július - 23 oldal.

Omódi Béla

festő

Omódi Béla 1900 augusztus 15-én
született Budapesten és 1918-ban
vételt fel a Képzőművészeti Fő-
iskolára, tanáraival Baló Ede,
majd Rété György.

Tóth Antal: Omódi Béla

Művészet, 1972. július - 23 oldal.

Óuodi Bela

festé

"Patakmenti hájak"

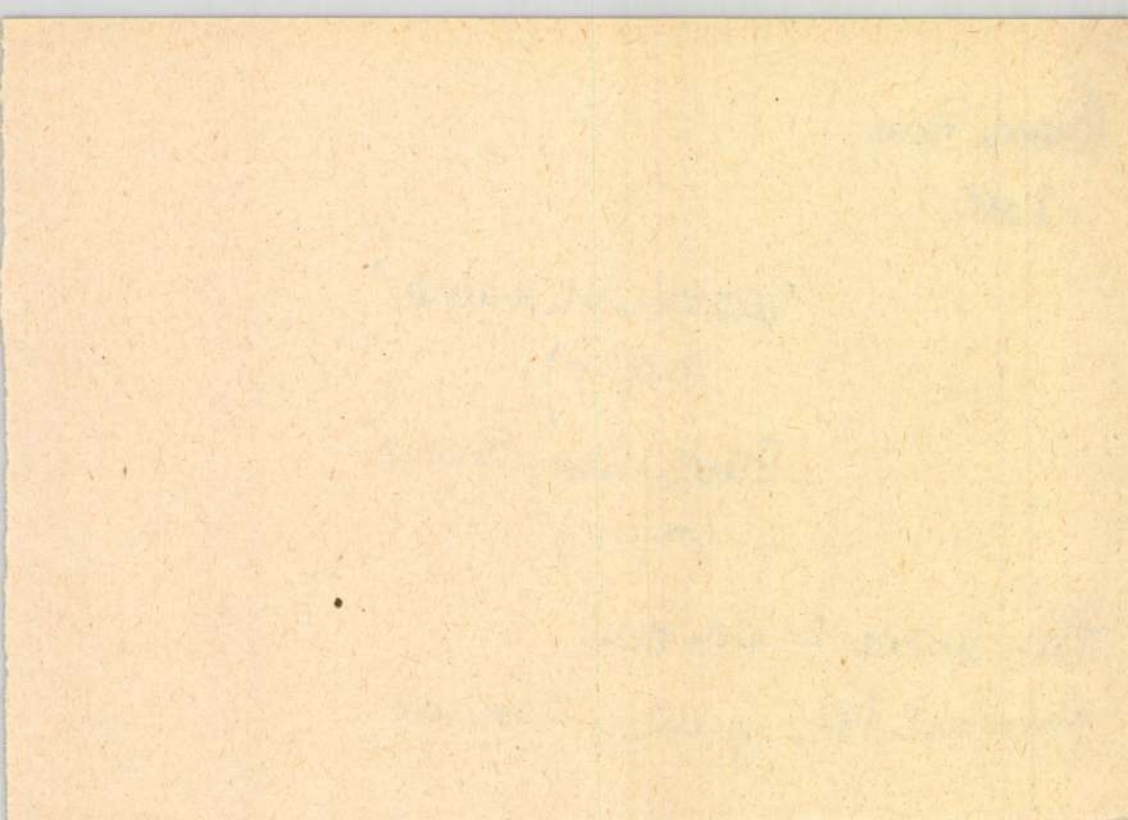
" (repro)

"Szentendrei tavassz"

(repro)

Toth Antal: Óuodi Bela

Művészet, 1972. július - 23 oldal.

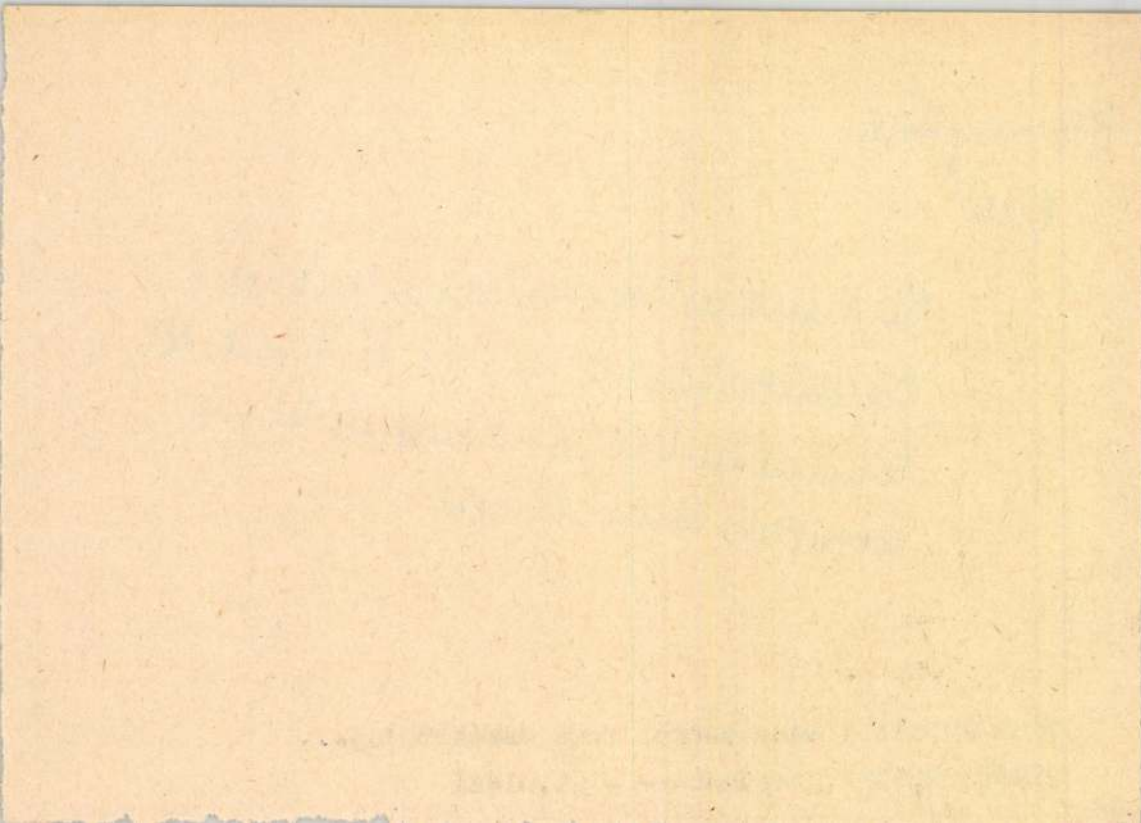

Onódy Béla
festő

A szentendrei művésztelep egyik
kiállításán a művész a múlt év
tízedelekéig készült munkái közül
kiválasztva bemutatása.

Tóth Antal: A szentendrei régi művésztelep...

MŰVÉSZET, 1972. szeptember - - 26. oldal

Onódi Béla (1900-)

Életutam : Onódi Béla festőművész
visszaemlékezései / összeáll. Onódiné Deisinger
Margit ; [kiad. a Pest megyei Művelődési Központ és
Könyvtár, a Pest megyei Múzeumok Igazgatósága]. –
Szentendre : PMKK : Pest m. Múz. Ig., 1984. – 99 p.,

[24] t. : ill. ; 22 cm

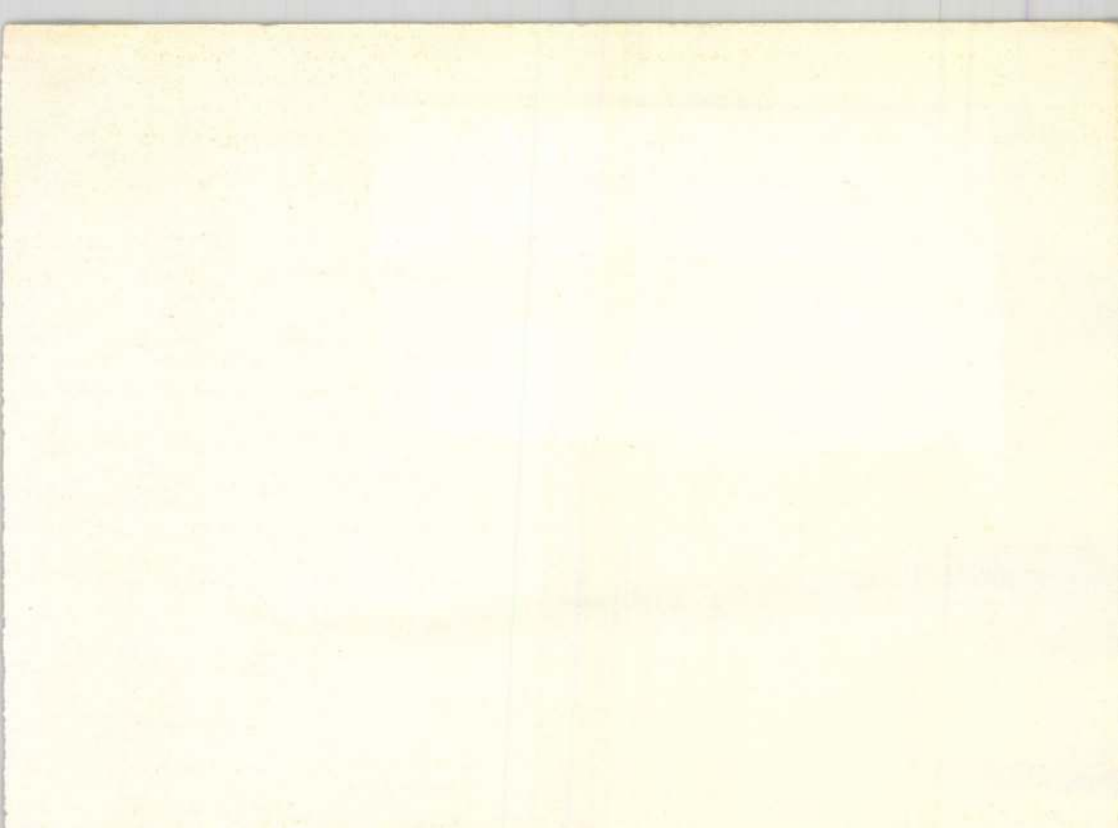
Bibliogr.: p. 97-99. – Példányszám: 500

ISBN 963 7521 27 5 fűzött : ár nélkül

Onódi Béla (1900-)

75(439)Onódi B.(092)

894.511 – 94

ÓNODI Béla

Losonci Miklós: Ónodi Béla képei :
Szentendrei Képtár. = Uj Tükör, XXII.évf.
31.sz. 1985.3.p.

8589. sz. jegyzék

1875 1. évf. 1885: jan-jún. x
Átváltozás: EGYENLETES.

1982: okt.

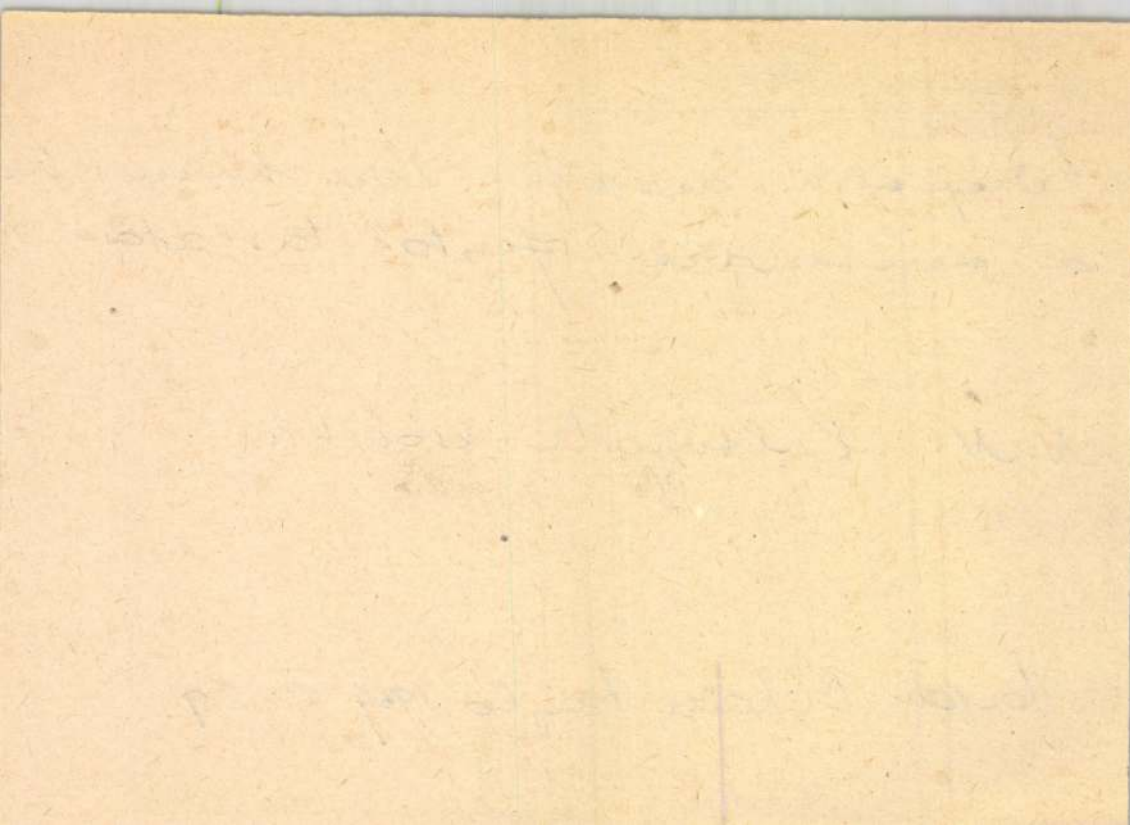
1939: 36., sz.

Onodi Béla

Képes a debreceni Déri műzeumban
a nemzetközi festőételek kiállításán

N.N.: Kulturális közegek

Hajdu Bihar: Hajló 1969 VI. 29

Ónody Béla

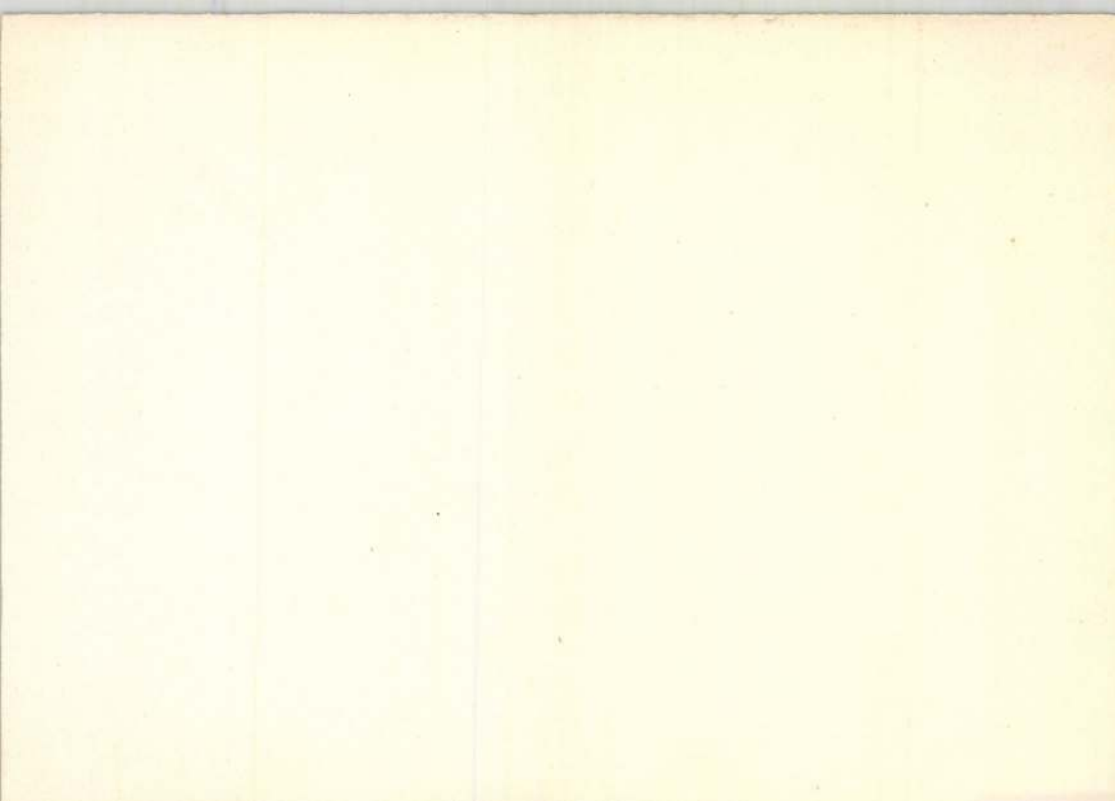
Két Lépe

Tárlat

kezelet az alsóbbi

Tóth Béla: A szentendrei művészet-
telep, Lászlófalva Debrecenben

Hajdu Bekasri Nagylő 1969 VI. 8

M. D .K.

Ónodi Béla festő

Huvc a kiállításra

Ferenczy Géza: Szentendrei nyári tárlat

Magyar Nemzet 1966. augusztus 17. 4.1.

On the 1st of June

Dear Sir

I have the honor to acknowledge the receipt of your letter of the 28th inst.

in relation to the above mentioned matter and in reply to inform you that the same has been forwarded to the proper authorities for their consideration.

A szegedi Móra Ferenc Múzeum
és a szentendrei Ferenczy Károly
Múzeum meghívja Önt

ONÓDI BÉLA

festőművész

kiállításának megnyitására

Megnyitó beszédet mond:

SOMOGYI ÁRPÁD
művészettörténész

1965. október 31-én,
vasárnap déli 12 órakor
a Móra Ferenc Múzeum
Horváth Mihály utcai képtárában

Orszáki Bély

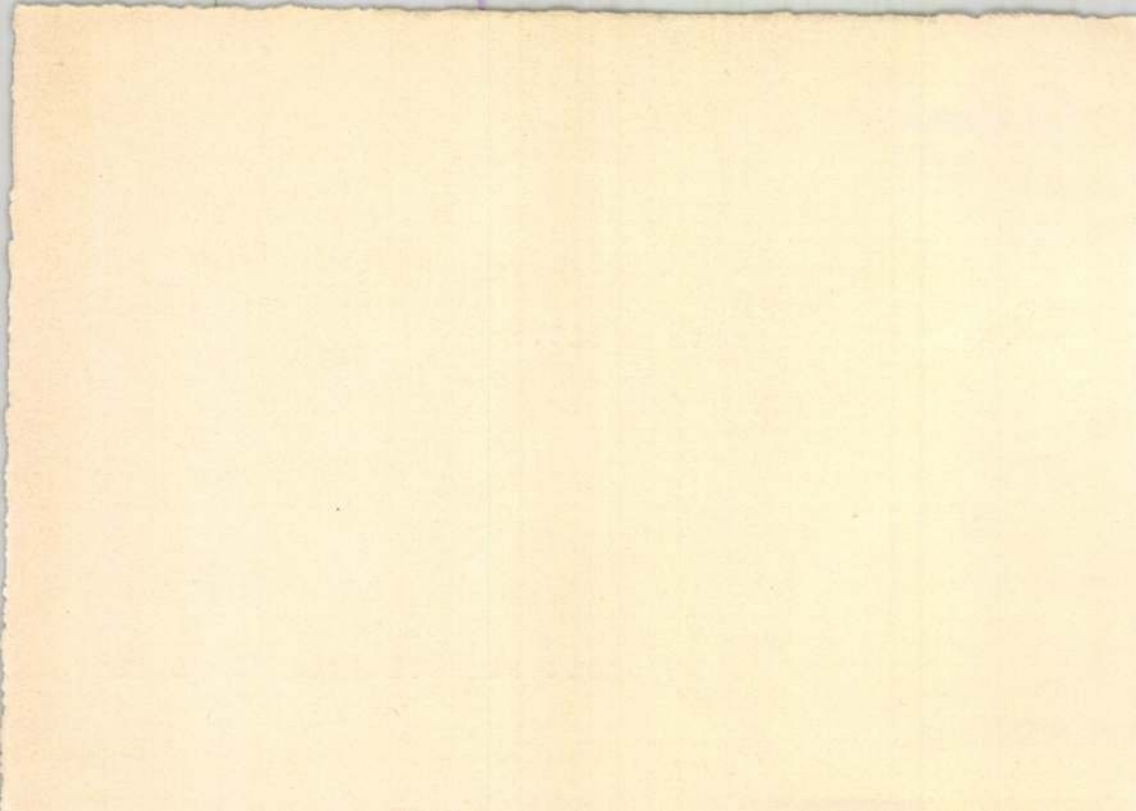
MÓRA
FERENC
MŰZEUM
SZEGED

Csody Béla

neve említve

Művészettörténeti Értesítő 1972

286. old.

Onodi Bela

Szentendrei Veztár, 85

Lenau: Hírek: Onodi Bela Növe = U.T.
85. j. é. aug. 4. 3.

Ónódi Béla festő

Munkái a tárlat vezető értékei közé tartoz-
nak.

Cikk: A szentendrei festők társaságának

Kiallítása.

Képzőművészeti Lap, 1930. IV. évf. 29. sz. 102. lap

THE UNIVERSITY OF CHICAGO LIBRARY

1911

THE UNIVERSITY OF CHICAGO LIBRARY

1911

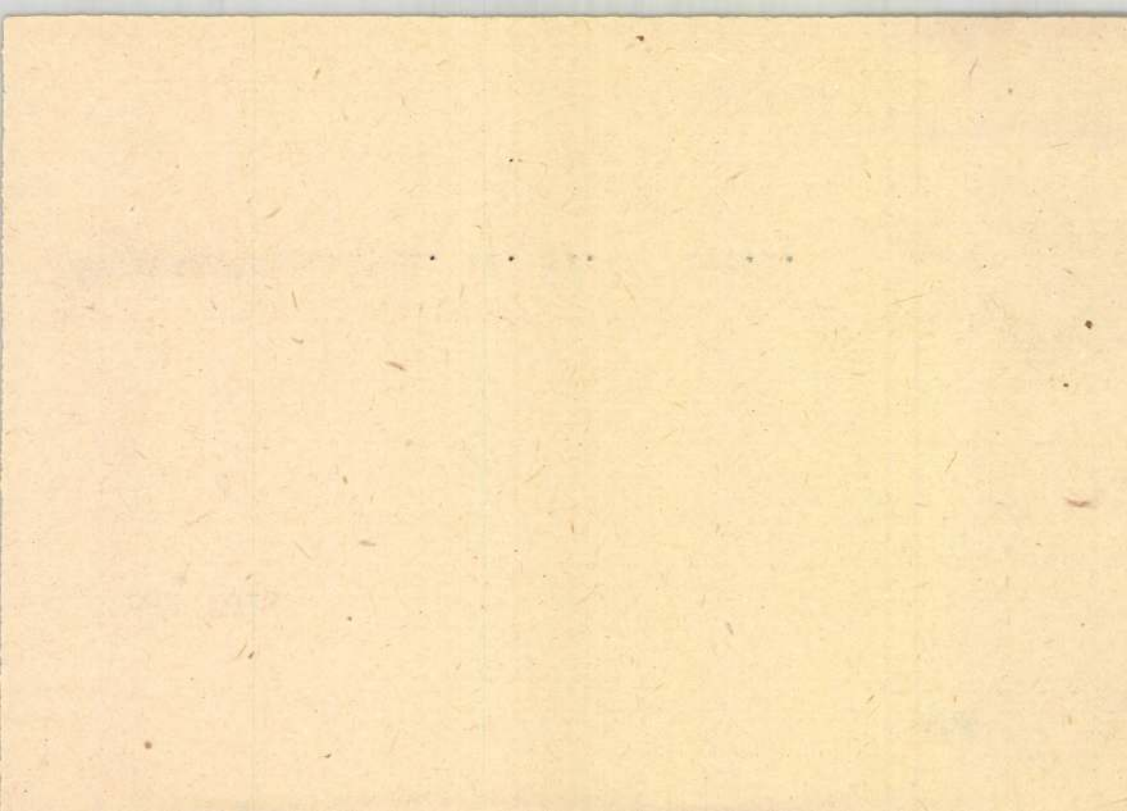
THE UNIVERSITY OF CHICAGO LIBRARY

THE UNIVERSITY OF CHICAGO LIBRARY

Onodi Béla

Képzművészet 1931. 41. sz. 144. l.

MDK

Ornody Bell
parts?

4.
Depos. Mar 5th

VIII. 17518

A m. postatakarékpénztártól

16.136

MUEMLÉKEK
ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA

Budapest
IX. Hőgyes Endre u. 10.

Hivatalból
Díjmentesen

Dumky Béla

amít. 1900.

po slověží

laid

Turckinnyi E.

A fentendrei mu'
veitelop kiz'eit.

Bp. 1939.

20. P.

a mivitelop

Romolofutan

vezit

ménytár

A mű neve	A mappa jelzése	Megjegyzések
<p> <i>Styropapír- lap, szuafagy?</i> </p>		<p> <i>Román stb. 2/34 cm. Tataronai jelvédel.</i> </p>

Onsdy Bels

foto -

1 - Turwani Smida dr.

1 Reuterndrei wu^g
weiltoes ter eis

Op. 1933. 11-14.

Szombathely, 1936. augusztus 17.

Igen tisztelt Titkár Ur!

Szíves soraira tisztelettel értesítem, hogy a jövő hét folyamán a kép átvétele végett Titkár urat felkeresem. Kérem, méltóztassék a keretet javítás céljából Wollanschek Györgyhoz leküldetni és megkérni őt, hogy a jövő hét közepéig azt okvetlenül készítse el.

Ha nem kerül sokba, u, n. valódi aranyozással

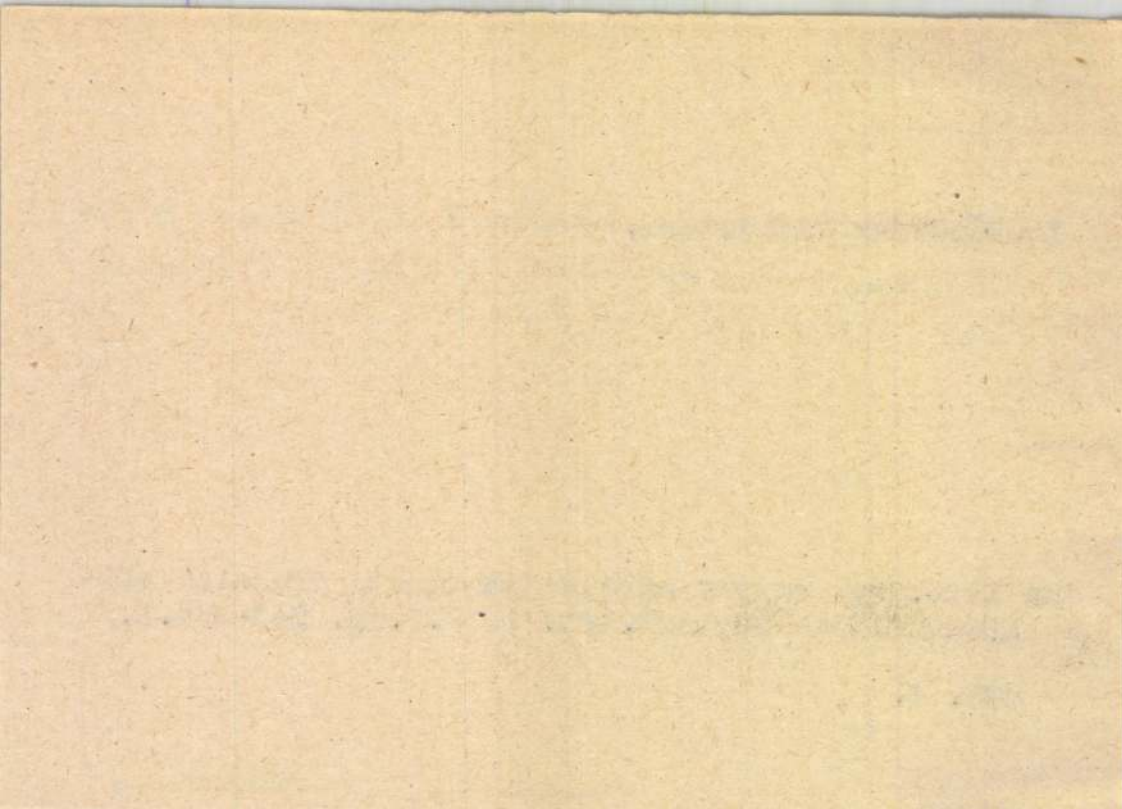
hozza helyre a keretet. Megbeszélésünk alkalomával Tit-

Duddy Béla

festőművész kiállítása. Keresztudor, Terecsénykány
Múzeum. — Sz. Erdős György, Sz. Műveit,
1966. 7. évf. 1. a. 45-46. p.

Az 1966. évi magyar művészettörténeti irodalom bib-
liográfiája /Művtört. Ért. 1969. 3. sz. 243-284. l./

263. 1.

Csúcsdi Béla
festő

M.D.K.

A Pest megyei művészek kiállításá-
sán nem részt

Bodnár Éva: Pest megyei művészek kiállításai
Művészet, 1962. április — 412.

100 M

100 M

100 M

100 M

100 M

Onodi Béla

Magyar Hirdető

SAJTÓFIGYELŐ

Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17

Telefon: 188-296, 188-307

NÉPSZAVA

1958 SZEPT 17

— ONODI BÉLA FESTŐ-
MŰVESZ műveiből kiállítást
rendez a szentendrei Feren-
czy Károly Múzeum. A kiál-
lítást szeptember 20-án 16
órákor nyitja meg Pogány
Ó. Gábor, a Magyar Nemzeti
Galéria igazgatója.

■ A TIT ELŐADÁSAI

1850 B. 186-2018

Attestation • 186-2018

Onodi Béla

Magyar Hirdető

SAJTÓFIGYELŐ

Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17

Telefon: 188-296, 188-307

MAGYAR NEMZET

1959 OKT 24

A napokban zárult Szent-
endrén, a művésztelep egyik
alapító tagjának, Onodi Bélá-
nak, a látogatók körében
őszinte elismerést aratott ki-
állítására, amely az útját szigo-
rúan járó, nagytudású művész
színhangulatokban gazdag
anyagát mutatta be.

Ujabb értékekkel gyarapo-
dott a Szépművészeti Múzeum.
Fritz Cremer több művét vá-
sárolták meg a modern szobor-
gyűjtemény kiegészítésére.
Ezekkel együtt már a közel-
jövőben kiállítják Cremer Ber-
tolt Brecht-portróját is, me-
lyet a művész ajándékba adott
a múzeumnak.

228. N. 10000

181. *F. GYEDVIRÁHO
28. telg. 3 kds-
sti hirdetőbe.

veriadol. 20-10-12.
Mértökök orvosek
előnyben. *Nemo -
26240. telg. Folszár-
hadulás téri hırde-
tőbe.

62 n. 01 szőlő-
vünöcsőben két-
robás komf. család-
ház 165 ezerért
köllözhetően el-
16. 40-es villamos-
02 hat deic. —
VIII. Alacska ut-
24.

Férhez adnám bar-
tinc éves. csinos.
Intelligens vezető-
könyvelő hűzomat
bocsálatos. komoly
értelmiséghez. eszé-
leg kisliparozhoz. —
Mezkereséseket feny-
képpel. *Fekete hat.

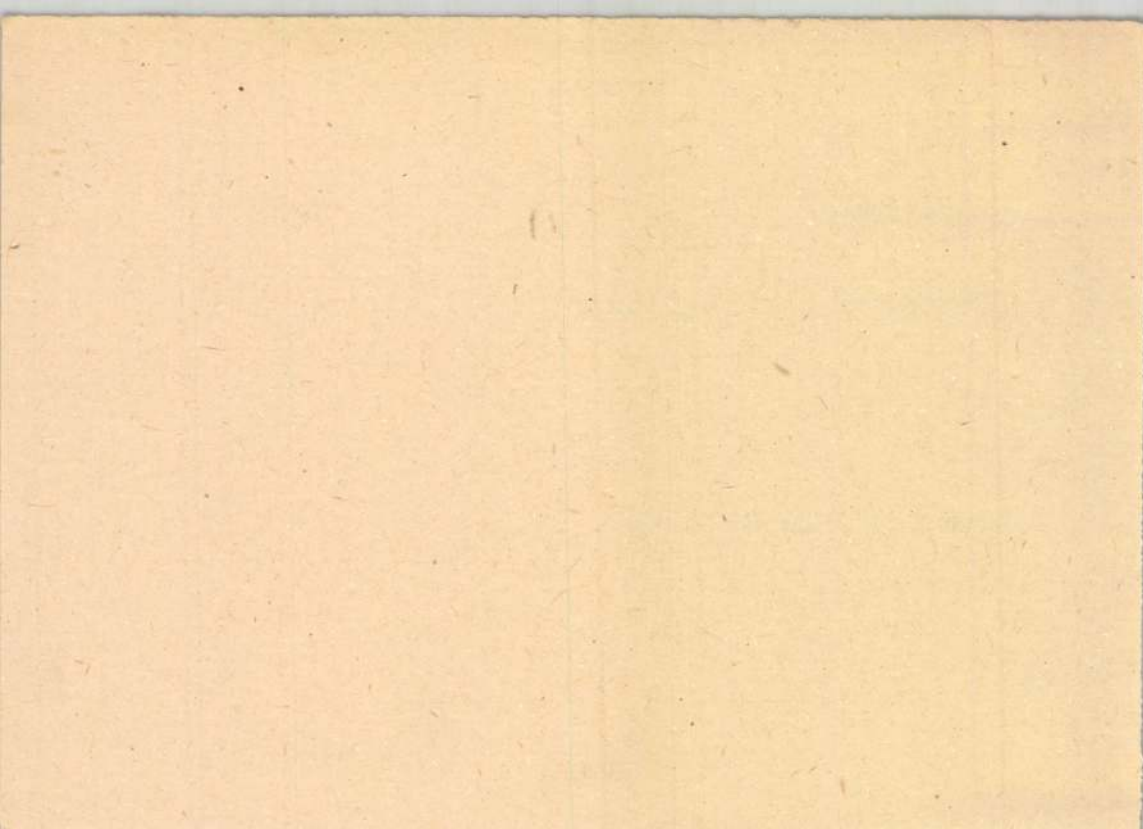
NYERME. GONDZÁSI

Ónódi Béla

MDK

festőművész kiállítása.

Népszava, 1958 szept. 17.

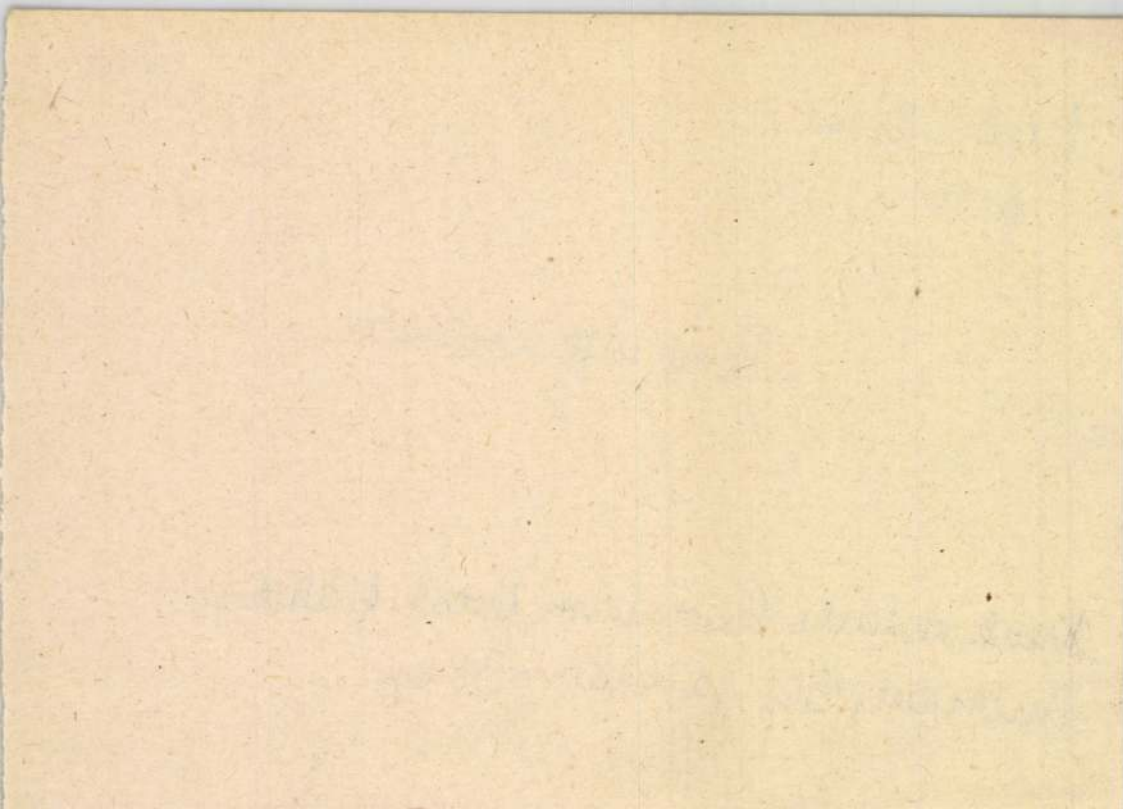

Osvódi Béla
festő

M.D.V

Rest nett átérkező.

Kaulisch Leuke: Grotendrei festőh kiállítás
Művészet, 1968. január - 38 lap.

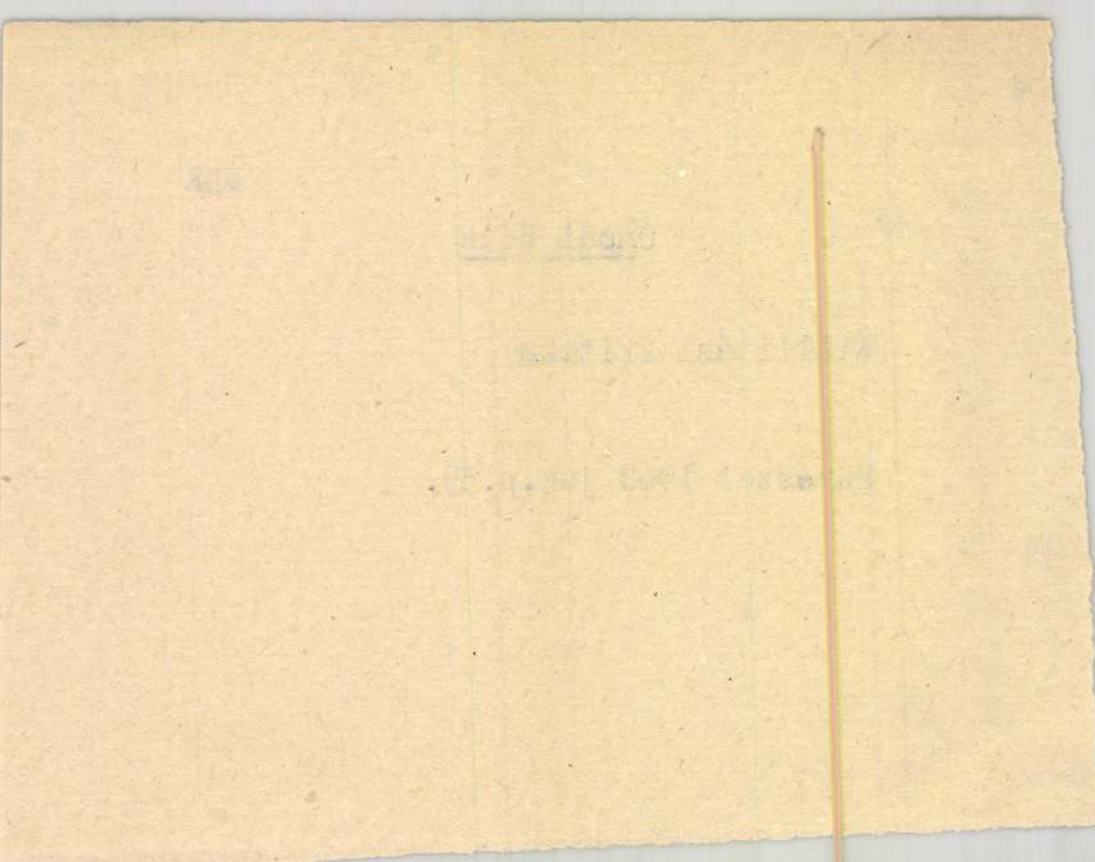

MDK

Ónódi Béla

Kiállítási kritika

Művészet 1968 jan.p.39.

u. D. K

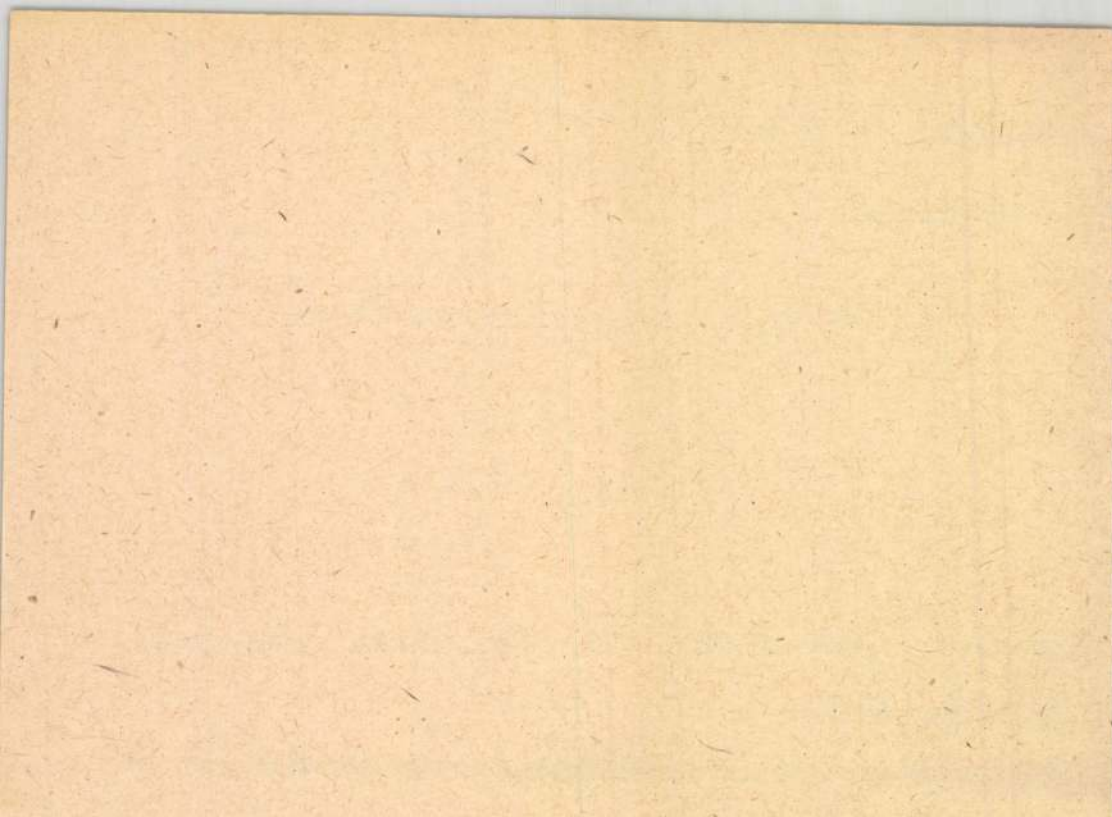
ONÓDI Béla festő

"Abalak"

tervezés a Niallitán

Sárovari kastély: Pentenerei festő
tervezés

Magyar Nemzet 1961. aug. 30. k. l.

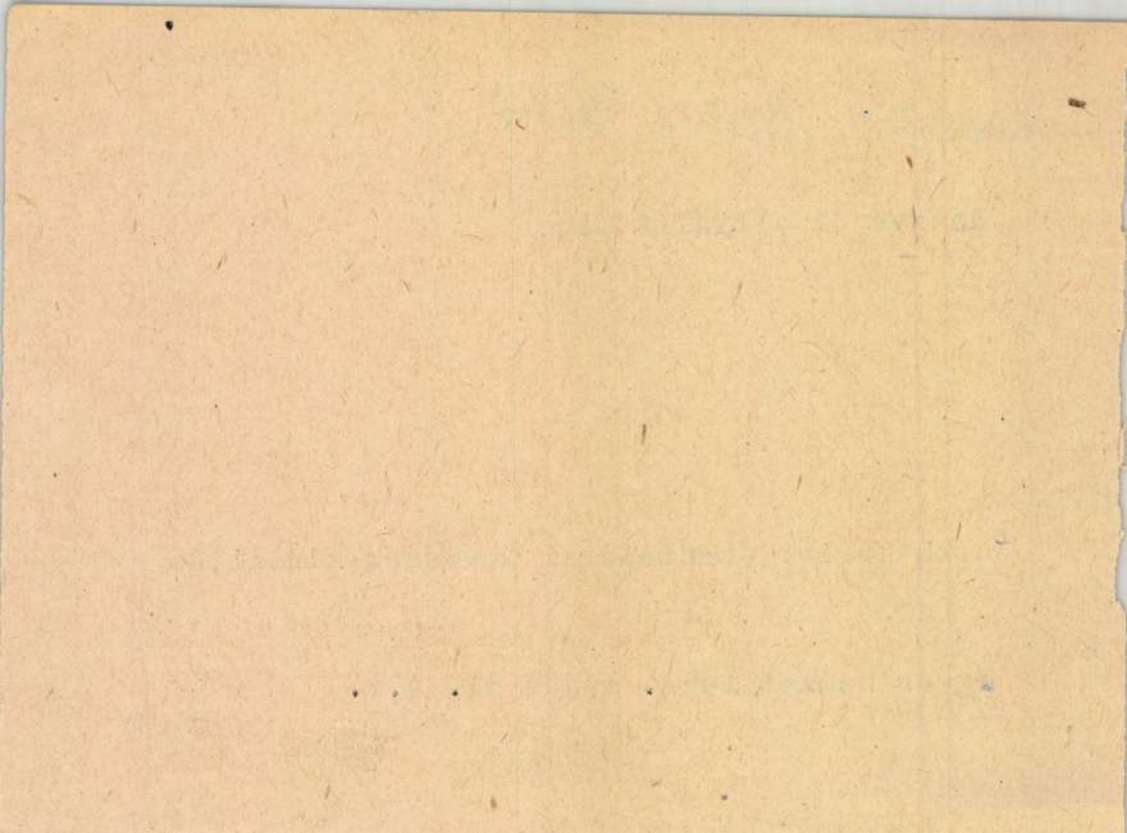
ÓNÓDI Béla festő

ee. d. u.

Részvé el a kiállításon

Dutka Mária: Szentendrei művészek kiállítása

Magyar Nemzet 1962. május 31. 4.1.

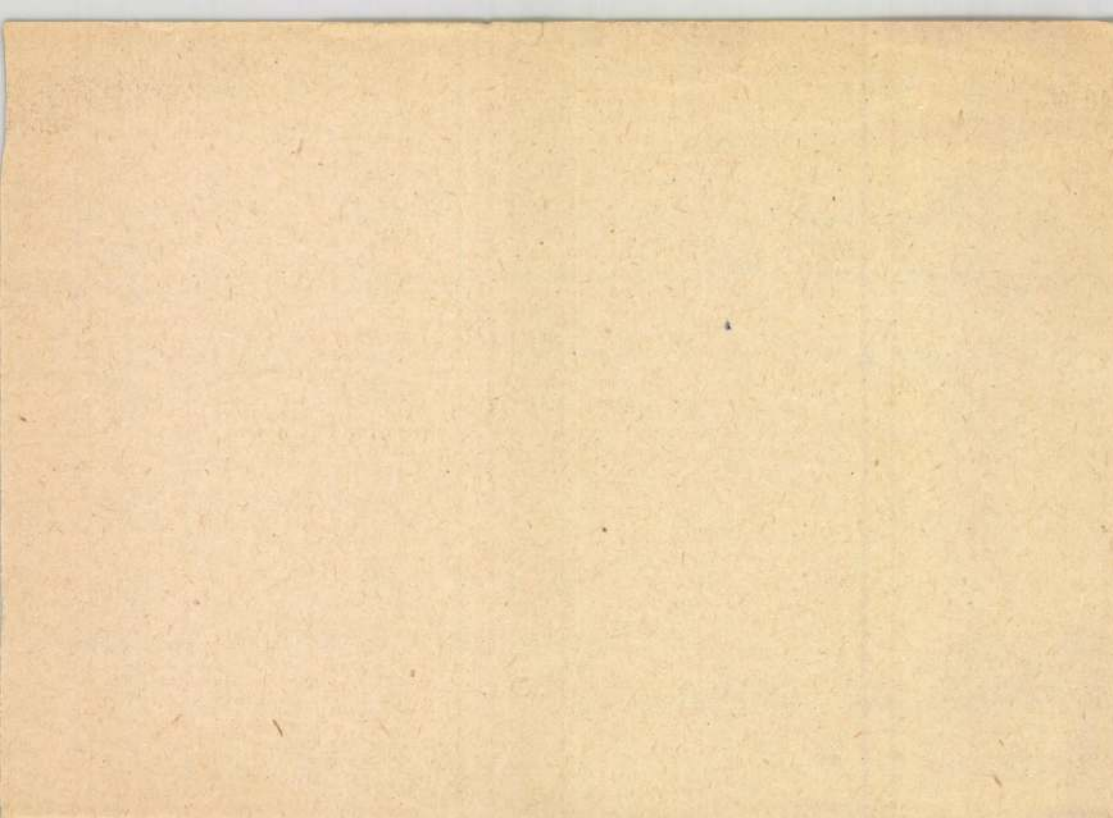

Óródy Béla

hentendesi művei. Képei szerepelnek
a Terenay Károly múzeum kiállításán,
amelyet az utóbbi 2 év nevenégy-
ből rendezett.

Korányi János: Regnyilt a komor kiállí-
tásról új otárona

Pestmegyei Hírlap (hentende) 1967. ápr. 12.

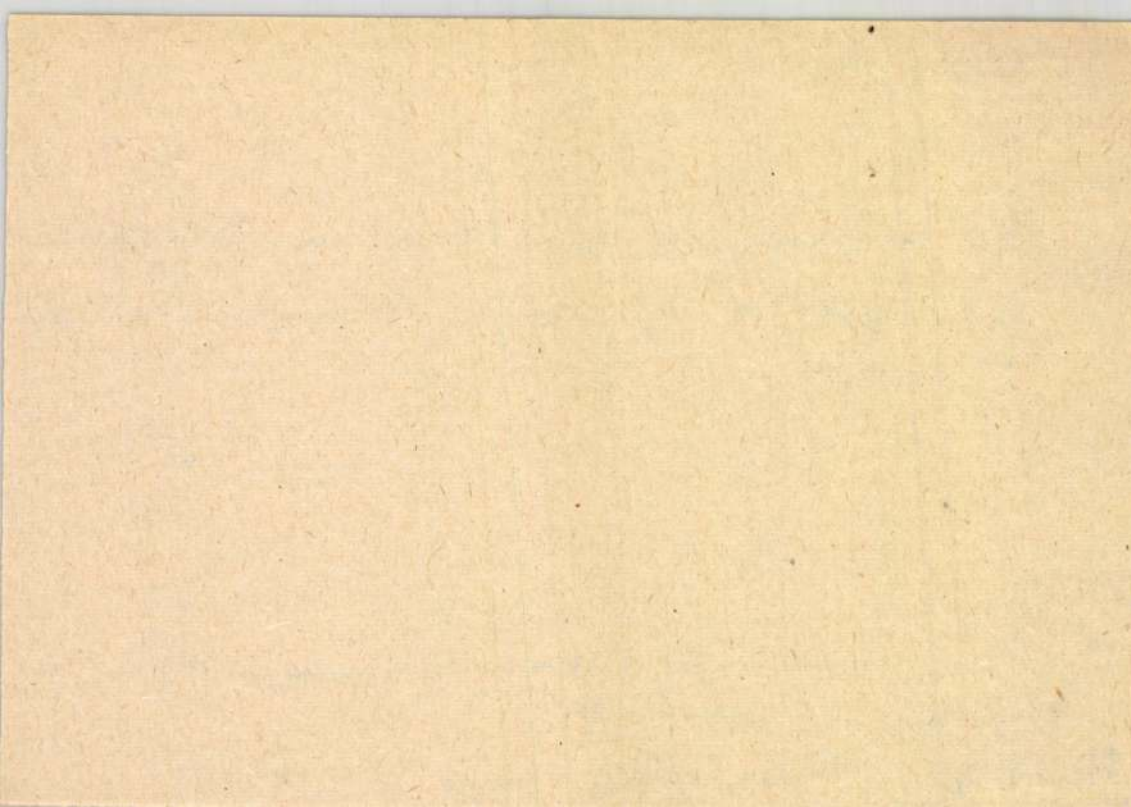

Ónody Béla

Pest megyében élő és alkotó művészi, dr.
Ludwigovits a XII. megyei képzőművészeti
területén.

Prudome Pál: Gondolatos és szép képző-
művészeti életéről

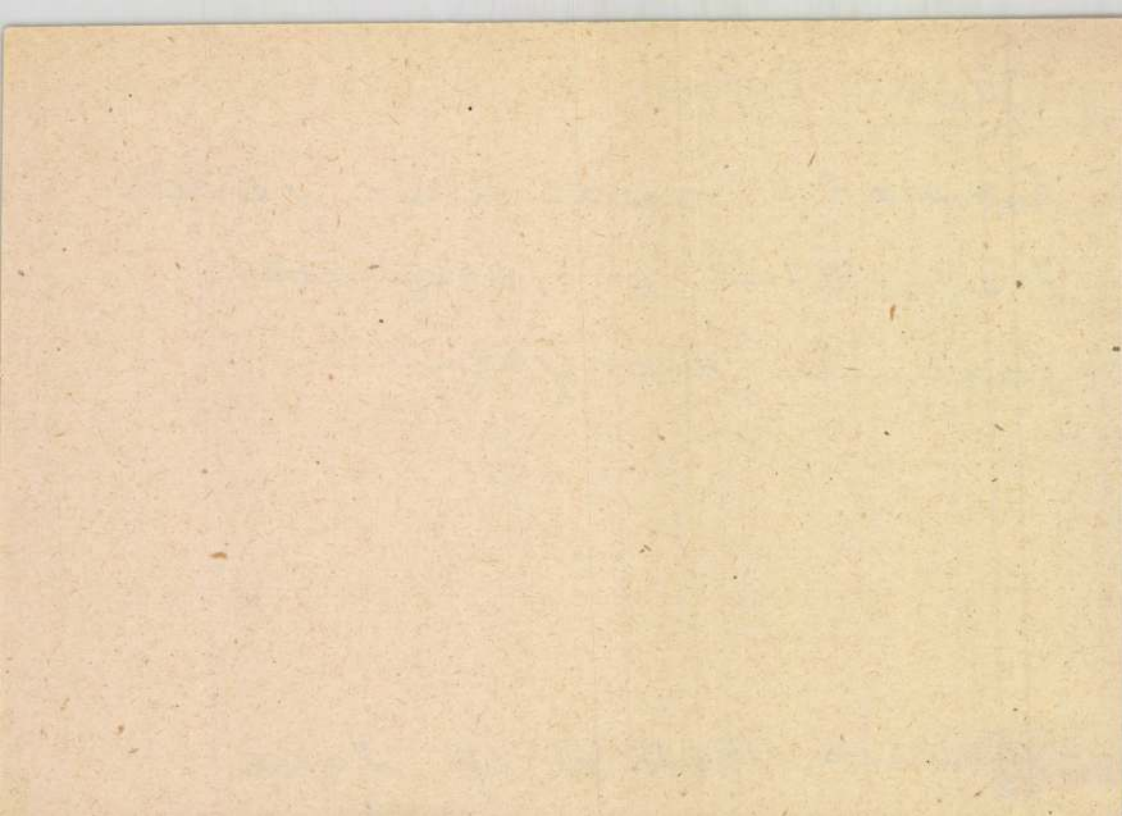
Pestmegyei Hírlap, 1966. máj. 4. 8. o.

Onodi Béla

Levele a nevelőre festők
Lélektársai a vizegredre
Salamon törvényben

Május 1967 VII. 18. 2 old.

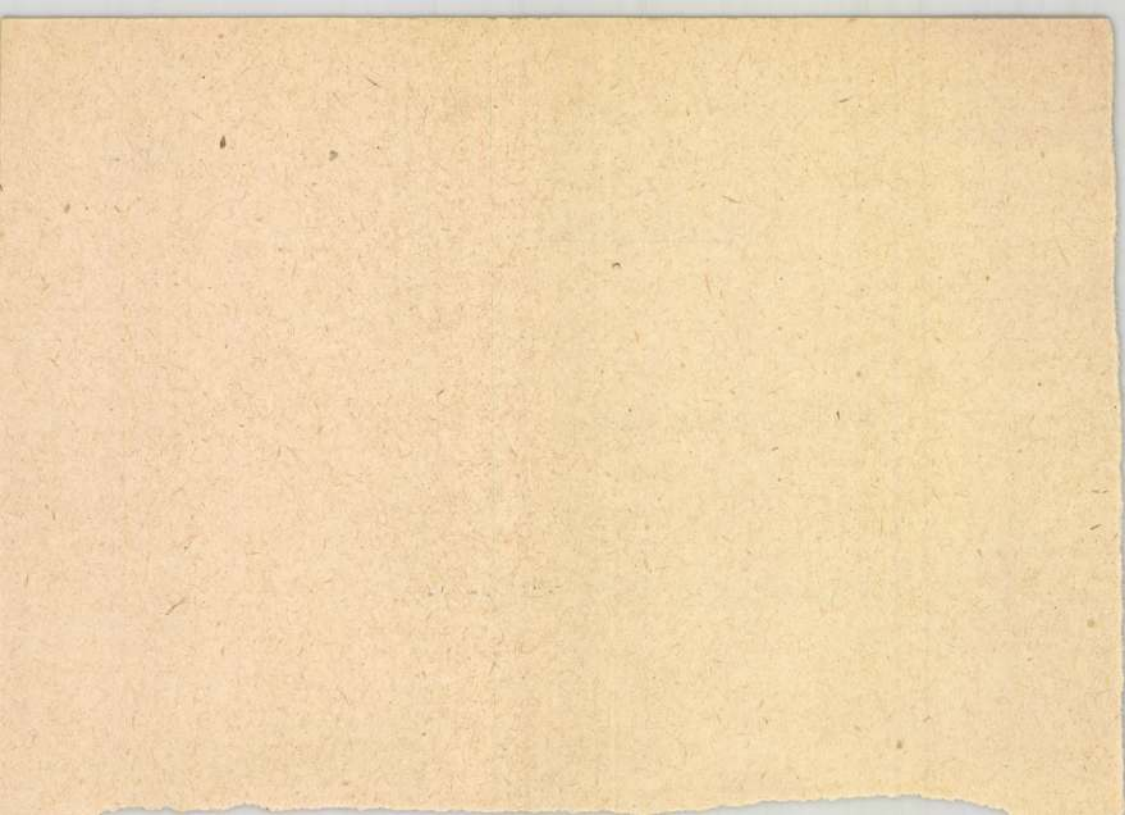

MDK.

Onodi Béla

Kiállítási hir

Köznevelés 1967 aug.25.

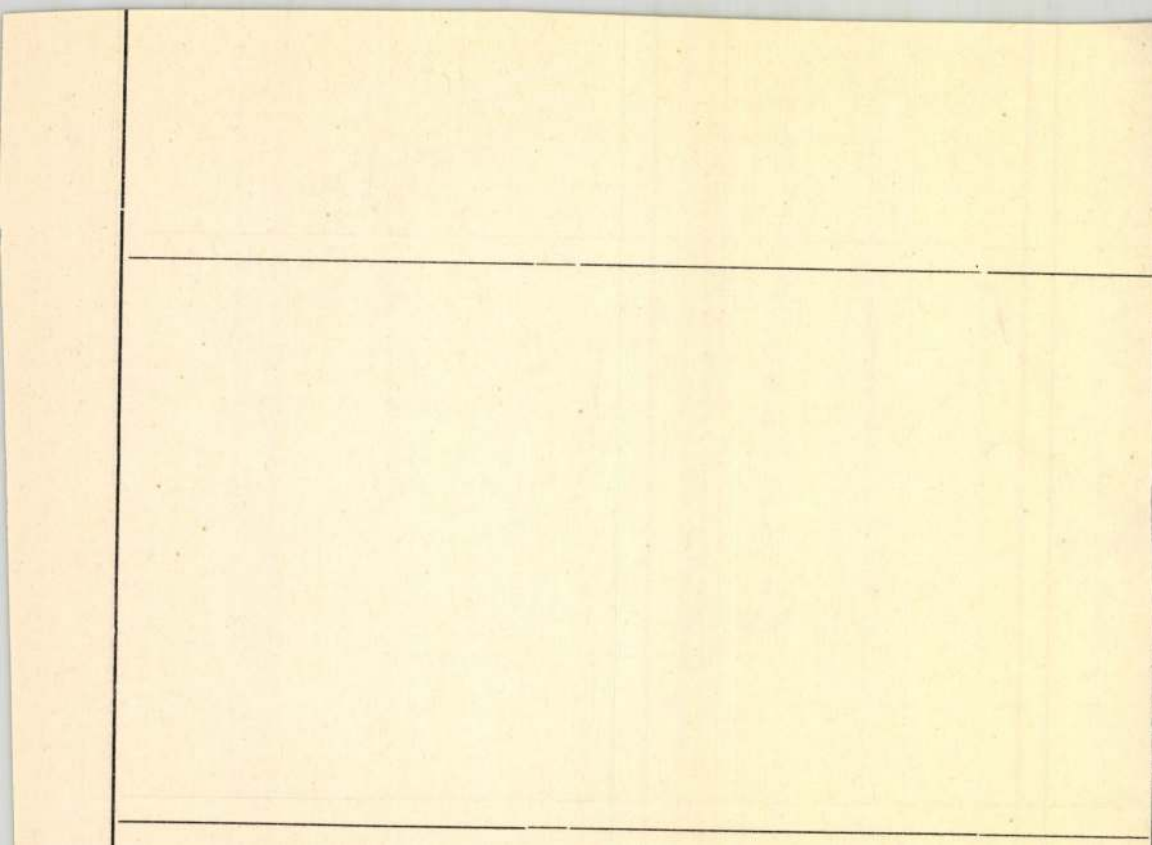

Óvod-vár

Szász Elemer

Óvod-vár története,
Kovács Mihály-é.
Szeged. 1927.

MOB Kései
1380.

Ónodi vár

romján

Ágnes Károly

váza

regr.

Marci Sándor

II. Rákóczi Ferenc

II. k. 12. l. Bp.

1909.

12.) Gospel Judith Frocht

13.) M. F. G. Frost

14.) M. N. May Frost

Ónod várron

ÓNOD (Bensod)

Várron

Édes király: Ónod vár. VU 1858,
1861.

(kéne 1841)

1870

1870

1870

1870

Onid waí

Borsod vm

Zemplén vm

l,

Fladon. Kovil

1914. 6. 18. l.

Iovásrendört jelölték a kultuszminisztérium előtt. A fővárosi választások ostromállapotba kerültek és a tüntetéseknél hét halottja volt. A nagy és izgalmas események majdnem elnyomták az egyéb szenzációkat. Pedig érdekfeszítő bűnügy is akad. Dohány-utca 47. szám alatti lakásán megölték és kirabolták Schwarz Johannát, Budapest egyik legismertebb, leggazdagabb felvilági úrját. A gyilkosságot néhány nappal a nevezetes csütörtök előtt fedezték fel és a rendőrségnek semmi nyom nem állott rendelkezésére. A közönség érdeklődése ugyanis a nagy horderejű események felé terelődött és senki sem sietett, hogy a nyomozás számára adatokat szolgáltatasson, mint ez más alkalommal történni szokott.

Hetek mulnak el, már június vége felé járt az idő és még semmi nyoma nem volt Schwarz Johanna gyilkosságának. Kressa-nyit és hű detektívjeit nagyon bántotta a dolog. Különösen Korompa János és az öreg Beck detektív ambicionáltak, hogy a tettest kézrekerítsék. Fölváltva éjjel-nappal ott leselkedtek hát a Dohány-utca 47. számú ház környékén, szakadatlanul a járókelőket figyelve. A nagy bűnügyeknél ugyanis majdnem mindig beteljesedik az a föltevés, hogy a gonoszték elkövetője valamilyen ok miatt, ha másért nem, hát feltámadó lelkiismeretétől

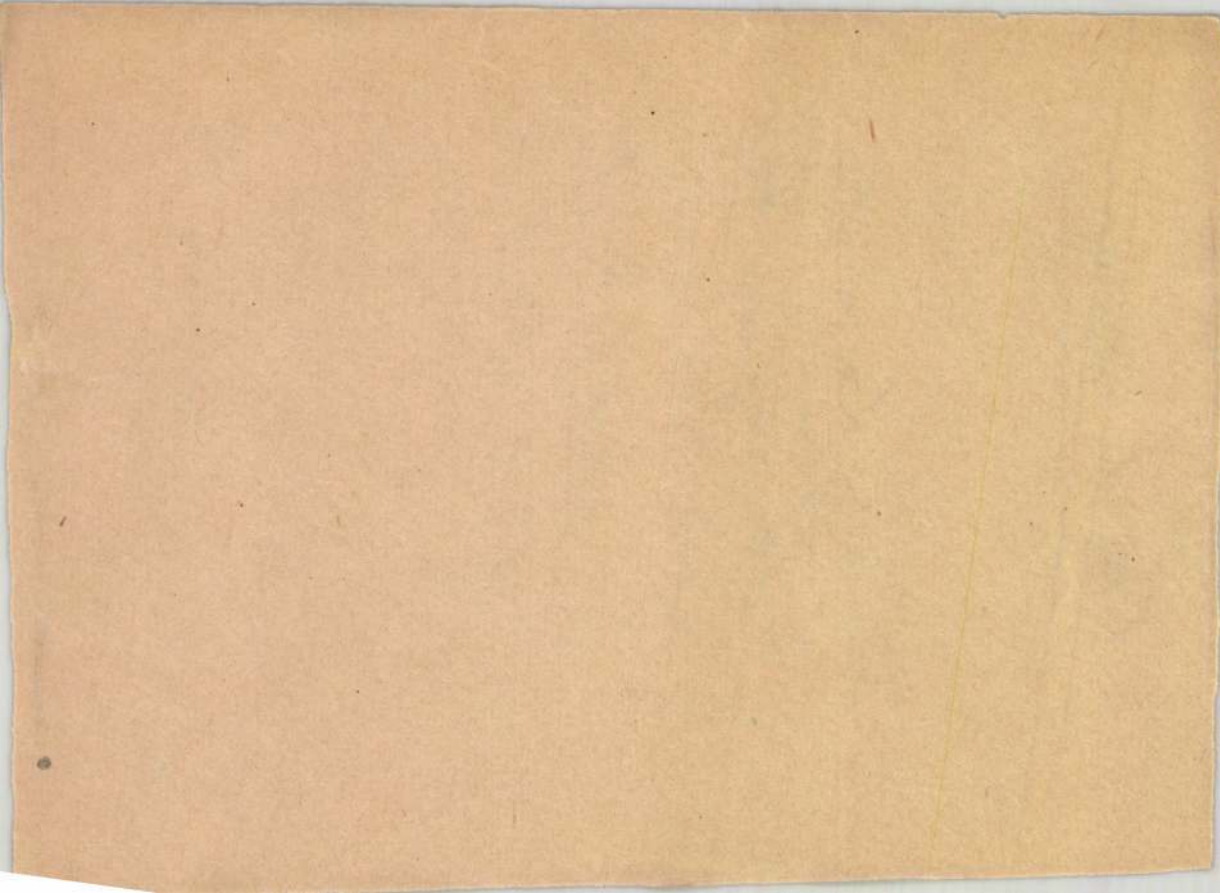
Ónódi veður

Kennedy dagur Ar
Ónódi veður alla

nota 1656-ban.

Fladdör, Köst

1913-283-1.

Enod vana

Loos Elemer: Enod
vár története, hadi
és műleírása. Bp.
1929. I. n. 26 l.

Yam. Gladstott.

Közl. 1928. 248,
249. l.

Fejérváraty László VIII. 68.

Onodi' vár

ONOD

Va's

Onodi' vár: Mészáros a magyar nyelv és irodalom történetének
a XVII-XVIII. században. Hozzájárulások. Közlemények XXXIII-1932.
176 és 179 L.

1870

Received of the Treasurer of the
Board of Directors of the
City of New York

for
the sum of

ÓNOD

Várrom

-ő: Kőnyvismestetés. Hadtörténelmi Közle-
mények, XXIX-1928, 248-249 l.

Ónod vár

ÓNOD

Vár

Frangy Béla: A török történeti Magyarország
lexikonjától 1714-ig. Hadtörténelmi Közlemények.
XXIX - 1928, 25. l. 155. l. 156, 158, 169, 170, 426. l.

Order

No.

Order of the Board of Directors
of the [illegible] Company
dated [illegible] 19[illegible]
No. [illegible]

Ónodi vár

ÓNOD

Várrom

Sendrő Kálmán: Felsőmagyarországi várak és vár-
bírók a XVI. században. Hadtörténelmi
Közlönyek, XV - 1914, 233 l. 618 l.

1870

1870

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is illegible due to fading and blurring.

Ónodi vár

ÓNOD

Vár

Kemény Lajos: Az ónodi várjáró allanota 1656-
ban. Hadtörténelmi Közlemények, XIV-1913, 283l.

1840

Vol. 1

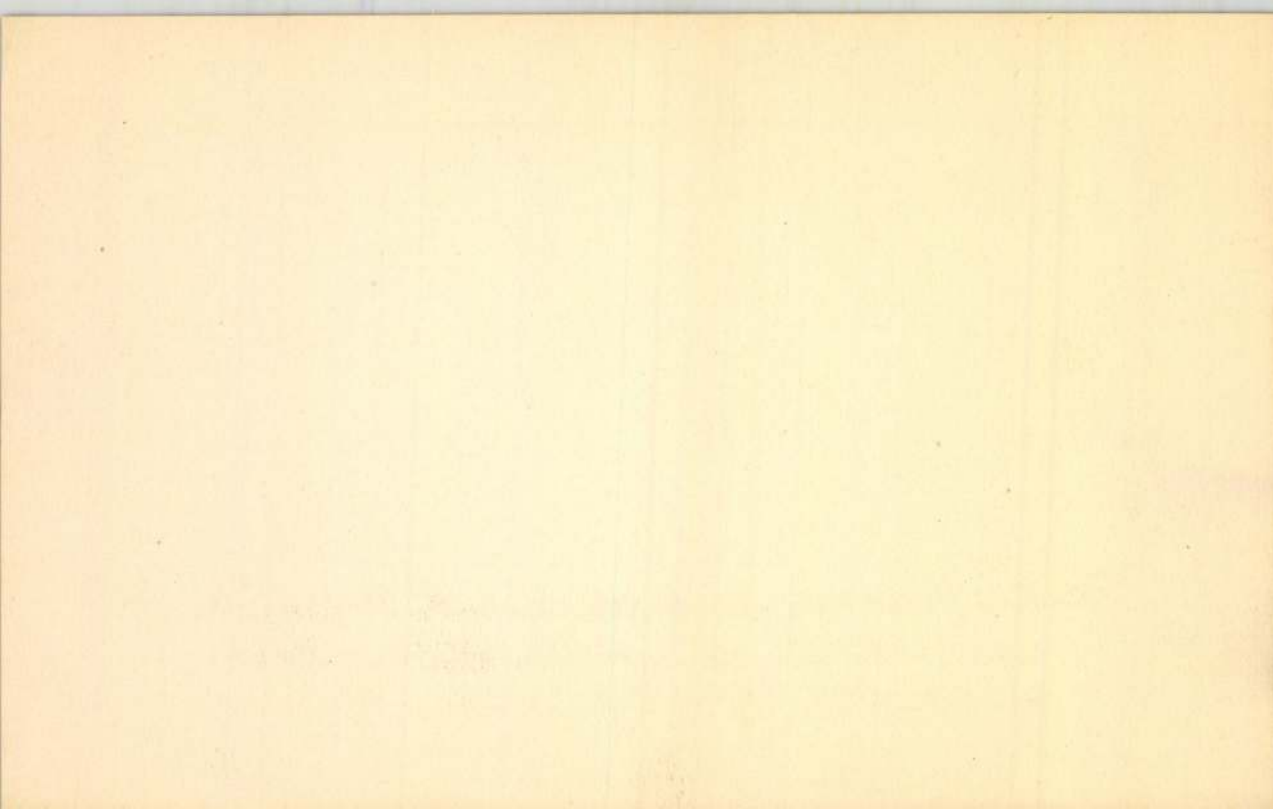
Received of the Hon. the Secy. of the Navy
the sum of \$1000.00 for the purchase of
books for the Library of Congress

ÓNOD

Vár

Gendrei János: Váraink rendszere és fölkészítése a
XVI. és XVII. században. Hadtörténelmi Közlemé-
nyek, 1-1888, 420 és 421 l.

Ónodi vár

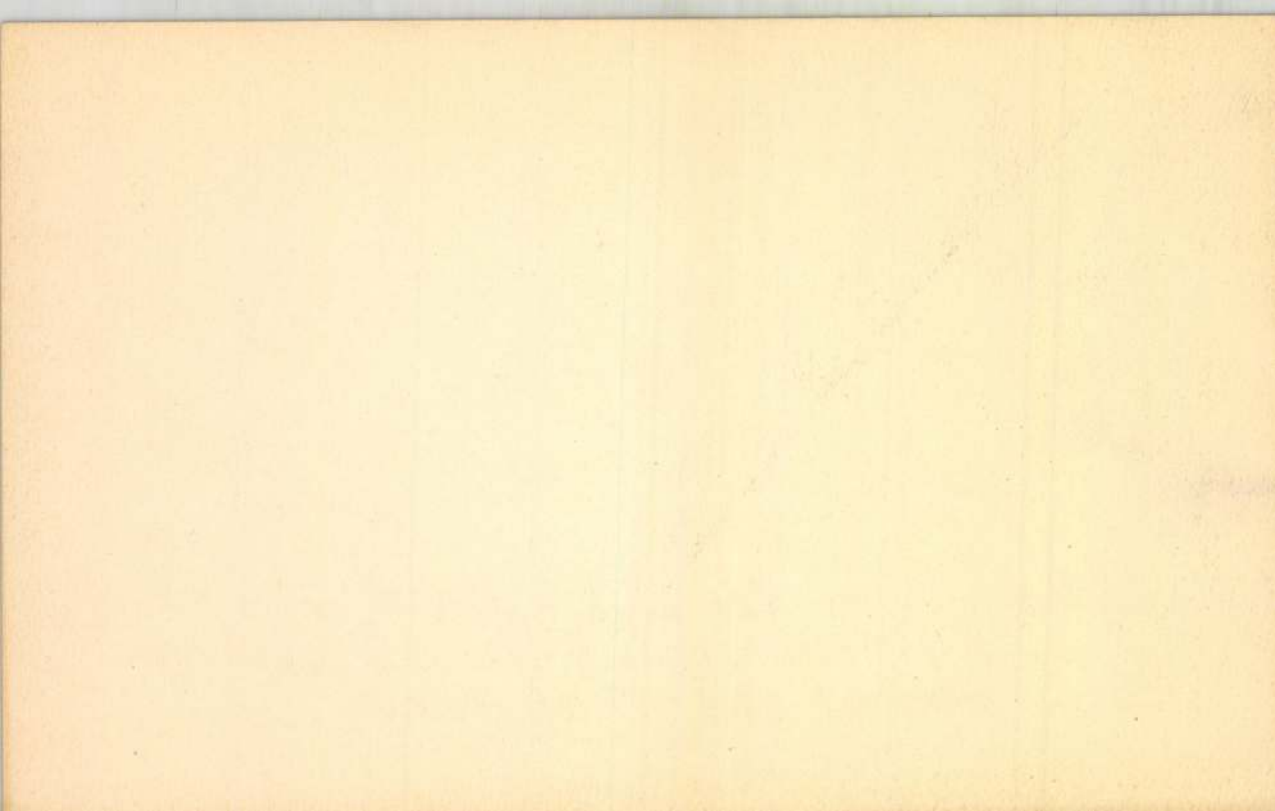

Ónodi vár

~~ÓNOD~~

Vár

Acsády Ignác: Kegváraink és költészetük a XVI.
és XVII. században. Hadtörténelmi Közle-
mények, I-1888, 254, 255, 256 és 265 l.

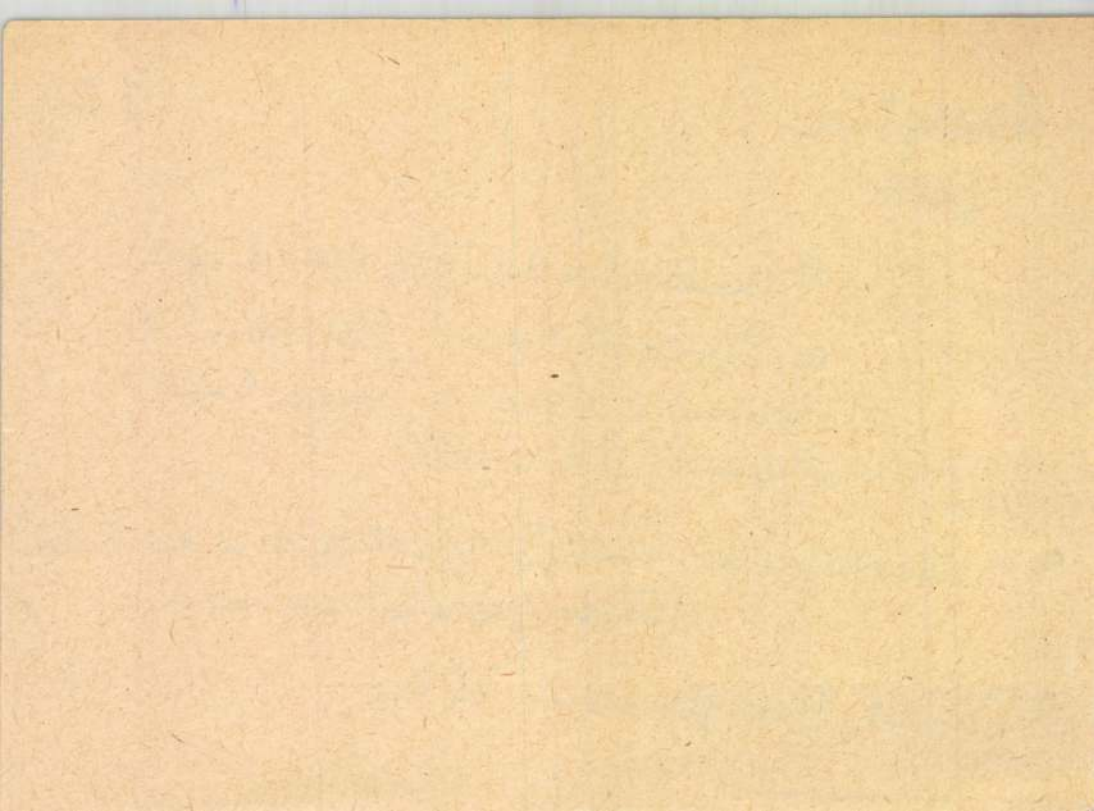
Ónody Béla
festő

M. D. K.

A meinteendő művészt ismert képei:
a "Papniget ősszel", "Patakvid", a
"Szentendre ősszel", a "Sárga hegy",
"Március", "Teli ablak".

Sz. Szatmári Gyúlla: Ónody Béla kiállítása az Szentendrei
Ferenczy Károly Múzeumban.

Művészet, 1966. január - 45 lepp

Onódi Bēla

quafi uscuve's

a Sicutendrei Taitatoy

Post uncepei Hilita

1984 no. 14

Ónodi Béla

Szerpelt a mentendrei öni hárlaton.

Magyar Nemzet 1965. okt. 2.

Szentendrei öni hárlat. Perneczky Géza

Dr. J. B. ...

... ..

... ..

... ..

MDK.

Onody Béla

K,állítási hirdás

Pestmegyei Hirlap 1966 szept.4.

M.K.

Ony Béla

K. állítási híradás

Postaezveji Hírnap 1968. szept. 4.

MDK.

Onodi Béla

Nyilvános felköszöntéséről

Pestmegyei Hirlap 1965 szept.21.

0000 11

11 0000 11 0000 11

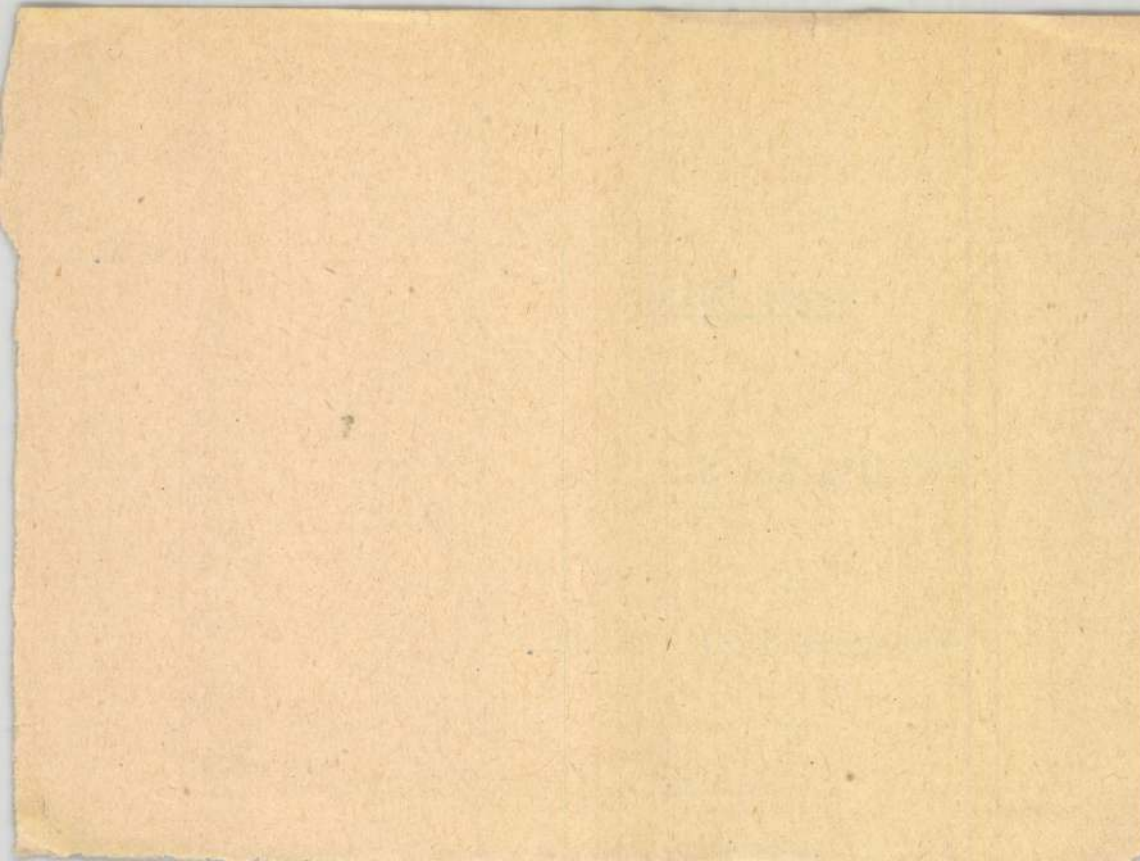
11 0000 11 0000 11

MDK.

Ónodi Béla

Kiállítási hir

Népszava 1967 juli.18.

MDK.

Onódi Béla

Kiállítási hir

Pestmegyei Hirlap 1967 juli.18.

NDK.

Onodi Béla

Kisbéri híj

Pestmegyeri Hírnap 1967. júli. 18.

MDK.

Ilosvai Varga István

Kiállítási hir

Pestmegyei Hirlap 1967 juli.18.

MDK.

Illovaai Varsa István

Kiállításai listája

Pestmegyei Hirlap 1967. júli. 18.

MDK.

Onodi Béla

Kiállítási meghívó
Szentendre 1967 júli 16.

MOK.

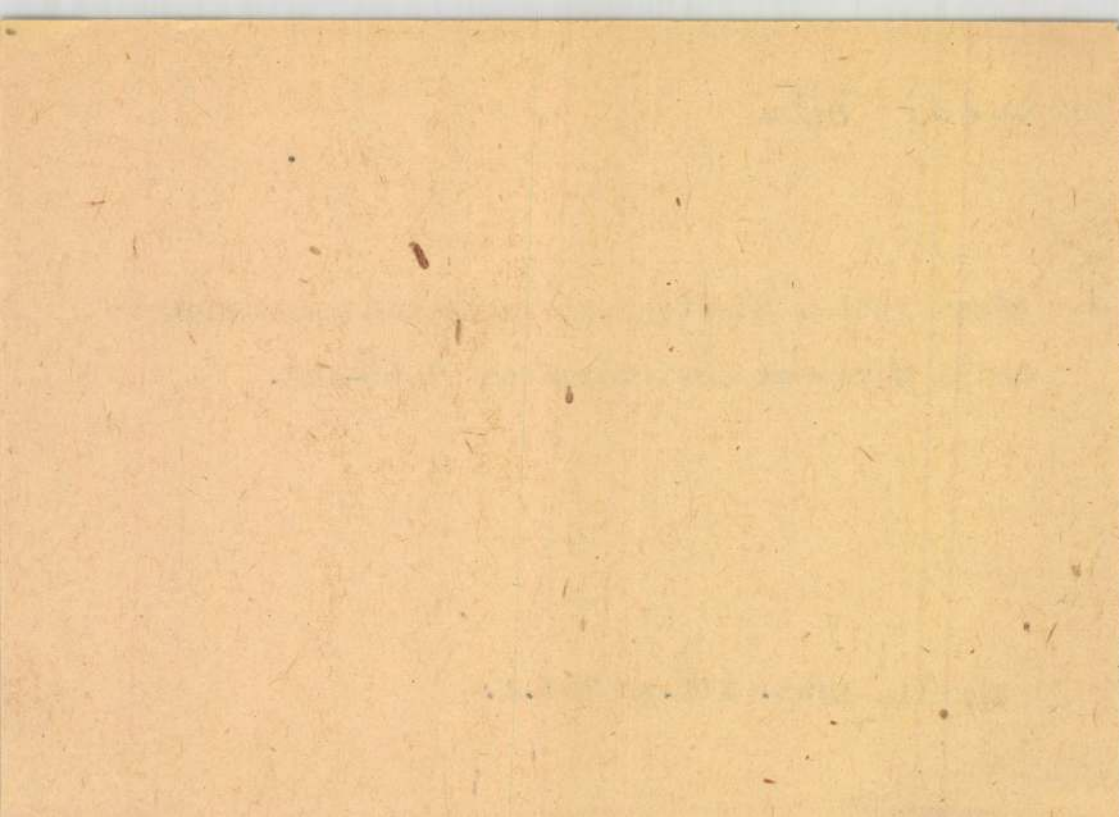
Onodi Béla

Kiállításai meghívó
Szeptember 1967 júli 16.

Óvodai Béla

Részt vett a Szentendrei Múzeumban megrendezett
helyi művészek őszi tárlatán 1965-ben.

Vigilia 1965. XII.sz 761.l.

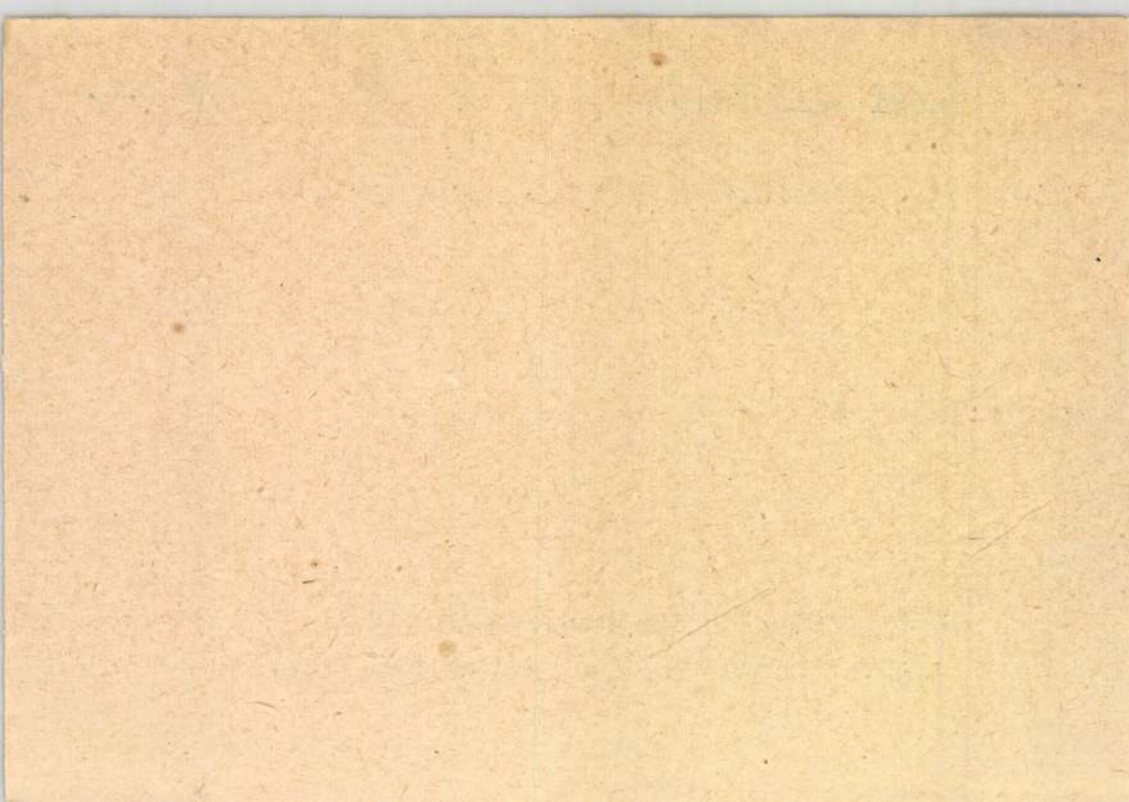

Ónódi Béla festő

M. D. K.

Művei a szentendrei Művész Egyesületben

Sz. E.: Műtárlaton az egyesületben
Fest. negye II. irlep 1963. június 12. 1.1.

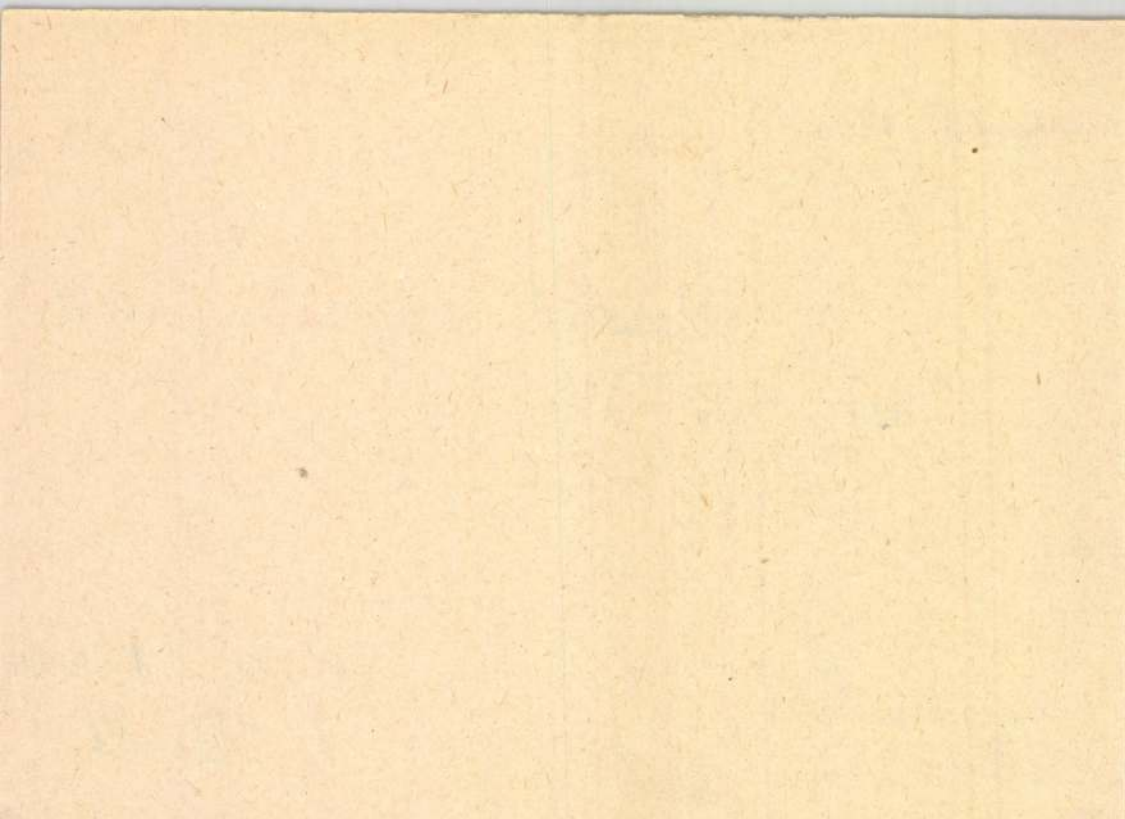

Onodi Béla

Művelődésügyek a Szatmár-
rei Örsi Tárlaton

Képzőművészet

Vigoda 1969 november
776. old

Onódy Béla festő

M.D.K.

Műve a szentendrei kiállításán

Kétfős kiállítás Szentendrén

Passaügyi Hírlap 1964. szeptember 29. 3.l.

N. D. K.

On day 21st 1880

Onódy B éla festő

M.D.K.

Pest megyében alkotó művész, az ezévi megyei kiállításán nem szerepelt

Prukner Pál: Kiállítás- szépséghibákkal

Pest megyei Hírlap 1964. november 6. 3.1.

1911

Onondaga Falls

1911
- 1911

1911

1911

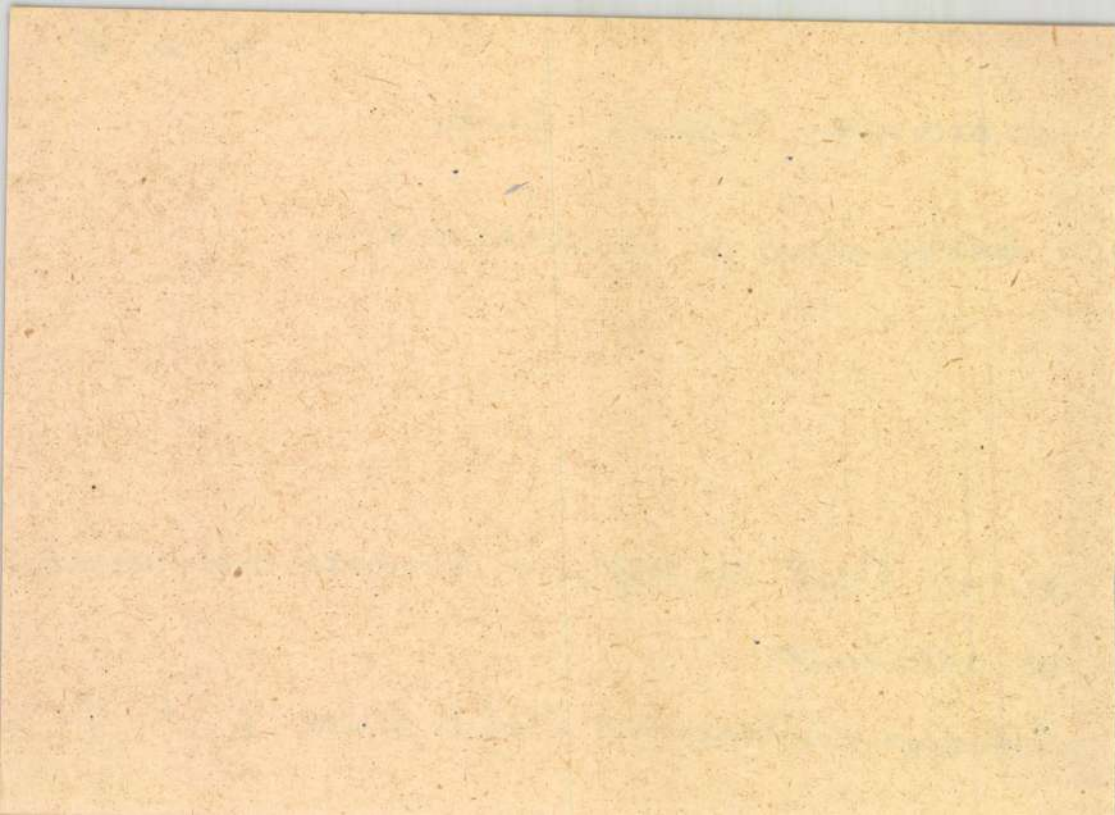
de. d. u

ÓNODY Béla festő

Részlete a kiállításán

a. m. Pest megyei Néprajzi Múzeum
kiállításán

Magyar Nemzet 1961. febr. 4. 4. l.

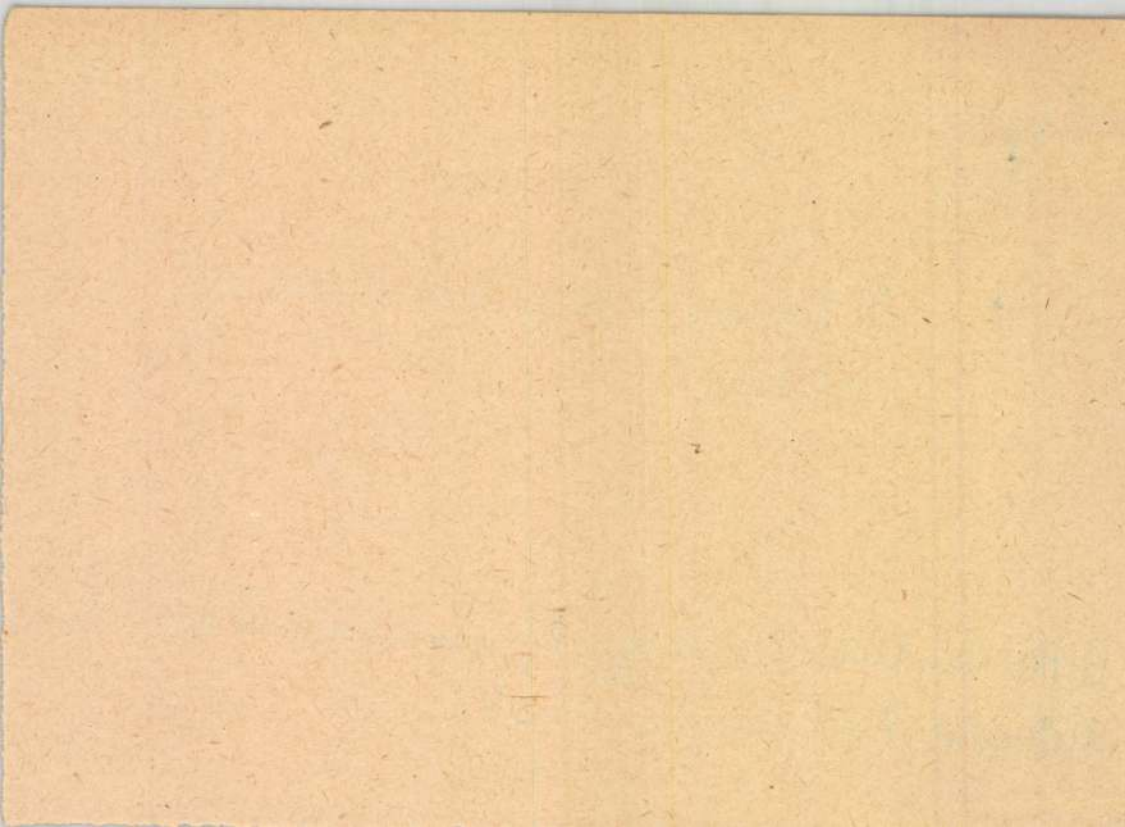

Ósády Béla
festő

M. D. K.

Az Egri és Kétfalu Levegőhálózat
váltásán.

B. Haulich Leuke: Pest megyei képről művészek VII. kiállítása.
Művészet, 1961. május. — 34 l.

Onody Béla

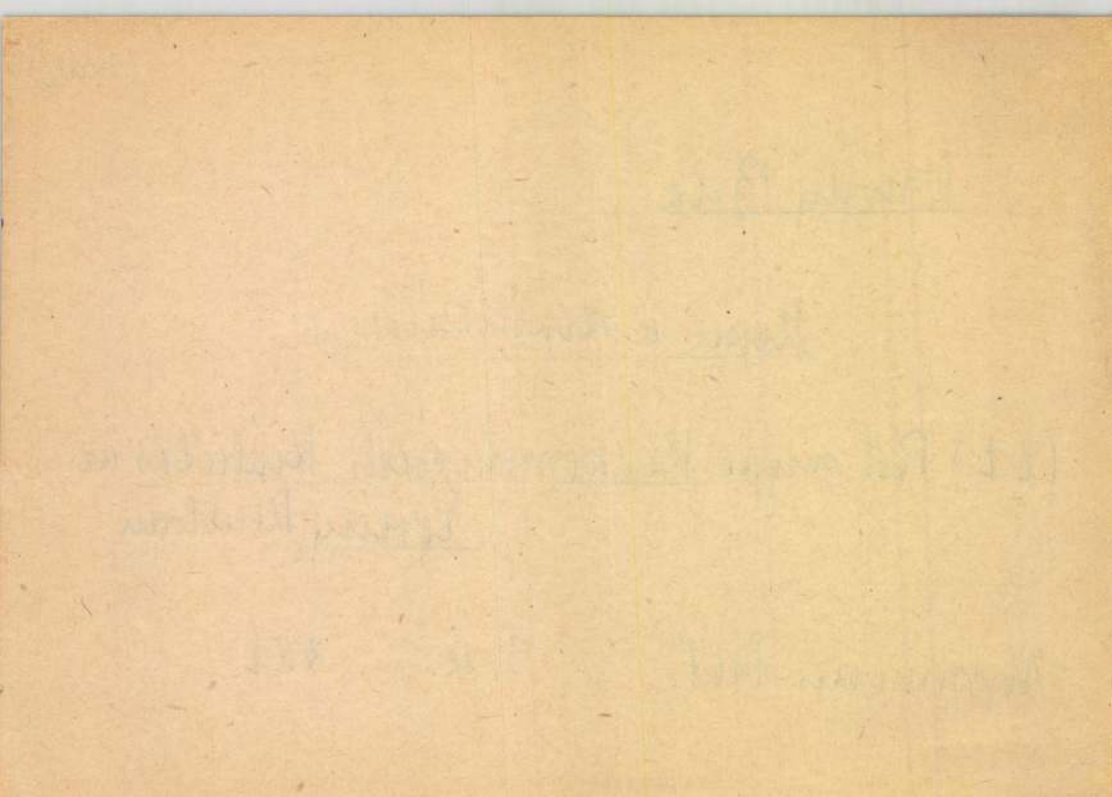
Kései a Kializáson

(b. t.) Pest megyei Kései művelési Kializás az
Egresy Klubban

Kései művelési 1961,

3. sz.

25 l.

Omódy Béla, festő

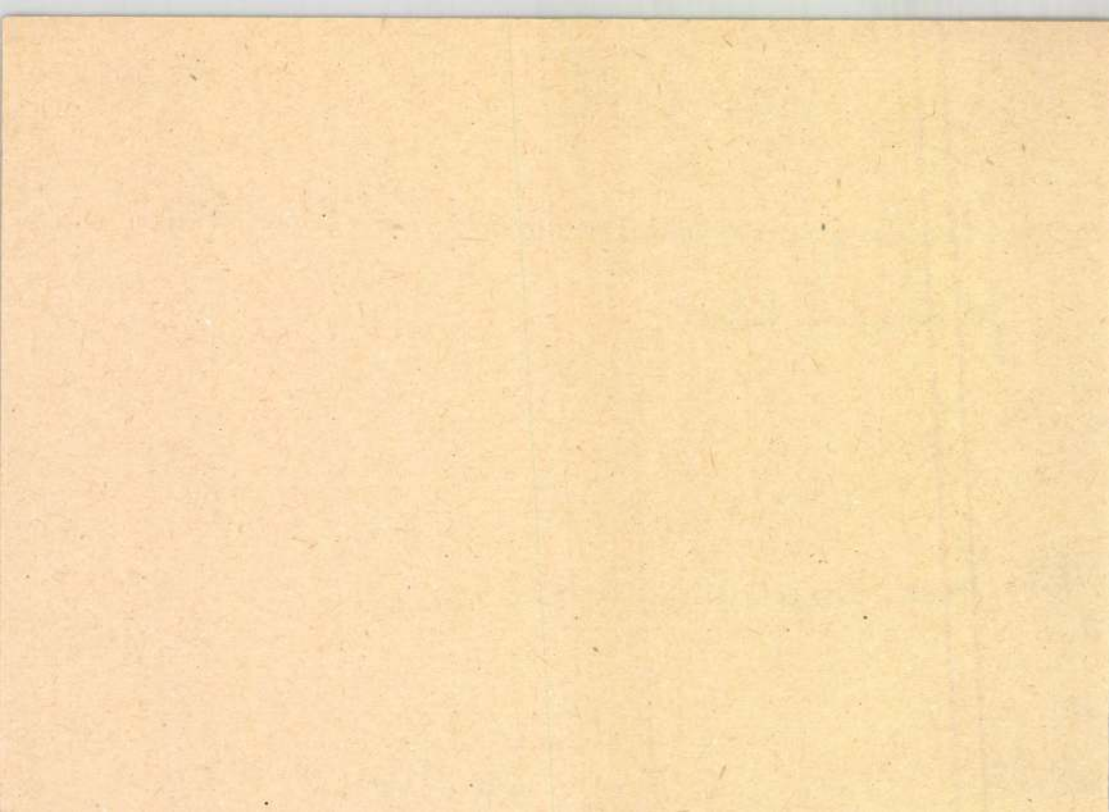
1704

A Pénteg esti képművészet kiállításán
felismerés képei.

Péter Mure: Jézusélete kiállításáról

9. l

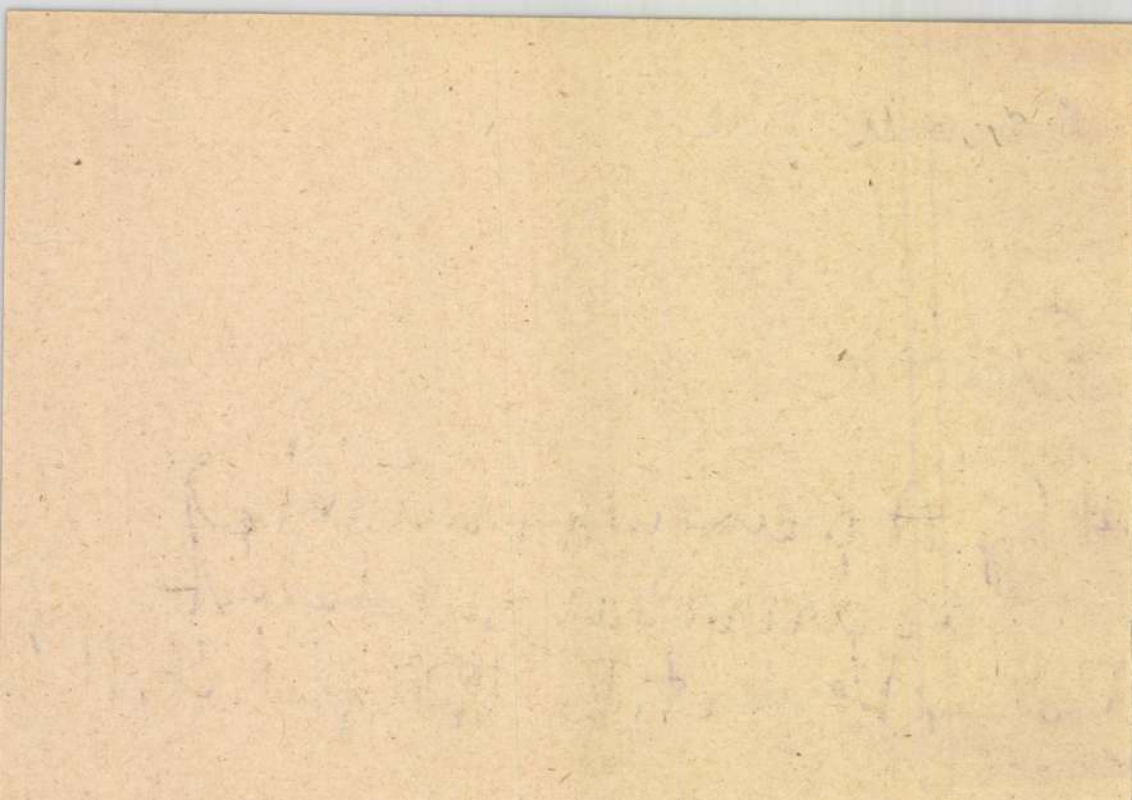
NÉPSZABADSÁG 1961. febr. 3.

Omohi Pella

Enlève

H. G. A menteségi műveinek
az állókérdéseket
Pezzer Nemzet, P. 1970 júl. 26. 11.

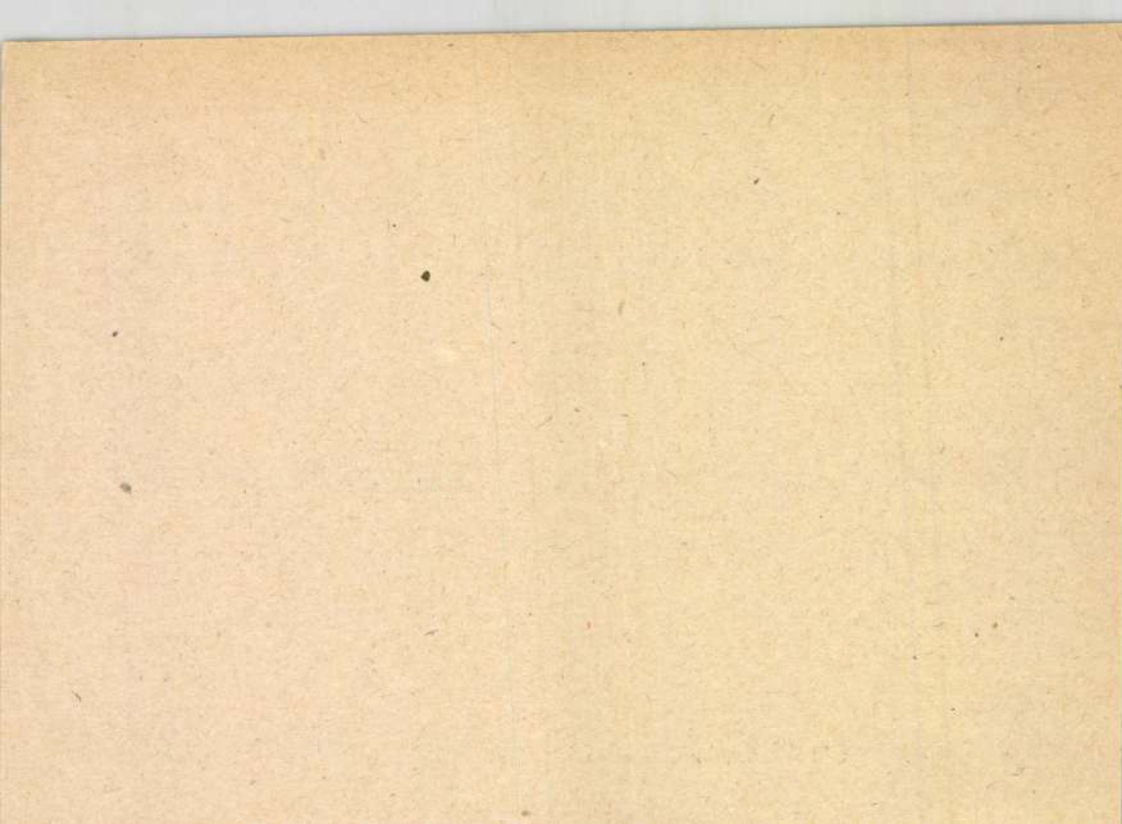

Smola Béla

Központ a. a. sz. köznevelési
területi. Törlési kérelem

4. sz. A kérelem. művel. a.
köznevelési

Központ. 1970. III. 26. Hód.

Onódy Béla festő

M.D.K.

Művei A Szentendrén élő művészek szentendrei
kiállításán

Napló

Magyar Nemzet 1964. szeptember 29. 4.1.

M. D. K.

Onđy Bala Terađ

Weslyr Kennet 1964 • September 29 • 4.1.

Weslyr Kennet 1964 • September 29 • 4.1.

Weslyr

Kennet

Kennet

Weslyr Kennet 1964 • September 29 • 4.1.

Weslyr

Weslyr Kennet 1964 • September 29 • 4.1.

Onódy Béla

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ

Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.

Telefon 188-296 188-307

PESTMEGYEI HÍRLAP

Onódy Béla kiállítása Szentendrén

A szentendrei Ferenczy Károly Múzeumban szombaton megnyílt Onódy Béla festőművész kiállítása. A neves művész egyik alapító tagja volt a Szentendrei Művésztalpnak. Legszebb alkotásait szeptember 12-ig tekinthetik meg az érdeklődők.

GAZDASÁGI ÉRTÉKELÉS

GAZDASÁGI ÉRTÉKELÉS

I. Kér. 001.

lekedési

6 Vállalat

VILÁGÍTÁSI EGYSÉGEK
jes felszereléssel el-
adó. Dűpr Gyula, Rá-
kóczi út 8. sz.

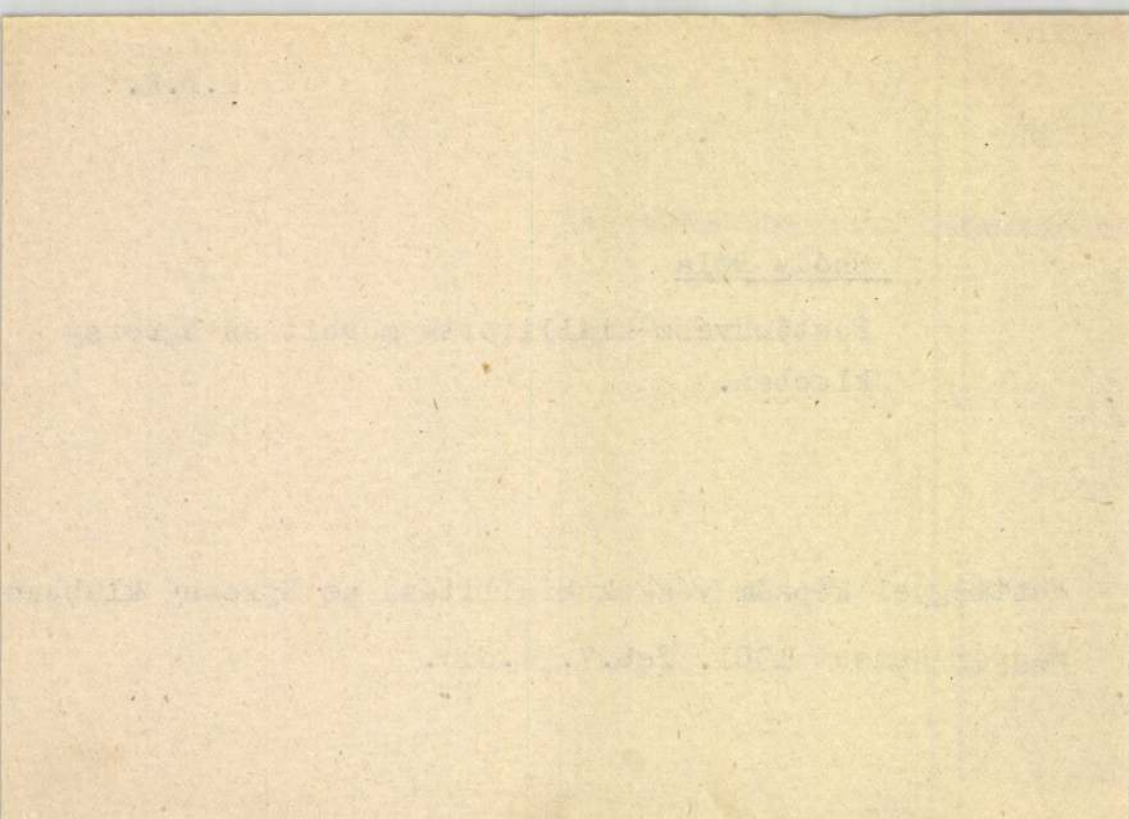
Kőműveseket, ács- és
bádógos szakmunká-
sokat, kőművesek
mellé segéd munká-

Onódy Béla

Festőművész kiállította műveit az Egressy klubban.

Pestmegyei képzőművészek kiállítása az Egressy klubban

Magyar Nemzet 1961. feb.7. 4.old.

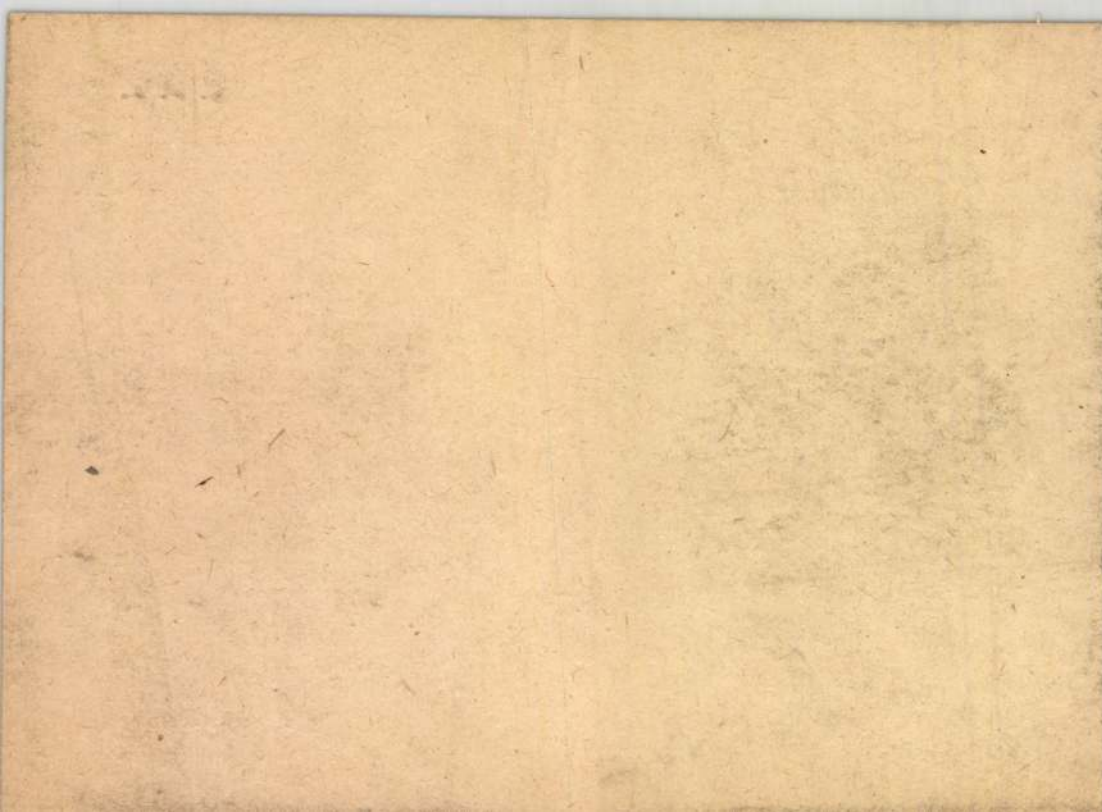
M.D.K.

Onody Béla.

Festőművész.

Szentendrei festők kiállítása Szentendrén.

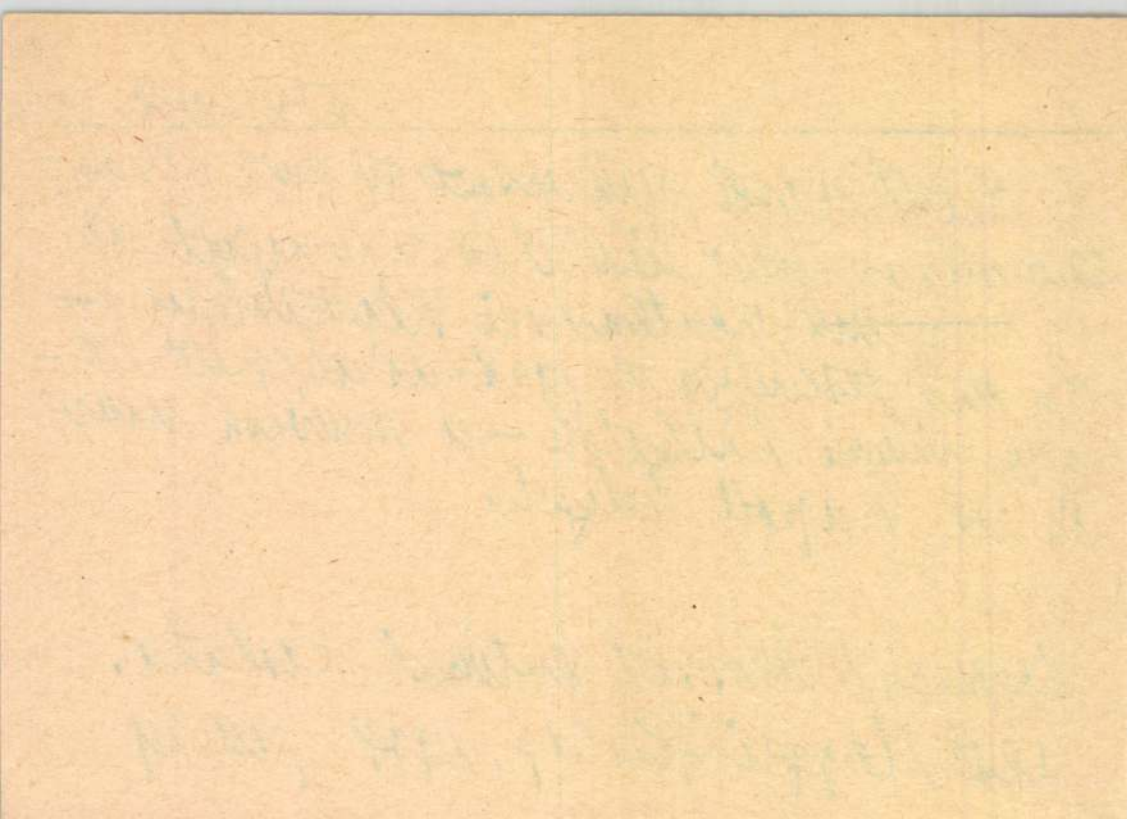
Magyar Nemzet.1961. aug.30. 4.old.

Oródy Béla, festőművész ^{1) Folyó}

a Szentendrei művészet 50 éves bemu-
tató retrospektív kiállítás megnyitóját az
új ~~Szentendrei~~ Szentendrei Képtárban. -
A első részben az 1928-as alapító tá-
gok művei láthatók - a művészi műve-
készt kapott helyet.

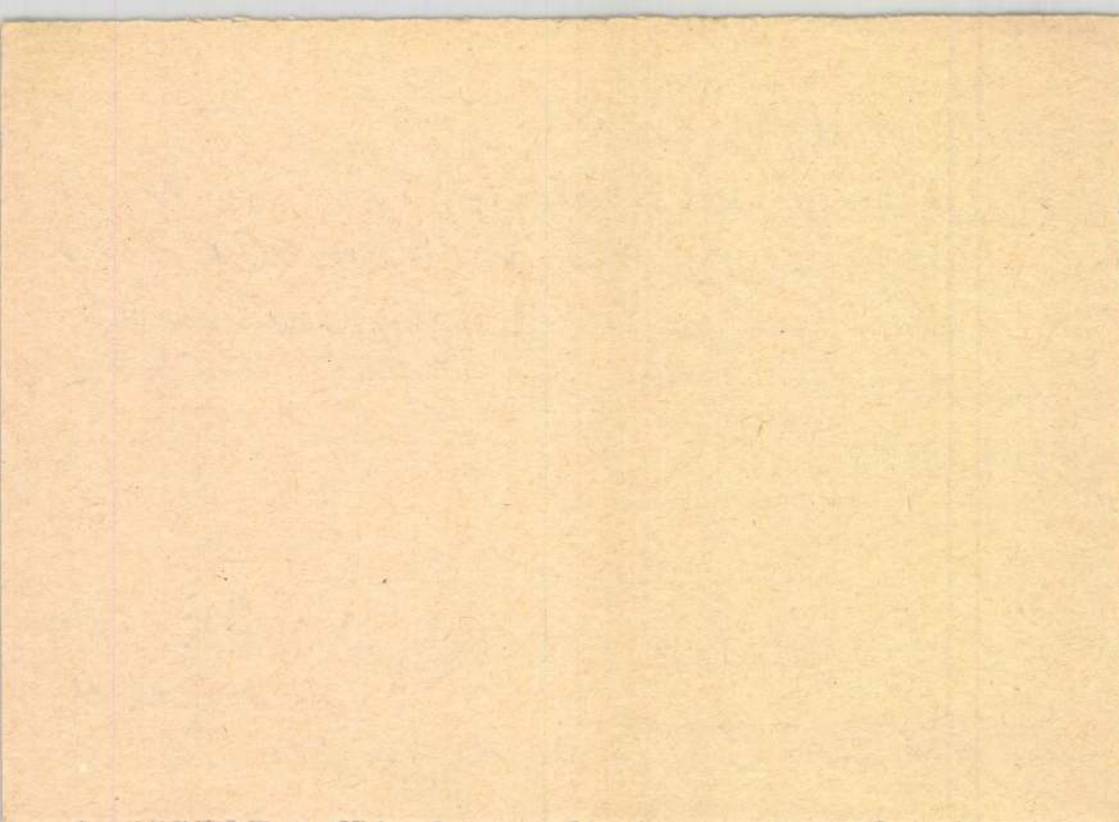
Losonci Miblos: öt kétnesed tárlata.
Pest Megyei Hírlap, 1978. jan. 29.

Örödi Béla

Örökösöknek a 4. - en nyilatko-
latásokat meggyőző képviselettel a kö-
társaság, melyen a művészi tevékenység
utcarészlet - műve is szerepelni fog.
(születés)

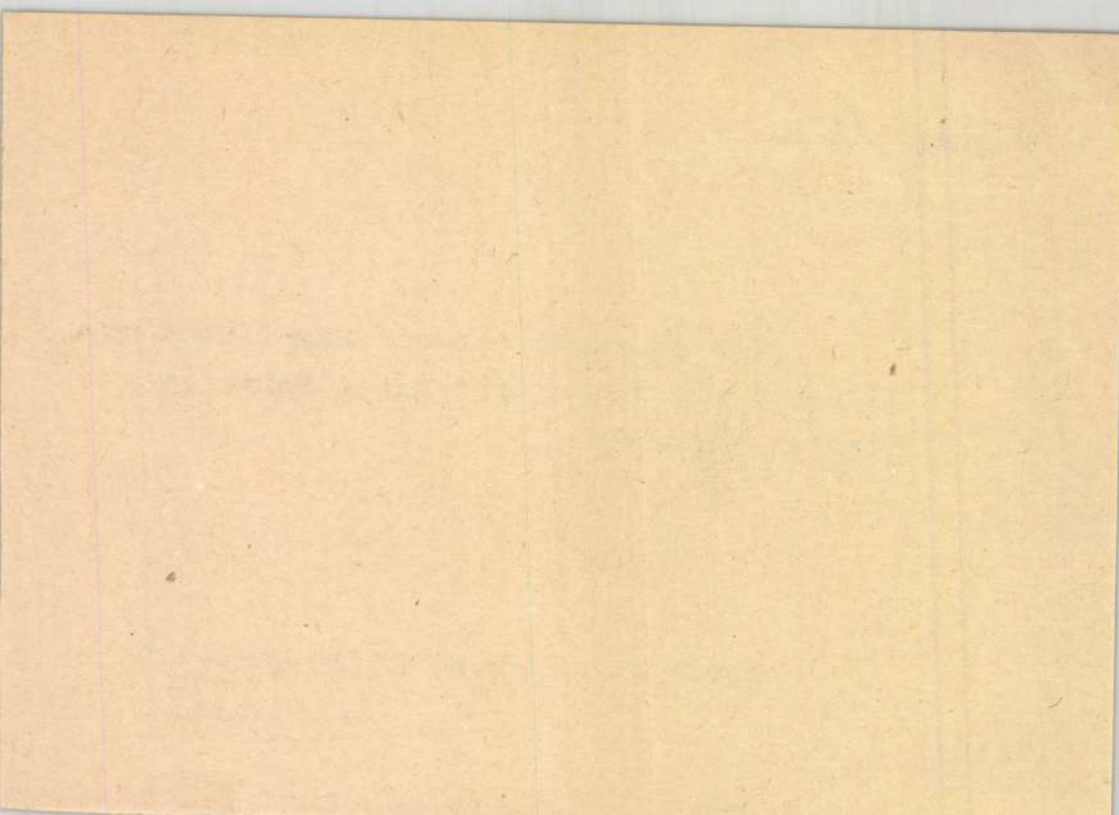
László Miklós: Test meggyőző alkatának
Örökösöknek,
Test meggyőző Hírlap, 1946. jún. 25.

Oródy Béla

Műve szerepel a szentendrei képzőmű-
vészek tárlatán a szentendrei Ferenczy
Károly Múzeumban

Pestmegyei Hírlap 1971 július 11
4.old.

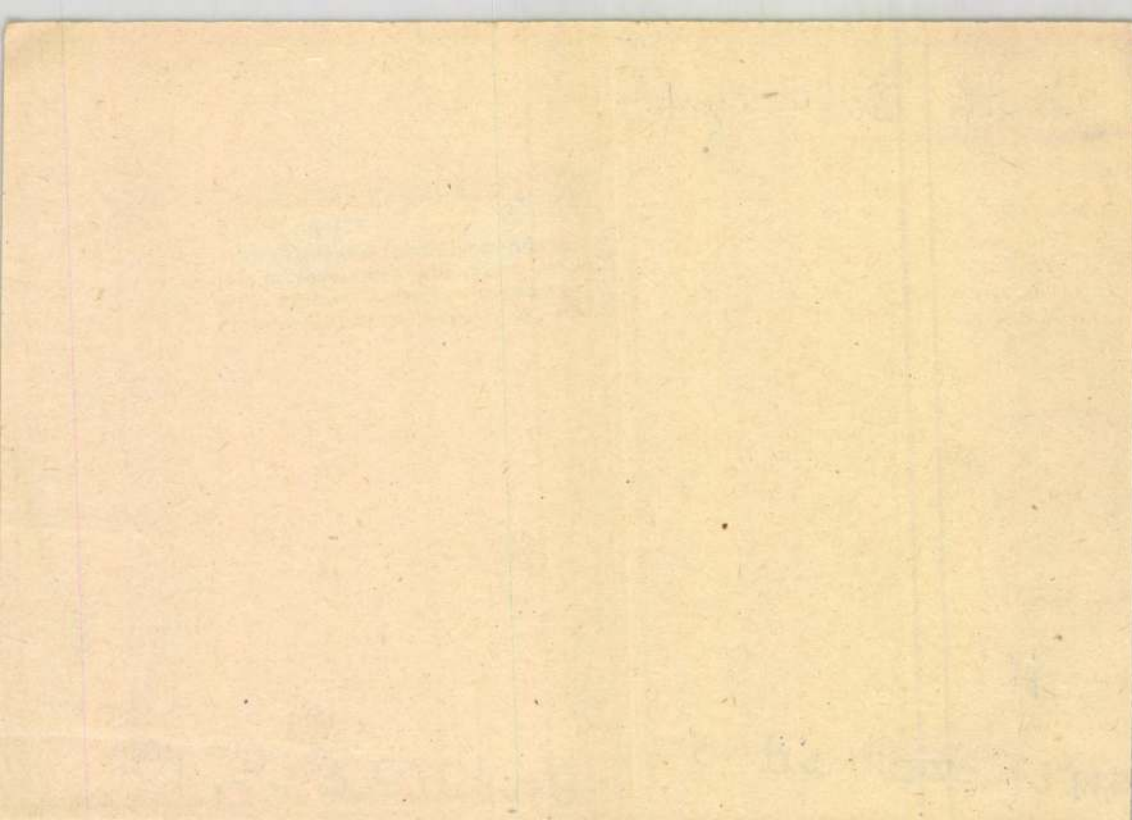
Onódi Béla, festő

A SZENTENDREI MŰVÉSZTE-
LEP galériájában kiállítás nyílt
meg Onódi Béla festőművész
munkáiból; a tárlat április vé-
géig látogatható.

8.

—: Hls

Népszabadság, Bp. 1979. ápr. 19.

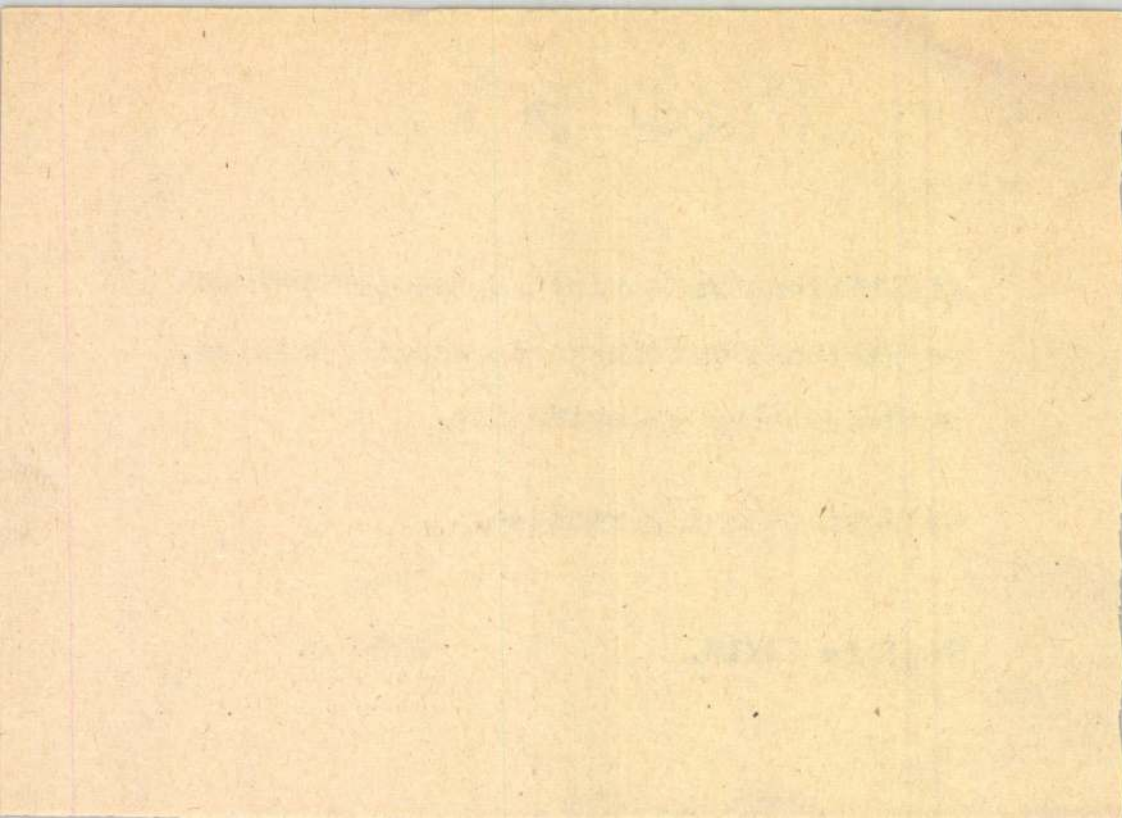
Owódi Béla

Kiállításon vett részt a szentendrei mű-
vésztelep alkotóinak rendezett tárlaton,
a művésztelep galériájában.

Dévényi Iván ismertetése.

Vigilia 74/12.

855. o.

Omódi Béla festőművész
Részlet vesztés műveiről a Breutendrei
Pest megyei Tárlaton

(címtábla l. Barcsay János festőművész
címszója alatt)
Loonci Mitalos cikkre: Pest megyei
Tárlat 1978. évi címmel
Pest megyei Hírlap 1978. X. 15.

[Faint, illegible handwriting at the top of the page, possibly a header or title.]

[Faint, illegible handwriting in the lower half of the page, possibly a body of text or a list.]

A Pest megyei Múzeumok Igazgatósága
szeretettel meghívja Önt és kedves családját

ONÓDI BÉLA

festőművész kiállításának megnyitására

Megnyitja: BIHARI JÓZSEF megyei múzeumigazgató

1985. július 5 - én, pénteken 17 órakor
a SZENTENDREI KÉPTÁRBAN (Marx tér 4.)
A kiállítás megtekinthető: augusztus 4 - ig

PMKK 165/85

Út a Szamárhegyre, 1934

Onddi Béla festő

*Megtekinthető: 1985. október 10-től november 17-ig,
hétfő kivételével naponta 10-18 óráig,
Cím: Budapest, XIII. Rak László u. 95.*

*A Magyar Népköztársaság Művészeti Alapja
meghívja Önt és kedves családját
1985. október 10-én 17 órára a Duna Galériába*

ONÓDI BÉLA
festőművész

kiállításának megnyitására

Megnyitja: BALÁZS GÉZÁNE
Pest megyei Tanács elnökhelyettese

GENERALART DNy

Onódi Béla

ONODI BELA festőművész munkáit bemutató kiállítást nyitottak meg szerdán Debrecenben, az Agrártudományi Egyetem aulájában. A Szentendrén élő és alkotó festőművésznak több mint hetven festményét, köztük számos portréját és csendéletét, valamint néhány képvázlatát tekinthetik meg az érdeklődők március 4-ig.

MagyarHirlap 1981/3/5/8

1861

1861

Onódi Béla, festőművész

IDŐSZAKI KIÁLLÍTÁSOK

Művészek az üzemekben c. kiállítás (C.ép. II.em.)

Onódi Béla festőművész kiállítása (C.ép. fszt.)

Medgyessy Ferenc szobrászművész emlékkiállítása (C.ép. fszt.)

nyílik: 13-án

a Magyar Nemzeti Galéria Programja,

1981. január hó.

WILSON

Science Department

20

A copy of the book is being sent to you

Yours truly,

W. Wilson

Director

Department of Science

University of California, Berkeley

1914

Onódi Béla, festő-grafikusművés
Hosszaki kiállítások:

IDŐSZAKI KIÁLLÍTÁSOK

Medgyessy Ferenc szobrászművész emlékkiállítása (C. ép. fszt.)

Nyolcak és aktivisták (C. ép. fszt.) nyílik: február 5-én.

Szlovén festészet a romantikától az impresszionizmusig

(Ljubljana Nemzeti Galéria kiállítása) (C. ép. II. em.)

nyílik: február 26.

Onódi Béla festőművész kiállítása (B. ép. III. em.)

Barokk tervek és vázlatok (C. ép. III. em.) nyílik: február 17.

A Magyar Nemzeti Galéria programja, 1981. február.

LAHJAPÄÄ KÖRUSMÄIZSIKA

... Naiminen Galtin ...

- 1. Vaini Kiertä
- 2. Vaini Kiertä

...

...

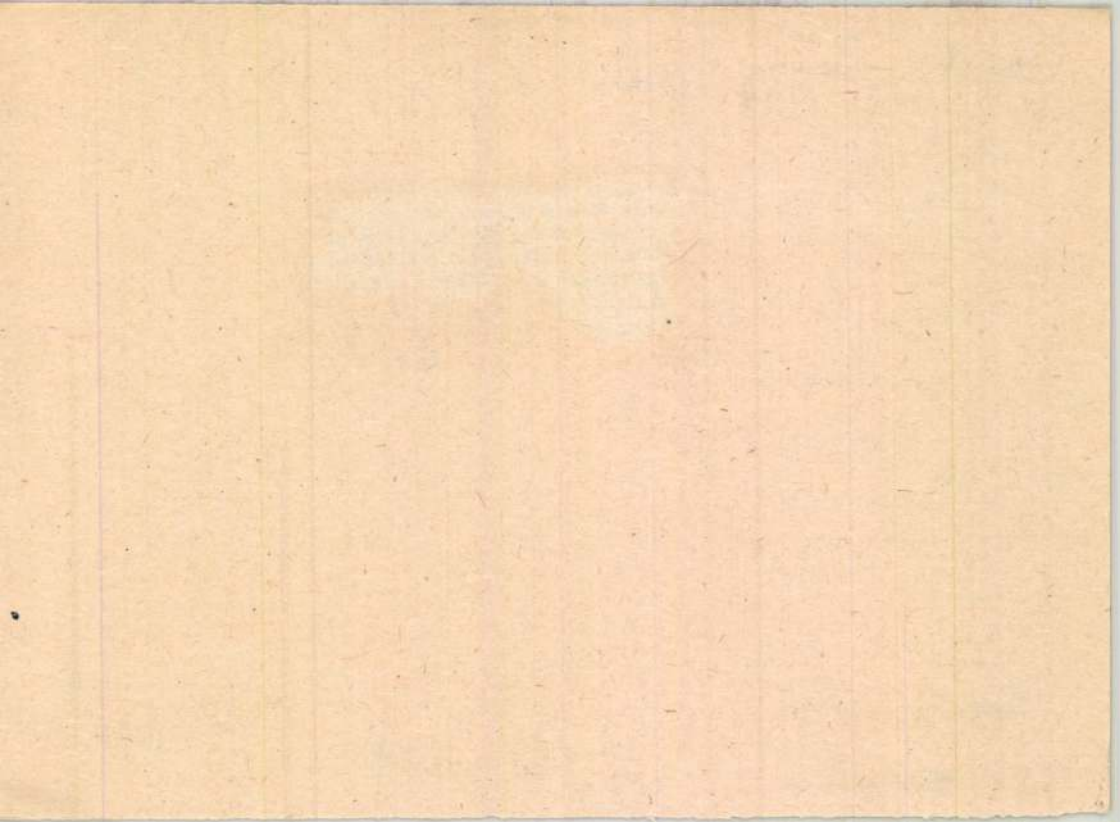
Onódi Béla, festő

ONÓDI BÉLA festőművész kiállítására nyílt meg csütörtökön a Nemzeti Galériában. A századunkkal egyidős mester egyik alapítója a szentendrei művésztelepnek, ezúttal száz festményét mutatja be.

-Ker

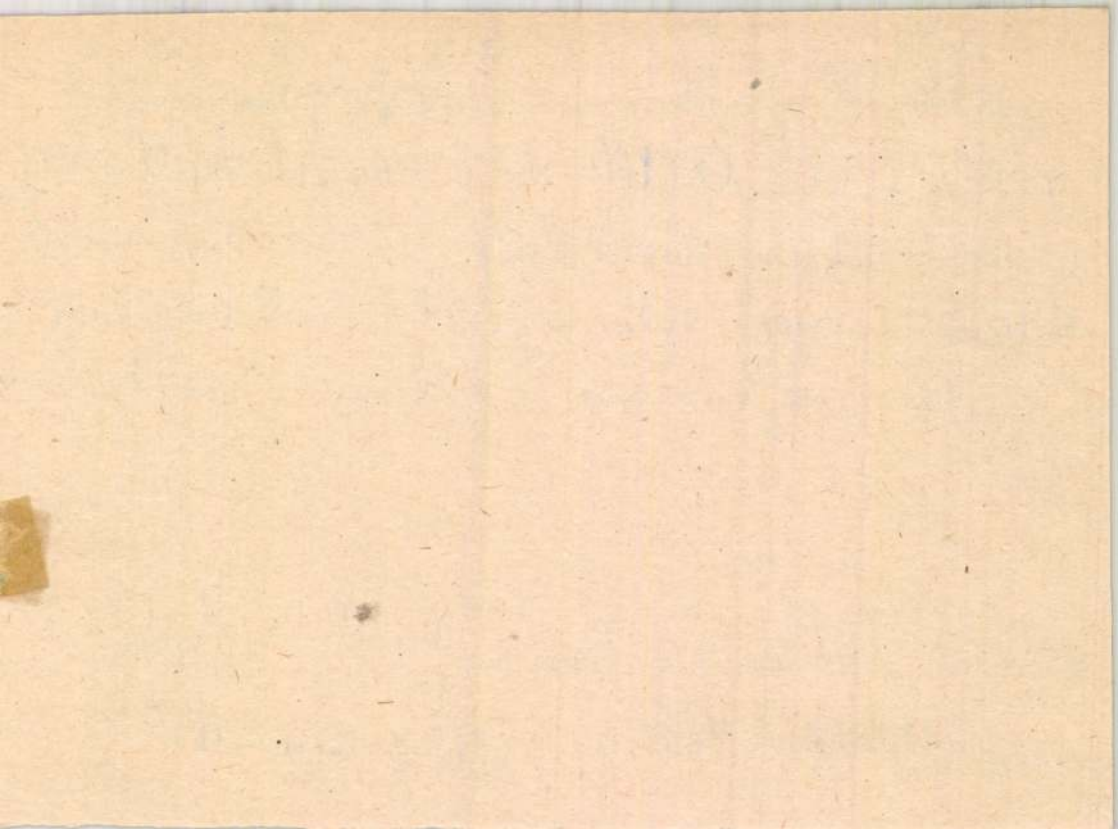
Nem szabadság, Bp. 1980. dec. 19.

8.

Önödý BÉLA, festő-és grafikusművész
ötven évvel ezelőtt, 1929-ben alakított meg
a Szentendrei művésztalálót. A művészek is az
alapító tagok között voltak. — Nemrég volt
a művészek gyűjtéményes kiállítására, Szentend-
rén.

Losonci Miklós: Szentendre festői világa.
Test Megyei Hírlap, 1979. jún. 10.

Út a Szamárhegyre, 1934

A Pest megyei Múzeumok Igazgatósága
szeretettel meghívja Önt és kedves családját

ONÓDI BÉLA

festőművész kiállításának megnyitására

Megnyitja: BIHARI JÓZSEF megyei múzeumigazgató

1985. július 5 - én, pénteken 17 órakor
a SZENTENDREI KÉPTÁRBAN (Marx tér 4.)
A kiállítás megtekinthető: augusztus 4 - ig

PMKK 165/85

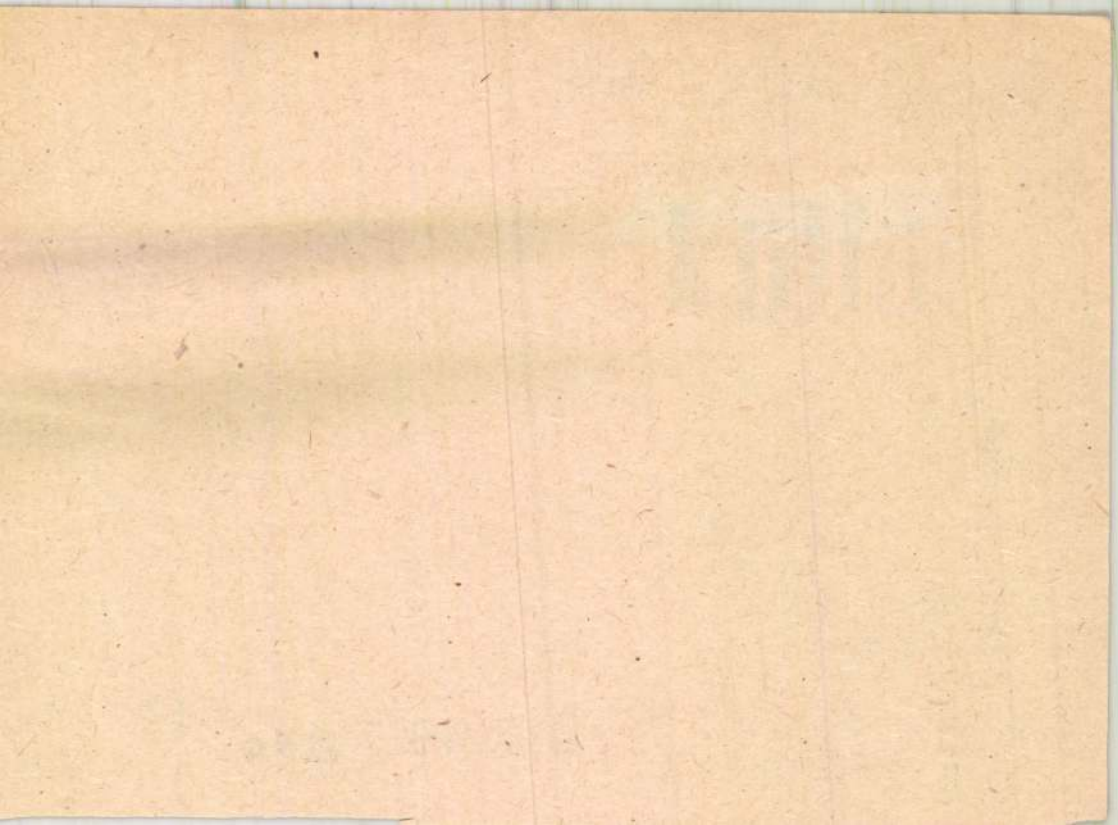
Ónodi Béla, festő

● TÁRLAT. Ónodi Béla
festőművész alkotásaiból
nyílik kiállítás ma délután,
a Magyar Nemzeti Galériában.

- 0 Tárlat

Este 8 óráig, 8. 1980 dec. 18.

12

~~omiti~~ Omidi Bele ferli

GENERALART DNy

DUNA GALERIA

*A Magyar Népköztársaság Művészeti Alapja
meghívja Önt és kedves családját
1985. október 10-én 17 órára a Duna Galériába*

*ONÓDI BÉLA
festőművész*

kiállításának megnyitására

*Megnyitja: BALÁZS GÉZÁNÉ
Pest megyei Tanács elnökhelyettese*

*Megtekinthető: 1985. október 10-től november 17-ig,
hétfő kivételével naponta 10-18 óráig
Cím: Budapest, XIII. Rajk László u. 95.*

Ónódi Béla, festőművész

A MAGYAR NEMZETI GALÉRIA

PROGRAMJA

1980.

DECEMBER

KIÁLLÍTÁSOK

Nyitva: keddtől vasárnapig 10-18 óráig
24-én szerdán 15 óráig nyitva
25-én csütörtökön zárva
26-án pénteken nyitva
27-én szombaton nyitva
28-án vasárnap zárva
29-én hétfőn zárva
31-én szerdán 15 óráig nyitva

ÁLLANDÓ KIÁLLÍTÁSOK

Középkori kőtár (D. ép. fszt.)
Gótikus faszobrok és táblaképek a XIV. és XV. században (D. ép. fszt.)
Későreneszánsz és barokk művészet 1550-1800-ig (D. ép. I. em.)
XIX. századi magyar festészet (C. ép. I. em.)
Munkácsy Mihály és Paál László művészete (B. ép. I. em.)
XIX. századi magyar szobrászat (C. ép. I. em.)
Nagybányai festészet (C. ép. II. em.)
Magyar éremművészet és kisplasztika (C. ép. III. em.)

IDŐSZAKI KIÁLLÍTÁSOK

Múzsák kertje közelről - műtárgyvédelmi kiállítás (C. ép. fszt.)
✓ Jakuba János festőművész emlékkiállítása (C. ép. fszt.)
zárul: dec. 14-én
Művészek az üzemekben c. kiállítás (C. ép. II. em.)
nyílik: dec. 11-én
Ónódi Béla festőművész kiállítása (C. ép. fszt.)
nyílik: dec. 18-án
Új szerzemények a kortárs grafikai gyűjteményből (C. ép. III. em.)
✓ Halápy János festőművész emlékkiállítása (C. ép. III. em.)

A HÓNAP MŰTÁRGYA

✓ Szőnyi István: A fuvaros

TÁRLATVEZETÉSEK

minden vasárnap 9,30 és 10,30 órai kezdettel

- 7 "A múzsák kertje közelről"
Tájképfestészet a XIX. században
✓ Vezető: Ádám András
- 14 ✓ Munkácsy Mihály és Paál László művészete
Plein-air természetszemlélet a magyar festészetben
✓ Vezető: Aszalós Endre
- 21 ✓ Középkori művészet Magyarországon
✓ Munkácsy Mihály és Paál László festményei
✓ Vezető: Bakó Zsuzsa
- 27 Nagybányai festészet
Klasszicizmus és romantika a XIX. századi magyar
művészetben
✓ Vezető: Benedek Katalin

Részvételi díj belépőjeggyel együtt: 6.- Ft

TÁRLATVEZETÉS KÉRHETŐ

minden nyitvatartási napon 10-17 óráig, a kért időpont előtt legalább 3 nappal a 160-100/560 telefonszámon.
Felnőtt és iskolai csoportok részére a magyar nyelvű tárlatvezetés ingyenes.
Egyéni és idegennyelvű tárlatvezetés 50.- Ft.

ELŐADÁSOK

a Magyar Nemzeti Galéria előadótermében (B. ép. fszt.)

KÉPZŐMŰVÉSZETI SZABADEGYETEM

a TIT József Attila Szabadegyetem előadássorozata csütörtöki napokon 17,30-kor

4 GÓTIKUS FESTÉSZET ÉS SZOBRÁSZAT A KÖZÉPKORI MAGYARORSZÁGON

Táblaképfestészetünk a XIV. és XV. században
Előadó: dr. Török Gyöngyi művészettörténész

Jegyek a helyszínen 10.- Ft-ért kaphatók.

ELŐADÁSSOROZAT FIATALOKNAK

ANTIK MÍTOSZOK

A Magyar Nemzeti Galéria Baráti Körének ifjúsági előadássorozata szerdai napokon 17,30-kor (B. ép. fszt. előadóterem)

II. MÍTOSZELEMZÉSEK

- 10 A mítosz-elemzés új útjai
Strukturalizmus, fenomenológia
- 17 Hogyan szabályozzák életünket napjaink mítoszai?
Előadók: Nagy Árpád Miklós és Fábíán Zoltán

Jegyek a helyszínen 8.- Ft-ért kaphatók.
Baráti kör tagok számára a belépés ingyenes.

A MAGYAR NEMZETI GALÉRIA KLUBJA

Művészeti foglalkozások, vizuális játékok minden kedden 17,30-kor,
a Magyar Nemzeti Galéria előadótermében (B. ép. fszt.)
A foglalkozásokat Csáji Attila festőművész vezeti.
A klub 16 órától tart nyitva.

- 2 Képek a nagyságrendek világából. Strukturák a mikroszkopikustól az emberi-geológiai-kozmosz méretekig.
Dr. Téll Tamás dia- és fotógyűjteményének bemutatója
- 9 ✓ Várnai László fénygrafikái
- 16 "A kibernetikus gép mint a művész elképzeléseinek eszköze"
Beszélgetés Molnár V. József festőművésszel
- 23 A városképet alakító berendezések és a szabadterei művészetek kölcsönhatása
Vendégünk: dr. Vidolovits László építész

A MNG BARÁTI KÖRÉNEK ÖSSZEJÖVETELE

1 hétfőn 18 órakor
(B.ép. fszt. előadóterem)

Meghívott vendégünk:

SÁNDOR GYÖRGY "Hintópor" c. műsorát
adja elő.

Kizárólag Baráti Köri tagok részére!

BARÁTI KÖRI tagsággal kapcsolatos felvilágosítás a Közművelődési Osztályon telefonon: (160-030/202) vagy írásban.

FILMVETÍTÉSEK

Minden szombaton 15 órai kezdettel (B.ép. fszt. előadóterem)

13 Műemlékek, műemlékvédelem

100 év (film a magyar műemlékvédelemről)
Kibontott ablak (épületfeltárások, rekonstrukció)
Újjászületés (siklósi, visegrádi feltárások)
A városról (Sopron)

20 A "Múzsák kertje közelről" című kiállítás alkalmából
válogatás a budapesti múzeumok film- és
hangosdiatárából.

HANGVERSENYEK

SZOMBAT DÉLUTÁNI KAMARAZENE

a D.épület I. emeleti barokk kiállítóteremben.

A hangversenyek délután 4 órakor kezdődnek.

20 A Wilanow vonósnégyes hangversenye

Műsoron: Mozart: B-dur vonósnégyes K.458.

Crumb: Vonósnégyes "Sötét angyalok"

Jegyek válthatók a hangverseny előtt 4 nappal (szerdától)
a C. épület földszintjén.

HANGVERSENYEK DÉLIDŐBEN

minden második kedden 12,50-kor

9 A Magyar Rádió és Televízió szimfónikus
zenekarának hangversenye

Vezényel: Medveczky Ádám

Közreműködik: Drahos Béla - fuvola

Műsoron: Bach: h-moll szvit

Schubert: III. szimfónia

23 A Budapesti Filharmóniai Társaság zenekarának
hangversenye.

Vezényel: Kórodi András

Közreműködik: Lubik Hédi - hárfa

Pongrácz Péter - oboa

Kovács Béla - klarinét

Zempléni Tamás - kürt

Fülemile Tibor - fagott

Műsoron: Dittersdorf: Hárfaverseny

Mozart: Simfonia concertante

K.297

VASÁRNAPI KÓRUSMUZSIKA

a Magyar Nemzeti Galéria kupolatermében minden vasárnap

11 órakor

7 Labor MIM Balassi Bálint Vegyeskar, Esztergom
Vezényel: Szabó Tibor

14 Kodály Emlékhangverseny:
Monteverdi Kamarakórus
Vezényel: Kollár Éva

Pesterzsébeti Csili Kamarakórus

Vezényel: P.Zakariás Anikó

21 Közalkalmazottak Szakszervezete és a
Könnnyűipari Minisztérium Bartók Béla Kórusa
Vezényel: Nógrádi László

26 Magyar Zenetörténeti Együttes
Vezényel: dr.Nyúl István

MÚZEUMI ÓRÁK

ÁLTALÁNOS ISKOLÁSOKNAK

Az iskoláknak küldött óraajánlások szerint előzetes megbeszélés
alapján. Általános iskolai csoportok a tervezett foglalkozás előtt
legalább két héttel díjtalanul igényelhetnek külön autóbust.

Telefon: 160-170, 160-100/202 mellék.

Onndal Bdeia fort

PMKK 165/85

ONÓDY BÉLA

6 66t66 6666766

ONÓDY BÉLA KIÁLLÍTÁSA

A Magyar Nemzeti Galériában nyílt meg Onódy Béla festőművész kiállítása. A századunkkal egyidős mester fél évszázada él és alkot Szentendrén. Képünkön a művész és felesége a Feleségem című kép előtt.

43.

1876

Ónody Béla

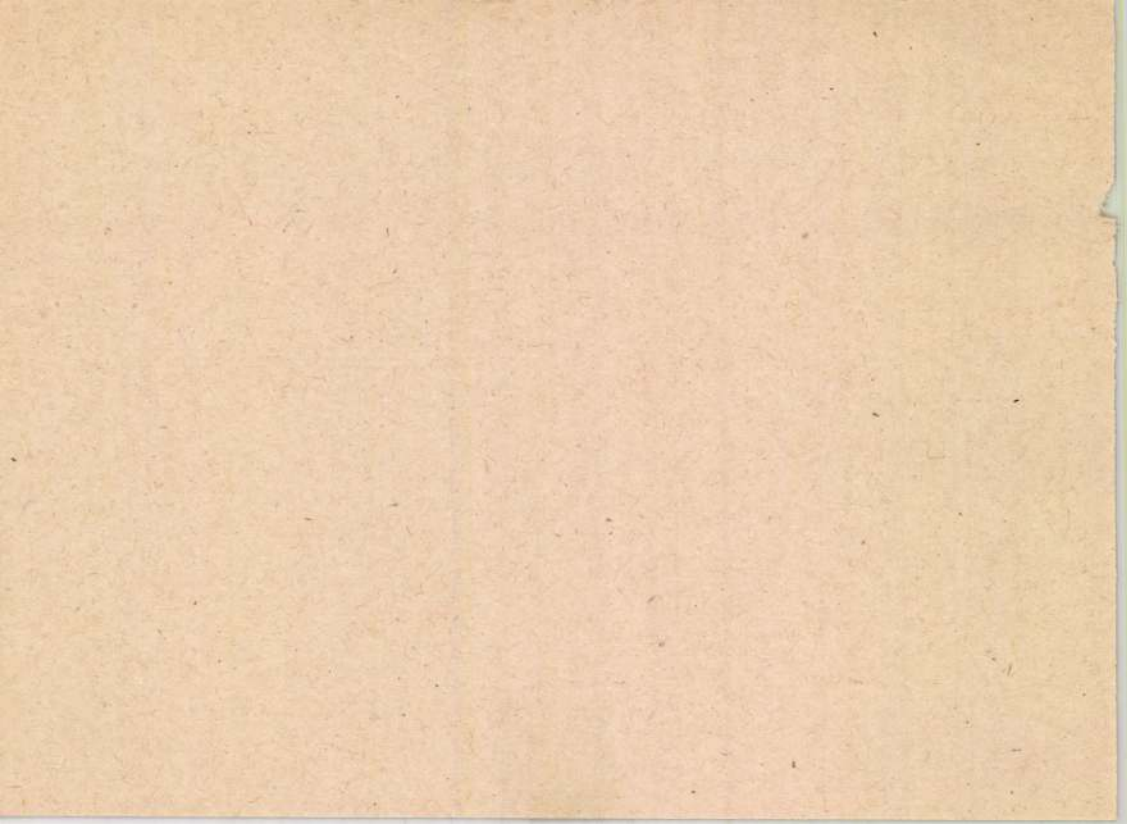
Szerenget a ~~Szent~~ Szentandrei pestői jubileumi kiállítására

V. U. 1939 X. 13.

Ónody Béla

Szerkesztő a nemzetközi festők szövetségének

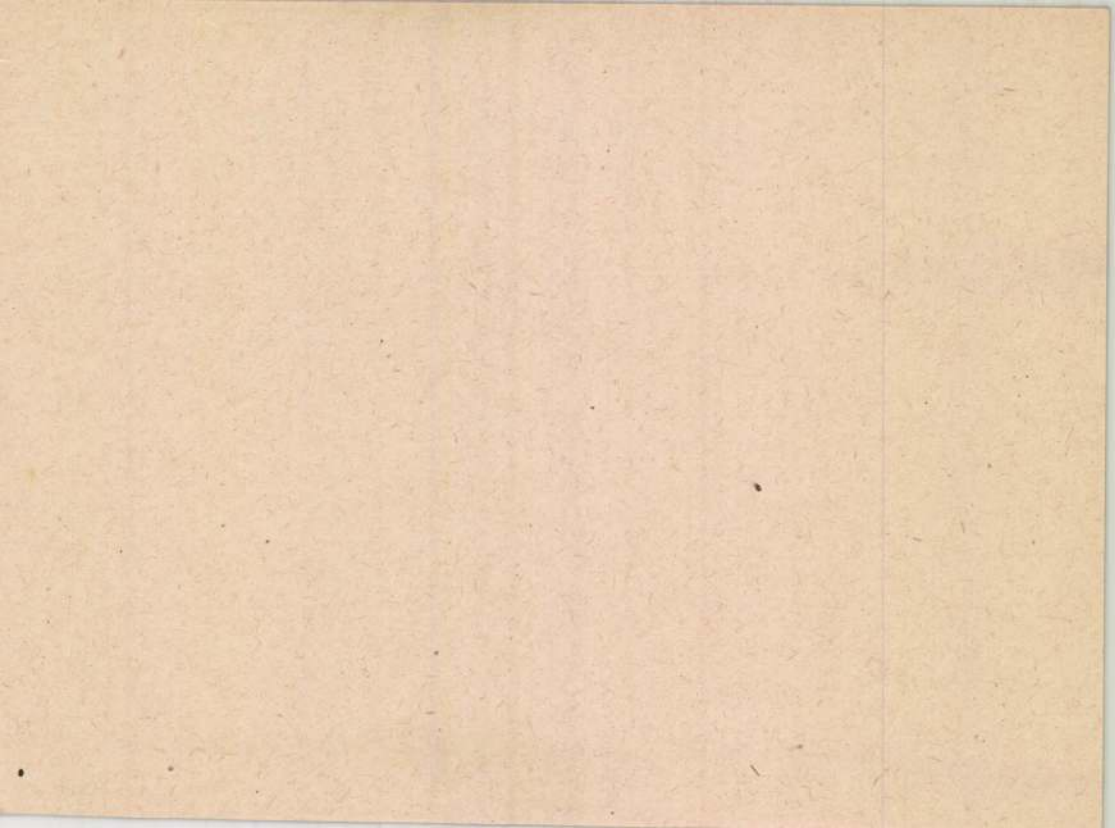
N. U. 1959. X. 15.

Onódy Béla

Szemelt a nemzetközi pestői jubileumi kiállításra

Est. 1939. X. 14.

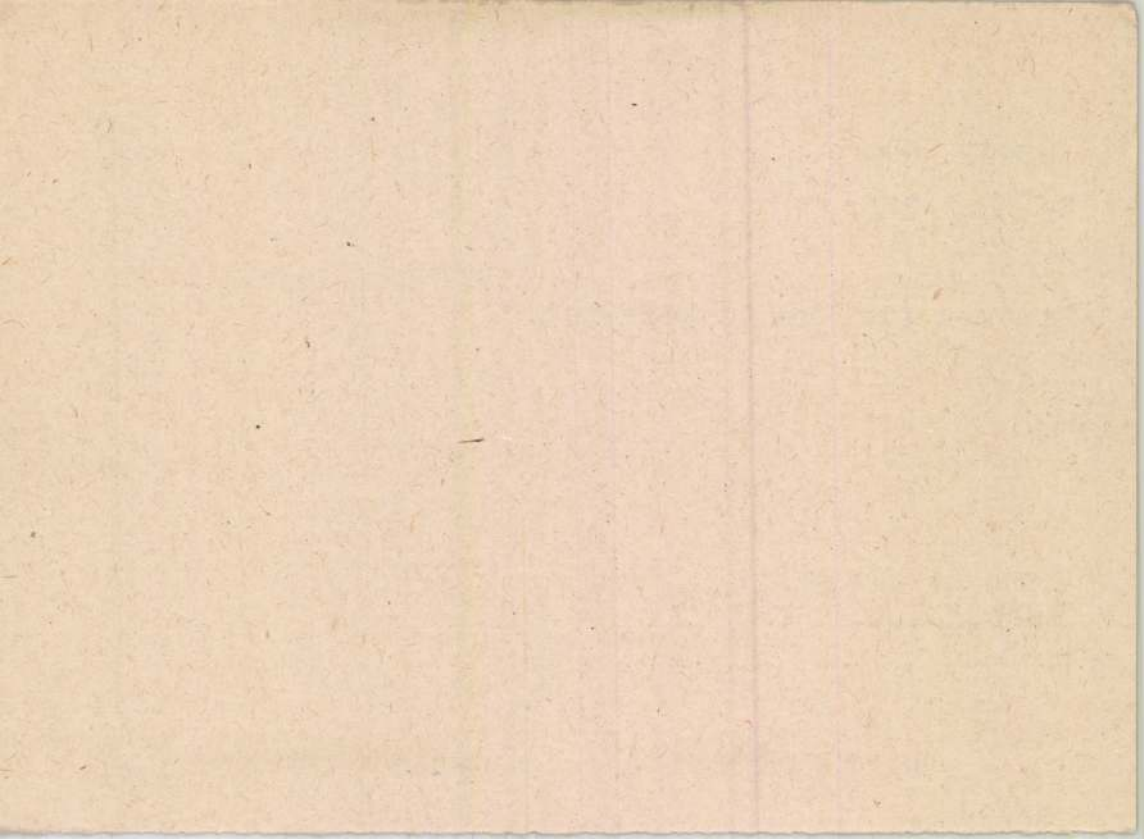

Ónody Béla

festőművész

Kéпкиállitás - Szentendrén - képeivel szerepel.
Finoman lírikus tájképekkel.

Nemzeti Ujság
1935. XII. 6.

Onodi Béla.

A kétkendős. Művészkégy alapító tagja.
Közepes a nemzetközi festészet
C) kiállításai. Szekendrés el

Vigler, 1959, VIII. m. 50. old

Onódi Béla

festő

MDK

Kállitása a szentendrei Ferencz Károly
muzeumban.

Tanárával , Réti Istvánnal, jött ~~Sz~~
Szentendrére. Néhány éves külföldi tartozkodás
kivételével itt él és alkot.

"Patakkrészlet" repr.

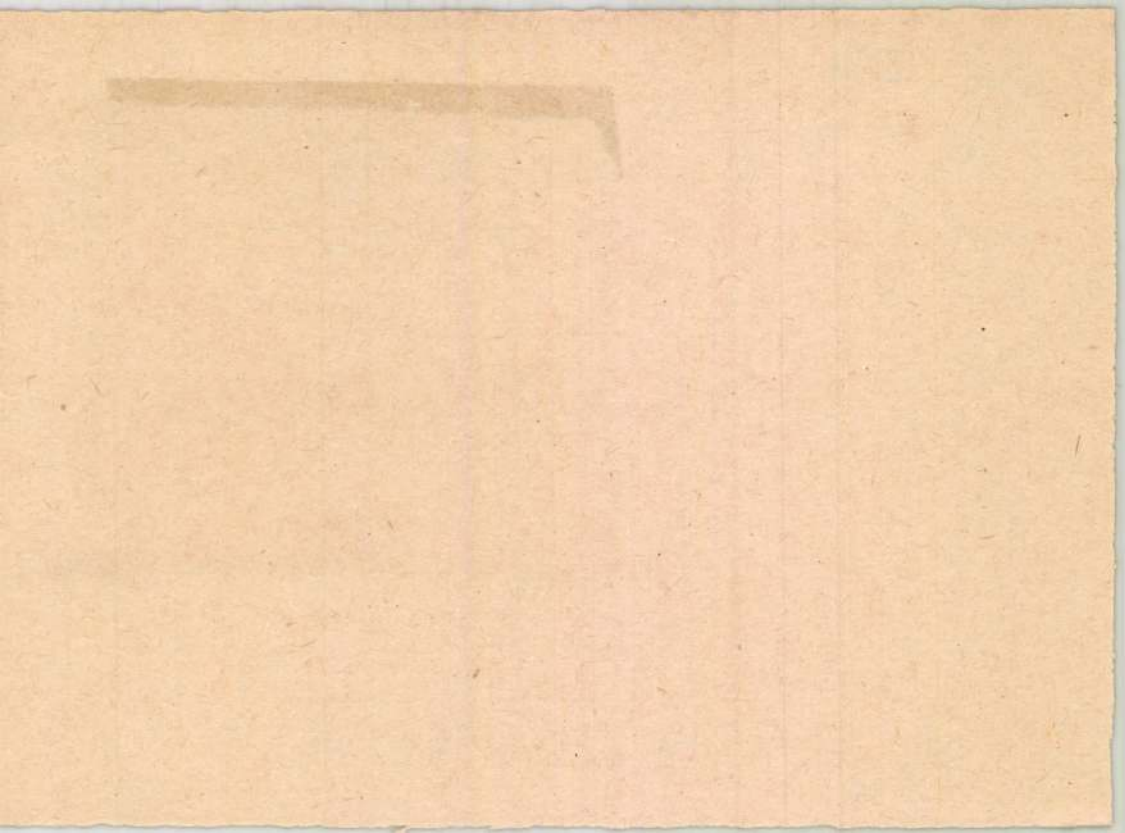
K. ~~Gy.~~ Gy. : Onódi Béla kiállitása.

Müterem 1958 I. évf.12. sz. 40.o.

Ónódi Béla

Ónódi Béla festőművész ki-
állításja július 5-én, délután 5
órákor nyílik meg a Szentend-
rei Képtárban.

Magyar Nemzet 1985. VII. 4.

Onódi Béla festőművész

ONÓDI BÉLA FESTŐMŰVÉSZ életművét áttekintő kiállítást nyitottak meg pénteken Szentendrén a művész 85. születésnapja alkalmából. A tárlat csaknem kétszáz alkotását vonultatja fel, az 1920-as évektől napjainkig.

Népszabadság, 1985. VII. 6

Handwritten text at the top of the page, possibly a title or header.

Handwritten text at the bottom of the page, possibly a signature or date.

Onody Béla

nést sek a Kentendrei
TK. Lemplomnar falri-
perkel valo' dritese'-
ben

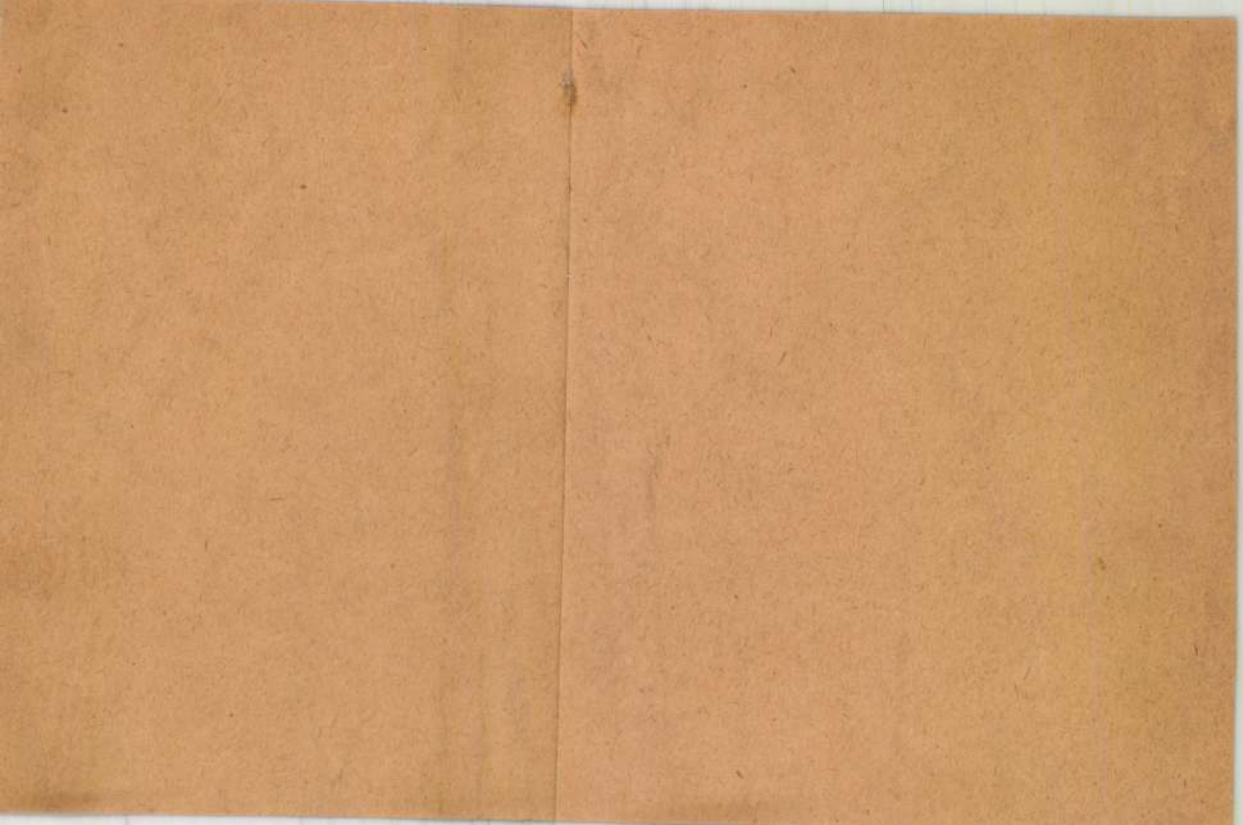
mod

Magyar Szó-

1943 jun. 12.

(T. P.: Lakofatás a

Kentendrei művészeti
paradicsomban.)

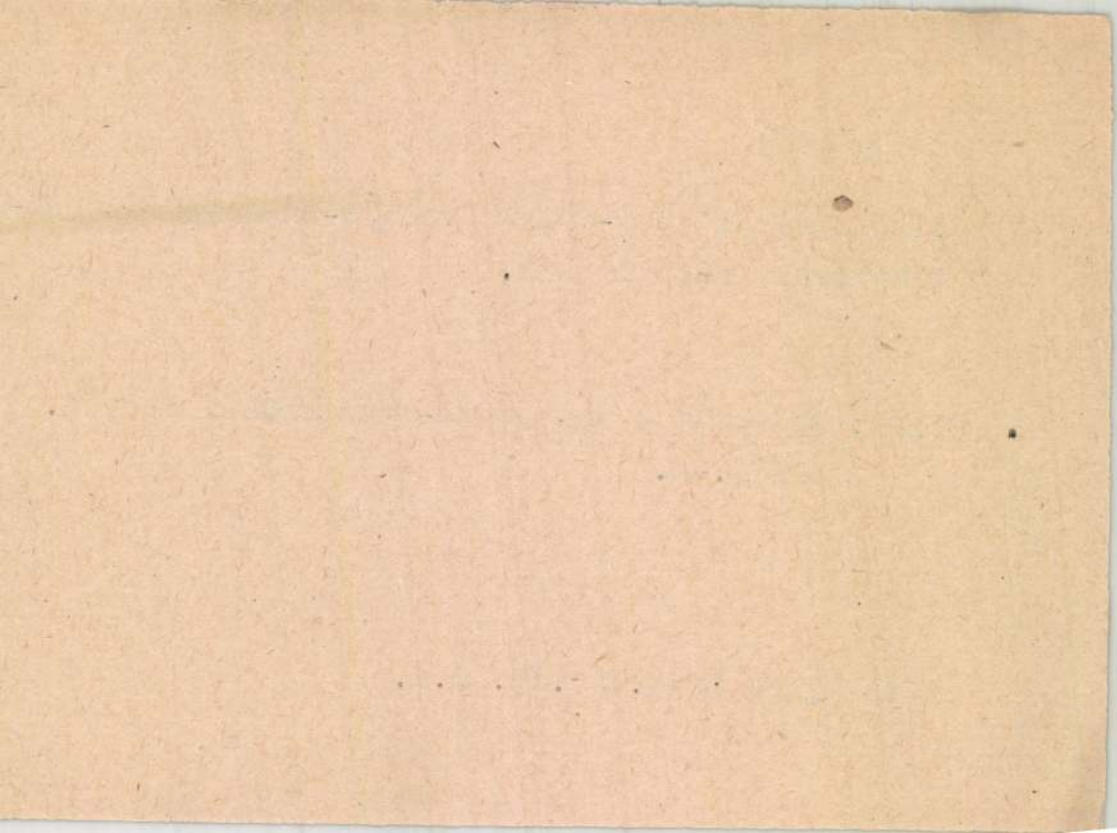

Onódy Béla

Alkotásai az 1940-évi Nagybánya-Szentendrei festőművészek kiállításán.

Cikk: Megnyilt a Nagybánya-Szentendrei festőm.
kiáll.-a.

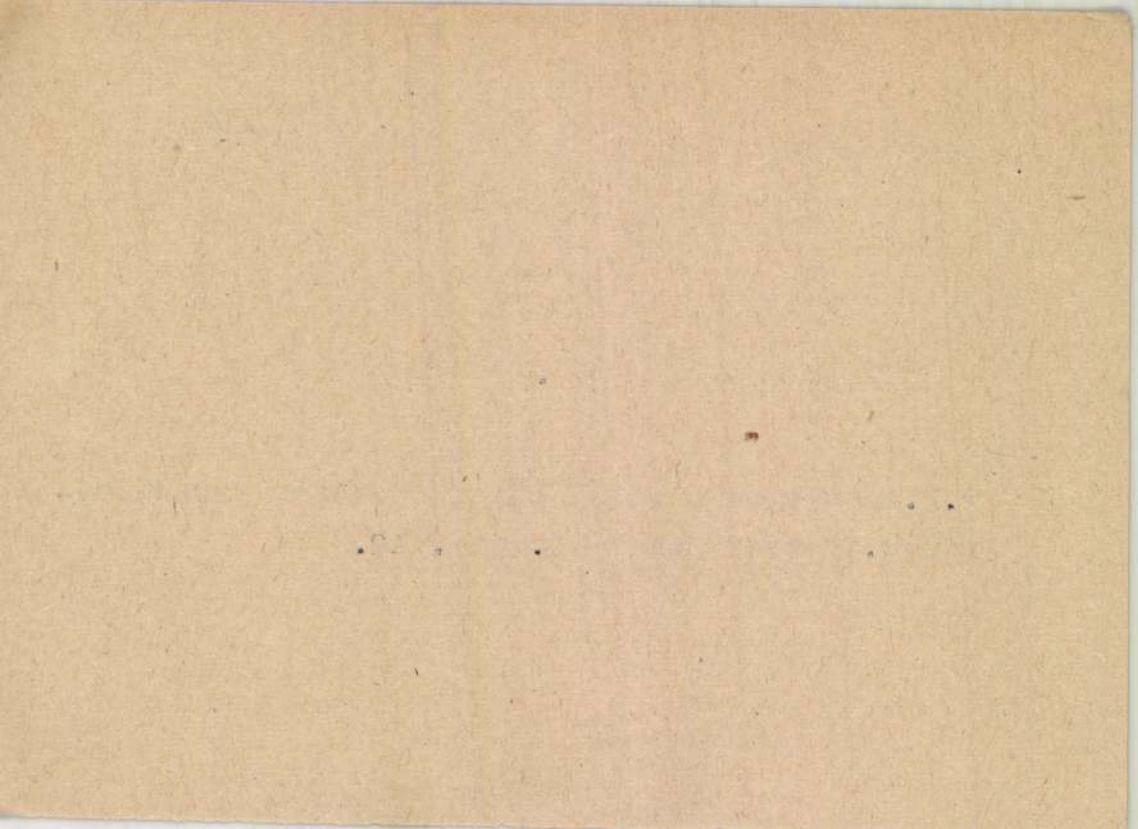
Esti Ujság 1940.dec.17. 6.l.

Onódy Béla

MDK

T.P.Látogatás a szentendrei művészek paradicsomában. Magyar Szó 1943. jun. 12.

MDK

Ónedy Béla, festőm.

a tájképzésképítés legkitűnőbbjeinek egyike.

Nemzeti Szalon.

B. P. L.: A szentendrei festők kiállítása./10 éves jub
Nemzeti Ujs. 1939. okt. 05.

MDK

Ónaly Béla, festő.

a tájképzésben legjelentősebbek egyike.

Munkái közül:
B. P. L.: A szentendrei festő kiállítás. 1939. évi. 25.
Munkái Új. 1939. évi. 25.

Ónedy Béla, festőm.

vázlatával
néhány táj~~képek~~ szerepel.

/Vigil/: A szentendrei festők jubiláris kiállítása.
Nemzeti Szalon.
Magyarország. 1939. okt. 15. 11.1.

Ónaly Béla, festő.

váltság
néhány tájképek szerepel.

Ornody Bels

Feet's Wisconsin

1931. Jan. lat. 445, 449, 450
457

Ornody-nashua

1933. near. Rejnu-lick

467

PRO

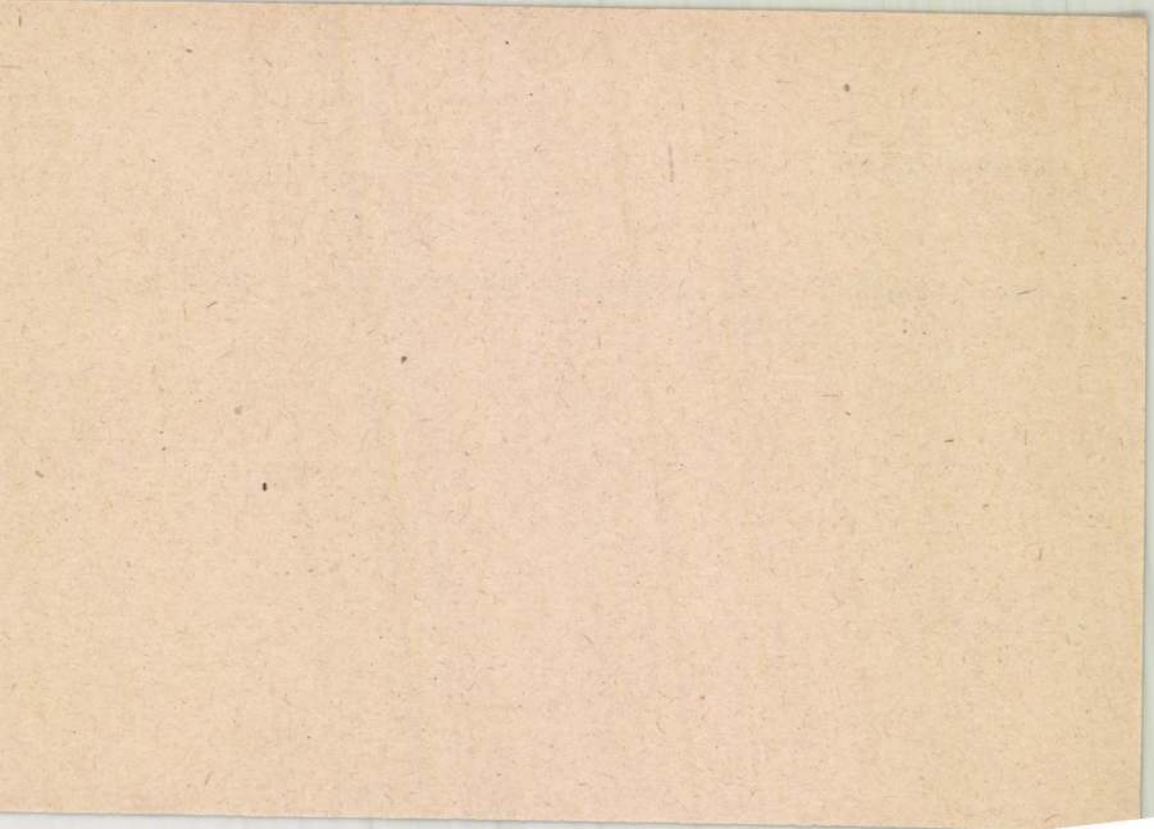
RITZ

MOZC

Ónodi Béla
festőművész

A szentendrei festőművészek kiállítása - Szentendrén
szerepel: képeivel

Pesti Hírlap
1935. XII. 3.

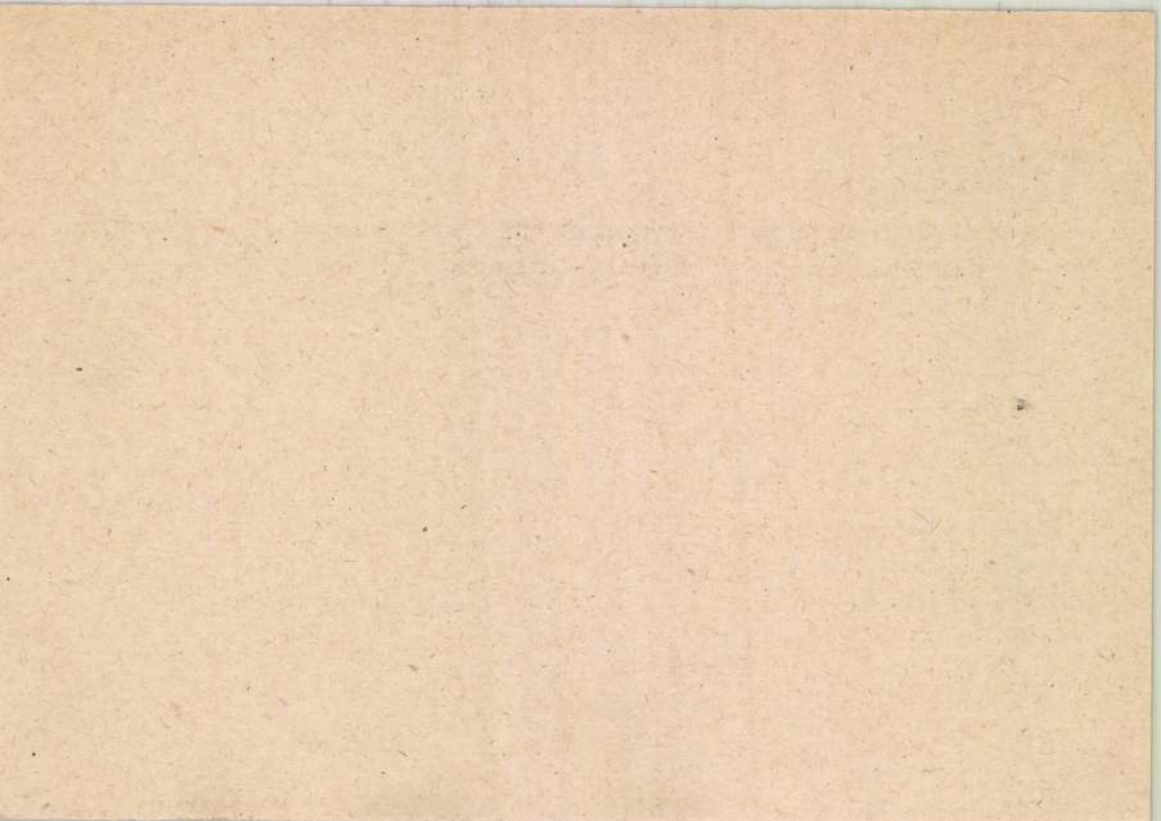

Onodi Béla
festőművész

A szentendrei festőművészek kiállítása - Szentendrén
a városháza dísztermében - szerepel: képével.

Uj Magyarország

1935.XII.3.

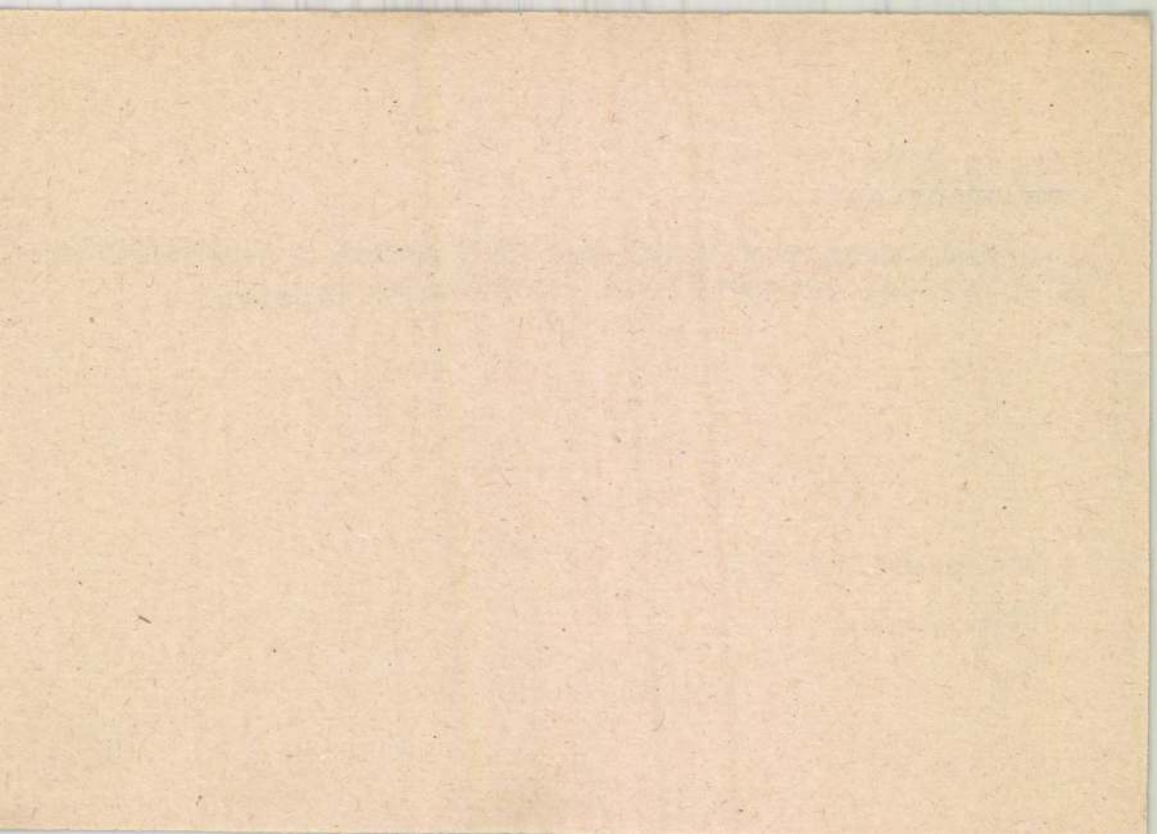

Ónodj Béla
festőművész

A szentendrei festőművészek kiállítása - Szentendrén
a város háza dísztermében - szerepel: képeivel

Budapesti Hírlap

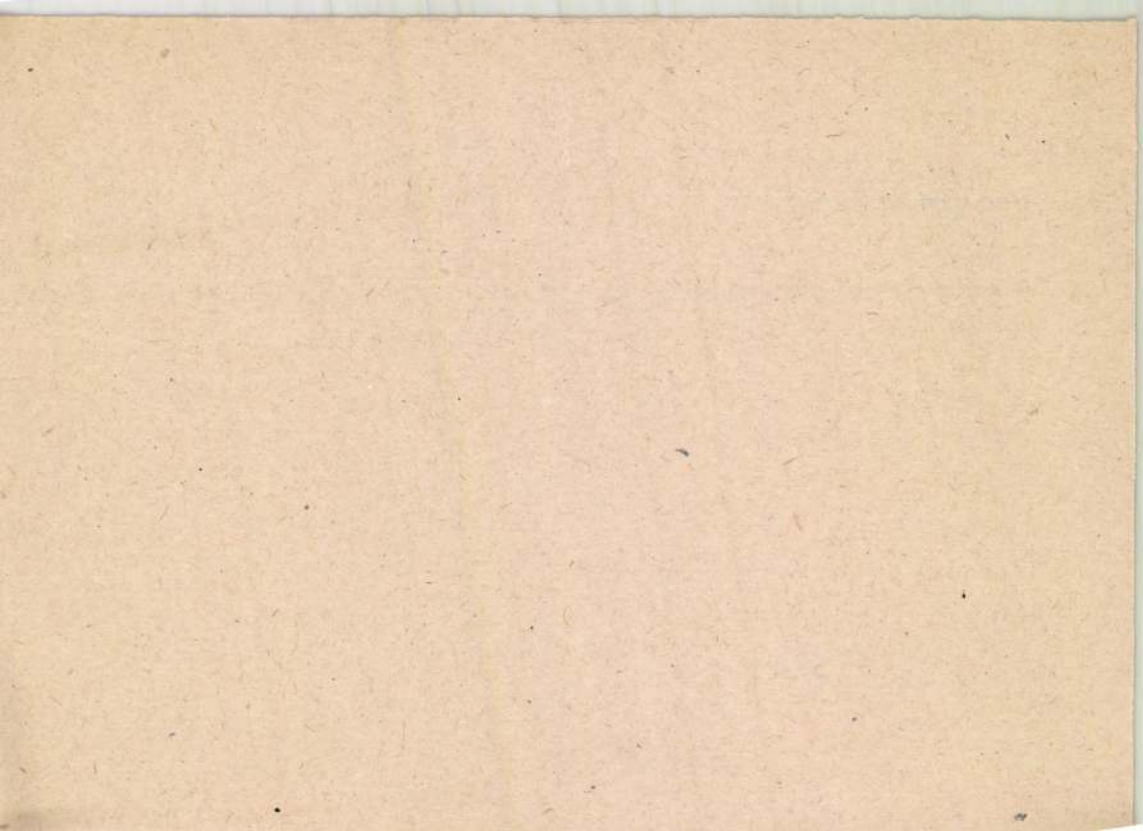
1935. XII. 3.

Ónodi Béla
festőművész

Szentendrei Művészek kiállítása - Szentendrén a város-
háza nagytermében - szerepel: képeivel.

Nemzeti Ujság
1935. XI. 26.

Onódy Béla

Szerelt a műanyag Taveni tartóban.

B. K. 1931. IV-26.

1860

Received of the Treasurer of the

of the

Onódy Béla

Kücsüvel nevezet. a Hentendrei
Feltár Kiallításának a Kőrgyűlés
napján. Kézelt. „Zebé-
gitij” is a Hentendrei darupiac-
c. műveit

N. Ú. 929. XII. 17. N. Ú. 929. XII. 17.
P. H. 929. XII. 17. M. 929. XII. 17.

Ónody Béla

Szerelt a *Chilodactylus* Tavanii leírásán.

P. J. 1931. IV. 25.

Handwritten text, possibly a name or title, located in the upper right quadrant.

Handwritten text, possibly a name or title, located in the middle section of the page.

Handwritten text, possibly a name or title, located in the lower section of the page.

Onody Bela

Iszrepetl a művészet Tavaszi Fesztiválján.

U. H. 1931. II. 26.

1850

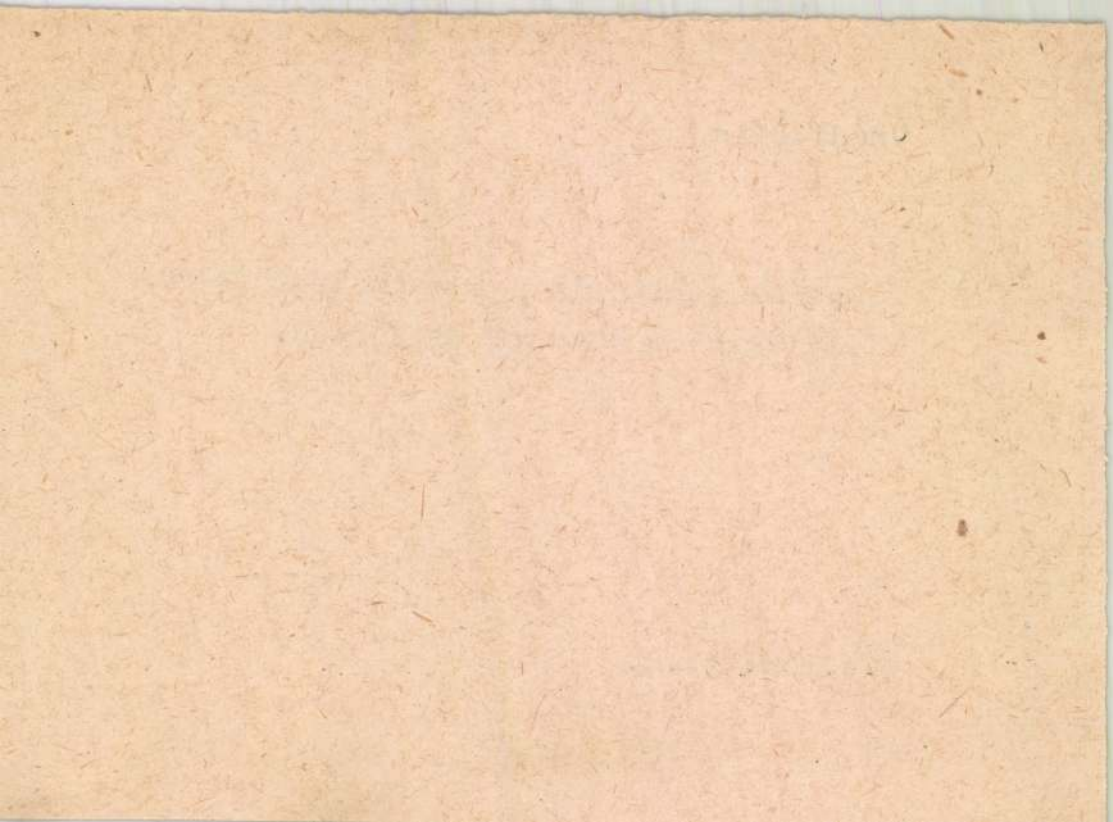
Received of the Treasurer of the
Board of Directors of the
City of New York

the sum of \$1000.00

Onódi Béla

Alkotása szerepelt a szentendrei festők
kiállításán a Nemzeti Szalónban.

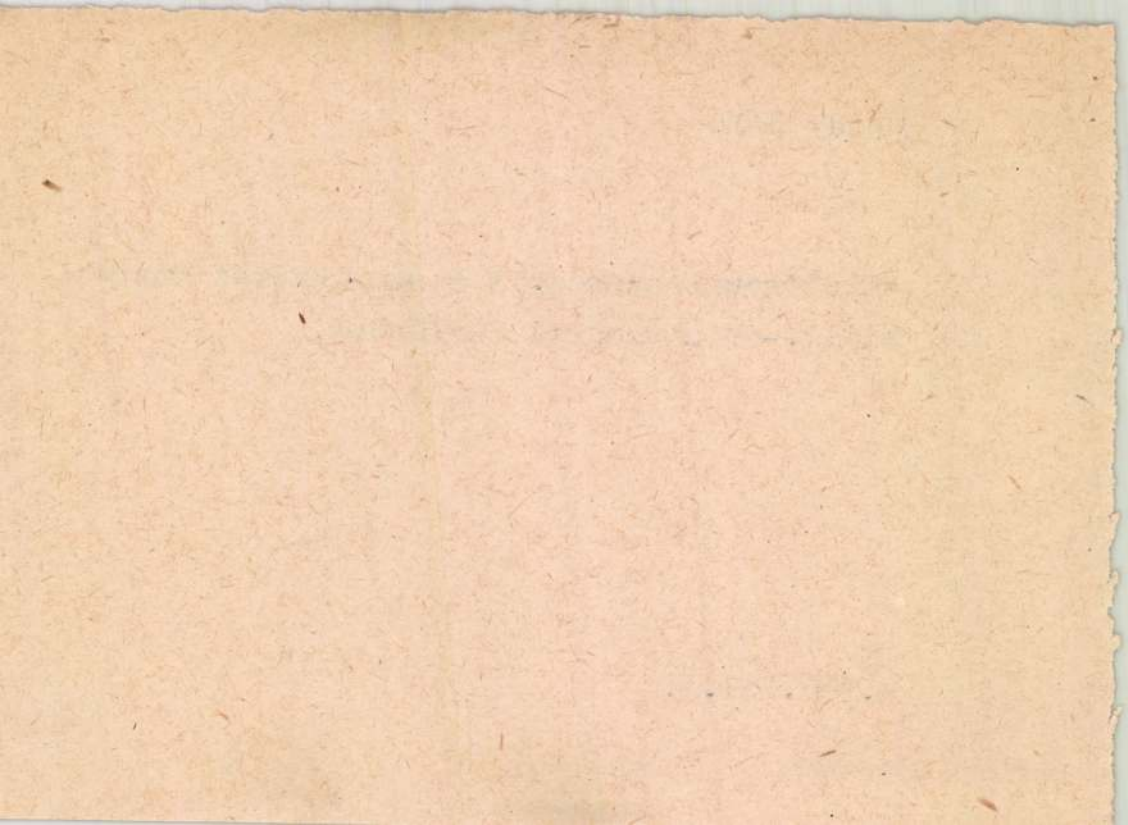
U. N. 930. III. 4.

Onódy Béla

Alkotásával szerepelt a szentendrei festők
kiáll.-án a Nemzeti Szalónban.

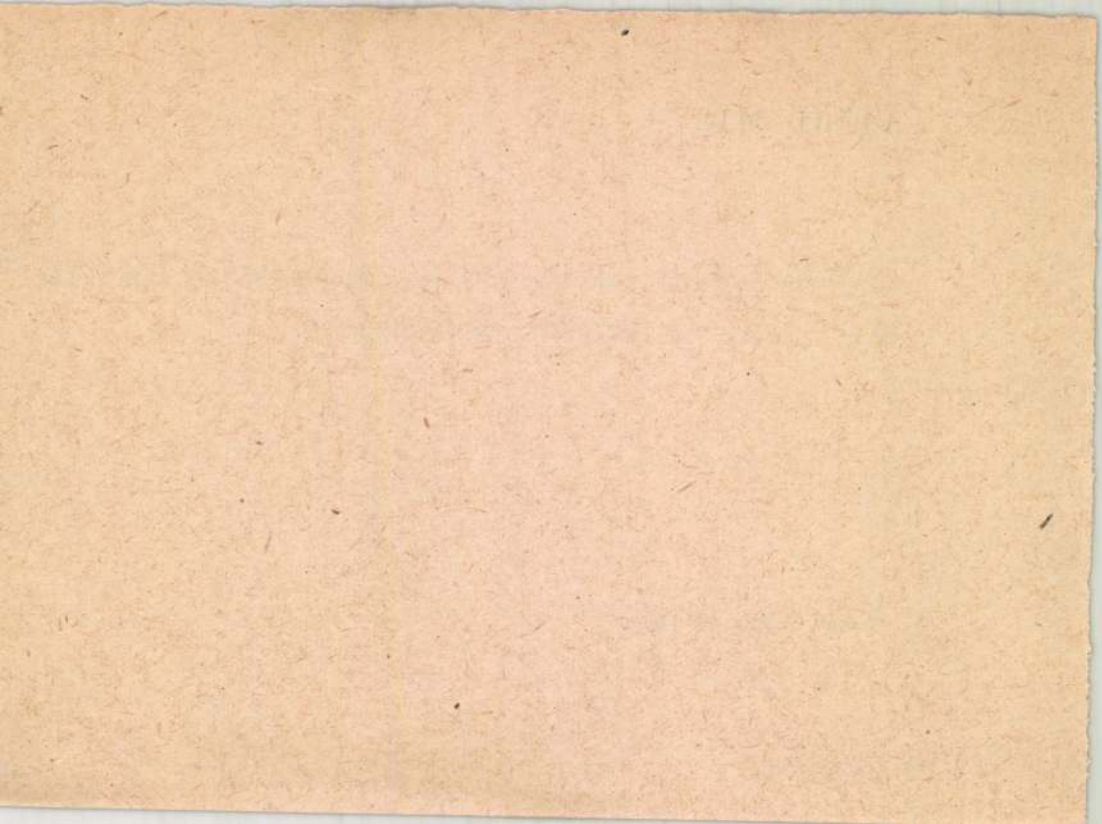
M. 930. III. 2.

Onódi Béla

Alkotásaival szerepelt a Szentendrei Festők
kiáll.-án a Nemzeti Szalónban.

B.H. 930. III. 2.

Onódi B.

Alkotásával szerepelt a szentendrei festők
első kiáll.-án a Nemzeti Szalónban.

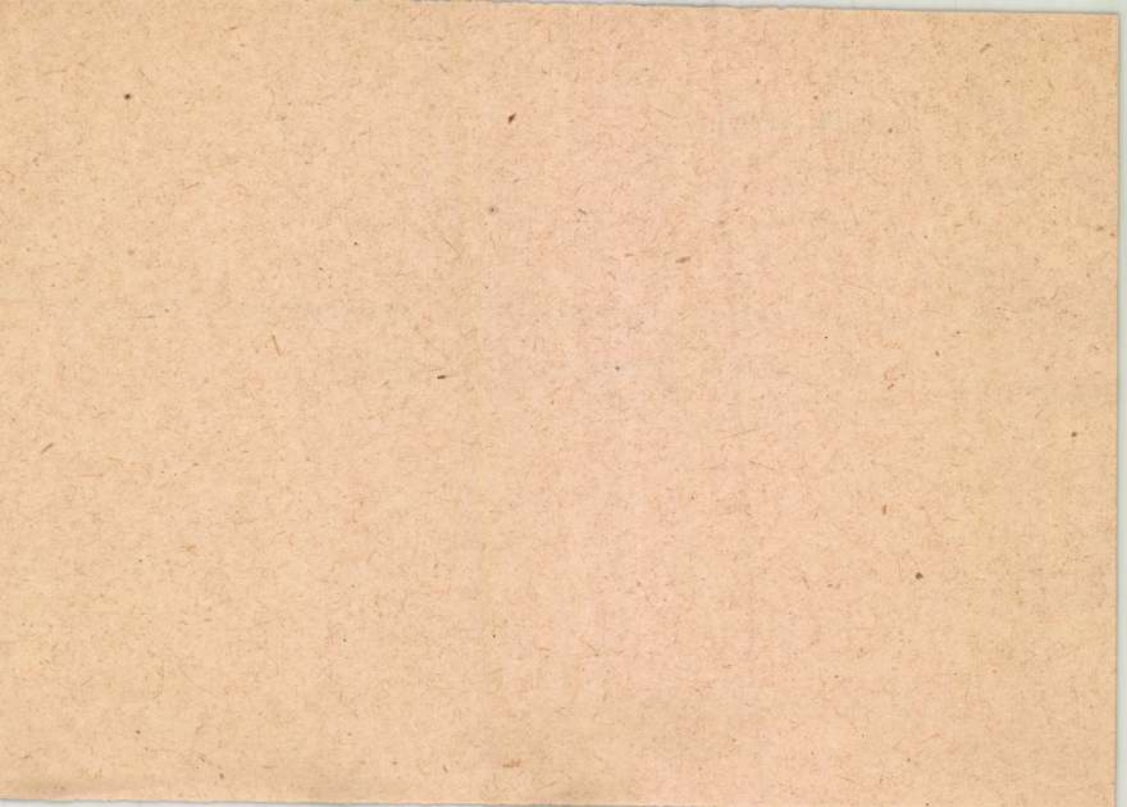
Ujság, 930. III. 2.

Onódi Béla

Alkotásaival szerepelt a szentendrei festők
kiáll.-án a Nemzeti Szalónban.

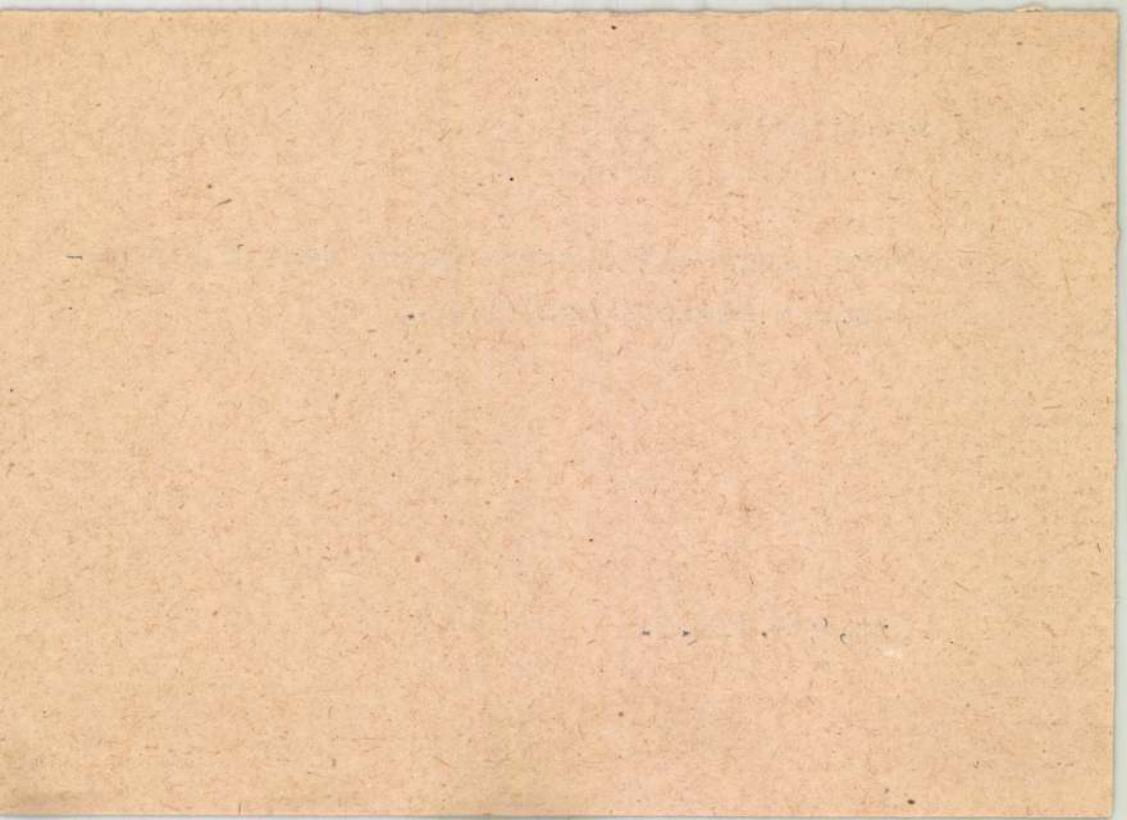
P.N. 930. III. 2.

Onódi Béla

Műve szerepelt a szentendrei festők kiállít-
tásán a Nemzeti Szalónban.

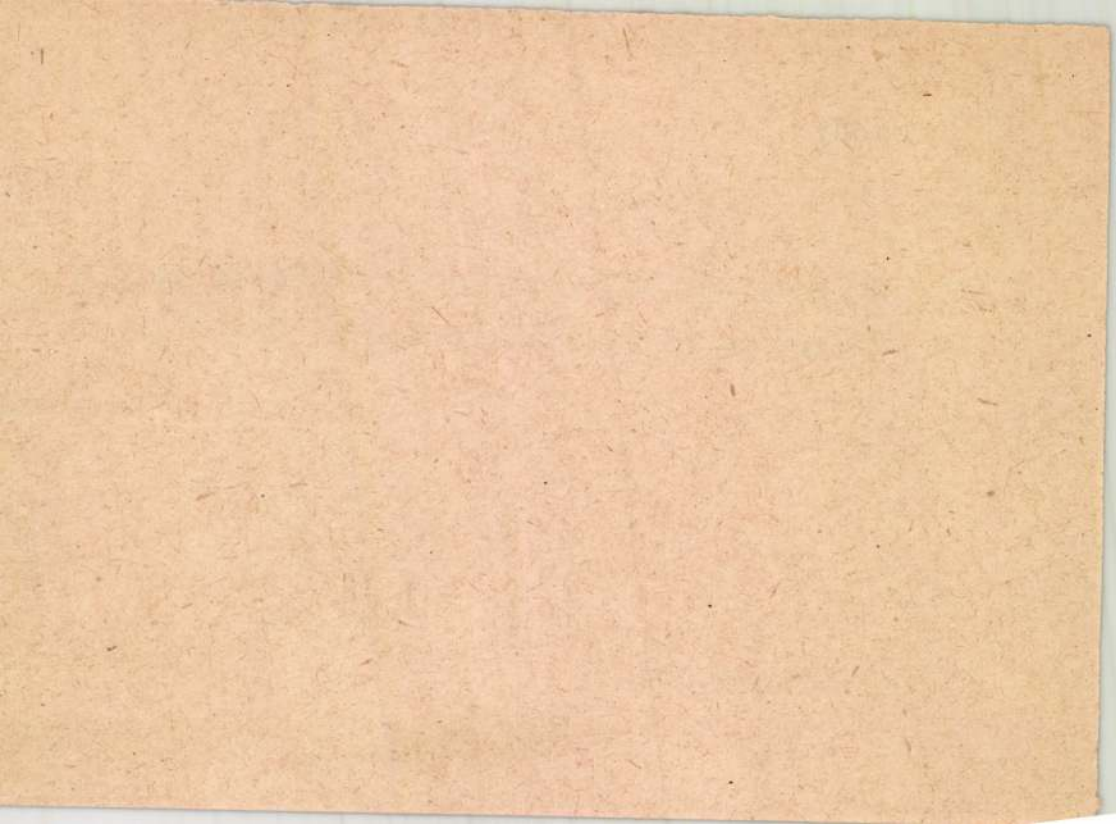
Est, 930. III. 2.

Onody

Alkotásával szerepelt a Szentendrei Festők
Társasága kiáll.-án a Nemzeti Szalónban.

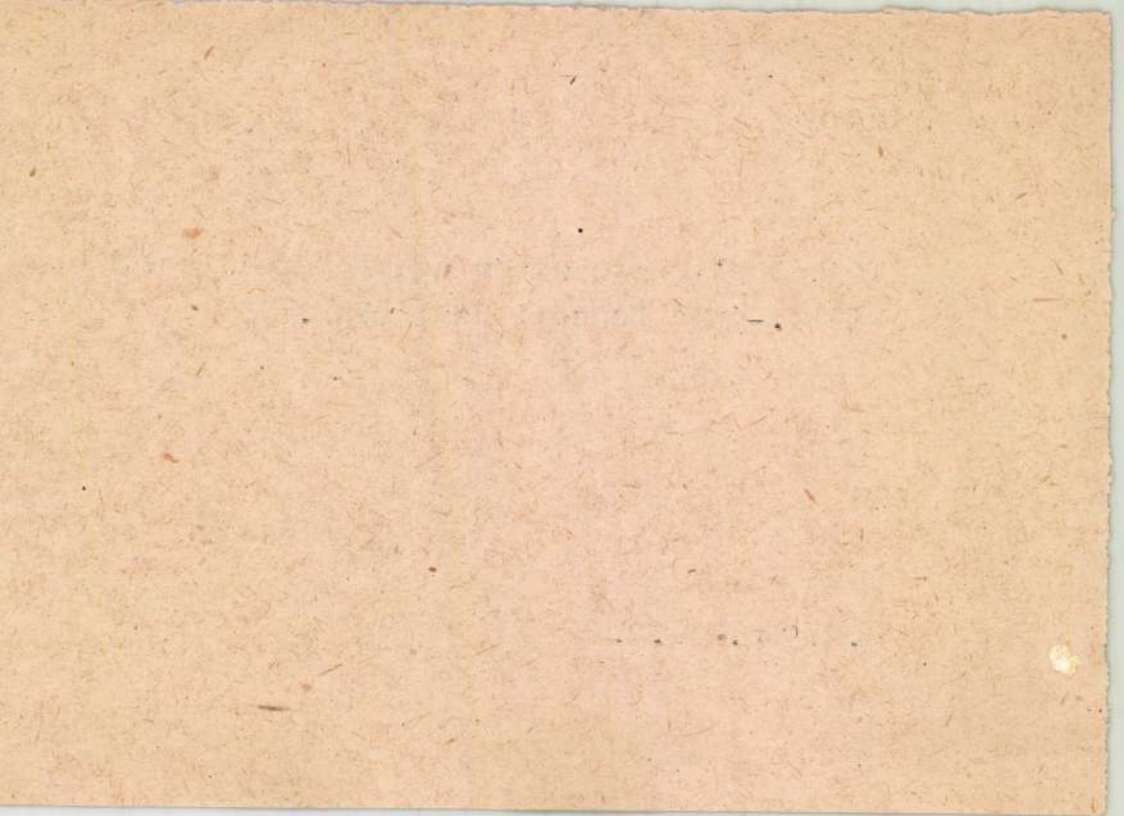
8 O.B. 930. III. 2.

Onedy

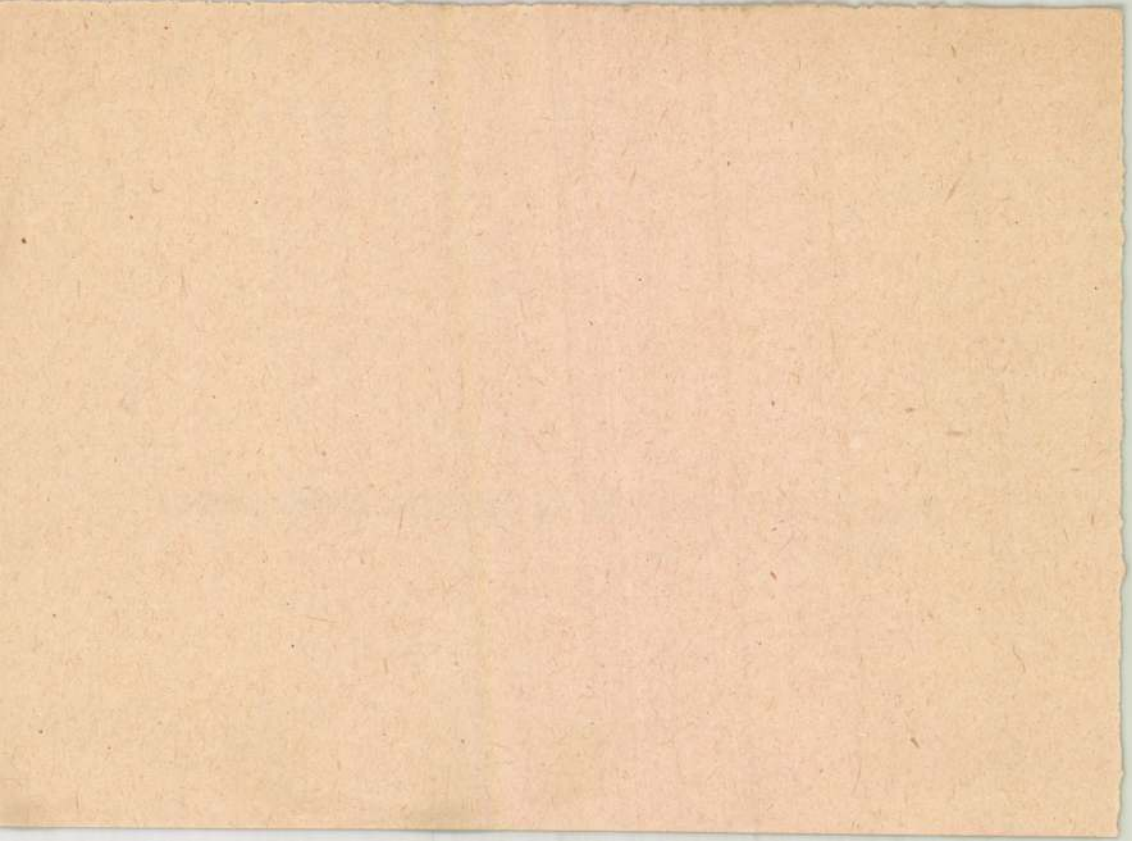
Tájképpel szerepelt a szentendrei festők
kiáll.-án a Nemzeti Szalónban.

M.H. 930. III. 2.

Onódi Béla

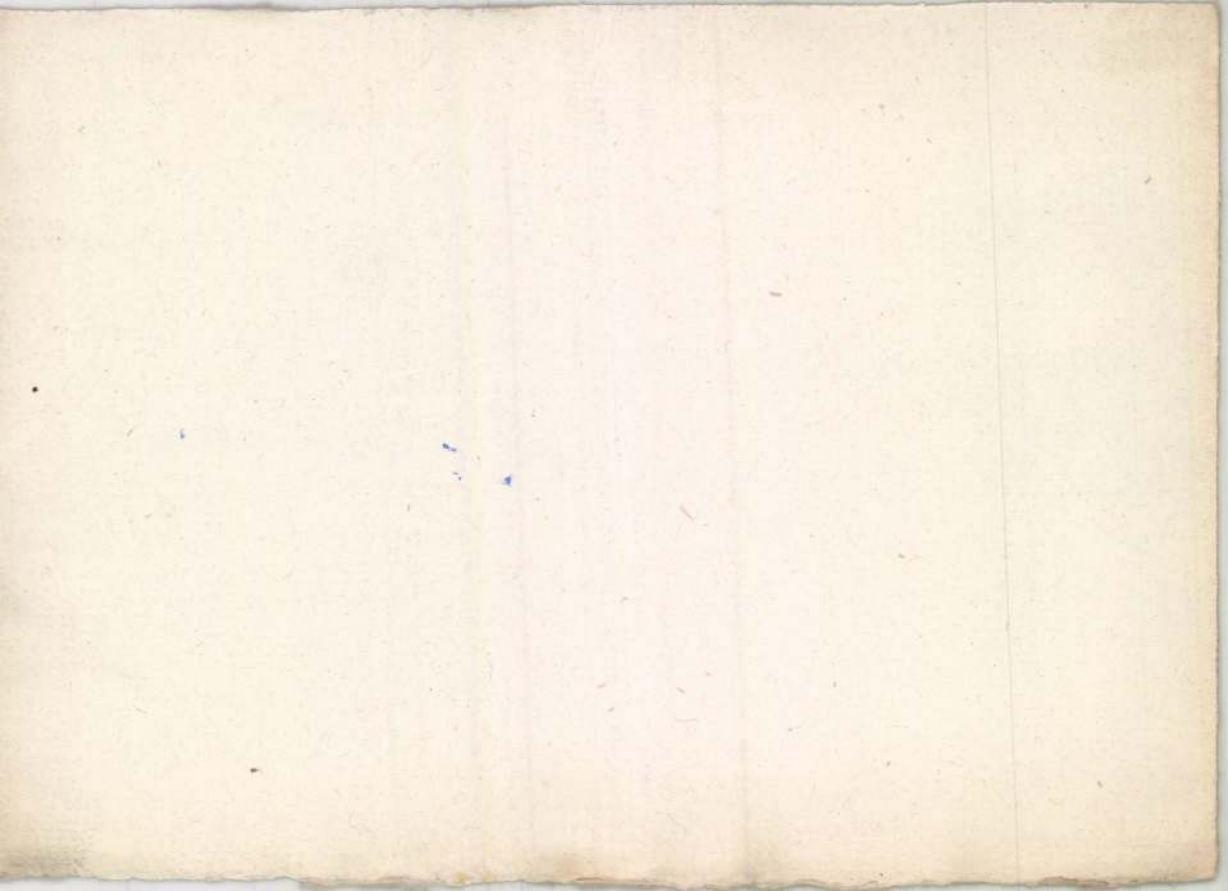
Szentendrei festők I. kiáll. 1930. márc.
N.Szal. 21.

Onódy Béla

Szentendrei festők kiállításán a
Tiszek Klubban képei szerepeltek.

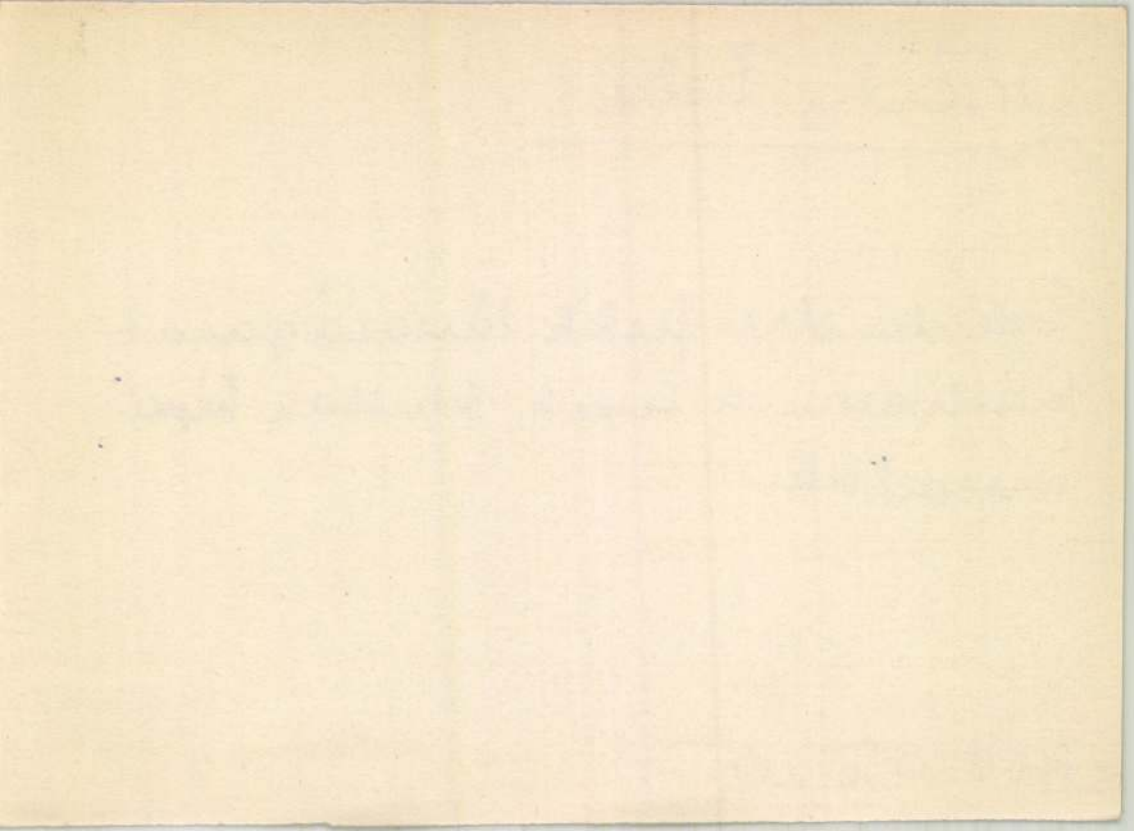
MU. 930. III. 20.

Onódy Béla

Szentendrei festők társaságának
kiállításán a Fészek klubban képei
szerepeltek.

PH. 930. III. 20.

Onódy Béla

Szentendrei festők társaságának kiállításán a Fészek klubban képeivel szerepelt.

Ujság 930. III. 30

Ki kell adni:	
Ma.	
2 nap alatt.	
3 nap alatt.	

-----osztálynak.

Isolat igazgatósága.

Tisztázta: -----

Összeolvasta:-----

Kiadta: -----

Előírat száma: -----

Utóírat száma: -----

Összeállításban -----számmal.

Egyuttal elfintézett szám: -----

Előterjesztés előtt

Ónody Béla

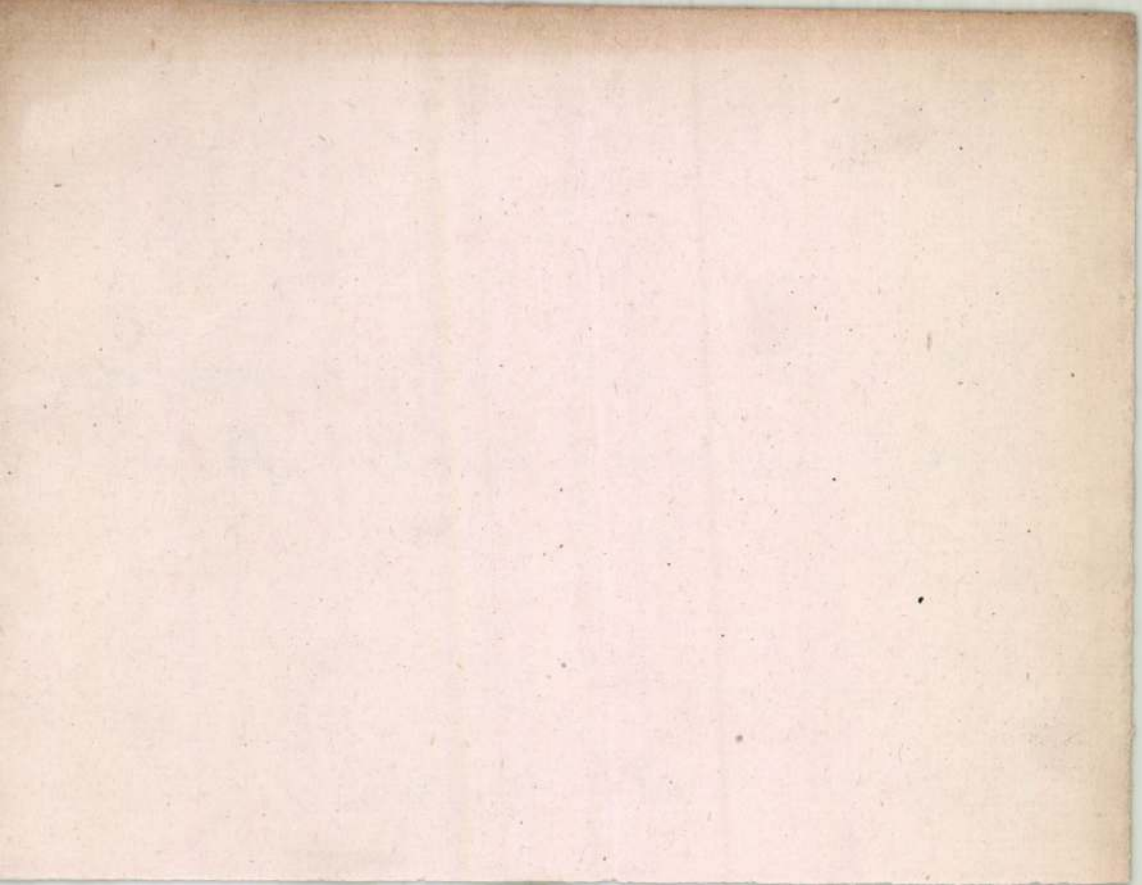
Rekél nek a keletendrei művészetek
ünnepélyes felavatásán nyílt kiállításom.

As Est, 1926. XI. 16.

Omódy Béla

Kiállítás a rendszerei művészetek
első kiállításának emlékére „Almafi”-
je.

M. 1926. VII. 27. (Magyarország)

Ornódi Béla

Kiállít a szentendrei művésztelep első bemutatkozó kiállításán.

P.H.1926.VII.28. (Pesti Hírlap)

1875

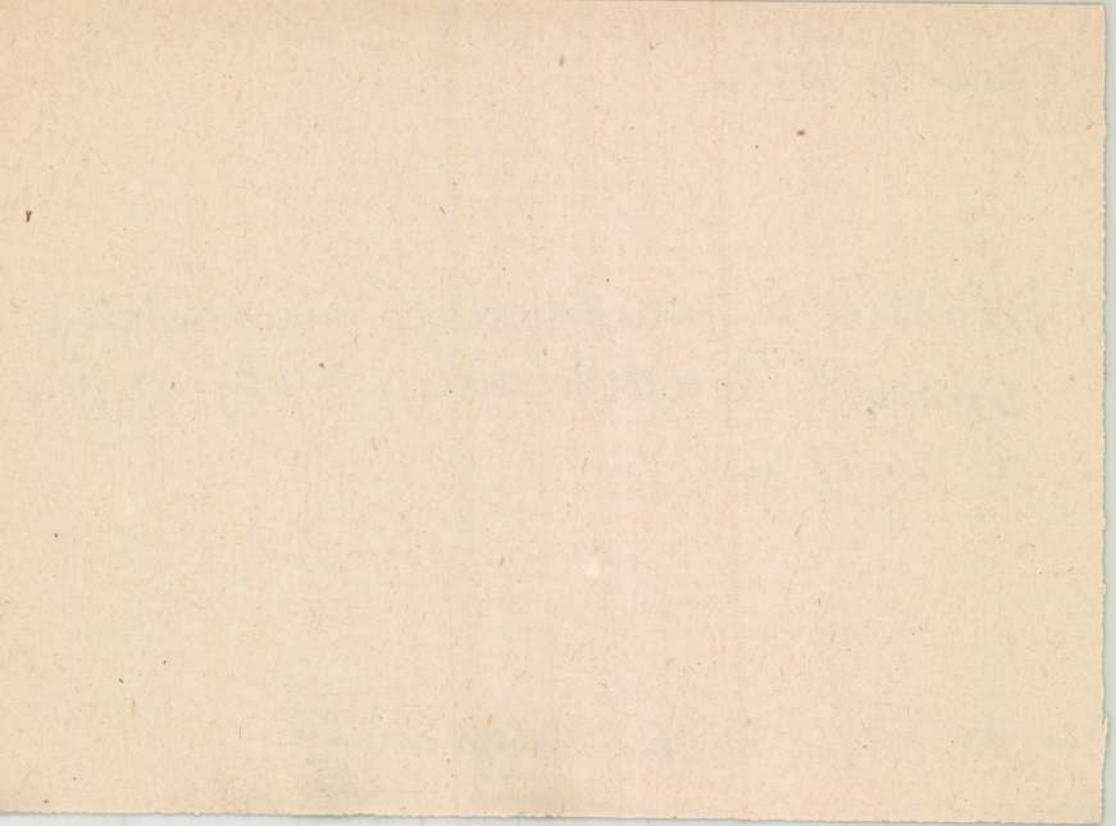
1875
1875

1875

Orvódy Béla

Kiállít a rendszerei művészetek
másvolke kiállításon, mely XI. 14-
én nyílt meg.

M. 1926. XI. 16. (Magyarország)

Onodi Béla festő

Kiállított Szentendrén.

N.U. 936.XII.1.

Small text at the top of the page, possibly a title or header, which is mostly illegible due to fading.

Small text in the middle of the page, possibly a date or a reference number, which is mostly illegible due to fading.

Small text at the bottom of the page, possibly a signature or a footer, which is mostly illegible due to fading.

Onódi Béla

részvett az alábbi kiállításon

Kiállítások. A Szentendrei Művésztelep első
kiáll. Magyar Művészet 1926. 364.1.

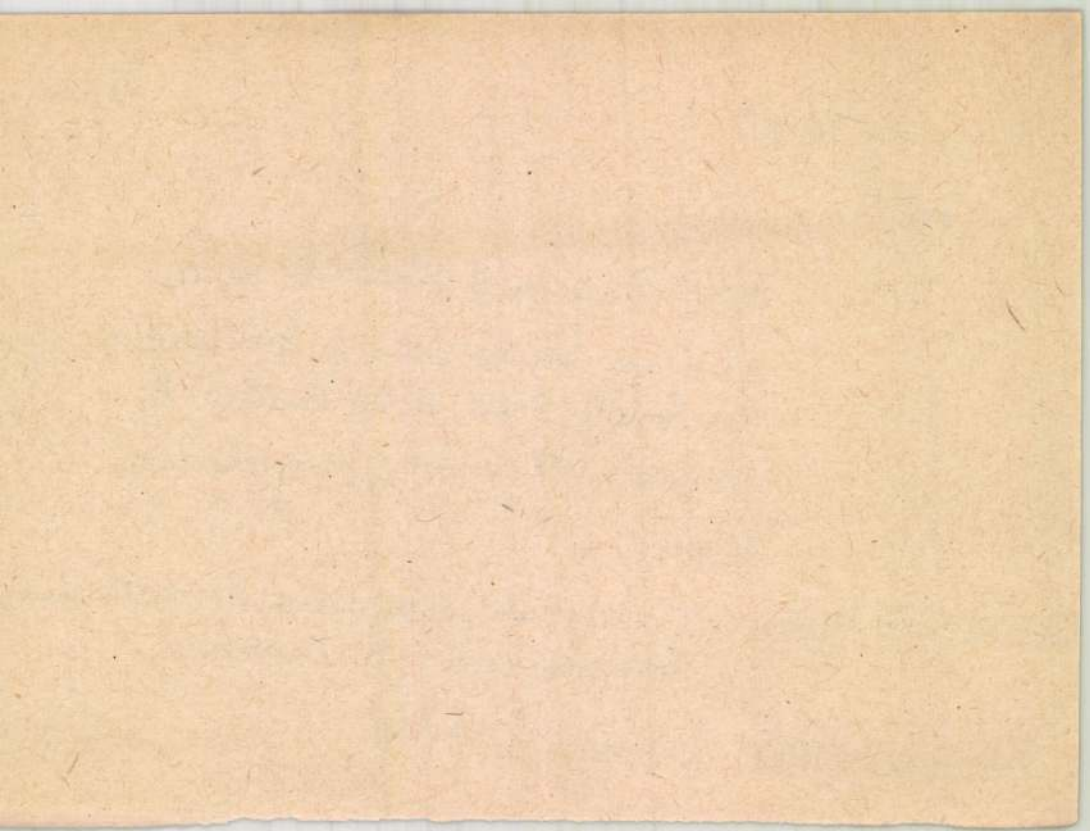
Ónódy Béla
festő

M.D.V.

1930-ban mutatkozott be a
Menneti Szalonban a Gréteud-
rei Festők, érem a tárlaton &
is részt vett. — „Sárga hársak”
(repro)

Szkatuáriánál: Ónódy Béla kiállításán a meztudós
Ferenczy Károly Mennumban.

Művészet, 1966. január - 45 lap

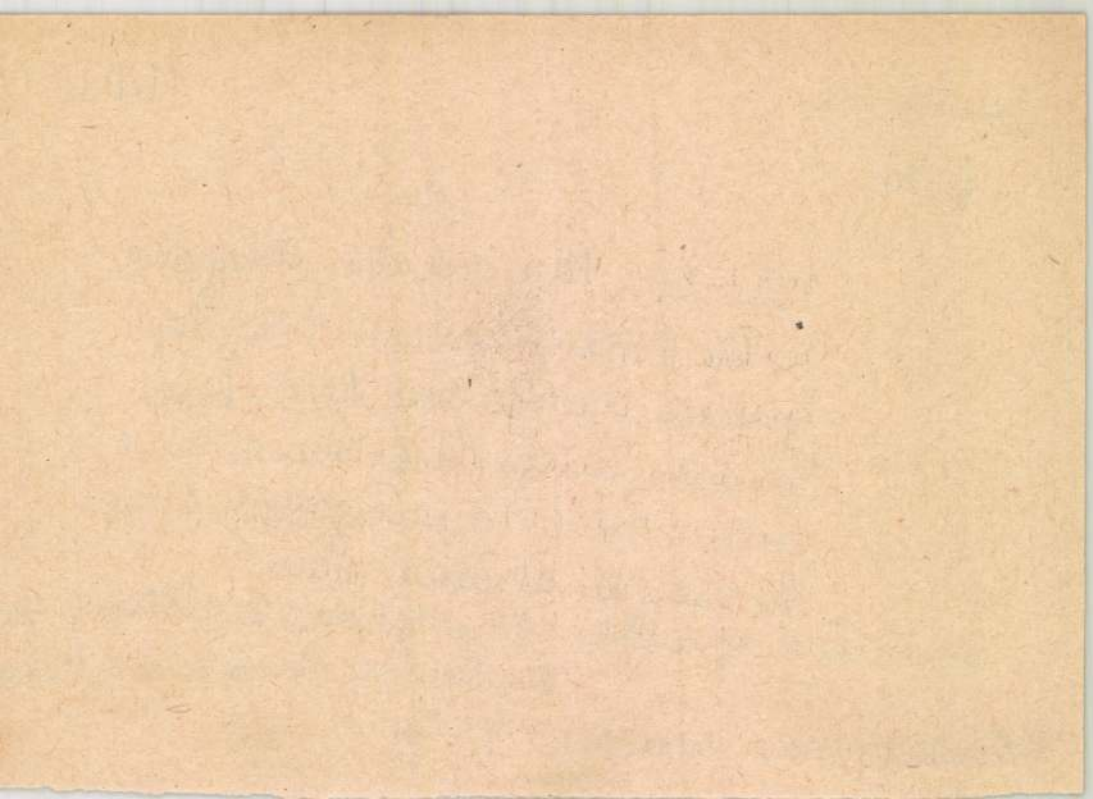
Óródy Béla
festő

M.D.K

1921-ben Amerikába megy, ahol
a The North American c. weekly
grafikai vezetője lesz, 1925-ben
Párizsba megy, 1926-ban a Szent-
ludrei Festők Társaságának alapí-
tó tagjai sorában van.

Sz. Szatmári Gyula: Óródy Béla kiállítása a
szentludrei Ferenzy Károly Művelődési

Művelődési, 1966. február - 45 lapp.

Orosdy Béla
festő

M.D.K.

Fiatal korában a székelységben
töltött el hosszabb idejét, 1918-ban
Szepes és környékének históriáján,
1920-ban a Műcsarnokban állított
ki.

Sz. Szatmári Gyula: Orosdy Béla kiállításáról és műtársai Terengy
Károly emlékére.

Művészet, 1966. január - 45 lap.

közvetlenebb kapcsolat alakult ki a kormányzati szervek és a vállalatok között. A kamara útján a gazdaságirányítás vezetői olyan fontos kérdésekben kapták ki a vállalatok véleményét, mint a vállalati főrvény, a hatodik ötéves terv, a bér-gazdálkodás módosítása, az árrendszer korszerűsítése.

A gazdaságirányítás mind nagyobb mértékben épít a vállalati önállóságra. A kamara közvetítő és érdekegyeztető funkciója igen alkalmas arra, hogy a vállalatok és az ágazatok közötti kapcsolatokat erősítse, kiterjessze. A gazdasági kooperációk szervezésében, a békeltető, egyeztető eljárások széles körű alkalmazásában, a szocialista vállalati etika normáinak kidolgozásában és érvényesítésében egyaránt számíthatnak a gazdálkodó szervek a kamara aktív közreműködésére.

Ezek után arról adott tájékoztatást a kamara elnöke, hogy az intézmény az elmúlt esztendőben kis apparátussal, de eredményesen tevékenykedett gazdasági feladatai megoldásában. Rámutatott: a kamara oly mértékben önálló társadalmi szervezet, amilyen mértékben tagvállalatai önállóak. S függ ez attól, hogy a kamara tagjai miként vállalnak nagyobb felelősséget saját gazdálkodásukért.

— Az ország adottságaiból, a népgazdaság előtt álló feladatokból, a most indult ötéves tervünk céljából következik, hogy a kamarának mind a hagyományos, mind az új feladatait egyformán magas színvonalon, módszereit, munkastílusát állandóan megújítva kell végeznie. A Magyar Kereskedelmi Kamara a maga új eszközeivel hozzá fog járulni a gazdaságirányítás és a vállalatok közötti kölcsönös bizalom erősítéséhez — mondta szóbeli kiegészítőjét zárva a kamara elnöke.

Havasi Ferenc felszólalása

A közgyűlés napirendje szerint ezután vita következett. Vállalati szakemberek, kamarai vezetők, illetve tisztségviselők kértek szót és fejtették ki véleményüket az elmúlt néhány esztendő kamarai tevékenységéről, illetve gazdasági életünk aktuális kérdéseiről. Felszóalt Havasi Ferenc, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a KB titkára

yi nélyzet javítása, az elert életszínvonalnak a védelme, s az életkörülmények javítása.

Ezután arról szólt Havasi Ferenc, hogy a vállalatok e hetekben, hónapokban készítik középtávú terveiket. E nagy munkára sajnos jellemző a rövid, csak egy-két évre való előrelátás, holott az öt-hat esztendőnyi a célszerű. A gazdaságtalan vállalatok, az alap-

Növekszik a magánereős Budapest Sajtótájékoztató

Szépvölgyi Zoltán, Budapest tanácselnöke kedden tájékoztatót tartott a Városházán és ismertette a főváros VI. ötéves tervének főbb célkitűzéseit. A tervet egyébként széles körű társadalmi vitára bocsátják a közeljövőben, majd ezt követően a Minisztertanács is megtárgyalja.

Kitért arra is a tanács elnöke, hogy a most befejezett ötéves tervet eredményesen teljesítette a főváros, és el lehet mondani, hogy eddig ez volt a legeredményesebb terv, amit megvalósított, bár több területen, így a bölcsőde építésében és a kereskedelmi létesítmények fejlesztésében, voltak lemaradások.

Milyen irányban fejlődik Budapest a VI. ötéves tervben? A főváros fejlesztését kiemelten kezelik a jövőben is, de a fejlődés belső arányaiiban bizonyos változások következnek be, és a következő tervciklus nem nélkülözi a beruházási gondokat sem. A különböző beruházásokra 11 százalékkal több anyagi eszköz jut, mint az ötödik ötéves tervben, de figyelembe kell venni, hogy sok minden drágult és drágul. Jelentősen magasabb a felújításra szánt összeg. Kedvezőbb helyzetben lesznek a kerületi tanácsok is.

Kiemelte a tanácselnök, hogy a VI. ötéves terv négy fő célt tűzött ki maga elé: 1. a lakásépítést, 2. az egészségügyi alapellátás fejlesztését, 3. az oktatás javítását és 4. a felújításokat.

Onódi Béla képei

a Nemzeti Galériában

Szigorú szemmel néz ránk kitűnő, 1976-os *Ónarcképén pipával* a most nyolcvan-, akkor még csak hetvenhat éves mester, Onódi Béla. Egy önmagával szemben szigorú férfi portréja ez. Keménységén a szem kéksége sem enyhít, a pipa-füst is csak lehetnyit lágyít.

A Nemzeti Galéria C-épületének III. emeletén, a szomszéd teremben, a művész fiatalkori *Ónarcképe* is látható, 1926-ból; a két arc megfestésének módja között eltelt ötven év igen sokat mondó. Mert bizonyos *elkésettség* érzett már azon a régi portrén is; az a stílus pedig, amelyet Onódi Béla utóbb a magáévá tett: a *posztimpresszionizmus*.

Régi képei közül — mint Bodnár Éva közli a katalógusban — sok elveszett, ennél fogva az 1933-ból bemutatott szentendrei akvarelleken (*Dunaparti részlet, Pismány reggel, Dunapart a Papszigetről*) az 1926-os *Ónarckép* fiatalos „minden részletet megfesteni”, „mindent festékkel borítani”-akarásához képest a görccsösség lazulásán mérhető a festő fejlődése. Úgy tetszik, *Zsögöd, 1942* című képe az első „igazi”, melyen a dombtetőre települt kalyibák szoros rendje s az erdélyi kék hegláncolat, mint képet összefoglaló-lezáró elem: mozdíthatatlan már.

Makacs megközelítés, ugyanannak a témának ismételt „becserkészése” jellemzi az érett mester munkamódszerét. Legyen az például hervadó kukoricatábla — még és még egyenértékűbb ábrázolást kíván önmagától (*Táj, kukoricással, 1964, Őszi kukoricás, 1964, Tájkép, cirokkal, 1969*). Szentendre festőknek teremtett házfalai természetesen Onódi Bélának is ihletői; megannyi városrészlet puritán s mégis szelíd megörökítése után alkalmasint a *Templomdombi házak* (1975) rózsaszín tetőiben, a *Szentendrei utcasarok* (1980) téglalap-alakú rózsaszín foltiában, a *Szomszéd házak* (1977) tűzfalának rózsaszín peremvonalában, a *Padlás-feljáró* (1975) rózsaszín árnyékkerengésében talált rá saját

szentendreiségére. De nehogy a „rózsaszín” szó félrevezessen bárkit is: nem publikum-kedvence-rózsásak ezek a művek. Mégis, nyilvánvalóan, egy árnyalattal lágyabbak más ismert szentendrei művészek munkáinál — ami nem akar értékítélet lenni.

A megőrzők közül való Onódi Béla; igazán újat nem hoz, nyilván nem is akart, nem volt igénye rá. Az „örök” festői témák foglalkoztatják — szobabelső, műteremrészletek, ablakba tett virágváza, kancsós csendélet, s mindezek megfestésében biztos kéz, biztos ízlés vezet. *Feleségem* című portréja (1971), valamint a *Norbert* (1975) című gyerekarca, a *kissé ferde tengelyű fej*, azt bizonyítja, hogy Onódi Béla kiemelkedő portretista is lehetett volna.

Ember Mária

Az elmúlt héten eredeti Michelangelo-grafikát „fedezett fel” egy genfi gyűjteményben Noel Annesly, a londoni Christie's cég osztályvezetője. A szenzációnak ígérkező felfedezéssel kapcsolatban dr. Hans Braun, a genfi gyűjtemény igazgatója azt nyilatkozta, hogy a grafika tulajdonosai mindig is tudták, hogy a művet Michelangelo készítette. A 35x45 centiméter nagyságú fekete krétarajz fehér alapon egy férfi és egy női alakot ábrázol, feltehetőleg Krisztust és a samáriai asszonyt. A lap hátoldalán egy anatómiai vázlat és egy női fej látható. A gyűjtemény igazgatója elmondta, hogy fureszállja az eset szenzációs találatát, amely azt a látszatot kelti, mintha fogalmuk sem lett volna arról, hogy milyen érték van a gyűjteményükben.

Az év második felében kezd hozzá a FÓMO a Hunyadi filmszínház építtetéséhez Kispesten. A nyár elejére elkészül az átalakított Ugocsa és ősszel a körüti Zrínyi mozi. Kéttérmes mozivá alakítják át a Rákóczi úti Honvéd és a XIII. kerületi Kossuth filmszínházat, új berendezést kap az idén a Május 1. és megkezdődik a Vörösmarty mozi régióta tervezett átépítése is.

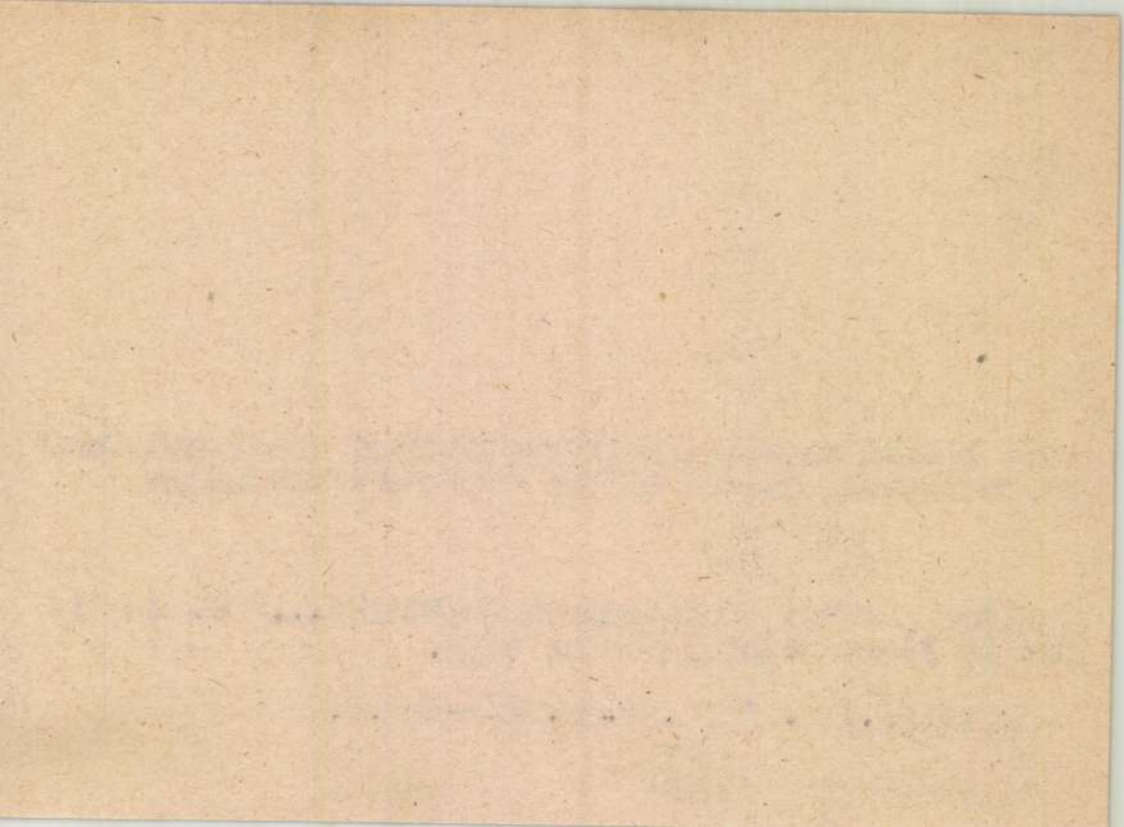
Magyar Hírszer 1981. J. 28.

Ónódy

evét említ munkásságunk szentendrei vonatkozásival
kapcsolatban Kontha Sándor oppónensi véleménye

Hegulich Lónok: "Szentendrei festészet..." c. kandidá-
túri disszertációjának vi tája.

Művtört. írt. 1972. 4. sz. 284-288. l.

Onodi Antal

a MOM elvelödesi Kárpát Vépáruiné -
soti kör tagja a művés. a képmű-
vészet kör tagjainak kiállításá-
ra szerepelnek művei.

Fakus, 1944. jan. 3.

Handwritten text at the top of the page, possibly a title or header, which is mostly illegible due to fading.

Main body of handwritten text, consisting of several lines of cursive script. The text is extremely faded and difficult to decipher, but appears to be a continuous paragraph or list of entries.

ONODI Béla

Pojam Ő. Kultur:

Onodi Béla (1990-1991)

= Művészet & Barátok, 1996/2.

TBARÁTOK EGYESÜLETE

42. Postacím: 1388 Budapest, Postafiók 60.
Adószám: 19816133-1-01

pest, Andrásy út 83-85. Számlaszám: 11706016 20020031

IIUSI PROGRAMOK

emplomban (Vörösvári út) **Károly Éva** tárlatát Béres Ferenc
redtűs Valér és Mohai Gábor.

IX. Fő u 22) **Fekete Mária** kiállítását Geröly Tibor nyitja meg.
an (VII. István utca 42) **Kreivich Gyula** (Esztergom) kiállítását
jus 31-ig.

lítóteremben **Klimaj György** tárlatát Geröly Tibor nyitja meg.

nűvészettörténész és **dr. Adorjáni Ferenc** orvos szemével. A
alatti székházában.

yi u. 47.) **Heil Edit, Takár Emőke, Karsai Csaba** kiállítását

nmzeti Galériában Nagybánya festészete. Tárlatvezető Csorba

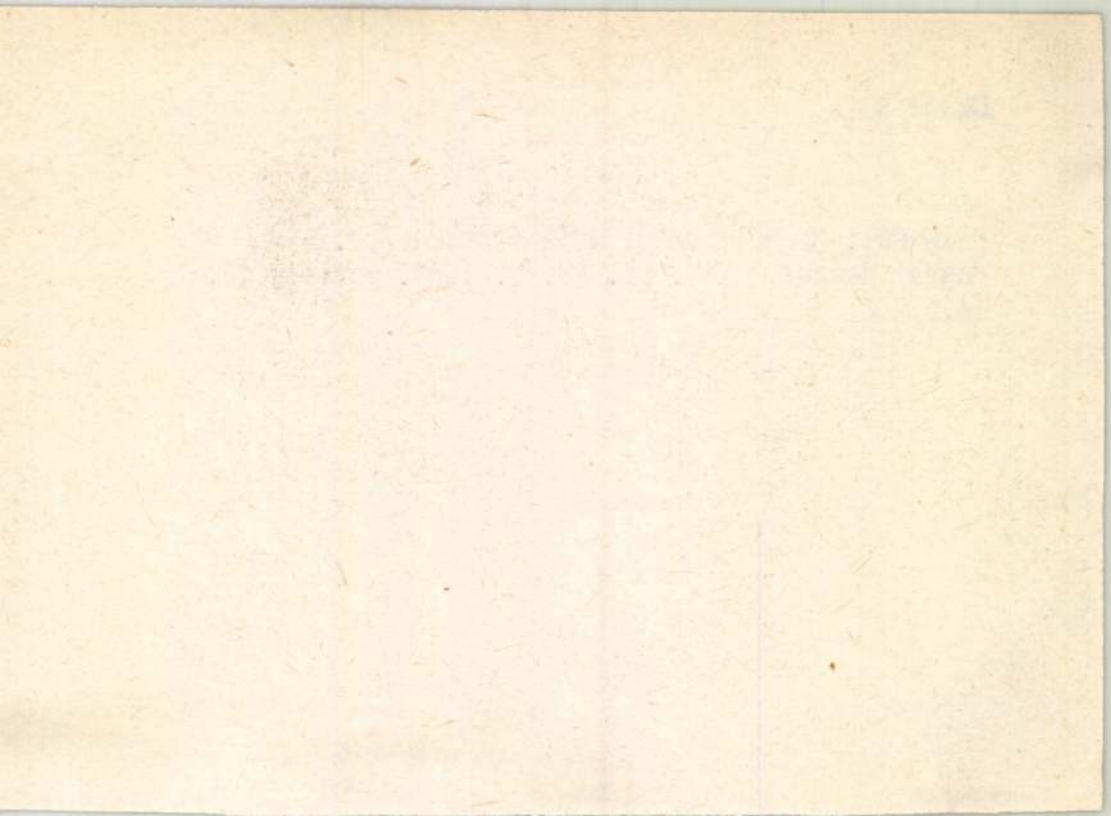
riában v. **Sólyom Zoltán** kiállítását Németh Sándor nyitja meg.

2-4 szám alatti székházában. **Szembenézni.** Verses összeállítás
Zoltán műsora. Közreműködik Nagyné Magossy Judit zong-

zeumban: A honfoglaló magyarok című kiállítás megtekintése.
a 2-4 szám alatti székházában. **Hangulat** címmel **Máté Mária**

ONÓDI Béla

DEIM Pál: Maghalt Onódi Béla festőművész. =
Magyar Nemzet, LIV.évf. 88.sz. 1991. április 16.
14.p.

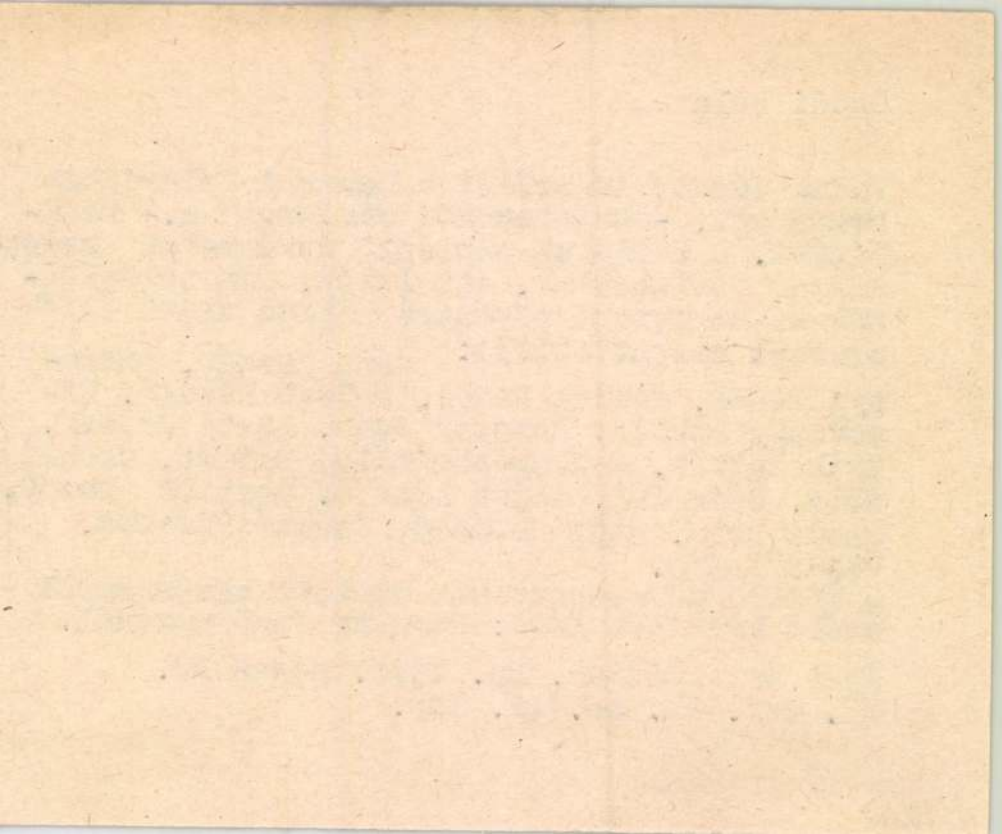
Ónodi Béla

Vadas József ismerteti a Nemzeti Galériában rendezett, -"Szentendrei Művészet" c.- kiállítását. A tárlaton szereplő művészeket szentendrei születésűek, ott lakók, oda települtek és az ottani művészet hatása alatt állók szerint csoportosítja:

Anna Margit, Asszonyi Tamás, Bálint Endre, Balogh László, Bánovszky Miklós, Barcsay Jenő, Bartl József, Csik István, Csikszentmihályi Róbert, Czóbel Béla, Deim Pál, Hajdu László, Korniss Dezső, Ónodi Béla, Rajki László, Szántó Piroska, Vajda Lajos.

A különböző csoportokba osztott művészekről szóló kritikát lásd: Barcsay Jenő nevéénél.

Élet és Irodalom, Bp. 1976. május 22.
XX. évf. 21. sz. 12. lap.

Orvódi Béla
festő

M.D. 4

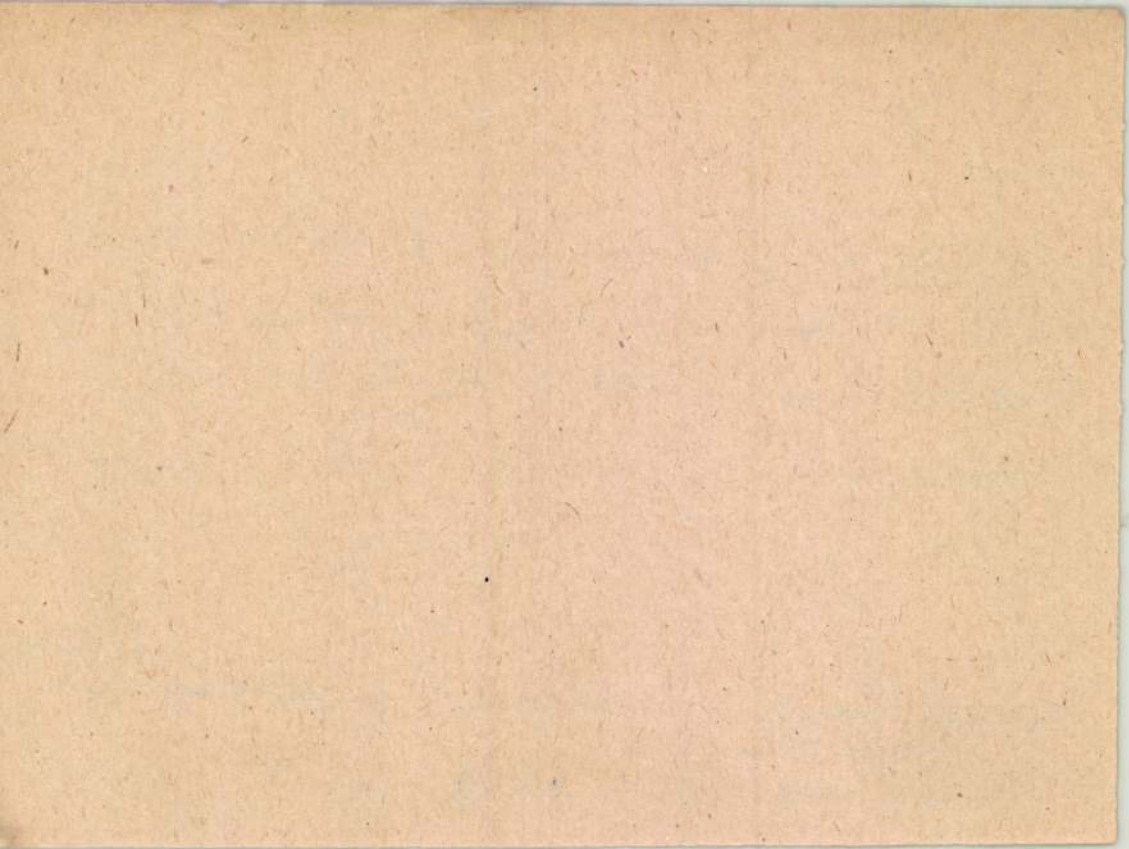
Az 1928-ban alakult Szentendrei
festők társaságához tartozott.

Pataky Denes, Mihály Pál
Művészet, 1969. április - 22. lap.

Onodij Bela

reit veu a neutendrei jorot Atule Kivvelöde
kroben a neutendrei Reprömmüener Kieelitöän
kieelitöä unweil eiteret (zb. 70,000 Fr.-) a
vietnami vep megr'lele ajontöär fel.

Horangj Säändas: neutendrei Reprömmüener ^{Kieelitöä}
Vietnami
Permissi Hilop (neutendrei) 1966. dec. 14.

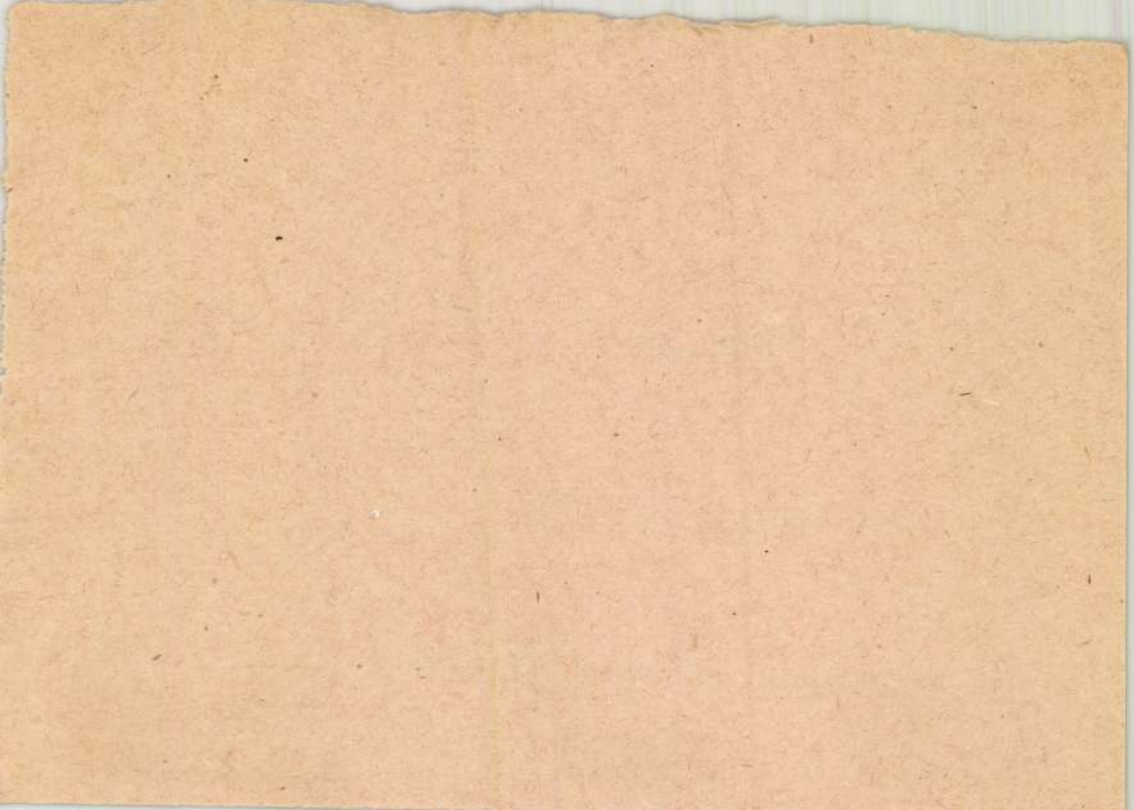

MDK .

Onódi Béla

Szentendrei képeiről

Pestmegyei Hirlap 1967 ápr.16.

Ónodi Béla, festő

"Szentendrei ház" c.
képés körli:

Ónodi a nyolc alapító tag
egyike.

Haulisch Jenke: A szentendrei művészetelep fo-
galmának tisztázásához

Művészettörténeti Értesítő, 1965, XIV. évf. 3. sz.

226

220. old.

1877

James M. Smith

James M. Smith

James M. Smith

James M. Smith

James M. Smith

James M. Smith

James M. Smith

Ónódi Béla, Jertó

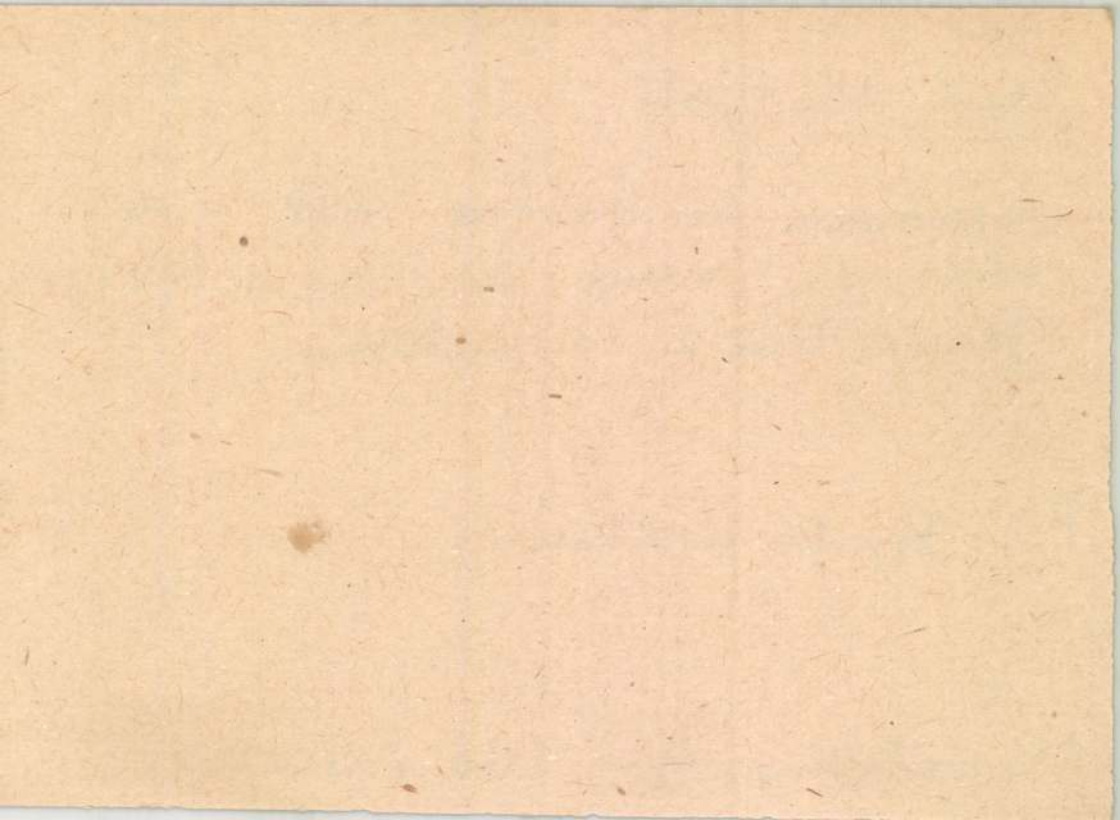
17 ok

1. A bentandren' éls' művészet közt az idő:
sokkal keves' tartozik. Híres, levegős talajke-
zelésével kéri ki a kiállításon.

P. J.: Jézpetek kiállításhoz

12. l

Véghaladóp, Gy. 1960. sept. 24.

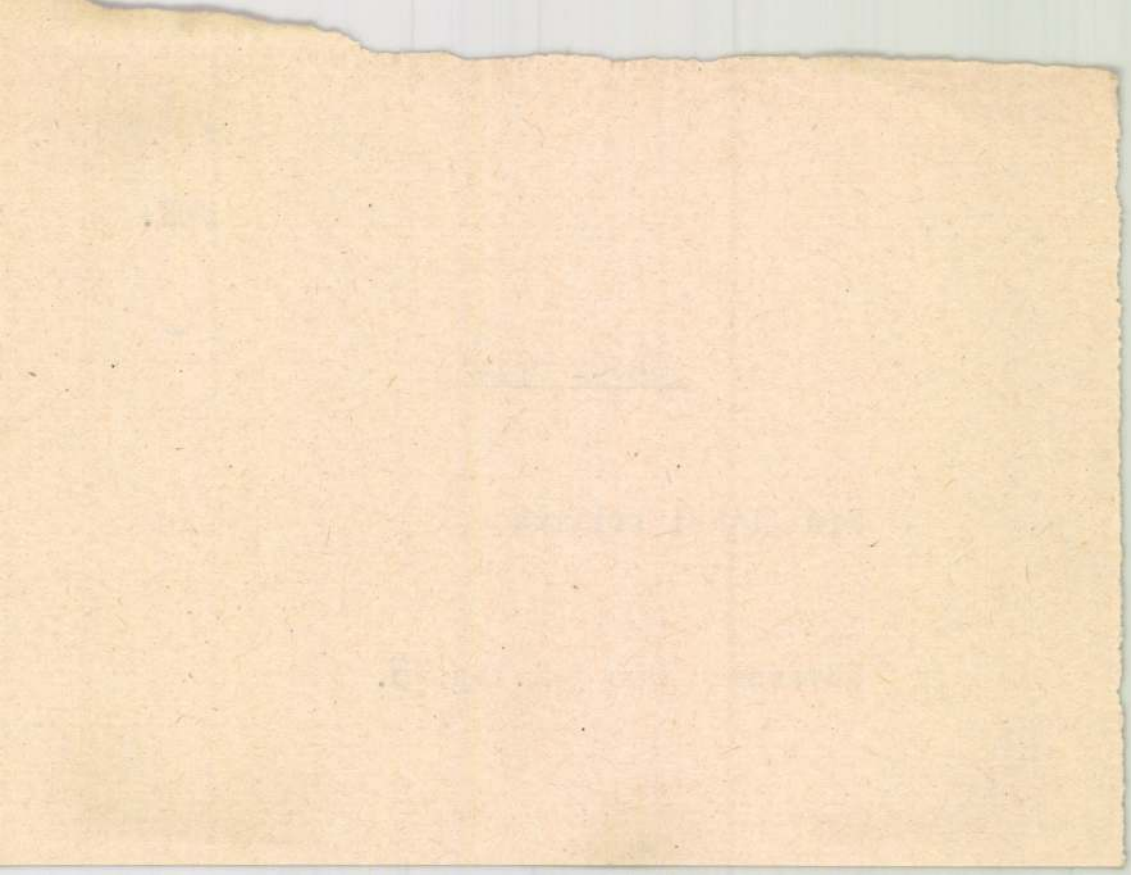

MDK.

Ónody Béla

Kiállítási kritika

Művészet 1966 jan.lap 45.

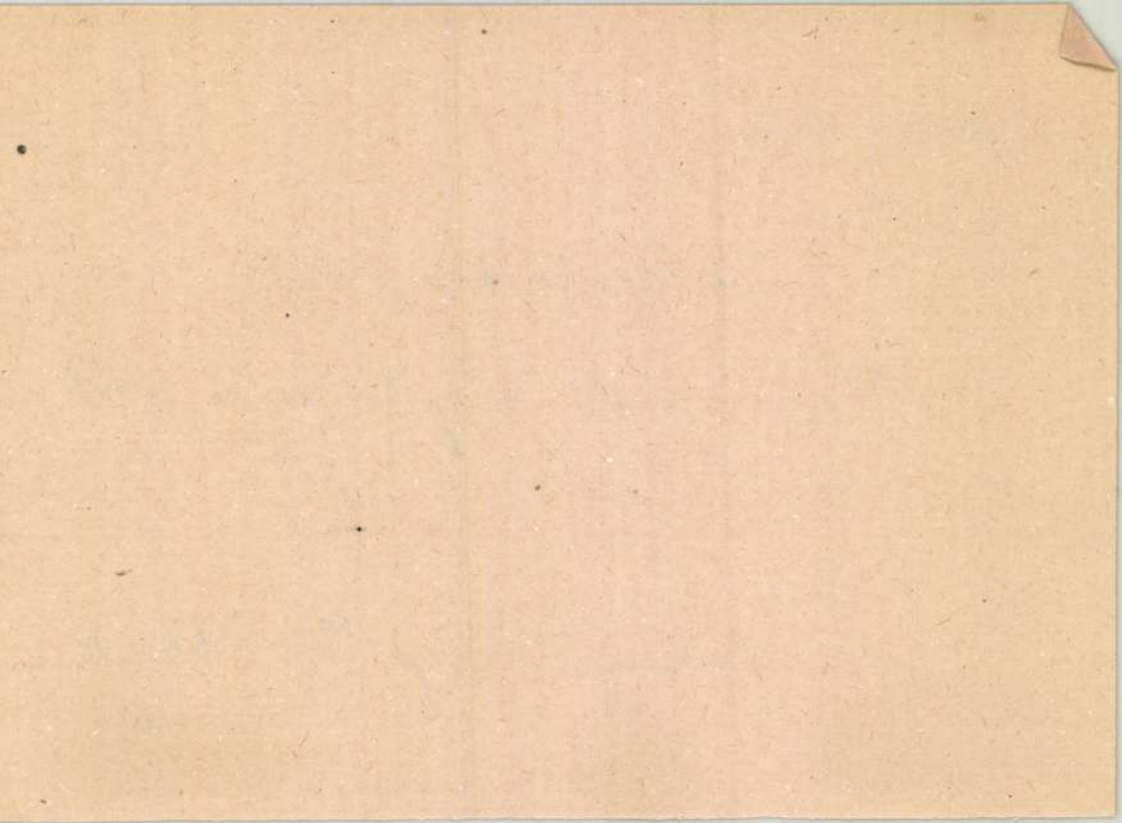

Ónody Béla

a Gyermekei Fesztőre

Társaságunk alapító tagja volt

Pestmegyei Hivatal 1970 október 4
4. old.

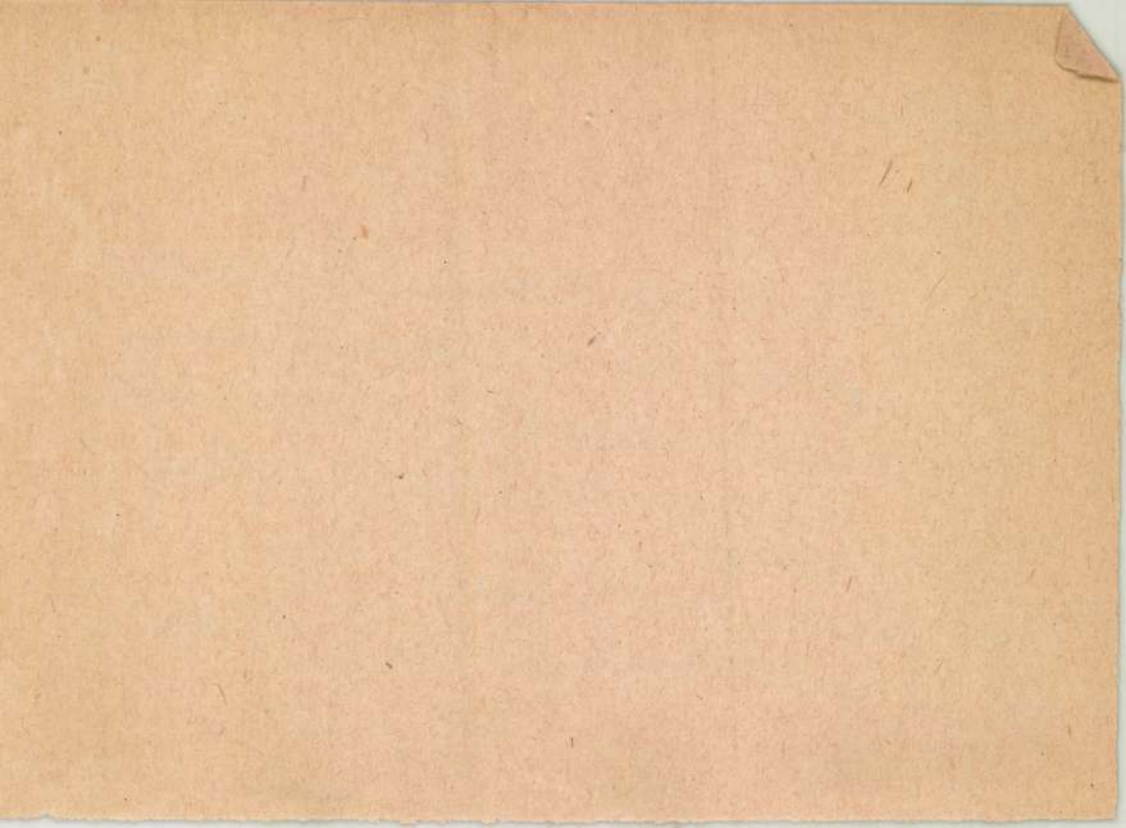

Orosdi Béla
festő

M.D.K.

Szentendrei kiállításán bemutatva
"Orosdi Béla", a Maceka tanulmány-
nyok" ceruzarajait, valamint fekete
krétával vonalal készült szentendrei
várait.

Frauk, János: Orosdi Béla
élet és munkálatai 1465. sept 18. - 9 lap.

(Onodi Béla)
festő-

M.D.K

A Szentendrei Ferenczy Károly
Múzeumba tartott kiállítás.
A műveinket egyik alapító
tagja, aki Szentendret ábrá-
zoja képeim.

Frank János: Onodi Béla

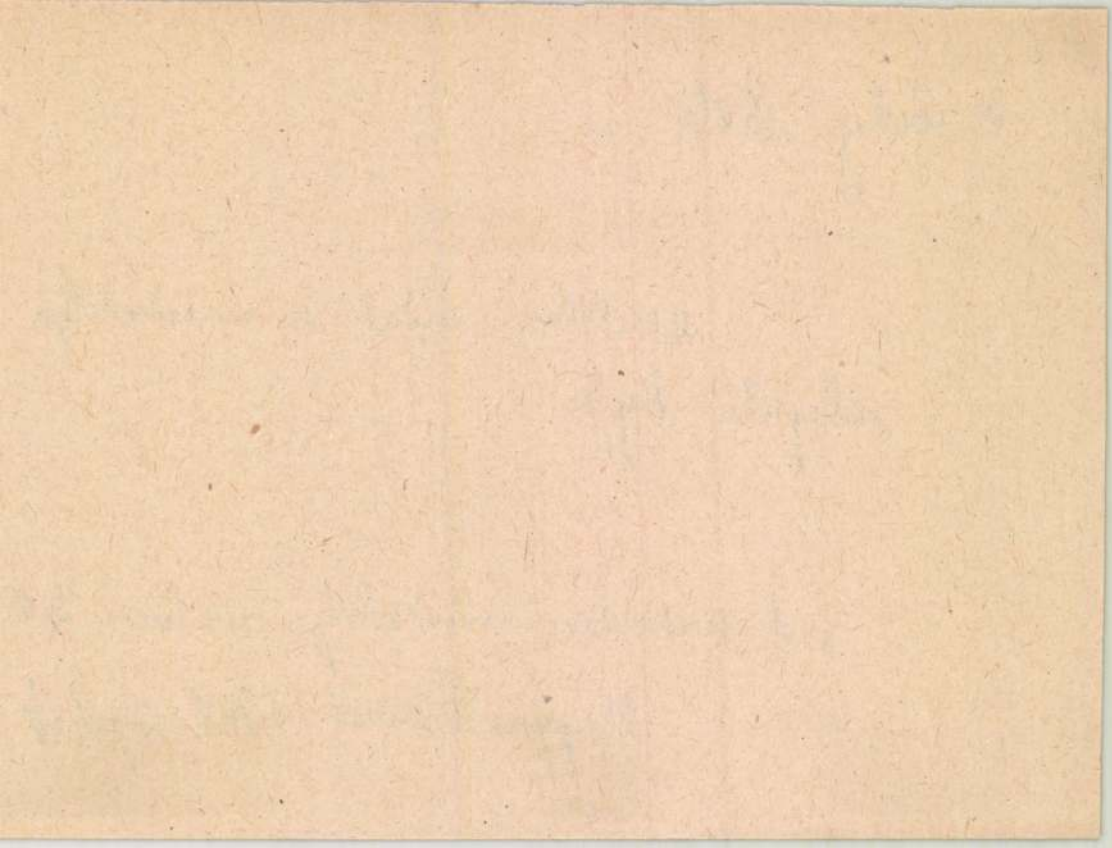
Új és Godalony, 1965. sept. 18 - 9 nap.

oudy Bole

emlitve un'at a un'odstetep
alepiti fagje

6 it sentendrei un'odstetep jubileumi 200.

Meppar Wamnet. 1968 sept. 27.

Ónody Béla

A Szentendrei Fesztőh Talisasa'ga'nak
alapító tagja

Tamá's Erőu: 12 nap 12 ház

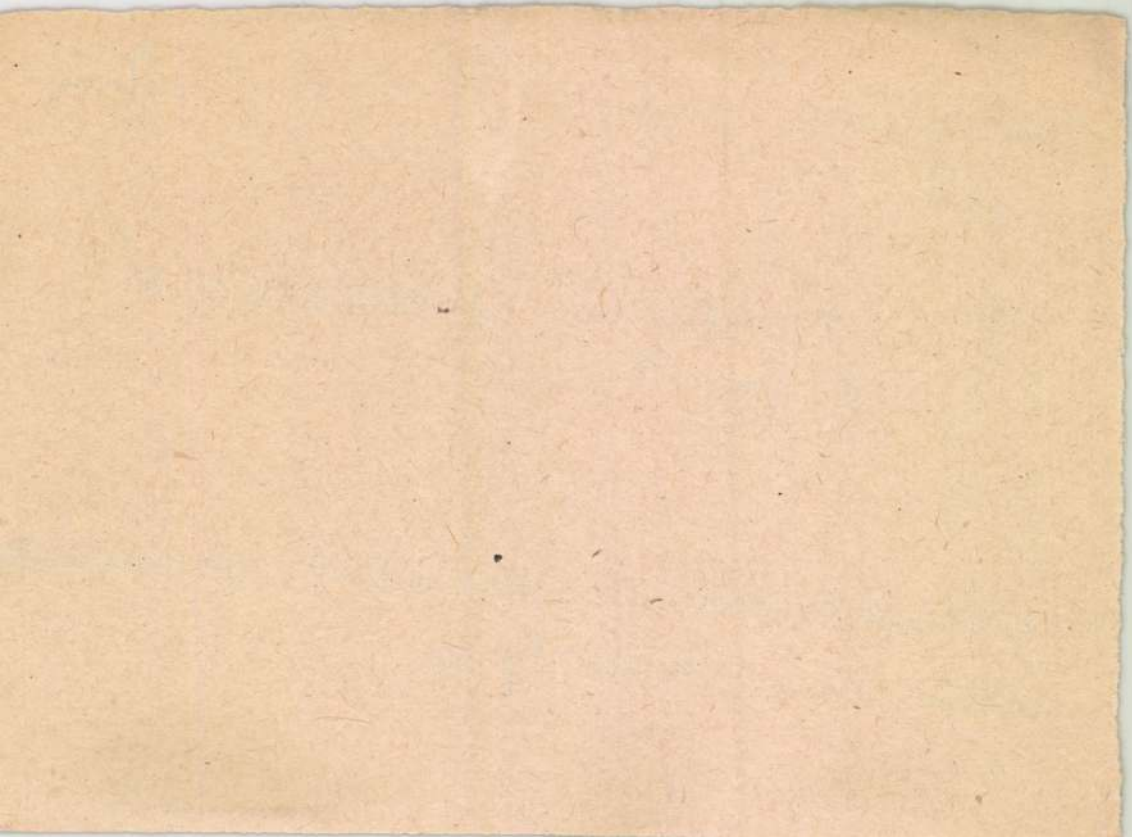
Pest Megyei Hírlap: 1970 okt. 4.

Quódy Béla
festő

M.D.K.

A pentandrei művésztelep alapító
tagja volt.

Haulisch Lenke: Harmadik éves a pentandrei művésztelep
művészet, 1963. október - 17 lap

Orsódy Béla
festő

M.D.K.

A Szentendrei Festők Társasá-
gának tagja volt 1928-ban

Atalaky Denes: Barcsay Jenő
Művészet, 1964. július - 31. lapp.

London
1854

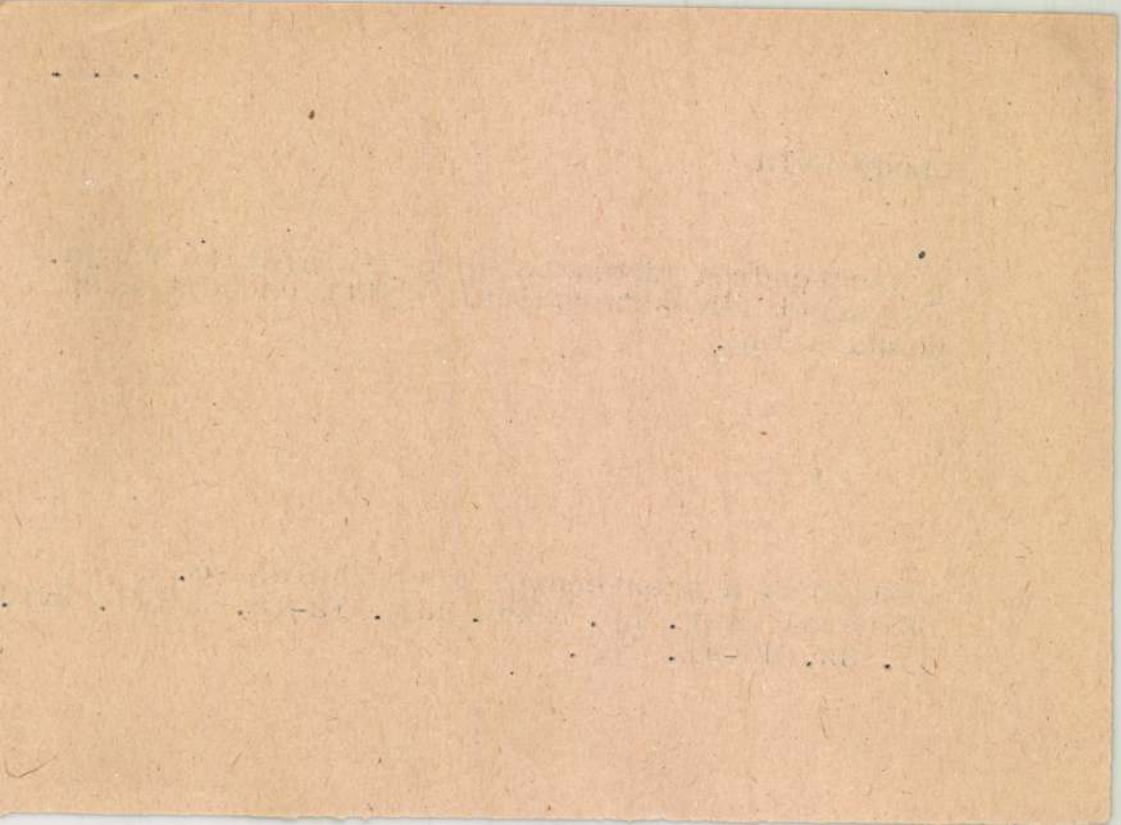
22, Strand
London

Mr. J. B. ...
15, ...

Ónody Béla

A szentendrei művésztelep egyik alapító tagja.
fényképét művésztársaival együtt csoportképen
hozza a lap.

Látogatás a szentendrei művésztelepn c.
Színházi Élet. Bp. 1928. aug. 12-18. XVIII. évf.
33. sz. 40-41. lap.

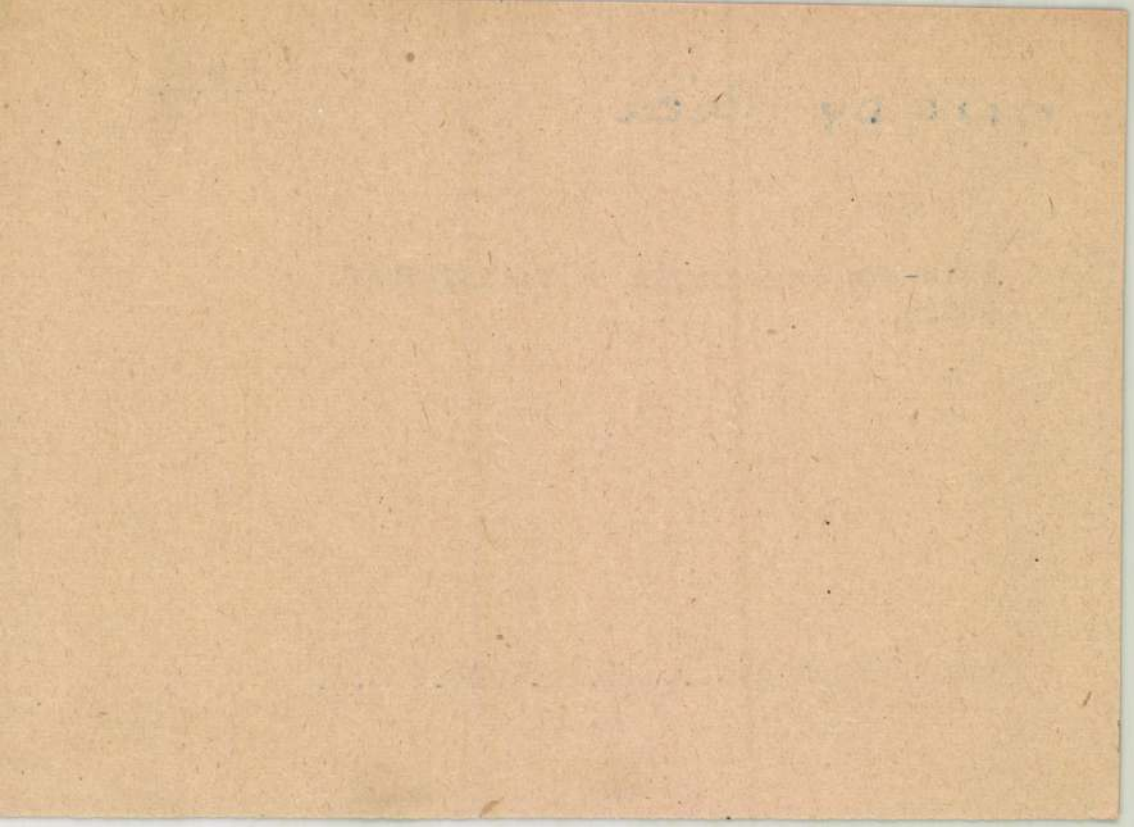

ONÓDY Béla

M.D.K.

1918-ban Nagybányán a Szabadiskola
tagja

Réti: Nagybánya.....Bp.1954.333.1.

Onódi Béla, festő

16.

75 ÉVE: született Onódi Béla, festőművész, a szentendrei művésztelep egyik alapítója.

Ma

75 éve

8,

ESTI HIRLAP,

Bp. 1975. aug. 15,

Onódy Béla, író

--

A Szentendrei Festék Társaságnak még 616 tagja közt
Bánovszék Miklós azt közölte Boromisza Tiborról, hogy
nem ismerték, majd hogy "krakéler" volt. Onódy Béla ugyan
csak azt állítja, hogy nem ismerték. Mikor Boromisza ismét
Szentendrén telepedett le 1958-ban, senki sem lépett
vele kapcsolatba. 106. old. 63. jegyz.

Haulisch Lenke: Boromisza Tibor. Kis kísérlet
telep alapításra 300. old

Műv. Tört. Ért. 1974. XXIII. 4. sz. Bp

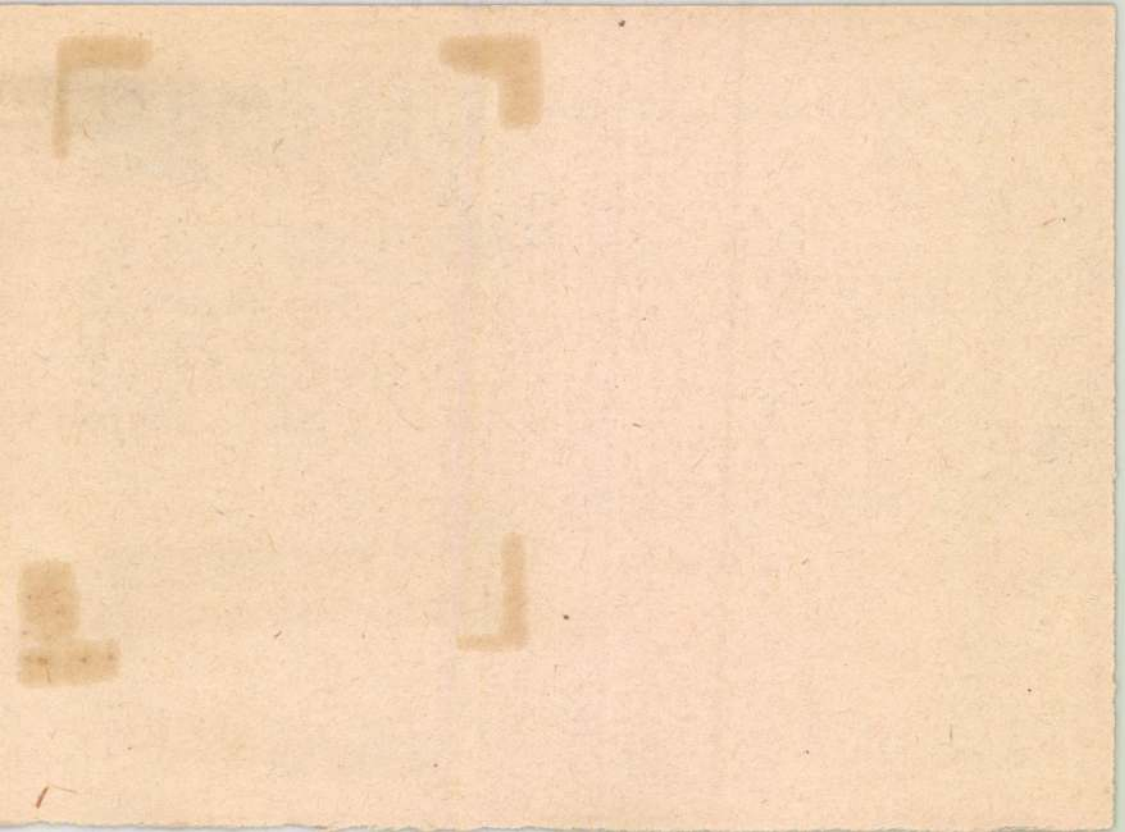
Ónody Béla, 2) Folyóirat

ÓNODY BÉLA: SZENTENDREI TAVASZ

Lacsonyi Miklós: öt évtized
tárlata.

Pest Megyei Hírlap, 1948. jan. 29.

Orvosi Béla festő

A Kertészeti Kiszámító Vezető Tanszék-
re volt a télen nyáron itt lakó mű-
ter.

Szenthe Imre: Tadmarsobán.

Pestmegyei Galéria, 1973. okt. 7.

Oródy Béla, festő

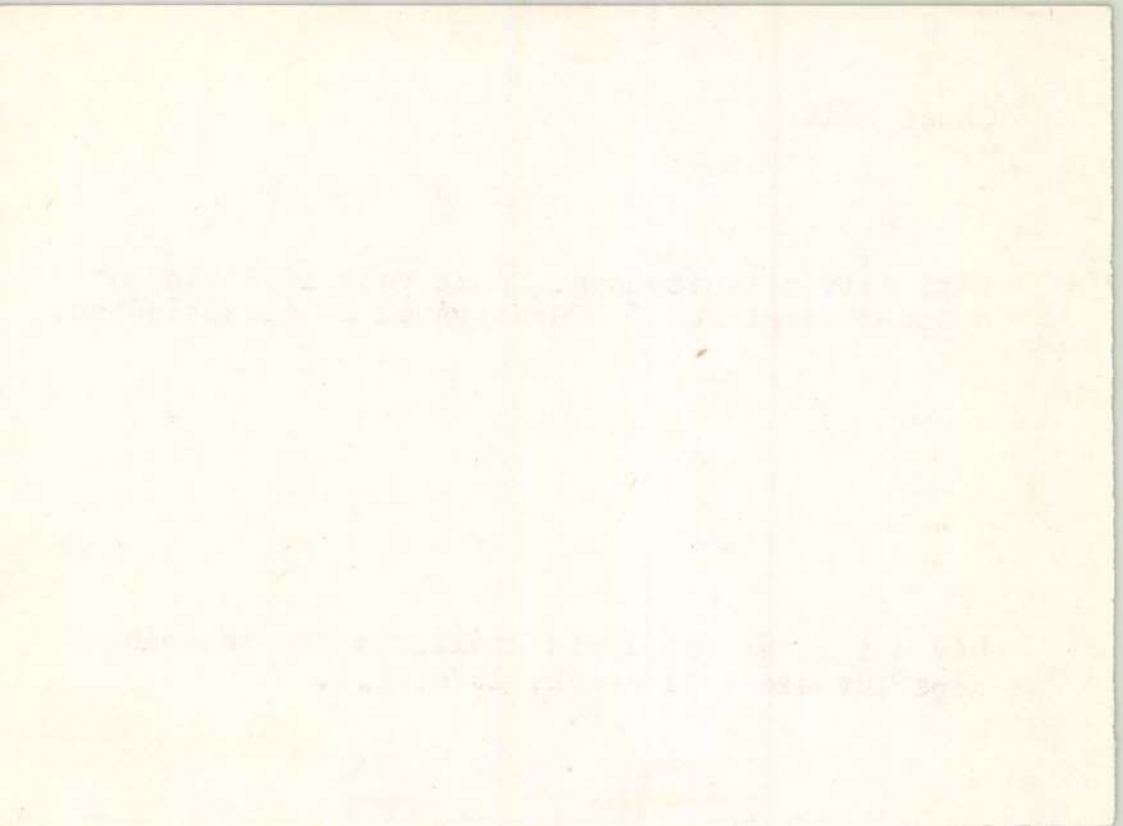
Az új freutendrei múzeumban kiállítás nyílt a Freutendrei Festők Társasága ötven éve történt megalapítása tiszteletére. - Az első kolonid a Társaságot alapító nyolc Róti-műveldek köré tartozik a művészi is.

h. gy.: Kiállítás egy új múzeumban.
Magyar Hírszót, 1948. febr. 26.

Onódi Béla

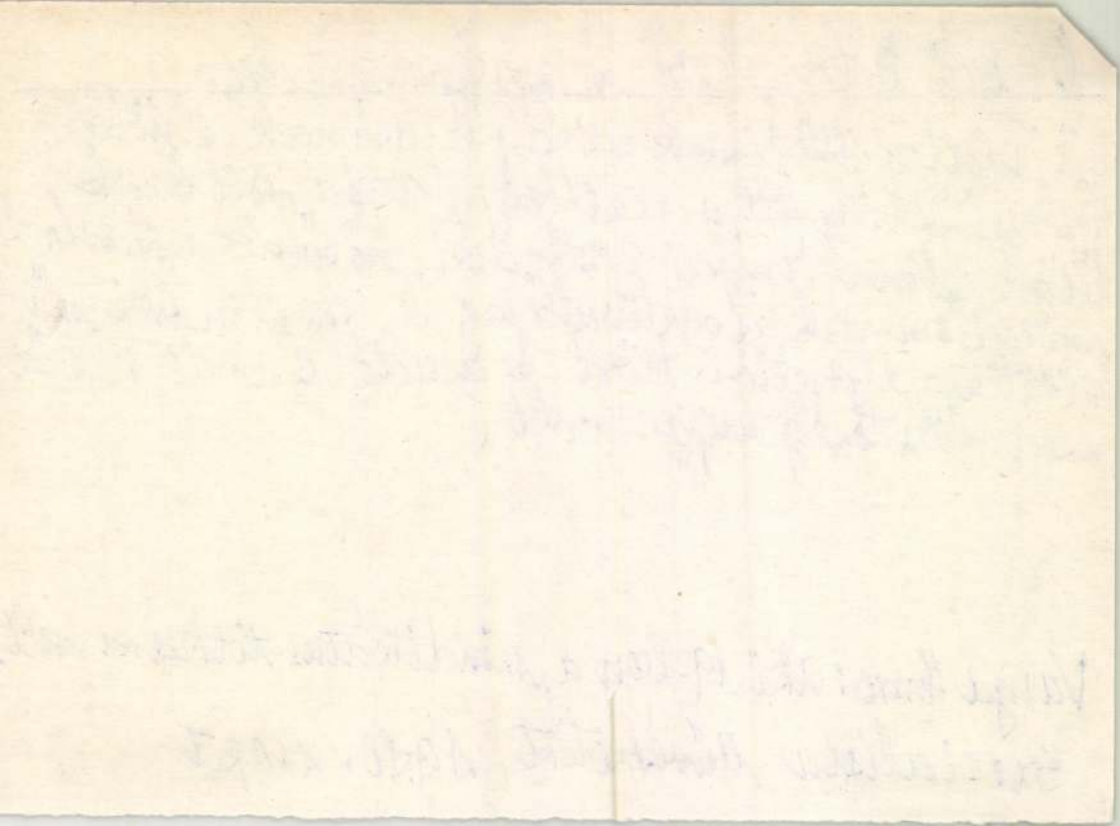
Réti István tanítványa. Részt vett 1928 elején
a Szentendrei Festők Társágának megalakításában.

Dévényi Iván; Jubiláris kiállítás Szentendrén;
Képzőművészeti Almanach, 1970. 9.1.

Snódi Béla, festő- és grafikusművész
A Tiszta Művészek Szindikátusának elnöke
Snónyi István lett, a vezetőség tagja volt Gwerc,
Édén selmedbányái festő, aki később a „Sarlo-
morgalomnak is aktív tagja, a szentendrei mű-
vésztelep alapító köré írandó Snódi Béla
is a vezetőség tagja volt.

Varga Imre: aki 19-ben a szindikátus titkára volt.
Socialista Művészet, 1980. sept.

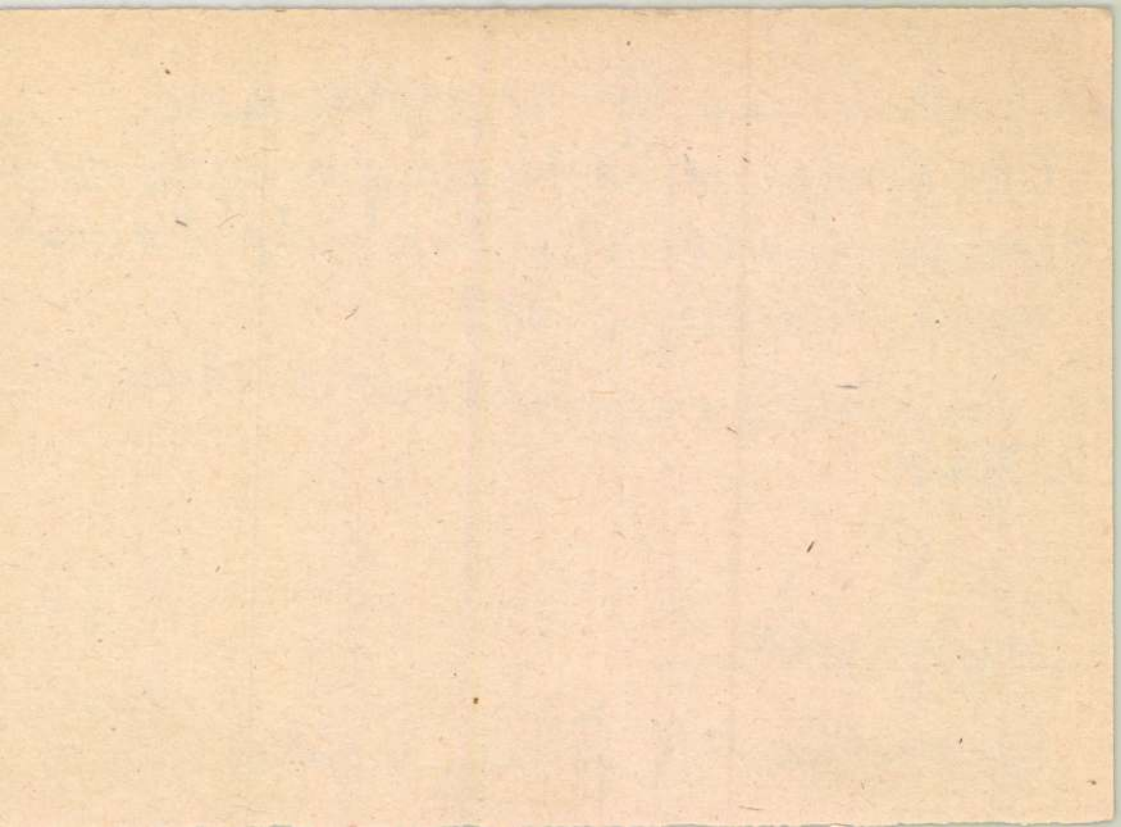
Onódi Béla, festő-és grafikusművész

a Szentendrei Festők Társaságát nyolc Rétiművész alapította 1926-ban, melynek a művész is alapítótagja volt.

A művésztelep megalakulását 1928-tól számitják.

Barcsay mester

Nép-művelés, 1980. július, 15. old.

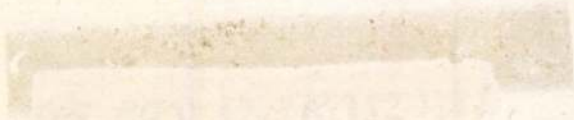

Onódi Béla festőművész

KITÜNTETES. Az Elnöki Tanács
Onódi Béla festőművészt művészi
munkássága elismeréseként, 85.
születésnapja alkalmából a Munka
Érdemrend arany fokozatával tün-
tette ki.

Népszabadság, 1985. VIII. 16.

Handwritten text at the top of the page, possibly a title or header, which is mirrored or bleed-through from the reverse side.

Faint, illegible handwritten text located in the middle section of the page, appearing to be bleed-through from the reverse side.

Handwritten text at the bottom of the page, possibly a signature or footer, which is mirrored or bleed-through from the reverse side.

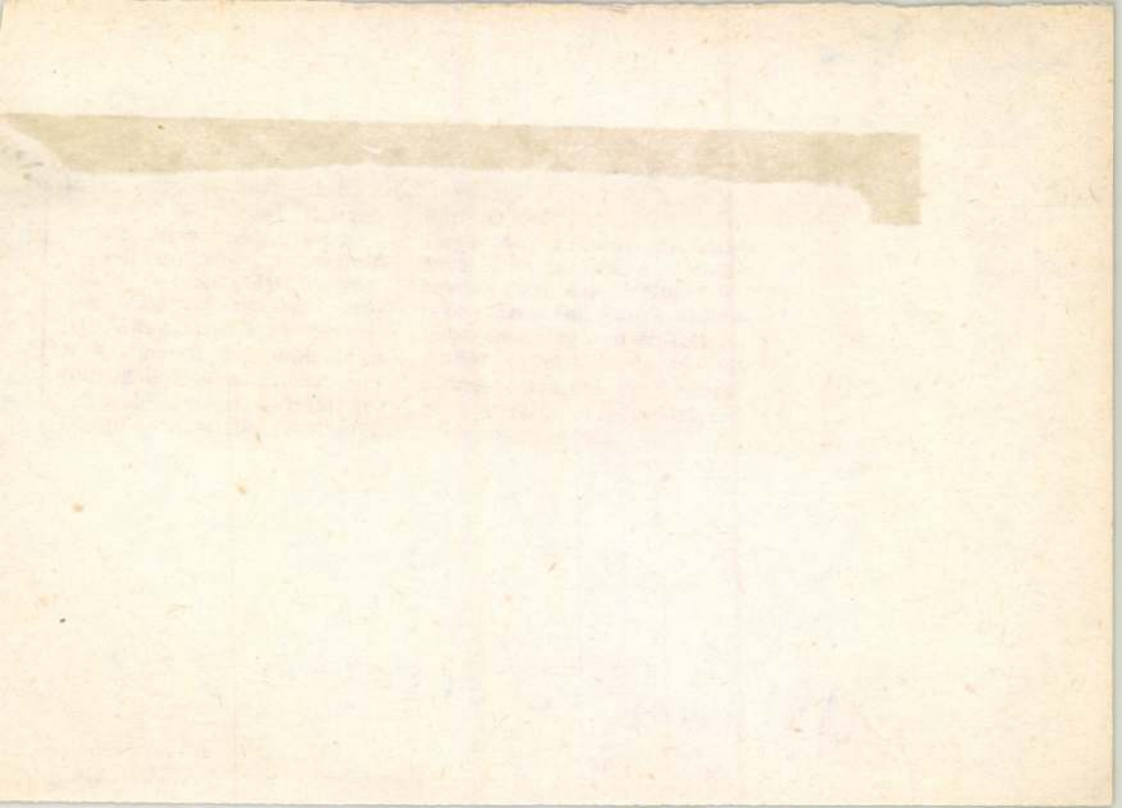
Onódi Béla

Kitüntetés

Az Elnöki Tanács *Onódi Béla* festőművésznek művészi munkássága elismeréseként, 85. születésnapja alkalmából a *Munka Érdemrend arany*

fokozata kitüntetést adományozta. A kitüntetést csütörtökön *Tóth Dezső* művelődési miniszterhelyettes adta át.

Néprajz 1985. VIII. 16.

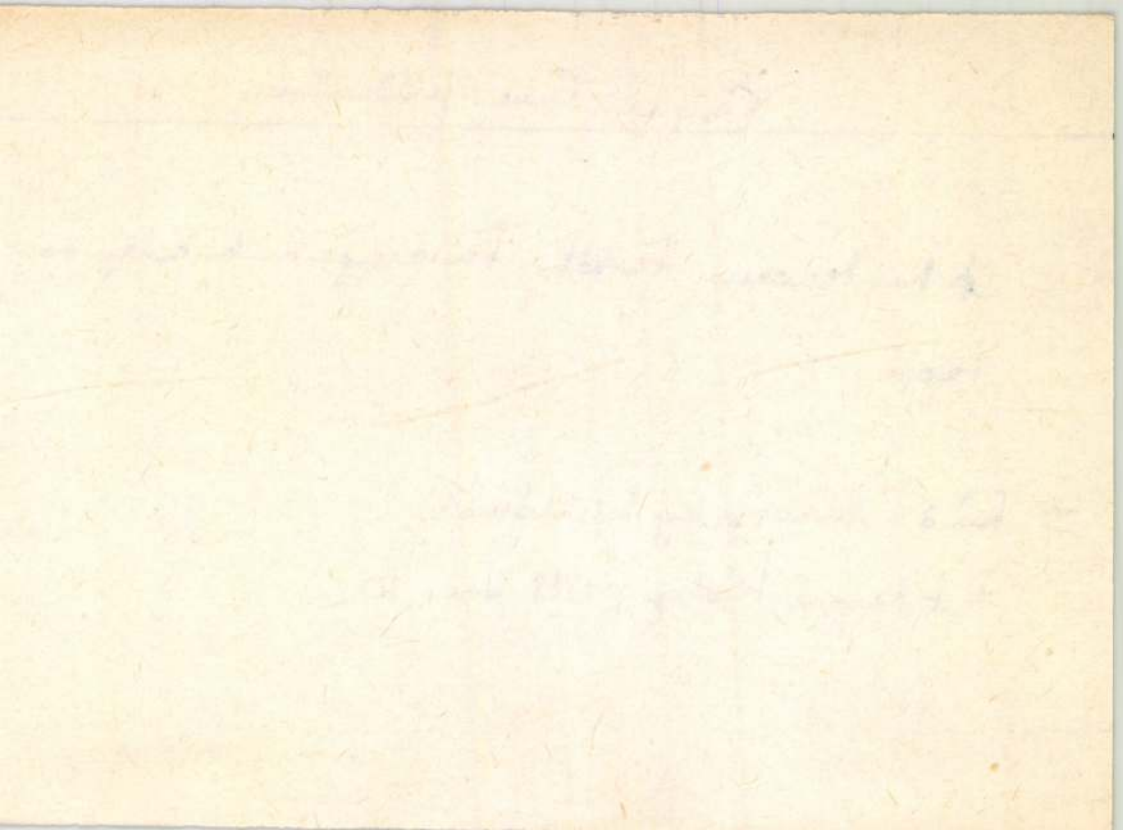

Onodi Béla festkönyve

- A kúntenszki Felső Társaságunk alapítói -
tagjai.

Kiad.: Rákoszky Miklósnál

Pest Nagy Hivatal, 1903. dec. 10.

Onodj Béla festő- és
grafikusművész

SAJTÓFIGYELŐ

**MAJKAR
PAPKOTO**

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1981 FEB

SZOCIALISTA MŰVÉSZETÉRT

1021

Onodj Béla festőművész kiállítását a Magyar Nemzeti Galériában rendezték meg. A Szentendrén élő festőművészről megemlékeztünk az 1980 8-9. számban megjelent, a Fiatal Művészek Szindikátusáról írt cikkünkben is (MTI)

a pályára a főitük álló művész kívüli számtalan is jelentkezik irfiatal művészőlva elmondott 70-es évtized vi-
létében nőttek f-
tőrekednek g-
cselekvésben, de
álló lakás birt-
kor nehezebben
mint bármelyik

Orosz Adé
Operaház magát

szólt, hogy a műveszeteket már *gyermekkorban* meg kell szeretetni, ez a szülőknek is nemes kötelessége. Szólt az

Allami Operaház előtt álló — a rekonstrukció miatti — nehézségekkel teli négy esztendőről, és kérte a mozzalom támogatását. Megemlékezett a különböző művelődési intéz-

lábból a kórus-énekklés is kezd kiszorulni. Pedig a zene, az ének nem is olyan régen politikai, mozgalmi munkánknek szerves része volt. Azt állapította meg, hogy *nincs határozott izlés-politika*. Ugy látja, akik az izléstelen képviselik, azok sokkal kíméletlenebbek, erőszakosabbak, mint akik vá-

ONÓDI BÉLA

Nyolcvanéves művész, hat évtizedes alkotómunka előtt tisztelegva kiállítás. Retrospektívvé csak jelképesen teszi néhány, a huszas-harmincas években keletkezett festmény; a művek zöme későbbi, s legerősebben mindig a nagybányai hagyományokhoz kötődő törekvésekről beszél. A fiatal festő 1926-ban költözött Szentendrére, s azóta is a barokk emlékekben gazdag városka a természet, környezetének apró részletei inspirálják. ... a festő munkásságát egy már korábban kialakult szemléletmód átvétele, kidolgozott módszer hasznosítása jellemzi, s nem a kísérletezés ...

(repr.részlet a 'Templomdombi' házak c.festményből)
P.Szabó Ernő: O.B.festményei: Nemzeti Galéria
UJ TÜKÖR 1981/XVIII/4.sz.3.o.

1985. első félévi duplumjegyzékéről

..... részére

érjük:

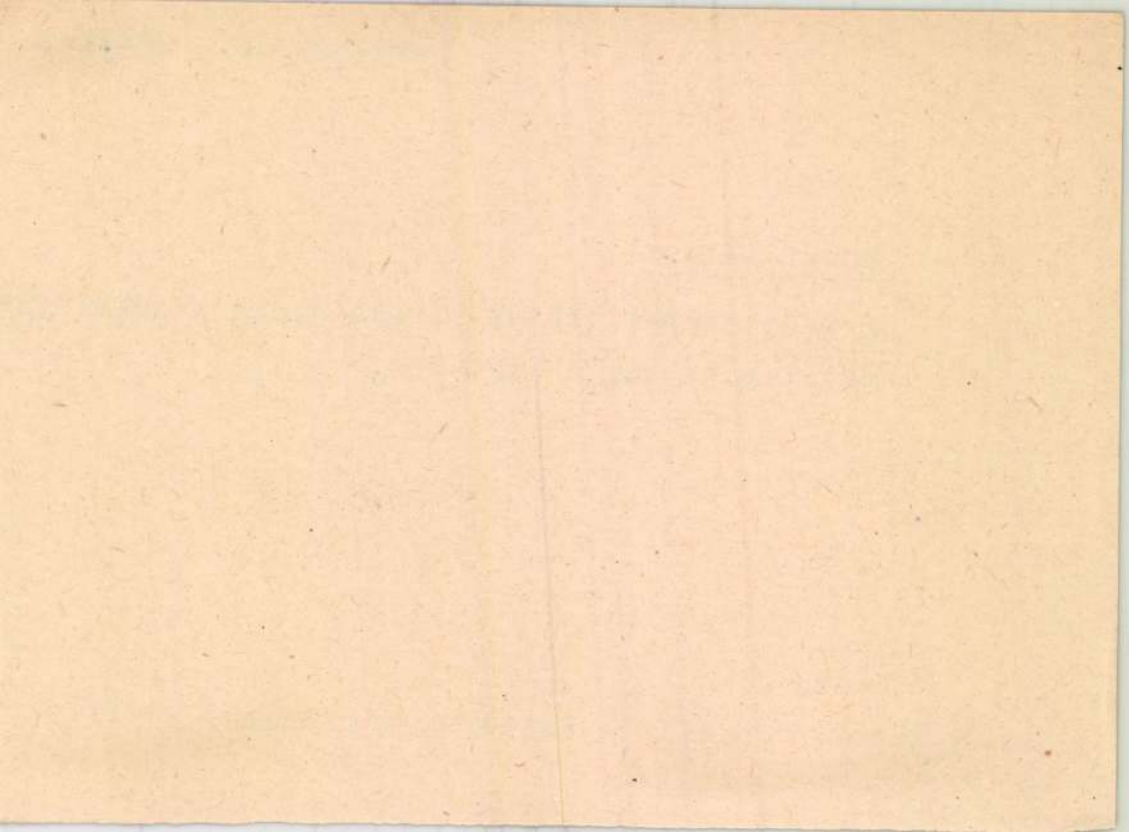
/könyvtárvezető/

Ónodi Béla.

A Szentendrei Festők Társaságának kezdeményező
és alapító tagja 1928-ben.

Bende J:

A Képzőművészeti egyesületek története, kézirat.

Gyódi Béla, festő

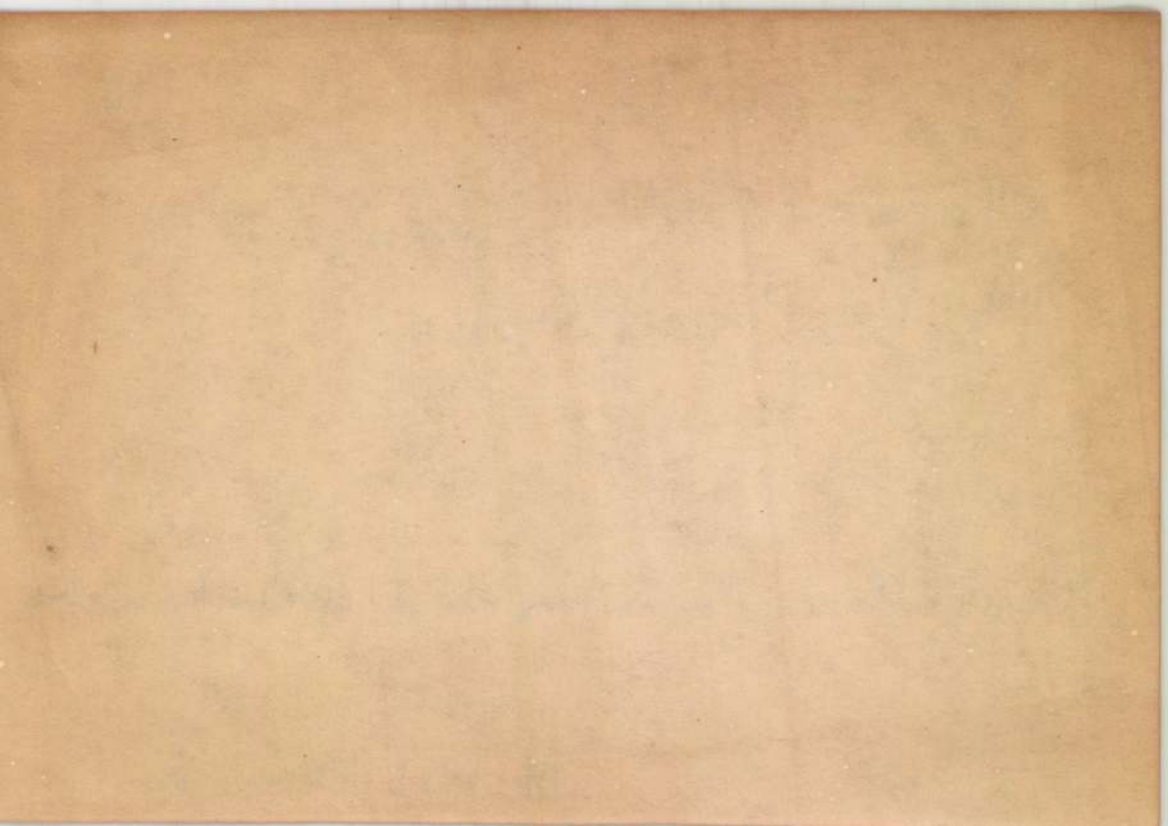
1963

A hentesvárosi Festők Társaságának
még élő alapító tagja.

Jenőné Ilona: Naprakész a művészünkben
6

ESTI HIRLAP

Bm. 1963. máj. 6.

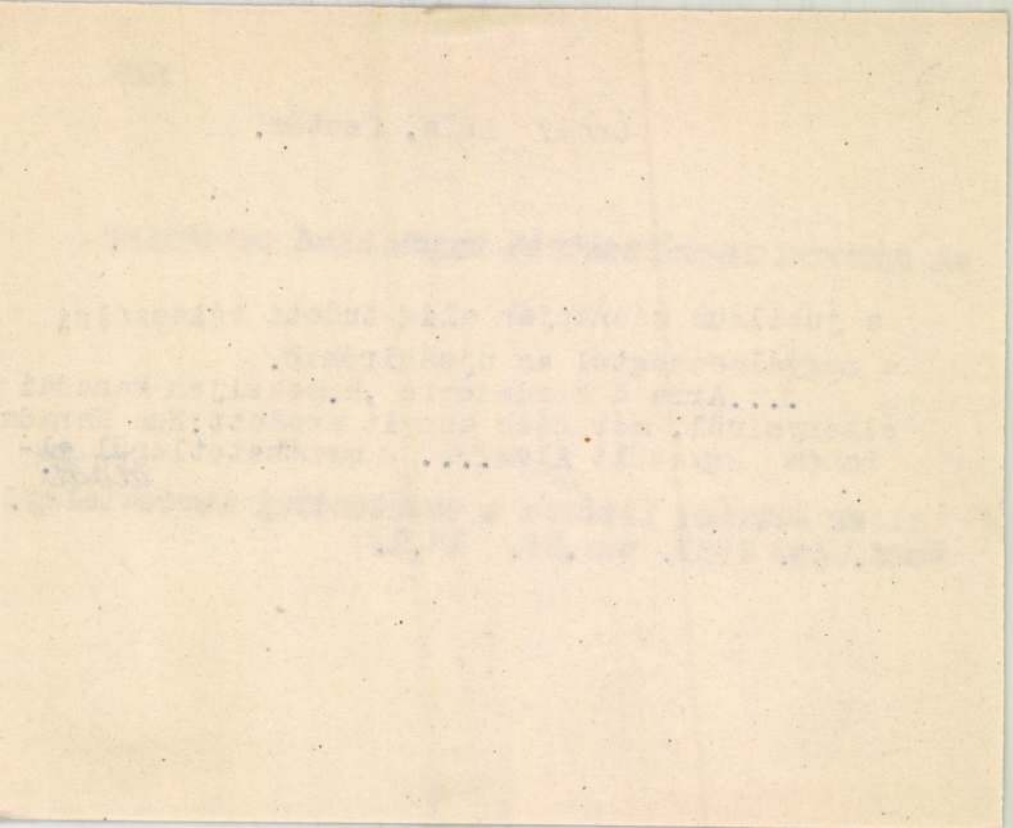
Ónódy Béla, festőm.

az újonnan megválasztott tagok közé tartozik.

a jubileum másnapján alig tudott válaszolni
a nagyalmasságtól az ujságírónak.

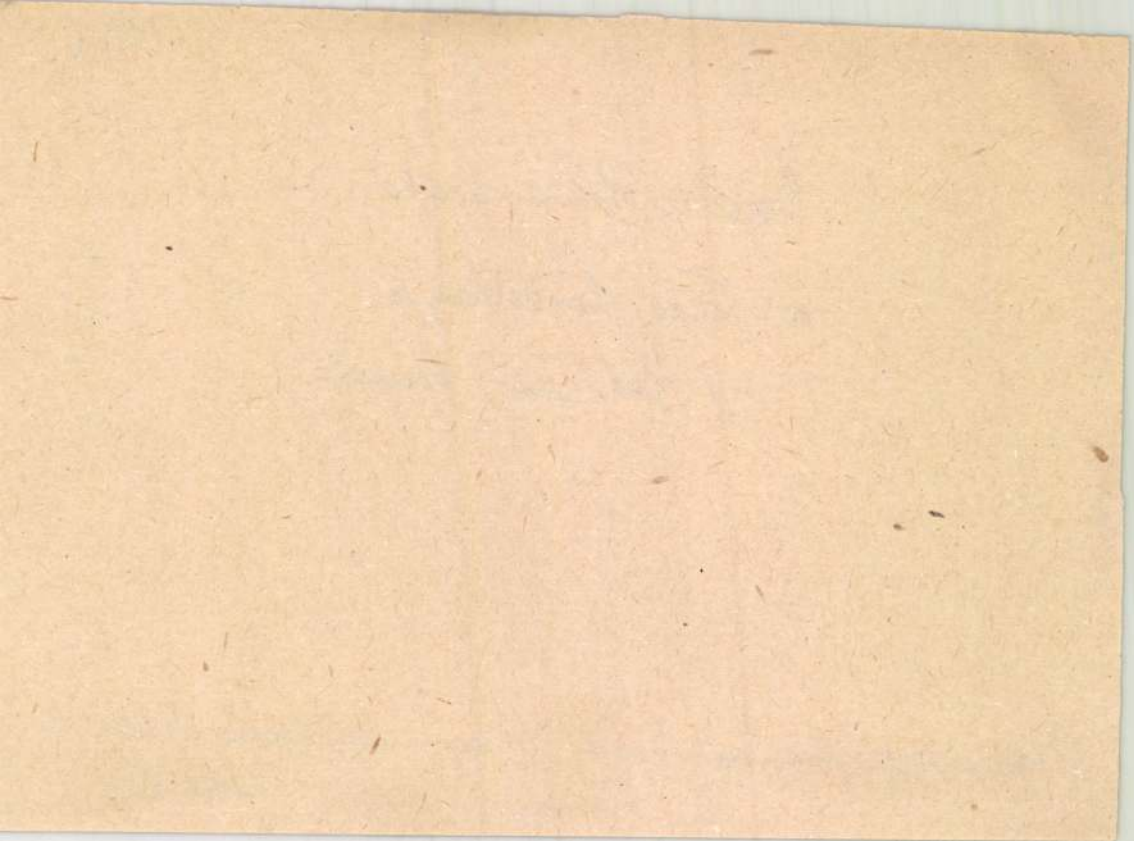
....Arra a kérdésemre, h. meséljen kanadai
élményeiről, már csak annyit mondott: Nem Kanada
hanem Egyesült Államok.... s menthetetlenül el-
alult

Weller István: Tiszteves a szentendrői művésztelep.
Nepsz.Ujs. 1937. aug. 29. 14. l.

Oródi Béla festő
a Társ. Társasága
(Rész. Táv. Szabó.)

Könyvtári Művészet Kiáll. - Magyar Művészet. 1930.
121. l.

Onodi Béla foto

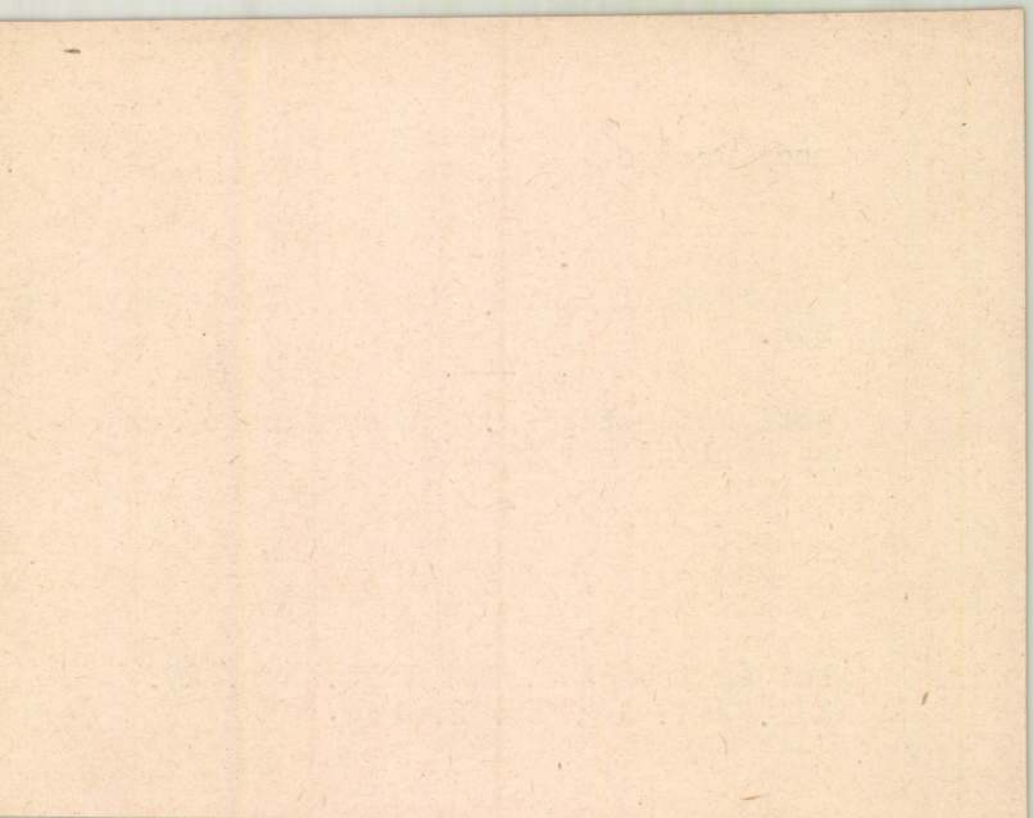
Pesti Hírlap, 1926. júl. 27. 13
A szentendrei madártelep első
kicserítésének megújítása

Ónody Ferenc

Négy részből álló metszetét bemutatja a lap.
Repr.

Fenti metszetek Cs. Kovács László rajzá-
nak hátlapján láthatók.

Élet és Irodalom, Bp. 1978. ápr. 29.
XXII. évf. 17. sz. 2. lap.

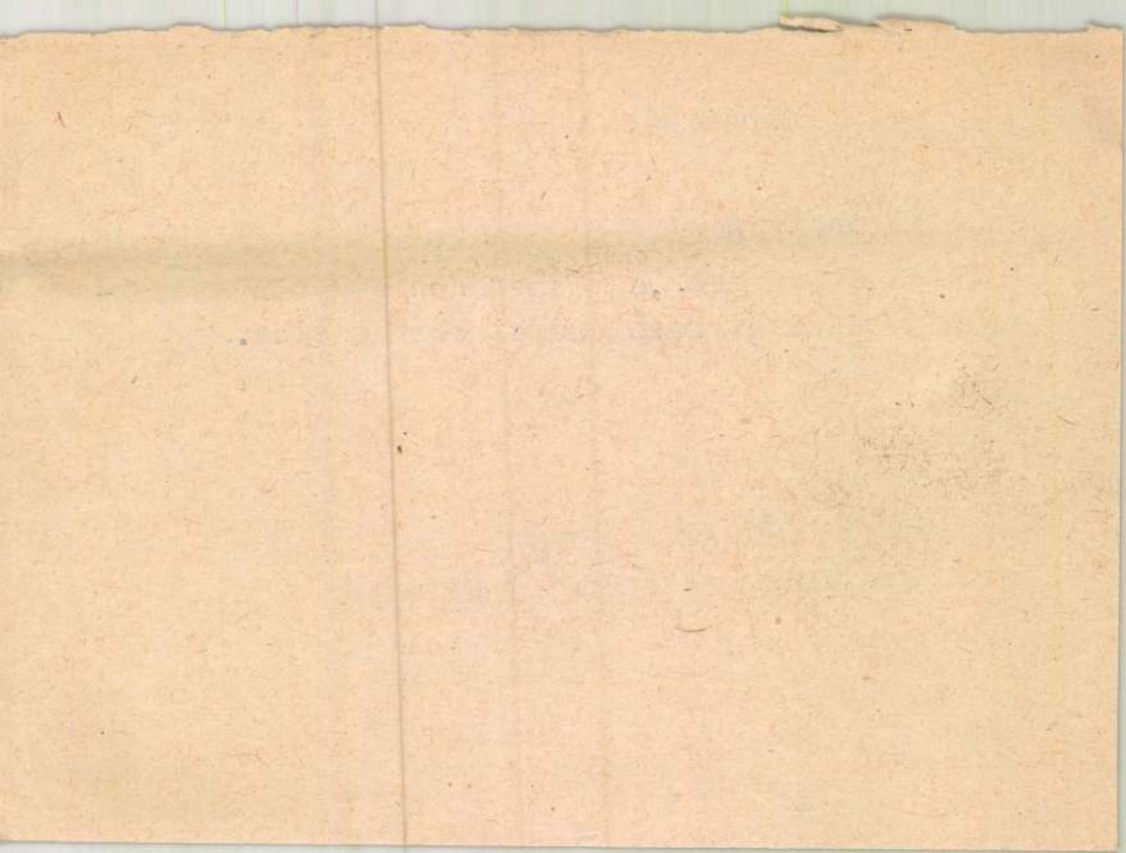

Ónodi Béla

A Ferenczy Múzeumban Szentendrén megnyílt tárlaton szerepelt., művészetében Nagybánya örökségét viszi át szentendrei környezetbe.

Magyar Hírlap 1978-89-9

Wagner: Szentendrei festészet

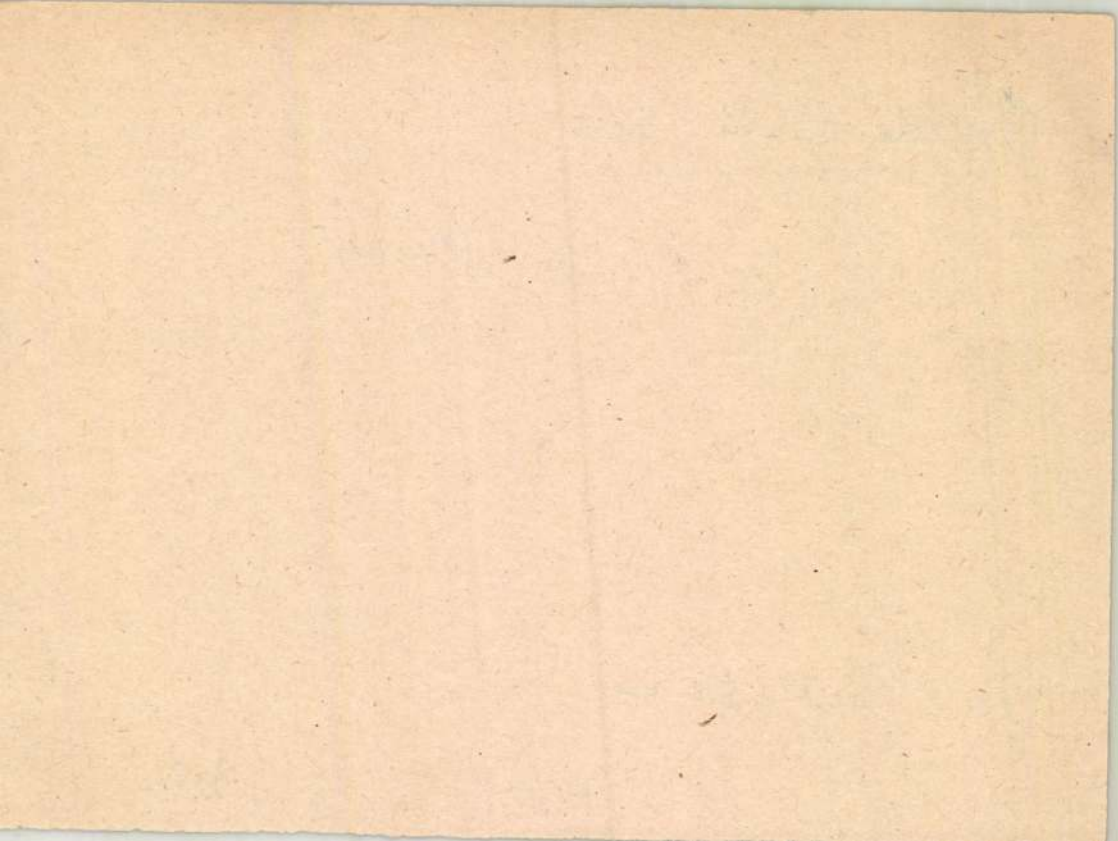
Onó'di Béla, festő

d: Deli Antal

P. hüv. kéntendre -

7.

Népszabadság, Bp. 1978. júl. 21.

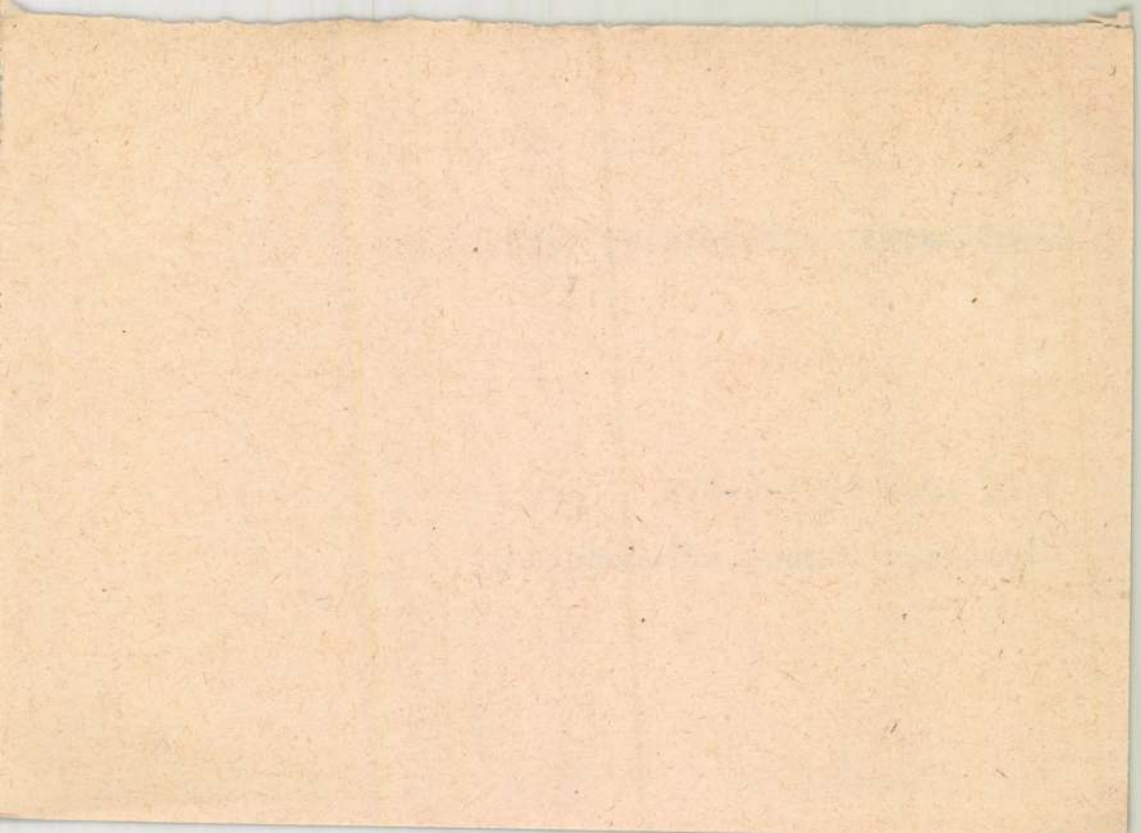

Onód, Béla

A szentendrei alkotótelep tagja.

Uj irás 1977-6-119

Barcsay: Sorson, emlékezetem

1963 NOV 19

1021 Kiállítás Szentendre festészetéről

IGÉNYES ÉS ÉRDEKES VÁL-LALKOZÁSNAK tekinthetjük a szentendrei Ferenczy Károly Múzeum legújabb kiállítását.

A Szentendrei Művésztelep fennállásának harminctödik évfordulója alkalmából rendezte *Haulisch Lenke*, a Nemzeti Galéria fiatal és tehetséges munkatársa. S ha a rendező személyét kiemeljük, ez elgondolásának újszerűségéért történik. A kiállítás anyagát nem abból a szokványosnak ítéltető célból állította össze, hogy egyszerűen bemutassa a művésztelepen folyt munka nyilvánvaló eredményeit, felsorakoztassa az ott dolgozott vagy dolgozó rokonszenves művészek alkotásainak galériáját. (Ezt egyébként a múzeum három termének és folyosójának rendelkezésére álló falai amúgy is csak töredékesen tették volna lehetővé.) Művészettörténeti, stíluselméleti kutatásai eredményeként válogatásával kívánta bebizonyítani, hogy van a modern magyar festészetben egy olyan csoportosulás, mely részben tudatosan, részben enélkül, sajátos kifejezőmódnak, a szentendrei stílusnak a kialakításában tevékenykedett; ekképpen a már elismert nagybányai, szolnoki, alföldi (hódmezővásárhelyi) iskolák után közreműködésükkel létrejött egy külön stílusjegyeket felmutató szentendrei iskola.

Mondjuk meg mindjárt, hogy ha sok részletében a valóság alapjaira épült, és így sikerült is e bizonyítás: végső eredményként nem ellentmondásosságot egyrészt a Szentendren dolgozott vagy dolgozó művészi egyéniségek alkotó útjának, alkotásaiknak szerteágazóan gazdag sokszínűsége okozza, másrészt mert nem érezzük, hogy a hol Budapesten, hol Szentendren dolgozó festők művészete elszakítható volna a fővárosban folyt és folyó alkotó munka jó néhány irányzatától.

A művészet egész története folyamán kiemelkedő fontosságuk volt a művészi centrumoknak. Ezeknek mindenkor társadalmi-történelmi alapjuk volt. Hogy a már említett magyar példáknál maradjunk: a nagybányai iskola szabad ég alatti, nagyban és egészében impresszionista törekvéseit a magyar feudálkapitalizmust kiszolgáló akadémikus festészzettel való szembe fordulás jellemezte. A Szolnoki Művésztelep munkásságára a legjellemzőbb volt Fényes Adolf szegényparaszt-ábrázolása, amely eszmei-művészi hitvallást jelentett a század első éveinek földnélküli jánosai mellett. Végül az alföldi iskola, Tornyai vehemens népi demokratizmusa, a parasztság forradalmi indulatát és mozgalmait tükrözte.

A SZENTENDREI MŰVÉSZTELEP kezdeti munkásságában, elsősorban az 1929 óta ott működő *Barcsay Jenő*ében is fellelhető az a törekvés, hogy folytassa, illetve megújítsa az első világháború előtti magyar forradalmi művészcsoporthoz, a *Nyolcoknak*, majd a nyomukba lépő és velük együtt működő aktivistáknak, *Uitz Bélának*, *Kmetty Jánosnak*, *Nemes Lampérth Józsefnek* képkalkotó, konstruktivista törekvéseit. Sajnos azonban a kiállítás csak a hozzáértők emlékeztetére bírta, hogy felmérjék: a szentendrei művészek ily tekintetben elért eredményeit mennyire befolyásolta a két világháború közti magyar forradalmár festőknek, *Derkovits Gyulának*, *Dési Huber Istvánnak* művészete. Úgy

véljük, hogy *Dési Huber István*nak küzdelmesen kialakított stílusa sokban hatott a szentendrei konstruktivista törekvésekre.

Mert e törekvések kétségkívül megállapíthatók a kiállításon. Elsősorban — és ha az életpályát tekintjük: természetesen — a Szentendren is festő mesternél, *Kmetty János*nál csakúgy, mint *Barcsay Jenő*nél, akinek néhány grafikai lapja is gazdagítja a kiállítást. Hatásuk követhető az ő tanításukat követő fiatalabb művészeknél: *Kocsis László*, *Balogh László*, *Deim Pál* érdekes, tetszetős kis festményeinél. Ez utóbbiaknál jóval egyénibb, noha az azonos természetű valóság ábrázolása törvényszerűen némileg rokonítja vele *Barcsay Dombos táját*, *Szántó Piroska* lendületes, vidám, életigenlő, színes *Fénylő domb* című festményét. Es ugyan csak egyénibbnek *Bene Géza* kompozíciói: erőteljes, expresszivitásra törő, kis formájukban is monumentális hatású falátomásai, amelyeket a tudatos képkalkotás ellenére is áttüzesített a harmóniát kereső humanista indulata. A *Nyolcok* „cézanne-izmusának” közvetlen hatása nyilvánult meg a nem kellőképpen méltányolt, halott mester, *Perlot Csaba Vilmos* művészetében, vagy áttételesen *Onódi Béla* szép, napsütötte sárga falú *Patak parti házak* című festményében, de még *Paizs-Goebel Jenő* különös, a szecesszióig visszanyúló, s annak nem egy elemét hordozó, az indulatokat mintegy „lehütöten” kifejező nagyalakos kompozícióiban is. *Vaszko Erzsébetre*, *Schubert Ernőre* inkább a kubizmus hatott.

AM MINDEZ CSUPÁN a szentendrei művészet egyik aspektusa. Igaz, részben itt is érzékelhető a környezet hatása: elsősorban a város, egyes utcáriszerek, vagy a táj dombjainak tükrözésével. (Ez persze nem vonatkozik *Paizs-Goebel Jenő* képeletgazdag látomásaira.) A kiállítás a gondos és szükségszerű válogatásban a Szentendren dolgozó, vagy valamikor itt is, nem is mindig a művésztelepen dolgozott művészek különböző stílusirányzatainak gazdagságára is rácszméltet. Hiszen a felszabadulás óta a művésztelepen dolgozik *Czóbel Béla* mester is; nagy *Interiőrje* dúsz színeivel, a szobát betöltő tárgyakat is áthevítő lírájával csakúgy megmutatja művészetének oly egyéni jellegzetességét, mint könnyed *Csendéletével*. E lírai festőiséggel rokon *Göllner Miklós Öreg búto-*

rok című barna harmóniájú interiórképe, vagy *Miháltz Pál* intim hatásában is drámai hangvételű *Csendélete*.

A szentendrei környezet közvetlen hatása nemcsak *Ilosvai Varga István* két erőteljes festményénél (*Tűzfalak között*, *Házak kőhordó emberrel*), vagy oly könnyed, elegáns paszelleképek-nél mutatkozik meg, mint *Gráber Margit Görög kancsója*, illetve *Diener Dénes Rudolf A művésztelep kertje*, hanem oly elvonatkoztatottabb alkotásoknál is, mint *Bálint Endre* hangulati varázssával ható, a harmincas években festett két kis kompozíciójában is, amelyek egyébként mintha csak előre mutatnának, a Nemzeti Színház legutóbbi *Macbeth-felújításán* bemutatott, sikeres díszleteire. A Szentendre „bizánci” múltjához való érzelmi-kifejező kapcsolódást mélységes erővel manifestálja *Vajda Lajos Ikon-önarcképe*, s hasonlóképpen a hely műemlékek világába való beleélést példázza a fasizmusban elpusztult *Amos Imrének* a világháború fenyegetését, az akkori élet zaklatottságát kifejező, a szürrealizmus stílusirányzatával rokon két szép kis kompozíciója. Ugyanezt a döbbenetet festette, csak hogy a dekoratív elemekre figyelőn és az egymással viaskodó fekete madarak látomásával *Korniss Dezső*, akinek *Bodobácsok* című vörös-fekete bogarakat síkban ábrázoló kompozíciója viszont a szürrealizmus és az absztrakta művészet egyes rokonvonásaira mutatott rá. *Modok Mária* két különös, színeiben oly harmonikus festménye pedig az absztrakt törekvések és a valóság látványán alapuló konstruktivizmus kapcsolatainak egyéni képi lehetőségeire figyelmeztetett.

A KIÁLLÍTÁS VÁLTOZATOS-SÁGÁT, színességét emeli, szándékolt „bizonyító erejét” viszont csökkenti az alföldi mesternek, *Tornyai Jánosnak* Szentendren festett ismert szép virágcsendélete vagy *Pirk János* kifejező *Önarcképe*. Végső elemzésben ugyanis a kiállított, jól megválogatott festmények és grafikák nem Szentendre különállását, hanem az itt dolgozó vagy dolgozott művészek szoros kapcsolatát mutatják a modern magyar művészzettel, ennek különböző stílusirányzataival, még akkor is, ha letagadhatatlanul náluk fedezhető fel a tömörítő, képkalkotó törekvések tudatos folytatása.

Murányi-Kovács Endre

Veszprém megye vasúti csomópontjain

A zirci fiatalok példája — A szállítás nemcsak a vasutasok ügye

(Veszprém megyei tudósítónktól.)

Nagy feladat elé állítja a vasúti dolgozóit Veszprém megyében is az áruszállítás. A bányák, ipari üzemek ezrével igénylik a vasúti kocsikat, hogy termékeiket elináltsák rendeltetési helyükre. A Megyei Szállítási Bizottság és a vasúti csomópontok dolgozóinak erőfeszítése arra irányul, hogy gondolat szervezéssel biztosítsák a legszükségesebb áruk fuvarozását, úrrá legyenek a szállítási zavarokon, csökkentsék a lemaradást, előkészítsék a jövő év lejére áthúzódó utószállításokat.

Munkaerő- és kocsihiány Veszprém külsőn

Veszprém külső vonalfőnökség — a megye legnagyobb áruszállító és továbbító csomópontja — a jobb 22 ezer tonna szállítási adóssággal zárta az október hónapot. Elmaradása ezzel 235 ezer tonnánál növekedett, amit az év hátralevő időszakában már képtelen behozni. Az októberi elmaradás oka a kocsihiány: 2504 vagontól nem tudták kiállítani a szállítási felkínált áruk részére. Nehezebb a szállításokat a nagyfokú munkaerőhiány is; a fűtőházban például 100 fűtő munkáját 78-an látják el, s az egyéb munkaterületeken is mintegy 40 dolgozó hiányzik.

Ennek ellenére, a vonalfőnökség dolgozói októberben s november első felében is biztosították a népgazdaságilag legfontosabb áruk továbbítását. Nincs elmaradás a szénbányászati és építőipari szállításokban, elfuvarozták a műtrágyát és jól halad a vártnál nagyobb mennyiségű cukorrépa, zöldség- és gyümölcs-áru elszállítása.

Nagy segítséget nyújtottak a csomópont munkájához a megyei és városi KISZ-bizottság rakodóbrigádjai, amelyek alig több mint egy hónap alatt 150 vagont raknak ki. Országos viszonylatban is kiemelkedik a zirci fiatalok teljesítménye: november 7-én éjjel 32 vagon, köztük 29 kocsi kő kirakásával biztosították, hogy a vagonok már a hajnali órákban felzabadjanak.

Domján József vonalbiztos, a főnökség párttitkára a következő-

ket mondta a november-decemberi feladatokról, felkészülésről:

— Novemberben 299 ezer tonna árut kell továbbítanunk, amelyhez 15 277 vagon szükséges. A szállítási bizottsággal egyetértésben meghatároztuk az elsősorban elszállítandó árukat. A legfontosabbak a cukorrépa, az építőipari és bányászati termékek. Tovább fokozzuk a vonatok utazási sebességét és menetrendszerűségét, s úgy tervezzük, hogy szállításaink zömét irányvonatokkal látjuk el. November első felében sikerült javítanunk a kocsihiánynál, kevesebb kocsival több árut szállítottunk.

A jobb eredmények eléréséhez szükségünk van a vállalatok még fokozottabb támogatására. Kényelmeskedésük ugyanis gyakran hátráltatja a kirakodást. Sokszor elfordul, hogy bár az AKÖV kocsijai hat órákor kint állnak az állomáson, a vállalat képviselői csak nyolc óra után érkeznek. Nem megy jól a rakodás az *Ipari Robbanóanyaggyárban*: szeptemberben például 33 ezer órával lépték túl a kirakási időt, s másfél millió forint kocsiállási pénzt fizettek. Októberben 20 ezer óra a túllépés. Ismételt kérésünk az üzemekhez, szervekhez, vállalatokhoz, hogy gyors kirakással segítsék a mi erőfeszítésünket.

Várpalota — élüzemszinten

Élüzemszinten dolgozik a várpalotai állomásfőnökség kollektívája. 1963-ban, november közepéig több árut szállítottak el, mint tavaly egész évben; 53 000 tonnával túlteljesítették tervüket. Különösen jó eredményt értek el a vonatok terhelésében: a vállalt 883 tonnával szemben 914 tonna az átlagos megterhelés.

— A mi erőnk a dolgozók összefogásában, kölcsönös segítőkészségében rejlik — mondja *Dömötör József* főnökhelyettes. — Pedig a tervezettnél tízzel kevesebb munkásunk van, csökkentett létszámmal dolgoznak a kocsirendezők, kollektívánk 35 százaléka nő, ráadásul munkásgárdánk 80 százaléka vidékről jár be.

Am bármely okból is adódik munkáskészlet, a többiek magukra vállalják a munkát. November 5-én például egy 22 t-

kesfehérvárra. A hasonló esetek mindennaposak nálunk...

— Elismerés?

— Októberben 30 000 forint jutalmat osztottunk ki dolgozóinknak. November 7-én öten kaptak kiválódolgozó-oklevelet és pénzjutalmat.

A FÜSZÉRT vezetőjének nem sürgős

— Sok még az ésszerűtlenség, meg nem értés, kényelmeskedés — panaszkolja *Egger Jenő* főintéző az *ajkai állomásfőnökségen* —, pedig szállítási feladatainkat csak közös összefogással oldhatjuk meg. Ime, egy példa a felelőtlen ségre. Október 26-án Romániából érkezett egy vagon ömlesztett só, CFR-kocsiban. Köztudomású, hogy külföldi kocsik késedelmes visszaindításáért valutában kell bért fizetnünk, így hát különösen sietünk azok kirakásával. Nem így *Pethő Sándor*, a FÜSZÉRT ajkai kirendeltségének vezetője. Három napra Budapestre utazott, raktára zárva, s nem intézkedett helyettesről. Hiába telefonáltunk a megyei és járási szervekhez — a sőt nem rakhattuk ki. A FÜSZÉRT vezetője ráadásul mosolyogva vette tudomásul, hogy a külföldi vagon állási ideje 79 óra. Neki nem sürgős...

Mondhatok példát az ésszerűtlenségre is. Az ajkai építkezéseket a Vas megyei Állami Építőipari Vállalat végzi. Ez még nem lenne baj, ha az ajkai részlegnek lenne emelődaruja. Am ha a vasúton építőanyag érkezik, minden esetben Szombathelyről hozatnak darut a kirakáshoz. Ez rendszerint több nap, esetleg több hét késedelmet okoz. Az október 3-án kirakott háromvagonnyi betonelem még mindig ott fekszik a mi rakterületünkön, és akadályozza a rakodást. Nem lehetne jobb megoldást találni?...

Igy hát akad probléma az ajkai csomóponton is, pedig amúgy is sok munkát ad az itteni vasutasoknak a Központi Szénosztályozó, Felső- és Alsócsinger, Jókai-bánya szénének, Urkút ércének, az alumíniumkohó és az üveggyár termékeinek elszállítása. Az ajkai vasutasok megállták helyüket, október hónapban 117,8 százalékra teljesítették szállítási tervüket. Ajkán nincs elmaradás. November 7-én indították útnak a 375-ik irányvonatukat, s egymás után továbbítják a túlsúlyos szerelvényeket.

A legújabb jelentés? Az állomásfőnökség intézkedési tervet dolgozott ki a téli hónapokra. Ajka vasutas dolgozói felkészülve várják a hideg időt.

Asági repülőgépek tőfölkék felett

Jól beváltak nálunk. Gyorsak, rugalmasak, s ötmázsás teherbíró képességük megfelel a mi nagyobb üzemek méreteinek. A lengyel gyár szakemberei több ízben tanulmányozták nálunk gyártmányaik üzemeltetési módját, s a tapasztalatok, valamint a magyar szakemberek javaslatai alapján változtattak, javítottak a konstrukción. A géppark állandó bővítésén kívül ennek is köszönhető, hogy évről évre növekszik a repülőgépes állomás teljesítménye. (MTI)

szőlőhegyen

Onodi Béla

Magyar Művészeti, 1926

367.0.

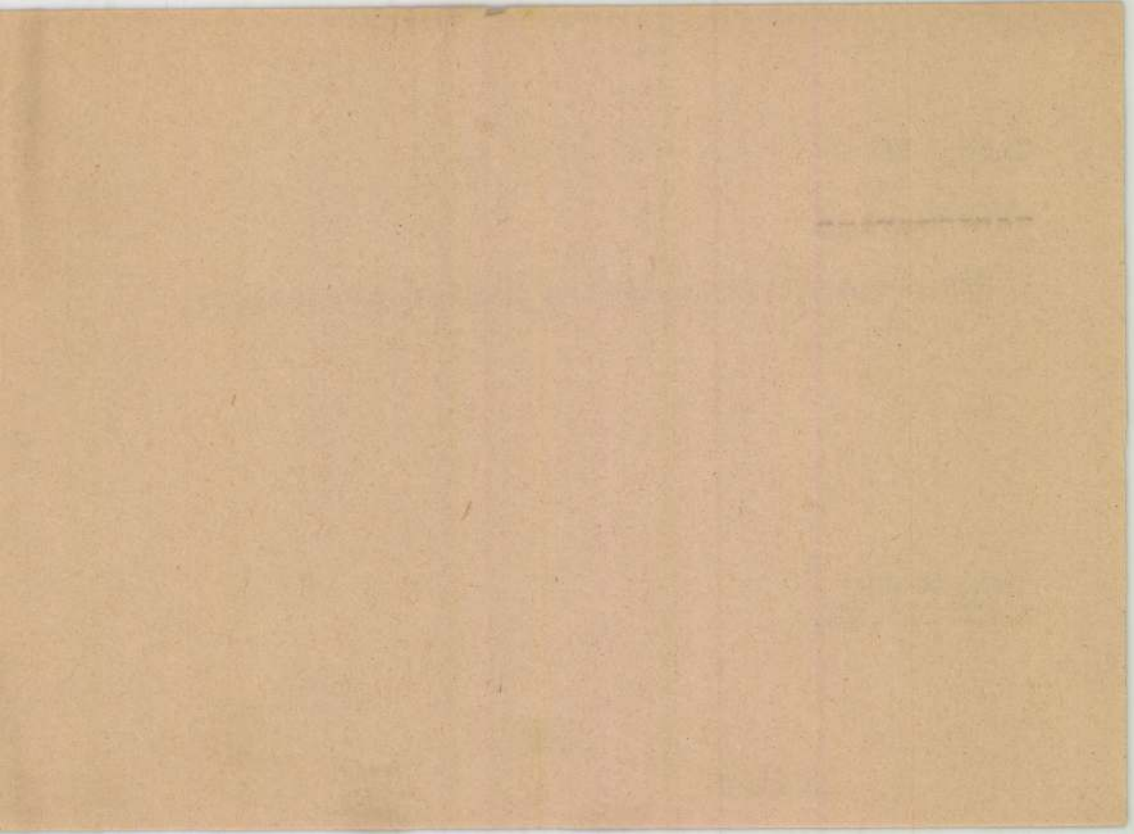
kiállítások.

Onody Béla

festőművész

A Szentendrei Művésztelep exidei tőrsztagja.

Magyarország
1935.VI.12.

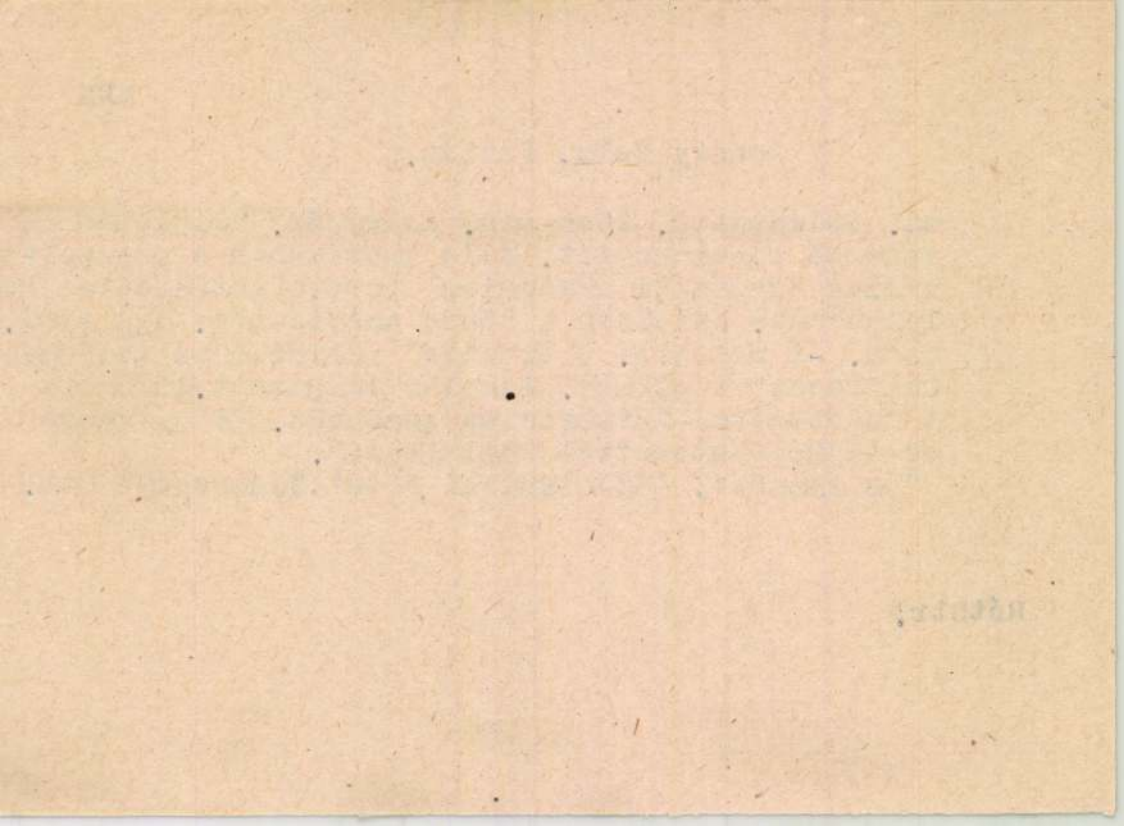

Onódy Béla, festőm.

sz. Budapesten. 1900-ban. A Képzőm. Főiskolán végezte tanulmányait. Majd Amerikában a pennsylvaniai Művészeti Akadémián portrefestészettel foglalkozott. Ezidőben a "Nord American" c. lap graf. oszt. -t vezette. 5 év után Párisban az "Académie Colorosse" festőm. iskolán dolgozott. 1926 óta a Szentendrei-Művésztelep gondnoka. Főleg genre és tájképfestészettel foglalkozik.

"Az almafa", "Szentendrei este", "Önarckép" stb.

Rátstr.

Onodi Béla

Magyar Iltűvészet

1926. 364

1898. VII. 5. in. barna

At. Képt. 98.

Olajfestés, vízfestés, m.

színes kártya.

Symonovae.

J. Szamivó Bakt.

Academism

Ónodi Béla

Műcsarnok

1920-21. évi kiállítás. 537

Schellendoff, Augustin Franz v.

V. 121.

Onódi Béla

vil. Budapest 1900.

aug. 15

Arónos Osztricsil Bélaval

1918/19. II. harmadik min-
vesztés. Ballo Éde

Haitney

2. 2.

VIII. 180.

Viktória-nyomda.

Onódi Béla

Feladó:

4 1
MAGYAR MUVESZET

1926. 364

1930. 121

LEVELEZŐLAP

KARAKAHTY.

II. MAGYAR FILATELISTA NAP
BUDAPEST 1925 DECEMBER 12-14

Onody Béla

festő

Műcs. kiáll, 1920-tól

Pipics 118. l.

203

.1:51.5 cm.
annuar 24-iki 7738 sz. leirat

thato, ae kisse jobbra fordult
ez. Kezivel olyképen támaszko-
al könyököl. Szemöldöke és lolo-
lagoskék. Öltözete: lehatott
andó és nadrág, fekete mellény
alol jobbra: E. I. Ft. e.

1863 nov 8-an
ember

1907.

III
736 (3408)
808 (30)

Orvódi Béla

1918/19 II.

Ferközomfoisköv

119. l.

Wepren: Lázár leltanász-ása, D. 1711.
Bacchanalia, Sámson és Delila, Men-
tus Scaevola, Budapest, stb.) Van
Dyck mellett más művész-speciális-
is közreműködőnek egyes képzészetek
megfestésénél, így Fr. Snyders gyü-
mölcsöket és állatokat, Jan Brueghel
virágokat és tájképzészeteket festett
R. nagyobbiméretű képeibe. — A kö-
vetkező évtizedben részben művészi-
részben diplomáciai megbízásokkal
több ízben járt Párizsban, Madrid-
ban és Londonban. Ezen időbe esik
a Medici Mária-ciklus megalkotása,
melynek 21 festményével 1625-ben ké-
szült el (Párizs, Louvre). Tártyuk
IV. Henrik és Medici Mária mitoló-
gikus és allegorikus keretben való
szerepeltetése. R. tanulmányainak
összes eredménye, sokoldalúsága kon-
centrálódik e tárgyilag a kor izlésé-
nek annyira megfélelő képeiben.
Képmásában eleinte a románista
irány által kifejlesztett areképítípust
követi R. is (Jan Vermeulen 1916,
Bécs, Liechtenstein-képt., Van Thul-
den, München) és rendszerint még a
pszichikai jellemzés hiányát érezzük
bennük. Később aztán elmarad a ha-
gyományokon alapuló modorosság, R.
ebben a műfajban is megtalálta ön-
magát, Isabella Brant képmása, Ber-
lin: Onarekép 1624—24, Windsor: A
művész két fiának képmása, Bécs,
Liechtenstein-képt.: Le chapeau de
paille, London stb.) Első feleségének
halála után (1626) nőül veszi unoka-
húgát, a 16 éves ragyogó szépségű
Helene Fourment-t, kinek alakja a
mester képein ezután minduntalan
feltűnik. Megfesti, mint menyasszo-
nyát, pompás brokátruhában (1630,
München), mint Bethsabét (Drezda),
Andromedát (Berlin), gyermekei kö-
rében (Párizs, Louvre), apródok kísé-
retében (Párizs, Rothschild), utcai ru-

~~ONÓDI Béla~~, festő, * Budapest 1900
aug. 15. A bpesti képzőm. főiskolán
Balló Ede osztályán tanult. 1920. állí-
tott ki először a Műcsarnokban. 1926.
kollektívával vett részt a Szentendrei
Művésztelep első kiállításán.

B. g. II 233 l

Pocsathe Könyv VIII. 66.

Onódy Béla
Festő
Gyentendre
Művésztelep
Kilépett.

MKSz 1947

'666

'866

'666

Onodi Béla

ONÓDI BÉLA :

179. Tavaszi reggel. - Olajf., v. 90 x 80 cm.
Jelz.l.j. "Onódi B. 1930".

IX

Könyv 1939/40 m. II

996.

Orsósdy Béla
életrajz

László

Turcharány Ernővel dr.:

A mentendrei művész-
selep tiszteletére.

Brentendrei. 1939.)

20, 21. l.

DECEMBER

MAGYAR
KIRÁLYI
EGYETEMI
NYOMDA

31 nap **DECEMBER** 52. hét

20
Vasárnap

Tímót
Teofil

21
Hétfő

Tamas

22
Kedd

Zénó
Zénó

23
Szerda

Viktória

24
Csütörtök

Adam, Eva
Adam, Eva

25
Péntek

Nagykarácsony
Karácsony

26
Szombat

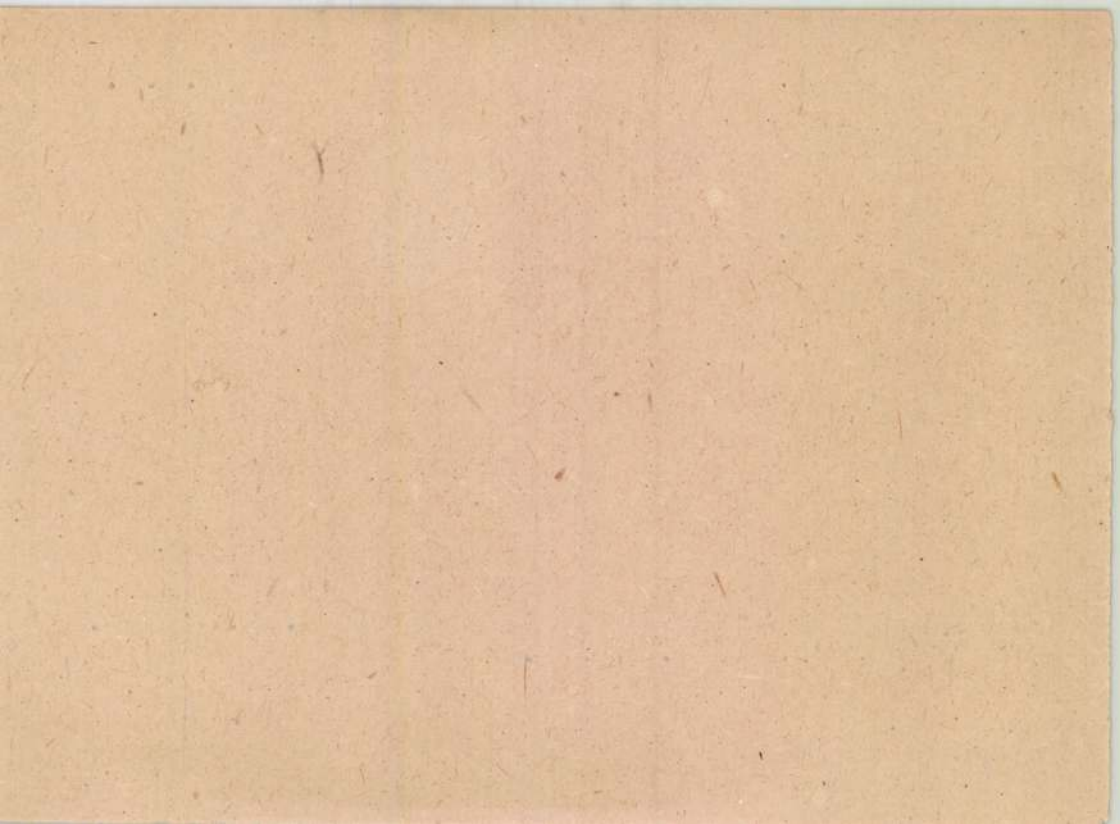
Sz. István, I. v.
István I. v.

M.D.K.

Ónodi Béla /1900-

475. Szentendrei táj. Olajf. 52 x 61, vászon

Háborus műtárgyvesztesség-jegyzékek. I. füzet.
MUMOK. Bp. 1952. 54. 1.

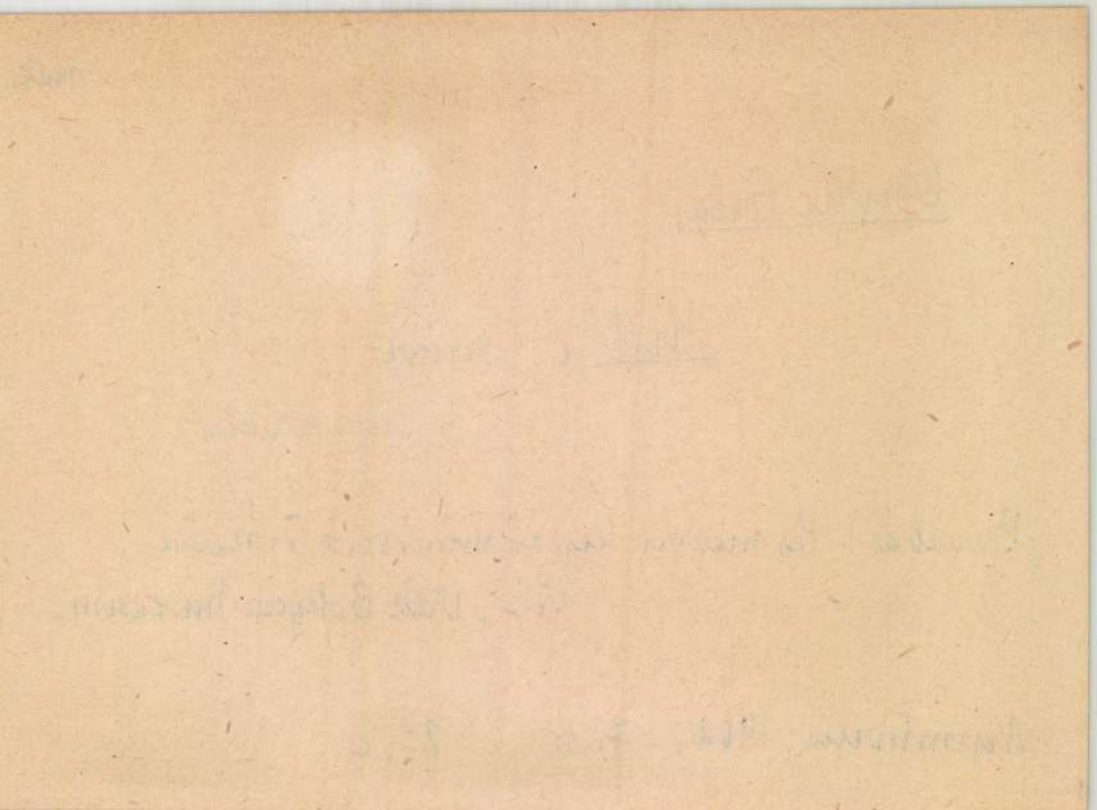
Onodi Béla

Híd'e műve

reprodukció

(Barabás) Pécs megyei képzőművészek Tárlata
Tánc, Vask Bolygái Múzeum.

Népművelés, 1962. 7. sz. 27. l

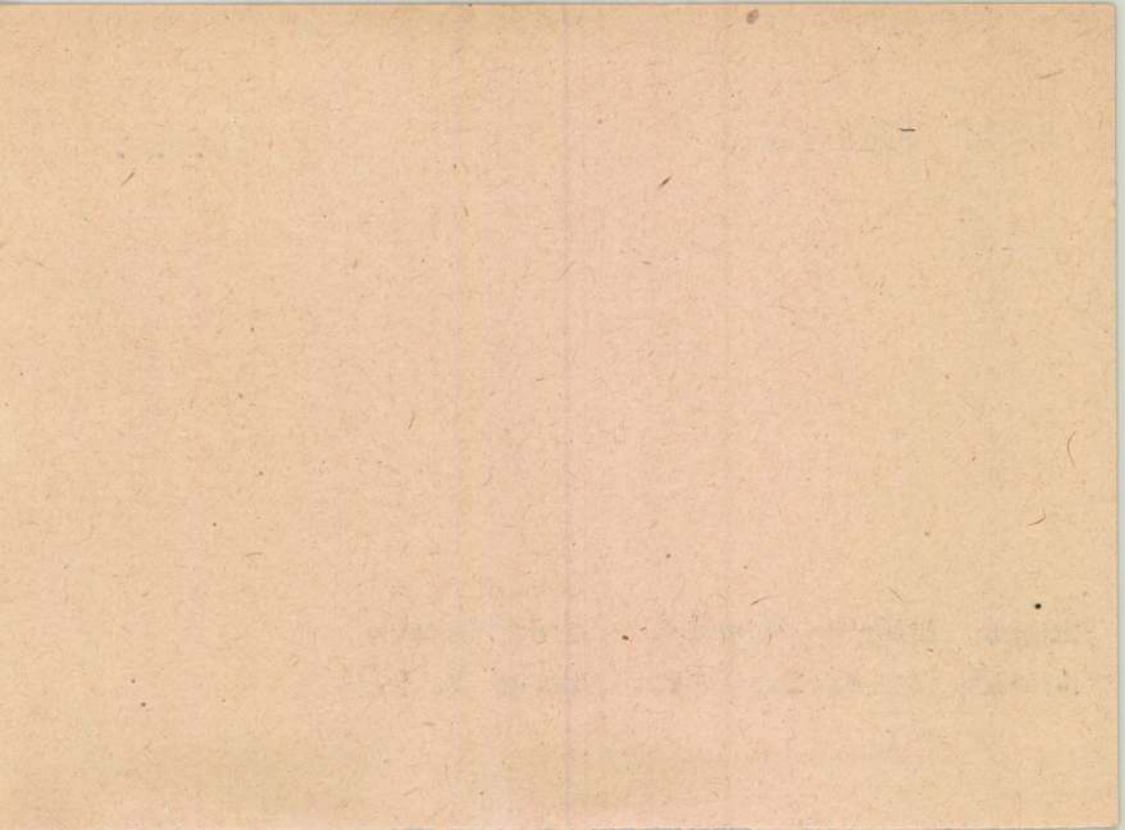

ONÓDI Béla festő

M.D.K.

H id

Magyar László: Tavaszi térlet Vácott
Pestmegyei Hírlap 1962. június 3. 5.1.

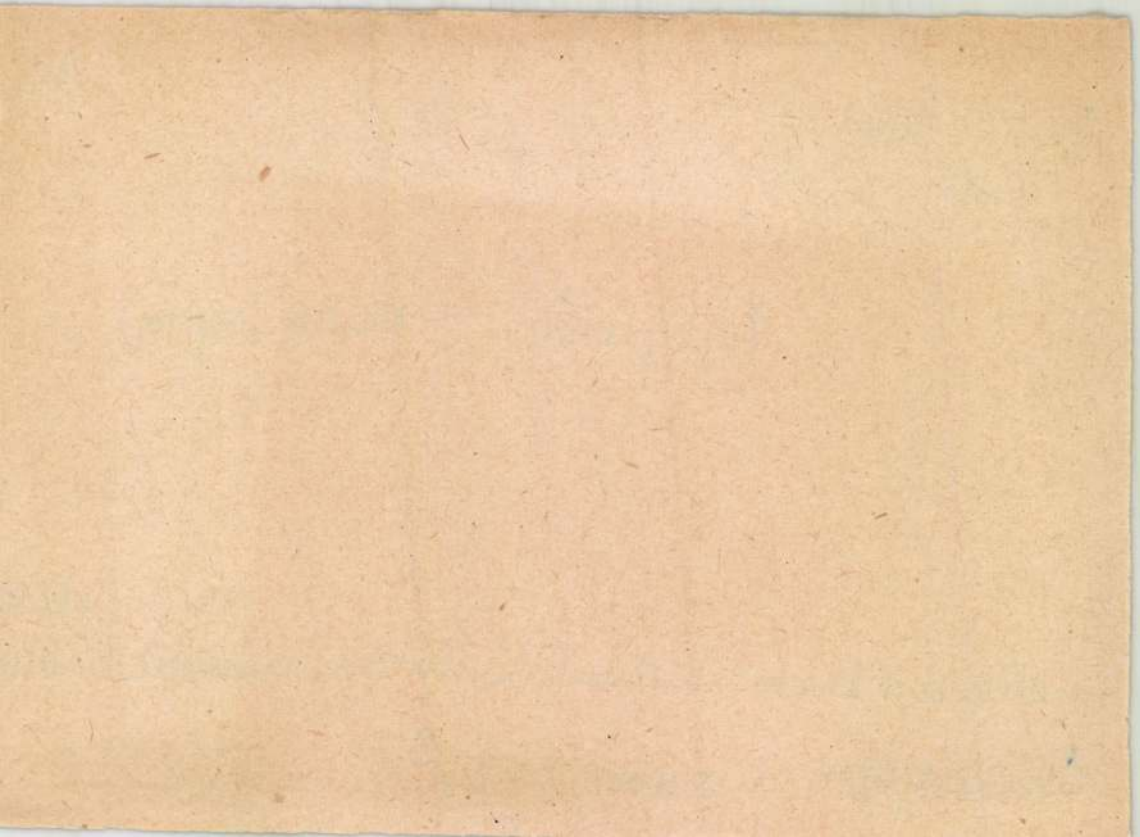

M.D.K.

Omódi Béla
festő

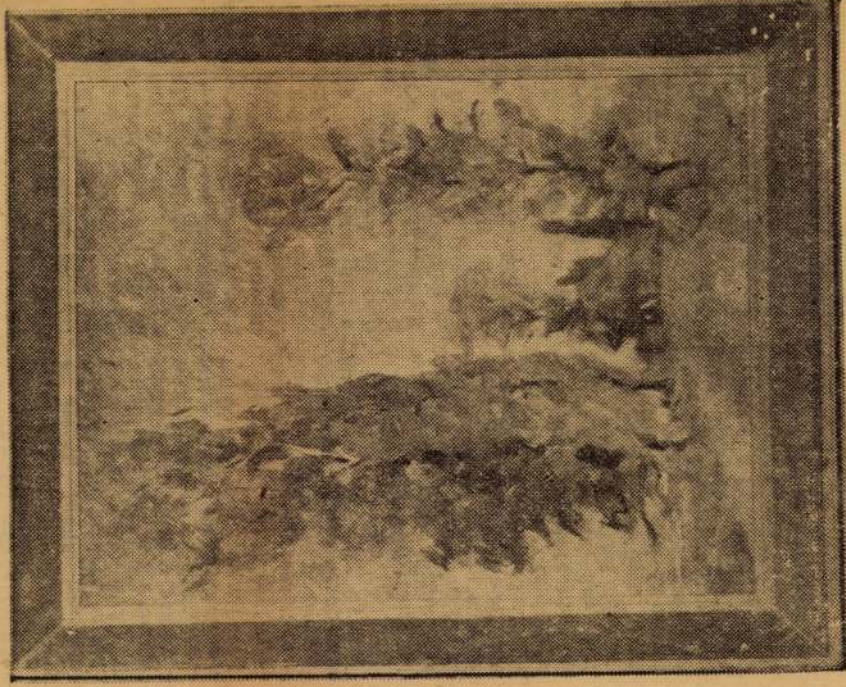
Tajképéről. — Hárak (repro)

Bordácsné H. Leuke; Guntandru, elő-héprőművész kiállítás, ¹⁹⁶⁰
Művészet, 1960. december. — 32 l.

Onódi Béla

FÁK

Onódi Béla festménye

Pestmegyeri Herceg
1958. XII. 25

ban láttam, nagy sebbel a szive táján. Oh, biztosan valami baj érte. Istenem, Istenem, nem élném túl, ha valóban így volna.

A szegény öreg alig tudta visszatartani a könnyeit.

A levélhordó vigasztalta, ezáltal azonban hiába. Visszatért tehát a szobájába, de néhezen tudott elaludni. Kint tombolt a vihar, egész éjjel ráta az ablakot. Iszonytű volt hallgatni.

Másnap a levélhordó a postahivataltalban levelet kapott, hogy kézbesítse az öregnek. Nagy szívtáje boríték volt, öt piros pecséttel és nagy piros bélyeggel. Kisérteties volt a külseje. A címén nem az öreg fiának az írása volt — hiszen a fiának a levélhordó már jól ismerte —, valami idegen, reszkető írás meredt tjesztöen teléje. A címzés alatt jókora betűkkel ez állt: „A címzett saját kezéhez.”

Haza vitte a levelet, de nem adta oda azonnal az öregnek. Illyen levél — gondolta — még sohasem volt a kezében. Biztos, hogy valami rossz hírt tartalmaz.

Első pillanatban azt gondolta, hogy felbontja a levelet. gaz, hogy az öreg a felbontatlan levelet tartogatta a kezében, úgy becézgette. Ha ő most elbontaná, elobotasna, aztan zépen visszaragasztaná, az

Az öreg előző napi álma jutott eszébe.

Ez a levél bizonyára a fiának a halálhírt tartalmazza.

— Mitébő legyek most? — kérdezte önmagától. Ha ez a levél a halálhírt közli, megöli az öreget. Inkább nem adom oda neki. De mi lesz, ha tudomást szerez valaki erről? Ha valaki bevádol, hogy nem teljesítem a kötelességemet, a postamester úr elbocsát, lecsukat, sőt talán még valami szörnyűbb történnik velem.

Zavarban volt. Végül is elhatározta, hogy a levelet egyelőre nem adja oda az öregnek, hátha eszébe jut másnap valam.

Elmúlt egy nap,

elmúlt két nap, de a levélhordónak nem jutott semmi az eszébe. Sőt ellenkezőleg — az úgy még zavrosabb lett. A levél titkozatoságának növekedésével a levélhordó egyre tanácsalannabb lett. Belebetegetett az ügybe, a városban úgy járt, kelt, mintha alvajártó volna. Az emberek észrevehették, hogy történt vele valami és nagyon csodálkoztak. Legjobban Helenka sajnálta: az arcon átsuhanó legkisebb árnyék sem került el a figyelmet. Az öreg előt azonban annyira erőt vett magán, hogy ez nem vett észre semmit.

Az ötpecsétes levél ezalatt az

Handwritten text in blue ink, possibly a signature or note, partially obscured by the page's fold and bleed-through.

Onódi Béla festő

kréta:

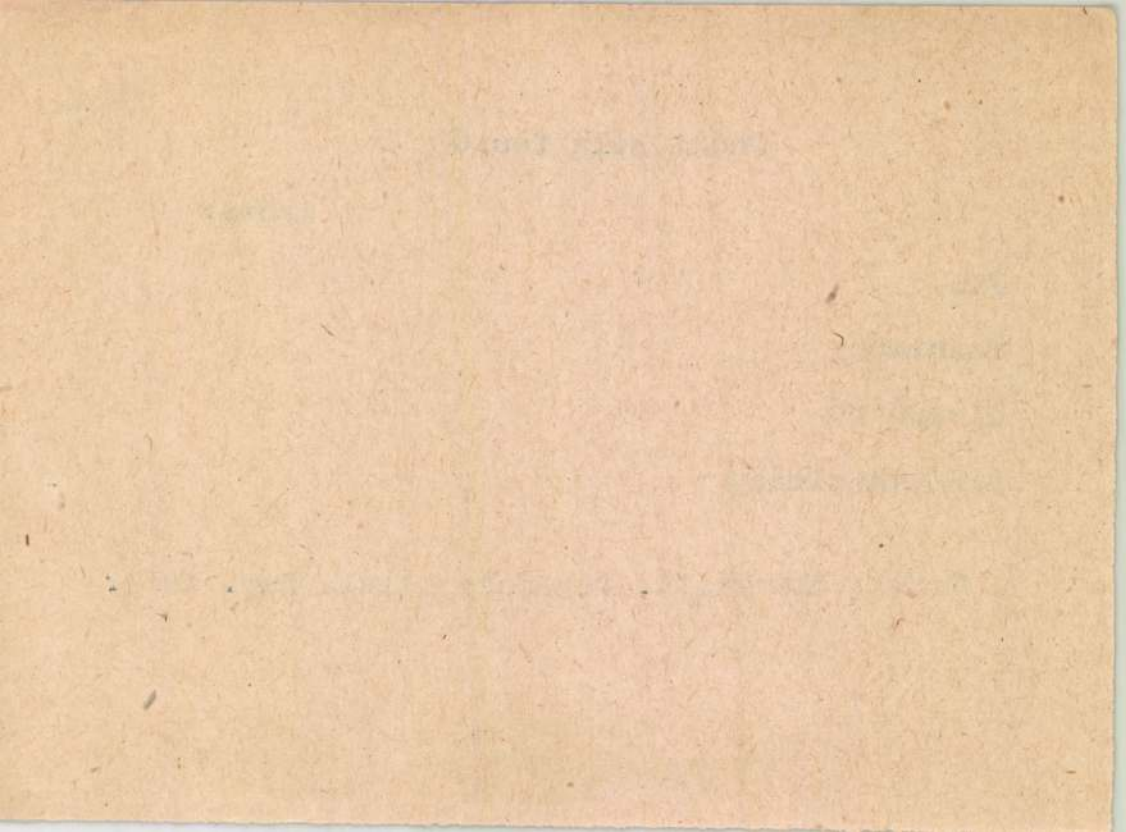
Fiu

Tanulmány

Olvasó nő

Leánytanulmány

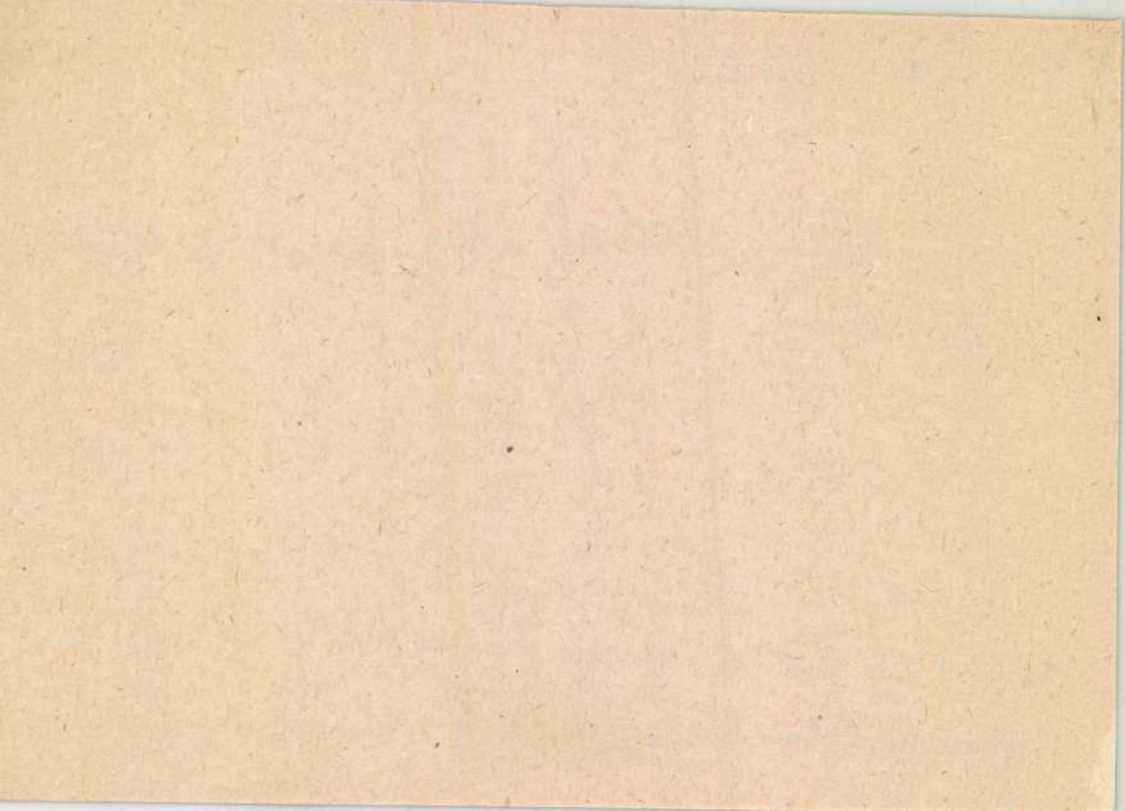
Onódi Béla kiáll. Ferenczy Károly Muz. 1965.

Onódi Béla

Önarcképe készítő a Terenay István Múzeum
ny. táblán

Lónus Lóránd. A ma Répiőművészet a múzeumban
Pestmegyei Képz. 1967. évs. 16. 8. o.

MDK

Onódi Béla festő

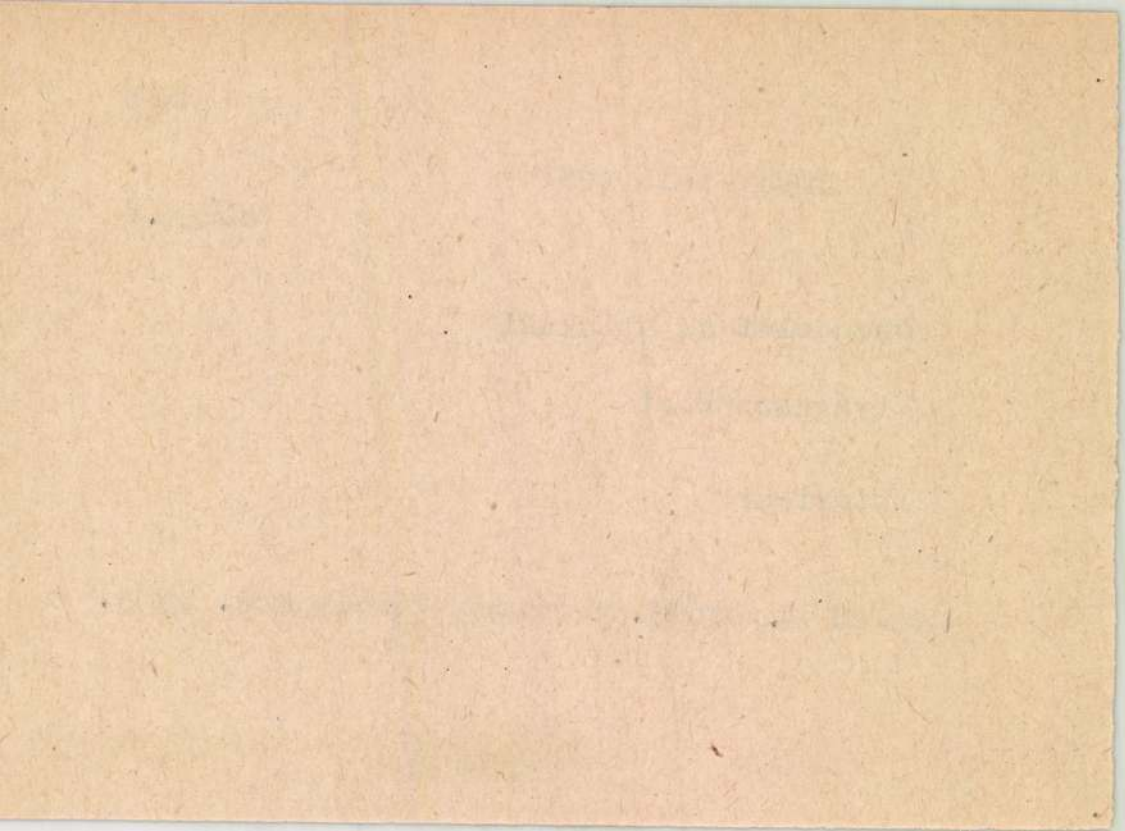
olajf.:

Csendélet az ablaknál

Virágcsendélet

Interieur

Onódi B. kiáll. Ferenczy Károly Muz. 1965.

MDK

Onódi Béla festő

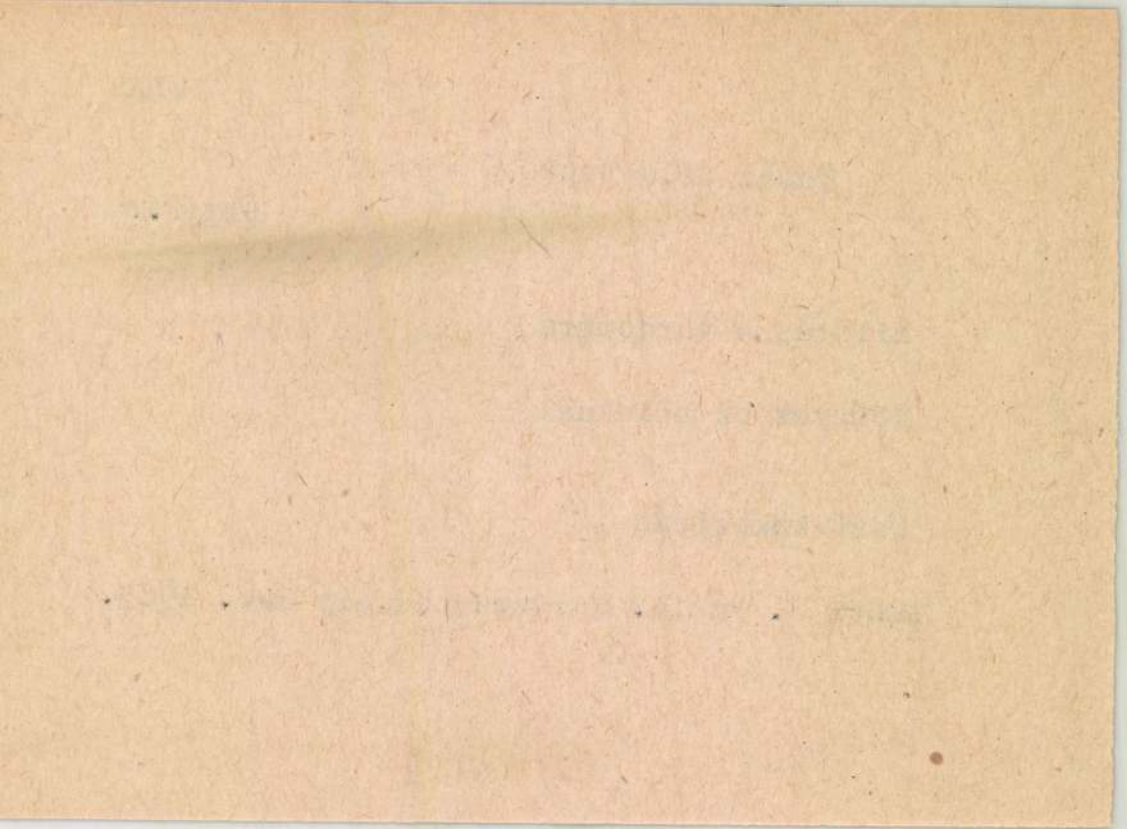
olajf.:

Kilátás a várdombra

Nőények az ablaknál

Őszi kukoricás

Onódi B. kiáll. Ferenczy Károly Muz. 1965.

MDK

Onódi Béla festő

olajf.:

Napraforgócsokor

Őszi színek

Ablak

Onódi B. kiáll. Ferenczy Károly Muz. 1965.

1880

1880

1880

1880

1880

1880

Onódi Béla festő

olajf.

Kert

Önarckép

Sárga házak

Onódi B. kiáll. Ferenczy Károly Muz. 1965.

Onódi Béla festő

olajf.

Téli ablak

Alkony a teraszon

Pap-sziget ősszel

Onódi B. kiáll. Ferenczy Károly Mus. 1965.

MDK

Onódi Béla festő

olajf.

Március

Nyár

Izbégi táj

Onódi B. kiáll. Ferenczy Károly Muz. 1965.

ADK

Onódi Béla festő

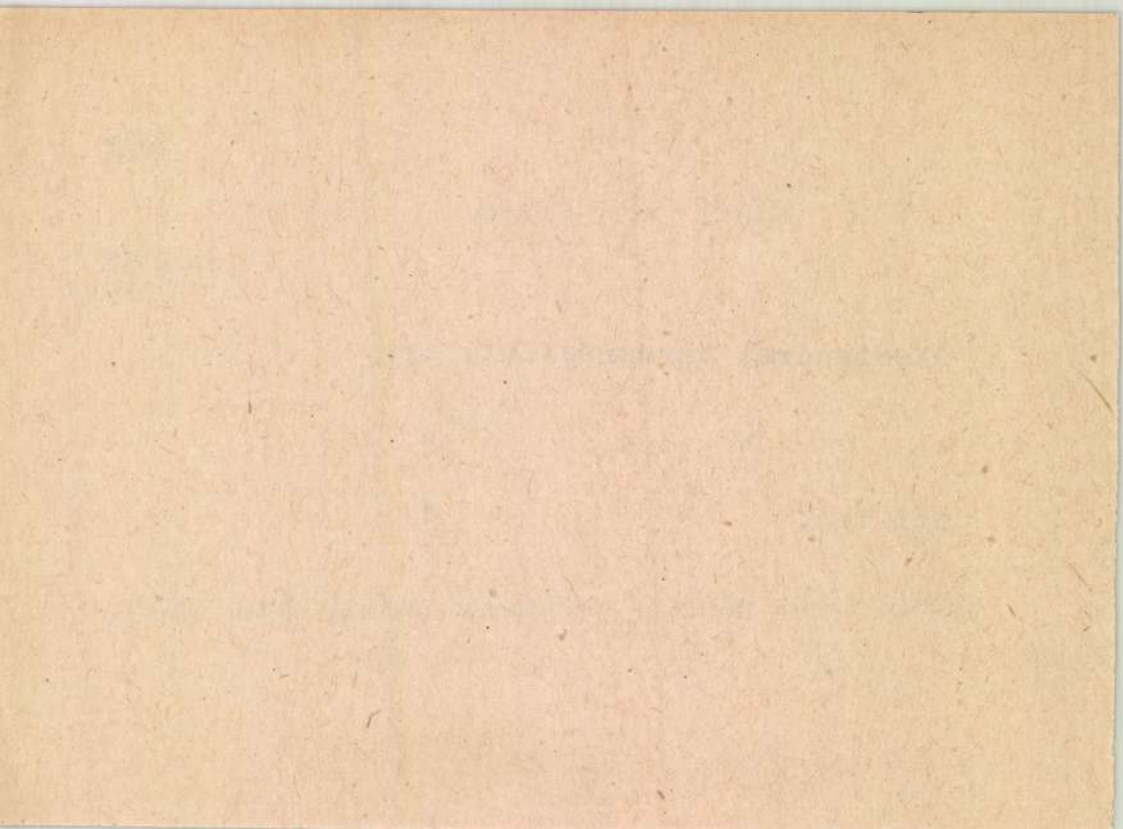
~~Olajf.~~
Olajf.:

Szentendrei városrészlet, kr.

" " "

Női fej, "

Onódi Béla kiáll. Ferenczy Károly Mus. 1965.

MDK

Onódi Béla festő

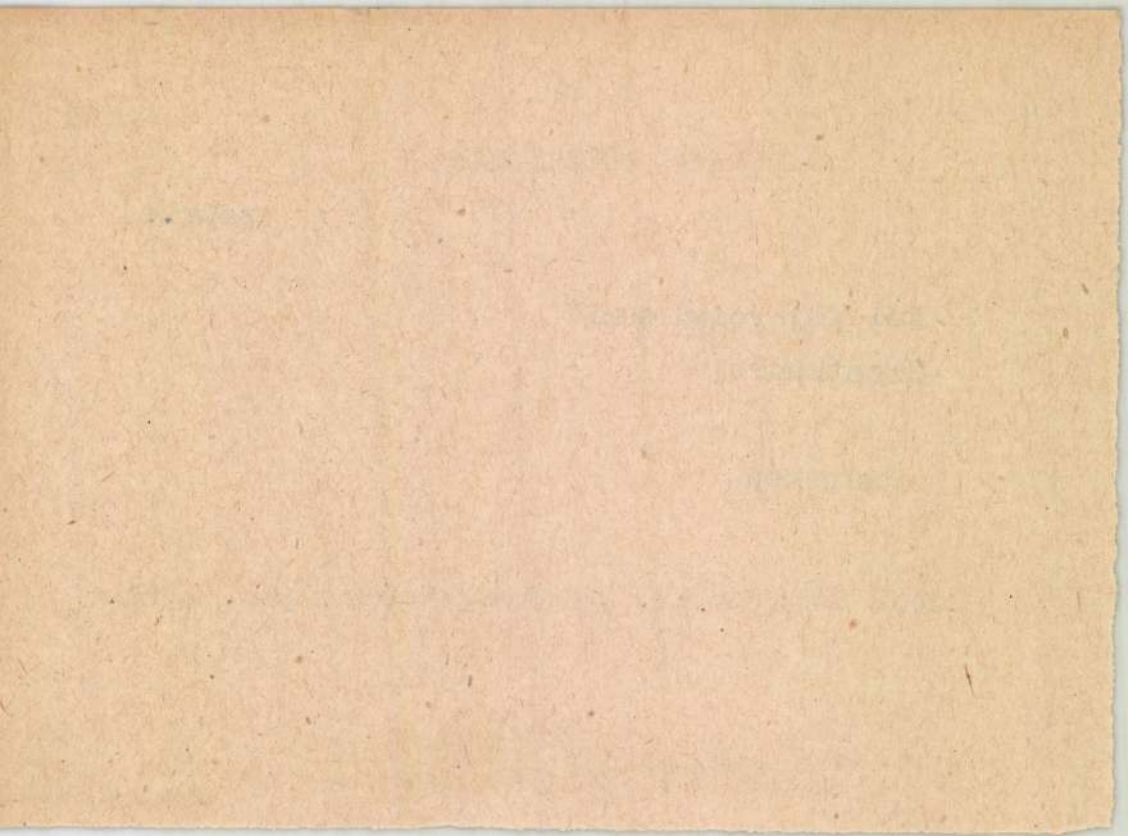
repr.:

Női fej /cimlapon/

Szentendre

Önarckép

Onódi Béla kiáll. Ferenczy Károly Muz. 1965.

MDK

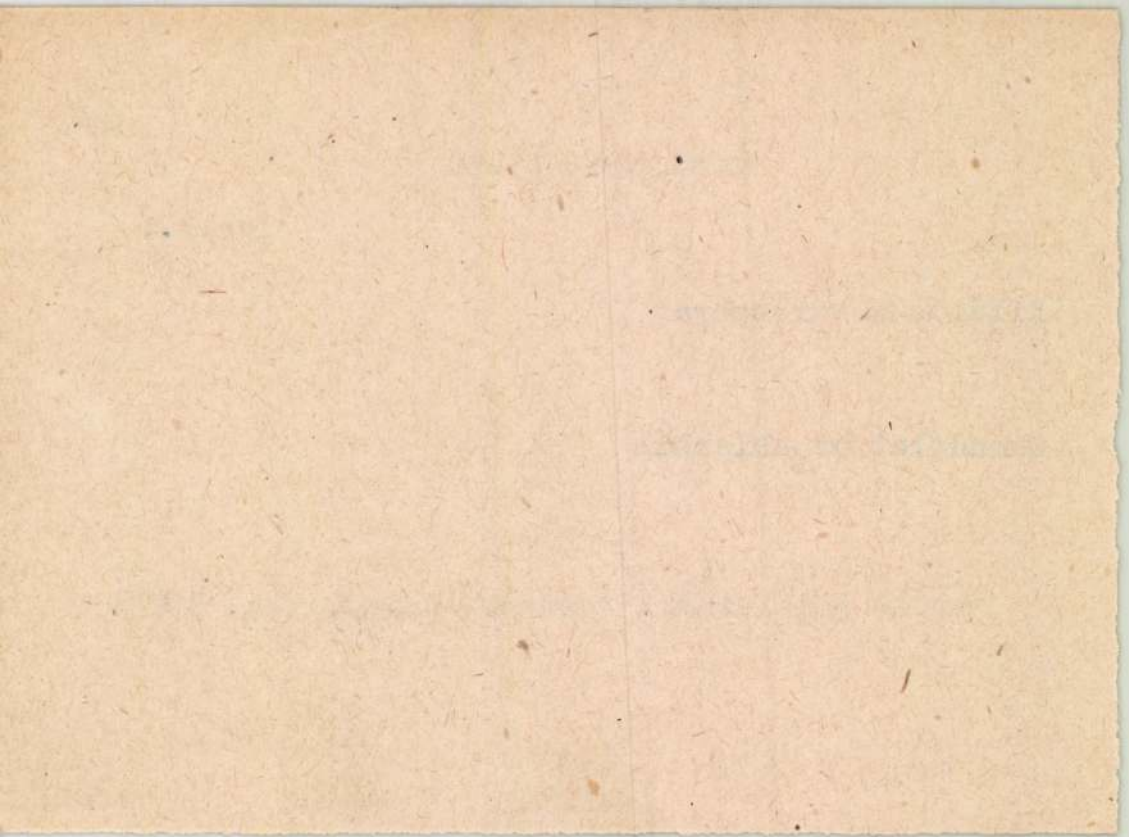
Onódi Béla festő

repr.:

Kilátás a várdombra

Csendélet az ablaknál

Onódi Béla kiáll. Ferenczy Károly Muz. 1965.

MDK

Onódi Béla festő

repr.:

Alkony a teraszon

Patak menti házak

Onódi B. kiáll. Ferenczy Áróly Muz. 1965.

1900

1900

1900

1900

1900

Onódi Béla festő

MDK

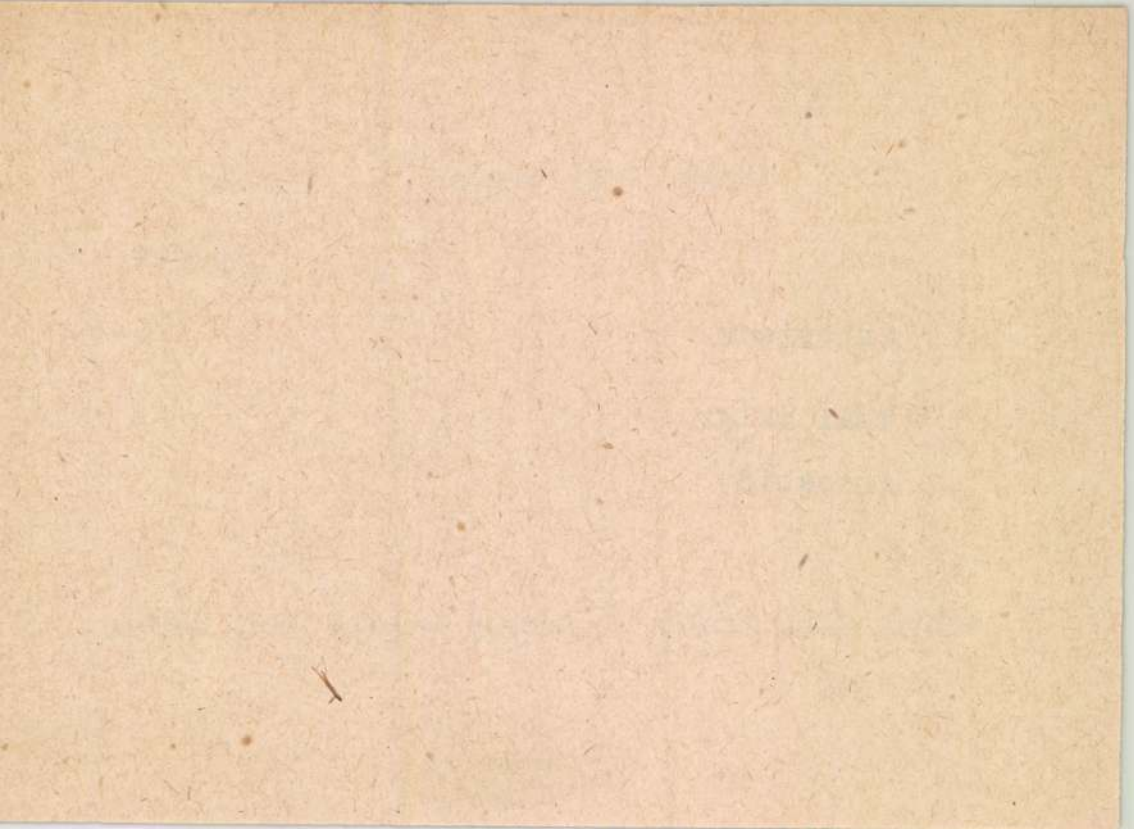
repr.:

Interieur

Téli ablak

Patakhíd

Onódi Béla kiáll. Ferenesz Károly Mus. 1965.

MDK

Onódi Béla festő

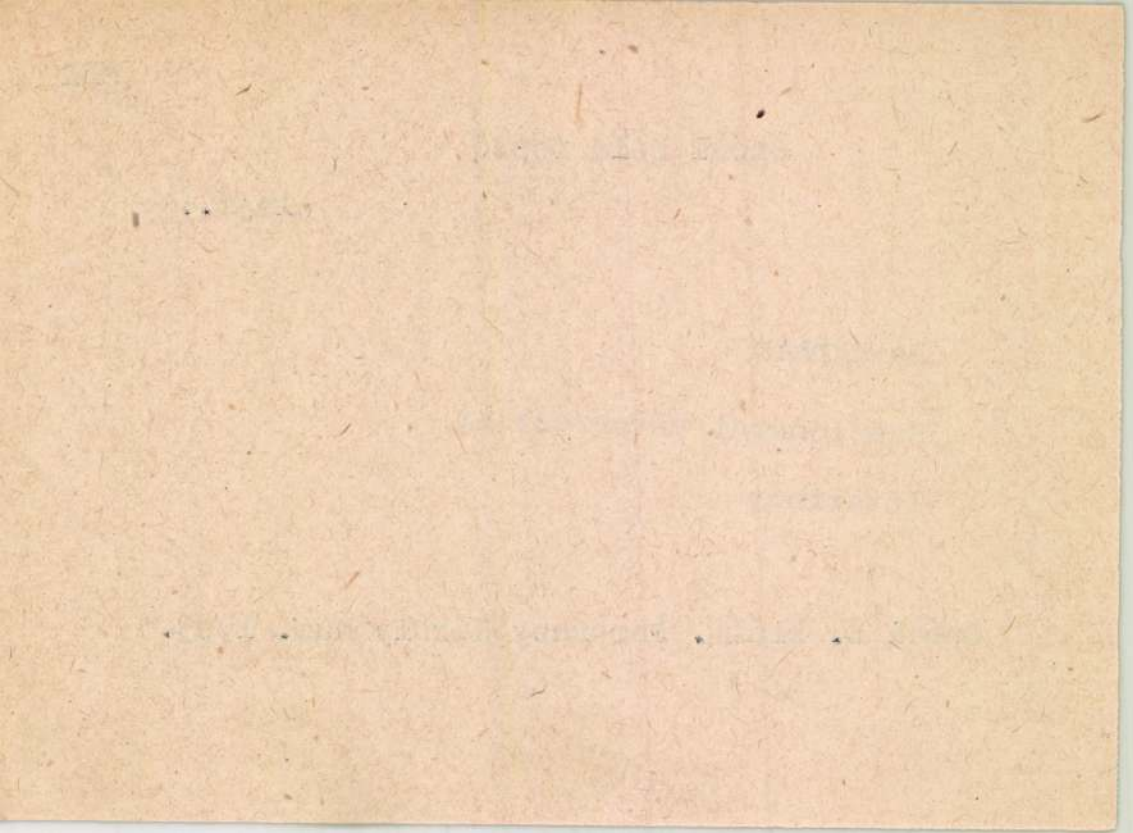
olajf.: 1

Patakpart

Szentendrei városrészlet

Interieur

Onódi B. kiáll. Ferenczy Károly Muz. 1965.

MDK

Onódi Béla festő

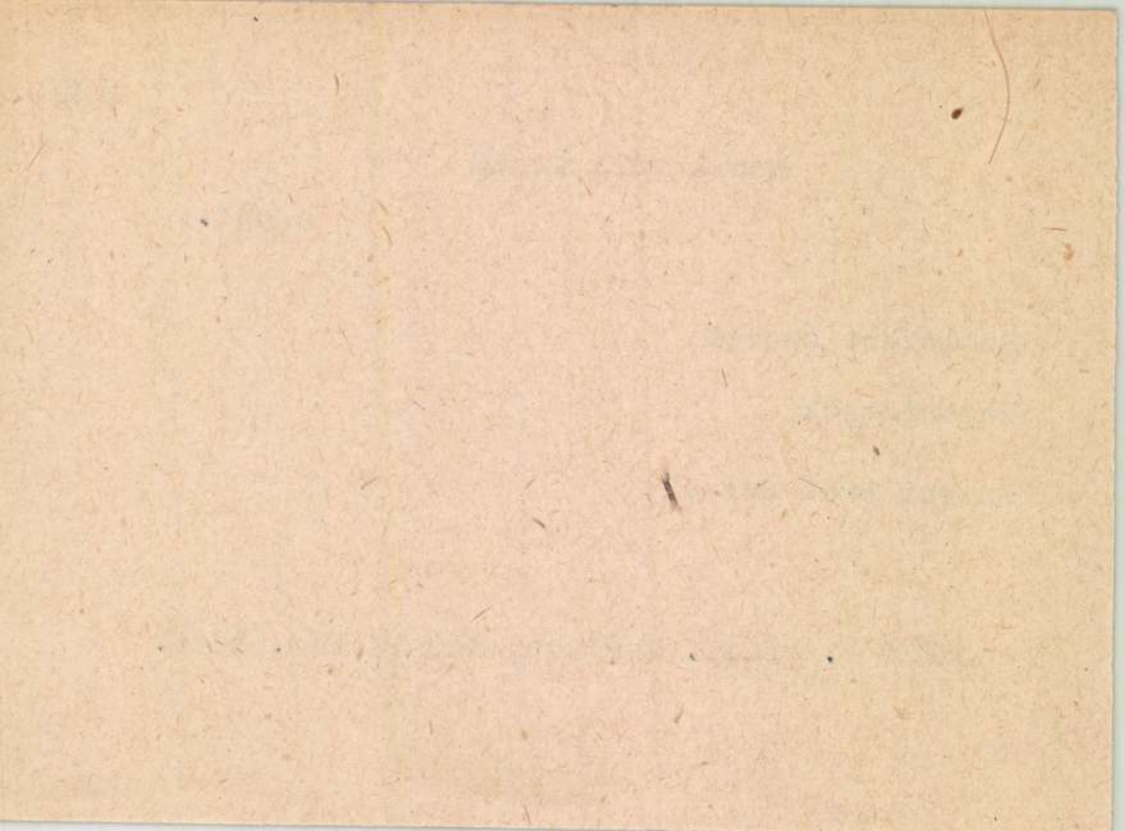
olajf.:

Szőlőkert ősszel

Napraforgók

Mátrai erdő ősszel

Onódi B. kiáll. Ferenczy Károly Muz. 1965.

Onódi Béla festő

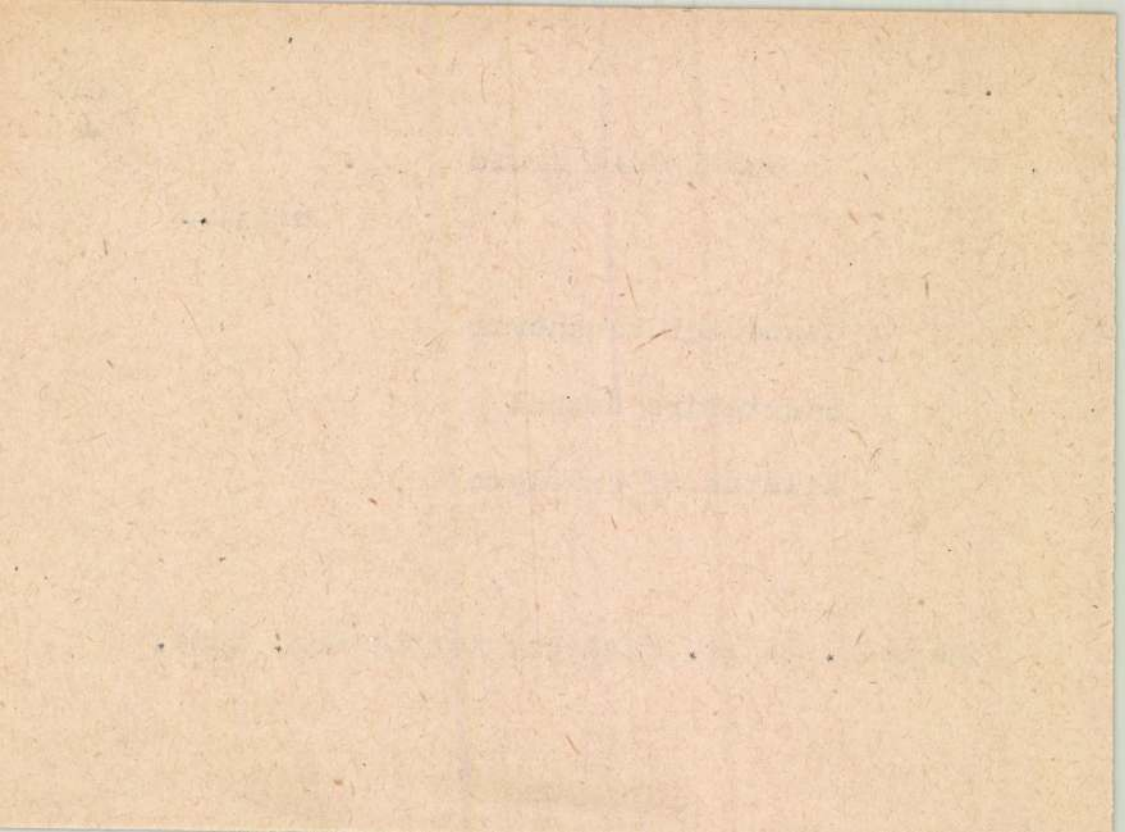
olajf.:

Csendélet kancsóval

Szentendre ősszel

Kilátás az erkélyre

Onódi B. kiáll. Ferenczy Károly Muz. 1965.

MDK

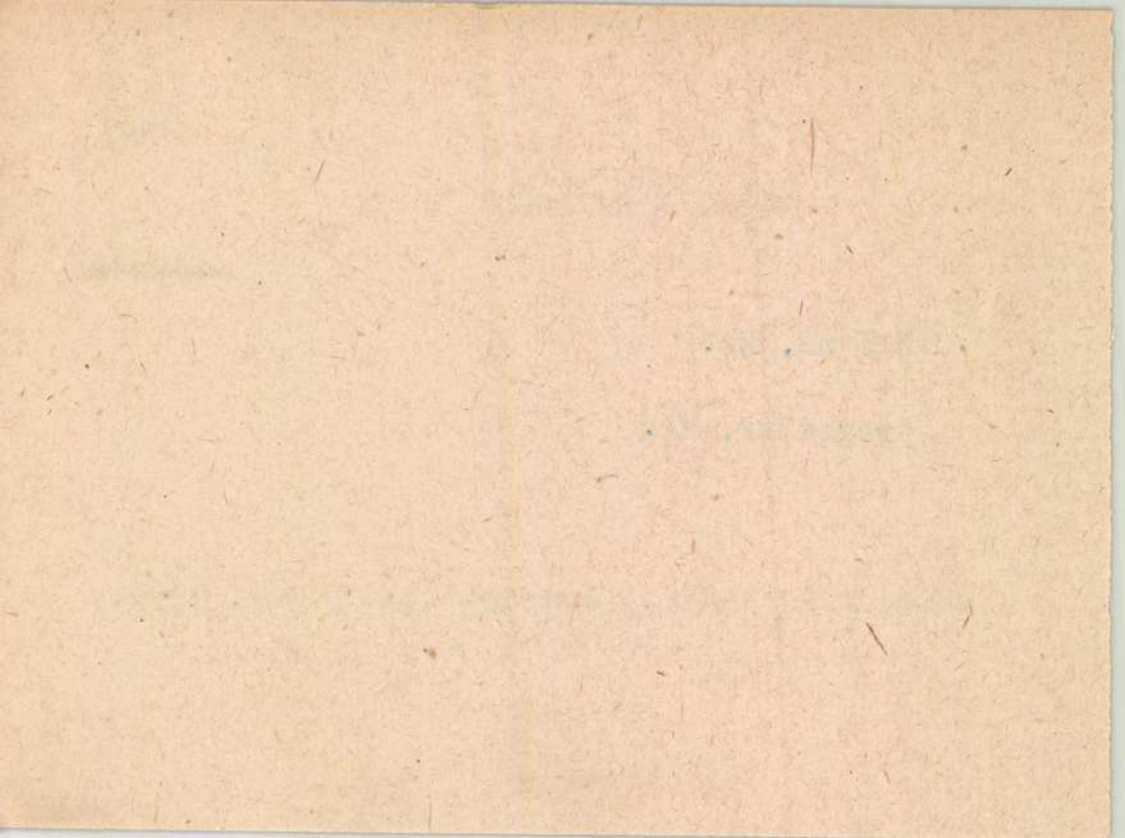
Onódi Béla festő

~~Magyar~~

Ülő nő, kr.

Öregember, kr.

Onódi Béla kiáll. Ferenczy Károly Mus. 1965.

MDK

Onódi Béla festő

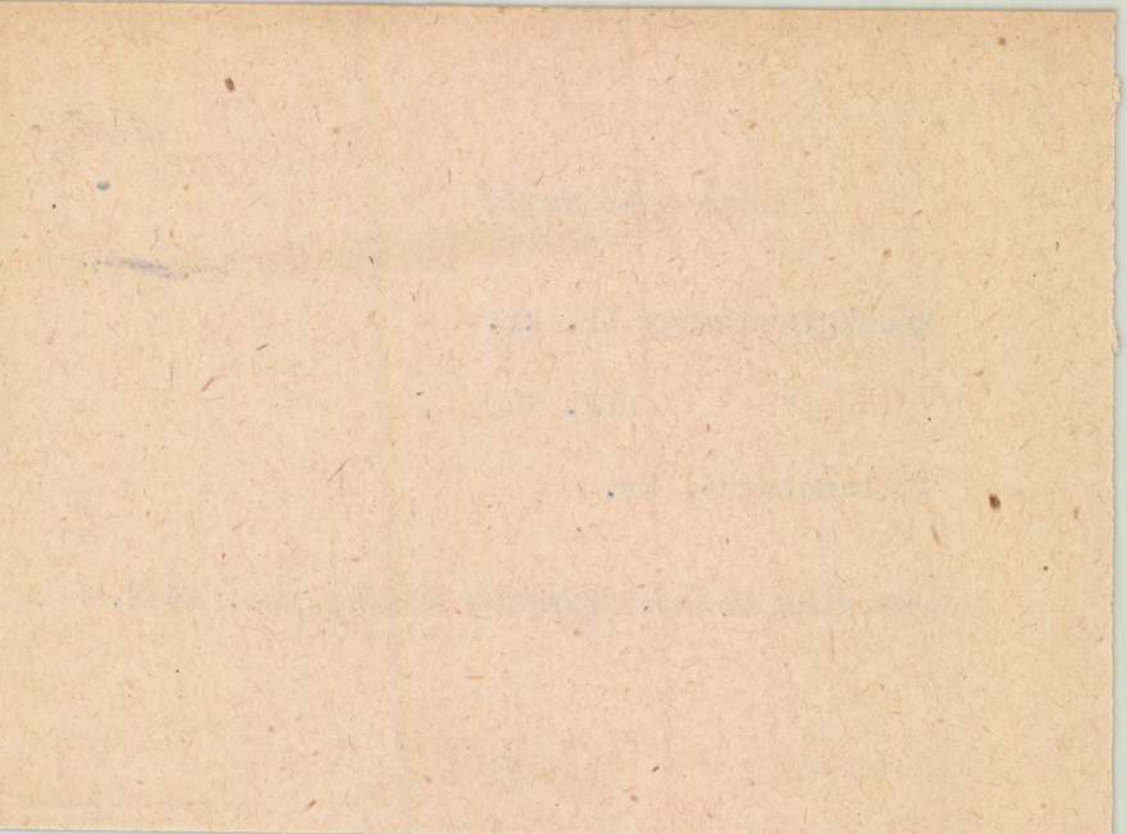
~~olaj~~

Macskatanulmány II. kr.

" III. "

Akttanulmány, kr.

Onódi Béla kiáll. Ferenczy Károly Mus. 1965.

MDK

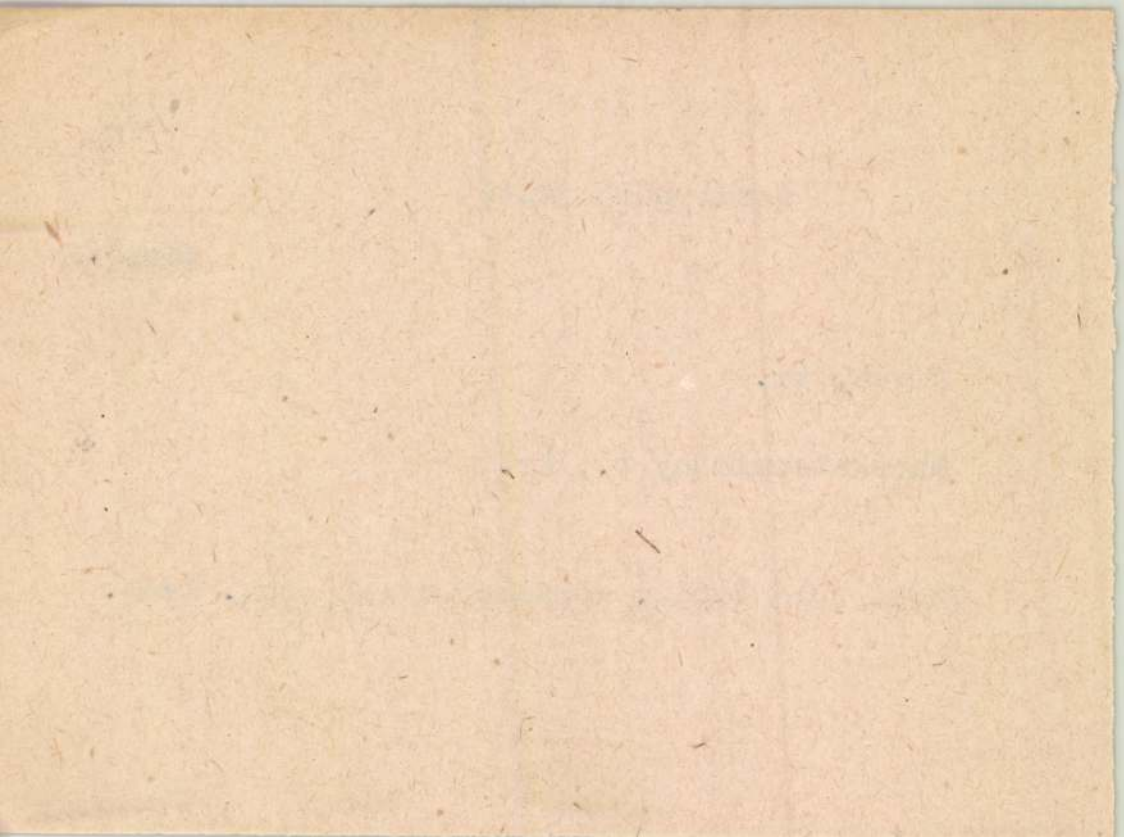
Onódi Béla festő

~~elajf.:~~

Alvók, kr.

Macskatanulmány I., kr.

Onódi Béla kiáll. Ferenczy Károly Muz. 1965.

MDK

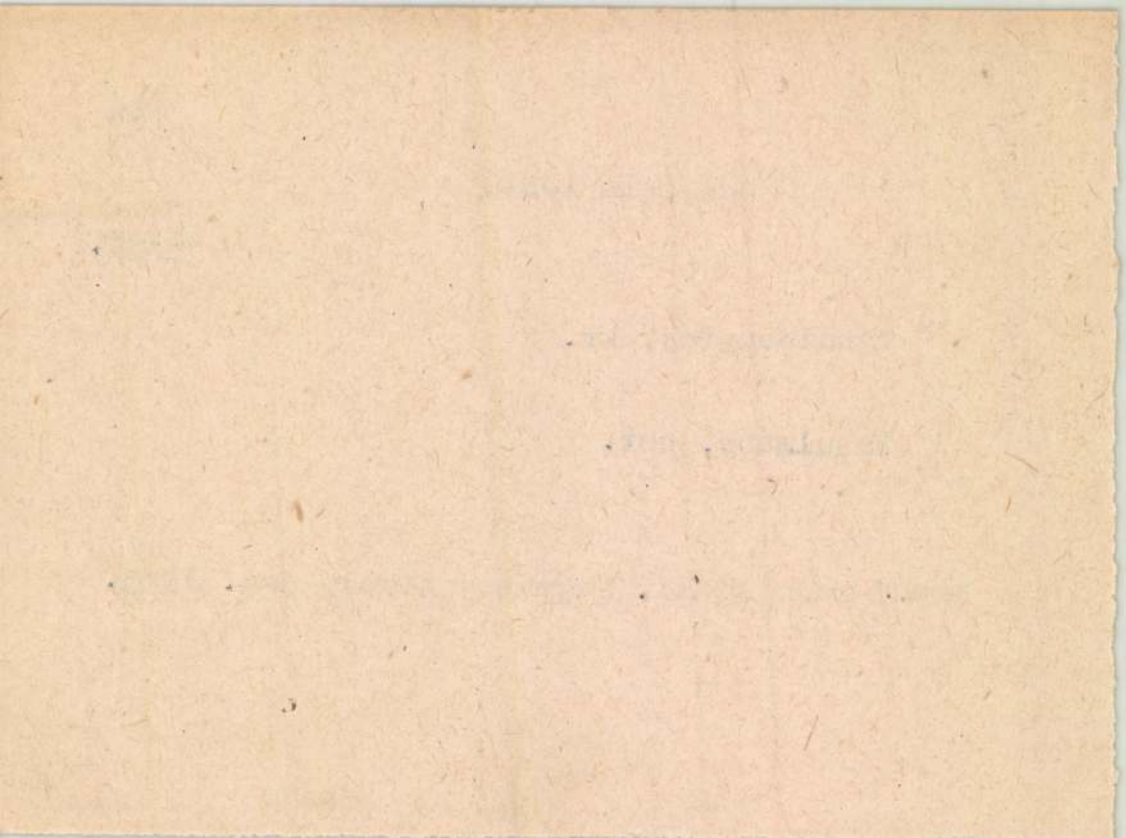
Onódi Béla festő

~~olajf.~~

Tanulmányfej, kr.

Tanulmány, cer.

Onódi Béla kiáll. Ferenczy Károly Muz. 1965.

MDK

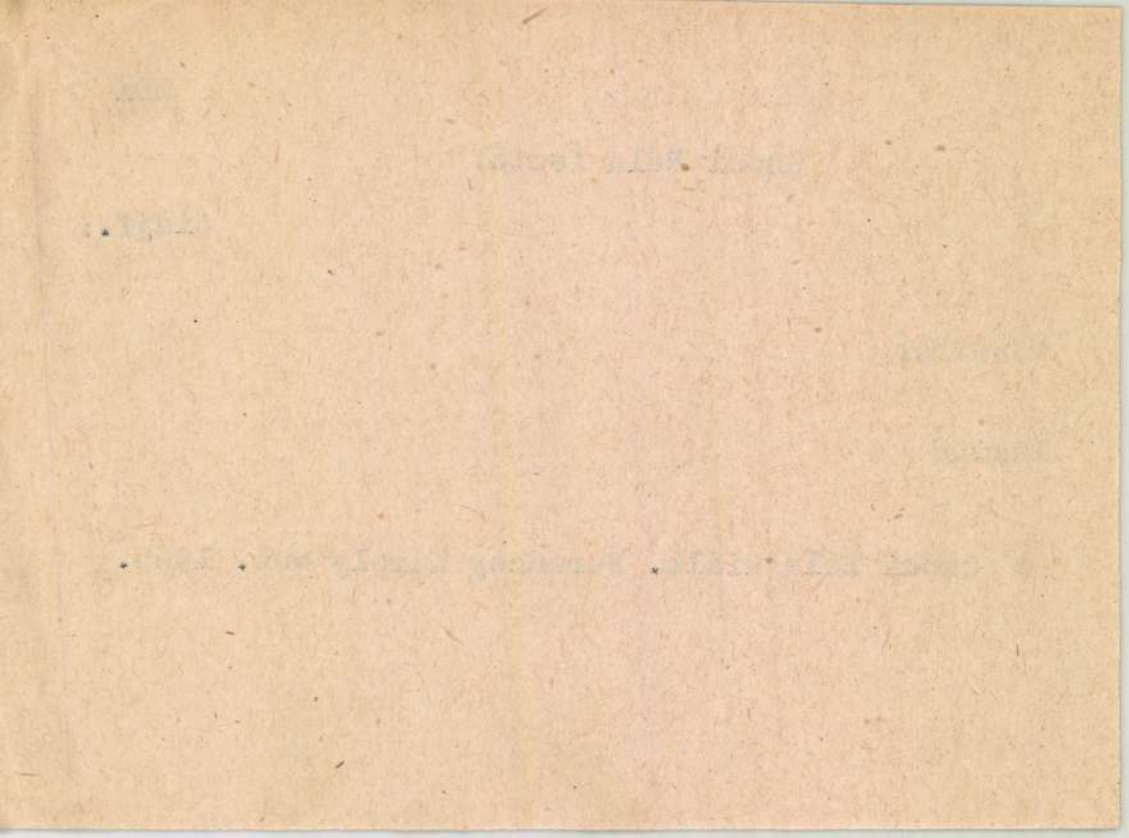
Onódi Béla festő

olajf.:

November

Jázmin

Onódi Béla kiáll. Ferenczy Károly Muz. 1965.

MDK

Onódi Béla festő

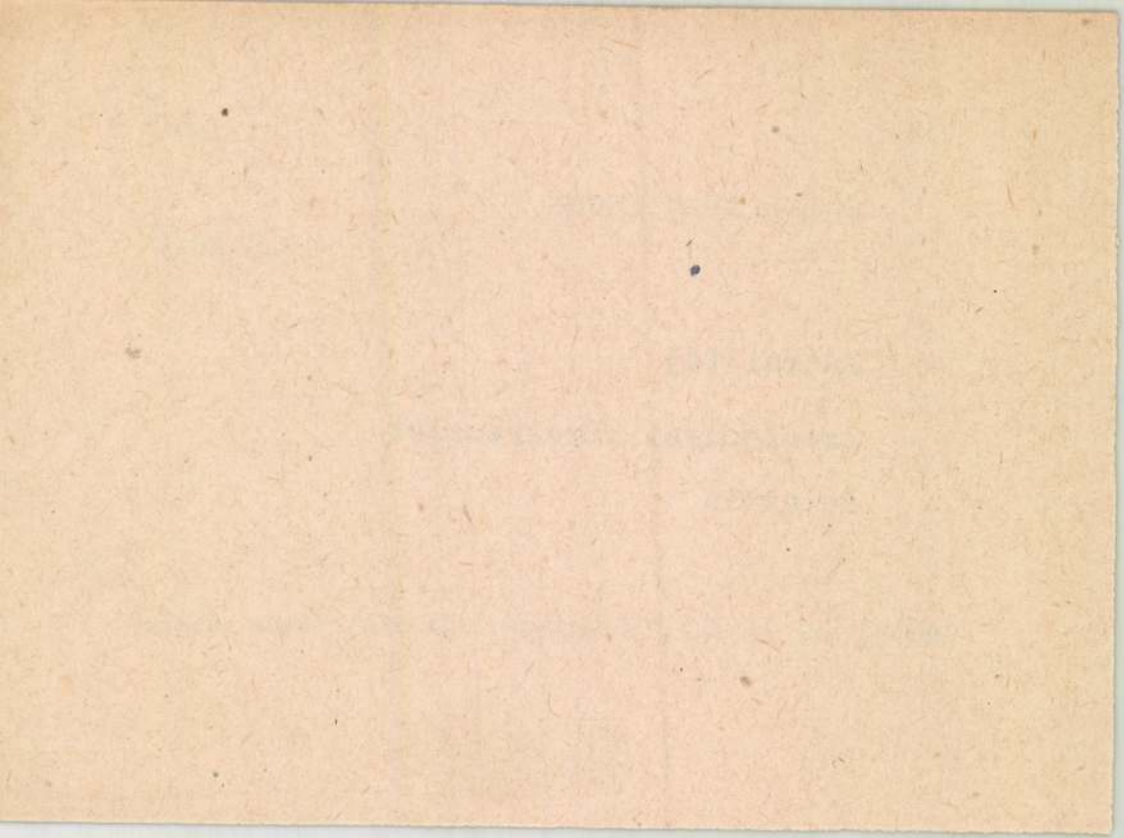
olajf.

Mátrai táj

Szentendrei városrészlet

Patakhid

Onódi B. kiáll. Ferenczy Károly Muz. 1965.

MDK

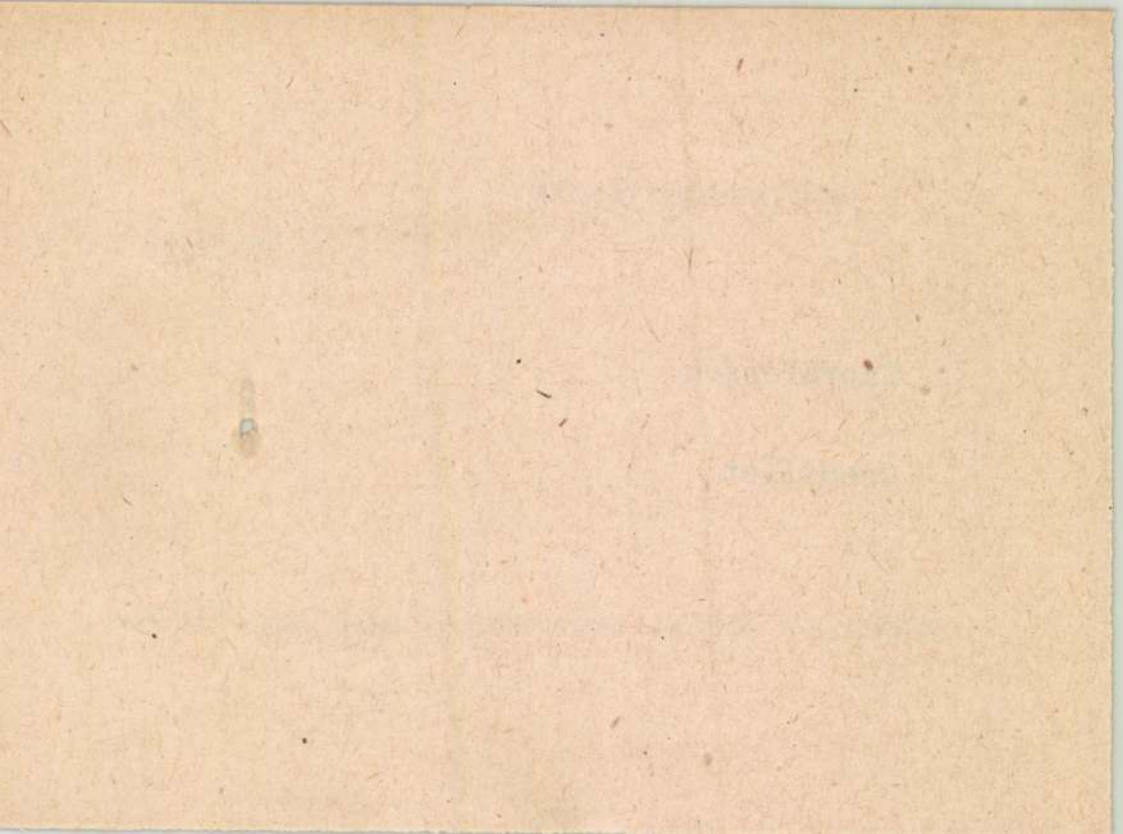
Onódi Béla festő

olajf.

Napraforgók

Csendélet

Onódi B. kiáll. Ferenczy Károly Mus. 1965.

MDK

Onódi Béla festő

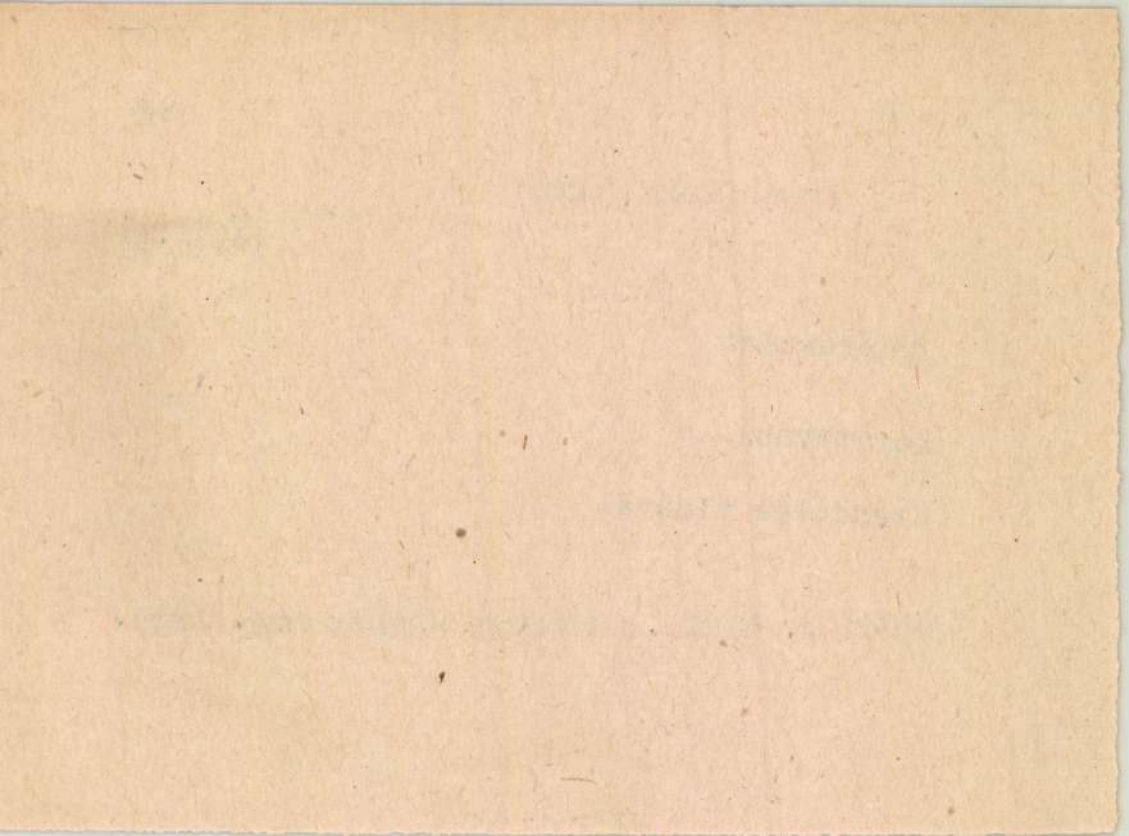
olajf.:

Erdőrésztlet

Koratavasz

Csendélet almával

Onódi B. kiáll. Ferenczy Károly Muz. 1965.

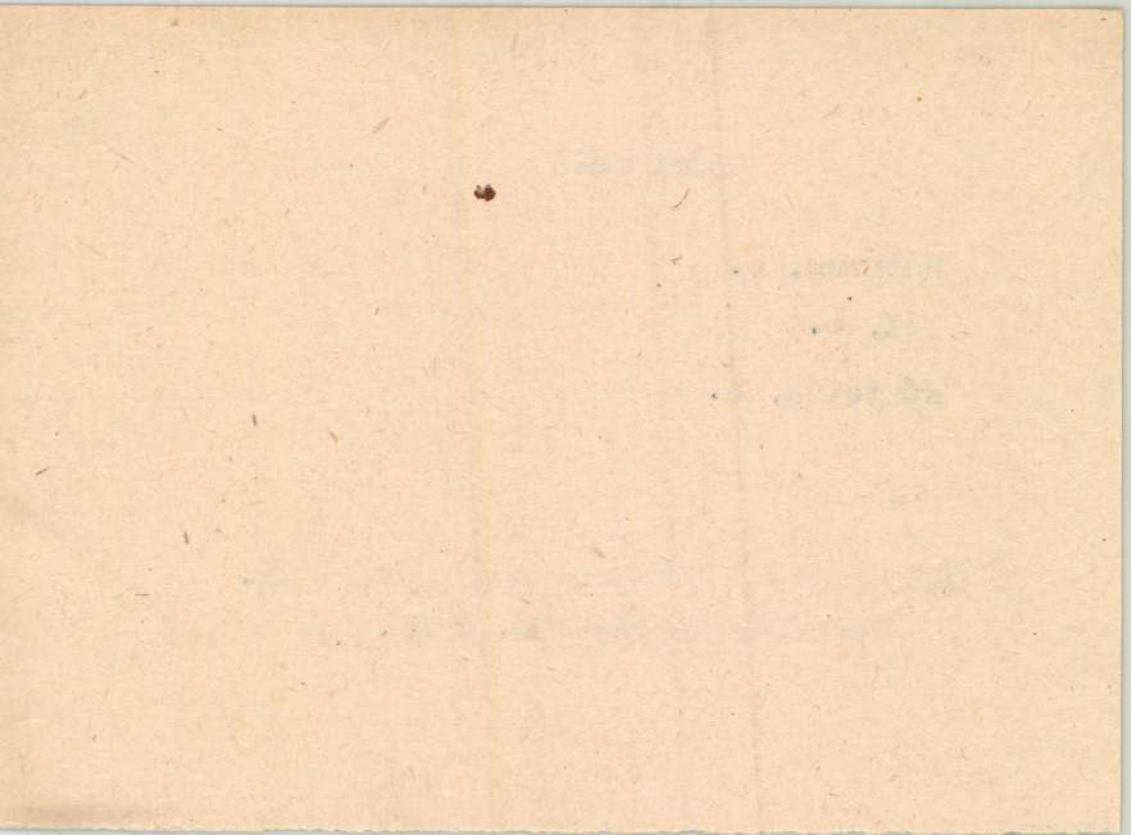
Onódi Béla

Müterm, o.

Tél, o.

Héztetők, o.

Szentendrei festőművészek nyári tárl.
Ferenosz Károly Muz. 1966.

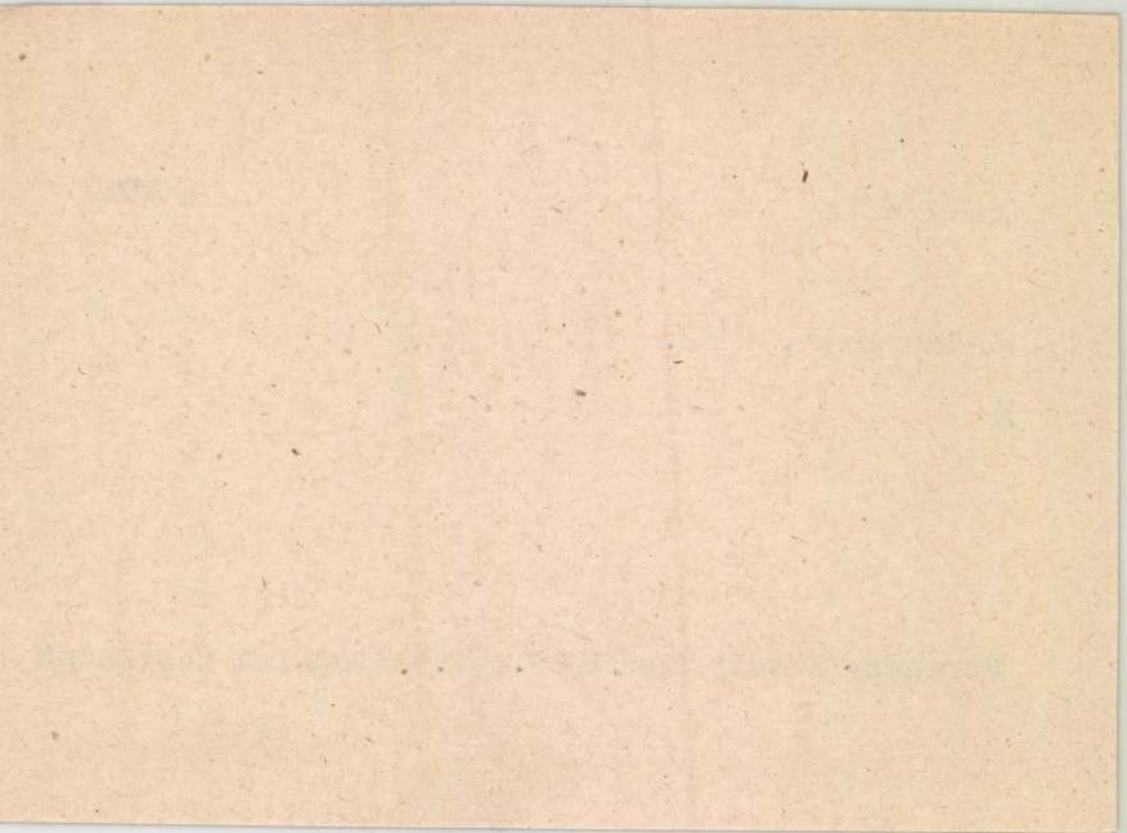
Onódi Béla

MDK

Bükös part, 1962. olf.

M

Ferenczy Károly Muz. 1963. okt. Szetendrei festészet

Onódi Béla

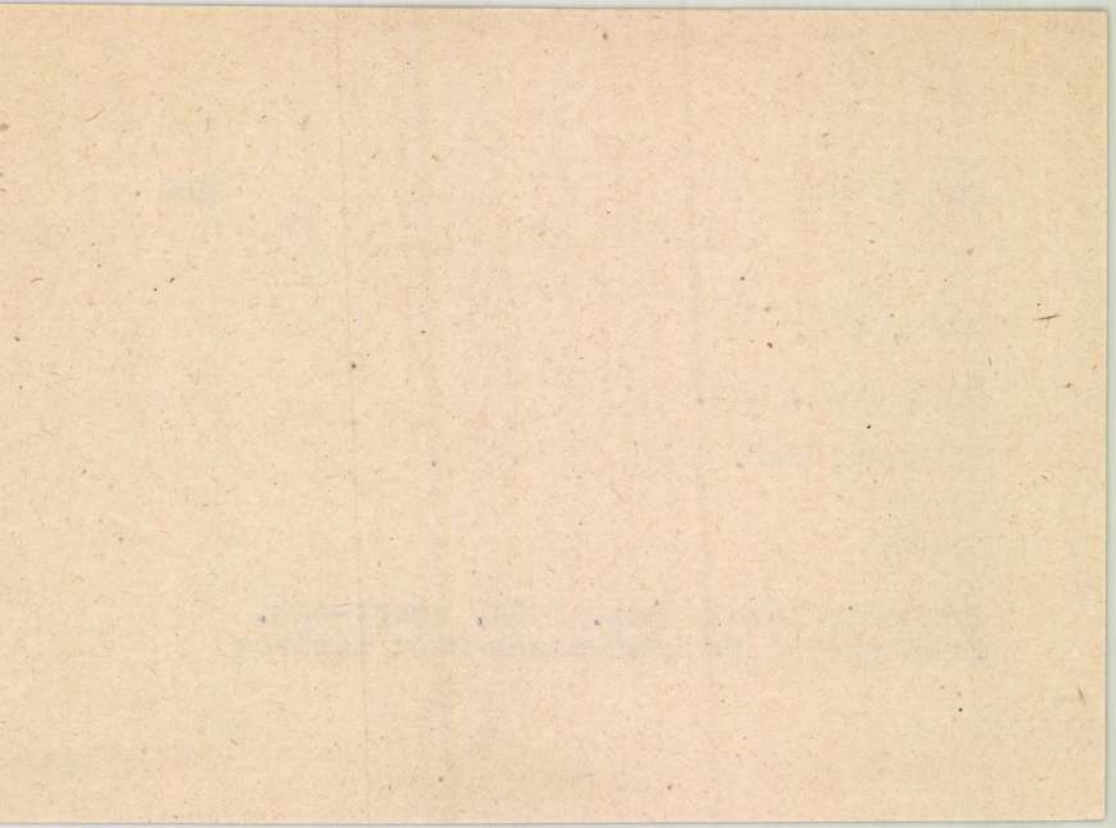
MDK

Nyár, olf.

Őszi erdő, olf.

Kilátás, olf.

Ferenczy Károly Muz. 1964. szept-okt.
Szentendrei festőművészek őszi tárlata

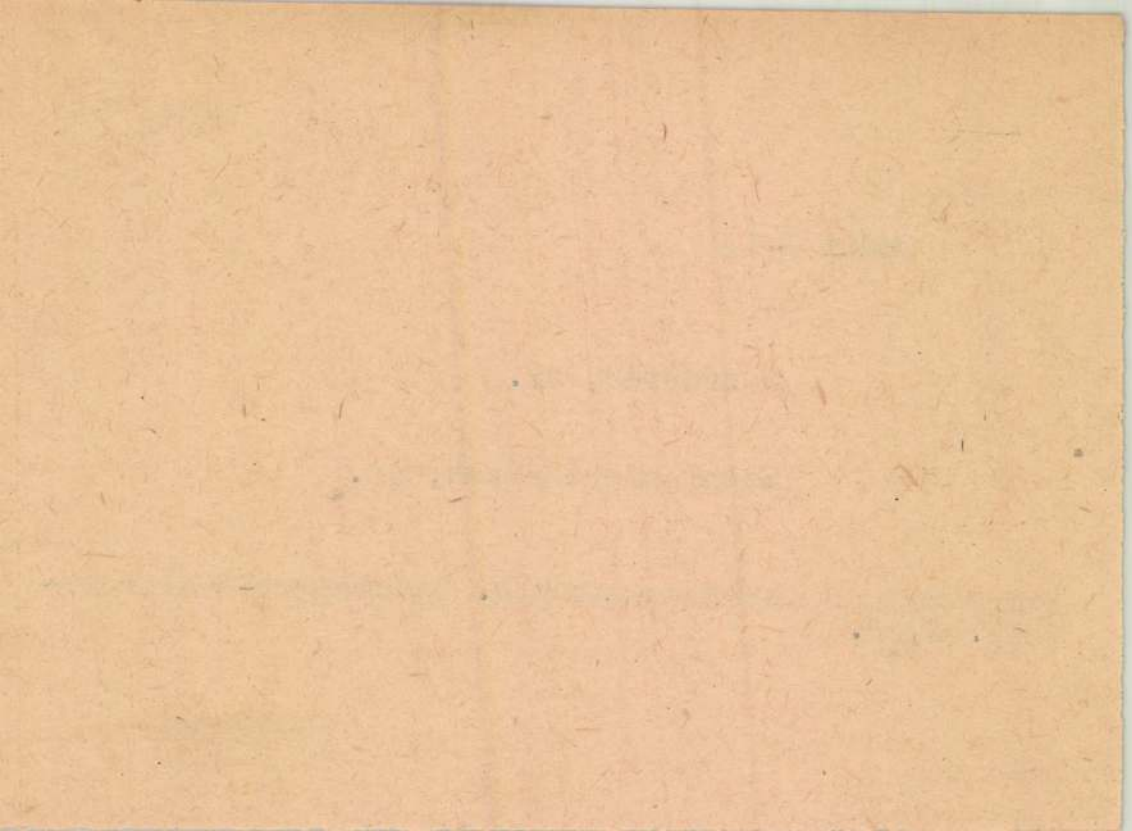
MDK

Onódi Béla

Füzfaerdő, of.

Szentendrei házak, of.

Dunakanyar a képzőművészetben. Szentendre-Esztergom-
Tata. 1962.

Guródi Béla, festő

1724

Pataki parti hársok c. képe név.

Ungvári - Kovács Imre: Kiváltságos képtanulók
festéséről

8.1

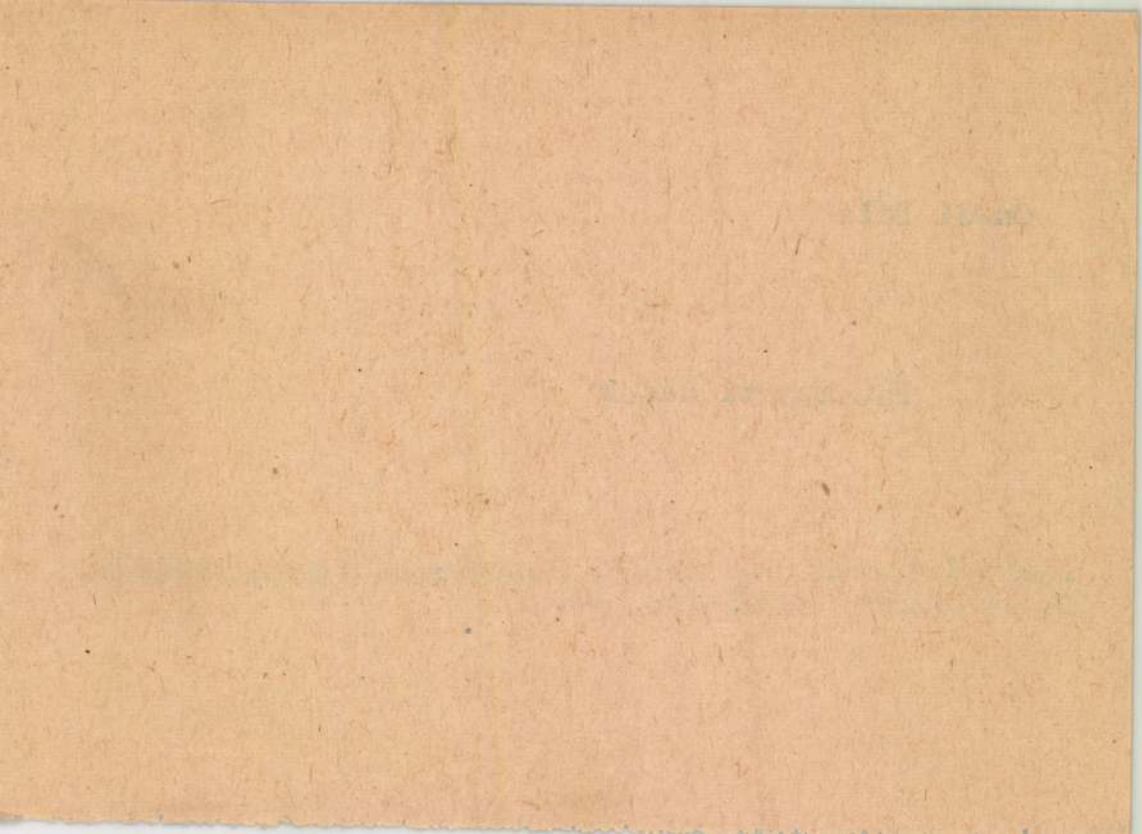
NEPSZABADSÁG, 1963. nov. 19.

MDK

Onódi Béla

Patakparti házak

Murányi-Kovács B.: Kiáll. Szentendre festészetéről.
Népszabadság 1963. nov. 19.

MDK

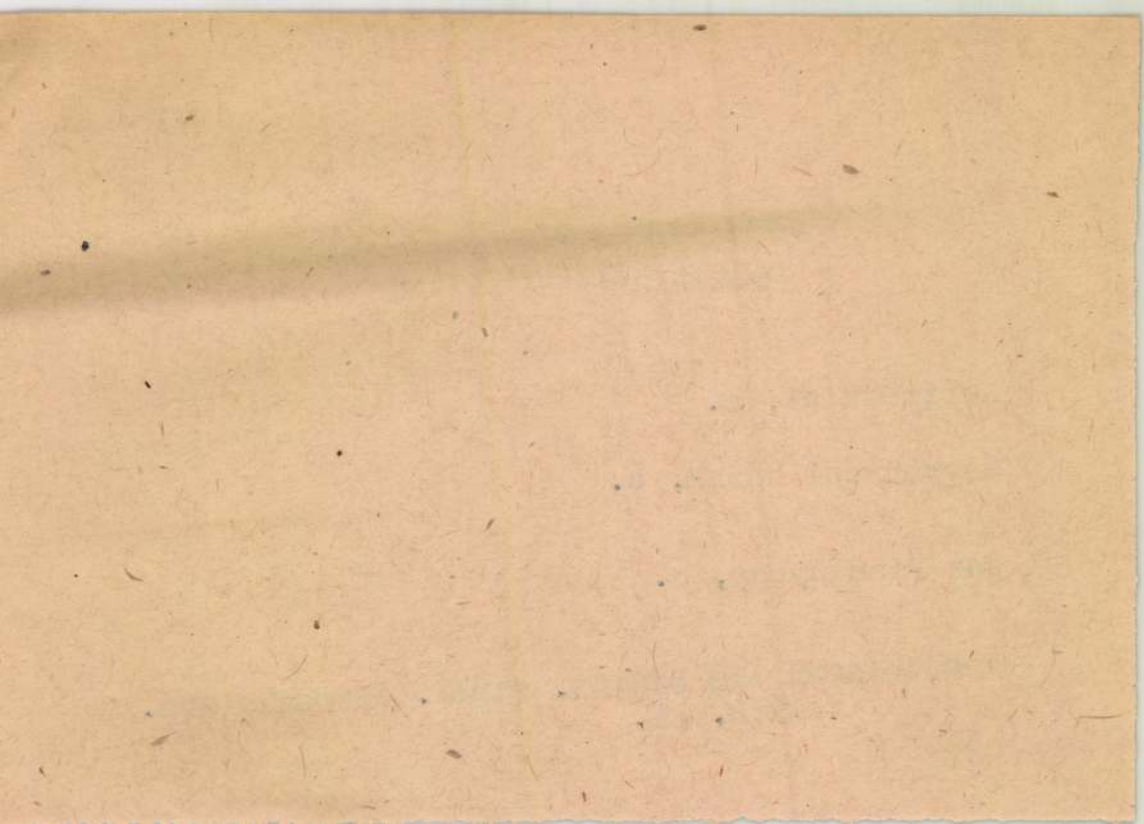
Onódi Bála

Kertrészlet, o.

Nagymarosi házak, o.

Ősz Pismányban, o.

Szentendrén élő képzőm. kiáll. Ferenczy Muz.
1960. IX.

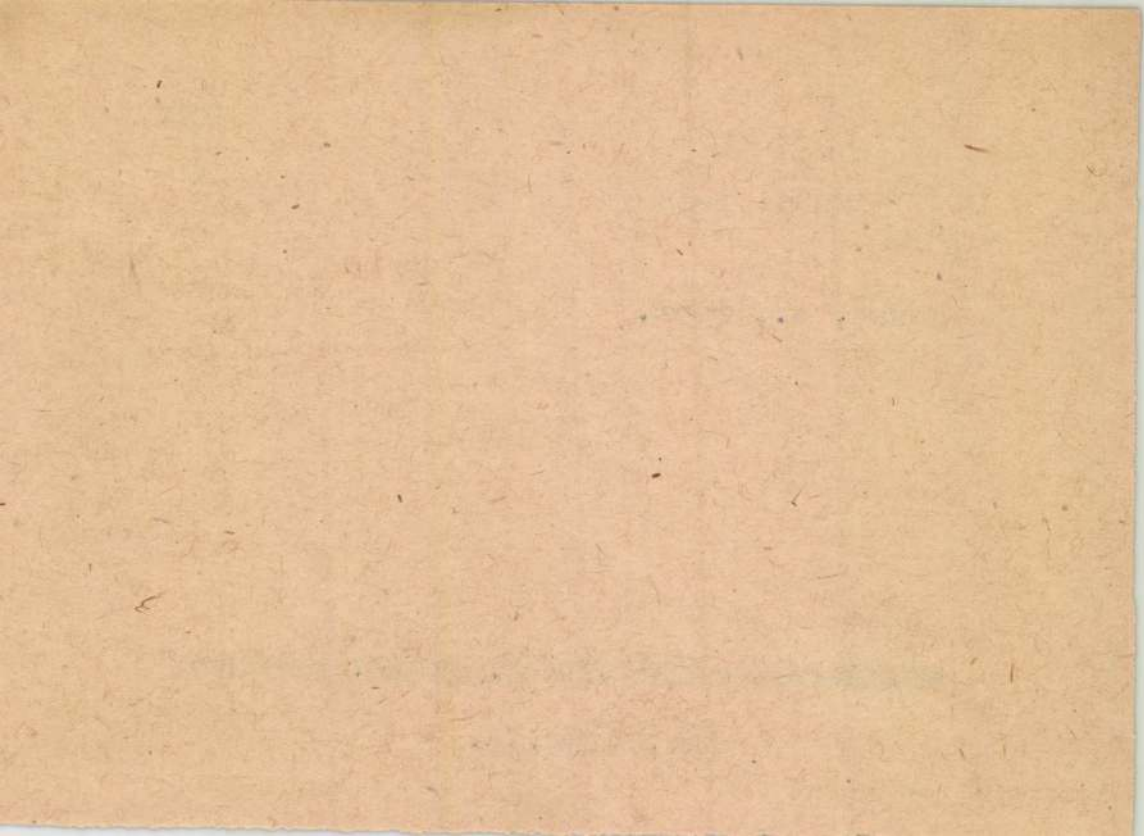
MDK

Onódi Béla

Házak, o., repr.

Szentendrén élő képzőm. kiáll. Ferenczy

Muz. 1960.IX.

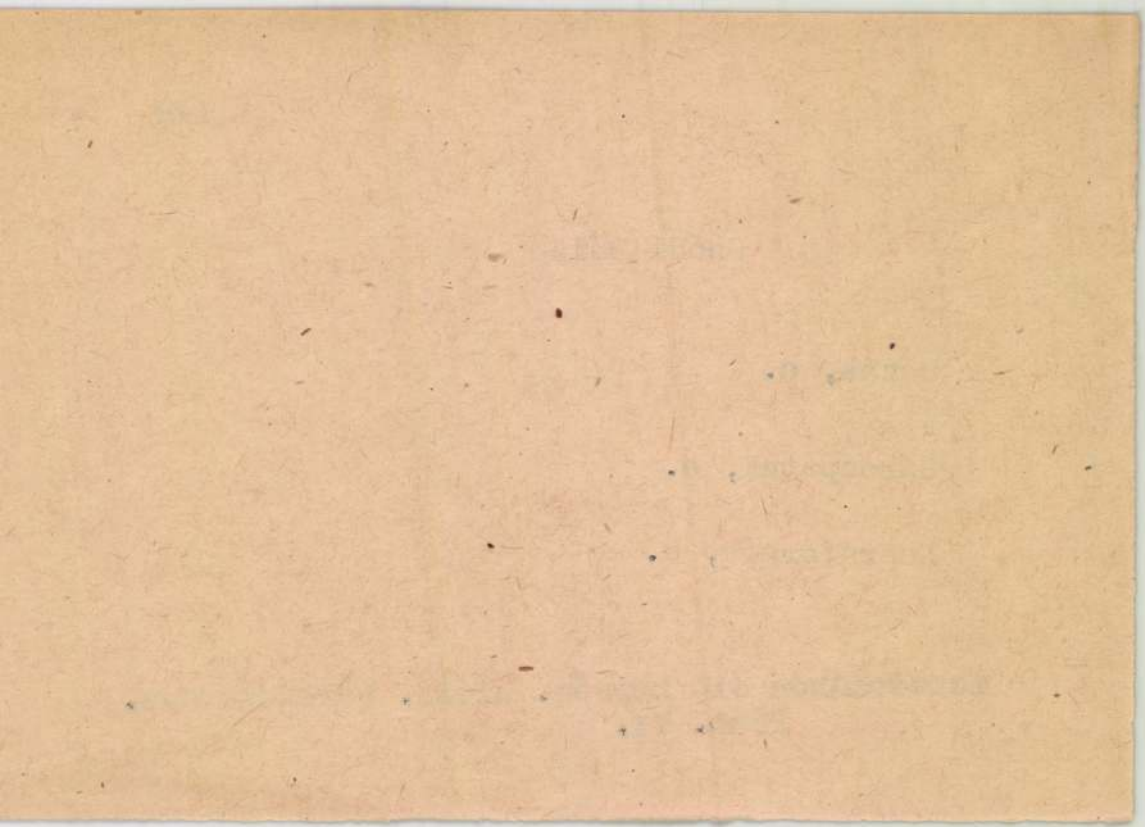
Onódi Bála

Házak, o.

Sárospatak, o.

Napraforgók, o.

Szentendrén élő képzőm. kiáll. Ferenczy Muz.
1960. IX.

Onódi Béla

1. Izbégnéi táj olaj, 40x50

Szentendrői festők tárlata

Ferencvárosi Képző Múzeum

Óródi Zébe

Városréslet a művésztelep területe
1942., repr.

A régi művésztelep
Emlékállítás, 1972. Szentendre

Handwritten text at the top of the page, possibly a title or header.

Handwritten text in the middle section of the page, appearing as a list or series of notes.

Handwritten text at the bottom of the page, including the word 'A' and other illegible characters.

Ósodi Réle

Pisindanyi nettel, 1933. p. írfertel.

Tunament íal, 1933. p. írfertel

A régi művészelep

Enk Miallitas, 1972. Sausfendve

Apt. 1000

1000 1000 1000 1000

Onodi Réle

Dunapart érlelt, 1933. p. bűfester
Városi érlelt a művészteljes kértől
1942.

A régi művészteljes
Emlékhely, 1972. Székesváros

ONÓDI BÉLA

Nagybánya művészete (katalógus)
Magyar Nemzeti Galéria, 1996

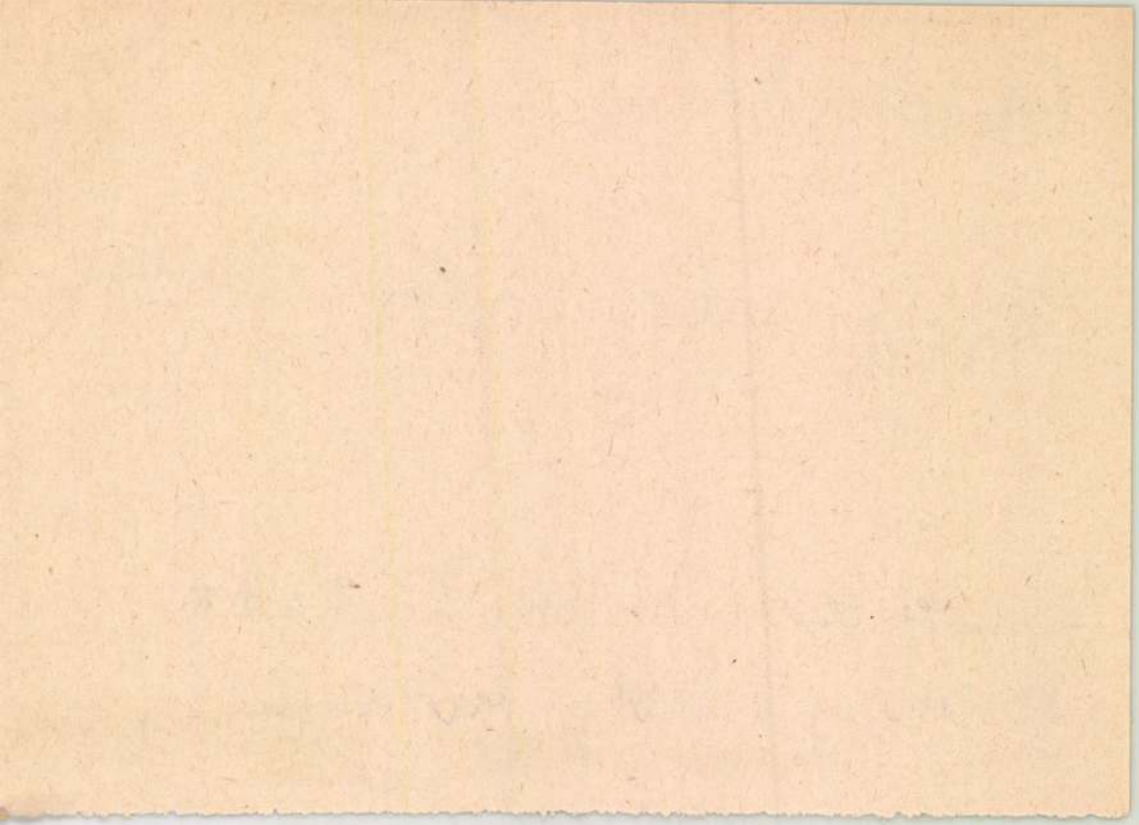
521

Onódi Béla

Írbelgi faj olaj 100x40

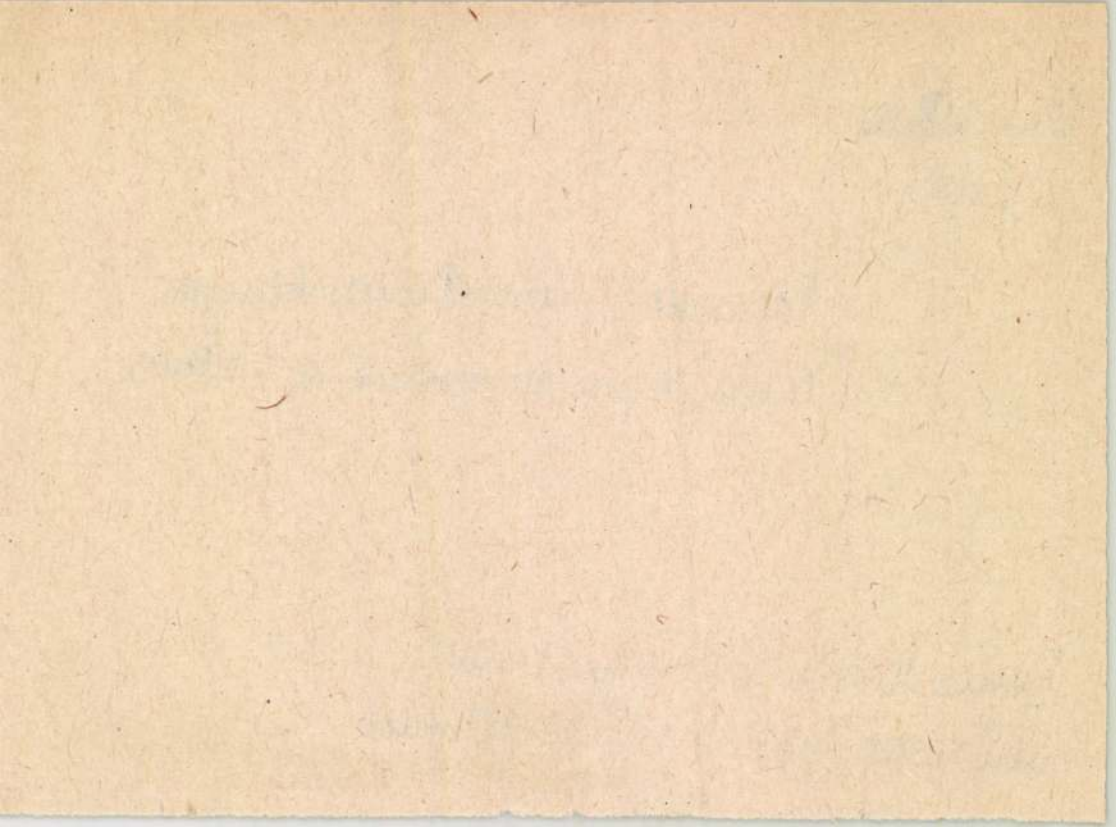
Szentendrei Festék Tárlata
Temesváry Károly Múzeum

Óvodai Béla
festő.

"Pappiget", "KödsDuna-kanyar"
"Csinó kőpi szerepelnek a tárlaton."

Berecz Miklós: Pest megyei tárlat.
Művészet, 1972. január - 40 oldal.

MDK

Ónodi Béla

Eső után, of.

Szentendrei festők 3.kiáll. Ferenczy Mut. 1953.aug.

111

Quill pens

See also 17.

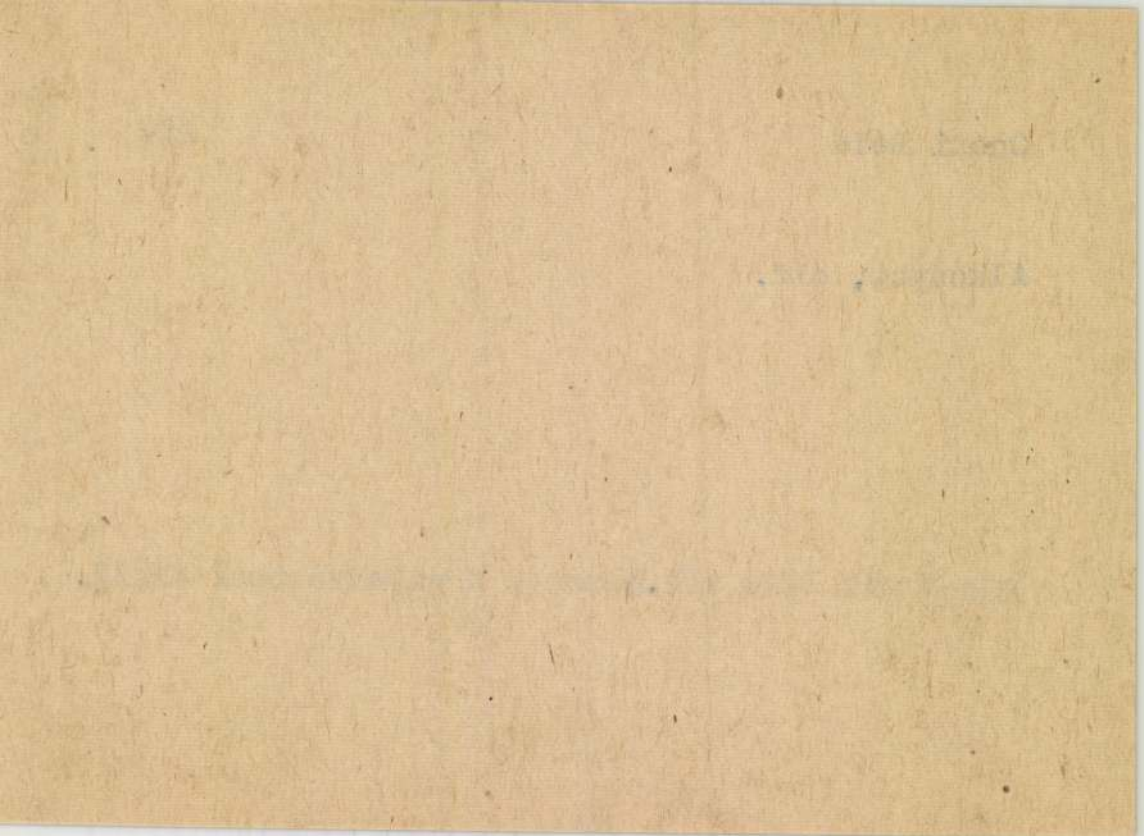
See also 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

Onodi Béla

MDK

Alkonyat, olf.

Műcsarnok 1944 VII. Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

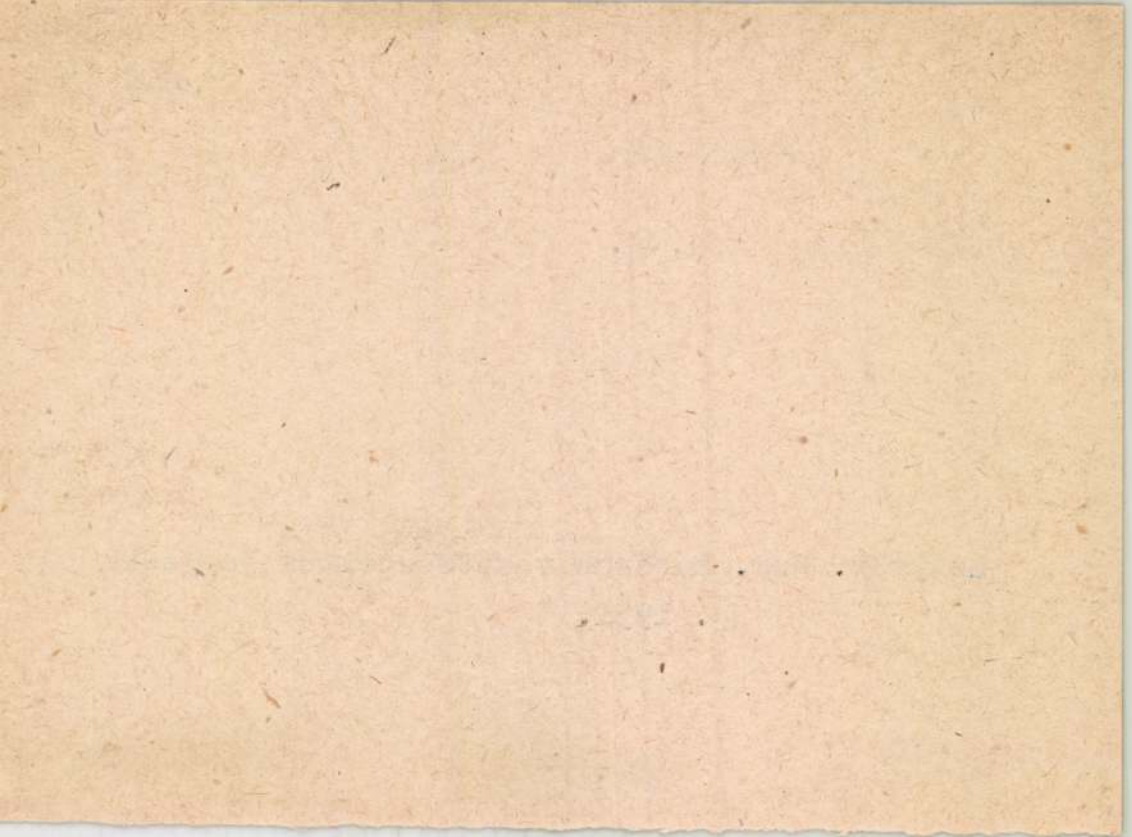

MDK

Onodi Béla

Szentendrei táj, o.

Szép-
műv. Muz. háborus veszteségeinek jegyzéke
Bp. 1952.

7. nemzetl közpén. kiáll. 1944. jun. 11. éles.

Alkonyat, of.

Onodi Béla

lt, le volt fátýolozva. Ezön a másikon
//ruha volt/, ilyen cakkban volt a ru-
akk /annyi, mint: nyaknál kissé kivá-
gással párhuzamosan egy fodor/. /De-
kék szalag, az ráncot huz a drékon,
rrva /t.i. egybeszabott ruha volt./
g el nem kerültünk onnan Kereszturra

~~ó vidékeiről az ármazó adatok egyönte-
gyományos, közösségi tudásanyagról van
gtanított" a halottlátóval - azáltal,
olgokat-ténykedéseket. /Ezt a folya-
ószegi az egrri tudósasszonnyal kapcso-
bár a közösség szerepét kissé tulozza,
ó a közösség alkotása", / Ha nyilván-
mányozó közösség szerepe, az egyéni
figyelmen kívül. /Annál kevésbé, mert
/ A magyar és rokonnépektől származó~~

MDK

Ondody Béla

Tavaszi, olf.

Műcsarnok 1942 ~~Tavaszi-téli~~
A magyar művészetért c.kiáll.

100

Ordovician

of the

Ordovician

Onódy Béla

MDK

Gyergyószentmiklósi táj, olf.

Rálátás a Dunára, olf.

Műcsarnok 1943 A magyar művészetért c.kiáll.

Copy 2112

© Copyright 1912 by
Kaiser & Sons, Ltd.

Onody Béla

MDK

Nagybányai erdőrészlet

Mücsarnok 1943 Téli kiállítás

Ónody Béla

MDK

November

Műcsarnok 1939 dec-1940 január

1940

Nov 18 1940

November

November 1939 Dec-1940

Ónodi Béla, festő

egy virágasendeléssel
öröppel:

Artner Tivadar: A szentendrei művésztelep
jubiláris kiállítása

Szabad Nép, 1956. aug. 21.

1877

General Post Office

of the
General

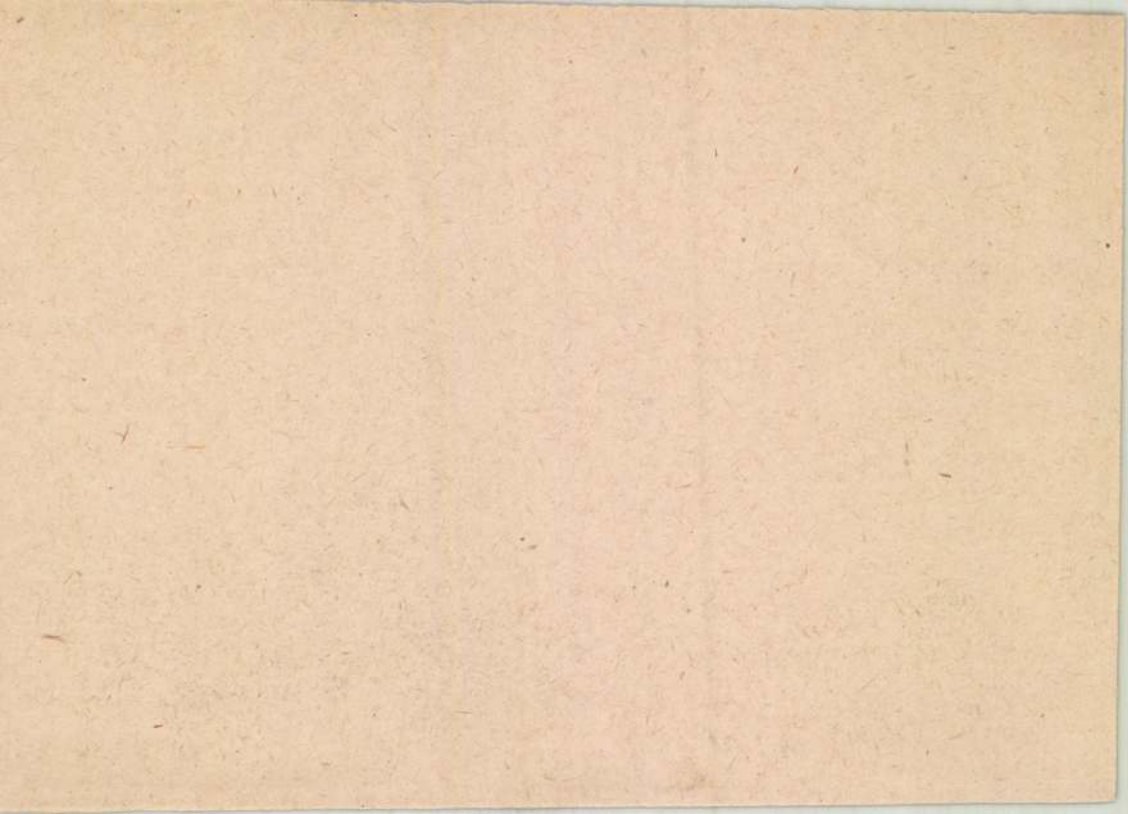
General Post Office
London

London, 1877

Onody Béla

Szeretettel a mentendők festőé kiállításán.

Fülpelkessé, 1939. X. 17.

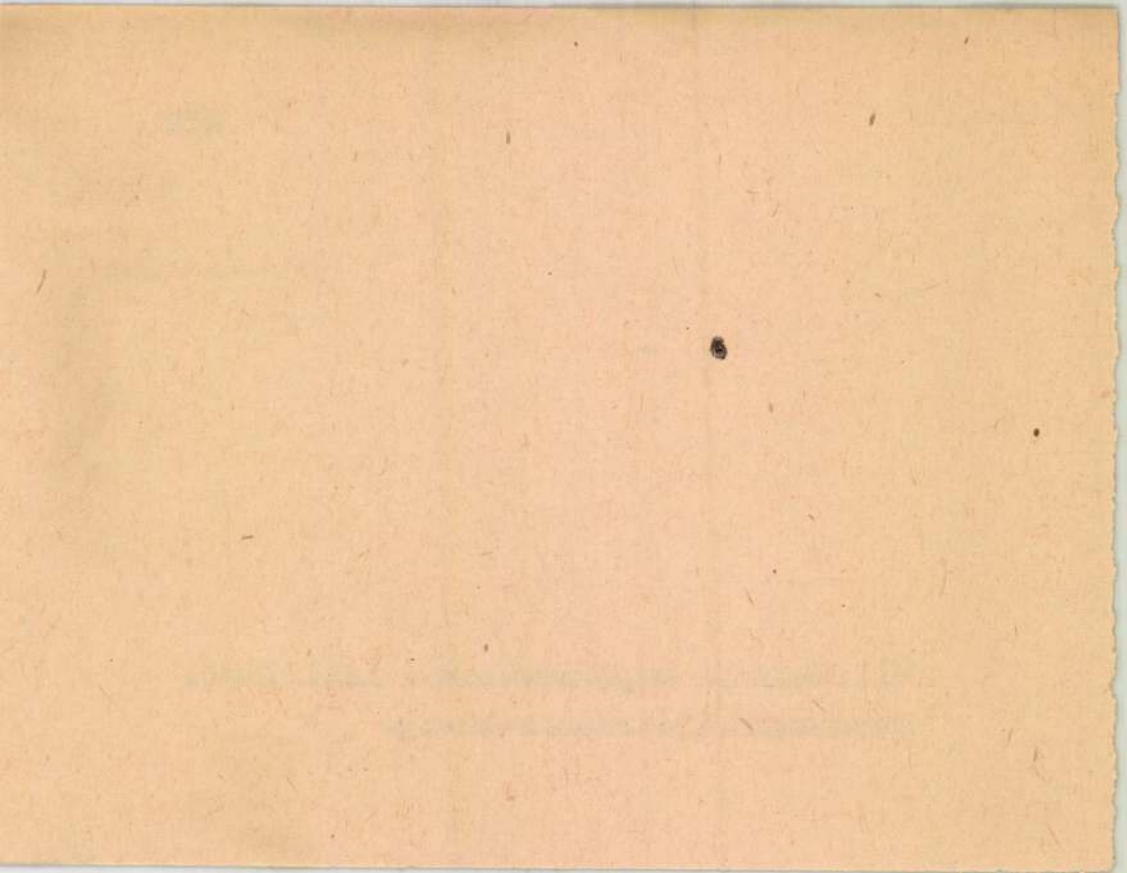
MDK

Onodi Béla

Alkonyat. Olajf.

VII. Nemzeti Képzőművészeti Kiáll. Ant.
Műcsarnok. 1944. Jun. 1-18-ig.

9.1.

Onódi Béla festőm.

Domboldal, of.

Napraforgók, of.

Szentendrei Művésztelep jub. kiáll. 1926-56.

Ferenczy Károly Muz. Műcs. kiáll.

14 l.

Onddi dda lloctm.

Dombolal, of.

Kaputlorgk, of.

Amptonal dda lloctm. 1888-89.

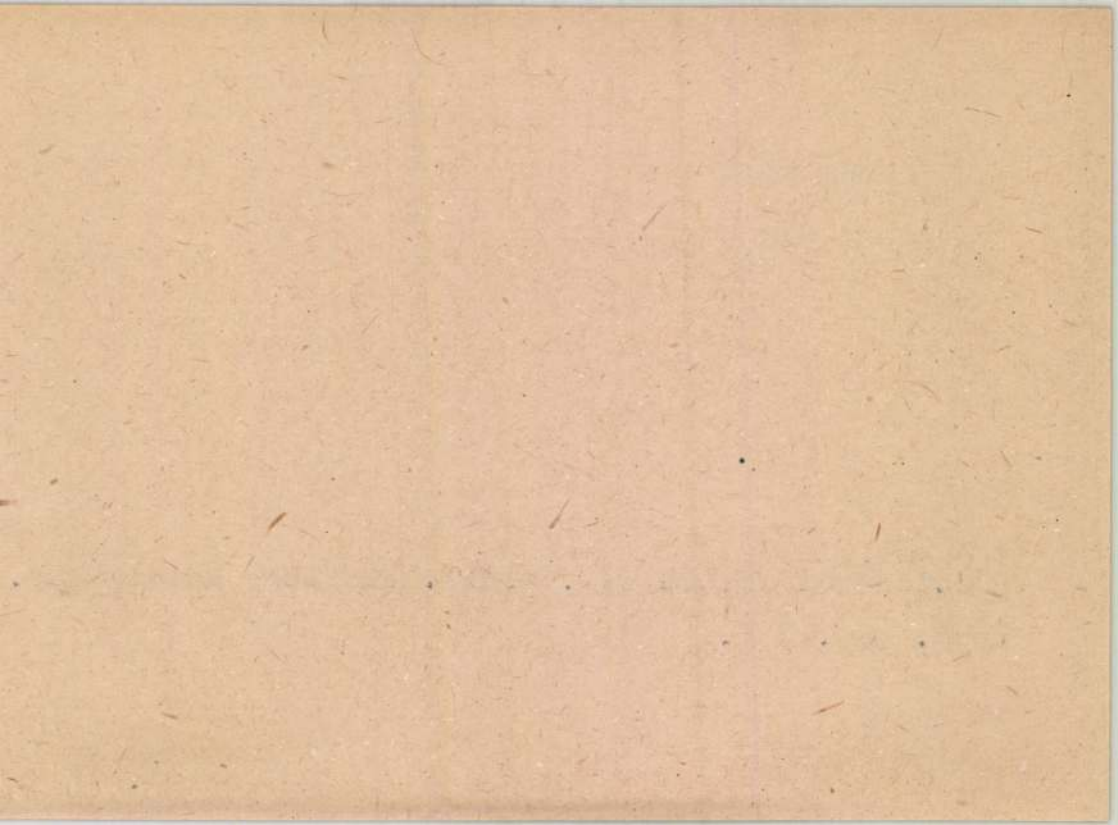
Amptonal dda lloctm. 1888-89.

14 1.

Ónodi Béla

Eső után, olaj

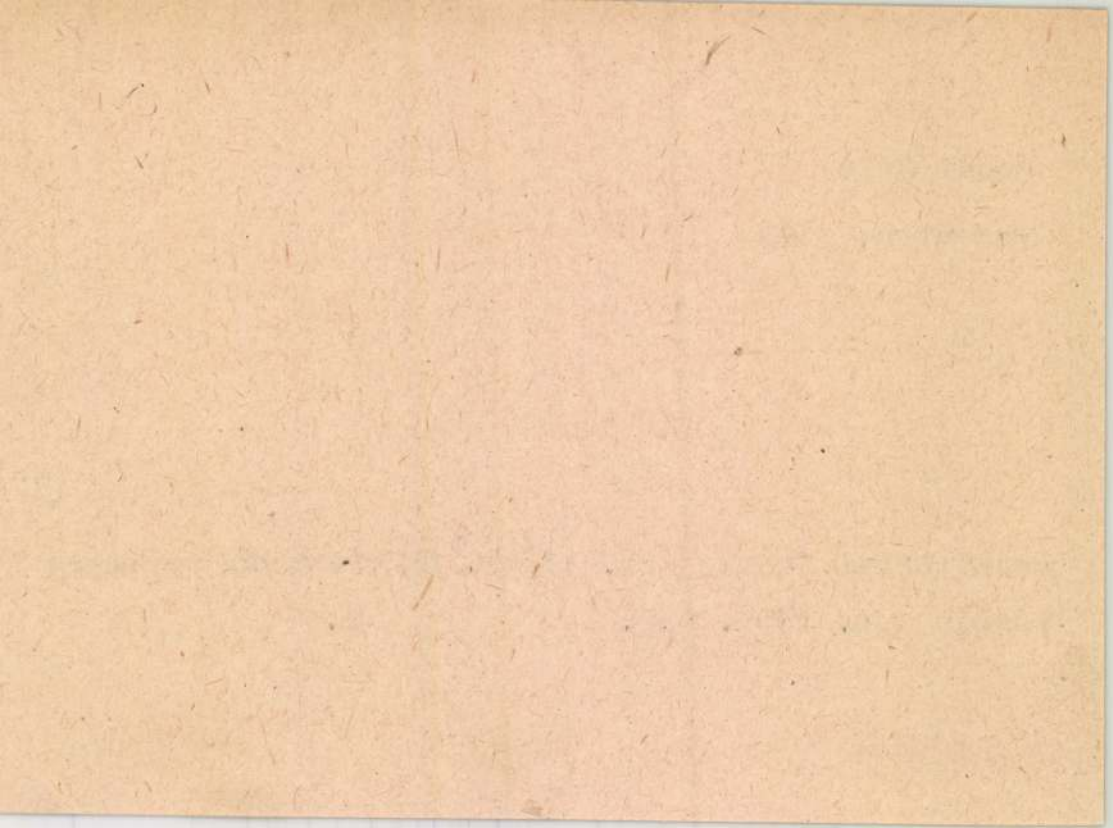
Szentendrei festők III. kiáll. Ferenczy Károly Muz.
1953. aug. 2 l.

Ónodi Béla

Eső után, olaj

Szentendrei festők III. kiáll. Szentendrei Ferenczy
Károly Mus. 1953. aug. 1.

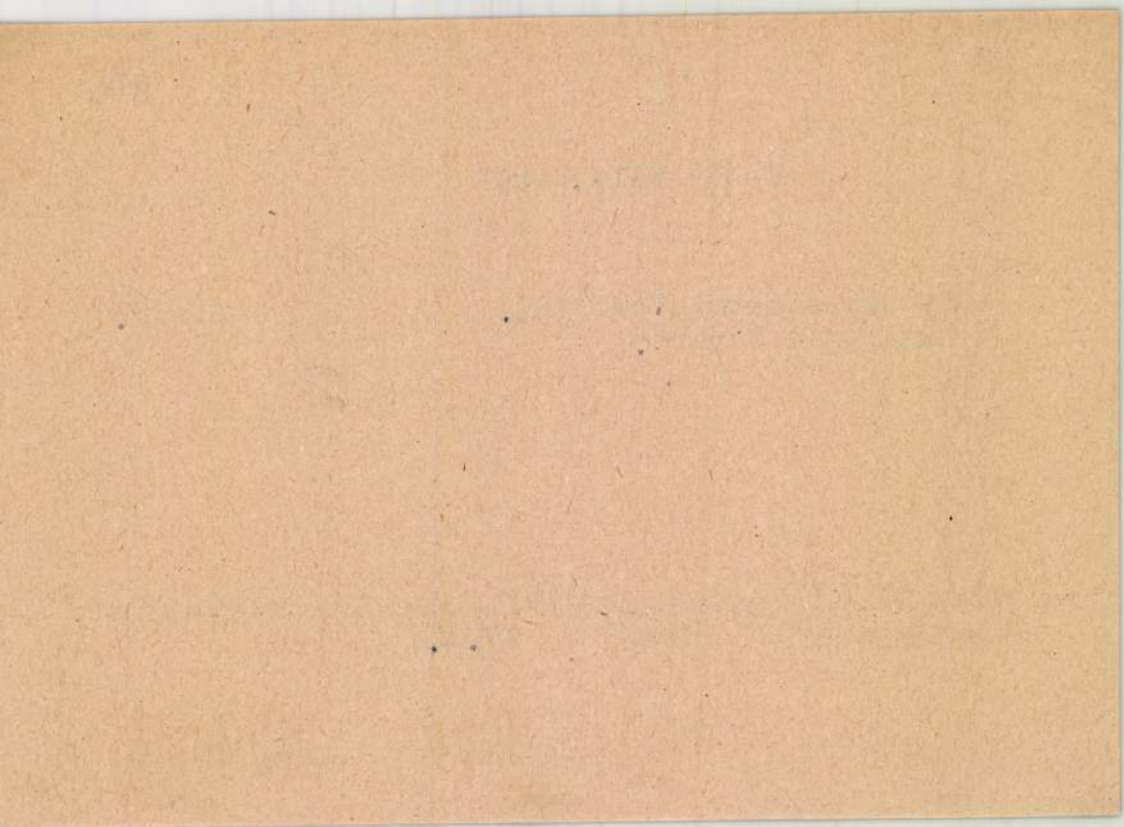
MDK

Onódy Béla, festő

Gyergyószentmiklósi táj.
Rálátás a Dunára.

Olajf.
"

Budapest, IV. Rózsavölgyi közl. "A Magyar Művészeti"
1943 máj. 16-30. hat. 17.1.

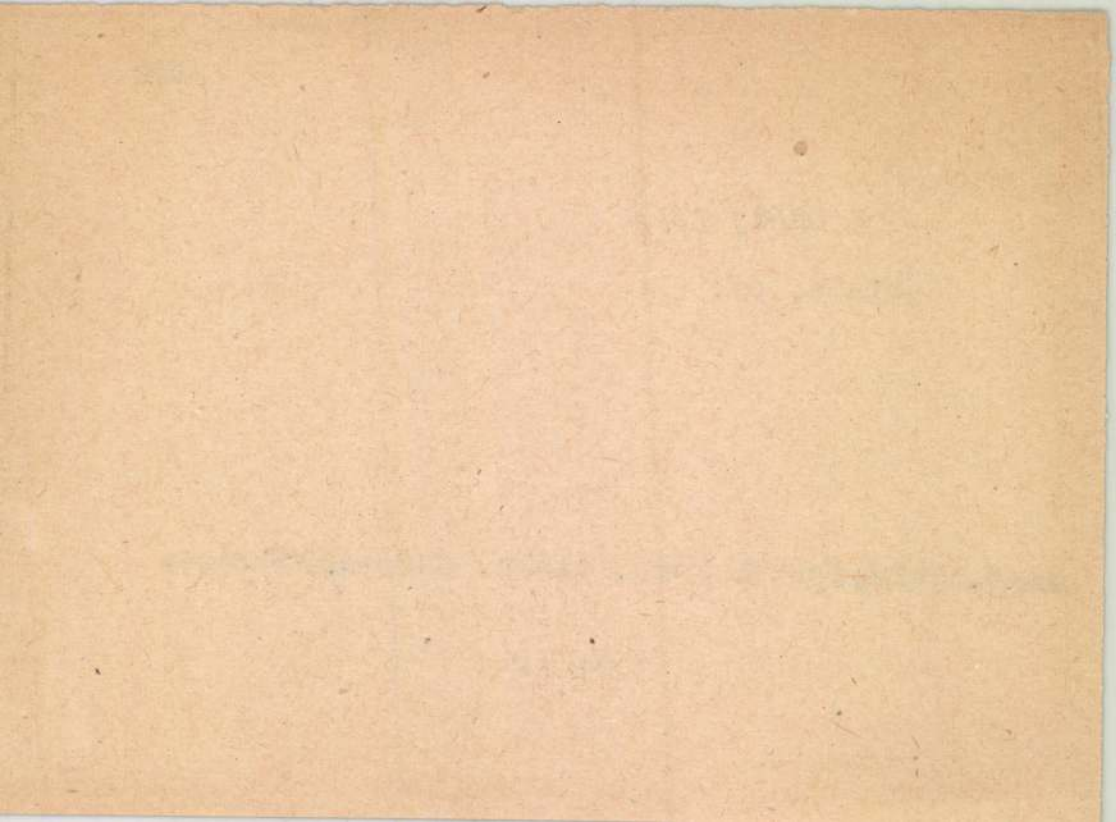

Onódy Béla

Katinka, of.

Magy. Arcképfestők Társ. kiáll. N. Sz. 1939. nov.

7. 1.

MDK

Ónody Béla

Reggel, of.

Magy. Művészetért kiáll. r. Műcs. 1940. febr.

15 k.

NDK

Ónody Béla

November, of.

Horthy jub. kiáll. Múcs. 1939. dec.

21. 1.

318
127

445

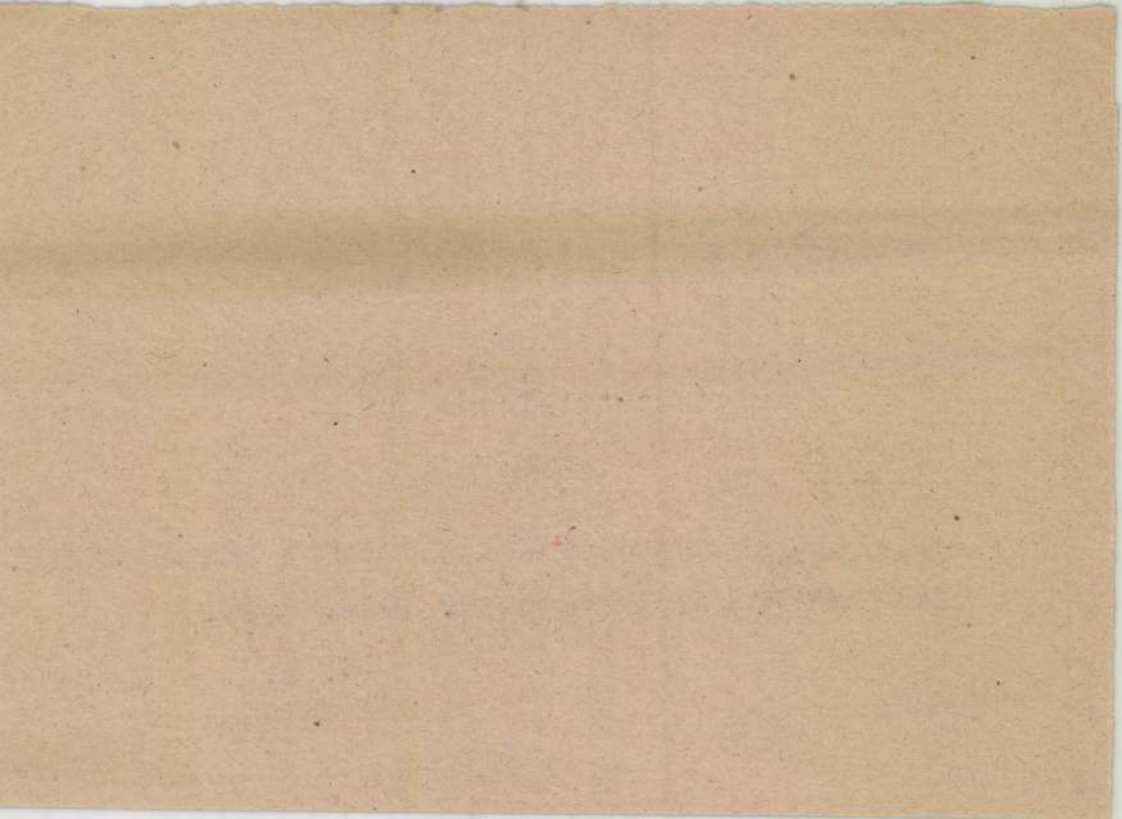
Onódy Béla

Gyergyói házak, of.

Ősz Gyergyószentmiklóson, of.

Székelyföldi Bástyájában részeseült festők kiáll.
Kolozsvár város Műcsarnoka. 1944. febr.

13. 1.

ONÓDY BÉLA

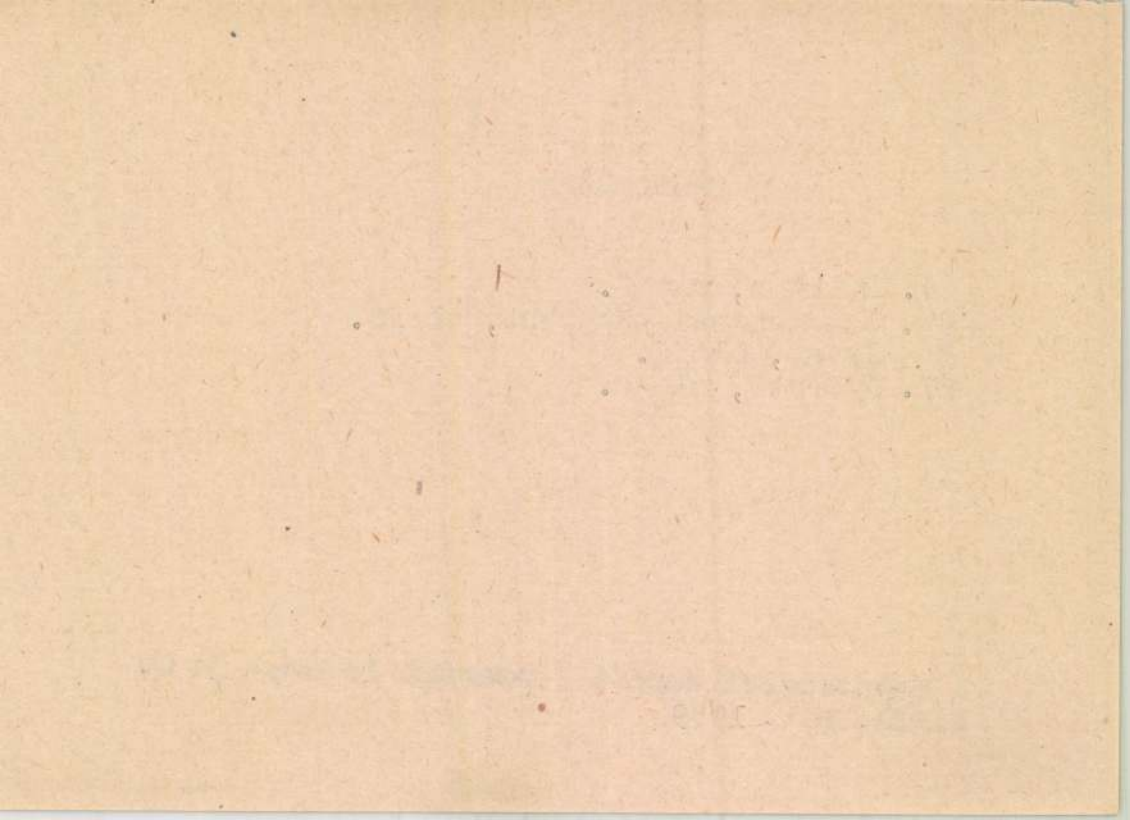
84. Délután, olajf.

85. Szentendrei Dunapart, olajf.

86. Alkony, olajf.

87. Nyárutó, olajf.

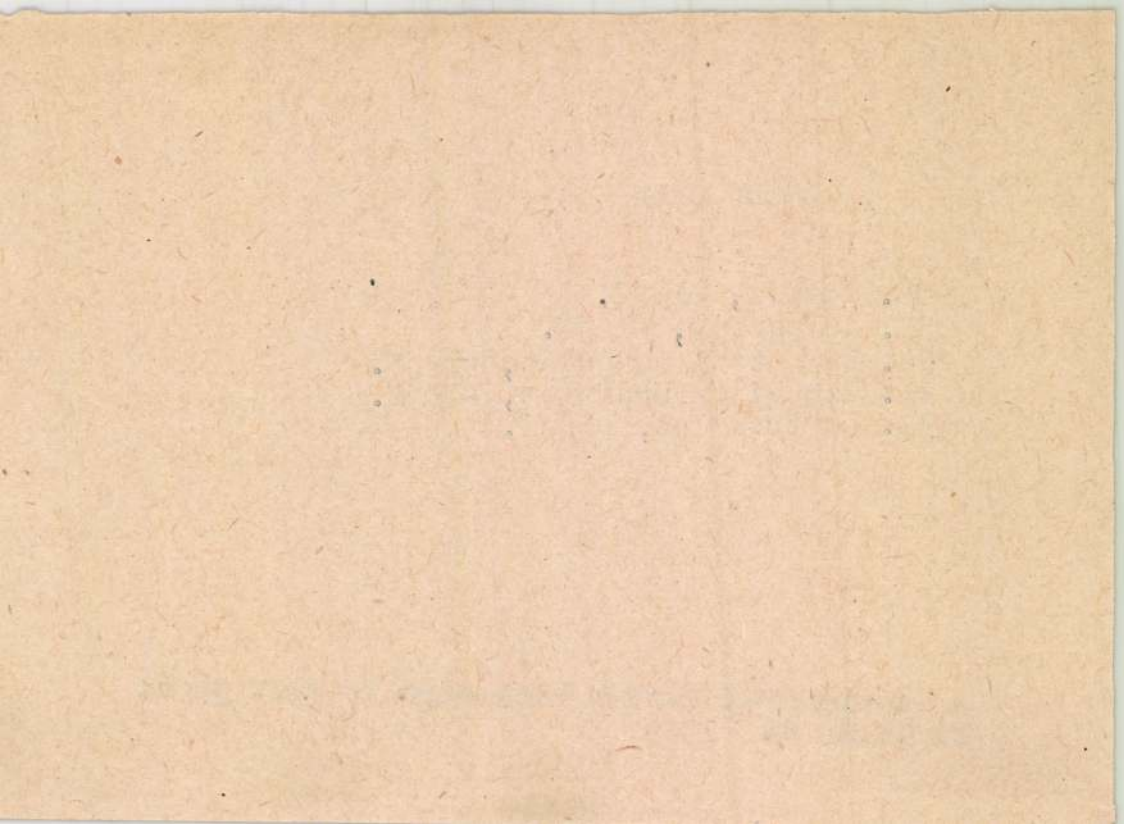
A Szentendrei Festők Társasága 10 éves jub.
kiáll.ka t. 1939

ONÓDY BÉLA

- 88: Tavasz, olajf.
89: Augusztus, olajf.
90: Eső utáni hangulat, olajf.
91: Izbégi falurészlet; olajf.
92. Kertrészlet, olajf.

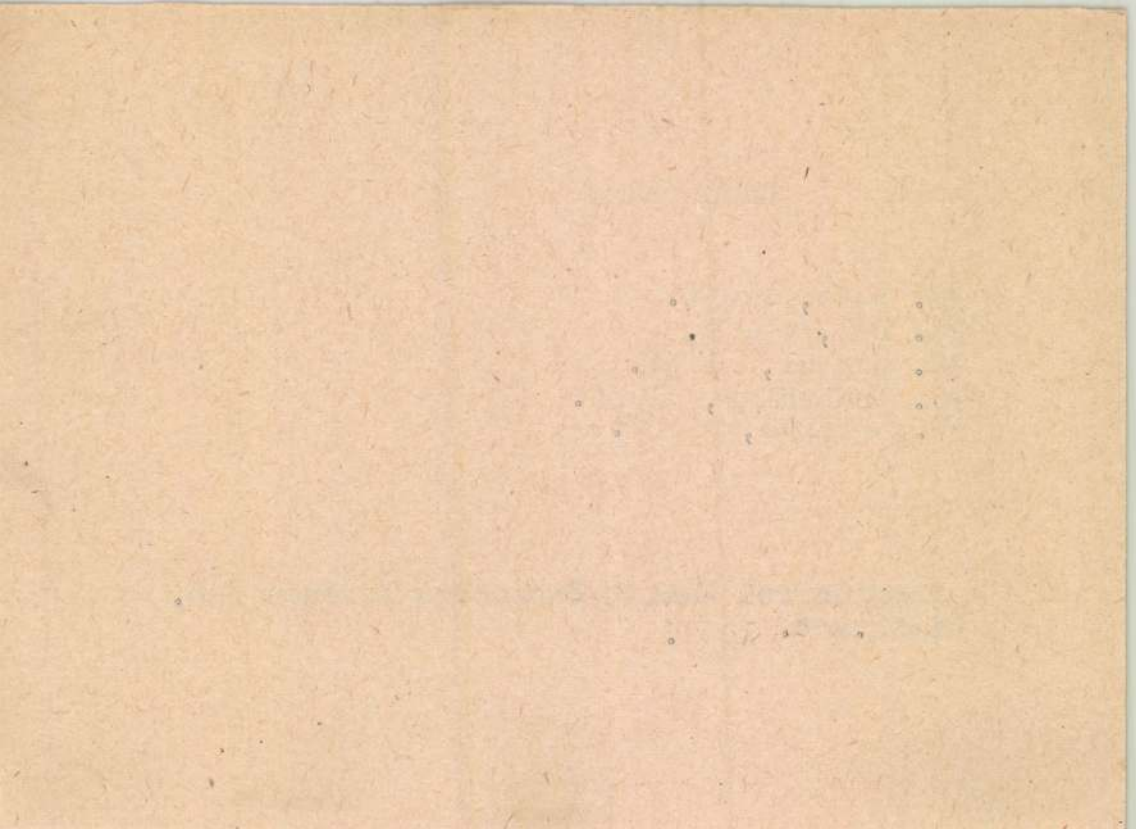
A Szentendrei Festők Társasága 10 éves jub.
kiáll.ka t. 1939

ONÓDY BÉLA

- 93: Este, olajf.
- 94: Dél, olajf.
- 95: Reggel, olajf.
- 96: Dunavölgy, olajf.
- 97. Katinka, olajf.

**A Szentendrei Festők Társasága 10 éves jub.
kiáll.kat. 1939.**

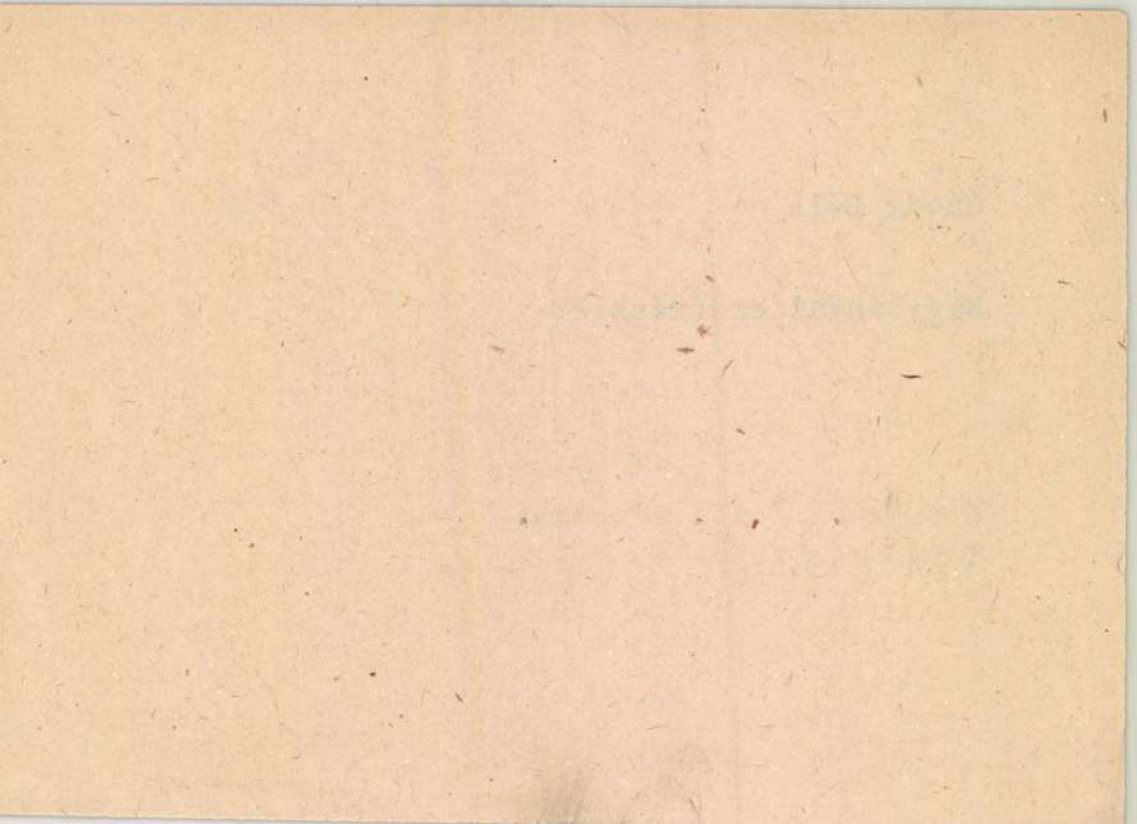

Ónody Béla

MDK

Nagybányai erdőszelvény

Műsarnok 1943. nov.-dec.
Téli kiállítás

MLK

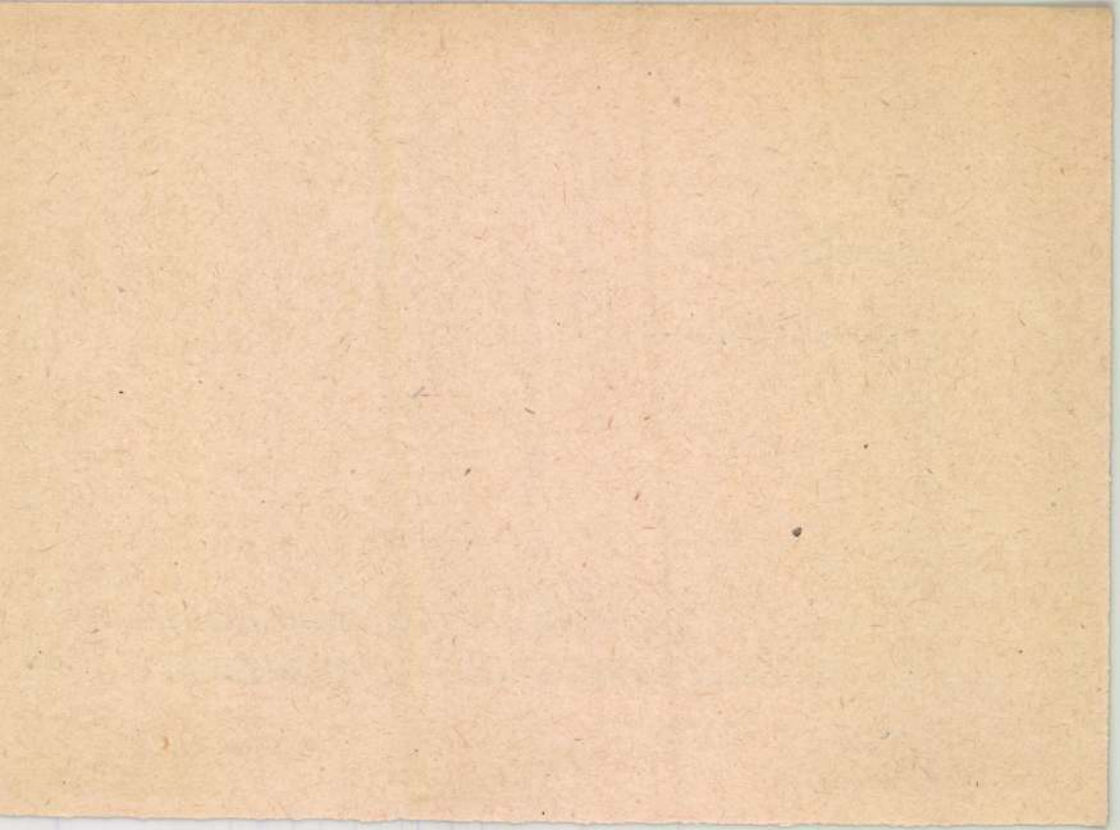
Onódy Béla

November, o.f.

"A Magyar Művészetért" Képzőm. Kiáll. Kat.

Műcsarnok, 1940 Dec.15 - 1941. Jan.12.

7.1.

Ónody Béla

Tájkép, of.

Szentendrei festők 2.kiáll. Ferenczy K. Muz.
1952. okt.

1894

1894

1894

MDK

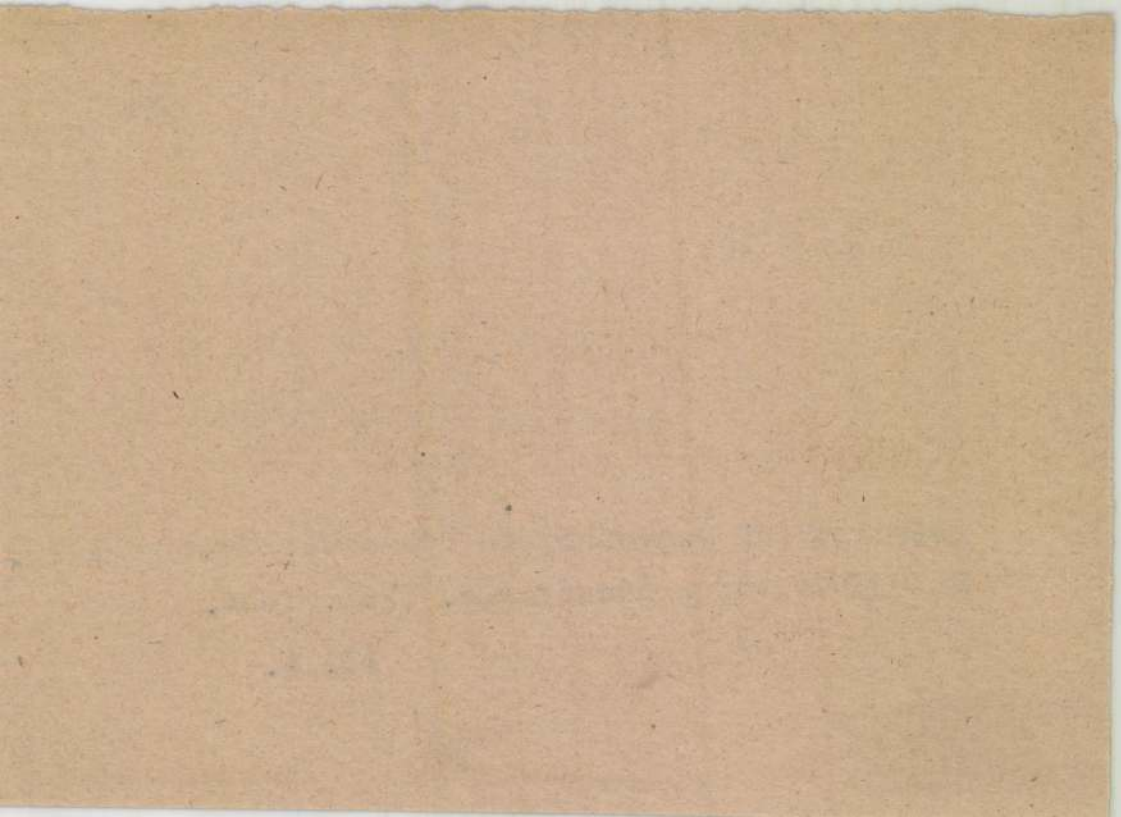
Onódy Béla

Zsögöd II., of.

Naplemente /Csikszentdomokos/

Székelyföldi Östündijban részecült festék kiáll.
Kolozsvár város Műcsarnoka. 1944. febr.

13. 1.

MDK

Onódy Béla

Eső utáni hangulat, of.

Izbégi falurészlet, of.

Ketrészlet, of.

A Szentendrei Festők Társ. 10. éves jub. kiáll.
kat. N. Szal. 1939. okt.

MDK

Onódy Béla

Has utáni hangulat, or.

Isébeti falurészlet, or.

Kertváros, or.

A Szentendrei Feszték Társas. éves jub. kiáll.
K. M. Sz. 1. 1929. okt.

MDK

Onódy Béla

Délután, of.

Szentendrei Dunapart, of.

Alkony, of.

A Szentendrei Festők Társ. 10 éves jub. kiáll.
Kat.N. Szal. 1939. okt.

Only 500

Deputy, of.

Executive Director, of.

Alky, of.

Executive Director, of. In some cases, the
Executive Director, of.

Onódy Béla

Este, of.

Dél, of.

Reggel, of.

A Szentendrei Festők Társ. 10. éves jub. kiáll.
kat. N. Szal. 1939. okt.

Omoby Béls

Esse, of.

Del, of.

Regel, of.

A transcendental function that is even and odd.
and is also a function.

MDK

Onódy Béla

Dunavölgy, of.

Katinka, of.

A Szentendrei Festők Társ. 10. éves jub. kiáll.
Kst. N. Szsl. 1939. okt.

Onöy Bais

Dunavölgy, of.

Katinka, of.

A central bank is to be established
in the year 1900.

MDK

Onódy Béla

Nyárutó, of.

Tavaszi, of.

Augusztus, of.

A Szentendrei Festők Társ. 10 éves jub. kiáll.
Köt. N. Szal. 1939. okt.

Omoby Bela

Myrtle, of.

Texas, of.

Augustus, of.

MDK

Ónódy Béla, festő
Szentendre.

363. Tavasz.

Olaj.

Bp. Műcs. „A Magyar Művészetért”. Képzőm. Kiáll. 1942.
jun. 6.-22.

Kat. 15.1.

MDC

Body of the
letter

OR

See Table

Table of the
contents

Table of the
contents

Table of the
contents

Onódy Béla

Reggel, olaj

Dunavölgy, "

Katinka, "

Szentendrei festők Társ. 10 é.jub.kiáll.

N.Szal. 1939. okt. 6 1.

Onyx Bria

Regal, 1917
" 1918
" 1919

Continental Record 1917 to 1919
1. 1917. 1918. 1919.

Onódy Béla

Délután, olaj

Szentendrei Dunapart, olaj

Alkony, olaj

Nyárutó, "

Tavaszi, "

Augusztus, "

Szentendrei festők Társ. 10 é.jub.kiáll.

N.Szal. 1939. okt.

6 l.

Handy Bela

Winkler, elaj

Beutelschnei Dargpart, elaj

Alony, elaj

" Hydros

" Favers

" Augustus

Beutelschnei teacher Tars. 10. 5. 1931.

N. Szol. 1939. okt. 6. 1.

Onódy Béla

Dunavölgy, olaj

Katinka, olaj

Szentendrei Festők Társ. 10 éves jub.kiáll.

N.Szal. 1939, okt.

6

1.

Onódy Béla

Eső utáni hangulat, olaj

Izbégi falurészlet, "

Kertrészlet, olaj

Este, olaj

Dél, olaj

Reggel, olaj

Szentendrei Festők Társ. 10 éves jub.kiáll.

N.Szal. 1939, okt.

6

1.

Onódy Béla

Délután, olaj

Szentendrei Dunapart, olaj

Alkony, olaj

Nyárutó, olaj

Tavaszi, olaj

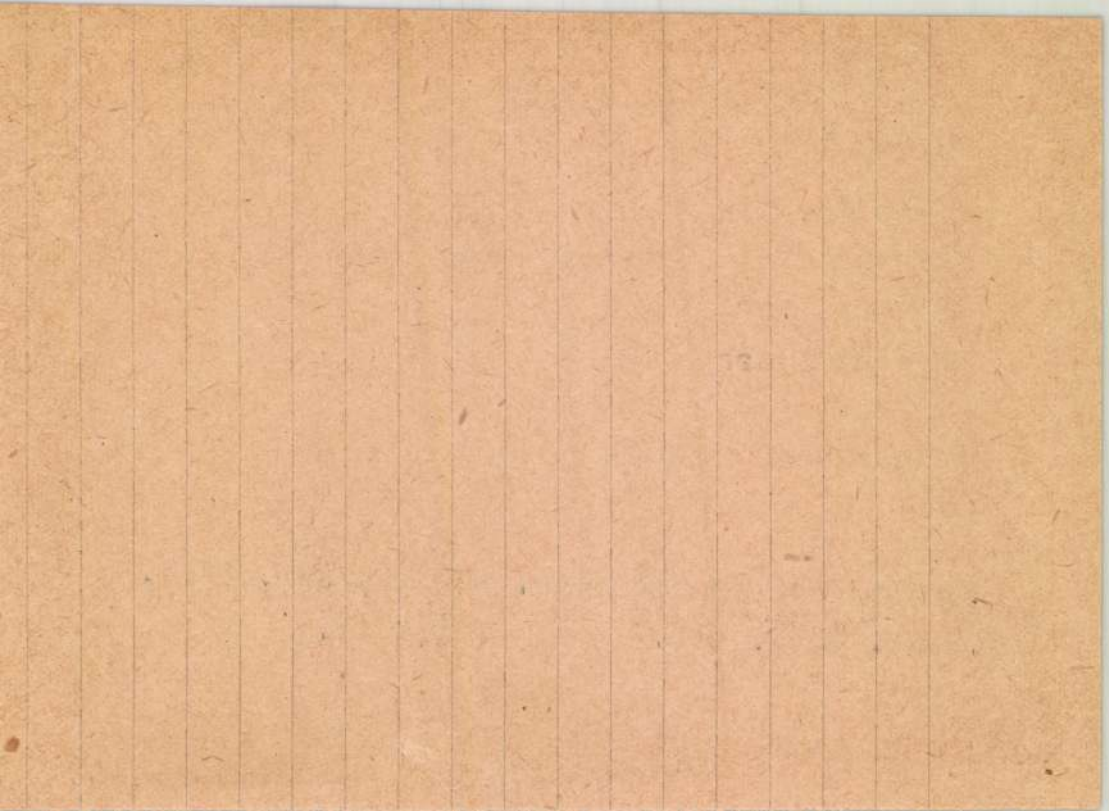
Augusztus, olaj

Szentendrei Festők Társ. 10 éves jub.kiáll.

N.Szal. 1939, okt.

6

1.

Onódy Béla

Eső utáni hangulat, olaj

Izbégi falurészlet, olaj

Kertrészlet, olaj

Este, olaj

Dél, "

Szentendrei festők Társ. 10 é.jub.kiáll.

N.Szal. 1939. okt. 6 1.

100

Handwritten text, possibly a name or title.

Handwritten text, possibly a list or description.

Handwritten text, possibly a date or location.

Handwritten text, possibly a signature or initials.

Handwritten text, possibly a title or header.

Handwritten text, possibly a date or location.

Onódi Béla

MDK

Szentendrei hegyoldal

Műcsarnok 1933 Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

MDK

Onódi Béla

Szentendrői helyőrség

Műszaki 1933 Nemzeti Képzőiskola Képzési Kézirat.

MDK

Onódi Béla

Szentendrei hegyoldal

Nemz. Képtőz. kiáll. Műcs. 1933. ápr.

37 1.

1902

1902

1902

1902

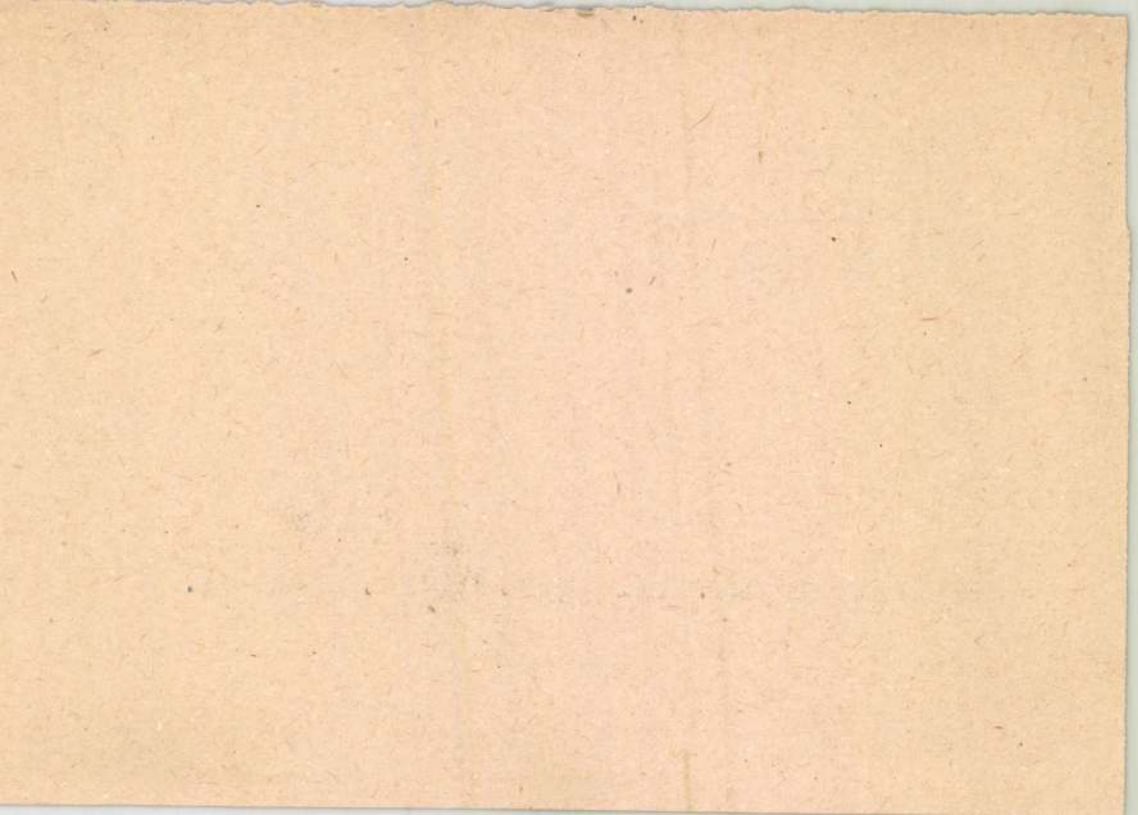
1902

Onódi Béla

Domboldal, olaj

Napraforgók, olaj

Szentendrei Műv.telep jub. kiáll. 1926-56.

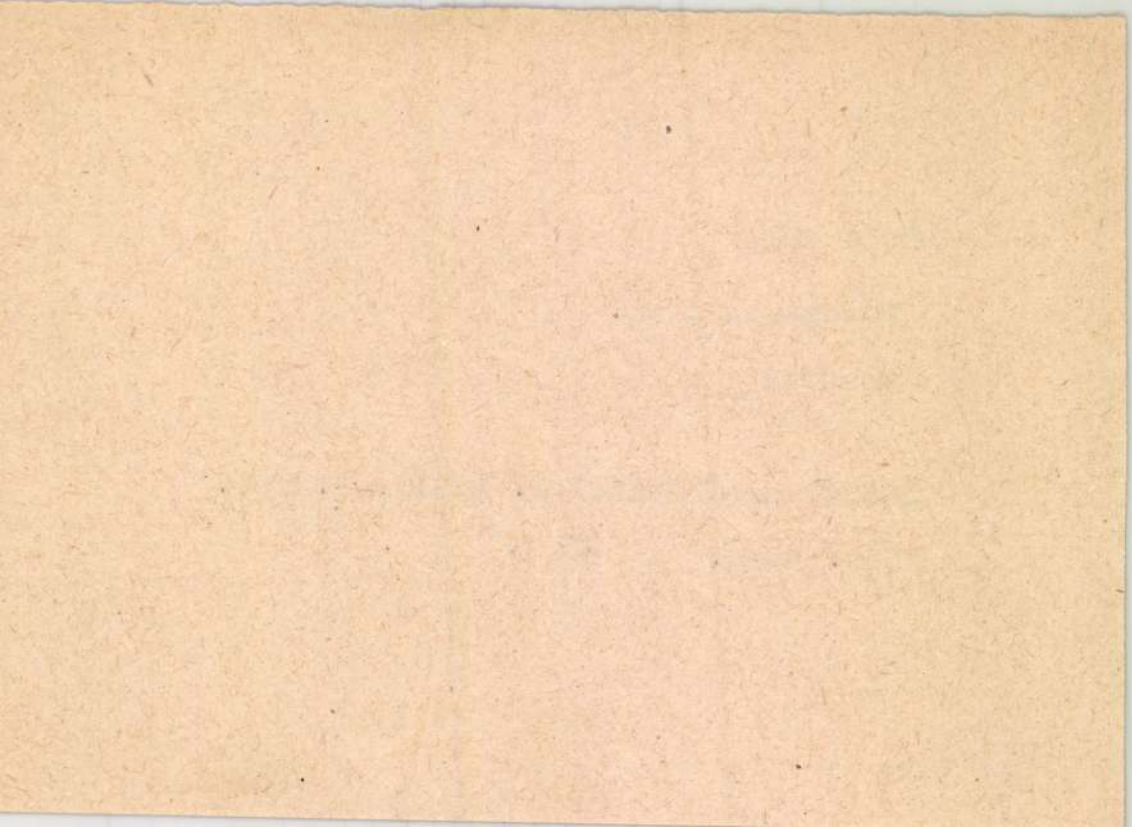
Onódi Béla

Melegágyak, of.

Önarckép

Szentendrei festők 1. kiáll. N.Szal.

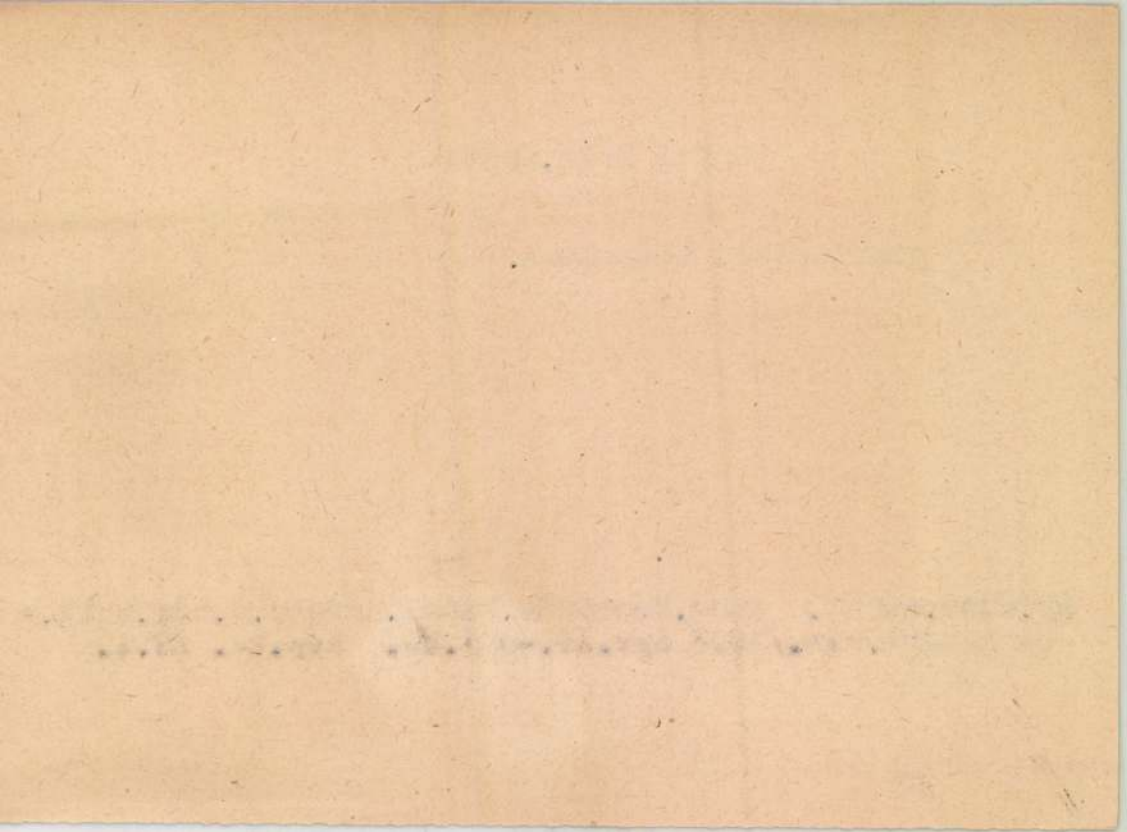
1930. márc. 12 l.

Omódi Béla, festő

szentendrei hegyoldal.

Bp. Műcs. - OMKE. Nemz. Képzőműv. kiáll. / Rend. M. Kir. Vall. -
és Közokt. Min. / 1933 ápr. 19. - máj. 25. Kép. tá. 37.1.

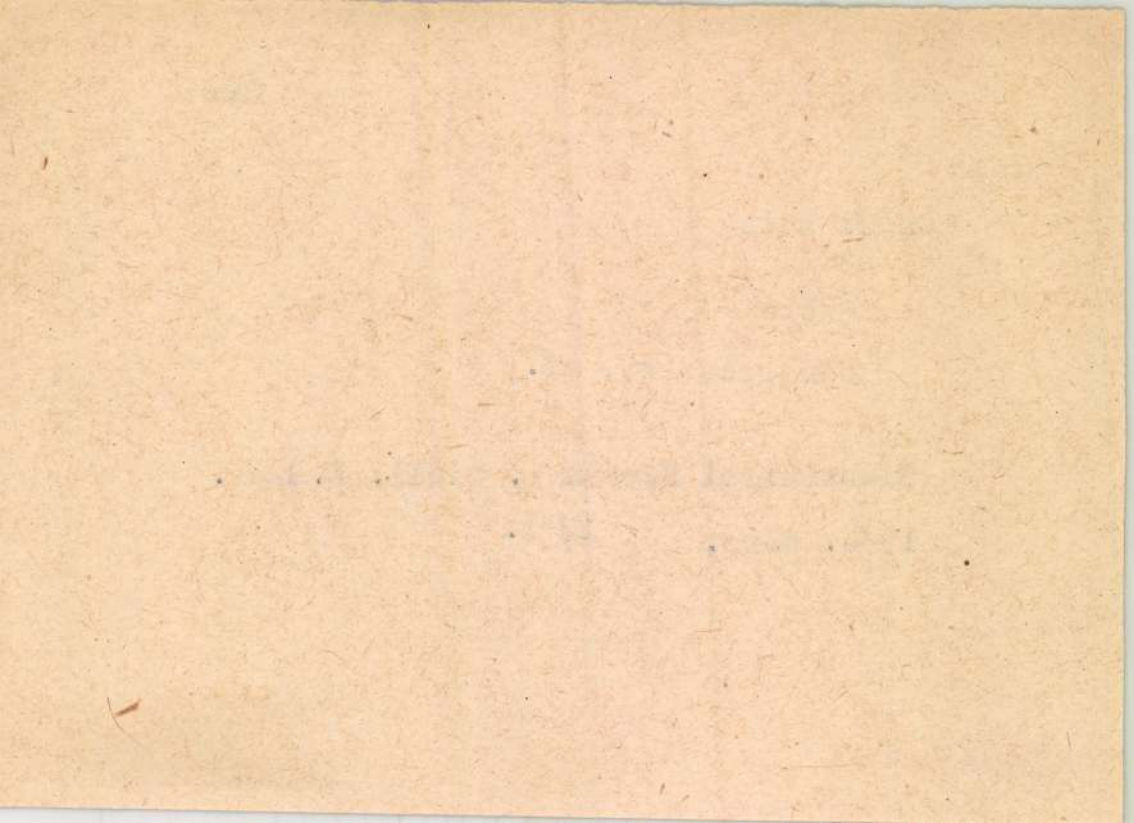
Onódi Béla

Szőlő

Udvarrészlet, of.

Szentendrei festők 1. kiáll. N. Szal.

1930. márc. 12 l.

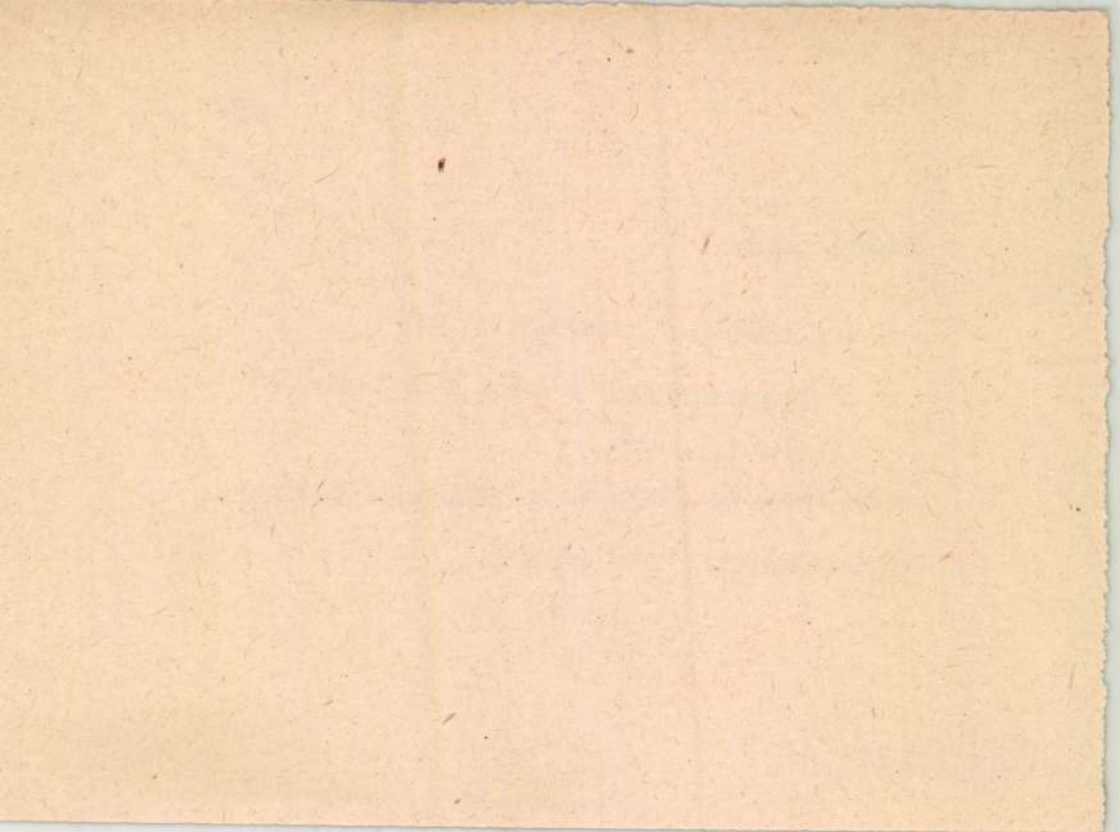
Onódi Béla

Októberi alkonyat, of.

Szentendrei Péter Pál templon
Almafa, of.

Szentendrei festők I. kiáll. N.Szal.

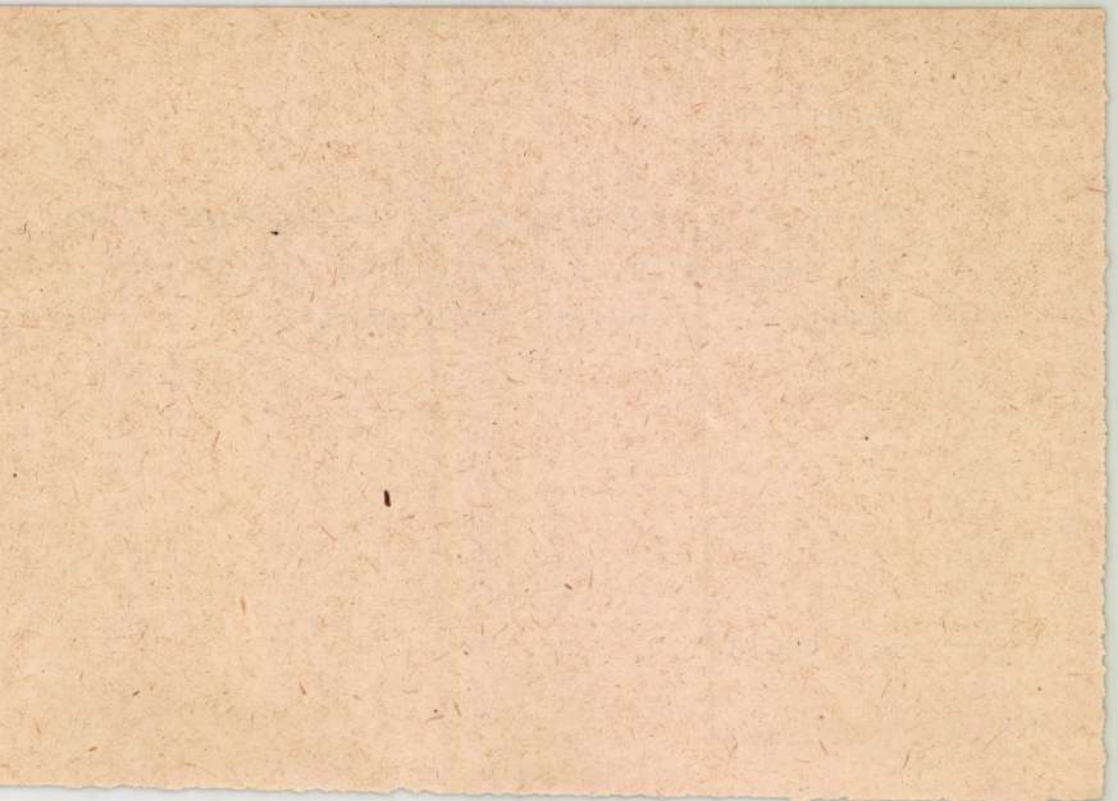
1930. márc. 12 l.

Onódi Béla

Önportréja, szőlőtája és "Szentendrei Péter
Pál templom"-a, a szentendrei festők első
kiáll.-án a Nemzeti Szalónban.

P.H. 930. III. 2.

Onódi Béla

MDK

Szentmihályi emlékek, olf.

Mücsarnok 1920-21 téli kiállítás

111

111

111

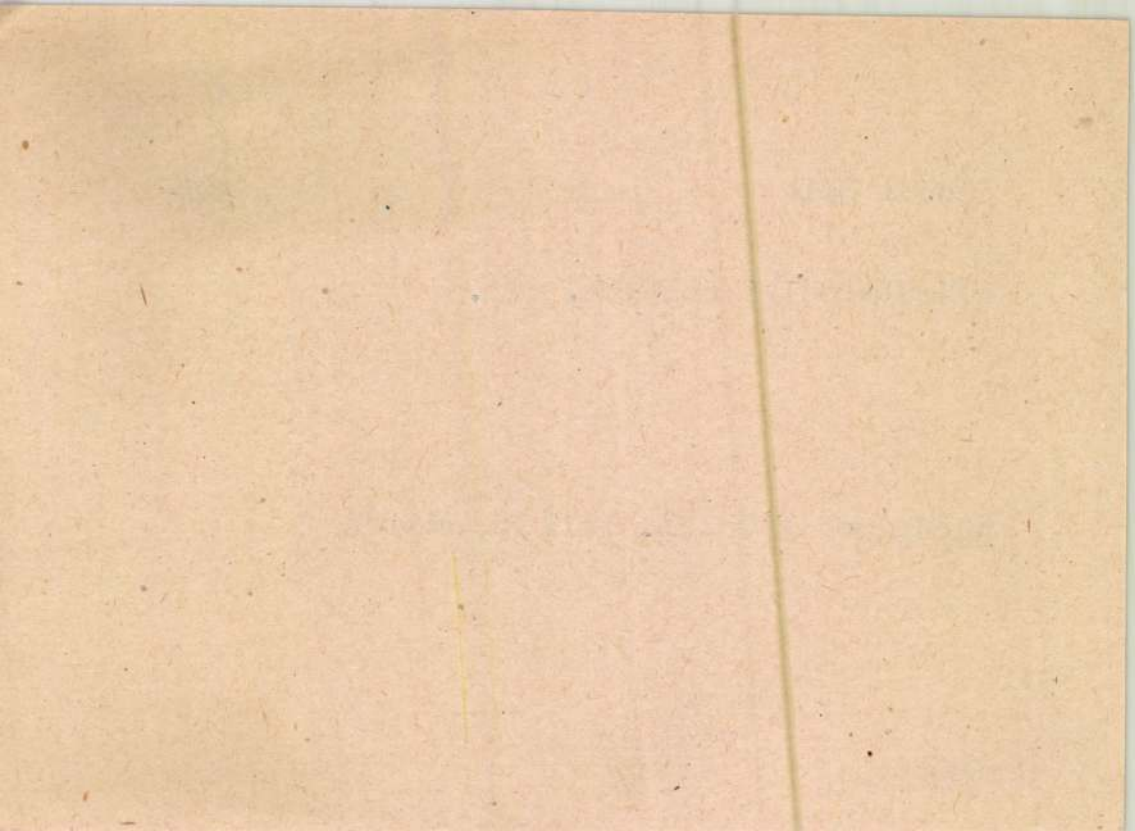
111

Onódi Béla

MDK

Szentmihályi emlékek, olf.

Műcsarnok 1920-21, Téli kiállítás

MDK

Onódi Béla, sz. Bp. 1900.

Estefelé

Izbégi tájkép

Szentendrei dunapart

Szentendrei szerbtemplom

Szentendrei Művészetelep kiáll. 1926. nov.

1901. 10. 10.

1901.

1901. 10. 10.

1901. 10. 10.

1901. 10. 10.

1901. 10. 10.

Onódi Béla, sz. Bp. 1900.

Barbizon
Fehérviz mentén
Délelőtt
Este a kutnál
Szentendrei határ
Koccintók

Szentendrei Művészetelep kiáll. 1926. nov.

100

Original, no. 99, 1900.

Barbican

Herbertus mensura

Belgium

late a kitchen

Seventeenth century

Kochbuch

Seventeenth century, 1726, Nov.

MDK

Ondy

Tájkép, vf. miniatür

Arveróni KÖnl. 1937. 2.kk.sz. 81.sz.

33 1.

1875

1875

1875

1875

1875

Onódi Béla

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ

Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188—296, 188—307

NÉPSZABADSÁG

1959 NOV 23

6

610

TEGY

A Pest környéki kiállítások rendezését néhány évvel ezelőtt kezdték el a helyi múzeumok fiatal műtörténészei és muzeológusai. Első kísérleti kiállításaiknak kulturpolitikai jelentőséget adott az a körülmény, hogy érdemes, de a nyilvánosság előtt már hosszabb ideje nem szerepelt művészek műveit mutatták be. A szentendrei Ferenczy Károly Múzeumban is a magáról már régen nem hallatott

Onódi Béla festőművész

kiállítása nyílt meg. Onódiról már csak kevesen tudják, hogy egyike volt a szentendrei művésztelep alapítóinak, aki hosszú külföldi bolyongások után, a harmincas években telepedett meg Szentendrén. Ebből az időből származó munkái — nagyobb részt tájképek — egy jóképességű, őszinte hangú, nagybányai indítású művész ismerkedései a szentendrei tájjal. A gazdag és kétségkívül rendkívül változatos témakörből meríti Onódi azóta is a motívumait. A helyhez kötődő líraiság azonban, ha nélkülözi a szélesebb világnézeti szemléletet, nem mindig bizonyul a művészi fejlődés szilárd bázisának. Sok vidéki művész elsekélyesedése kétségkívül azzal a körülménnyel függ össze, hogy a vidék magányában elvesztik a szélesebb emberi perspektívákat. Onódi későbbi elerőtlenedésének is nyilván ez a világtól való önkéntes visszahúzódás az oka. A művész mostani jelentkezése épp azért figyelemre méltó, mert újabb munkái már határozott törekvést mutatnak arra, hogy túlon túl személyes jellegű pikturáját az élet új, szélesebb távlataival gazdagítsa.

Onódi Béla: Párisi házi.

minisztere ni nyilatkozatról

ról szóló alapvető okmánnyal kapta meg a tulajdonképpeni tartalmát és politikai célját. A potsdami egyezmény megállapításai maradtak tehát a döntőek — alapította meg Winzer.

A miniszterhelyettes példákat sorolt fel, hogy az Egyesült Államok miképpen sértette meg a potsdami egyezmény alapelveit.

A nyugati hatalmak — hangsúlyozta véőül Winzer — a potsdami egyezmény kirívó megszegésével a másik félnek kétségtelenül nemcsak okot, hanem jogot is adtak, hogy elavult szabályoktól mentesítse magát.

Válságjelenségek

Nyugat-Berlin

gazdasági életében

Berlin, november 22. (TASZSZ)

A nyugatnémet ipar legfontosabb ágaiban mutatkozó válságjelenségek mind nagyobb hatással vannak Nyugat-Berlin gazdasági életére is. A nyugat-berlini statisztikai hivatal adatai szerint 1958. első három negyedévében az egyes iparágak sokkal kevesebb megrendelést kaptak, mint az előző évnek ugyanebben az időszakában. A nyugat-berlini gépgyártás megrendelése 9,4 százalékkal, a textil- és a bőripar megrendelése 4 százalékkal csökkentek, a fémmegmunkálásban pedig 19,7 százalékra rúg a megrendelések csökkenése.

Az év első három negyedében nagyon növekedett a részleges és a teljes munkanélküliség. Szeptemberben

a nyugat-berlini munkanélküliek száma 82 000 volt, s 81

Onódy Béla
festő

136. ONÓDY BÉLA: Fitod. Olajfestmény.
137. ONÓDY BÉLA: Ősz Gyergyószentmiklóson. Olajf.
138. ONÓDY BÉLA: Antalokpataka. Olajfestmény.
139. ONÓDY BÉLA: Alkonyat. Olajfestmény.
140. ONÓDY BÉLA: Zsögöd I. Olajfestmény.
141. ONÓDY BÉLA: Palotailva. Olajfestmény.
142. ONÓDY BÉLA: Faluvége Gyergyón. Olajfestmény.
143. ONÓDY BÉLA: Zsögöd II. Olajfestmény.
144. ONÓDY BÉLA: Gyergyói házak. Olajfestmény.
198. ONÓDY BÉLA: Naplemente. Olajfestmény.
219. ONÓDY BÉLA: Fonó csángó asszony. Olajfestmény.

á- ~~LXXXIX. tab.~~

Vk. min. Székelyföldi
örökl. kiáll.

1943-44.

más fölött három kettős ajtóval. Legfölül áttört galéria. XVIII. sz. vége. M. 195 cm.

1081. KANAPÉ ÉS HÉT SZÉK, tölgyfából, Louis XVI-stilusban. A támlák és az ülések áttörtek, aranyozott nádfonással. A farészek faragottak és aranyozottak, frizekkel és rozettákkal. A kanapé és öt szék támlájában miniatűr-areképek elefántesonton, a XVIII. századból és a XIX. sz. elejéről. *Illusztr.* XCIX. táb.

1082. IRÓSZEKRENY, diófa, sakkmustra-berakással. Három fiókkal (commode formájára) és tabernaculumszerű felső résszel. Sárgarézveretekkel. XVIII. sz. második fele. M. 110, sz. 130 cm.

1083. ÜVEGSZEKRENY, fényezett diófa, hatoldalú, köröskörül üveges Magas lábon áll. Gótikus stilusban. Biedermeierkor. M. 210 cm.

1084. COMMODE, sárgára mázolt. Négy lábon áll, háromfiókos; középütt

csendéleteket fest. Iránya az impresszionista, de minden tulzástól mentes tiszta művészet.

Olowszky Árpád, okl. erdőmérnök. Született Németújváron, 1901-ben. Középiskoláit Szentgotthárdon, az erdészeti főiskolát Sopronban végezte. 1925-ben Zalaegerszegre került, ahol a város műszaki hivatalánál helyezkedett el és résztvett a városrendezési munkálataiban. 1929-ben a sátoraljai helyi m. kir. erdőhivatalhoz nevezték ki. 1930-ban az alföldi fásítási akcióval kapcsolatban Nagykátára helyezték át. A reá bízott feladatot sikeresen oldotta meg. 1931-ben központi szolgálatra osztották be, de emellett régi munkakörét is ellátja. Az ottani kir. járásbíró és a községi építbizottság bir-

tolkner székfőnöke. A Magyar Értelmiség

riki lapnak grafikai osztályát vezette. Öt évi amerikai tartózkodása után Párisban az „Akademie Colorosse” festőművészeti iskolán dolgozott. 1926 óta a Szentendrei Művésztelep gondnoka. Képei a Mücsarnokban, a Nemzeti Szalonban általános elismerésre találtak. Utóbbi időben főleg genre- és tájképfestészettel foglalkozik. Jelentősebb munkái „Az alfafa”, „Szentendrei este”, „Önarckép”, stb.

Oó Gyula Ágoston dr., orvos. Született Temesváron, 1901-ben. Atyja Oó Gyula mérnök Máv. felügyelő; anyja sz. Lupinszky Emilia. Középiskoláit és egyetemi tanulmányait Budapesten végezte. 1925-ben az orvostudományok doktorává avatták. 1928-ig mint az OTI segéd-, majd orvososa működött. 1930 óta a Máv.-kórház orvososa. A Magyar Orvosok Nemzeti Egyesületének tagja.

Oó Lajos Henrik dr., orvos, műtősebész. Született Komáromban, 1902-ben. Középiskolai tanulmányait a budapesti Markó-utcai gimnáziumban, orvosi tanulmányait a Pázmány Péter tudományegyetemen végezte, ahol 1926-ban orvosi oklevelet nyert. Ezután segédorvosi minőségben Winternitz tanár mellett dolgozott. 1927/28-ban Borszékny tanár oldalán működött. Ugyancsak 1927 óta a Máv. kórház sebészeti osztályának orvososa. A Csaba Bajtársi Egyesület és az Orvos Szövetség tagja. Képesített fogorvos.

Oppler Emil, ügyvéd. Született Budapesten, 1874-ben. Középiskoláit és az egyetemet Budapesten és Breslauban végezte. Élénk közgazdasági és szakirodalmi tevékenységet fejt ki. Nevezetesebb szakmunkái: A részvénytársasági jog rendszere, A törvényhozás tagjainak összeférhetetlensége, A magánalkalmazottak nyugdíjának átértékelése, Nemzetközi végrehajtási jogsegély, Az ügyvédek művészete. Számos ügyvédi és közgazdasági egyesület vezetőségének tagja. A madridi spanyol Kir. Tudományos Akadémia tb. tagja.

Oppler Emil, ügyvéd. Született Budapesten, 1874-ben. Középiskoláit és az egyetemet Budapesten és Breslauban végezte. Élénk közgazdasági és szakirodalmi tevékenységet fejt ki. Nevezetesebb szakmunkái: A részvénytársasági jog rendszere, A törvényhozás tagjainak összeférhetetlensége, A magánalkalmazottak nyugdíjának átértékelése, Nemzetközi végrehajtási jogsegély, Az ügyvédek művészete. Számos ügyvédi és közgazdasági egyesület vezetőségének tagja. A madridi spanyol Kir. Tudományos Akadémia tb. tagja.

tól, majd a bírói pályára lépett és a budapesti kir. ítélőtáblánál joggyakornoki minőségben működött. Csakhamar kilépett az igazságügyi szolgálatból és másfél évig közjegyző-helyettes volt Orosházán Röck közjegyző mellett. Rövid idő múlva közjegyzővé nevezték ki. 1884-től Békéscsabán folytatott közjegyzői gyakorlatot és itt 54 éven át volt irodája. A megyei bizottságnak és a város képviselőtestületének törvényhatósági tagja. Az evangélikus egyházközség presbitere és tanácstagja. A Gazdasági Egyesületnek alapító tagjai között helyet foglal.

Onódy Béla, festőművész. Született Budapesten, 1900-ban. Atyja József régiségkereskedő. Középiskoláit a Markó-utcai főreáliskolában végezte, majd a budapesti Képzőművészeti Főiskolán folytatta tanulmányait. Ezután Amerikába utazott, ahol a pennsylvaniai Művészeti Akadémián dolgozott, ahol főleg portraifestészettel foglalkozott. Ugyanekkor az időben a „Nord American” c. ame-

Orbán János dr., a kecskeméti kegyesrendi róm. kat. főgimnázium igazgatója. Született Lébény (Mosonmegye), 1887-ben. Középiskoláit a magyaróvári, a váci és a kecskeméti kegyesrendi főgimnáziumokban végezte, majd a budapesti tudományegyetem bölcsészeti karán a magyar és latin nyelvi szakon folytatott tanulmányokat és tanári oklevelet nyert. Teológiai tanulmányait a

Ratsko

1881-ben. Iskoláinak elvégzése után Miskolcon kitanulta a lakatosmesterséget, majd

Budapestre jött, ahol a Máv. gépgyárnál talált elhelyezkedést. 1919-ben közvetlenül a kommün bukása után Friedrich István akkori miniszterelnökhöz munkáskülöntiséget vezetett és ekkor a miniszterelnökkel hosszú tárgyalást folytatott. Friedrich István meghi-

vására vállalta a munkaügyi tárcát. Ekkor létesült Magyarországon a munkaügyi minisztérium. Minisztersége alatt eredményesen fáradozott a nyomor enyhítésén. A nyugat-magyarországi propagandában tevékenyen részt vett. A keresztény szocialista munkások pártjának megalapítása nevéhez fűződik és hosszabb ideig a párt elnöki székét is betöltötte. Az első nemzetgyűlésen kereszténypárti programmal az ujbudai kerületét képviselte. Később az egységespárt tagjainak sorába lépett. Három évig szerkesztette a „Magyar Munkásujrás” című lapot. Egyháza hitéletében, mint a kispesti ref. egyházközség presbitere és gondnoka vezető szerepet vitt. Nyugalomba vonulása alkalmával kormányzóji elismerésben részesült. 1923-ban Balatonfüreden szívbetegségben meghalt.

Oláh Gábor, ny. Máv. főfelügyelő. Született a hevesmegyei Poroszlón, 1857-ben. Középiskoláit Miskolcon és Budapesten, a teológiát Sárospatakon végezte. Azonban nem

lépett a papi pályára, hanem a Máv. alkalmazásába állott és a Budapest-Ferencváros pályaudvaron kezdte meg működését.

Ezután Soroksáron és Ujvidéken külső forgalmi szolgálatot teljesített. Utóbbi helyről a horvátországi Erdődre helyezték, a vasuti gőzkomparátort vezetőként. 1888-tól különböző helyeken mint állomásfőnök működött. Utolsó ilyen beosztása 1911-ben a miskolci személypályaudvaron volt. Innen vonult nyugalomba. A háború alatt a vezetése alatt álló állomás az északi hárctér sulypontjaként a hatalmas katonai forgalomra való tekintettel 3000 főnyi személyzettel bírt. Zólyomi állomásfőnöksége alatt 1911-ben kiváló kulturális és jótékony tevékenységének elismeréséül Zólyom sz. kir. város díszpolgárává választották. Még 1906 augusztusában márványtáblát lepleztek le emlékére. A vasutasok részére 110 lakóházat építtetett fel lakbéréik ellenében és ezért érdemeinek

elismeréséül az így létesült telepet nevével keresztelték el. A négyszáz éven át szétszórta élt magyar ref. családok utódait Sörös Béla losonci ref. lelkesével összegyűjtötte; a magyarságnak nagy szolgálatot tett, főleg a magyarosítás terén. A zólyomi ref. egyházközségnek alapításától kezdve mai napig is főgondnoka. Helyet foglalt Miskolc város törv. hat. bizottságában és presbitere volt a ref. egyházközségnek. Kitüntetései: Ferenc József-rend lovagkeresztje a katonai érdemkereszt szalagján, a Vöröskereszt II. o. díszjelvénye a hadi ékitményvel, a polgári és katonai jubileumi emlékek és a boszniai 25 éves jubileumi emlékérem. Neje szül. Komjáthy Mária a háború alatt mint önkéntes vöröskeresztes ápolónő a sebesültek ápolása körül sokat fáradozott és ennek elismeréséül a Vöröskereszt hadiékitményes ezüst díszermével tüntették ki. Neves írónő; novellái és elbeszélései különböző napilapok hasábjain jelentek meg.

Olgay Ferenc, festőművész. Jászberényben született, 1872-ben. Művészeti tanulmányait Budapesten, Münchenben és Párisban végezte. Első kiállítását 1890-ben rendezte a Mücsarnokban, 1893-ban Kukoricaföld c. képét I. Ferenc József vásárolta meg. 1896-ban állami megbízásból megfestette a Vaskapu megnyitását. 1898–1900-ig Münchenben a Deutenhoffeni Festőiskola tanára volt, majd hazatérve megalapította a szolnoki művésztelepet, amelynek tíz éven át volt lakója. 1912-ben a kecskeméti művésztelepre ment, azonban az ultramodern irányzattal nem tudott megbarátkozni és csakhamar megvált a társaságtól. A világháború alatt elejétől végig katonai szolgálatot teljesített. 1905-ben nagy aranyérmét, 1911-ben Turinban aranyérmét nyert, azonkívül Rómában, Párisban és San Franciscóban szerzett elismerést művészetének. Tipikusan magyar érzésű művész, főként tájképeket, néha virág-

ONÓDI BÉLA

Magyar Hírlap 38. évf. 58. sz. 2005. márc. 10.
15. p.

A nagybányai iskolához tartozó festőművész, Onódi Béla emlékkiállítására ma este nyílik és április 3-áig látogatható a Ráday Galériában (Bp. IX., Ráday u. 8.). (mh)

..... Fax:

:
.....
rencia absztrakt nélkül):
utban:
atban:
nélkül):
.....

*k megadni, ahol a teljesítmény mérésének
kt faktor)*

.....

.....

.....

ó v í v ő
g e m

2000 SZENTENDRE, Bogdányi u. 32.
Telefon/Fax: 06 26 319-128 e-mail: mmalom@matavnet.hu

MűvészetMalom
Szentendre

Nyitva: naponta 10–18 óráig. A belépés hétfőn díjtalan.

Open from 10 am to 6 pm every day. The entrance is free on Mondays.

A szentendrei MűvészetMalom
tisztellel meghívja Önt, családját és barátait

ONÓDI BÉLA

festőművész

CENTENÁRIUMI EMLÉKKIÁLLÍTÁSÁRA

2000. október 29-én, vasárnap 11 órára

A kiállítást megnyitja MEZEI OTTÓ művészettörténész

Az emlékkiállítás megtekinthető 2000. november 16-ig

ONÓDI BÉLA

CENTENÁRIUMI EMLÉKKIÁLLÍTÁSA
SZENTENDRE, MŰVÉSZETMALOM

ONÓDI BÉLA

FESTŐMŰVÉSZ (1900–1991)
CENTENÁRIUMI EMLÉKKIÁLLÍTÁSA
A SZENTENDREI MŰVÉSZETMALOMBAN
2000. OKTÓBER 29 – NOVEMBER 16.

A KIÁLLÍTÁST MEGNYITJA:
MEZEI OTTÓ
MŰVÉSZETTÖRTÉNÉSZ
A KIÁLLÍTÁST RENDEZTE:
S NAGY JÁNOS

Fent: *Őnarckép*, 1946; MNG
Címlapon:
Pismány, Sztelin-patak völgye, 1933; mgt.

MűvészetMalom
Szentendre

Szentendrei szőlők, 1929; MNG

Kiállításunk tiszteletadás Onódi Béla festőművész, a szentendrei festőtelep legfiatalabb alapítója születésének századik évfordulója alkalmából. Onódi Béla a szentendrei festészet egyik legmarkánsabb egyénisége, a legszentendreibb festő. 1926-tól élt és alkotott ebben a festői szépségű és gazdag történelmi múltú városban. 1988-ban a város díszpolgárává avatták. Onódi nem követte a különböző divatos stílusirányzatokat, hanem mindvégig arra törekedett, hogy megőrizze egyéni hangját. A nagybányai festészet finom, lírai ábrázolásmódját ültette át Szentendrére. Művei a természetábrázolás remekei. Eszmei példaképei a barbizoni mesterek, közülük is Jean-Baptiste Corot, a francia tájképfestészet nagy klasszikusa, Francois Millet a paraszti élet ábrázolója és Paál László, akinek kedvenc témáját a barbizoni erdő szolgáltatta. 1916 és 1920 között az Országos Magyar Kir. Képzőművészeti Főiskolán Balló Ede és Réti István növendéke. 1918-ban főiskolai ösztöndíjjal először járt nagybányán. 1921-ben az Egyesült Államokba utazott és Philadelphiában a *The North American* újság grafikusaként dolgozott. Amerikai tartózkodását megszakítva visszatért Európába: Párizsban és Barbizonban alkotott. A barbizoni mesterek iránti rendkívüli rajongása ösztönözte végleg a tájképfestészet művelésére. 1926 késő őszen a külhoni kalandozások után hazatért, és leghőbb vágya volt, hogy egy csendes, festői környezetet találva végleg letelepedjen. A festő így emlékezik erre: *„Külföldi bolyongásaim alatt Párizsból elzarándokoltam a francia Szentendrére, azaz Barbizonba, a sok híres francia festő munkahelyére, a barbizoni mesterekhez. Később a sors ide küldött Szentendrére, ide irányította lépteimet, amit úgy megszerettem, mint egykor azt a kedves Barbizont.”* Nemes egyszerűséggel vallja, hogy *„1926-ban, amikor nyol-*

Anna-völgy, 1939; MNG

can régi főiskolai társaimmal Szentendrére jöttünk, és itt megalapítottuk a régi művésztelepet, nem voltam a művészet különleges fátylavívője, csupán egyszerű lámpagyújtogató, aki idehozta a művészet mécsesét és meggyújtotta. Am ez azóta is ég és világít!" A művésztelepre és alapítóira így emlékeznek: "...valamennyien egy művészeti ideálért lelkesedtünk és egy-egy alkotás megszületésekor megértéssel és őszinte véleménymel, kritikával tudtunk egymás munkáihoz hozzászólni. Nem egy esetben hosszasan tárgyaltuk meg azt a művészeti koncepciót, ami egy időben úgy látszott, ki fogja alakítani később a szentendrei festészet elveit. Hosszas vitatkozás és megbeszélések eredménye volt ez. Sokszor került szóba a barbizoni mesterek példája: művészetük és az élettörténetük. És mi is példaképnek tartottuk az ő nemes célkitűzéseiket és meghatározó együtvé tartozásukat. Nem volt bennünk semmi irigység egymás iránt, és mondhatom, őszintén tudtunk örülni egymás sikereinek. Nem érdekelt minket az izmusok, nem akartuk meghódítani a világot, nem vágytunk semmiféle eget zengető sikerek után. Csak egyet akartunk: belemerülni a festőművészeti problémákba, és feloldódni ezekben a dolgokban, szinte mindenről megfeledkezve, csak a festészetben élni..."

Onódi Béla lírai, de dacosan önérzetes alkat. Mondanivalójában szerényen halk, színeiben kolorista és elkötelezetteen szentendrei. Joggal nevezhetjük a szentendrei festészet klasszikusának. Hitvallását a festészetéről három alapvető pontban összegezte: „abszolút kompozíció, gazdag színskálák és követhető, értelmes mondanivaló”. Élete alkotásokban gazdag, munkálkodása tisztán és töretlenül kötődik Szentendréhez. Az alapító tagok közül igazán ő az, aki az itt eltöltött hosszú évtizedek alatt teljesen beilleszkedett a társadalmi életbe, s szentendrei polgárrá vált.

Feleségem, 1971; mgt.

Vadvirágok, 1938; mgt.

A Szentendrei Festők Társaságán kívül nemigen kereste az érvényesülés útját. A többi alapító tag általában több művészszervezet tagja volt már a háború előtt is, Onódi csak a Szentendrei Festők Társaságában alkotott, s onnan küldte be képeit a Nemzeti Szalon, a Műcsarnok és a Szépművészeti Múzeum kiállításaira.

Alkotásai a szentendrei tájképfestészet leg-szebb remekei közé sorolhatók. Az általa festett képek a Dunakanyar és elsősorban a város és környékének szépségét, ezernyi arcát örökítették meg. Művészetének kezdeti korszakát már nem tudjuk bemutatni, mert akkori képei szétszóródtak.

Korai művein még érezhető a barbizoni és nagybányai festők hatása. Szentendrén találta meg egyéni stílusát. Kezdetben határozott, kontúrozott színekkel festett, de színekultúrája már ekkor is gazdag és egyéni. Később mindinkább előtérbe került a levegő, a fény és árnyékhatások finom harmóniájának az érzékeltetése, amely lírai alkattól eredt. Ezek a képek hirdetik szoros kötődését az őt körülvevő természethez és Szentendre városához. A béke derűs harmóniája figyelhető meg különösen az élete második periódusában festett képein, amikor magánélete is konszolidálódott. Töretlen hite a művészetben, optimista életkedve eredményezhette hosszú, alkotásokban gazdag életpályáját.

Figyelemre méltó kompozíciós készsége is. Erős és feszes képszerkesztéssel egyszerűen oldotta meg a tér síkon való ábrázolását. A perspektívát sohasem hagyta figyelmen kívül. Ezt nyilvánvalóan tehetsége és a Philadelphióban szerzett grafikai gyakorlata eredményezte. Idősebb korában leginkább csendéletet és enteriőr képeket festett, kompozíciói egyszerűsödtek, de a három dimenzió egyértelműen érzékelhető. Egy asztalra állított vázában a virágcsokor jól kivehetően elkülönül a háttér horizontális és vertikális síkjától.

A II. világháború után belső száműzetésben dolgozott hosszú éveken keresztül. Az ötvenes évek végétől festészete újból kiteljesedett, és művészetében egy érettebb, kifi-

Műteremrészlet, 1984; mgt.

nomultabb korszak következett. Stílusa alapvetően nem változott, azonban színei finomodtak, kifejezőmódja letisztult. Széles ecsetvonásokkal kevesebb részletet ábrázolva, sok színárnyalattal és rendkívül finom fényeffektusokkal fejezte ki mondanivalóját. Táj- és városképeinél, interiőr és virágcsendéleteinél egyaránt visszefogottan és sejtelmesen párás, opális színekből alkotott szintézist. A paletta minden színét feltette a vászonra, és az apró, halvány színfoltok együttes összehatása adja a kép Onódi-jellegét. Megtalálta az otthonból fakadó és igazi érzésvilágból kifejezhető szentendreiséget, ami kiemelte őt a többi festő közül. A francia impresszionista piktúra hatása és a plein-air festési mód élete végéig elkísérte. Életének utolsó húsz esztendejét tekintette festői pályája legharmonikusabb korszakának. *„Úgy gondolom, megtaláltam azt a kifejezőmódot, amellyel kompromisszum-mentesen, közvetlenül tudtam a műbarát közönséghez szólni.”*

Mindnyájunk vesztesége, hogy műveinek java részét még életében eladta, mert ez volt megélhetésének egyetlen forrása. Életművének feltárása ezért még nem befejezett, további kutatást igényel. Számtalan műve lappang ismeretlen helyen, itthon és külföldön. E gyűjteményes emlékkiállítás célja a művész kiemelése a feledés homályából, és festői erényeinek bemutatása a mai kor műbarát közönségének. Mi, régi műbarátok reméljük, hogy a szentendrei festészet történetében Onódi Béla művészete végre méltó megbecsülést nyer – szakmai berkekben is.

S. Nagy János

RESUME

Béla Onódi war das jüngste Mitglied der im Jahre 1926 gegründeten Künstlerkolonie von Szentendre. Er wurde 1900 zum Jahrhundertwechsel in Budapest geboren. Nach dem Abschluss des Gymnasiums studierte der junge stebsame Mann waerden der Jahre 1916–1920 weiter an der Ungarischen Akademie für Kunst. In diesen Jahren hat er auch an Sommerkursen teilgenommen, so in Nagybánya und Kecskemét, wo er den prominentesten ungarischen plein-air Künstler vorgestellt wurde. Nach dem ersten Weltkrieg wanderte er auf Grund der hoffnungslosen Zukunftsaussichten nach den USA aus. Er liess sich in Philadelphia, Pennsylvania nieder und arbeitete dort fünf Jahre lang als Graphiker für die älteste amerikanische Zeitschrift die „North American Gazette“. Im Frühling 1923 entschied er sich nach Europa zurückzukehren. Er ging nach Frankreich, studierte in Paris und ein par monate lang arbeitete er sogar in Barbizon. Ende dieses Jahres ist er wieder in Philadelphia.

Nach Ungarn kehrte er Ende 1925 zurück und zusammen mit sieben Klassenkameraden – alle talentierte Maler aus der Akademie – gründete er die Künstlerkolonie von Szentendre. Von 1927 bis zu seinem Tod 1991 ist er wohnhaft in Szentendre.

Seines ganzes Leben lang wurde seine Kunst von dem Postimpressionismus beeinflusst und inspiriert von dem Meistern aus Barbizon. ER ist dem plein-air Styl treu geblieben und wurde der beste Landschaftsmaler unter den Künstlern von Szentendre. Auf seinen Bildern dominieren die feinen Effekte von Licht und Schatten. Diese Wirkung wurde perfekt durch eine ausgeglichene Komposition und bezaubernde Farbwelt. An erster Stelle stand in seiner Malerei immer das Bertreiben die Schönheit der Welt zu zeigen.

Das wichtigste Anliegen dieser Ausstellung im Jahre des Milleniums ist, an seinen hundersten Geburtstag seiner in Verehrung zu gedenken, sein Talent und Genialitaet

hervorzuheben, was er immer bereit war mit anderen uneigennützig zu teilen. Sie Lebensfreude, die Liebe zur Kunst und für die Menschen wird uns allen die wir ihn viele Jahre hindurch begleiteten und umbaben in freudiger Erinnerung bleiben.

SUMMARY

Béla Onódi was the youngest member of the Artist Colony of Szentendre founded in 1926. He was born in 1900, at the turn of the 19th century, in Budapest, Hungary. After finishing the High School, the young ambitious man continued his study in the Hungarian Academy for Fine Arts Between 1916–1920. Meanwhile, he took summer courses in the Artist Colony of Nagybánya and Kecskemét, where he was exposed to the most prominent Hungarian masters of the plein-air art had functioned and worked at the beginning of the twentieth century. Because of the hopeless future after the first world war, he immigrated from Hungary to the United States of America. Mr. Onódi settled in Philadelphia, Pennsylvania and worked for five years as graphic artist at the North American Gazette, the oldest newspaper in America. Meanwhile in the Spring of 1923 he chose to Europe. He went to France where he engaged in further studies in Paris and worked in Barbizon for several months. Then in Fall of the same year, he returned to Philadelphia.

At the end of 1925 he repatriated to Hungary and with wirt his schoolmates from the Academy, seven painters, founded the Art Colony of Szentendre. From 1927 to his death, in 1991 he permanently resided in Szentendre.

During his whole life his art was influenced by the post impressionism and inspired by the masters of Barbizon painting art. He remained with the plein-air style and was the best landscape painter among all of the artists of Szentendre. On his paintings the light and shade effects are finely dominated. In addition, the right composition and the fabulous colorful effects make impact this suberb influence. Of utmost importance was for him narrate about beauty he portrayed.

The primary purpose of this exhibition in the year of millennium is to celebrate the hundredth anniversary of his birthday and emphasize the importance of his genius and giftedness which he shared unselfishly with others. He will be remembered for his passion for life and his love of art and the people who surrounded him during these years.

ONÓDI BÉLA

1900. augusztus 15. (Budapest)

– 1991. március 5. (Szentendre)

1916–20 Az Országos Magyar Kir. Képzőművészeti Főiskolán Balló Ede és Réti István tanítványa.

1918 Főiskolai ösztöndíjjal Nagybányán dolgozik.

1919 Az Iványi Grünwald Béla vezetésével működő Kecskeméti Művésztelepen dolgozik Paizs Goebel Jenővel. Az *Almafa* című képével először szerepel a Múcsarnok Téli Tárlatán.

1920 Önként távozik a főiskoláról a művészszakszervezetben vállalt szerepe miatt.

1921 Amerikában élő nővére meghívására Philadelphiába utazik. A The North American újságnál dolgozik grafikusként, valamint portrékat fest. Tanulmányokat folytat a Graphic Scetch Clubban, majd az Academy of Fine Art-on.

1923 Párizsba utazik és közel egy évet ott tölt. Látogatja az Académie Colorossit, s közben barbizoni műveinek kiállítása Rodokanaki görög herceg házában.

1925. november Végleg hazatér Amerikából.

1926 Nyolcan megalapítják a Szentendrei Művésztelepet. Még ebben az évben két közös kiállítást szerveznek a szentendrei városházán.

1927-től Megszakítás nélkül Szentendrén él: 1941-ig a művésztelepen, majd a Püspök (ma: Alkotmány) utca 5-ben.

1928 Megalakítják a Szentendrei Festők Társaságát. Tagjai: Bánovszky Miklós, Bánáti Sverák József, Heintz Henrik, Jeges Ernő, Onódi Béla, Paizs Goebel Jenő, Pándy Lajos, Rozgonyi László.

1930, 1939 Részt vesz a Szentendrei Festők Társasága kiállításán a Nemzeti Szalonban.

1931 Négy festményével szerepel a Múcsarnok Tavaszi Tárlatán.

1933–34 Bánáti Sverák Józseffel, Heintz Henrikkel, Jeges Ernővel és Pándy Lajossal elkészítik a szentendrei plébánia-templom seccóit.

1938 Sverák Józseffel nagysikerű kiállítást tartanak Szentendrén.

1939, 1940, 1942 Csoportos kiállításokon szerepel a Múcsarnokban.

1942 július Kéthónapos székelyföldi ösztöndíjat kap az M. Kir. Vallás- és Közoktatásügyi Minisztériumtól, ismét felkeresi Nagybányát.

1943 nyár és ősz Ismét Erdélyben dolgozik, leginkább Nagybányán és környékén.

1943 Részt vesz a székelyföldi ösztöndíjasok műveiből rendezett kiállításon a Gróf Almásy-Teleky Éva Művészeti Intézetben (volt Ernst Múzeumban), Múcsarnokban és marosvásárhelyi múzeumokban és a Múcsarnokban.

1943–44 Kilenc képpel szerepel a Szépművészeti Múzeum kiállításán.

1944. június *Alkonyat* című olajfestményével részt vesz a VII. Nemzeti Képzőművészeti Kiállításon a Múcsarnokban.

1956 A Szentendrei Művésztelep jubiláris kiállítása a Múcsarnokban.

1957. november Négy művével részt vesz a III. Pest Megyei Képzőművészeti Kiállításon a szentendrei Ferenczy Károly Múzeumban.

1958. április Bánovszky Miklóssal a sárospataki Alkotóházban dolgozik.

1958. szeptember-október Egyéni kiállítása a Ferenczy Károly Múzeumban.

1965. augusztus-szeptember Egyéni kiállítása a Ferenczy Károly Múzeumban.

1965. október Egyéni kiállítása a Móra Ferenc Múzeumban.

1969 Részt vesz a Szentendrei Művésztelep tárlatán a debreceni Déry Múzeumban.

1971. szeptember-október Két művével részt vesz a Pest Megyei Tárlaton a Magyar Nemzeti Galériában.

1979 Egyéni kiállítása a szentendrei Művésztelepi Galériában.

1980. augusztus 15. Nyolcvanadik szü-

letésnapján Pro Urbe Szentendre emlék-
érmét kap a szentendrei Városi Tanácstól,
valamint Pest Megye Múzeumiért
emlékérmét a Pest Megyei Múzeumok
Igazgatóságától.

1980. december Egyéni életmű kiállítása a
Magyar Nemzeti Galériában – 98 olaj-
festményt és harmincnégy grafikát állít ki.

1981. március Egyéni kiállítása a Debren-
ceni Agrártudományi Egyetem aulájában.

1981. április Egyéni kiállítása a szarvasi
DATE Mezőgazdasági Főiskola aulájá-
ban.

1982. március Egyéni kiállítása Kapos-
váron, a Mezőgazdasági Főiskola aulá-
jában.

1983. október Egyéni kiállítása Csepelen,
az Iskola Galériában – 48 alkotással sze-
repel.

1983 Csoportos kiállításon szerepel
Athénban, Isztambulban és Ankarában.

1984. augusztus Egyéni kiállítása Nagy-
tarcsán, a Falumúzeumban.

1985. július–augusztus Retrospektív kiál-
lítása a Szentendrei Képtárban a Ferenczy
Múzeum szervezésében.

1985. augusztus 5. A Munka Érdemrend
arany fokozata kitüntetésben részesül.

1987. október–november Egyéni kiál-
lítása Budapesten, a Duna Galériában.

1988. október Csoportos kiállításon vesz
részét a Szentendrei Képtárban, a Szent-
endrei Művésztelep hatvan éve
1928–1988 címmel.

1988. október 2. Szentendre Város Dísz-
polgára kitüntetést kapja a Városi Tanácstól.

1995. december Emlékkiállítása a
Szentendrei Műhely Galériában.

A kiállítás létrejöttét támogatta:

SZENTENDRE VÁROS ÖNKORMÁNYZATA, PEST MEGYE ÖNKORMÁNYZATA

Ezúton mondunk köszönetet a kiállításon szereplő műtárgyak kölcsönzéséért az alábbi
intézményeknek:

Magyar Nemzeti Galéria, Szentendrei Ferenczy Múzeum, Szerb Egyházművészeti Múzeum.

Ugyancsak hála illeti azokat a magánszemélyeket és gyűjtőket, akik festményeik kölcsönadásá-
val hozzájárultak, hogy e kiállítás létrejöheszen.

A képek restaurálását dr. Nagyné Lóvei Krisztina és Ganczaugh Miklós végezte, a fotókat
Gajzágó Jolán és Mester Tibor készítette.

A kiállított művek keretezésében a Tárlat Kft. és vezetője Mohai László, Pomáz –nyújtott óriási
segítséget.

A kiállítás rendezésében közreműködtek: Aladics Antal és B. Horváth Jenő

A katalógust tervezte: Bereznai Péter

Szerkesztette: S. Nagy János

Kiadja: Szentendrei MűvészetMalomés Teátrum

Felelős kiadó Domokos János mb. igazgató

ISBN 963 004 6083

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

PHYSICS DEPARTMENT

PHYSICS 311

2000 SZENTENDRE, Bogdányi u. 32.
Telefon/Fax: 06 26 319-128
e-mail: mmalom@matavnet.hu

Nyitva: naponta 10–18 óráig. A belépés hétfőn díjtalan.
Open from 10 am to 6 pm every day. The entrance is free on
Mondays.

CNÓDI BÉLA

S. NAGY J.: D. B. ÉS A SZÉNY-
ENDREI FESTŐTELEP

MŰVÉREK ÉS BARÁTAI
2000 III-IV, 10

szőlő oryán oszlopos lábú, ácsolt, támla nélküli assai Szent Erzsébet-oltárt is). Ezzel a számolyszerű, r egyszerű, ácsolt támlával bővített változatokat is ciklus Mezítelenek ruházása-képét).

ink a *szegeói* alsóvárosi plébánián egyetlen gótikus ínt Marchiai Jakabé volt. A szék ácsolt technikával esebb lécek, most fejebb alkalmazott kis rudak kötik A függőleges és vízszintes kartámasztók közeiben téglalapú, cikcakkos szegélyléccel, ezen olvasható szőkő e karosszék viszonylag magas lábra helyezett (ák) használója hatalmát is, hivatva volt szimbolizálni. *curulis, faldistorium*) korai középkori pecséteinkről alálkozunk vele gyakrabban (például *Bártfa*: Szent rtburgilakoma-jelenet). A *szepehelyi* főoltáron lóca s mellett élésén túl azt is, hogy az egyszerűbb és elletl.

e a formára vezethető vissza. Az X alakú hátasszék a fejlődött támlává. Keresztbordák közé iktatott t, rácsos oldalakkal, ülőlapja függő vagy lengő bőr mozdulattal összecsapva könnyen lehetett szállítani

brázolásait: kis oszlopos lábak tartják a négyzetes ö. *Csatár*, 1310; *Szekszárd*, 1344; *óbudai* káptalan,

Onódi Béla

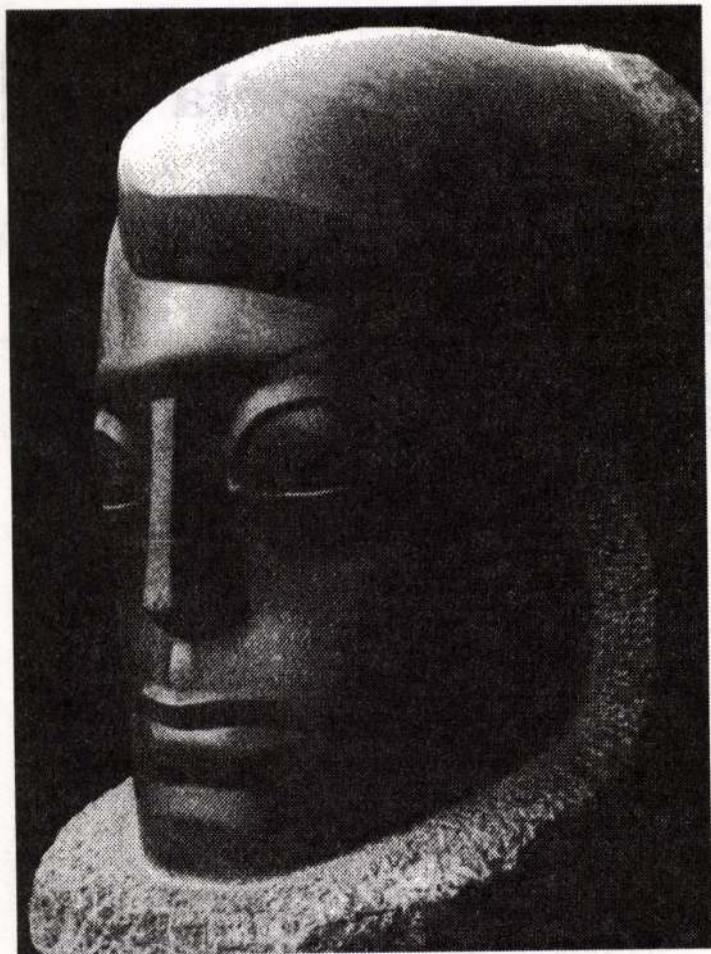
(1900-1991)

MŰVÉSZET ÉS BARÁTAI
Szentendrei Festők Társaságának, a Művésztelep megalapítóinak egyik legkövetkezetesebb résztvevője Onódi Béla volt. Ifjúságának kalandos éveit már 1925-ben a Duna-parti rácvárosban remélt megállapodni, előtte több mint négy esztendőig hol Amerikában, Philadelphiában, hol Parisban, Barbizonban keresett életlehetőséget, munkaalkalmat, mivel hogy politikai indoklással kizárták a Képzőművészeti Főiskoláról. Eredetileg Baló Ede és Réti István tanítványaként kezdte stúdiumait, s mint ilyen Nagybányán töltött egy nyarat, majd a kecskeméti Művésztelepen dolgozott. Barbizonban ugyan magára talált, de nem tudott elszakadni Magyarországtól. Azok közé a Réti-övendékek közé tartozott, akik Trianon után a csonka hazában valahol folytatni igyekeztek a nagybányai festészetet, a Zazar partján elevenné vált festői alkotómódszer tanulságainak az alkalmazását, további kibontakozását. A főiskolán megismert rokonlelkű kollegákkal a fővároshoz közeli Szentendrén találták meg a számukra nélkülözhetetlen természeti, vidéki környezetet, ahol korábbi élmények és tanulságok szellemében remélhették meghonosítani azt a fajta művészi tevékenységet, ami egyéni hajlamaiknak megfelelt. Ők is nyolcan társultak, mint a Nagybányától elhajlók, a neosok, az aktivizmus elindítói, ám nem kívántak elszakadni a természetfestés hangulatos, érzékletes sajátságaitól.

ONÓDI BÉLA
Onódi Béla a művésztelep megvalósításának nehézségei közepette is ragaszkodott Szentendréhez, akkor is ott húzta meg magát igencsak mostoha körülmények között, amikor társai Budapestről jártak oda, ám télen így se tartottak ki a terveikben elképzelt kolónia bizonytalan helyszínére mellett. Igaz, amikor később a polgármester segítségével már működött a festőtelep, a leghűségesebb bennlakónak akkor is Onódi Béla bizonyult. A "szentendrei festészet" a Társaság törzstagjainak egyénisége szerint, különbözőképpen jelenik meg az utókor tudatában, de természetelvű ábrázolás dolgában mégis akad valamennyiük műveiben közös vonás. Bízást állítható, hogy Onódi Béla a helyi jellegzetességekhez mindvégig hű maradt, annak ellenére, hogy művészetében a nagybányai hagyományokat mintha a barbizoni emlékek némileg módosították volna. A tudálékosok rögtön kinyilváníthatják, hogy eszerint Onódi Béla hátrább lépett, mint amennyire az impresszionistákat amúgyis túlhaladták az avantgardisták. A művészet barátai azonban nem fogalmak, elméletek révén fogadják be a műalkotásokat, hanem közvetlenül észlelhető művészi értékek sugallmazására, a hiteles megjelenítés hatására, s ehhez a fontainebleau-i erdő nyugalma épp oly erővel készíthet festői vallomásra, mint a Pomáz felé vezető mély szurdok légköre. S ez még csak nem is elárulása a honi táj lelkületének, hiszen a gyertyánosokat, tölgyeseket, nyárfákat a magyar tárlatlátogató többnyire Paál László szemével nézi. Néhány hónapja ezt is igazolta a szentendrei Műhely Galériában rendezett emlékkiállítás.

Mert végül igazat kell adnunk Onódi Bélának, aki olvasmányos visszaemlékezései szerint (sürgős lenne színhű műnyomatokkal új kiadásban megjelentetni) a művész hivatásának a szépség, emberség, harmónia iránti igény felkeltését tartja. "A művészet célja – mondotta – nem lehet, hogy kiölje az emberekből az életkedvet, hogy pesszimizmust lopjon a szívekbe, hanem hogy felvidítsa az embereket, derűt fakasszon bennük".

Pogány Ö. Gábor

Ady, andesit, 72x40x40 cm

még régebbi, a sumér és egiptomi szobrok bálványszerű alakjaival áll rokonságban. A keleti szép örökségünk mellett hitet tevő alkotó részben elismeri a finnugor kapcsolatot, erre utalnak a Kalevala illusztrációk szitanyomatai. A népi fafaragások egyszerű naívságából táplálkozik a csongrádi életfa, úgyis, mint a magyarság hagyományos szimbóluma. A fa alatt álló emberek minden korok művészetének visszatérő motívumai. Jelen esetben a férfi és a nő, kettőjük viszonya, a kialakulás, továbbfejlődés, az összetartó szerelem, az élet megmaradásának ígérete a fenn ragyogó napkoronggal együtt. Ezek a szinte szó előtti kötődések és ragaszkodások szobrainak legbelső mozgatórugói. Szervátiusz Tibor elemi szobrász. Történelemmé, drámává, katarzissá lényegül általa a megmunkált anyag. "Azt tartom alkotásnak, ha a művész nemcsak kísérletezik, de terem világot magának, s ehhez megfelelő formát."

Népünk egyik letragikusabb eseményével a Dózsa szobor szembesít. A fémvázak szövevényéből törten-verten fölizzanak a naturális formák. És a parasztkirály uralkodik, szelleme hitet ébreszt. A fába vésett "létszobor" kínzottan és égetten is ránk parancsolja a dózsai döntés igazságát. Megcsonkításaink sorára (Trianon, Magyar Golgota) döbbentesen rímelnek Dózsa György levágott végtagjai. A kő és fém, illetve fa párosításával 1956 vérbe fojtott igazságát a monumentalitást magukon viselő emlékkü-vázlatok közlik. Mában zajló históriánk fájdalmas lát-lelete a Szülőföldem: Erdély hegesztett vasrácsa mögé

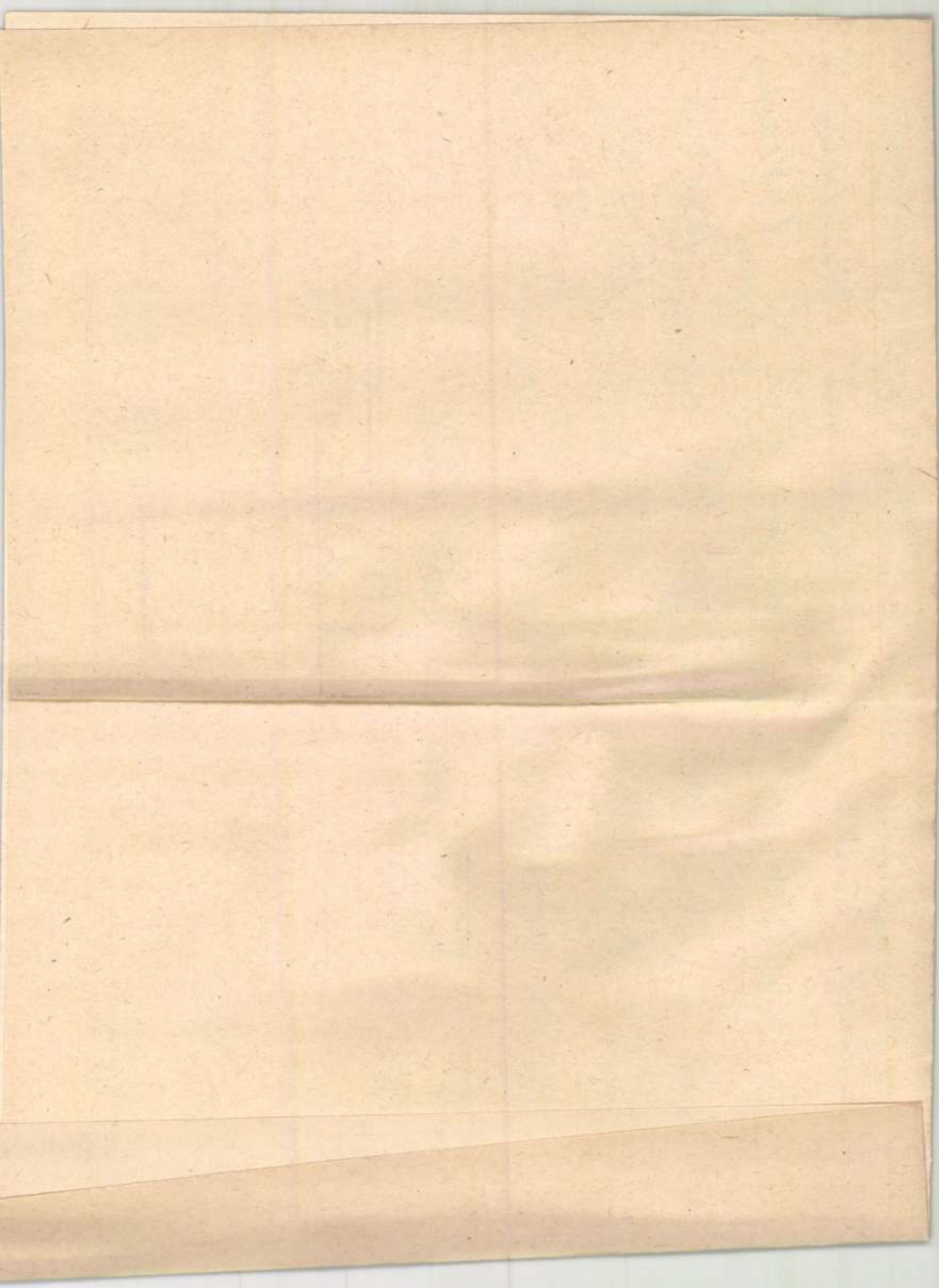
ONDI BELA

Uj. Mivest
2004. Januari
XV. elof. 1.

19. dd.

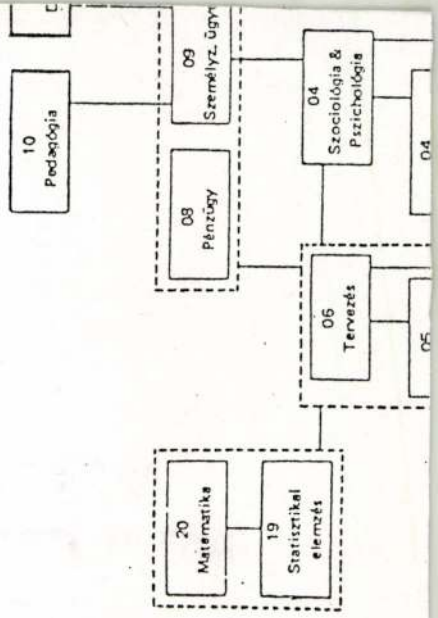
blk= kue
3000= 40400030
3100= Finta, Sámuel
3140= m
3162= Bildhauer
2194= Ungarn &
Rumänien
3200= Ungarn
3270= 1892.12.08
3290= Nagyvarad
3330= 1979.08.08
3350= Túrkeve
309a= Mue^BSvLex II, 1966;
KMML I, 1999
9995= 0022
kenn= hg
redk= Nováky, A^B0qnes
9906= un
9908= H
katg= 5
9900= 20030218
9990= xxx0
revi= created 5 Feb 2001/TREPAK

Onodi Bela

ÖNÜDİ
Methylen festo

K. Zo.: Einer Qualitätsternwert ausstellt.
= US\$ 2000. aug. 28. 27.1.00

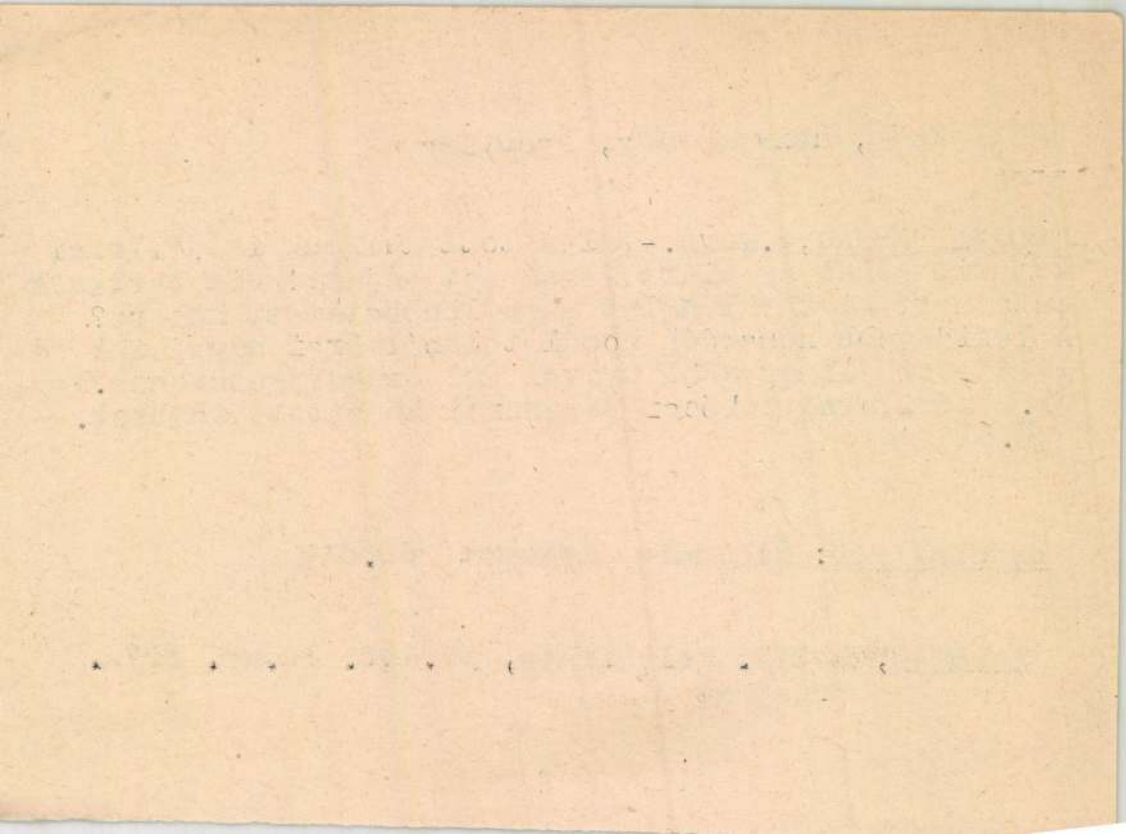

ÓNÓDI ERNŐ, naiv művész, szobrász

RÁKÓCZI FERENC, c. műve. - Választott tárgyak is jellemzi őket. Mit adnak és miért éppen azt adják?! Mit tartanak fontosnak? mi kerül náluk megkülönböztetett helyre? A legidősebb nemzedék homálytalanul őrzi nagyjaink emlékeit. Nem áll egyedül Gyovai Pál szoborpantheonja. Így pl. Ónódi Ernő Rákóczi Ferencről készített szobrot.
75. old

BÁNSZKY PÁL: Élő naiv művészet 69. old

VALÓSÁG, A TIT. folyóirata, XV.évf. 10.sz. 1972.
Budapest

Onody Gábor, építész

Építész diplomadíjak odaítélése

Az Építőipari Tudományos Egyesület és a Magyar Építőművészek Szövetsége idei diplomadíj-pályázatára 29 fiatal nyújtotta be diplomaművét.

A bíráló bizottság értékelése szerint hater ezer forintos díjat kapott Onody Gábor és Potyondy Péter közös terve a Ferihegyi repülőtér rekonstrukciójáról. Agó Mátyás a szegedi termálközpont, Meditz László az esztergomi alkotóház, valamint Mikó László és Kertész András a győrévfalui üzlethíd tervéért kapott négyezer forintos díjat. Ezenkívül még hét pályamű részesült dicséretben és pénzjutalomban.

-: Építész diplomadíjak odaítélése

Népszabadság Bn. 1979 okt. 23.

Small paper of the

Small paper of the

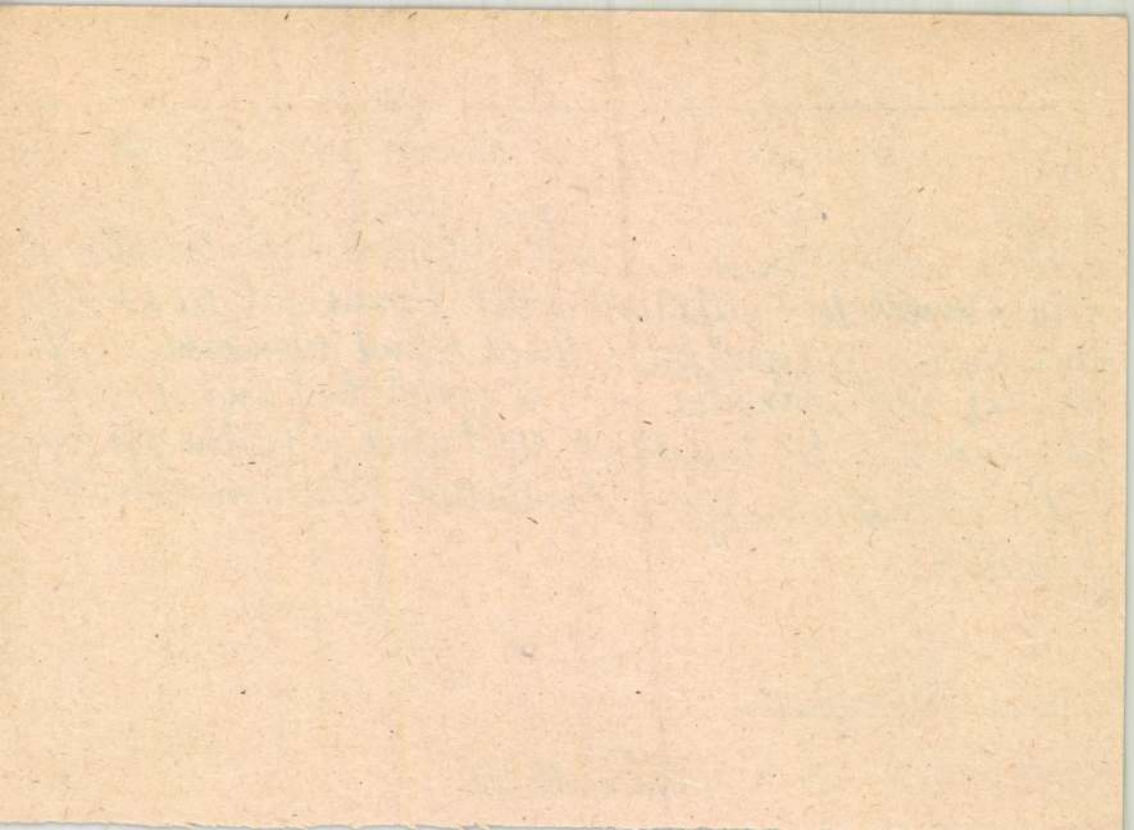
Small paper of the

Ország Gábor, építész

Két társadalmi szövetkezési tagként is diplomát kaptam munkáimért és ki, melynek célja az volt, hogy az ország a hallgatóknak a munkáit, akik a diplomát a szociális kiemelkedő kvalitással tették tanúsítgat, honosítják, megismerik a figyelmüket a társadalmi szövetkezés valószínűsége felé irányítsa. - A legelső tag Ország Gábor és Tótyondi Tóbi munkáit volt, akik a Fehéregyházi repülőtér rekonstrukciójára kényszerítik diplomataikat, leültetve.

Óriás Bónika:

1979. X. 20. Kaszuth 12.00

MDK.

Onodi Géza

Szentendrei riportban említve

Zalai Hírlap 1966 okt.21.

100

April 1880

Account of the ...

... ..

1021

Onódy György

1 84.III.3. P. 11,45 /Kerekes/

Láttuk, hallottuk

- A műsorvezető Rózsa T. Endre.

- A Láttuk, hallottuk mai adásában, ahogyan ezt már a múlt héten megígértém, önök először Onódy György párizsi tudósítását hallják.

- Volt egy kiállítás Párizsban, amelynek a megnyitójáról - bár ott voltam -, nem akartam beszámolni. A Grande Pale teremben ugyanis szinte ugyanazokban a napokban nyitottak meg egy Raffaello kiállítást, mint amikor ideérkezett a hír az olasz mester Ifjú képmása című festményének ellopásáról. A kiállítást most zárják. A Szépművészeti Muzeumtól elloptott képek megkerültek. A Raffaello születésének 500. évfordulóját köszöntő párizsi bemutatóról így legalább utólag meg lehet emlékezni. A kiállítás mottójaként lehetett volna felírni, hogy Lajos Fülöp kori francia filozófus Raffaellóról írt sorait. Így hangzik: Raffaellóról csak térdén állva lehet kritikát mondani. A franciák, akik tudatosan mindenben, így muzeumi kulturájukban is elítélően helyezik a külföldivel szemben a franciát, nos, még ők is az elismerés királyi pompájával övezték ezt a csodálatos olasz mestert. Raffaello képei szét vannak szórva a világban, így a teljes életművel csak könyvekben, reprodukció-gyűjteményekben találkozhat az ember. Mi van hát Raffaellótól Párizsban? Mindenekelőtt töménytelen rajz. Ezek a többnyire barna és okker színű vázlatok a nagy művek mellett csak az igazi inycenceket érdekelték. Nem is nagyon aggatták ki őket, elcsomagolva élték át a lemúlt századokat. Pedig a nagy festményekhez készített vázlatok és tanulmányok igazi mesterművek. Arról tanuskodnak, hogy Raffaello igazán ismerte, nagyon ismerte az emberi testet és az emberi lelket. Van például egy csodálatos Szűz a gyermekkel, amelyet a Louvre-ban őriznek, és a Fiatal férfi portréja Lille-ből, amely ugyancsak a nagy, csodált művek közé számítható. Hadd említsem még a Nagy Károly koronázása című festmény káton részletét, a finoman megmunkált férfifejjel, s az Apollót a Parnasszusról. A festmények sorából a Nagy Szent-család emelkedik ki, amely 1510-ban készült, vagyis pontosan 10 évvel későbbi, mint a párizsi kiállítás másik remekműve, A szép kertészlány.

1 84.III.3. P. 11,45 /Kerekes/

Láttuk, hallottuk

- Onódy György párizsi tudósításában legutoljára Raffaello A szép kertészlány című festményéről beszélt. Ezt a képcímet franciául így mondják: La belle jardinière. A Párizsban járt magyar turisták tudják, hogy ez egyúttal az egyik legnagyobb párizsi áruháznak is a neve. Mégpedig nem véletlenül. A képről nevezték el, ami többek között Raffaello régóta tartó

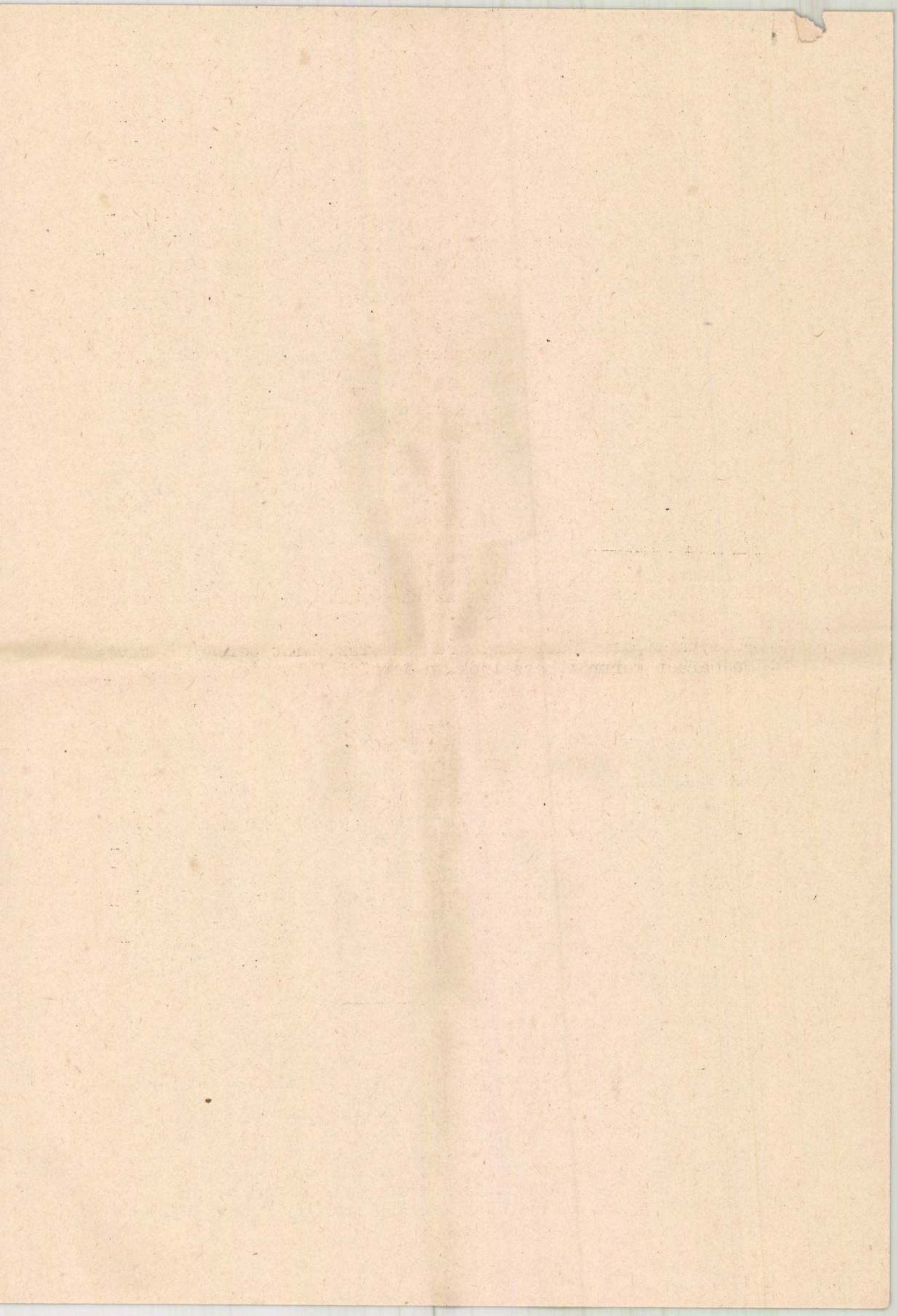
népszerűségét mutatja világszerte, így Párizsban is. A következő jegyzetünk is Raffaelloval kapcsolatos. Az olasz lapok legutóbb arról tudósítottak, hogy a múlt hét végén rács mögé került a budapesti képrablás utolsó olasz tettese is. Mint kiderült, Graciano Yori a francia határ közelében, Ventimiliában bujkált. Viszont Chianti közelmúltban történt lebukása után minimálisra csökkent Yorinak az a reménye, hogy az Évszázad képrablásának nagy kalandját szabadlábban megszathatja. Ugyanis Chianti a reggioi nyomozók szerint letartóztatása előtt újabb nagyszabású huzásra készülődött. Rablógyilkossággal és képrablással, tehát két elfogatási parancssal is a háta mögött mindenáron pénre volt szüksége, nagy pénzre, hogy a bujkálását fizetni tudja. Az újabb büntény szervezése közben csapott le az dasz alvilágban már tekintélyes figurának számító Chiantira egy amugy terrorista-ellenes különítmény, és az ugynevezett "bőrnyakuakkal" szemben Chianti tehetetlennek bizonyult. Amikor előszedték a szekrényből, megadóan csak ennyit mondott: Jól kitoltatok velem. Graciano Yori az ujságokból tudta meg, hogy a banda eszének számító Chianti is lebukott. Tehát többé nem számíthat pénzre, amiből saját bujtatóinak hallgatását megfizethetné. Ezek után Yori telefonált az ügyvédjének, akin keresztül tudatta a reggio-emiliai csendőrökkel, hogy feladja önmagát. Ezzel a budapesti képrablás olasz társulatának felgöngyölítése 4 hónap alatt véglegesen beféjeződött.

l 34.III.3. P. 11,45 /Kerekes/

Láttuk, hallottuk

- A Budapesti Szépművészeti Múzeumban nyílt meg a Táj 3 évszázad grafikai művészetében című kiállítás. Rendkívül szép és értékes grafikai lapok láthatók itt, csak három nagy nevet említek: Dürer, Rembrandt és Tiepolo. Tőlük is látható itt grafikai lap. A kiállított grafikák 1500-tól 1800-ig mutatják be az európai grafikát. Ez alatt a 300 év alatt sokminden történt Európában. Többek között győzött a Nagy Francia Forradalom, vagy például feltalálták a gőzgépet. Vajon ez a nagyszabású változás látható-e a kiállított alkotások sorozatában? A mikrofonnál Bojár Iván.

- Természetesen már csak a tematika is kizárja azt, hogy ez pregnánsan érződjék. Akinek a stilusfinomságok iránt van érzéke és a reneszánszból a barokkba, a barokkból a rokokóba, a rokokóból a romantikába vagy a polgári szentimentalizmusba való átmeneteket érzékelni tudja, az az ilyen stilusváltozások mögül egy életérzés változását és az ezt előidéző politikai--társadalmi hangulatot ki tudja elemezni. De minthogy tájkép grafikáról van szó, ebből az adott témából nyilvánvaló, hogy egy ilyenfajta változás nagyon nehezen lenne követhető. Annak ellenére, hogy tematikailag itt tulajdonképpen nem is csak tájrajzokról van szó; az olyanfajta

lapokon, ahol maga az architektúra is változik, amit ábrázolnak, ott sokkal pregnánsabban tettenérhető ez. A magam részéről engem tulajdonképpen csak egy igen szűk terület érdekel ebből elementárisan. Nevezetesen a kertábrázolások. És itt - tekintettel arra, hogy a tájábrázolás bőven értelmeződött - kertábrázolásokat is találunk. Mégpedig legalább három olyan lapot, ami dokumentum értékű, mert maguk a kertek elpusztultak.

- Miért érdekelt téged ennyire a kertek ábrázolása? Manapság azért nem tulajdonítunk ekkora fontosságot a kertművészetnek. Nem is hiszem, hogy művészetnek tartanánk.

- Hát hogy mekkora fontosságot tulajdonítunk, azt mondjuk ezen a kiállításon belül a kertábrázolások aránya is mutatja. Elenyésző, nincs 5 %-nyi sem. Ha magukat a fennmaradt kertjeinket figyeljük, akkor kiderül, hogy évszázadokon keresztül az összes környező népnél is rosszabul gazdálkodtunk a kertekkel. A csheknek, lengyeleknek megmaradtak a kertjeik, nem beszélve az osztrákokról. A mieink jószerivel eltűntek a föld felszínéről.

- Olyan típusu főúri kertekre gondolsz, mint például a kevés megmaradt kertről beszéljek, a fertői Esterházy-kastély kertje?

- Az sem maradt meg. Ott ha az ember kinéz a kastély ablakán, akkor csak egy romterületet talál, amelyet jószerivel felvet a gaz. Itt-ott helyenként megpróbálnak egy-egy virágágyat helyrefofzni, hogy legalább valami kertet mimeljenek vele, de az, hogy rekonstruáljanak egy XVII. századi kertet, odáig nem jutottunk el, pedig azt hiszem, hogy az építészeti rekonstrukciónak ez még mindig a legolcsóbb faja volna.

- Mit jelentett régebben a kert, hogy ennyire fontosnak tartod, és szemmel látható, hogy fontosnak érzed, és más egyéb források is azt bizonyítják, hogy ez kétség kívül nagyon fontos volt 150-200-250 évvel ezelőtt élő emberek számára.

- Hát tulajdonképpen már a római korban is nagyon fontos volt, kétségtelen az, hogy egy-egy nagy történelmi korszaknak mindig a társadalmi reprezentánsai voltak azok, akik hol státuszszimbólumként, hol élettérként, életformaként kerteket építettek a maguk számára. Főúrak, egyházi fejedelmek, de nemcsak ők, ugyanígy a polgárság is. De hogy arra is válaszoljak, hogy miért érdekel engem. Kétszeresen érdekel. Az egyik az ilyen pragmatikus dolog. Most írok egy 22 ives könyvet az európai kertművészetéről. Másrészt pedig az, amiért ezt a könyvet írom, egyszerűen beleszerettem Európa kertjeibe jöttömben-mentemben. Életemben nem akartam én kertekről írni. Csak beleszerettem egyrészt, másrészt pedig kiderült a számomra az, hogy ez az építészetnek - és ismétlem, az építészetnek -

egy olyan rendkívül fontos ágazata, amelynek a világon elég nagy az irodalma, ugyanakkor pedig nálunk ahogyan a kertekkel nem törődnek, úgy ezt az irodalmat is totálisan elhanyagolták és a tudományos kutatását, úgy hogy éppen ezért tulajdonképpen egy igazi kertművészeti, Európát bemutató könyv a mai napig nem született Magyarországon.

- Hát akkor igazán nem vagy irigylésre méltó helyzetben, egyrészt olyan területen dolgozol most, amelyről irodalom nem maradt fenn, vagy csak igen szegényesen, másrészt pedig ezek az eredeti kertek is elpusztultak. Mit gondolsz, mi lehet az oka annak, hogy ezek a kertek elpusztultak, manapság már nem láthatók?

- Arról van szó, hogy a történelem változásaiban felkerülő egyes társadalmi rétegek nem hogy nem érdeklődnek a kertek iránt, hanem az előző gazdákkal szembeni bosszuvágyuk a tárgyakon töltődik ki és még egy parkban is, ahol rengeteg fát lehetne kivágni - nem a fákat vágják ki, hanem a fasorokat. Ez persze egyfajta gondolkodásbeli visszamaradottságra vall. És mivelhogy nálunk a háborús állapotokban, történelmi fordulókön nem volt egy olyan államférfi, mint amilyen a Szovjetunióban volt annakidején, aki ezeket eleve védetté nyilvánította volna, kastélyaink ugyanúgy elpusztultak, mint a kertjeink, és hát mostan veszett fejsze nyele, próbáljuk menteni azt, ami még maradt, vagy próbáljuk rekonstruálni azt, ami még éppen rekonstruálható.

- Gondolod, sokat vesztettünk azzal, hogy ezek a kertek elpusztultak?

- Rengeteget vesztettünk vele, mert kertek helyett amink van az már semmi más, mint zöldterület. A zöldterület egy egy urbanisztikai fogalom, ha akarom, akkor majdnem gazdasági fogalom, ha akarom, egészségügyi fogalom. Egyszerűen arról van szó, hogy a kertet ma azonosítjuk az oxigént lehelő növényzetnek egy bizonyos mennyiségével, amely szükséges ahhoz, hogy két hatalmas betonömb között egy kicsiny folton az életnek a lehetőségét mimeljük. De ezek nem kertek.

l 34.III.8. P. 1°,45 /Kerekes/

Láttuk, hallottuk

- Most hallgassák meg művészeti rövidhireinket.

- Vertel Andrea kerámikus kiállítása a Liget Galériában látható Budapesten. Ennek a tárlatnak az ismertetésére jövő heti műsorunkban visszatérünk.

- A Budapesti Bulgár Kulturális és Tájékoztató Központ'an nyílt meg, és március 23-ig tekinthető meg Georgij Neikov bulgár fotóművész kiállítása.

- Budapest egyik legszebb épülete a Lánchíddal szemben a Roosevelt téren álló Gresham Palota. Ezen az épületben régen egy elegáns és szép passzázs - vagyis üveggel fedett üzletsor húzódott, mint amilyen ma például a Párizsi Udvar. De a Gresham passzázsról 1 45 óta senki sem hallott Budapesten. Hogy miért nem? Mihály Éva riportját hallják Heinrich Ervinnéval, a Budapesti Városszépítő Egyesület alapító tagjával.

1 04.III.8. P. 10,45 /Kerekes/

Láttuk, hallottuk

- Ahogy itt bejöttünk, egy gyönyörű szép bódé fogadott a főbejáratnál. Ujságos bódé - igaz, hogy nem használják arra, üresen áll.

- Ezt az ujságosbódét körülbelül 68-ban ragasztották ide, szörnyen néz ki.

- Menjünk talán beljebb.

- Az látszik, hogy átjárónak használják csak és nem törődnek azzal, hogy tiszta vagy nem tiszta. Maga az ajtó az jól illeszkedik bele a dologba, és az élmengeretes ablakok is kétoldalt az ajtón megvannak. A másik oldal, a jobb oldal viszont szörnyű. Részben befalazott bejáratok, részben teljesen más szerkezettel helyettesített régi nyílászárók. Hát ez vadul néz ki.

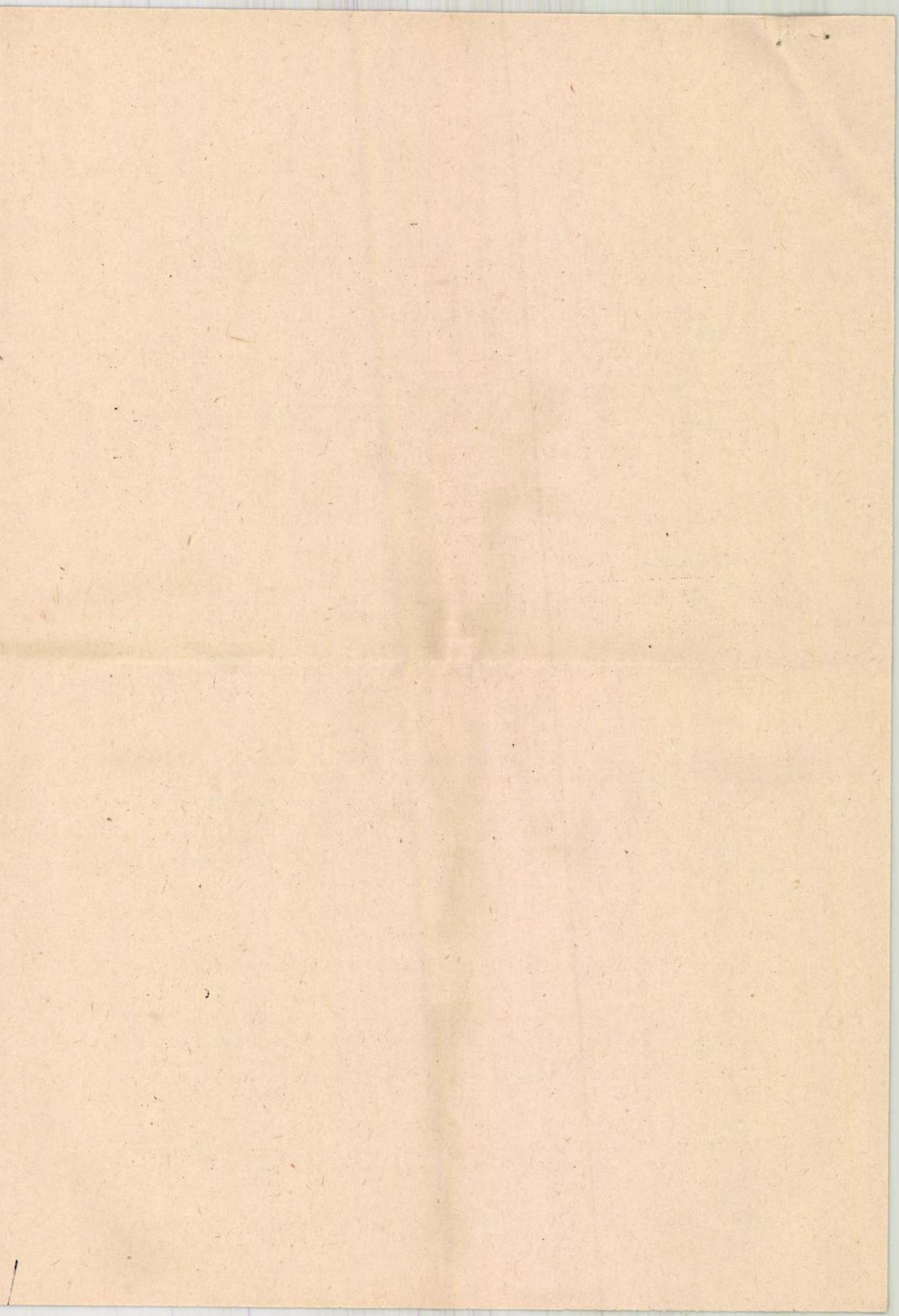
- Látnak egy csemőszellőzőt is, feltehetően az étteremnek a szellőzését segíti.

- A konyhára nyílik, és a konyhának a szellőzését szolgálja.

- Gondolom itt gazdasági bejárat is van, mert jobbra tőlünk egy nagyon szép konténeres kuka. Ez a kupolacsarnok, igazán jellemző erre a kupolacsarnokra, hogy iszonyatosan koszos az üveg, néhol hiányzik is, de szintén a kosz, ami meghatározza jellegét.

- Ha balra fordulunk, akkor a passzázsban az első egy hölgyfodrász jobb oldalt. Irgalmatlan modern rácsal, de érdemes megnézni, hogy a csonka burkolat mindenhol ép és nagyon könnyen lehetne helyreállítani.

- Itt irodák vannak a passzázsban, üzlet aztán végképp nincs.

- Lényegesen jobb volna, ha kedves üzletek és jó világítás és karbantartott passzázs fogadná a budapestieket is és a Budapestre látogatókat is. Egy elfalazott nyílás, belefalazott szörnnyü kinézésű modern ajtó, ez tán üres is. Ez szomorú kép.

- A szellőző-berendezés bug itt baloldalt. Ez nem a Gresham étteremnek a konyhájából, hanem egy másik konyhából.

- Balra a kaputól egy borozó, az szellőzik a passzázs felé. Ott az üvegtető alá már egy modern vasrácsot szerdtek, nyilván azért, hogy ne hulljon az eredeti üvegtető. De a piszok az itt bokáig ér. Belváros közepén szóval ennyire ne futná egy meszelésre vagy egy karbantartásra vagy takarításra, ez meglepő. A lépcső ez megérdemel néhány szót. Még az eredeti ólomkeretes színes üvegablakokkal, elédeszkáztak, balra tőle egy új ajtót tört a Budapest Tourist. Üvegtégla folyosó, egy odaragasztott tyukketrec. Minden éppítettő, aki valamit tett a ház elrontásáért, a megmaradó szemetet egyszerűen kiszórta ide. Megengedhetetlen, sőt, megbocsáthatatlan. Azt hiszem, hogy minden mulasztásunkat jól reprezentálja a ház, mert tényleg nem sok kellett volna hozzá egyrészt hogy jól karban maradjon, másrészt hogy úgy maradjon meg, amilyen volt. Nincsenek még teljesen szétrongálva az értékek. Ha ez egy vigasz, de ez egy elég sovány vigasz. Az az elgondolkodtató, hogy ha a Budapest Tourist Budapest házigazdája, akkor a házigazdának az udvara, amely ilyen értéket képvisel, nem zavarja, hogy így néz ki?

- A Művelődéspolitikai rovat műsorát ma Rózsa T. Endre készítette.

Ónódy Gyula, festőm.

a művésztelep létesítését Szentendre városza nagyszabású megtervezéssel kezdte el. Lakóhelyet a gyönyörű parkot bocsátott rendelkezésükre. Majdnem mindenki a telepen lakók közül áll. Szótáráját nyert. Ó.G y. a művésztelep állandó lakója. A lételepülés előtt Amerikában éveken át sok szép sikert ért ott

Waller István: Tízéves a szentendrei művésztelep.
 Hesz.Ujs. 1937. aug.29. 14.1.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

... ..
... ..
... ..
... ..
... ..

... ..
... ..

Oenophorus

Köfarafjörð.

1557. Wagnereh.

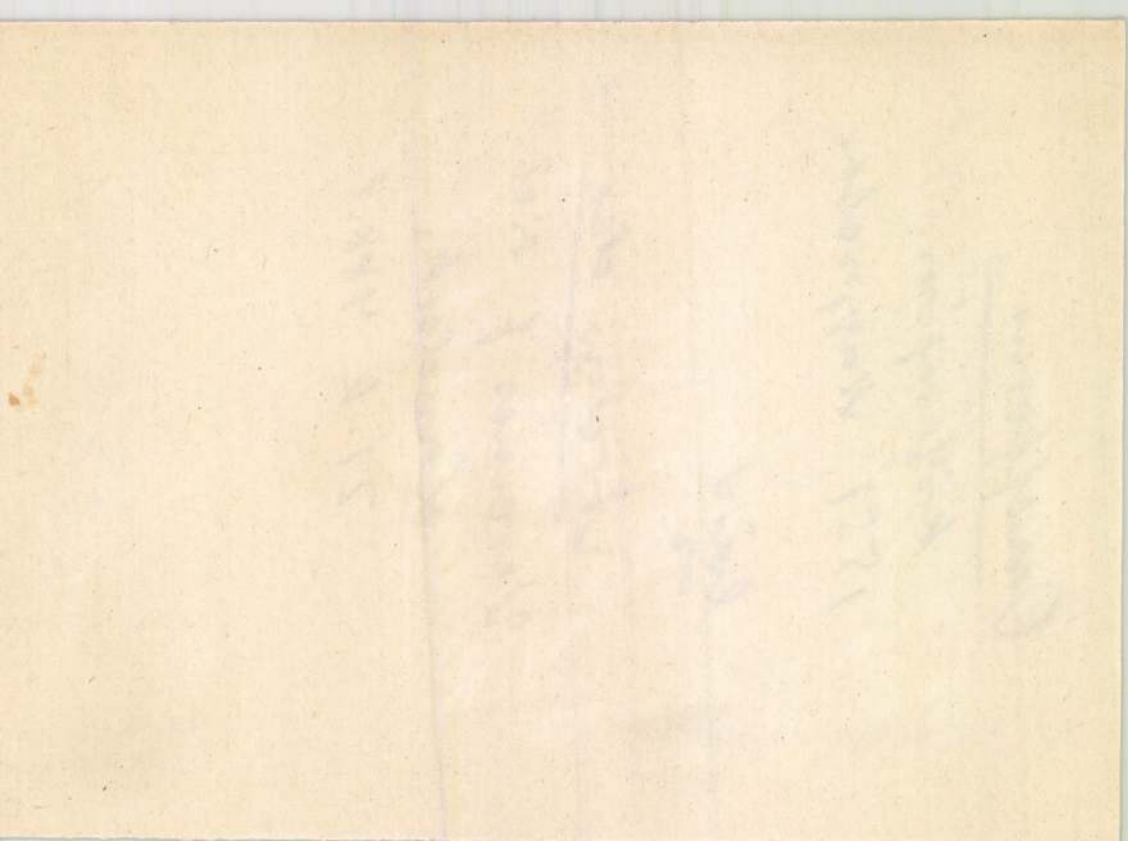
lauid

Arctii des

Vercines f. dieb.

Landerk.

Zi. k 488. l.

Onofforus

Proparó

XII maia d'Europe.

Nagorolen.

wa

Korrespondentur blatt

XII K. 134. P.

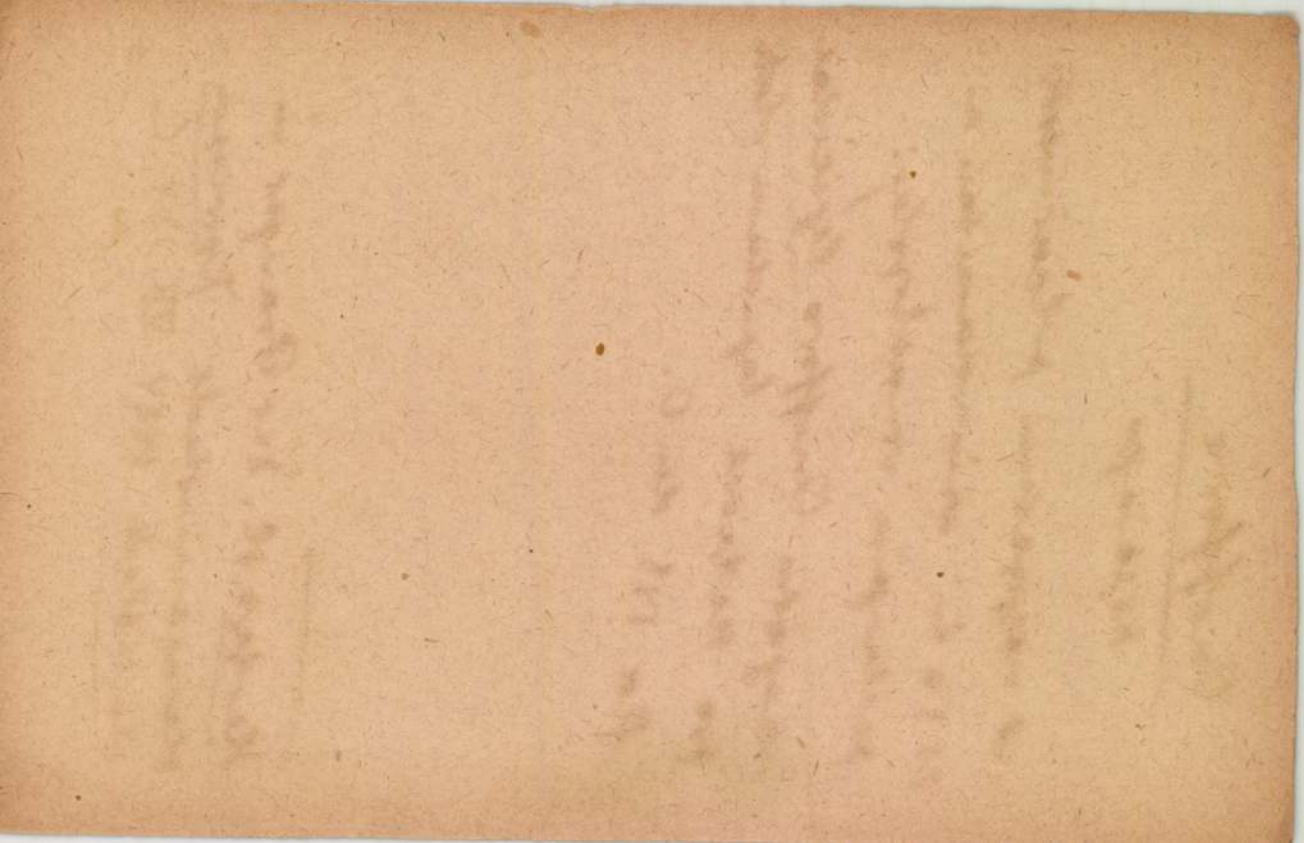
wad e. e. t. e. y. a. i. d. i. o.

Reissel 488. P.

Knofforo
Kifarapo

A nagpeveni polcaimeste
1530 in: wainadaiiban a
pellengine vometropolej;
Mogistro Knofforo lapicidae
pro sectione lapidum datii
flor. 148. den 0.

Herbert, H. Det Franget in
Hermannstadt: Konvention-
denkschrift 1884. VII. 134. C

mdk

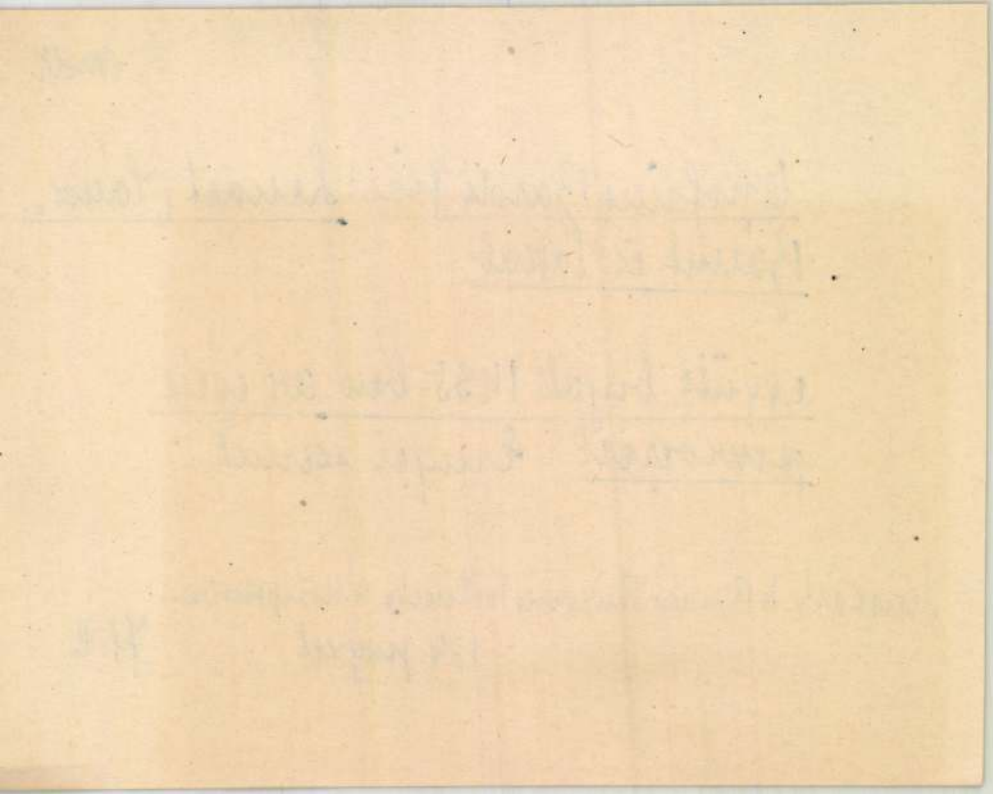
Onofrius Bardis fici: Lemait, Sainos,
Balint is Takab

együtt bryak 1435. ban az egész
pirozverist Erucyi szerint.

Juskar's. A B ndai Pirozveris To'limcha a Középkorban.

189. juyyvel

Fl. 2

Plasztika.

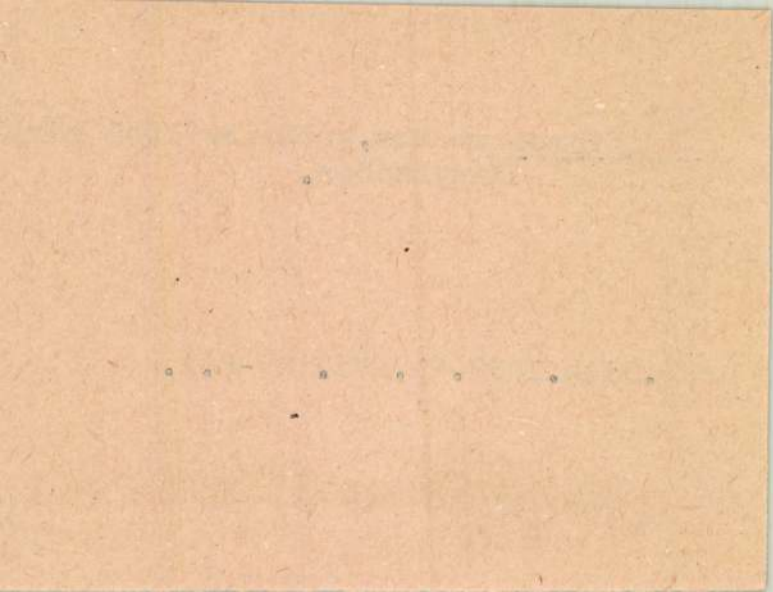
Roland szobor, Nagyszében, 1551 évben
készítette Onofforus?
mester.

Arch. Sieb. 1887. 21. köt. 487-8. l.

Onofforus mester, szobrász 1551 körül
Nagyszében.

Arch. Sieb. 1887. 21. köt. 487-8. l.

merk

Onofrius

1414 bei Kamaraispau Budau

Institut Lajos: A Budai Püszvires Törlemlake A Közepröbau
1958, 122. L

100

100

100

100

100

100

Onody László

Flódmerevővári hely

Téli táj

Esti ké

Alkony

Domboldal

Esti Tiszapart

Flódlásbástya

16 | 1946

Szept. 1928. I.

A magyar vallás- és közoktatási
szék alatt a kegy. számviteli és
kegy. másolatok:

Felhívom

szék. Bizottsága 1946. évi
fejében - D e r o s é n y i
számolás közzétételével,
tár, Budapest / a következő

Snodichubak

norm. diak. 1797 - ben
van az augyartományt ke-
szervezte. Kezelté semo.
va is volt az iskolában

1797

→ Dóczi Imre, A debrec-

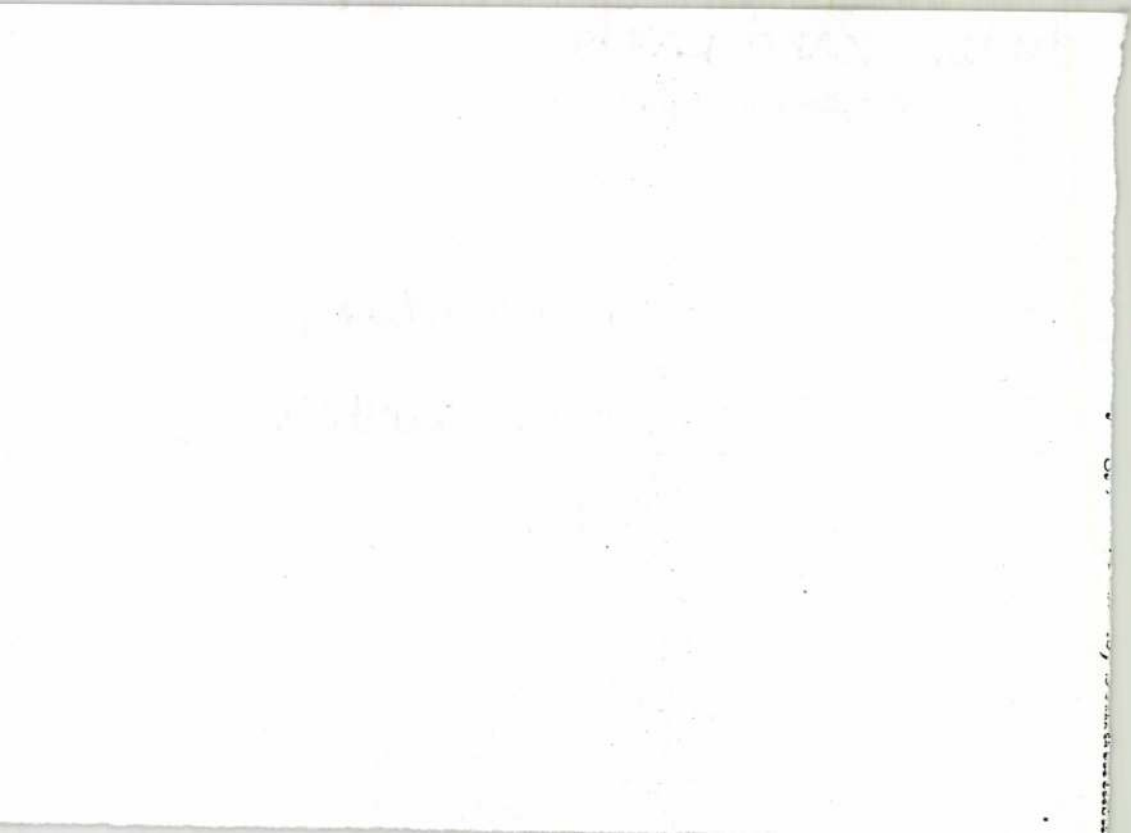
zeni ev. ref. főgymnasium
értelmezője az 1894-95.
iskolai évvt. Debrecen
1895. 165. l.

1851

B
1

ONODI SZABÓ LAJOS
építészmérnök

Naldasladaány
Naldasdy - Kastély
TKM 690

ONDERKA Urbén sári kőműves. Abasáron 1795-ben
Halléréktől többrendbeli munkájáért 18 forintot
vesz fel.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyűjtéséből. Voit.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

1900

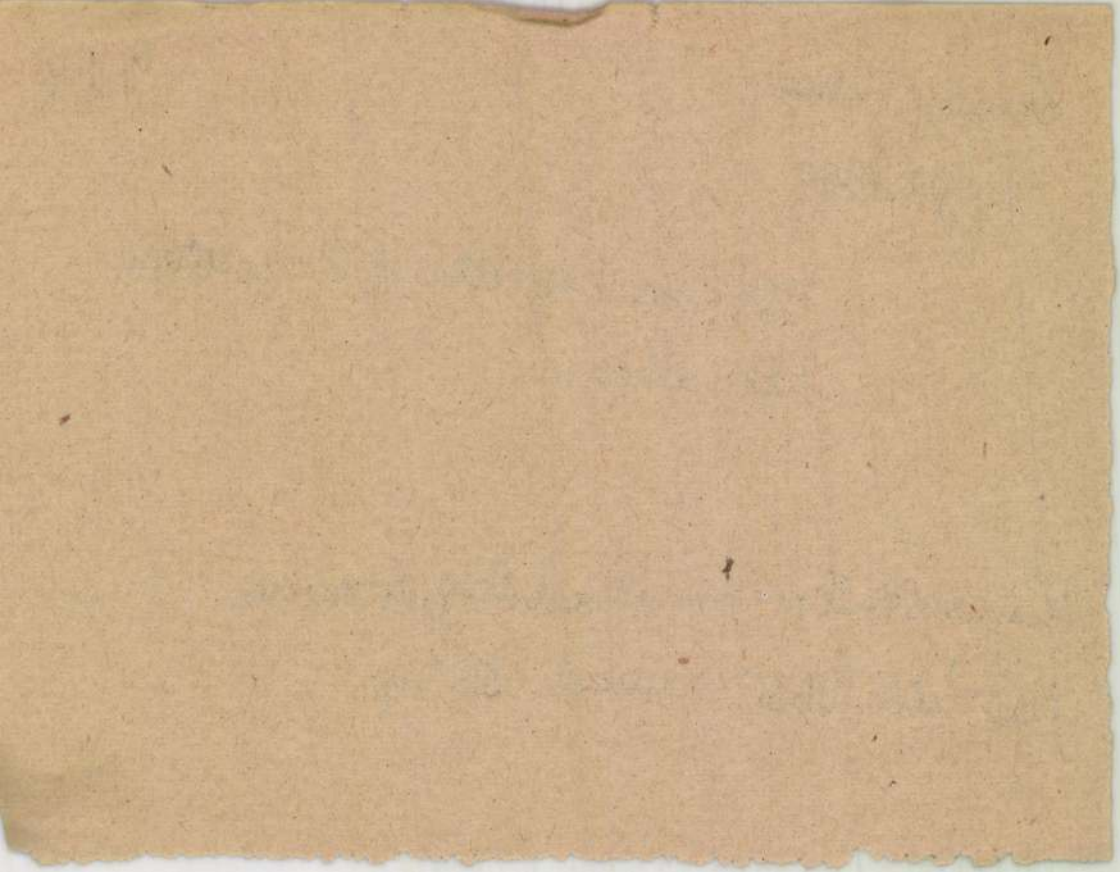

Órosy Mihály
köfanyagó

M.D.K.

1957-ben készítette el Nagy László
szemléjét.

Mészáros Filöp: Ömlékes Nagy László
művészet, 1963. november - 36 lap

Onódi Nándor

Apám, of.

I. Orsz. Vasutas képzőm. kiáll. 1951. aug.

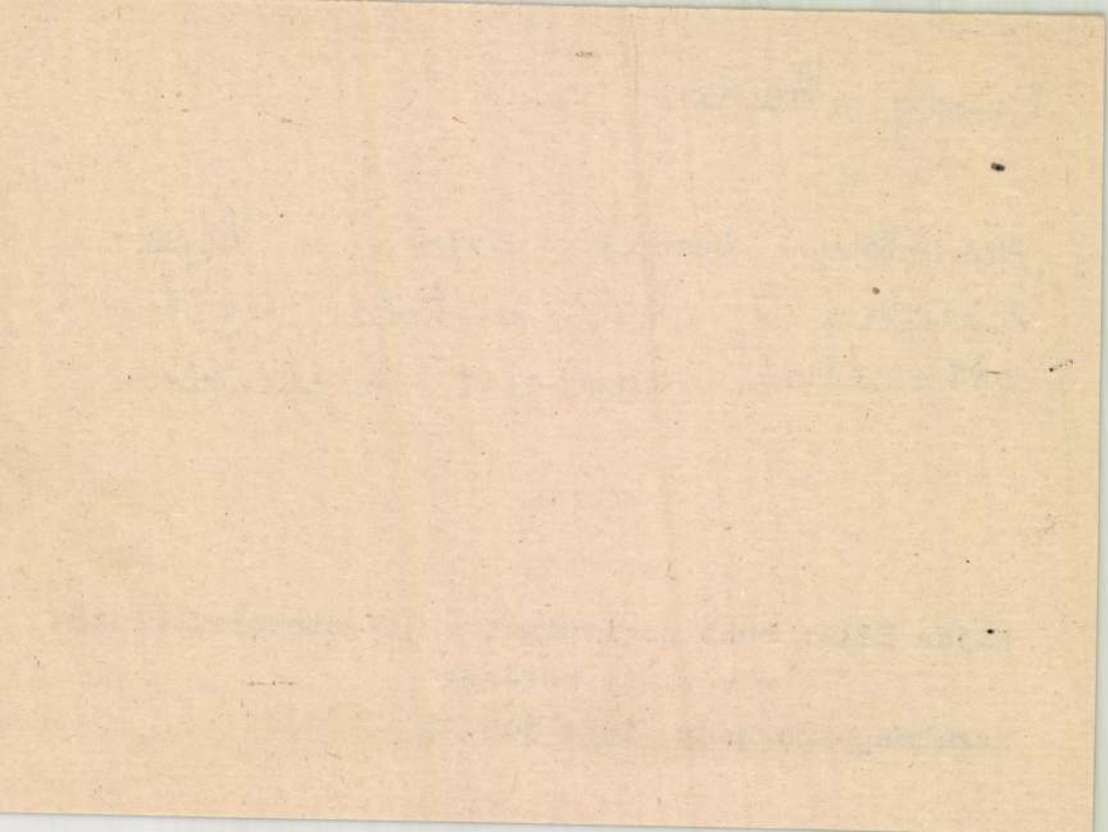
4. 1.

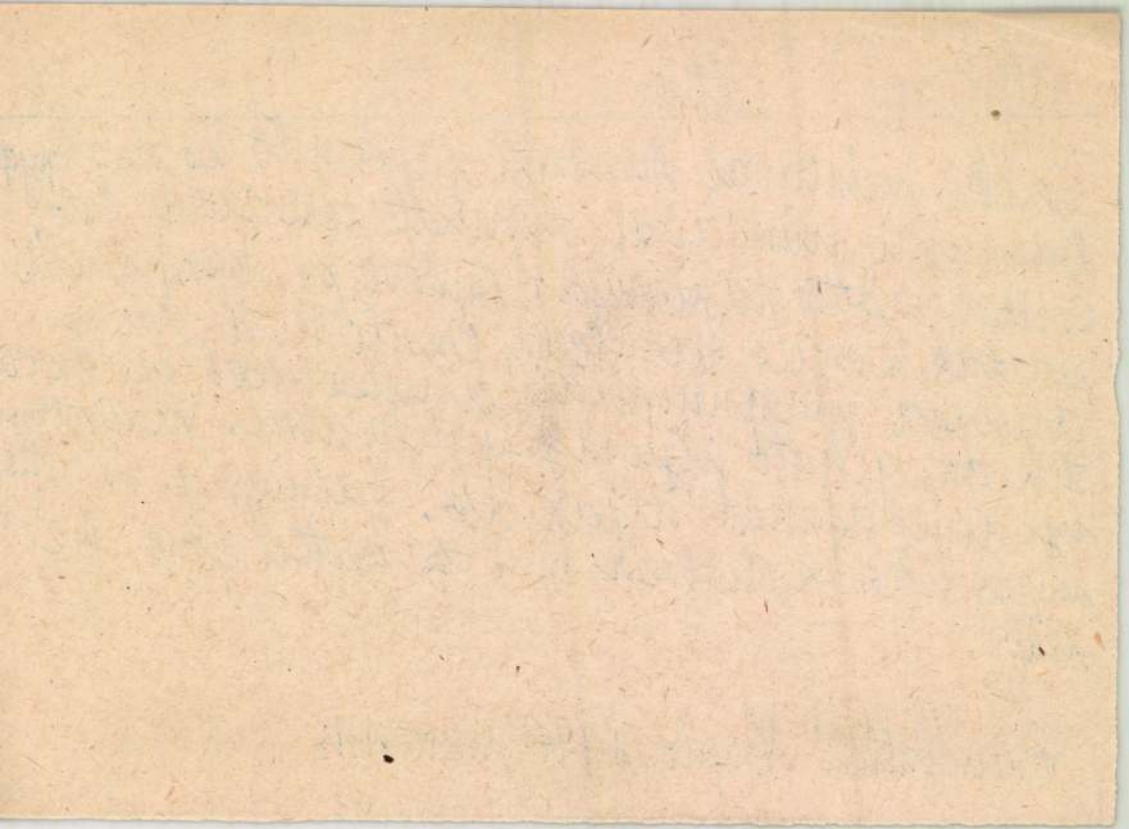
Ónody Nándor

"Házeltolás szovjet módra" c. képe
kiállítva a MÁV miskolci kultúr-
otthonban rendezett kiállításra.

Hajdu Béla: Több segítséget a MÁV miskolci képző-
művészeti körének

Északmagyarország 1954 jun. 2

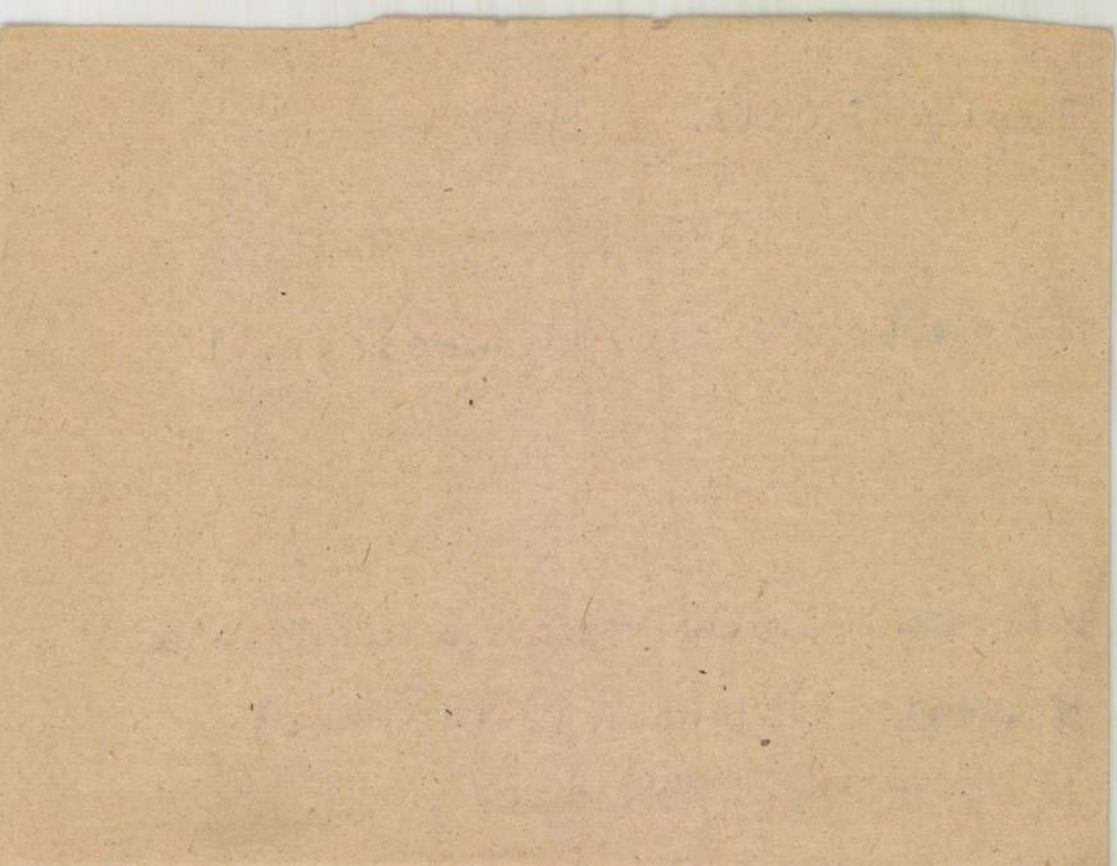

Ónody Sándor (Miskolc)

"Házeltolás szovjet módszerrel"

Képzőművészek Országos Kiállítása a
Nemzeti Szalonban (Péter Imre)
Művelt Nép 1952 dec.

ONÓDYNÉ Deisinger Margit

91 11. 73

Új Milvészeti

George Washington

1797

10 MIVESTER

mek

Onofrus Bardy

1424-ban budai kamaraispau

Juskar Lajos : A Budai Püszveres Törvények a Könyvtárban
1958, 122. l

Confidential

Internal Use Only

CONFIDENTIAL - INTERNAL USE ONLY
1975

BIK SAJTŐFŐGYEJŐ

BAKÁCSNA
HÁRSZÉKTŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Duvar László

ALFÖLD

Debrecen

10770 MKJ - 7

ONOSI LÁSZLÓ

10770 MKJ - 7

56

felmérésnél (pl. mozgalmak, szervekek esetében két vá-
ben átfogó tanulmányok készítésénél az eddigieknél I
a tudomány műhelyeinek és munkásainak közreműk-
rácia kérdései, a társadalmi struktúra problémái, élet é
egészségügyi és kulturális élet kérdései, a vezetés elmi
a közhangulat felmérése, információs rendszer stb.)

Ismert dolog, hogy a szocializmus teljes felépítését
szervezeti programjukat tudományos megalapozottsá
dolog, hogy az adott politikai programot párttagok és pártonkivüliek együtt, a társa-
dalom különböző rétegei hajtják végre, kiknek tevékenységét, szocialista építőmunká-
ját a pártiszervek és szervezetek mellett állami társadalmi szervek és mozgalmak ve-
zetik, szervezik. Ebben részt vállalni és részt venni a tudós-értelmiségnek is megisz-
telő feladat.

Mind a központi bizottság irányelveiben, mind a megyei, városi pártbizottsági ülés
anyagáról szóló *Alföld*-beli vitacikkben megerősítést nyert az a régi javaslat, hogy
a tudományos kutatómunka átgondoltabb, szervezettebb, áttekinthető fejlesztése meg-
követeli az egyetemek tudományos rangjának emelését. Ezzel nyilvánvalóan nemcsak
a tudományos kutatómunka számára lesznek nagyobb és jelentősebb bázisintézmé-
nyek, hanem a fent vázolt relációkban a megye és a város közölete számára is nö-
vekszik az egyetemek közreműködése. Tovább növekedhet az egyetemek sokat vita-
tott kisugárzó szerepe mind a termelő munka, mind pedig a megye ideológiai, kultu-
rális, egészségügyi munkájának javára. Az egyetemeken fejlesztendő tudományos
kutatás ugyanakkor az oktatói apparátusban felvetheti a régi kérdéscsoportot, hogy
az oktató-nevelő munka folyamatában kinek hol lesz a helye. (A „tudós-típus” tanár,
vagy az „oktató-típus” tanár problematikája.) Természetesen nem lehet egymással
szembeállítani a kutató-tanár és az elméleti kutatáshoz különösebb vonalmat nem érző
tanár alakját. Az oktató-nevelőmunka folyamatában kiegészítik egymást, mindkettőnek
megbecsülést kell adni továbbra is. És mivel az egyetemeken az ifjúságcentrikus párt-
munkáért változatlanul dolgozunk, tovább fokozódik az egyetemi hallgatók közötti
politizálás; a politikai nevelőmunka, a politizáló légkör erősítése változatlanul napi

Ónozó Neimek Lajos

~~1933~~

Műsamok

1933. rept. Fiatal művészek
Kiáll - 260

Wm. W. Wood

1850

1850

Ónozó Németh Lajos

HDK

Őnagymás, gipsz

Műosarmok 1933 Pábatl művészek 14611.

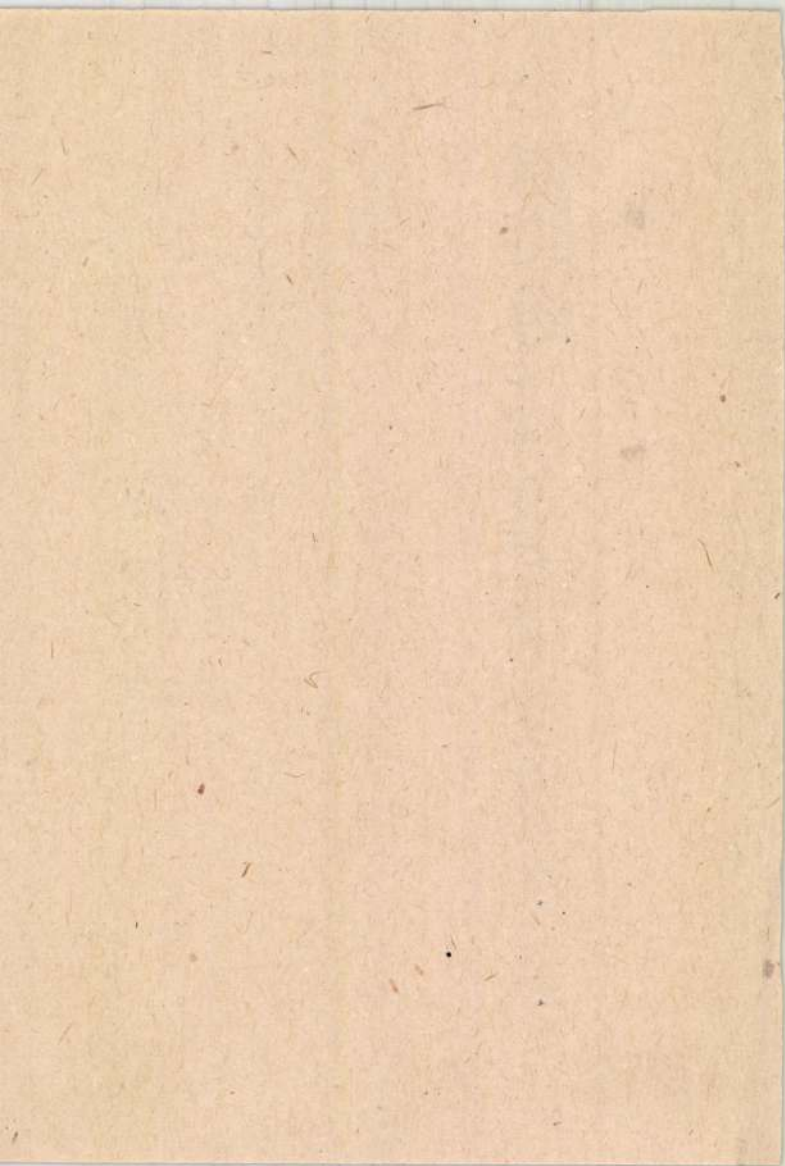
Специальная, Сидан

Специальная, Сидан

Önöző Németh Lajos szobrász

Önarcmás

Fiatal Művészek Kiállítása katalógusa. 1933.
Műcsarnok.

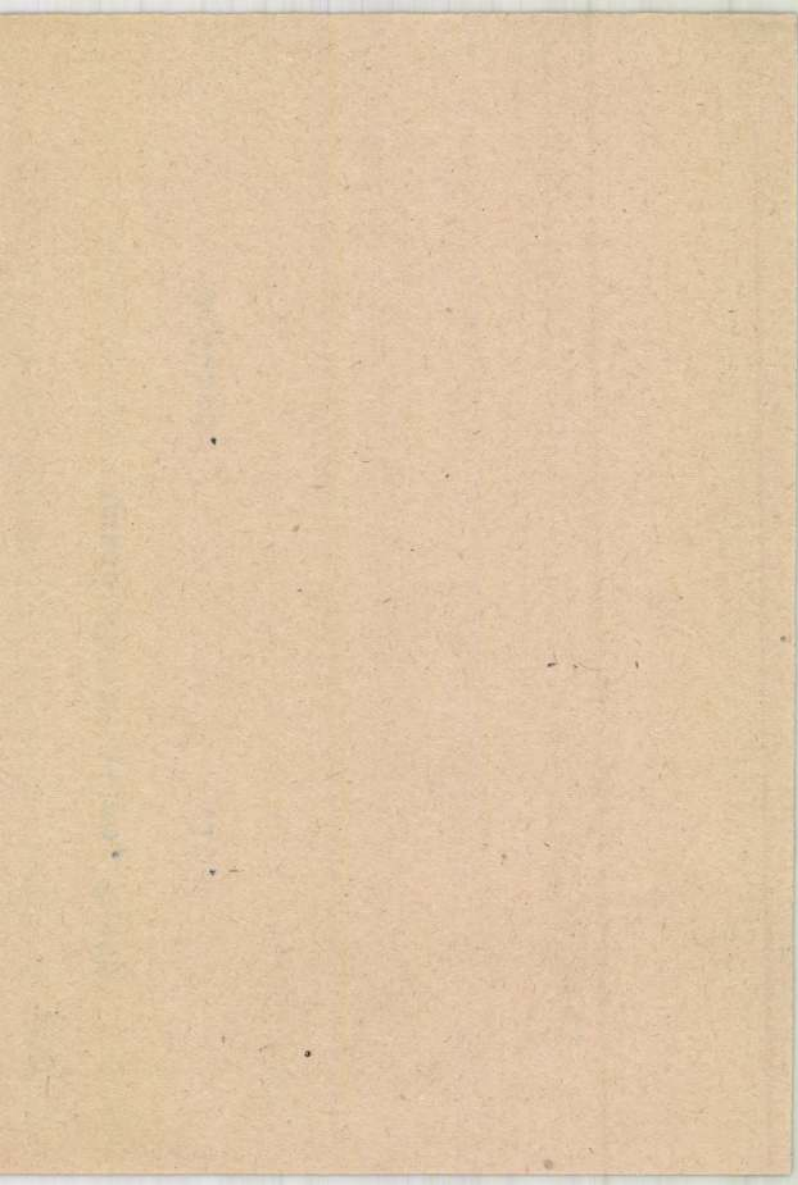
MDK

Onozó Németh Lajos, festő

Erdöben.

Olaj.

Magyar Országos Társaság kiadta. 1933. június. 126.

MDK

Ónozó Németh Lajos

Önarcmás, gipsz

Fiatal művészek kiáll. Múcs. 1933. szept.
30 1.

Handwritten text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

Vertical handwritten text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

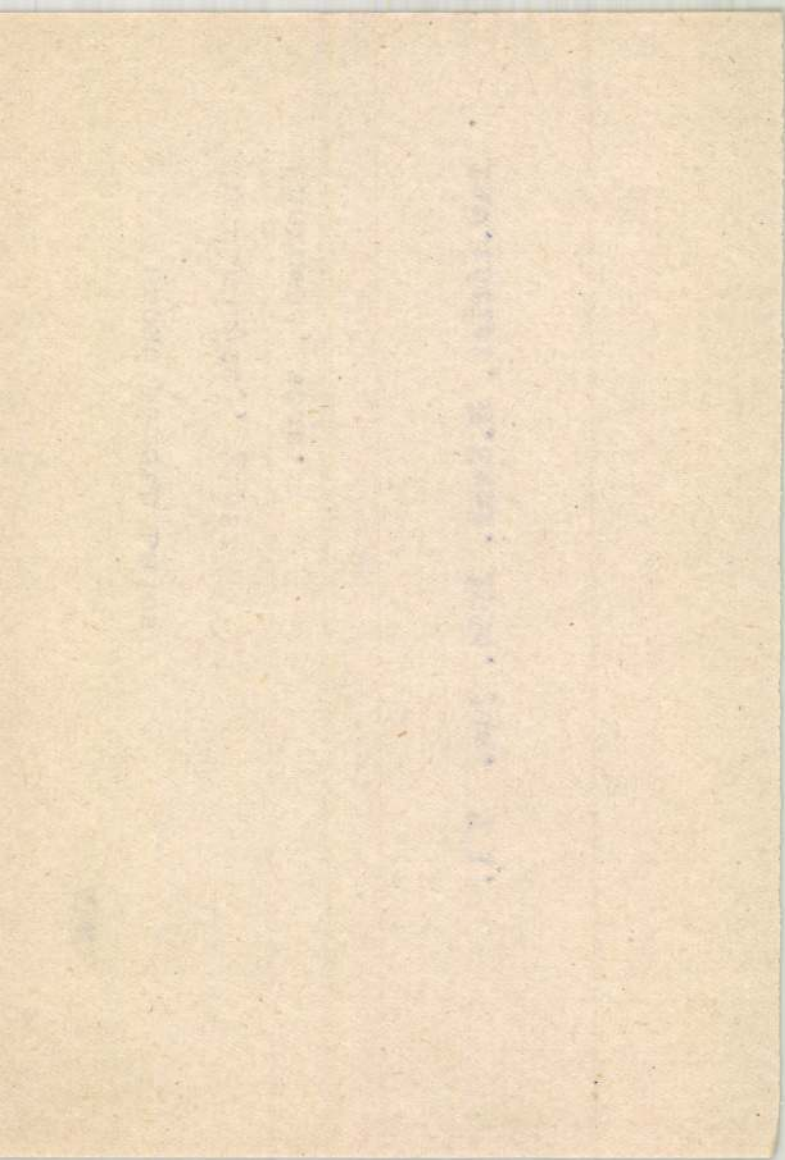
MDK

Ónozó Németh Lajos

Tanulmányfej, gipsz

Ónarcmás, szob.

Tav. tárlat, N. Szal. 1934. jun. 7 1.

Ónozó Németh Lajos

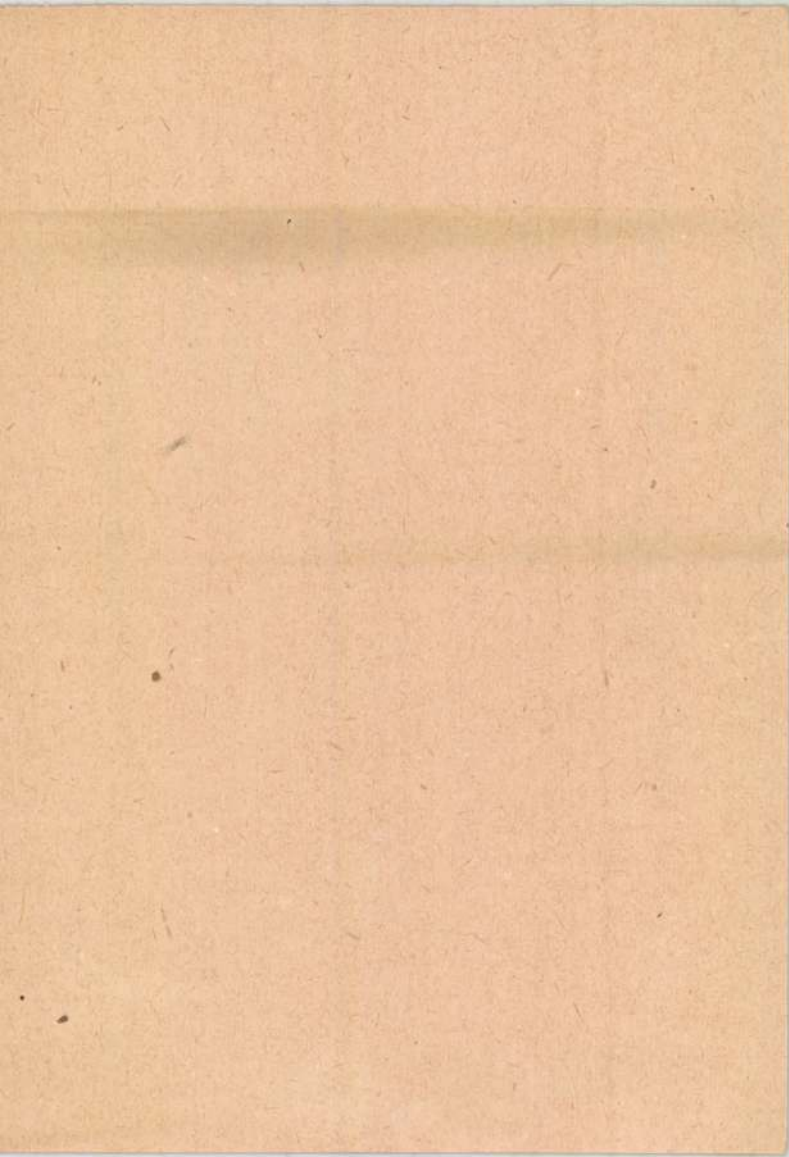
Mammon, ripsz

Önarckép, "

Portré, "

Prohászka püspök, ripsz

Dudai Szépműv. Társ. 1935. nov.

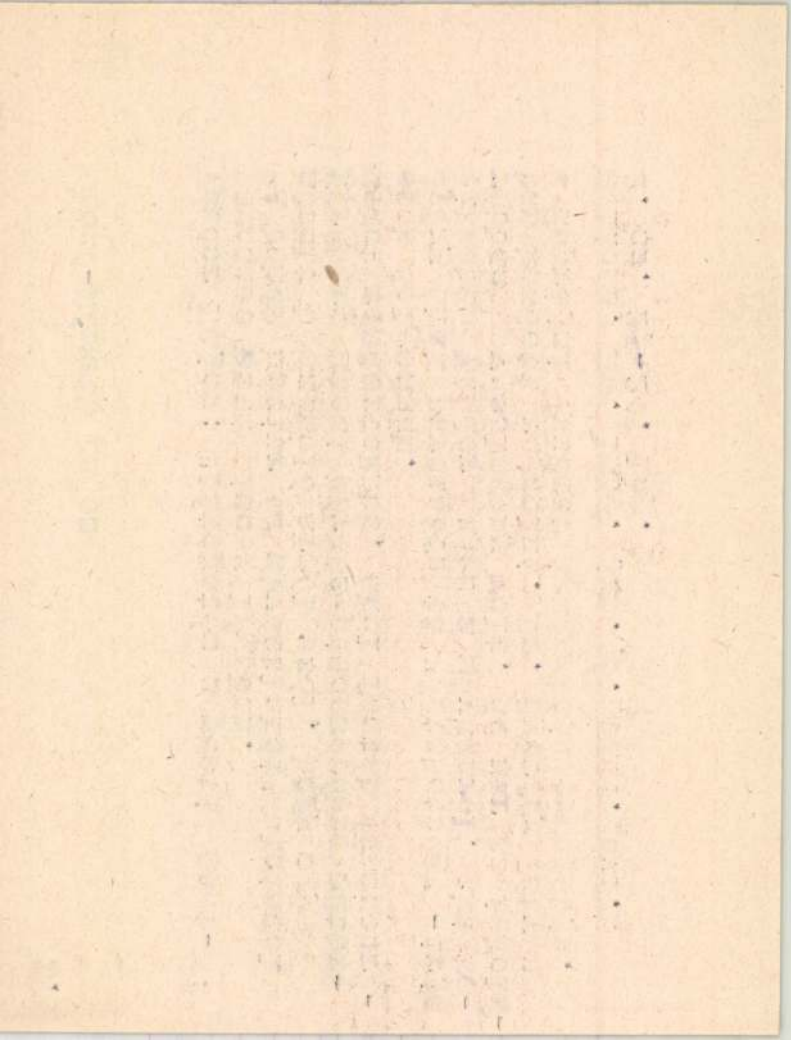
Ónozó-Németh Lajos

Vándor Lajos: "Látogatás a pesti Montparnasse esti pincevilégében."

"A bohém háziur és művészlakói" alcímmel közölt beszámoló arról szól, hogy egy Mürrberg utcai bérház pincesorában műtermet rendeztek be, ahol festők és szobrászok dolgoznak.

Győry Elek parasztfestő "őstehetség" - írja cikkében Vándor Lajos a művészről, aki korábban kovácslegény volt, de már az iskolában kezdett rajzolni. Dr. Győrfy István a Néprajzi Intézet igazgatója támogatja.

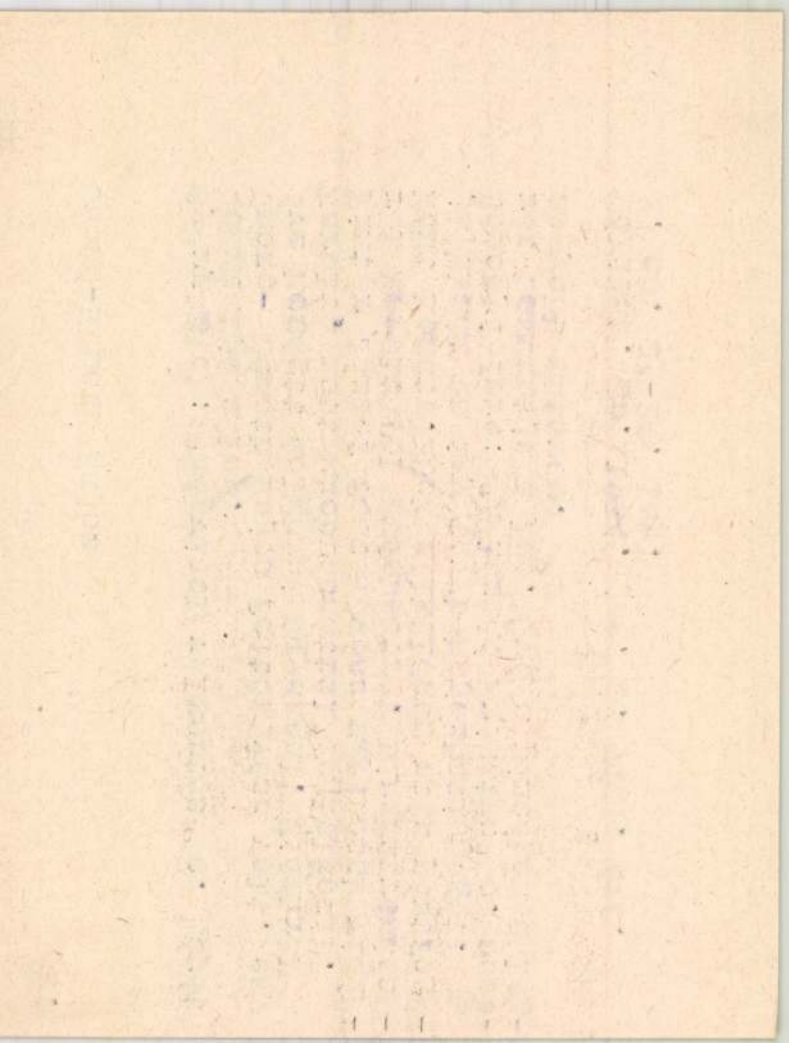
Délibáb, Bp. 1934. jan. 6. VIII. évf.
2. sz. 23-24. lap.

Ónozó-Németh Lajos

Győrry Elek: "Képviselelvélasztás" o. képét bemutatja a lap.
 Ónozó-Németh Lajos festőművész volt, egy éve kezdett dolgozni agyaggal. Vidékről került, most szobrászattal foglalkozik. Pintér József festőművész ugyancsak vidékről került fel Budapestre. Kirakatrendezőként kezdte. Sok nélkülözés után pártfogója akadt és így tovább képezheti magát.
 Somogyi Imre: "A Lázadó Krisztus" o. szobrát bemutatja a lap. Ővé a pincében a legnagyobb műterem.

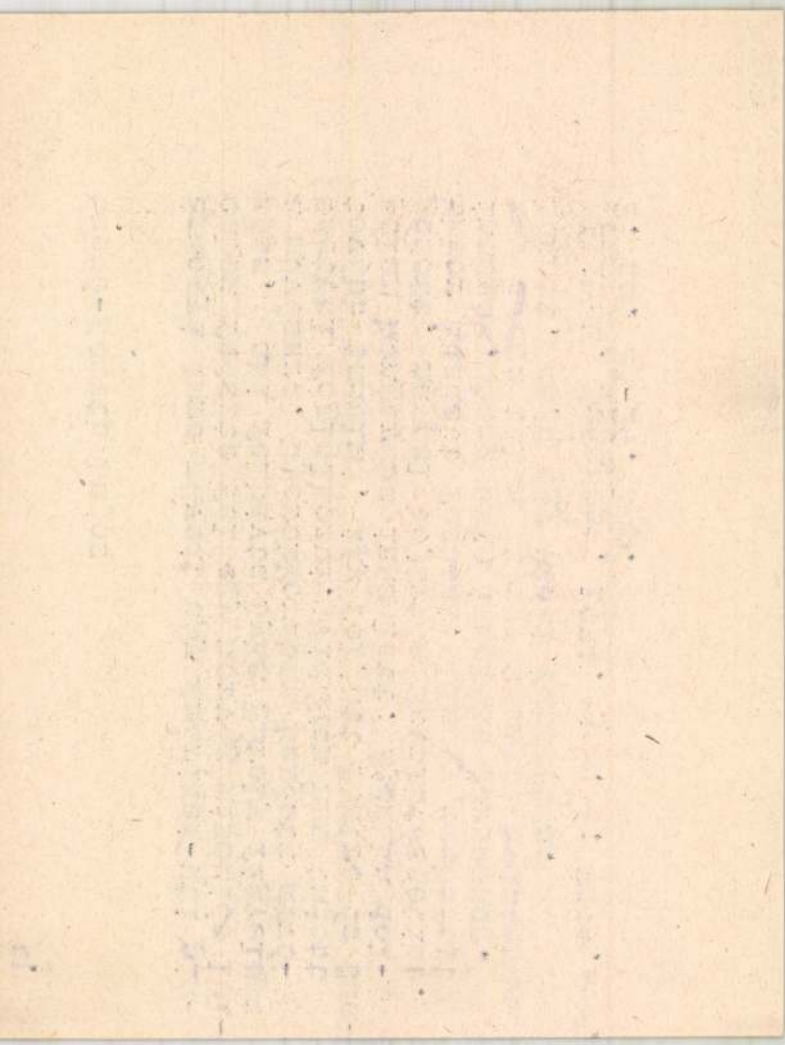
Délibáb, Bp. 1934. jan. 6. VIII. évf.
 2. sz. 23-24. lap.

Ónozó-Németh Lajos

Somogyi Imre művelt egy Amerikai-úti pincében fedezte fel egy norvég missziós lelkész, aki felhívta Lyka Károly figyelmét a művészre. Gyerekkorában kezdett művészettel foglalkozni. Vidéken nem tudott tovább tanulni, így feljött Pestre és Csepelen hengerész inas lett. Éjszaka dolgozott, nappal bejárt a Szépművészeti Elnöki kezdetű festeni. Elmege szobafestő inasnak, hogy este iskolába járhasson. Egy egészség telen át egy temetői kriptában lakott, majd egy utcai fabódéban.

Délibáb, Budapest, 1934. jan. 6. VIII. évf. 2. sz. 23-24. lap.

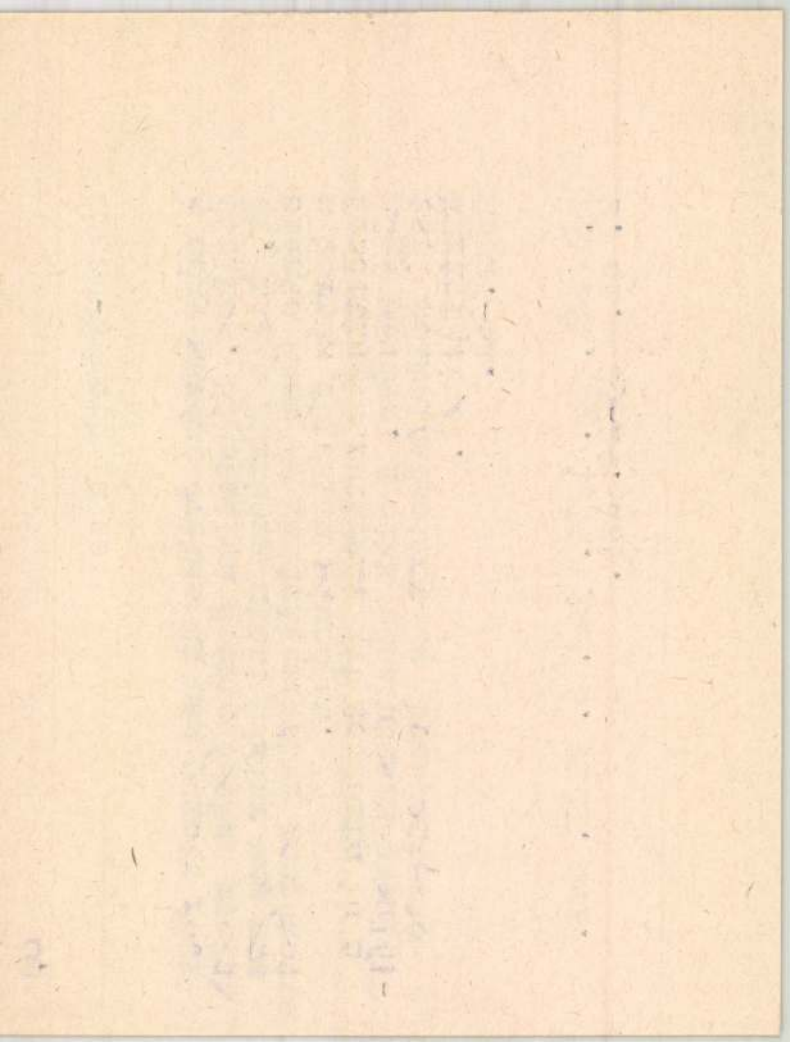

Önözó-Németh Lajos

A négy művész éveken át nem jutott fötte ételhez. Hihetetlen szenvedéseken mentek át, míg a Nürnberg utcai háziur meg nem szánta őket és rendelkezésükre bocsátotta a bérház fűtetlen pincéjét.

Kedvetlleges műtermét itt rendezte be a négy művész. A cikk részletesen szemlélteti nélkülözéseiket és hosszantartó küzdelmeiket.
Repr.-ók.

Délbáb, Bp. 1934. jan. 6. VIII. évf.
2. sz. 23-24. lap.

ONUČSÁN Miklós 147

Szamosújvár, 1952. november 26.

1A Képz. Főisk. Kvár, keramikus és grafikus

Banner

Erdély

Váctól Szegedig

IT

Presser Gábor

SZIGETVÁRY ZSOLT FELVÉTELEI

nozgatja a színpadot. (Az ifjabb évszázadú közönség és boldogan üvöltözte a koncert után: Karesz...!) voltak a háttérzenészek — többségükben Presser ványai. A rockszakértő zenekritikusok hosszan elemezik a nagyszerű improvizációkat, azt a csodát, régi dalok, megörízve régi vonzerejüket, újjászültek mind a négy tagja bebizonyította — ha lett volna is kétség —, hogy virtuóz zenész és előadó. Egy nyomakodott az előtérbe, ezen a búcsúkoncerten vakar játszott a főszerepet. Egy kicsit meghatott, jól imádó banda, amelyik nem magát, hanem a zenét jött össze a közönséggel még egyszer, utoljára... rt egyik zárószámával, a Ringasd el magaddal véna maga a zenélés vált az est főszereplőjévé. A tömeg nemcsak együtt énekelt Presserékkal, hanem dva az improvizációba, részt vett a dal újjászülésé-

ért is kapott lábra a hír, hogy az LGT búcsúkoncert-zülettek minden idők magyar rockkoncertjei. A Lo- g tegnapal megszűnt, de jobban jelen van, mint va-

• Virág F. Éva

nek a balett az alapja Gábor: nem kötelező ni egy kamarába...

kamará egy egy titkár, egyet tudok érteni. Nagygyűlését. A gyon sajnálom, hogy hétfőn nem lehettem ott a közgyűlésen. Genovába kellett mennem. Úgy néz ki, hogy a Cristoforo megjelenik a szakvilágkiállításon.

Elhangzott a közgyűlésen, hogy vannak más balettgyűlések is, s hogy a kamarát az Opera balett-kara nélkül is megalakítják.

Magyarországon — bármit is mondanak mások — a balettet ez a színház képviseli. Illetőleg a Táncművészeti Főiskola, ahol a balettoktatás folyik. Semelyik táncszínház nem ad elő balettművet, csak mi. A többieket én inkább táncszínházaknak hívom. Még akkor is, ha mindennek a balett az alapja. Nem kö-

A hatvanas évek egyik nagy kulturális utópiája volt az egységesülő képi világkultúra. A tömegkommunikáció, a műholdas televíziózás, a világot behálózó magazinconszernek révén a hajdani ösművészethez hasonlóan egységes képi nyelv kialakulása várható. A gondolat a dinamikusan fejlődő Nyugat terméke volt, és nem vette észre (vagy csak nem törődött vele?), hogy Keleten olyan zsiliiprendszer van még a képi információnak is, amelyet még a későbbi helsinki megállapodás sem tudott negligálni.

A szisztéma következtében a tollunk keletebbre élők sokszor rajtunk keresztül igyekeztek tájékozódni a nyugati kultúráról. Mi magyarok viszont sokáig olyan intenzitással néztünk Nyugat felé, pontosabban Keletről annyira csak a loyalista szűrkéséget mutogatták, hogy most bizony van mit megismerünk Északról Délig és Keletig egyaránt.

Ebből a megismerésre váró művészeti anyagból legutóbb Vácot, a Görög templomban (és a Hinczgyűjteményben) láthatunk hat kitűnő nagyváradi alkotótól műveket. A Szelementum című tárlatban nyomát sem találhattuk a bevezetőben említett utópiának. Hatuk közül Boné Rudolf földdel, búzával installációt készített. Műve beleillett volna a Georg Jappe által összeállított Ressource Kunst című kiállításba, amely a „csak ez az egy Földünk van” gondolatában fogant. A műhöz felfogásában, drámaiságában és narrativitásában a legközelebb Ujvárossy László Metamorfózis című installációja állt annak ellenére, hogy felhasználta tárgyi elemei (giccs szobrocscsa, fa, kő, bakenlit cső, saját rajzok és papírmásé figurák, továbbá egy hintaló darabjai) alapvetően más konkrét tartalmak segítségével szembesítik az embert önmagával. Boné a mitológian keresztül, Ujvárossy a hétköznapiság és a személyes emlékek felidézésével a mi dolgunk a világon kérdést keresztezi a mi a sorunk a világban problémájával.

Onucsán Miklós A voluta születése, illetve a Replika címmel három nagyméretű (háromszor két méteres) művet mutatott be. Mint ha óriási fotókat látnánk, amelyeket barnára érlelt az idő, s amelyeken ösködőtől örvénylő gesztussal rendszületik. Misztikusak, többértelműek a munkák.

A három másik alkotó műveiben a dekorativitás közös mozzanat. Ezen túl semmi más. Hiszen Ioan Aurel Muresan tubusból nyomott festékcikkokkal erotikus, keleties történetet mesél bimbókról, kigyókról, hercegekről, szüzekről, tehát képeinek szerves része az irodalmias mese. Ezzel szemben Ge-

rendi Anikónál egyáltalában nincs a hagyományos értelemben vett ábrázolás. Ő préselt papírból készült körformákat ír és ragaszt tele szőrrel, növényekkel, szövegekkel, papírdarabokkal. A felidézés, a szimbolizáció a legfontosabb ezekenél a kompozícióknál, amelyeket az érzéki élményt nyújtó felületekből szerkesztett. És bár Kerekes U. Gyöngyi műveinek szintén fontos hatáseleme a természet, mégis gyökeresen másról van nála szó. A finom líraisággal ábrázolt leveleknél, virágoknál a természet szép ábrázolása elsődleges (árulkodó e tekintetben a lilimos paraván), s csak másodlagos a tükrözés, a ritmus, a negatív-pozitív fogalmainak képi prezentációja.

A kiállítást végignézve felmerülhet bennünk a kérdés: vajon miért nincs itt munkája Gaina Dorelnek? És vajon min dolgozik most Pop Zoe? Mi van a Vreme Sorin—Gina Hora házaspárral? És Perjovschin már annyira bukaresti lett, hogy őt már fővárosi művészként láthatnánk Magyarországon? Nem tudni. De ez a kiállítás így is sokszínű képet mutatott a Pece-parti Párizs művészetéről.

Alig pár kilométerre attól, ahol a Körös a Tiszába folyik, egy másik alföldi városunk, Szeged, saját képzőművészeivel ismerkedik. A képtárban a Szög Art művészegyesület kiállítása közel sem mutat olyan változatos arculatot, mint Vácot a nagyváradiaké. Persze ez érthető: ott a város összes művésze közül választódta ki a bemutatkozók. Itt épp a szemléleti rokonságuk alapján egymást vállalók szövetkeztek össze. Mindenesetre Szegeden nagyon erősen élnek a hagyományok: a Szög Art-kiállításon kép csak keretben, plasztika csak nemes anyagban szerepel. Szemléletileg a szürrealisztikus mese tűnik a legmerészebbnek (Eszik Alajos), s inkább a lírai tájátiratok a jellemzőek. Egyetlen expresszív színezéssel látunk (Aranyi Sándor), s az emberi figura olyan kedves az alkotóknak, hogy a szobrászok meg sem tudnak lenni nélküle. Portréban a legérzékenyebb Szathmáry Gyöngyi, a női popsik mintázásában pedig Lapis András.

S míg a képtárban a szegediek láthatók, egy újonnan megnyílt magángalériában, Rácz I. Géza Kálvária Galériájában fővárosi „vendégcsapat” állít ki. A jobbára főiskolai tanárokból és hallgatókból álló társaságban a Nagy Gábor, Dienes Gábor, Kovács Péter nevével fémjelzett művészeti irány a legfontosabb. Nemes anyag a magán-erőfeszítések révén lassan-lassan kibontakozó hazai műkereskedelemben.

• Chikán Bálint

CHUSAN HILLS

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page. The text is arranged in several columns and appears to be a list or a series of entries.

Onyecsny György

MDK

Daléplakettet kapott a kiállításon val
részvételéért.

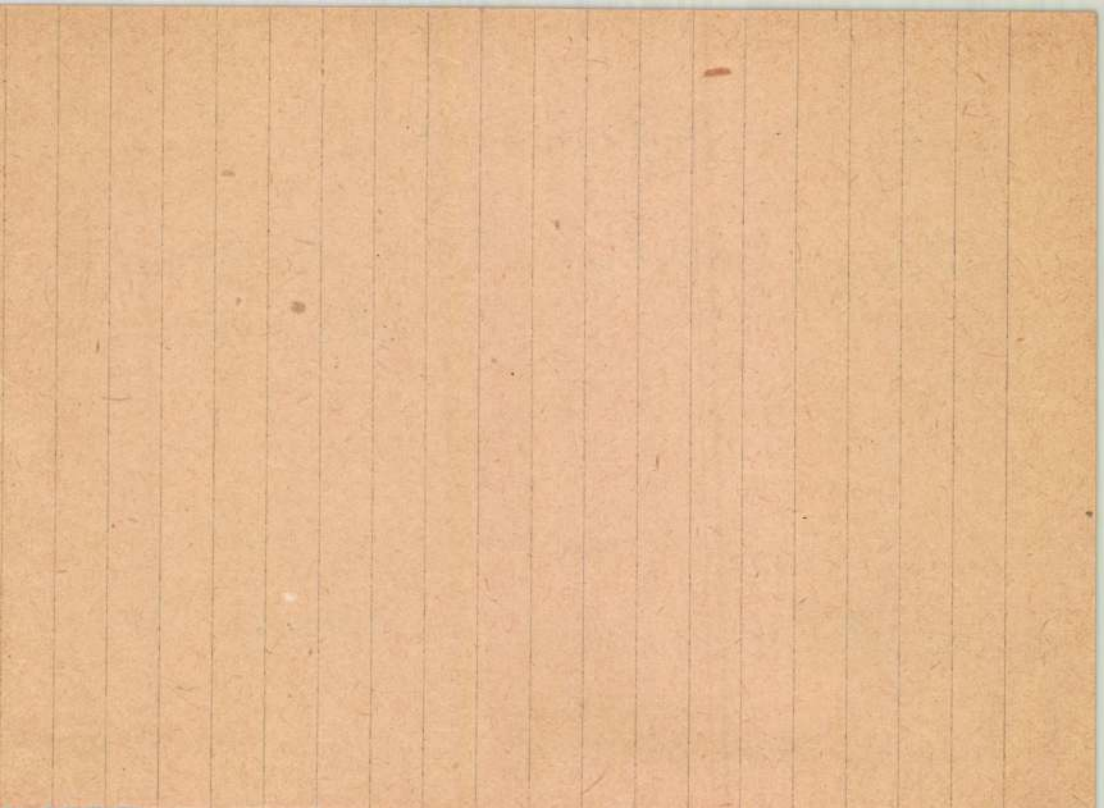
—: Megnyílt a III. Miskolci Országos Képe-
művészeti Kiállítás.
ÉSZAKMAGYARORSZÁG, 1957. okt. 29.

ONYGERT, Johann ätoös

Flaur Leberkyén Anetvänge

(1688 - 1693)

Lorenz Sievert: Sebastian Flaur 12. l.
 Porukenthalischen Museum II. Hstads. 1932.

ONU CSAIÚ MIKLÓS

91 1. 61, 63

ÚJ MŰVÉSZET

NO 3011. CALIF. U.S.

2. 12. 1912

PARADISE 10

ONUCSÁN MIKLÓS

1. 16. Szegmentum, Népl. 1992

Újvár - 1993

ONUCSÁN Miklós

Chikán Bálint: Médium. Képzőművészeti kiállítás Sepsiszentgyörgyön. =
Jelenkor. 1983/1. 84.p.

A fotók plusz magyarázatként szerepelnek Onucsán Szent Sebestyén figurája mellett is. A katonai próbabábú, melyet a gyakorlótéren szétszaggatnak az ölni tanuló kiskatonák, a felvételek segítségével válik Szent Sebestyénné. Am e metamorfózis után a bábú már önmagában tiltakozás mindenféle kiszolgáltatottság ellen, ahogy Jakobovics Márta a Korunk 81/12. számában írja: Onucsán „Kiömlött torzobábujának keretbe foglalt felfüggesztettsége, félelmetes, nyomasztó expresszivitása tiltakozás minden olyan helyzet ellen, amelyben az ember célpont – a háború, a gyilkolás, az esztelenség szenvedő alanya lehet”.

Megemlítendő, hogy több nagyváradi művész (Jovián, Onucsán, Ujvárossy K., Ferenci) művészettörténeti előzményekhez nyult vissza.

ONUCSAN MIKLÓS

ROMÁNIA, 3700 NAGYVÁRAD, str. Mestesugarilor Nr. 89/a. B1. 201 X.ap.7.

A romániai Gerlán született. 1979-ben elvégezte a kolozsvári Ion Andreescu Képzőművészeti Főiskolát.

KIÁLLÍTÁSOK:

1979 – 1991. Az U.A.P. és a Stúdió 35 kiállításai
1978. Iparművészeti kiállítás, Kolozsvár
1980. Iparművészeti Quadriennalé, Bukarest
1980, 1983, 1986, 1988, 1990. Köztársasági Grafikai Szalon, Bukarest

KÜLFÖLDI KIÁLLÍTÁSOK:

1978. Szocialista Országok Nemzetközi Quadriennaléja, Erfurt
1979. Kerámia Tábor, Nagyszeben
1986. Nemzetközi Grafikai Biennalé, Krakkó
1986. Nemzetközi Művészeti és Művészetkritikai Tábor, Nagyszeben
1988. Romániai Grafikusok Kiállítása, Moszkva
1989. Nemzetközi Grafikai Kiállítás, Ville de Menton, Franciaország
1990. Fiatal Művészek Kiállítása, Szombathely, Budapest
1990. Román és magyar képzőművészek kiállítása Németországban és Olaszországban
1991. Nemzetközi Művészeti Tábor, Tokaj
1992. Roumanian paper artists exhibition, Barcelona

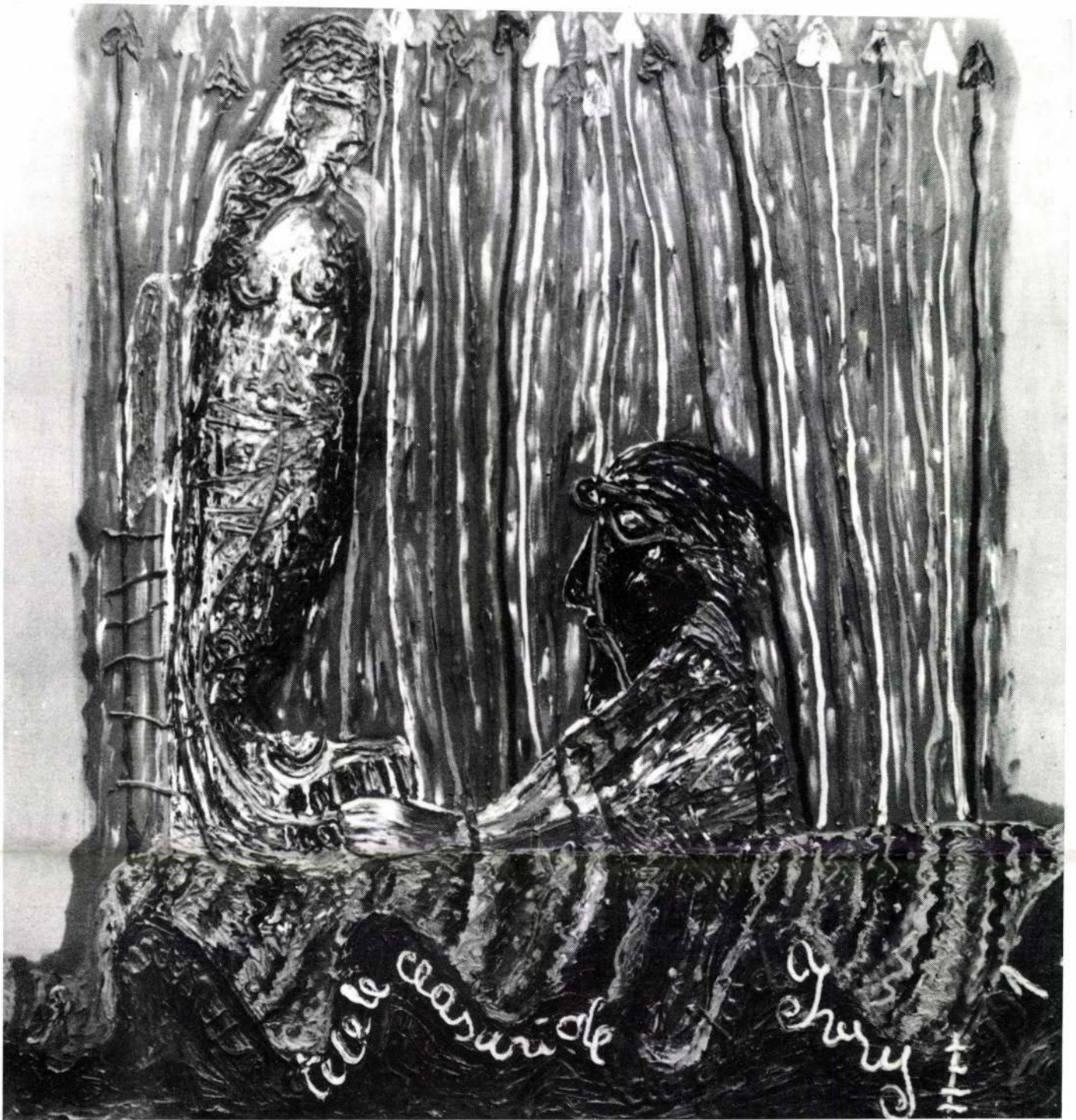
Born in Gherla, Roumania. Studies: The Institute of Fine Arts „Ion Andreeseu” of Cluj/79.

EXHIBITIONS:

1979 – 1991 Exhibitions of U.A.P. Oradea and Studio 35
1978. Count Exhibitions of Decorative Arts Cluj
1980. Quadriennial Exhibition of Decorative Arts-Bucharest
1980, 1983, 1985, 1986, 1988, 1990. Republican Salon of Graphic Arts - Bucharest

EXHIBITION ABROAD

1978. International Quadriennial of the Socialist Countries - Erfurt
1979. Camp of monumental Ceramics - Sibiu
1986. International Biennial of Graphic Arts - Cracovia
1986 - International Camp of Fine Arts and Critique - Sibiu
1988. Roumanian Graphic Arts - Moscow
1989. International Exhibition of Graphic Arts - Ville de Menton - France
1990. Roumanian Fine Arts - Szombathely - Hungary
1990. Roumanian + Hungarian Fine Arts Exhibition - in Germany and Italy
1991. Camp of International Fine Arts - Tokaj - Hungary (and many others fine arts exhibitions)
1992. Barcelona - Roumanian paper artists exhibition
Prises: Honour Diploma of the jury - Erfurt/78

MURESAN Aurel

Szeged
Váci, Gévez templom, 1992

Muresan, I. Aurel: D'Ivry herceg csodálatos órái I-VII. (1991., olaj, vászon, 115 x 115 cm)

Opályi
Szt. Márton vm.

Ref. templom.

Épült a XVI. század-
ban.

Gör. Kath. templom.

Épült XVII. sz. elején.

BOROVSKÝ, Magy. ORSZ. VM

Szt. Márton vm.
135. l.

70 Ópályi (Szásmárvány)

Vagydobersthal 7 km.

18.059

Ref. templom

~~kegyelet~~ [Königliche Kirche] helyen
neoklasszicista jelenségek
1840, ~~1840~~

Zsidó templom
Jelenretek

Gör. Káth. templom

Bazilikai stílus

szecesszióval
Külsőtoronnyal
jó bedolgozott

XVIII. sz.

30 nap

NOVEMBER

47. h61

20
Vasárnap

21
Hétfő

22
Kedd

23
Szerda

24
Csütörtök

25
Péntek

26
Szombat

EGYETEMI NYOMDA

Ópályi ref. templom
talpas pohara

Az ópályi református egyház talpas pohara XVII. századi magyar, valószínűleg erdélyi mű. Trébelt előállításban csigásleveles és gyümölesköteges ékítmények között három alak díszlik rajta: egy kardos, kürtös, kalapos férfialak, egy magyar nemes és egy úrasszony, korabeli öltözetben. A régi magyar világi poharak jellemző gyakori formája az ópályi pohár. Művészi becsét gazdag megmunkálása s a rajta ábrázolt magyar alakok kultúrtörténetileg is nagyban emelik. Száz évi profán használat után, csak 1740-ben került református egyházi szolgálatba, midőn is Szodorai Krisztina asszony a szodorai egyháznak ajándékozta. Onnan került később az ópályi református egyház birtokába.

Leihalik Lándor:

A magyarországi ref.
templomok műkincsei.

MAGYAR IPARMŰVESZET

1934. 193. l.

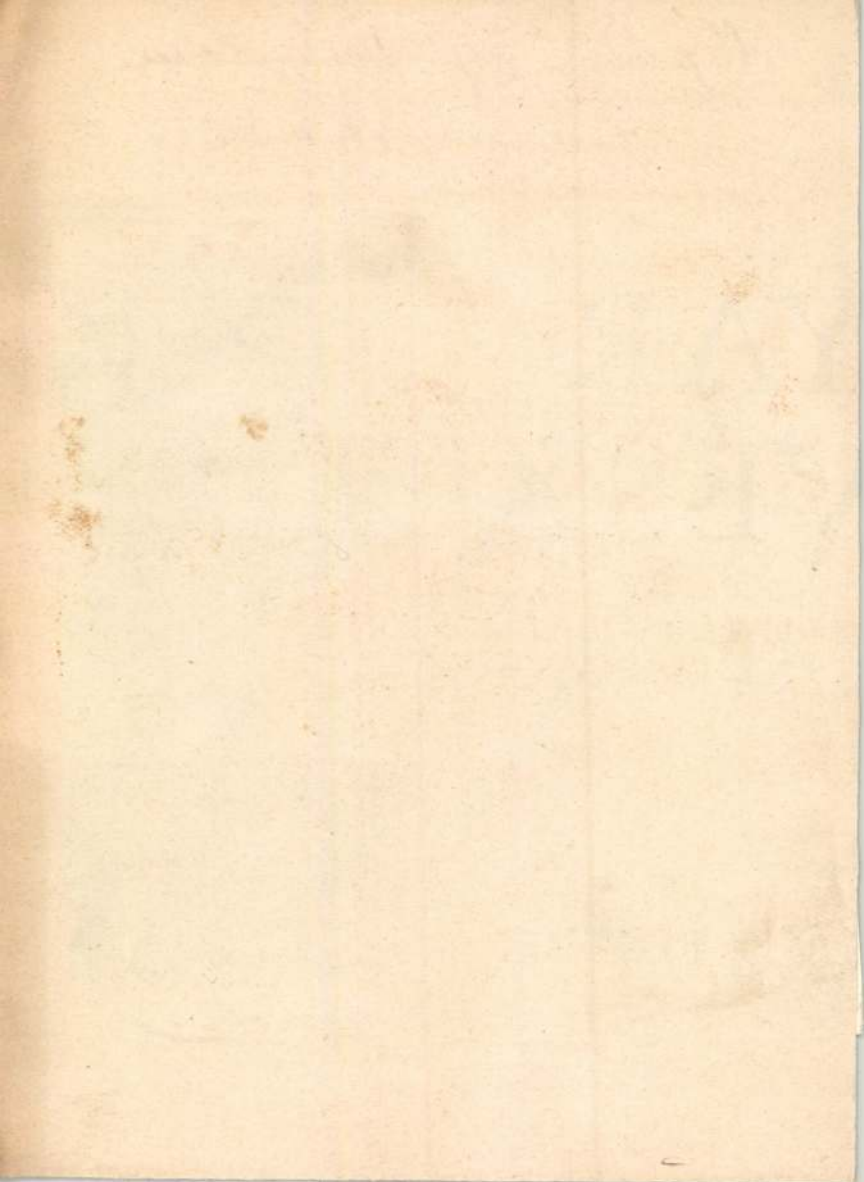
Agnes Briggs Julie
Wigwags

Opályi ref. templom
talpas pohara

MAGYAR
IPARMŰVESZET

1934. 2108.

Opaloinkai Kotosten

l.

Arch. v. 1899.

382 - 383. l.

*Vasárnap délután egy magyar faluban — Sonntag nachmittag in einem
ungarischen Dorf (Drávasztára, 1912)*

Büchler Leopoldo úr, Abbazia. — Herr Leopoldo Büchler, Abbazia.

OPARIUS, Johannes

Szántó Tibor: Egy XVI. századi tipográfiai
semelvény. = M. Grafika, XVIII. évf. 6. sz.
1984 44-45. p.

→ Calcar, Jan Stephanus

Doch läßt sich – mit Hilfe der entsprechenden erzählenden oder der urkundlichen Quellen – eine Verbindung dieser Namen zu Lagery (oder auch zu Châtillon) nicht herstellen und zudem ist bei dieser Nachricht auch gar nicht sicher, ob sie überhaupt auf Urban II. zu beziehen ist, oder ob sie nicht vielmehr mit dem aus Troyes stammenden Papst Urban IV. in Zusammenhang zu bringen ist⁷².

Aus der Mitte bzw. der 2. Hälfte des 12. Jahrhunderts sind noch zwei weitere Mitteilungen über Urbans II. Herkunft überliefert, die hier erwähnt werden sollen, da sie einmal mit dem Liber Pontificalis und der Kategorie der Papstlisten zusammenhängen, zum anderen in jene besonders seit dem 17. Jahrhundert verbreitete Tradition zu gehören scheinen, die Urbans Herkunft aus dem Hause Châtillon herleitete.

Es ist dies die bei Watterich erwähnte Notiz im Catal. Vat. 629: *natione Francigena ex patre Milione de opido Castilionis*⁷³ und der Hinweis gleichen Wortlauts im Chronicon Pontificum et Imperatorum Basileense⁷⁴.

Aber auch diese Spur führt nicht weiter. Die Ansicht von A. Duchesne – noch im 17. Jahrhundert selbst u. a. von François Duchesne abgelehnt, doch noch bis ins 19. Jahrhundert von einzelnen Lokalhistorikern vertreten, zuletzt noch von Brimont, – wonach Urban II. als Sohn Milos oder Miles' dem Hause Châtillon einzureihen wäre, ist allgemein längst aufgegeben und muß als unergiesen

1979. MÁR. 21

PEST MEGYEI HÍRLAP

Opánszky Tusa Katalin

1021
Városszéli kiskertek

Opánszky Tusa Katalin tollrajza

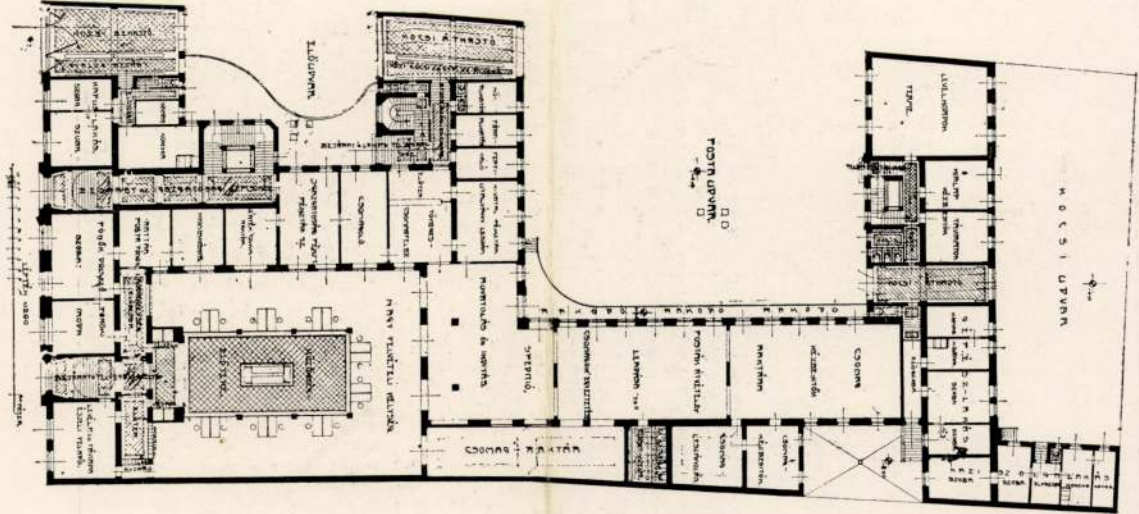
Süvegesnek nem tetszett a dolog: *milyen forradalom az, ahol nem égnek az úri kastélyok?* Hát rövidesen hallottuk, hogy égnek, megindultak Pétervárot és Moszkvában a bolsevikok. Süveges meg bíztaott: *keressük meg a forradalmat*. Elindultunk gyalog, erdőn, mezőn, aszerint, ahogy kondás koromban a csillagok állását megtanultam. De elfogtak bennünket és én egy másik tanyán találtam magam.

— *Biztos volt abban, hogy ez már az igazi forradalom?*

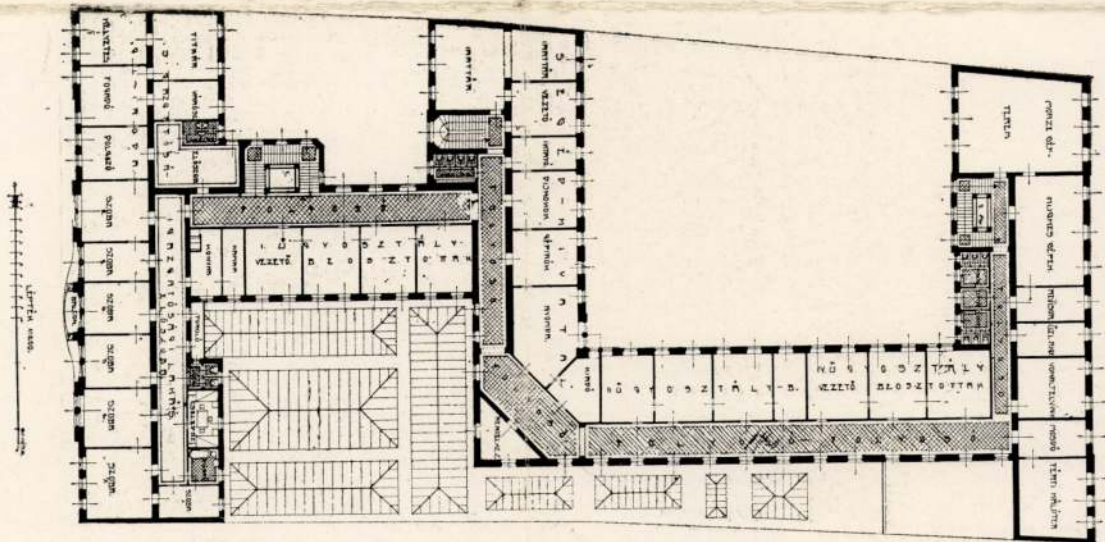
— Pászforkodtam ott a tanyán, egyszer kint vagyok az állatokkal, ülőgélttem a kövön és látom, hogy jön egy felkötött karú katona, de ennek már *vágott, rövid kópénje* volt. Beszélünk néhány szót, látta: *idegen* vagyok. Leült mellém, elmondia, hogy *dajdosik*, ha Kerenszkijék elkapják, akkor vége. Többször is megkeresett a mezőn, együtt ettünk és sok mindenre megtanított: *nekem akkor tűnt el a túlbírág, s megmaradt a valóóság, amely a szegény parasztnak egyformán*

*Hoffstädter Károly
és Opaterny Flóris*

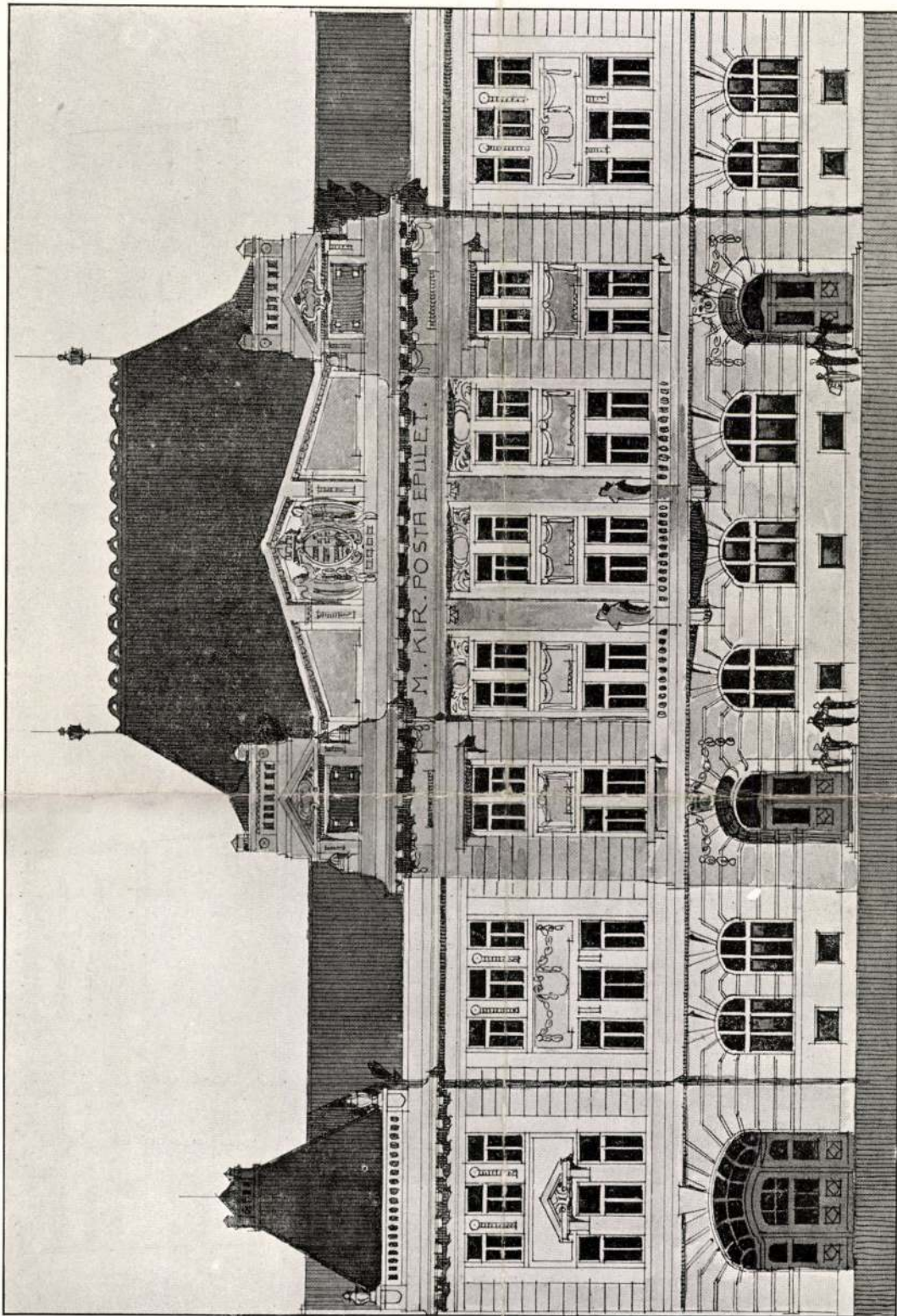
FÖLDSZINTI ALAPRAJZ.

I. EM. ALAPRAJZ.

Opaterny Floris

K

HOFFSTÄDTER KÁROLY ÉS OPATERNY FLÓRIS, POZSONY.

FŐHOMLOKZAT.

III. DÍJ. — JELIGE: MAGYAR MERKUR.

Soproni posta-palota tervezéséről

Magyar Építőművészet 1910. 2. sz. 27-28. l.

Opaterny Floris
epitex

l.

Thirfelödmairul

230. l

~~Telop, raker' or Len 1711-1714~~

NYKOPESZET OS HUSOKESZET OS

EI
mű-,
apés

Opaterny Floris
építész

l.

MMÉÉÉvk

1934.233.l.

BUDAPEST. VII. Ilka útca 21 SZ.

BUDAPESTEN,
géps

BUDAPEST

m
vari
K., K
dog
gesség
rézből,
házsza
egyzék

k
k

stabi
k ál

iparos iskola,

am, kőműves, ács, kő-
estéri vizsgához biz-
atok, tervezések, felül-
lések és statikai szá-
kat elfogad

JÓZSEF

sz igazgató.

ker. Baross-tér 17. sz.

soló papír

zon ugyszintén minden-
sok, fénymásoló készü-
ségben és jutányosan

itményü Papingyárban

Kálmán-utca 12.

Telefon 38-90.

den időben villanyfény
t készít.

Kőműves és ácsmester- gára biztos sikerrel

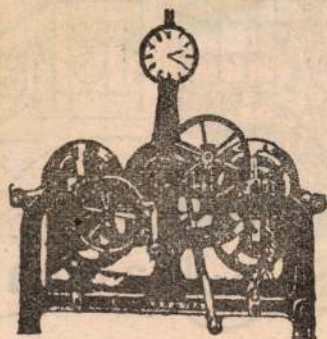
elő

BECK JENŐ GYÜ

építész

BUDAPEST

VII., Sajó-u.

Tor órá

tempom
lyok, vé
laktanyál
részére,
vitelben
anyagból

tosabb szerkezettel jótállás mellett k

Schwalb Kálmán és Társa

galvanizáló és fémesiszoló műinte

Budapest, VII, Dembinszky-utc

Kedvező fizetési feltételek

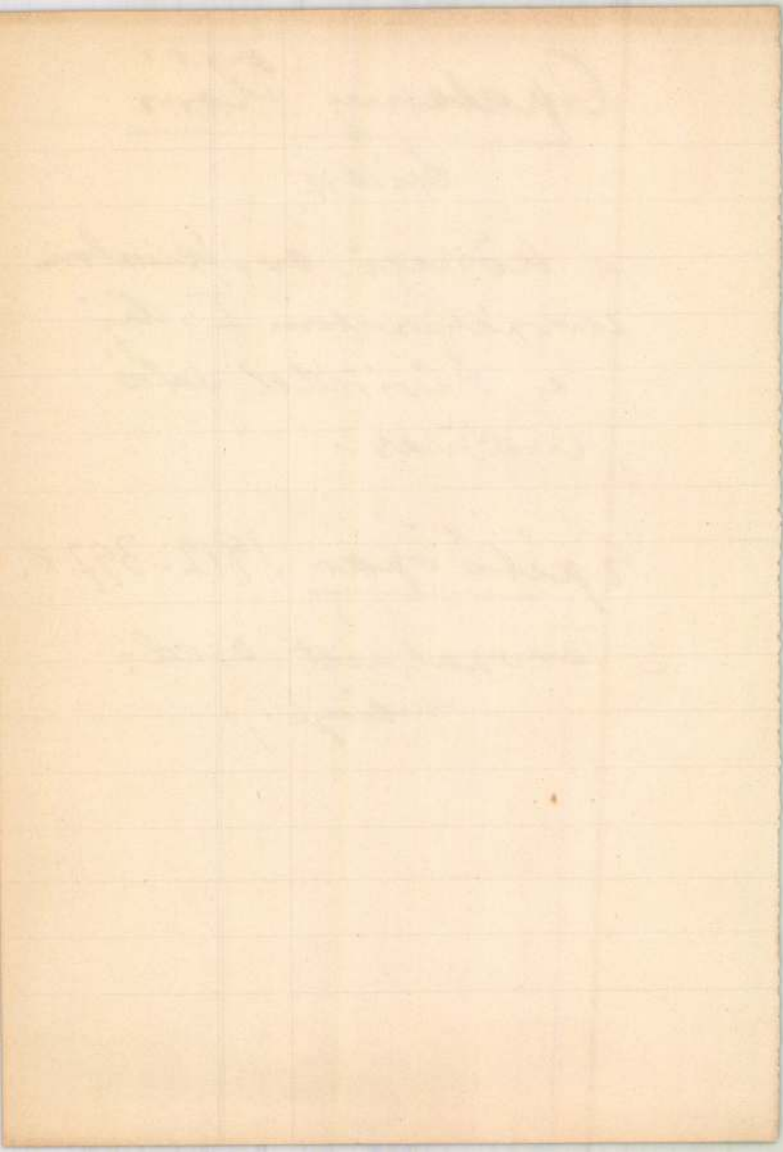
Operatery Floris

épiteri

a közzegi ev. keuplom
tervpağaratan I. dij
is kivitell való
megbirás.

Építő Ipar 1912. 397. l.

(Tervpağarat ered-
ménye.)

Opakorny Floris

Komor Janos: Két
weekendház. O. F. mun-
rája. Tér és Formák
1930. 479 - 482. l.
képekkel.

VEGYESEK

XIII.

PRÁCIÓNS-ÓRAJAVÍTÓMŰHELY

Budapest, II., Csalogány-utca 50

Készít szakszerűen mindenféle óra-, ékszer- és finom műszer-javítást. Különleges és antik órák javítása és felújítása.

Tulajdonos:

STEFÁNOVICS ISTVÁN

a Magy. kir. Postatakarékpenztár Árverési Csarnokának órása

LÁTOGASSA

AZ „ÁRVERÉSI CSARNOK”

Opatermy Floris

porsonyi építés

a házsebesi vállháza
szervizárának pályá-
munkát megvettél.

Magyar Építőművészet

1909. 4. 7. 32. l.

r.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

B u d a p e s t, V.,

Visegrádi-utca 36. IV. 1.

MAJORSKINA 2011

Opaserny Floris

irod

Komor János két
weekendhár. Opa-
serny Floris munkaja
tes is Formula

1930. III. évf. 11 m
479 - 481. l.
képekkel.

Magne, Fabricação Alemã, Import.

V.P. 1818 A.K.030 ungr.

Magyarországi vezérképviselő: TEICHNER DEZSŐ,

3 keménységben: 10

OTHELLO-MAGYARORSZÁGI

csak 24 fillér

1-5 keménység

Opaterny Flóris ifj.
Name:
Ort:
Strabe:

A vésztői községháza terveire kiírt pályázatra
29 pályamű érkezett be. Az első díjat Szuhy
József, a második díjat ifj. Opaterny Flóris kapta.

Művelet 1903. 191. l.

Nr.
Kurzer Titel
Preis

Von Karl W. Hiersemann, Leipzig bestelle
aus Katalog Nr. — laut Offerte vom

Erbilte Preisangebot:

Datum

Bücherverteiler

Herrn

KARL W. HIERSEMANN

Buchhändler und Antiquar

LEIPZIG

Königstraße 29 → Postschließfach 163

Opatermy Flora

Thieme Becker

XXVI. 25. l.

(Luka)

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és -könyvkiadó rt.

B u d a p e s t, V.,

Visegrádi-utca 36.

Opatermy Flörsjö

Münvord 1903. 141, 280, 426

- 1904. 209, 350

- 1905. 202, 357

- 1906. 71.

- 1909. 135, 200, 398

- 1913. 237

Det. Stran: Post den 135
4385 (966). - ⁴grändes 436 (646)
(157). - ⁴konviktens 436 (646),
(192). - ⁴regassens 436 (646), 19
(220). -

Opatermy Floris

epiten Porsony

409

==

Magyar Gítművészet

1908. 7 n. 27. l.

Jelentem, hogy
távolmaradását.

Tudomásul vette:

.....
az osztályfőnök aláírása.

Enged

.....
a műhelyfőnök
a

Opaterny Floris

Osnugi epiter

rod

Magyar Gitenüvészet

1910. 22. 27 l.

.....nevü munkás igazolta

.....
a művezető aláírása.

helyezem:

.....
vagy helyettesének
aláírása.

— Endrényi Imre, Szeged.

Geertz's rule

festo^s
(neinet)

Jul. 1837. Braunschweigban
1902. meghalt - Elebrj festo^s
volt.

Gpáthery Floris
Orth Ámbur
1909 okt.(a soproni posta 5. oldal.
palota terop.)**KERTEK**

alakítását terv és költségvetés szerint, valamint gyümölcsfák, díszfák, díszbokrok, rózsák szállítását árjegyzék szerint elvállal:

Pecz Árminkir. udvari műkertész és
faiskola tulajdonos
BUDAPEST, VIII., Kálvária tér 8 sz.

86059. Kudelka Jakab (V., Honvéd-utca 14.) az I., Kelenföld dűlő 13960. hrsz. a. 3 drb. 3 em. ház.

80316. Ifj. Nagy István és tsa (VII., Sajó-utca 5/a.) a II., Oszlop-utca 3859. hrsz. a. 3 em. ház.

85717. Barinkay Lipót (V., Ferenc József-tér 5.) az I., Márvány-utca 7. sz. a. 4 em. ház, ép. Károly és Markovits.

86161. Csimár Károly (IX., Üllői-ut 59.) a IX., Vaskapu-utca 9561. hrsz. a. 3 em. ház.

80778. Próz Rezső (I., Bercsényi-utca 9. sz.) az I., Budai külső körút 13470. hrsz. a. 4 em. ház, ép. Fekete Gyula.

86522. Matula István (III., Hunor-utca 25.) ugyanott földsz. ház.

85076. Farkas Richárd (VII., Aréna-ut 50.) ugyanott automobil garage, ép. Haraszi Samu.

81319. Kázer Emil (X., Szabóky-utca 9) ugyanott földsz. ház, ép. Makovszky Ferenc.

82753. Képes István (X., Füzér-utca 18.) a X., Szilávy-utca 8019. hrsz. a. földszintes ház építésére vonatkozó tervei jóváhagyattak;

b) nagyobb és kisebb átalakításokra:

84141. Bakos József (VIII., Rákóczi-ut 25.) a VII., Bethlen-utca 14. sz. a.

83963. Dr. Hampel Géza (IV., Gróf Károlyi-utca 13.) ugyanott.

84144. Breuer Albert (X., Jászberényi-ut 18.) ugyanott.

83852. Magyar Kocsigyár r. t. (IX., Páva u. 10.) ugyanott.

85275. Révész és Kollár (V., Zrinyi-utca 12.) az V., Tükör-utca 869. hrsz. a. házra vonatkozó módosított tervei jóváhagyattak;

c) jóváhagyásra ajánlottak:

83965. Hercz Henrik a III., Raktár-utca 5. sz. a. 85703. Zachratka József a X., Liget-utca 7452. hrsz. a.

81070. Feledi Miksa a II., Fő utca 2697. hrsz. a.

84137. Zierlich Arnold a VI., Szerecsen-utca 49. sz. a.

81324. Popper Ede a VII., Wesselényi-utca 13. sz. a.

86772. Kunstädter Vilmos a VIII., József-körút 7. sz. a.

83675. Özv. Mayer Nándorné a IX., Ráday-utca 22. sz. a.

84131. Magyar-belga fémipar r. t. a VI., Csongor-utca 1688. hrsz. a.

87005. Leby Dániel a VIII., Madách-utca 4. sz. a.

83830. Grosz Samu az I., Aladár-utca 1361. hrsz. a.

82551. Hauszmann Alajos az I., Budafoki-ut 2. sz. a.

83070. Kiss Ákos a III., Emőd-utca 56. sz. a.

83065. Gaugusch János a X., Zalán-utca 2214. hrsz. a.

83400. Tweraser Ferenc a X., Kolozsvári-u. 7428. hrsz. a.

83053. Püspök Ferenc a IX., Karpfenstein-utca 6407. hrsz. a.

82755. Herschkovits Mihály a III., Filatori dűlő 6363. hrsz. a.

84449. Özv. Wichtl Antalné a II., Lévai-utca 6556. hrsz. a.

85962. Seenger Béla a II., Oszlop-utca 3862. hrsz. a.

83382. Klinger Richárd a VII., Angol-utca 2284. hrsz. a.

83052. Lojtkovits János a VI., Röpentyü-utca 1600. hrsz. a.

80660. Fabró Ferenc a VI., Országbiró-utca 12. sz. a.

83835. Lederer József a VII., Hajtsár-ut 1978. hrsz. a.

78806. Quittner Béla a VII., Szabolcs-utca 1758. hrsz. a.

81345. Holczmann Henrik a VIII., Hunyadi-6777. hrsz. a.

78556. Dr. Kepes László a III., Testvérhegy 3197. hrsz. a.

82754. Friedl János a X., Maláta-utca 8401. hrsz. a.

82540. Lers Vilmos az I., Béla király-ut 9070. hrsz. a.

78802. Palócz Endre az I., Kelenföld 13891. hrsz. a. házra vonatkozó tervei;

d) gépekre és felvonókra:

84124. Wertheim F. és társa (VI., Podmaniczky-utca 5.)

83399. Kertész M. (VII., Hársfa utca 12.)

83398. Hirsch H. Henrik (VII., Elemér-utca 4290. hrsz.)

82526. Molnár Sándor (VIII., Baross-u. 43.)

82525. Tóth és tsa cég (V., Bálvány-utca 10.)

79900. Bpesti fémöntő és rézhámormű r. t. (VI., Jász-utca 33.)

76782. Sütt József (IV., Szerb-utca 2.)

e) elutasítottak:

82550. Gregorits Ferenc a VI., Hermina-ut 1775 hrsz. a.

82537. Lux Endre a IX., Közvágóhid-utca 9577. hrsz. a.

83978. Bán Dezső a VII., Ilka-utca 4. sz. a.

82747. Horváth Lajos a IV., Városház-utca 7. sz. a.

82559. Melocco Péter a VI., Taksony-utca 9. sz. a.

82552. Özv. Tóth Mihályné a VII., Bosnyák-utca 18. sz. a. tervek.

Pályázatok tervekészítésre.

A Rákóczi siremlék bíráló-bizottsága. A II. Rákóczi Ferenc és bujdosó társai emlékét megörökítő kassai siremlék bíráló-bizottsága legközelebb tartja alakuló-ülését. A bizottság elnöke báró Forster Gyula főrendiházi tag, a műemlékek orsz. bizottságának és a képzőművészeti tanácsnak az elnöke, tagjai a képzőművészeti tanács részéről dr. K. Lippich Elek min. tanácsos, ügyvezető-előadó, Strobl Alajos szobrászati, Fittler Kamill építőművészeti és dr. Térey Gábor festőművészeti előadó, Bezeredy Gyula, Alexander Bernát és Maróthy Géza szobrászati szakosztálybeli, Petz Samu és Korb Flóris építőművészeti, Benczur Gyula és Basch Gyula festőművészeti szakosztálybeli előadók, Szamovolszky Ödön és Gách István, a Képzőművészek Egyesületének képviselői, dr. Éber László, a műemlékek országos bizottságának titkára, továbbá a Mérnök- és Építész Egyesület és az Építőművészek Szövetségének ezután megnevezendő egy-egy kiküldöttje. A bíráló-bizottság a városligeti nagy iparcsarnokban felállított huszonhárom pályamunkát beható tanulmányozás alá veszi és csak ennek megtörténte után kezdi meg érdemleges tanácskozásait. A bírálat és a díjak odaitélése után a pályaműveket tizennégy napig közszemlére állítják ki.

A soproni postapalota tervpályázatán az első díjat Orth és Somló, a második díjat Balázs Ernő, a harmadik díjat Hofstaedter és Opaterny építészek terve nyerte. Megvették ezenkívül Bernthalter és Ray építészek tervét.

Uzoda tervezés Rózsahegyen. Rózsahegy város tanácsa uzoda építésére szolgáló tervek elkészítésére pályázatot hirdet. A legjobb terv készítője a kivitellel való megbízatást fogja elnyerni. A tervek költségvetéssel felszerelve november 15-éig Rózsahegy város polgármesterénél nyújtandók be. Közelebbi felvilágosítással K r ó n e r Béla városi tanácsnok szolgál.

Lejáró tervpályázatok.

- Okt. 15. Somogyország nagyközség előljárósága: köz-ségház tervezés. Díj: 500 k. (33)
- Nov. 1. Budapesti aut. orth. izr. hitközség: templom, iskola és községház tervezés. Díjak: I. 1800 k., II. 900 k., III. 500 k. Megvételi díj 200 k. (26.)
- " 1. M. kir. állami számvevőszék: számvevőszéki épület tervezése. Kiviteli költség 800.000 k. Díjak: I. 2500 k., II. 2000 k., III. 1500 k. megvételi díj á 600 k. (30.)
- " 30. A M. É. Sz. 1909. évi kispályázata: vasúti őrház teljes berendezéssel
- Dec. 15. M. kir. igazságügyminiszter: a pestvidéki törvénykezési épület és fogház tervpályázata. Kiviteli költség 1.600.000 k. Díjak: I. 4500 k., II. 3000 k., III. 2000 k. (32)
- " 20. Az Erzsébet emlék végrehajtó bizottsága: Erzsébet emlékmű elhelyezésének tervpályázata. Díjak: I. 6000 kor., II. 5000 kor., III. 4000 kor. Megvételi díj 5000 kor. (18.)
1910. Jan. 3. A Magyar Mérnök és Építész Egylet 1909-1910. évi nagypályázata: világvárosi áruház tervezése. Díj: az egyesületi aranyérem és 1200 k.
- " Febr. 1. Szeged város tanácsa: zeneiskola tervezés. Kiviteli költség 300.000 k. Díjak: I. 1500 k., II. 1000 k., III. 500 k. Megvételi díj 400 k. (37. sz.)
- " Apr. 30. Magyar Építőművészek Szövetsége nagypályázata: Színház tervezés. Kiviteli költség 300.000 korona. Díjak: I. aranyérem és 1000 kor. tanulmányi díj, II. bronzérem.
- " Jul. 1. Csányi László szoborbizottság Zalaegersze- gen: szobor tervezés. Kiviteli költség 30-50.000 k. Díjak: I. a kivitellel megbízás. II. 500 k. III. 250 k. (1.)

Pályázatok állásokra.

Építésmérnöki állás. A máramarosszigeti m. kir. államépítészeti hivatal pályázatot hirdet 3-4 havi időtartamra betöltendő okl. vagy szigorló építész-mérnöki állásra iskolák tervei- nek és költségvetésének elkészítésére. Javadal- mazás 8 k napidíj. Pályázók felhivatnak, hogy folyamodványaikat nevezett államépítészeti hiva- talhoz mielőbb adják be.

Rajzoló állás. Szatmár-Németi város törvény- hatóságánál most szervezett s évi 1825 k. fi- zetéssel javadalmazott műszaki rajzoló állásra pályázat hirdetettik. Az állás elnyeréséhez mű- egyetemi végzettség, vagy legalább felső ipari szakiskolai tanulmányok sikeres bevégzésének igazolása szükséges. Megjegyzetjük, hogy ezen állás nyugdíjjogosultsággal egybekötve nincs és ideiglenes jellegű. Pályázati kérelmek októ- b e r 26-án d. u. 5 óráig nyújtandók be Szat- már-Németi szab. kir. város polgármesteri hiva- talához.

Vasutépítész.

Gyöngyös város vasutai. Gyöngyös város képviselőtestülete két vasuti tervvel is foglalkozik egyszerre és pedig a Gyöngyöst Szurdok- püspökivel vagy Apcszántóval összekötő vonal és a Hatvan-Gyöngyös-Eger vasutvonal ki- építésével. Az érdekeltség szervezésére és az előmunkálatok megtételére bizottságot alakítottak és a polgármestert a tárgyalások felvételével megbízták.

A nagyszabeni villamos vasút meghosszabbítása. A nagyszabeni villamos vasutat, mely eddig a

VÉRTES ÉS TÁRSA

okl. gépészmérnök, elektrotechnikus villamossági berendezések vállalata

Iroda: VI., Izabella-utca 68. sz.

Telefon 169-81. ☐ Telefon 169-81.

Elvállalja: Épületek villamosvilágítási, jelző és telefon be- rendezését, mindenemű secundár és önálló üzemű világítási és :: erőátviteli, továbbá győngyáramu berendezések kivételét. ::
Tervek és költségvetések díjmentesen.**HANTOS Testvérek**

festő, mázoló munkák modern kivitelére vállalkoznak.

Budapest, VII., Rózsa-utca 34.

Nagyobbított külön osztály ércfényezésben és kávéházi terasz festésre. Specialista kádzománcozók.

TELEFON 16-34.

Heits Á. Antal

géperőre berendezett faáru-műhelye,
:: épület-, portál- és butor-asztalos ::
Budapest. VIII, Hunyadi-utca 52. szám.

Closest-ülések minden kivitelben való gyártása, fűtőtest-burkolatok és mindenféle rendszerű szárító-kamrák, továbbá minden e szakmába vágó munkák rajz és tervszerű kivitelét elvállalja.

Telefon: 61—28.

Minta megrendelést elfogad.

Telefon: 61—28.

vasuti pályaudvartól a főutcákon vonult végig, most a köztemető és fiatal erdőig 2,4 km.-rel meghosszabbították. A 150.000 k költség jövedelmének biztosítására a város 4% kamat erejéig garanciát vállalt. A munkálatok befejezése 1910. év tavaszára van tervezve.

A monor—ujhartyáni vasut. A kereskedelemügyi miniszter utasította az állandó vasutengedélyezési bizottságot, hogy a dr. Kralovics László ügyvéd által tervezett monor—ujhartyáni h. é. vasut építési, üzletberendezési és egyéb engedélyezési feltételei tervezetének megállapítása végett október 22-én d. e. 11 órakor tárgyalást tartson.

A homoródmási vasut. A homoródkőhalom—almási h. é. vasut műszaki munkálatait Schwartz Adolf bányavállalkozó, esztergomi lakos elvégeztette s így a vasutvonal építése nemsokára megkezdődik. A vonalat egészen Szentegyházsfaluig fogják kiépíteni, a melyre szintén előmunkálati engedély van kérelmezve.

Iparvasutó építés. A berettyóvígyi fa- és mésztermelő rtg. által tervezett feketető—tuszi gőzüzemű iparvasutónak és ezzel kapcsolatosan a budapest—nagyvárad—kolozsvári fővonal 770/771 sz. szelvényei közt építendő rakodó kiterőnek közigazgatási bejárását a kereskedelemügyi miniszter elrendelte. Az eljárás Csucs községi határában október 15-én d. e. 10 órakor kezdődik; vezetője dr. Ország Elemér miniszteri s.-titkár lesz.

Műszaki felülvizsgálat a duna—ipolyvölgyi h. é. vasuton. A duna—ipolyvölgyi h. é. vasut vác—drégelypalánki és diósjenő—romhányi vasutvonalának, valamint ezen vasutal kapcsolatosan az államvasutak Vác, Drégelypalánk és Ipolyág állomásain előállított bővítési munkáknak műszaki felülvizsgálatát a kereskedelemügyi miniszter rendelete alapján Lázár Lajos műszaki tanácsos vezetése alatt október 11-én d. e. 10 órakor kezdik meg Vác állomás felvételi épületében.

A zólyombrezó—breznóbánya—tiszolci vasut szárnyvonala. A zólyombrezó—breznóbánya—tiszolci h. é. vasutársaság szárnyvonalat tervez Károlytelep állomástól Kisgaramig. A szárnyvonal engedélyezési tárgyalását október 14-ik napjára rendelte el a kereskedelemügyi miniszter.

A rum—túrjei vasut építésének ügye nemsokára megvalósul. Az érdekeltek mindent elkövetnek, hogy az építkezés mielőbb megkezdhető legyen. Rum község előljárósága 10000 k hozzájárulást szavazott meg.

A nagyszebeni villamos városi vasut kibővítése. A nagyszebeni villamos városi vasut fővonalának az új központi főtemetőig való meghosszabbítását vette tervbe. A bemutatott tervet a kereskedelemügyi miniszter közigazgatási bejárás megtartását rendelte el. Az eljárás a nagyszebeni villamos v. vasut r.-t. forgalmi telepén október 15-én d. e. 9 órakor kezdődik; vezetője Rudán Amadé min. osztálytanácsos lesz.

Építő munkálatok.

A fővárosban.

A városi bérházak és iskolák építésénél a műkö és kőfaragó munkát a következő cégek nyerték el és pedig: a Berzencei-utcában, a Hungária-körut és Szörény-, Hungária-körut és Juranics-utca sarkán építendő bérháznál Melocco Péter r. t., az Alföldi-utca 16. és 18. sz. alatt építendő bérháznál ifj. Walla József, a Köztemető-ut és Alföldi-utca sarkán építendő bérháznál Marton és Szalka, az Üllői-uti bérháznál csak a kőfaragó munkát, és a Balaton-utcai iskolát Weisinger György, az Üllői-uti bérháznál és a Mester-utcai iskolánál a műkö munkát a Walla József r. t., a Mester-utcai iskolánál a kőfaragó munkát, a Vág-utcai népotthon kőfaragó munkáját, a Telep-és Práter utcákban építendő iskolánál a kőfaragó munkát Müller Ernő, a Szentendrei-uton építendő iskolánál, a Dembinszky- és Hernád-utcák sarkán építendő iskolánál Král Gyula,

a Váci-ut és Janicsár-utcák sarkán építendő iskolánál Áprily testvérek, az Úteg- és Gömb-utcák sarkán építendő iskolánál Áprily és Szatmáry, a Hernád- és Elemér-utcák sarkán építendő iskolánál Seenger Béla.

Iskola építés. A Halom utcai elemi- és polgári leányiskola építésénél a föld, kőműves és elhelyező munkát 201.642 k 60 f-ért, a tetőfedő munkát 4160 k-ért, az ács munkát 16.478 k 30 f-ért Schöntheil és társai, a kőfaragó és rabitz munkát 15563 k-ért Seenger Béla, a vas munkát 3928 k-ért a Schlick gyár, a bádigos munkát 8316 k-ért Trautberger G. kapta meg.

Az Ernő-utcai kislakások építését az e hó 5-én tartott szűkebb körű árlejtés alapján Brunner Ferenc ácsmester kapta vállalatba a tanácstól.

A budai vízmű végleges kiépítése tárgyában kibocsájtott versenytárgyalási hirdetményre vonatkozólag pótlólag közli a tanács, hogy a hirdetménynek a műszaki feltételekről és az ajánlatok kellékeiről szóló 3. §. 55. bekezdésének helyes szövege a következő: Az ajánlatban világosan kiteendő, hogy a gépnek mennyi az óránkénti tüzelőanyag fogyasztása a budakeszi-uti átemelő-telepnél, amidőn 18 seclit 115 m. magasra és az óra-uti átemelő-telepnél, amidőn az illető szivattyu 27 secl. 63 m., 37 secl. 151 m., 30 secl. 178 m. magasra emel és amidőn mindhárom szivattyu egy időben van üzemben. Azon ajánlatok, melyek nem ezen feltétel alapján tételnek, nem fognak figyelembe vétetni.

A Bezerédj-utcai iskola kibővítése alkalmából teljesítendő föld, kőműves és elhelyező, kőfaragó, fal- és vasgerenda-kötővasak, ács és tetőfedő munkára árlejtést hirdetett a székesfőváros tanácsa. Az ajánlatokat minden munkára külön-külön szerkesztve a székesfőváros elnöki ügyosztályában október 19-én d. e. 10 óráig kell beadni.

A kispesti állami munkaházak pöcegödreinek falazására 7428 k, az óvodák pöcegödreinek falazására 800 k, 215 db. tűzhely falazására 23 k egységáron 4945 k-ért Polácsék és Epstein budapesti, és 70 munkaház melléképületei építésénél teljesítendő ács munkára 8020 k-ért Holzman Árnin kispesti vállalkozók kaptak megbízást. A pénzügyminiszter 444 db, öntött vaskályha szállításával 21 k, és 230 db. falazott tűzhely vasalkatrészek szállításával 15.69 k egységáron összesen 12.932 k 70 f-ért Kovács és Szalai céget bízta meg. A házi vízvezeték, csatornázási és klosetberendezési munkát Körting B. E. cég kapta meg 39.728 k 32 f-ért.

A II. ker. felsővízvárosi r. k. plébánia templom helyreállítása szükségessé válván, a tanács a munka kivitelével Barcsai Lajos építőmestert bízta meg. A helyreállítási költségek 10.069 k 90 fillért tesznek.

Intézeti ház építése. Az Első biztosító intézet katonai szolgálata esetére megvette a Váci-körut 14. sz. házat a Heidelberg örökösöktől és helyébe intézeti házat és modern bérpalotát fog emeltetni.

A vidéken.

Felvigyázói lakás építése a bégai vízostó-zsilipnél. A temesvári m. kir. folyammérnöki hivatal lapunk mai számában árlejtést tűzött ki a Bégában tervezett vízostó-zsilip mellett létesítendő felvigyázói lakás építésére. Pályázati határidő október 27-ik naptán d. e. 11 óráig.

Közvágóhid építés Pilis községben. Pestmegyei Pilis község előljárósága november 17-ik napjának d. u. 5 órájára árlejtést hirdetett 7415 k 39 f költségeliránnyal létesítendő szarvasmarha közvágóhid építésére. A vonatkozó hivatalos pályázati felhívást lapunk mai számának hirdető részében tettük közzé.

Katonai élelmezési raktár Szombathelyen. A pozsonyi V. hadtestparancsnokság már régóta tervbe vette, hogy Szombathelyen nagyszabású katonai élelmezési telepet létesít. A katonai raktár felállítására vonatkozólag egy helybeli

vállalattal a hadtestparancsnokság megállapodásra jutott és az élelmezési telep ügye most már abban a stádiumban van, hogy az épületek felállíthatása iránt a katonaságnál megtörténtek a kezdeményező lépések. Feleki Ignác, aki a hadtestparancsnoksággal a tárgyalásokat vezette, már Raucher Miksa műépítésszel egyetemben beadta a városhoz az élelmezési raktár terveit és kérte az építési engedély kiadását.

Építkezések a handlovai kőszénbányatelepen. A Nyugatmagyarországi kőszénbánya részv. társ. handlovai kőszénbányatelepén öt tisztviselői lakóházat és ugyanannyi munkásházat épített. A lakóházak még az idén elkészülnek, mert az igazgatóság a tavasszal újabb építkezések megkezdését tervezi.

Gyermekbörtön építés Zomborban. A szegedi kir. tábla területén gyermekbörtönöket állítanak fel. Az első ilyen épület Zomborban fog épülni, hol az ügyészség felhívást kapott, hogy a börtönépület felállítása iránt a szükséges intézkedéseket tegye meg. Az épület a régi fogház mellé van tervezve és építési költségei 24.000 koronát igényelnek.

Mozdonyfordító korong felállítása Varjas állomáson. A máv. igazgatósága a Varjas állomáson létesítendő mozdonyfordító korong felállításával a Szab. osztr. magyar államvasutársaságot bízta meg 9000 k-ért.

A gyöngyöspatai r. k. plébánia épület tetőzetének eternit palával való újból fedését Kardos József gyöngyösi cég kapta meg 4330 k vállalati árban.

A pápai villamostelep új accumulator helyiségenek építésével a város tanácsa Besenbach Károly pápai építőmestert bízta meg 4116 k 50 f vállalati összeg mellett.

A szegedi Csillagbörtön gőzfűtése. Az igazságügyminiszter a szegedi Csillagbörtönben létesítendő központi gőzfűtési munkálatok kivitelével Hoffmann Miklós és Rohonczi Hugó magánmérnökök, budapesti céget bízta meg.

Óvoda építés Ruszton. Sopronmegyei Ruszt község előljárósága a jövő év tavaszán új állami óvodát épített. Az építkezésre 15500 k van előirányozva.

Utépítés Szilágy vármegyében. A tasnád—margittai th. közut 0—20.225 km. közti szakaszának kiépítésére 268.729 k 08 f előiránnyal október 4-ik napjára hirdetett árlejtést, Szilágyvármegye alispánja bizonytalan időre elhalasztotta.

Utépítés Bácsmegyében. A kereskedelemügyi miniszter a bács—zsablya—títeli th. közut 31.150—36.100 km. szakaszának kiépítését Blau Rezső mohácsi vállalkozónak ítélte oda 52.814 k 30 f-ért.

Járdák építése Gyulán. Gyula város képviselőtestülete a város utcáin létesítendő téglajárdák építésével Schrieffert József, a betonjárdák építésével Pfafl Ferenc helybeli vállalkozókat bízta meg.

Városi fürdő Sopronban. A belügyminiszter utasította Sopron város tanácsát, hogy a Papréten építendő fürdő terveinek beszerzésére nyilvános pályázatot hirdessen. A város a terveket vétel útján akarta megszerezni, de felebezés folytán a miniszter a város határozatát nem hagyta jóvá.

A zólyombrezói állami elemi iskola ujjáépítésével a vallás- és közoktatásügyi miniszter Hügyecz és Rosenauer beszercebányai vállalkozókat bízta meg 81.500 k árban.

A pátkai r. k. templom és paplak építését Csanda Antal és Zámolyi Ferenc tétli vállalkozók kapták meg 62.645 k 36 f vállalati összeg mellett.

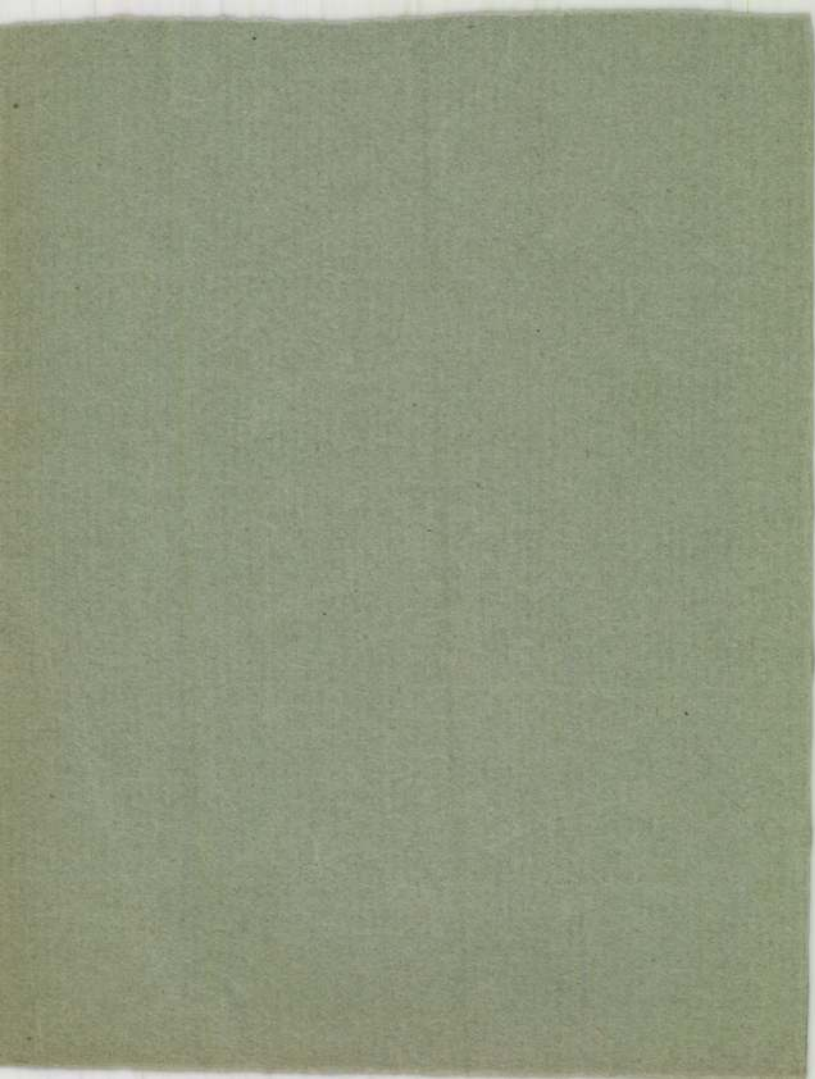
Villamos világítás Békés-Csaba állomáson. A máv. Békéscsaba állomásán létesítendő villamos világítás berendezését a Ganz-féle villamosági r. t. kapta vállalatba 25.247 k 10 f-ért.

A szeged-rökusi templom belső berendezésénél a mellékoltárok, sekrestye, gyóntatószék és padok elkészítésére 36.130 k-ért Réta és Benedek budapesti cég, a fali karok, lámpák és ezüst örökmécsek szállítására pedig Fonnyó Soma kapott megbízást Szeged város

Opaterny Floris

u. 767

769

Floris

Opater uyls Otta Robert

spiteris

Porsing

irod

Magyar Paljaratok

1905-6. 6 24. 22 l.

nevi munkas igazolta

a művezető aláírása.

nyezem:

nyezem helyettesenek
írása.

— Endrényi Imre, Szeged.

Opaterny Floris

Micrantho epilin Paper

1913. tax. trials. 700-703

Spair Ranky dr. VI. 314.

Opatermy Floris

épitéri

Fuchs Endre dr

~~Köszeg ismételtéte.~~

~~Szombathely, 1932~~

~~38. l.~~

~~40. l.~~

Borosjenő.

A mocsártól körülyett és
balra a jobbra haladó uttól hid ve
mecset körül katonák vannak felé
felé minden oldalról kereszt
közelednek. Felirata a lebegő mo

GENO, Ò BOROS I
IN TRANSILVANIA
DA TVRCHI DALL'A

magyarázó szövegének kezdete: A.
jezése D. Imperiali, che siaccost
scacciarne gli Turchi. Jelzése p
de Rossi in Roma alla Pace con F

Rm., mér. a v

140-95.

Opatermy Floris

építés Henri Endre

kerente a közege ev.

templom tornyát

véd

Biertempl

V. l.

HELYSÉG

MÁRPOD.

SZAKCSOPORT

Öf

VÁRMEGYE

KOR

XIV.

ÖRZÉSI HELYSÉG

evang. Egyház.

MÉRET

mi

TULAJDONOS

TÁRGY

Kehely.

LEÍRÁS (ANYAG, ALAK, MEGMUNKÁLÁS, DISZÍTÉS, FELIRAT, JELZÉS)

Gotikus, alacsony
négykaréjos, lába nyolc
csúcsú kőesze májra

FÉNYKÉP, RAJZ

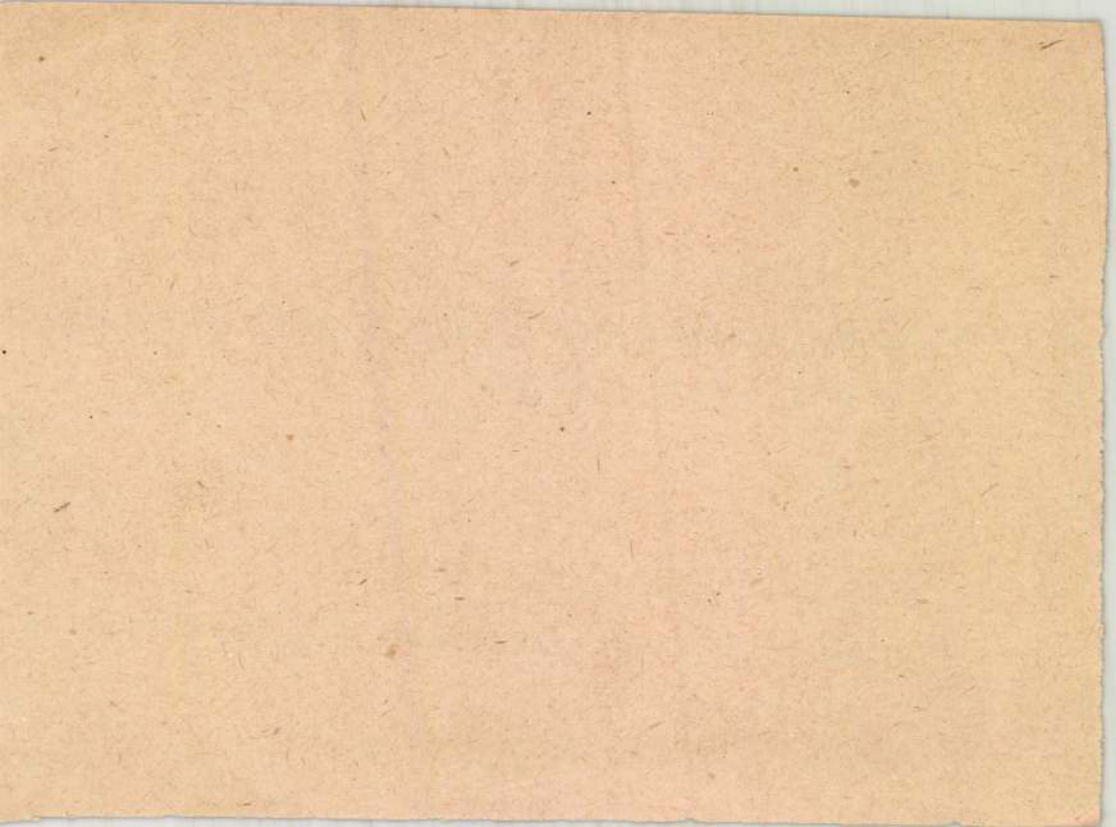

Opaterny Floris.

szobrászművész megmintázta a Hősök emlékművét
Kőszeg városa számára.

Hősök kapuja Kőszegen

Városok Lapja 1932. XXVII.évf. 5.szám. márc.1.73.o

LONYAY-UTCA 25-27. NEY SIMON szobrász LONYAY-UTCA 25-27

MODERN IPARMŰVÉSZEZET

ÉPÜLET DISZITÉSEK.

DOMBORMŰ VÁLLALAT.

STUCCO MENNYEZETEK

TELEFON 69-74.

PLAQUETTES ÉS IPARMŰVÉSZETI TÁRGYAK FÉMRE.

TELEFON 69-74.

dorfban. — Eljárás műkö előállítására (Képv.: dr. Hebelt)

3433. alapsz. Krasznér József vállalkozó és Petrecz Pál építőmester Budapesten. — Eljárás plasztikus és utólag megmerevedő masszából fémbetétes mintás padló és falburkolatok előállítására. (Képv.: Török.)

864. alapsz. Netsch József gépész Pruszkán. — Lakat. (Képv.: dr. Hebelt.)

2282. alapsz. Petersen Adolf kir. gépész Rendsburgban. — Önműködő vasuti kapcsoló. (Képv.: dr. Halász.)

2488. alapsz. Pramberger Vladoj igazgató Zágrábban. — Kézi tűzfecskendő. (Képv.: Neufeld.)

3945. alapsz. Smith L. Thomas mérnök Milwaukeeben. — Rotációs betonkeverőgép. (Képv.: Neufeld.)

4225. alapsz. Szekeres András kovácsmester Debrecenben. — A kocsis oldalfala mellől működtethető vasutikocsi kikapcsolás. (Képv.: Kalmár.)

4253. alapsz. Magyar Siemens-Schuckert Művek Villamossági Részvénytársaság cég Budapesten. — Kommutáló pólsu villamos gép.

4062. alapsz. Sotzik Ferenc kőművesmester Beuthenben. — Vasbeton födém. (Képv.: Török)

2077. alapsz. Robson George magánzó St. Kildaban. — Önműködő távgyújtókészülék gázlámpákhoz. (Képv.: Neufeld.)

234. alapsz. Ujhelyi Péter főhadnagy Pécsen. — Berendezés vasuti vonatknál a füst elvezetésére. (Képv.: Török.)

Szabadalmak gyakorlatba vételére vonatkozó ajánlatok.

Société Anonyme des Automobiles Peugeot cég Párisban.

„Önműködő levegővételre szolgáló készülék explóziós motorok karburátoraihoz“ című, 35558 számú, 1905. szeptember 7-iki keleti magyar szabadalmának belföldi gyakorlatbavétele tárgyában hazai gyárosokkal összekötést keres.

Bővebb felvilágosítást nyújt **edvi Illés és Janssen** szabadalmi ügyvivői iroda, Budapest, VI., Eötvös-utca 9. sz.

Blye Harry Clay gyáros New-Yorkban, „Zár palackok, korszók és más tartányok számára“

című 34721 és 34722. számú magyar szabadalmának belföldi gyakorlatba vételére tárgyában hazai gyárosokkal összekötést keres.

Bővebb felvilágosítást nyújt **edvi Illés és Janssen** szabadalmi ügyvivői iroda, Budapest, VI., Eötvös-utca 9. sz.

The Toledo Glass Company állami cég mint Owens Mihály József jogutódja Toledóban,

„Üvegfuvo eljárás és az eljárás fogantatására szolgáló gép“

című, 27725. számú 1902. szeptember 20-iki keleti magyar szabadalmának belföldi gyakorlatba vételére tárgyában hazai gyárosokkal összekötést keres.

Bővebb felvilágosítást nyújt **edvi Illés és Janssen** szabadalmi ügyvivői iroda, Budapest, VI., Eötvös-utca 9. sz.

Murphy Tamás gépészmérnök Detroitban.

„Ujtások tüzelési berendezéseken“

című, 9094. számú, 1906. november 12-iki keleti magyar szabadalmának belföldi gyakorlatba vételére tárgyában hazai gyárosokkal összekötést keres.

Bővebb felvilágosítást nyújt **edvi Illés és Janssen** szabadalmi ügyvivői iroda, Budapest, VI., Eötvös-utca 9. sz.

The Toledo Glass Company cég, Toledóban „Üvegfuvo gép“

című, 30517. sz. 1903. augusztus 8-iki keleti magyar pótszabadalmának belföldi gyakorlatbavétele tárgyában hazai gyárosokkal összekötést keres.

Bővebb felvilágosítást nyújt **edvi Illés és Janssen** szabadalmi ügyvivői iroda, Budapest, VI., Eötvös-utca 9. szám.

The Toledo Glass Company cég Toledóban „Gép üreges üvegtárgyak előállítására“

című, 34750. számú, 1905. július 7-iki keleti magyar szabadalmának belföldi gyakorlatbavétele tárgyában hazai gyárosokkal összekötést keres.

Bővebb felvilágosítást nyújt **edvi Illés és Janssen** szabadalmi ügyvivői iroda, Budapest, VI., Eötvös-utca 9. szám.

Johnson Grove a London Institute for Brewing Technology tiszteletbeli tagja Londonban és Hare Brey Richard kémikus Bromleyben

„Eljárás erjesztőszer előállítására és a vele való erjesztésre“

című, 30740. számú, 1903. június 26-iki keleti magyar szabadalmának belföldi gyakorlatbavétele tárgyában hazai gyárosokkal összekötést keres.

Bővebb felvilágosítást nyújt **edvi Illés és Janssen** szabadalmi ügyvivői iroda, Budapest, VI., Eötvös-utca 9. sz.

Laidlaw János mérnök a Watson Laidlaw & Co. cégben Glasgowban

„Önmagát egyensúlyozó centrifugal-gépeken eszközölt ujtások“

című, 8814. számú 1897. január 30-iki keleti magyar szabadalmának belföldi gyakorlatbavétele tárgyában hazai gyárosokkal összekötést keres.

Bővebb felvilágosítást nyújt **edvi Illés és Janssen** szabadalmi ügyvivői iroda, Budapest, VI., Eötvös-utca 9. sz.

Magánépítési engedélyek Budapesten.

A fővárosi magánépítési albizottság 1908. július hó 27-én Wellisch Alfréd biz. tag elnökle mellett a következők részére hozta javaslatba az építési engedély kiadását:

a) nagyobb és kisebb építkezésekre:

166224. Rákosi Jakab (VIII., Szűz-utca 5.) a VIII. Népszínház-utca 5918. hrsz. a. 4 emeletes ház, ép. Kiss Géza.

167142. Bien Jakab (VI., Váci-körút 45.) a VI., Lovag-utca 3570. hrsz. a. három emeletes ház, ép. Paulheim István.

166785. Kertész Aba dr. (I., Szarvas-tér 3.) az I., Apród-utca 800 hrsz. a. 3 emeletes ház, ép. Schömer Ferenc.

169788. özv. Tschouke Emilné (VI., Nagy János utca 47. sz.) ugyanott 3 emeletes sanatorium, ép. Komor Marcel és Jakab Dezső.

162371. Heidelberg Sándor (VI., Eötvös-utca 2.) a VI., Kiss János-utca 4103. hrsz. a. 3 emeletes ház.

173985. Dr. Schack Béla (V., Lipót-körút 16.) a II., Niedermayer-utca 6141. hrsz. a. két emeletes ház, ép. Exler Jenő.

145017. Schütz József (III., Szőlő-utca 42.) ugyanott földszintes ház, ép. Schaffler István.

171095. Seiler Mihály (III., Remete-hegy 2161 | 5. hrsz. a., ép. Lasetzky Márton.

167961. özv. Deutsch Adolfné (III., Polgár-tér 3. sz.) ugyanott földszintes ház, ép. Lasetzky Márton.

171126. Tagyi Gábor (IX., Gát-utca 20.) az I., Bercsényi-utca 13634. hrsz. a. földszintes ház, ép. Stefanovits Béla.

154045. Kellner József (I., Kánya-utca 9.) az I., Sashegyi-ut 12877 | 2. hrsz. a. földszintes ház, ép. Novák Ignác.

173949. Dr. Iván Andrásné nev. Lechner Jenő (I., Lágymányos-utca 6.) a II., Aranka-utca 6189. hrsz. a. nyaraló.

152631. Pável Gábor (III., Vörösvári utca 45.) a III., Filatori-dűlő 6350. hrsz. a. földszintes ház, ép. Rajky Béla.

154872. Heuthaller Frigyes (III., Templom-utca 15.) a III., Kenyeres-utca 1515. hrsz. a. földszintes ház.

163497. Laurencz Ferenc (VII., Bosnyák-utca 14.) a VII., Zuglói-utca 1993. hrsz. a. földszintes ház.

173940. Sorg Antal (X. Gergely-utca 8.) a X. Noszlopy-utca 10., földszintes ház.

160012. Özv. Schédig Józsefné (I. Fehérvári-ut 143.) az I. Csorbai-ut 13725 hrsz. a. földszintes ház építésére vonatkozó tervei jóváhagyattak;

b) nagyobb és kisebb átalakításokra:

160495. Kratochvill Ágost (VII. Cserhát-utca 22.) ugyanott.

162360. Szelényi Aladár dr. (VI. Teréz-körút 10.) a VI. Jász-utca 37.

166733. Perl Ede (VIII. József-utca 58.) a VIII. Hunyadi utca 6909 hrsz.

172939. Gróf Zichy Rubidó (VII. Rákóczi-ut 5104. hrsz.) ugyanott.

170090. Dr. Zsigmondy Béla (V. Bálvány-utca 8.) a VIII. József-utca 16

170338. Főző Márton (VIII. Dugonits-utca 1.) az I. Andor-utca 26.

Eredeti Meidinger rendszerű szabályozó-, töltő és szellőző kályhák minden kivitelben.

BUDAPEST és BÉCS

Központi légfűtések.

Meidinger caloriféres-ek cserépburkolatban. Cs. és kir. kiz. szabadalm.

Siemang-Ehrlich-féle kaszárnya kályhák.

EHRlich J. és H. Meidinger

BUDAPEST, IX. ker., Lónyay-utca 15. szám.

BUDAPEST és BÉCS

Központi légfűtések.

Meidinger caloriféres-ek cserépburkolatban. Cs. és kir. kiz. szabadalm.

Siemang-Ehrlich-féle kaszárnya kályhák.

Emulgit és Reform

parafakő szigetelő anyag, Schedtetők, fa-cementtetők, hideg és vékony falak burkolására, könnyű hangfogó válaszfalak készítése, hűtők, jégvermek, sörraktárak, — borpincék szigetelése. —

Thermalit

□ tulhevített vezetékek □
□ szigetelésére. □

Szabadalmazott**Parafakőgyár R.-T.**

ezelőtt: Kleiner és Bokmayer

Igazgatóság: Budapest, VIII., Főherceg Sándor-tér 4. sz.

Telefon 60-33 és 67-25. ○ ○ ○ Gyár: Kőbánya.

Parafa-asbest padló

ruganyos, meleg, könnyen tisztán
:: :: :: tartható. :: :: ::

**Földfeletti jégvermek
sörhűtők, borpincék**
tervezése.

Műszaki iroda

a parafakő anyag célszerű alkalmazására vonatkozó tervezések
... .. kivitelére.

171129. Stefanovits S. Béla (VIII. Illés-utca 13.) a VII. Arena-ut 44.

166197. Zupka Lajos (IX. Tüzoltó-utca 25.) ugyanott

166753. Wastel Ferenc (I. Krisztina-körút 34.) a II. Batthyány-utca 22.

167128. Illés Gyula (IX. Angyal-utca 20.) a VI. Munkácsi-utca 31.

167970. Bauknecht Tamás (II. Szépvölgy-utca 28.) ugyanott.

169720. Walla József (VII. Rottenbiller-utca 15.) ugyanott.

173986. Exler Jenő (II. Margit-körút 2.) az I. Bors-utca 43.

165909. Hets Ödön (VIII. Rákóczi-ut 11.) az I. Uri-utca 2261 hrsz.

164758. Buchinger Izidorné (VI. Vörösmarty-utca 42.) a VII. Nagydíófa-utca 26.

163462. Megyeri Krausz Izidor dr. (VIII. Örömvölgy-utca 4.) ugyanott.

154806. Stadler Mihály (VI. Gyár-utca 12.) ugyanotti házra vonatkozó módosított tervei jóváhagyattak;

c) jóváhagyásra ajánlottak:

173935. Moiret Lajos a X. Névtelen-utca 8416 hrsz.

164757. Laendler Aladár az I. ker. Napos-ut 8696. hrsz.

163443. Martini József a VI. Teréz-körút 3482. hrsz. a.

168754. Kovács Gyula a IX. Üllői-ut 9089. hrsz. a.

169703. Perczel Ferenc az V. Alkotmány-utca 31. sz. a.

169705. Abaffy Gyula I. Városmajor-u. 17. sz. a.

173920. Fodor József a IV. Kecskeméti-utca 6. sz. a.

169681. Pálffy Anna grófnő az I. Béla király-ut 9090 hrsz. a.

145669. Jesowits Mihály a VIII. Mária-utca 11. sz. a.

159959. Kaffka Ede a III. Filatori-dűlő 6200/35 hrsz. a.

163444. Martini József a VII. Király-utca 5216. hrsz. a.

166752. Goldenberg Henrik a VI. Váci-utca 2930 hrsz. a. házra vonatkozó tervek.

d) gépekre és felvonókra:

165059. Kurzweil János (IX. Márton-u. 19.)

169643. Freissler Antal (I. Tárogató-ut 7913. hrsz. a.

157060. Mautner és Radványi cég (VIII. József-körút 65.)

165869. Vogel testvérek (VI. Szerecsen-u. 22)

165870. Freissler Antal a VII. Kerepesi-ut 4.

165888. Kun Sándor IV. Ferenc József-rakpart 16.)

167954. Rosmayer Ferenc (IX. Liliom-u. 3.)

e) elutasítottak:

163847. Friedmann Lajos az I. Nyék-dűlő 7358. hrsz.

157059. Tomea Bartolo a VII. Thököly-ut 46. sz. a.

162471. Sándor E Ferenc a III. Ujlaki rakpart 4690. hrsz. a.

158793. Spitzer Mór a VII. Wesselényi-utca 4518. hrsz. a. házra vonatkozó tervek.

Pályázatok tervkészítésre.

Korcsolya csarnok tervezés Kassán. A Kassai Korcsolyázó és Tennis Egylet egy új csarnok terveinek és költségvetésének beszerzése céljából pályázatot hirdet. Az épület alapelrendezése körív (30—40 m. sugaru) vagy tört vonal alakú, max. 60 m. hosszú s a következő helyiségeket foglalja magában: a földszinten: előcsarnok, pénztár, választmányi iroda, közös csatoló (a középben) néző-, melegedő szobák (jobbra-balra), a szükséges szekrények és polcok kellő elhelyezésével, buffeterem, a szükséges konyha- és kamarával (jobbra) munkás szoba, szertár, női toilette szoba (balra), férfi fürdőszoba (jobbra) clostettek (jobbra és balra); az épület középső része fölötti emeleten zenecsarnok (kb. 40 személy részére) 1 melegedőszoba s a jégmesteri lakás (1 szoba, konyha és mellék helyiségek) találjon kellő elhelyezést. A felsorolt helyiségek kiképzése és megvilágítása olyan legyen, hogy a tulajdonképeni főcél tőkéletesen szolgálva, a csarnok időszaki kiállítások befogadására is alkalmas legyen. Az épület előtt a jégpálya felőli oldalon 5 m. széles nyitott lejtős perron tervezendő minden csatolóval szemközti lejáróval. E perron az épület középső része előtt fedett is lehet. A csarnok 1500—2000 tagra tervezendő. Az egész elrendezés a csarnok rendelkezésének megfelelően másféle is lehet. Az építkezés helye s a városi Széchenyi ligetben fekszik. A földszinti padozat talaj fölötti magasság 0.5 m. a pálya fenekéhez viszonyítva 0.8 m. Pince csak központi fűtés esetén van. Építőanyag kő és tégl. A csatolók padozatára különös gond fordítandó. Az épület belső kiképzése egyszerű, külső kivitele azonban díszesebb legyen. Az építkezés összköltsége 80,000 kor. lehet. A tervezet mértéke 1:100. Készítendő 2 alaprajz, 2 metszet, 2 homlokzat és egy teljes költségvetés előméretekkel. Csatolandó egy alternatív tervezet és költségvetés — kiegészítő központi alacsony nyomású gőzfűtés berendezésre és központi villanyvilágításra a csarnok és pálya részére megfelelő motorüzemmel. A jelígy levéllel ellátott tervezet beküldési határideje 1908. szeptember 1. Pályadíj: a kivitellel való megbízás, ellenesetben 500 korona. A választmány fentartja magának a jogot, hogy a pályadíj-nyertes terven kívül a beérkezett tervek bármelyikét 100 koronáért megválthassa. A pályaművek a „Kassai Korcsolyázó és Tennis Egylet” címére küldendők.

A szatmári városi közkórház tervpályázata. Szatmár város tanácsa pályázatot hirdetett az építendő városi közkórház terveinek elkészítésére. A pályázat alapján a jury a kizűzött pályadíjakat megosztva adta ki a három legjobb műnek, melyeknek szerzői B á l i n t és J á m b o r, P o d h r a d s z k y Olivér és S c h e i-

ber Miklós műépítészek voltak. A kivitellel való megbízás felett még nem döntöttek, amennyiben a kórház építési költségeinek fedezésére 500.000 kor. áll rendelkezésre és az elfogadott tervek mindegyike meghaladja az előirányzatot. Az építő-bizottság e hó 21-én tartott ülésén elhatározta, hogy felszólítja a pályadíjakat nyert művek szerzőit, hogy terveiket ez összegnek megfelelőleg átalakítva záros határidőn belül újból nyújtsák be.

Városház tervezés Magyarkanizsán. Magyarkanizsa nagyközség előljárósága pályázatot hirdetett városház terveinek elkészítésére. A bíráló-bizottság a napokban hozta meg döntését, melynek alapján a város a 700 koronás első díjat Reisz Zoltán, a 400 koronás második díjat Schüle János budapesti műépítészek tervének ítélte oda. Azonkívül 300 koronáért megvásárolta a község O p a t e r n y Flóris budapesti építész tervét.

Pályázatok állásokra.

Városi mérnöki állások. Pozsony szab. kir. városnál megüresedett, évi 2800 kor. alapfizetéssel, négy egyenként 400 koronás, négyévenként esedékes fizetési pótlékkal és 700 kor. lakbérrel javadalmazott, szabályszerű nyugdíjra igényt nyújtó egy II. oszt. mérnöki állásra, továbbá ezen állásnak betöltése által esetleg megüresedő évi 2400 kor. alapfizetéssel, négy egyenként 400 koronás, négy évenként esedékes fizetési pótlékkal és 560 kor. lakbérrel javadalmazott, szabályszerű nyugdíjra igényt nyújtó egy III. oszt. mérnöki állásra pályázat hirdetettik. Felhivatnak, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az előirt minősítést igazoló okiratokkal és születési bizonyítvánnyal kellően felszerelt pályázati folyamodványaikat dr. Bittó Dénes főispánhoz címezve Pozsony szab. kir. város tanácsánál a u g u s t u s 10-én déli 12 óráig nyújtsák be. A kinevezendő mérnökök állásaikat, melyekben véglegesen alkalmaztatnak, kötelesek kinevezésük után azonnal elfoglalni.

Városi mérnöki állás. Szászrégen városánál újonnan rendszeresített városi mérnöki állásra pályázat hirdetettik. Ezen állás javadalmazása évi 2800 kor. törzsfizetés és öt ötdéves, a nyugdíjba beszámítandó 100 koronás korpótlék. Ezen állásra pályázni óhajtók az előirt képesítési okmányokkal felszerelt folyamodványaikat Maros Torda vármegye alispánjához Marosvásárhelyen a u g u s t u s 31-ig nyújtsák be.

Mérnöki állás. Az Alsószabolcsi tiszaí ármentesítő társulatnál fiatal mérnök vagy végzett technikus alkalmaztatik 5—6 havi, esetleg hosszabb időtartamra is. Pályázni kívánók ajánlataikat nevezett ármentesítő társulat mérnöki irodájában Debrecenben (Széchenyi-ut 46. sz.) nyújtsák be.

Utmesteri állás. Torda-Aranyos vármegyénél újonnan rendszeresített és 1200 kor. évi fizetés, 180 kor. lakbérrel javadalmazott központi utmesteri állásra, esetleg a kinevezés folytán megüresedő 1000 kor. fizetés és 160 kor. lakbérrel javadalmazott gyéresi th. utbiztosi állásra pályázat hirdetettik. Fölhivatnak mindazok, a kiknek

Szabadalmazott, hornyolt téglából álló, felfüggesztett válaszfalak.

Soronként portlandcementes habarcsba helyezett vashuzallal merevítve. A vasg. rendák méretezésénél a válaszfal sulya nem vétetik számításba. Minden eddigi válaszfalnál úgy olcsóság, mint gyors előállítás és száradás tekintetében föltétlenül előnyösebb. Állami, városi és magánmunkáknál alkalmazva.

Berényi Ignác építőmester Budapest, VI., Csengeri-utca 66. TELEFON 95-64.

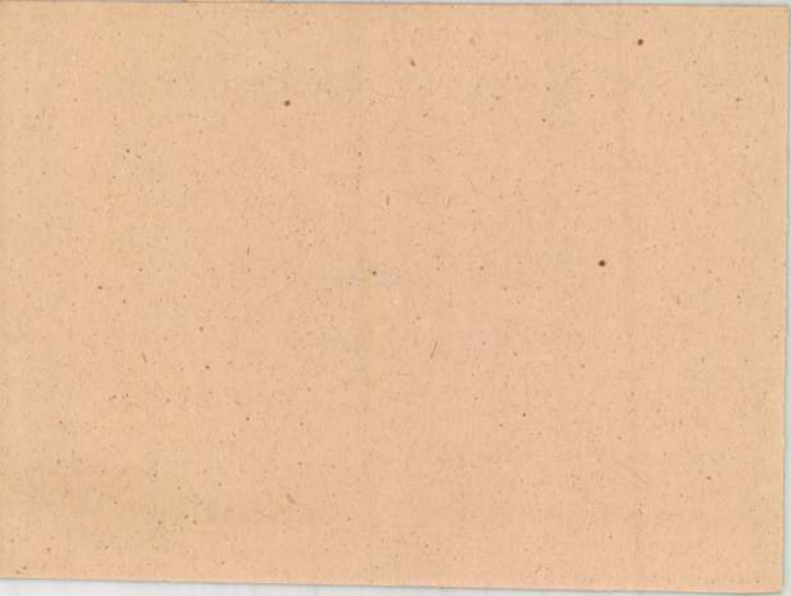
O p a t e r n y Flóris építész

M Ü V É S Z E T

II.évf. 1903.

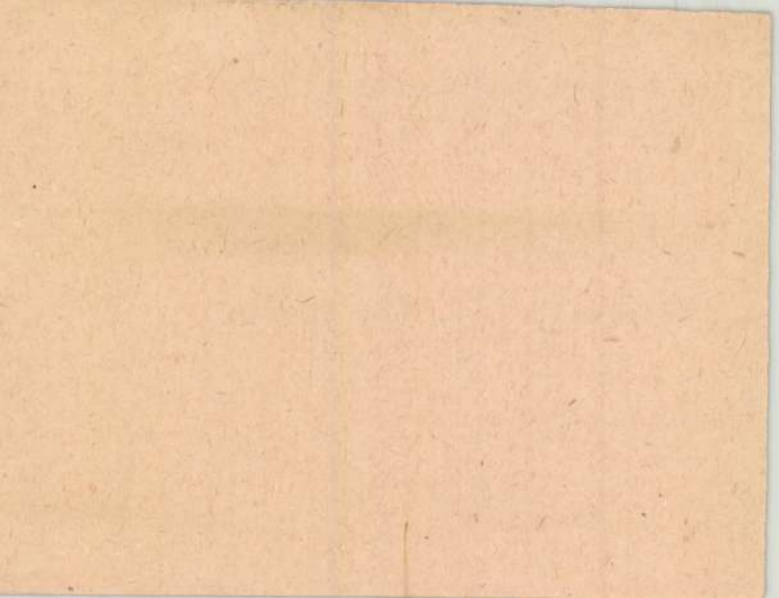
141.

"Kitüntetések"

Opaterny Flóris, építész

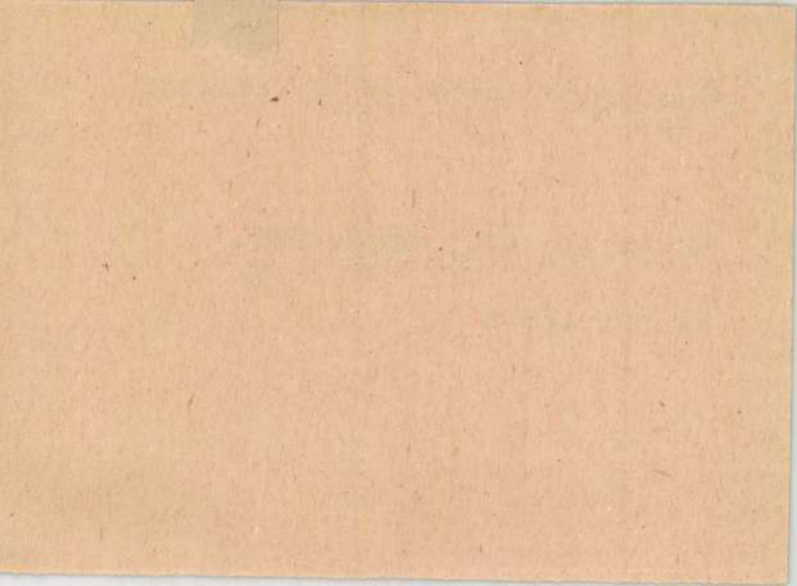
Művészet, II., 1903. 426.

Opaterny Flóris, ifj., építész

Művészet, II., 1903. 280.

Kitüntetések

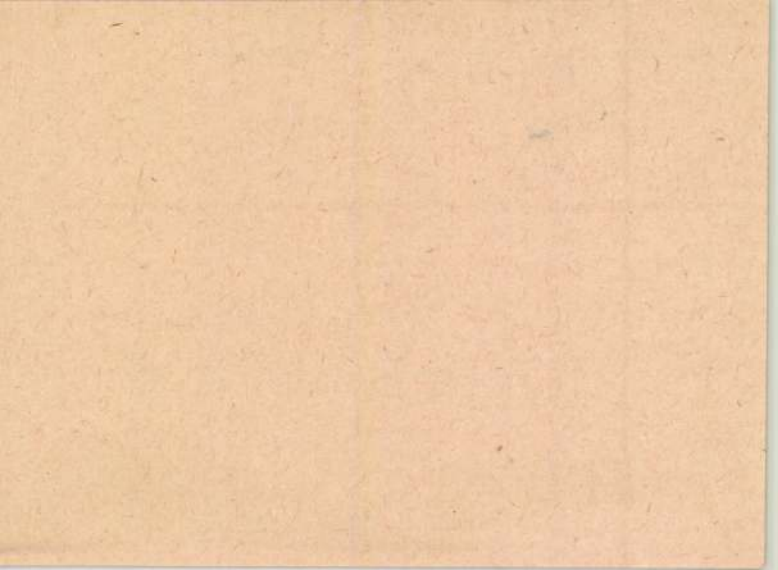

Opstermy Floris epitém

Ter és Forma, 1930. III. köf.

479.-481. l.

Kornot János: két weekendhór.

Épitémet - világi

weckendhárak - Opaterny Floris

Ter' és Forma, 1930. III. évf.

479. - 481. l.

Komor János: Két weckendhár.

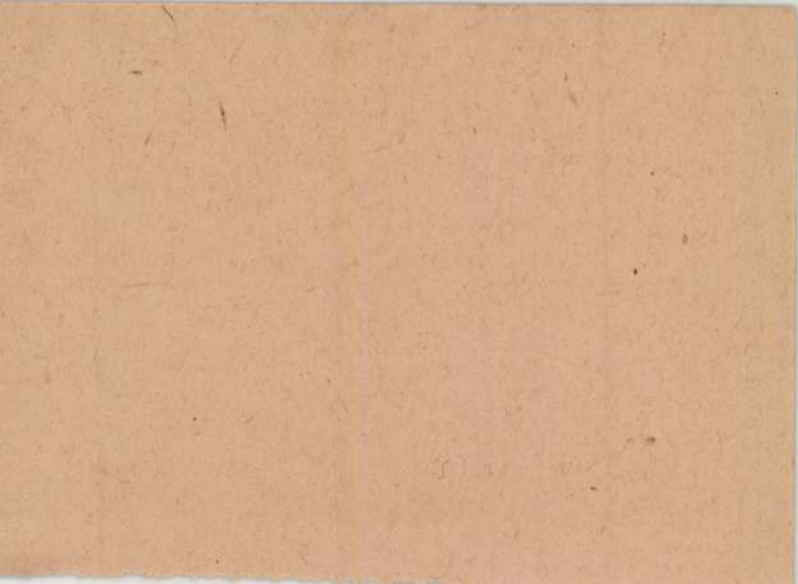
O p a t e r n y Flóris építész

M Ü V E S Z E T

XII.évf.1913.

237.

"Aradi második kat.templom pályázata"

Opaterny Flóris

A zólyomi ág. ev. templom és a nagybecskereki
törvényszéki palota pályatervei (Opaterny Flóris & Otta

Róbert, Weninger Ferenc, ifj. Schulek János, Papp &
Szabolcs, Aigner Sándor, Marton Ákos & Riemer Márkus,
Jablonszky Ferenc, Krausz Ármin & Porgesz József
tervezései. Magyar Pályázatok, III. 9.

1905-

(Műveinek 1906. H. l.)

szám 18.

Torricelli TV. 240.

MDK

Opaterny Flóris pozsonyi építész

a szászsebesi városház tervpályázatán
pályamunkáját 400 koronáért megvásárolták

Magyar Építőművészet 1909. 4. sz. 32.1.

Ustanova študentskega društva

Ustanova študentskega društva
v skladu s 1. členom Statuta študentskega društva
in 2. členom Statuta študentskega društva

Ustanova študentskega društva
v skladu s 1. členom Statuta študentskega društva
in 2. členom Statuta študentskega društva

Opalerny [Floris], epitel

M.D.K.

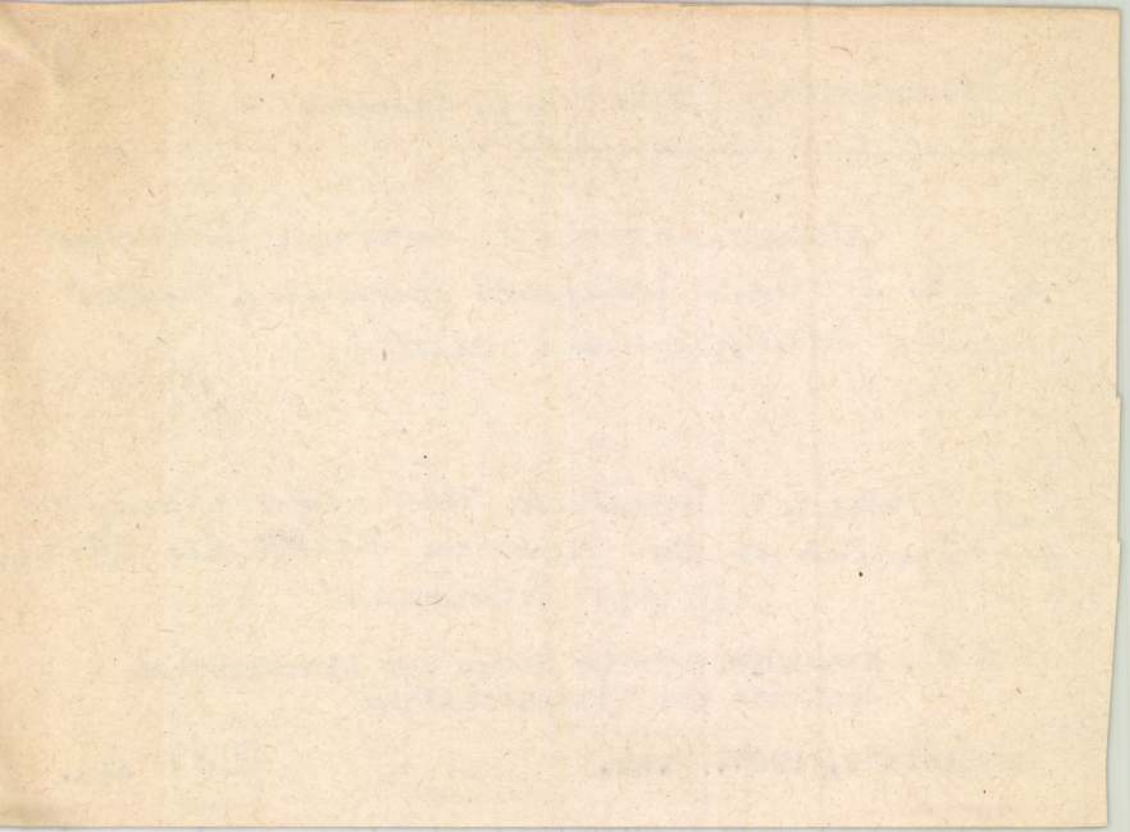
Wimmerrel korosen berverek
e 1913 - ban felepuilt porsony; halvi-
nista kemploviai culiti:

Ed. Torau: Beitrag zur Erforschung der
Keramik in der zweiten Hälfte des 19. J. h.
in der Slowakei

A R S , Kunsthistorische Revue der Slowakischen
Akademie der Wissenschaften

Bratislava, 1967. 2.sz.

28. old.

Opitermy Flors Olla

epitesich

Robert

Conroy

good

Maggie Fitzpatrick

1905-6. 9. 28. (A

volymen af. ev. teng-

kon pafstaver)

I. D. Y.

Jelentem, hogy

távolmaradását.

Tudomásul vette:

az osztályfőnök aláírása

Engedély

a műhelyfőnök vagy
aláírás

Opadernyi Flores

^s
Vidor Eimil

miss
ed

épitenses

neoi veter ar
alatti pályázaton

rod
2

Aradi Közlöny

1913. júl. 6. (Az aradi
máraiódi káth. templom-
pályázat eredménye.)

V.

F67.

TARTAI

I. FESTMÉN

a) A festmények:

1. jegyzéke
2. leírása

b) A miniatüreök:

1. jegyzéke
2. leírása

II. GRAFIKAI SO

Quaterny Florin
Vidor Emil

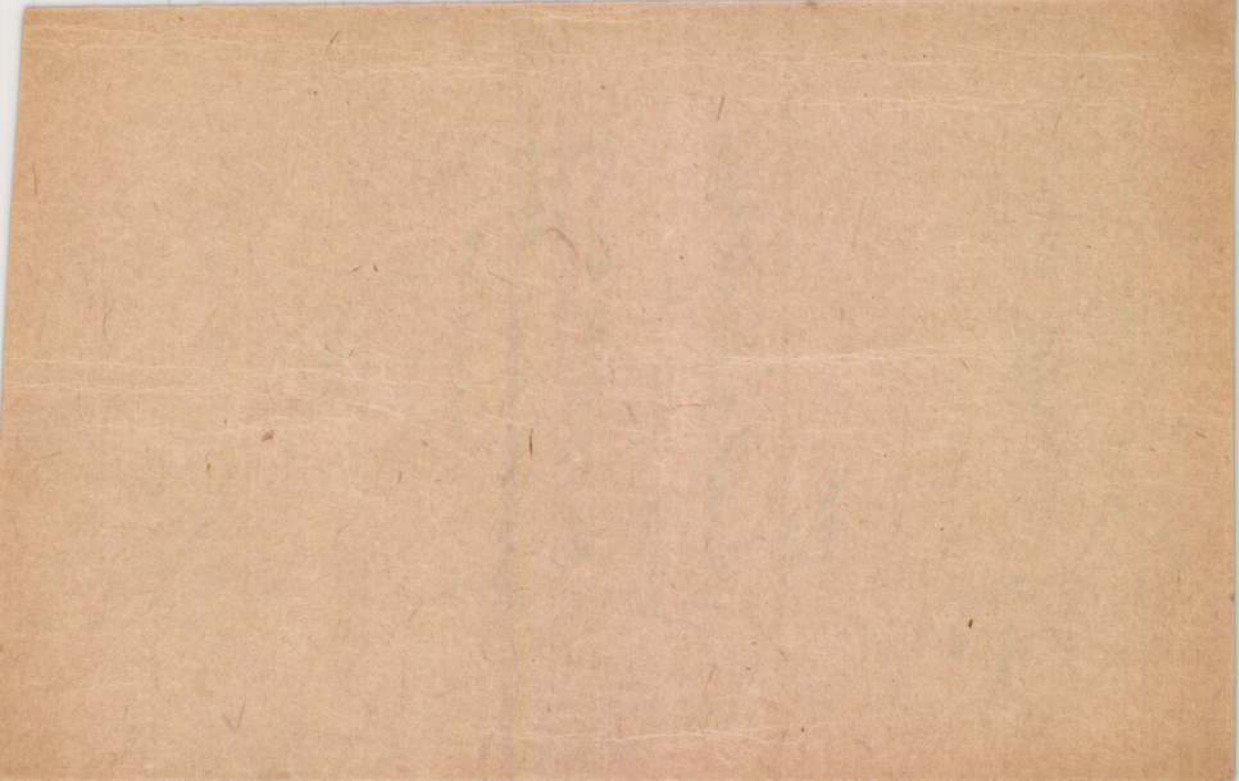
miss
led
#

rod
~

Arade's Vidette

1913. Jul. 6.
(Kis epistole ar vy
Nasholikens dem-
vlonov?)

V. 769. A.

Opaderny Floris

Otto Robert

Leudapesti műépítész

A brennőanyagai város-
háza költségvetésén 1913
ban pályázatoknak megvétel

Magyar Építőművészet

1913. 2. 27. 14. l.

K.

MÁC ÉPÍTŐMŰ

SZERK

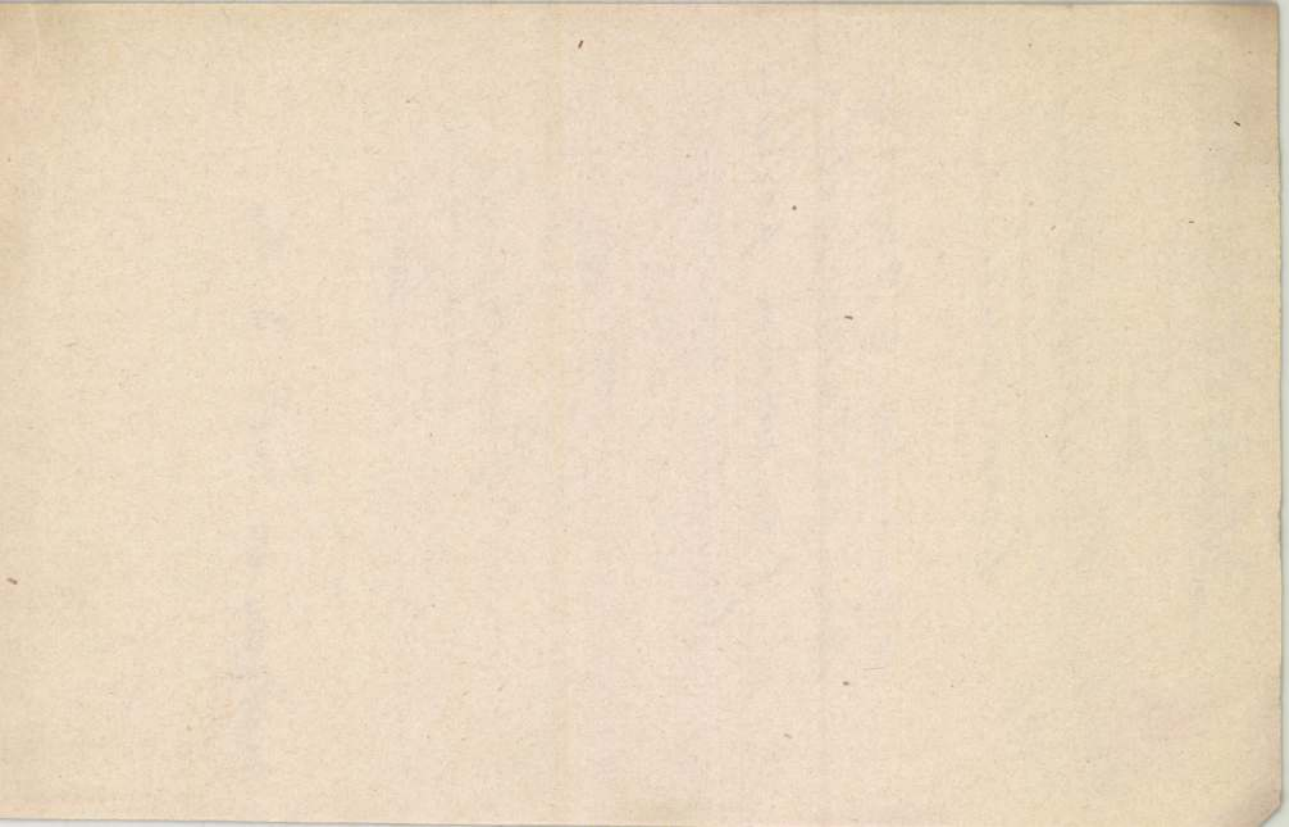
FÜHRER

o c

MEGJELENIK M

1912 X-1K

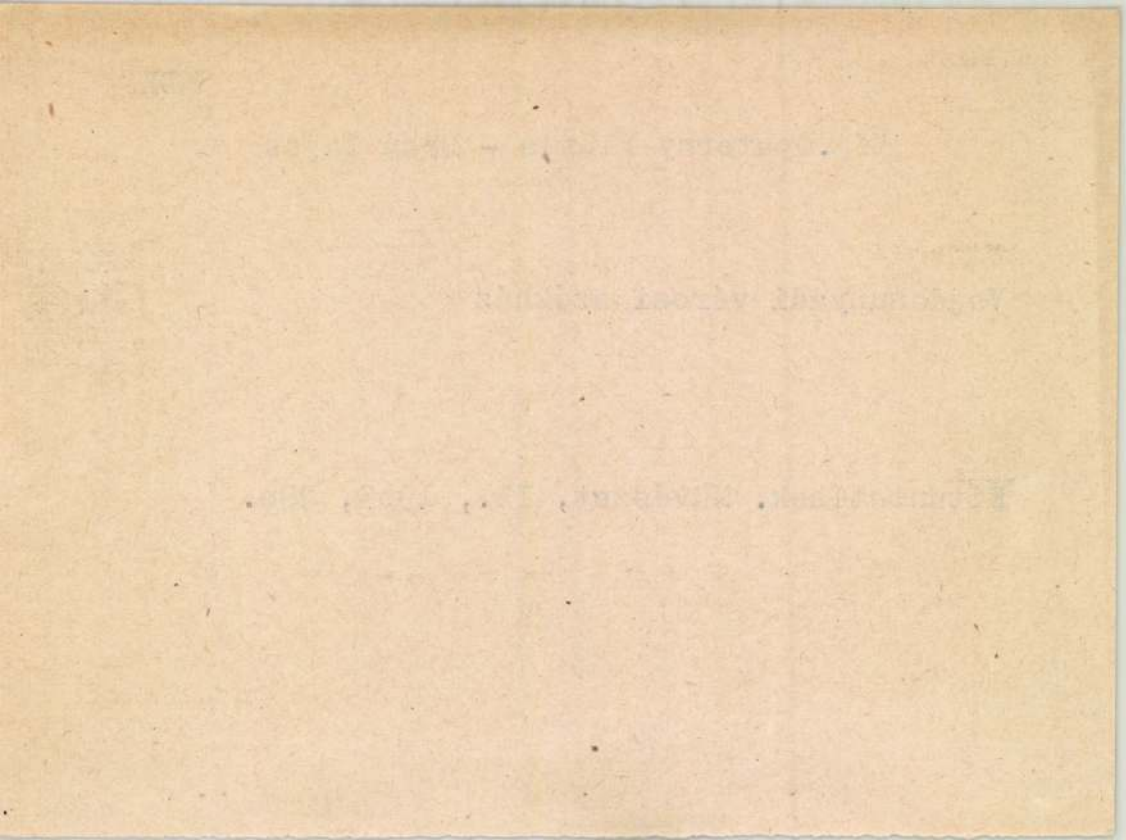

MDK

ifj.Opaterny Flóris - Bohn Lajos

Vajdahunyadi városi székház

Kitüntetések. Művészet, II., 1903, 28o.

Spateray Flóris, építész

nyert megbízást a kö-
rözi közúti híd tervei-
nek elkészítésére.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1913. XXXIV. évf.

nov. 12. sz. 12. old.

Epistola ad Titum

Epistola ad Titum
Epistola ad Titum
Epistola ad Titum
Epistola ad Titum

Epistola ad Titum

Epistola ad Titum

Spatermy Floris, Bpesti építész

Cette Roberttel közös
tervét 500 K-ért megvették
a breznóbányai városkara
pályázatán

Vállalkozók Lapja, Bp. 1913. XXXIV. évf.

febr. 26. sz. 14. old.

February 18th, 1861

Dear Mother
I received your kind letter
of the 15th and was glad
to hear from you
and to hear that you
were all well.

I am well at present
and hope these few lines
will find you all the same.

Opalerny Floris (Bpesti) építész M.D.K.

500 forint-os első díjat
nyert a szászsebesi város
házára kiírt pályázaton.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1899. XX évf.

dec. 13. sz. 7. old.

[Faint, illegible handwriting]

[Faint, illegible handwriting]

[Faint, illegible handwriting]

[Faint, illegible handwriting]

[Faint, illegible handwriting]

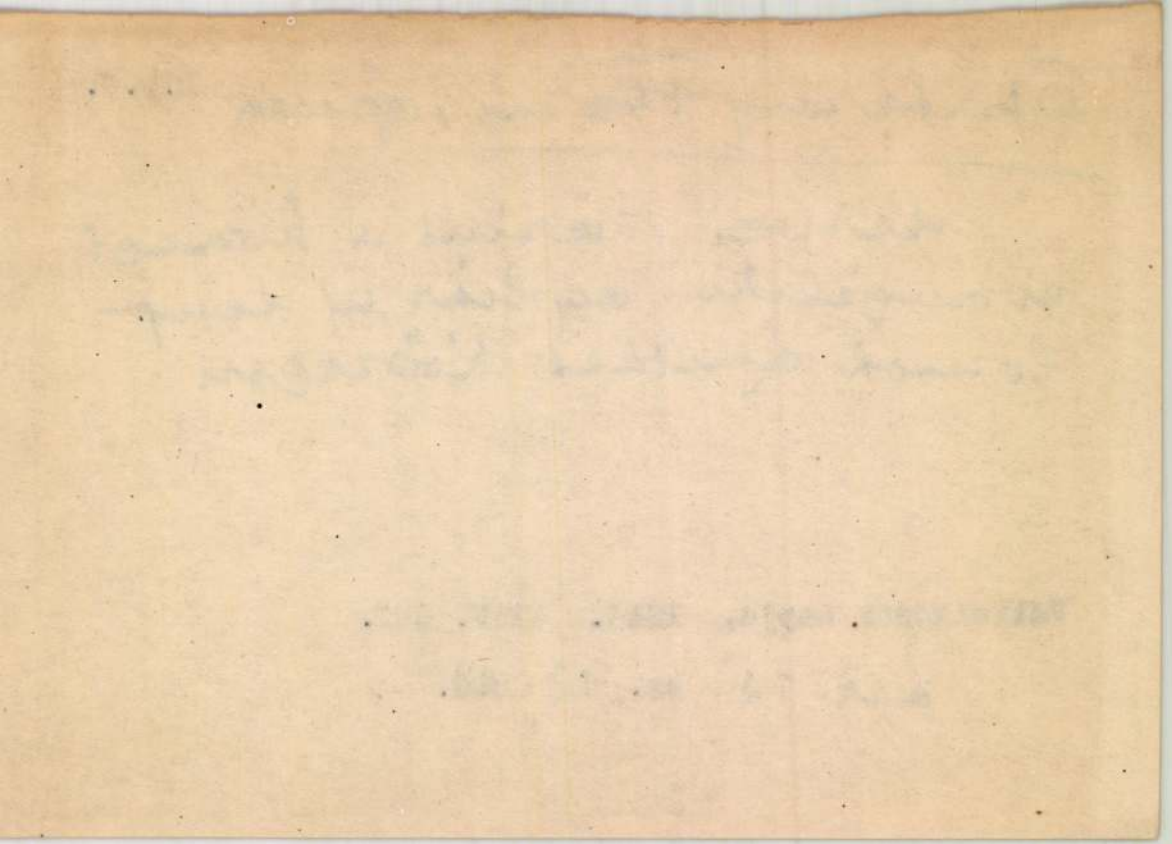
[Faint, illegible handwriting]

Szatermy Floris, építés M.D.K.

terveit szerint a lőcsői
evangélikus egyház új temp-
lomok építését közzeszi.

Vállalkozók Lapja, 1914. XXXV. évf.

ápr. 15 sz. 12. old.

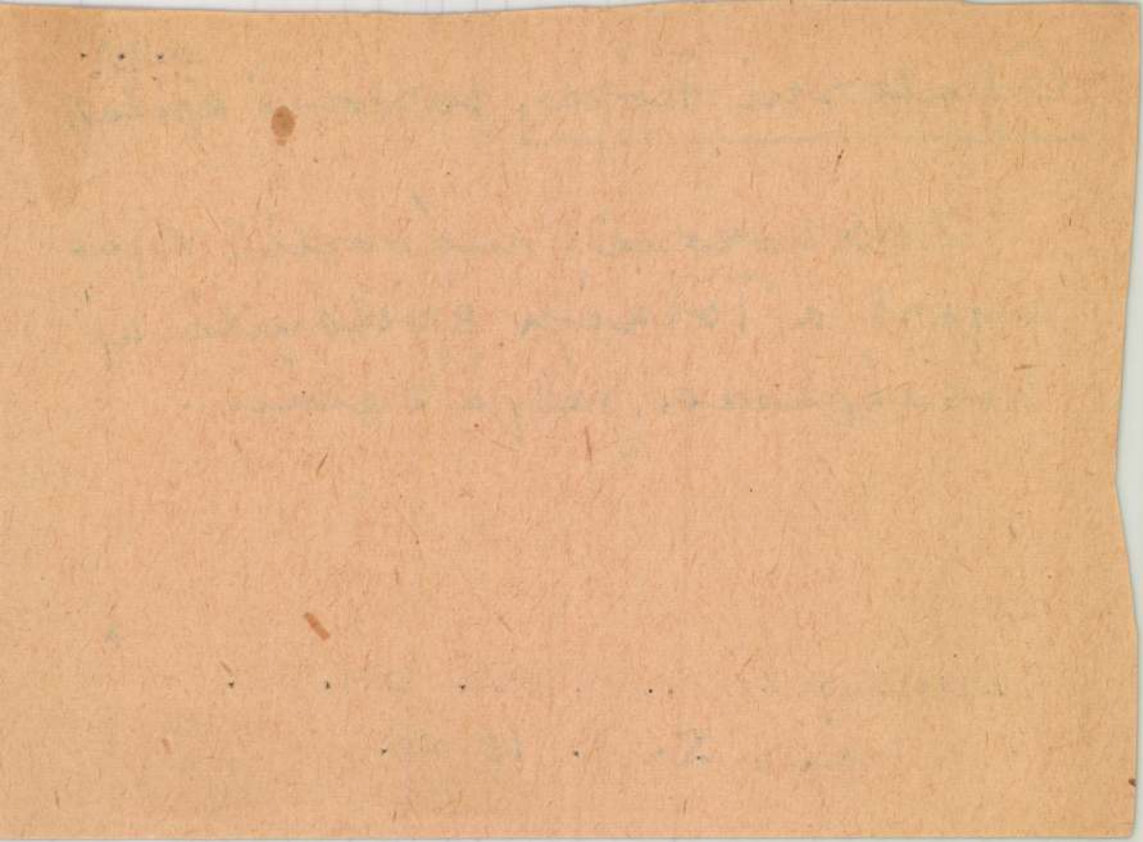

Opatermi Flóris, porrouyi építész, M.D.K.

2.00 koronás második díjat
nyert a Tolnán építendő új
kórházra pályázatán.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1905. XXVI. évf.

apr. 5. sz. 10. old.

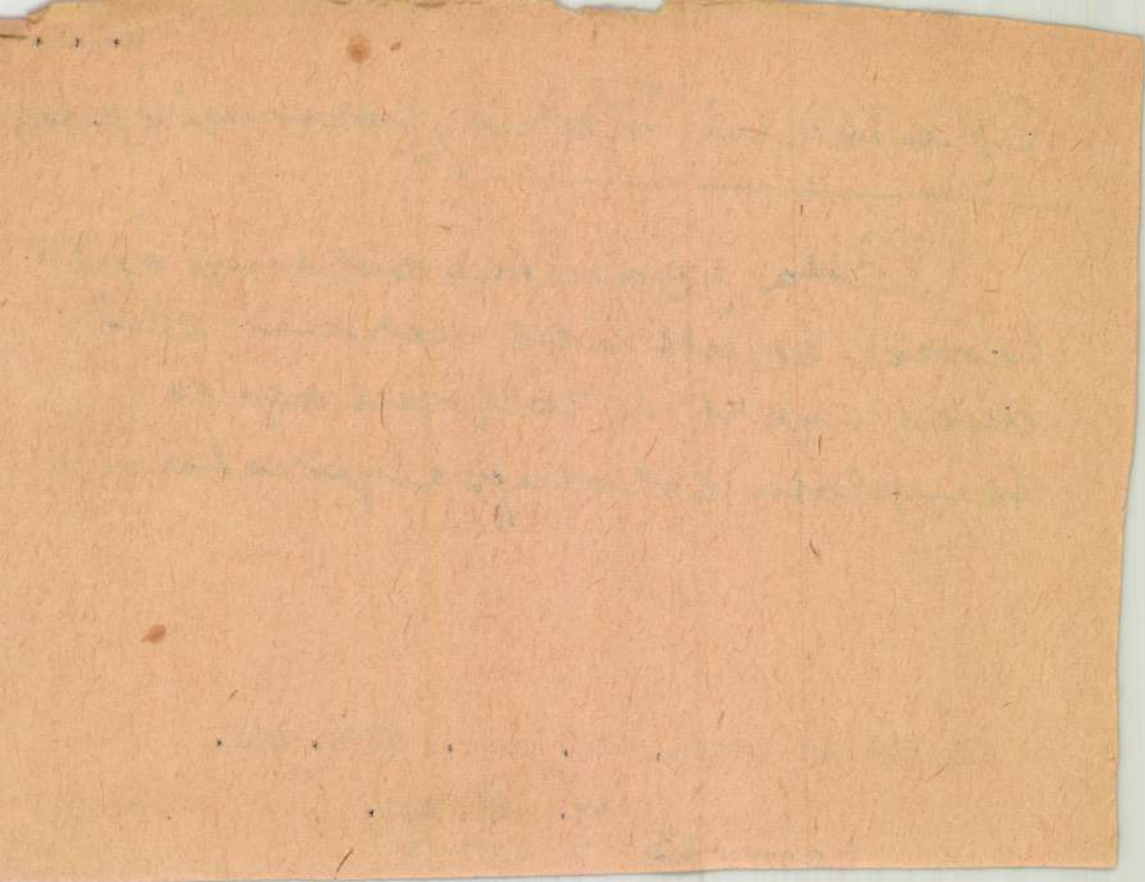
Apatermi Főris pászori építés

Étta nagyvonalú pászori építéssel együtt 600 koronás első díjat nyert a zölgyeni ap. ev. templom soroupsályaerében.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1905. XXVI. évf.

sz. 8. old.

+ aug. 23. " 3-4. "

Opatermy Flóris, építész

terve nyerte el a közössi
ev. templom újrakezdeti pályá-
zatának első díját.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1912. XXXIII. évf.

okt. 9. sz. 15. old.

11.

Välkommen till oss, vi är glada att se dig.

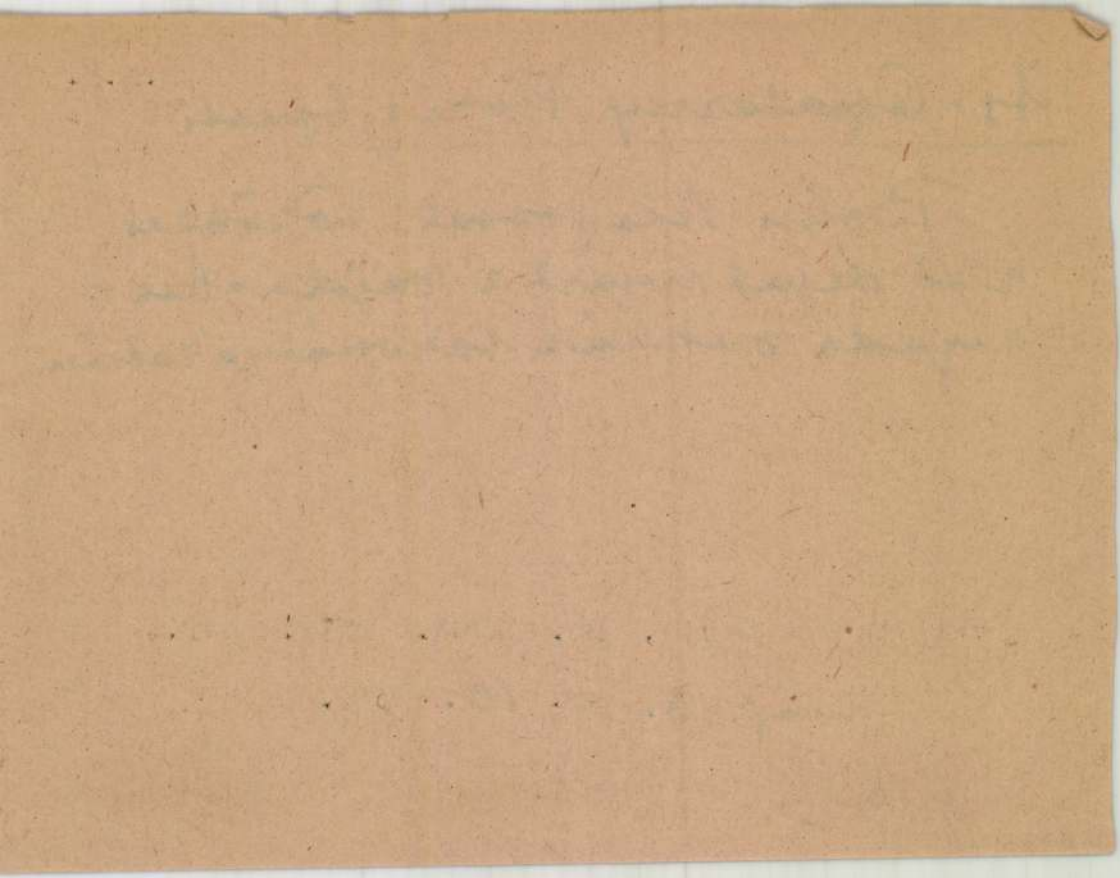
Med vänliga hälsningar,
Erik

Uj. Apatermy Floris, Bpesti M. D. K.

Bohu alapossal hõrõsen
elsõ díjat nyert a vajda-hu-
nyadi székhat teropályzatán

Vállalkozók Lapja, Bp. 1903. XXIV. évf.

megj. 13. sz. 10. old.

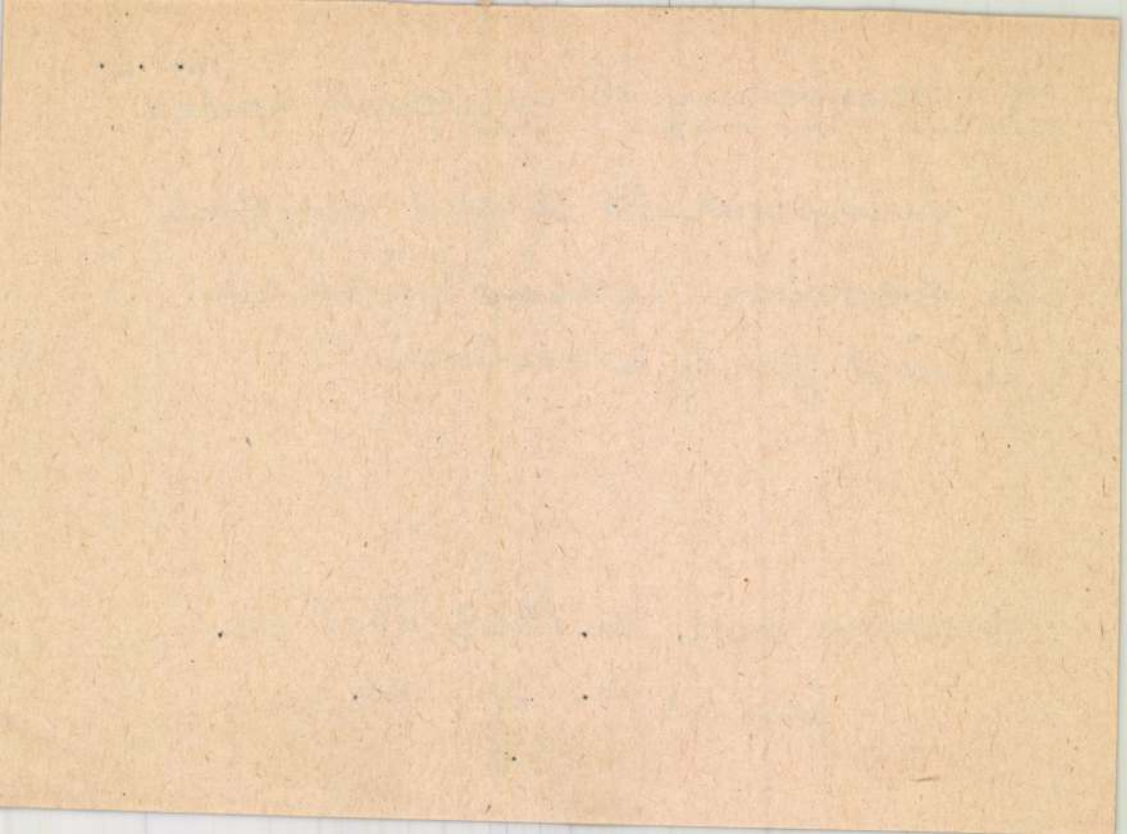

M.D.K.
Uj. Szateryny Floris, bpesti építész

Második díjat nyert
a vészlőr körsépházára
bírt pályázatán.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1903. XXIV évf.

febr. 18. sz. 4. old.

Szabó Ernő Flóris, építész

Dr. Hofstaedter Flóris
terve második díjat nyert
a soproni postapalota pá-
lyázásán.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1909. XXX.évf.

okt. 20. szl 12. old.

N. D. A.

[Faint, illegible handwriting]

[Faint, illegible handwriting]

[Faint, illegible handwriting]

[Faint, illegible handwriting]

[Faint, illegible handwriting]

VALLEJO, CALIF., 1900. XXX. 57.

Vol. 12, No. 12.

MDK

Opaterny Flóris és Vidor Emil

az aradi rk. templom tervpályázatán 1913-
ban pályamunkájukat megvásárolták

Magyar Építőművészet 1913. 5. sz. 32.1.

100

Opferung Maria de Victor Wall

Das ist die einzige Person, die
den Namen hat, der in der

Opferung Maria de Victor Wall

MDK

Opaterny Flóris

Kőszegi ev. templom és paplakok, rajz

Kőszegi ev. templom és paplakok főhomlok-
zata

KMT. 1913. tav. kiáll. kat.

85.1.

1881

Upteryn Mória

Közégi ev. templom és paplakok, rajz

Közégi ev. templom és paplakok fömmlök-

zota

KM. 1915. tav. kiáll. ket. 85.1.

MDK

Opaterny Flóris

Kőszegi ev. templom és paplakok hátsó hom-
lokzata

Pozsonyi ref. templom, rajz

KMT. 1913. tav. kiáll. kat.

85.1.

100

Opaterny Flóris

Közévi ev. templom és paplakok határo-
látsza

Porosnyai ref. templom, rajz

Kat. 1913. év. áll. kat. 02.1.

ifj.Opaterny Flóris és Bohn Lajos

Vajdahányadi városi székház

Kitüntetések. Művészet II., 1903, 28o.

Opaterny Flóris és Ottó Róbert,
bp.-i építészek

Brezsnóbánya szab. kir. város városfájának építé-
tésére összesen 32 pályaterv érkezett be.
O. Fl. és O. R. "Hurra" jellegű tervét 500
koronáért vették meg.

Városfás tervezése Breznóbányán.
Magyar Építőművészet, 1913. 2. sz. 14. oldal

Optometry Division of Ohio Board
of Opticians

... ..
... ..
... ..
... ..
... ..

... ..
... ..

ifj. Opaterny Floris, ép.

MDK

A vésztői községháza terveire kiírt pályázatra
29 mű érkezett be. Az első díjat Szuhay József, a
másodikat ifj. Opaterny Floris kapta.

A vésztői községháza.

Művészet. 1903. 141. l.

Opaterny Flóris

A magyarkanizsai városház tervpályázatán pályamunkáját 300 koronáért megvásárolták.

Tervpályázatok eredménye. Építő Ipar. 1908.
sug. 2. 307.1.

Opaterny Flóris

MDK

Kőszegi evang. temp. és paplakok, rajz

Éozsonyi református templom, rajz

Műcsarnok 1913. tavaszi kiállítás

Opisany listy

Konecni evang. temp. a papyskoi, rajs

Bozovyi reformatsiue temp. a rajs

Bozovyi list. Konecni listy

Opalerey Flóris

personyi épület

tervét 100 K-ért meg-
vásárolták a Szászrévéri
városháza pályázatain.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1909. XXX.évf.

ápr. 14. sz. 13. old.

M.D.C.

Spencerian Penmanship

Spencerian Penmanship

Spencerian Penmanship
Spencerian Penmanship
Spencerian Penmanship
Spencerian Penmanship

Spencerian Penmanship, Part 1, 1835, No. 1, 1835.

Spencerian Penmanship, Part 1, 1835, No. 1, 1835.

Csepreny Flóris, Bp. építész

és Hofstädter K. körös-
terve az épít. 800 K.-as
harmadik díjat nyerte el
a medgyesi ép. ev. főgym-
názium pályázatán.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1909. XXX.évf.

szám. 17 sz. 14. old.

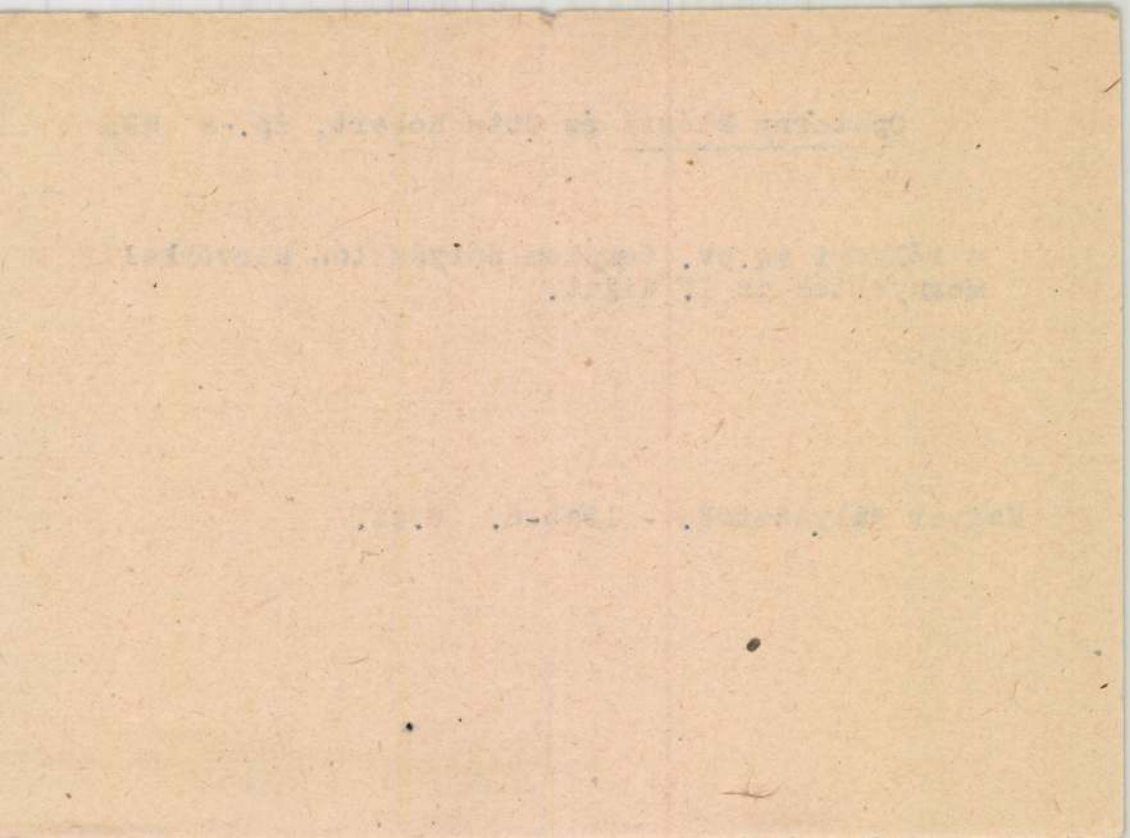
Vallikonda Raju, Bp. 1909, XX. 57.

old. as

Opatérny Blóris és Otta Róbert, ép.-k MDK

a zólyomi ág.ev. templom pályázaton tervükkel
megnyerték az I. díjat.

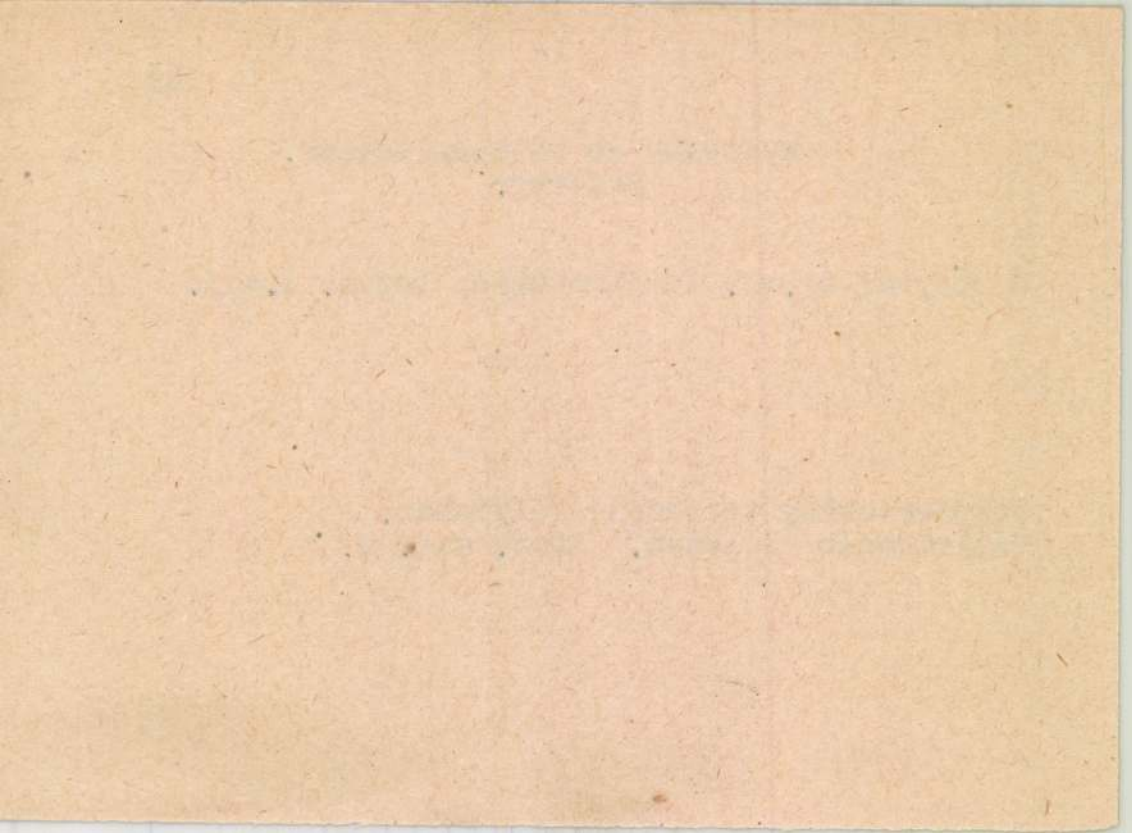
Magyar Pályázatok. - 1905-6. 9.sz.

Upateryn és Otta, építészek.
Pozsony.

A zólyemi ág.ev. templomtereny tervp. I.dij.

Templomtereny tervezése Zólyomban.
Vállalkozók Közlönye. 1905. aug. 9.

Opaterny és Utta, építészek.

írd.::

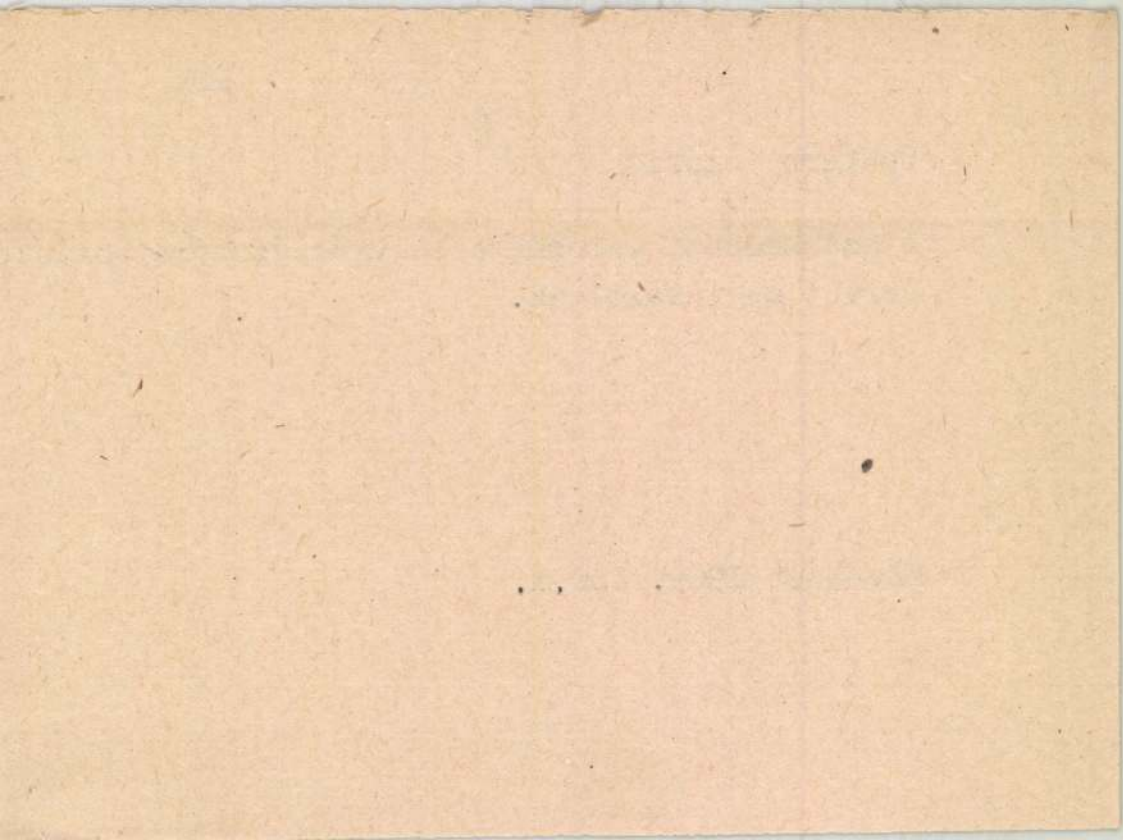
Figyelő: A zólyomi ág.ev. templom tervpályá-
zata.
Vállalkozók Közlönye. 1965. aug. 23.

MDK

Opaterny Flóris

A szászsebesi városháza tervpályázatára beadott
tervét megvásárolták.

Művészet 1909. 200.1.

Opaterny Flóris, bp.-i.ép.

tervét a Község 300 Koronáért megvásárolta.

Városház tervezés Gyarkányosán. - Váli. Közl. 1908.
jul. 29. 4. l.

Opartny Flóris

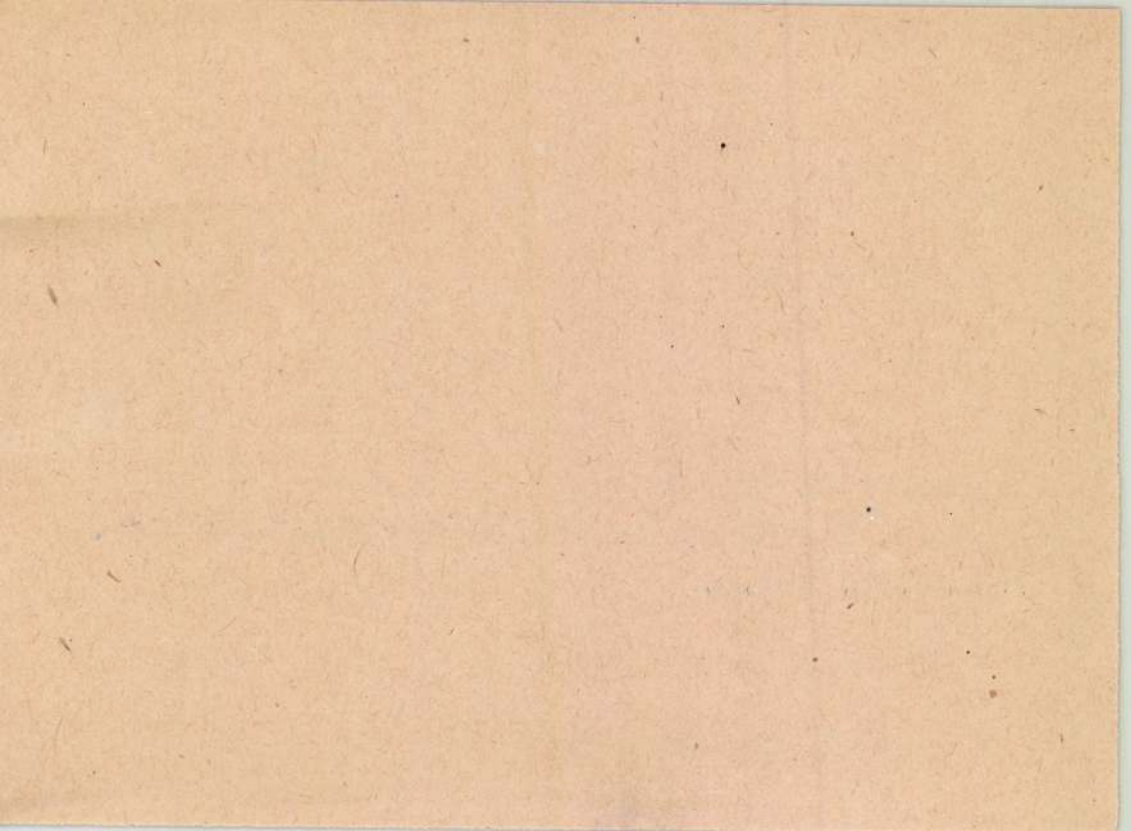
MDK

építészmérnök

A Kamara új tagjai

A Magy. Mérnök és Építész Egylet Közlönye 1930.

43-44.sz. 362.o.

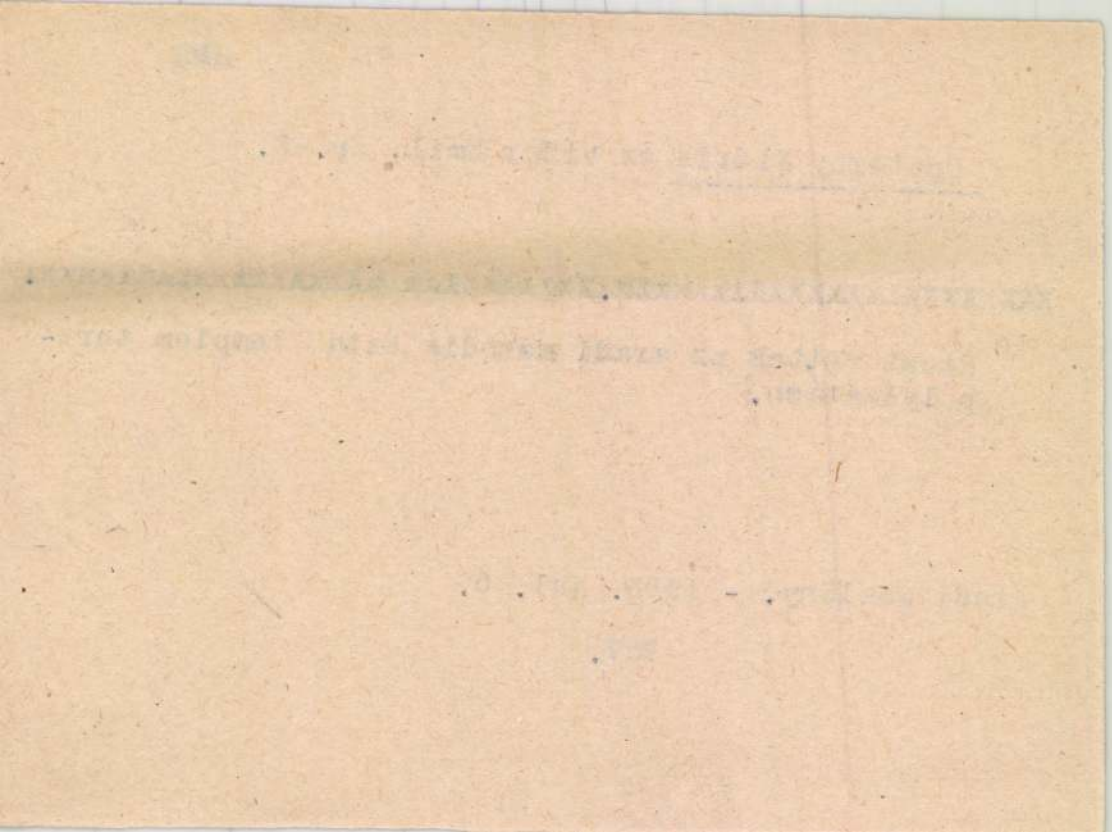
Opaterny Flóris és vidor Emil, ép.-k.

~~XXXXXXXXXX / M. K. A. D. I. K. K. A. L. X. X. X. T. E. M. P. L. O. M. P. Á. L. Y. Á. Z. A. T. A. R. A. D. I. A. N. A. /~~

Részt vettek az aradi második kath. templom terv-
pályázatán.

Aradi Kezrlöny. - 1913. jul. 6.

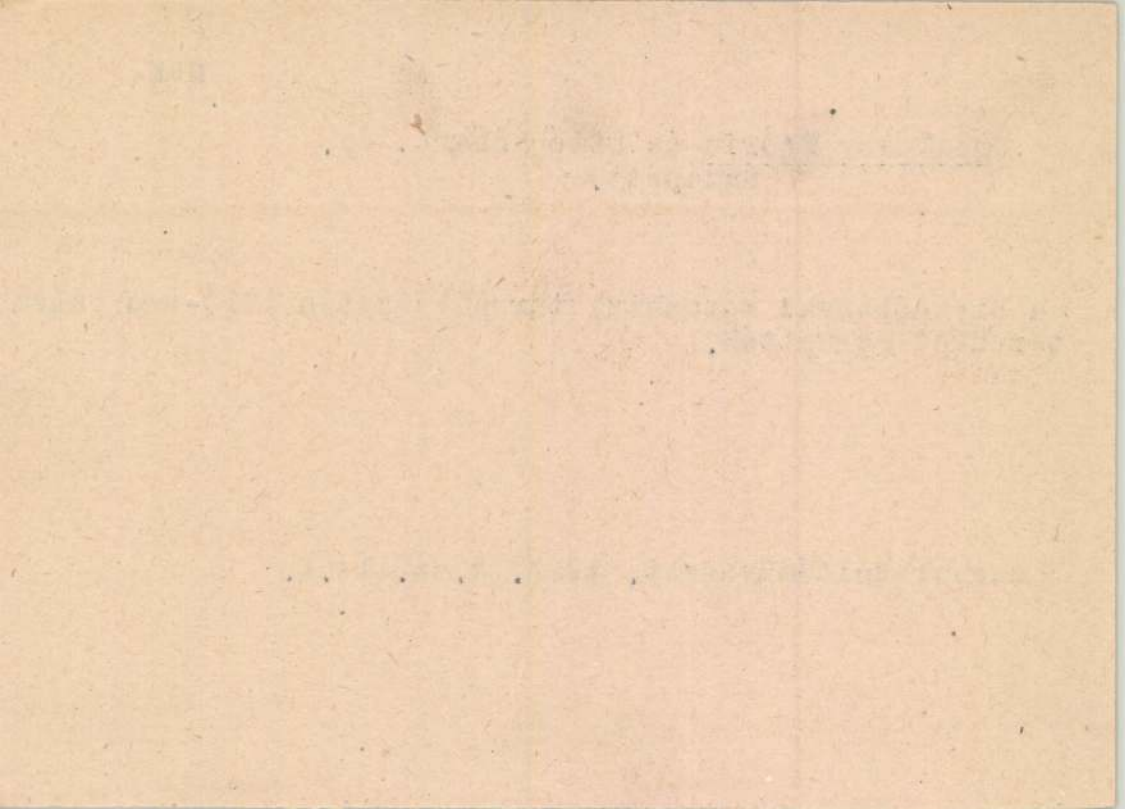
767.

Opaterny Flóris és Ottó Róbert, ép.
Budapest.

a breznóbányai városháza tervpályázatán 1913-ban pályatervüket megvették.

Magyar Építőművészet. 1913. 2.sz. 14.l.

MMK

Opaterny Flóris, és Vidor Emil, ép.

Arad es videke. 1913 jul. 6. /Ki építse az új ka-
tholikus templomot? 769.

187

187

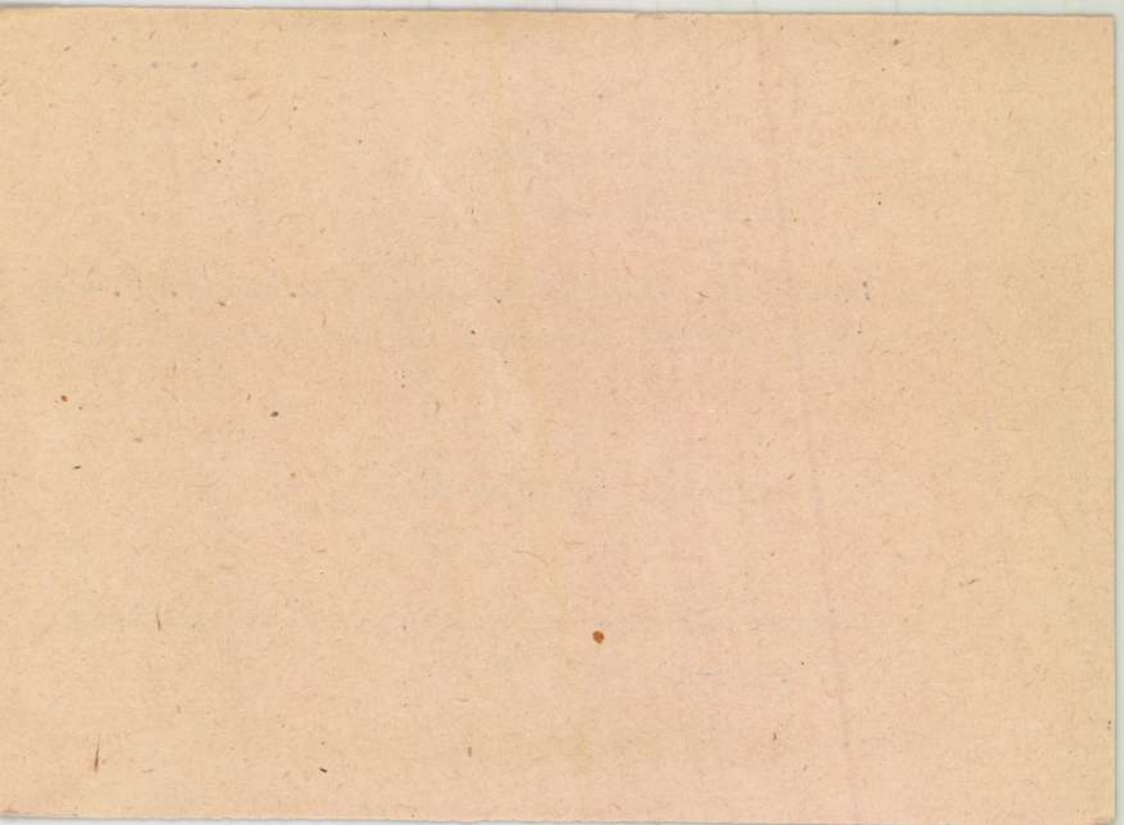
187

Opatrny Flóris tervező
sz.1879.

A Budapesti Mérnöki Kamara 1930.szept.19.-én
Opatrny Flóris tervezőt felvette tagjai sorába.

Cikk: Hirdetés tagfelvételtől.

A Magyar Mérnök- és Építész-Egylet Közlönye
LXIV.k. 39-40.sz. 340.o.

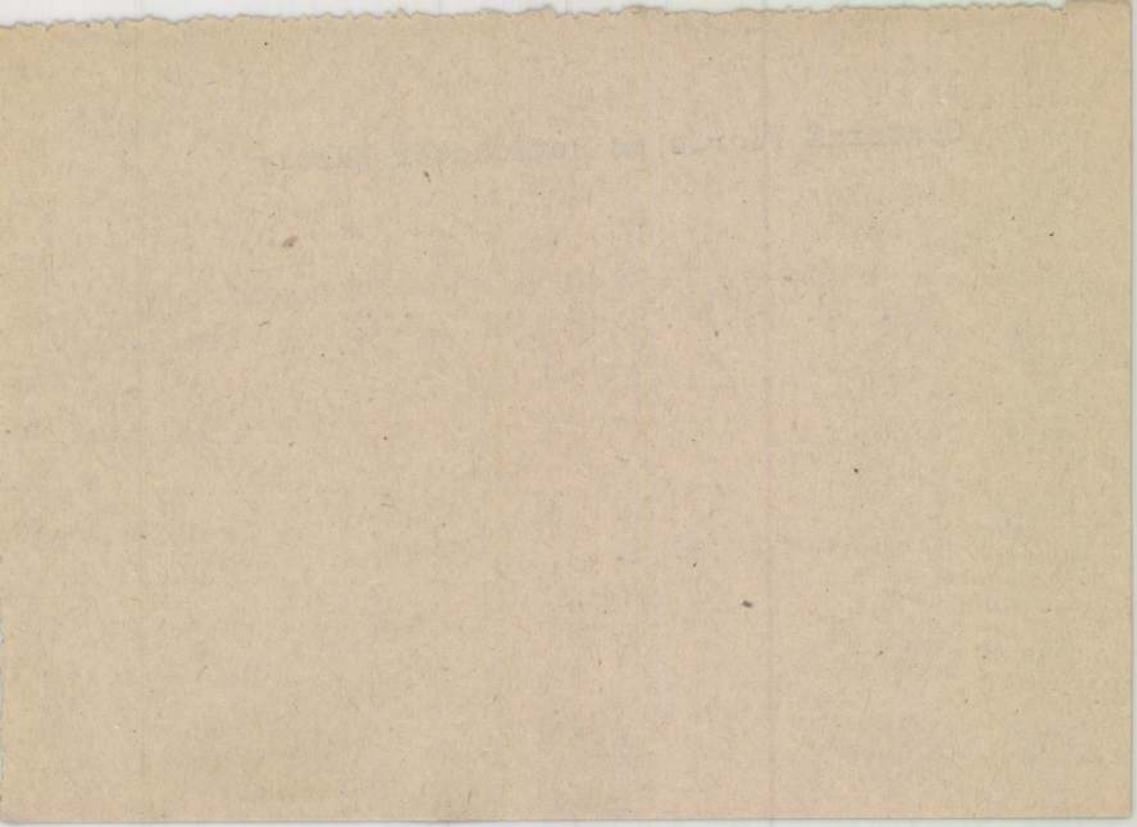

Opaterni Flóris és Hofstädter Károly

MDK

Bpesti építészek, 1909-ben soproni posta-
ig. és hiv. épületeinek tervpályázatán 3.dij.

Bierbposta 69. 1.

Opaterny Flóris, építész

közösen tervezett Otta Róberttel.

A zólyomi ág.ev. templom és nagybecskereki törvény-
széki palota pályaterveit készítette ill. készítették.
Magyar Pályázatok. 1905. III. 9.

Művészet. 1906. 71. 1.

111

1870

1870

1870

1870

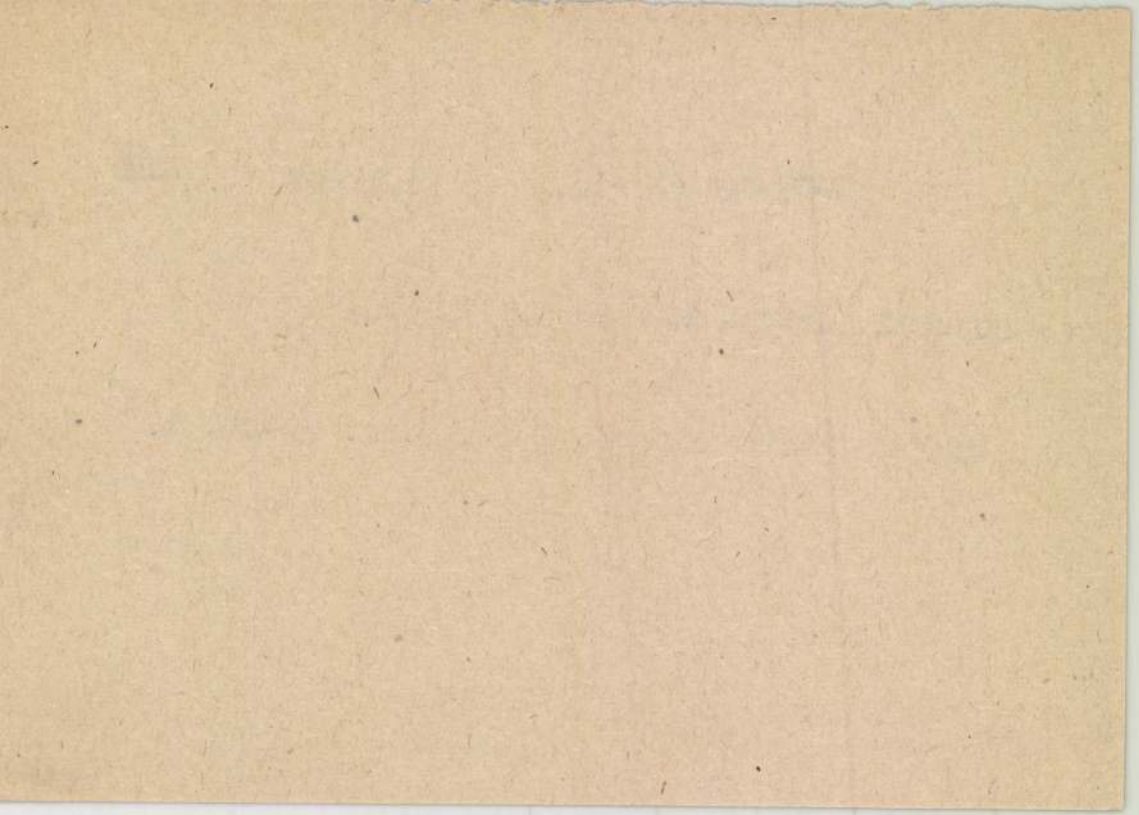
Opaterny Flóris

építész

MDK

a soproni postapalota tervpályázata.

Magyar Építőművészet, 1910, 2.sz. 27-28. l.

Oratory's

Other

Worship system

oratory, ag. ev.

Templeton's serm.

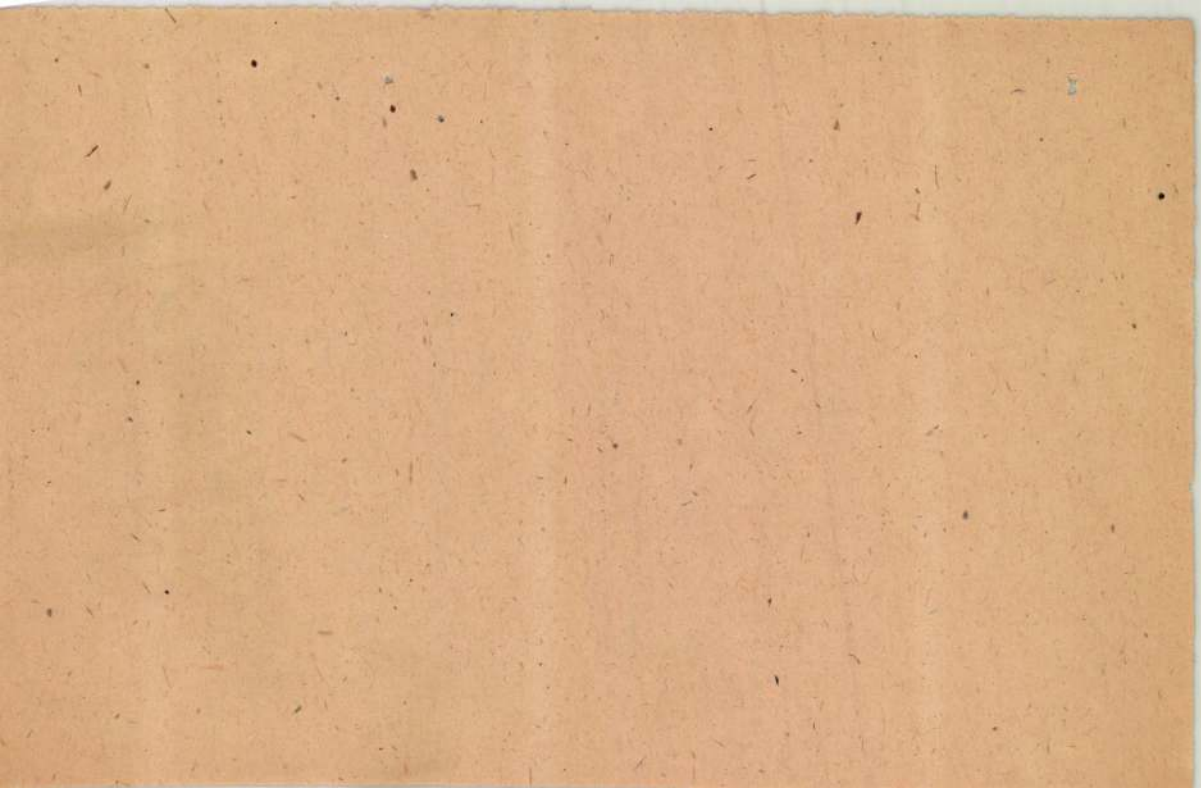
I. ag.

Available in Kith

1905. Aug. 9.

(Templeton's serm. -
see Robinson's.)

11

Procterys

miss

sed

Okca

ura

2

Trijelo: A 20th year

ag. evang. templom

korvrajzats,

Belackepoh Koshing

1905. aug. 23.

K.

~~Cathartes aura. Feb 1. V. 127~~

Opaterny és Otta, építészek

a magyarországi városok pályatervei; Tócsá Pál
Lóczy Ybl Lajos, Opaterny és Otta pályasüvei a
többiekén kívül.

Magyar Pályasüvek, III. 6.
Művész et. 1906. 351. 1.

100

General of the

A general of the
The general of the
The general of the

The general of the
The general of the

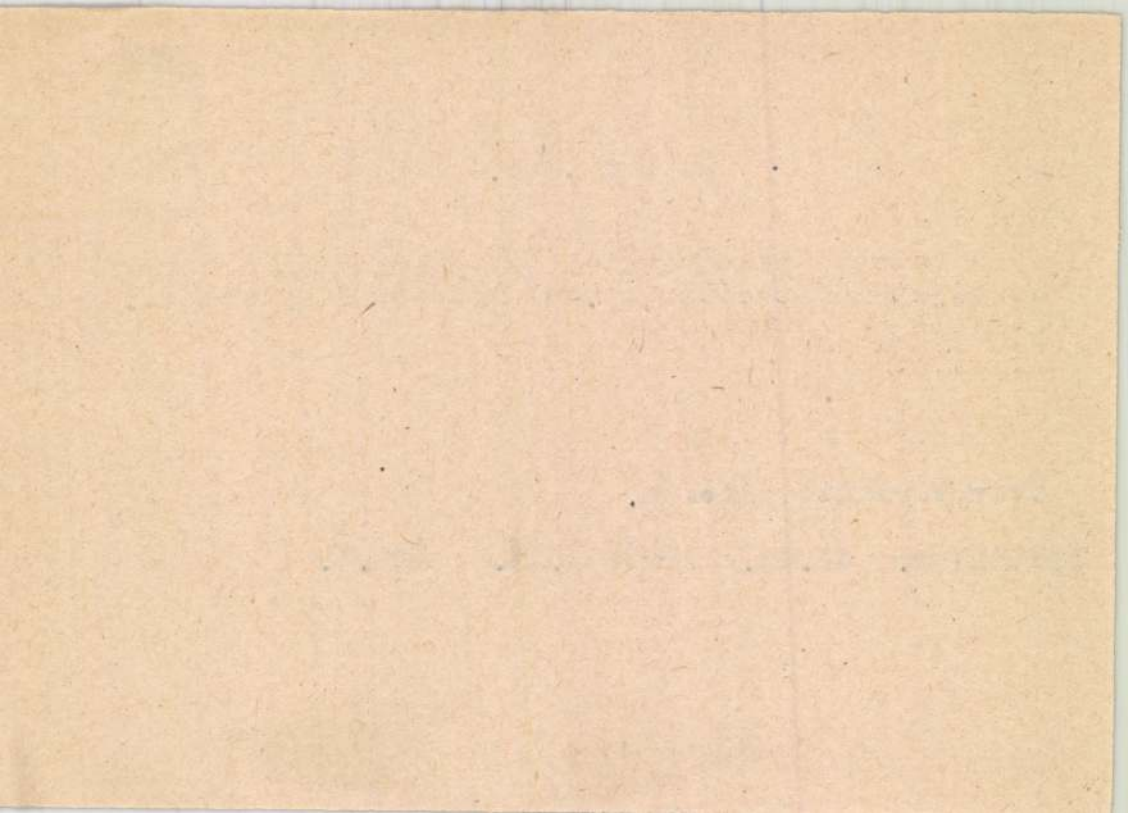
1

Opaterny, ép.

a soproni postahivatal tervpályázatán a harmadik díjat Hofstaedter ép.-el közösen nyerte el.

Tervpályázat/eredménye.

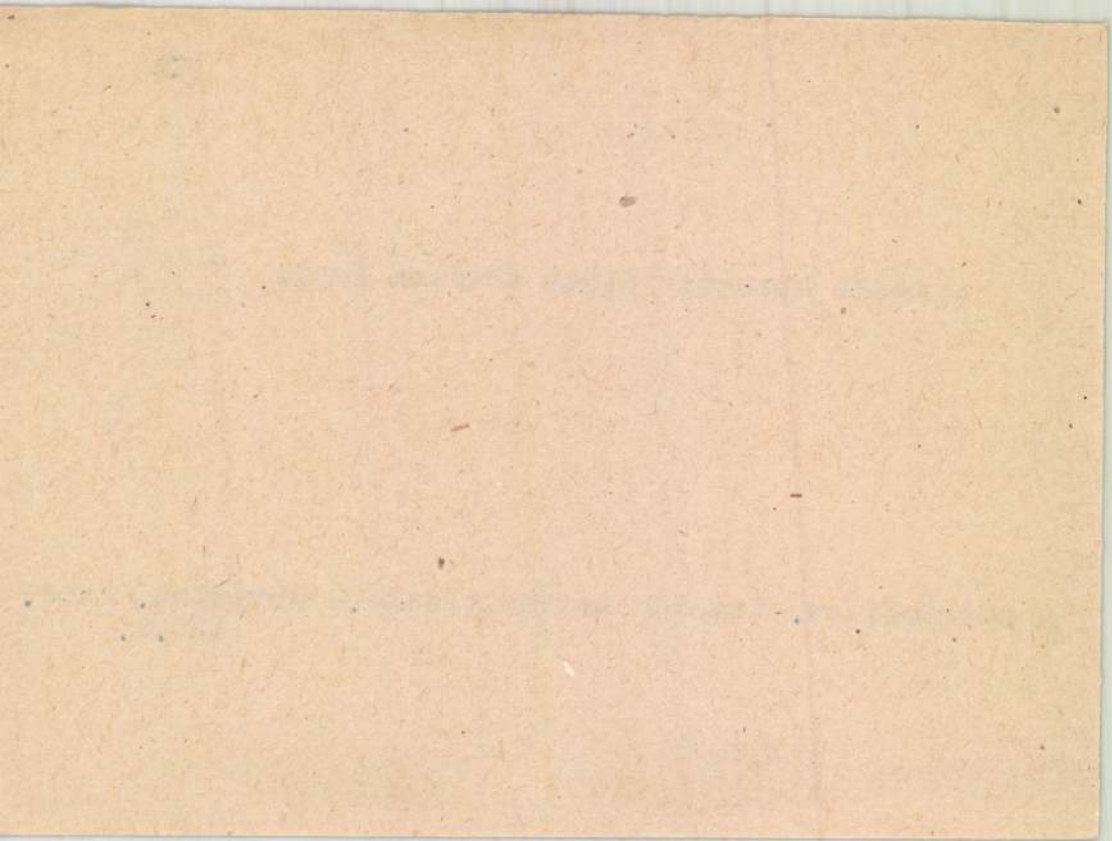
Építőipar. 43.sz. 19091 X.24. 394.2.

Opaterny, ép

a másik harmadik díjat közösen kapta Hofstädter
K.-val.

A medgyesi ev. templom tervpályázata. Művészet. 1909.
135.1.

Upaterny és Otta, építészek.
 Pozsony.

A zólyemi ág. ev. templomtereny tervp. I. díj.

Templomtereny tervezése Zólyomban.
Vállalkozók közlönye. 1905. aug. 9.

1871

On the 1st day of the month of
January 1871

I have received of you the sum of
\$100.00

Yours truly,
J. M. Smith

Opaterny es utta, építészek.

irod.:

Figyelő: A zólyemi ág.ev. templom tervpályá-
zata.

Váljalozók Közlönye. 1905.aug.23.

1871

General Report, 1871

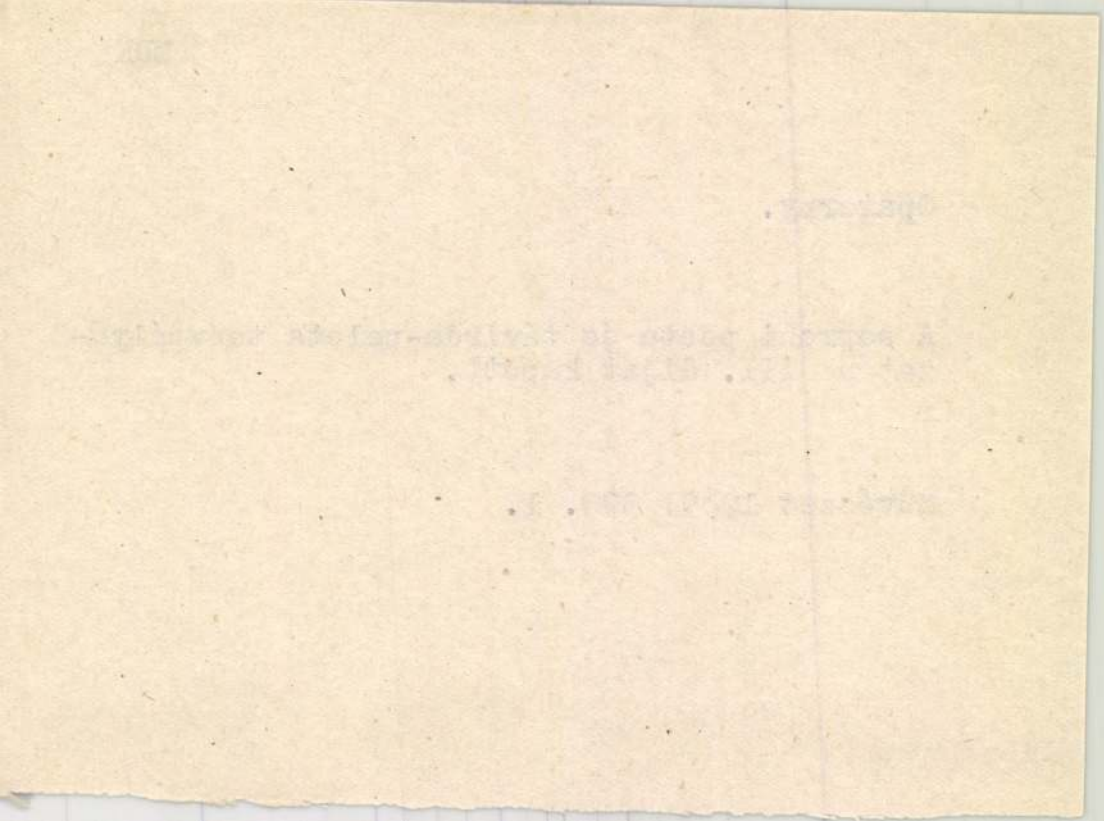
1871

1871: A general report on the progress of the work of the Board of Commissioners for the Education of the Indians, during the year ending on the 31st of December, 1871.

Opaterny.

A soproni posta és távirda-palota tervpályá-
zatán III. díjat kapott.

Művészet 1909. 398. 1.

OPATERNÝ Flóris eptin

a latona: erlöhvatal allalmarsttzi

Persony, ref. tul, 1913 (Wimmer F. terve) Nivtelere

1 Duna-parti hadtestparaus noldij eimelitel
teroverieba vett rint

1 1910, telr Wlatö neudstelepe

1 1916-1918 Dinavitgyzeis

1 1903 Zölgyon: ev. tul. pulgyant I. dij

Szöngy: 1996 52, 86.

2, 440

27, 28, 32, 48, 58, 62, 67, 68, 69,
316, 321, 406, 413, 414, 432, 480,

yos szék
, 316

55, 473, 488

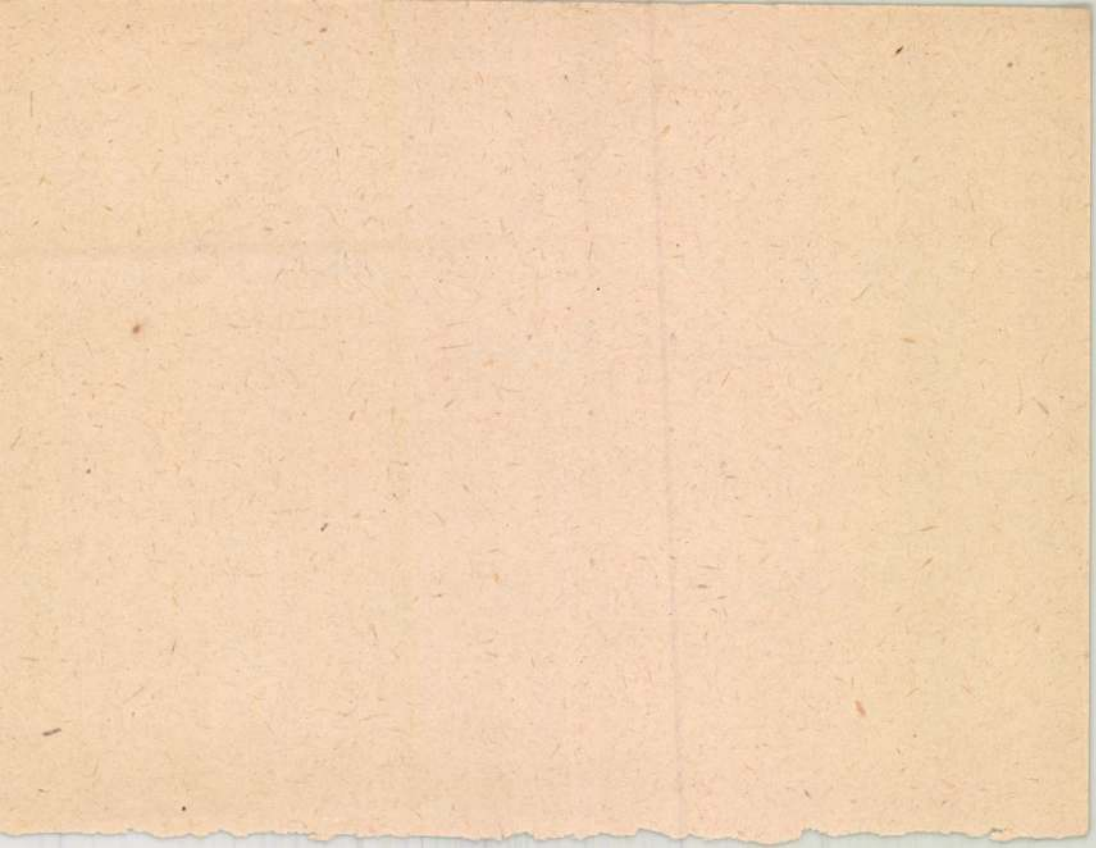
Iő vm 507

pál, Sínpaul; Küküllő vm

OPATERNÝ OTTO Rabat epitel

1903, Záhon, ev. tvl. pilyerát I-dij
Opaterný Florissal

Srdnyj: 1996 86-87.

Furcsa keresztretjtvény a „Pesti Ujság” ezerpengős keresztretjtvény-pályázata körüli

„Csak nem leszünk olyan bolondok...”

— A 8 Órai Ujság tudósítása —

Pár héttel ezelőtt a *Pesti Ujság* ezerpengős keresztretjtvény-pályázatot harangozott be feltűnő formában a lap hasábjain. Csakhamar meg is indult a retjtvényfejtők nemes vetélkedése az „értékes” díjak, pénzjutalmak elnyeréséért. Mikor a verseny véget ért, a *Pesti Ujság* annak rendje és módja szerint beszámolt a retjtvény-pályázat befejezéséről és nagy cikkben közölte, hogy az ezerpengős verseny első díját egy ismert budapesti műépítész, *Opaterny Pál* nyerte, aki a *Pesti Ujság* közlése szerint jogosult a 200 pengő felvételére a lap kiadóhivatalában.

Egy meglepő hír és egy még meglepőbb válasz

Opaterny Pál, aki soha semmiféle keresztretjtvény-pályázaton nem vett részt, egy barátja révén értesült az örvendetes eseményről. A hírt meglepetéssel vette tudomásul, mert — még csak olvasója sem volt a *Pesti Ujságnak*, s így

az egész versenyről tudomása sem lehetett és természetesen nem is vett részt a pályázaton.

Mikor meglátta a *Pesti Ujság* közleményét, sürgősen felkereste az ujság kiadóhivatalát, hogy kérdőre vonja annak vezetőjét a különös közlemény miatt. A lap kiadóhivatalának igazgatójához fordult, akiben, legnagyobb meglepetésére, egyik volt albérlőjét, *Sztojka Szilárdot* ismerte fel. A műépítész *Sztojka* elé rakta a lappéldányt és felelősségre vonta, hogy *miféle joggal szerepeltette az ő nevét a nyerők névsorának élén*, amikor ő részt sem vett a versenyen. Kérdésére szokatlan és meglepő választ kapott.

— Ugyan kérem, kedves építész úr — felelte mosolyogva *Sztojka Szilárd*, —

csak nem leszünk bolondok, hogy bárkinek is kifizessük a nyereményeket? Nyerőkként ismerősöket szoktunk szerepeltetni,

hogy a retjtvényversenyt komoly színben tüntessük fel. Nincs más hátra ezeketani, legfeljebb a sajátomból fogom kifizetni részletekben a 200 pengőt, — feltéve, hogy lesz pénzem.

Igy felelt a derék kiadóhivatali igazgató, még pedig tanuk előtt, sőt később ugyancsak tanuk előtt többször megismételte kijelentését. Ezek szerint a *Pesti Ujság* derék retjtvényfejtői hiába gyürköztek neki a retjtvényköcskák kitöltésének abban a reményben, hogy majd részesülnek az ezer pengőből, de hiába küldték be nagy gonddal kidolgozott pályázataikat a lap kiadóhivatalához, mert ennek a pályázatnak sorsa már a retjtvényverseny ötletének megszületése pillanatában el volt döntve. A funfangos pályázat csábító nagy díjainak elnyerése egyszerűen lehetetlen volt, mert a *Pesti Ujság*, a keresztény erkölcsök e nagyhangú harcosa, tudatosan olyan ismerősöket szerepeltetett a nyerők névsorában, akikről feltehető, hogy nem olvasák a lapot, hogy nem fejtének keresztretjtvényeket és főleg, hogy ilyenformán — nem fognak jelentkezni a nekik begyenesen odaitélt díjakért sem.

A helyreigazítás nem jelenik meg...

Opaterny műépítész érthetően megdöbbenett ez az erkölcsi felfogás és erélyesen követelte a *Pesti Ujság* szerkesztőségétől, hogy *valamínő formában igazítsák helyre a történeteket és a nyilvánosság előtt is ismerjék el az elkövetett „hibát”*. A műépítész kijelentette, hogy semmiképpen nem hajlandó nevét egy ilyen nyilvánvaló csalással kapcsolatban a nyilvánosság előtt szerepeltetni. Mikor látta, hogy tiltakozása eredménytelen maradt, ügyvédjének, dr. *Zajzon Bélának* adta át a dolgot és most már ügyvédek kezdték tárgyalni a különös, furcsa keresztretjtvényverseny váratlan fejleményeinek békés elsimításáról. A lap szerkesztőiből nem is hiányzott az erre való igyekezet, s ismételtel felkínálták a 200 pengőt a műépítésznek, aki azonban ragaszkodott a helyreigazító nyilatkozat közzétételéhez. Végre május utolsó napjaiban a szerkesztőség vállalkozott az alábbi nyilatkozat közzétételére a *Pesti Ujságban*.

Helyreigazító nyilatkozat.

A dr. *Béldy Béla* felelős szerkesztő szerkesztésében megjelenő *Pesti Ujság* című politikai napilap 1939 május

21-én kiadott I. évfolyam 115. számában megjelent „1000 pengős retjtvény-pályázatunk végeredménye” című közleményre, amely *Opaterny Pál* műépítész, budapesti (II. Kapás-utca 41.) lakost, mint keresztretjtvény-pályázatunk 200 pengős első díját nyert pályázót tünteti fel, alábbi helyreigazító nyilatkozatot teszem közzé:

1. Valótlan, hogy én a pályázaton egyetlen fillért is nyertem volna.

2. Valótlan a közleménynek az az állítása, hogy én a pályázaton résztvettem volna.

3. Valótlan, hogy a *Pesti Ujságtól* bármínő címen is 200 pengőt felvettem volna.

4. Ezzel szemben tény az, hogy a *Pesti Ujság* hozzájárulásom és megkérdezésem nélkül nyerőként szerepeltetett. Tény az is, hogy a közlemény megjelenése utáni napokban, amikor *Sztojka Szilárd* kiadóhivatali igazgató urat nevem szerepeltetése miatt kérdőre vontam, ő a következő

elvilágosítást adta: „nem vagyunk bolondok, hogy bárkinek is kifizessük a nyereményeket, nyerőkként ismerősöket szerepeltetünk azért, hogy a retjtvényversenyt komoly színben tüntessük fel. Legfeljebb sajátomból fogom kifizetni részletekben, ha lesz pénzem”.

Való tény az is, hogy én ez ellen tiltakoztam.

Opaterny Pál.

Ebből a nyilatkozatból azonban mindmáig egyetlen sor sem jelent meg a *Pesti Ujságban*, amelynek talányos retjtvény-pályázata ilyenformán korszakalkotó fordulatot jelent nemcsak a keresztretjtvény-pályázatok, hanem a lapkiadás történetében is s attól lehet tartani, hogy a keresztretjtvényfejtők ezentúl a munka megkezdése előtt is garanciákat fognak kérni a lapkiadóktól az ígért díjak igazságos szétosztására és — kifizetésére.

Petur László

Collegium Hungaricum érem — gróf Klebelsberg Kunó emlékére

Tízmillió pengő — 1500 külföldi ösztöndíjasnak

— A 8 Órai Ujság tudósítása —

A Nemzetközi Klub tanácstermében tegnap este a magyar szellemi elit egyik értékes csoportja gyűlt össze: a *Collegium Hungaricum Szövetség* tartotta ezévi közgyűlését. A közgyűlés felett ott lebegett, gróf *Klebelsberg Kunó* szelleme. Az ő alapítással voltak a magyar kultúra nagyszerű fellegvárai Bécsben, Berlinben, Rómában, Párisban és a nyugat minden részén, amelyek lehetővé teszik, hogy évről-évre egy csapat tehetséges szegény magyar ifjú a nyugati művelődés centrumaiban dolgozhassék. Ezek elcsajátítják odakint mindazt, amit a magyarnak a Nyugatról meg kell tanulnia, hogy aztán itthon az *Apácai Csere Jánosok* nyomán a magyar kultúra szellemi élharcosai legyenek. *Klebelsberg* gróf iránti kegyeletét fejezte ki a Szövetség tegnap, amikor elhatározta, hogy emlékére „*Collegium Hungaricum*” éremet alapít és azt a Szövetség legkiválóbb tagjainak fogja adományozni.

A közgyűlésen, amelyen a kultuszminiszter képviseletében *Stolpa József* államtitkár vett részt, dr. *Zehery Lajos* miniszteri tanácsos elnöki megnyitóját után az új tisztikart választották meg. Az új elnök vitéz dr. *Nagy Iván* miniszteri osztálytanácsos, alelnök pedig *Schweng Loránd* lett. Az új elnök elmondotta, hogy eddig tízmillió pengőt költött az állam körülbelül 1500 külföldi ösztöndíjasra. Eddigi munkásságuk és eredményeik mutatják, hogy ez a tízmillió a legjobb befektetés volt. Idei programjukba érdekes előadás-sorozatot illesztnek: a visszatért Felvidék lakosai előtt fogják ismertetni a Trianon utáni 20 év magyar életét. Az előadások anyagát idegen nyelvű kötetben kiadva eljuttatják külföldi ismerőseikhez is. Hangsúlyozta, hogy az ő szövetségük nem érdekképviselet, mert nekik nem ér-

dekeik vannak, hanem szolgálni akarnak a magyar művelődésnek.

Valóban, a volt kollegisták: fiatal tanársegédek, egyetemi tanárok, minisztériumi tisztviselők és a többiek, fiúk és lányok egyaránt minden érdekképviselet nélkül is szép pozíciókat érnek el fiatalon. A kollegisták tegnapi seregszemléje után elmondhatjuk, hogy ha ők fogják vezetni szellemi életünket, akkor nem kell féltetni a magyar kultúra jövőjét.

225 embert ölt meg egy vörös börtönfelügyelő

Madrid, jún. 16.

(Havas.) Letartóztatták a san-bernardo-i börtönfelügyelőt és feleségét. A rendőri jelentés szerint a férj bevallotta, hogy a polgárháború alatt 225 embert ölt meg és több ezer más gyilkosságban is résztvett. (MTI.)

1000 PAZAR ÖTLET
100 NAGYSZERŰ TÁNCOSNŐ
10 BRILLIÁNS ZENESZÁM
1 POMPÁS FILMEN
CILLOGÓ
CILLACOK
Rendezte: RAY ENRIGHT
A főszerepekben RUDY VALLEE
ROSEMARY LANE
HUGH HERBERT
FORUM
Bemutató előadás
ma 10 órakor.

A legszebb nyaralás

egy hajóút az Északi tengeren a norvég fjordok, a Nordcap, a Spitzbergák, Island és Skócia érintésével

1. sz. utazás:
Július 10—augusztus 4.

2. sz. utazás:
Augusztus 7—27.

Felvilágosítás **ÓRAULSÁG** Utazási Irodája, Budapest, VI., Andrassy-út 16.

— Akinek bélműködése állandóan rossz, az a természetes „*Ferenc József*” keserűvíz használata által — reggelként éhgyomorral egy pohárral bevéve — csakhamar rendes bélürülést, jó gyomoremésztést és kielégítő anyagcserét érhet el. Kérdezze meg orvosát!

SZLOVÁK CÁFOLAT:

Nem lesz német katonai parancsnokság Pozsonyban

Az *Illustrowany Kuryer Codzienny* című krakói napilap legutóbbi számában a *Daily Herald* nyomán arról ad hírt, hogy a német birodalmi hadsereg 16. hadosztályának főparancsnokságát Magdeburgból Pozsonyba helyezte át és erőt a lengyel határ felé vonja össze.

A *Szlovák Távirati Iroda* ezzel kapcsolatban közli, hogy illetékes he-

lyen szerzett információk szerint a lengyel lapnak ez az angol forrásból származó információja *nem felel meg a valóságnak*. Szlovákia fővárosában nincs semmiféle német katonai főparancsnokság és nincsen szó a birodalom pozíciójának megerősítéséről Szlovákiában, ahogy az említett külföldi lapok jelentik.

Letartóztatták a somberekai verekedő sváb gazdákat

Pécs, jún. 16.

Fernbach József, Weber András, Heim Ferenc, Seiberling György, Blum Antal, Vaszner Ferenc, Bergmann Ferenc, Bacher János, Gungl János, Schmelz Jakab és Willberger József somberekai gazdálkodók ellen, akik az országgyűlési választások

előtt vitéz Raffay Antal somberekai gazdálkodót súlyosan bántalmazták, magánosok elleni erőszak büntette címén indult meg az eljárás. Varga József dr. vizsgálóbíró esütörtökön elrendelte a támadók előzetes letartóztatásba való helyezését, Fernbach és társai a végzés ellen felfolyomással éltek a vádtanácshoz. (MTI)

Kellemes nyári szórakozóhelyek

GERC

Nyári esték
a tabáni kert lombjai alatt
Toll Jancsi csillósít
és Korényi a primás

Háromcsőrű kacska
1. Döbrentei-utca 9. T. 155-687

KETTER étterem
söröző
Buda, XI., Horthy M.-út 48.
Telefon: 268-532.

KELLEMESEN KÉRTHELYSÉGÉBEN
esténként és vasár- és ünnepnapokon a déli órákban
Lakatos Flóris és cigányzenekara muzsikál!
Elsimert jó konyha. Fajborok. Rézvényösörök.

BALÁZS
VENDÉGLŐ
Hűvösvölgy-János hegy.

3 Huszár Vendéglő
VII., Akácfa-utca 12. Tel. 141-162
Fasszapparácson sült hal, hús és szárnyas különlegességek.

Virágos kerthelyiség
BALOGH BÉLA
cigányzenekara muzsikál.

Micheller halászkert
Józsefváros szentációja VIII., Práter-u. 42. (14-es autóbussz)
Halászlé, rával muzsikál Varjas Jancsi énekel. Alkalmakra külön kertrész

„Goriup-ece!”

Forog a nyárs a Fogaskerek-ben!
... és ropogós nyárson sült csirke és liba készül rajta. A «Fogaskerek» étterem pompás virágos kertjében nagyzerű uszonna, nyencnek való vacsora készül. Délután 5-től este 10-ig jazz-cigány. Táncc. Polgári árak.

OLASZFASOR 45.
Autobusz- és villamosmegálló.
TELEFON: 155-098.

Pesti Gödör
kerthelyiség
MEGNYILT
Szálkanélküli halvacsorák
NEMES BÉLA énekel
X., Kerepest-út 7. sz.
75-ös végállomás, Nemzetiből egy kisszakkasz.

VÁRKERT KIOSZK
Délután **KATONAZENE**
este **FehérLaci** szalonjazz

A Gellérthegyi Kioszkból
legszébb a kilátás Budapest és környékére. Elsőrendű magyar és francia konyha. Naponta 4 órától cigányzene. Nyitva reggelig. Taxi állomás Erzsébet-híd. Díj P 1-05. Tel. 2-687-88. Tulajd. **MITTI**.

Kutyavillába!
Közlekedés a Gellért térről a HÉV-vel. Telefon: 269-772.

Jöjjen Óbudára a régi
TIROLI CSÁRDÁBA
Kerthelyiségében Schrammel szól Ott fogunk majd...
Új vezetés mellett június 15-én megnyit. Olcsó polgári árak.
Figyelmes kiszolgálás.
H., Polgártér 3.

Megnyilt legszebb
kilátású nyilvános étterem és szállóudája, a Széchenyihegyi Vendéglő és Golf Szálló, a fogaskerekű végállomásánál. Kellemes uszonnázó- és vacsorázóhely. 450 m. a tenger színe felett. Szobarendelés. Tel.: 165-195, 165-229. Asztalrendelés: 165-257. Bérli: v. Bohonay István

PACSIRTA vendéglő
I., Kútvolgyi-út 18.
Telefon 1-643-74.
Az új Kútvolgyi-út romantikus helyén a legmagyarabb ételkülönlegességek: Fatányéros, halászlé, vargabétes stb. Esténként **Bérlők VIII** muzsikál. Tulajdonos: Wendl István.
28-as autóbussz megálló a vendéglő előtt.

BUDAFOK
Ha mulatni akar Isten igazában, menjen ki egyszer a

Kutyavillába!
Közlekedés a Gellért térről a HÉV-vel. Telefon: 269-772.

Tisztelegnek a magyar szellemi élet frontharcosai:
„Mitrovics- emlékkönyv”
a debreceni mester tudományos működésének ötvenedik évfordulóján

A debreceni református lelkész fia még nem volt tizenkilenc esztendő, amikor már felesküdt katonájává lett a béke fegyverrel vívott legfontosabb nemzeti küzdelemnek: a magyar kulturfőlény harcának. Ötven esztendő telt el azóta s Mitrovics Gyula (— ma debreceni egyetemi tanár, országos hírű esztéta, bölcselő és író—) félévszázados munkásságának alkalmából növendékei, barátai, a keze alól kikerült nemzedékek ifjú tudósai, a magyar szellemi élet frontharcosainak elitgárdistái méltó formában ünnepeik mesterüket.
Baránszky-Jób László, Boda Ist-

ván, Faragó. Tibor, Vajthó László és Zsombor Zoltán szerkesztésében közel 700 oldalas kötetet, „Mitrovics- emlékkönyvet” adtak ki tisztelői. Felsorolják Mitrovics Gyula több száz önálló munkáját, amellyel maradandó értékeket alkotott a pedagógiai és esztétikai irodalom terén; az emlékkönyv 32 hatalmas önálló tudományos értekezést tartalmaz a bölcsélet, lélektan, esztétika, irodalomtörténet és neveléstudomány köréből az idevonatkozó szakirodalom nagy magyar reprezentánsainak tollából.

Az Esztétikai Társaság alapítójának pedagógiai gondolatai közül ragadunk ki itt néhány markáns tételt. „Magyar fajtánk jövője, — írja Mitrovics — a nemzetnevelés tervszerű, következetes és kitartó munkáján fordul meg.

Ha ezt az elvet politikai küzdelmek folyamán lekicsinylik, dilettáns kedvtelenség degradálják, vagy politikai pártok jelszavává, hitvány politikai alku tárgyává süllyeszlik, nemzetünk jövőjét aknázzák alá.”

Sürgette a pedagógiai reformok egész sorát: kiszaggad számára nincs önálló gazdasági népiskolánk, — a középiskola hajszolt munkája gyakran felületességre és látszatra dolgozásra vezet, — a tanterv túlterheli a tanulókat, — az osztálylétszám maximálendő, —

a nőnevelés lényege művelt magyar anyák képzése legyen,
— tanárképzés helyett tanárnevelést, világnézeti kiképzést sürget s fontos társadalmi problémát lát abban, hogy a tanár a munkát nem a lenézett ember felzségségével, örökös kenyérgondok között végezze s ne legyen kénytelen idegen kézszerűségű (— rendszerint jogász —) vezetők dilettáns ügybuzgóságának gyám-sága alatt szolgálni...

Harcos, értékes és alkotó ötven esztendő munkásságát ünnepli a könyv minden egyes sora. Tisztelő barátok szeretete sugárzik belőle a magyar kultúra nagy vezéregyénisége felé. Mitrovics Gyulától még sok termékenyítő gondolatot, építő munkát vár magyar hazájának tudományos világa.

Látogassuk a magyar Hadimúzeumot!

Egyik vasárnap délelőtt a budai Bástyasétány végén megállottam egy hatalmas épület előtt. Előtte régi ágyúk hallgattak, az épület falába forrott ágyúgyölyök arról regéltek, hogy e helyen egykor súlyos harcok voltak. A bejárat fölött nagy betűkkel: **Magyar Királyi Hadimúzeum**.

Bent a múzeumban szétrobbant vagy leszerelt óriási acélágyúövedékek, elnémult fegyverek, csataképek, régi, gulába rakott ágyúgyölyök között visz az út A magyar honvédség dicső és véres emlékeinek és ereklyéinek temploma ez az épület, amely csodákat mesél a magyar katona dicső multjáról

Az első teremben a török világból származó gyűjtemények. Buzogányok, csatacsillagok, lándzsák sorakoznak a fal mentén, itt egy török vezér fémveretes kantárfelszerelését, ott a szabadságharc idejéből származó kiegyenesített kaszák sorát látom, ugyanazokat a kaszákat, amelyeket a magyar falu népe sietve kovácsolt egyenesre, kard híján. A mezejéről tépett selyem honvédszálók függnek, az egyik teremben Csányi László királyi biztos 1848 november 10-én kelt elsárgult „Szózat”-át olvashatjuk, a másikban egy ludtollal írott levelet, mellette egy zászlódarabot. Ez a foszlány a szabadságharc 16-ik századvezredének egyik zászlómaradványa, amit a világsi fegyverletétel előtt téptek össze a végső-

kig elkseredett magyar katonák. Kokárdák és régi honvédruhák között itt van Bemnek, Petőfinek, Görgeynek és a vantanu tábornokoknak egy-egy ruhadarabja, tábori íróasztalok, amelyeken hadparancsokat és kiáltványokat írtak a szabadságharc vezérei. Szörnyű emlék: Haynau aláírásával a kapituláció pontokba foglalt feltételei, felemelő látvány: Damjanich utolsó levele, amelyben nyugodt betűkkel búcsúzik el a kivégzés előtt családjától.

Minden lépésre új és új történelmi dokumentumok tárulnak a látogató elé s mikor elhagyom a hadimúzeumot, tele vagyok a dicsőséges magyar mult emlékeivel Aki még nem látta a magyar vitézségnek ezeket a közvetlen, megrázó dokumentumait, nem ismerheti igazán a magyar történelmet.

Berkli János

— Idősebb embereknél, kiknek széketéte rendellenes és fájdalmas, sokszor már napi 3-4 evőkanál természetes „Ferenc József” keserűvíz is meghozza a megfelelő belülről és a kielégítő anyagcserét s így jelentős megkönnyebbülést idéz elő. Kérdezze meg orvosát!

Olaszországi nyaralások és utazások
8 Órai Újság Utazási Irodája,
VI., Andrássy-út 16.

Opaterny Pál

Opaterny Pál tervező építész,
II. Kapás-u. 41. O155-239

Bptáv b 1940 szept.

KOVÁCSÉVICS MILLENKŐ

TEXTIL ÉS RUHÁZATI ÜZLETE

Főüzlet: IV., Petőfi Sándor-u. 3. T.: 89-7-03, 89-7-61, 89-7-68

Flóközletek: ◆

I., Horthy Miklós-út 39. Tel.: 58-3-78
VIII., József-körút 53. Tel.: 31-2-67

Mélt.
Nagys.

Dr. S z e n t i v á n y i Gyula
úrnak
úrnőnek

muzeumi s. titkár.

B u d a p e s t.

I., Lenke tér 7. sz.

Opateriny Pál

építész
és

Kösa Fluka Pál

névben

Budapest

NYOMTATVÁNY

Reizvetter a
Bécsi-Madách-
névben első pályá-
zatan 1838 febr.

Meghívó

AZ ORSZÁGOS MAGYAR RÉGÉSZETI ÉS
MŰVÉSZETTÖRTÉNETI TÁRSULATNAK
a Magyar Nemzeti Múzeum Baross-utcai előadó-
termében (VIII., Baross-u. 13) 1937. évi november
hó 10-én este 6 órakor

**Augustus császár születésének
kétezeréves fordulója alkalmából**

tartandó

ÜNNEPÉLYES EMLÉKÜLÉSÉRE

TÁRGYSOROZAT:

1. Elnöki megnyitó.
2. Az augustusi béke szimbolikája a primaportai Augustus-szobor páncélján. Dr. ALFÖLDI ANDRÁS előadása.

Gerevich Tibor

elnök.

*Az ülés előtt fél hatkor választmányi ülés
a decemberi közgyűlés előkészítése tárgyában.*

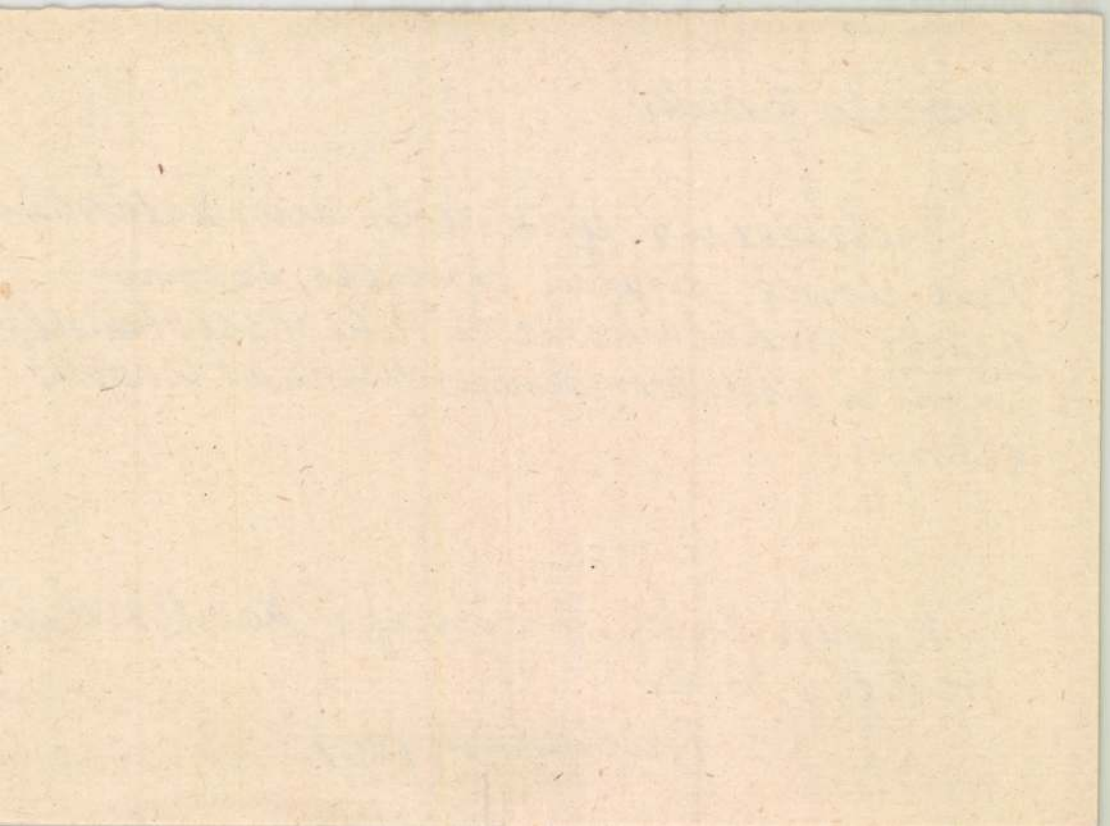
Vendégeket a Társulat szívesen lát.

Antonio Oratti

Felsetelezett építész és munkatársai:
Paul Hojser püspöki kőműves, Antonio
Oratti stukkóművész és Paul Wachtlander
püspöki osztályos - ipényes munkát tartak
leírva ~

Vérvári Lajos, A művegi Kaulbertsch
freskói, 16. l.

Budapest 1967

Opecx Antal
komáromi öfűös
Kisbalog, komáromi
benjárónd.

1850 k

Füml

Bath, Gail-Martin's

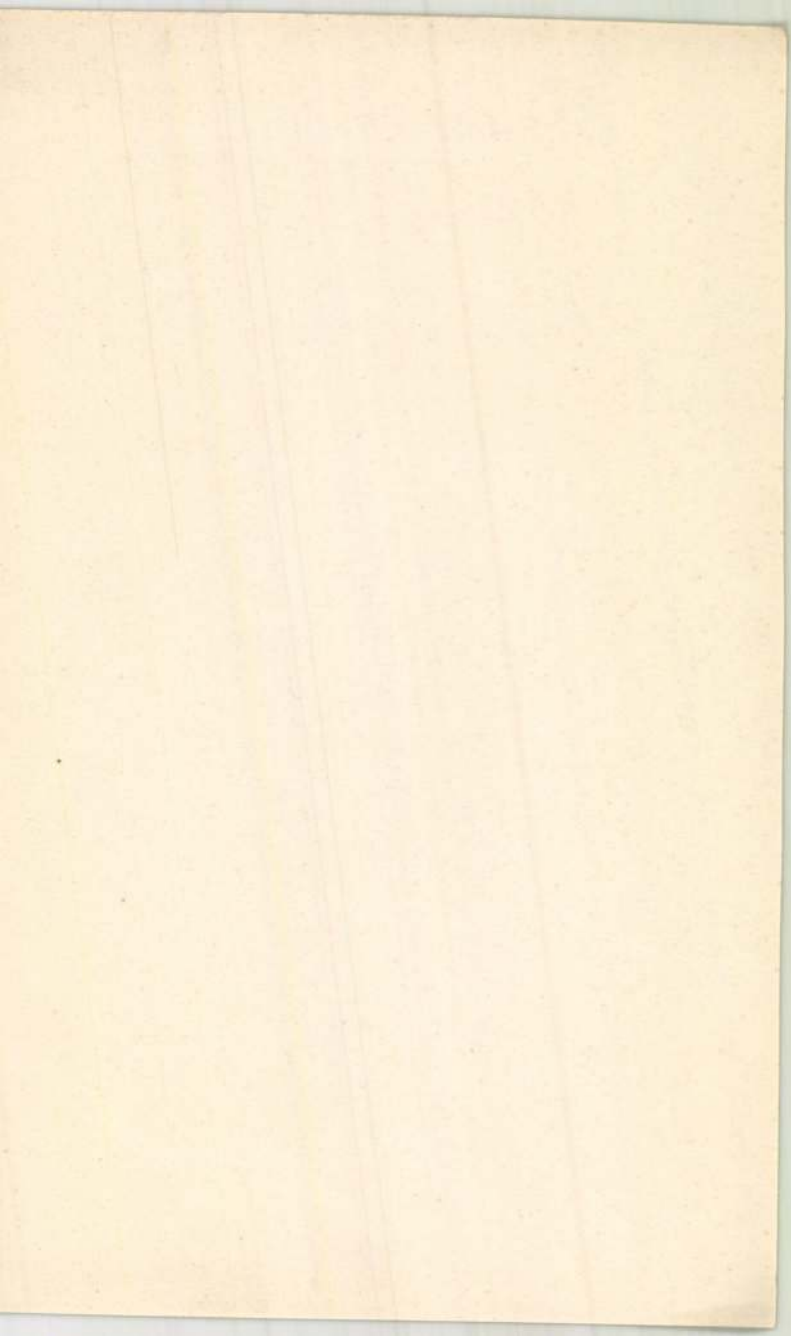
S

45

Operk Antal

ötven

Körmagyarok: 1053. n

Opecs Antal

ötös

1898 Homáson

Kapmaggarornötösök 42l.

L. 2997.

asokkai es allegorikus alakokkal
ata:

HONGRIE

doient autretois

bre de memoire

imprimées

ations du Cte Marsillit quelques autres

Geographie,

Sciences

r le qual de l'Horloge

ur 20 ans

d. R. d. l' A. R. d. S. genre de l' Auteur.

du 30 Av 1745.

par Liebaux le fils.

. 7 cm.

194-91-49.

Opecz Antal
ötös Komárom
Körmagyótyj.
181. l.

17

1053

Nr. 1024

? Antonius Opecz, e. 1828.

Késbakok. — Messerbänke. — Ca. 1850.
Benedictine, Komárom — Benediktinerkloster, Komorn.

Open Order

to the Treasurer

Receipt

1818.

John Wilson
1818

John Wilson
1818

Openauer Stanislaw dr

Lengyel festő Magyaromagon

lásd

Lengyel menckültet kiáll.

Alkotás műcsinés

1943.

63, 64. n.

chen Formen lieb (und benützte sie ihre
Ornamentik. Kein Land und kein Volk hat ja
des italienischen Geistes herzlicher auf
nd das ungarische Volk und nirgends hat
be gezeigt, wie bei uns, in erster Reihe
auffallenden Geschichtslage hat ausser
Corvinus italienischen Sympathien und
g ungarische Jünglinge der Tätigkeit un-
chen Meister bei und, der bis auf das rö-
nen Voraussetzungen, der Herrschaft der
ds vorbereitender Protorenaissance, in hohen
die gegenseitige Sympathie der beiden Völker
östlichen Oberungaren /Szepes, Sáros, Abauj/
rhundert gedauert und volle drei Jahrhun-
Stilströmung erst in einem Verhältnissmass

Opfergeldt Jams

epiten

Zsárócsa (Eisdorf) vals

1609 be polgárfogat
nyel. Kassa

eroll

FK + 80. l.

Opifex, Martinus

miniatur

Laid

Martinus, Miniatur

crucis alatt

(is oda secundo^s)

Opifex nem uer,

postalorast

jelent.

di Budapest dott. Quarti, fu salutato da un interminabile applauso, dal grido: *Duce! Duce!*, da alalà all'Italia e all'Ungheria; indi commosso e animato da simile accoglienza, il Senatore Giuliano pronunciò uno di quei suoi discorsi che s'iniziano bonariamente, affettuosamente, e a poco a poco assurgono al lirismo senza enfasi, senza rettorica, ma tutto vibrante di vera poesia e di luminoso pensiero. La gioia di ritrovarsi in quell'estremo lembo di terra ungherese, in quella splendida oasi di sapienza che sorge in mezzo alla desolata e pur affascinante puszta; le affinità profonde tra i due paesaggi, italiano e magiario, pur così diversi apparentemente, tra i due popoli amici; i loro rapporti culturali nei secoli, il comune destino segnato da Dio, di non ottenere nulla facilmente; l'analisi dei tempi recenti e di quelli che vanno ora svolgendosi, ecc., ecc.: tutti argomenti che, come anelli d'una catena, via via presentandosi alla mente e alla fantasia dell'oratore, diedero vita ad una orazione veramente superba, interrotta di continuo da applausi, salutata alla fine da una grande ovazione.

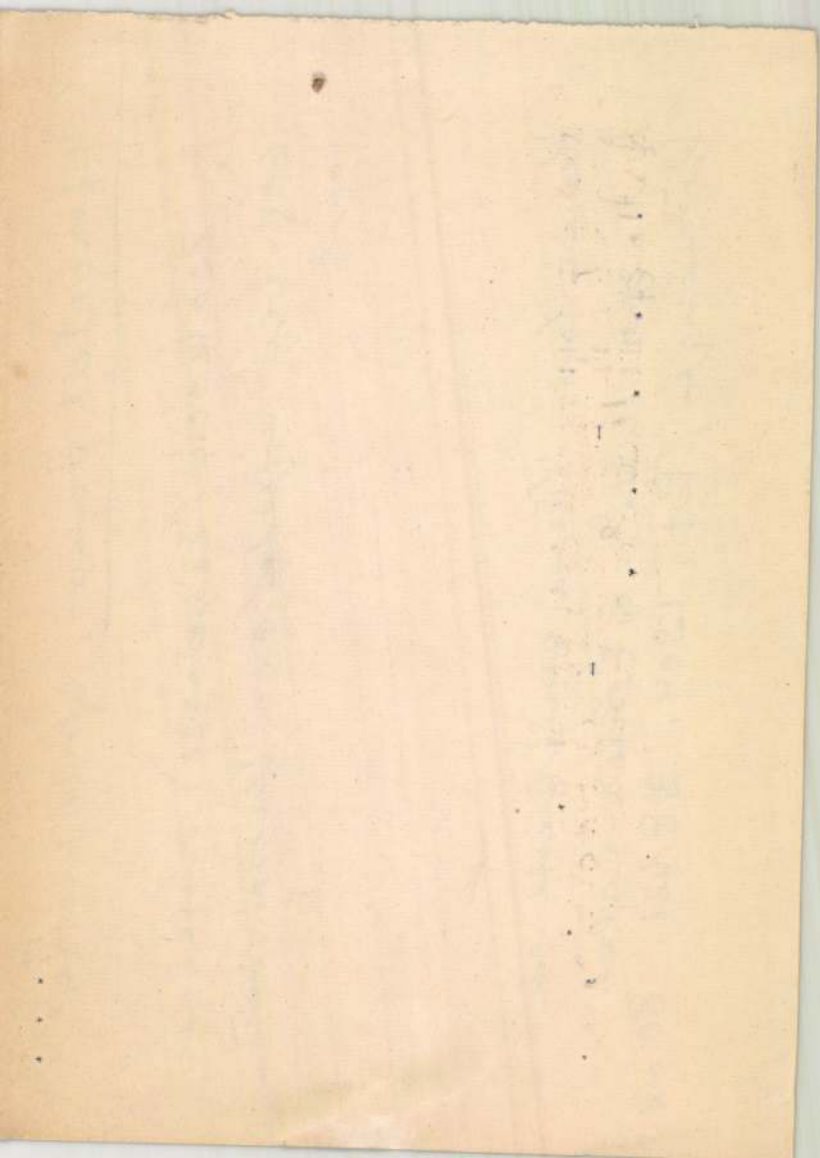
Opfergeldt János,

Zsárócra/Hisdorf / való 1609-ben nyerte el
a polgárjogot Kassán.Könyv tulajosi kassai újlakosok. Bernárdus hor-
vath. MMEK Közl. 1904 évf. 80. l.*28. kötet, III. fejelet*

György Pál Fiumos, epité"uestes 14. D. K.

Zákeoçi (Eisdorfi) művelősei,
1609-ben nyerte el a katta' polcai
fogat.

Kemey, János: Katta' epité"uestesek
A Magyar Nemzet-és Értelen-Szótár
Kötetében, Bp. 1804. 38. löt. 80. old.

Öpifex, Martinus
l. Urtica urens

• Tsigmond Basalköl (?)
legye Budára mint
kereskedő

Talocny Gora, entazoni
ersekérek is
dolgozók

144. l

145. l

Horvát H. Tsigmond

virály is kora

BP 1937

Lyka K.: M. művészet

Meller S.: Szinyei Me

1. - Művészeti lexik

zóművészet története,

1321, 1428. l. - PerTK.

rajzai a Szépműv. Muz

L.: M. festőművészet.

/A műcsarnok kiállit

rajzoló Opitz G. és Pieringer, rézműves

Magyar ur és fia, a XVIII. sz. végén.
Szinezett aquatinta metszet.
J.: Gezeichnet von G. Opitz. Geätzt
von Pieringer. Wien bey Joseph
Eder.

repr.

Magyarművelődéstud. IV. 152, 638.1.

1871

Journal of the ...

...

...

...

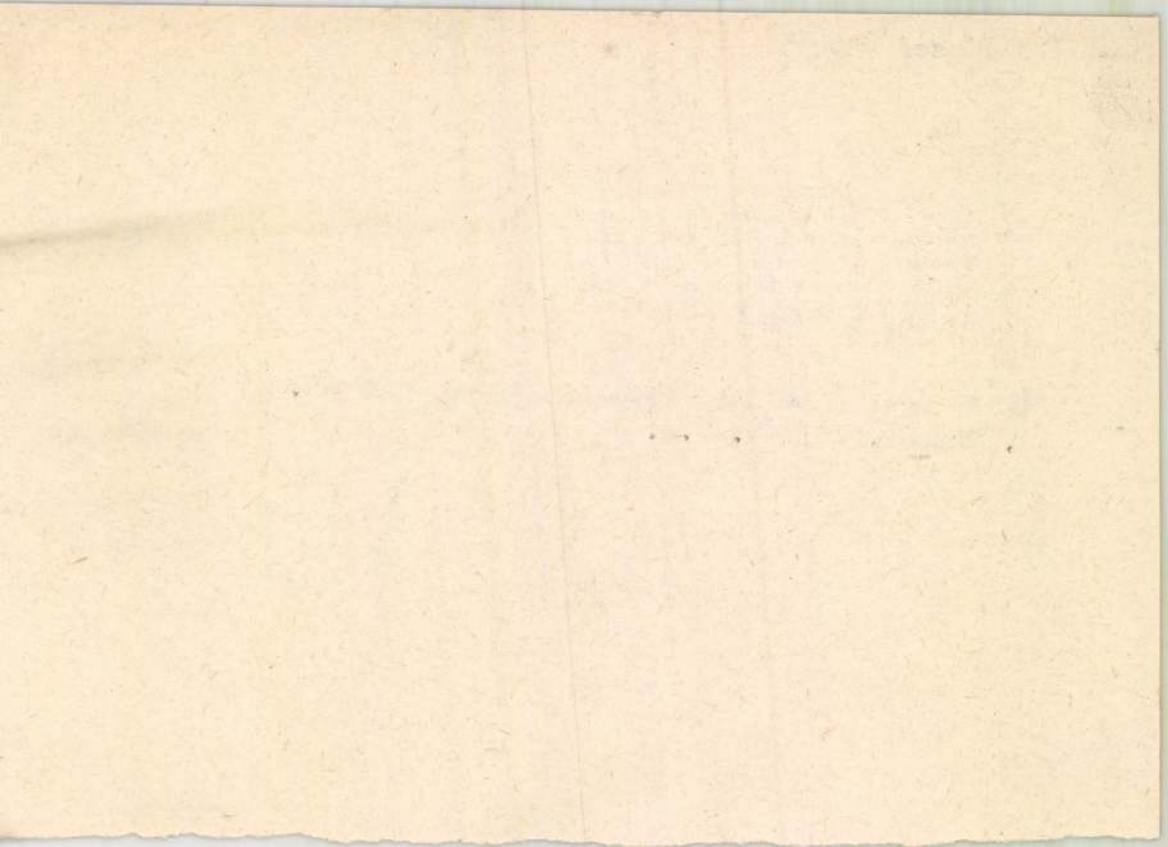
...

OPPITZ József (üveg)

A felvidéki mesterek közül az egyetlen név szerint ismert alkotó a kiemelkedő művészi színvonalú Zrínyi serleg (1847) készítője, a főként Kassán működő Oppitz József.

VARGA Vera: Általlató kőtyagos és más üvegek.
In. Muzsák, 1985/4. 7.p.

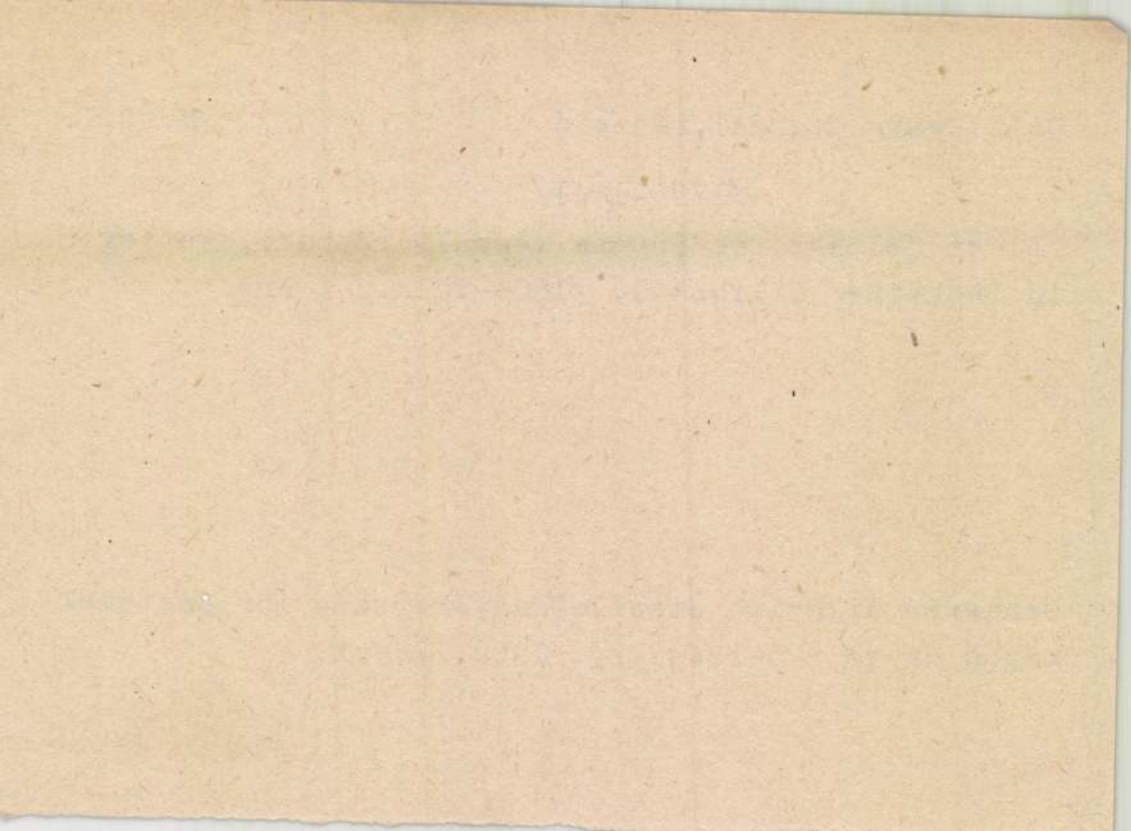
OPIZ, Georg Emanuel, rajzoló

M.ÓD.K.

/1775-1841/

Piaci jelenet, rajzaután készült rézkarc, esetleg
id. Ponheimer Kiliántól. /1805-1812./ r. exp.

Cennerné Wilhelmb Gizella Magyarországi történetének
képes önyve 896-1849. Bp. 1962. 229.1.

Opita Bryngd
festo

d.

Göri käll. 1919-1929

45-8.

Wm. W. Phelps
St. Louis, Mo.

Opitz, Georg Emmanel

L.

Va Ylo Ernstgrist

VII/II.37

kormányal, hogy megállítsam azon az úton,
théz és az áldatlan belpolitikai zavarokhoz
lőház feloszlata előtt kiléptem a kormány

odalom és választóim ezreivel való személyes
k a kormány politikája ellen, mely a nemzet
í megélhetést veszélyezteti.

szme szolgálatában, mely egyedül vezetheti

zászlaját a fővárosban!
vért, Hazáért!

Opiz, G. E.
1775-1841.

MAGYAR TÁNC

G. E. Opiz (1775—1841) vízfestménye

Frankis 34. 1

Magy. Tánc.
Képzőművészeti Múzeum

nyujtson, mert maga sem tudna élni életének művészi formája nélkül.

De ez nem minden. Északi államokban járván, e sorok írója meg-megkérdezte a magyarok ottani barátaitól, hogy mi vonzza őket ehhez a földhöz, amellyel közös érdekek ritkán kötötték őket. Az, — mondták, — hogy lelki szükségét érezzük a magyar hévnek, a magyar erőnek. *Dinamikus* népnek hisszük a magyarok népét. Tudjuk, hogy ezt a magyarok általában kétségbevonják. De nekünk jól esik hinnünk abban a bennünket kiegészítő s messziről is fölmelegítő hőben, amely ott van a napsugárzás erejében, az emberek lendületében és hitében, a hangulatok hatásfokában. A mi nagy kultúránkból hiányzik az érzéskultúra : ezt keressük a Duna és a Tisza partján, a székely hegyekben, a Balaton mellett. S ragaszkodunk a közmondáshoz, hogy »nem zörög a haraszt, ha a szél nem fújja«.

Nem rontjuk el északi barátaink illúzióit, amelyek egyébként nyugati barátaink illúziói is. Csakugyan van valami ezen az istenáldotta vidéken, amivel erőt és hevet tudunk sugározni másokra is, — de ez nem romantika, nem szenvedély, nem exo-

Opitz Görard

d.

Grönvick 1919-1929

10. l

Róthermere-utca 12. III. 2.

Budapest, V.

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

EUROPA

1.

M.D.K.

Opiter
irigmüves

Trimpkirohauasát
megörökítő" serleg.

Ans. Decorativa: An Iparművészeti Múzeum Mesterművei, 118.

Opitz Györgyi.

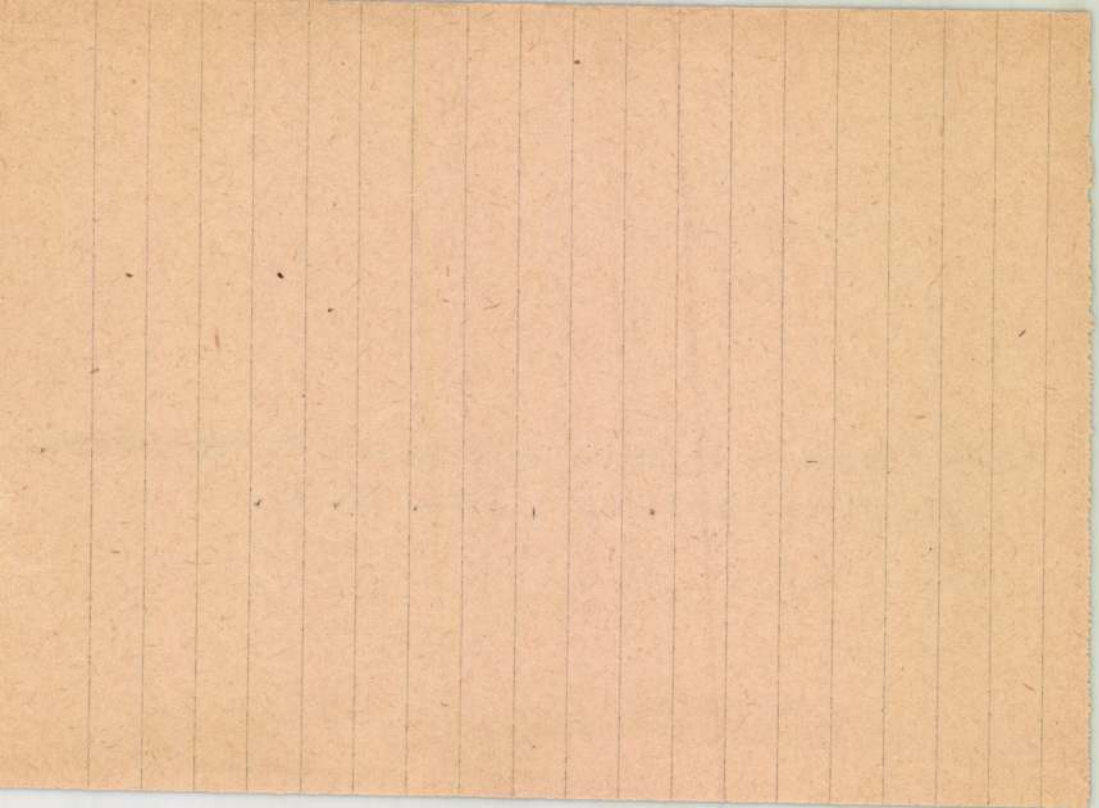
Munkája szerepel a Képzőmű-
vészeti ^{szk.} Faiskola kiállításán.

Magyarország, 1928. Máj. 20.

MDK

Opitz Gyöngyi
vás. 1929-ben

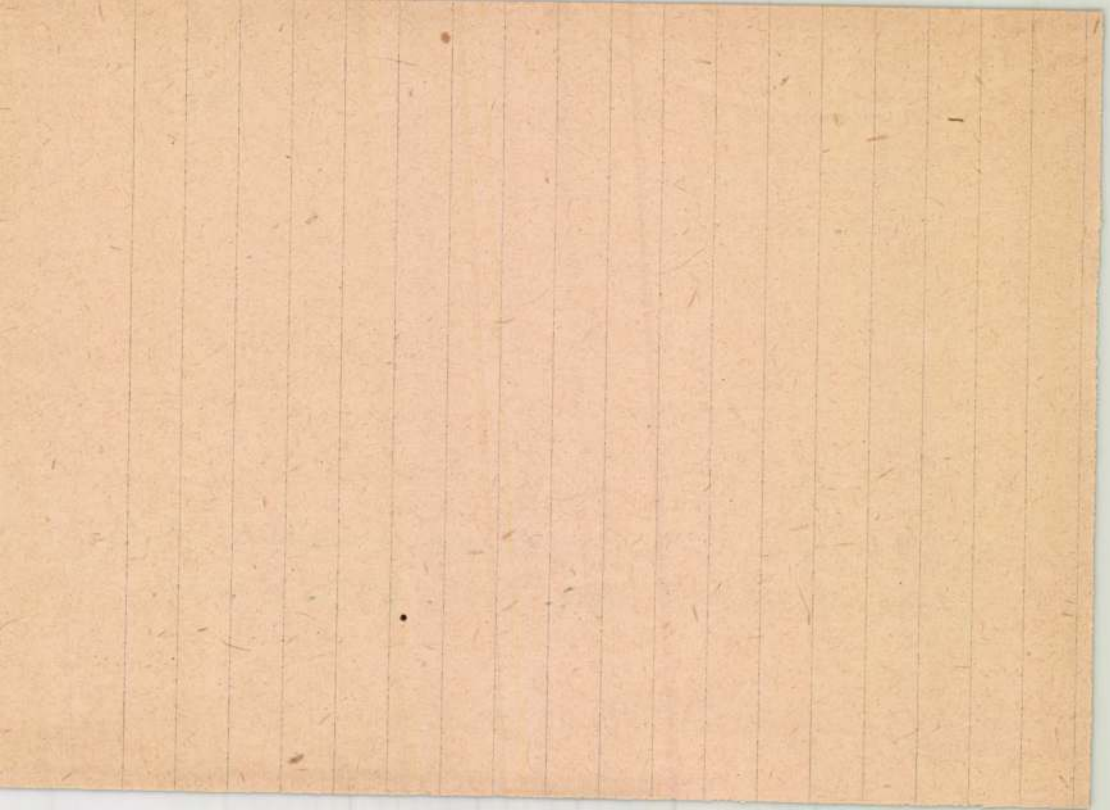
Győri Képző- és Iparművészeti Egyesület vásárlásai.
/levélbeli közl. Győr, 1943, XI. 15./

MDK

Opitz Gyöngyi
vás. 1933-ban

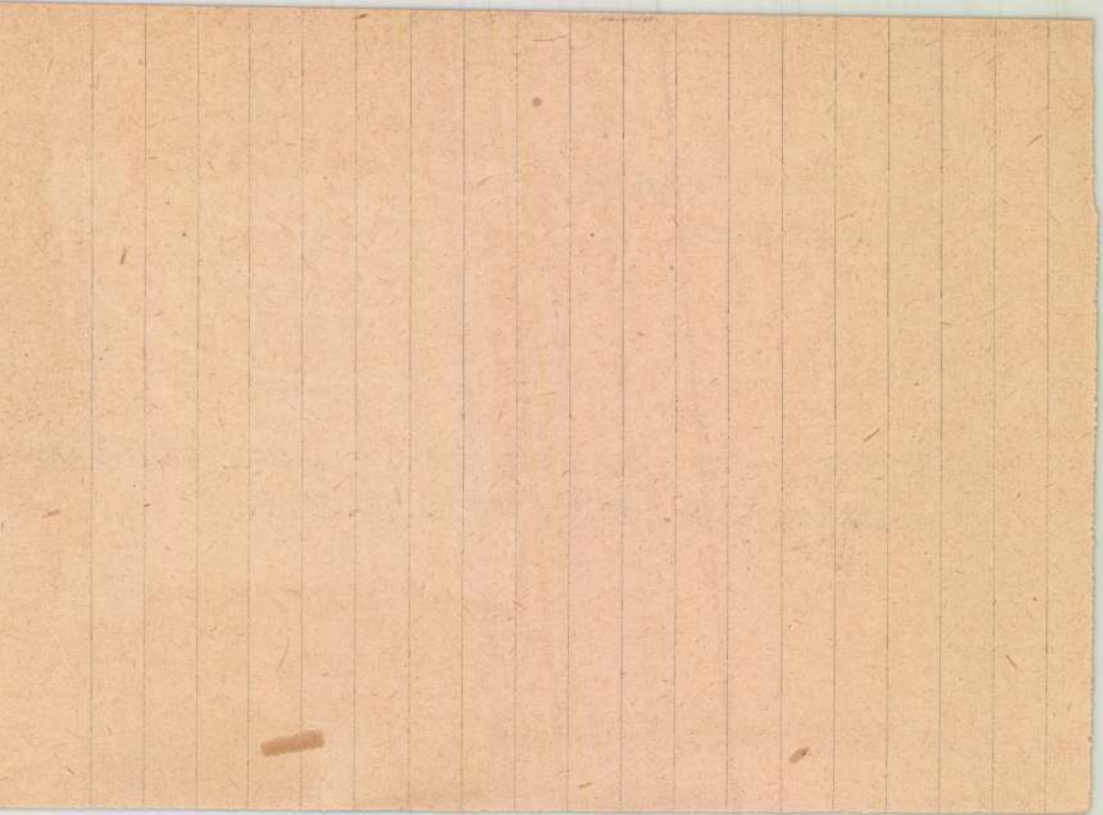
Győri Képző- és Iparművészeti Egyesület vásár-
lási ./lovéibeli katal. Győr, 1943. XI.15/.

MDK

Opitz Gyöngyi
vás. 1928-ban

Győri Képző- és Iparművészeti Egyesület vásárlásai.
/Levélbeli közl. Győr, 1943. XI. 15/.

Opitz Gyöngyi

Opitz Gyöngyi: Faluvégi ház, rézkarc 160x220
mm, 1929 (fotó Horváth G.)

Művészet, 1977. 8. 48. old.

Opitz Györgyi

"Faluvégi ház" (népközl.)
" (népmo.)

—: kiállítás napján

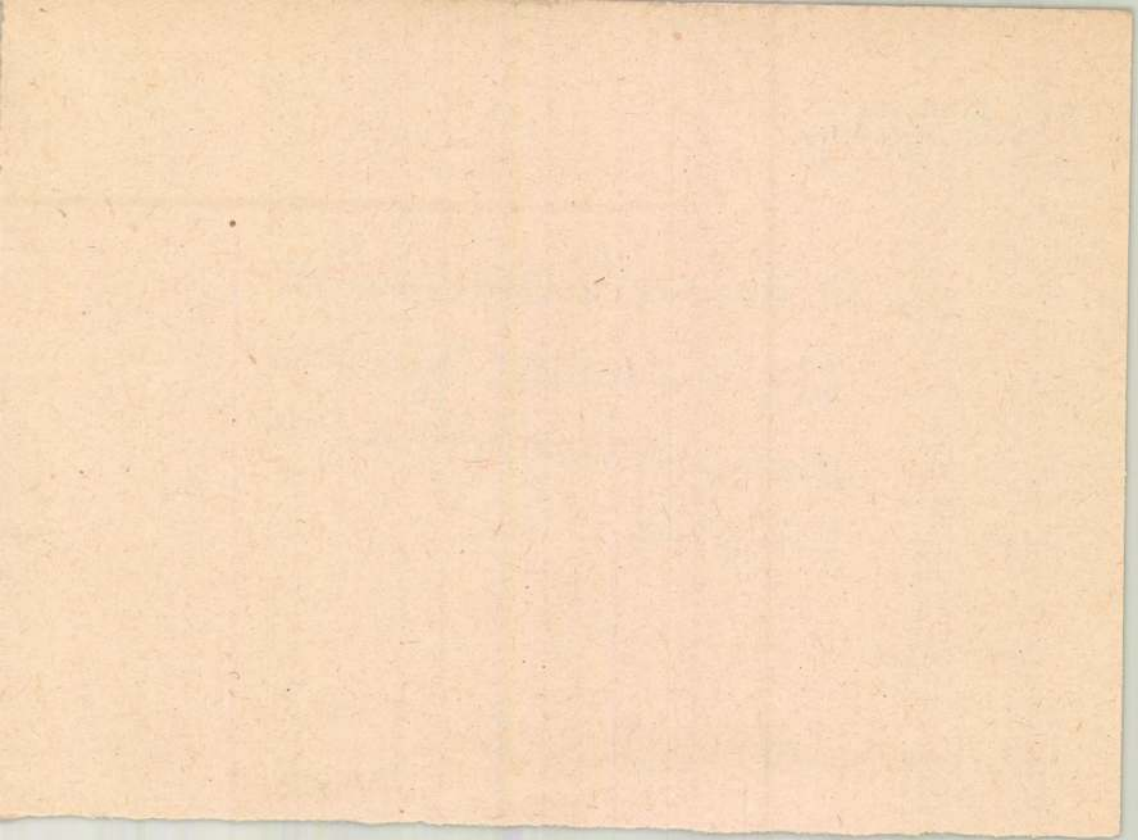
Művészet, 1947. augusztus — 48. lap.

Opitz Györgyi

A művész 80 évvel ezelőtt
1897-ben született. Győr város
észe a hiálletais al adóink
fessőjünk.

—: hiálletais naptár

Művészet, 1977. augusztus — 48. lap.

Opetz Gyöngyi

Opetz Gyöngyi grafikát a
győri Xantus János Múzeum-
ban augusztus 19-én mu-
tatta be.

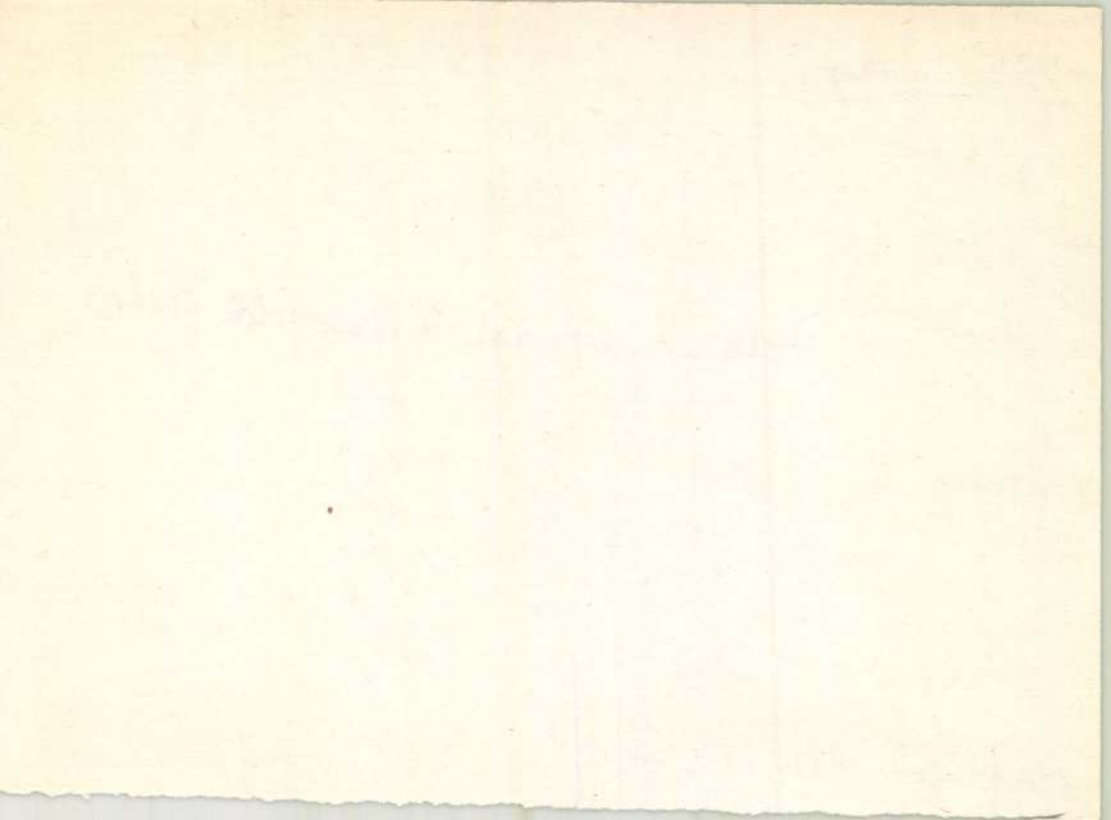
—: Kiállítás napján

Művészet, 1977. augusztus - 48. lap.

Opitz György

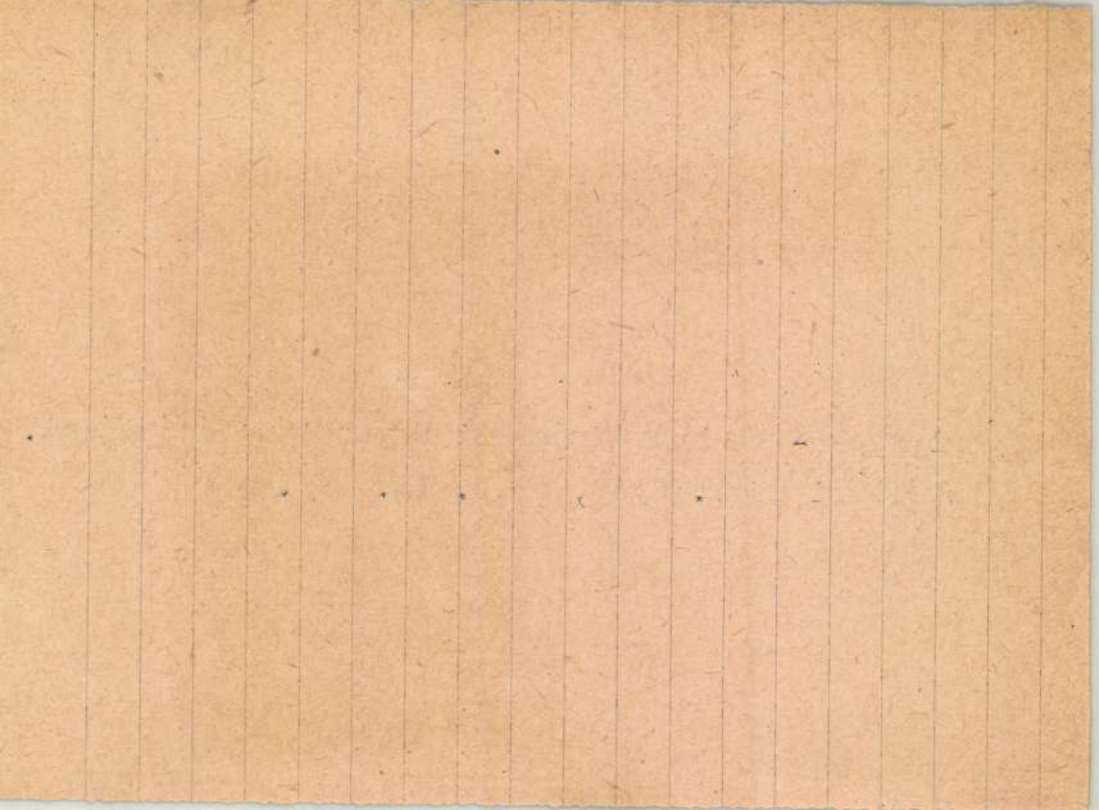
Salamon Vándor; A Kisalföld festője

Művészet, 1982. december

Opitz Györgyi
vás. 1927-ben

Győri Képző- és Iparművészeti Egyesület vásárlásai.
/levélbeli közl. Győr, 1943. XI. 15/.

Opita György.

Olgai Vikta grafikai antalgau.

Munkája mesepel a Képrönmű-
zeti Főiskola növendékeinek kiállí-
tásán, a Műcsarnokban.

Budapesti Hírlap, 1928. máj. 20

1875

1875

1875

1875

Százhusz éves az Operaház

A Magyar Állami Operaház
Székely Bertalan Termében
(Bp. VI., Andrásy út 22.)
ma délután öt órakor Szine-
tár Miklós főigazgató nyitja
meg a 120 éves az Operaház
című kiállítást. Az operaházi
emlékgyűjtemény ritkán lát-
ható kincsei - korabeli do-
kumentumok, fényképek,
díszlet- és jelmeztervek -
idézik fel az első, 1884/85-ös
évad eseményeit, a társulat
művészeinek, vendégeinek
alakját. Az akkor bemutatott
harmincyolc opera és hét
balett fennmaradt doku-
mentumaiból a XIX. század
végi magyar operajátszás
csaknem teljes repertoárja
megismerhető. (mh)

Magyar Hírlap
2004. március 12. 14.

azaz Ft

.....
témafelelős*

öl hitelesített számla másolatok egyidejű csatolása
ni.

Életkép.

T. 7138.

A hegyes háttérben ~~nyilván~~ lovasság halad a vár felé, ~~számos~~
~~számos~~ ~~számos~~ ~~számos~~ míg az előtérben vig tábori élet folyik s
a különféle lovasságnak egy-egy tagja van ~~számos~~ diszben ábrá-
zolva. Felirata:

Ungarn
Ungarische Reiterei, Huszaren
(Karackteristick versch. Nationen.)

alól jobbra: G. OPIZ del.

Aquarell, mér. 42.3 : 35.2 cm.

Szn. 141-901
616-901-8.

Életkép.

T. 7137.

Az előtérben balra álló gránátos tiszt elé, ki mögött még ketten vannak, két szuronyos baka két ^{↳ rökevény} töt legényt vezetett, kiknek egyike fejét vakarja, másika pedig alázatosan emeli le kalapját. A háttérben vár és nagyszámú katonaság látszik.
Felirata:

Ungarn
Ungarische Infanterie
Karacteristick versch.Nationen

alól balra: G. OPIZ del.

Aquarell, mér. 36.3 : 35 cm.

Szn. 140-901
616-901-7.

Életkép.

T. 7139.

Az előtérben ^{a)} költözőkódó oláhok élén a családfő megypuskával a vállán, mellette fia halad a kutyával, mögötte a kettős ökrös-fogaton az asszony ül gyermekével, jobbról a leányok vannak, hátul pedig a birkákat terelik. A hegyes vidéken a középtérben várköti lefigyelésünket. Felirata:

F. ntána

Ungarn

Zug einer Kroaten-Familie.

(Karacteristick versch. Nationen)

alól balra: G. ~~OPIZ~~ del.

Aquarell, mér. 38 : 34.5 cm.

Szn. 142-901

616-901-9.

Életkép.

T. 7135.

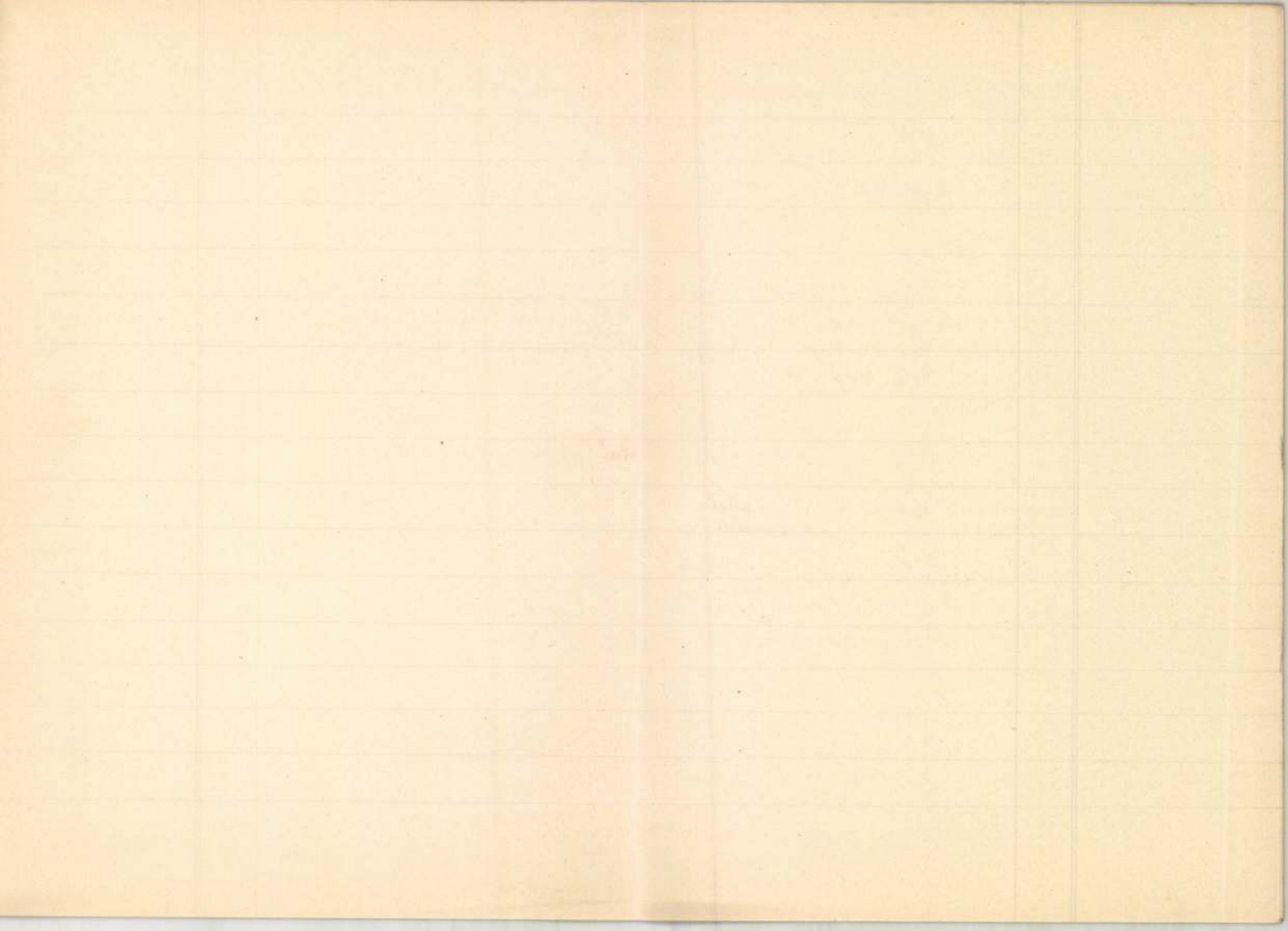
A bécsi császári palota előtt álló ör pipáját sziva ol-
vassa a jobbról csoportosuló kérelmezők egyikének folyamodvá-
nyát, mialatt egy előrehajló tót asszony ruhájának szélét meg-
csokolja. Felirata:

Ungaren.
Karacteristisksm versch. Nationen.

alól balra: G. OPIZ~~edel~~.

Aquarell, mér. 42.5 : 34.3 cm.

Szn. 138-901
616-901-5.

Életkép.

T. 7136.

Az előtérben egy huszár és egy leány táncolja a csárdást, a mit a zenészek körül csoportosultak néznek. A háttérben az épület ablakából egy elhizott férfi és asszony szemléli a jelenetet. Felirata:

Ungaren
Karackteristik versch. Nationen.

alól balra: G. OPIZ del.

Aquarell, mér. 40.8 : 33.5 cm.

Szn. 139-901

616-901-6.

Viselet.

A park előterében egy magyar nemes, ki a kolduló leánynak adományt nyújt és egy Theresianumi növendék látható. Felirata a kép alatt:

balról: Un gentilhomme hongrois avec un Eleve
du Fondament Noble de l'Imp. Roy.
Theresiane, à Vienne.

jobbról: Ein ungarischer Edelmann mit einem
Zögling der K.K. Theresianischen
Ritter Academie in Wien.

alól balra: Gezeichnet von G. Opitz.

jobbra: Geätzt von Pieringer.

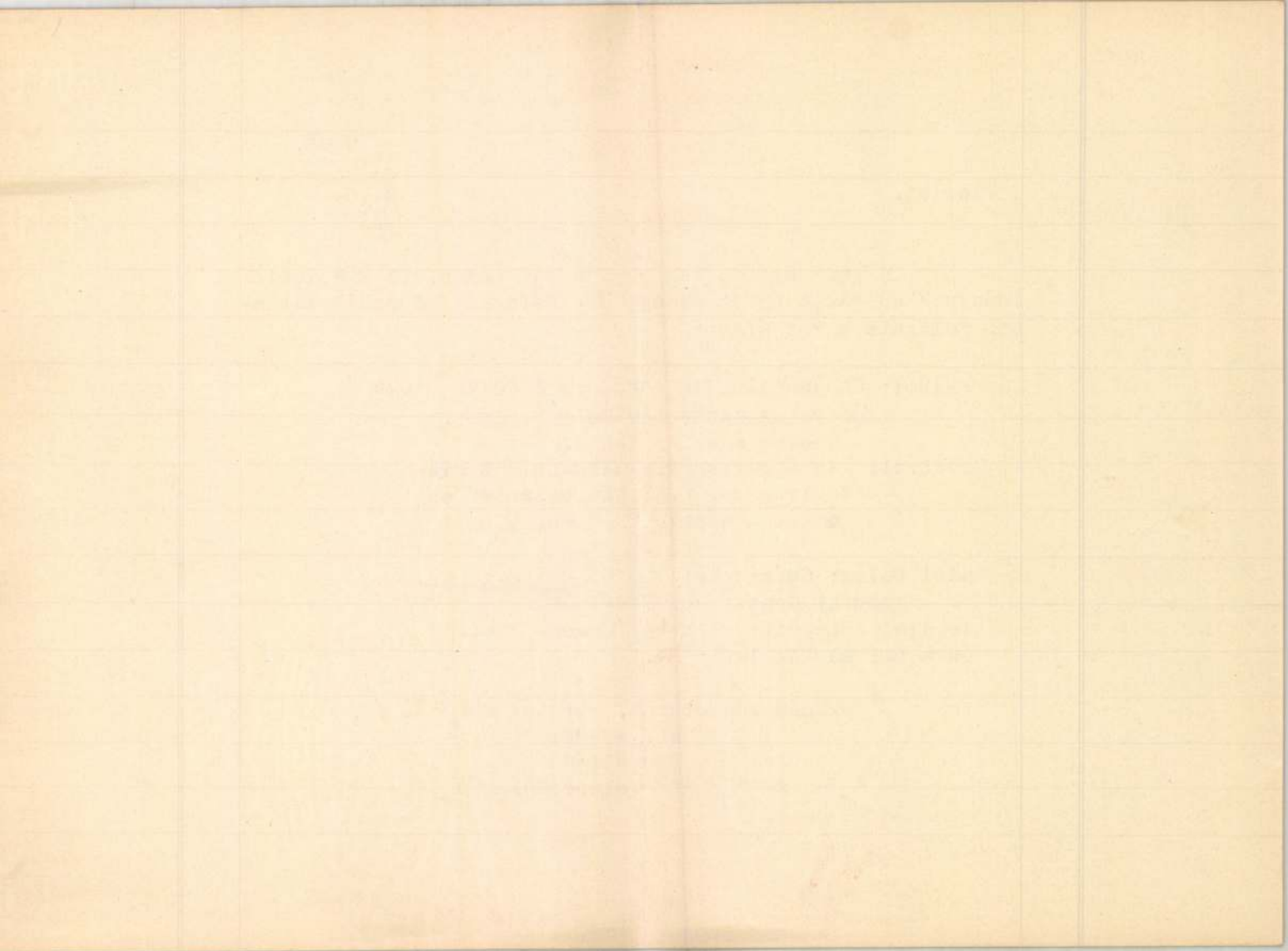
legalól középütt: Wien bey Joseph Eder.
és a bal sarkon lent: 24.

Szines rézmetszet, méretei 35.7:28 cm.

Szn. 43-911

204-911-26

Át. lelt. 4329.

Opitz, G.

9281

Viselet.

Az előtérben osztrák és magyar hajóslegények képeznek csoportot, kik közül egy a földön ülve pipál. Felirata a kép alatt

balról: Un Batelier autrichien,
et celles d'ongrie

jobbról: Der österreichische und die
ungarischen Schiffknechte.

alól balra: Gezeichnet von G. ~~Opitz~~

jobbra: Gestochen von Ponheimer.

legalól középtt: Wien bey Joseph Eder
és a bal sarkon lent: 12.

Szines rézmetszet, méretei 35.3:27.7 cm.

Szn. 41-911

204-911-24

Át. lelt. 4327.

Opitz György, néhai
Jesse

l.

Györi újall. 1942

Spontanius

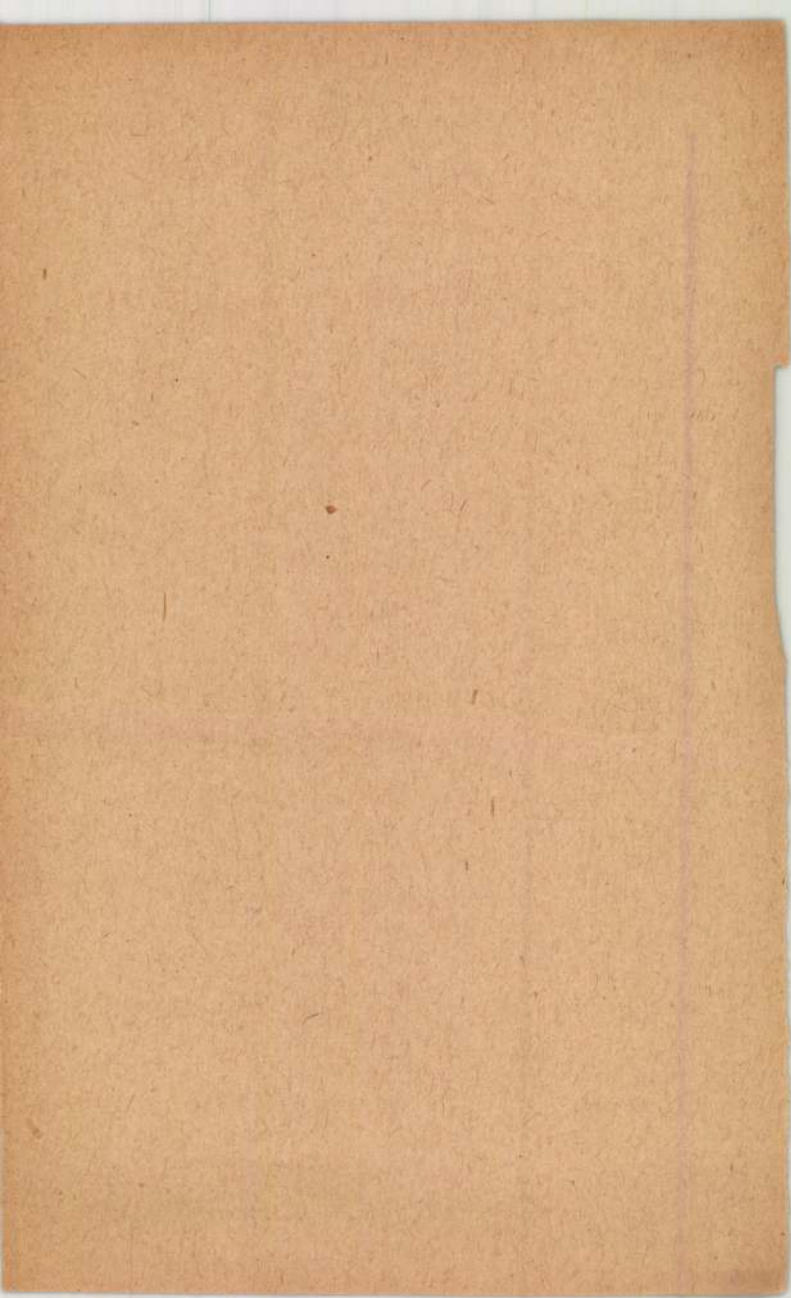
7
Linnæus

Film - Papyrus - Septentrio is Papyrus caulis L.

7
Fuchsberg I

Bohemere - mca 12. III. 2

Opitz Säy

1775 - 1841 -

Taiido' kurär, vief.
or Ernst Neurember

Ernst - Kulföldi 25. l.

Urbinoi mester: Madonna a
mekkel svi (657), 113i (39).

Opitz Gymn

1.

Ernschülfrüstler

Karokimutatas, 1.

41009 - 41009 -

4971 - 6253 60

6220 - 2300 -

41637 18 26333 64

21320 - 9520 -

3000 -

15 -

9 -

4500 - 5000 -

116 67 20000 -

137 50 15000 -

Opitz G.

Földesúr és Jöbágyó
Vvif. Tok. Képes.

Repr.

Dománovszky Sándor

Magyar művelődés -
Tok. V. K. Bp. é. n.
47. l.

HELYSÉG

~~Pendapost.~~

VÁRMEGYE

ÖRZÉSI HELYSÉG

~~Árnyhegyi kilátó.~~

TULAJDONOS

TÁRGY

~~Stadlet kisalymé mellröber.~~

MILYEN KÉP VAN RÓLA ?

SZAKCSOPORT

~~Stadlet.~~

KOR

~~1910.~~

MÉRET

ALCSOPORT

SZÁRMAZÁSI HELY

MESTER

~~Stadlet Day~~

SZEMÉLYI VONATKOZ.

~~Stadlet kisó~~

EGYEB ADAT

Opita Georg Emanuel

perso XIX. et clare

Tancalo husiar c.
v. v. f. Tot. Képes.

Repr -

Praha's Magyarit

Zene is zenekultura

Magyar Művelődéstörté-

teinek, V. l. Bp. é. n.

644. l.

HELYSÉG

Bécs.

SZAKCSOPORT

10 J. ek.

ALCSOPORT

VÁRMEGYE

KOR

SZÁRMAZÁSI HELY

Bécs.

ÖRZESI HELYSÉG

-könyvtára.

1469.

MESTER

Uebner
Institutoris

TULAJDONOS

Jezsuita társház-

MÉRET

1 brétű.

SZÁMÉLYYALYONAIKÖZ

1 enei szor
kozta Mátyás

TÁRGY

Mátyás király lisekönyve.

EGYEB ADAT

Mátyás kir

MILYEN KÉP VAN RÓLA?

OPITZ György festő

Salamon Nánder: Győről indultal.
In: Telfedrett és felfederésnévair
életművel. Szombathely, 1998 64-67. ill

1757 / IV / 3.

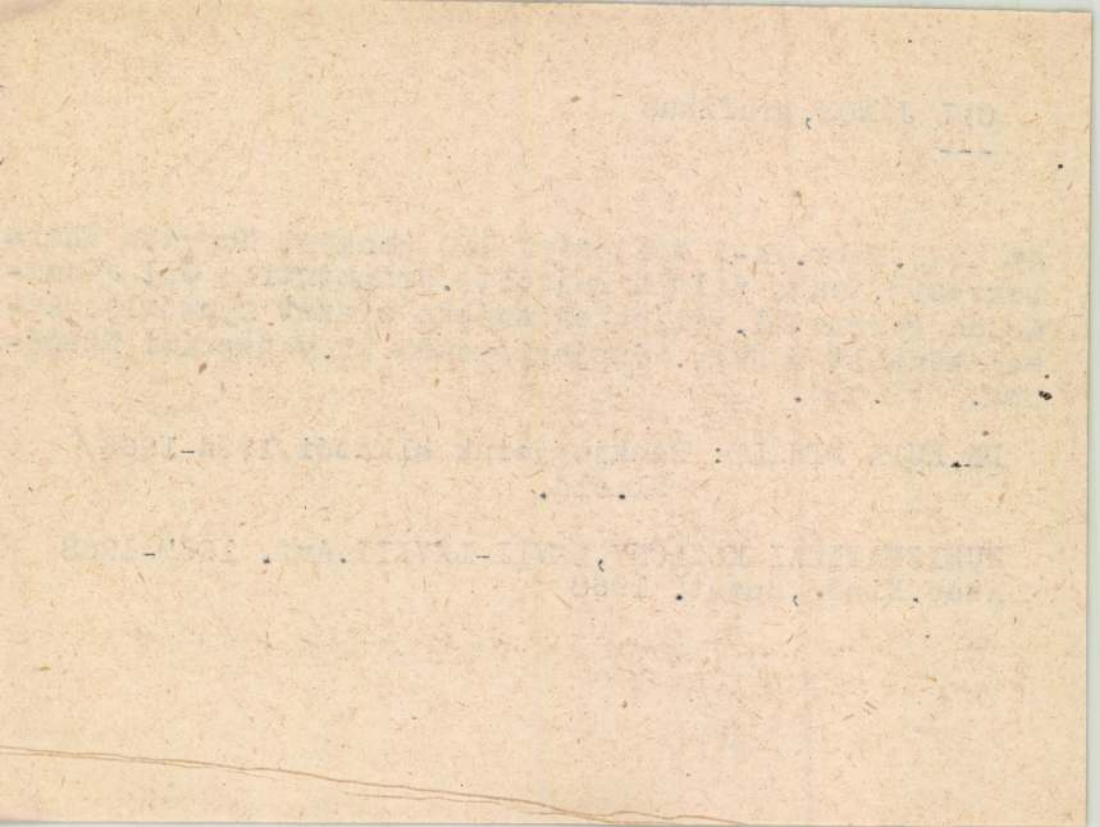
1784 I / 9

OPL JÁNOS, grafikus

Az 1943. febr. 24-i keltezésű 100 pengőst Horváth Endre tervezte, Moskó Kálmán rajzolta. Ornamentika Opl János-Lesch Ferenc-től. Teljes egészében ofszet nyomóeljárás-sal készült a Magy. Pénzjegynyomda Rt. veszprémi üzemé-ben. 92. old.

DR. KUPA MIHÁLY: Bankjegyeink alkotói /1926-1966/
91. old.

NUMIZMATIKAI KÖZLÖNY, LXVII-LXVIII. évf. 1967-1968
Akad. Kiadó, Bpest. 1968

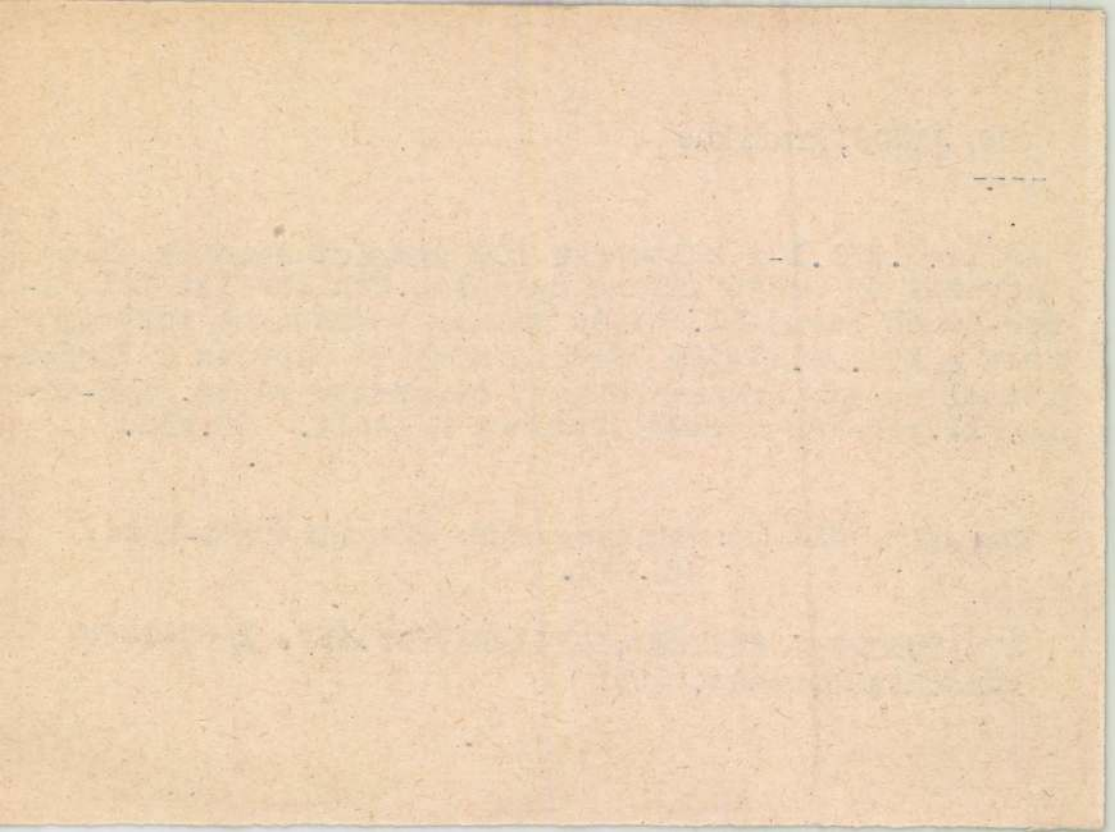

OPL JÁNOS, grafikus

Az 1930. júl. 1-i keltezésű 100 pengőst Jaschik Álmos tervezte és Meskó Kálmán rajzolta. Ornamentika Opl János-Lesch Ferenctől. Mátyás királyát Mantegna portréja után a XVI. sz. elején készült másolat alapján a Várépülettel együtt Franke Ruppert metszette rézbe. Tipó-típo, ill. réz-réz nyombeljárással készült. 92. old.

DR. KUPA MIHÁLY: Bankjegyeink alkotói /1926-1966/
91. old.

NUMIZMATIKAI KÖZLÖNY, LXVII-LXVIII. évf. 1967-1968
Akad. Kiadó, Bpest. 1968

OPL JÁNOS, grafikus

Az 1927. júl. 1-ikeltezésű 1000 pengőst Egri Zoltán tervezte, rajzolta. Ornamentika Opl János műve. A Hungária-fejet Ferdinand Schirnböck, Benczúr Gyula "Vajk megkelesztése" c. festményét Franke Ruppert metszette rézbe. Tipo-tipo, ill. réz-réz nyomóeljárással készült.
91. old.

DR. KUPA MIHÁLY: Bankjegyeink alkotói /1926-1966/
91. old.

NUMIZMATIKAI KÖZLÖNY, LXVII-LXVIII. évf. 1967-1968
Akad. Kiadó, Bpest. 1968

OPL JÁNOS, grafikus

Az 1936. dec. 22-i keltezésű 10 pengőst Horváth Endre tervezte és Moskó Kálmán rajzolta. Ornamentika Opl János-, Lesch Ferenc-től. Elől Magyarország védasszonya és egy leányfej között Horvay János "Furulyázó juhász" szobrát Franke Ruppert metszette rézbe; a hátoldalon Stöbl Alajos "Szt. István lovasszobra" Horváth Endre műve. Tipográfia, ill. réz-réz nyomóeljárással készült. 92. old.

Dr. KUPA MIHÁLY: Bankjegyeink alkotói /1926-1966/
91. old.

NUMIZMATIKAI KÖZLÖNY, LXVII-LXVIII. évf. 1967-1968
Akad. Kiadó, Bpest. 1968

1914

OPL JÁNOS, grafikus

AZ 1928. aug. 1-i keltezésű ötpengőst Jaschik Álmos tervezte és Meskó Kálmán rajzolta. Ornamentika Opl János, Lesch Ferenc től. Elől Széchenyi Friedrich Amerling portréjáról egy másolatvután Helbing Ferenc és Georg Müller rajza. A lánchidat Jaschik tervei után Franke Ruppert által készített rézmetszetek. Tipó-típo, ill. réz-réz nyomóeljárással készült. 92. old.

DR. KUPA MIHÁLY: Bankjegyeink alkotói /1926-1966/
91. old.

NUMIZMATIKAI KÖZLÖNY, LXVII-LXVIII. évf. 1967-1968
Akad. Kiadó, Bpest. 1968

millers, Oct 21

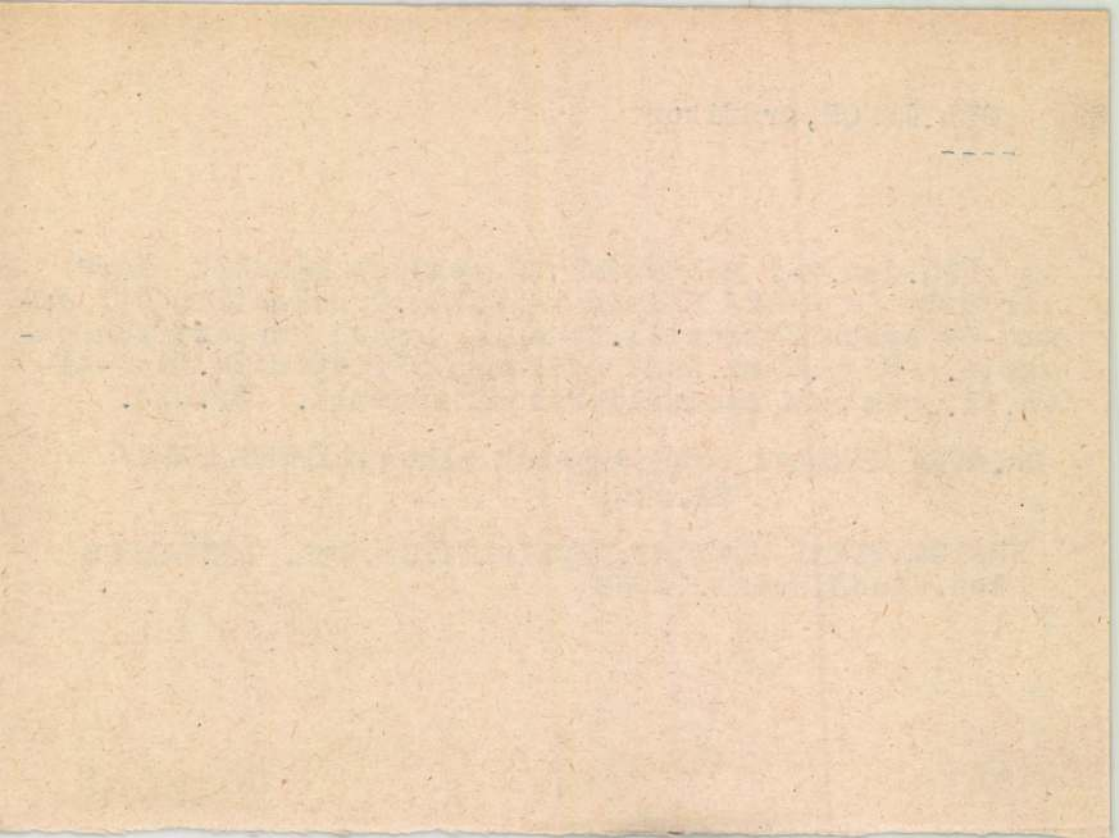
5 21 20 1971

OPI JÁNOS, grafikus

Az 1930. jan. 2-i keltezésű, 20 pengőst Jaschik Ámos tervezte és Maskó Kálmán rajzolta. Ornamentika Opi János-és Lesch Ferenc-től. Kossuth Franke Ruppert rézmetszete. A Magy. Nemz. Bank székháza rézmetszete. Tipó-típo, il. .rész-rész nyomóeljárással készült. 92. old.

DR. KUPA MIHÁLY: Bankjegyeink alkotói /1926-1966/
91. old.

HUMIZMATIKAI KÖZLÖNY, LXXVII-LXVIII. évf. 1967-1968
Akad. Kiadó, Bpest. 1968

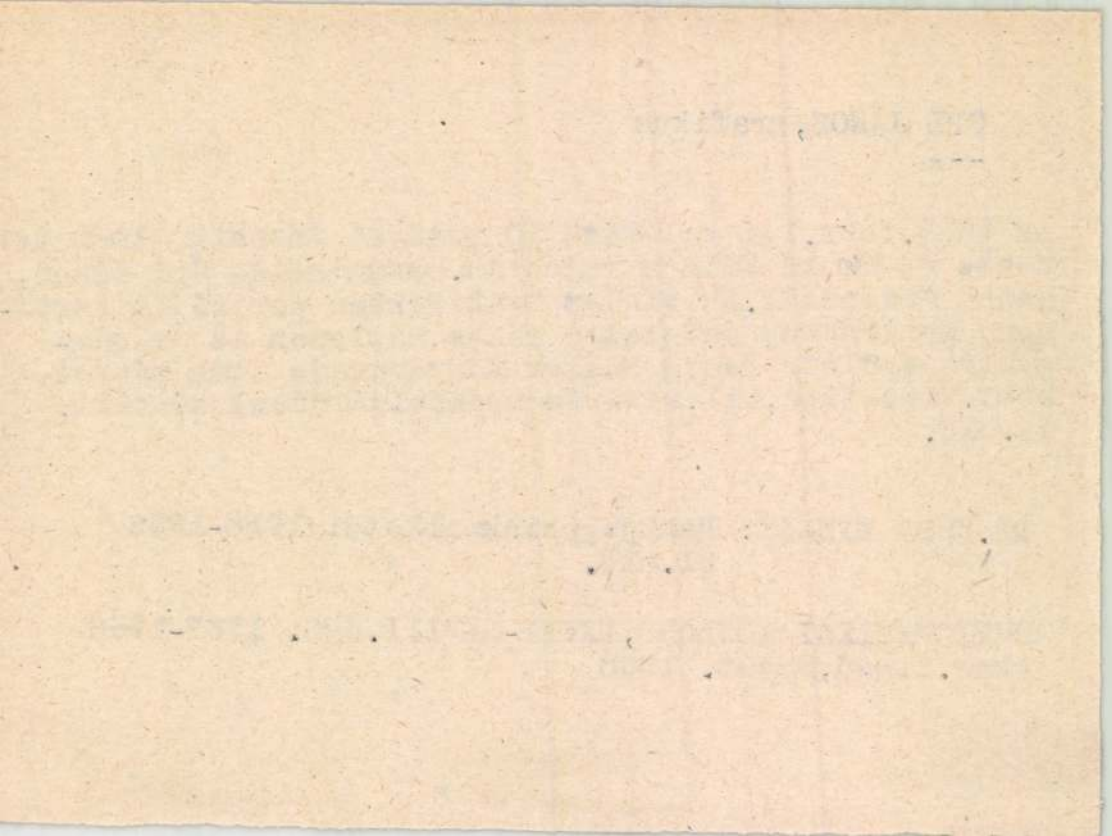

OPL JÁNOS, grafikus

Az 1929. febr. 1-i keltzésti 10 pengőst Jaschik Álmos tervezte és Moskó Kálmán rajzolta. Ornamentika Opl János, Lesch Ferentől. Az előlap Deák Ferenc portróját Ferdinand Schirnböck metszette rézbe. Hátlapon az Országgyűlés épülete Georg Müller Kőgravurája után rézmetszet. Tipo-tipo, ill. réz-réz nyomóeljárással készült. 92. old.

DR. KUPA MIHALY: Bankjegyeink alkotói /1926-1966/
91. old.

NUMIZMATIKAI KÖZLÖNY, LXVII-LXVIII. évf. 1967-1968
Akad. Kiadó, Bpest, 1968

OPL JÁNOS, grafikus

Az 1932. okt. 1-i keltezésű 50 pengőst Jaschik Álmos tervezte és Moskó Kálmán rajzolta. Ornamentika Opl János, -Lesch Ferenc. Elöl a Petőfi portrét, hátul Visky János "Terelés a Hortobágyon" c. festményét Franke Ruppert metszette rézbe. tipo-tipo, ill. réz-réz nyomóeljáróval készült. 92. old.

DR. KUPA MIHÁLY: Bankjegyeink alkotói 1928-1966 /
91. old.

NUMIZMATIKAI KÖZLÖNY, LXVII-LXVIII. évf. 1967-1968
Akad. Kiadó, Bpest. 1968

OPL JÁNOS, grafikus

Az 1938. jan. 15-i keltezésű 5 pengős Franke Ruppert munkája és az előoldali leányfej Tóth Rózsi rajzmodell után készült. Ornamentika Opl Jánostól. Ofszet nyomással készült. 92. old.

DR. KUPA MIHÁLY: Bankjegysink alkotói /1926-1966/
91. old.

NUMIZMATIKAI KÖZLÖNY, LKVII-LKVIII. évf. 1967-1968
Akad. Kiadó, Bpest. 1968

1871

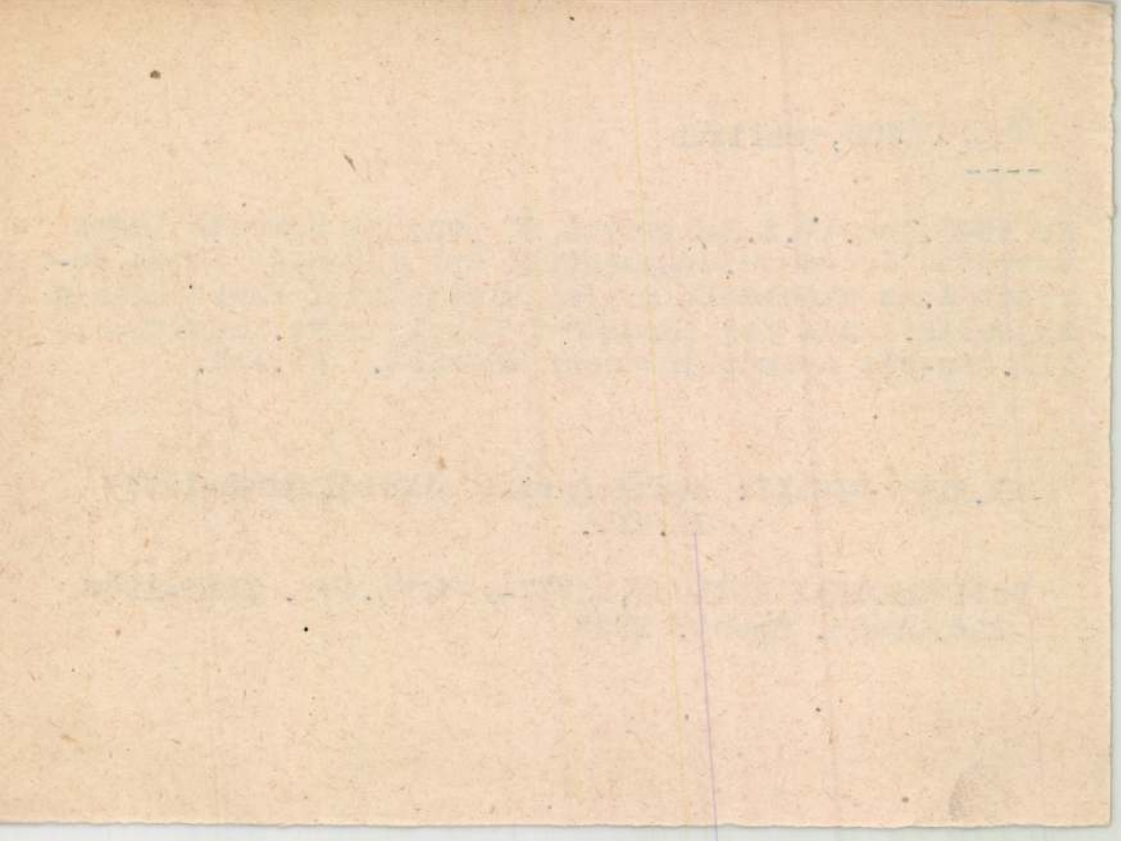
1871 Jan 1 - 1st day of the year
1871 Jan 2 - 2nd day of the year
1871 Jan 3 - 3rd day of the year
1871 Jan 4 - 4th day of the year
1871 Jan 5 - 5th day of the year
1871 Jan 6 - 6th day of the year
1871 Jan 7 - 7th day of the year
1871 Jan 8 - 8th day of the year
1871 Jan 9 - 9th day of the year
1871 Jan 10 - 10th day of the year
1871 Jan 11 - 11th day of the year
1871 Jan 12 - 12th day of the year
1871 Jan 13 - 13th day of the year
1871 Jan 14 - 14th day of the year
1871 Jan 15 - 15th day of the year
1871 Jan 16 - 16th day of the year
1871 Jan 17 - 17th day of the year
1871 Jan 18 - 18th day of the year
1871 Jan 19 - 19th day of the year
1871 Jan 20 - 20th day of the year
1871 Jan 21 - 21st day of the year
1871 Jan 22 - 22nd day of the year
1871 Jan 23 - 23rd day of the year
1871 Jan 24 - 24th day of the year
1871 Jan 25 - 25th day of the year
1871 Jan 26 - 26th day of the year
1871 Jan 27 - 27th day of the year
1871 Jan 28 - 28th day of the year
1871 Jan 29 - 29th day of the year
1871 Jan 30 - 30th day of the year
1871 Jan 31 - 31st day of the year

OPL JÁNOS, grafikus

Az 1940. jan. 15. i. keltezésű 20 pengőst Horváth Enné tervezte és véste. Ornamentika Opl János-és Lesch Ferenc-től. Az előoldali nőifej kivételével Moskó Kálmán rajzolta. A női fej Lünezdorf Károly műve. Típo-típo, ill. rész-rész nyomóeljárással készült. 92. old.

DR. KUPA MIHÁLY: Bankjegyeink alkotói /1926-1966/
91. old.

NUMIZMATIKAI KÖZLÖNY, LXXVII-LXVIII. évf. 1967-1968
Akad. Kiadó. Bpest. 1968

OPL JÁNOS, grafikus

Az 1940. júl. 15-i keltezésű 2 pengőst Horváth Endre tervezte, Moskó Kálmán rajzolta és Horváth metszette. rézbe. Ornamentika Opl Jánostól. Kis értéke miatt csak ofszet eljárással készült. 92. old.

DRÁKUPA MIHÁLY: Bankjegyeink alkotói /1926-1966/
91. old

NUMIZMATIKAI KÖZLÖNY, LXVII-LXVIII. évf. 1967-1968
Akad. Kiadó, Bpest. 1968

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

PHYSICS DEPARTMENT
530 SOUTH EAST ASIAN AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60607
TEL: 773-936-3700

PHYSICS DEPARTMENT
530 SOUTH EAST ASIAN AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60607

PHYSICS DEPARTMENT
530 SOUTH EAST ASIAN AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60607

OPLL, Ferdinand

Matthias Covinus in Wien (1485-1490)

= Wiener Geschichtsblätter, 40, 1985,

Beilage 3. 12 p.

llip, Filip), Steinmetz in Zipser
e Spišská Nová Ves/Slowakei),
den Adelshöfen der Familie
ng Máriássy. 1779-1781
neben dem Schloß zu Marksdorf
e/Slowakei) und 1781 Torgewände
loß; 1784-1786 Säulen, Sohlbänke
en des Schlosses zu Botsdorf
lowakei); 1786 Geländersohlen
ast zu Leutschau (Lőcse, heute
ohlbänke, Fenster in dem Schloß
zotín/Slowakei); 1788 arbeitete
Marksdorfer Schlosses
wei Tore ebendort, und eine Tür
ein Tür in der Gruft zu
n Tor; 1795 Fenster und

gyar királyi állami felső építő
elvételei. Bp. 1913, [3]; Ő.
ármegyé Múltjából 10:1918 (1)

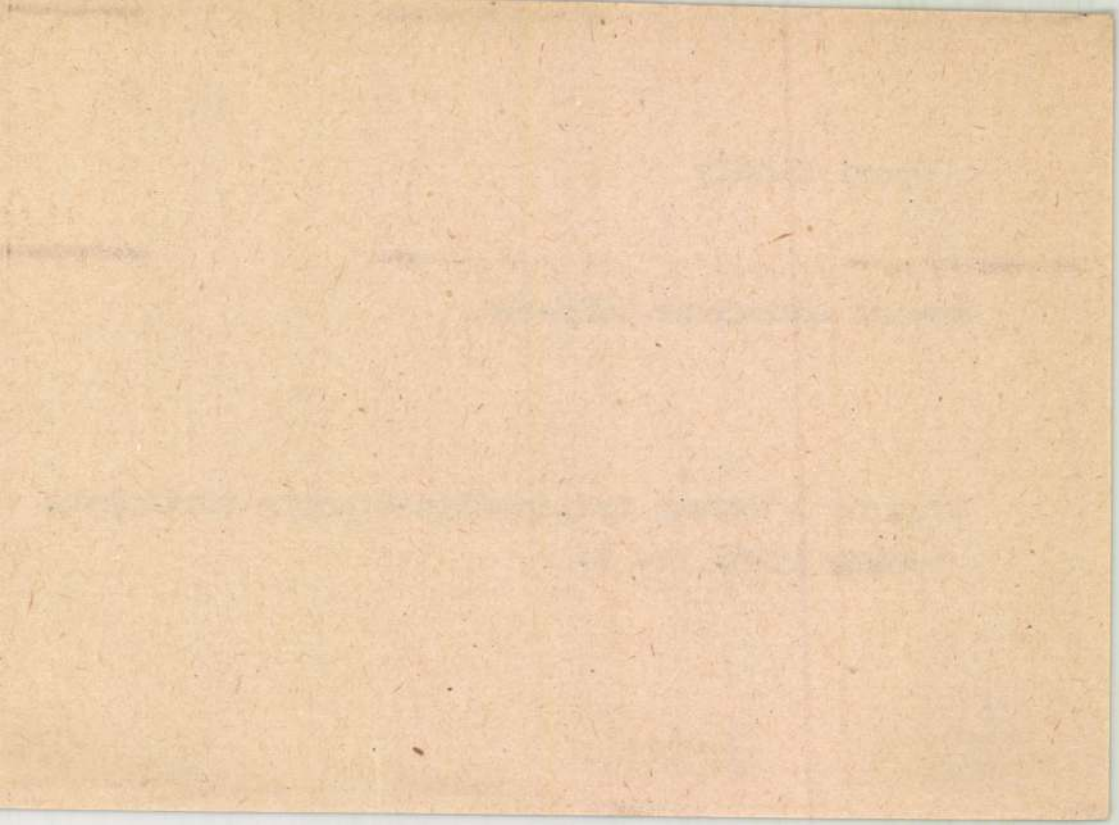
OPLUTSEK e. OPUSSANI

OPUNTIA & CACTACEAE

Opori Mihály

Kassai csehesség 1715-ben

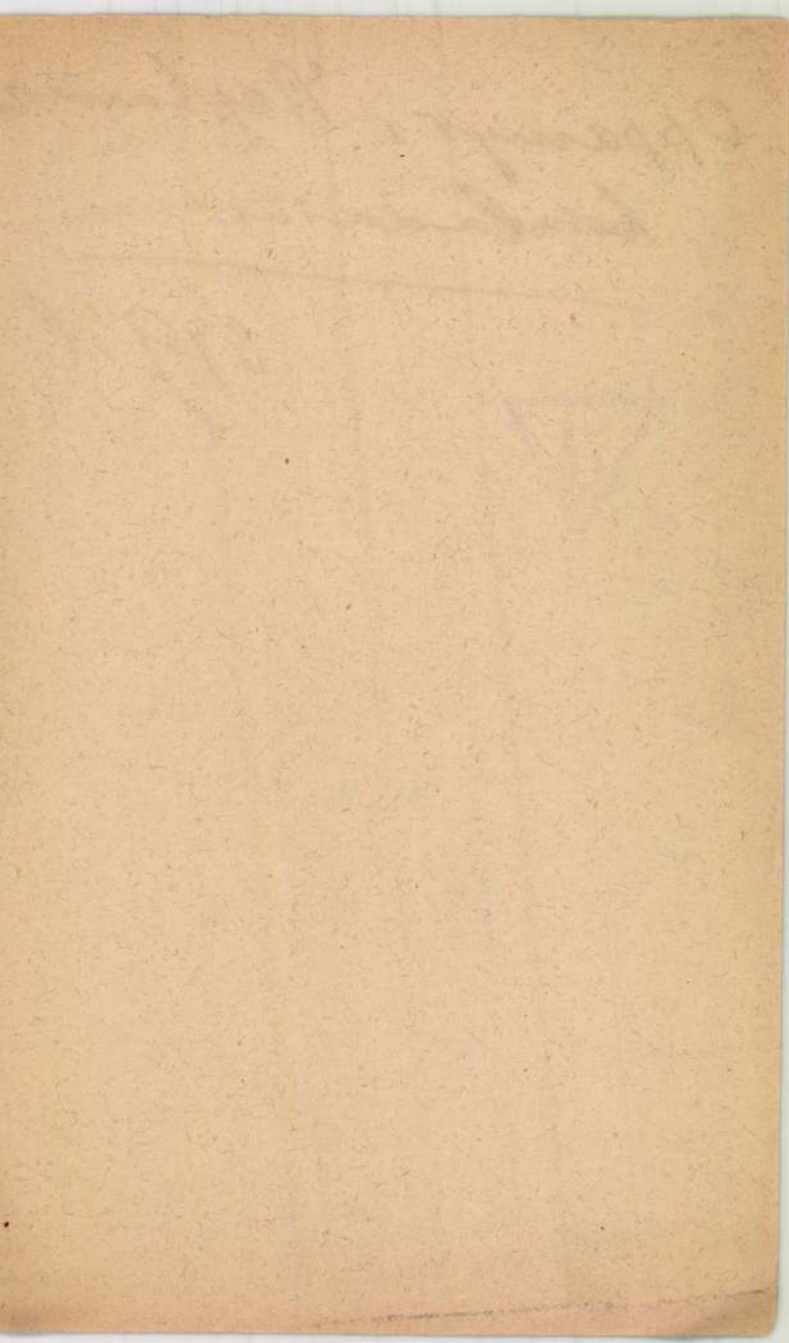
Wick E: A Kassai est. Rozália-Márcia története.
Kassa 1935. 89. 1.

Oppanmyr, Stephanusde
bombardarius

579. l

Oppe, keramikus

Oppe, Gerlicze, Müller, Vanke, Grünwald együttes szakértelme elég lett volna a bakonybéli kőedénygyár fellelítésére, de nem volt jó nyersanyaguk, a kövér föld hiányzott. 263.o.

Mihalik Sándor: Bakonybéli kőedénygyártási próbálkozások. 257.o.

Folia Archaeologica. IX. 1957. Bp. Bibliotheca Kiadó Bp.
1957

M. D. K.

Oppe Albert, keramikus

1852-1866 között a városlódi porcellán gyárban dolgozott, mint "sodalis in fabrica". 1854-ben házasságkötésének idején 35 éves. 207.o.46.jegyz.

Mihalik Sándor: A városlódi régi Kerámia. 193.o.

Folia Archaeologica. VII. 1955. Bp. "Művelt Nép" tudományos és ismeretterjesztő Kiadó. Bp. 1955

.....

.....

.....

.....

.....

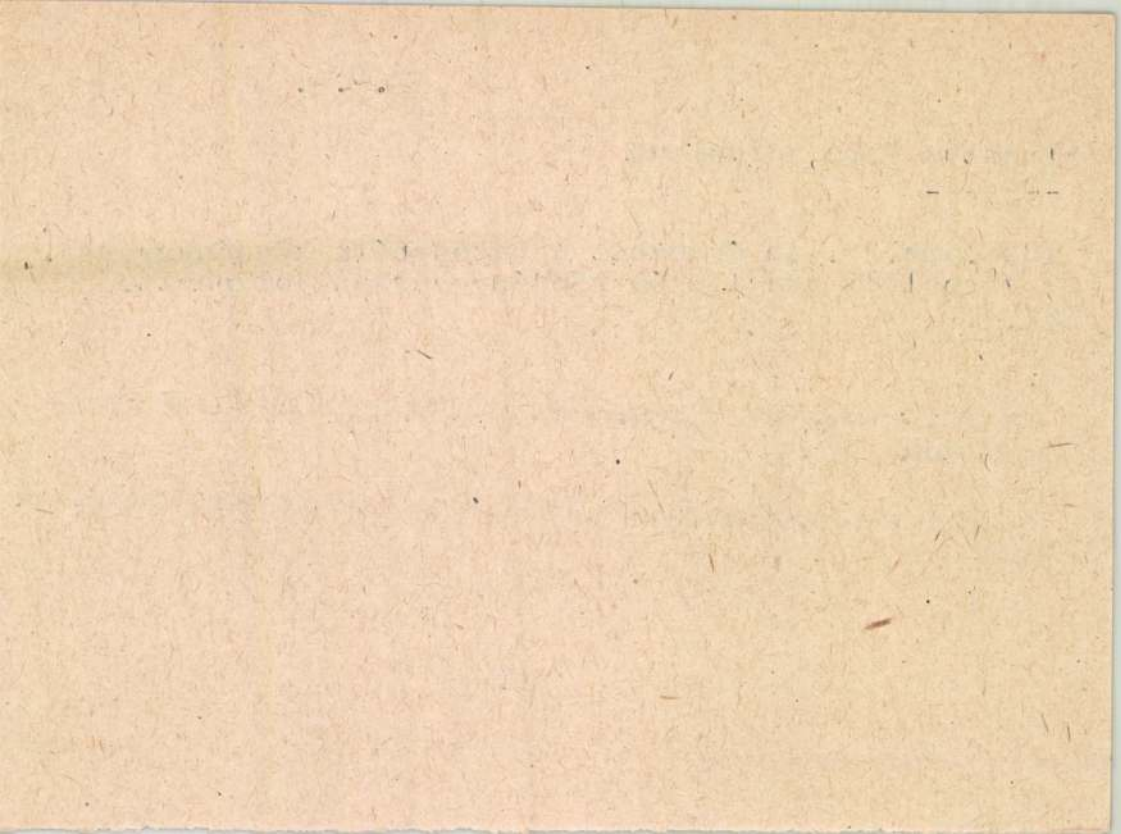
M. D. K.

Albertus Oppe, keramikus

1854. ápr. 23. -án érkezett a bakonybéli kőedénygyárba.
A városi elődi proelán és kőedénygyárban dalgozott.
263.o.

Mihalik Sándor: Bakonybéli kőedénygyártási próbál-
kozások. 257.o.

Folia Archaeologica, IX. 1957. Bp. Bibliotheca Kiadó. Bp.
1957

Oppe Albert, keramikus

"Dorussiából" származott. 35 éves korában Városlődön házasodik. Bakonybélben is dolgozott, "ankével ott barátkozott össze. Majd Városlődön dolgozik. 223.o.

Mihalik Sándor: Dunántúli keramikus családok. 221.o.

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei. 4. 1965. Veszprém. Kiadja a Veszprém Megyei Múzeumok Igazgatósága, Veszprém. 1965.

1877, 1878, 1879

... ..
... ..
... ..

Oppe Antal, järehes

d. Kántos Jándor

Kántos Jándor: En aeg dolgozom -- 36-44

Jánkusaq, holwok, 1978. m. en.

XXIV/1.

Oppe Ida

MDK

ajour diszedény kivitelező
/ korongos csoport /

a Zsolnay-gyár művészeti munkáiban közre-
működött 1893-1923.

69.o.

NIKELSZKY GÉZA: A Zsolnay-gyár művészetei. Pécs.
1959.

10

1. The first part of the paper is devoted to a general

discussion of the subject.

2.

3. The second part of the paper is devoted to a detailed

4.

Oppe Ida, ajeur diszedény kivitelezön

1893-tól a Zsolnay gyár dolgozója volt 30 éven át.

Nikelszky Géza: A Zsolnay gyár művészei és kivitelezői
Pécs. 1949. ápr. 12.

1891

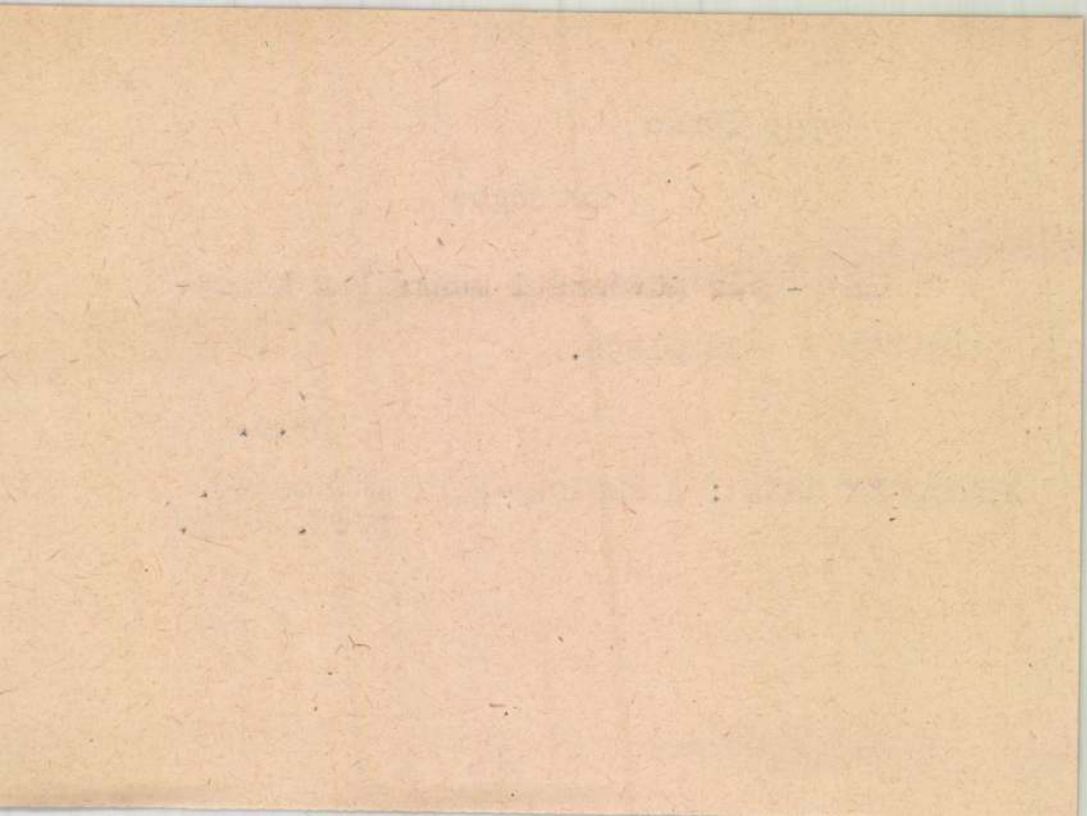
Oppe Ignác

korongos

a Zsolnay-gyár művészeti munkáiban közre-
működött 1880-1896.

69.o.

NIKELSZKY GÉZA : A Zsolnay-gyár művészete.
Bécs. 1959.

Oppe Ignác, keramikus

Városlődön dolgozott. Elveszi Wanke Ferenc leányát
 Máriát. Városlődön. Tanúk: Mayer György, a gyár tulajdonosa
 és Röschner Gusztáv "porcellánfető". 228. o. Oppe 24 éves.
 Esküvő, 1879. máj. 25.

Mihalik Sándor: Dunántúli keramikus családok. 221. o.

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei. 4. 1965. Veszprém.
 Kiadja a Veszprém Megyei Múzeumok Igazgatósága,
 Veszprém. 1965.

.....

.....

.....

.....

.....

Oppe Ignác

MDK

A Zsolnay-gyár korongosa

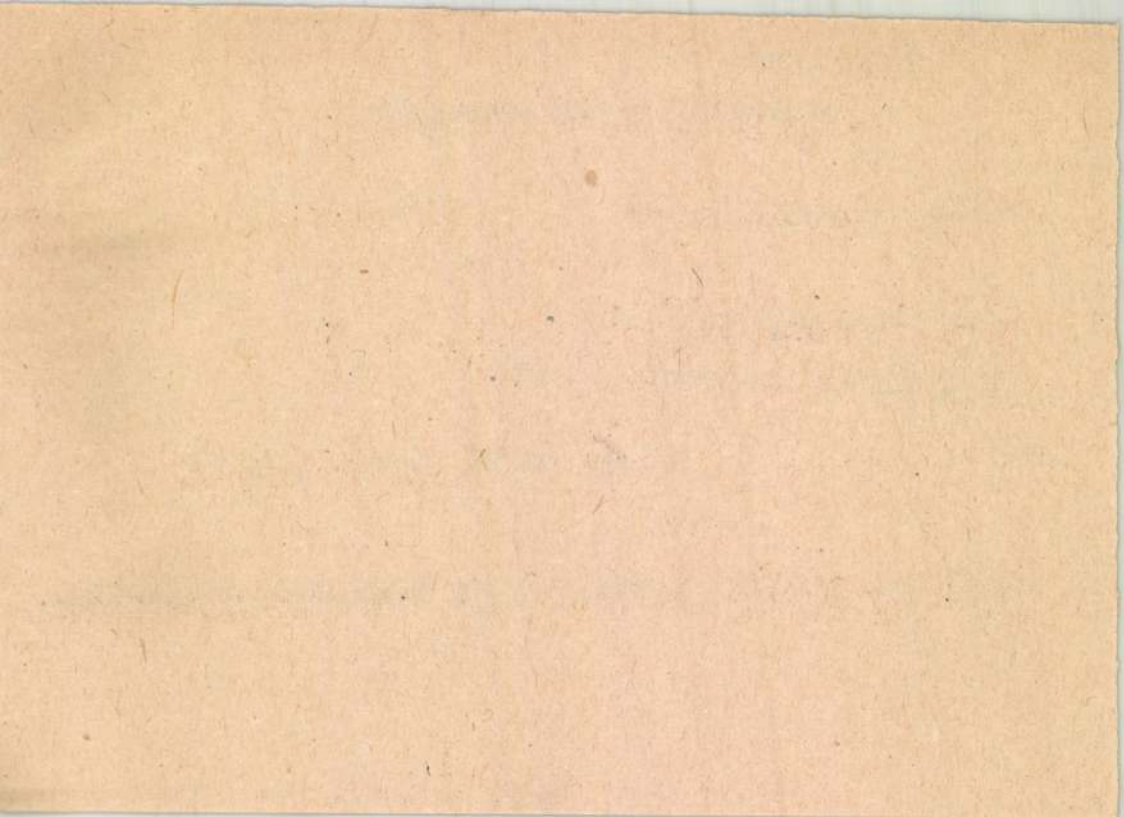
Szül: Városlőd 1855

A gyárba belépeté: ?

A gyárból távozott 1896.

27.o. és 74 o. 14. jegye.

NIKOLCSKY GÁZA: A Zsolnay-gyár művészete. Pécs. 1959.

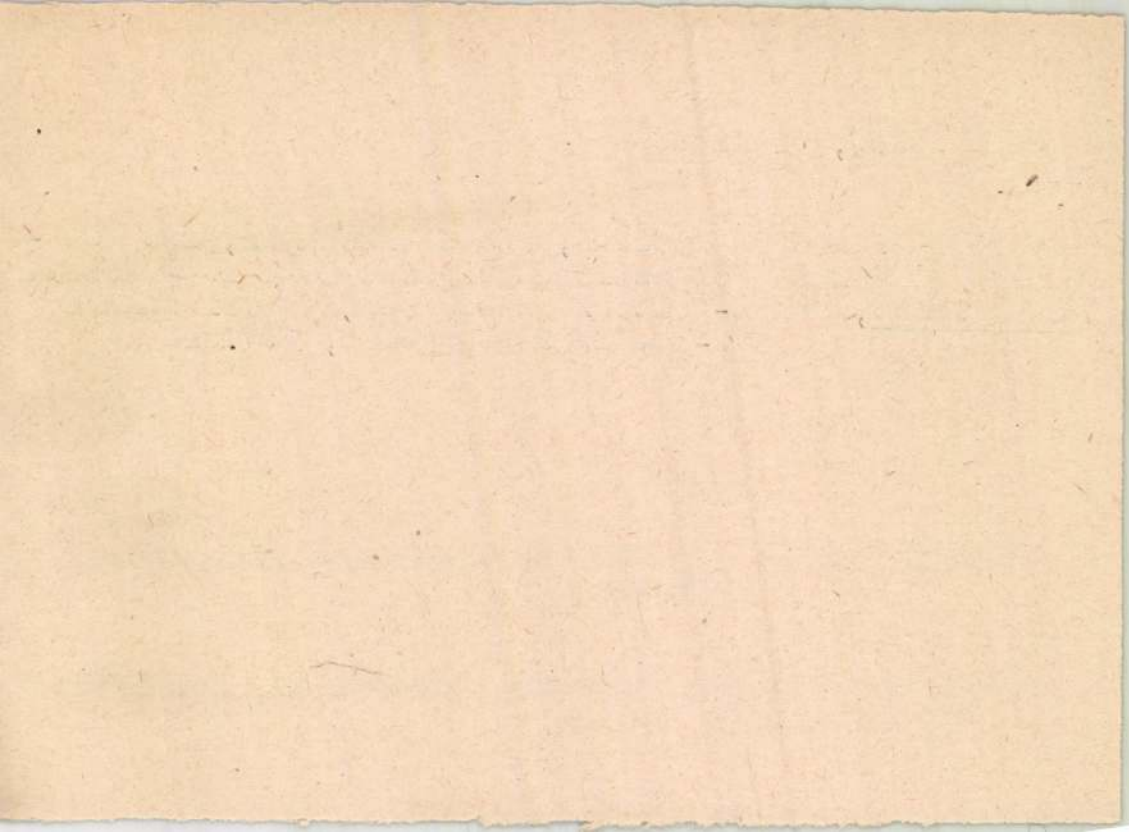

OPPE IGNÁC, keramikus

A városlódi kőedénygyárban, minden bizonnyal, mint szak-
munkás keramikus dolgozóinak jegyzéke 1851-1950 között
OPPE IGNÁC, /sankt-pölteni szárm./kőedénygyári munkás
1879-~~x~~ + 1909 Függelék, 297. old

HOZSÁN MUNKLO: A városlódi kőedénygyár /1868-1950/
275. old

A Vasvármegyei Múzeumok Közleményei, 10. 1971
Vasvármegye, 1971

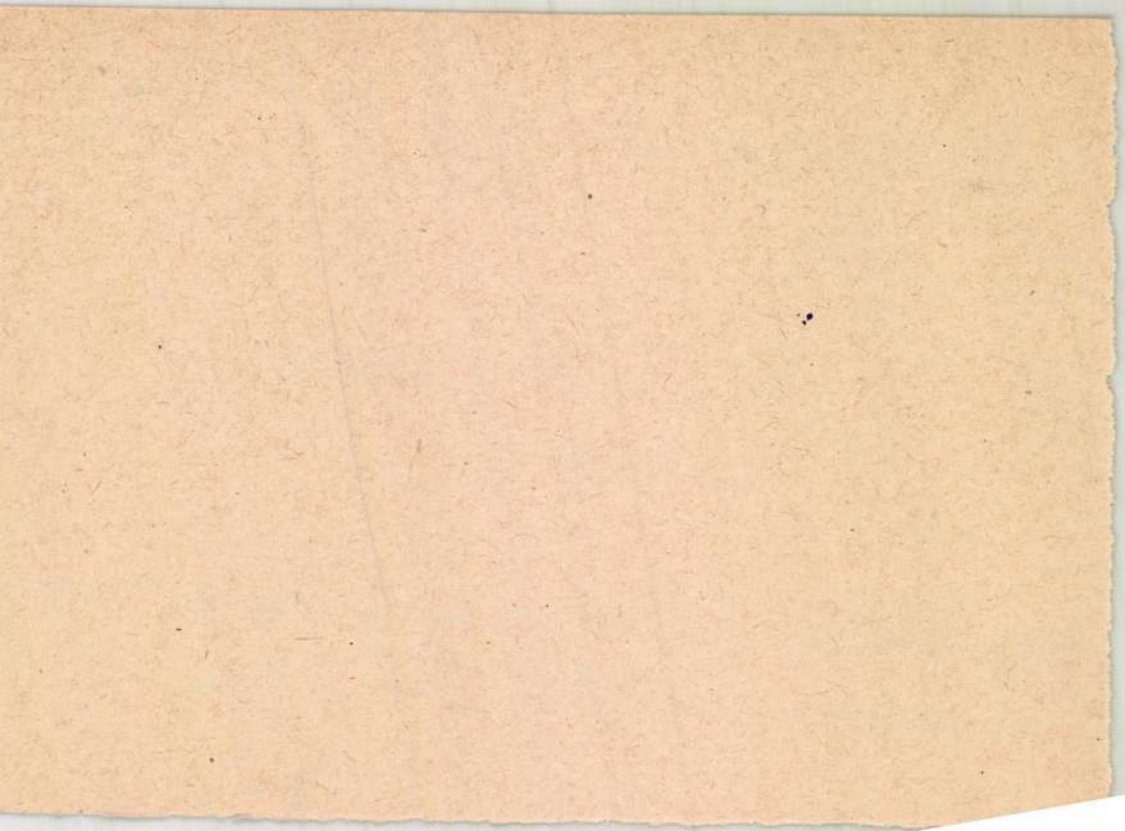

Ózpe Sándor dr
fotós

M.D.¹

Képei az általam főteli
emelkednek.

Halas Rész: A II. Pécsi Országos Fenykép kiállítás
Dunántúli Napló, 1958. nov. 23 - 2 leep

OPPEL, *Giriacus*, noronzi kőművesegéd

Giriacus O., Maurergerüst, 3 éves fia meghalt.
(1810, 405. l.)

Prenbarger Leitung
(Genthon)

OPHEL *linearis*, *var.* *truncata*

var. *truncata*, *var.* *truncata*
1890, No. 11

Fraxinus
var. *truncata*

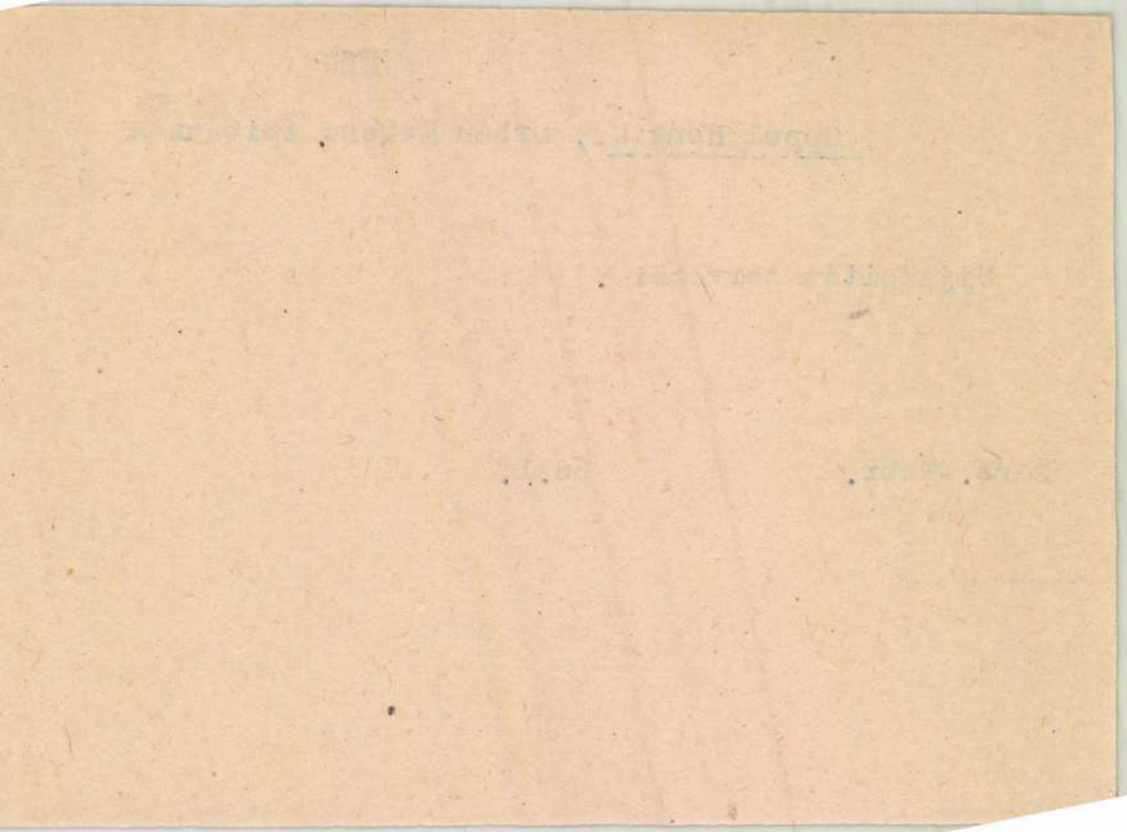
MDK

Oppel Henrik , Urbán Ferenc építészek

Ujjáépítés tervezői .

Borb.-Fabr.

56.1.

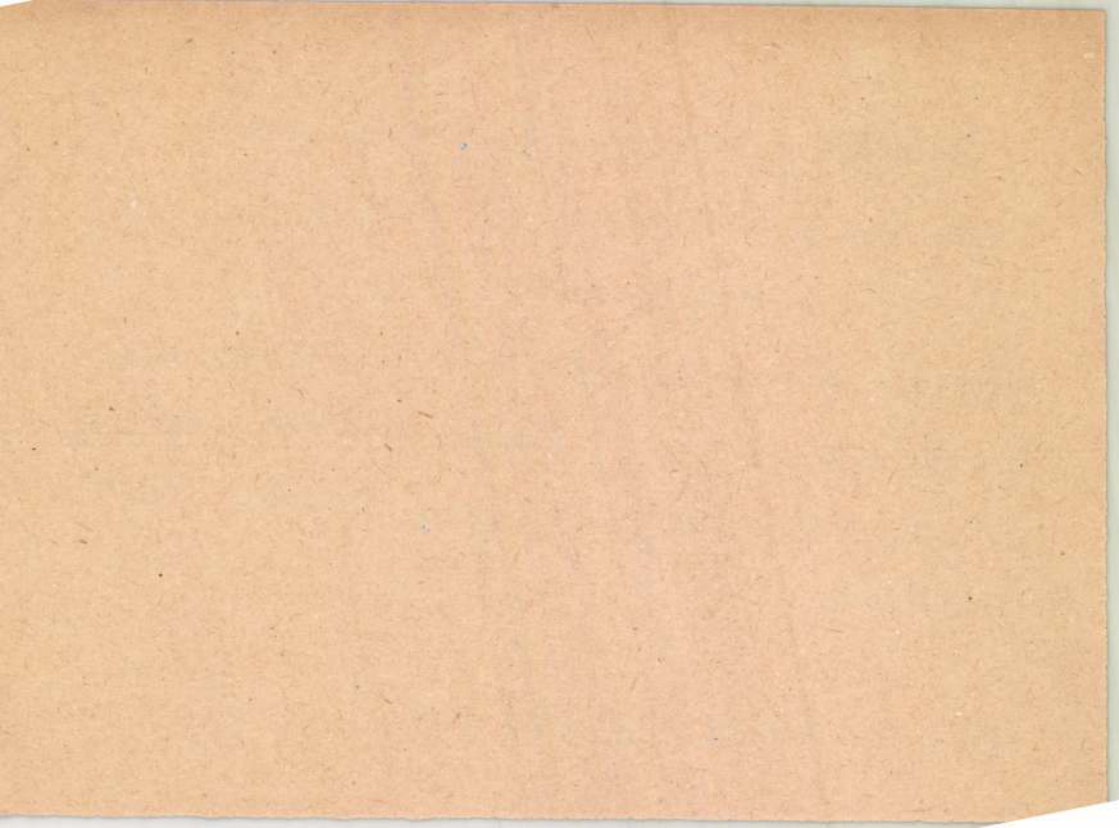

OPPEL, Franz freskófestő

szül. 1757 Böhmisch-Brod,
megh. 1801 Wien

Franz Wrabecz festő unokaöccse
és tanítványa, Bécs, Moravország,
Magyarország Pozsony, Buda, Pest
freskók

Magyar XVIII. 7. 43, 240. l.

Oppel, František

* 1757 v Čes. Brodě
+ 1801 Bečín.

fricokofesto

Nejvíce pracoval v
Budapešti, Bratislavě
a některých maďar-
ských městech.

Dlabac II. 411.

Tomán 502. 8.

W. H. H. H. H. H.

W. H. H. H. H.

W. H. H. H. H.

De heer W. H. H. H. H.

W. H. H. H. H.

Oypel Feene

peho

Wrabeen Feene purnopi
peho langid veje volk,
es iderj Purnybe is kor-
kop Eodstn, om kibe
Eipel festelt.

Wurzach Bngi. Lex.

Wien 1889. 58 Eot. 140 l.

Enlith

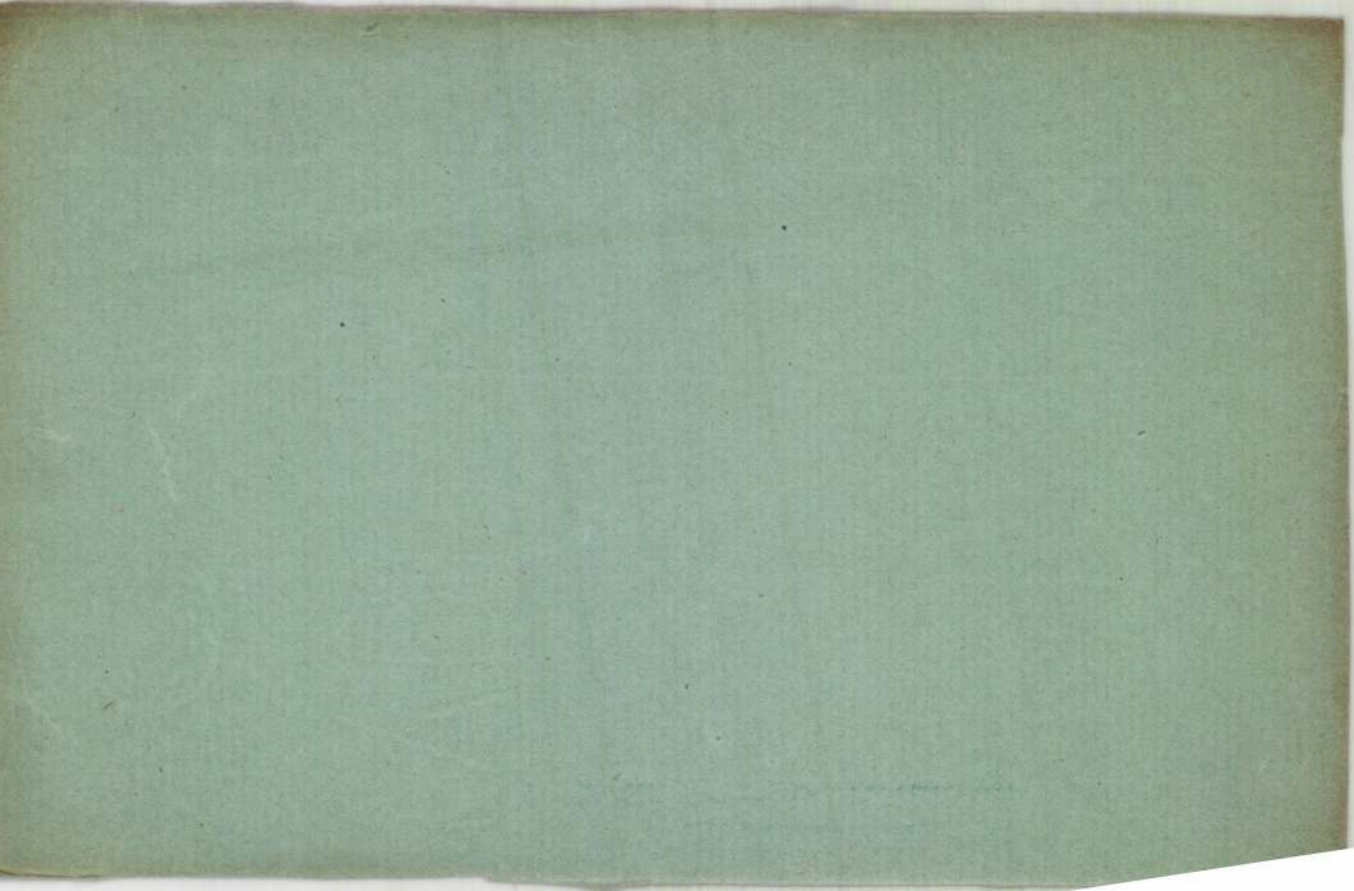
Dallus Preutung und

serie Ingebetungin. 1823.

es Wurzach Redje

elctregrad aozje

XXI Kotek 73 l.

másodelnök és r. t. († 1908. VII. 5.), Kautz Gyula másodelnök ig. és r. t. († 1909. III. 27.), Joannovics György r. t. († 1909. I. 10.), Gyulai Pál ig. és t. t. († 1909. XI. 9.), Mikszáth Kálmán t. t. († 1910. V. 28.), Konkoly Thege Miklós t. t. († 1916. II. 17.).

Mint köztudomású, Deák Ferencz ravatalára a palota előcsarnokában boldogult Erzsébet királynéknak személyesen tett koszorút. A mikor királynéknak Genfben merényletnek esett áldozatul, báró Eötvös Lóránd elnök, 1898 szeptember 9-én, a rendkívüli ülésen tartott gyászbeszéde kapcsán vetette föl az eszmét, hogy a királynéknak a palota előcsarnokában fehér márványból domborművű emléket állítsanak s hogy ez a királynét Deák Ferencz ravatalánál ábrázolja. Fraknói Vilmos cz. püspök t. és ig. tag, mint főtítkár, majd másodelnök már régebben indított meg gyűjtést az oszlopcsarnok díszítésére. Ezt követte az Akadémia, a Kisfaludy-Társaság és a Természettudományi Társulat tagjai körében eszközölt újabb gyűjtés. Ennek eredménye, valamint felerészben az Akadémia hozzájárulása fedezte Erzsébet királyné emlékének költségeit. Holló Barnabás szobrászunk mintája után a művet szürkésfehér ruszkiezai márványból faragták és sárga színű stuccomárvány keretbe foglalva az előcsarnok jobboldalán a középső mezőbe falazták. Az előkelő hatású, tartalmas domborművet, mely a királyné igen kifejező fejedelmi alakját a palota előcsarnokában, Deák Ferencz nyitott koporsója előtt, kezében koszorúval ábrázolja, 1914 november 19-én Szent Erzsébet napján leplezték le. Az ünnepélyre királyunk ő felsége legmagasabb személyének képviselőjéül Jenő főherceget küldötte le, a kit Berzeviczy Albert elnök az emlék jelentőségét is méltató beszéddel üdvözölt.¹

*

Az előcsarnokból fehér Karszt-márványból faragott lépcső vezet a magasabb szintű földszinti folyosóra,

¹ Akadémiai Értesítő 9. k. 516. l., 524. l., 587. l., 10. k. 45. l., 11. k. 185. l., 24. k. 738. l., 25. k. 143., 670. és 701. l.

Opnisch
Királyi koporsó

Erzsébet királyné

a melynek oldalsó két árkádivét alján fehérmárvány balustrád rekeszti el az előcsarnoktól. A folyosó az Akadémia könyvtárának termeit a palota akadémia-utczai bejáratával köti össze s az utóbbi felé eső alacsonyabb előteréből nyílnak a Goethe-szoba és a könyvkiadóhivatal helyiségei. Ennek a folyosónak a tagoltsága az előcsarnokhoz hasonló stílusú; bordáikon gipszékítményes keresztboltozatait toscánai szabású, gipsz fejezetű, falazott és vakolt félpillérek tartják. A folyosó közepén nyílik a lépcsőház, a melynek zárófala félkör alakban a palota udvarára nyúlik. A lépcső fokait fehér Karszt-márványból faragták, alsó szakaszát pillérein toscánai szabású pilasterek tagolják, áttört művű lombos korlátja aranyozott öntött vasból a Schlick-gyárban készült, a korlát talpa, miként feljebb az öntött vasból való s aranyozott candelaberek talpzata is műmárvány. A lépcső alsó egyenes szakaszának gipszmennyezete casettás. Félemeletnyi magasságban a lépcső kétfelé válik s karjai ívalakban vezetnek az első emeleti folyosóra. Az oldalfalak és a lépcsőt tartó pillérek tagozása itt korinthizáló stílusú, valamint annak a két oszlopnak a gipszfejezete is, a mely a lépcsőkorlát közepén a kettős félköríves nyílás boltíveit tartja s a melynek törzsét veronai vörösmárványból Opnich trieszti kőfaragó faragta, a ki a Karszt-márványból készült lépcső-fokokat is szállította.

Az elsőemeleti folyosó tagoltságán a renaissance minden pompája ömlik el. Keresztboltozatainak arabeszkes díszű hevederívei ión stílusú cannelurás oszlopokon nyugosznak, a melyek a hosszanti falak mentén párosával sorakoznak. Az emeleti folyosó jobb-felőli végén nyílik az üléstermekhez vezető előszoba, bal-felőli végén a Széchenyi Múzeum.

A lépcsőházzal szemben a folyosó hosszanti falában három, szobrok befogadására szánt fulke van, a melyek keretét stuccotalapzaton álló és pécsi vörösmárványból faragott, simatörzsű, gipszfejú oszlop-párok szolgálnak, s ezek mögött hasonlóan korinthizáló stílusú pilasterek. Az utóbbiak fejezeit

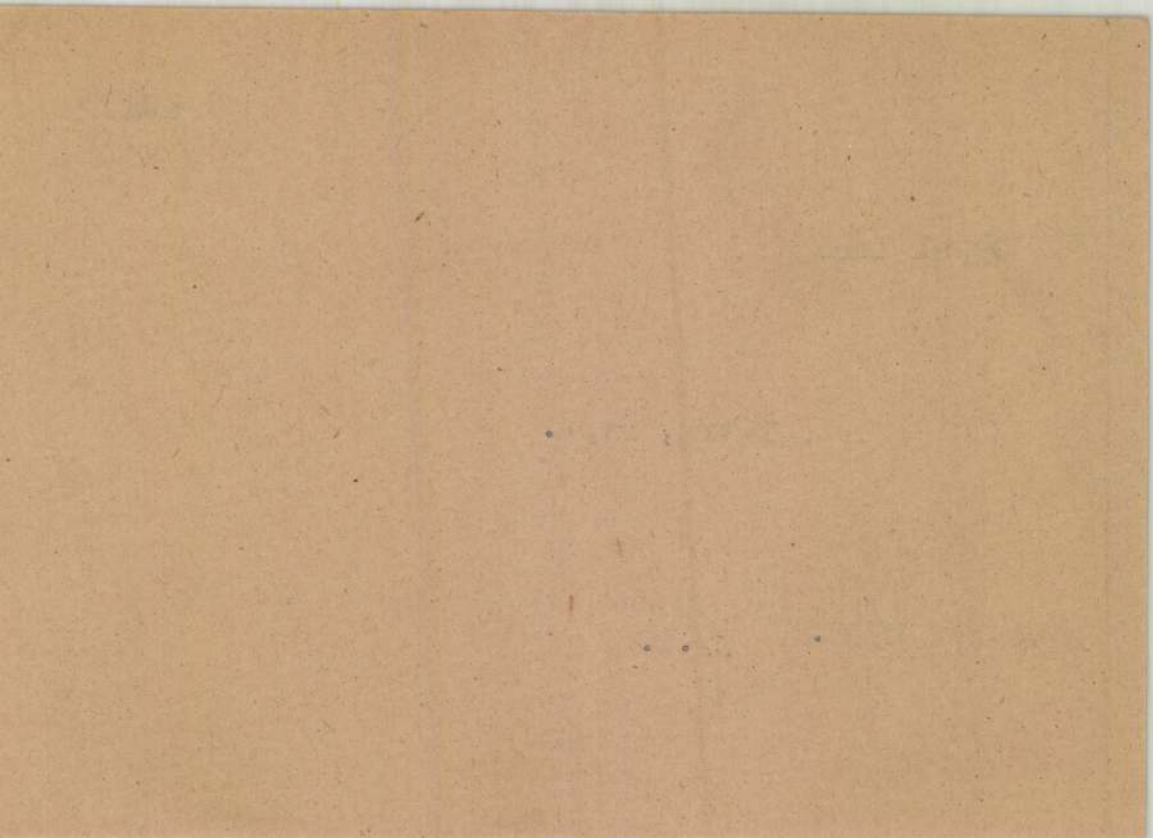
Divald Ned. palotája

MDK

Oppel Imre

Tátra, repr.

Művészet 1936. 37.1.

MDK

Oppel Imre

A N. Szalon tavaszi tárlata. Képzőművészet 1931.
42. sz. 164.1.

100

100

100

Oppel Imre

Rothenburg, vizf.

Magyar Művelői és Isztellfestők Egyesülete
kiállitás. Nemzeti Szalon, 1942, december,

9 1.

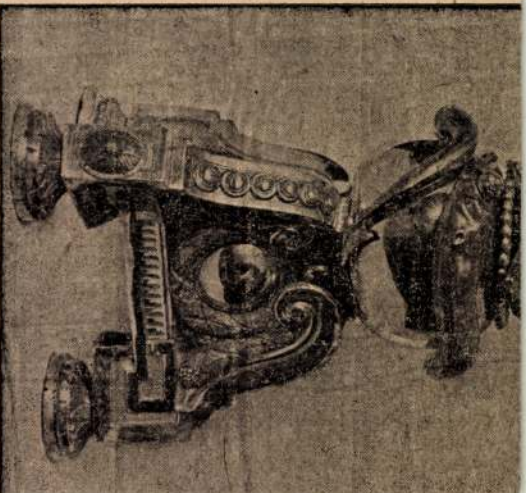
325. kép. 18. (Mss. III. 176.) Horae Beatæ
Mariæ Virginis. XV. sz. 45b lap.

Oppel Imre festőművész

Ev. templom belsőség

A Magyar Akvarell és Pasztel Művészek Egyesülete

XVI. kiállítása. 1930. december *N. Salon*

273. kép. *Mária-szobor. Nagyszombat, 178*

RUDNAY PRIMÁS MELLKERESZTJE,
mozaikmunkatárban; Krisztus a keresztben.
Mag. 10'7 cm.

Római munka, 1820 körül.

Rudnay primás (1819—1831) tulajdonából.

Lepold Adatok, 36. l. — Lepold Katal.
106. sz.

RUDNAY PRIMÁS PÁSZTORBOTJA,
ezüst, részben aranyozva. Kampóiban szár

1
bin

1
D
D
D

Oppel Imre

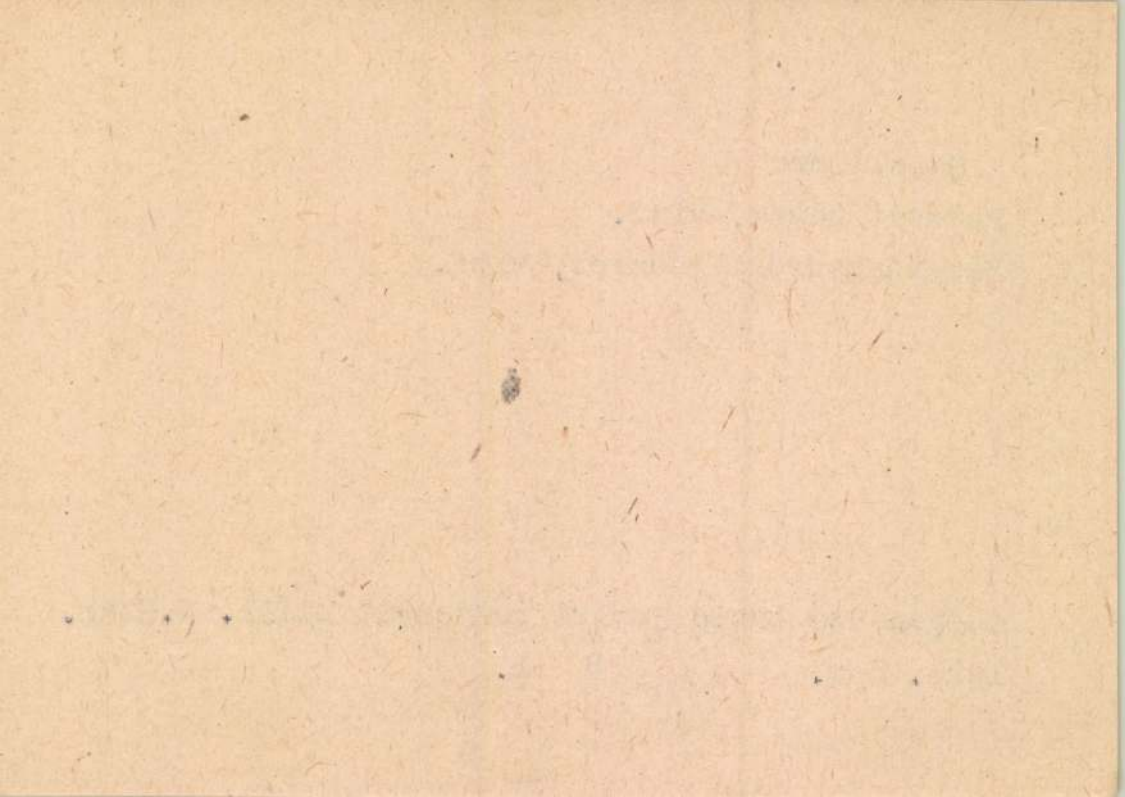
Paraszt udvar, vizf.

Balatongyöröki részlet, vizf.

Népgondozó akció javára rendezett kiáll. N.Szal.

1920. ápr.

8 1.

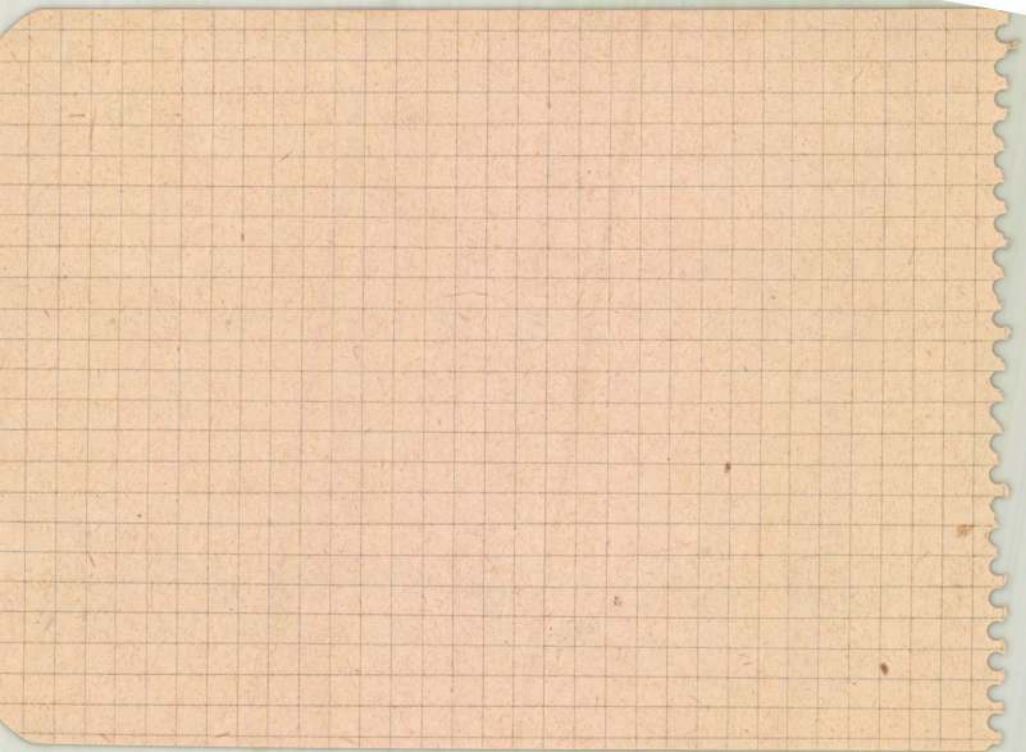

Oppel Imre

Őszi fák, vízfestmény

A rommá lőtt nagypolányi templom, vízf.

Magyar akvarell és posztellfestők Egyesülete
IX. kiállítása, 1922. Nemzeti Szalon, katalógusa

Oppel Fuvre

rajzát

az alábbi intéseben

Aug. 1883. Kent.

Mag

Flitterevanggionn

130. l. 147.

148. l.

198. l.

218. l.

korszerű kézikönyvet a protestáns középtokú oktatás is hasznosította.

Görög tankönyvben sem volt hiány. NEANDERÉN kívül meg-

elavult típust képviselő *Nomenclator quadrilinguis-e* (Prága, 1598, in 4°). Várakozásunk ellenére hiányzik SZENCZI MOLNÁR kitűnő műve.

A jegyzékünkben felsorolt művek közül a Régi Magyar Könyvtárhoz tartozónak vehetünk 25-öt. E téren azonban nem árt az óvatosság, hiszen éppen nem bizonyos, hogy a tekintetbe jövő munkák néhányra (CALEPINUS, a latin Catechesis Palatinata, CICERO epistolárisa és válogatott beszédei, MELANCHTON grammatikája, TERENCEUS vígjátékai) magyarországi kiadásban volt meg a Gyöngyösi könyvtárban. A kétségtelenül RMK darabok száma 18.

Berekszazi István *Predicatioi in Octavo.*⁴

Joh. Alstedij *Prodromus* (RMK II. 494).

Biblia, Magyar Nagy-Váradi. Kertő (RMK I. 970 és 976).

Bornemisza Péter *Postillája* (RMK 95, 115, 119, 146, 147, 153).

Buzinkai Uram *Logica*. 1. Hosszszab (RMK II. 974).

2. Rövidgyeb (RMK II. 1156).

Catechesis Palatinata. Magyar (RMK I. 137 és 495).

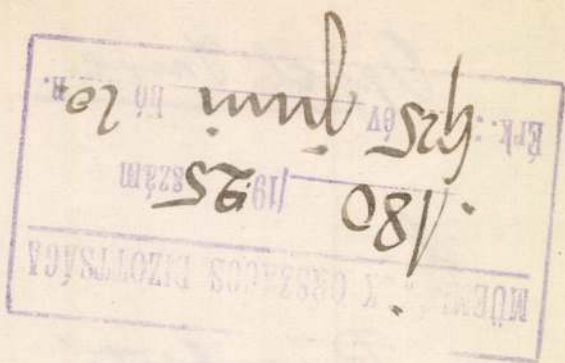
Oppel Inure

h.

Raportatai

1930 113. l.

Oppel Tuve

Läsd
2

Rajröklatan

1939. 7. l.

1.
+ -
72
≠ c

kötet, 243—244. l. (Képe 242. l.) — Czobor: Egyházi emlékek a történeti kiállításon. Bp. 1898., 63. l. (Képe 62—63. l.) — Forster: Magyarország műemlékei, II. kötet, Bp., 1906., 285. l. — Magyar Iparművészet, XV., 1912., 126. l. (Képe.) * Esztergom vármegye... Bp. é. n. 43. l. (Képe 154. l.) — Gerevich PA, 196. l. (Képe 196. l.) — Erdélyi kiállítás 1931., 17. szám (Képe V. tábla). — Genthon: AZEFK, 12. l. — Lepold—Lippay 38. l. — Braun, Joseph: Die Reliquiare des Christlichen Kultes und ihre Entwicklung. Freiburg, 1140., 288. l. — Lepold Katalógus 21. szám.

PÁPAI GYŰRŰ,

aranyozott bronz. Fejében kristálylap, oldalán öntött és vésett jelvények, köztük IV. Jenő pápa címere.

Átm. 4,5 cm.

Pápai ajándék, olasz munka 1440 körülről.

Vétetett a budapesti műkereskedelemből, 1937. Lepold Antal ajándéka.

Lepold—Lippay 38. l. (Széchy Dénesé volt.)

— Lepold Katalógus 24. sz.

SZÉCHY KÉNES KELYHE, (245. kép)

JD

aranyozott ezüst, filigrános és sodronyzománcos dísszel. Gótstíliú. A talp egyik karélyában Széchy Dénes bíboros, esztergomi érsek (1440—1465) címere. A száron gót hilf és maria. A talp peremén restaurálásra vonatkozó felirat: Hunc. Dionys. Card. de. Széch. prim. et. Aeppūs. Strigon. calicem. renovari. iussit. successor. Joannes.

Oppel Inure

Land
n

Razrostatas

1940. I. 3. 04.

hatois boritch

Japan. 17. d.

zesse repressionok.

Budapest, 1920

A miniszter

miniszteri

Méltóságos

K e r t é s z K. R.

a Műemlékek Orsz. Bizottsága

Oppel Fure

A begyesztett, olajf.

Nemzeti Szalon
téli kiáll. 1932 jan

Kelta csomagok VII. 191

Oppel Turre
festi
Parasit udvar

Repr.

Mivener

1942. 43. 4. 10. f.

Faint, illegible handwritten text, possibly a signature or name, written vertically.

John
Lorenson

Oppel Tuvor

Ferius leccenderiti a
fengst, a Kesthelyi
ev. Szemletem olai képe
Fenti utóval, repr.

Művészet. 1942. 87. l.

Oppel Zone

Onarchope repr
Mivvesset (Kende)
1939. 48. l.

Oppel Inrol

Thieme Becker

XXVI. 29. l.

Lyka

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Oppel Imre

festő Műcsarnok
1931. évi tárl. XII. 279

Oppeel Dams

1871. 5th vol. XII 577
Folio. 1/2 in. 1/2 in.

Oppel. Imre

Könyv

27 A rekonstrukciós
leírás és módosít.
Debrecen 1941.

20 l.

Kny. a Protestáns
Tanügyi Hivataltól

Főv. Könyvt.

R 741 (071.2)

Проговорки

III. 221

Oppel Imre

Oppel Imre gimn. tanár, festő-
művész, X. Család-u. 6. 135-757

Bptáv b 1940 szept.

26

Ciprián, Jusztina

SZERDA

garotgia minden agának
tabb gondozója. Kiadásáb
dományos társulat folyóira
ványai jelennek meg.
kiadványai, a Magyar Kö

27

Kozma és Damj., Adalbert

CSÜTÖRTÖK

kfs- és nagysorozatai, a le
fokon pedig a Hóman-Sz
gyar Történet, továbbá
ság Néprajza s a tervezet
Művészettörténet, Iroda

28

Vencel, Vencel

PÉNTEK

Gazdaságtörténet, Régés:
szellemtudományi szinté
ben dolgozzák fel legbecs
mányszakainkat. A Hung
fejlesztésével valóságos

29

Mihály, Mihály

SZOMBAT

tudományos missziót
Királyi Magyar Egyeter
Budapest VIII, Múzeu

Oppel Truse

Stinsonsk. fets^o Mers u. 12

1926. Feli Knatt. 530, 532

1928/29. Feli Knatt. 597

Koniarony - hat Febreruben

VIII. 124.

Oppel Zsuzsanna

Képzőművészet a díszlettervezésben

Irta: Gara Zoltán.

Különbéle izmusokon és egyenruházó irányzatokon keresztül a képzőművészet ma már eljutott arra a pontra, amikor mutatkoznak a lehiggadás jelei. Természetes, hogy ebben az időpontban a színpadi tervezőművésznek is el kell jutnia az egyéni és a divatoktól független díszletképhez, amely mindig hűségesen fejezi ki az eladott mű szellemét. A képzőművészet irányaira mindig erősen hatott a színpad, viszont a képzőművészeti stílusok fejlődése új inspirációkkal látta el a színpadi díszlettervezést. A képzőművészetek új iránykeresésében tevékeny és lelkiismeretes részt kért és kapott magának a színpad. Keresett, kísérletezett és kísérletezéseinek eredménye ösztönzőleg hatott a színpadtól távol álló művészetre is. Mert a díszlettervezőnek a stílusproblémákon kívül figyelembe kellett vennie a mindenkori korszellemet és a művészeti divatokat és gazdag kifejező eszközökkel sokszor forradalmi újításokkal fejezte ki érzéseit, céljait és gondolatát. A színpadot nem köti a festészet két dimenziója és nem köti az a gyakorlati cél, amely az építészet alkotásai elé határokat szab, hanem módjában áll, hogy a térben a festészet szabad szárnyalásával fejezze ki gondolatait.

A díszlettervezés mint „alkalmazott művészet” (angewandte Kunst) alkalmazkodik a mindenkori színpadi mű szelleméhez, esetleg a rendező egyéni felfogásához

Oppel Imre: Tátra.

hamar szabadulnak és fa-architekturájukat viszik át köbe. A jól ismert Basilius-katedrális Moszkvában nem képviseli az orosz architekturát. A Simo kolostor gabonatornya az akkori idők orosz építészetének igazi jellegzetessége.

1613-ban Ukraina csatlakozik az orosz birodal-

a kivitelezésre. Az orosz klasszikus építészet képviselte a cári udvar hivatalos építőművészeti irányát és a klasszikus építési forma valóban oroszországból találta meg igazi hazáját.

Művészet
1936. I. 37. l.

Oppel Inure

wood

Rajortata's

1937. 7-8. 4.

118 p.

ról- esetre a postatakarékpenz

ni.-

Belhivom azonban

a bizottság tiszteletdíjaira e

ra való tekintettel fennneveze

szabittani nem lesz módomban,

veskedjék intézkedni az iránt,

tok a folyó évi szeptember hó

Budapest, 1925. é.

A M emlékek Országos Bizottság

Oppel János

1920. ápr.

kiáll. Nemzeti Szalonban

Paraszt udvar, vrf. 800.-

Balatongyöröki vesélet, vrf. 800.-

1922. ápr. - M. AKV. P. EGY.
kiáll. Nemzeti Szalonban

Őz fark, vrf., 3000.-

A romniai lét magyarországi
templom, vrf. 5000.-

1922. máj. M. R. O. E.

kiáll. Nemzeti Szalonban

Jműve.

Clasă graficăi universităţii T. 208.

Oppel Imre

1920. M. Akv. Pí. Egy.
kiáll. Nemzeti Szalonban

Mákmező, vrf. 800.-
Közigazg. udvar, vrf. 500.-
Udvar Ferravalloban, vrf.
600.-

1920. Pest. n. o.

A csatka remete lak a
Baronyban, vrf. 4000.-
Bakonyi kéjér vrf. 3000.-

Hochachtungsvoll
Respektvoll
Ferdinand T. 22.

Oppel Inre

Öreg pajtasok, vüf

Neureti Kalon

MAPE 20-ik jüb. Kiält.

Kat. 1935. dec. 20 -

1936. jan. 6.

Opferhaus

Georg Meißner, wif

Neuer Markt, Berlin

1937. 12. 1. 10. 11.

1937. 12. 10.

1937. Jan. 1.

Oppel Inve

Önarckje es mig 2
mine repr.

Refelslex. 209. C.

Elektr. arch.

n. o. 891. C.

Hornis érnöket
rajzolta 1911-ben
Szóony.

Ősényi
Gyermekrajz
Készítette
Korsós Erz

Oppel Tunnre

1901/2 - 1904/5,
1906/7. I.

Ferkèpzomfoiskòvk

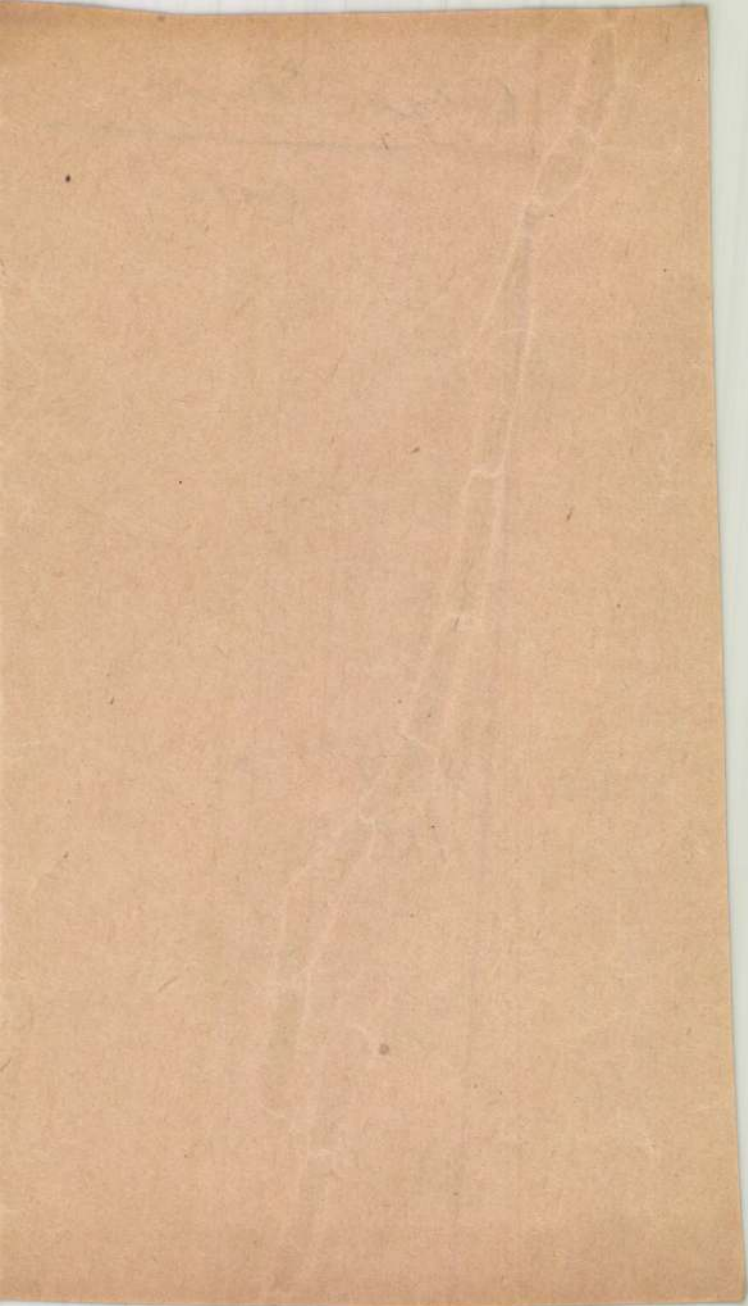
119. l.

tanúsága (London); a Befleheimi
resztvitel (Amszterdam); a Befleheimi
gyermekgyilkosság (München, 1635—
1638); Párizs ítélete (London); A há-

Oyuel Ture

festő

Műcs. kiál., 1923 tól
Pipics 118. l.

Oppel J.

Fess^o

L.

Schoen Decker

10. l.

Oppel Henri

Orban Ferenc

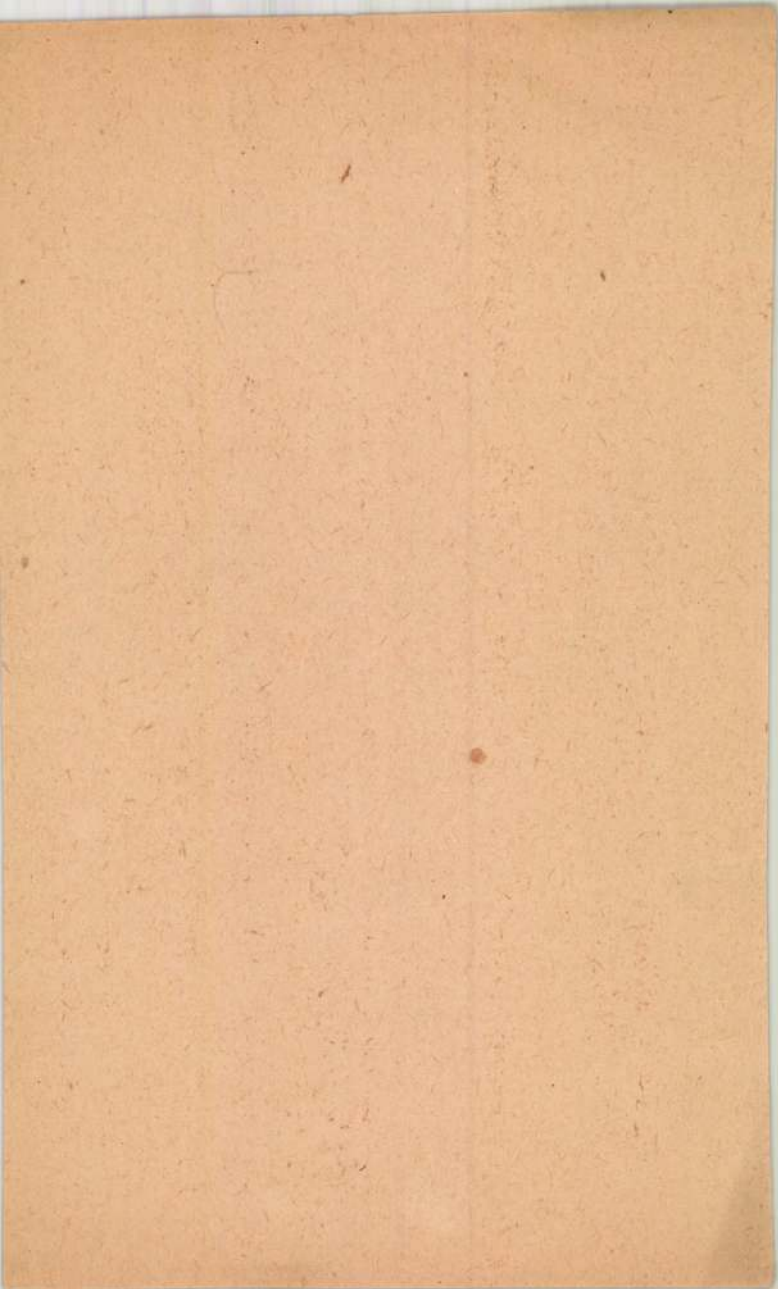
építészek

tanács

Borb-Jab 56.6

Ujjáépítés tervezői

K

Oppel Henrik

Szabad-e nyávogó macskát tartani a lakásban?

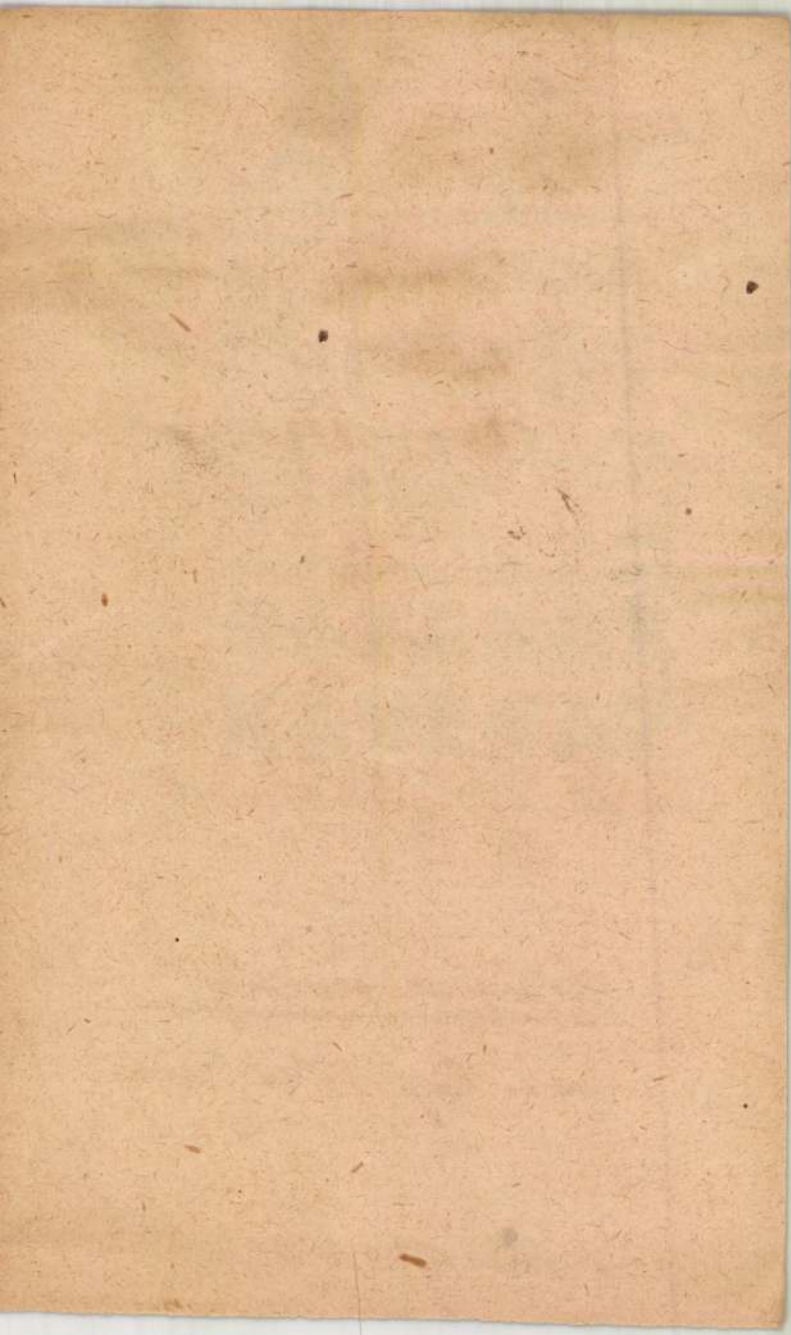
A Magyar Tudományos Akadémia a központi járásbírószágon pert indított Oppel Henrik festőművész ellen. Keresetében előadta, hogy a festőművész bérlő Károly-körút 1. számú házában IV. emelet 3. számú lakását és ott macskákat tart, amelyek állandóan nyávognak és veszélyeztetik a lakók nyugalalmát, az általános csendet.

A központi járásbírószágon báró Apor járásbíró tárgyalta a pert. A keresettel szemben a festőművész azzal védekezett, hogy a macskák nem csináltak botrányt, csendesek és lakásban éppen úgy lehet ilyen kedves háziállatokat tartani, mint kutyákat.

A bíróság elrendelte a bizonyítást arra: hogyan viselkednek a macskák a kérdéses bérházban, majd a tárgyalást elnapolta.

Magyarország

Esti lap. 1941. máj. 3.

HIREK

A HAJDUSZOBOSZLÓI PLAKÁTPÁLYÁZAT. A hajduszoszoboszlói plakátpályázatra beérkezett 64 darab pályamű közül az első díjat a „Duc“, a második díjat a „Vadászgepárd“, a harmadik díjat az „Andi“ jellegű pályamű nyerte.

PÁLYÁZAT PLAKÉTTRE. A Soproni Képzőművészeti Kör pályázatot hirdet plakéttre. A pályázat határideje 1934 október elseje, rajta részt vehet minden magyar művész. A tárgy és alak szabadon választható; az elhelyezendő szöveg: Soproni Képzőművészeti Kör 1897. A pályázat titkos. A jutalmazott munka sokszorosítási joga a köré, épügy a munka is a kör birtokában marad. A jutalom egyszáz pengő. Amennyiben a pályázat nem járna eredménnyel, a díj nem kerül kiosztásra. A jutalomban nem részesült pályaművek visszajuttatása a szerzőt terhelik.

HELYESBÍTÉS. Mult számunkban Zajtay Szabó Lucy „Totemek“ című műve a Nemzeti Szalon tavaszi tárlatán szerepelt.

OPPEL IMRE festőművész tanár művészi értékű munkásságának legjavából gyűjteményes kiállítást rendezett Keszthelyen, amely egész szeptember hónapban nyitva marad.

AZ IRODALMI ÉS MŰVÉSZETI TANÁCS TAGJAIT KINEVEZTÉK. Folyó évi május hó 29-én jelent meg az országgyűlés által megszavazott törvény az Országos Irodalmi és Művészeti Tanácsról. A törvény szerint a tanács irodalmi és művészeti vonatkozású kérdésekben véleményt mond, javaslatokat terjeszt elő és a kormányhatósági intézkedések végrehajtásában közreműködik. Az Országos Irodalmi és Művészeti Tanács elnökévé Ugron Gábort nevezte ki a kormányzó. Társelnökök: Herczeg Ferenc, Hubay Jenő és Zala György. Alelnökök: Balló Ede (képzőművészet), Dohnányi Ernő (zeneművészet) és Horváth János (irodalom). A Tanács ügyvezető igazgatója Tihamér Lajos miniszteri tanácsos. A törvény értelmében a Tanácsnak kinevezett és hivatalos tagjai vannak, akik közül képzőművészeti vonatkozásban megemlítjük a következőket betűrendben: Arkay Bertalan, Bosznay István, Burghardt Rezső, Dudits Andor, Fényes Adolf, Glatz Oszkár, Györgyi Dénes, Hikisch Rezső, Horvay János, Iványi-Grünwald Béla, Kertész K. Róbert, Kukán Géza, Lakatos Artúr, Ligeti Miklós, Lyka Károly, Márffy Ödön, Márton Ferenc, Matyasovszky-Zsolnay László, Medgyaszay István, Medgyessy Ferenc, Megyer-Meyer Antal, Menyhért Miklós, Nagy Sándor, Pásztor János, Rudnay Gyula, Say Géza, Sidló Ferenc, K. Stróbl Zsigmond, Szablya-Frischauf Ferenc, Szentgyörgyi István, Szőnyi István, Szőnyi Ottó, Teles Ede, Turi Béla, Vaszary János, Wälder Gyula, T. Wygand Ede. Hivatalból tagjai a Tanácsnak: Felvinczi Takách Zoltán, Hekler Antal, Hüttl Dezső, Réti István, Helbing Ferenc. — A Közmunkatanács elnöke: Rakovszky Iván vagy helyettese. A Műemlékek Országos Bizottságának elnöke: Gerevich Tibor. A Székesfővárosi Képtár igazgatója: Csánky Dénes. — Tiszteletbeli tagok: Csók István, Hoepfner Guidó, Karlovsky Bertalan, Lechner Jenő, Majovszky Pál, Nádler Róbert, Róna József, Sándy Gyula, Vastagh György és Végh Gyula. A képzőművészeti szakosztály előadója: Csánky Dénes. A kultuszminiszter rajtuk kívül előadói minőségben megbízza Say Gézát a vidéki képzőművészeti propaganda irányításával. Az összes tagok megbízatásának tartama hat esztendő, tisztsége tiszteletbeli.

Miért jött divatba a Residenz Abbáziában?

1. Mert legszebb helyen fekszik a tengerparton.
2. Mert pizsamában is lehet a pálmás és rózsás kertben étkezni és ligézni.
3. Mert a legelső kategóriában van és így a legszebb közönsége is van.
4. Mert elismert, finom konyhája van.
5. Mert gyermekek külön homok, hinta s tornával rendelkezhetnek.
6. Mert cukor-, epe-, gyomor-, sziv- és vesedieták is be vannak vezetve.
7. Mert állandó a kerti terraszon a „Bridge“.
8. Mert jobbról-balról 2 percnire vannak a strandfürdők.
9. Mert a penzióárak le lettek mérsékelve. Telefon: 31-6-19.

Prospektust és információt személyesen is adunk és levelekre válaszolunk.

Diana-patika, Károly-körut 5. szám.

D. SZABÓ

**MEGNYILT A
PEZSGÓFÜRDŐ
FEDET-USZÓCSARNOK
A SZENT-GELLÉRT
GYÓGYFÜRDŐ
HULLÁMFÜRDŐJÉVEL
KAPCSOLATBAN**

Szerkesztésért és kiadásért felel:

Dr. GYÖNGYÖSI NÁNDOR

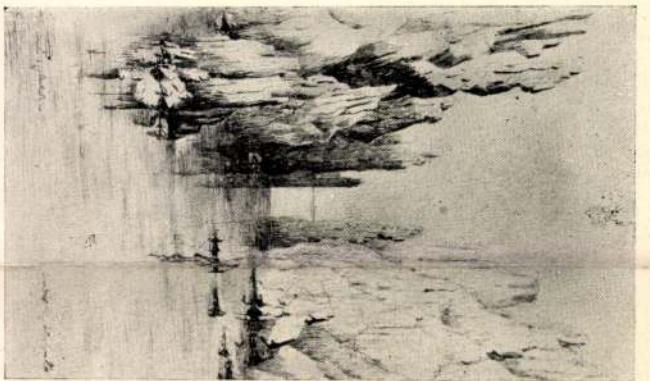
Kiadóhivatali igazgató:

KASSAI ARNOLD.

Képzőművészet
1934.

Vasalási jelenet (Parania)
Művész

Tengerszoros a Mars
bolygóról (Parania)
Műkedvelő

Női elmebeteg mesterséges táplálása
(Psychopatchia)
Műkedvelő

Feltámadás (Dem. paralysis prog.)
Művész

Parazitavizsgáló (Schizophrenia)
Művész

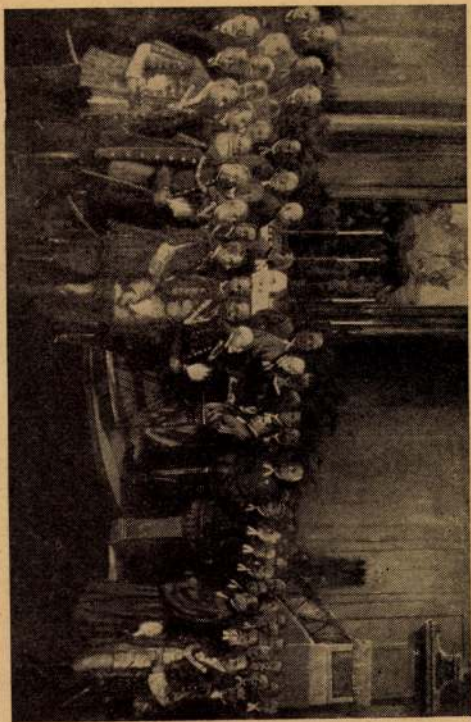

Ördögök harca (Schizophrenia)
Művész

FERENCZY JOLÁN:
AZ ELMEBETEGEK MŰVÉSZI TEVÉKENYSÉGÉRŐL C. TANULMÁNYÁNAK ILLUSZTRÁCIÓI

Ortel Zme

Oppel Imre

Oppel Imre:
Kaffay Sándor püspök belkutatása.

Ráster

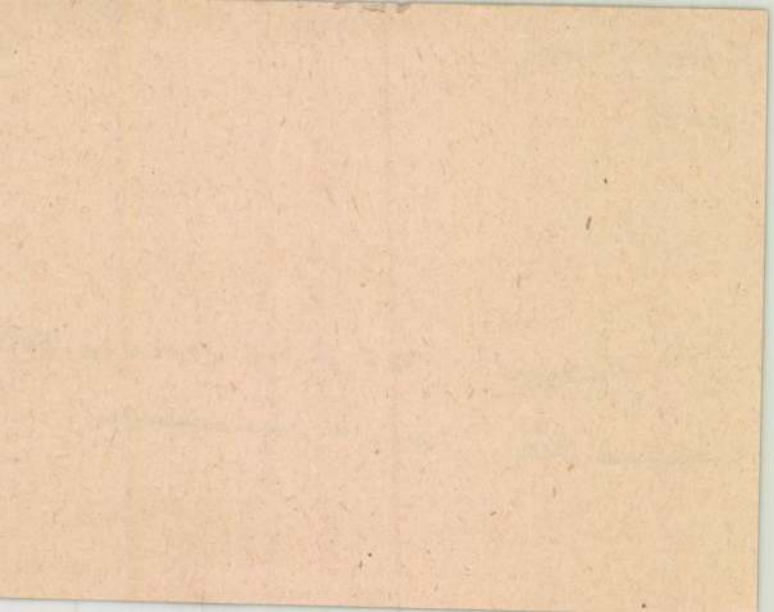
Paizs Göbel Jenő: Kompozíció.

Appel Imre

festő

Művészet, 1939. IV. évf. 24-26. sz. 50 l.

Kende Béla: Derű a művészetben.

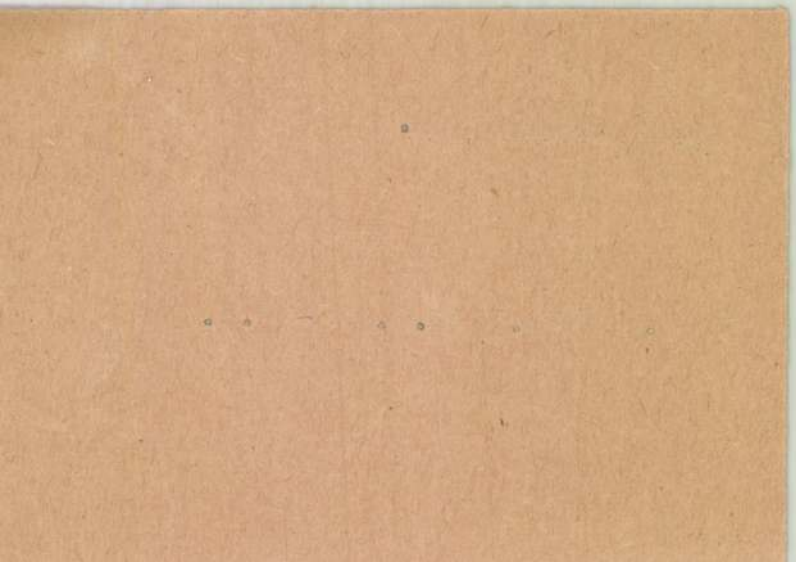
Oppel Imre festő.

Katol.Szemle.1931.II.903-10.1.

Oppel Imre festő.

Katol.Szemle.1932.I.132-36.1.

Oppel lunde

Sitz festnahme nördlich
mit amok teil. Törelstör

Kapiteldg 1926 II. 27

Oppel Imre

MDK

Önarckép, olf.

Műcsarnok 1928/29 téli kiállítás

1871

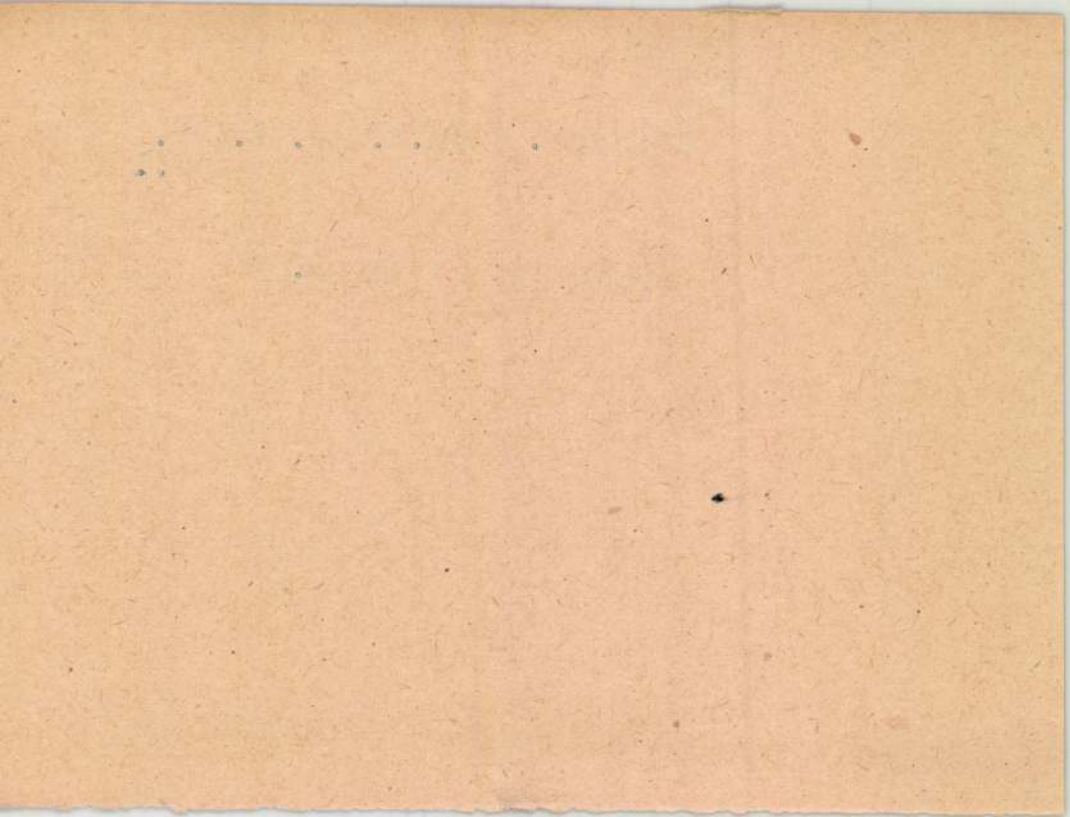
April 1871

London, W.C.

My dear Sir,

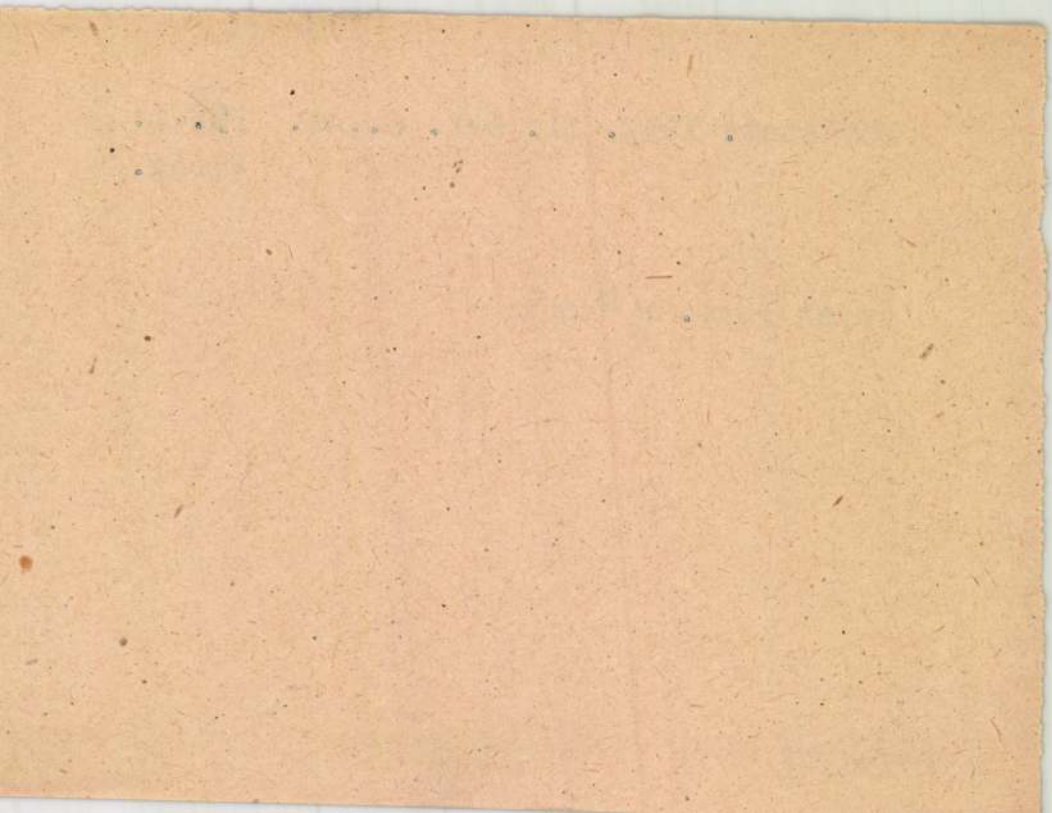
Művészet. 1936.2. sz. I.évf.†
37.1

Oppel Imre : Tátra.†

Művészet. 1937. II. évf. 6..sz. 39⁺ 1.
Virág.

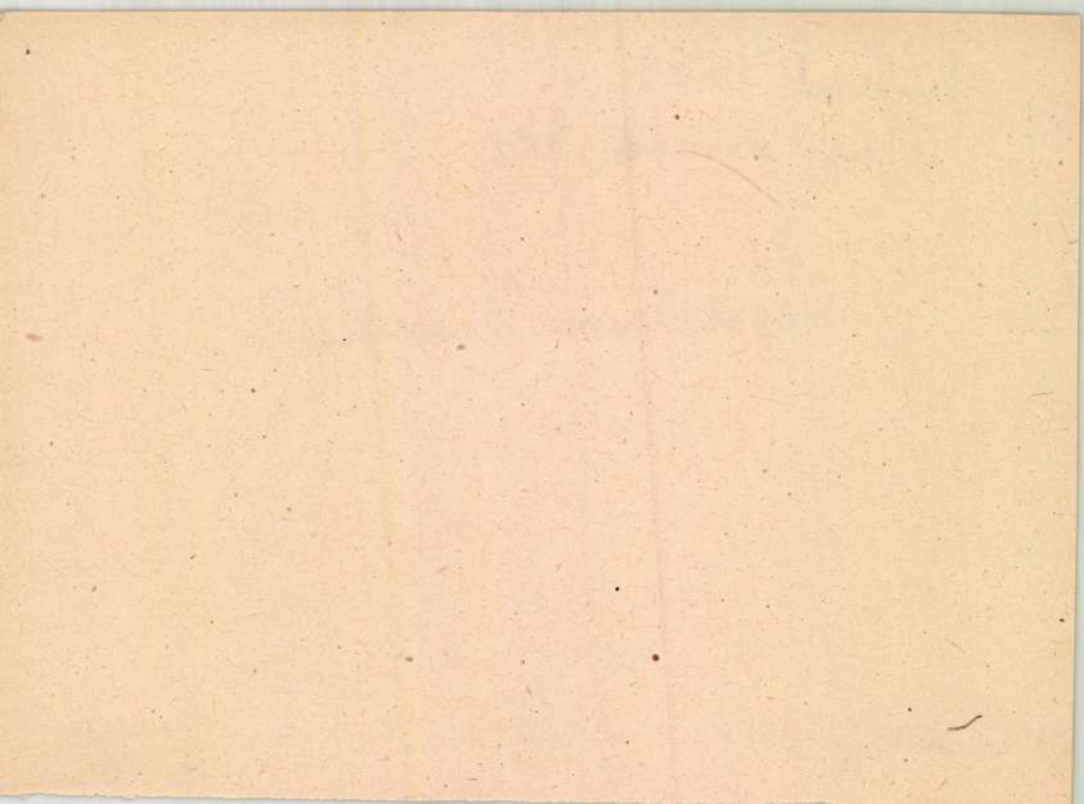
Oppel Imre. : Hajnal

Museum. 1939.

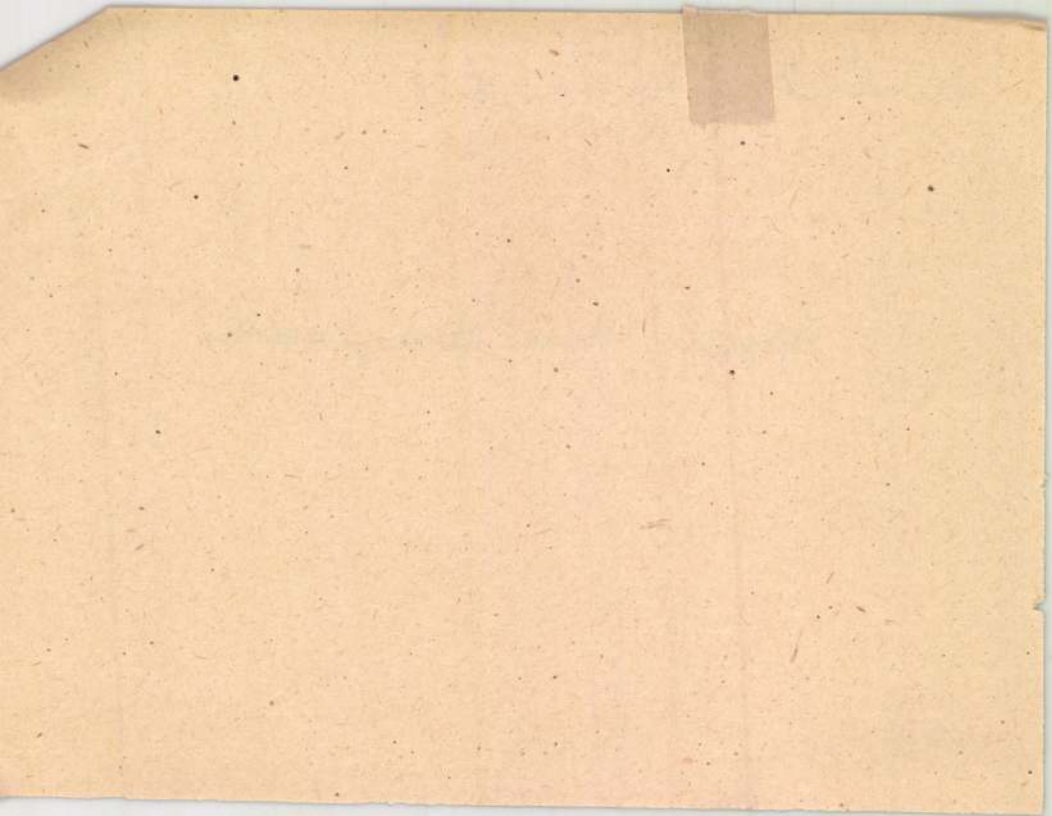
IV. cif: 24-26/2. 481.

Oppeel Inve: Guardiep

München, 1942. VIII. d. 10. l.

Appel Dr. Brantudvat

Művészet
1937. 6. 22. 36A

Foto G. R.

Oppel Imre

Oppel Imre: Hajnal
A Mücsarnok téli tárlatáról

K

Mórótz Miklós: Tavasz a Sédparton

A Múcsarnok téli tárlatáról

re hatott frissítőleg az e falak közül kizárt
vészi formák és színek.

termek színompája sivár tarkasság, közöt-
gyeletes gyászfátyol övezi az elhalt Csizik
biedermayer gonddal festett képét, azután
an arcképfestményét s Magyar-Mann-
er mindig mai jelentőségű tájait.

z élő tájképfestők között Bosznay és
y-Kovács ecsetvonásain érzik a hosszú
éges múlt fáradsága, mindaz pedig, amit a
téli levegős" tájképfestés, sőt az élményszerű
gábrázolás a tökéletességig fokozott, látható
ny Lajos fejlődésében lezárt szép tájké-
Mérő István nedvescsillogású délvidéki
ein, Edvi Illés Ödön, Gimes Lajos,
sfaludy Mária túlságosan valószerű, még-
gésített levegőjében.

megállapodott tájképfestők modora kissé le-
rűsödött és így felfrissült Sárdy Brutus

tők között föltűntek, Tihanyi töredezett levegőj
tájai, Boldizsár pontozott ecsetkezelése Sá-
közi puha színekbe ágyazott mértanszerű képszer-
kesztése, Remsey, Dorogi és Pánczél.

A jelenet és arcképfestők közöt
Domján Árpád egy Velasquez emlékü leány ké-
pén és kettős paraszti nőalakjain tompított fátyo-
lozással viszi tovább Karlovszky és Glatz jellegze-
tességeit. Czencz János Csók és Benczur hatá-
sait népszerűsíti, Zombory Moldován pedi-
még mindig Benczurt és Karlovszkyt tartja példa-
képének. Melléjük sorolható Szántó Mária né-
hány tündériesen mesészerű szépségű nőalakja, ami-
hez az anyagot szirupból, szivárványból és kókusz-
tejből keverte s amiknek hatása csak tűzijátékszerű
Nála sokkal tárgyiasabb Mihálovics. Ő nagy-
vonalú vallásos festéssel is kísérletezik: Krisz-
tus levétele a keresztről, jól szerkesztett ké-
Munkácsytól elkért alakokkal és lendülettel, d

Göppel Imre, festő

MDK

1968. febr. 6-án meghalt

- : Halálkoros

15

Népszabadság, Bp., 1968. febr. 11.

OPPEL IMRE festőművésztanár

kiállítást rendezett Keszthelyen

Képzőművészet. 1934. 187.oldal

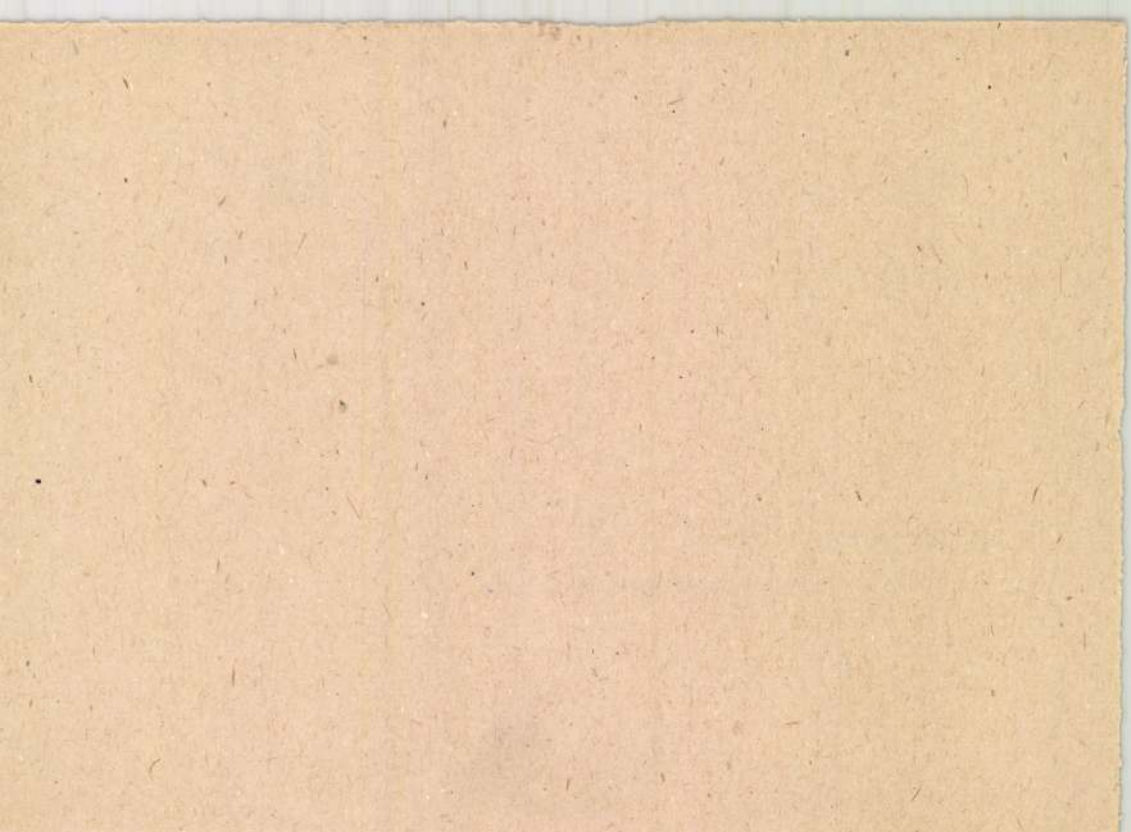
Oppel Imre

MDK

Optimista

Műcsarnok 1939

Derű a művészetben kiáll.

Oppel Imrefesté

Öreg pajtások.

Vizf.

Nemzeti Szalon.-MAPE XX.Jub.Kiáll. 1935 dec.20.-1936.
jan.6. Kat.

Oppel Imre, festő

MDK

Álom.
Carmen.

Olf.

Nemzeti Szalon.-Tavaszi tárlat. 1931.junius. Ka t.

1917

11

11

1917

HDK

Oppel Imre

Kemenesaljai udvarház, vf.

Galambducos parasztudvar,"

MAPK 13. kiáll. N. Szal. 1927. máj.

~~11.~~ 1.

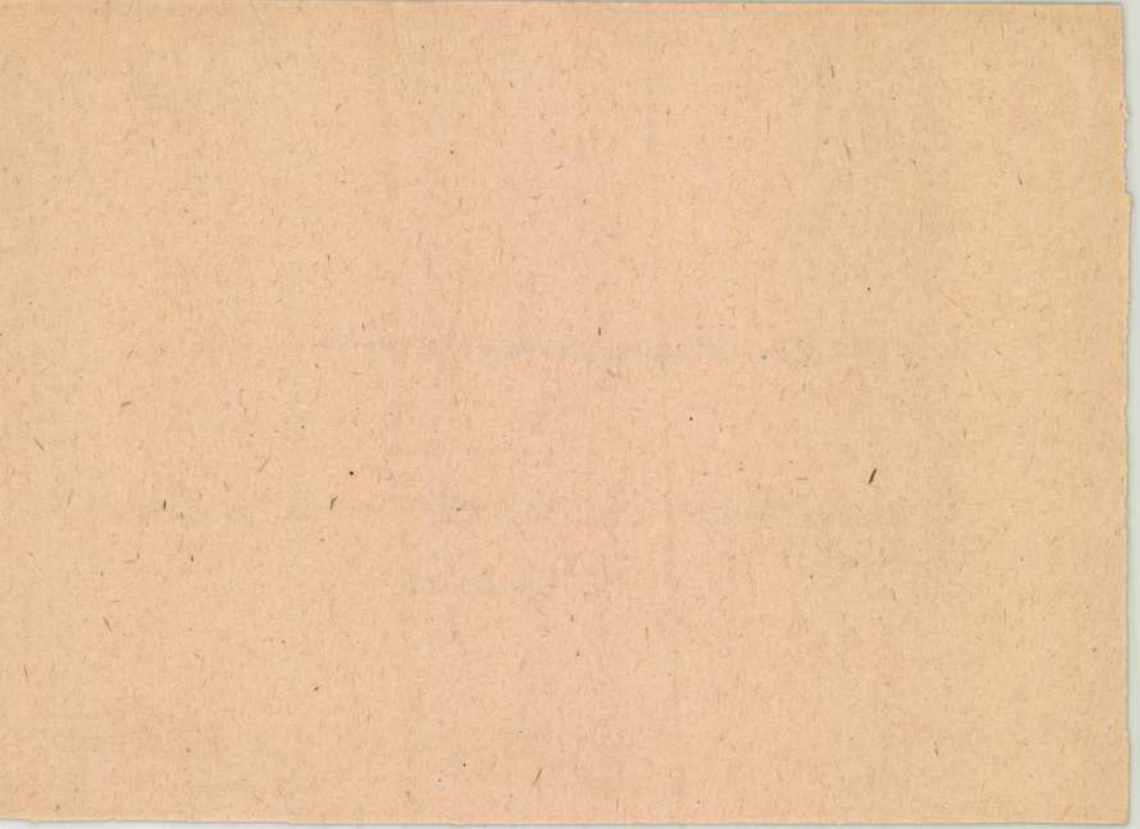
12.

Oppel Imre

219-221. Bársonypárna, vasalás

M. rejstenárok o. egyesülete kiáll. H. Szal.
1922. máj.

17-18 l.

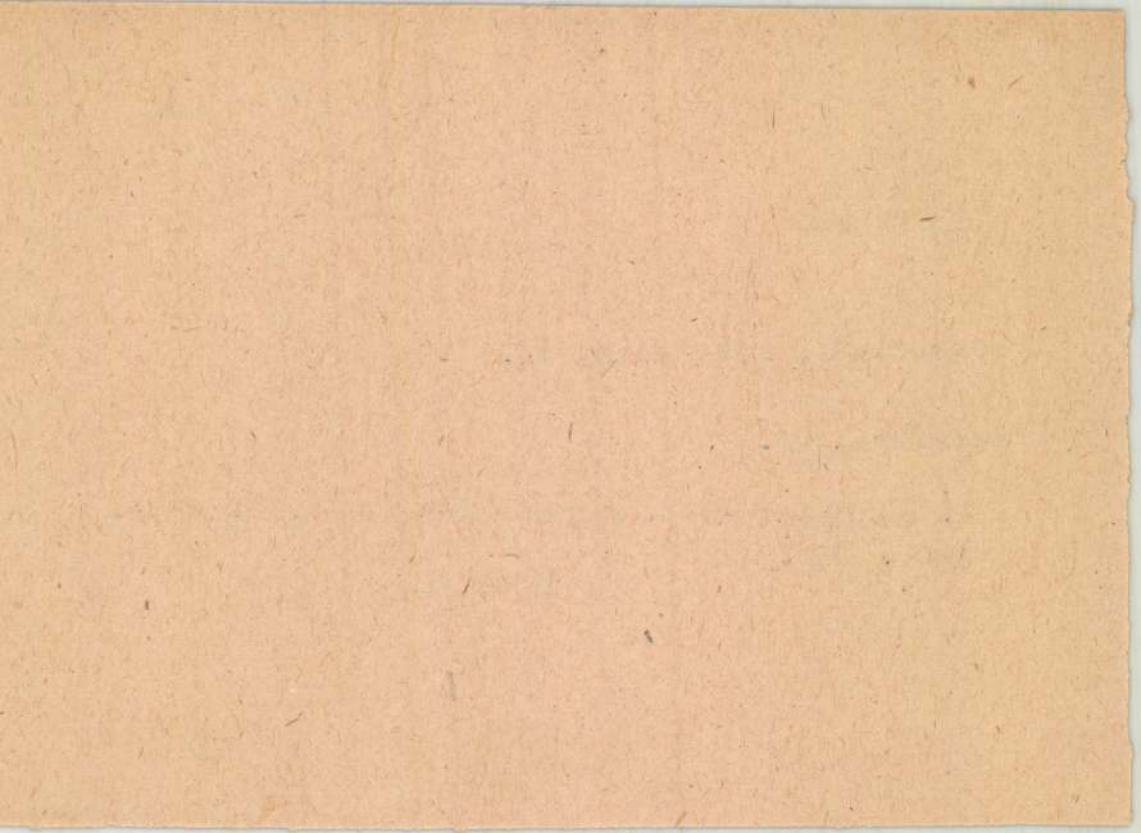
Oppel Imre

Remetelak a Bakonyban, vf.

Budavára, vf.

M. rejtőtanárok o. egyesülete kiáll. N. Szal.
1922. máj.

17-18 l.

Oppel Imre

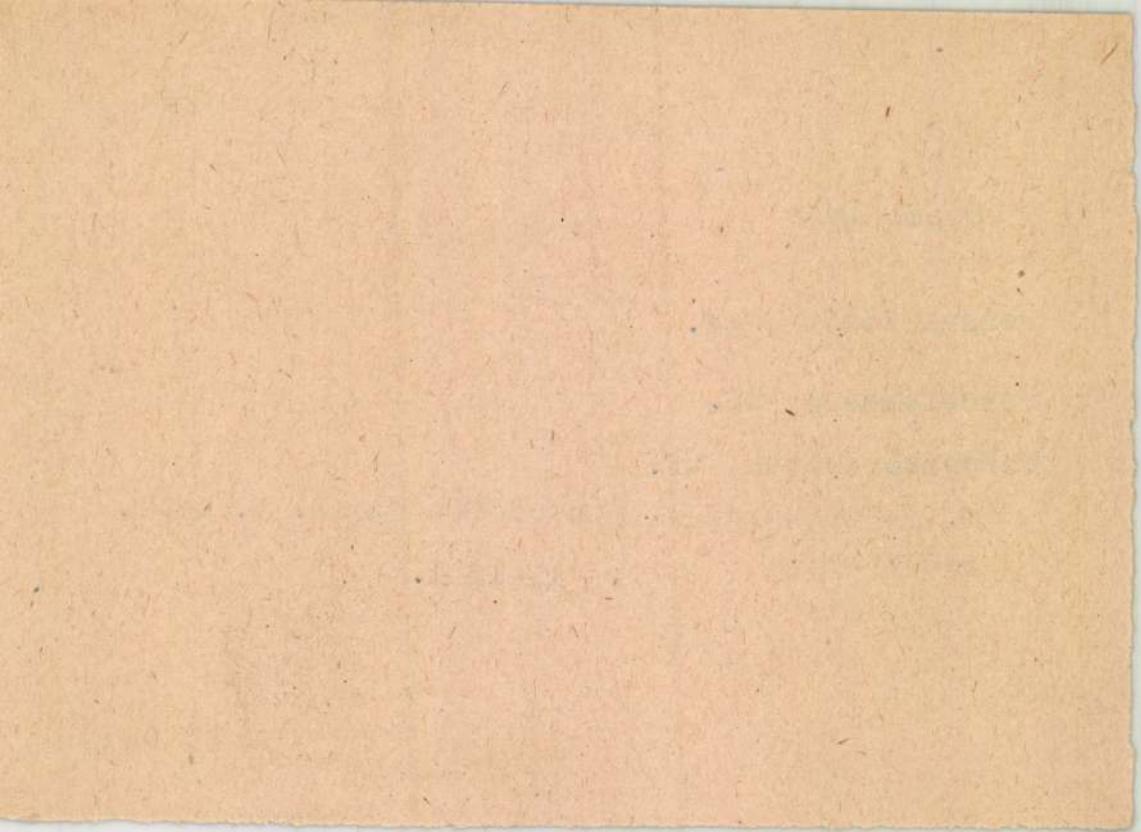
Rózsák között, of.

Porcelánbaba, of.

Gabonakeresztek, vf.

M. rajztanárok o. egyesülete kiáll. N. Szal.
1922. máj.

17-18 l.

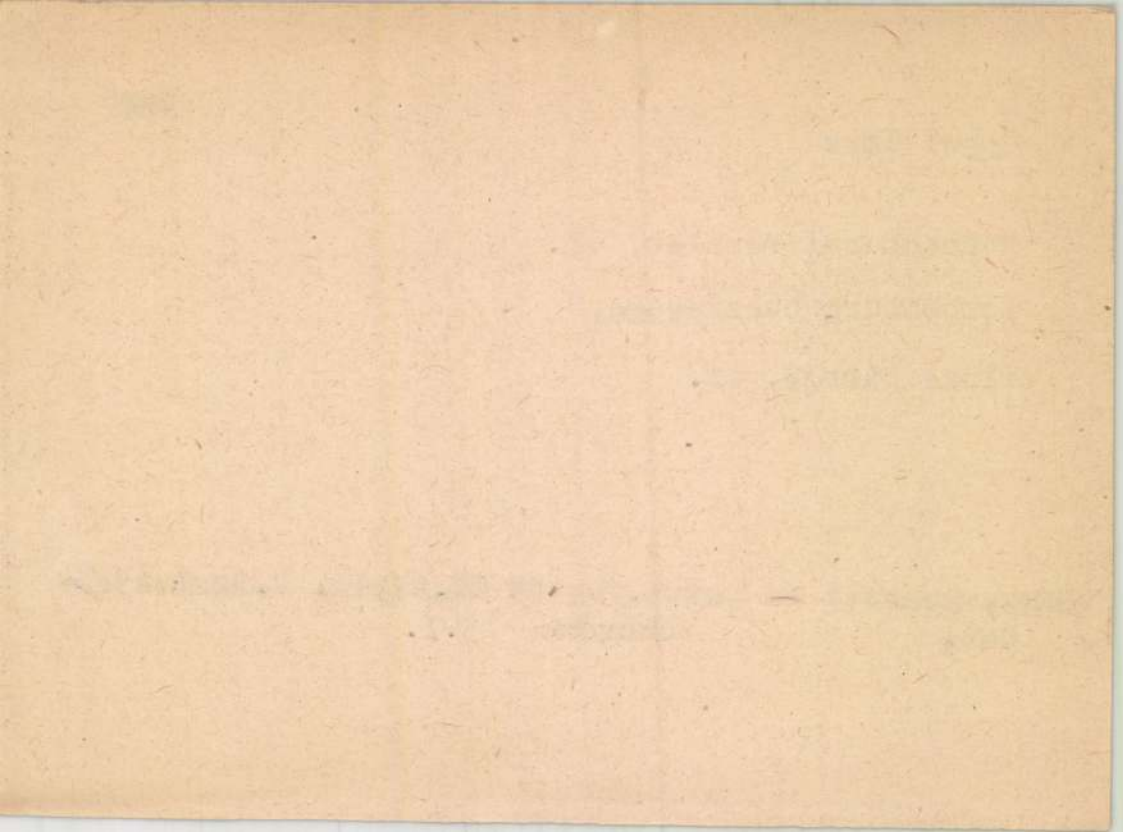
Oppel Imre

Rothenburgi részlet, vf.

Rothenburg büszkesége,"

Tisza partja, vf.

Magy. Akvarell és paszt.festők 14. kiáll. N. Szol. 1928.
okt. ~~14.1.~~ 15.1.

MIK

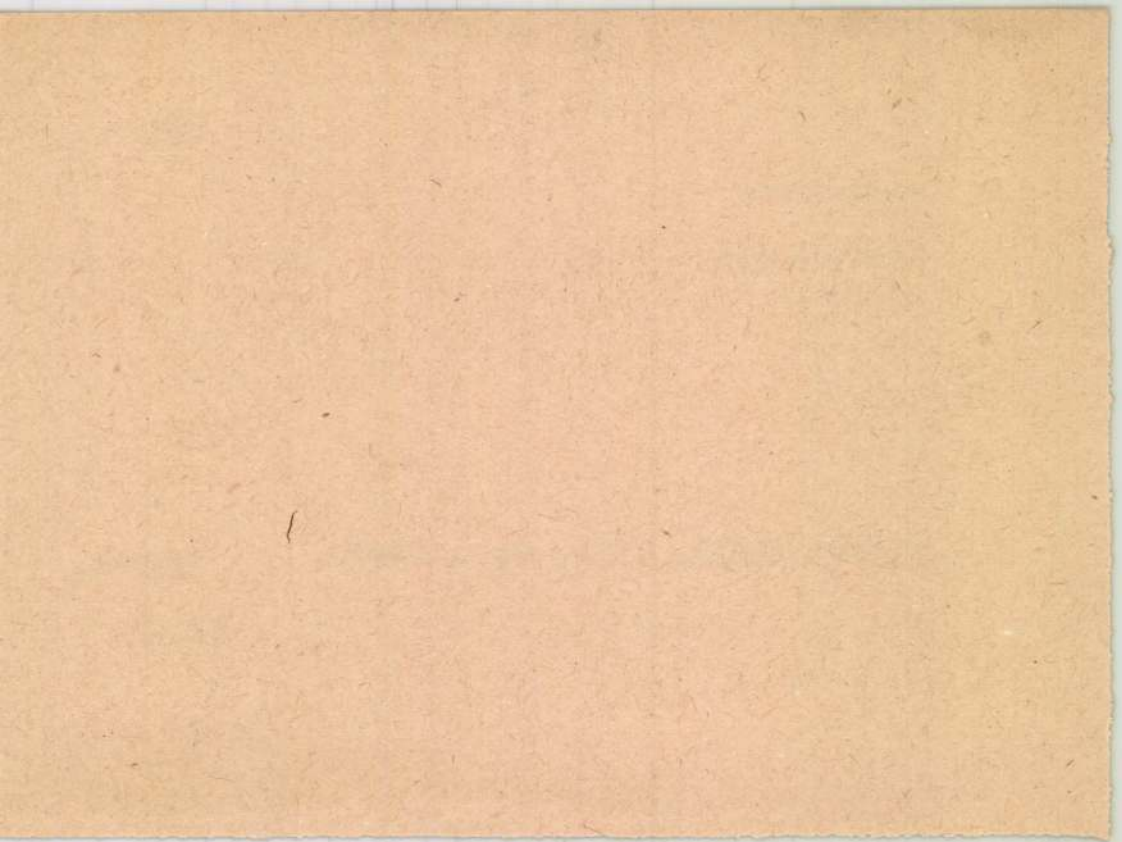
Oppel Imre

Parasztudvar, vf.

KNYÁRS KIÁLL. 1941. DEC. MILCS.

21. 1.

21. 1.

MDK

Oppel Imre

Szélcsend a Balatonon, vf.

Téli Kiállítás. Műcs. 1935. nov.
28.1.

Opel Impe

Exhibition a Balacon, VI.

58.1.

Oppel Imre

Csendes éj van..., of.

Ifjuság, of.

N. Szal. kiáll. 1927. jun.

19. l.

80K

Oppel Imre

A csatkaí remetelak a Bakonyban, vf.

Bakonyi képek, "

N.Szel. őszi térl. 1920. szept.

21.1.

Appel Imre, festő.

Jelen művével szerepelt az 1931-ben
kenderett párlaton.

(97.) Magyar Akadémia-i Párlati Festők Egyesü-
lete. Kezsméri-művészeti. 1931. 43-HH n/186. l.

100

Apprenticeship, 1851
John ...
...

(2) ...
... ...
...

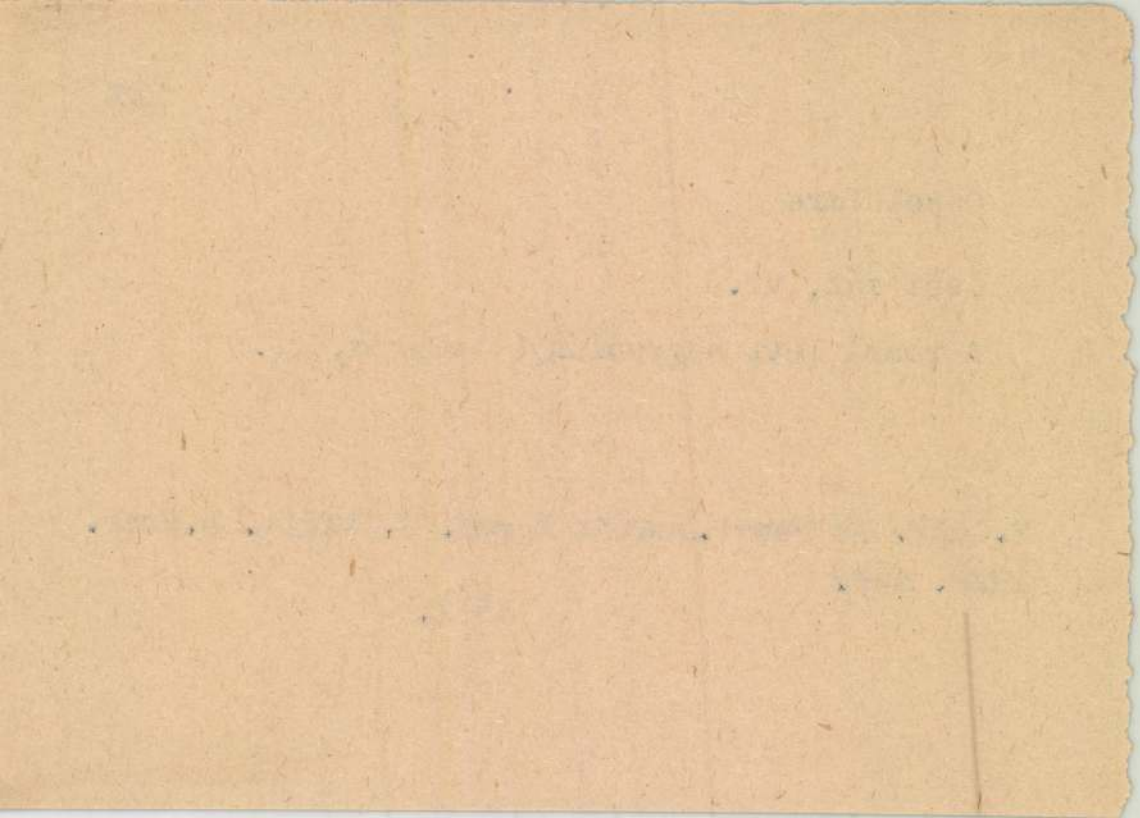
Oppel Imre

Őszi fák, vf.

A rommá lőtt nagypolányi templom,,vf.

M. Akv. és Paszt.festők Egyes. 9. kiáll. N.Szal.
1922. ápr.

16 l.

Oppel Imre

Szilvettek, vf.

A csatnai szent kut, vf.

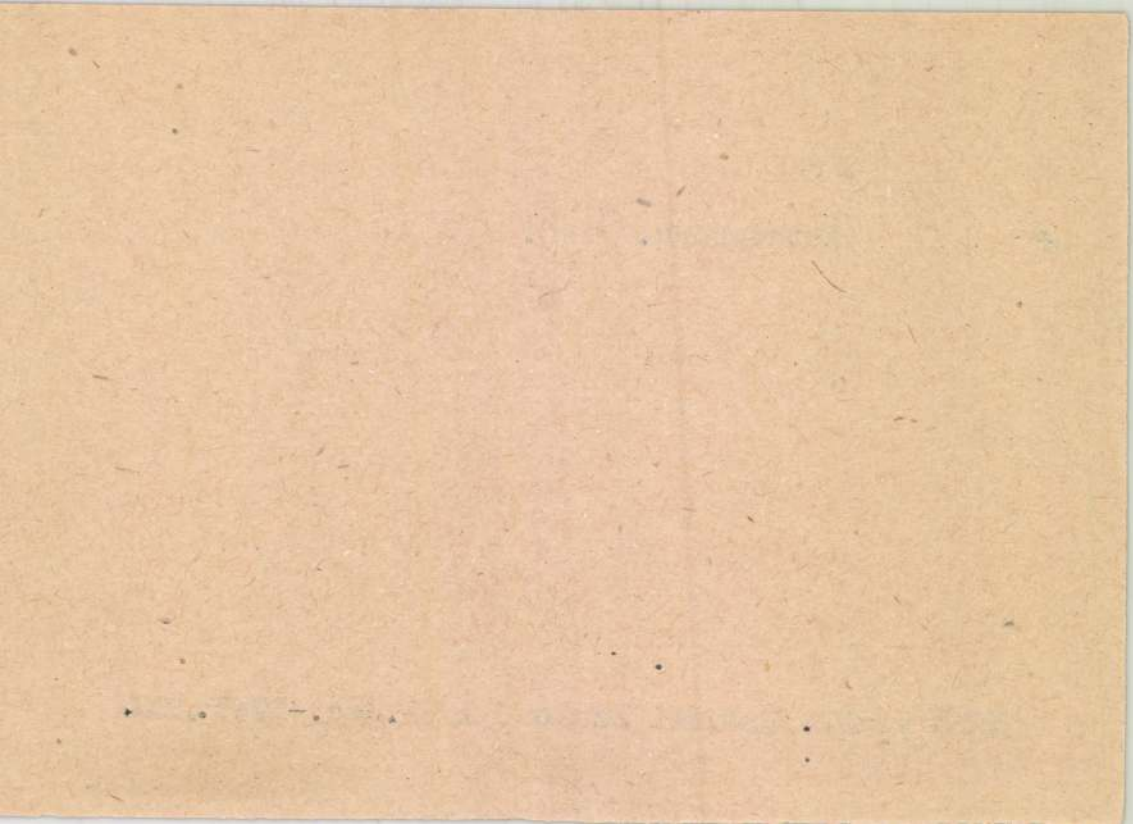
M.Akv. és Paszt.festők Egyes. 8. kiáll.
N.Szal. 1921. ápr. 13 l.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY
540 EAST 57TH STREET
CHICAGO, ILL. 60637
1981

OPPEL IMRE

Rothenburg. Vizf.

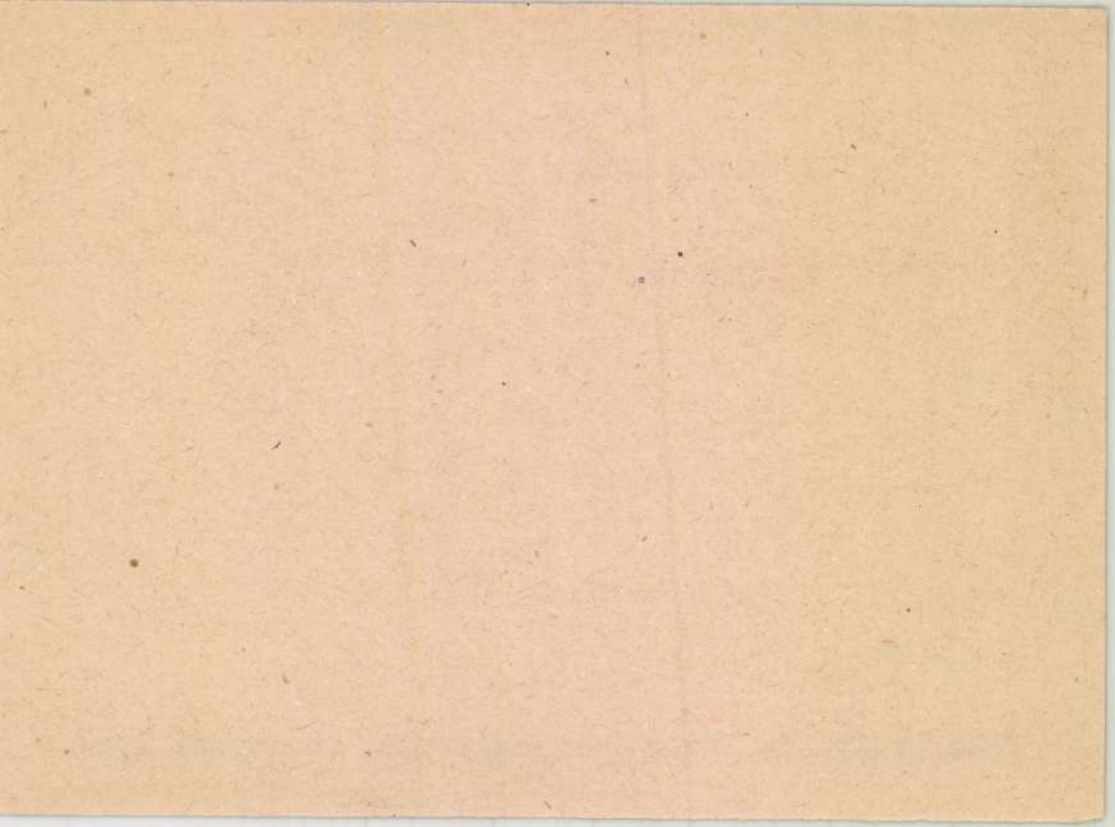
MAPE kiáll. Nemzeti Szalon 1942.dec.-1943.jan.

OPPEL IMRE

Hajnal.

Téli kiállítás képes tárgymutatója. Műcsarnok 1937.

MDK

Oppel Imre

A Deák-téri evangélikus templom oltára, vf.

Képzőm. Társ. 1931. őszi kiáll. kat. 38.1.

Opel June

A Bank-kept Evangelical Temple of June, 1911.

Opel June, 1911. Bank-kept Evangelical Temple of June, 1911.

MDK

Oppel Imre

Képzőművészet 1929. 16. sz. 28.1.

1900

.....

Oppel Imre

MDK

Utca rothenburgban, vizf.

Öreg kapu Rothenburgban, vizf.

Műcsarnok 1926 téli kiállítás

Oppef Imre

Utos rothenburgan, vial.

Üreg kash rothenburgan, vial.

Ergebnis des 1. Weltkriegs

Oppel Imre, festőm.

munkája emeli a XIII. terem nivóját.

^G
/gy./: A Műcsarnok téli tárlata.

Kézművészet. 1929. 16. sz. 25-28. l.

Opis karte, 1890.

Opis karte, 1890. 111. 18. 1890.

Opis karte, 1890. 111. 18. 1890.

Opis karte, 1890. 111. 18. 1890.

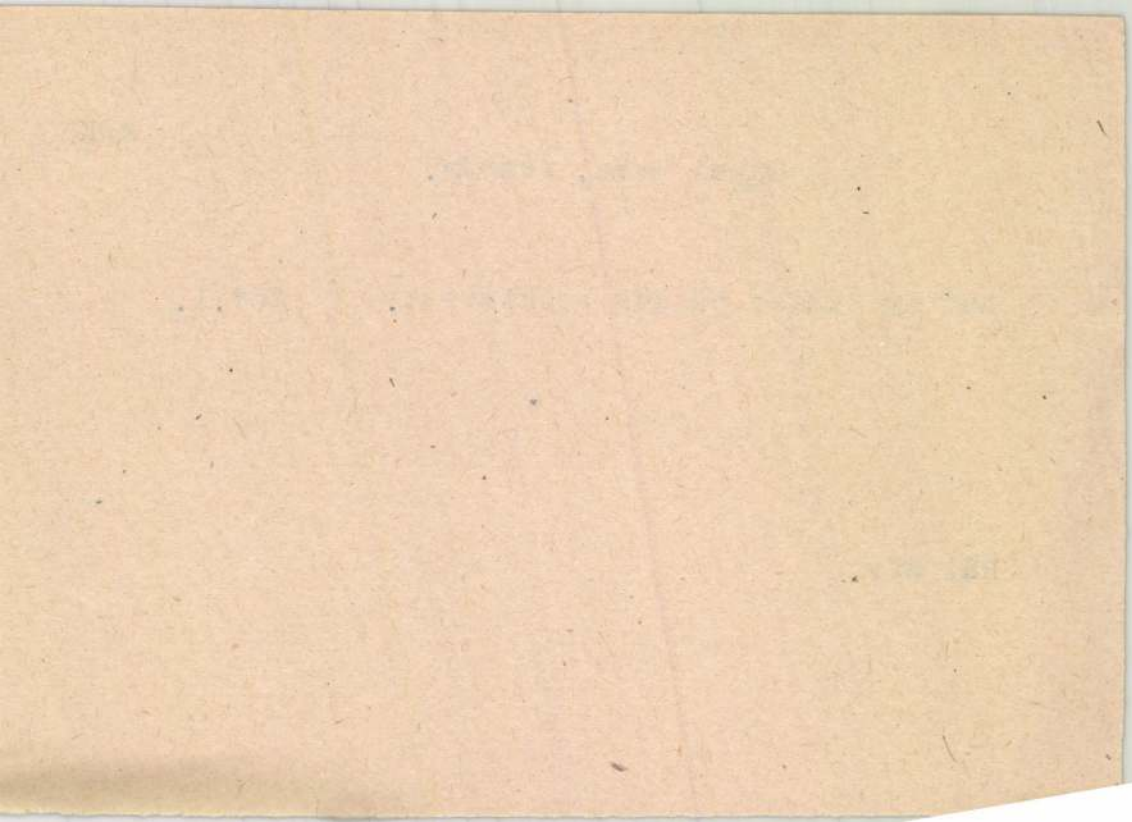
MDK

Uppel Imre, festöm.

Raffay Sándor püskök beiktatása.

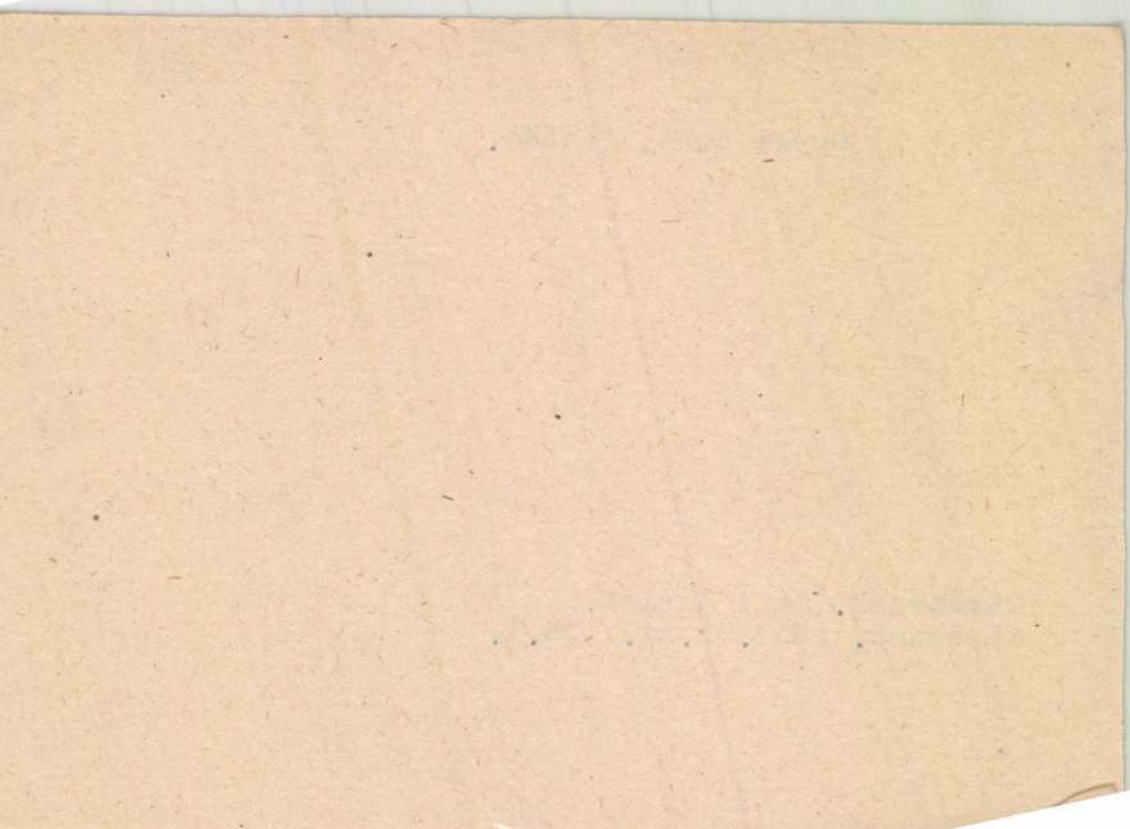
207.1.

Rát Sfr.

Uppel Imre, festöm.

Műsarnok. Téli tárlat.
Művészet. 1937. 6.sz. 36.1.

Oppel Imre

MDK

Optimista

Műcsarnok 1939 Derű a művészetben

Oppel Imre

MDK

Parasztudvar, vizf.

Műcsarnok 1941-42 téli kiállítás

1911

Oppey Imre

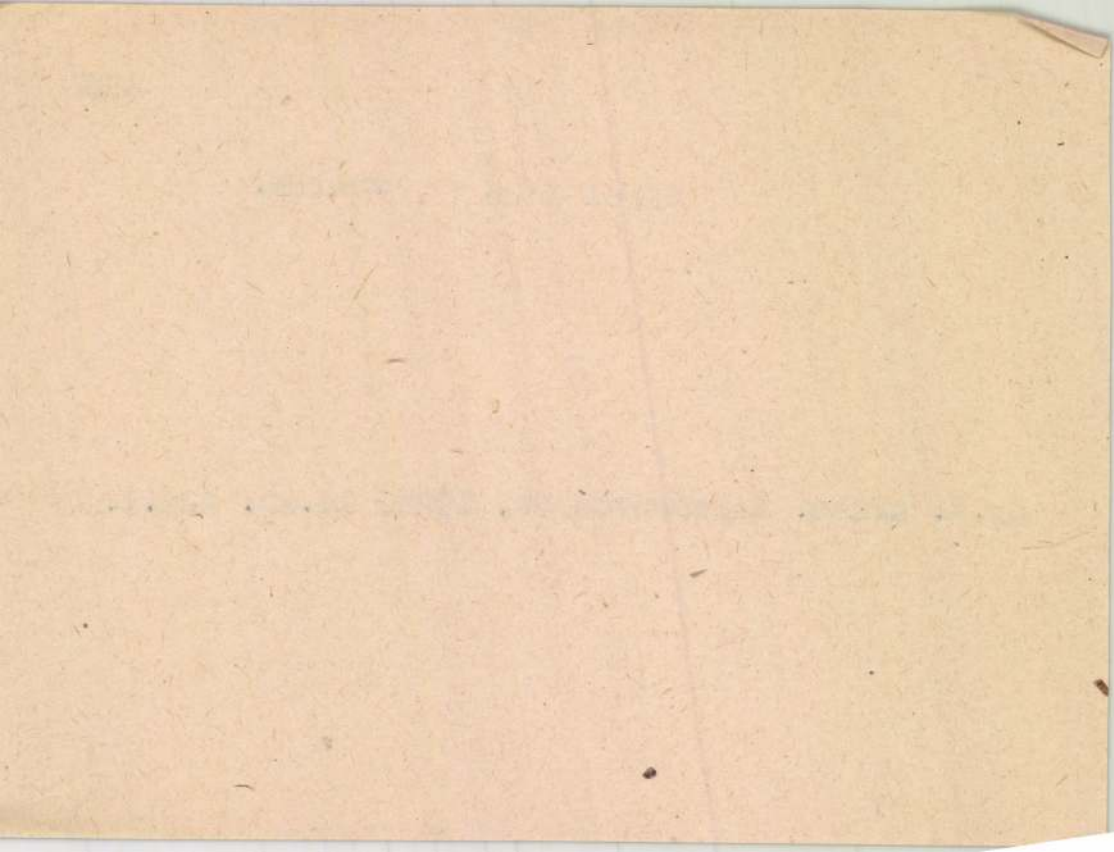
Forrest, Wm.

Miscellaneous 1911-12

MDK

Oppel Imre **festőm.**

Gy.N. cikke. Képzőművészet, 1928, 14.sz. 229.l.

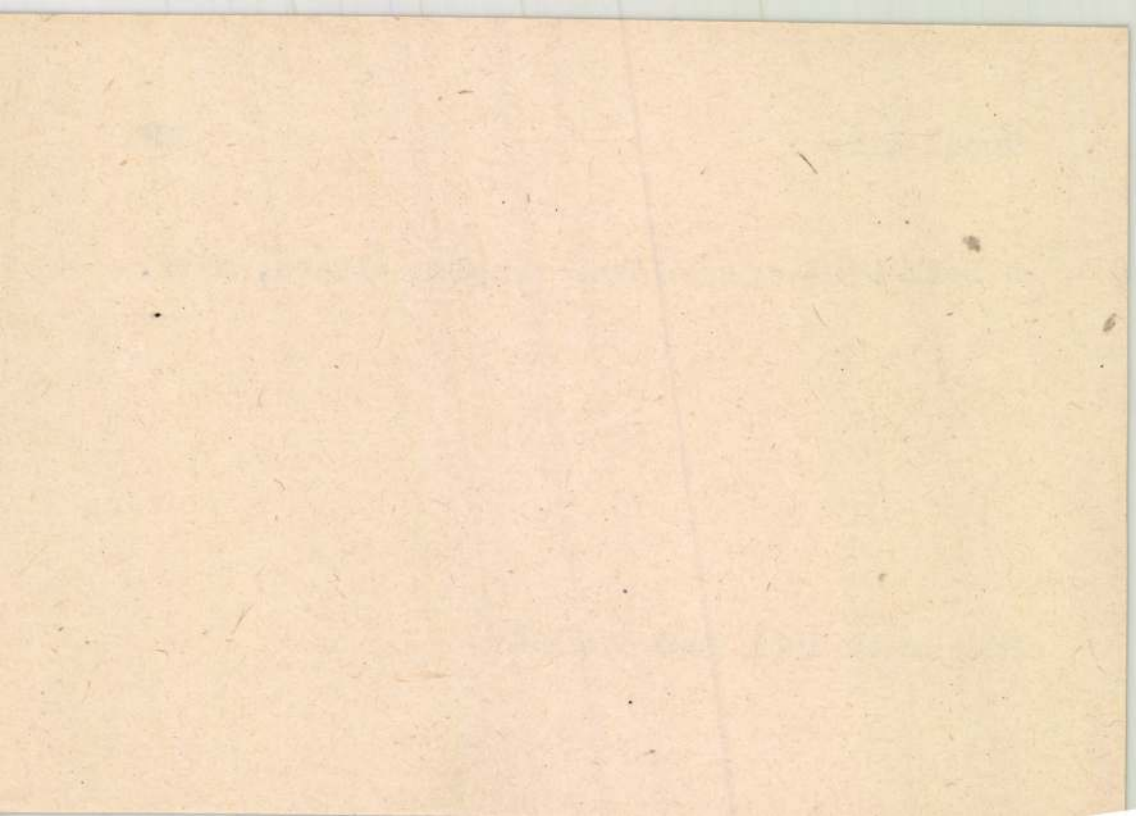

Oppel Imre

MDK

A Deák-téri evangélikus templom oltára, vizf.

Műcsarnok 1931 őszi tárlat

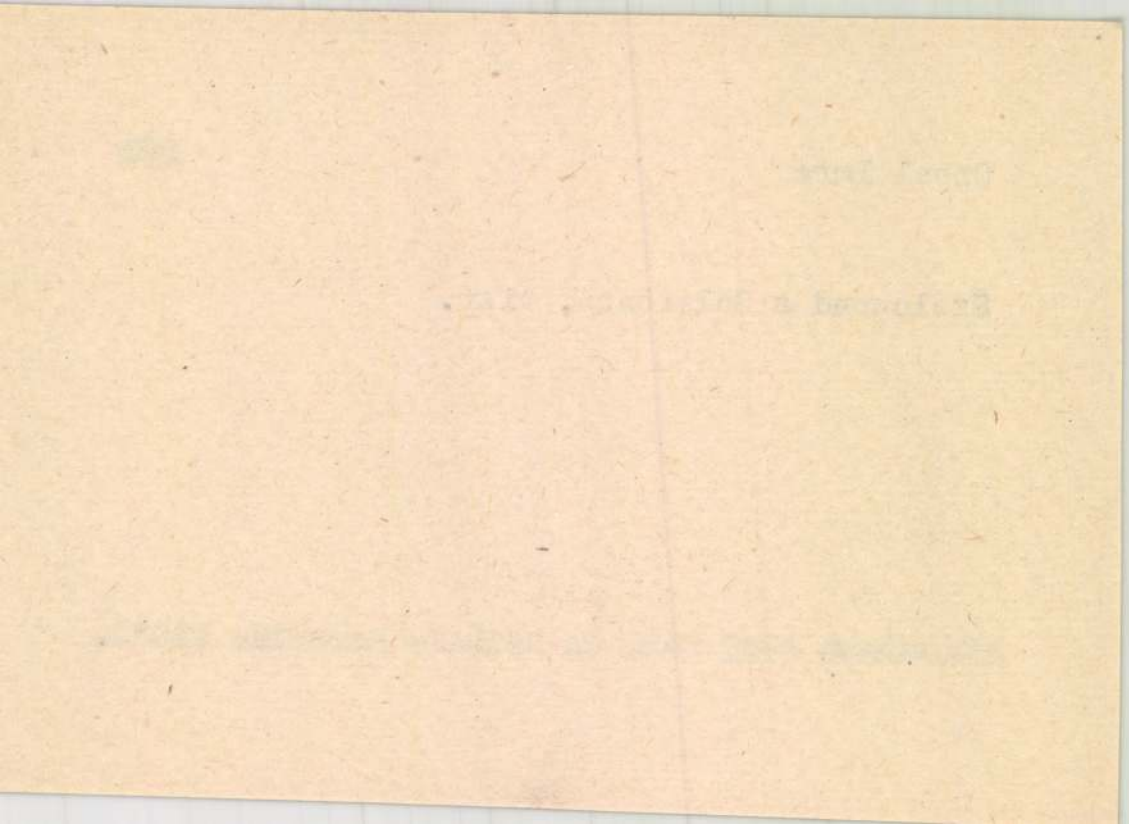

Oppel Imre

MDK

Szélcsend a Balatonon, vízf.

Műcsarnok 1935 téli és Székely Bertalan kiáll.

Oppel Imre

MDK

Hajnal

Micsarnok 193 7 Téli kiállítás

Oppef Imre

Janjaj

REPRODUCED FROM THE NATIONAL ARCHIVES

MDK

Oppel Magda

Gonda B.: Szolnok a művészetben. Bp.1927.

49. l.

• • • • •

MDK

Oppel Magda

Virágok vázában, vf.

Csendélet, vf.

Árverési Közlöny 1937. okt. rk. sz. 33.1.

Opportunities

... ..

... ..

... ..

MDK

Oppel Magda,

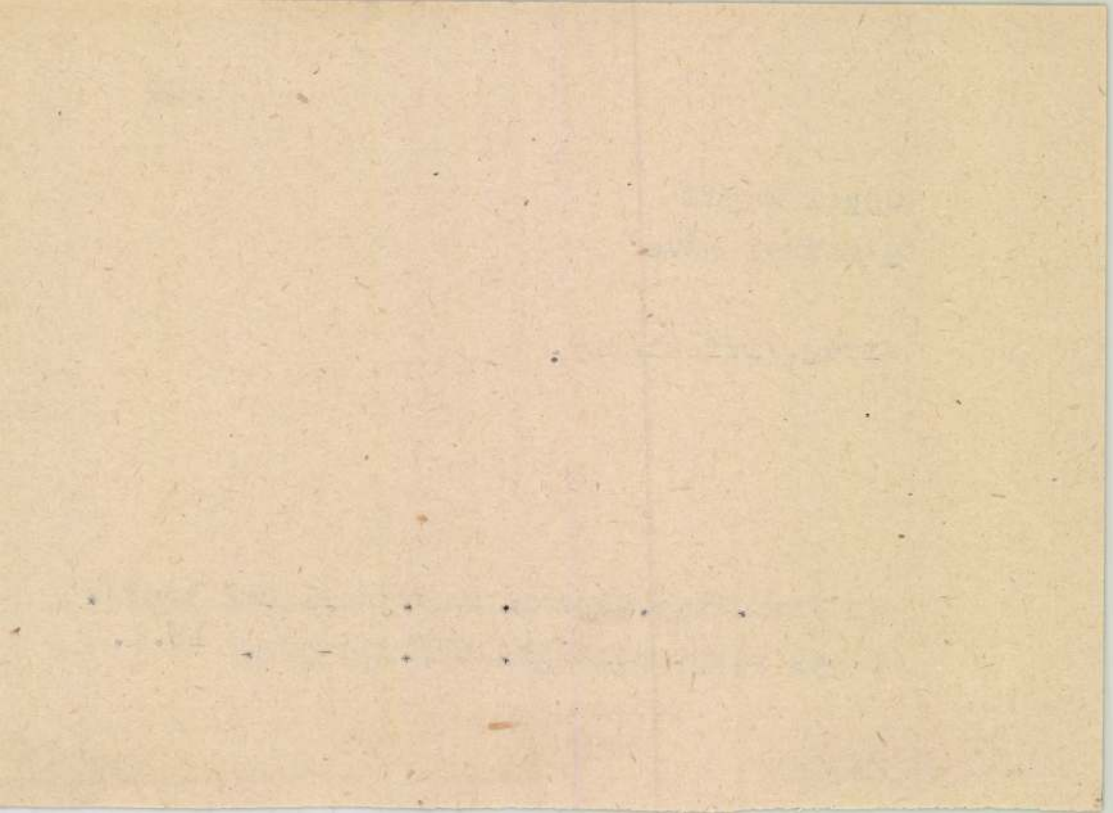
Birsalmák.Vizf.

Képz^om.Tars.1911.tav.kiall.kat.46.1.

Oppel Magda
grafikai műve:

Virág. Vízfestmény.

Az Orsz. Magyar. Képzőm. Társ. jubileumi kiáll.
képes tárgymutatója. 1956. máj-jun. 18.1.

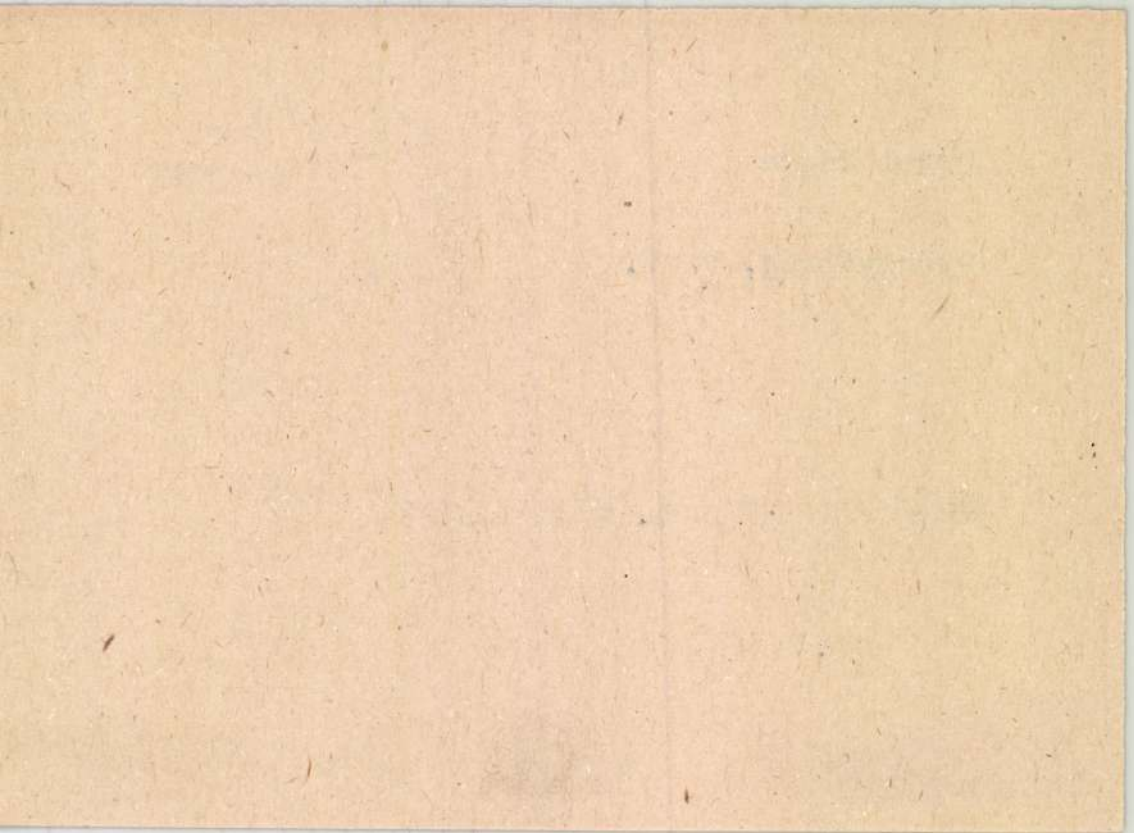

Oppel Magda

MDK

Gyöngyvirág, vizf.

Műcsarnok 1919-20. téli tárlat

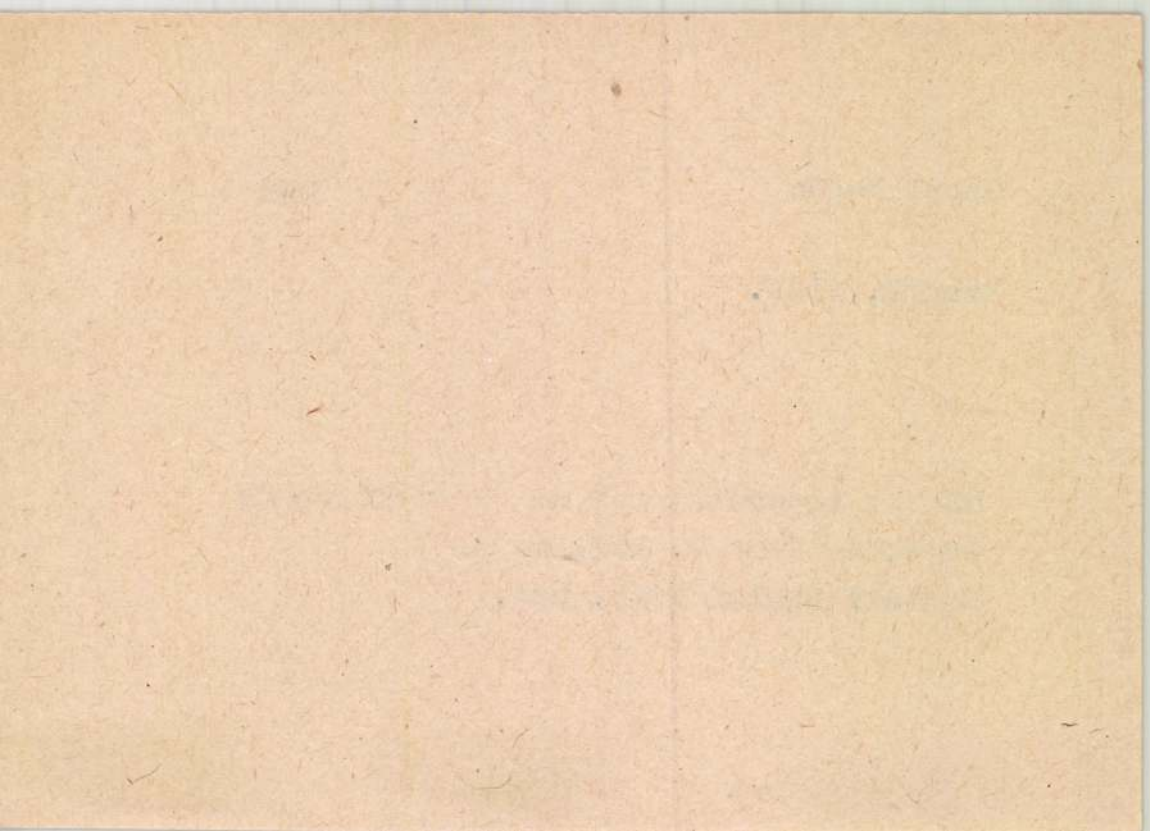

Oppel Magda

MDK

Szegfü, vizf.

Magyar Aquarellisták és Pasztellfestők
Egyesületének V. kiállítása
Nemzeti Szalon 1916. nov.

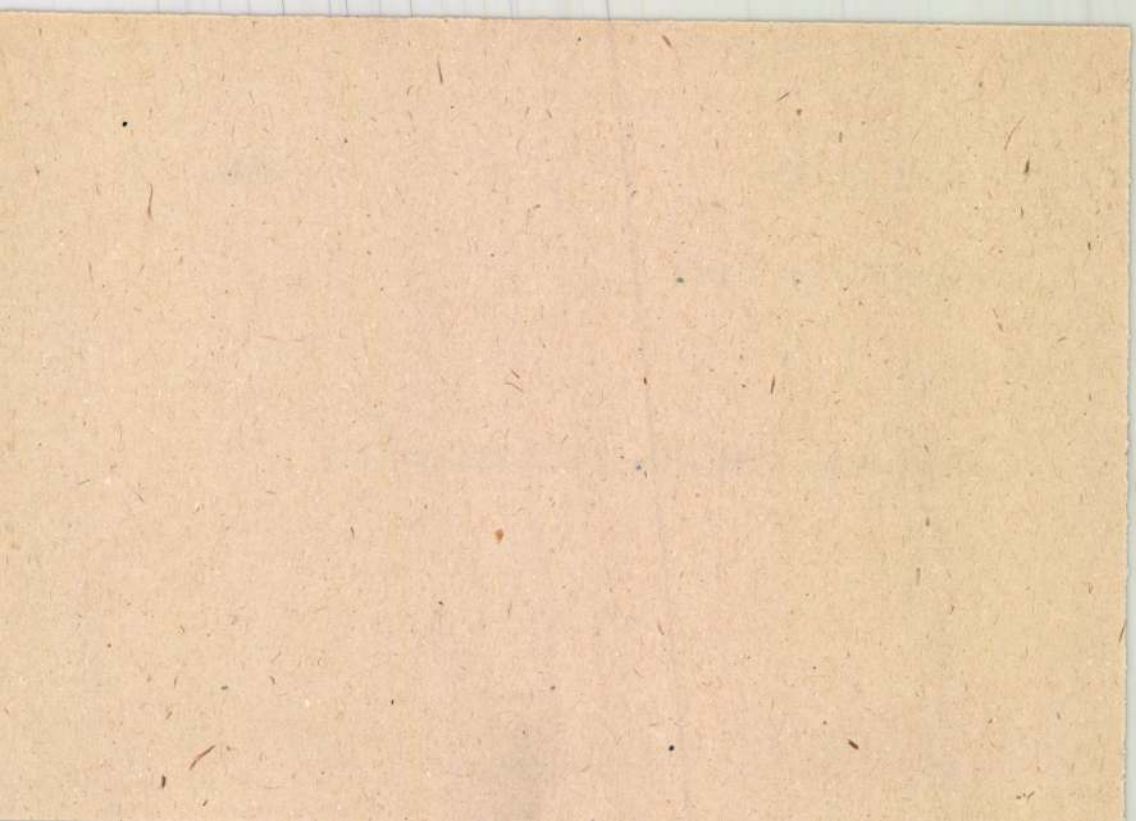

Oppel Magda

MDK

Csendélet, vizf.

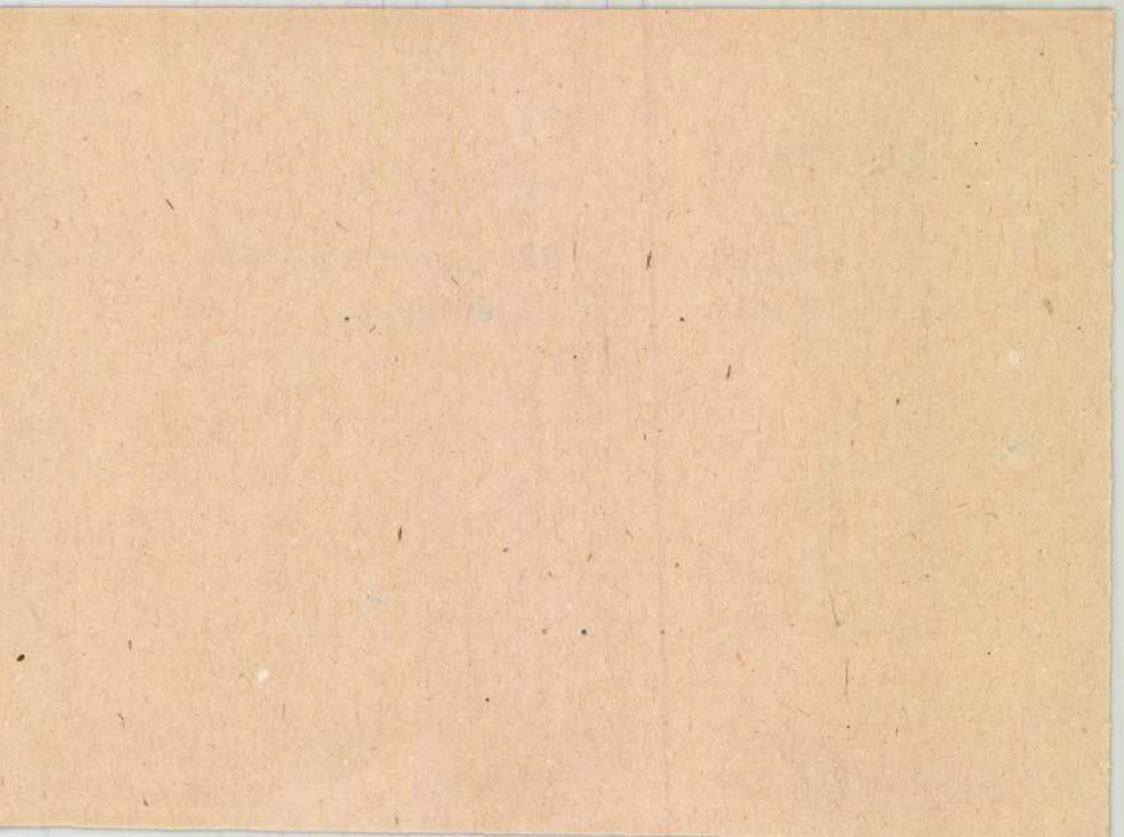
Műcsarnok 1918-19. Téli kiállítás

Oppel Magda

Kapta a Nemzeti Szalón egyik ezüstérmét "Virág-
csendélet" c. vízfestményéért.

Művészet 1913. 76.1.

Goppel Magdolna, festő

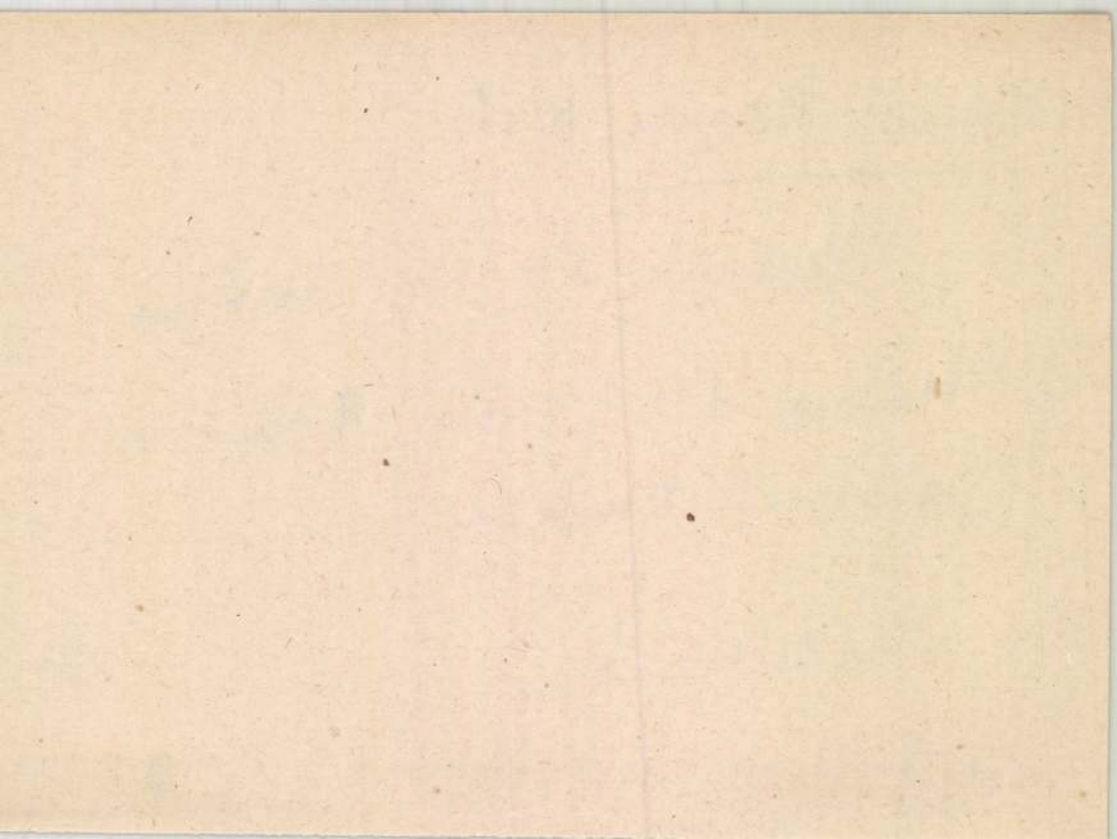
Meghalt 84 éves korában.

Temetése 1968. márc. 9-én a
Jarkasréti temetőben.

- : Halálhíradás

11

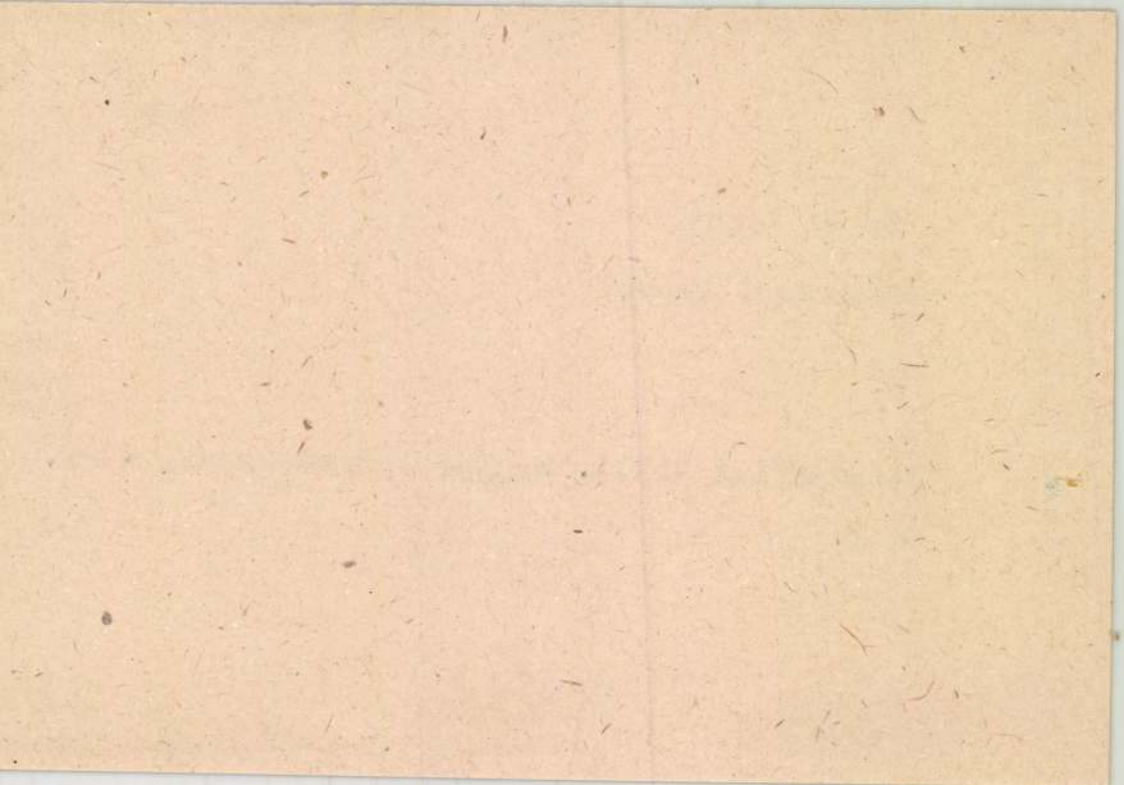
Népszabadság, Bp., 1968. márc. 7.

MDK

Oppel Magda
ezüstérmét kapott

Filadelfiai kiáll. Magyar Iparművészet, 1927,
86 l.

Oppel Magda,

MDK

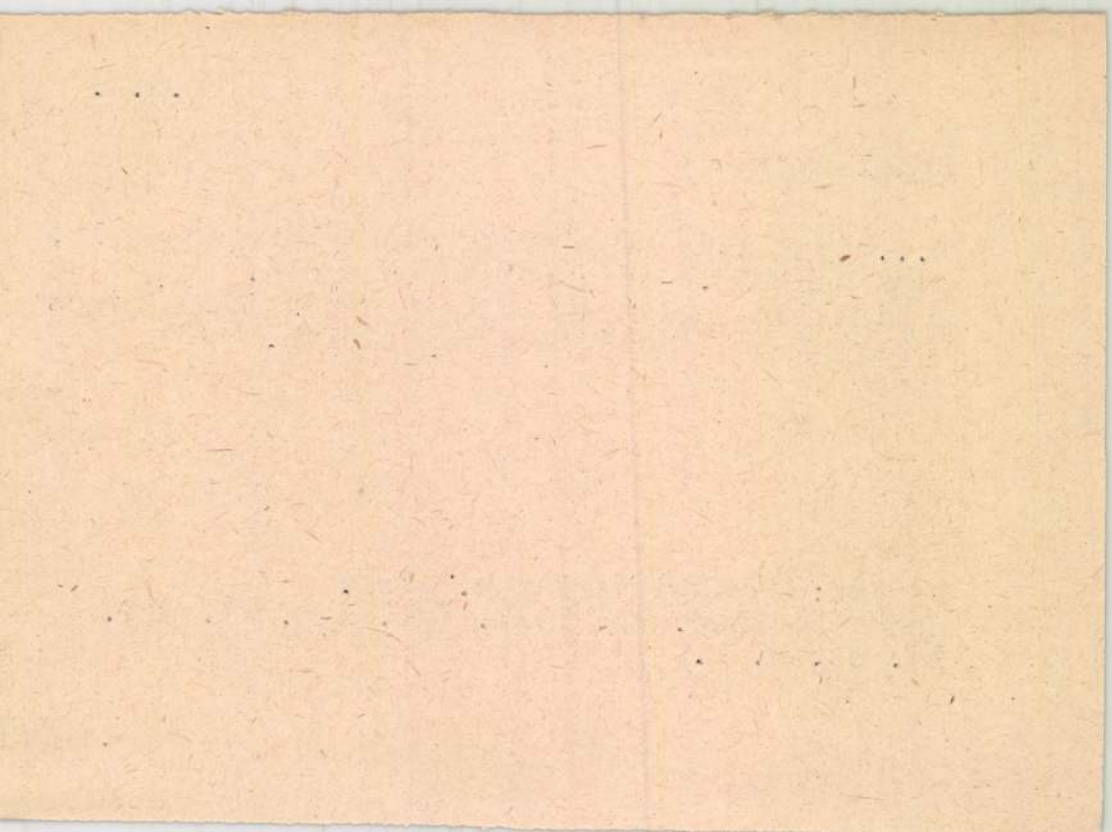
Rózsák, vizf.

Műcsarnok 1920-21. Téli kiállítás

Oppel Magda

"...Olyan szép mély-meleg csendéletet csinált,
mint sohasem."- dicséri a beszámoló.
A kiállítás helye és megnyitásának ideje nincs
a tárlat beszámolójában megjelölve.

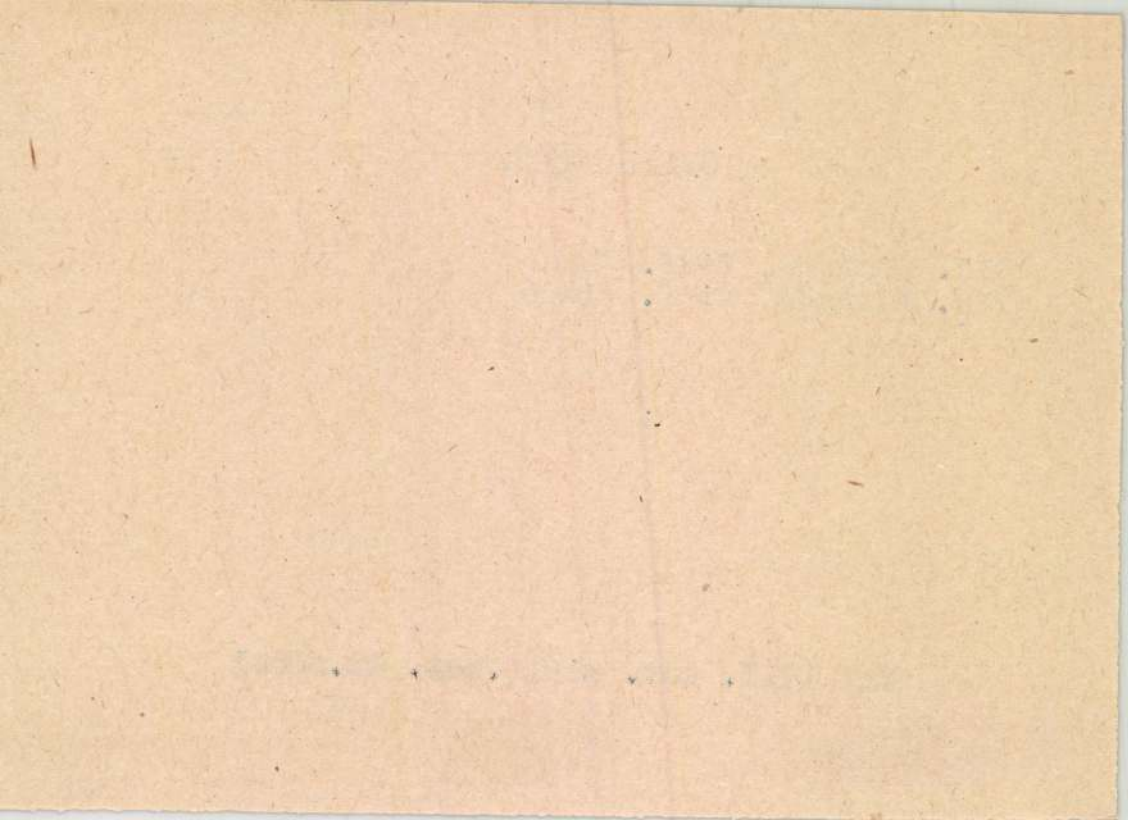
Kárpát: Tavaszi tárlat c. közl.
Színházi Élet. Bp. 1917. ápr. 1-8. VI. évf.
14. sz. 8. l.

OPPEL MAGDA

217. Virágok, Vizf. Eladó
219. Virágok, Vizf. Eladó

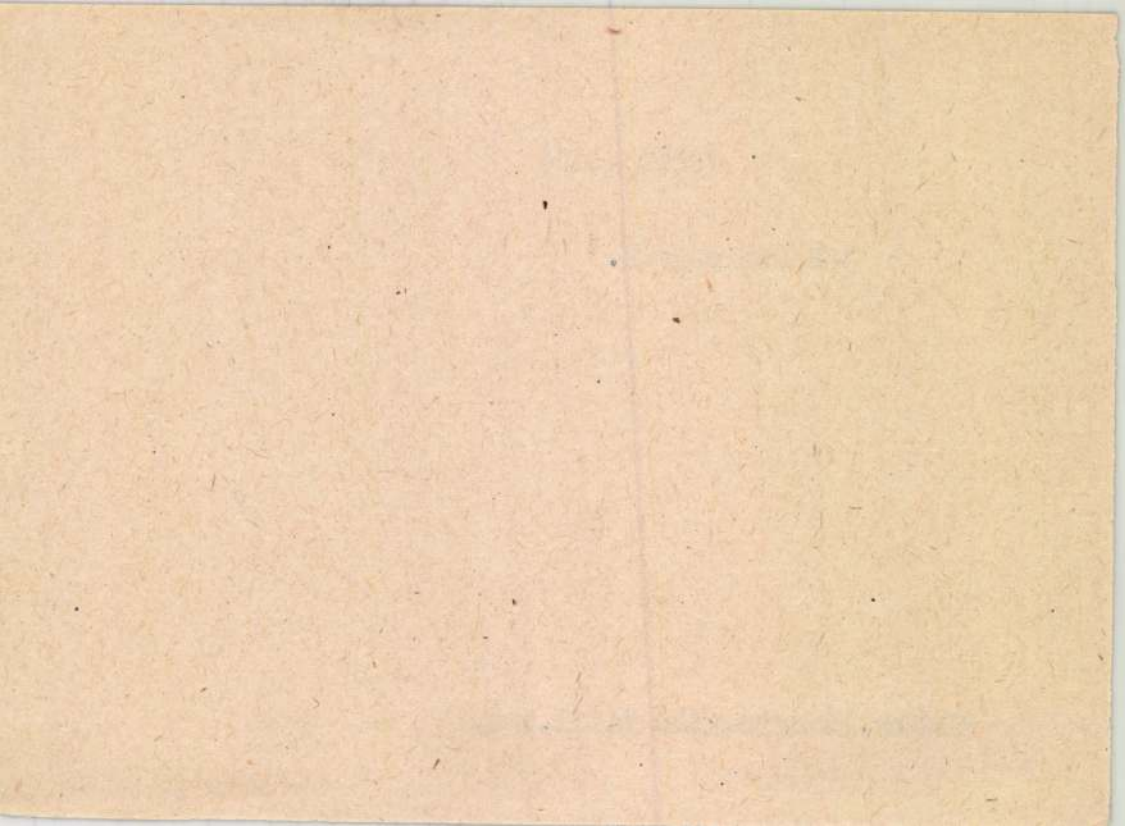
KMT 1912. tav. kiáll.kat. 48.oldal

OPPEL MAGDA

388 Őszirózsák.

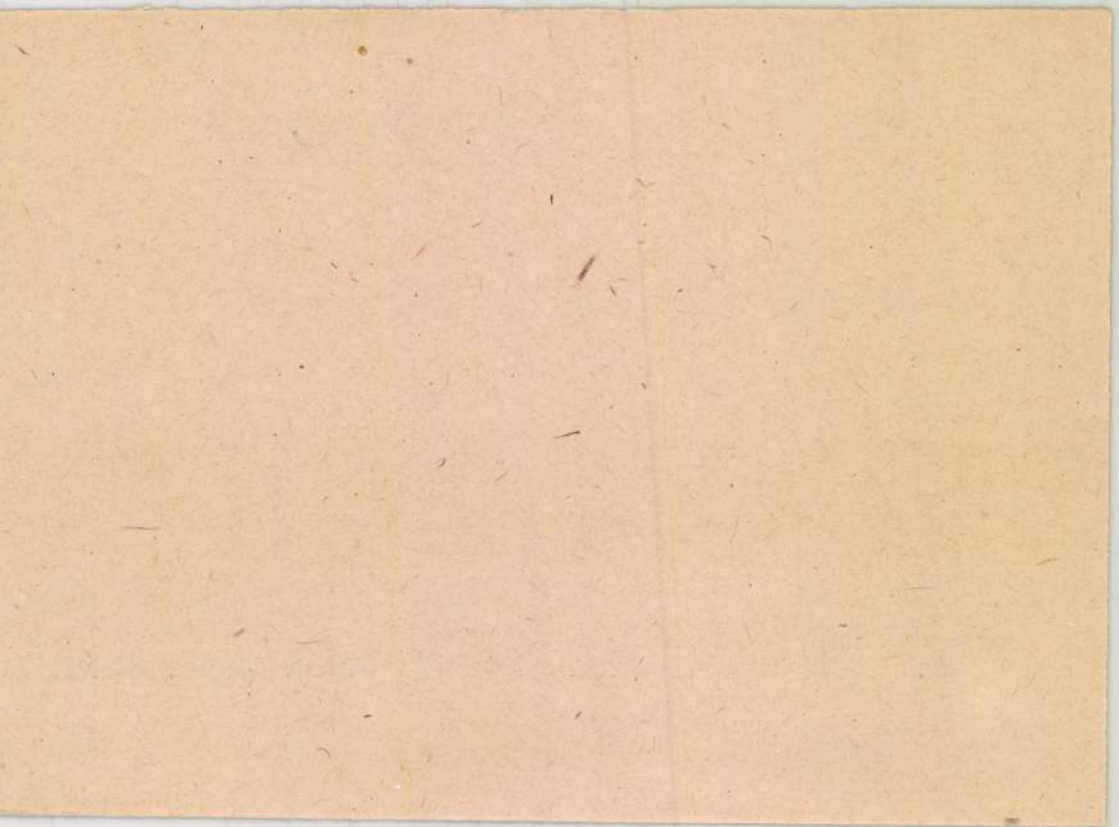
KMÁrn. 1929/30. téli kiáll. kat.

Oppel Magda, festőm.

a szolnoki telepnek női vendégtagja.

Dr. Lázár Béla : A törzestagok és a telep többi művésze.
Szolnok a művészetben. 6. Emlékrönyv/17j. Gorda Béla
szerk. / @ 25 éves jub. alkalmából. 1927. szept. 49. l.

Oppel Magda

MDK

Virág, vizf.

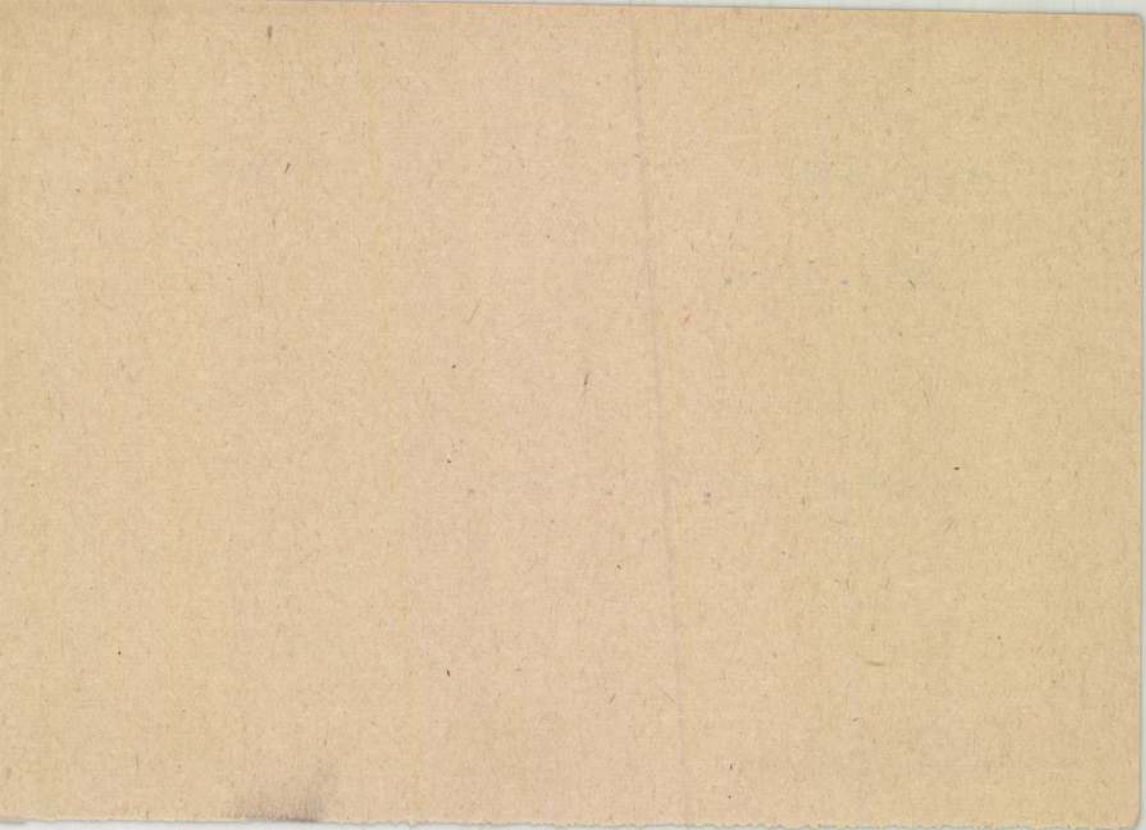
Műcsarnok 1936. máj-jun. Jub. kiáll.

Oppel Magda

MDK

Virágok. repr.

Műcsarnok 1912. tav. kiáll.

BDE

Oppel Magda

Csendélet, of.

H. Szal. tavaszi kiállítás. 1916. Apr.

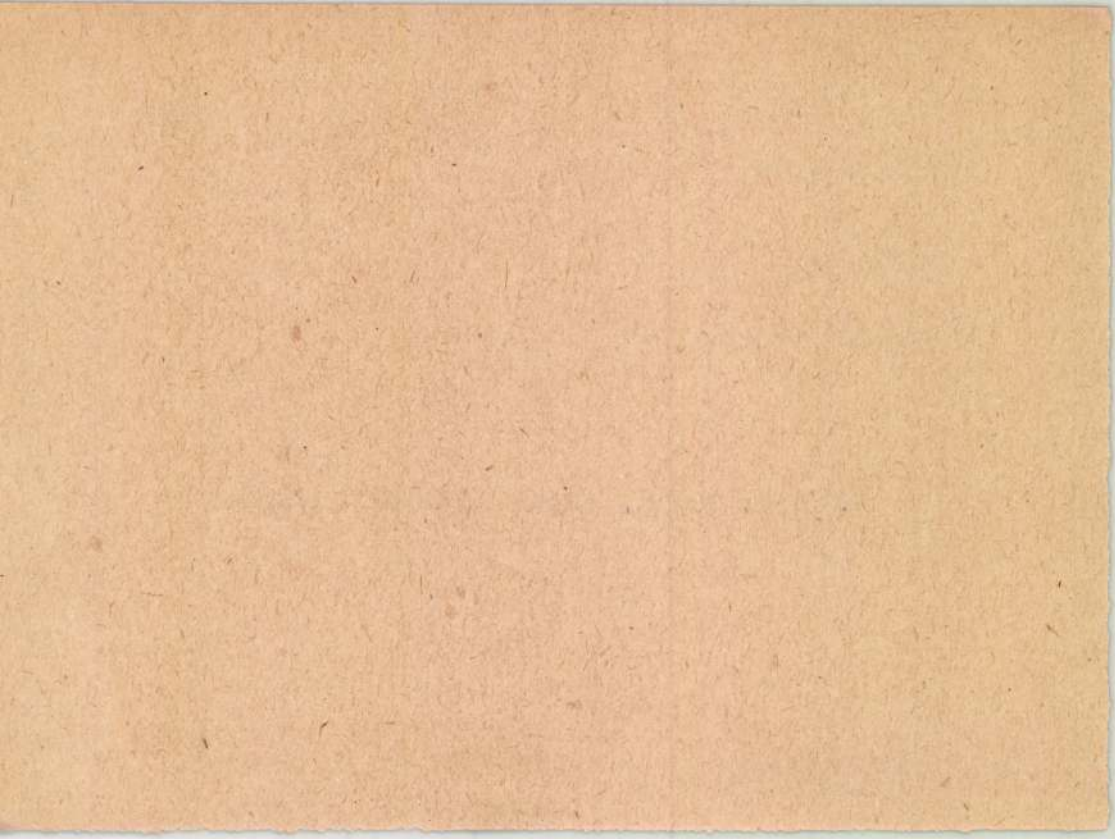
17. l.

MDK

Oppel Magda

Csendélet, of,
Virágcsendélet, vf.

N.Szal. 1913. tav. kiáll. 19.1.

MDK

Oppel Magda

Vitágok, vf.

H. Szol. kiáll. 1927. jun.

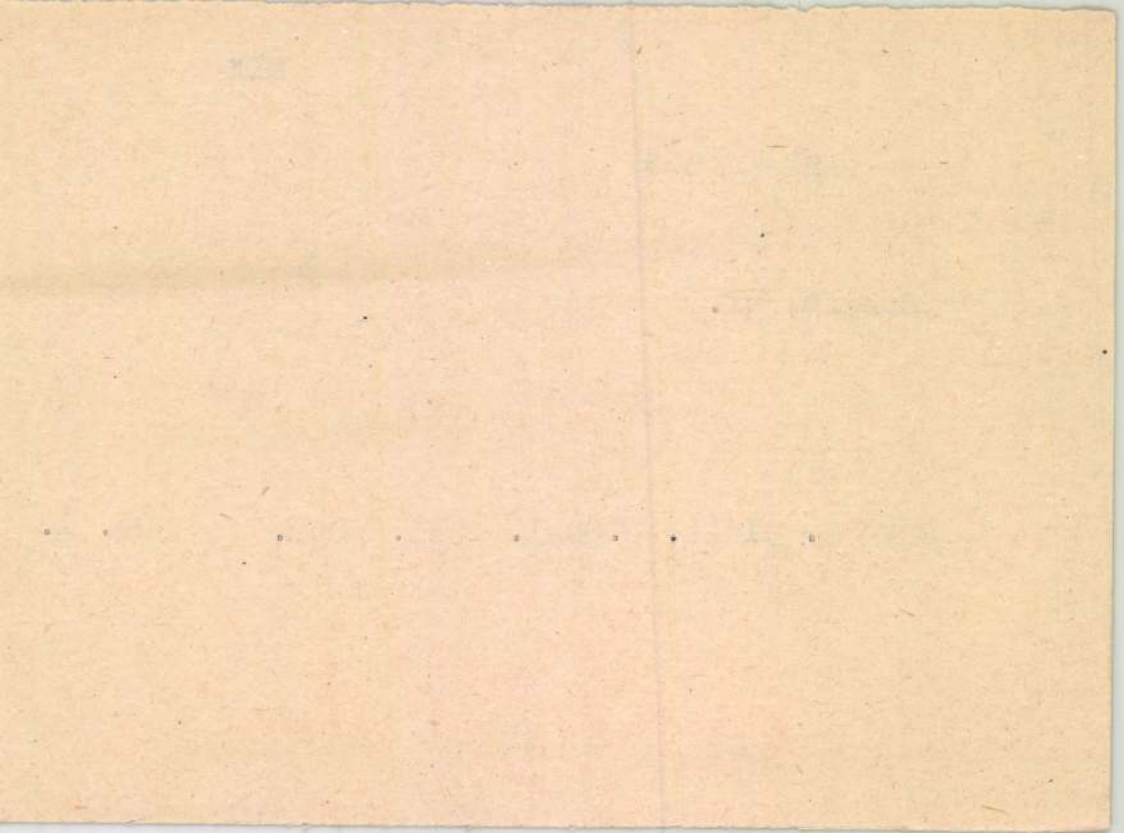
19. l.

MDK

Oppel Magda

Szegfü, vf.

MAPE 5. kiáll. N.Szal. 1916. nov, 20. l.

Oppel Magda festőművész.

MDK.

/Micsarnok tavaszi tárlatán vett részt:/

"Virágkép" - k.

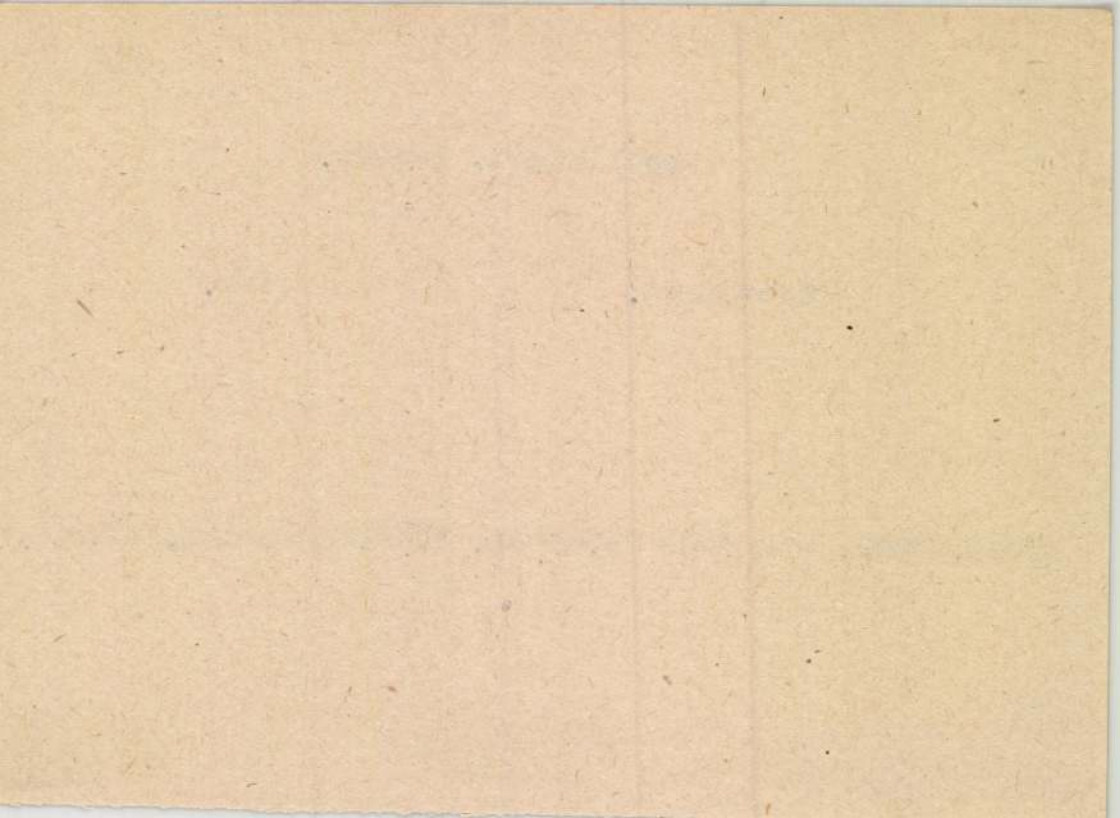
Ország-Világ, 1912. 527.1.

Uppel Magda, restöm.

Csendélet.

vizt.

Hossz. Szal. - A HAFÉ VI. ÉVI. 1919. Febr. Kat. 17.1.

MDK.

OPPEL MAGDA: Virágok Vázában. Kép. /festőművész-
/:Mücsarnok tavaszi tárlatából:/ nő/

Ország-Világ 1912. 527.1.

1881.

THE NATIONAL ARCHIVES
COLLECTION OF FEDERAL GOVERNMENT RECORDS

1881-1882

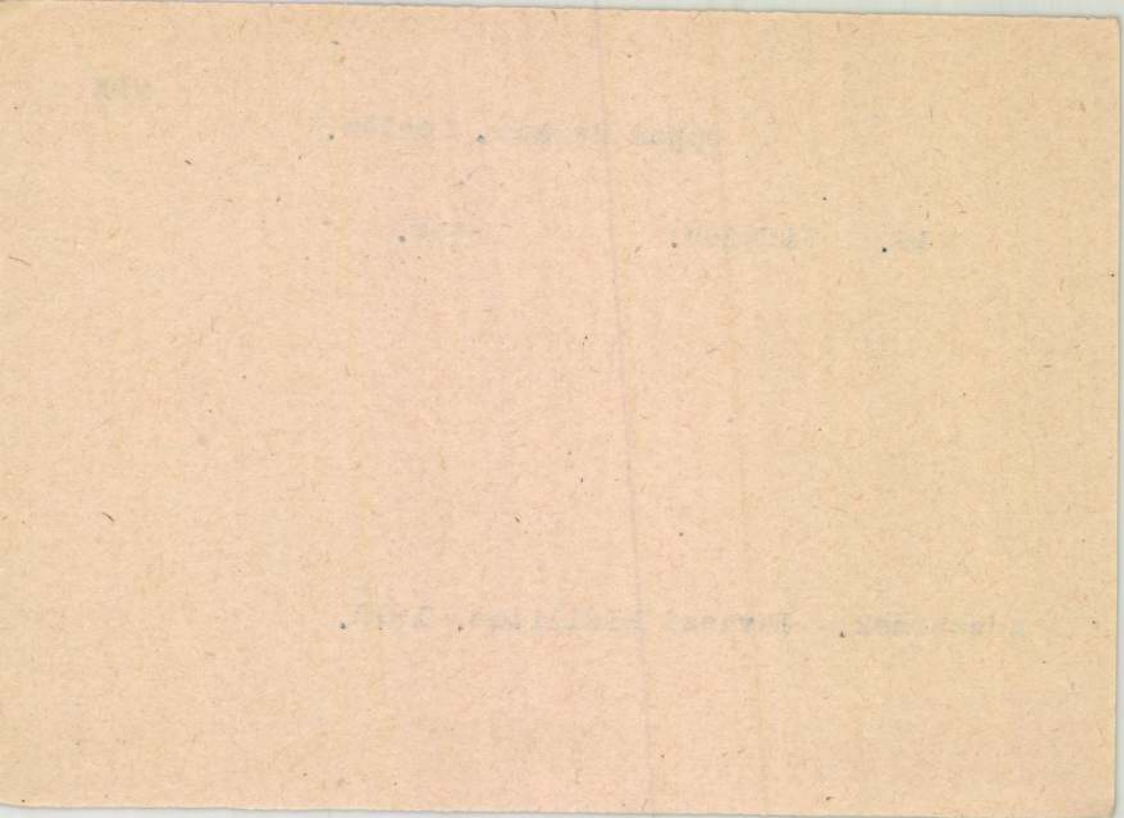
MDK

Oppel Magda, festőm.

219. Virágok.

Repr.

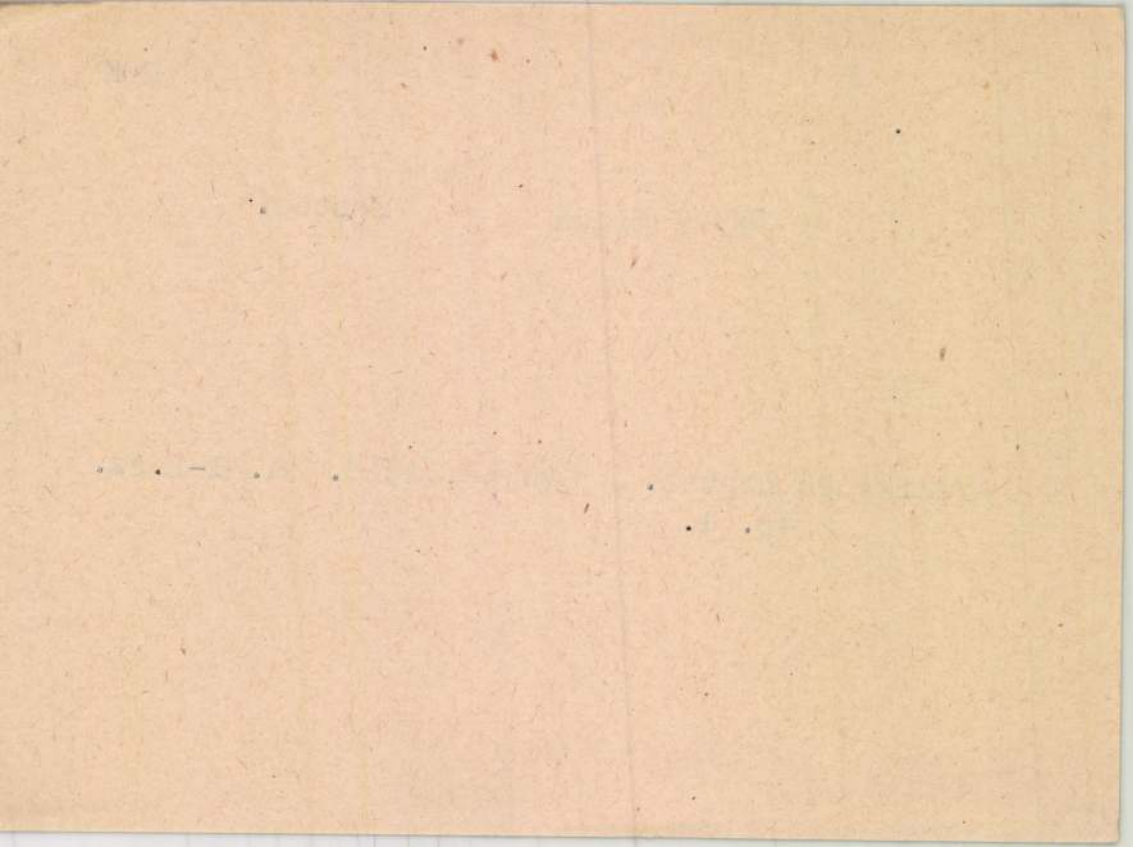
Műcsarnok.- Tavaszi kiállítás. 1912.

Oppel Magda

festóm.

Krónika és naptár. A Gyűjtő, 1913. II. 1-2.sz.
46. l.

MDK

Oppel Magda, festő.
/szül.1884/.

Kert részlet. Jelezve. Vizfestm.

Ernst Múzeum aukciói. 52. sz. II. rész.
1935. nov. -Képek. Kat. 17.1.

1933

1933
1933

1933

1933

MLK

Oppel Magda

Csendélet, vf.

Arverési Közl. 1938, 3.rk.sz.

17 l.

Oppel Magda
Csendélet, vizf.

Árverési Közl. 1938. 6.rk.sz, 28 l.

188

Oppef Maqda

Caendeliet, vixi.

Arverdal Känd. 1888. 6. r. r. 22. 58. 1.

Oppel Magda, festő

Virágok.

Vízf.

MTÁrs. Téli tárl. 1938. febr.-márc. Gyűjt. kiáll.
Bp. Műcsarnok. kat. 27.1.

MDK

Oppel Magda

Csendélet, vf.

KMTárs. 1912. márc. kiáll. kat. 61.1.

MDK

Oppel Magda

Csendélet, vf.

KMTárs. 1912. márc. kiáll. kat. 62.1.

KDK

Oppef lagda

Caendelef, vi.

KMtra. 1912. mtrc. kalli. kat. 62.1.

MDK

Oppel Magda

Vadgomba, vf.

Műcsarnok 1930/31. jub. kiáll. kat. 30.1.

Oppef lagda

Vedgonda, vt.

Stammes 1907 N. 2nd. Hill. Nov. 20. 1.

MDK

Oppel Magda

Violák, of.

KMPT. 1911. tav. kiáll. kat. 44.1.

Oppel Lodge

Violak, oi.

EST. 1911. 1911. 1911. 1911.

MDK

Oppel Magda

Virágok, vízf.

Műcsarnok 1912. őszi kiállítás

1892

1892

Oppel Magda

MDK

Virágok, vizf.

Műcsarnok 1912. tavaszi kiállítás

Oppel 1890

W. H. C. 1890

Oppel Magda

MDK

Csendélet, vízf.

Műcsarnok 1912. Hegedűs L., Fall Ö. Akvarell és
pasztellfestők és a grafikusok egyesülete
kiállításai

Small [unclear]

July 1917

Oppel Magda

MDK

Csendélet, vízf.

Műcsarnok 1912. Hegedűs L. Füll Ö. Akvarell-
és pasztellfestők és a grafikusok egyesülete
kiállításai

1890

1890

MDK

Oppel Magda

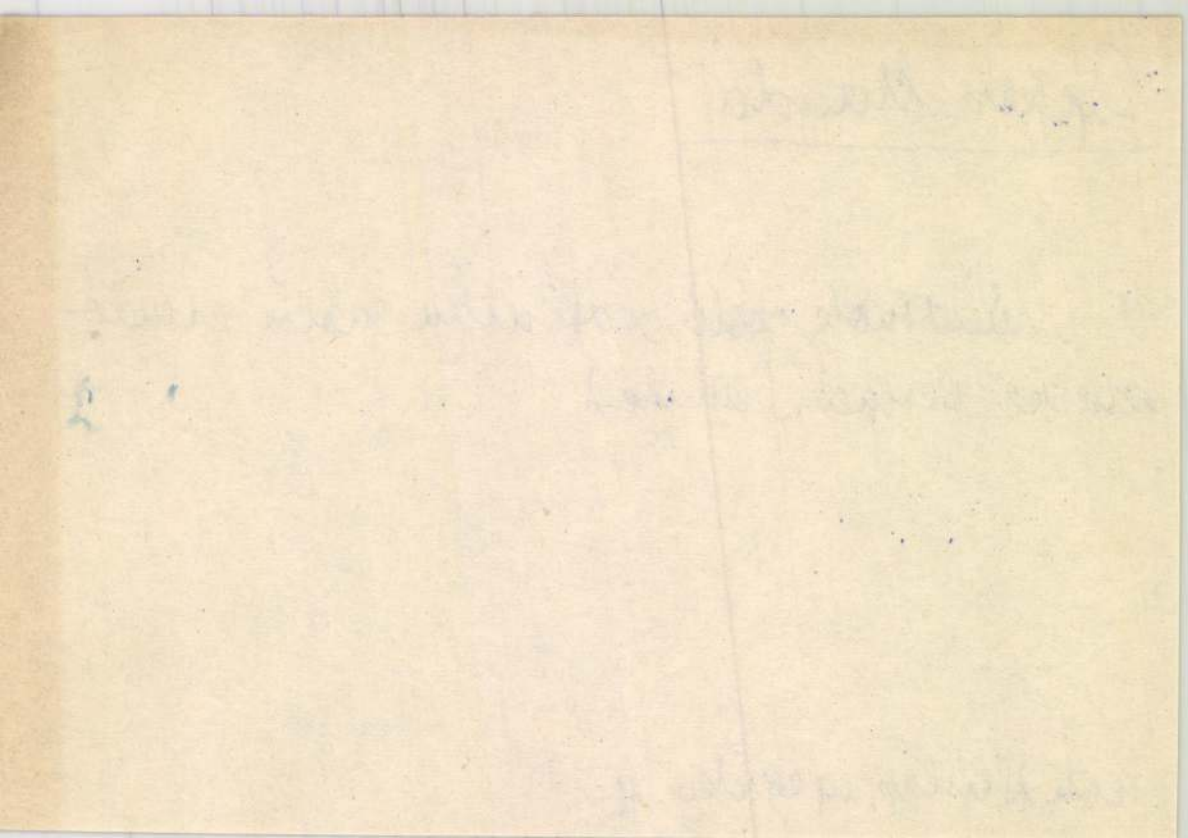
Virágok, vizf.

Műcsarnok 1938 Téli tárlat

Oppel Magda.

a Műszaki teli társulatú női önkéntes
bizottság részéről. (Műtár.)

Pesti Hírlap, 1928. dec. 19.

Oppel Nagda

A Nücsarnok 1927-es
tavami tárlatán a Képrömvé-
nel Eggenleite tagjairól neve-
pelt.

? 1927. IV. 1.

MDK

Oppel Magda

Virágok

Műcsarnok 1937 Téli kiállítás

Oppef Mardn

Vitrók

1901

Oppel Magda.

Az Országos Magyar Ifjúsági Bizottság Társaságát karácsonyi kiállításán bönnyüköi szerepelték.

Magyarország, 1927. Nov. 27.

Opportunities

The following are the
most important
opportunities
for the
future.

The following are the
most important
opportunities
for the
future.

Oppel Magda

MDK

Virágok, vizf.

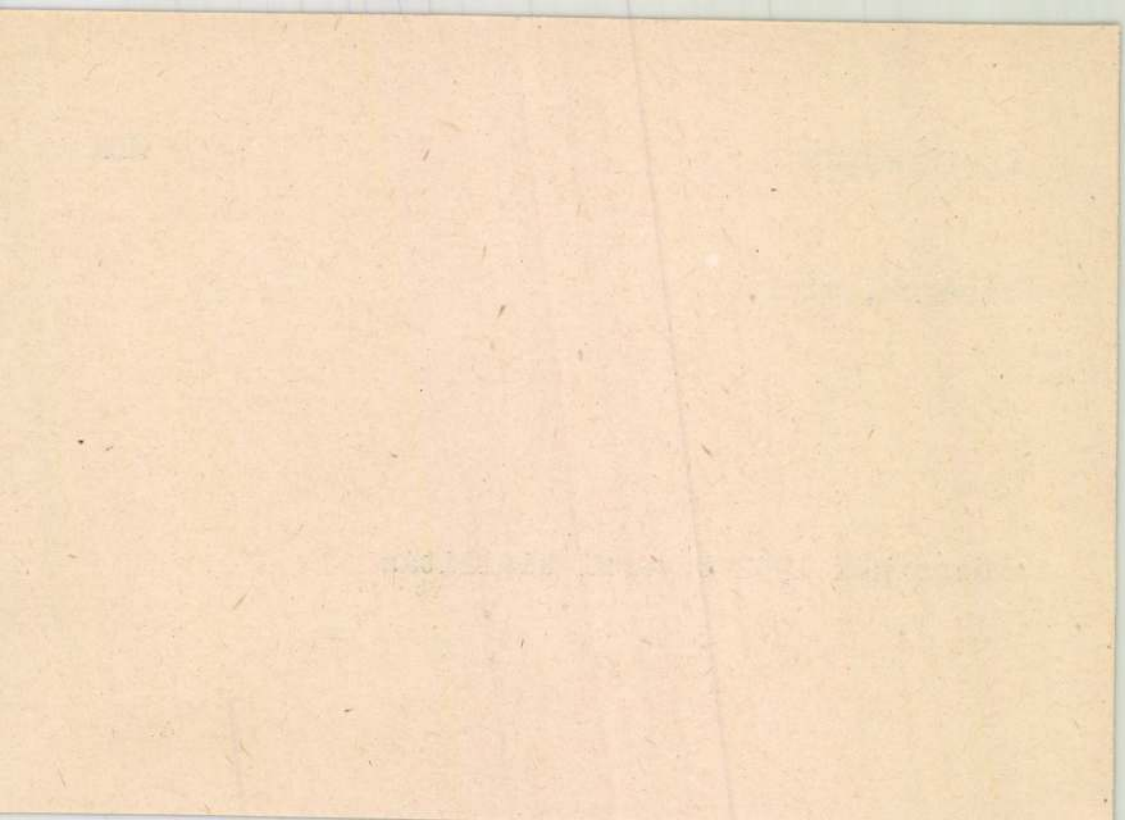
Micsarnok 1931/32 téli kiállítás

Oppel Magda

MDK

Virágok, vízf.

Műcsarnok 1932 tavaszi kiállítás

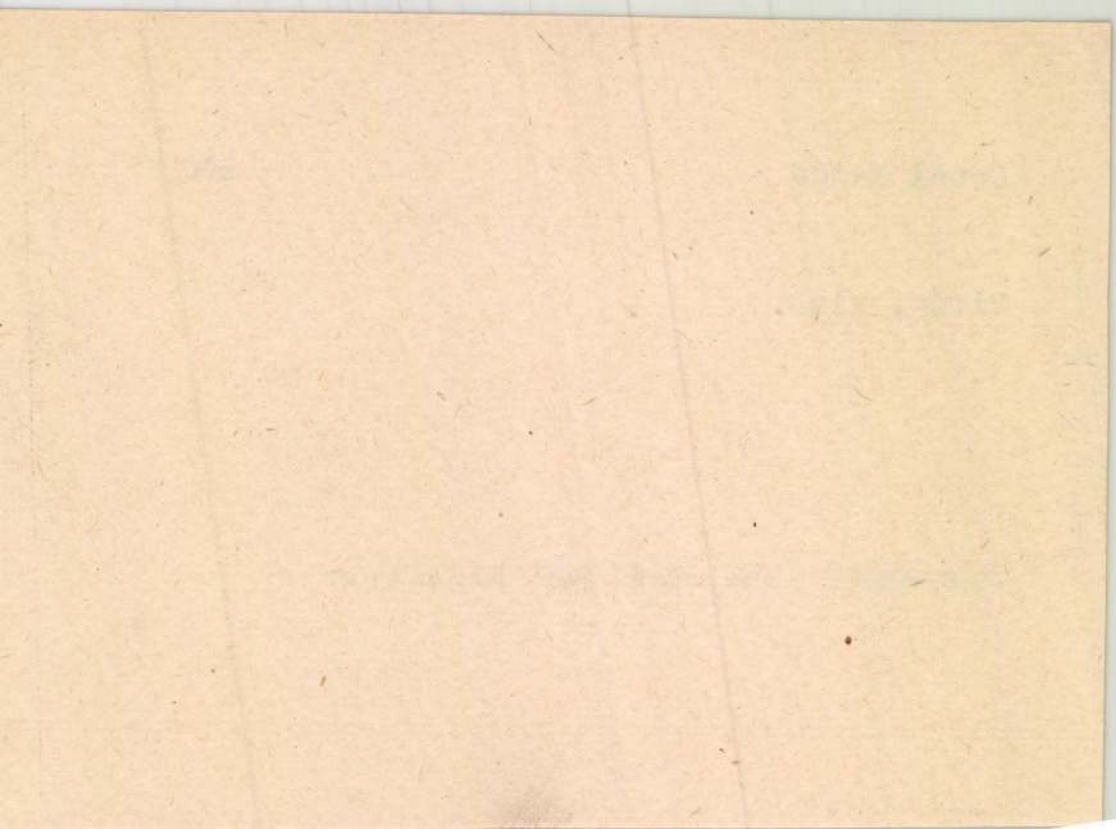

Oppel Magda

MDK

Virág, vizf.

Műcsarnok 1936 Jubileumi kiállítás

Oppel magda

Szerelt a műismerés Taveri feladatán.

80. li. 1981. IV. 26.

Oppel Magda

Serepelt a dultsomos Tavoni tórtolubán.

l'istoj 1931. IV. 26.

1891

1891

1891

Ozypel Magda

Serepelt a műsamos Taveni tárlatán .

M. H. 1931. IV. 26.

Clipped by [unclear]

Report on [unclear] [unclear]

1891-1892

1891-1892

Oppel Magda

— **Karácsonyi kiállítások.** (Művészeti sorsjáték.) Az Alföldi Műbarátok Köre művészek és művészözvegyek javára rendezett sorsjátékának húzását december 10. helyett december 19-én, d. e. 11 órakor tartják meg a Horánszky-utca 16. szám alatti házban levő női klubban. A nyeremények kiállítása, — valamint a Karácsonyi vásár — december 16-án, d. e. 11 órakor nyílik meg ugyanott. Megtekinthető naponta délelőtt 11-től este 8-ig. — **Műteremkiállítások.** A szép virágképeiről ismert festőművésznő műteremkiállítása (Aréna-ut 80.) szerdán megnyílt. Oppel Magda nagyon érdekes festett lámpaernyőket, börmappákat és néhány egészen sajátosan festett virágképet állított ki. Nagy sikere van. — *Kárpáthy Jenő* festőművész újabb dunamenti és olaszországi képeiből műteremkiállítást rendezett a Kelenhegyi-ut 12—14. sz. alatti házban lévő műtermében, amely december 23-ig díjtalanul megtekinthető. — *A Fészek Művészek Klubjában* pénteken este 6 órakor nyílik meg *Gyenes Lajos* építész kiállítása. A kiállítás festményeket, építészeti rajzokat és grafikai műveket mutat be. Megtekinthető naponta este 6—9 óra között a Fészek Klub helyiségében (Kertész-utca 36. szám alatt.)

P.H. 932. XII. 16

P.H. 932. XII. 16.

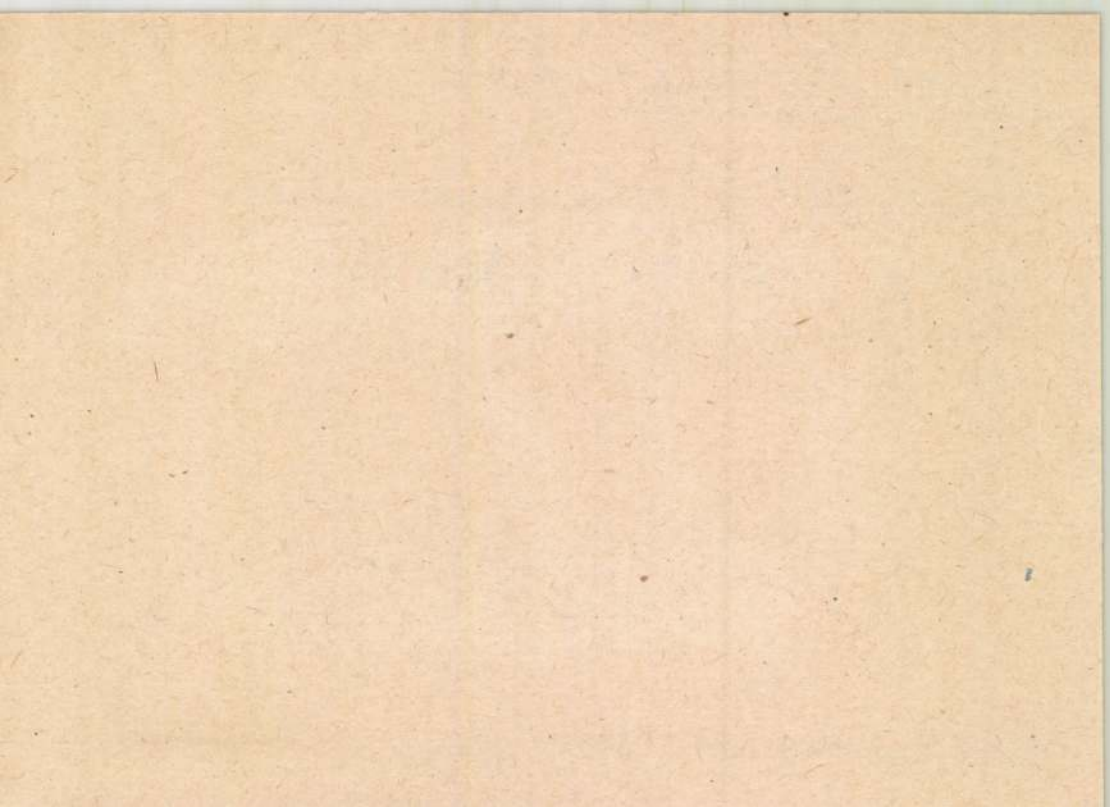
1890

1890

Oppel hegado festo

kereszt a Newret. Szalon
Nagy Tavaszi Törletén.

Pesti Nagló 1927 VI. 16.

Oppel bogda

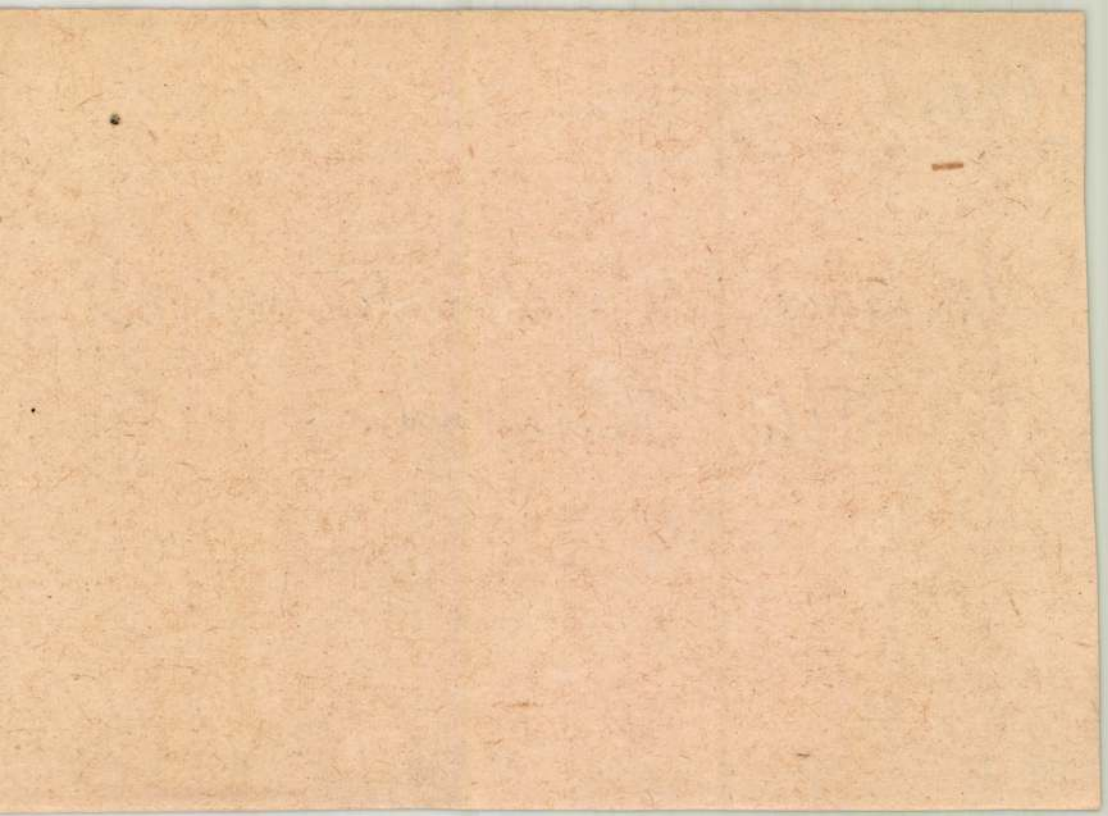
Börmundrekhal merpel az
Orn. boggy. Inarmine'sre. Tarsulat
karsenoy. ti allite'sis a reg.
milsarud'bae

boeyard'g, 1977 XI. 27

Oppel Magde

Umschlag von Oppel a. Mäcsarnot
Teli Jaitatam.

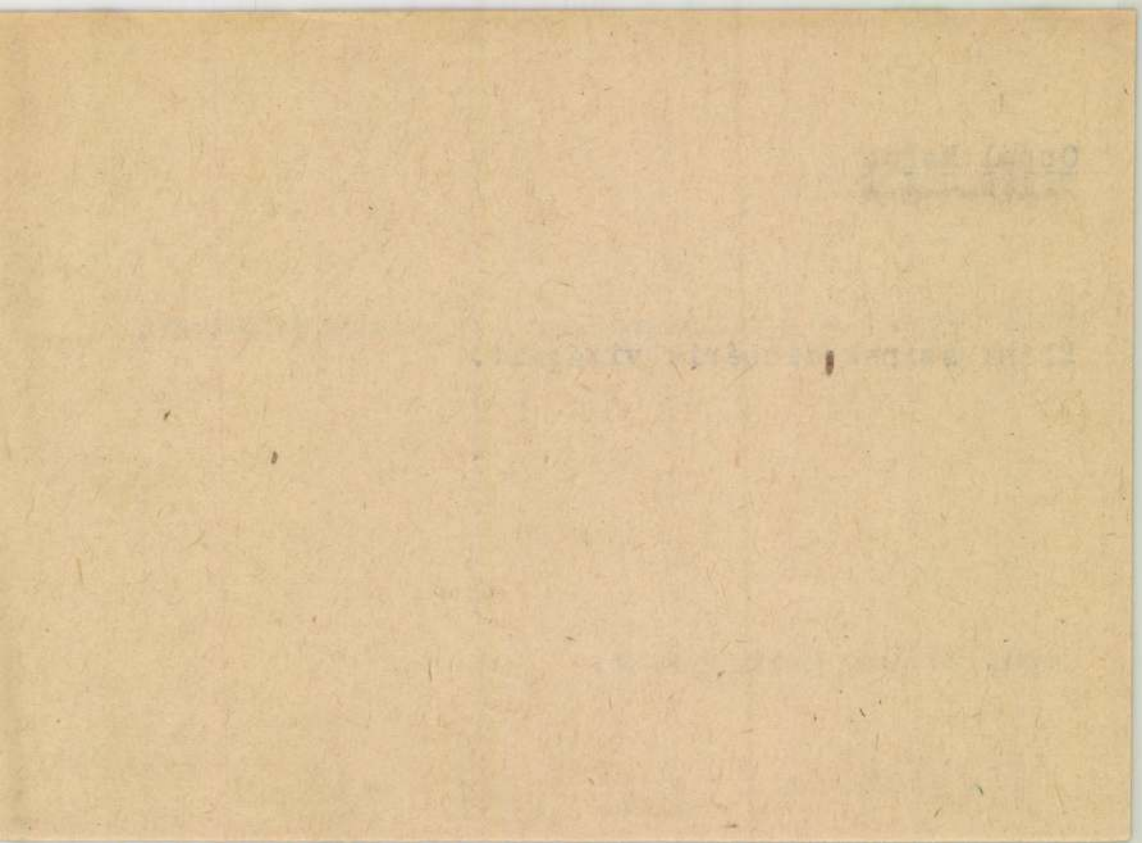
P. K. 929. XII. 24.

Oppel Magda
festőművész

Téli Tárlat - a Múcsarnokban - képével szerepel.
Élénk színek, dicsérik virágait.

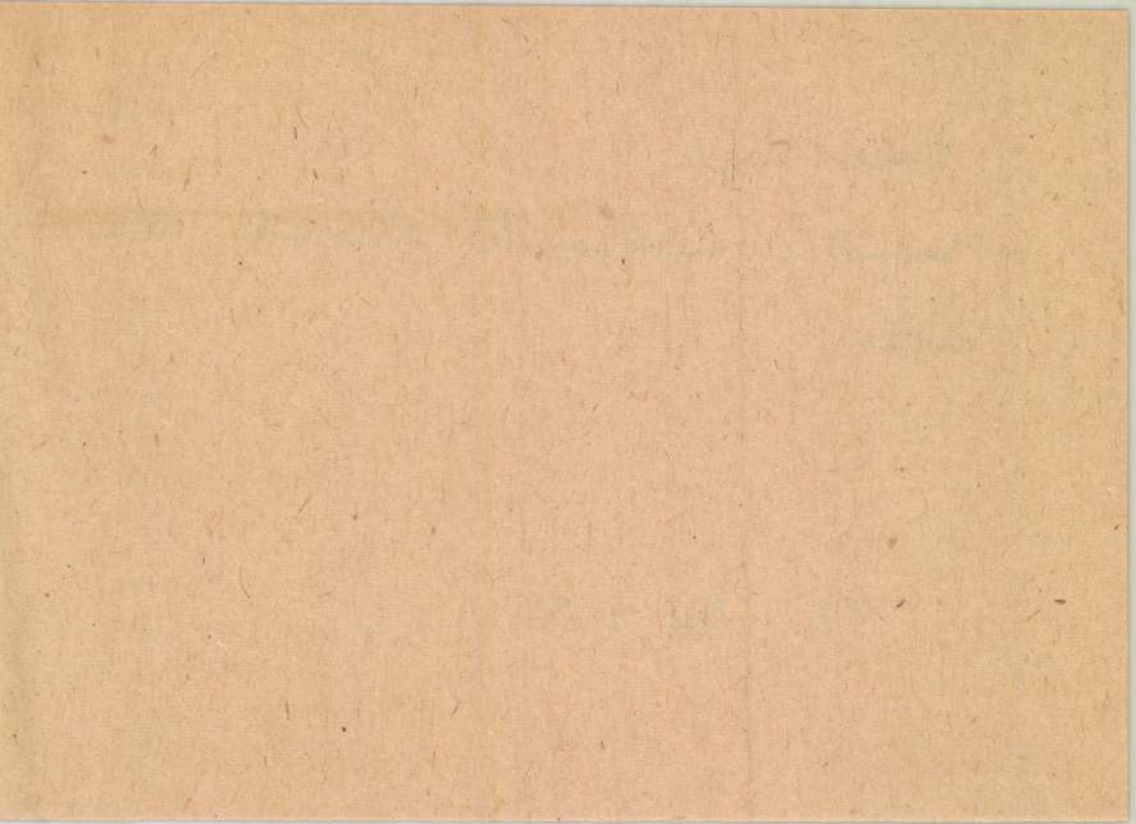
Pesti Hírlap 1931. XII. 22.

Oppel magda

Szerelt a műveltségnek műismereti ki-
állításán.

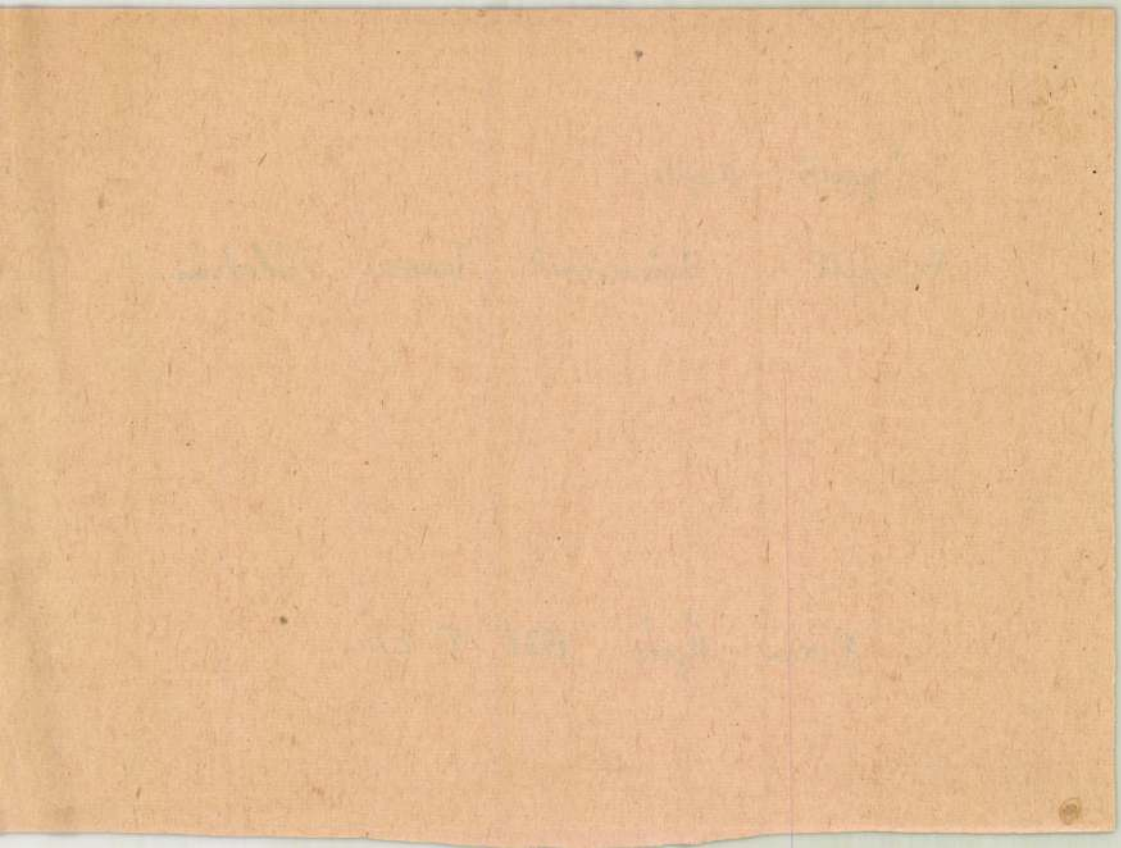
PR 1931. II. 21.

Oppel Magda

beszél a műsamos Tavoni faluból.

Szrai László 1931. II. 22.

Oppel Magda

MDK

Virágok, repr.

Műcsarnok 1912. tavaszi kiállítás

MDX

Oppel Seite

Virtuel, rept.

München 1912. J. J. J. J. J.

Oppel Magda

MDK

Meráni Calwill, vizf.

Mücsarnok 1915-16 téli tárlat

111

Oppey Madsen

Herbert Caldwell, v. n. s.

Herbert Caldwell, v. n. s.

Oppel Magda

MDK

Georgina, vizf.

Műcsarnok 1926 téli kiállítás

MDX

Oppef Kaga

Georgia, vial.

March 1936

Oppel Magda

MDK

Csendélet, vízf.

Műcsarnok 1927 tavasszi kiállítás

Oppef Lagda

Gendelaf, vial.

RESEARCH OF THE NATIONAL ARCHIVES

Oppel Magda

MDK

Csendélet, vizf.

Műcsarnok 1913-14. téli kiállítás

NY

Opel Wegs

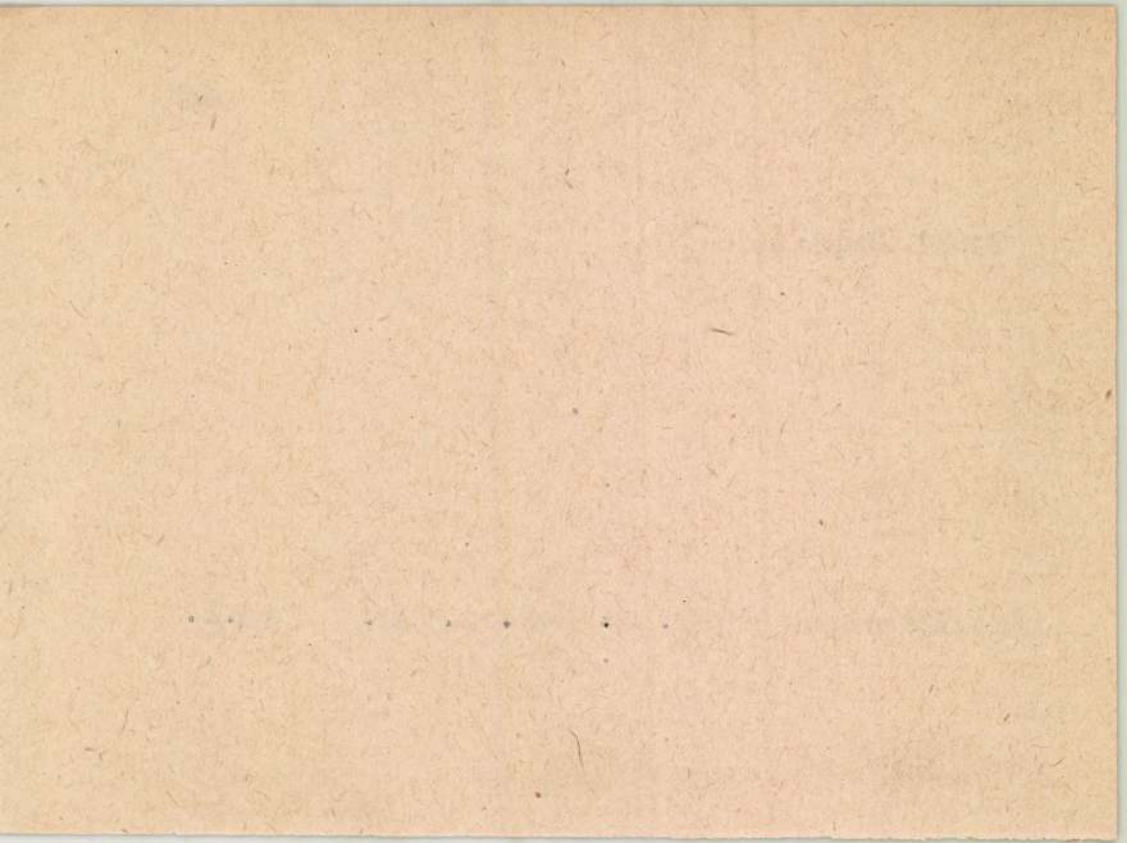
Caendeler, vier.

November 1911

MDK

Oppel Magda

Képzőművészet 1927. I. évf. 1. sz. 13.1.

Oppel Magda

MDK

Őszi rózsák, vizf.

Műcsarnok 1913-14. téli kiállítás

Oppel Hagede

Öxi röskk, vici.

Öxi röskk, vici.

Oppel Magda

MDK

Csendélet, vízf.

Műcsarnok 1915. tavaszi tárlat

1874

Opel Lager

Georgias, v. 1.

1874-1875

Oppel Magda

MDK

Gyöngyvirág, vizf.

Műcsarnok 1919-20 téli kiállítás

1881

October 1881

1881, 1882, 1883

1881, 1882, 1883

Oppel Magda

MDK

Fehér flox, vizf.

Műcsarnok 1916-17 téli tárlat

MDK

Opdel Madde

Behør flox, vist.

Miscarrok 1916-17 telt tårnat

Oppel Magda

MDK

Csendélet, vizf.

Micsarnok 1917 téli tárlat

Oppel Mada

Geandele, vitz.

Winnipeg 1911

Oppel Magda

MEK

Csendélet, vizf.

Micsarnok 1916-17 téli tárlat

Opel Mada

Italy, telephone 0

Business address will follow

Oppel Magda

MLK

Csendélet, vizf.

Műsarnok 1917 tavaszi tárlat

Oppel Lager

Gebrüder Oppel

Gebrüder Oppel

Oppel Magda, festőm.

vizfestménye talán valamilyen mesekönyv
kísérőképeként megállná helyét.

X.-XIII. terem. -Műcsarnok.
Képzőművészet. 1931. 37.sz. 44.l.

XIX

Opel Kadet, 1931

vielleicht ist es ein
Kopierfehler, weil es
vielleicht ein
Kopierfehler ist

X - XIII. Teil - München
Kopierfehler, 1931, 37. 22
1. 44

Oppel Magda

MDK

Virágok, vízf.

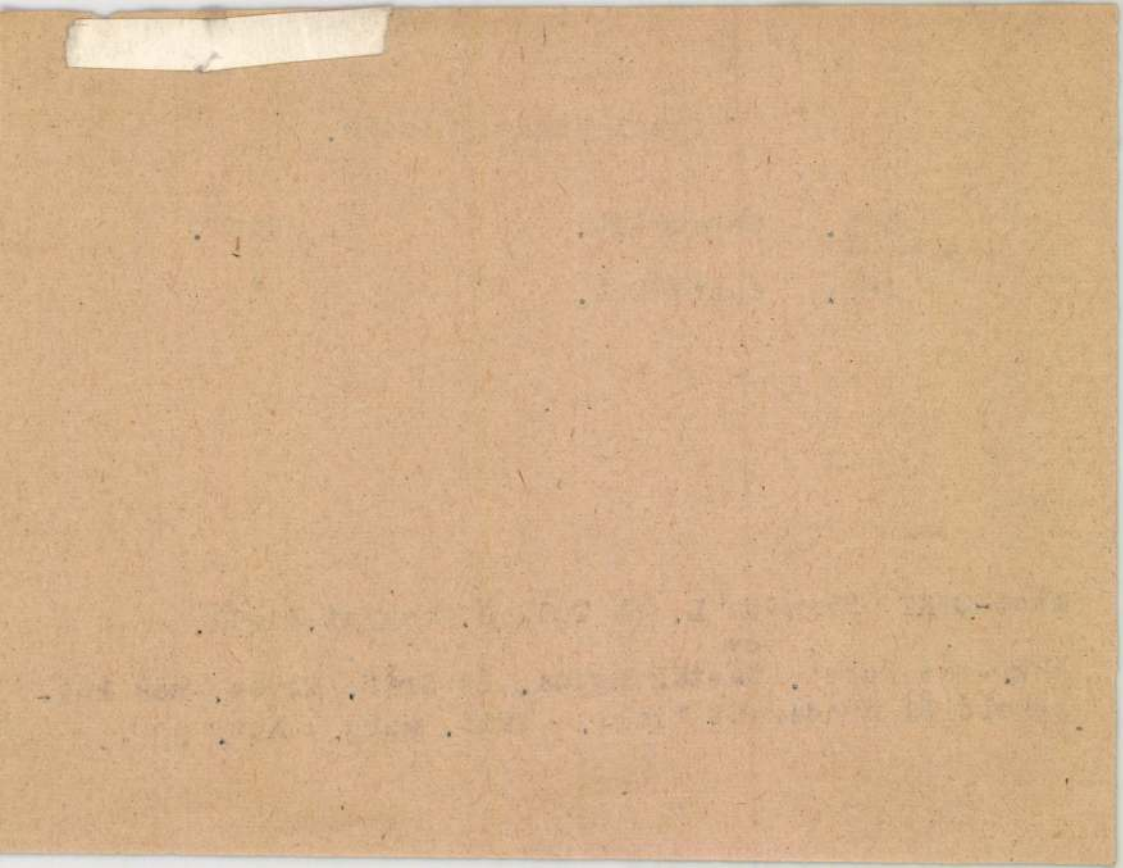
Műcsarnok 1911/12. Jubileumi kiállítás

Oppel Magda, festőm.

301.	Csendélet.	Vizf.
309.	Csendélet.	"

Műcs.-OMKT Hegedüs L. és Tull Ö. hagyat.kiáll.

és
Akv.- és Paszt. festők Egyes. és Graf. Egyes.-nek kol-
lektíóiól rendezett kiáll. 1912. márc. Kat. 62,1.

Oppel Magda, festőm.

Gyümölcsesendélet.

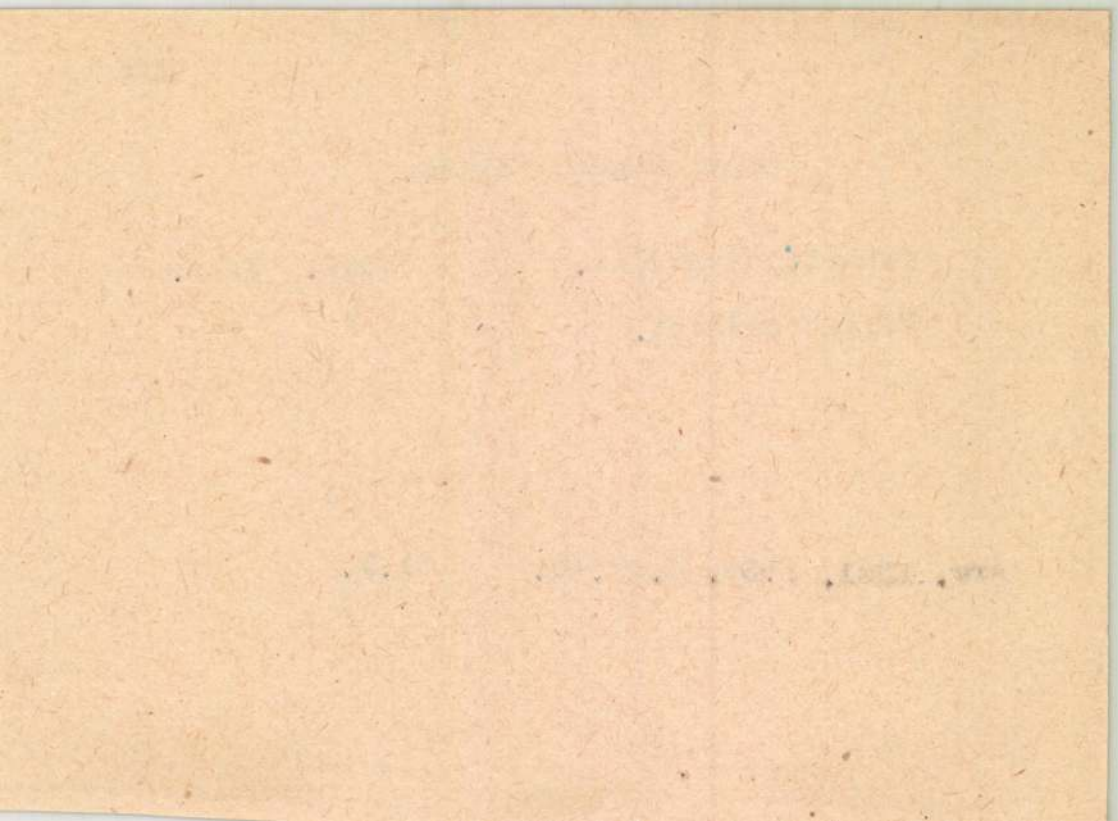
Vizf. Jelz.

Virágcsendélet.

" "

Árv. Kézl. 1937. 4. sz. sz.

31.1.

Oppel Magda, festőm.

Vedrózsák.

Akvarell.

A Szent György -Czéh XII. aukciója.
1912. Kat. 262.1.

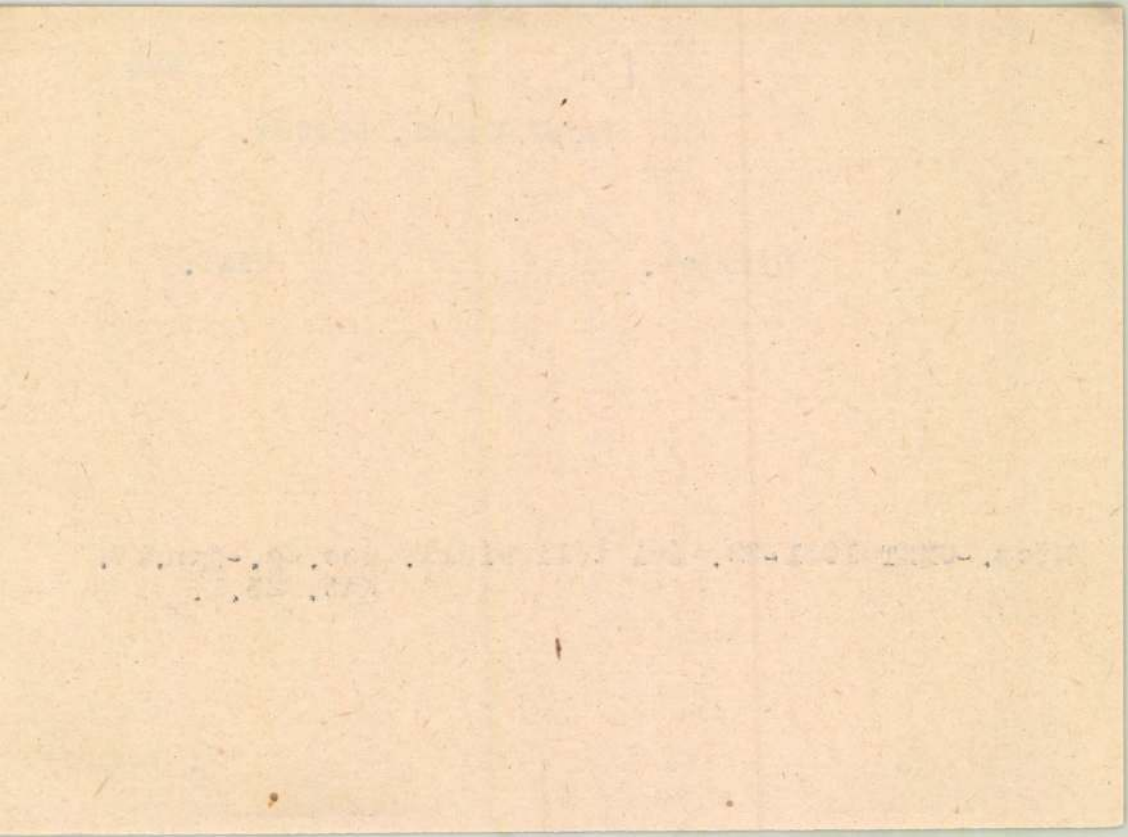
MDK

Opp'el Magda, festőm.

Virágok.

Vizf.

Műcs.-OMKT 1931-32. évi téli kiáll. dec.20.-jan.17.
Kat. 23.1.

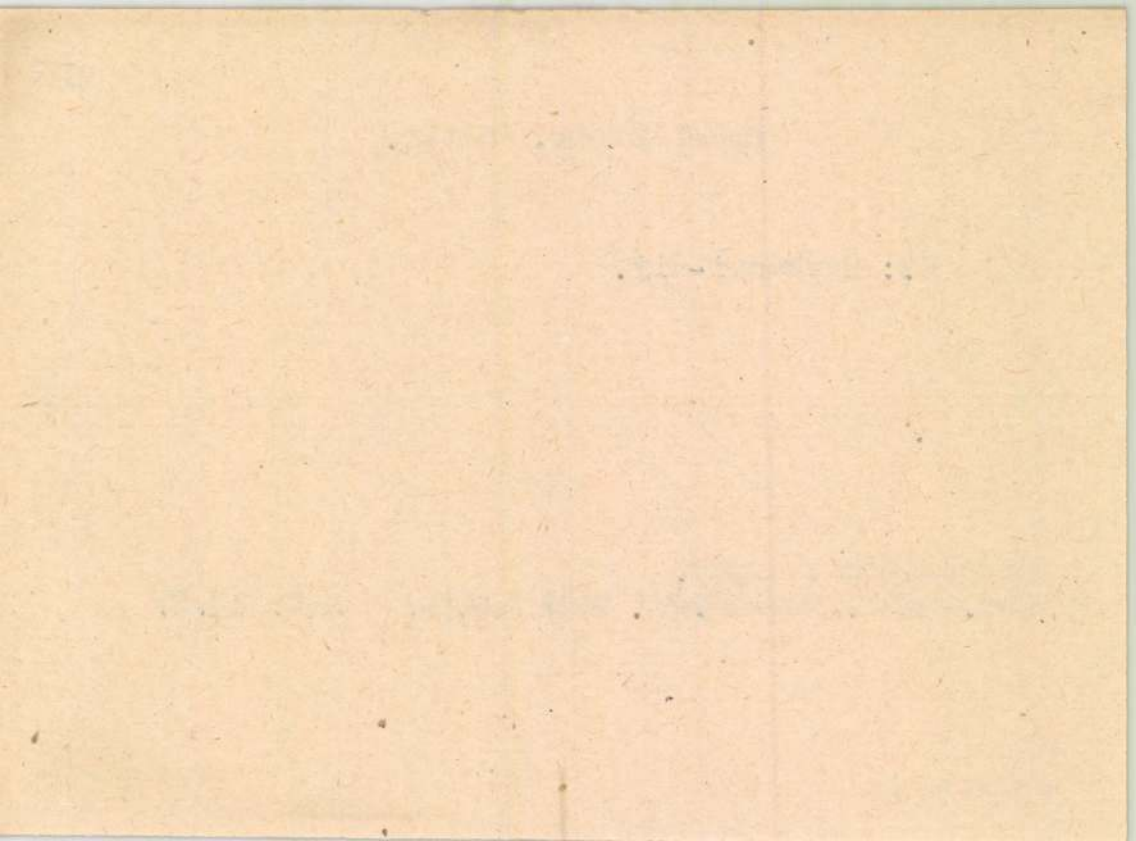
Oppel Magda, festőm.

H.: Harkányi-díj.

Kitüntetések, díjak.

Műcs.-OMKT.1931-32.évi téli kiáll.

Kzt. 33.1.

Oppel Magda, festőm.

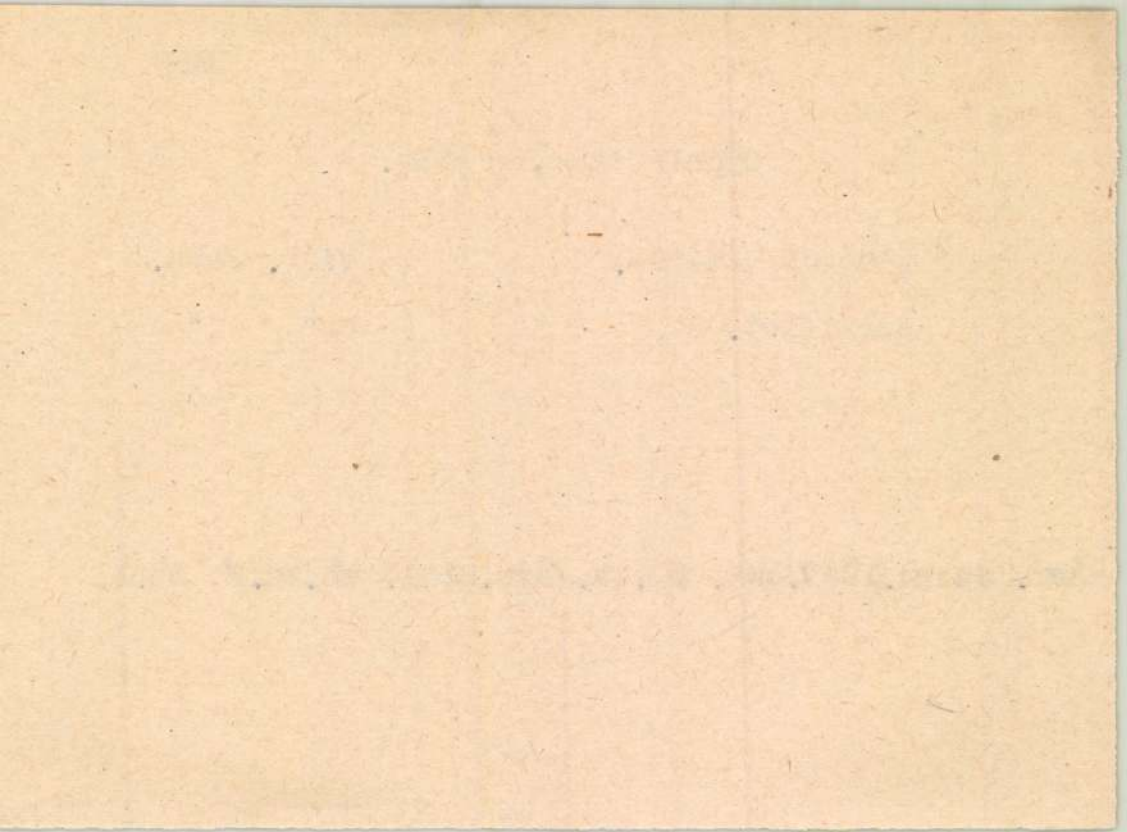
Virágok vázában.

Vizf. Jelz.

Csemélet.

" "

Árv. Csarn. 1937. okt. 83. sz. / Árv. Közl. 1937. ok. sz. / 33.1.

Oppel Magda

MDK

Gyöngyvirág, vizf.

Műcsarnok 1919-20 téli kiállítás

1881

Opel Lodge

Youngsville, Va.

Received of _____

Oppel Magda

MDK

Rózsák, vizf.

Miscarnok 1920-21 téli kiállítás

1890

1891

1892

MDK

Oppel Magda

Csendéletének motivuma asztalkészlet.

Művészet, 1917. 5.1.

100

Opel Motor

Caendeleur motiva constantia.

München, 1917. 2.1.

Oppel Magda, festőm.

virág-csendéletet festett.

Műsarnok. - Kiállítás.
Művészet. 1918. 8. 1.

Original copy of the

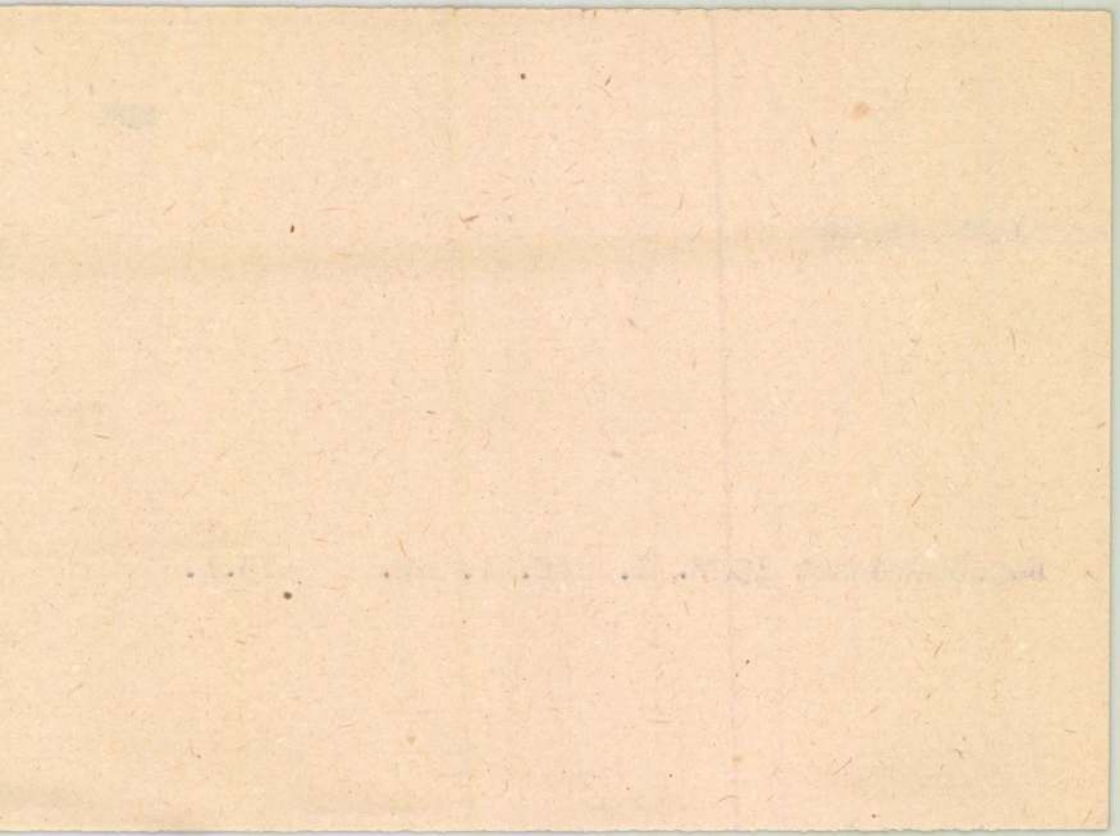
first edition of the

document is held by
the British Library

MDK

Oppel Magda

Képzőművészet 1927. I. évf. 1. sz. 13.1.

MDK

Oppel Magda

Virágok, vf.

Műcsarnok 1911/12. téli kiáll. kat.

79.1.

1911

April 1911

London, VI.

The British Museum, London, VI.

Oppel Magda

Festett fadobozok. Repr.

Bőrtárca és fényképkeret. Repr.

Magyar Iparművészet, é.n. 29.lap

Uppel waga

testet labozok. hely.
betarok is kinyakok. hely.

szar iarmuvasat, s. n. 22. lap

MDK

Oppel Magda

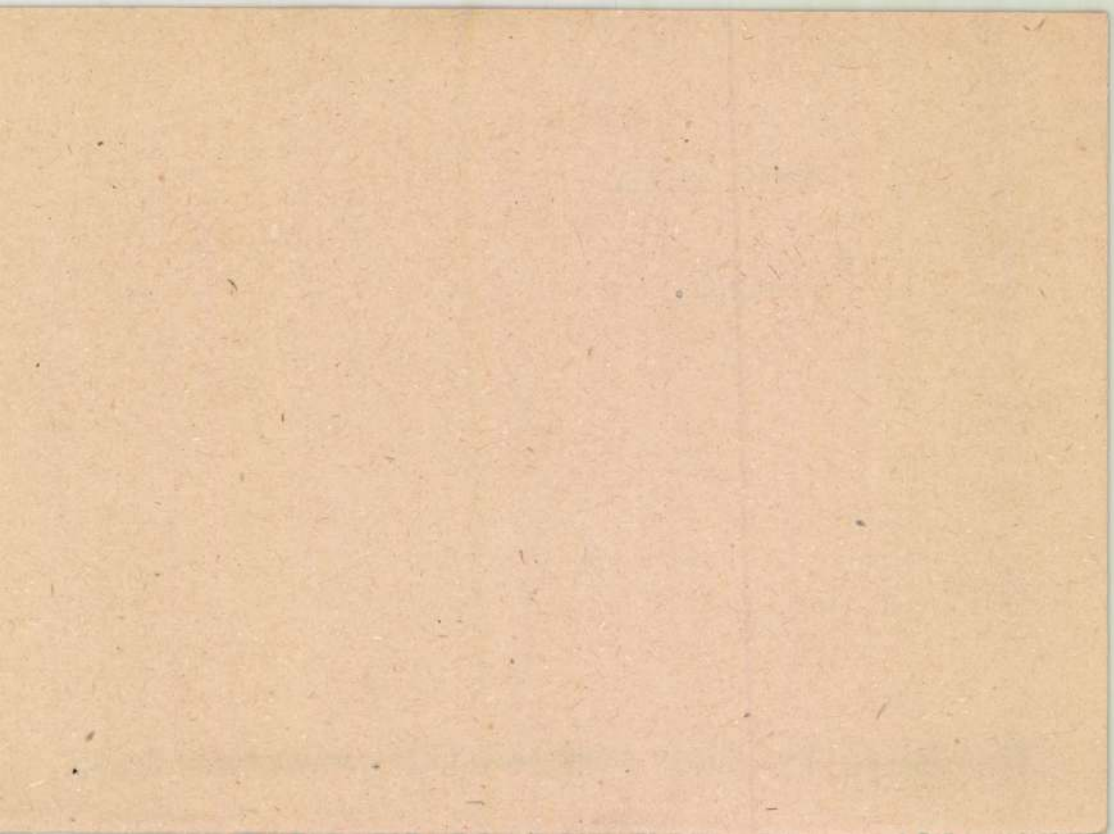
Birsalmák, vf. Repr.

Művészet 1916. 221.1.

OPPEL MAGDA

Virágok.

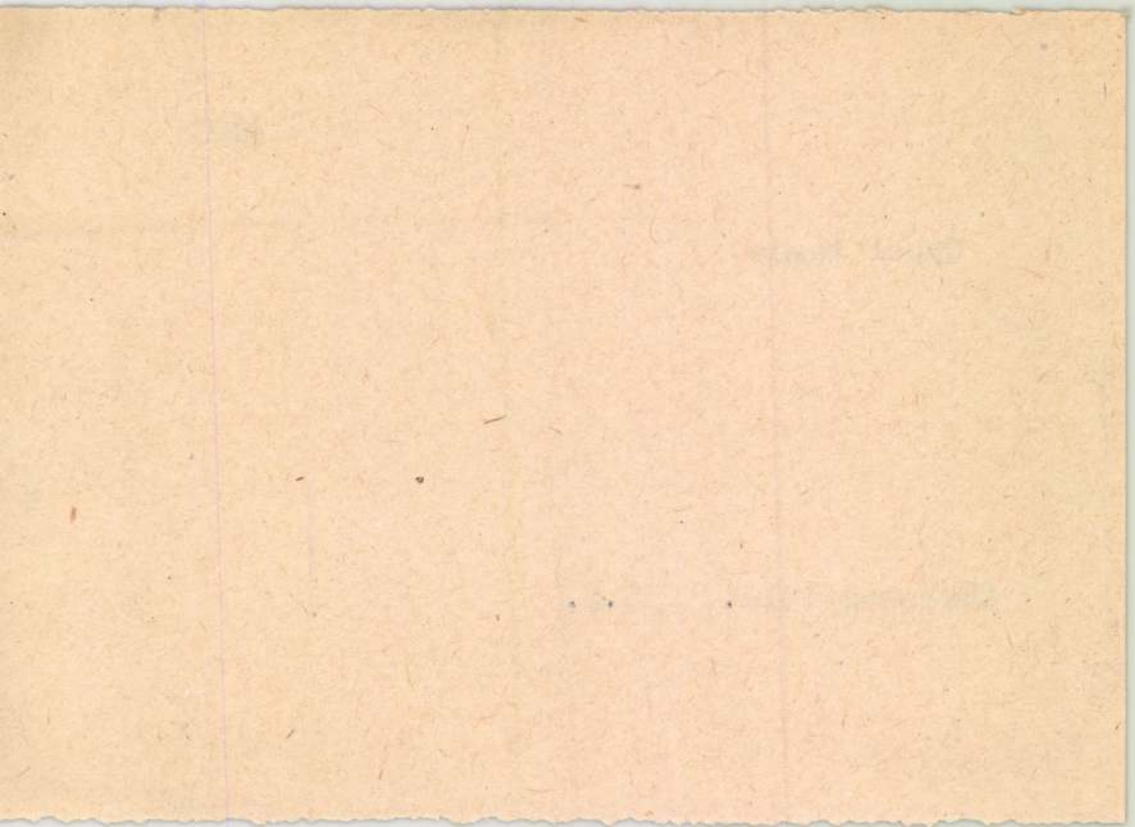
Téli kiállítás képes tárgymutatója. Múcsarnok 1937.

MDK

Oppel Magda

Művészet 1918. 5.1.

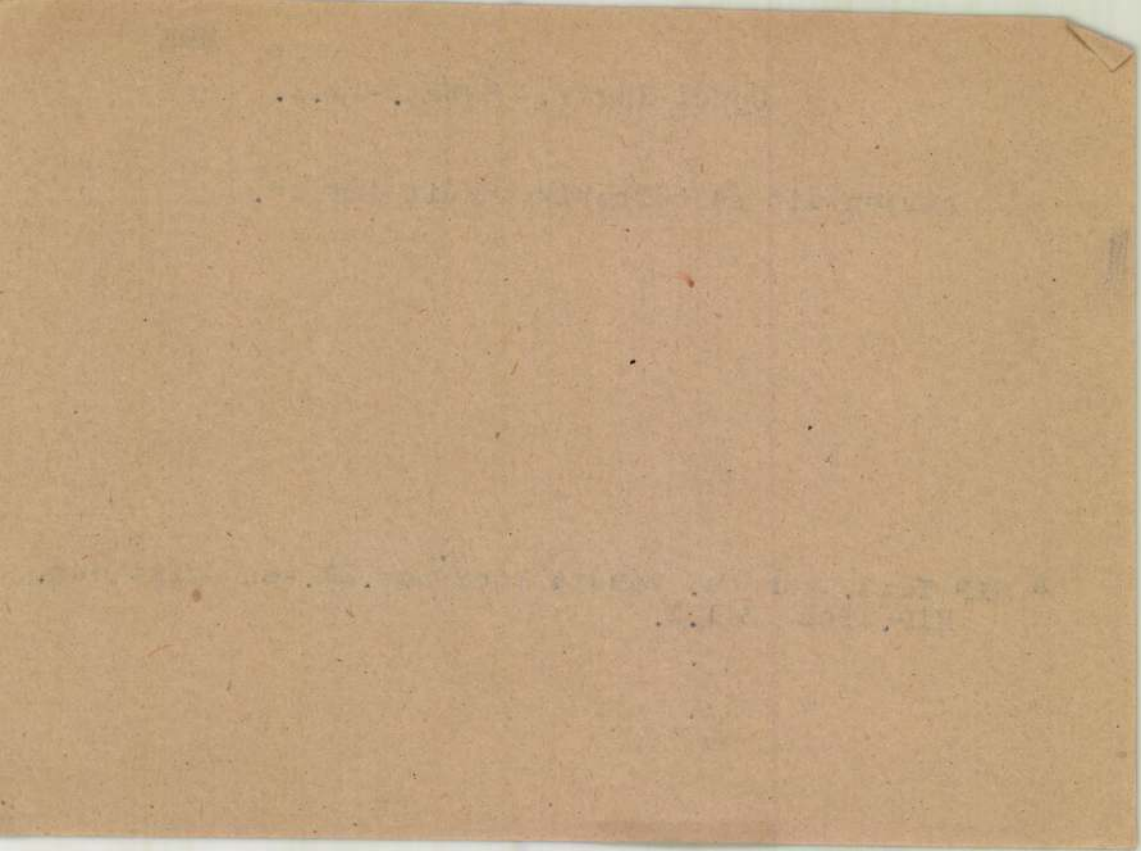
Oppel Magda, festőm.
figyelemreméltóbbat alkotott mint sok nőtársa.

Farkas Zoltán: A Nemzeti Szalon téli kiállítása.
Vas. Ujs. 50.sz. 57.évf. 1910.dec.11. 1026.1.

Oppel Magda, festőm.-ip.m.

bárányait és bérbatikmunkáit látjuk.

A MIP Társ. karác. vására 1908 nov.22.-én nyílt meg.
MIP.1908 341.1.

HIREK

Ullein-Reviczky Antal egy. rk. tanár

A kormányzó a kultuszminiszter előterjesztésére a tudományos szakirodalom művelése terén szerzett érdemei elismerésül dr. **Ullein-Reviczky Antal** rendkívüli követnek és meghatalmazott miniszternek az **egyetemi nyilvános rendkívüli tanári címet** adományozta. A külügyminisztériumi sajtóosztály kitűnő vezetőjét ért újabb kitüntetés ismét öröm a budapesti diplomáciai testület, a magyar sajtó és általában mindenki számára, aki ismeri Ullein-Reviczky Antal működését. Az új egyetemi nyilvános rendkívüli tanár, aki évek óta a külügyminisztérium sajtó- és kulturális-osztályának vezetője: a nemzetközi jog, a diplomáciai történet és általában a külügyekkel kapcsolatos tudományok **kitűnő és elismert művelője**. A kitüntetés újabb bizonyítéka annak, hogy a külügyminisztérium egyik legfontosabb osztálya ilyen módon elsőrangú szakember dolgozik.

FELÜLVIZSGALJAK A ROMÁN HADFELSZERELÉSI ÉS NEHEZIPART. *Antonescu* utasítására különleges bizottságokat neveztek ki, amelyek felülvizsgálják a román nehézipar és a hadfelszerelési ipar gyárait. A felülvizsgálás négy évre nyílik vissza.

ELKOBOTZTAK EGY FRANCIA HAJÓT AZ ANGOLOK. Gibraltárban irakodás folyik egy francia hajóról, amelyet az angolok elkoboztak. A hajó lisztet szállított a megnevezett területre.

PRIESTLEYT ÚJRA SZÁMÜZTEK AZ ANGOL RÁDIÓTÓL. Priestley angol író egyszerűen már száműzték a rádióból, később azonban újra a mikrofon elé engedték. Most ismét eltávolították a rádióból, mert hivatalos körökben kegyvesztett lett.

NÉPFRONTVEZÉREK INTERNA-LÁSBAN. A vichy kormány Vincent Auriol, Max Dormoy, Jacques Montet, Grumbach és Sokolowski közigazgatásilag internáltak számára, akik eddig Vals les Bainsben voltak, kényszerintézkedési helyet jelöl ki, ahol rendőri felügyelet alatt tartózkodhatnak.

LÉGINASZÁDOKAT VASÁROLT ANGLIA. Anglia megvásárolt három amerikai léginaszádot. Ezek a világ legnagyobb utasszállító repülői.

ANGLIÁBAN KORMÁNYENGEDÉLY KELL A HALKERESKEDÉSHEZ. Angliában április 5-től kormányengedély nélkül tilos halkereskedéssel foglalkozni. A heringkereskedelem szabad marad.

ZSIDÓNEGYEDEK LESZNEK ROMÁNIÁBAN. Romániában megjelent a törvény, amely kiszajátítja a zsidó tulajdonban lévő városi telkeket. A törvény lehetőséget nyújt arra, hogy a városokban külön zsidó negyedeket létesítsenek.

HINDU FELKELŐK A VAZIRISZTÁNI BATAVAL KÖZELÉBEN megtámadtak egy angol hadianyagraktárt. Nagymennyiségű tegyvert és löszert zsákmányoltak.

KÖRÖZNEK HUSZONHET VASGÁRDISTA VEZERT. Huszonhét volt vasgárdista vezető ellen, akiket eddig még nem tudtak kézrekeríteni, elfogatóparancsot adott ki a bukaresti ügyészség.

A MAGYAR NÉPDAL ÜNNEPE POZSONYBAN. A magyar népdal ünnepét rendezik meg vasárnap a pozsonyi Városi Színházban. A pozsonyi magyar iskolák közös hangversenyt adnak jótékony célra.

TEREPSZEMLE. Platon francia tengernagy, gyarmatügyi és Berthelot közlekedésügyi miniszter Colomb Becharbo, a tervbevett szaharai vasútvonal főállomására utaztak, ahol terepszemlét tartanak.

SEBESÜLTEK AZ OLASZ KIRÁLY OPERAI PÁHOLYÁBAN. Viktor Emánuel király és császára, a milánói Scala Opera királyi páholyát a háború tartamára a sebesült katonák rendelkezésére bocsátotta.

TOKIÓ LÉGVÉDELMEKRE KÉSZÜL. Tokió építési ügyosztálya légvédelmi tanácsadó hivatalt létesített. A légvédelmi egyesületeket figyelmeztették, halmozottan fel élelmiszerkészleteket, gondoskodjanak az élelmiszerhiány megakadályozásáról, ha esetleg légitámadásra kerül sor.

CZAPIK PÜSPÖK A KATOLIKUS NŐI HIVATÁSRÓL. A katolikus női napon Veszprémben Czapik Gyula megyéspüspök beszédet mondott, amelyben felszólította a katolikus nőket, tegyenek meg mindent, hogy Krisztus uralkodjék és kormányozzon a világon.

HAZASSÁG. Dr. Klinger Endre eljegyezte Mihó Marikát Budapesten. (Mindenkülön értesítés helyett.)

Tízéves építész, tizenötéves elektromérnök

Látogatás a fásori gimnázium ezermesterkiállításán

A fásori gimnázium tájékan szabályos diákélet zajlik: a kisdíjakok rejtő irigyléssel tekintenek a nagyobbakra, akik leereszkedő cimborasággal szalutálnak vissza a kicsinyeknek. Pedig ebben a gimnáziumban a **kicsinyek is valóságos nagydíjakok**. Serény fúrás-faragás, építési és rajzolás vágy égeti őket is, miként mindenkit, aki ebbe a gimnáziumba jár.

Egy lelkes ezermester rajztanár, **Oppel Imre**, a neves festőművész, szinte személyenként győzi meg tanítványait arról, hogy aki pedig nem tud rajzolni és nem akar házat építeni, az nem jó magyar ember. A diákok kötelek állnak és rajzolnak, házat építenek, persze csak modellt, repülőgépet **gyártanak**, mely repül is, ha jól megforgatják a propellerforgató gumit. Aztán **fénnyképeznek**, csinálnak **szobrokat** és **rádiót**, melyvel még Helsinkit is lehet fogni.

Ebben az iskolában a vetélkedések új szelleme alakult ki. A diák-hierarchia lépcsőin azok juthatnak feljebb és feljebb, akik saját gyártmányú repülőikkel megdöntik az iskolai rekordot, melyet szavahihető és tekintélyes felsősök mérnek. **Osulás nincs. A tizgólós meccs itt nem egyetlen siker.** Valami ideális szellemi élet kecsgetteti itt a diákokat, van is néhány jól megtermett lobogó haj. Kiderül, hogy a művész-haj **kijár** az itteni diákoknak, mert vannak itt **költők és bölcselők** és akad festőművész is. A **Jánosy**-testvérek bizarr látása és mozgásban tobzódó képsorozata alighanem belekerül még művészettörténeti könyvekbe is, azzal az indoklással, hogy így festettek a **Jánosy**-művészek gimnazista korukban.

A **Jánosy**ak nevét már a folyosó is visszhangozza, valósággal kíváncsi lesz, aki itt megfordul, milyenek ezek a gyerekek közlő. Meg is jelentek: **két szabályos diák, virgonc és éber szemekkel, nézik és magyarázzák a képeiket, bemutatják, milyen előtanulmányok során értek el egy-egy tömegrajzukhoz.** Minden alakot külön tanulmány alapján készítettek el, minden mozdulatot kidolgoztak, mert a becsületlen művész — mondja a tizenötéves **Jánosy** — minden vonalat megkonstruál. **Oppel** tanár úr büszke örömmel hallgatja okos és lelkes fiait, nem is szégyenli bevallani, hogy büszke a tanítványaira, de mindegyikre, aki megfordul a keze alatt.

ÚJ MAGYAR ÍRÓ ÚJ REGÉNYÉT,
egy sokatigéző írói pálya nagyszerű nyitányát indítjuk el a siker útján

NADLER PALMA ALKONYTÓL HAJNALIG

Ára kötve 6.- pengő

Egy szerelemben és szenvedésben gazdag nagy asszonyi élet története a múlt század végétől napjainkig.

ATHENAEUM

GIBRALTÁRBA MEGY A MADRIDI NAGYKÖVET. Anglia madridi nagykövete repülőgépen Malagába utazott, ahonnan gépkocsin Gibraltárba megy.

TANITÓNÓ ÉS KONZERVGYÁROS VALUTAÜGYE. *Somogyi* Gábor balassagyarmati tanító özegegye már régebben 20.000 esek koronát hozott át a határon és a pénzt *Grünhut* Aladár balassagyarmati borkereskedő, jelenleg konzervgyáros vásárolta meg. Jogerősen 1-1 hónapi fogházra és 500 pengő vagyoni elégtételi megfizetésére ítélték őket.

JUBILÁL AZ OLASZ LÉGIHADERŐ. Ma ünnepli az olasz légi haderő feunálásának 15-ik évfordulóját, mint **önálló fegyvernem**. *Pricolo* tábornok napiparancsában a legnagyobb díccsereettel emlékezik meg a légihaderő teljesítményeiről.

MEGNYÍLT A PRADO-MÚZEUM. A világhírű madridi *Prado* múzeum múkincseinek nagyrészt a polgárháborúban elhuroolták. A műtárgyakat most visszazserezték, a termeket rendbehozták és a múzeumot újra megnyitották.

A KANADAI SZENÁTUS elfogadta az 1300 millió dollár hadihitelről szóló törvényjavaslatot.

LELKIÓRA KATOLIKUS ÍRÓK ÉS HIRLAPIRÓK SZÁMÁRA. *Mihalovics* Zsigmond pápai prelátus április 3-án, 4-ikén és 5-ikén déli 1 órakor az *Actio Catholica* tanácstermében (*Ferenciek-tere* 7.) a katolikus írók és hírlapírók számára nagybőjti lelkiórárt tart.

VIKEND A KEZIMUNKA ÉS FONAL ÜZLETEKBEN. A *kezimunka és fonalüzletek* tulajdonosai megállapodtak, hogy üzleteiket március 29-től augusztus 16-ig szombatonként déli 2 órakor **bezárják.**

NŐI SEGÍTŐSZOLGÁLATOT SZERVEZTEK NEWYORKBAN. A hadviselő államok mintájára Newyorkban is női segítő szolgálatot szerveztek. Tagjait tűoltásra és mentőszolgálatra képezik ki.

A KISFALUDY TÁRSASÁG április 2-án, szerdán délután 5 órakor a Magyar Tud. Akadémia heti üléstermében rendez havi ülést tart. Felolvasók: *Szász* Károly, *Szinyei* Ferenc és *Szabó* Lőrinc rendez tagok. A felolvasások után zárt ülés.

A BALATONFÜREDI ORVOSHET ELOADÓI Kiváló magyar orvosudósok tartanak előadásokat május 18. és 20. között a balatonfüredi orvoshatén. Ebben az évben külföldi professzor is tart előadást az orvoshat keretében. Orvoshallgatók jelentkezhetnek a balatonfüredi furdőkormányzóságnál.

LÉGIHARCOK HANGLEMEZEN. A ankarai rádió vezetősége Angliából hanglemezeket hozatott, amelyekre légitámadások és légi harcok közvetítését vették fel.

ALAPITVÁNYI PÁLYAZAT. A báró *Orosdy* Raoul-ápitvány kamatai esedékessé válnak. Pályázhatnak olyan római katolikus anyák, akiknek egyetlen fia a világháborúban hősi halált halt. A kérvényeket május 15-ig kell beadni a Magyar Vöröskereszt Egyület központi irodájához: Budapest, *Baross-utca* 15.

KOPROL csokoládés hashajtó 12 filler

SPEEDOIL -t az üzemanyagba!
mert megháromszorozza a motor élettartamát.
Ez ma közérdek!
Vezérképviselő: **Olaj kft.**, Budapest, V., Gyöngyház-utca 6. Tel. 290-382

A régi növendékek szívesen adtak egy-egy képet, szobrot. Ott áll *Benecsur* Gyula, *Edvi-Ilés* Aladár, *Glatz* Oszkár, *Kunvald* Cézár, *László* Fülöp, *Lux* Elek, *Vastagh* György egy-egy műve. **A diákok átnézik a gyűjteményt, lelkesednek nagy elődeik példáján és boldogok, ha ok is gyara-píthatják a gyűjteményt saját műveikkel.** Már a *Jánosy*-gyerekek és *Szalkay* Sándor odaállította legszebb művét. Nem lehet tudni, valamikor nem folytatói lesznek-e *Benecsur* Gyula, *Vastagh* György művészetének

Baráth Ferenc

Oppel Imre

SZÍNHÁZ ÉS FILM

Bartók-est az Operaházban

(Szür-Szabó rajza)

Az Operaház ma este Bartók Béla hatvanadik születésnapja alkalmából Bartók-estet rendez, amelynek keretében bemutatja Bartók Béla Fából faragott királyfi című baletjét és A kékszakállú herceg vára című egyfelvonásos operáját. Képünk a Fából faragott királyfi négy főszereplőjét mutatja, Harangozó Gyulát, az Operaház balettmesterét, aki a címszerepet táncolja és a balett koreografiáját alkotta, azután Ottrubay Melindát, Vera Ilonát és Tatár Andrást.

WAGNER-EST

Wagner népszerűségét igazolja, hogy operáinak néhány ismertebb részletét a Vigadó zsúfolt széksora előtt szólaltathatta meg a Budapesti Hangverseny Zenekar. Ez annál nagyobb eredmény, amikor tudjuk, hogy ép Wagner mennyire fontosnak tartotta alkotásaiban a színpadon lezajló drámai cselekményt. De a közönség lelkes tapsai igazolják, hogy a wagneri muzsika a hangversenydobogón is megtalálja megillető helyét. Természetesen sok függ a karmester élénk képzelőerejétől és a zenekar lendületétől. Hangversenyünkön Faloni, a kiváló Wagner-karmester elevenítette fel erőteljes színekkel Wagner színpadi zenéjét, néha talán kissé Verdinek megfelelően etilusban. Hatásos volt mint hangversenyszám is Wotan búcsúja Losonczy György-gyel. A Budapesti Hangverseny Zenekar szépen szerepelt.

PESTI SZIMFÓNIA 25

Erdélyi Mici

A jövő hét elején játssza huszonötödik ször a Kamara Varieté Pesti szimfónia című új műsorát, amelynek sztárja Erdélyi Mici. Erdélyi Micit meglehetősen régen láttuk színpadon, amit ez után a bemutatkozása után öszintén sajnálunk kell. Nagyon mulatságos, kedves és tehetséges. A műsor nagy sikere elsősorban az ő sikere, igaz, hogy partnerei is alaposan kivesszik a részüket ebből a nehéz munkából, elsősorban a rendkívül tehetséges Baffay Blanka, aztán a nagyszerűen táncoló Dolly Hopkins, továbbá Boross Géza, Halmai Imre, Balassa János és a kitértő artistaprodukeciók, a Duo Korenszél az élen. Úgy látszik, a Kamara Varietének hosszú időre nincsenek műsorrendjei.

A Budapesti Orvosok Kamarazene Egyesületének zenekara legutóbbi hangversenyén Purcell, Händel, Grieg és Volkmann műveket adott elő Rajter Lajos vezényletével. Szépen hangzott dr. Simonyné Gróh Klára finom hegedűjátéka.

A Fővárosi Operett-színház jubileuma

Honthy Hanna

A Fővárosi Operettszínház a szezon legnagyobb sikerét érte el most futó Fityiritty című operettjével. A rendkívül mulatságos darab, mint már megírtuk, egy talpraesett kis áruházilány szerelmét, boldogságát, ujjongását mondja el vidám és fordulatos mese keretében. Fityirittyet Kiss Manyi alakítja, amúgy kissmanyiasan, bájosan és sugárzó humorral. Latabár Kálmán derék és huncut komédiázása a szezon legnagyobb mulattató produkciója. Honthy Hanna, vitéz Hajmássy Lajos, Szondy Biri, Solthy György, Pártos Gusztáv és Déghy Piroska a többi szereplője a kitértő operettnek, melynek tegnap volt huszonötödik előadása.

Batáry József hegedűestje

Batáry József fejlett virtuóz technikával rendelkező hegedűs, különösen ügyes balkezének játéka. Úgy érezzük azonban, hogy műsorát képességeihez mérten nem ép a legsikerültebb módon állította össze. Erős, túlságosan hangsúlyozott vonóvezetésében Bach Chaconne-jának és Mozart A-dur hegedűversenyének finomságai egyformán elsikkadtak. A lendület egymagában még nem teszi tartalmassá a játékokat, végeredményben iskolászerű, kifejezéstelen előadásban volt részünk. Mi a Chaconne felépítésében inkább különbségeket vettünk észre, mint például a tempók indokolatlan megváltoztatásait, ami azonban aligha teszi áttekinthetőbbé a bachi szerkezetet. A pusztán virtuóz technikát megkövetelő művek előadása természetesen sokkal jobban sikerült. Geszler Gy. ez alkalommal bemutatott új műve, a g-moll szonatina, kellemesen hangzik. A kísérő zongorista az előadás megjavítását nem túlságosan segítette elő. Dr. V. A.

(*) 10 millió tangóharmonika van a világon. Kevesen tudják, hogy a tangóharmonikák száma elérte a 10 milliót. Ez a modern hangszer páratlan kivitelezésével, szép hangjával ma már helyet szorított magának a rádióban is. Március 30-án, vasárnap délelőtt a rádióhallgatók igaz gyönyörűségére ismét szerepelni fog a rádióban Magyoreősy hangszergyár 40 tagú tangóharmonika zenekara.

ÚJHOLD

A Corso mai bemutatója

Eddy Nelson

Jeanette MacDonald

Hosszú esztendő után újra együtt láthatjuk a hangosfilm legnagyobb sikerű énekespárját, Jeanette MacDonald-ot és Eddy Nelson-t. Új filmjük a Metro-gyár hollywoodi stúdiójában készült és romantikus történet keretében ad alkalmat a két nagyszerű énekesnek arra, hogy elragadják a közönséget ellenállhatatlanul szép dalaival. A film — címe Újhold — tulajdonképpen csak egyet akar: énekelteni. Csodálatosan szép dalokat írtak a két remek szíárnak, akik aztán el is követnek mindent, hogy a pompás környezetbe illesztett melódiák elérjék hatásukat.

Az Újhold meséje is igen érdekes. A hős (Eddy Nelson) szöknéi kénytelen Franciaországból, forradalmi tevékenysége miatt. (A film közvetlenül a forradalom kitörése előtt játszódik.) Amerikában eladta magát rabszolgának és itt kezdődik aztán az a bonyolult, érdekes történet, amelynek végeredményben csak egyetlen célja van, a dal.

Jeanette MacDonald talán még szebb, kedvesebb és elbájosabb ebben a filmjében, mint ezelőtt volt. Kitértő énekesnő. Eddy Nelson ezúttal is remekel, van vagy négy esodálatosan szép dala. Feledhetetlen az Új hold néger-kórusa és káprázatos kiállításai.

Jeanette MacDonald és Eddy Nelson új filmjét ma mutatja be a Corso filmszínház.

A Manderley ház asszonya Hetedik hét a Scalaban, premier a Casinóban

Hetedik hete játssza a Scala filmszínház A Manderley ház asszonya című filmet Joan Fontaine-nel és Lawrence Olivier-val a főszerepben. A film rendkívüli sikerére jellemző, hogy máától kezdve a Casino is műsorára tűzte ezt a kitértő amerikai filmet.

ÍGY ÉLNI JÓ!

Jean Arthur

Frank Capra vígjátékai mindig új műfajt teremtettek Hollywoodban. Így történt ez a Mr. Deeds-szel, az Ez történt egy éjszakával és most a legújabb filmjével is, amelynek címe: Így élni jó! A film eredetileg színdarab volt, amely esztendőig futott óriási sikerrel a Broadway-n. A filmnek legalább akkora sikere volt Amerikában, mint az eredetijének, hiszen második éve játsszák. Az így élni jó! meg is érdemli a kivételes érdeklődést, mert — nyugodtan állíthatjuk, — a maga nemében páratlan alkotás, a legjobb, legszellemesebb és legtartalmasabb vígjáték esztendőnk óta. Jean Arthur, Lionel Barrymore és James Stewart a főszereplői; mellettük természetesen még vagy két tucat nagyszerű színész vidítja majd a pesti közönséget.

Bécsi víg asszonyok

A régi sanzón, de a köztudat is megálapítja, hogy a muzsikussal lelke sok mindenben eltérnek a hétköznapi emberektől. Mélyebbek az érzéseik, áthatóbbak a szenvedélyeik és fájdalmaik. Egy ilyen muzsikussal lélek édes-bús története a témája a Tobis-gyár új filmjének, a Bécsi víg asszonyoknak; amelynek főhőse Otto Nicolai, a Windsori víg nők című opera szerzője. A film az opera születését írja meg, igen élénk, mulatságos színekkel.

Paul Hörbiger, Wolf Albach-Retty, Hans Nielsen, Gusti Wolff, László Holzschuh és Aribert Wae-scher játssza a film főszerepeit.

Emil Jannings új szerepe: Krüger apó

A huszadik század elejének nagy háborúja a búr háború volt. A magyar közvélemény minden rokonszenvével a dél-afrikai búrok mellé állt, akik hősiességgel, nagy lelkesedéssel és bátorsággal harcoltak a hatalmas angol birodalom tökéletesen felszerelt hadserege ellen, több mint egy esztendeig. Ennek a harcnak legérdekesebb vezéralakja Krüger apó, Transvaal állandó elnöke volt. Most filmhős lett.

Emil Jannings

A Tobis-film berlini gyárában most forgatják Krüger apó filmjét, amelyben a nagy elnököt Emil Jannings játssza, akinek egyik legtehetségesebb alakítása ez az új, érdekes és nagyszabású történelmi szerep.

DÁVID ÉS GÓLIÁT

A Komédia Orfeumban esténként igen nagy sikerrel lép fel Sárossy Andor, a nehézsúlyú bariton és a pillékönnyű Gerard Laboch, az ismert lengyel tenorista. Kettesben énekszámokat adnak elő. Sárossy kétféletes és Laboch másfélméteres figurája egymás mellett nagyon mulatságos. Ez adta azt a gondolatot egy filmgyártó cégnek, hogy a két énekest leszerződtesse egy készülés előtt álló filmre, melyben Sárossy Góliátot, Laboch Dávidot játszik. Végül a kis tenorista győztes tenorjával leveri bariton ellenfelét.

Egyiptom és Suez címmel vasárnap délelőtt vetített képes előadást tart az Uránia filmszínházban Cholnoky Jenő egyetemi tanár. Az aktuális előadásban szó esik Suezről, mint Anglia világhatalmának egyik fontos tényezőjéről.

A Zeneművészeti Főiskola legutóbbi orgonéhangversenyén egy tehetséges orgonista tűnt fel, Halász Kálmán (Zalánfy Aladár tanítványa). Pachelbel Preludium és fugáját adta elő fejlett technikával és zenei kultúrával.

Oppel Magda

MDK

Szőlő, vizf.

Műcsarnok 1928/29 téli kiállítás

1883

Opportunities

1883, 1884

1883, 1884, 1885

Oppel Magda

MDK

Őszirózsák, olf.

Micsarnok 1929/30 téli kiállítás

Opel Meda

Österrösk, Alf.

Österrösk, Alf.

Oppel Magda

MDK

Csendélet, vizf.

Műcsarnok 1918-19 téli kiállítás

100

1000

1000

1000

Oppel Magda

Műcsarnok éli tárlatán szerepelt.

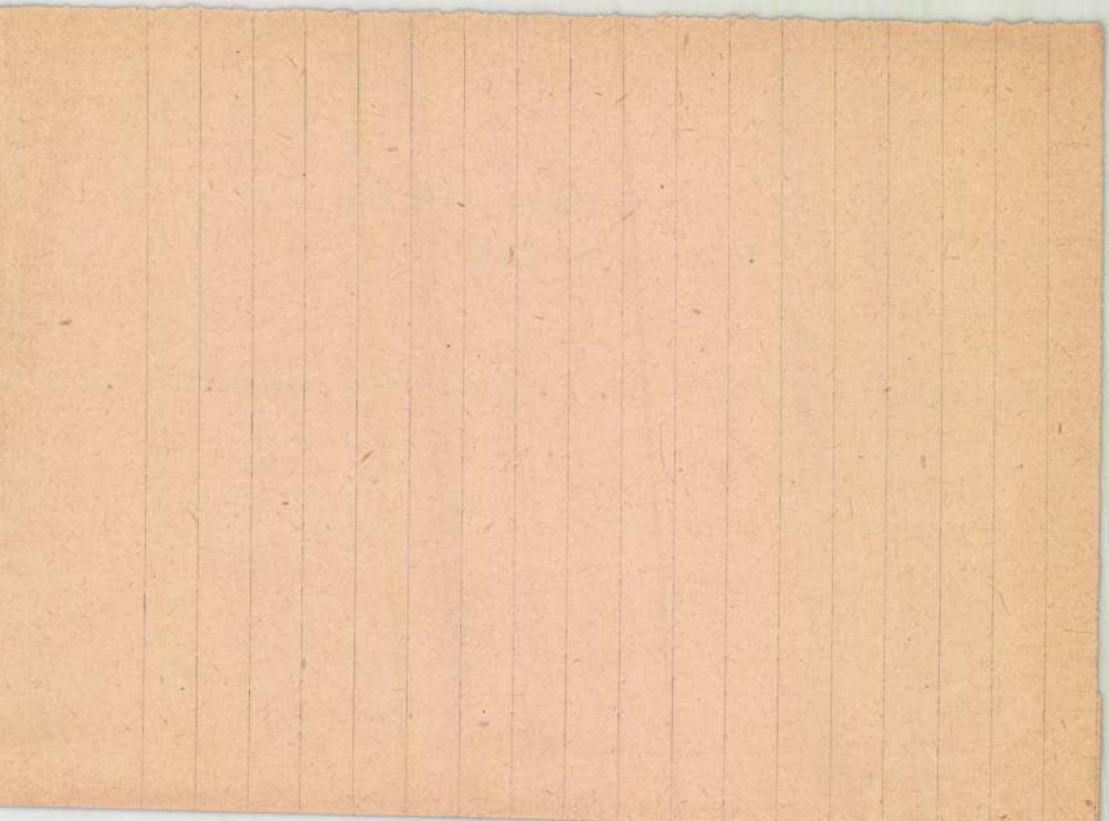
... jó virágfestő *Oppel*
Magda. Szép és meleg tónusban festi virágképeit
Dotányi-Benczur Ida, aki nagynevű atyja ragyogó
aranyos színeit örökölte. Igen jó virágfestő *Zsig-*
mondyné Jármay Edith

PH. 929. XII. 24.

MDK

Oppel Magda festő
2 db Csendélet

Művészi Interieurök rt. I. auk. 1917, márc. 5 l.

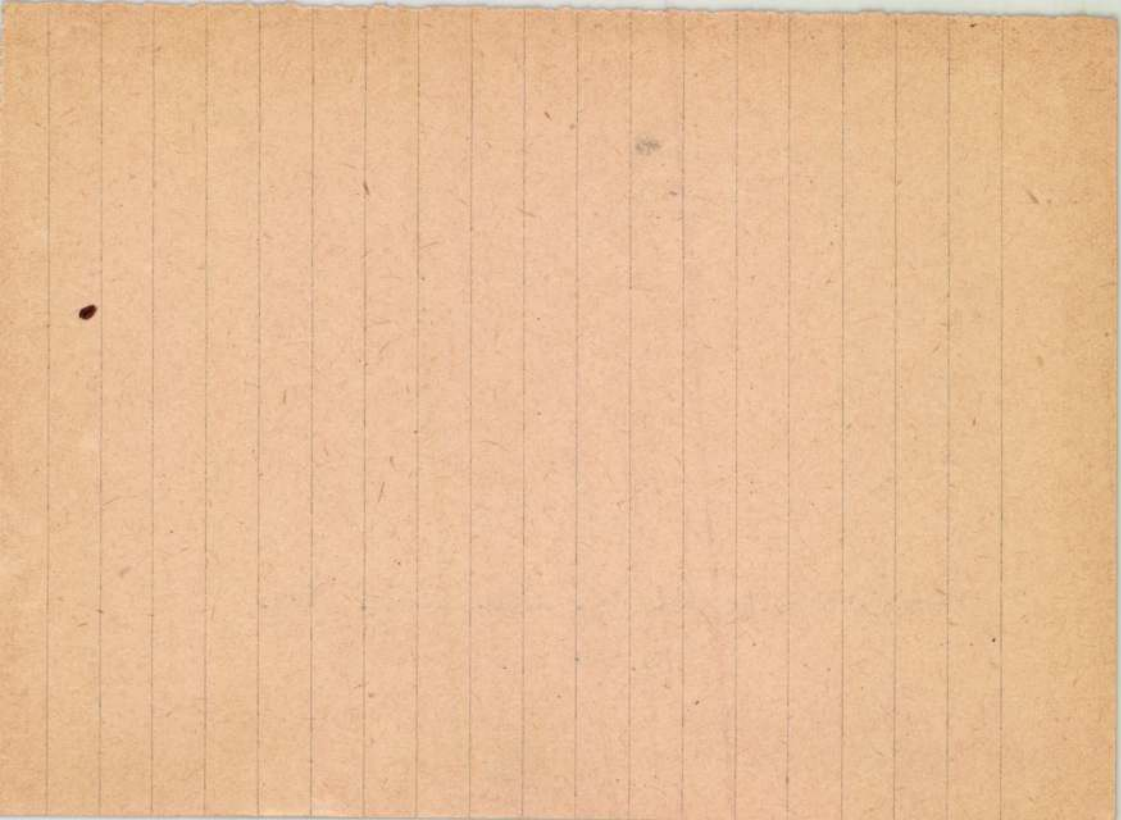

MDK

Oppel Magda
Mimózák, akv.

Szent György Cséh IX. auk. 1911. nov.

28 1.

Oppel Magda

Rózsás csendélet, akv.

Őszi rózsák, akv.

Fehér őszi rózsák, akv.

Szent György Céh 14. auk. 1913.

5 1.

Upper Middle

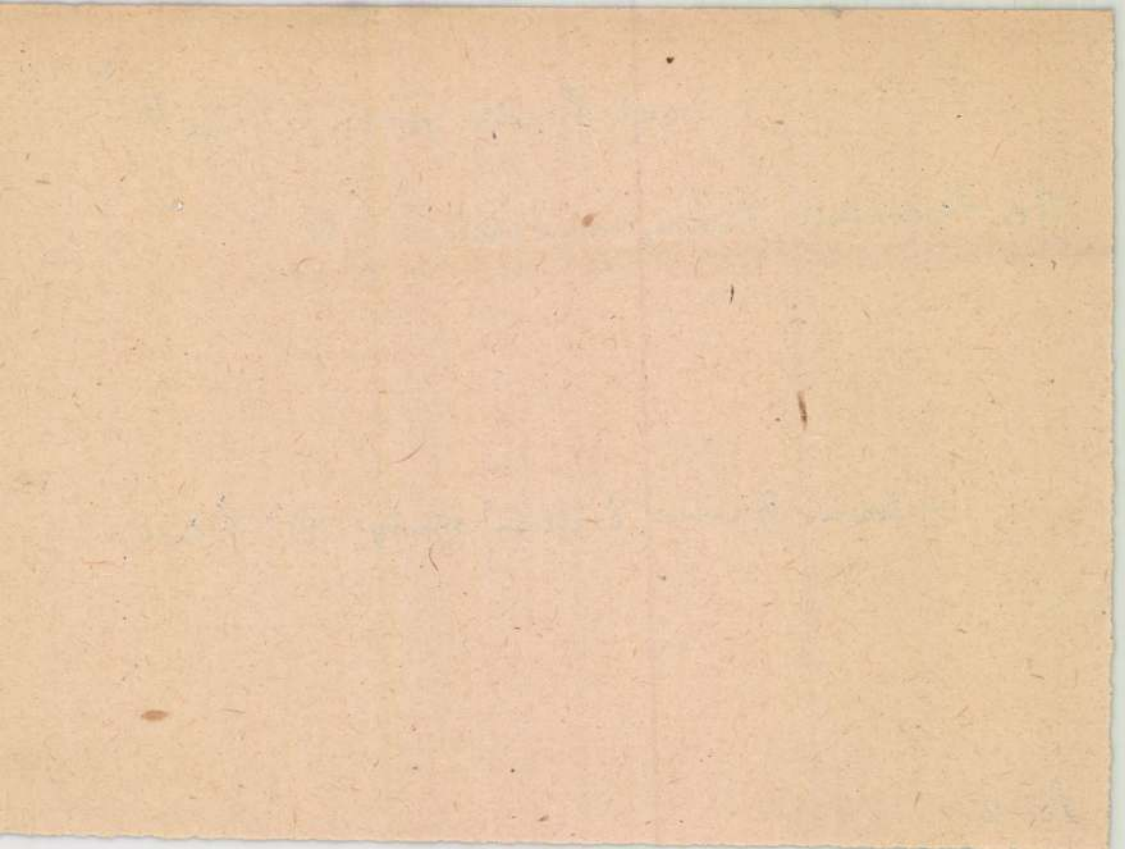
Lower Middle
Lower Middle
Lower Middle

Lower Middle

Oppel lagda iparmuira (Bp)

7969. Faslavok, bersey munhakat allit hi.

D. breceui Fyrmuov. hi'allit's veretoje'. - D. 25-26. l.

Oppel Magda

Virágok, ~~ésk~~ vizf.

A Nemzeti Szalon első máramarosszigeti kiállítása.

XXXIII. vidéki kiáll. 1908.

7 1.

ymasisakja barokk, óraives párkány,
ak. Földszinten a főbejárat, felette
i falsiktagolás. A hosszfalakon négy-négy
sekrstye, barokk külső és beső aj-
tt, mellébejárata déli oldalon. A

5.
y tér. A hosszú alacsony teret há-
ukás fél nyolcszög alakú falpillér
pillér elülső síkját kettős lapos
rkány. Itt kettős szegmentives öv

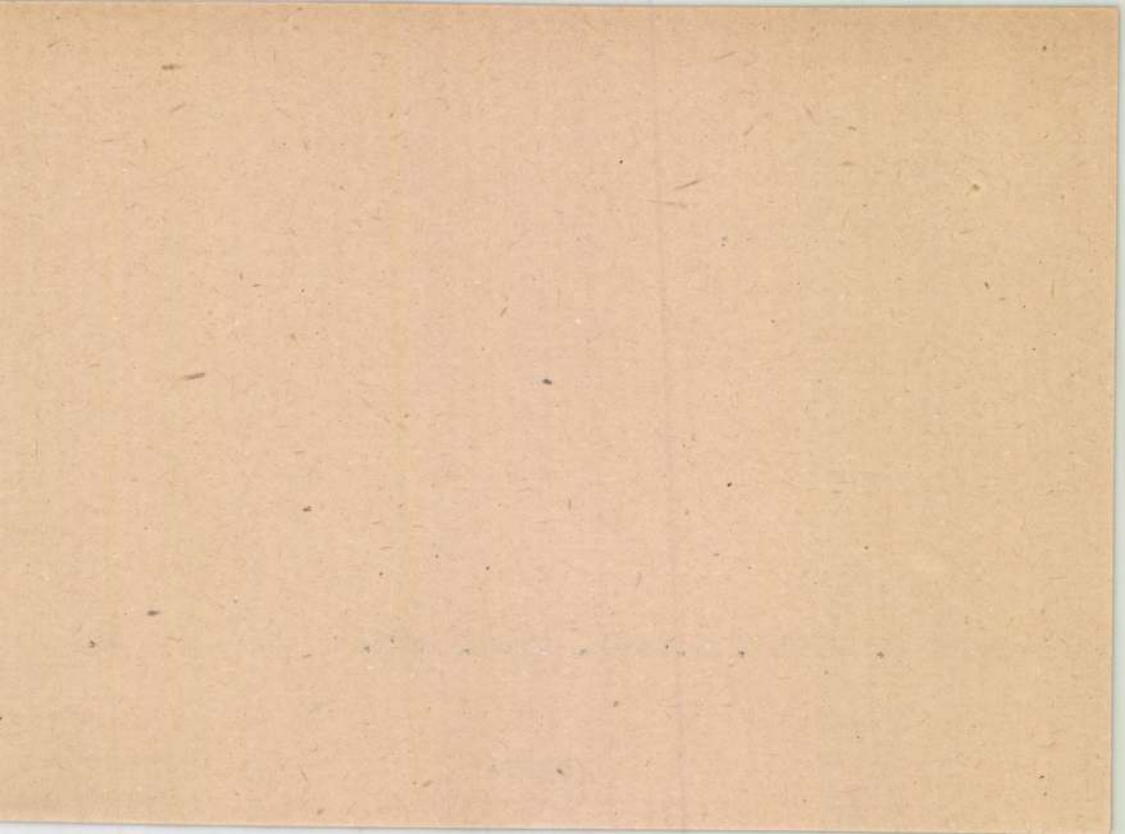
Oppel Magda

Szegfü, vizf.

MAPE V. kiáll. N.Szal. 1916. nov.

20

1.

Oppel Magda
Hortensia, olaj

A Nemzeti Szalon első bajai kiállítása. 1906, 7 1.

Manuscript page - 1000

Oppel Magda
Gyöngyvirág, vizf.

Téli tárlat. Micsarnok, 1919-20. 19 1.

Fol.:

ERNS ARCHITEKTURVER

UND]

FERNSPRECHER:

AMT ZTR., 2177
BUCHHANDLUNG

AMT ZTR., 950
DIRECTION U. VERLAG

DIRECTION U. VERLAG

*Landescommissar
der Zanddenken*

Berlin W. 8, Markgrafenstr. 35, de

*1 Monatsrente
Genopas, Liefer*

Oppel Magda
Virágok

Tavaszi Tárlat. Műcsarnok, 1932. Április,

13

14 l.

Kálmáncsehi Breviarium előtt nem készülhetett. Nézetünk szerint a Filipecz Pontificalnak a bécsi Kálmáncsehi Breviarium előtti, tehát 1476—1481 között kellett készülnie: vagyis közvetlenül 1476 után, amikor Filipecz váradi püspök lett. A bécsi Kálmáncsehi Breviarium műhelymunka; több miniatúr készítetté, akik különböző stílusokhoz igazodtak, de ugyanekkor megtaláljuk benne a Filipecz-kódex sajátos díszítő elemeit is. Így alkalmazkodott volna egy műhelytermekhez; ellenkezőleg: az ő működése hatott a bécsi Kálmáncsehi Breviarium miniatúráira. — A Filipecz Pontificale lapkeretdíszítése csaknem azonos a Trapezuntius Corvinával a kandaláberek, vázák között játszadozó gyermekek, a pihenő szarvas alkalmazásában és az egész díszítés fölépítésében. De a Trapezuntius Corvina címlapja már érettebb stílusra vall. A Filipecz Pontificale meglepő egyezéseket mutat továbbá a bécsi Ptolomaeus Corvinával (Nat. Bibl. Cod. Lat. 24.) is. Amennyire rokon a Pontificale szarvasa a Trapezuntiuséval, annyira egyezik a Pontificale címlapjának aranyalpra festett két P betűje a Ptolomaeus Corvina címlapjának két alapra festett arany P betűjével. Azonos a betű felépítése, a hosszanti szár kiképzése; egyforma továbbá a betű kerek feje is, amelyet két egymáshajló bőségszaru alkot, két kis kapaszkodó gyerekekkel. A két iniciálé között különbség csak a Ptolomaeus kódex betűjének plasztikusabb kidolgozásában, s e Corvina díszítésének érettebb stílusában mutatkozik. — Ngy a Filipecz Pontificale, amint a Trapezuntius és Ptolomaeus

~~22~~ 13

300 298

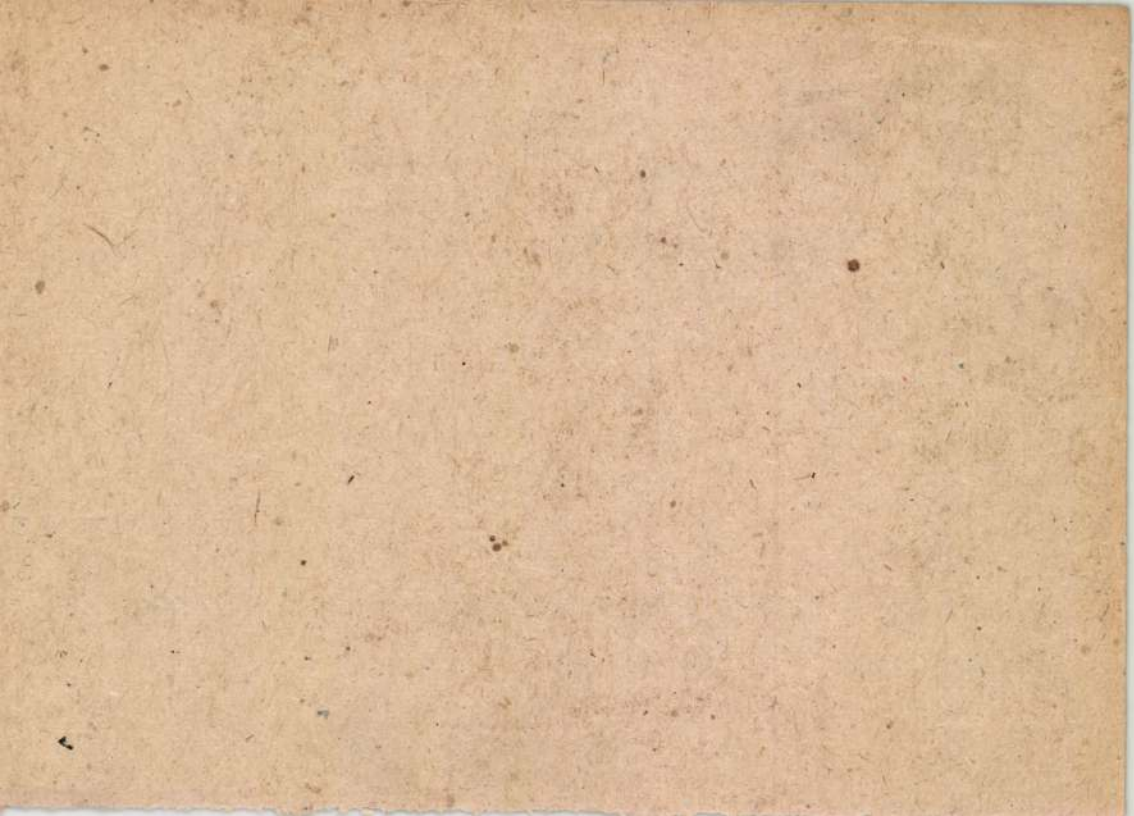
T U

Ullas

Oppel Magda

Virágos kert, vizf.

A Nemzeti Szalon nyitási kiállításán. 1907. június 11. 11. 1.

Oppel Magda

Rózsák, vizf.

A Nemzeti Szalon nyitási kiállításán. XXX. vidéki
kiáll. 1907. lo 1.

1. (1000-ról)

, faragva, öntöttvas korpusz. A két falu közepén áll, felirata: stván."

9."

(1000-ról)

er munkája. Az igen magas kereszt
án ikonográfiailag érdekes ábrázolá-
Krisztus passio jelképei, kakas,
ujabb kereszt a Karancsalja felé ve-
ásikra, de színes, /sárga-kék/ és
már felsorolt motívumokhoz szeg, fo-
üstje /3 tizes sorban/ járul. Elöl
"Dicsérjük a J.KR." Itteni, 60 é-
aki nem mesterember.

Oppel Magda

Hortenziák, vizf.

A Nemzeti Szalon nyitrai kiállítása. KXX. vidéki
kiáll. 1907. 10 1.

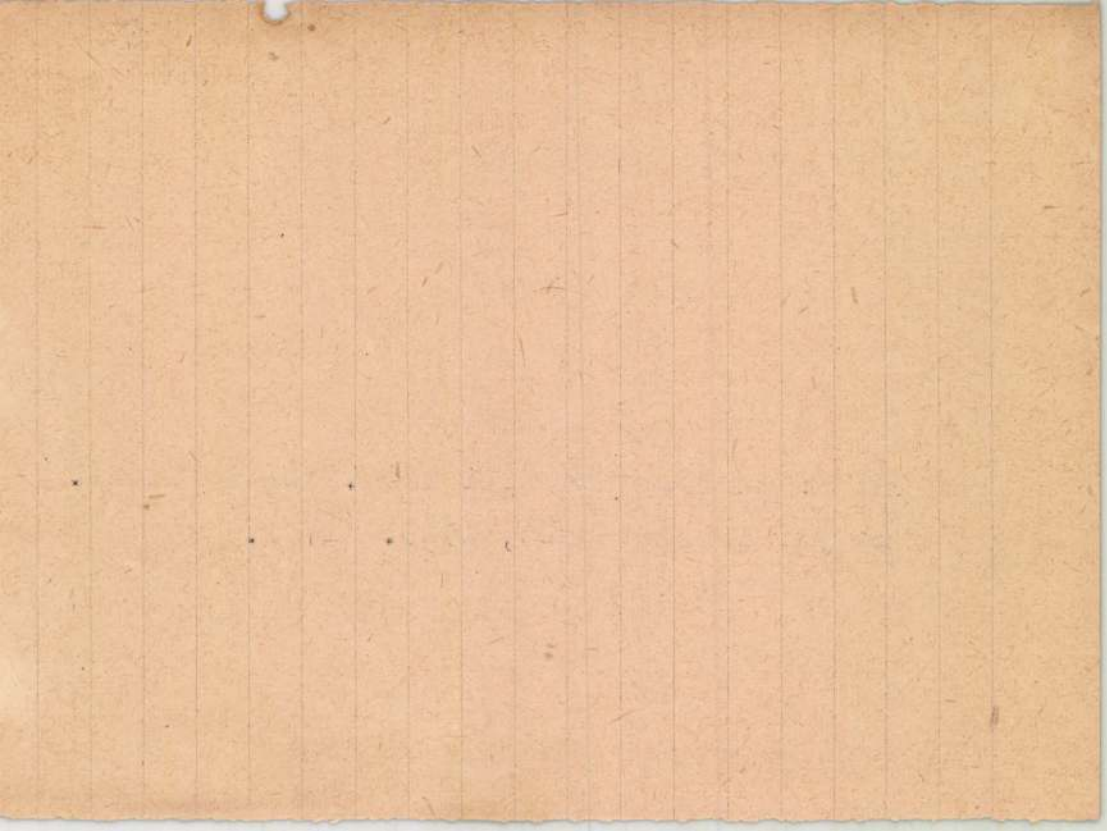
kápolnafülkében végződik, a
zat a hajóba van építve, az
áll, a hajó felé három kosár
középen hajlitott ívben elől
a játszószekrény. / Az orgona
A szentély ~~bel~~fiókos boltos
a hajótól. *longa*

Berendezés: Főoltára klasszici-
aranyozott, levélből ionfejű
lop áll félköríves parkányúval.
A tabernákulum ~~is~~ fehér, egy-
nyozott kehely, ostyával, kék
védőszentjét, Mária Magdolná-
~~fehér ruhában, piros köpeny-
zik, előtte nyitott imakönyv-~~
jelek: ~~szignum~~ fest. Kovács Mihály
Bp. 1930. c. művének oeuvrékats
A klasszicizálás *sta* fehér s

MDK

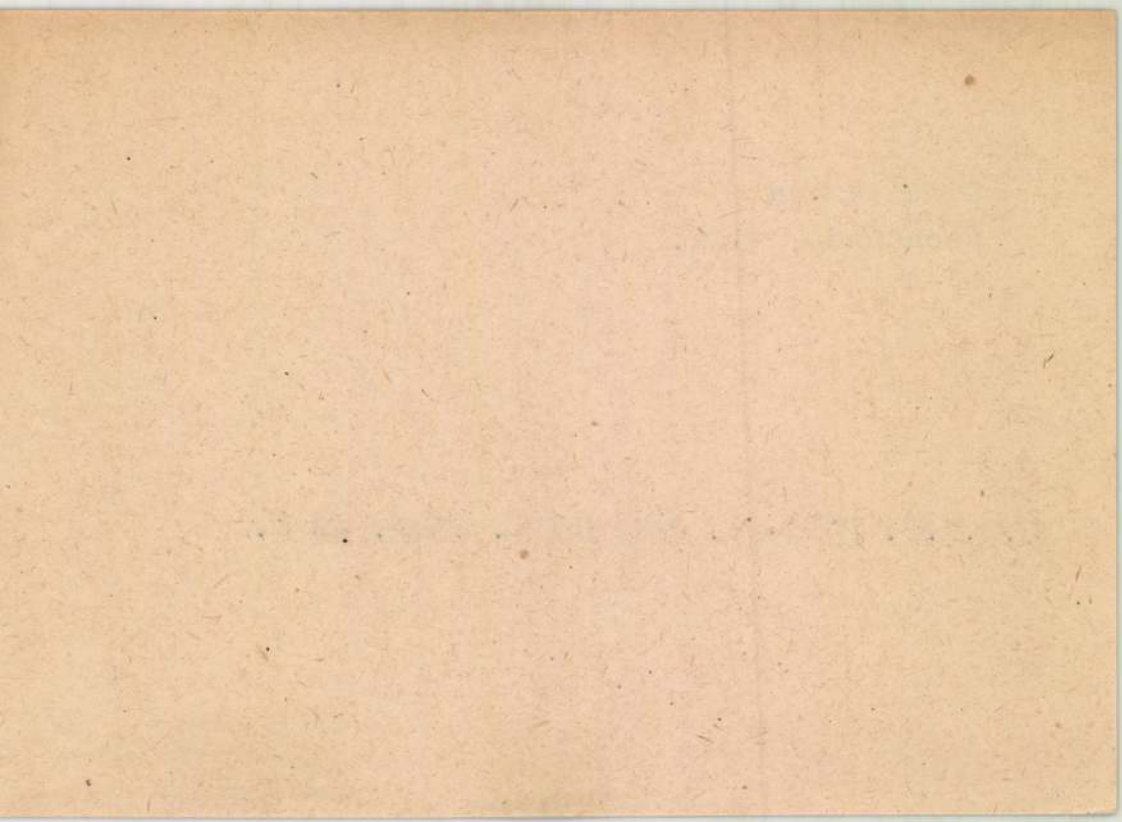
Oppel Magda iparművész

Bálint L: Az Iparművészeti Társ. kettős kiáll.
Magyar Iparművészet, 1913. 17 l.

Oppel Magda
Csendélet, vizf.

O.M.K.T. 1918-19. évi kiáll. Műcs. 22 l.

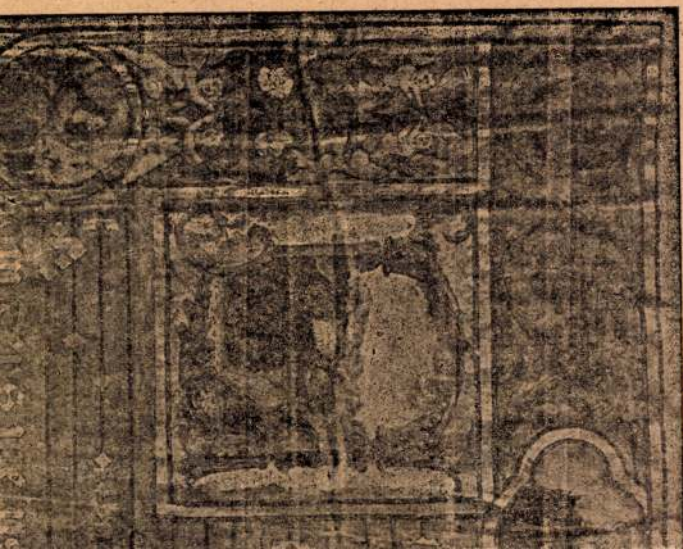
Oppel Magda festőművész

Csendélet

vif

Magyar Aquarell és Pasztellfestők Egyesülete

VI. kiállítása, 1919 február

Oppel Magda, festőművész.
Rózsák. Vízf.
Képkiallítás Nyitrán, 1916

44. kép. Magyar festő, 1500 körül: Szent Edlint
és Toulousi Szent Lajos.

3. Tövishorondzd
(Külső kép.)

4. Ecce homo
(Külső kép.)

5. Keresztvétel (42. kép)
(Belső kép.)

6. Krisztus siradta
(Belső kép.)

7. Krisztus sírbotele
(Belső kép.)

8. Feltámadás
(Belső kép.)

Fa, tempera, egyenkint 15,5 X 45,5 cm.

A garamszentbenedeki apátságból. Szárnyai
annak a megégett, Kálváriacsoportot ábrá-
zóló oltárszekrénynek, melynek alján 1495-ös
évszám látható. Knauz vásárolta 1883-ban.

Oppel Magda

MDK

Vadgomba, vizf.

Műcsarnok 1930/31 jubileumi kiállítás

1882

Opel Magna

Vadcombe, vint.

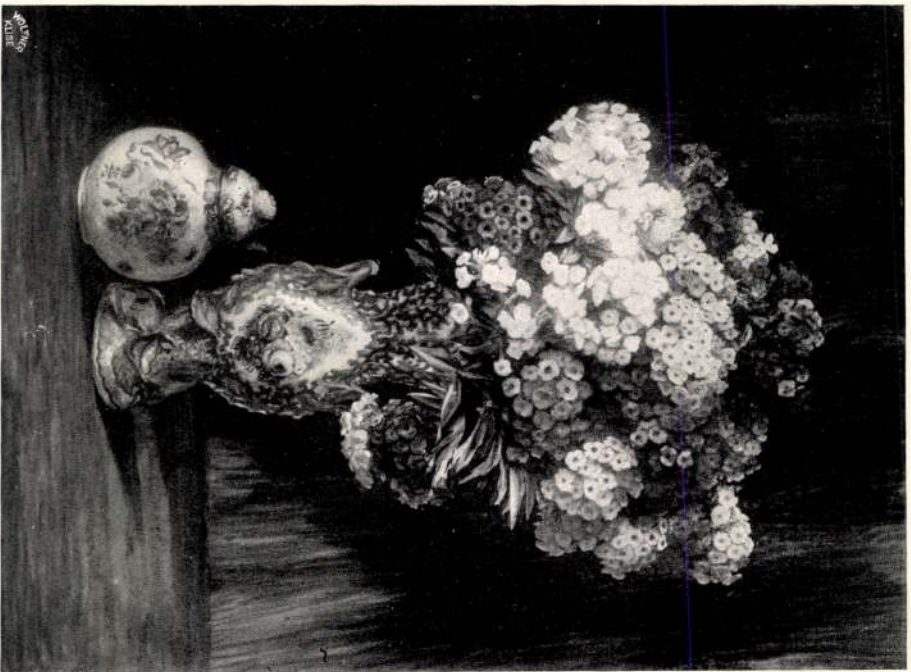
Woburn, 1950/51 Jubilee Edition

80 Herrer Cézár : Ozsonna.

K.

Oppel Magda

219 Oppel Magda : Virágok.

Christiana 1912. tav. K. Ével

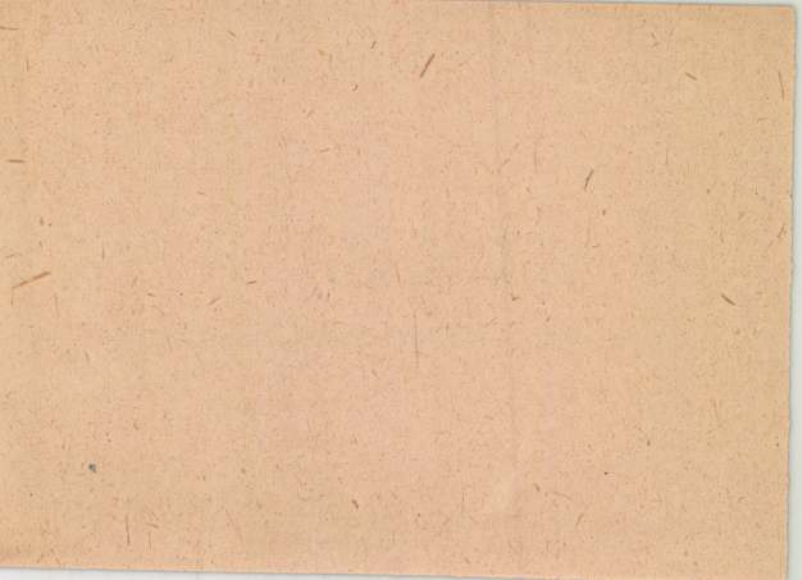
O p p e l Magda festő

M Ū V E S Z E T

XII.évf.1913.

76.

"Nemzeti Szalon téli tárlata"

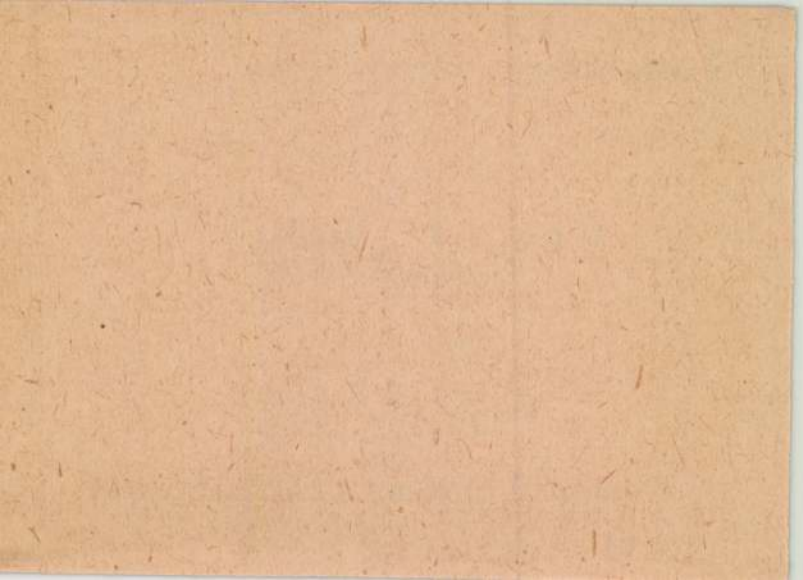
Vízfestmény. - Csendélet

O p p e l Magda:
Virágcsendélet

M Ū V É S Z E T
XII.évf.1913.

76.

"Nemzeti Szalon téli tárlata"

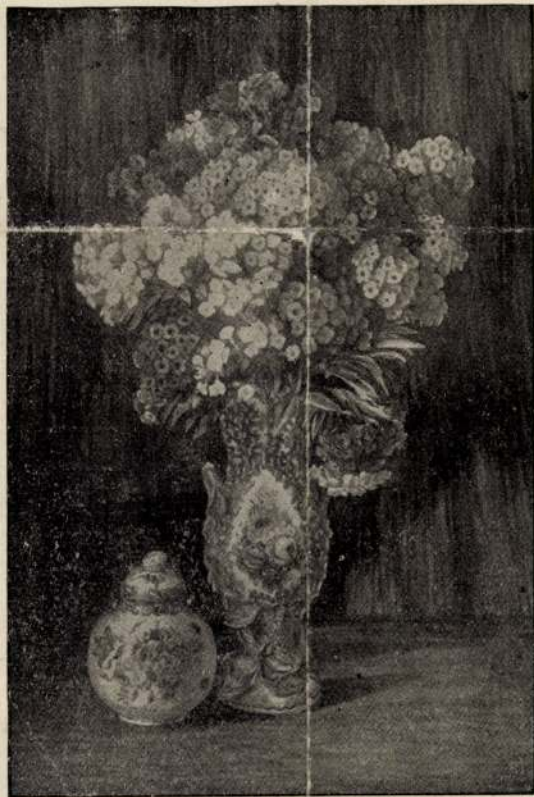

MŰCSARNOK.

Az az ezer kép és néhány szobor, ami a Műcsarnok tavaszi tárlatán látható, egészben véve jó benyomást nyújt. A sok művészi és finom munka túlsúlyba hozza a mérleg jóképes serpenyőjét a gyengékkel szemben. Szinte szeretjük ezt a kétszeres összevisszaságot, ami a kiállított képek rendezésében nyilvánul. Az egyik tudniillik a modern és nem modern képeknek következetes egymás mellé helyezésében, a másik a jó és rossz képek összekeverésében áll. Mindkettő együttvéve pontosabb értékmegállapításokat eredményez a néző számára s így a legigazságosabb rendezési eljárás. Némely újság kifogásolta a tavaszi tárlat ily módon való elrendezését, pedig nincs igazsága. A publikum így könnyebben tájékozódik s a lelkében csak megsejtett, szunynyadó érzés most egyszerre mintegy ösztönszerűleg előtör s eldönti benne a vacilláló, habozó, ingadozó tételt: melyik piktúra tetszik neki igazában s miért. Mert egymás mellett látván két ellentétes felfogású és technikájú képet, nyomban konstatálhatja mindegyik előnyét és hibáját s azokat szinte súly szerint mérlegelheti.

Nehezebb dolga van azonban a kritikusknak, ki összefoglalni szeretné anyagát s azt ime szerteszórvá találja. Van piktör, kinek minden képe más teremben lóg, pedig arról elvégre is egyszerre kellene végezni. Ez a körülmény ráuntal bennünket a termék szerint való haladásra, ahelyett, hogy a művészetek rokonvonásaik szerint csoportokba foglalva tárgyalnók. Nem kategorizálunk tehát, hanem számsorrendben mondjuk meg véleményünket.

Az első teremben Sándorné Kalivoda Kata arcképének sárgakendős színtöltje jól hat. Benczur Gyula finom Krizantemum-képe új dolog és Benczurnál, a portré- és figurális festőnél szokatlan. Glatter Gyula két arcképe művészi, biztos ecsetkezelésű (főleg a fehér ruhás fiatal nő). Kunwald Cézár csendélete színes munka. Udvary Géza Dante-képében benne van a költő korának hangulata. Dudits Andor »Romok« képében is sok kvalitás van. Romek Árpád »Toilette« képén az élénk színű piros kendő és fehér-rózsás színű ruha jó összhangba fut össze. Mányai József vöröshajú leánya, Kunwald Cézár női arcképe is kiváló. Bosznay István tájképén a távlatmegoldás kiváló. Glatz Oszkár képe (két tehén igában) előadásában közvetlen. Kandó László női arcképe finom stílusban van tartva. Még Fesztyné virágcsendélete, Czigány Dezsőnek zöldes

OPPELE MAGDA: VIRÁGOK VÁZÁBAN.

A Műcsarnok tavaszi tárlatából.

emelhetnénk az első, hagyomány szerint legelőkelőbb teremben.

A következő négy kis terem jó képanyaga: Zádor István magyar motívumú cserpei, Magyar-Mannheimer Gusztáv Via-Appia képe és a nyugodt, csendes tengerfelületű Quarnero. Székely Andor művészi keze-

Nádler Róbert szellős napja, Berkes Antal biztos, rutinos Kis piaca és Barokaldi-cirkuszrészlete, Déry Béla négy kitéző, mélyes érzésű s frappánsul egyéni képe (Szélmalom Dordrecht mellett, Holdvilágos éjjel Volendamban, Külváros Hollandiában és Schiedam-vidéki szélmalom), Gergely Imre színes olasz vásári jelenete, Dudits Andor augusztusi napja (merész kezelésű színes kép), Glatz Oszkár pompás arcképe, báró Mednyánszky László nyárutó-hangulata, Herrer Cézár érdekes oszonnaképe, Józsa Károly élénkpiros japán csendélete, Czigány Dezső Césanne-os csendélete, Barta Ernő sárga hangulatú, tavaszi dala és csendélete, Jávor Pál dekoratív terített asztala és Feiks Jenő nagyon finom, sejtetett konturokkal megoldott művészi zöld tónusú tengerparti képe.

Az V. teremben Edvi Hés Aladár jól megrajzolt ökreit és Kacziány Ödön Mors peregrinusát (holdas éjben havon haladó kaszás), valamint önarcképét említhetjük, a teremközi folyosóban pedig Rózsaffy Dezső jácintjait, Kléh János kertészletét, Olejnik Janka Bözse-pasztelljét, Pállya Celesztin néhány apróságát, Bachmann Károly csendéletét és Vida Árpád vízfestményét (Au café Lila).

A VI. terem jobb nevei: Vass Elemér (Torbolei kikötő), Bednár János (arckép), Kuszka Jenő (Avar), Kiss Rezső (párisi emlék), Pásztor János (szobortanulmányfej) Markup Béla (tanulmány), Bednár János (komédia), Szenes Pülöp (női arckép), Opperl Magda (két nagyszerű virágkép, egyik japán vázában egy csomó virággal, másik ma'olika-vázás virágcsendélet), Komáromi Kacz Endre (»Kis Titánia«, melyen a sárga lombok ügyes technikával vannak megoldva), Kézdí Kovács László (»Osz az erdőn« című képe egyike leghangulatosabb tájképeinek) és Sándor Antal (»Elkészt tanácsok« című képében meglepő drámai erő van).

A VIII. és következő termekből (szoborterem) Markup Béla díjazott szoborpályaművét (II. Sándor cár főalakja) és Beszédes László »Földműves« című bronzát, Podvinecz Erzsébet biztosan megrajzolt, közvetlen hatású csendéletét, Erdőssy Bélát (Garampart), Bosznay Istvánt (Dél előtt), Pap Emilt (Alarcos nő és Biedermeier), Vesztroczy Manót (Domboldal), Körömdi Frim Ervint (Porcellán-csendélet), Basch Andort (Feketehajú lány), Kézdí Kovács László poétikus tájképeit, Pentelei Molnár János babáit, Zsombolyai Burghardt József »Hegyek alján« című képét, Nagy Vilmos Hollandi lányát említjük.

Oppele Magda

minál. A fiatal művész bájos fiatal feleségét festette meg piros ruhában. Az egész kép egy nagyszerű vörös színfolt. Mint portré és mint festmény egyaránt művészi. Vonalai biztosan futnak ennek a talentumos művésznek. Bosznay István sárga hangulatú Őszi alkonya, Udvary Géza kissé Stuck-os »Kisértés«-e, Heyer Artur macskaképe, Nagy Vilmos befőttei, Pentelei Molnár János rutinos pohár = csendélete (speciális üvegfestő lett), Gergely Imre romantikus Rózsanyílása szintén a kiválóbbak közé tartoznak.

A XII. és következő termekből ezeket a neveket jegyezzük föl: Zombory Lajos, Papp Bertalan, Telkessy Valér (virágképe igazi színszinfónia), Nagy Vilmos, Kléh János, Gombos Lilla, Vidovszky Béla, Meissl Ágost, Ferenczy Valér, Tatz László, Mérő István, Glatter Gyula, Rózsaffy Dezső, Klammer Mariska (színeit nagyszerűen hangolja össze), Benjamin Herman, Heller Ödön, Rainerné Istvánffy Gabriella, Fesztyné, Senyei (Schön) József (új név, de biztató tehetség), Páris Erzsébet, Somló Lili, Pajtás Ödön, Rákosiné Geönczy Ilona (»Öltözködés« című képén levő aktja finomságával, jó árnyékolásával és könnyű technikájával válik ki), Székács Irén (nagyon talentumos, élő portré), Kalmár Ágnes, Zord Arnold, Arkay István.

Végül két termet foglal le Pataky László elhunyt festőművésznek hátrahagyott kollekciója, ki főleg a lovas katonai élet változatait vetette vászonra.

Egészben véve üde és változatos ez a tavaszi tárlat, mely az ifjúság és új törekvések beengedésével a művészi tavaszt szimbolizálja s egyúttal – a kihagyandók kihagyásával – magát a művészetet is.

BÁNYÁSZ LÁSZLÓ.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

TIZ ÉV A NAPSUGARAS KELETEN.

Irta: DR. CSILLAG GYULA. — 20-IK KÖZLEMÉNY.

XXI.

BEDNÁR JÁNOS: ARCKÉP.

A Múcsarnok tavaszi tárlatából.

egyet csettentve nyelvével, hirtelen a zsebébe nyúlt és onnan egy garmada süteményt rakott elem és egy darabkát, svermekies erőszakkal

menyasszonynak, ez a mászlavin, ami már náluk tekintélyes összeg. A leány szüleinek pedig kármentés feijében ad a vállonnyi szet

Oppel Magda

MDK

Fácán, vizf.

Milcsarnok 1931 Művészecsoportok kiállítása

Oppel Magda

Bach, v. 1.

Magda Oppel Bach, v. 1.

Oppel Magda

MDK

Flox, vizf.

Műcsarnok 1930 tavaszi kiállítás

1911

Opel Regda

Rior, visl.

Winnipeg, Manitoba

M Ű V É S Z E T

X.évf.1911.

221.

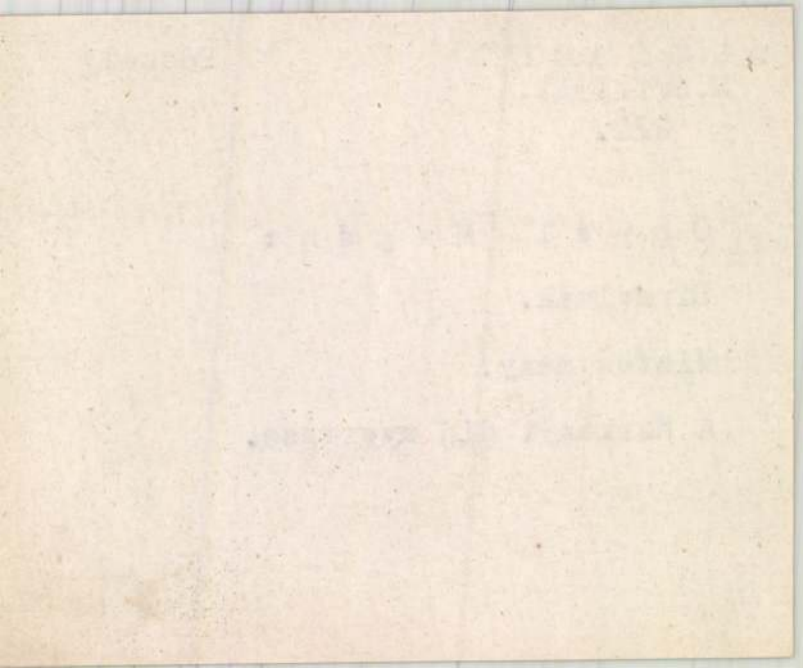
Péczely

O p p e l M a g d a :

Birsalmák.

Vizfestmény.

A Harkányi díj nyertese.

Oppel Magda

- TELCS EDE. ✓
*207 S. A. úrasszony arcképe. Szobormű. Magánt.
PÁSZTOR JÁNOS ✓
208 Tanulmányfej. Szobormű. Eladó.
HOLLÓ BARNABÁS. ✓
*209 Henriette. Szobormű. Magánt.
MARKUP BÉLA. ✓
210 Tanulmány. Szobormű. Eladó.
PÁSZTOR JÁNOS. ✓
211 János bácsi. Szobormű. Eladó.
BÖDY KÁLMÁN. ✓
212 Tanulmány. Gipsz-Szobormű. Eladó.
BÉLI-VÖRÖS ERNŐ. ✓
213 Komédiások. Olajf. Eladó.
BEDNÁR JÁNOS. ✓
214 Komédia. Olajf. Eladó.
215 Jácint. Olajf. Eladó.
SZENES FÜLÖP. ✓
216 Női arckép. Olajf. Magánt.
OPPEL MAGDA ✓
217 Virágok. Vízfest. Eladó.
VIDOVSKY BÉLA. ✓
218 Medgyaszay Vilma arcképe. Olajf. Magánt.
OPPEL MAGDA. ✓
*219 Virágok. Vízfest. Eladó.
SZENES FÜLÖP. ✓
220 Női arckép. Olajf. Magánt.
KOMÁROMI KACZ ENDRE. ✓
221 A kis Titánia. Olajf. Eladó.
KISS REZSŐ. ✓
222 Hollandus intériourbe. Olajf. Eladó.

BEDNÁR JÁNOS. ✓

✓ 192 Arckép. Olajf. Magánt.

BORZÁSY BÉLA. ✓

193 Pántlikavásár. Olajf. Eladó.

KADA ALAJOS. ✓

194 Napkelte a Vág mellett. Olajf. Eladó.

SZEPESI KUSZKA JENŐ. ✓

✓ 195 Avar. Olajf. Eladó.

KISS REZSŐ. ✓

*196 Anya gyermekével. Olajf. Eladó.

KANDÓ LÁSZLÓ. ✓

197 Férfi-arckép. Olajf. Magánt.

VESZTRÓCZY MANÓ. ✓

- *198 Szent László vizet fakaszt. Olajf. Eladó.

FÖLDES IMRE. ✓

199 Pihenő leány. Olajf. Eladó.

KISS REZSŐ. ✓

200 Párisi emlék. Olajf. Eladó.

✓ JUSZKÓ BÉLA. ✓

201 Tatár szakadzsí. Olajf. Eladó.

K. SPÁNYI BÉLA. ✓

✓ 202 Erdei út. Olajf. Eladó.

BESZÉDES J. LÁSZLÓ. ✓

203 Petőfi. Gipsz-Szobormű. Eladó.

ZSÁKODI CSÍSZÉR JÁNOS. ✓

204 Görgei, az agg hadvezér. Bronz-szobormű. Eladó.

✓ RAITH BÉLA. ✓

*205 Portrait büszte. Szobormű. Eladó.

GÉMES GINDERT PÉTER. ✓

206 Harmath Hedvig. Gipsz-szobormű. Eladó.

Micu, Vicu és Pöttyi feje felől 1930. elvonultak a vészfelhők

V Belügyminiszteri döntés a Kossuth Lajos téri „macska-háború“-ban

A Kossuth Lajos téri macskaháború, amelynek épügy megvoltak a maga derűs és komoly epizódjai, mint egy komoly háborúnak, már több ízben foglalkoztatta a nyilvánosságot. A hadszíntér a Kossuth Lajos tér 4. szám alatti elegáns bérpalota volt, amelyben bírósági és előljárásági tárgyalásokon keresztül védte elzánt makacssággal a kérlelhetetlen háziúr és néhány lakó ostroma ellen 13 macskáját Opper Magda festőművész, a kis macskatársadalom patrónája.

A macskaháború voltaképpen 19 esztendővel ezelőtt kezdődött, akkor költözött be a Kossuth Lajos téri műterem-lakásba Opper Magda festőművész, sok-sok festővászonnal és három békésen doromboló macskával. Azóta évről évre szaporodott a kis macskatársadalom, új tagjai jórészt kóbor, gazdátlan, kiverit cicák lettek, akiket szánalomból hozott fel és szelídített magához Opper kisasszony. A háziúr és a lakók egy részében azonban nem váltott ki feltétlenül tetszést a macskatársadalom örvendetes megnövekedése és

megkezdődött a végnélküli pereskedés, hol a háziúr és a festőművész, hol a lakók és a festőművész között.

Az alperes természetesen minden esetben a festőművész volt. De a macskák minderről semmit sem tudtak. Micu, Vicu, Icu, Pöttyi — így hívták őket — békésen doromboltak tovább a puha karosszékekben és nem tudták, hogy milyen veszedelem fenyegeti őket.

A harc megindítója egy lakásfelmondási pör volt, amelyben tizennyolc tárgyalást tartottak. A panasz az volt, hogy a macskák alá használt fűrészpör eldugaszolja a ház vízvezetékének csövét. A bíróság a lakást meghagyta Opper kisasszonynak, mindössze a vízvezeték javításának költségeit kellett megfizetnie.

Azóta lezajlott egy becsületsértési pör is, amelynek voltaképpen oka szintén egy macska volt. Ezt a macskát egy lakó a negyedik emeletről az udvarra dobta, mire a „merénylő“ személyét apostrofálta nem egészen dícsérő jelzőkkel a festőművész. De a legsúlyosabb volt az az eljárás, amely az V. kerületi előljáráságon indult meg és amelynek során Opper Magdát közegészségügyi véghatározat be nem tartása miatt nyolcnapi elzárásra átváltoztatható 200 pengő pénzbüntetésre ítélték. De még súlyosabb volt a végzésnek az a része, amely úgy intézkedett, hogy Opper kisasszony

legfeljebb 3 macskát tarthat, a többi ellen pedig — így szólt hivatalos komolysággal a véghatározat — „megindítják a kihelyezési eljárást“.

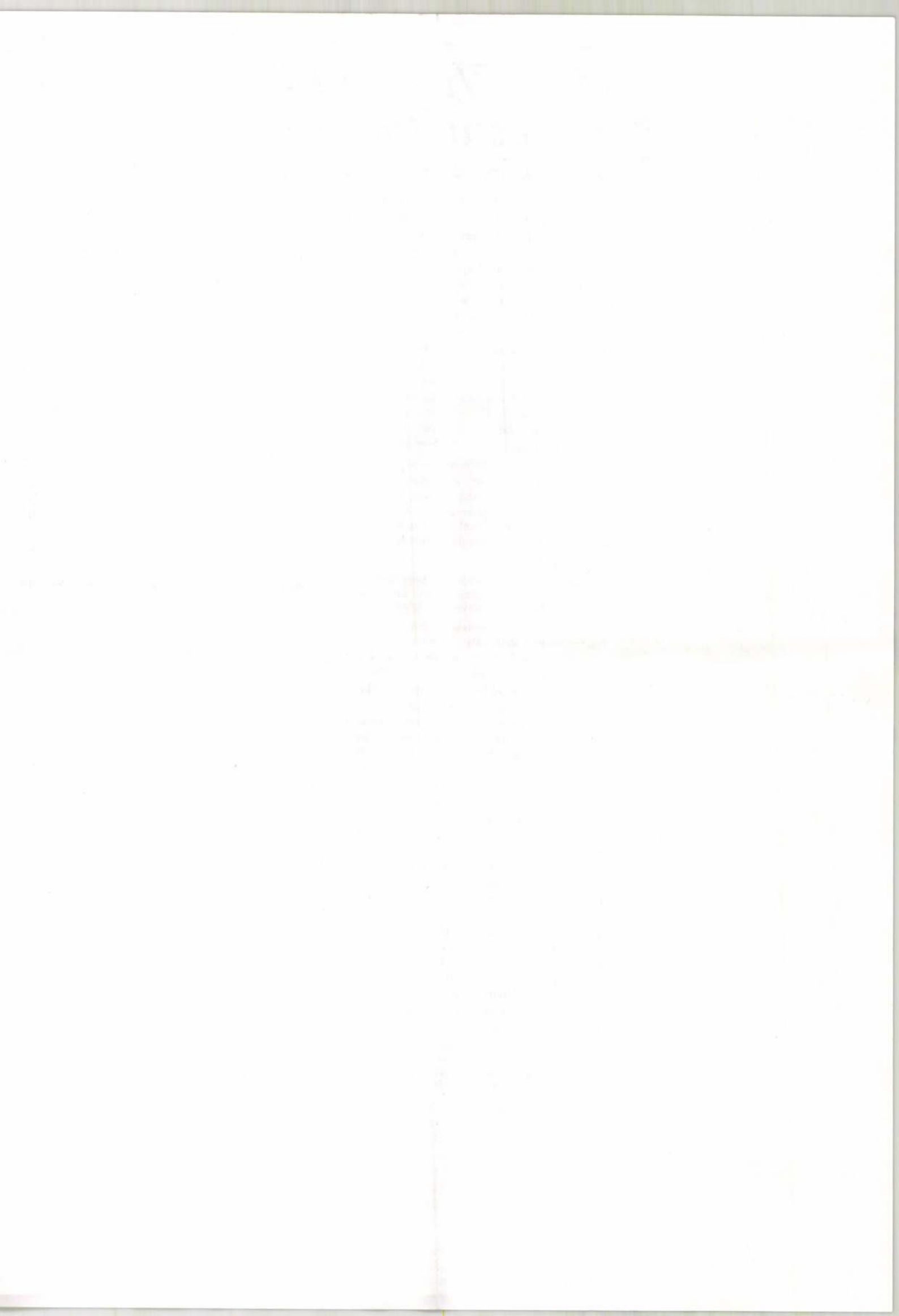
A festőművész megfellebbezte az ítéletet, de kijelentette, hogy ha nem változtatják meg, szívesen leüli a nyolc napot a macskákért. Azóta már előljárásági tisztviselő is járt a lakásban, hogy összeszámolja a pör tárgyát képező macskákat. Ez persze meglehetősen bonyolult művelet volt, mert a cicák nem igen akartak sorba állani és sok közülük veszedelmesen hasonlított egymásra.

Igy folyt váltakozó szerencsével a Kossuth Lajos téri macskaháború, amelynek most véget vet

a belügyminiszter véghatározata. A belügyminiszter — akinek ítéletét hétfőn kézbesítették Opper kisasszonynak —

megváltoztatta az V. ker. előljáráság ítéletét és a büntetést 40 pengő pénzbírságra szállította le, míg a macskák maximálása tekintetében a belügyminiszter nem intézkedett.

Micu, Vicu, Pöttyi és a többiek feje felől ilyenformán eloszlottak most már a vészfelhők. Amire nyilvánvalóan szükségük is lehetett, mert amíg az akták a fellebbezési fórumokon vándorolnak, a 13 tagú macskatársadalom 16-ra szaporodott. Kóborka, Hazátlan és Kityu az új tagok. Kóborkát egy dunai hajóslegénytől kapta a festőművész. Testvérét, előadása szerint, téglával verték agyon zásolt gyerkőcök. A macska azóta riadtan szalad el idegen emberek előtt. Hétfőn, mintha csak megérezte volna, hogy az emberek szíve is kíméletesebb lett a szegény, hontalan macskák iránt, váratlanul elmúlt a nyugtalansága és megnyalogatta a kezünket... Opper kisasszony szerint ez a bizalom első jelének tekinthető...

Oppel Magda

219 Oppel Magda : Virágok.

Herrer Cézár

80 Herrer Cézár: Ozsonna.

XMT 1912. tav. kiáll
4

Oppel Magda

iparművei, festő

U. 3384.

Magyarország

1932. jún. 9.

(Becklen diargit gróf-
nőt beperelték egy festő-
művésznő.)

Fenti iparművészi
sértyakat szállított,
megeres a grófnő álli-
tály helyén cétében
nem fizetett ki. A per
erővel indították a borsói körp.
járás bíróságán.

MŰEMLEKÉK
ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA
Budapest, IX., Rákos-u. 10.

E T L E N N

Egyszázötvenyole / 158 / Pengő és
magy. Pázmány Péter Tudományegyetem
Műemlékek Országos Bizottsága által
lajozt különböző kiadványok ára fej
Budapest, 1939 február hó

A KIR. M. PÁZMÁNY PÉTER TUDOMÁNYEGYETEM
ÉREM- ÉS RÉGISÉGTANI INTÉZETE
Budapest VIII., Múzeum-körút 6-8.

[Handwritten signature]

Oppel Magda

l.

Milano 1906

74. t.

508/1938

MEMLEKETORSZÁGALAP

MIRÓDA

ULA

DOR-UTCA 5-7.

Postelakarekpl. csekk: 35710

Felvezsünk minden-
nemű megrendelést
néma- és hangosfilm-
felvételek, címfeliratok,
reklam-, Trick-filmek
és laboratóriumi munkák
készítésére

Budapest, 19

39. június 30.

Számla=szam

F/474.

mla

zágos Bizottsága,

B u d a p e s t .

alaplán

Teljes hszlelettel

MAXIMUM 1000
Létszámok

Oppel Mazda

l.

Miss. Kromker

1905. 3. 2. 7. 1

50/917

ST. JAMES' PLACE, LONDON, W.

Budapest, 1917. január 21.

Handwritten: 110/02

Itkár ur !

Assusága okozta a leszámolások késői

~~ámolásból hiányzik egy 166 K 66 I.-es~~

~~önzárna! lefizetett lakbérrel, nem-~~

~~nek befizetett 6 K 07 I.-rel. Ezeket,~~

~~terjeszteni, addig kérem türelmesen!~~

Oppel Magda

238	Flox	vizf.	800.—
239	Ranunculus	"	600.—
240	Cineraria	"	1600.—

Nemzeti Szalon

1917. máj.

tan. tárl.

1940 lev.

**FELVIDÉKI
KÉPZŐMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁS
KATALOGUSA.**

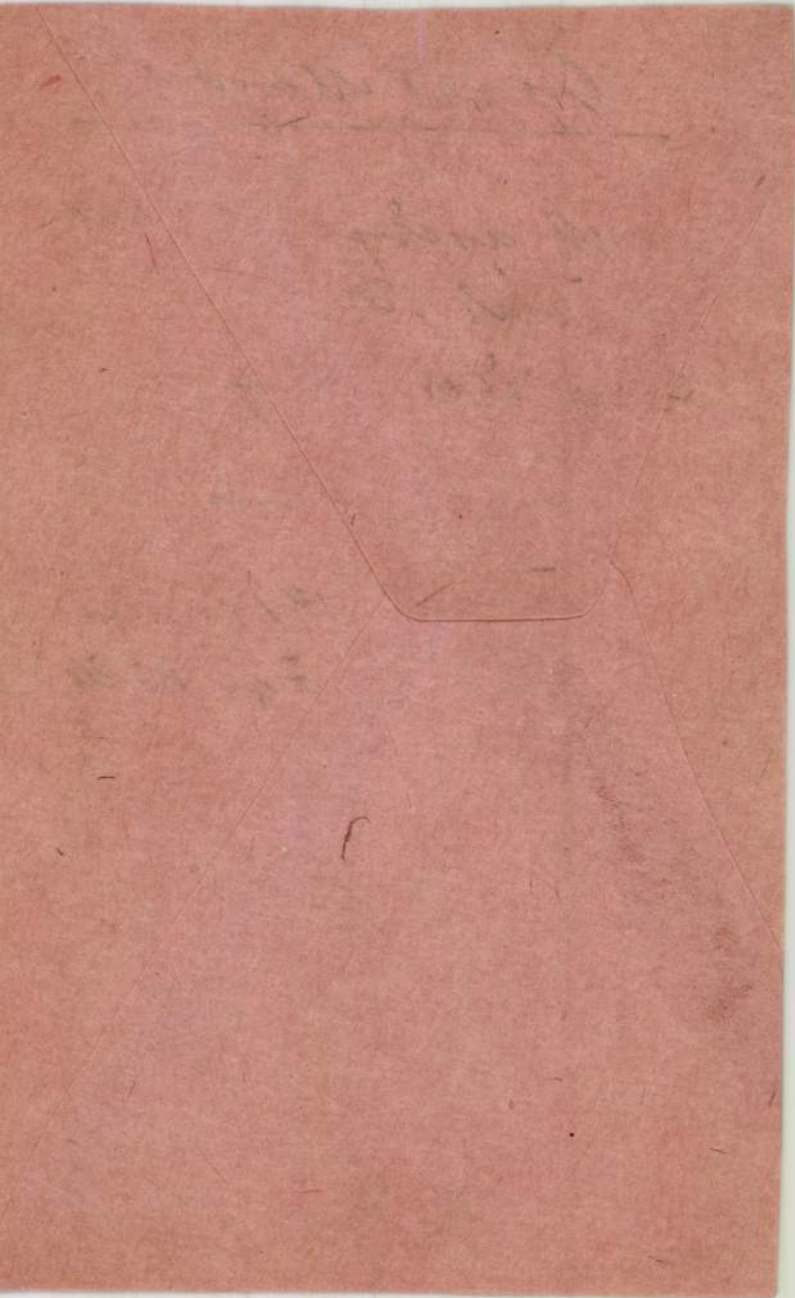
(A FELVIDÉKI MŰVÉSZEK ELSŐ PESTI BEMUTATKOZÁSA)

Oppel Magda

B. M. ardeje, partell
Rönsak, vurf.
Gendélet, vurf.

Nemzeti Szalon

1915. sept.
őzi kiállítás.

Oppel Magda

Oppel Magda 20. század.

14. VIRÁGCSENDELET. Jelzés lent jobbra: 51x35.
Lemezpapír.

ERNST MUZEUM BUDAPEST

János
Károly
Károly

374. RUSZLAVELI, Taniel, a párc
1917. 8r. Pergamentkötés. A
375. SAND, MAURICE, Masques
M. Lévy, 1860. Nagy 8r. 2
- SCHMIDT, ALEXANDER,
2 köt. Szép fbktsek. Sk.
- OPENHAUER, ARTHI
sel. A gondos olvasá
3. DIE HENLIGE. J
von Gustav Dore
379. SCU T, The vo
vktse.
380. SECCOM. OLL, T
1905. 4r. tber
381. SHAKESPEA. N
16f. 7 kötet. Pi.
382. SHAKESPEARE,
Knight! The national
Exlibrisekkel. (Szép és secse

(Pest, 1844.) Bpest, Pantheon, 1923. (Tiszteletpél-
t vers PETŐFITŐL. Budapest, 1922. 8r. — REXA
un vármegye. Bp., 1922—23. 4r. — SZÁVAY ÉS
1922.) 8r. Szávay Gyula sk. ajánlásával Jászai Ma-

es, teljes kiadás Havas Adolftól. Bpest, 1892—1896.

Manninen. Osakeyhtiö, 1922. 8r. Fvkts. A fordító sk.

ans. Paris (1906.) 8r.

ötet. Gorgias. Philebos. Ford. Péterfy Jenő. Bpest,

fordította Kacs Kovics Kálmán. Bpest, 1894—1900.

gyar nyelv szótára. 8r. 3 köt. Fbktsek. Exlibrisekkel

r. 2 köt. Fbktsek.

e. Cinq cents planches, avec des notices explicatives.
szétszedve és 6 tokba szétcsztva, úgy, amint azokat
m szavatolunk.)

ző sk. ajánlásával.) — HERRMANN IRÉN, Északi
n aestheticája. 8r. 3 db.

Oppel Magda
Arveresi Csarnok ^{ankcio} Kat.

31.7. 1926. febr.

39.7. 1927. okt.

Oppel Magda

KMTARS művesoptok

1931. február kiáll.

XI. 53.

1931. tav. kiáll. 356.

1932. tav. kiáll. 184

Chas. Wagner

KMTA'S INVESTOR
1931 1st - BIG RISK

1931 - two lots
1932 - two lots

Oppel Magda fests

Kossuth Lajos tér 4.

Műcranonok

1930. tav. kiáll. XT. t. 61.

1930/31. jub. kiáll. 540

H

b) Az Orsz. Képtárban. 1871: XII. 4. *D. Teniers ifj.*: Pajta disznókkal. — 1873: XII. 4. *Nachahmer des D. Teniers d. J.*: Ein Stall mit Schweinen. — 1876, 1878, 1879: XIII. 487. *D. Teniers ifj.*: Sertésól. — 1881: 488. *D. Teniers ifj.*: Sertésakol. — 1888: XVII. 562. *D. Teniers II. utánzója*: A disznóól. — 1896, 1897: XVII. 562. *D. Teniers II. utánzója*: A disznóól. — 1897: XVII. 562. *Nachahmer des D. Teniers II.*: Der Schweinestall. — 1898: XVII. 562. *D. Teniers II.* (manière de-): Porcherie. — 1901, 1904: XVII. 562. *D. Teniers II. utánzója*: A disznóól.

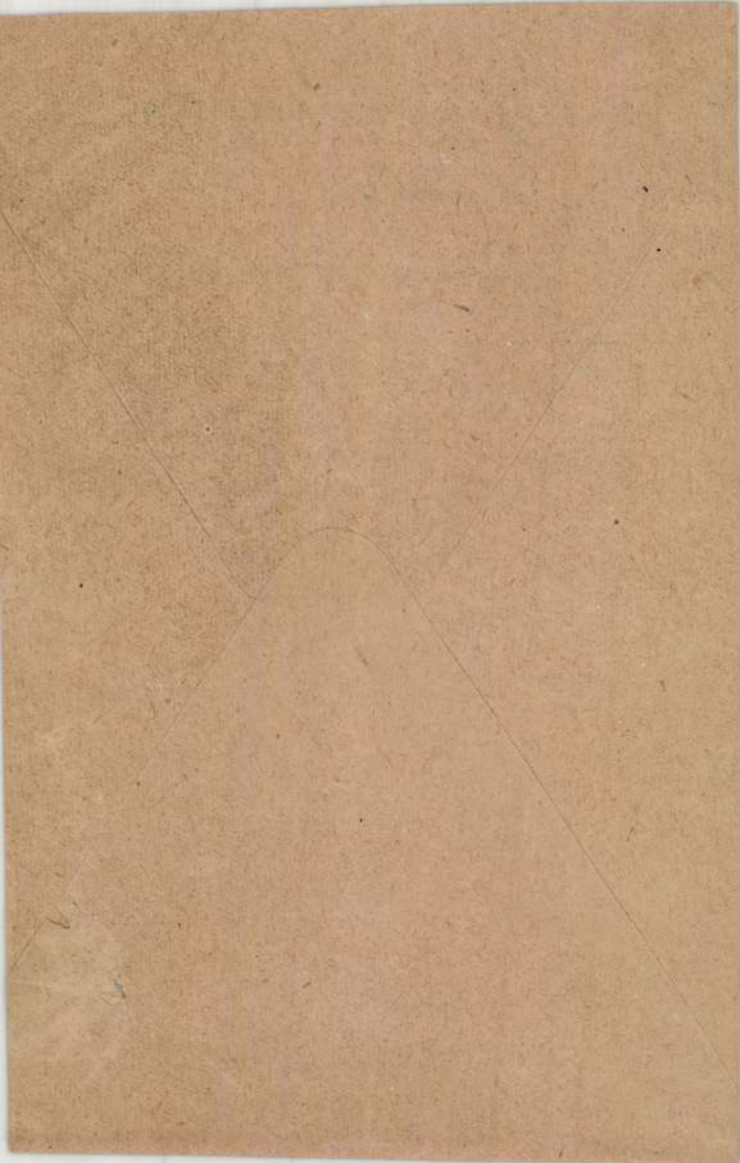
Oppel Magda

4 paly.

9 kousap, jö ere lu.

Tanar Gwörqi Keiduan

Marrajtis kola 1900

Oppel Magda
fests

II. Lotz Karoly u. l.

MKSz 1947

Oppel Magda

Ny. szag 1927. dec. 17

Oppel Magda, a jeles festőművésznő a Ritz-szálló Duna-termében mutatja be újabb virág-festményeit. Ugyanekkor kiállításra kerülnek Enrichetta Conti piemontei bársonyai, spanyol-falak, párnák stb., továbbá C. Malagola Capri műtermében készült lámpák és iparművészeti lakódszék.

készülnek, tanulják meg, szerepe van a *kötelességteljesítésnek*. A *Kant* méltán hangoztatott imperativus categoricus, az officium ante omnia, lebegjen mindenkor szemük előtt. A kötelességet pedig nem csupán a büntetéstől való félelemből kell teljesíteni, hanem szeretettel, kedvvel, lelkesedéssel, ambícióval. Egy régi diáknóta kezdő szavai szerint: „Nicht den Pflichten nur genügen“, amit olyanmódon is lehet kifejezni, hogy „aki csak a kötelességet teljesíti, még nem teljesíti a kötelességét“.

Használják fel tanulmányi idejük alatt a tudományszerzésnek egyetemünkön oly bőven rendelkezésükre álló eszközeit ismereteik gyarapítására minél szélesebbkörű, minél gazdagabb műveltség szerzésére, ne szalasszanak el egy alkalmat sem; minden napot, minden órát a javukra kell kihasználni, nulla dies sine linea. Nem kevés ember életében tragikusan sok az elmulasztott alkalom, ez az idő az, amely mindennél inkább pótolhatatlan, valóban irreparabile tempus; elfecsérléséből elhibázott

Oppel Magda

Thieme Becker

XXVI. 29. l.

Lyka.

O. ppel Magda

1912 dec. 28. a

Neureti: balon teli tar-
latam megkapta az
eszenlet erust ermet.

1812.
in Lyca

Oppel Magda

Virágos várban c.
képe repr.

Ország-Világ

1912 527 l.

OROSZÁ

SZERK

...ιάννηνι ...
...
... és

Oppel Magda

festő műl. 1884. Gör. ~~tt~~
Flegedius László'si Loraúfi
santváza. Főleg virágfejé-
let fest. 1905 óta állit ki.

Krück II. 331. l.

Transcriptions II. 1894, 1899.

Oppel Magda

basilunarbeit koll.
kiáll a Művészbarban
1913 ban.

Roman' neqir'iceli' laiqpaš TV. 138.

Oppel Magda

München 1911. 221, 231
- 1913. 76.

W. H. L. T. A. M.

Oppet Magda

rod

Buca 48. 1.

Füzetek száma

Endrenyi Imre, Szeged.

*1880. évi
M. I.*

.....
y helyettesének
sa.

vezem:

.....
a művezető aláírása.

.....
névi munkás igazolta

Oppel Magda

nül. Győrön 1884 márc.

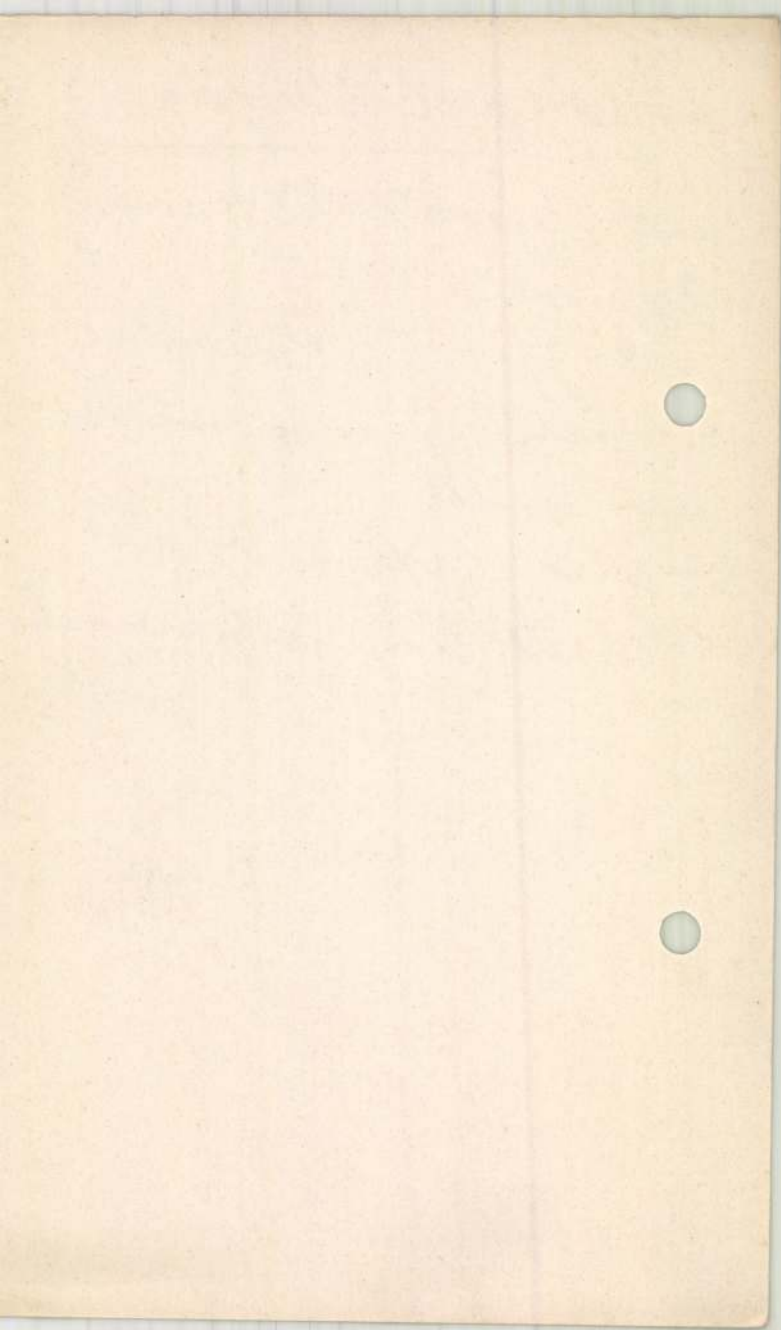
20. sz.

1909/10 I. elő osztály -

heti vendés művelés
növekedés.

Tanára Olga V. V. V.

Felróbb leányiskolát végzett.

Oppel Mayda

irod

Tabori Komet: Magyar
művészetről. Pesti Napló 1912
dec. 25. (Önarcképpel.)

Hegedüs Laszlo karntványa
vols a feresiben es Lovantfi Antale
a szabászatban. Foleg virágcsendi
teserei fest. Andrej fereselles ipar-
művészetek is foglalkoztak. 1905-ben
állított ki először a Nemzeti Galéri-
ban. 1906-ban a milánói kiállításra
járóművészi munkáival együtt érkez-
nyel. 1907 a pécsi kiállításra állami
bronzérem. 1911. a müncheni
a Harkányi díj.

U. 11

Opel Maples

1912

Taber's Journal: Maples

Journal of the Maple 1912

Dec. 27 (Omniscience)

Maples in the mountains

Maples in the mountains

Maples in the mountains

Maples in the mountains

Maples in the mountains

Maples in the mountains

Maples in the mountains

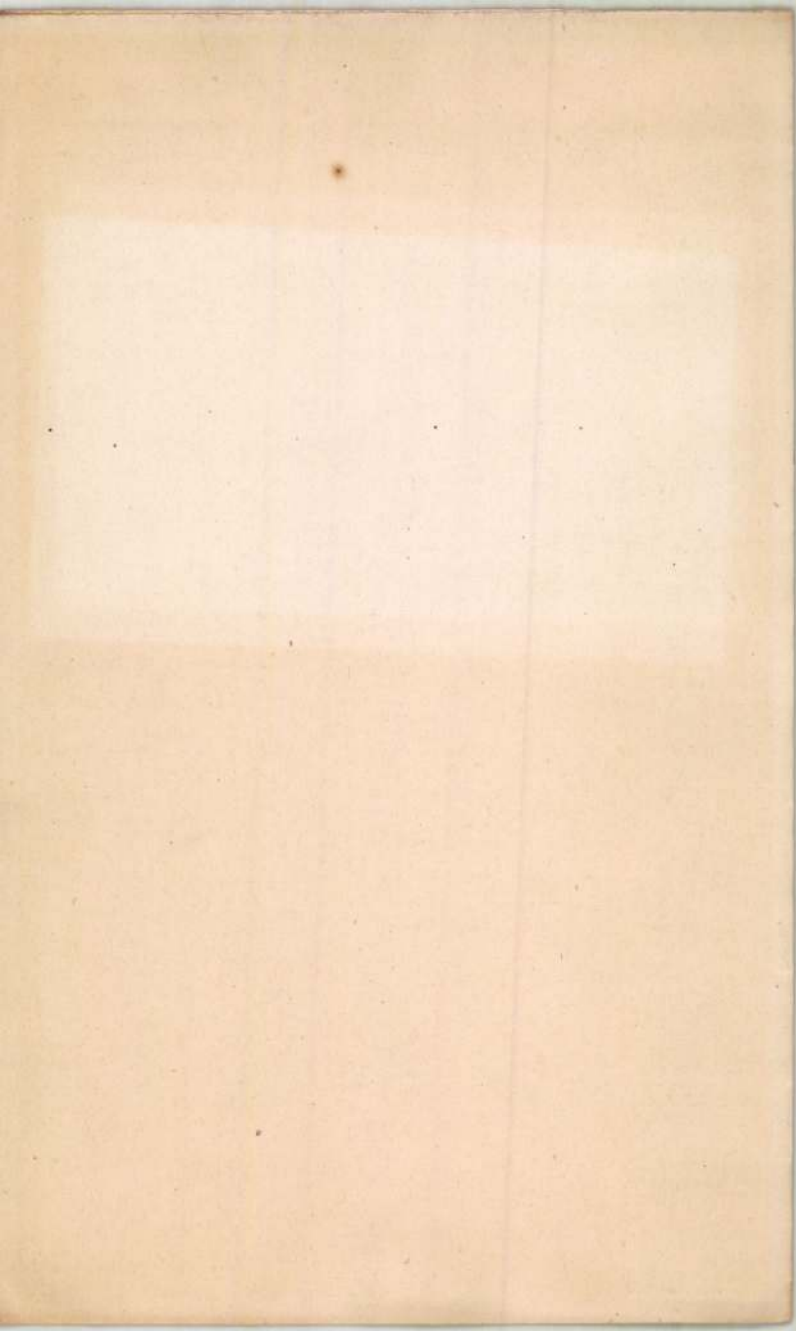
Maples in the mountains

Maples in the mountains

Maples in the mountains

1911

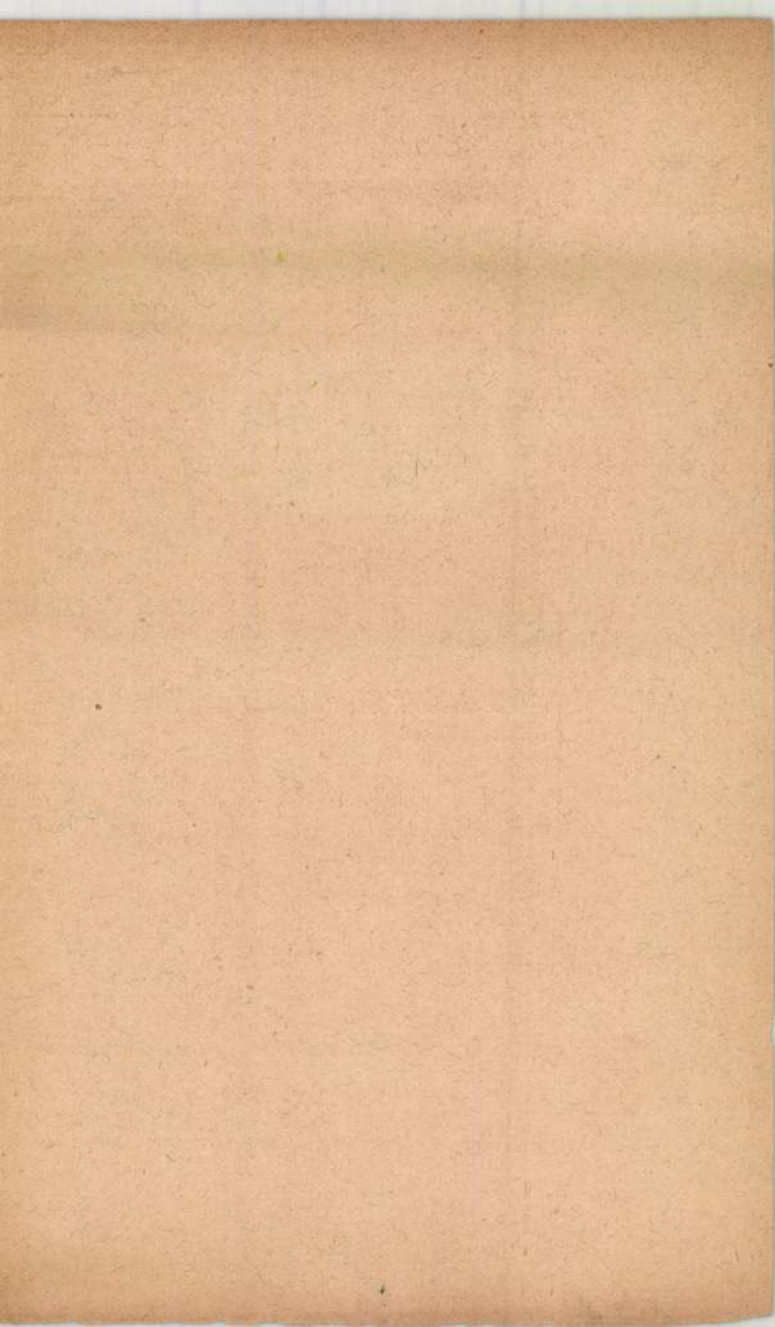
Opstel Magda, festning; mil. 1884 nærmest 20-årige Gyroff.

Oppel Magda

untarajrisoliban művés
nörendik. II éves.

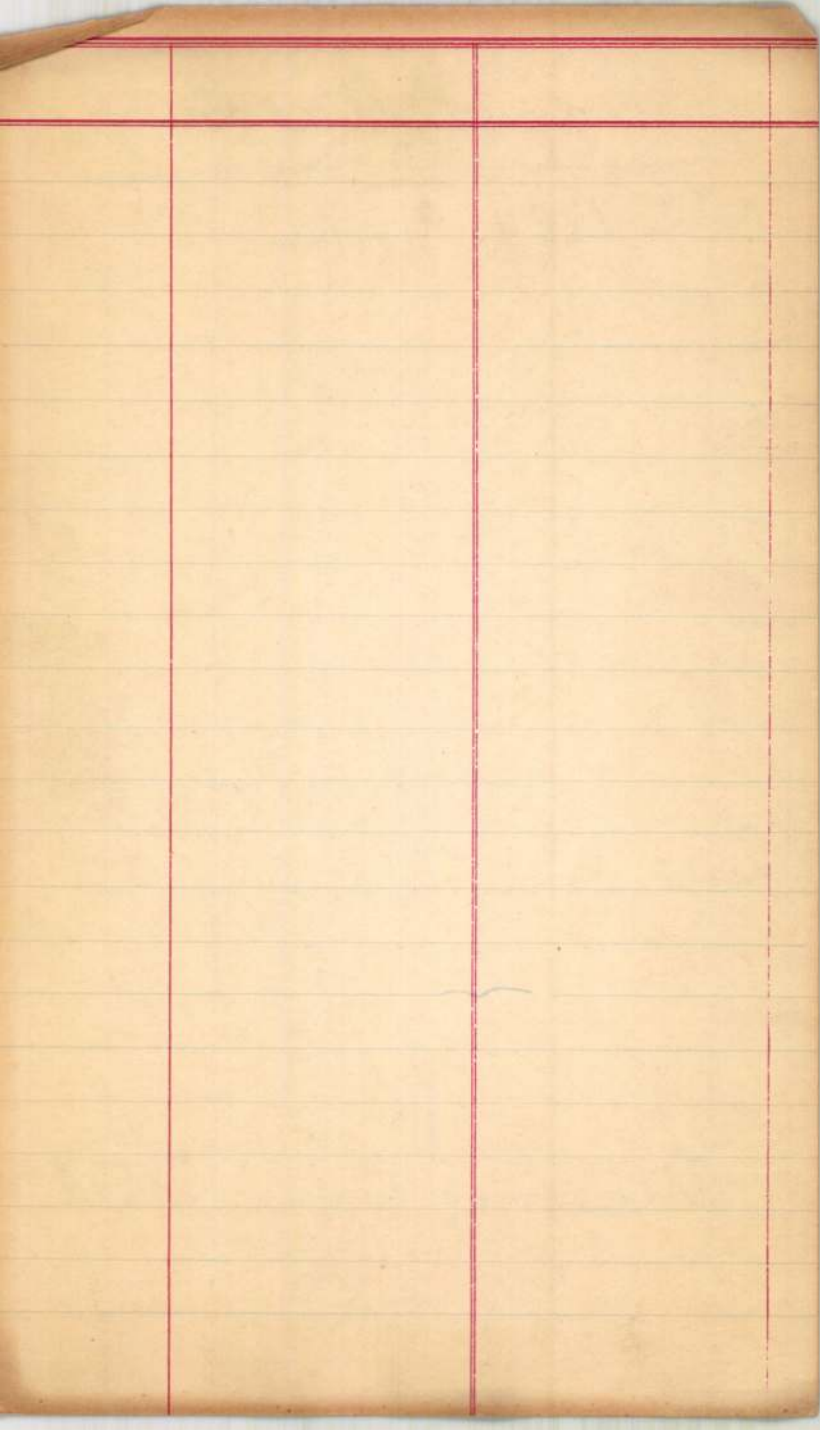
Értésítő 1903/4. 17 l.

Oyuel Magda foto

mil. 1884. Gårben-

Müncheneri lexikon 585. f.

Oppel Magda

München

1915. Jan. Kiatt. 106

1915-16. Juli Kiatt.
103

1916-17. Juli Kiatt.
134, 194

1917. Jan. Kiatt 191

1917-18. Juli Kiatt.
277

1918. Jan. Kiatt 188.

1918-19. Juli Kiatt

1919-20. Juli Kiatt. 387

1920-21. Juli Kiatt.
456.

1926. Juli Kiatt. 528

1927. Jan. Kiatt. 611

1928/29. Juli Kiatt
484

III. 137, IV. 125

~~Stamm~~
I 255 - Patate

Oppel Magda

München

1911. Jan. Kalk. 421, 466

1911-12. Feb. Kalk. 749

1912, März. Kalk. 301, 309

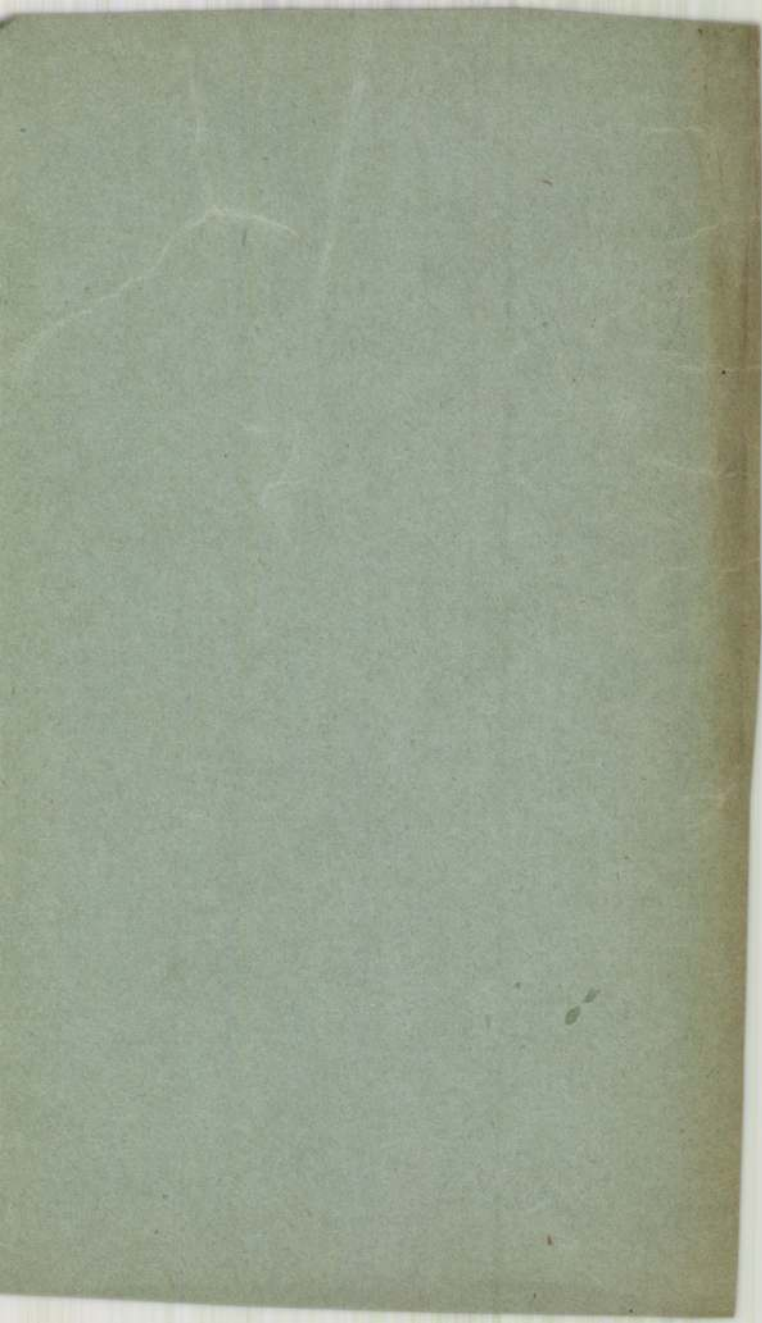
1912, Jan. Kalk. 217, 219

1913-14. April. Kalk. 711, 714.

Zachertshilaki Comaric 41.132.

Oppel Magda

u. 694/a

Oppel Magda

festino

U. 11.

Szép művészeti műzeum

52 am.

Lasztoi jogtulnaggal biro' kizsvelo' 191

Lakas

Alairas

Jegyzet

1920, 11. 52.

52.

OPPEL, Magda, festő, * Győr 1884.
Budapesten tanult s akvarell-virágké-
peivel sűrűn szerepelt a kiállításokon.
1911. a Műcsarnokban megnyerte a
Harkányi-díjat. 1913. batikmunkáiból
kollektív kiállítása volt a Művészház-
ban.

E. J. II. 233c

Petöfi Sándor: Az év véjén or. Költö-

~~Mennyé VIII. 11.~~

- - - A veni Závrló'latok or. Költö-

~~Mennyé VIII. 11.~~

Oppel Magda

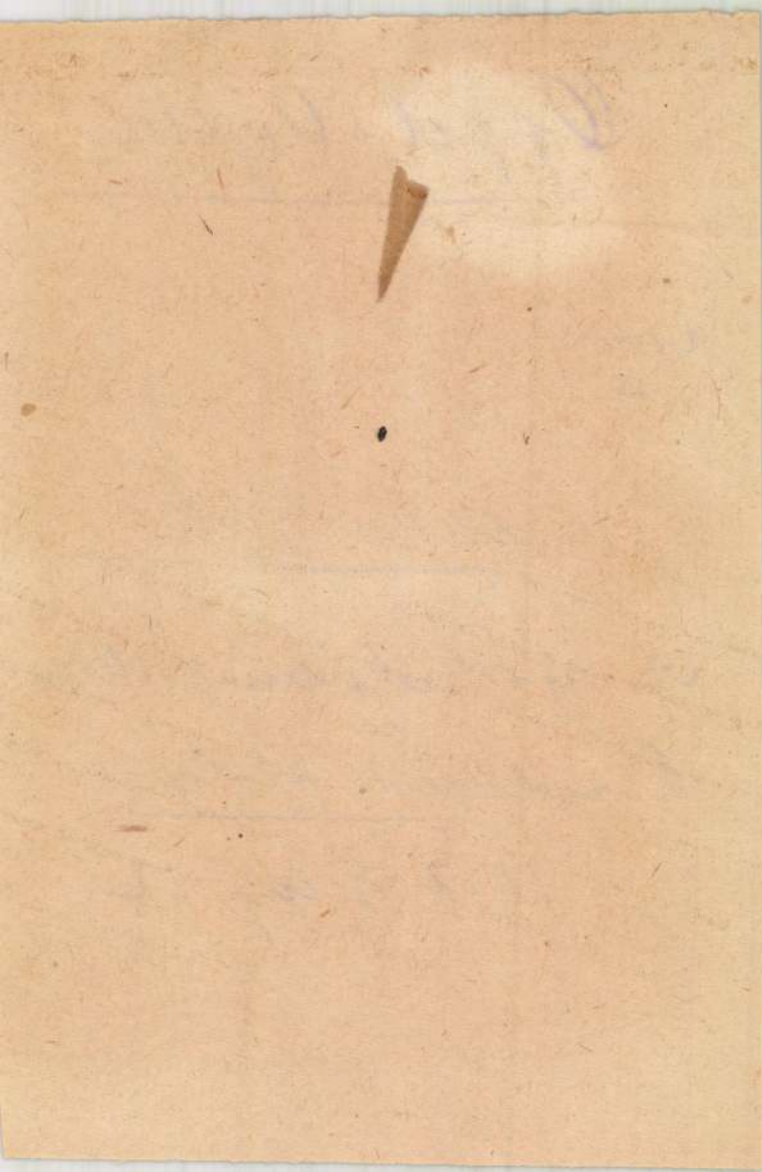
rod
2

Gonda Béla íj

A szobroki művésztelep.

Budapesti Hídap

1913. máj. 22

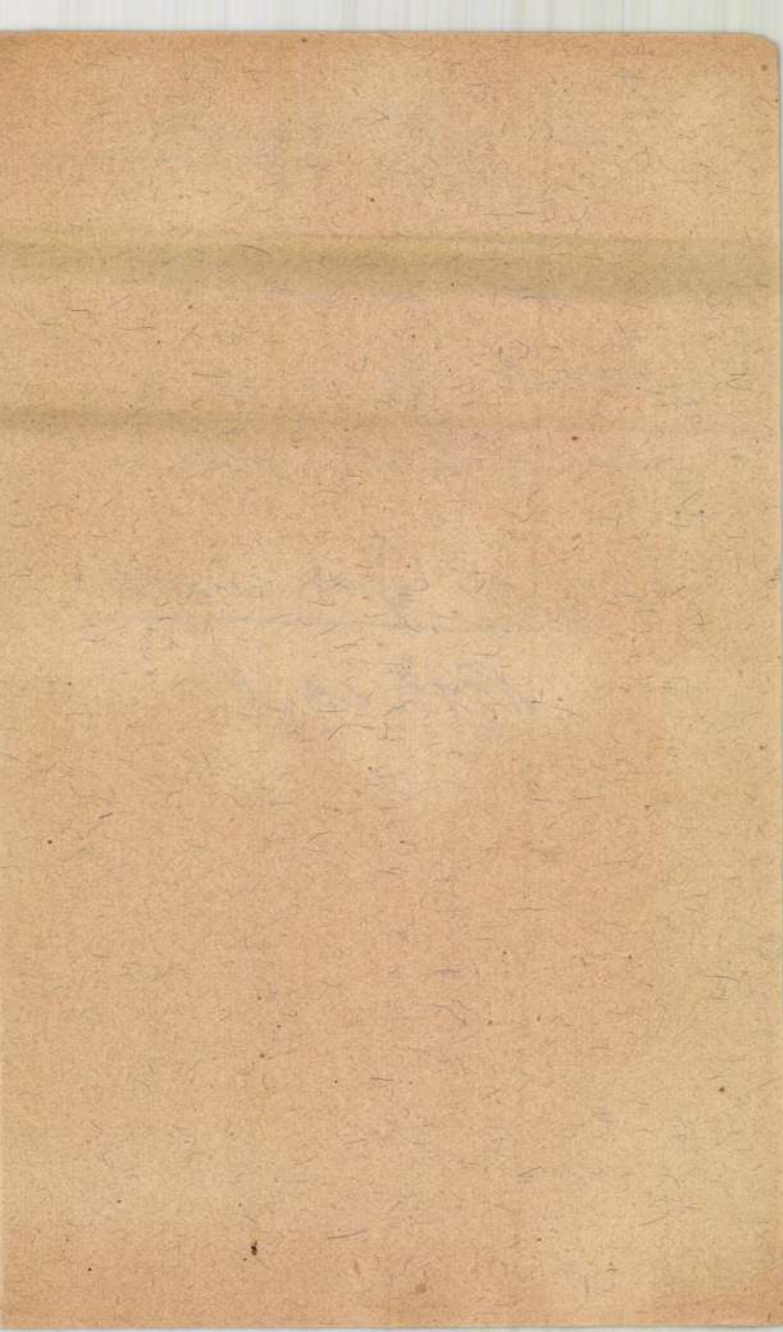

Oppel Magda

Fessen fadóborok,
bárik körtárcsá és
penyőpösl, repr.

Magyar Sparminőbret

1911. 29. l.

Oppel mapda

1901/2, 1902/3. I

1903/4 - 1905/6, 1909/10 I,

1906/7 I. Deak Ethner isk.

Ferkèp zomfoiskèvk

119. C

Oppel Magda

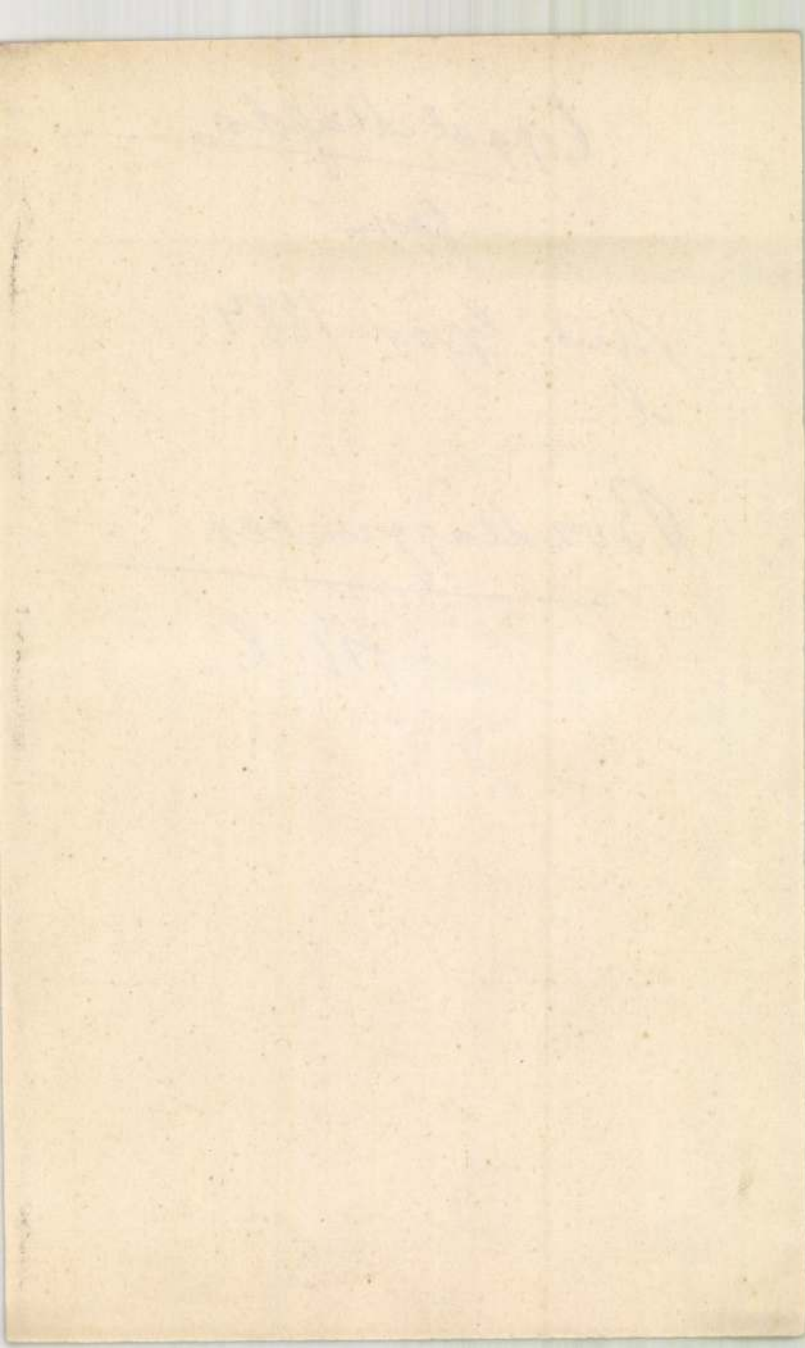
festó

Ment. Győr 1884.

l.

Boz Magyarlex

Fii. h.

Oppel Magda

festő

Műcs. kiáll, 1911 től.

Pipics/18. l.

Oppel Magdon

festő

l.

Révai XX. 726. l.

Ozpel Magda

Brisalmák c. festménye,
melyet a Népszerűségben
a Harkányi - díjat nyert
se, sejt.

Művészet 1911. 221. p.

April 1848

Received of Mr. [unclear]
the sum of [unclear]
for [unclear]

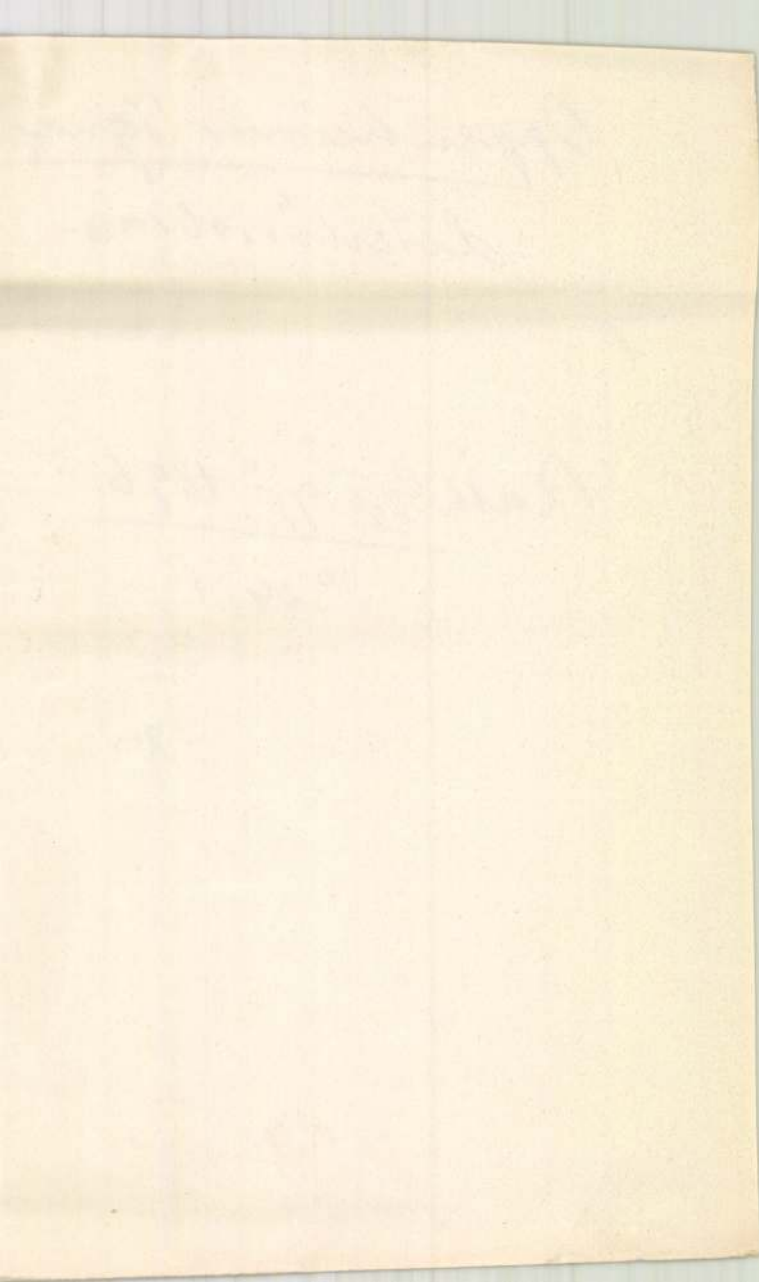
Witness my hand and seal
this 11th day of April 1848

Oppenheimer Tegnac
disertorobran

l.

Rath Gröppi 1896.

304. l.

Oppenheimer

Ignác
Kovács

l.

Schoen Köbányai

OLVASD EL ÉS ADD TOVÁBB!

Loholsz, futsz új javak után...

Loholsz, futsz új javak után, kifúj a szél, megázol,
És a meglévő holmidra vajjon, miért nem vigyázol?
Még törekvő emberek is sokszor sárba ragadnak,
Hogy ha ezer dolgod is van, szakíts időt magadnak!
Biztosításod van már rég (jobbát nem is tehetnél),
De manapság e kis pénzért mondd, hogy mit is vehetnél?
Ezt az ügyet nem is lehet más oldalról szemelni,
Az értéket nagy sietve jó lesz ma felelni!!

Oppenheimer Ignác
Leivén 1904. 258

Oppenheimer Ignác
Leivén 1904. 258

Robert d. Owen: Principles
Nos 216 (617), 2105 (281).

Oppenheimer Ignác

szobrász

+ Budapestben 1919
május elején -

Vas. nap. 1919. 207. l.

S. B. T. H. O.

539

Oppenheimer Dyke, Meloria

Hyattsville rivet 1896-kan

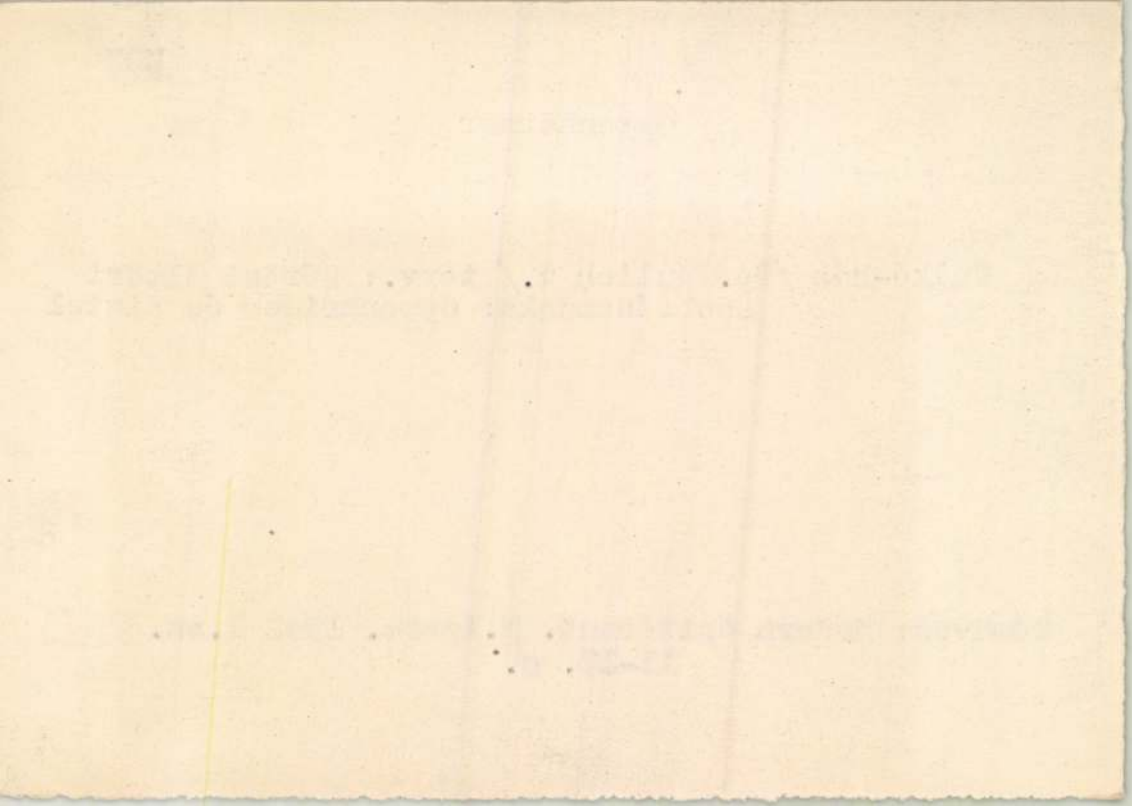
299.

Oppenheimer

Valkó-ház /Bp. Aulich u./ terv.: Kőrösi Albert
szobrászmunka: Oppenheimer és Rintel

kőműves: Modern építészet. M.Iparm. 1902 1.sz.
11-17. o.

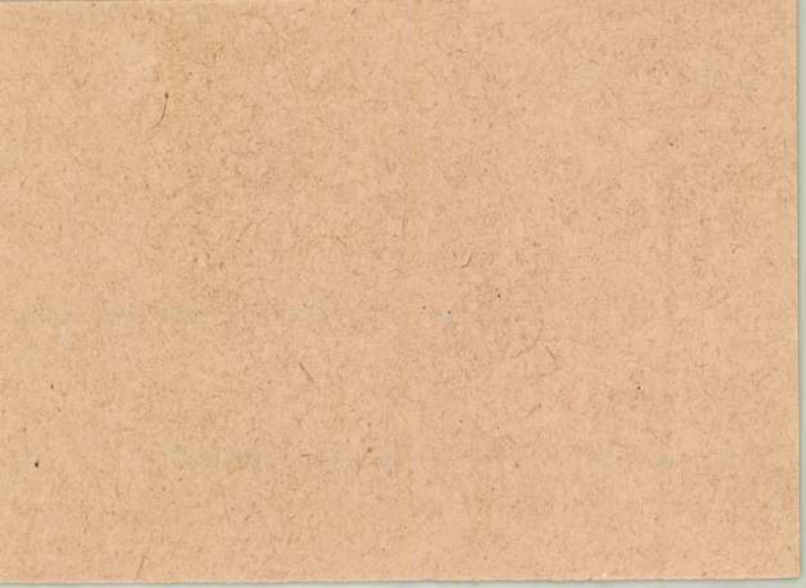

Oppenheimer

Magyar Sparmióvétel, 1902

1. sz. 11-17. o.

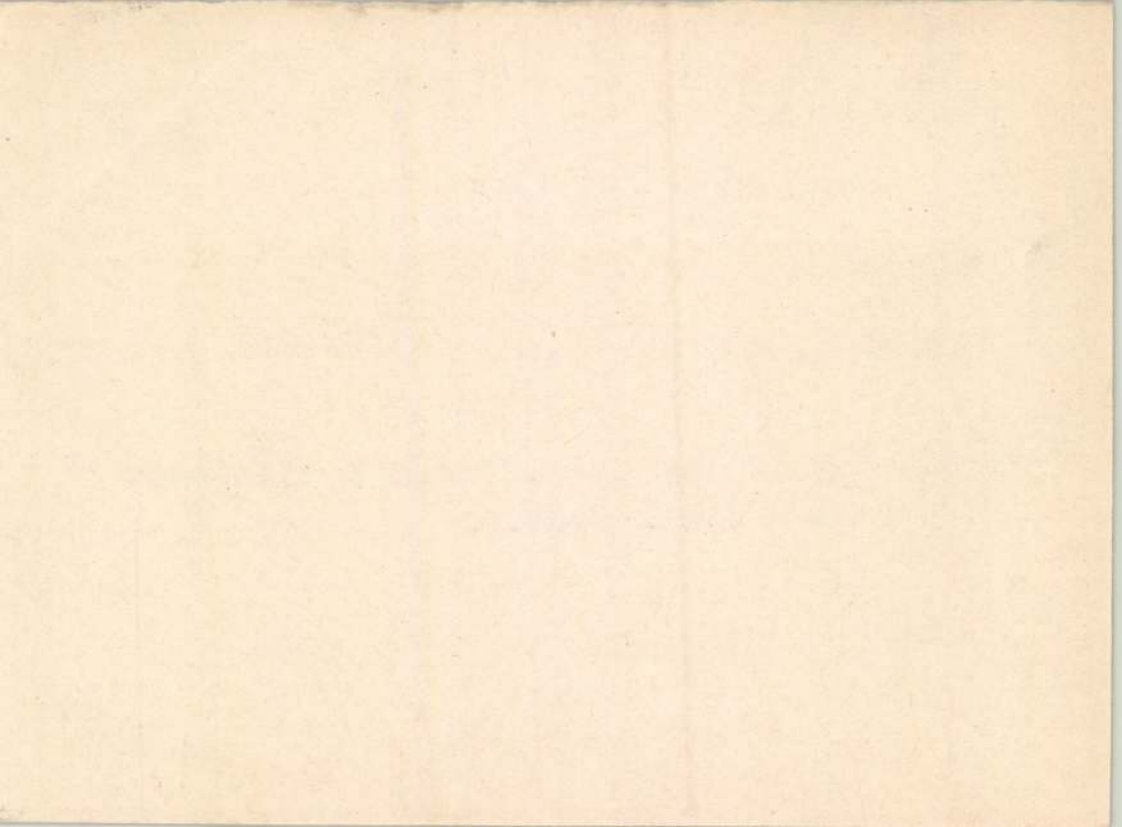
könyv: Művelés építéset.

Oppenheimer - Rintel

Valkó-ház, Ep.Aulich u. , szobrászmunka

Kömlves: Modern építészet. Magyar Iparművészet
1902, 1.sz. 11-17.o.

Oppenheimer és Rintel

Valkóház. Második és harmadik emeleti ablak.
Tervezte: Körösi Albert. Szobrászmunkákat készítették fentiek. Repr.

Magyar Iparművészet 1902. 13-16.1.

100

Opener of the

Valuable. ...
...
...

...

Eppenkreimer J. nobilis

M.D.K.

nyert megdírt a Super-
uti Terrellita Fiacovalis virga-
e diatermieses sturdo-
uálalaira. [Terw. epilis: Quittner
Hermann].

Bauzeitung für Ungarn, Bp. 1881. X. évf.

Jul. 24. sz. 160. old.

1881

James M. Smith

James M. Smith
of the State of New York
do hereby certify that
the following is a true
and correct copy of
the original as the same
is on file in the
office of the Secretary
of the State of New York

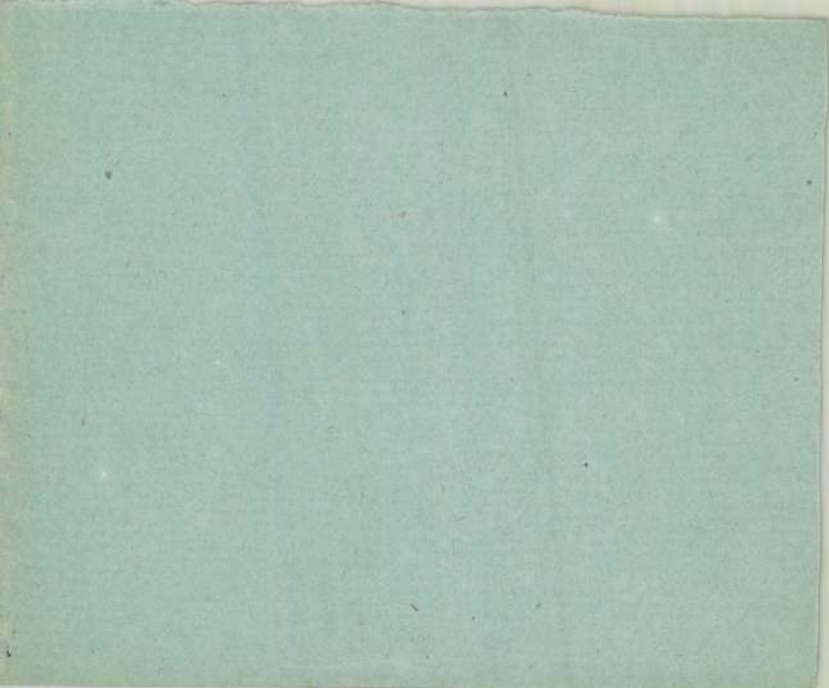
James M. Smith, Secy. of State

Albany, N.Y., 1881

Oppenheim's F

Woban

MS. Budapest

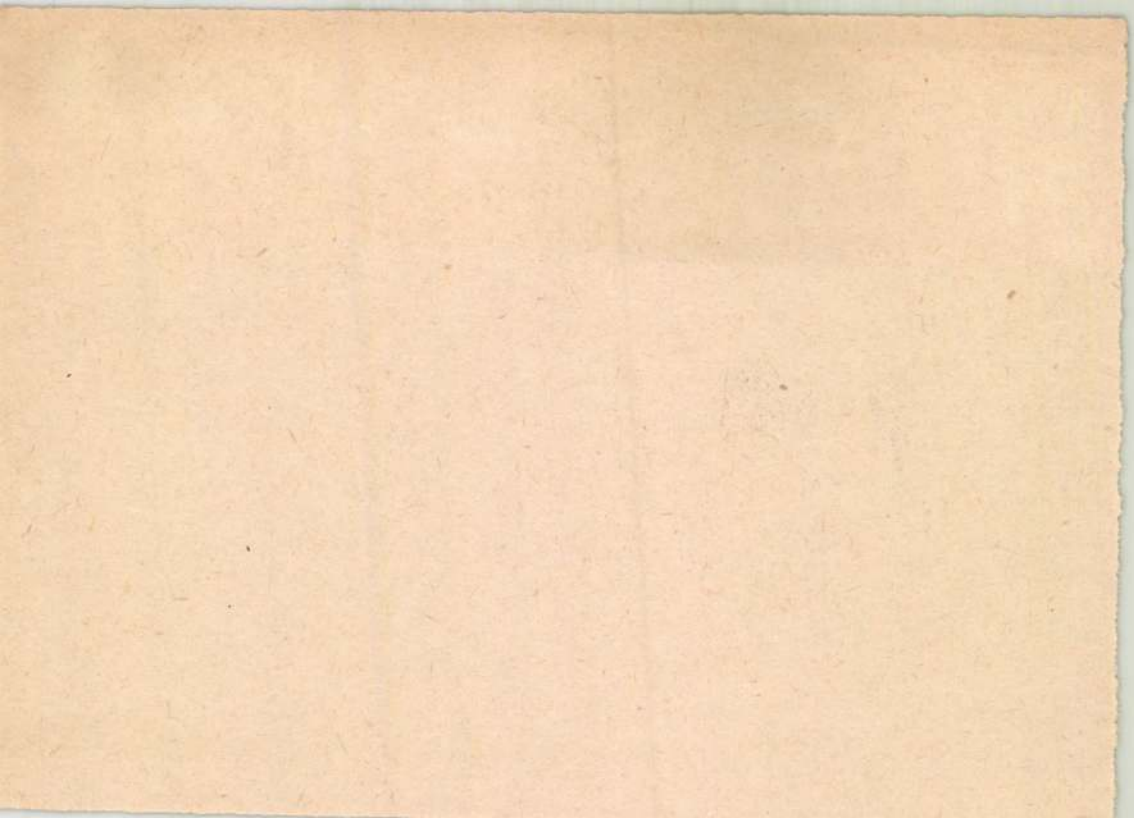
OPPENHEIMER Ignác szobrász

DEMÉNY Dittel Lajos: Budapest, A kőbányai
Szent Mátyás-plébániatemplom. Bp., TKM, 1991

6-7.p.

Oppenheimer Ignác 16 - 17, 20, 27, 34, 38, 40 - 41, 64, 70,
88 - 94, 135, 137, 156 - 157
(in: Déry Attila; Budapest eklektikus épületszobrászata
/Művészettörténet-Műemlékvédelem I. /OMF kiad. Bp. 1991.

Openheimer György, díszítő-szobrászművész

Morvoti György eredeti svákországi a szobrászat volt, inaszkodása után Openheimer György díszítő-szobrász műtermébe került (aki éppen ebben az időben készítette az Gyermelművészeti Múzeum szobrait.) Még Openheimerrel közös munkája volt az Arulich u. 3. sz. alatt lakóháza díszítése.

György György: Morvoti György építéssel és szobrászattal kapcsolatban.
Magyar Építőművészet, Budapest, 1983. június 10-11-old.

Openheimer Ignác

szobrász

MDK

Az Iparművészeti Múzeum építkezésénél a díszítő szobrászmunkákat Openheimer Ignác szobrász mintázt; a festőmunkák mestere az ismert templomfestő Scholtz Róbert volt.

Dr. Kismarty-Lechner Jenő: Lechner Ödön. Bp. 1961.

62.1.

62.e.

Handwritten text at the top of the page, possibly a name or title.

Handwritten text in the upper middle section.

Main body of handwritten text, appearing to be a letter or document.

Handwritten text at the bottom of the page, possibly a signature or date.

Handwritten text at the bottom left corner.

OPPENHEIM, Dennis

Kiállítás. New York, P.S.1. Museum, 1992

ism. ANDRÁS Edit: Ördögökkel cimborál, démonokkal komázik : Dennis Oppenheim retrospektív kiállítására New Yorkban. = Új Művészet, 3, 1992, 7, 44-48. ill.

Oppenheim Sámuel

Oppenheim Sámuel, ezüstműves,
1833—34 látogatta a rézmetszők szak-
tanfolyamát.

Fleischer Bécs 72.1

Asato

is folyó
615. 5 zsiné 400
vasuttól kifogyás
is szeml
Péter pápai segre
is utab
veskedjék.

Oppitz Ferenc

porcellánferő

l. Közlezkiall

1395. l.

OLVASD EL ÉS ADD TOVÁBB!

Loholsz, futsz új javak után...

Loholsz, futsz új javak után, kifúj a szél, megázol,
És a meglévő holmidra vajjon, miért nem vigyázol?
Még törekvő emberek is sokszor sárba ragadnak,
Hogy ha ezer dolgod is van, szakíts időt magadnak!
Biztosításod van már rég (jobbat nem is tehetnél),
De manapság e kis pénzért mondd, hogy mit is vehetnél?
Ezt az ügyet nem is lehet más oldalról szemelni,
Az értéket nagy sietve jó lesz ma felemelni!!

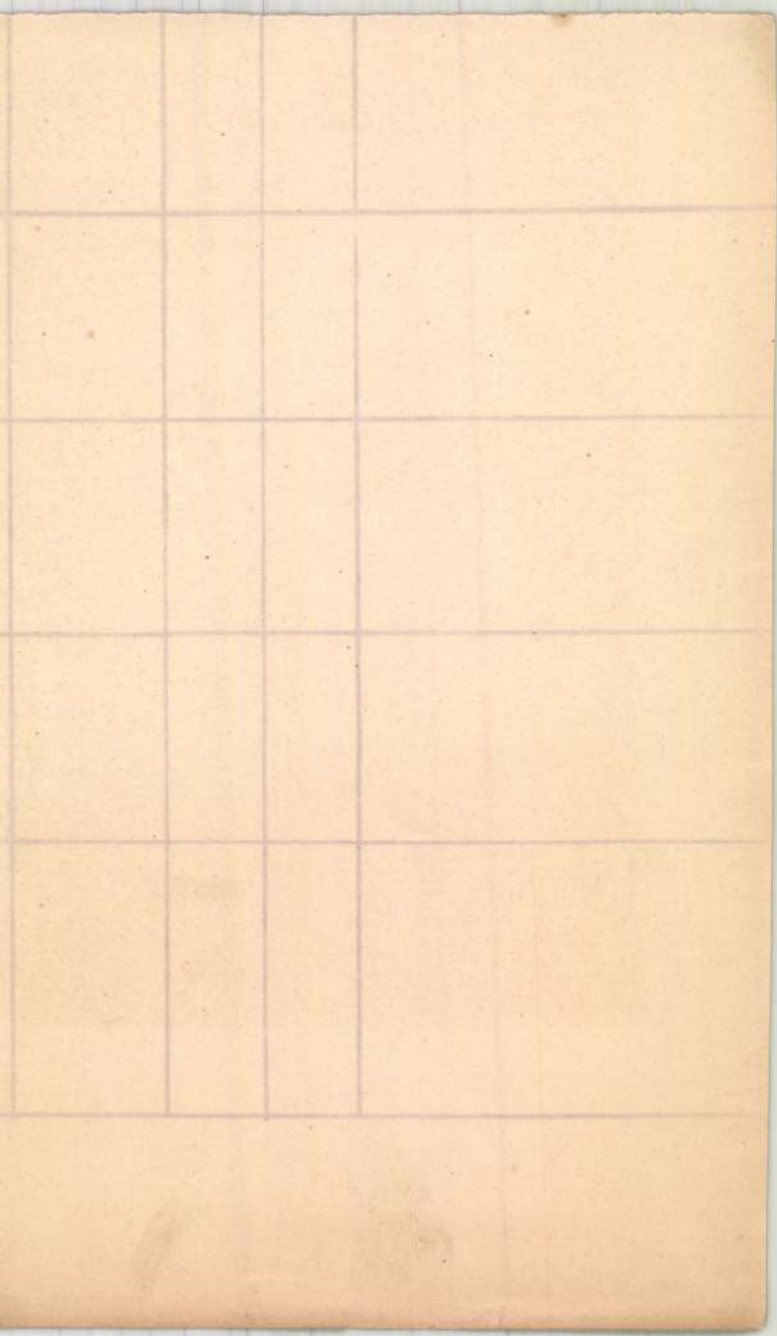
Oppitz
porcellan festo^s Brest

eröd

~

Kel 1885

III. 4. 2. f. 221. l.

Oppits Terenc

porcellán - üveg
és majolika festés

l

Eredetiskiall

XIII es 23. l.

e (1887
1904.)

~~Berkeley Albert dr. I. 104, 105, 106,~~

~~108,~~

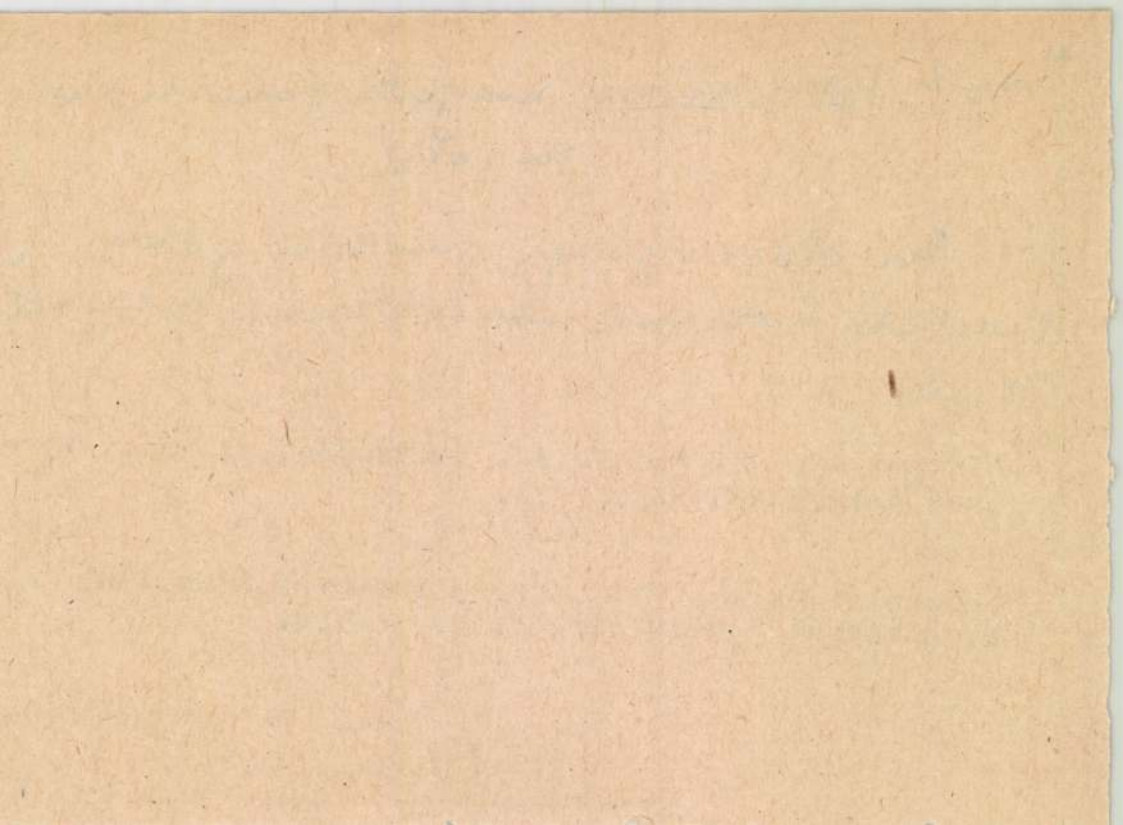
Took Mirko's dr. # I. 214.

Joseph Openrieder, magister fabri ligne-
rii (écs)

1772-ben Rósa György miskolci görög
keresztény háziának italehítési kötelezettség
76. évt.

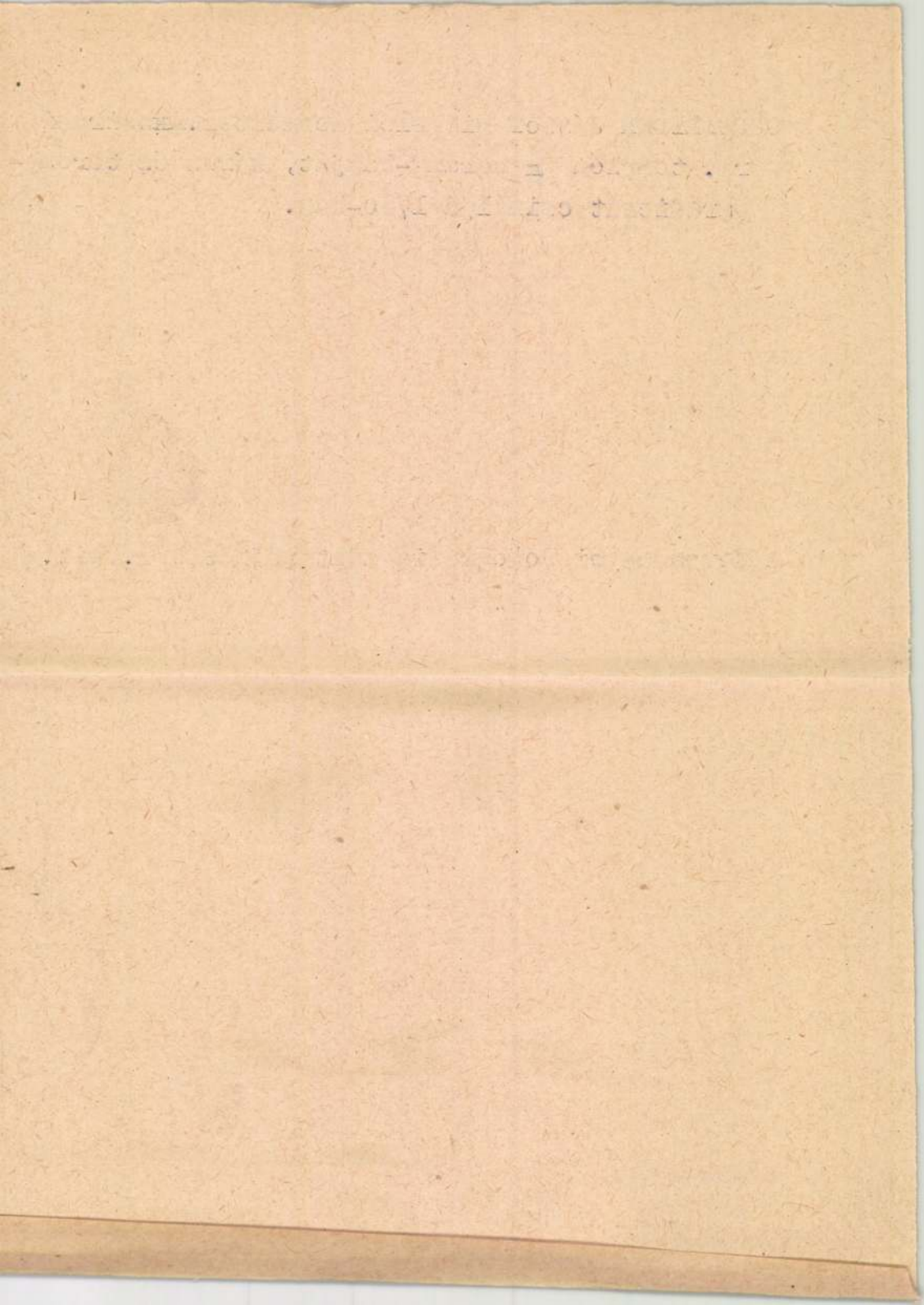
Komáromy József: Építkezési tervrajzok, miskolci ipa-
rosok a 18. századból. 78. é.

A miskolci Herman Ottó Múzeum kiadványai. 1956. jún.
Erdélyi Nyomdaipari Váll. Miskolc.

OPPENRIDER József miskolci ácsmester. ~~Ats~~ziráki
rk. templom ~~h~~ harang-bakját, kórus és torony-
garádicsát csinálja 1780-ban.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyűjtéséből. Voit.

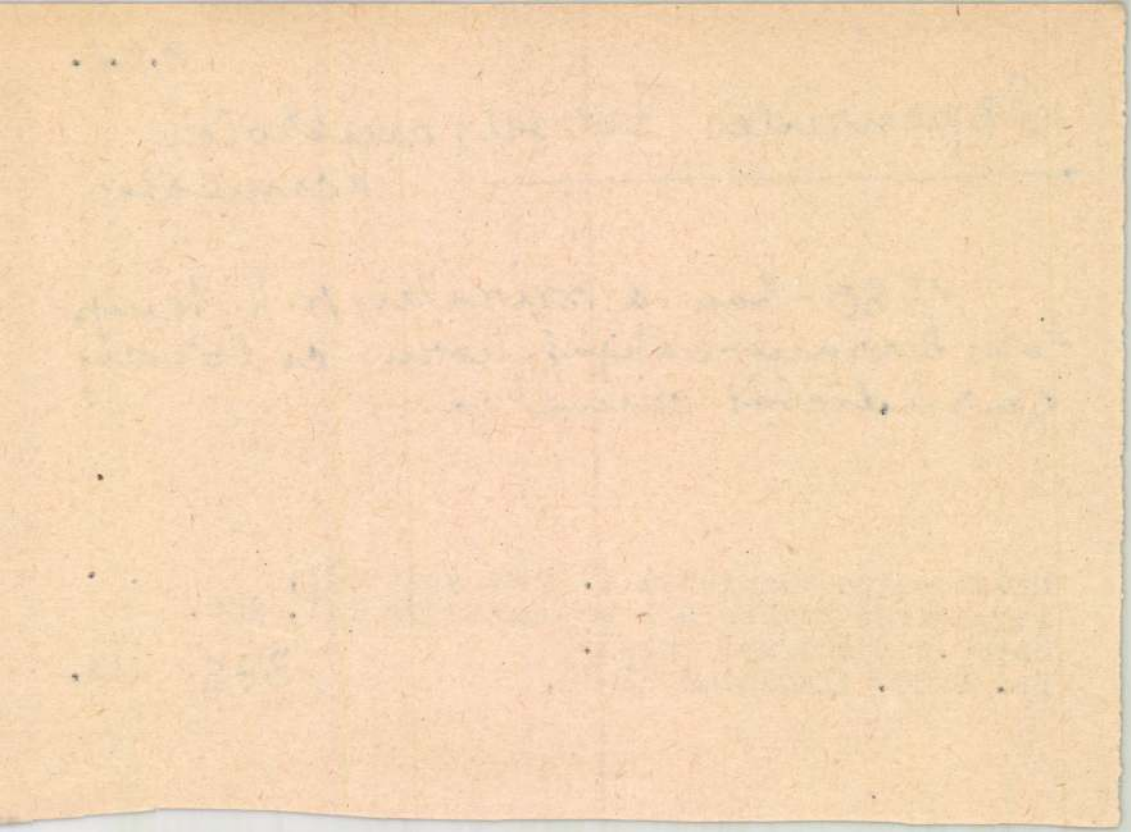

Gppenrider Főrses, misrolei
 ácsmeister

1780-ban a sziráki r. h. temp-
 lom harang-bakját, korus és torony
 garadiját csinálja.

Heves megye műemlékei I. irta Voit Pál,
 Magyarország műemléki topográfiája VII. köt.
 Szerk.: Dercsényi Dezső.
 Bp. 1969. Akadémiai Kiadó,

375. old.

Oppitz József íróműveiről

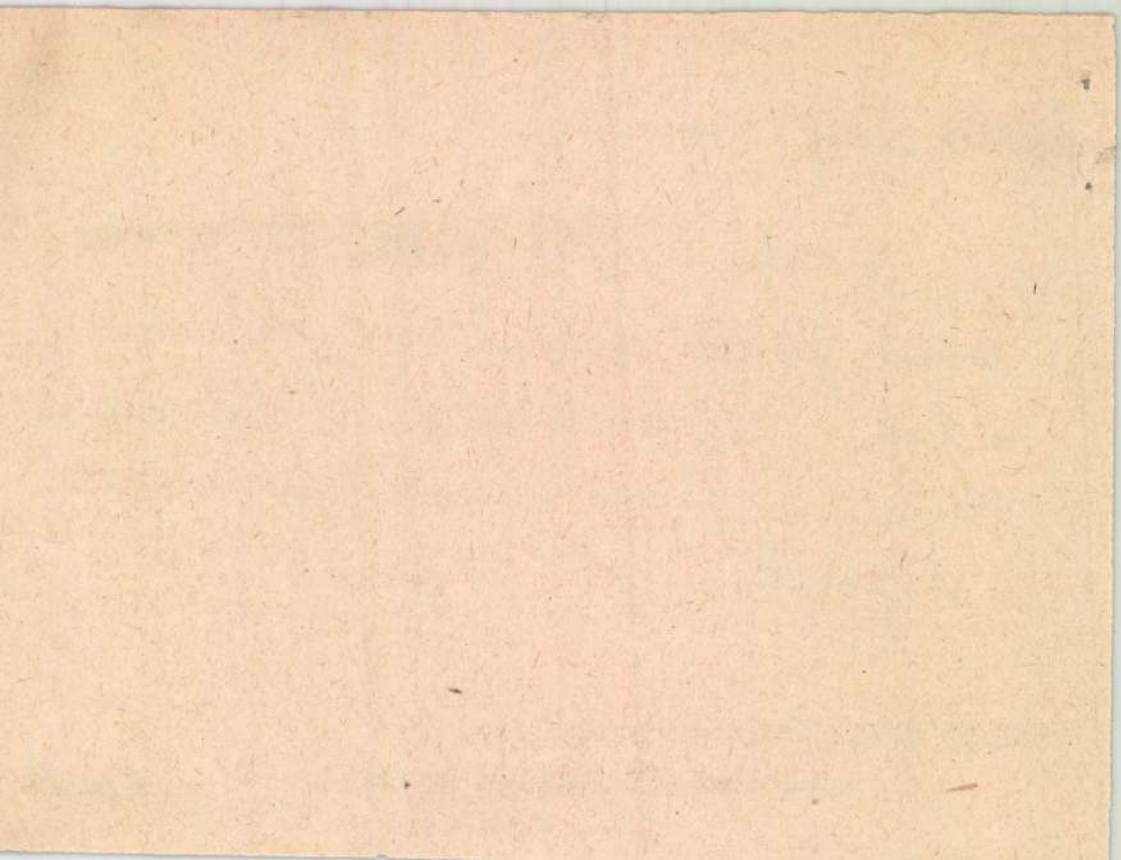
1

a reformkorban egyetlen nem zsidó
ismert felvidéki mestere. Itt Oppitz nem
a XVIII. és XIX. századi Haida és Steinschönauer
vidéki üveggyártói mesterek között többnyire
is előfordul.

Borsos Béla: A magyar üvegművesség.

Műszaki Könyvkiadó Bp. 1974

120. old.

Oppitz Sándor

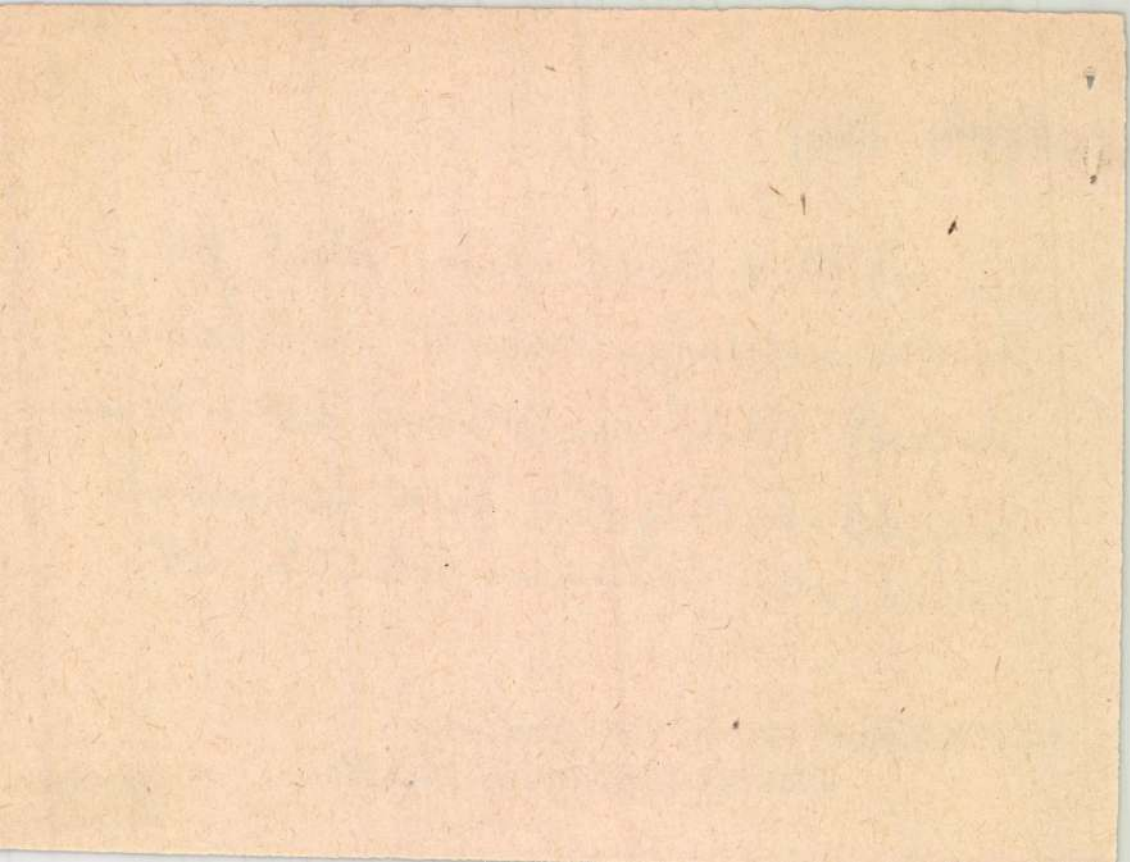
2

A XIX. y. ulyas évben tünel fel,
minden autalvólgyi leutázban is Korován
dolgozól. Később ügytereszede lett is Kassán
telepedett le. Belépett a lassai ügymesterek
céhébe, ahol hamarosan cshunesta lett.

Borsos Béla: A magyar ügymivesség.

Műszaki Könyvkiadó Bp. 1974

120. old.

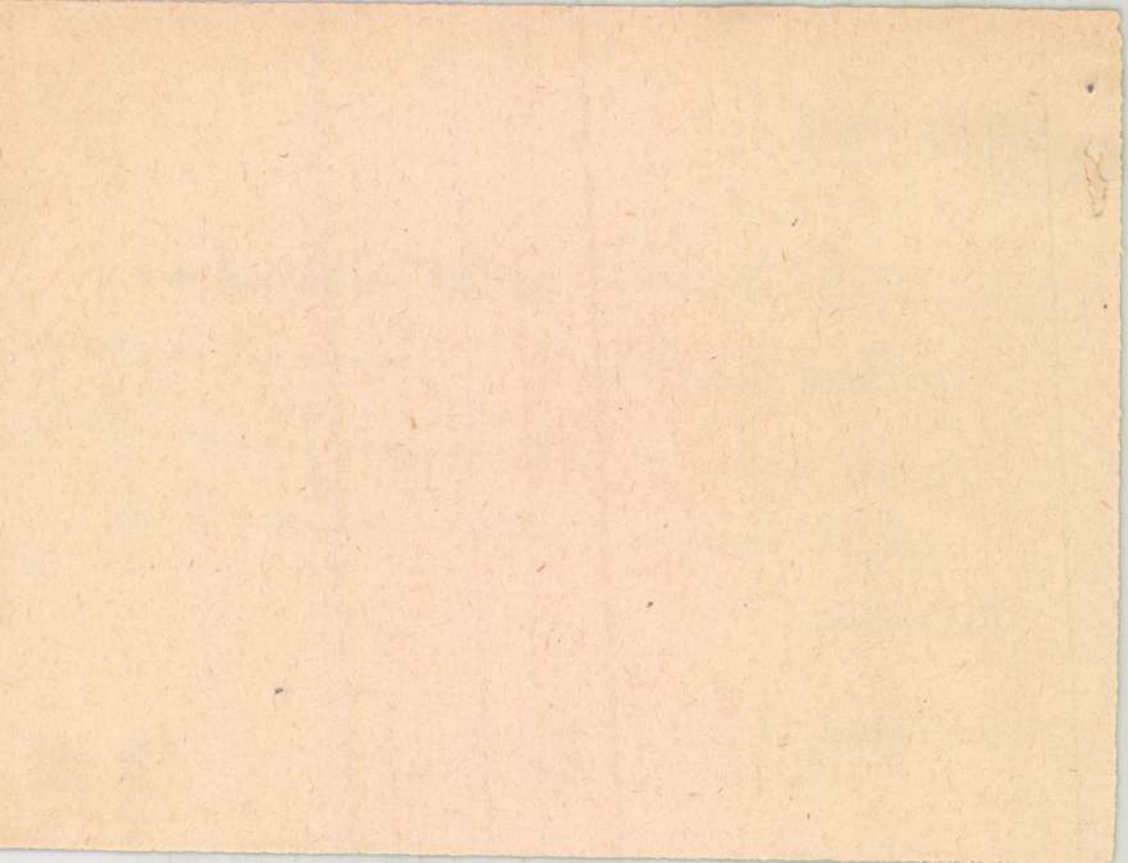
Oppitz László

3

A kereskedés mellett állandóan
foglalkozott üvegásványokkal is. Gyakorlatos üvegalkotás
közvetlen levelei és vázlatrajzai jellemzőek,
amelyek közül néhány művészi igényű is.
Külföldön

Borsos Béla: A magyar üvegművészet.
Műszaki Könyvkiadó Bp. 1974

120. old.

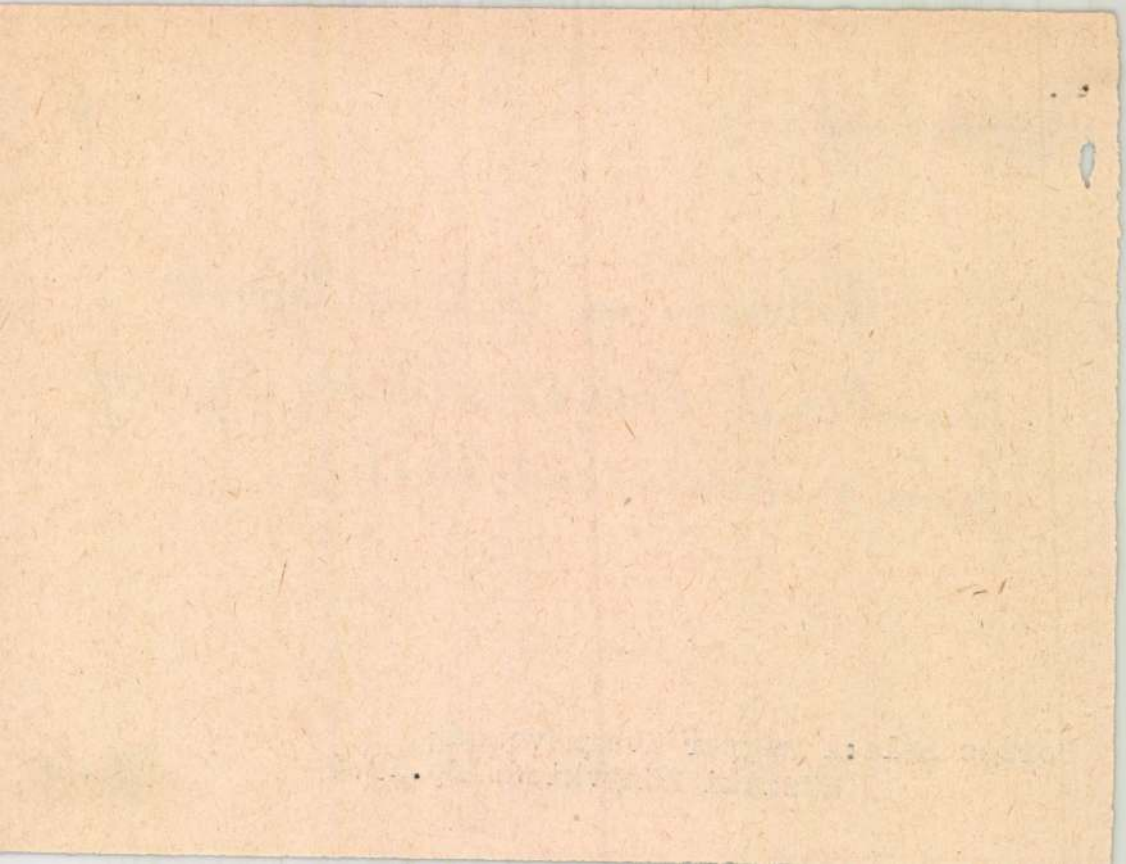
Oppitz Sándor

4

Különösen egy villamos köfőzőt
Prometheust ábrázoló vázlaton lep meg
biztos auctórnak tudásával.

Borsos Béla: A magyar üvegművesség
Műszaki Könyvkiadó Bp. 1974

120. old.

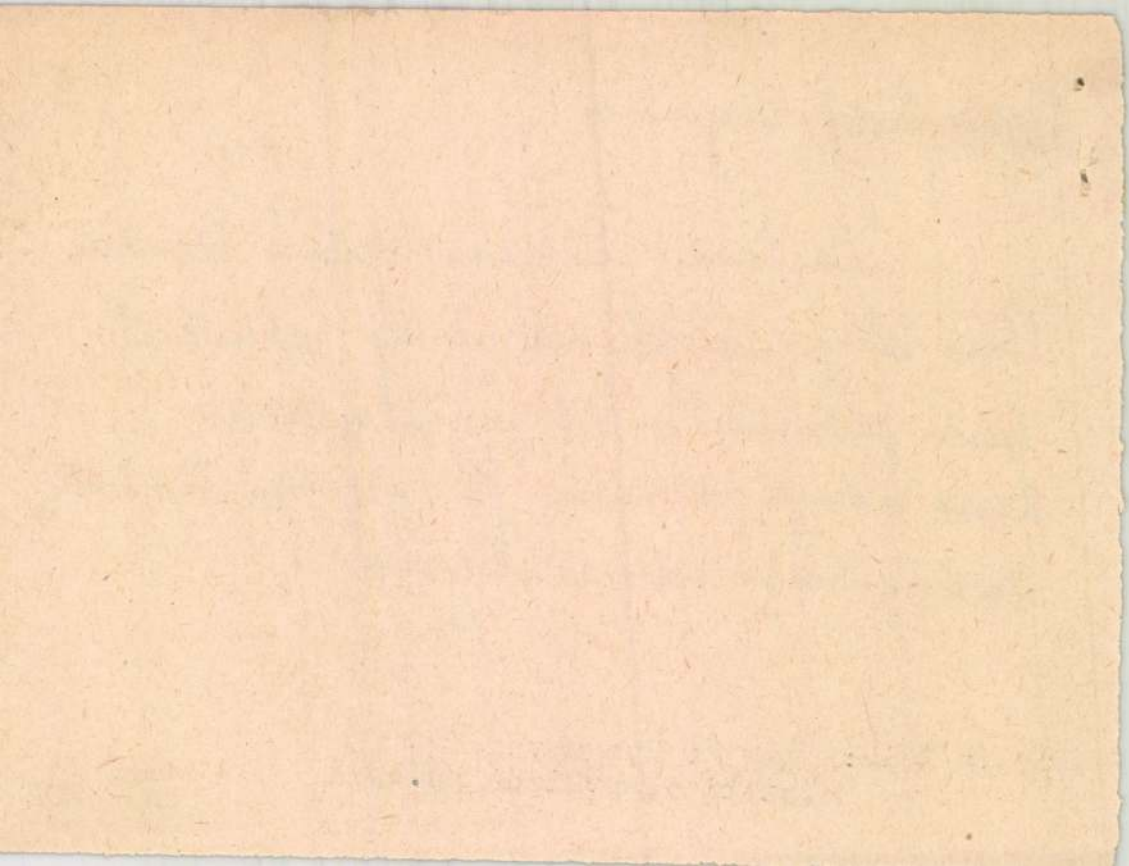
Oppitz Sörsef üvegművész

5

Mai lassai címűester korában készített
üveg vázai selegét, valószínűleg valamelyik
lassai patricius család megrendelésére,
kősz arányi és durva formakészítés, tipikus
várostalyskizmi selegre dolgozott.

Borsos Béla: A magyar üvegművésesség
Műszaki Könyvkiadó Bp. 1974

120. old.

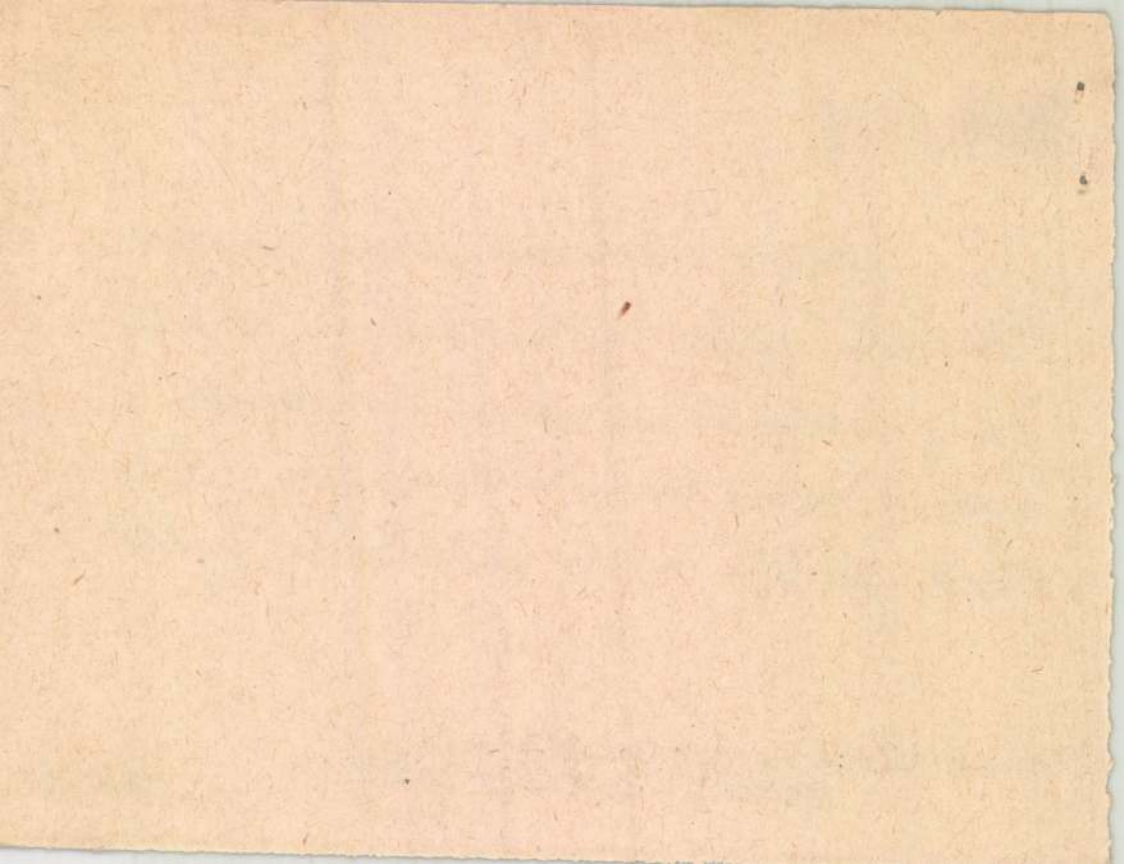
Oppitz József

6.

Karélyos falplemese, adata és mérei
körvonalú lapja nyolc oldalra csiszolt.
Védnyelű keretkötésűet megalmas, pleneke a
lapából erősen kemelredő, magján litére
edzett felületű ovális medálbába foglalt.

Borsos Béla: A magyar űvegység
Műszaki Könyvkiadó Bp. 1974

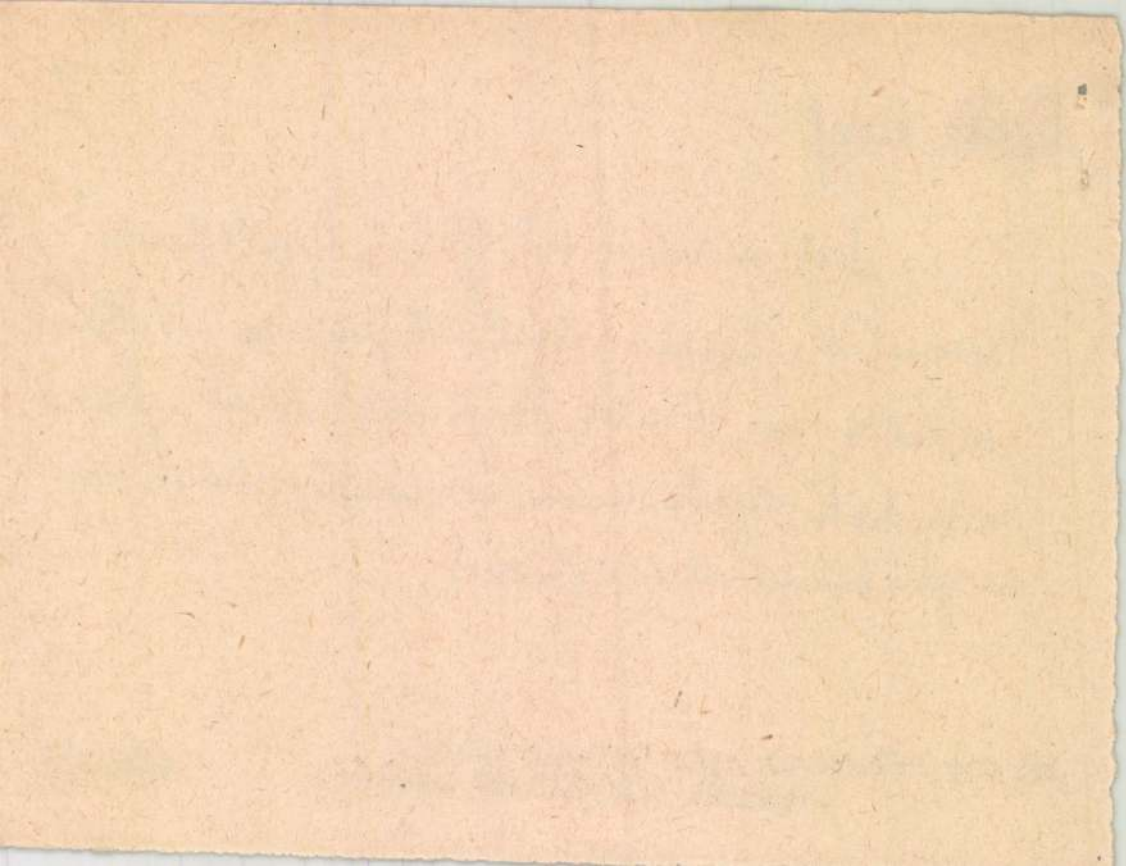
120. old.

Oppitz könyf

7

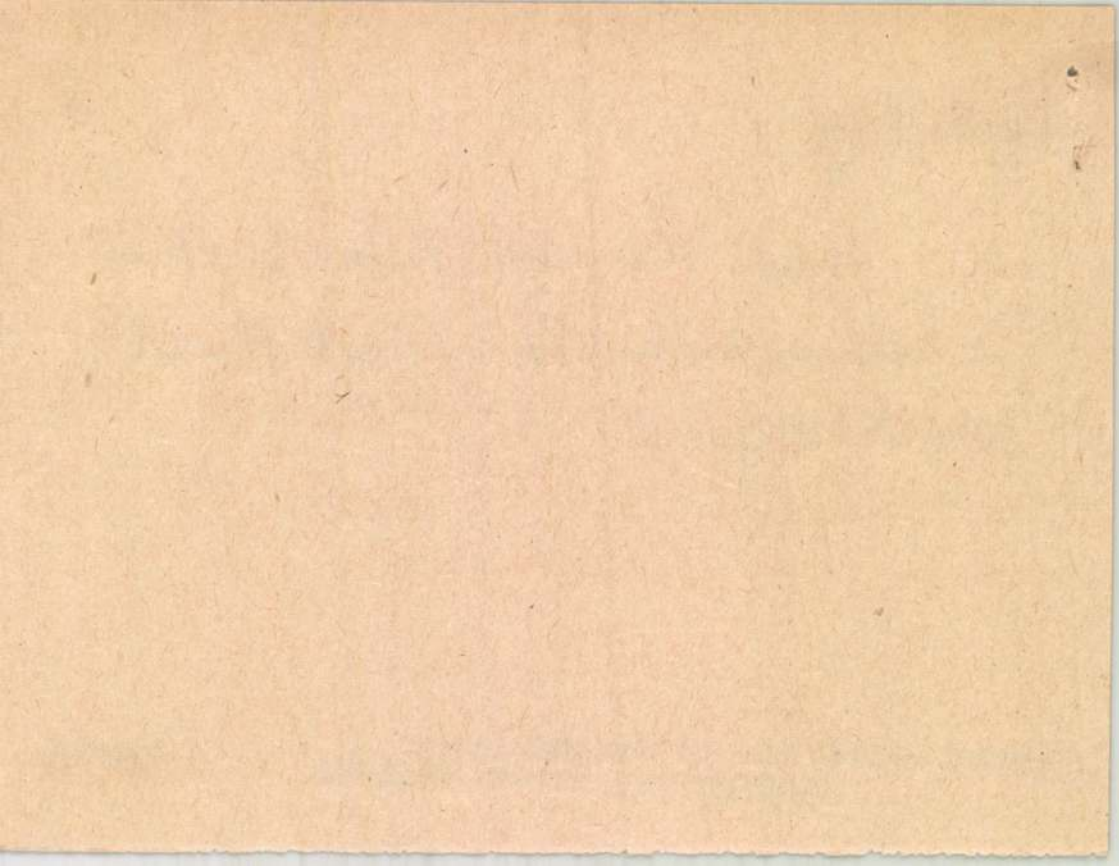
Jobb sádrában találjuk „Oppitz Kessén”
ygnatist, kurzin irással. A pohárca átellenes
oldalán az „Emlék Anyánktól 1847” felirat
olvasható. Oppitz művei valószínűleg jórészt még
magyar tulajdonban rejtőznek

Oppitz Sörsef

8

Kossuth élete végén Pestre került és
a hatvanas években itt a György Henrich
cégnél dolgozott.

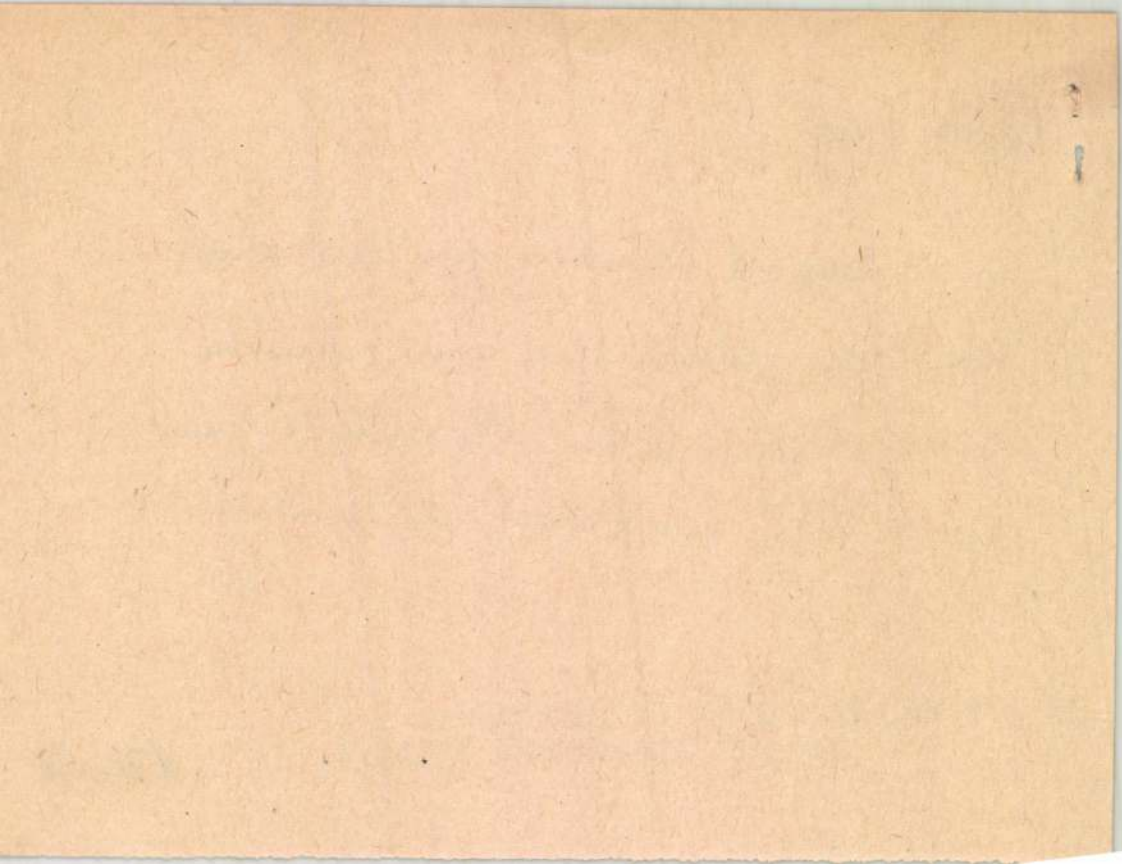
Oppitz József

9

Keszthelyi Barnabás gyűjtőmunkájával
egy talpas pohára igen nagy kvalitású
véselt díjével talán elérhető, mint
Oppitz Zsófi könyvének dokumentuma.

Borsos Béla: A magyar üvegművesség.
Műszaki Könyvkiadó Bp. 1974.

120. old

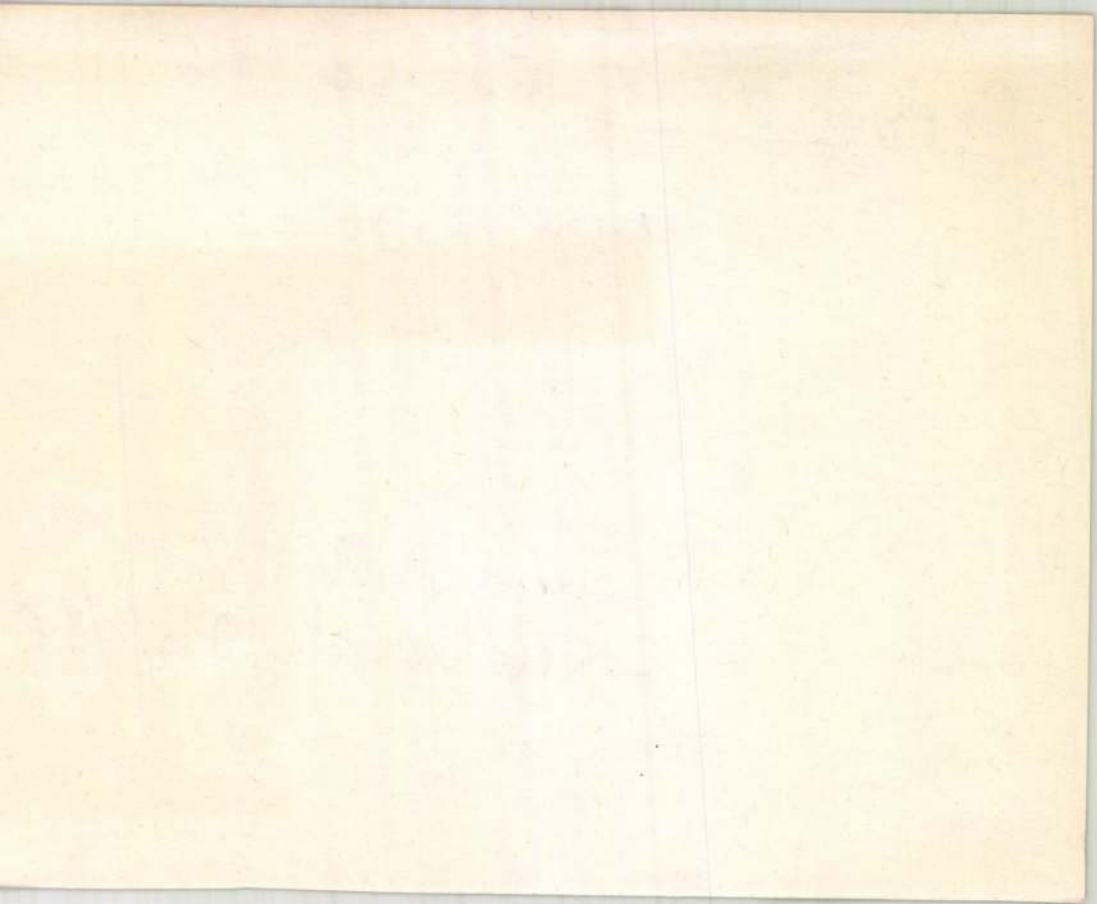

Oppitz yórsat úvegsmester

1847, Kassa

ill.

→ Isd Róth Miksa
→ Művészet 1985/3/8. l

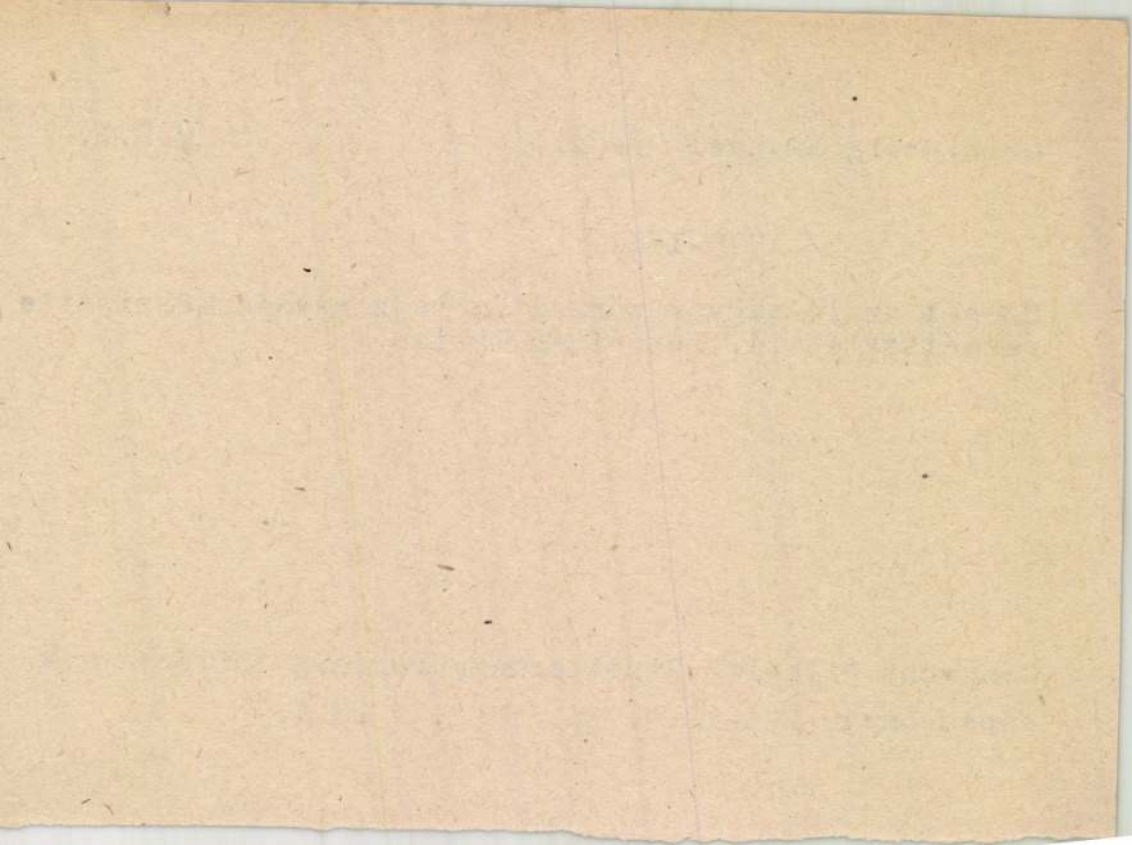
OPIZ, Georg Emanuel rajzoló

M.D.K.

/ 1775-1841/

Szénát áruló magyar paraszt, c rajz nyomán készitette
rézmetszetét id. Penheimer Kilian

Cennerné Wilhelmb Gizella: Magyarország történetének
képeskönyve 896-1849. Bp. 1962. 2 28.l.

Opits Laisalóné

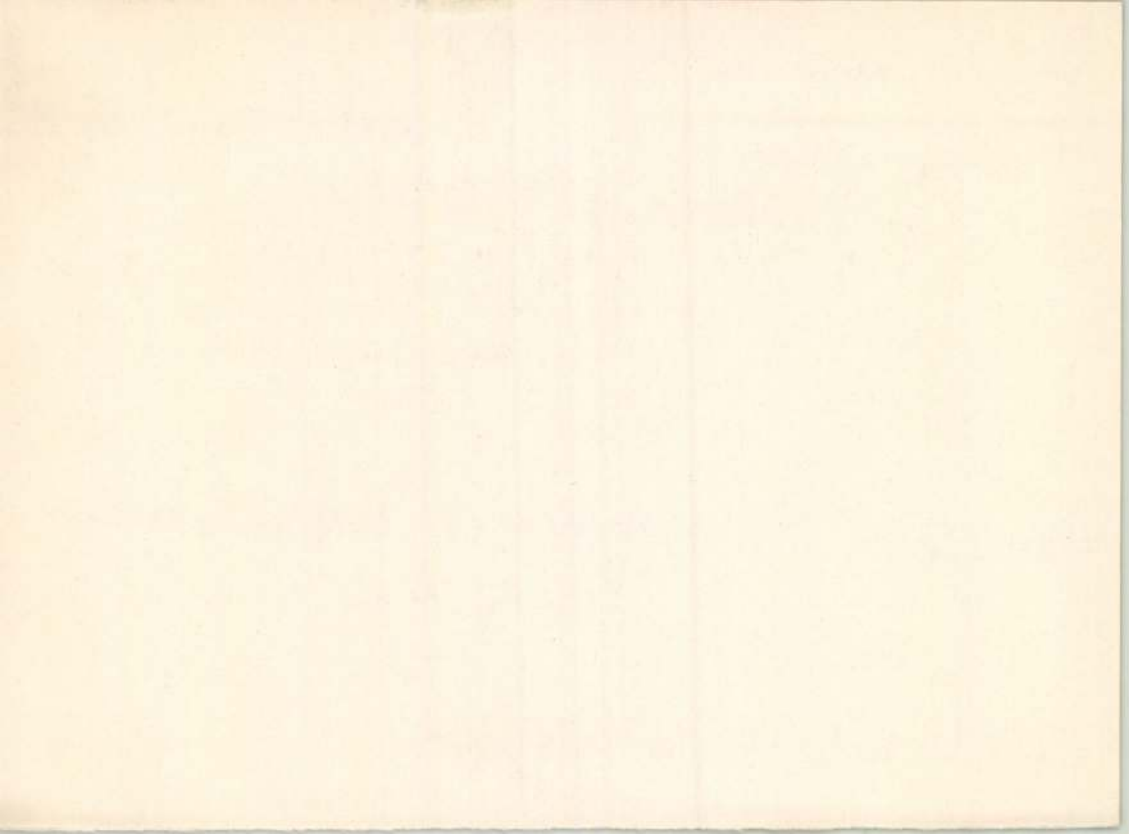
aranydiplomás káposzt október 1-én
az Érpázművészeti Főiskolán.

Értesítés: Érpázművészeti Főiskolán.

Érpázművészeti

1974/1

22 old.

Opitz Margit

MDK

Fölvétettek a Képzőművészeti Főiskolára

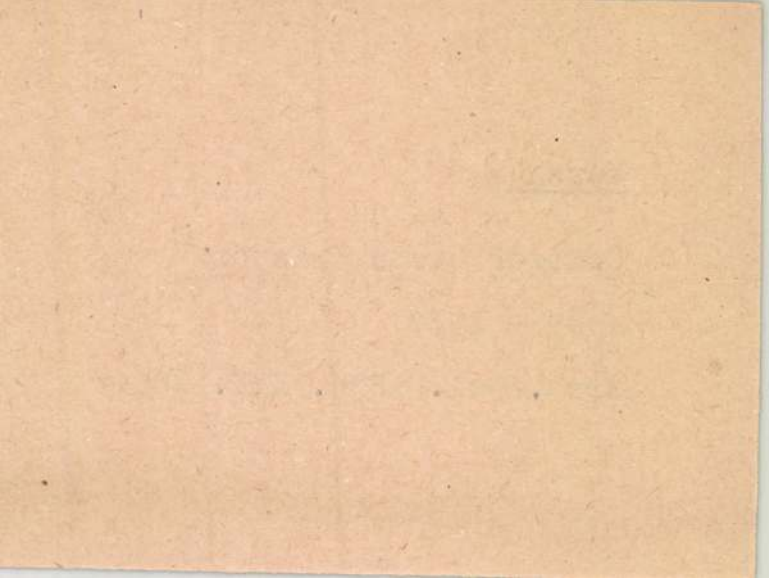
Podolini Volkmann Artur tanítványainak kiáll.
1926. ápr. Váci ut 15.

Kassa

Opitzer ötvös Kristóf

1569 - 1577

Arch.Közl. 1899. XXI. 185

Opitzner Kräftöf

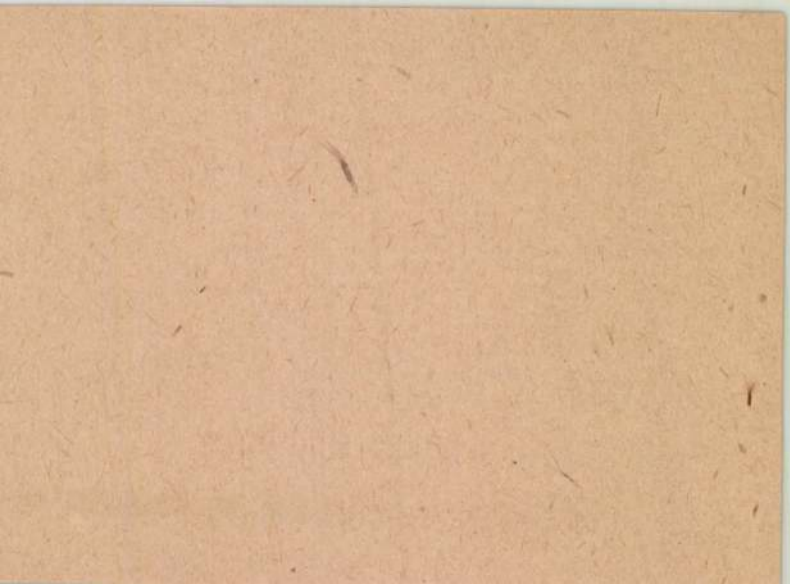
XVI. n.

ötrös

Magyar Szarművészet, 1897/98.

I. köf. 2. n. 67. - 71. o.

Mihályi József: $\frac{8}{10}$ kemény selyem e
XVI. n. - bol.

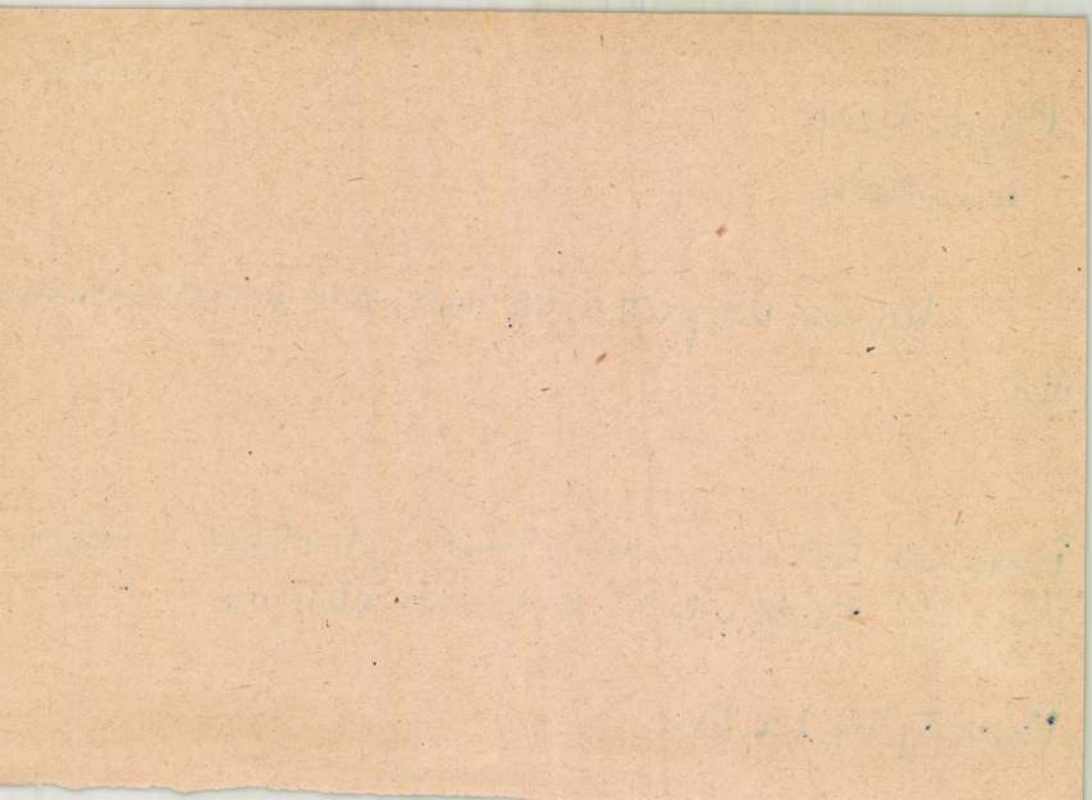
M. D. R.

Oppitz József
úvegművés

Kassán dolgozott a reformkorstól úvegkőzönis ma-
tára.

Doros Béla: A magyar úvegművészet története a reform-
korban és az elnyomás idején.

Műveit, 1954. 2. sz. 259 l.

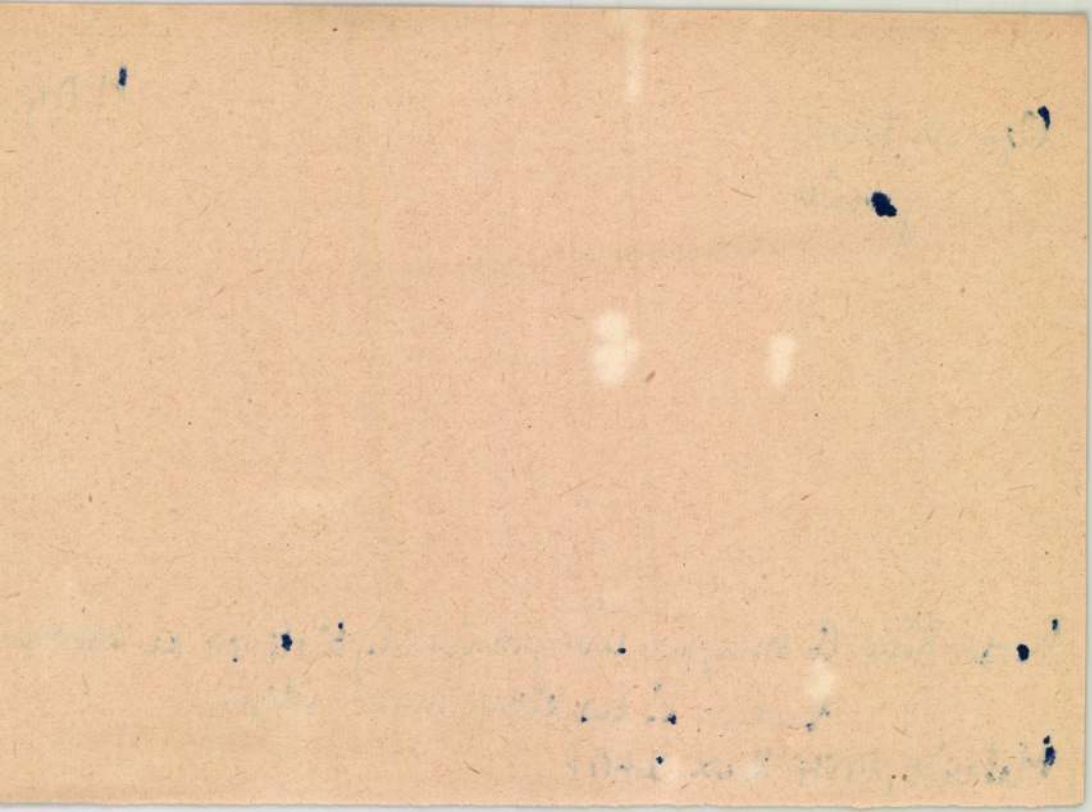

Oppitz József
úvegömves

H.D.K.

Borsos Béla: A magyar úvegömveségtörténete a reform-
korban és az elnyomtatás idején.

Műveit, 1954. 2 ox. 260 l

Eppitz József, ügyvéd

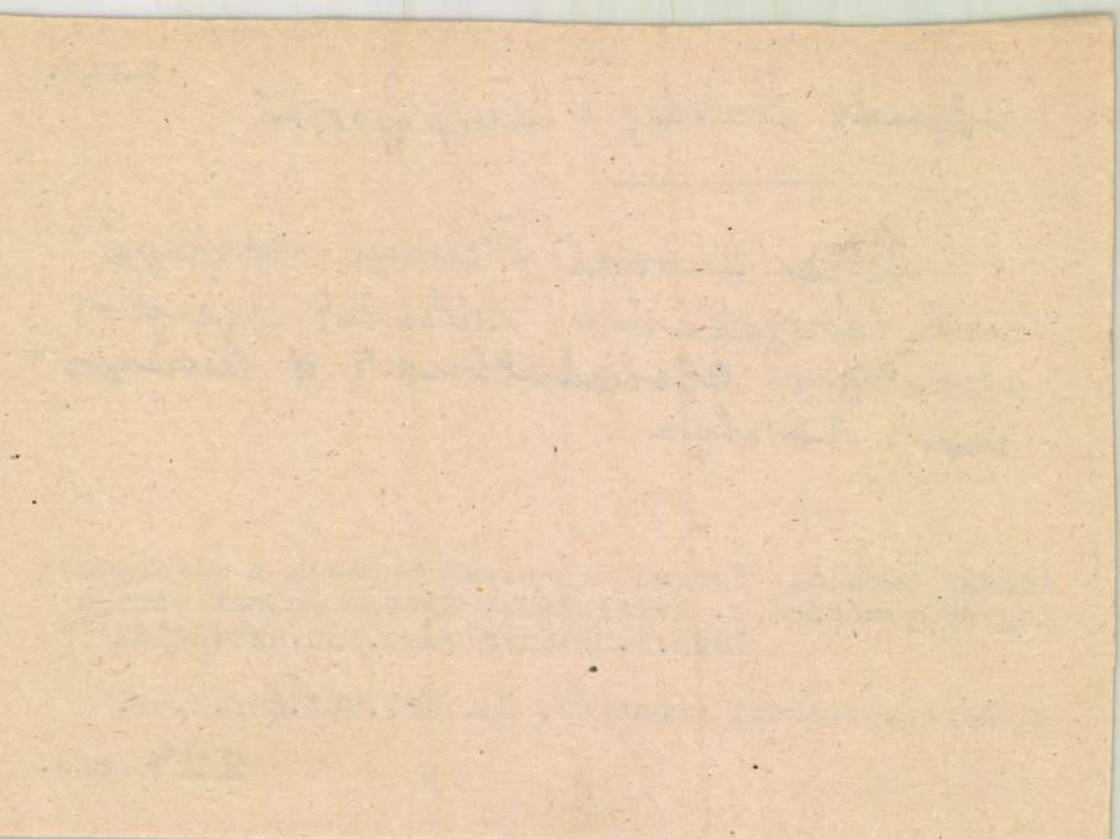
M.D.K.

híres kassai Fiumi-berlecei-
nek tárgyalását hivatali Sándor
opponens elvittetését é. hivatal-
nak tartja.

Molnár László: "Iparművészeti törekvések a reformkori
Magyarországon" c. kandidátusi értekezésének vitája
1965.V.24-én a Magy.Tud.Akadémián

Művészettörténeti Értesítő, Bp.1967.XVI.évf.3.sz.

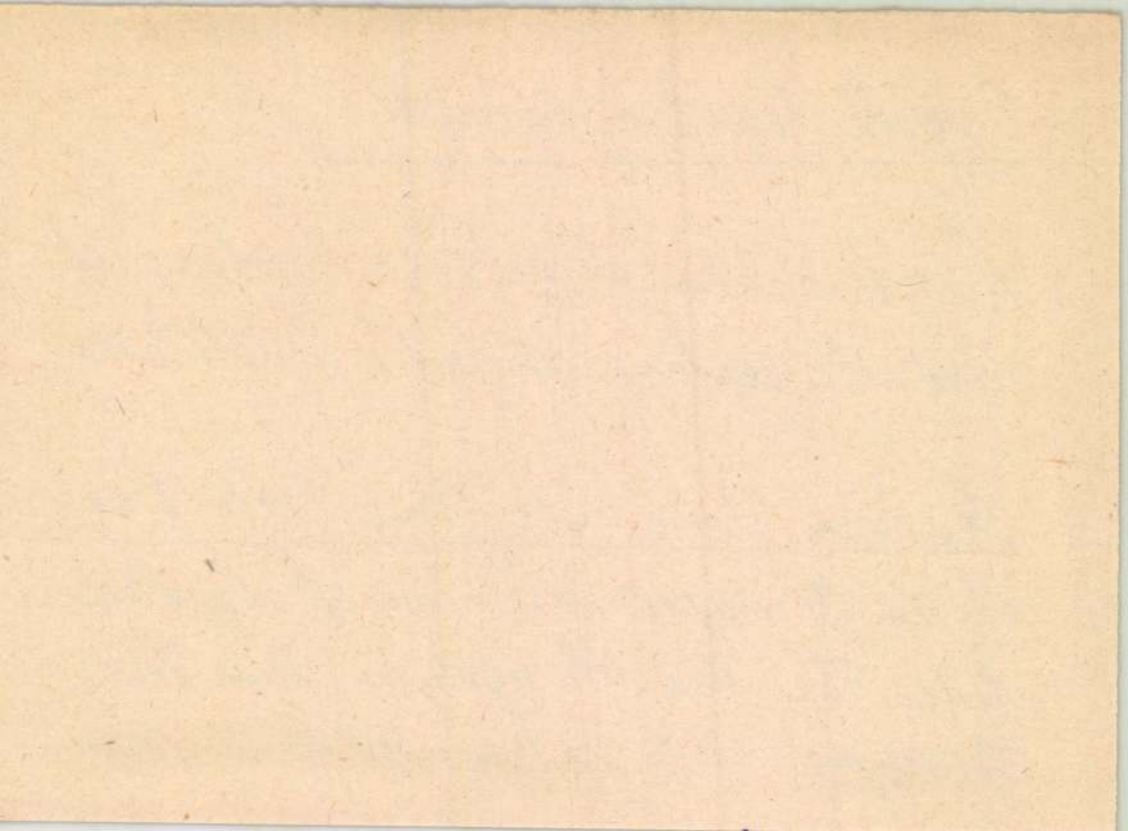
229 old.

Oppitz József üvegműves

Erinyi Mihály Szigetvár-i kirohandósból
dörzsoló perlege perpecs a kiállításra.

Katona Imre: The Glass Collection
of the Budapest Museum of Applied
Arts. The New Hungarian Quarterly,
Budapest, 1967. 28. p. 178-81 180p.

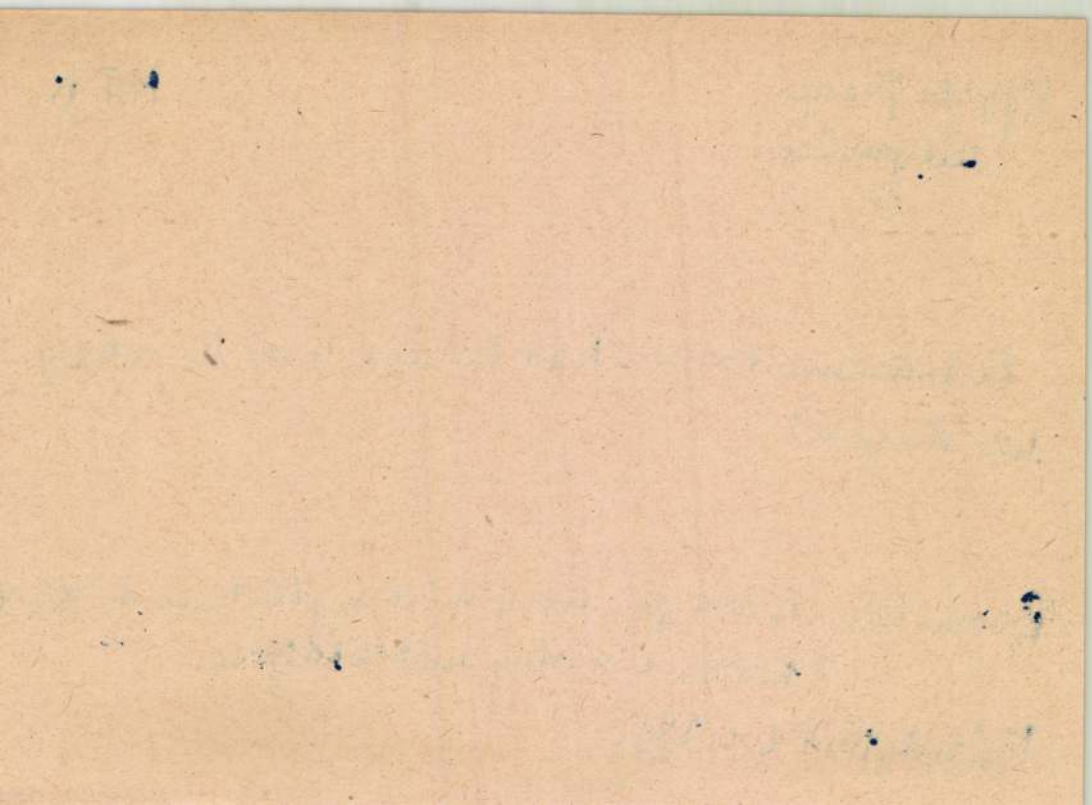
Coppitz József
úregműves

M.D.K.

A hatvanas éveken Pestre került és György Henrik ség-
nek dolgozott.

Borsos Béla: A magyar úregművészig története a reform-
korban és az elnyomottak idején.

Művész, 1954. 2. sz. 259 l.

Oppitz József
úvegnyűves

M.D.K.

"Trinnyi szerlege"

Boross Béla: A magyar úvegnyűvéség története a reform-
korban és az elnyomás idején.

Művészt, 1954. 2. sz. 259l.

11

1898

1898

1898

1898

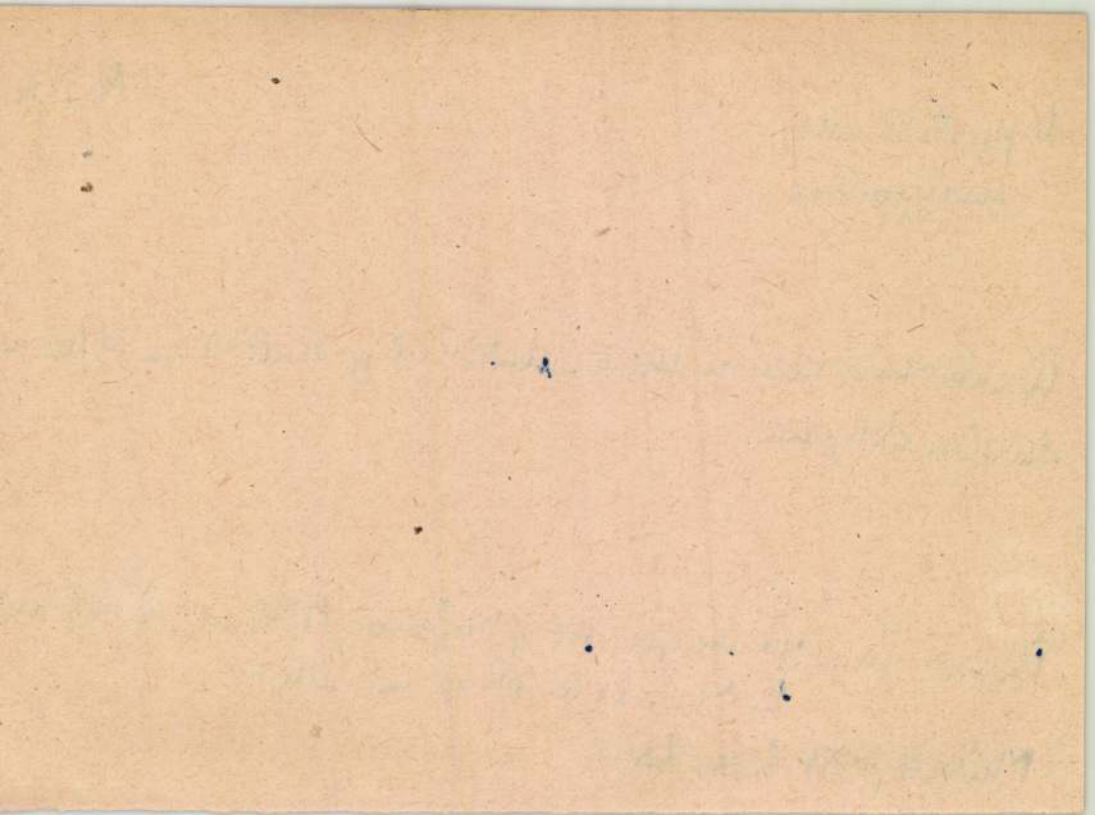
M. D. K.

Óppitz György
íregműves

A szék származási mester Antalvölgyi Kutákbau és Ko-
korán dolgozik.

Borsos Béla: A magyar íregművészet története a reform-
korban és az elnyomás idején.

Műveit, 1954. 2. sz. 259 l.

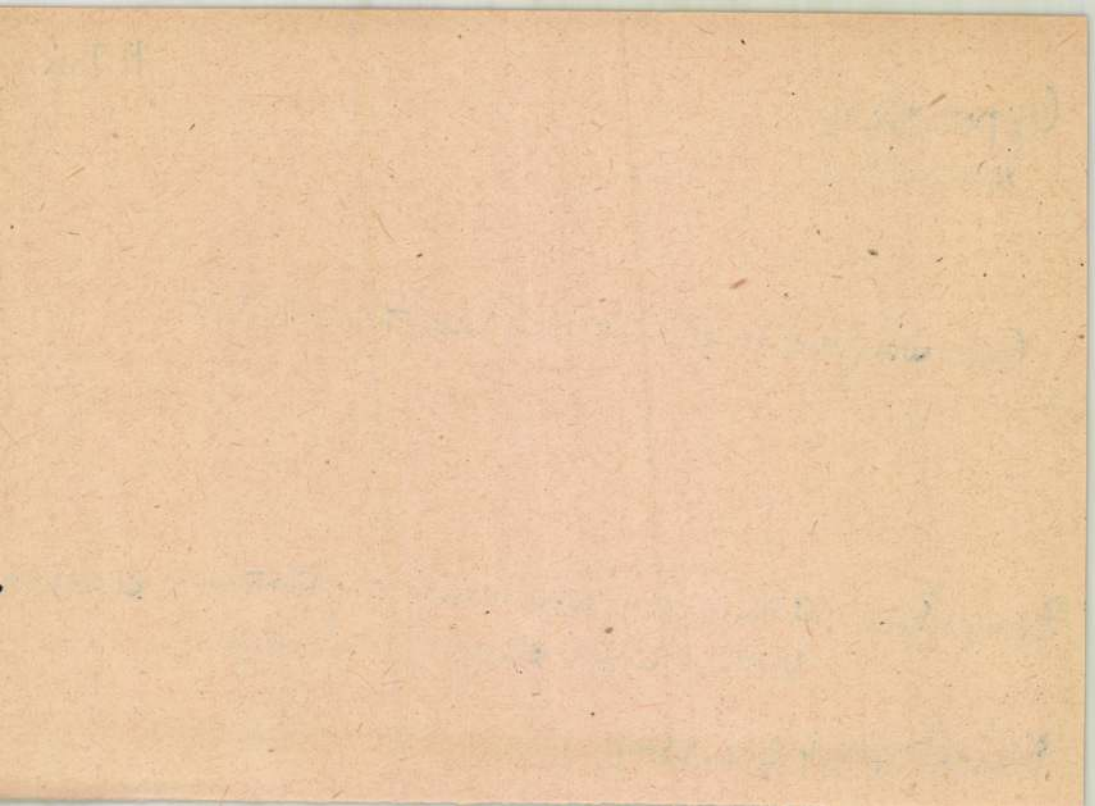

Oppitz József
 úrjegnyűvel

Cseh úrjegnyűvel aki házában telepedett le.

Borsos Béla: A magyar úrjegnyűveség története a reform-
 korban és az elnyomottak idején.

Műveit 1954. 206. 254 l.

Oppitz Károly
műveiről

l.

Művészi Ipar

1892. 199. l.

Regius III. 184

149

149. Céh- és boroskorsók. XVIII—XIX. század.

149. Zunft- und Weinkrüge. XVIII—XIX. Jahrhundert.

W. M. K. K. K.

150

151

152

153

150. Üvegpalack, fedelén a Bethlen és Mikes grófok címeivel. XVII. század. — 151. Fedeles pohár beköszörült csatajelenetekkel. Jel. Oppitz Kassán. XIX. század. — 152. Tejüvegkancsó színes mázdisztéssel. 1630. — 153. Ónmázás tál, színes díszítéssel. 1610. *

150. Glasflasche, auf dem Deckel die Wappen der gräflichen Familien Bethlen und Mikes. — 151. Deckelpokal mit eingeschliffener Schlachtszene. Bez. Oppitz in Kassa. XIX. Jahrhundert. — 152. Milchglaskrug mit farbigem Schmelz. 1630. — 153. Schüssel mit Zinnglasur, farbig bemalt. 1610.

154

* *Tpamü vesztü Néveumban?*

Magyar Tpamü vesztü

1915.

Oppitz

l.

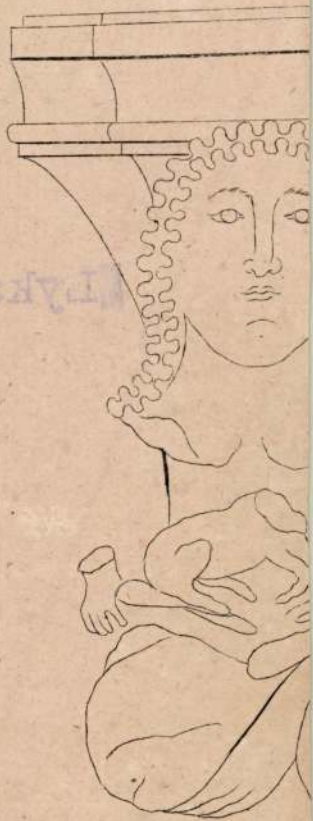
LykaMagyműI800-50

75.l.

6.

8.

Oppitz Föref

riuegrunnes

l.

Diripantost

222. l.

Egert

A hely neve

Minorszék kőszeg
Lőcs

A tárgy megnevezése

Oppitza

Kassa: üvegkörös

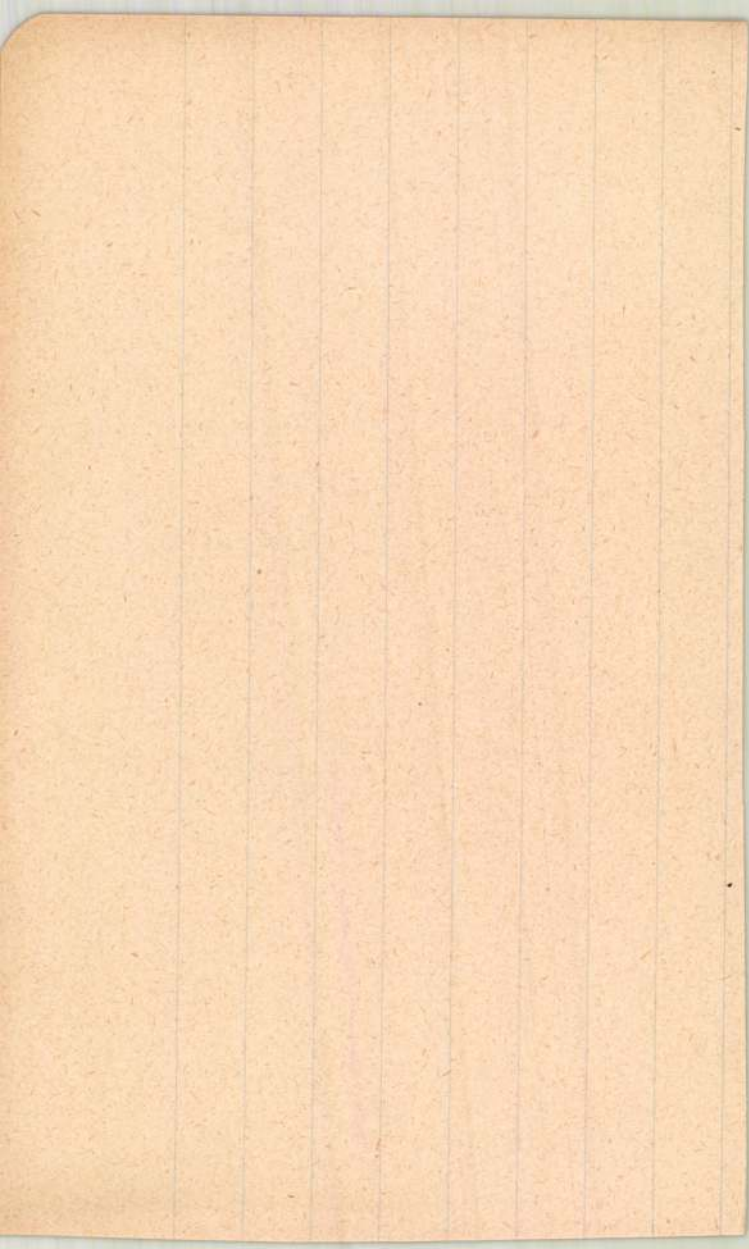
Fedele serlef.
Körösüli üveg, Frinyi
Kirohanasai ábrarolá
jelenebel -

Az alábbi műveim -
ban

Repr.

Csaiparmur

XXI. tábla

Oppittu lousf

laid skiv

Räth. III 1912. 368
es köv ll.

372

„Magyar királyi allamvasutak.

T. Műhely

Miután keresmenyemnek 191

tesenél

jelenhettek, keresmenyemnek átvételére
nevi munkastársamat szöbelleg megbi

Kelt , 191

tanu.

tanu.

Oppittu Toinen
uupruvun
Korinji uupruvun
de Toinen. Uupruvun-
ban.

l.

Säguvun

276. l. 278. l.

keijet.

Kanan uutödit

Uutödit a 278.
adator a lapon

Oppitz Försök

Kanari-hires
invektionens

l.

A. repumventer

König.

Bp. 1940

1126. l.

Edény töredék, római IV. 122

Oppitz József

Kassai üvegüvegér.

Körönült poharait
és dehes magyar forrá-
nelmi kőnyír dom-
ború üveggel díszítette.

Zrínyi Királyi
ábraroló birodalmi
Körönült pohara az
Iparművészeti Múzeumban
van kint.

Genth Vereske

V. 141. l.

Papir, Kőnyv és irókész
kereskedő
Aleólandón (Zala)

Oppitz József, üvegmetező

Pesti Hirlap hirdetése 1842: "Oppitz Józseflőcsei
üvegkereskedő és üvegmetező, ki is leginkább rónki és
bártfalfürdőkből ismert, közhírré teszi, hogy a debre-
ceni vásáron csak üvegárúival megjelenik". / 678. lap /
78. old

~~Smidt~~

~~Smidt~~ Smidt Lajos. Soproni emlékpohár 77. old

Soproni Szemle. Helytört. Folyóirat. XXI. évf. 1967
Sopron

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

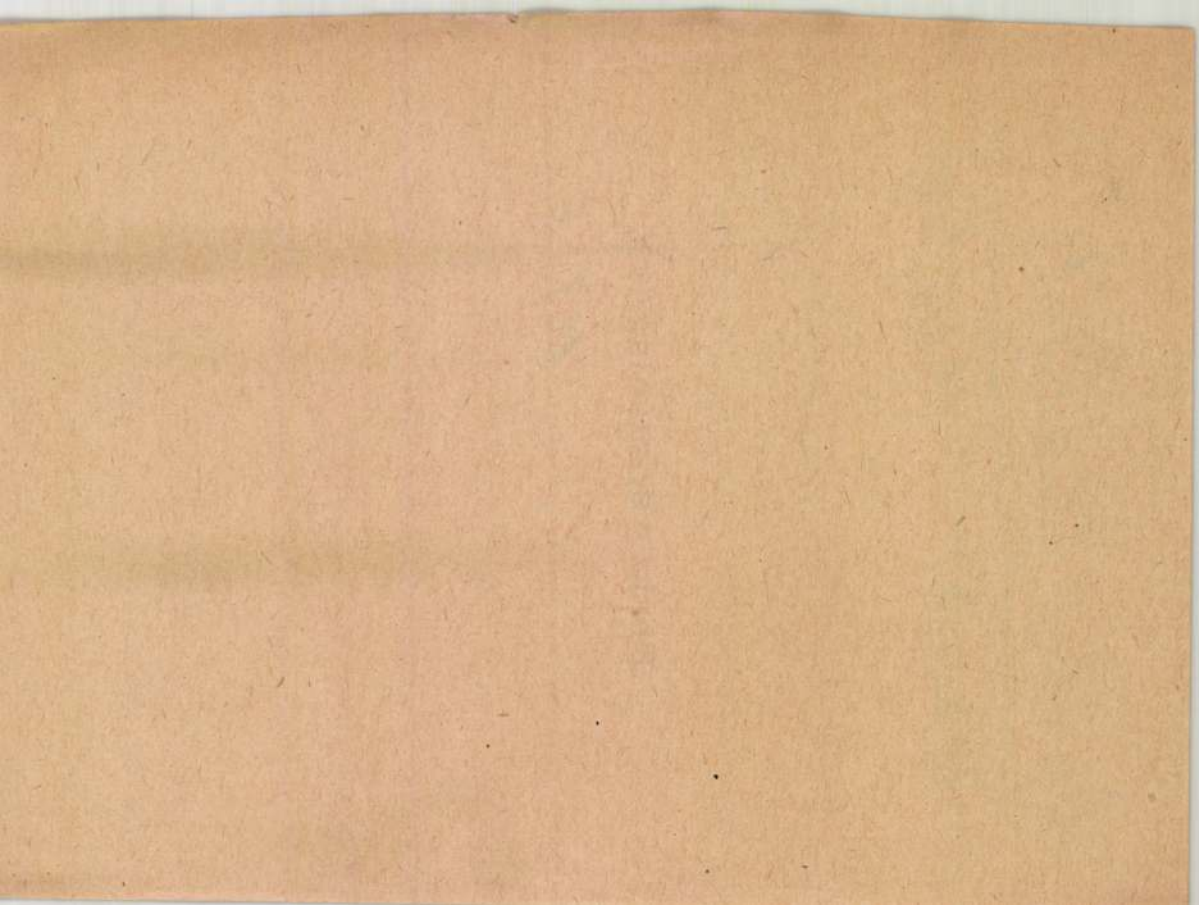
1950

Opitz Margit

1924/25 - 1928/29

Ferkèpzomfoiskèvk

119.8.

Opitzzer Kristóf

XVII. 24. Kassán feltrabs-
dulván külföldre ment.

Kmetty - 38. l.

[Faint, illegible handwriting]

[Faint, illegible handwriting]

[Faint, illegible handwriting]

Opitzers Knstoff

• Karan stov legy

med

U 71. p.

.....-i m. kir. posta- és távirtda-pénztár.

Nyugta

azaz:

Koronc

mely összeget, mint évi K lakpénzemből az 190 évi

lakbérnegyedre eső részletet, a -i m. kir. pos.

..... pénztárból minden hiány nélkül felvettem.

Kelt

.....-n, 190 évi

MDK

Opra Gizella, textil

4. orsz. iparműv. kiáll. Műcs. 1959.

18

1873, 1874, 1875

1876, 1877, 1878, 1879, 1880

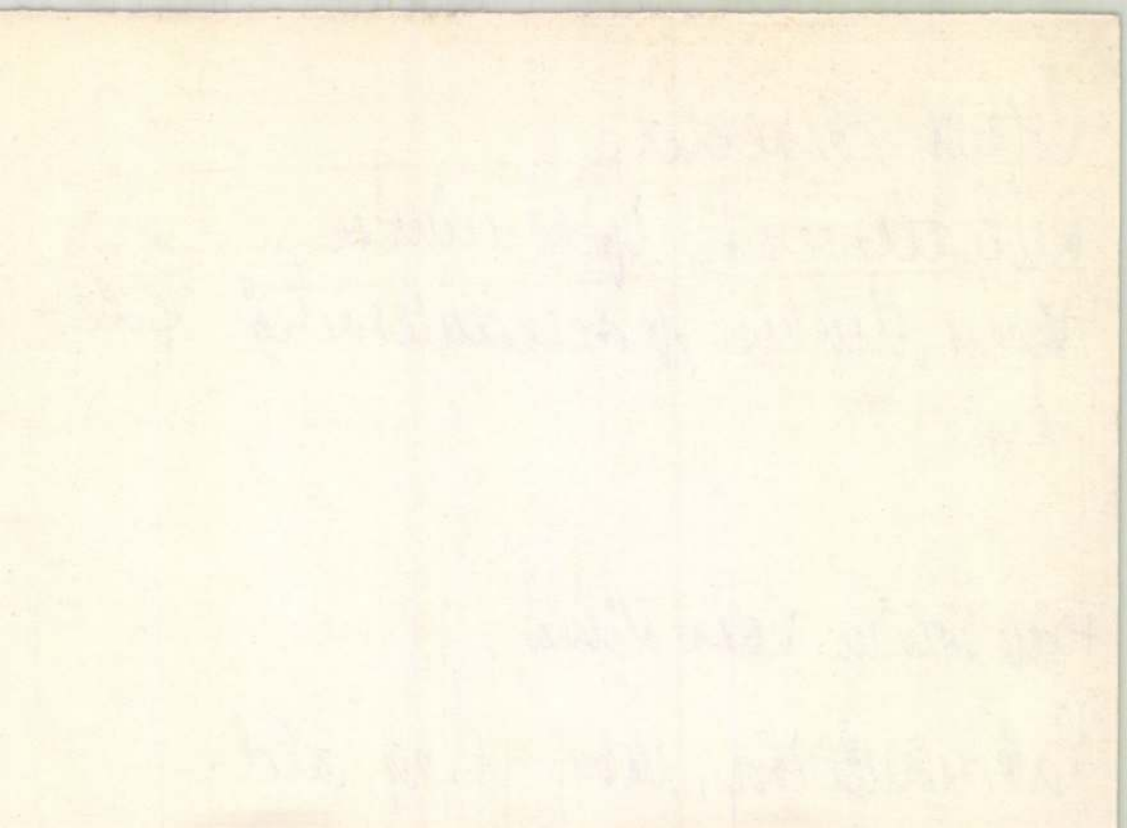
Opera Giolla,

Rehatovroš' ipadumivša

Veres Miklos' roclatovroš' fil-
sege.

Filip Gotvad: Veres Miklos',

Lakakultura, 1969. 1. 29. ald.

Opitzov ötvös Kristóf

1569-1577. Kassai jármű-
záró. Apja Opitzov Kristóf.
Tanulmányait Kassai be-
járóknál, felnevelésénél,
1569-ben, köztudott tanul-
mányon, külföldre küldésével
befejezte. Először a
Wolfgang Wagner ötvös mű-
vezésénél, majd apai örökségét
100 ft követelését és
63 ft követelését
befejezte és viszályos
Wagnerrel elfogadta a
Kassai ötvös, majd a
Kassai ötvös 15 ft-
os részét a Kassai ötvös,
Kristóf ötvös 1569-ben
Külföldre ment, 1570-ben
Külföldre ment. Külföldi
művészetét 16 évig
Kassai, de majd 1573-ban
Kassai van. Wagnerrel 1574.
május 19-én a Kassai ötvös
és ideiglenes lejáróként
működött Kassai.
1577-ben Jörg Morgner,
aki 100 ft-ot adta, megfi-
zetésért.

Miklós Kassai ötvös
1800. 185-187. l.

120
Schweitzer Florid

festó.

XVIII. H.

Schlegel Tavis

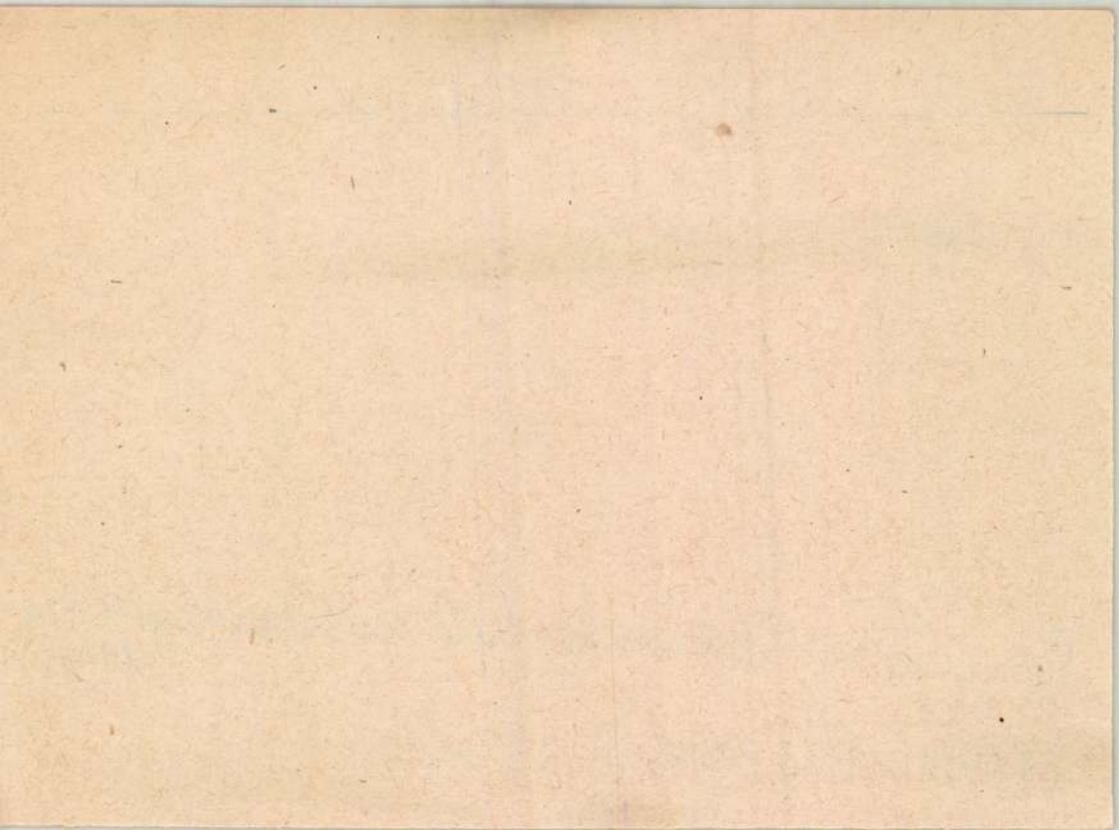
Könnives mester

XVI. H.

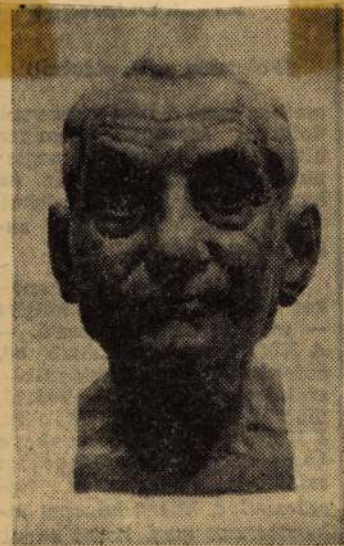
Opera Szabó István

"Apám" c. / rept.

Bak György: Népművelési amatőrmozgalom,
1948.
Népművelés, 1948. §. 35. old.

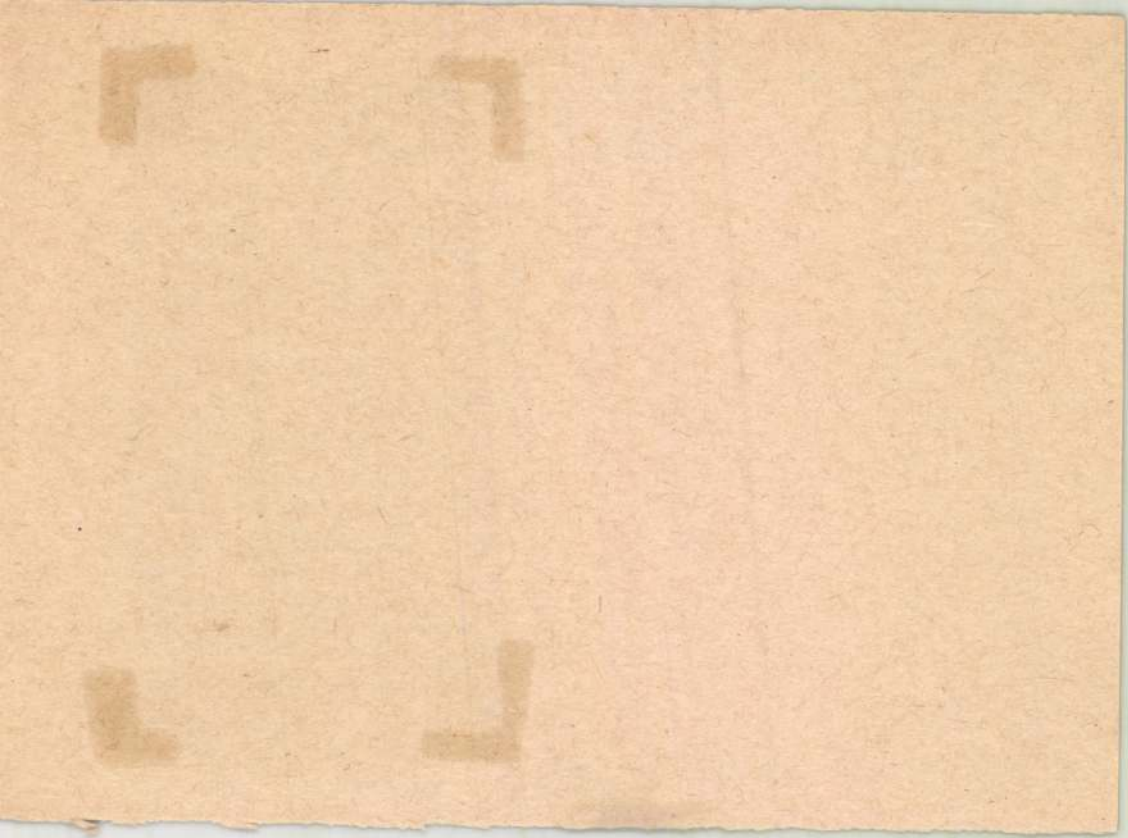

Opra Szabó István
amatőr szobrásza.

Opra Szabó István szoborport-
réja: Apám.

Dalyaszerők lapja, 1947. június 30.

Opra Szabó István, amatőr festő
Megnyílt Tatan a X. országos amatőr képzőművészeti kiállítás, melyen szerepel a művem „Apám” c. portréja, mely nem csupán nagy szakmai tisztasággal, de emberábrázoló képességgel is tanúsodik.
(említés).

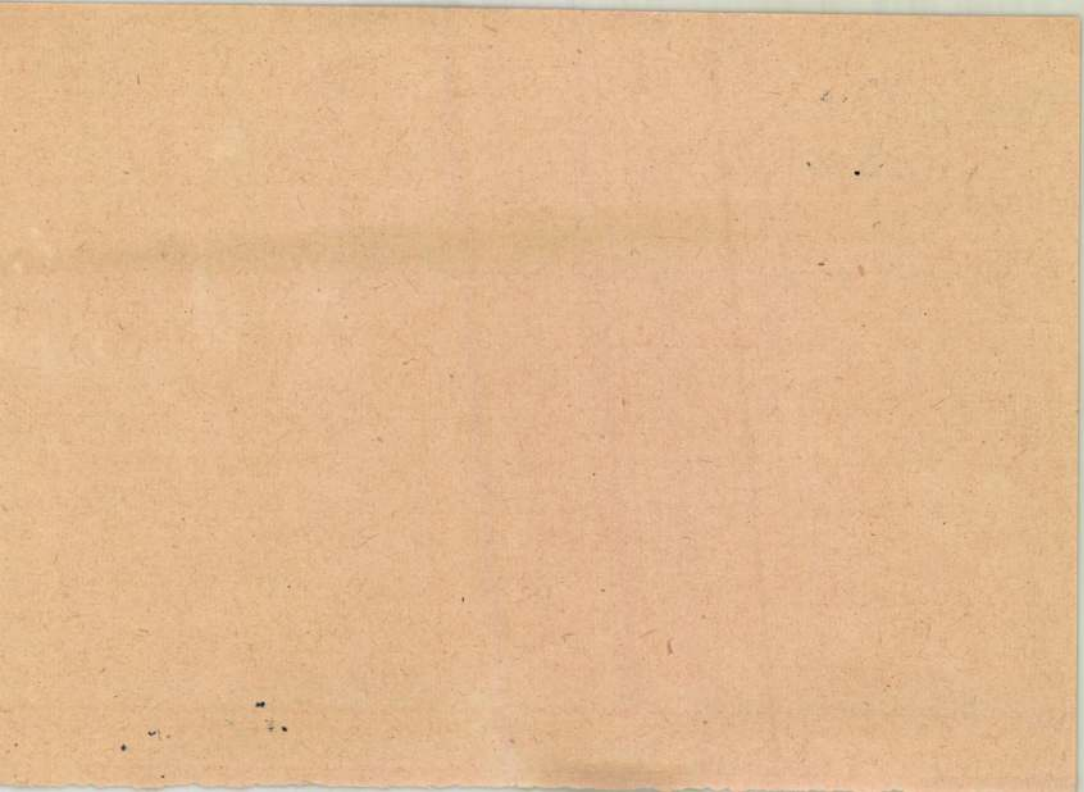
Szemleki ábrák labor: Merve tarts az amatőr
képzőművészet.
Balzsamok Lapja, 1948. júl. 6.

M.D.K.

Oprawy Ferenc
vállalkozás

1914-ben a falukat kijavították és a szőlőt megművelték.

Bachó László: A gyöngyösi templomok története. 46 l.
A Szent Bertalan templom története.

Ophea

és Copesi nyomtatás "Osmanoglasnik" műveit
Grassóbon 1557-ben.

Yosse Gedean, Hervey Ferenc stb.: Régi
magyarországi nyomtatások 1473-1600.
Budapest, 1971.

1820

Csrencsics Miklós, tőmívész

1834-ben szerepel az eszter
adóról névjegyzékében.

Heves megye műemlékei I. írta Voit Pál,
Magyarország műemléki topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó,

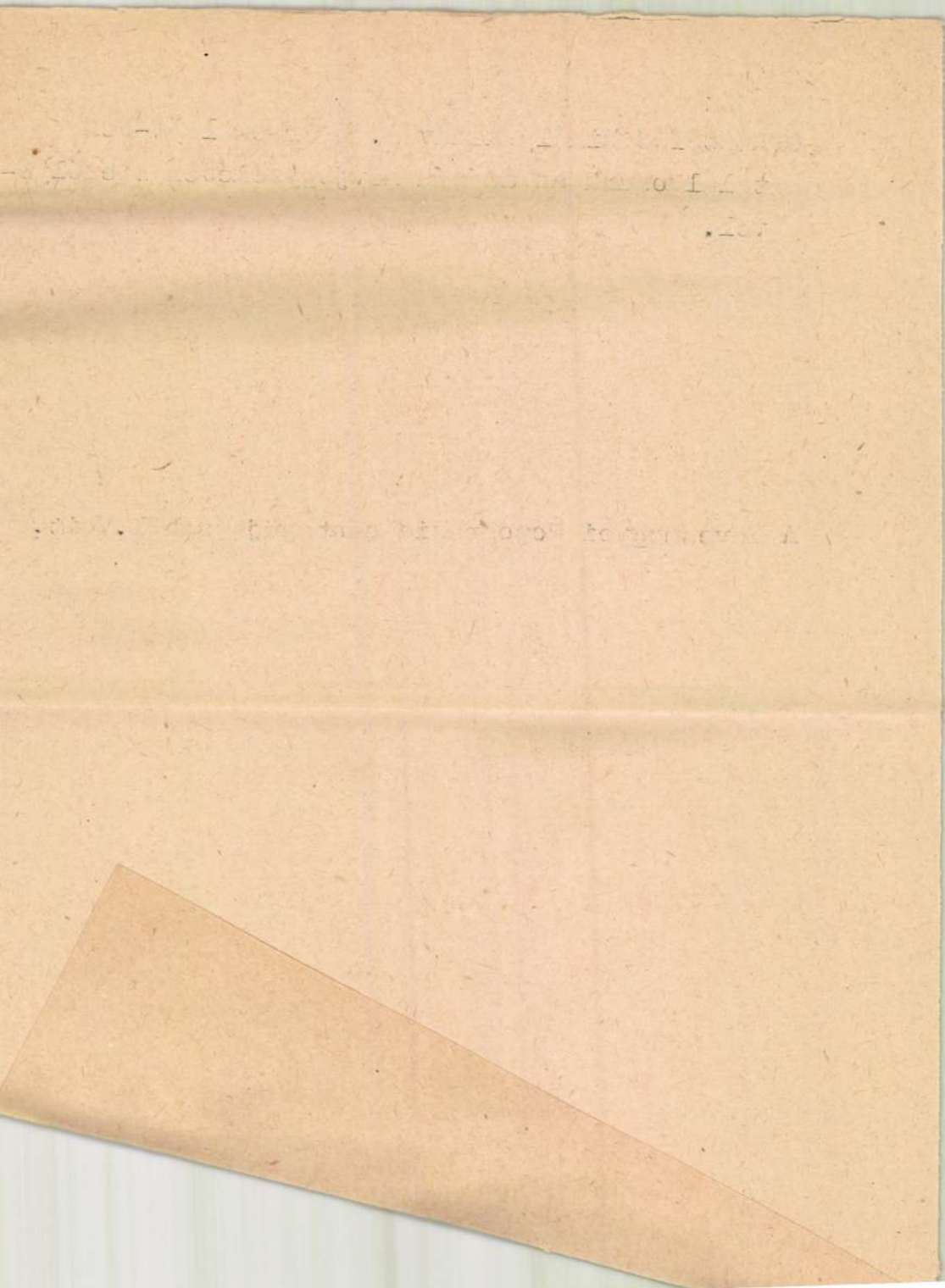
375. old.

111

1899. Anatomical Record.
1900. Anatomical Record.
1901. Anatomical Record.
1902. Anatomical Record.
1903. Anatomical Record.
1904. Anatomical Record.
1905. Anatomical Record.
1906. Anatomical Record.
1907. Anatomical Record.
1908. Anatomical Record.
1909. Anatomical Record.
1910. Anatomical Record.

OPRENCICS Mihály kőműves. Egerben 1834-ben
találkozunk az adózók névjegyzékében személyé-
vel.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyűjtéséből. Voit.

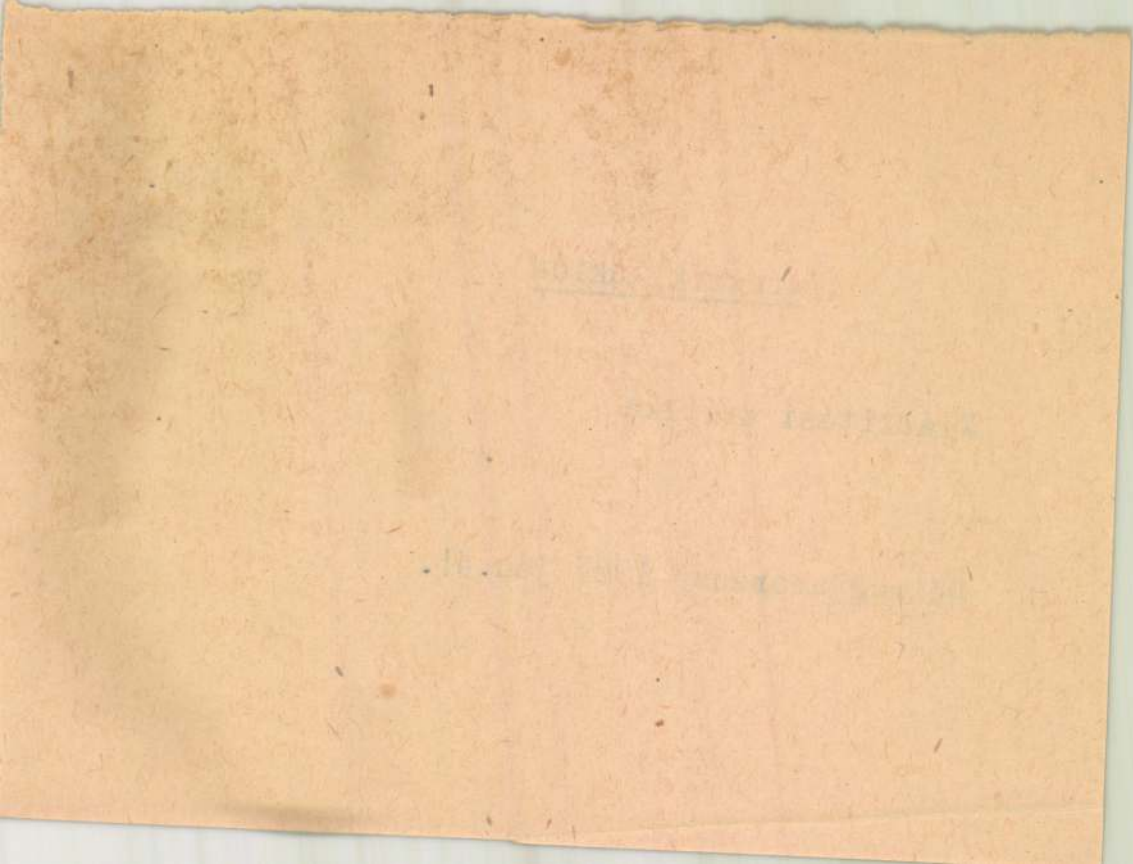

MDK.

Opresnik Ankica

Kiállítási kritika

Délmagyarország 1967 jan. 31.

OPPLER Emil *műgyűjtő*

91 11. 11

Új Művészet

Handwritten text, possibly a name or title, appearing at the top of the page.

Handwritten text, possibly a date or number, appearing below the first line.

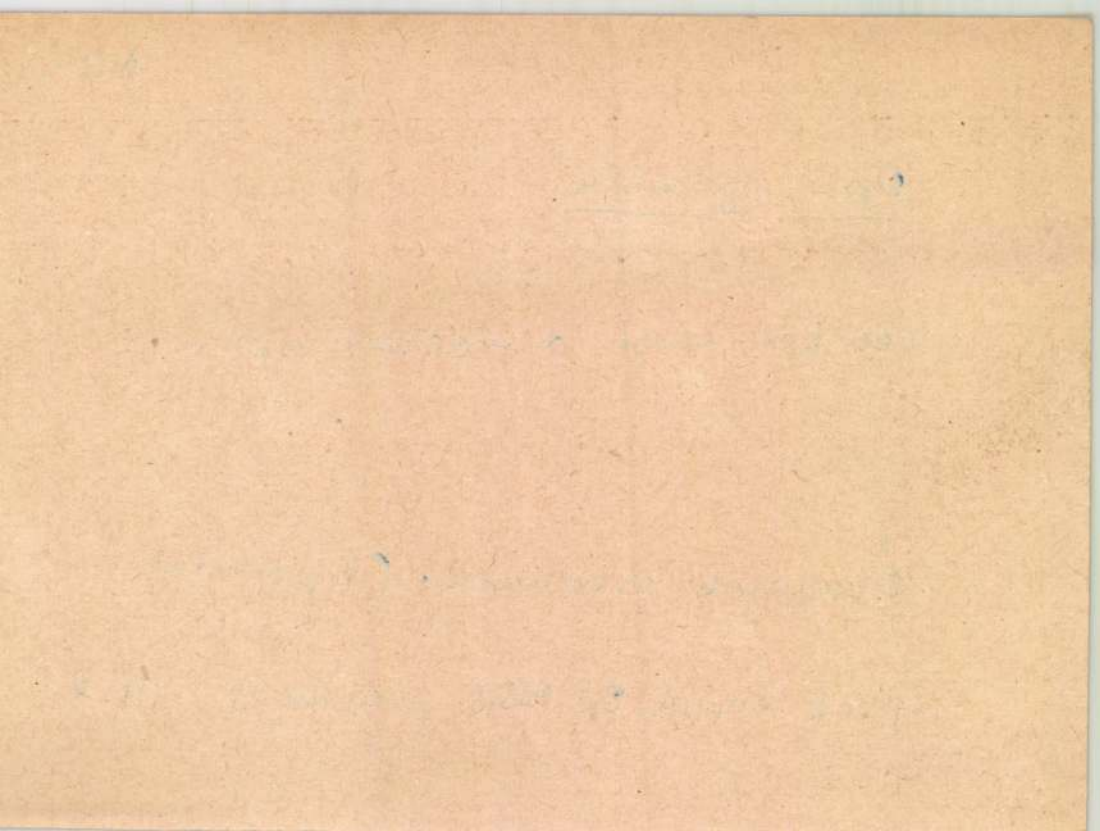
Handwritten text, possibly a name or title, appearing in the lower middle section of the page.

Opra Gizella

és két tarsa divattervei repr.

Óvodások, iskolások. (képfelirat.)

Nők Lapja, Sp. 1958. január 9. 14. l.

Opra liuklės

ais

1631, 1632, 1669.

Balhel

sq. l.

melyzet toleti alapitvanya hirdeto irodajanak

22

Munkács

Grand Hotel "Csillag"
Nagyszálló, Munkács,
Iroda: 20-24, 23-24
22-24

Takács Mihály szálloda és vendéglő, Munkács, Arpad vezér-
n. 2.
22-60

Nagybánya

István király
szálló, Nagybánya,
Rákóczi-tér 7.
21

Nagykanizsa

Pannónia szálloda kávéház és étterem
Tul Rohr Ferenc Nagykanizsa
Sugár út 4.
3-18

Nagyvárad

Kemke Szálloda, Nagyvárad, Gróf
Bethlen István u. 9.
12-79

EURÓPA SZÁLLO-
DA, Nagyvárad, Hortly
Miklós-út 33.
13-41

"HUNNIA" Nagyszál-
loda, Nagyvárad, Kos-
suth Lajos-u. 1.
17-54

Pannónia Szálloda,
Nagyvárad, Rémer-tér 6,
Telefon: 19-06

Rimanóczy Szálloda,
Nagyvárad, Ezredévi emlék-
tér 8.
26-28

Nyíregyháza

Szabolcs szálloda (Kovács Ödön)
Nyíregyháza, Arany János-u.

Ék Matyas, Városi nagy-
szálló, kávéház, étterem,
Barrage, Léva, Szent Ist-
ván-út 2.
Tel 63

ECOTA SZÁLLO

Tel.: 7, 8, 9
CLA SZÁLLO
Tel.: 2 M. kir.
Kincsisztrai szállók.
Mihályfűd

onc
Agria Szálloda és ét-
terem, Losonc, tul. Anda-
czy Szilágyi Zsigmond,
suth-u. 25.
1-43

Ö
ONA SZÁLLODA és étte-
terem, Makó, Szechenyi-tér 10.
85

osvásárhely
Aria szálloda és kávéház,
tul. Szalkay Károly, Mhely,
Szechenyi tér 48.
3-72

onti szálloda és étte-
terem Marosvásárhely Szé-
nyei-tér 36.
T. 5-36

Endia szálloda
osvásárhely, Szeche-
sényi-tér 35. Telefon: 2-51

USSYVANIA szálloda
osvásárhely, Szechenyi-

Oproa Miklos

ács

1669-ben helyreallitotta a székelyváros-annak fia harangot is.

Bal Hel 1131.

1900.
M
mindeh bis einget.

1900. 1900.
MONTREUX 1900.

Opra duklós

ács

l.

1669

Baloghfatornyók

271. l.

Roma' literar'hoj V. 247

OPUSSANI, August, koronai kömívénéséd

A.O., Maurerzell, 4 lés fia meghalt. (1841, 87.l)

— (Obhután)

Anton ~~Obhután~~, Maurerzell, 2 lés fia meghalt.
(1841, 439.l)

—
August Oplutcher, Maurerzell, lánja meghalt. (1846,
516.l)

—
Preuburger Zeitung
(Genthan)

Oiva Sander

400000

1933-34.

L. Iparm. Isk. H. V. K.

1930-34. 46. L.

1933-34.

1930-34.

1933-34.

1930-34.

1933-34.

1930-34.

1933-34.

1930-34.

„Georg Hollmayer, Olmutz”, 1780 körül.

ZSEBÓRÁK,

24 drb., arany és ezüst, többnyire zománcos, XVIII—XIX. század. — A San Marco gyűjteményből.

ASZTALI ÓRA ÉS HAT GYERTYATARTÓ
Empire stílű, fém, XIX. század.

ASZTALI ÓRA,
empire stílű, bronz, XIX. század.

Í L I Á K L I N E K

IL., 1887., 168—169. l. (Képe IV. lapon) — Radács Ipolyi, 97. szám. — Szendrei: Néhaj Ipolyi Arnold gyűjteménye. AE, VII., 1887., 345. l. — Czobor: Ipolyi Arnold emlékezete. Bp., 1889., 14. l. — Ipolyi, Biharvármegye, 116. szám. — Lepold: Esztergom egyházművészeti jelentősége. MIP, XXIII., 1920., 59. l. — Gerevich PA, 257. l. — Őszi kiállítás, 1930., Ipolyi 59. szám. — Gerevich IPGY, 99. l. — Egyházműv. kiáll., 1930.,

MDK

Óra Sándor szobrász

Művészet 1938. III. évf. 22. sz. 147.1.

MDK

Óra Sándor szobrász

Művészet 1938. III. évf. 22. sz.

147.1.

1871

The General Assembly

Resolved, That the sum of \$50,000 be appropriated for the purchase of land for the purpose of establishing a public park in the city of New York.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ

Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Ora Sándor

ÚJ EMBER

1983 DEC 1

1021

Ora Sándor halála

Ora Sándor szobrászművész 53 éves korában váratlan hirtelenséggel elhunyt. Halála nagy vesztesége az egyházművészetnek is, amelynek ihletett munkálója volt. Éveken át ő irányította a budavári Mátyás-templom kőfaragó munkálatait. Legutolsó vállalkozása a Váci utcai Szent Mihály templom homlokzati barokk szobrainak restaurálása lett volna, de korai halála ennek kivitelében megakadályozta. Elhunyt a művészek és műértők körében osztatlan részvétet keltett.

Hazatért a Lourdesban magyar zarándokok

Az Actio Catholica országos elnöksége által Lourdesba és Rómába rendezett magyar zarándoklás résztvevői lelki elményekkel elteelve, november 21-én, csütörtökön este a menhelyre rendezett bécsi gyorsvonattal visszaérkeztek Budapestre. A zarándokokat a Keleti pályaudvar csarnokában egyháziak és világiak élén Varkonyi Imre kalocsai főkapitány helynök, az Actio Catholica országos igazgatója várta. Rozsáli Menyhert gyórti általános püspöki helynök, a

le és ki le le G' e h v h e k

Öra Saluðor, sóbrin MDDK

4 Vári uttari rolt angolkinasso-
Myok templanu sóbrinuk
restauráláseit veppi.

-: Hír

6

ESTI HIRLAP m. 1963. hent. 6.

1874

Journal of the

1874

of the

of the

of the

Óra Sándor és Mayer Ferenc

Luther emlékmű, repr.

Művészet 1938. III. 22. sz. 157.1.

Óra Sándor

A Bécsikapu tér . sz. ház 1950-52 -es ujjáépítésénél
a szobrászati rekonsztruálást végezte.

Repr. 9 9. kép.

Zakariás G. Sándor. Budapest. Bp. 1961.

14.1.

Ors. Szendrői

A Szendrői Országos Szépművészeti Társaság
a szendrői református templom köré.

Régi. : 9. Reg.

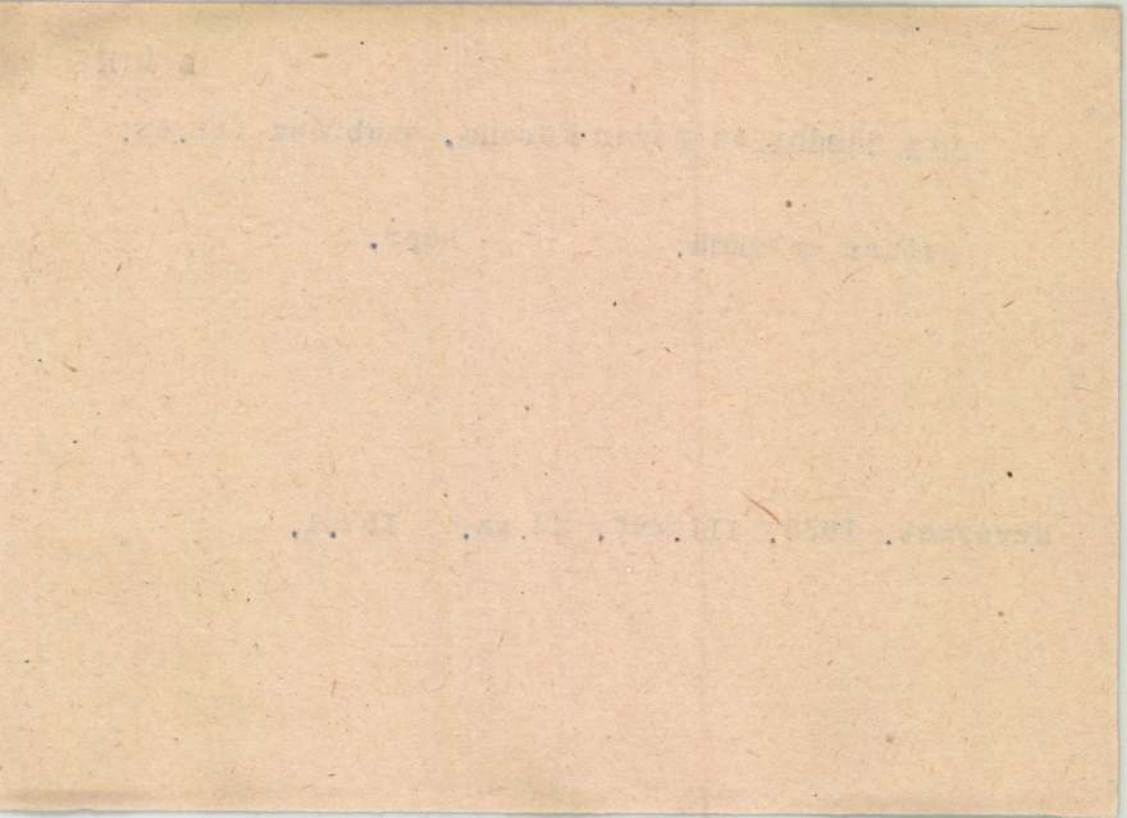
14.1.

Óra Sándor és Mayer Ferenc, szobrász ill.ép.

Luther emlékmű.

Repr.

Művészet. 1938. III.évf. 22.sz. 157.l.

Gazdag programmal, bensőségesen köszöntötték városunk és járásunk dolgozói

Alkotmányunk ünnepét

Meleg, bensőséges ünnepségek keretében emlékeztek meg városunk dolgozói az Alkotmány évfordulójáról.

Munkás-paraszt találkozó

Az ünnepségek sorozata már augusztus 19-én este kezdődött. Óvárosban, a Vörös Csillag Termelőszövetkezetben munkás-paraszt találkozót rendeztek. Az ünnepségen megjelent Juhász János elvtárs, az MSZMP Megyei Bizottságának első titkára, Takács Imre elvtárs, a Városi Pártbizottság titkára, Tapolczai Jenő elvtárs, a Városi Tanács VB elnöke, valamint a város több más vezetője. Nyuli György tsz-elnök köszöntötte az egybegyűlteket, majd a termelőszövetkezet dolgozói búzakoszorúval és új kenyérrel kedveskedtek az ipari munkások képviselőinek és városunk vezetőinek. Utána a fehér asztalok mellett még sokáig együtt szórakoztak, mulattak az óvárosi tsz dolgozói városunk munkásaival.

Törzsgárda ünnepség

Ugyancsak augusztus 19-én, az esti órákban tartotta a Vörös Október Férfiuhagyár törzsgárda összejövetelét a Béke Étteremben. Itt uzsonnán látta vendégül a vállalat 310 dolgozóját, akik az üzem indulása óta megszakítás nélkül hűsleges munkásai a gyárnak. Koltai Lajos üzemvezető rövid köszöntő beszédében megemlékezett az Alkotmány évfordulójáról, az üzem 5 éves eredményeiről, a törzsgárda jó munkájáról. Ezután kiosztották az 5 éves törzsgárda jelvényeket. Majd a gyár dolgozói még sokáig együtt ünnepeltek.

Szobor leleplezés Besnyőn

Besnyőn, augusztus 20-án, az ünnepségek keretében a Sallai tsz központi épülete előtt leleplezték a tsz névadójának, a mártírhalált halt Sallai Imrének szobrát. Óra Sándor alkotását. Ünnepi beszédet Tóth Lajos, a Megyei Tanács elnökhelyettese mondott. Az ünnepségen tíz dolgozó miniszteri kitüntetéset kapott, negyven dolgozó pénzjutalomban részesült, két dolgozó pedig a járási pártbizottság elismerő oklevelében részesült.

Ezres tömegek az ercsi falunapon

Ercsiben is 19-én kezdődtek meg az Alkotmány-napi ünnepségek. Vasárnap reggel zenés ébresztő hang-

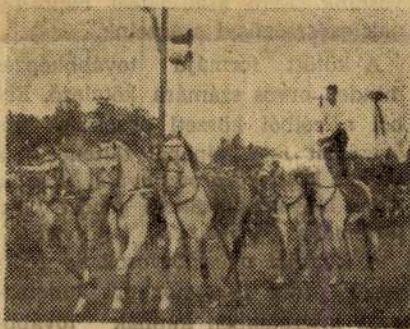
jaira ébredt a község. 11 órára, színes zászlók alatt a község lakossága, tsz-ek dolgozói, a cukorgyár munkásai, a dunaújvárosi üzemek meghívott vendégei a Duna-parton sorakoztak fel, hogy részt vegyenek a Hazafias Népfrent ünnepi nagygyűlésén, melyen Csóka János, a Hazafias Népfrent megyei titkára mondott beszédet.

Közben a község művelődésházában a Dunai Vasmű táncgara kezülődött műsorának bemutatására. A két órás műsort nagy tetszéssel fogadta a félezer főnyi közönség.

Az ercsi munkás-paraszt találkozó záróműsora este volt a művelődésház összes helyiségében. A vendégekkel együtt 5000 ember vett részt a záróünnepségen, ahol a fiatalok nótával, táncsal köszöntötték augusztus 20-át.

Nagy tetszést aratott a BM díszbemutatója

Városunkban az Alkotmány-napi ünnepségek fénypontja kétségkívül a pártbizottság és a BM díszbemutatója volt. A hivatalos műsorkezdést

Sok tapsot kapott a lovasok bemutatója

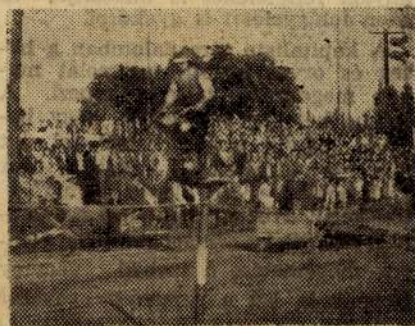
4 órára tervezték a rendezők, de már 3 óra előtt a nézők ezrei helyezkedtek el a központi sporttelep betonlépcsőin.

A zsúfolásig megtöltött sporttelep nem látott még ennyi embert. Ezt igazolta az a vastaps is, melyet a műsor résztvevőinek díszes felvonulása kapott, élen a vörös zászlót vivő, kohász ruhába öltözött munkással.

A megnyitót Tapolczai Jenő elvtárs, az MSZMP Dunaújvárosi Bizottsága Végrehajtó Bizottságának tagja, a Városi Tanács VB elnöke nyitotta meg. Szavai után feltűnt a magasban Katona Sándor műrepülőnek, a világbajnok magyar váloga-

tott egyik tagjának fényes repülőgépe, hogy függőleges és fekvő nyolcasokkal, jobb és bal legyezőfordulókkal, orsókkal, dugóhúzókkal és bukfenckel lélegzetviasszafojtásra kényszerítse a tizenkétezres közönséget.

A Repülőbemutató után nagy tetszés fogadta a Kohász sportolónak

Nagy bátorságot igényel a motoros akadályverseny

sportmontázsát, a 4x400-as fegyveres váltót, a tűzoltó rohampálya-versenyt, a tréfás váltókat és a Dunaújvárosi Hírlap kieséses rendszerű kérekpáros pálya-versenyét.

Nagy sikerük volt a motoros akadályugratásnak, s a budapesti Táncművészeti Főiskola művészi tornagyakorlatának is.

A BM Kutya vezető és Kutya kiképző Iskola beosztottjai az idomítás magaskoláját mutatták be rendőri és határőri kutyáikkal, majd a műsor befejezéséig lovasgyakorlatokra került sor. Ennek a műsorának a résztvevői, a BM Lovas és Lókiképző Iskola beosztottjai magasfokú bátorságról és ügyességről tettek tanúbizonyságot.

Mindent egybevetve: a résztvevők (a BM Határőrség, a BM Légoltalom, a BM Tűzrendészet, valamint a BM egyéb egységei) a honvédelmi sportok jó propagandistáinak bizonyultak, hiszen magas színvonalú, izgalmas bemutatókon bizonyították be a dunaújvárosi közönségnek felkészültségüket a haza és a béke védelmére.

Az alkotmány-napi ünnepségek dunaújvárosi programja nagyszabású tűzijátékkal ért véget. Sok ezer dunaújvárosi dolgozó gyönyörködött a BM egységeinek színpompás, régenlátott produkcióiban. A tűzijáték méltó befejezése volt a szórakozásban, vidámságban gazdag augusztus 20-nak.

Képünkön a BM-egységek mutatják be fegyveres tornagyakorlatukat

magasabb színvonalú orvosi ellátás illeti meg, megbetegedés esetén.

Ez a követelmény egyaránt érvényes az egészségügy minden területére, tehát gyógyító tevékenységre és a betegségek megelőzésére irányuló, járvány- és közegészségügyi feladatokra is.

Ahhoz, hogy orvosaink a szocialista egészségügy szellemének meg tudjanak felelni, magától értetődően állandóan lépést kell tartaniuk a tudomány haladásával, szakadatlanul el kell sajátítaniuk a legújabb, legkorszerűbb vizsgálo- és gyógyító módszereket, mert ha ezt elmulasztják, adott esetben sorsdöntő segítségtől foszthatják meg betegeiket.

Államunk nemcsak kötelezővé teszi orvosaink számára a továbbképzést, hanem annak minden lehetőségét, köztük nem utolsósorban, az anyagi feltételeket is biztosítja, és azon felügyeletet is gyakorol.

A kapitalista társadalomban a beteg és orvos közötti kapcsolat magán megegyezés tárgyát képezi. A laikus betegre van bízva, hogy bajával melyik orvost keresi fel, kit tüntet ki bizalmával? Mondani sem kell, hogy ezen az alapon nem mindig kerül a beteg megfelelő szakemberrel. Tökés országokban az orvosok megélhetése a szabad verseny függvénye, ezt a versenyt sokszor a sarlatánok módszereivel vívják, és így gyakran előfordul, hogy szakmailag lényegesen képzetlenebb, de a reklám eszközeit ügyesebben alkalmazó orvos rendelkezik nagyobb népszerűséggel, és esetleg egy jól képzett, szerényebb szakember mindennapos megélhetési gondokkal kénytelen küzdeni.

A szocialista társadalomban a dolgozók egészségügyének védelme, a betegek gyógykezelése állami feladat. Társadalmunk megfelelő tudományos bizottságok útján dönti el, hogy szakmai felkészültsége alapján melyik orvos milyen munkakörben foglalkoztatható, de folyamatosan ellenőrzi azt is, hogy továbbképzésük útján lépést tartanak-e az orvostudomány haladásával, és hogyan alkalmazzák a mindenkor legkorszerűbb módszereket.

espedig könyvek és szakmai folyóiratok útján. Ismeretlen, titoktolt módszereket sehol senki nem alkalmazni. A tudományos nyelvet a folyóiratok bírálói vizsgálja felül és javasolja

Kórházunkhoz 18 m

folyóirat és 16 külföldi szakmai folyóirat jár. Ennek zöme hetenként, egy része pedig havonta jelenik meg. A külföldi folyóiratok közül 11 nyugati lap is rendelkezésünkre áll, tehát a világ bármely részén megjelenő tudományos közleményeket azonnal tanulmányozhatjuk. Mivel pedig ennyi folyóiratot egy ember fizikailag képtelen elolvasni, ezt a problémát úgy oldjuk meg, hogy szakmánként, a kórház osztályai referáló üléseket tartanak kéthetenként, amelyen az orvosok, nyelvtudásuk szerint egy-egy, — a saját szakmájukhoz tartozó példányból, kivonatosan referálják a legújabb eredményekkel foglalkozó cikkeket, és ha célszerűnek látszik, valamely új módszer bevezetése, az a közlemény alapján meg is történik.

Kórházunknak 209 kötetből álló szakmai könyvtára van, amelynek rendszeres gyarapítására költségvetésünk megfelelő összeget biztosít. Ettől függetlenül a Budapesti Egyetemi Könyvtár, európai viszonylatban is kiemelkedő színvonalban birkinek rendelkezésére áll.

Az Egészségügyi Szakszervezet ún. szakcsoportokat hozott létre. Ezek feladata, hogy az orvostudomány ágazatai szerint havonta tudományos üléseket rendezzenek. Ezekre az ülésekre vidékről is felutaznak szakorvosaink. Erre kiküldetést biztosítanak egészségügyi szerveink.

A kötött formájú továbbképzés minden orvos számára kötelező. Ebből a célból körzeti orvosaink két évenként 1—3 hónapot töltenek a kórház különböző osztályain. Erre az időre helyettesítésükről gondoskodás történik.

A kórházi másodorvosok és főorvosok pedig 1—1 hónapra tudományos intézetekben kapnak tovább-

osztályán dolgoznak négy évig, és ennek letelte után szakvizsgát tesznek valamelyik egyetem szakorvosképesítő vizsgabizottsága előtt.

Mindezen szervezett továbbképzés lebonyolítására és megszervezésére kormányzatunk Központi Orvostovábbképző Intézetet létesített Budapesten. Itt rendszeresen nyilvántartják, hogy ki mikor, és milyen témakörben menjen továbbképzésre.

Mindebből látható, államunk milyen nagy súlyt helyez arra, hogy lakosságunk egészségének védelme megelőzés és gyógyítás tekintetében egyaránt olyan szakemberek kezében legyen, akiknek felkészültsége biztosítja arra, hogy valósággá válják az alapelv „a dolgozó nép államában legfőbb érték az ember.”

Épül a

A Városi Tanács építési osztály Lajos utca Duna felé eső végén a 1960-as évek óta elhanyagoltan hagyott területet rendbehozzák. Autó-parkolóval és ide, ahonnan gyönyörű kilátás nyílik a Duna felé. Képünkön: megkezdődött a terület földmunkái.

Románia új

Írta: Illyés József, a Városi Tanács elnöke

A múlt év őszen hazánkban látogatást tett román párt- és kormányküldöttség meghívására pártmunkásokból, vállalkozókból és üzemi munkásokból álló küldöttség tagjaként tartózkodtam nemrégiben a Román Népköztársaságban. Mély benyomások gyökereztek meg bennünk a testvéri és baráti fogadtatás láttán, amely végigkísérte utunkat szerte az országban, amerre jártunk. Mosolygó, szívélyes román emberekkel találkoztunk, akik a Magyar Népköztársaságról akartak sokat hallani, akik a baráti magyar nép iránti szeretettel viseltetnek. A városokban és falvakban, üzemekben, a kollektív gazdaságokban a hegyvidéken és a tengerparton annyira szeretettel és melegséggel fogadták delegációnkat, hogy számomra kellemes meglepetést és ennél is nagyobb megelégedést okozott. Bárki látogat el ma Romániába, feltétlenül észre kell vennie a román nép életében végbement nagy változásokat. A múltbéli szegény agrárország, amely teljesen az imperialista nagyhatalmaktól függött, virágzó, fejlett szocialista állammá alakult át.

A vendéglátó román elvtársak és küldöttségünk célul tűzte ki, hogy a rendelkezésre álló idő alatt a régi mellett minél többet tekinthessünk meg abból az újból, amit a népi hatalom eddig megvalósított. Román elvtársaink az elért eredményeik bemutatása közben visszaemlékeztek több esetben arra is, hogy a népi hatalom kivívása előtt a maroknyi román bojárság fényűző életmódot élt, miközben a dolgozó nép szegénységben és jogfosztottságban tengette életét. E múlt emlékeit már csak múzeumi tárgyként őrzik, a megmaradt kastélyokat, a dolgozó nép szolgálatára rendeltették. A látottak után elragadtatással és őszinte elismeréssel kell szólni azokról az eredményekről, amelyeket a román nép, a Román Munkáspárt vezetésével történelmileg rövid idő alatt elért. Nagy előrehaladást ért el abban, hogy a létűnt rendszertől örökölt elmaradottságot felszámolta. De olyan sikereket is vívott ki, amelyekkel erős tagja lett a szocialista világszisztemnek. Az elmúlt 18 év gazdaságilag fejlett európai országok soraiba emelte Romániát.

Küldöttségünk bejárta Románia nagy részét, megtekintett több új ipari üzemet és gyárat. Láttuk a régi és új városokat, jártunk termelőszövetkezeti falvakban és állami gazdaságokban. Ellátogattunk a Keleti

Kárpátokon túli 20 ezer lakosú Ploestibe, a kőolaj és vegyipar központjába, ahol már egy korszerűen felszerelt vegyipari kombinát, petróleum finomító és hőerőmű dolgozik. A kombinát mellett épült az új szocialista város, előregyártott elemekből készült remekbeszabott, szép, színes erkélyes házaival. A várost széles utcák, terek, parkok, szökőkutak és sok átültetett nagy fa díszíti. Fialat város, fiatal üzem, fiatal mérnökökkel és munkásokkal, akik a román munkáoszta új neveltjei. Utunk során megálltunk Săvinestiben, ahol a Rellon műszálgárat tekintettük meg. Itt fennol alapanyagból készül a műszál. Ebben a gyárban módunkban volt látni a legmodernebb automata gépsorokat. A gyár épületein, parkjaiban, külsejében és tartalmában egyaránt igazi szocialista üzem.

Lenyűgöző látvány volt számunkra a békási vízierőmű, amelyhez a Beszterce folyó vizét duzzasztották fel mesterséges tóvá, és a hegyen keresztül épített alagúton át zúdul a víz a turbinák meghajtásához. Küldöttségünk ellátogatott a brassói traktorgyárba, az Oltényi Ulicai és Galaci hajógyárba, amelyek ugyan régi üzemek, de az utóbbi években nagyarányú bővítésen és korszerűsítésen estek át. Galacra épül egy vasmű kombinát, amelynek terveit már elfogadták. Nagy élmény volt számunkra Bukarestben a 14 ezres létszámú, főleg nőket foglalkoztató, a felszabadulás után elsőként épített konfekciógyár megtekintése. Itt a harisnya gyártástól, a férfi, női és gyermek konfekciótól, fehérneműig csaknem minden ruha gyártásával foglalkoznak, itt dolgozzák fel a relon műszálat is. A gyárnak saját üzemi konyhája s étkezdéje, bölcsődéje és napköziotthona van.

Az említettekén kívül persze számos olyan ipari bázisa van Romániának, amelyet az idő rövidsége miatt nem láthattunk. Románia természeti kincsekben gazdag ország, és ezeket az értékeket alapos szervezéssel, a dolgozók lendületes mozgósításával, a szocialista ipar fejlesztésére, az ország felvirágoztatására és a nép szolgálatára tervszerűen felhasználja. Ez

év tavaszán Románia gazdaság szocializációja man népnek és a győzelme. Utunkon is, ahol a paraszti közösen művel ezeken a nagy társaságok és arak betakarításáért. A jeleit. Jártunk Bukarestben, ahol a lakosú Harman kezében, ahol az új építettek a tagos gazdaságukat, új tek arról, hogy 3 évet a duplájára fogzot példaképpül szövetkezeteknek. Jár déken, ahol kísérel vel nagy arányokalapítás. 2000 hektar gazdaság üzemét területét 1966-ra 50 ni. Ezen az országon „Tokajhegyvidék” mondták.

Az egész országban lyik. A fővárosban sokban, ahol jártunk nyi székhely Bacău helyén kisebb-nagylyek, izlésesen előtett bútorokkal, társosnegyedek, széles rokkal, modern világnak a városok régenel, hogy a házon Jóléső érzés volt lenel, hogy a házon utolsó simítások fözöldelt a fű, a viráa leendő lakók ültetett 10—15 éves rest a hársfavirág pezsgő, kultúrált tüntetése és az új

MDK

Óra Sándor, disz.szobr.

Iparm. Isk. Évk. 1934-36.

43.1.

100

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

PHYSICS DEPARTMENT

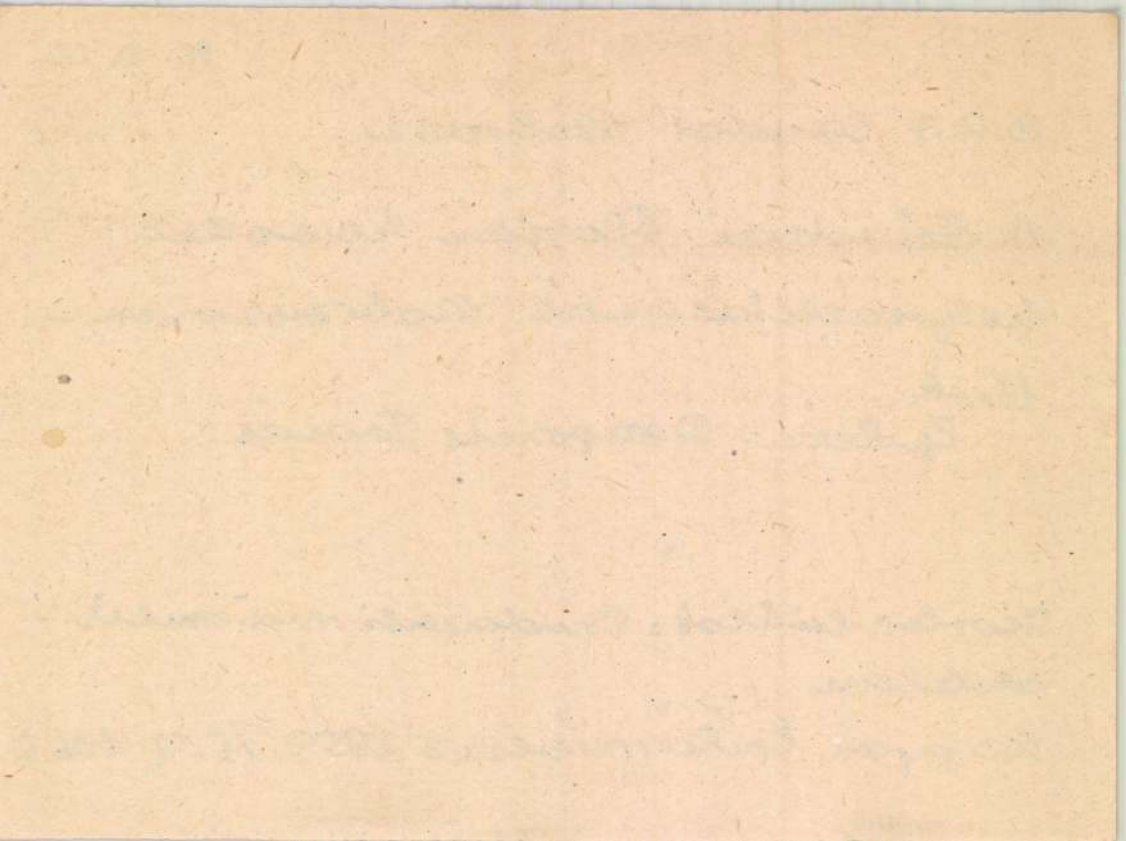
1950

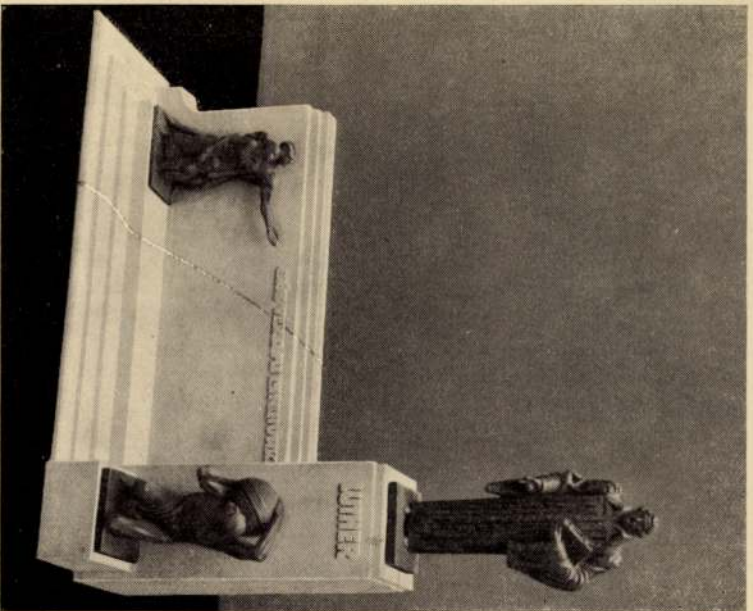
© R A Sándor Szobrász

A Fő utcai Flórián kőszobor
helyreállításának kőszobrászmű-
vele,
Építés: Dráponits Tamás

Forrás kiadó: Budapesti műemlék-
védelem

Magyar Építőművészet 1959. 76. 78. 196. l.

Óra Sándor és Mayer Ferenc: Luther emlékmű

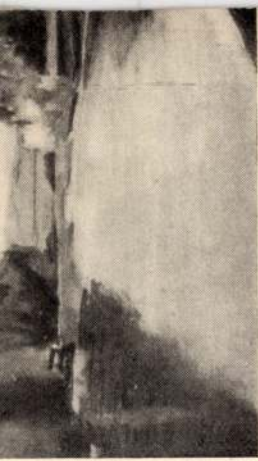
157

Univerzitet
1938. IV. évf. 22. 7.

ced

Óra Sándor
Mayer Ferenc

K.

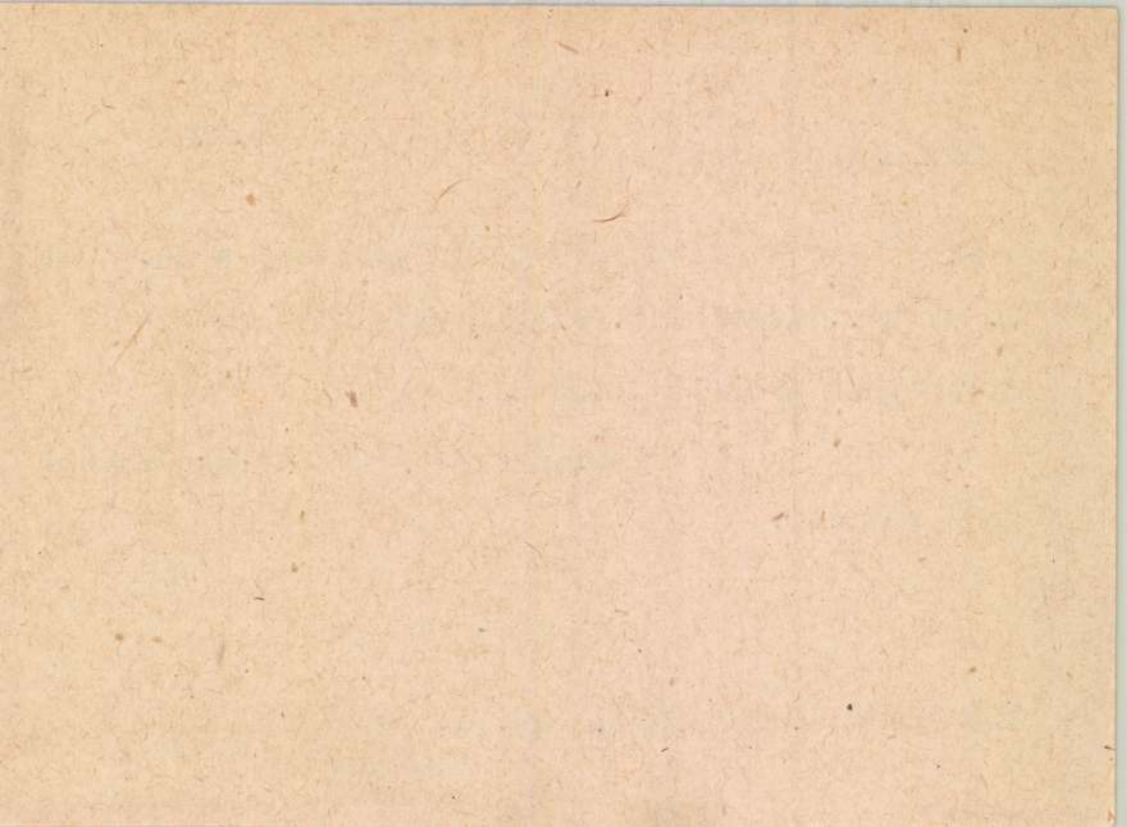

Lenkey Lehel: Rábakany,
A M. Josarnok C

kiállítások számára való jól dotált készülődés, — vagy mecenások támogatása, hanem az egyes lelkes művészek lemondása és erőmegfeszítéssel párosult önzetlen, ideális rajongása a művészetért szülte meg ezt az eddigi magyar iparművészeti kiállításokon el nem ért eredményt. Erdeme ez nagyrésztben a kiállítás szervezőjének és rendezőjének ifj. Richter Aladárnak és a kiállítás installációs tervezőjének, Tólos Gyulának, akik a két egyesület vezetőségével karöltve, az élen Szablya Jánossal és a művezető munkatárssal, ifj. Payer Józseffel együttesen több, mint egy éven át erőt és fáradságot nem kíméltek és lelkesen dolgoztak.

*

A kiállítás installációja maga is csúcsteljesítmény, Tólos Gyula artisztikus és szellemes építkezése a meglévő anyag tekintetbevételével készült és úgy fokozta fel

Örd Sändor.

A balaton utcai lakóház udvarán állít-
ják fel mökőköutját, mely két jättró
ferruékot ábrórol. (szellitue)

Magyar Nemzet, 1951. Nov. 23.

Das Buch

Das Buch ist ein
sehr interessantes
Studium über die
Geschichte der
Kunst.

Das Buch ist ein
sehr interessantes
Studium über die
Geschichte der
Kunst.

ORACSEK Ignác építész

KOLLÁNYI Béla: Az újjáépült budavári
palota. Bp. : Műszaki, 1990
26.p.

<i>Dunán-innen</i>	<i>Dunántúl</i>
lineárkerámia. I.	Régibb lineárkerámia.
I.	Újabb lineárkerámia. Zselizi kultúra.
II. Tisza I.	Zselizi kultúra.
I—II.	Tisza I—II. Lengyel.
keresztúri rézkori era (Tisza III.)	

Ifj. Gallus Sándor.

47. kép.

Orateck Iquai

Epiteri

l.

Bonnie Vac

74. l.

[Faint, illegible handwriting at the top of the page]

1.60	Toy
3.30	the
40	Koyas
80	Tobias
60	py
1.50	Armed. Co.
80	great
2.80	Thyler
70	kinge
1.40	citron
1.30	h. y. r. d. a.
<hr/>	
15.20	

Dracsek Ignac

a väci nékesenkar
1755 évi terorağa

ísd

Schey Ilona; Ra-
zador. 1938, 395. l.

VASARNAP

Kat. Szentcsalád
Prof. Frnk
O-g. 30. K. n. v.

N. k. 76. 45 p. N. ny. 16 ó. 32 p.

12

HÉTFŐ

Kat. Veronika
Prof. Vidor
O-g. 31. Melánia

14

KEDD

Kat. Hilár pk.
Prof. Bódor
O-g. 1941. Újév

15

SZERDA

Kat. R. Sz. Pál
Prof. Lóránt
O-g. 2. Szily.

16

CSDÖRTÖK

Kat. Marcell
Prof. Gusztáv
O-g. 3. Malak.

17

PÉNTEK

Kat. Antal ap.
Prof. Antal
O-g. 4. 70 ap.

18

SZOMBAT

Kat. Piroška
Prof. Piroška
O-g. 5. Teop.

Orasch Ignác

épitórnok XVIII. é.

csod
2

Pest

Kapu 11. l. 12. l.

Orarock House

Philadelphia X VIII 8

200

10

John W. L. L. L.

Oracsek Tquai eptey

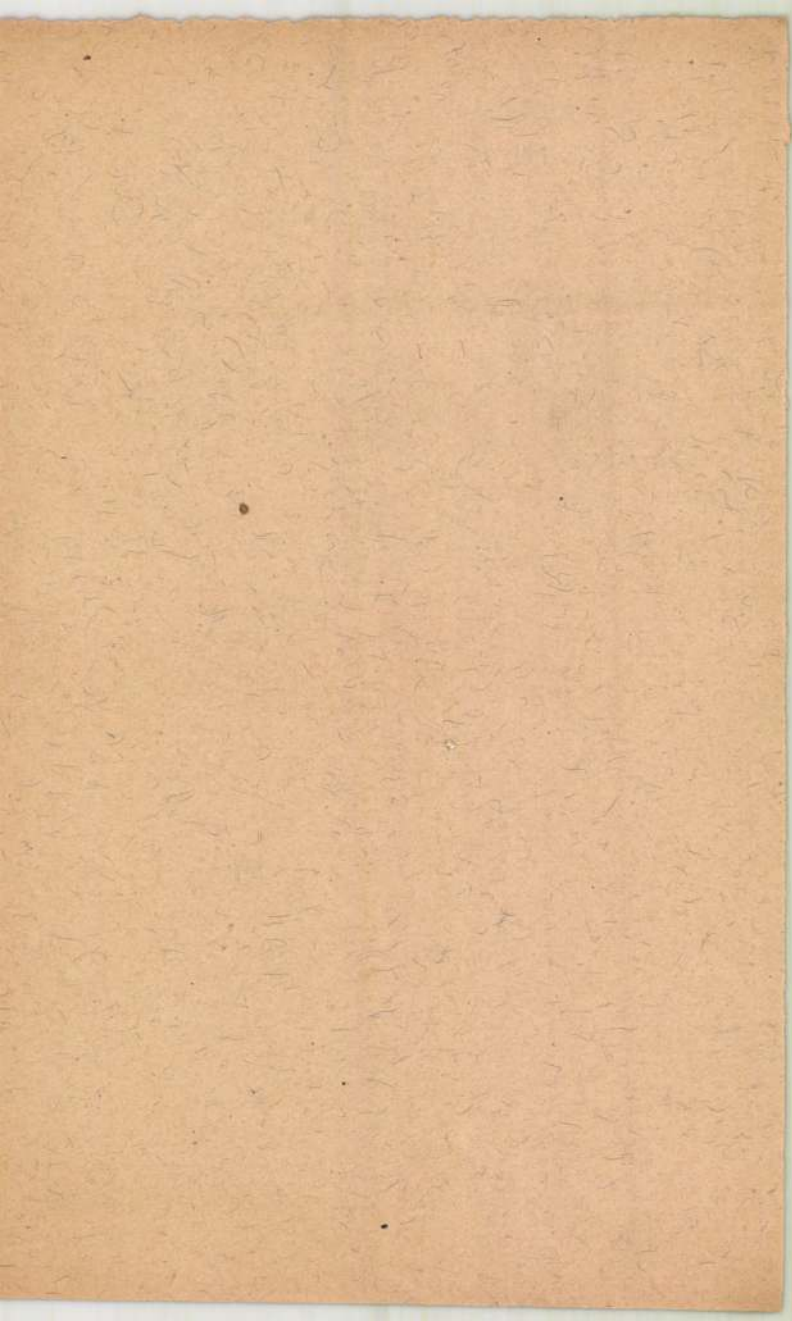
XVIII. 2. Vac.

Lásd

Bónioné Vac. 7. l. 8. l.

13. l. 14. l. 17 - 25 l.

74. l.

Oratsek Ignác

budai közművel

1763.

László

Pálinka's László

Esztorgom XVIII. századi

művész emlékei.

Bpest, 1937.

F. P.

CENTRUM RT.
BUDAPEST

Oratscher Ignác

Königsmutter

1753 - 1767

Prudvin

Stundarko 189. l.

~~Florvath Franz J. 200~~

1904. September 1.

438

Coerui Bilauad:

indiponbya

(Fetal (569/1904.)

Sh. Seidés Trauyomarióhna lecedió utafana

Oratschekh Ignác

Künnivesmester

Budán

Meghalt 1767 okt. 20.

in Fran⁴ velinsky

" in Joan = Entegon-

ban

Mesterkonj

Heredov Muren

~~17~~ 1088. leh. 2

Humboldt Javiera VIII. 179

Oraszek Zquác

(1)

Komáromi Közművespátlér
1750 április 3-án jelentkerik a bu-
dai tanácsnál Grassalkovichgróf
ajánlatával s április 13-án fel-
veszik a cég mestertagjai köré.
A mesterek törzskönyvébe csak
1753-ban veszik be nevét míg
volgajogát 1755 márc. 3. kapta
meg. Oraszek egike aron jelenet
mestereknek, Kiról alig van életrajzi
adatunk, Kárcsalakban Érint a bécsi
építészekkel, mint Paccassi és Fouz
Anton Hillebrandttal és a legjelen-
tősebb alkotásokkal és aranytaz
róvid receptei után teljeseen nyo-
ma vés. A ~~sz~~ budai várpalota
építésének megkezdésével egybeeső
megjelenési ideje nyílvánvalóvá
lesz, hogy ő lehetett a várpalota
Kiviteleső mestere.

Legelő ismét alkotása a bu-
dajenői bencés, ma plebániatemp-
lom, mely Sigt Márton, ar any-
fordító.

temi templom kivitelers palleja
mat vesetere mollet quill fel
1756-ban. Az egyeni templomrol
minctenek adataink sa mesternegre
vesei es a keleskeresi eozsainon kivit
szelbet nem is tudunk. Mar sokkal
jobban ismert es vizletseiben is feltas
alkotasa az esztergomi belvaron ple-
bana-templom, melynek epitese 1757-
ben kapott megbirast. Itteni mintodise
rioi aret is irderes, mert a regi tem-
plom ujjaepiteseben a vairs elorolef
Schrom Lukacs epitemiennoket kotok
szersdest, aki el is kessitette a terora-
sokat szeret mutatattak be Grassalro-
richnak, aki anyagi segitseget nyujtott
ar epiteseben. Ekkor, nem tudni, melyen
Erobbol, Grassalkovich elvetette ar
epitemiennok szersit s Oracsok
Ignac budai epitemestert ajanlotta a
kancsornak, ki teljeseu ny terer
clayai kerdi meg ar epitest
1757ben. Kivitelers palleja Hof-
bauer, de legnagyobb segitasa
a mar ismert Jager János Henrik
budai kofaragomester volt.

Oracsek Ignaic

2

1760 augusztusban a templom külsőjével
kelemen állott - a Góris alatti bejárat
felirata névint 1762-ben fejezték be
feljesei ar építést.

Oracsek 1753 jun. 19. Köt. névinté Vác
város tanácsával a német Gombás
patak felől Pest felé vezető forgalmi
úras oszlopait köhidjének felepi-
tesére, s kiterjesztésére, Nep.
Köt. János tiszteltetésére emelt köhid
1757-ben készült el, s 1758-59-
ben sokszor pótolta kénytelen kör-
dali kordájára - Ma harkanta
egyetlen fennmaradt barokk hidja.

1849 április 10-én honvédek itt
váltak elorant kurdalmot ar ellen-
sejés tülekövel nemben s e hid
elfoglalása jelentette némiképp a
fényes győzelmet. 1759-ben ismét
Esztegom város ad nyalt megbi-
zást Oracseknek, a várost körül-
vevő árkok és a csatornák ma-
bályorására, ar evöl - évre ki-
öntés és tetemes károkat okozó Duna
fordítás

AR. P. ...

BUDAPEST, VI., ARÉNA ÚT 41. SZÁM.

92/1934.

szám.

Rék 79-83.l.

Budapest Székesfőváros Tekintetes Polgármestere Hivatalának

ellen. 1763-ban ma... abb
 időre tartózik Budáról s ekkor
 nyílt Esztergomban, gróf
 Barkóczy Ferenc hercegnő
 nagynőjének kérvénck valóságos
 a kivilele... Kap...
 Orasock 1763-ban bejelenté a
 budai tanácsnak, hogy ő...
 felépíteni a hercegnői...
 nek helyet, mely nehány...
 derig kaphat, s ezt kivolltenek
 idejére kért polgárjogonak...
 tását, amit 3 évre állapított meg.
 Ikeni... aromban a... ada-
 lorból nem...
 hercegnő... halálával (1765 júl.
 18) a...
 templom...
 nem...
 mestereink...
 Budára.

Budapest

IV. Központi Városháza.

Oracsek Tzraic

Komáromi könnveomes-
tenek, akit gróf Grassal-
Kovich által pártfogolt,
jébenül a budai főcsehbe
bejuttatni.

Reh. 11. l.

1756-57. Erdégyom vá-
rosa plebánia templomá-
nak felújításával bírtá
meg. A templom fenti ter-
vei vérend. épült.

Reh. 18. l.

meindlich von mir, p. 77. harrn to m. d.

bestanden beiderseits' graxijs meipom

9 unvenerlich; ~~de~~ ~~tantum~~

10 ~~de~~ ~~de~~ ~~de~~

11. oldalhad negotirialdianke

12. skudug, ar vinnu og binnu: 1. a fohayo

13. baroth kjoðluindes 7 ilo góðlu ablatore

14. leusibber illanar 2. helo - ley grefe

15. vel. 2. mynnaðbarnar Eðlune leunio

16. unisk ar, oldalhad fapglunib tolo.

17. þaint ~~de~~ ar, skoretur le hollene med-

18. 3. saiefes ar ablar þeugefostur

19. Kistun þotus efrest Eitolo lay ar

20. þu þu ablatorend Epilen vundurð meq

21. hollene vubortum.

10. Eoet

11. a fohayo

12. góðlu ablatore

13. ley grefe

14. Eðlune leunio

15. fapglunib tolo.

16. hollene med-

17. þeugefostur

18. Eitolo lay ar

19. vundurð meq

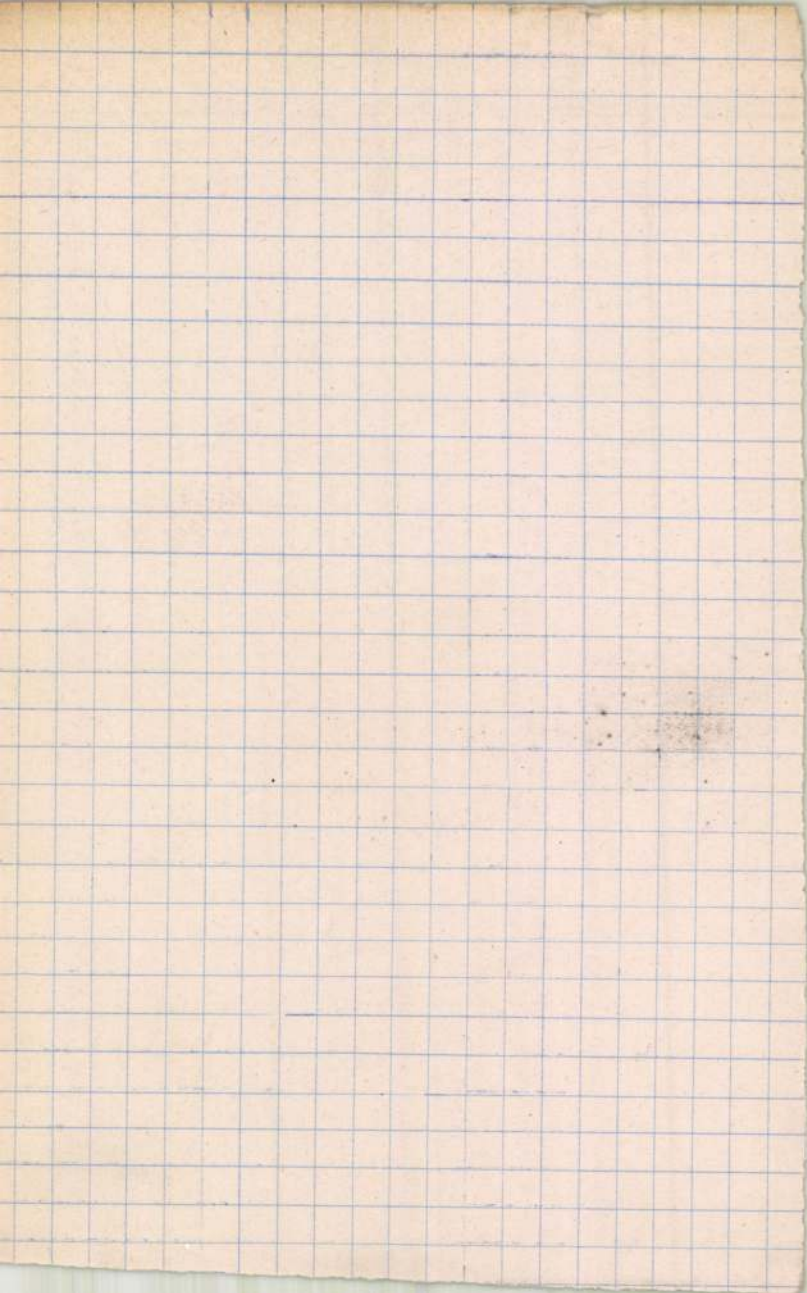
20. hollene vubortum.

1.

Oracsok Ignác

lásd

Reh 11, 18, 79-83
89

Oracsek Ignac

Bonissie Wallon Emma:

Oracsek Ignac vaci
nélesegghar levele.

Arch. E. 7. 46. e. 7

179-187. p.

- Buda 38, 39, 70
Budapest 49
Burgundia 27
- Carrara 47
Chambray 10
Czenstochowa 40
Clermont=Ferrand 28
Cluny 30
Csákvár 34
Csanád 5, 8
Csátalja 74
Csütörtökhely 29
- Dalmácia 16
Doboka 5, 14
Döbling 78
Düsseldorf 71
- Eger 28, 34, 37
Epreskert (Budapest) 45
Esztergom 9, 13, 14, 29,
34, 44, 45, 47
- Gyulafehérvár 12, 27, 28,
32, 33, 34, 35
- Hága 45
Hajós 42
Hradzsin 57
- Imsós sziget 5
Issoire 28
Ják 32, 33, 34, 35
Janiculus 57
- Karcsa 29
Kelheim 44, 48
Keresztúr 28
Kisbény 35
Kollegrád 75, 76
Közép=Sziria 12
- Lombardia 9, 13, 29
- Madocsa 33, 34
Magyarbél 40
Marosvár 8
- Olaszország 9, 10
Olmütz 75
Orcival 28
- Paks 38
Pannonhalma 30
Parenzo 13
Pest 40, 41, 42, 70, 78
Petőháza 20
Pécs 11, 14, 15, 33, 34,
35, 68
Pécsvárad 71
Pétervárad 26, 36
Poblet 28
Porphyria 57
Pozsega 74
Prága 77
Provence 9, 29
- Ravazd 30
Ravenna 10, 13
Regensburg 21
Roma 7, 26, 57, 75

Oracsék Igazai

Kamarasi építész

Csásd okv.

Borivonné Wallon

Emmá: Oracsék

Igazai váci népszerűségi
levele.

Arch. Ért. 1932-33.

179 - 181. l.

slaprajzzal.

~~Amerika III 190, 191, 193, 195, 196.~~

Dratschek Zruac
budai epitomester

l.

Leopold Lippay Entegom

73. l.

Oratock Ignac

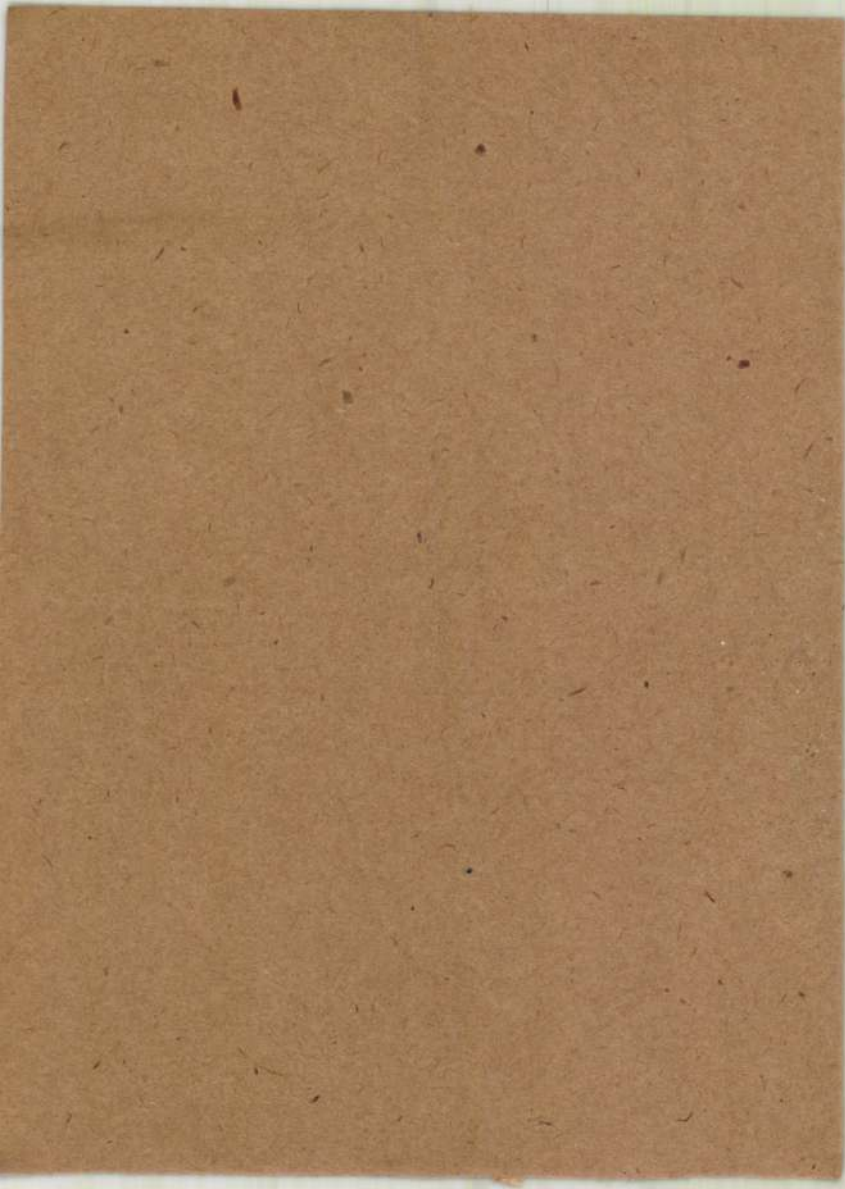
entegoni bevarosi
plebania templom

1757-62

und

Osem Palinkas Ester

74. l.

Oracsek Ignác

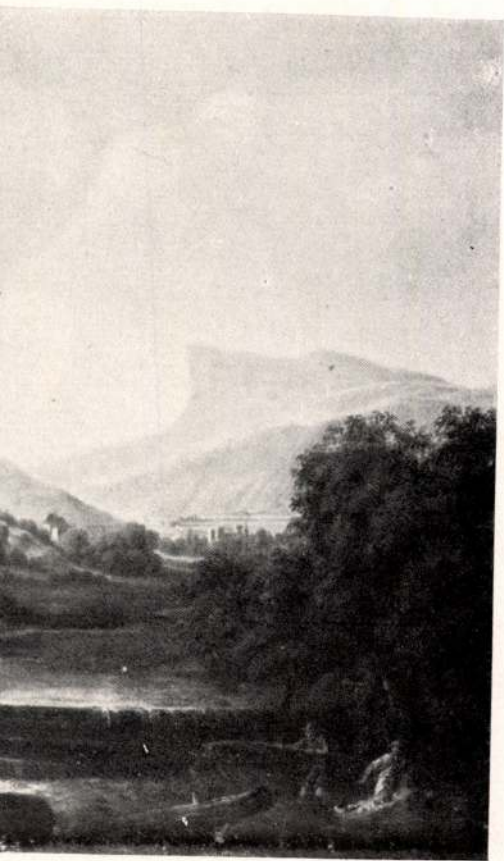
Kamarai építőmester

1753-ban Althann
Károly váci püspök
megbízásából építi a
váci káhidát, melyet
mentes nőtörvényekkel

Ezer év Pest Vármegye
fordjón. H. is é. n.

(1842?) 94. l. (Közzel)

164. l.

Oracsek Ignác

epitón

Gentmencul

299, 333, 362, 366d.

16

Oracsek Ignác

1750-55 között elkészítette az „E”
épület belső kialakítását / feltárt a ma-
nosványor utolvasó szobát. / Blauz jelle-
gű Fortuvelo de Pratirol való kopu-
latura engedélyezhető.

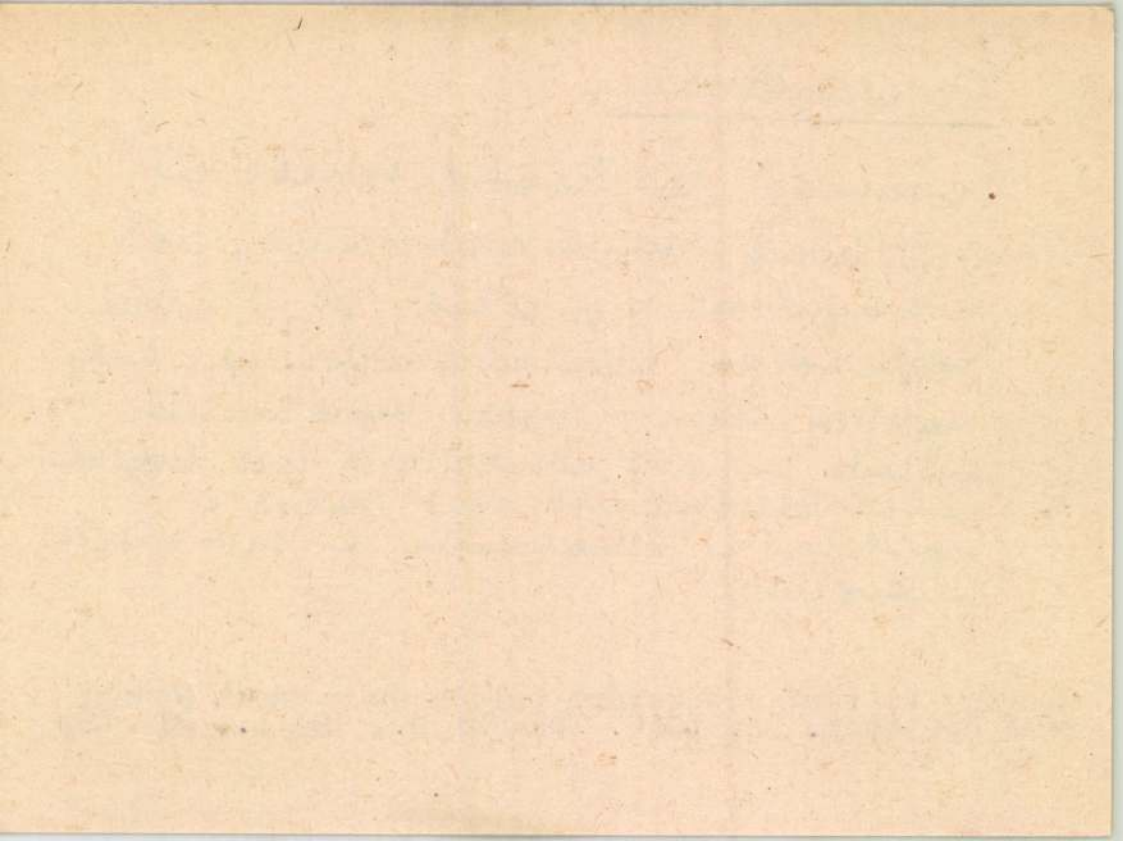
Csagány István: A budavári palota és a Szent György
téri épületek. Bp. 1966. Műszaki k., 194 l., 212 kép

132. l.

Oraesek Gnàc

Fortunato de Prostitól vehette át
1750 körül nyitókameráival, ezek
a nyitókamerák egy részét. /pl. "E" épület
negyedik emeleti ablakosadékosaján, mely
Matthey 1742-es rajza nyitókamerák
nélkül maradt ablakosadékos-ív levetés-
sából helyrehozott. Ezt Oraesek a "C"
épületben is alkalmazta a nyitókamerák
helyére.

Czagány István: A budavári palota és a Szent György
téri épületek. Bp. 1966. Műszaki k., 194 l., 212 kép

Oracsék János

és Frau Anton Hillebrandt
architektúrájáról készült emléktábla.
Nagyboldvári boulevard mellett,
nyugati palotafelől. (Orsz. Fot.
B.T. 103. sz.) (repr.)

Czagány István: A budavári palota és a Szent György
téri épületek. Bp. 1966. Műszaki k., 194 l., 212 kép

Oracsek Gyula

nevéhez kapcsolódik a budai palota-
kapcsolat munkássági kivételése,
1758 előtt. (építészeti koncepció Pasarnik,
belőt Hillenbrandt oldotta meg).

Czagány István: A budavári ^{ar}palota és a Szent György
téri épületek. Bp. 1966. Műszaki k., 194 l., 212 kép

127. l.

Oracsek Ignác

Tőle vehette át F. A. Hillebrandt a
keresztes villás felett alkalmazott ai-
gós ívet, melyet Oracsek a
Gombas-patak hídján alkalmazott a
vibratorkulcszaton (vegyő szor
Dientzenhoferől származó elem).

Czagány István: A budavári palota és a Szent György
téri épületek. P. 1966. Műszaki k., 194 l., 212 kép

Oracsek János

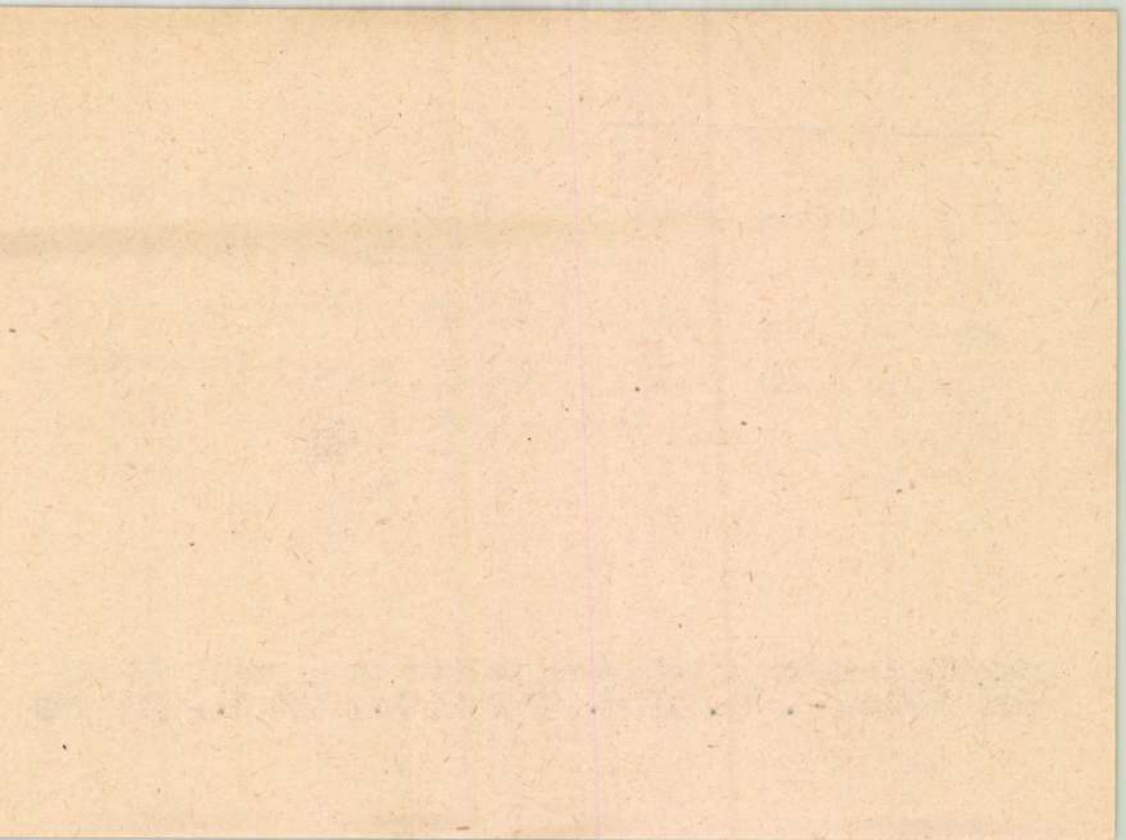
ablakmegoldásaitól megkülönböztet-
hető F. A. Hillebrandt keretei:
a neogótos nemöltörpárkány és a
Hillebrandt által Budán alkalmazott
korai ellipszisebbekéé által.

Czagóny István: A budavári palota és a Szent György
téri épületek. B. 1966. Műszaki k., 194 l., 212 kép

Oracsek Ignác

A III. Károly korabeli palota Lombórtat-
 bányászat 1755 után készült a Oracsek
 kerületől mármár készült, ami 1758-ig a
 palotájának elősorban kiviteltető épí-
 tőmestere, de tervezője is.

Czagány István: A budavári palota és a Szent György
 téri épületek. Bp. 1966. Műszaki k., 194 l., 212 kép

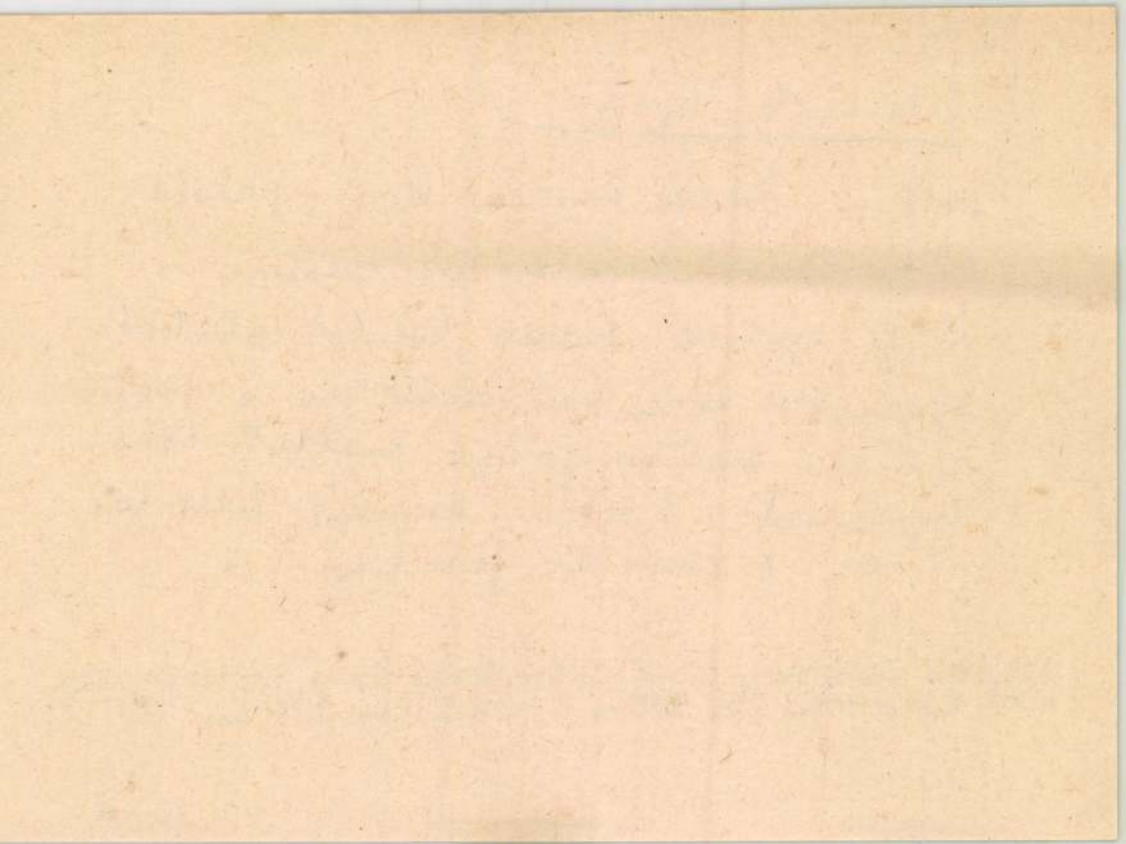

Oracsék Ignác

volt a Mária Terézia kori palota
többszörös tulajdonosa és mestere is.

A „D” épület ~~dunei~~ homlokzatából
kiment érnémos téglák az ő 1750-
55. évi tervekhez és mellett ki-
nyitások, A tetők, kupolák felépítése
is az ő nevéhez fűződik.

Czagány István: A budavári palota és a Szent György
téri épületek. Bp. 1966. Műszaki k., 194 l., 212 kép

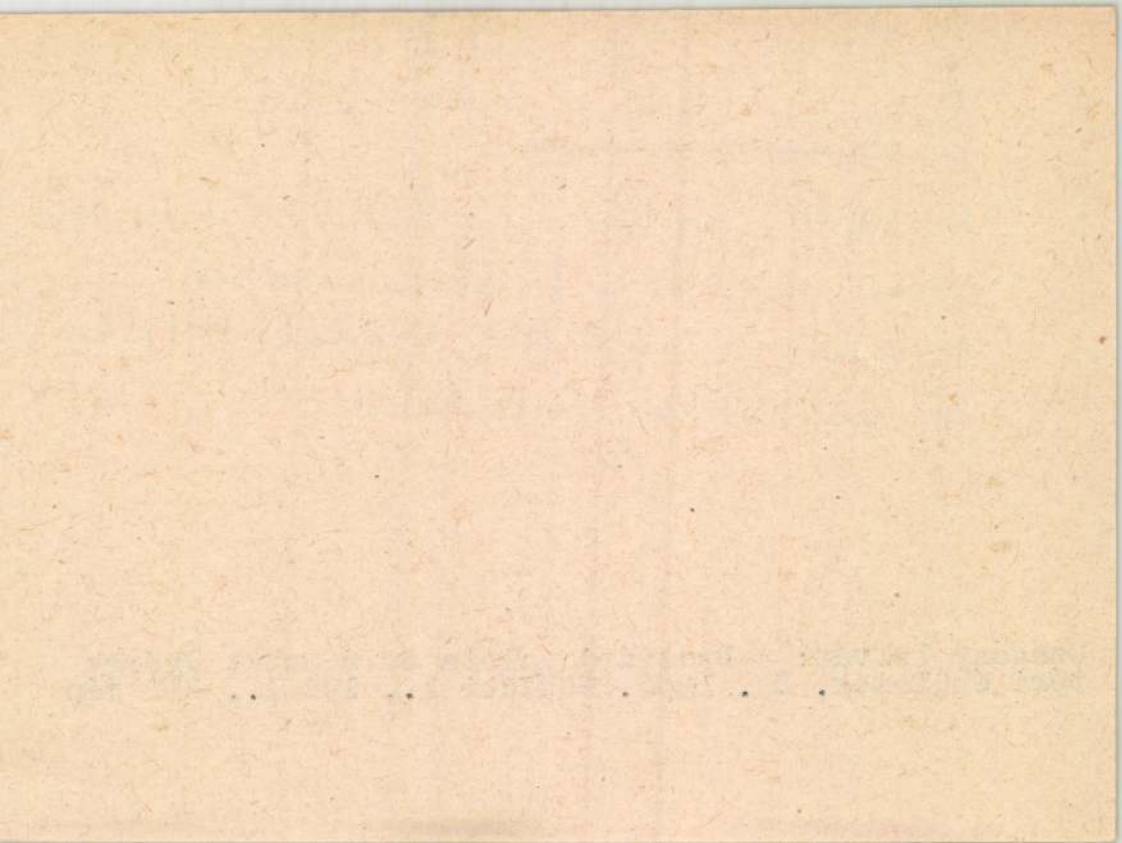

Oracsek Ignaç

A gödöllői kastély ma is áll, 1751-64 közötti periódusa fűződik nevéhez.

A budai és gödöllői kúpokok felépítése kb. egy időben történtek.

Czagány István: A budavári palota és a Szent György téri épületek. Bp. 1966. Műszaki k., 194 l., 212 kép

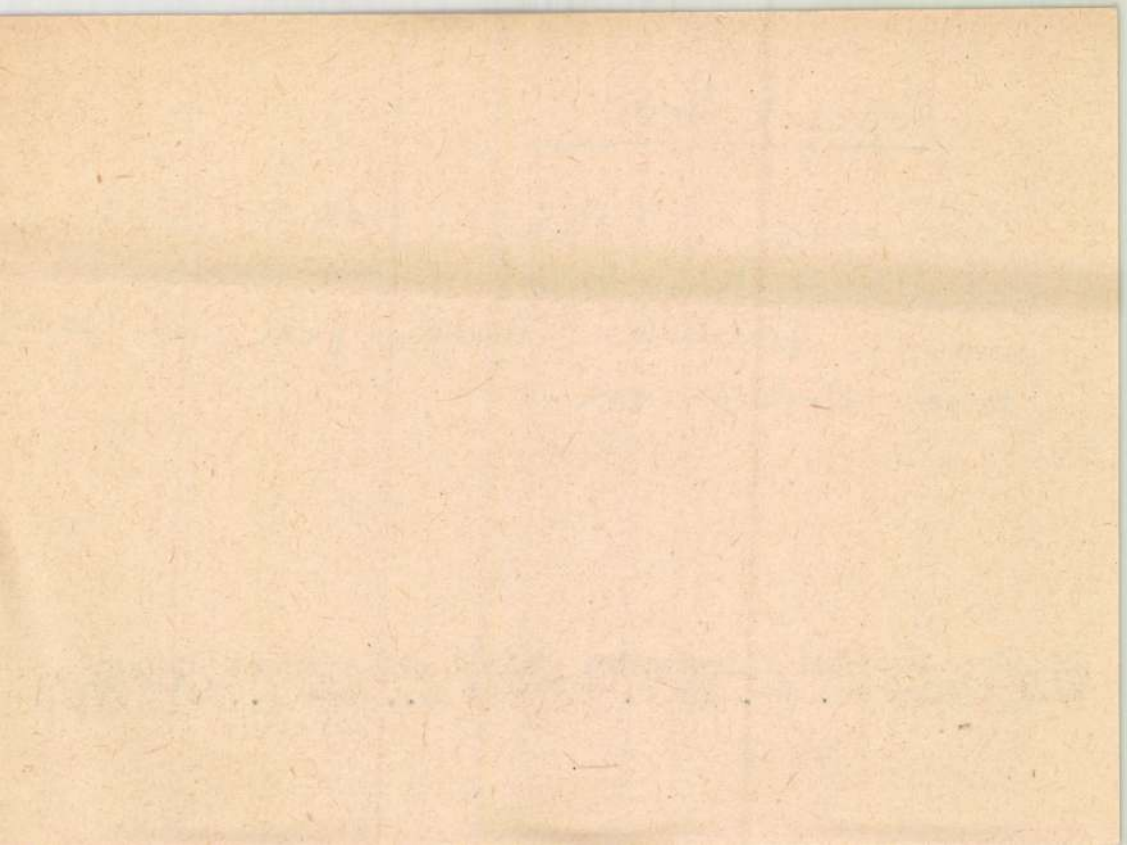

4.

Oracsek Ignác

Halómnak Gödöllőn az 1744-47 között
kivitelt Mayerhoffé fenné módosított
volt a feladatok, Budán pedig a Judo
fenné átfordozása.

Czagány István: A budavári palota és a Szent György
téri épületek. Bp. 1966. Műszaki k., 194 l., 212 kép

Oracsék Ignác

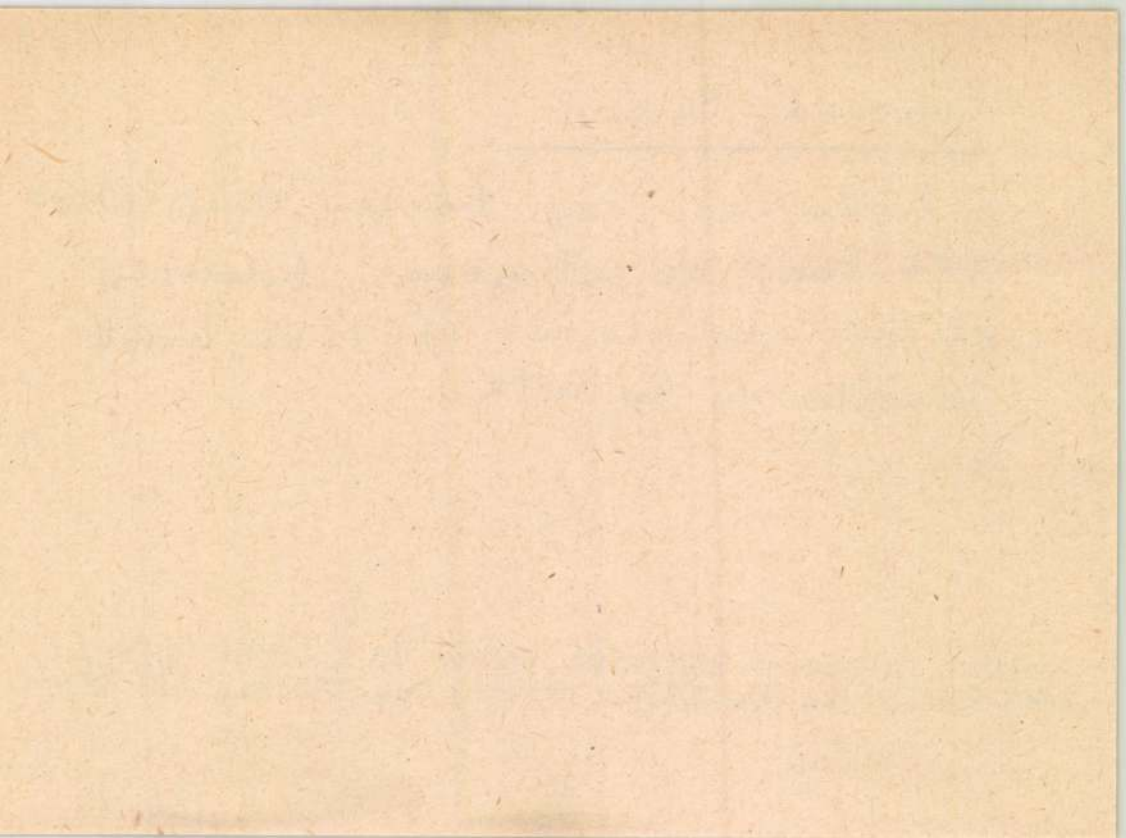
Althann M. Károly váci püspök 1753-59
között vele építtette meg a Gombos patak
hidját, majd 1755-ben vele készített
tervet a mai Március 15.-e téri
alatti Szt. Miklós templom négyzetes
velő kibővítéséhez.

Czagány István: A budavári palota és a Szent György
téri épületek. Bp. 1966. Műszaki k., 194 l., 212 kép

Oracsek Gyula

a budapesti, régi leucai templomot
1756-ban, az erdőségi, belvárosi
plébániatemplomot 1757-62 között
terverte és építette.

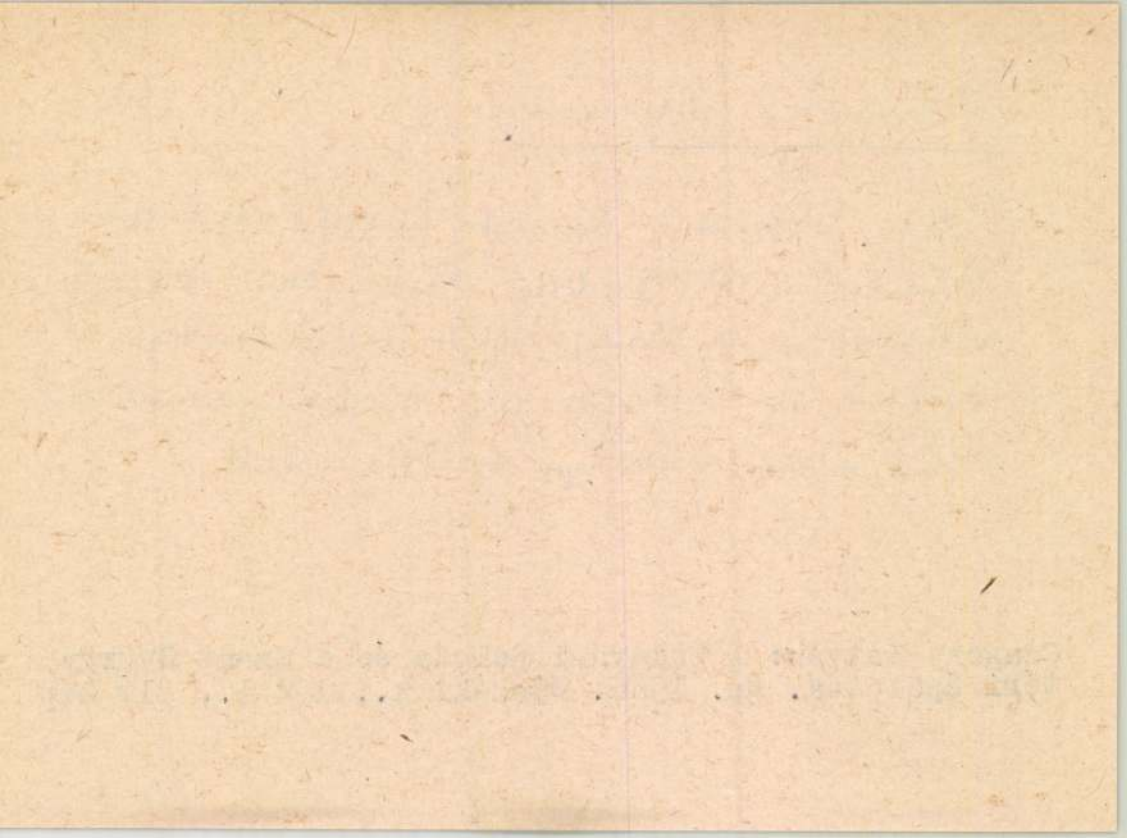
Csángy István: A budavári palota és a Szent György
téri épületek. Bp. 1966. Műszaki k., 194 l., 212 kép

Ovacssek János

Rék Elemer nevű kiváló mérnök is lehetett. 1759-ben Entegon városra meglátta a helységet köztnevező úrbok és gatorvárosi szabályozásával 1758 után „kivállyi építész” lett.

Czagány István: A budavári palota és a Szent György téri épületek. Bp. 1966. Műszaki k., 194 l., 212 kép

Oracsek Ignác

1763-ban Franz Anton Hillebrandt
 keze nyomán kezdte meg az erdélyi
 főhercegeknek helyén állott barokk templom
 alaprajzát leírását. Őt 1764-ben - az
 a címen, hogy ő len a hercegprímásnál -
 hely felépítője - értekezletre befolytát
 a működéséről.

Czagány István: A budavári palota és a Szent György
 téri épületek. Bp. 1966. Műszaki k., 194 l., 212 kép

9.

Oravec János

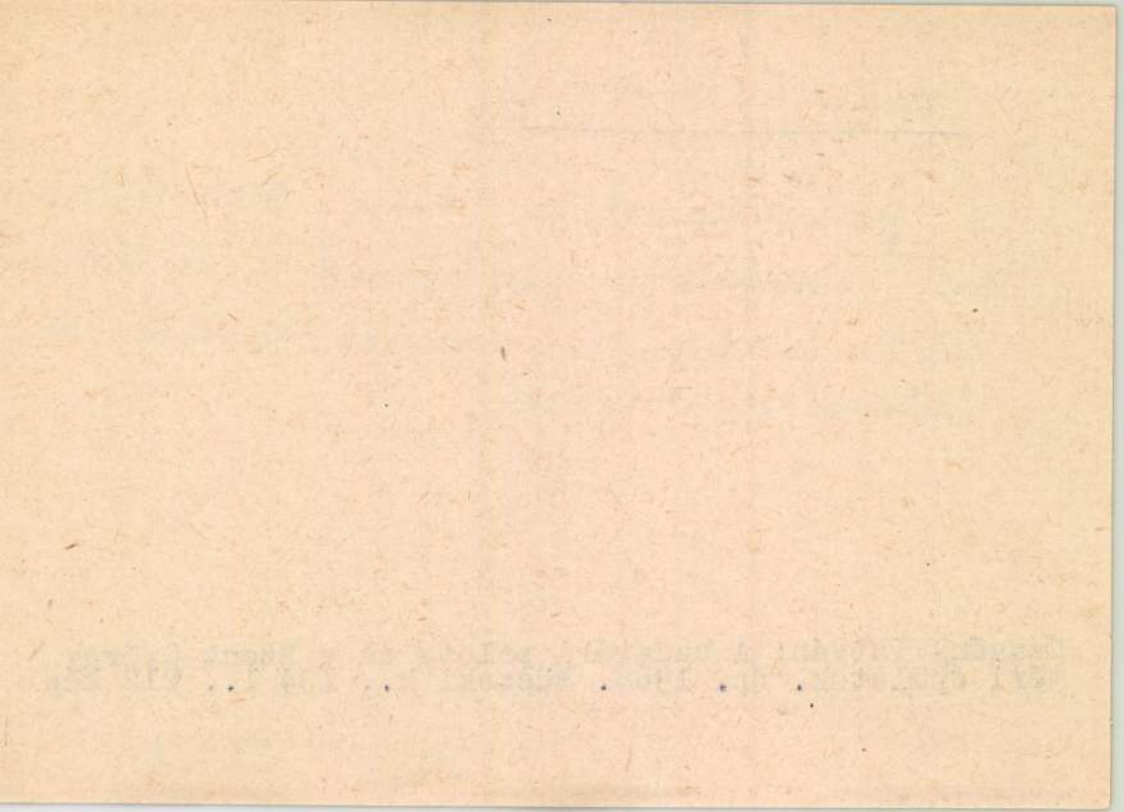
1767-ben Ebergomban halt meg
Hillebrandt az ő architektúrája
nyitásherekeit vette át a B budavári
palota ~~építés~~ díszítését nyugati
homlokzathéprécher.

Czagány István: A budavári palota és a Szent György
téri épületek. Bp. 1966. Műszaki k., 194 l., 212 kép

Oracsek Ignác

A palotahápolás külső architektúrája eredetileg megmaradt a mindennél kiemelkedő, Oracsek terveire költészet szerzővel.

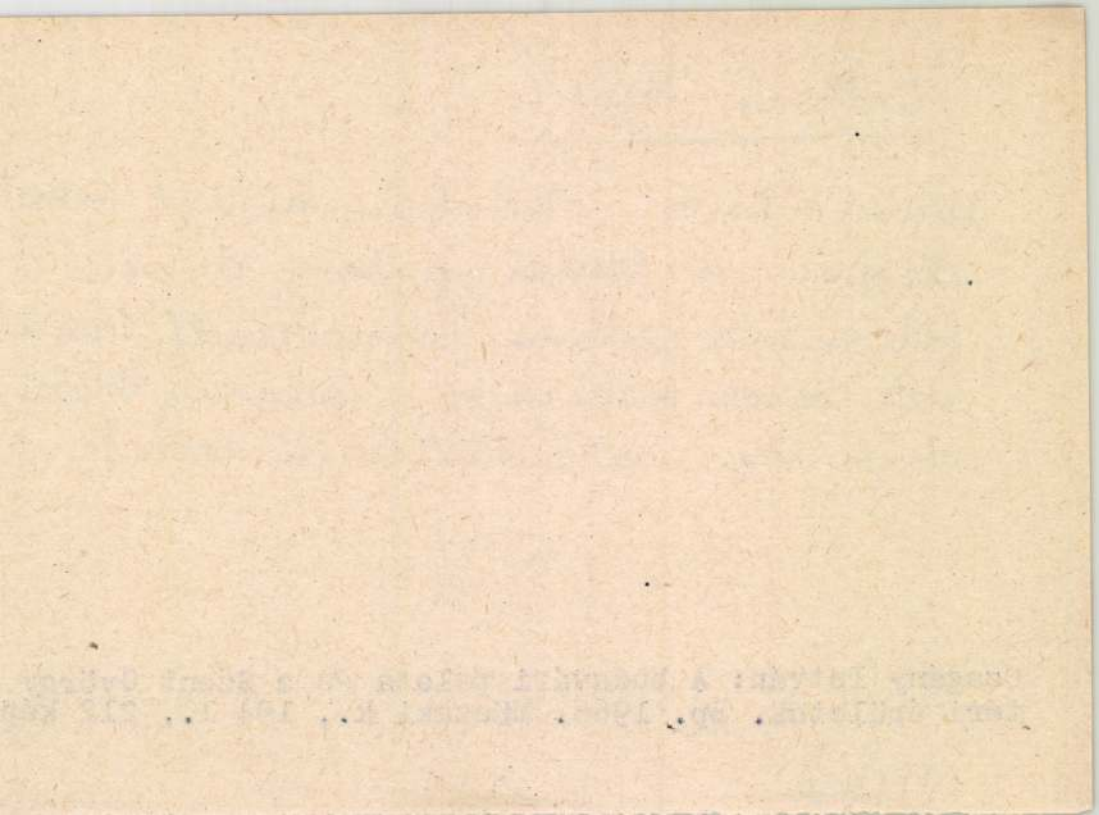
Czagány István: A budavári palota és a Szent György téri épületek. Bp. 1966. Műszaki k., 194 l., 212 kép

Oracsék Gyula

Hidasi Lajos 1960-ban kiült fevél
eleppán a budai palota dunai
fölköndör zótáse vinnaként ora-
cel architektúrája Czagány István
műemléki utószűrciója szerint

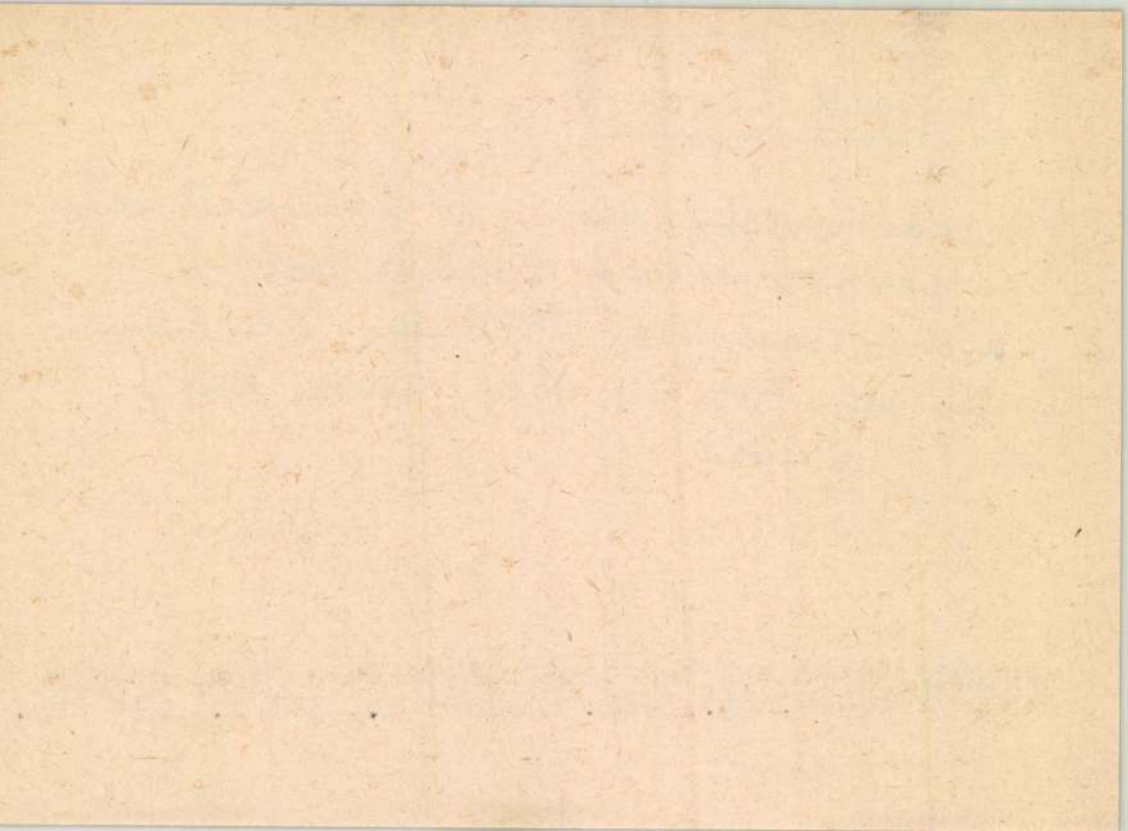
Czagány István: A budavári palota és a Szent György
téri épületek. Bp. 1966. Műszaki k., 194 l., 212 kép

Oracsék Ignác

A budai palota mai "E" épületének elő-
is keleti homlokzata Oracsék barokk
architektúrájával 1853 után (egykorin
feinység, Főv. Tört. Műv. Újkor. Out.)
(repr.)

Czagány István: A budavári palota és a Szent György
téri épületek. Bp. 1966. Műszaki k., 194 l., 214 kép.

Oraszek Gyűjtemény

nyugati kapujait a belső tér-
ben. 1827-30 között beutalták le.

Czagány István: A budavári palota és a Szent György
téri épületek. Bp. 1966. Műszaki k., 194 l., 214 kép.

Oraiek Ignác

ablakereket beépítette ~~Magyar~~ Magyarországi
csózási F. A. Hillebrandt a budai
palota mai "D" épületének dísz-
terem előtti kőemlékfelépítését.
(f. em.)

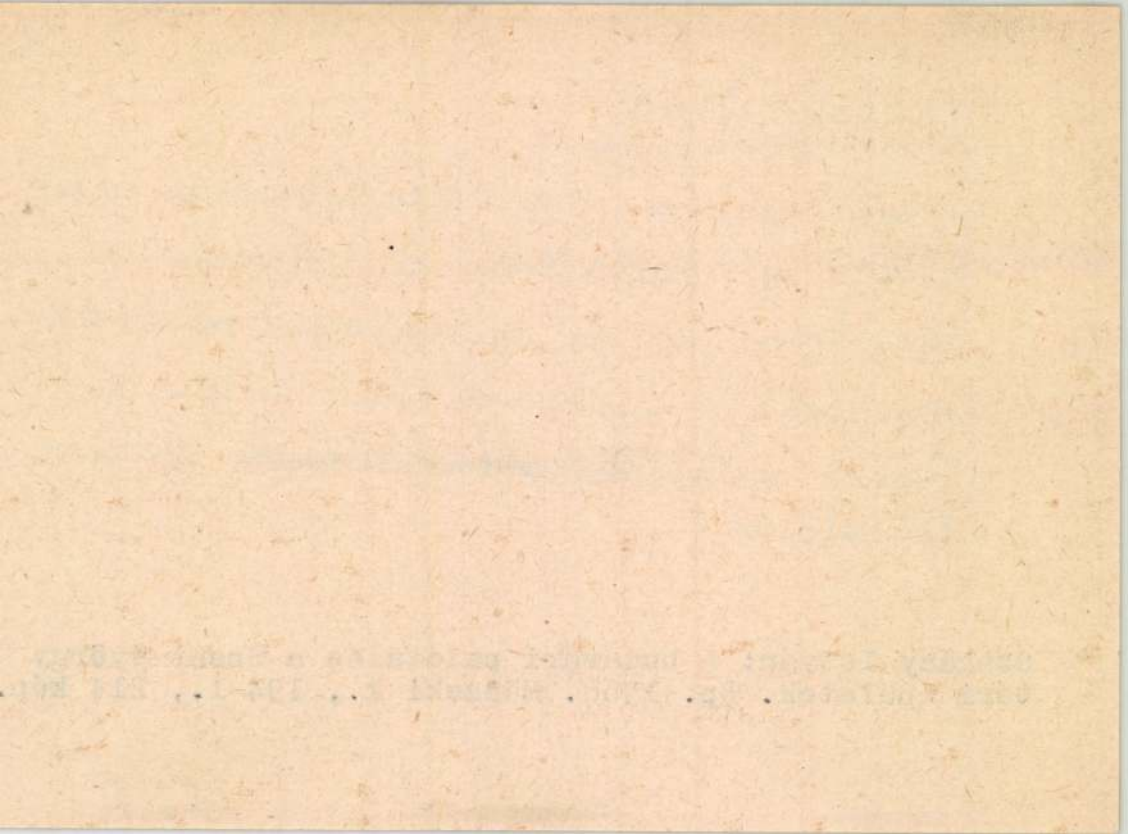
Czagány István: A budavári palota és a Szent György
téri épületek. Bp. 1966. Műszaki k., 194 l., 214 kép.

54-55. l.

Oracsek Ignác

vidéki művei (a báci Gombás pater
 lidia, a budapesti régi beucis
 templom is az entergouis plébánia-
 templom) rendszeresen rovat a
 budai palotával ~~és a Szent György~~ hom-
 borrelével.

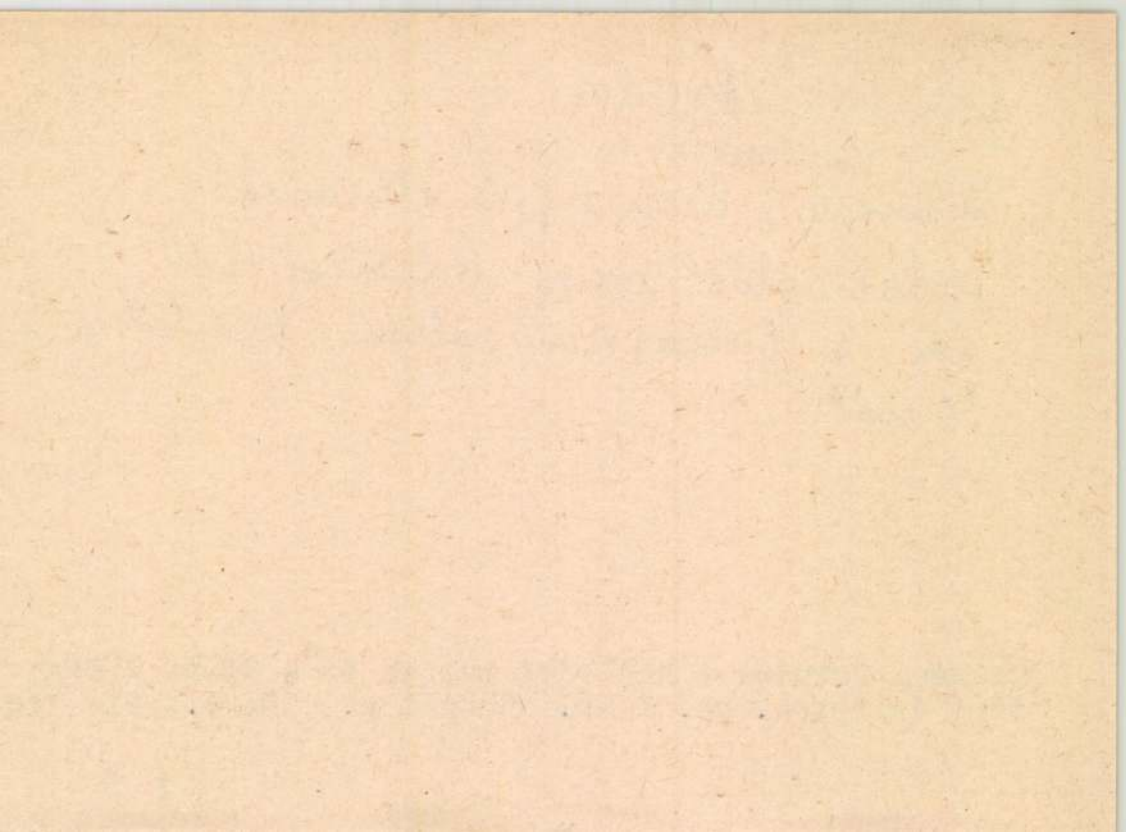
Czagány István: A budavári palota és a Szent György
 téri épületek. Bp. 1966. Műszaki k., 194 l., 214 kép.

Oracsek János

Bizonyos, hogy egyes elemeket
Höllblingtől vagy Prothitől vett
át. a budavári palota kemlőszu-
kánál.

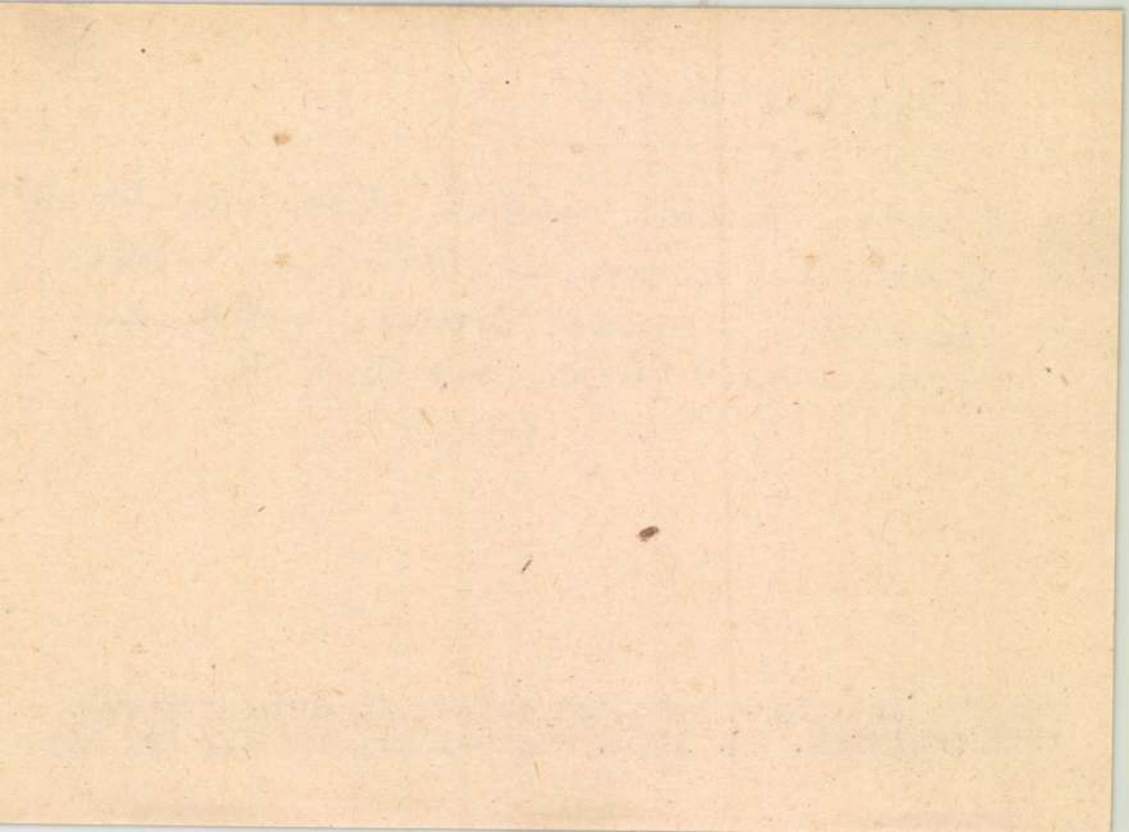
Czagány István: A budavári palota és a Szent György
téri épületek. Bp. 1966. Műszaki k., 194 l., 214 kép.

Oracsek Ignác

A budai palota nyugati homlokzatának
fennsíkja az épület 1780. évi befeje-
zése után Oracsek Ignác egyik ku-
polájával. (Orsz. kvt. B. T. 24.)
(repr.)

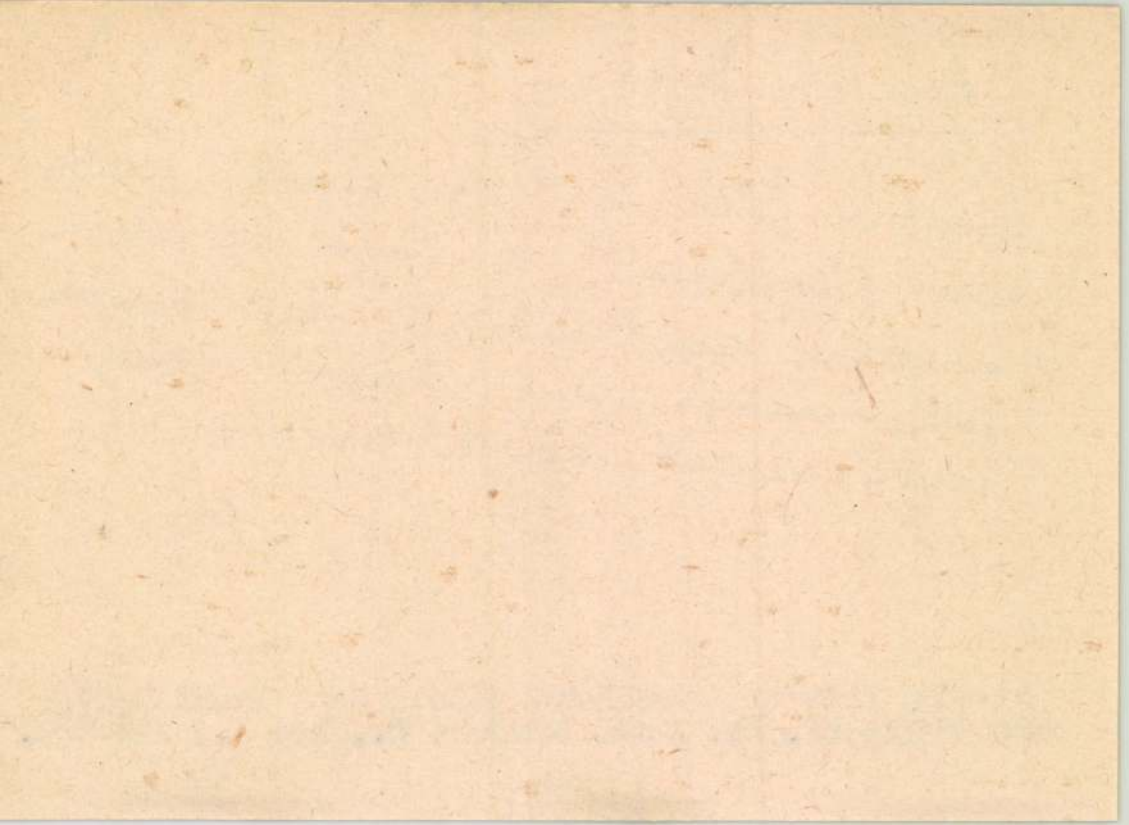
Czagány István: A budavári palota és a Szent György
téri épületek. Bp. 1966. Műszaki k., 194 l., 214 kép.

Oraciek Ignác

Sebastian Zeller 1758-ban került nekte-
re (honfoglalás) a budai városháza
felőrtelén már birtok a két kupa-
felosztás, amiről Oraciek elhép-
selése került ki a felre.

Csángy István: A budavári palota és a Szent György
téri épületek. Bp. 1966. Műszaki k., 194 l., 214 kép.

2

Oracsek Ignác

Ha nem is bizonyítható, hogy 1758-ig minálkét kupola elkészült, Binder 1761. évi metretől ítélve, legkésőbb ez évben már a tetőn állt.

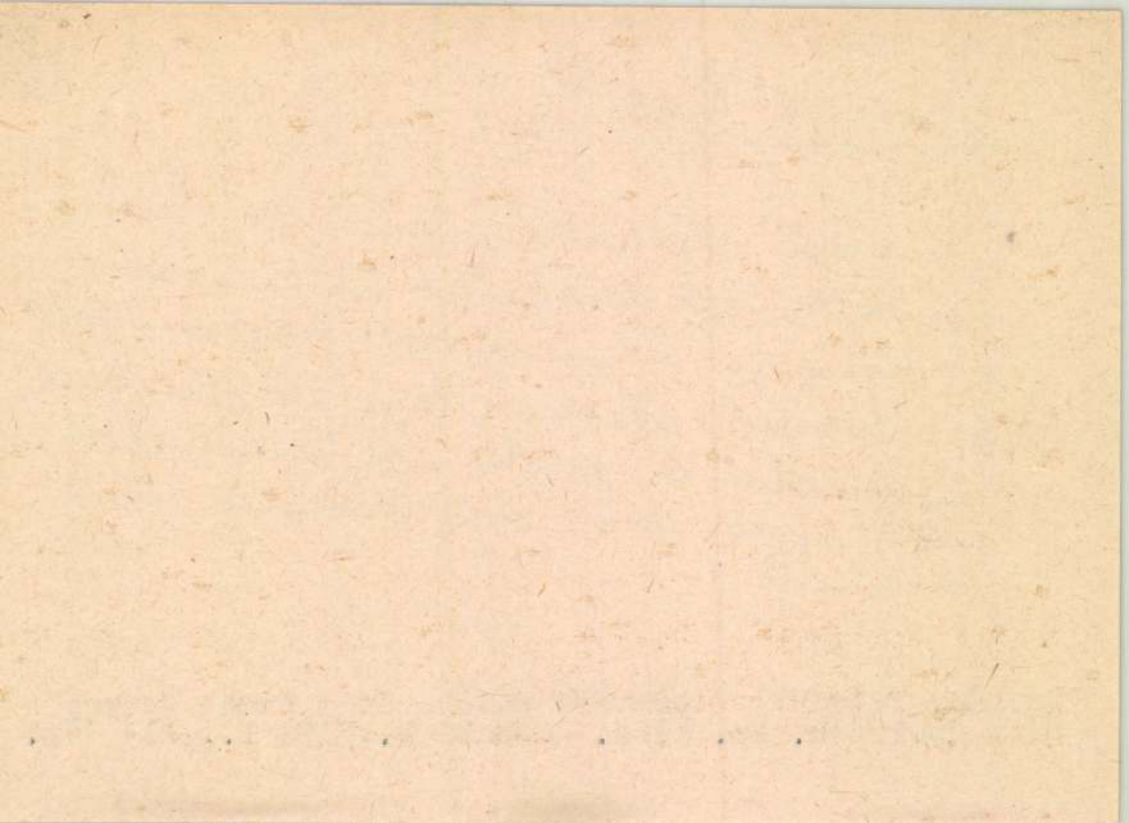
Czagány István: A budavári palota és a Szent György téri épületek. Bp. 1966. Műszaki k., 194 l., 214 kép.

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is mirrored and difficult to decipher but appears to contain a list or series of entries.

Oracsek Ignác

a kapolák elhárultak után, az állásra
 nyugtatta lehetőségét kihasználva
 a Magyar Kamara-hoz folyamodott
 a "Kiváló építész" cím elnyeréséért.
 Kérvényében a palota építészével eltöl-
 tött munkái évi megbízatásának hi-
 vatalozott.

Czagány István: A budavári palota és a Szent György
 téri épületek. Bp. 1966. Műszaki k., 194 l., 214 kép.

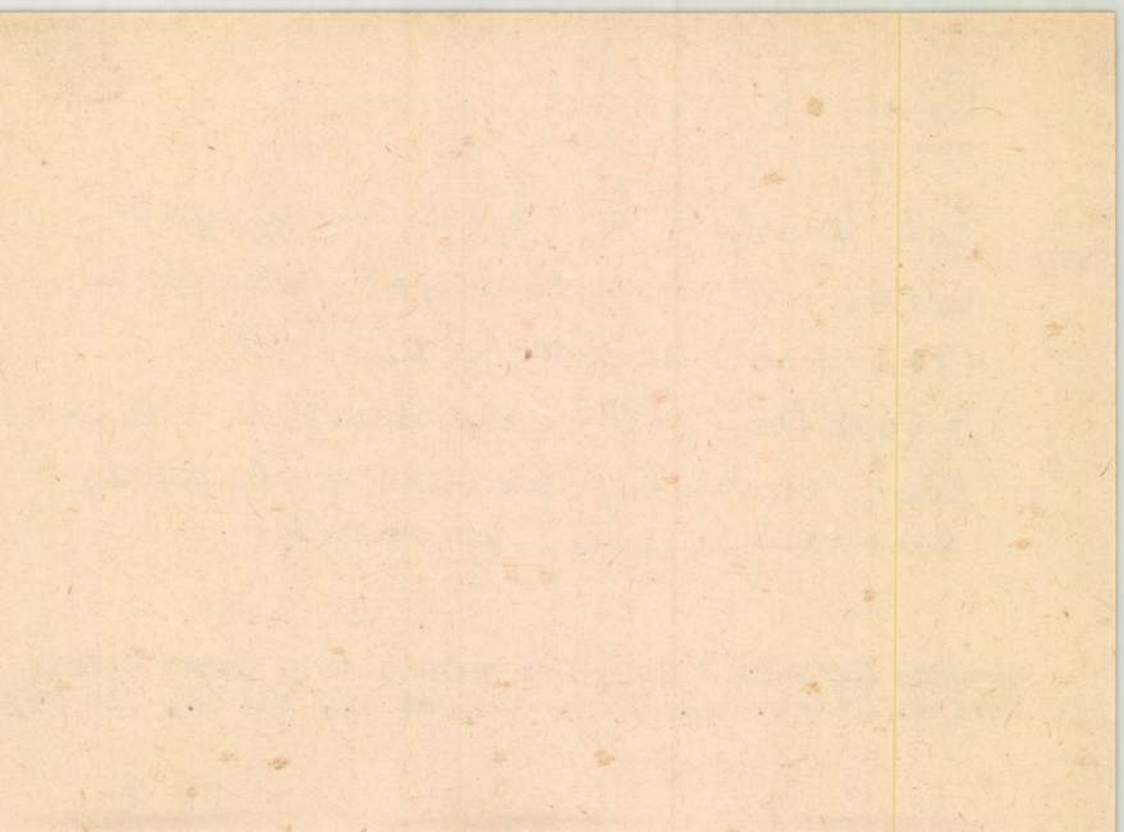

Oracsek János

hit kupolája a keleti és nyugati
kolonnád timpanonját koronázta;
1758-1760 között készült el.

A földelői volt Granalovich - kar-
télyt eredetileg karcoló a „szinolly-
manszolkupola” koronázta.

Czagány István: A budavári palota és a Szent György
téri épületek. Bp. 1966. Műszaki k., 194 l., 214 kép.

Oracsék Ignác

A budai palota „E” épületében előkerült
barokk faragványok, stuccó- és másod-
szor valószínűleg Fortunato de Prati
1716-ban készült tervei felhívá-
sára val, Oracsék Ignác kivitele-
zésében készülhetett.

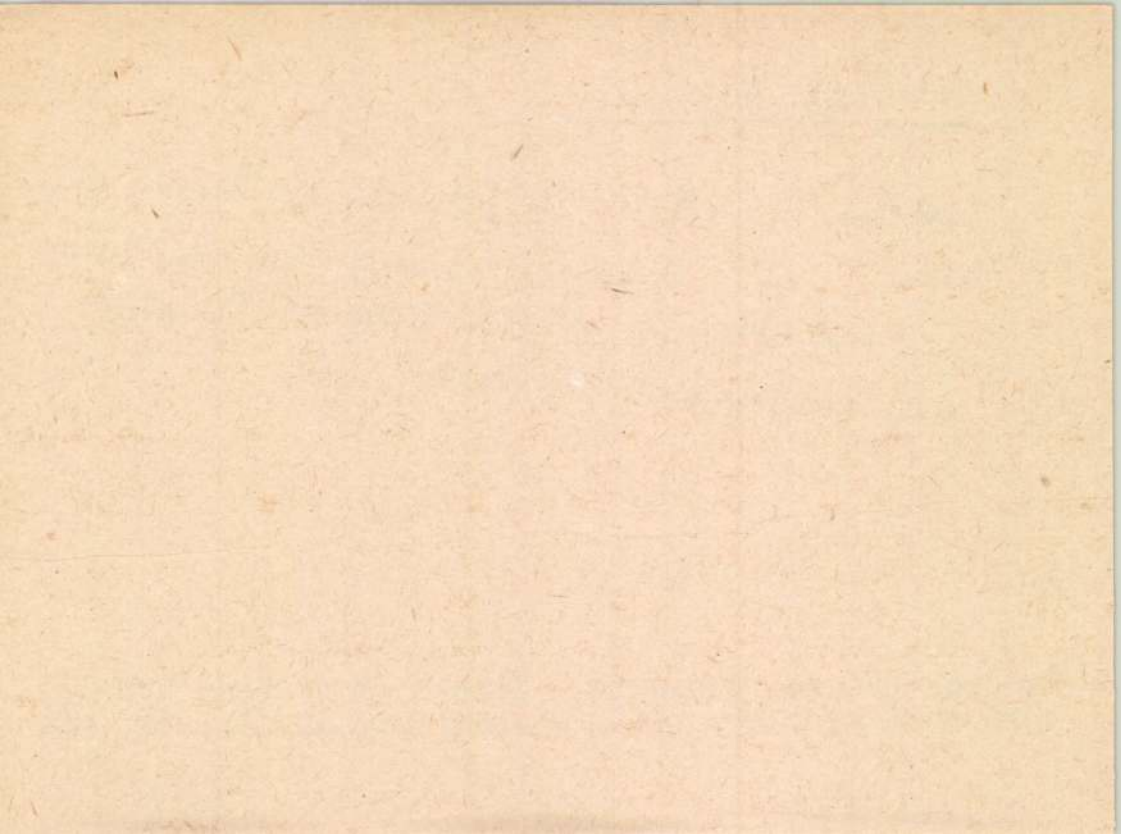
Czagány István: A budavári palota és a Szent György
téri épületek. Bp. 1966. Műszaki k., 194 l., 212 kép

Oracsek Ignác

tervezte 1749-1755 között a budai pa-
lota "D" épülete déli homlokzatát
(a homlokzat előtt dolgozó Jádót
és alaprajzot tervezett).

Czagány István: A budavári palota és a Szent György
téri épületek. Bp. 1966. Műszaki k., 194 l., 212 kép

118.l.

Oracsek Magnc

Voit Pál feltételezése szerint Dietsen-
hofer indájuhöz tartozhatott, semmian
jöhett Koenáronnan kerentül Magyar-
omágra Gröncelhorichhoz 1751 előtt.

Ezt bizonyítja, hogy a budai Oracsek
féle abbarreterel közeli kaprolothen
állmar K. J. Dietsenhofer prágai
St. Johann am Felsen templomának
fotonyablakairól.

Oracsék Igncé

A gödöllői kastély szempontjából archi-
 tectonikus főmotívumai K. J. Dietsen-
 hofer stílusára emlékeztetnek 1751-64
 között építhetett, bizonyára Oracsék tervei
 szerint, ami a kastély tetőfelépítményén
 ugyanakkor a kettős „szivély-mausoläum-bu-
 lóp” alkalmasan, amit a budavári
 palotán is felépített.

Czagány István: A budavári palota és a Szent György
 téri épületek. Bp. 1966. Műszaki k., 194 l., 212 kép

4.

Oracsek Ignác

híri kelt a „E” épület III. Károly
hozatali kőművesmesterei az utólagos
kőművesmestereit 1755-58 között,
a „D” épület kőművesmesterei befejezése
után a budai palotába.

Czagány István: A budavári palota és a Szent György
téri épületek. Bp. 1966. 3. szaki k., 194 l., 212 kép

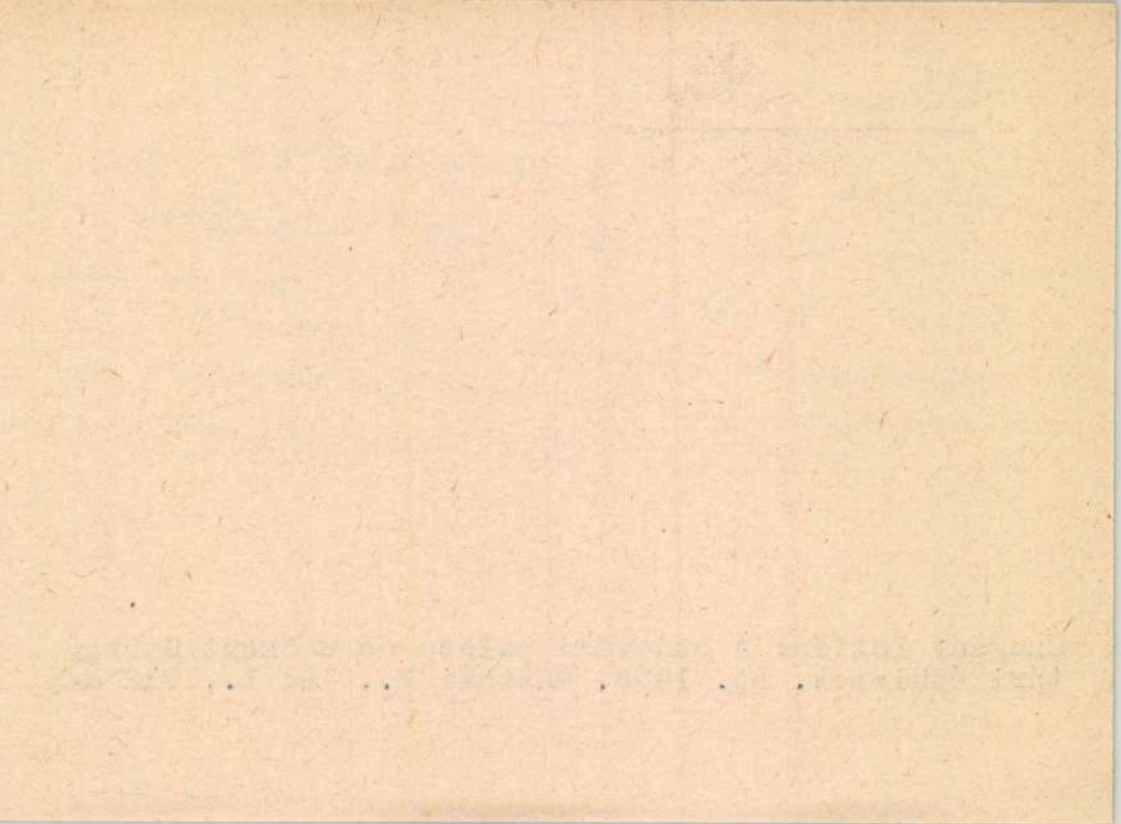
119. l.

5.

Oracsek Ignác

Fortunato de Pratitól vehette át az
"E" épületen alkalmazott hőnyörő-
típust (az Orsz. dt. BT. 103. n. részén
~~megjegyzik~~ látható abbahagyott
megjegyzés a peti Rozsantár há-
zo- földmúti abbahagyottával).

Czagány István: A budavári palota és a Szent György
téri épületek. Bp. 1966. Műszaki k., 194 l., 212 kép

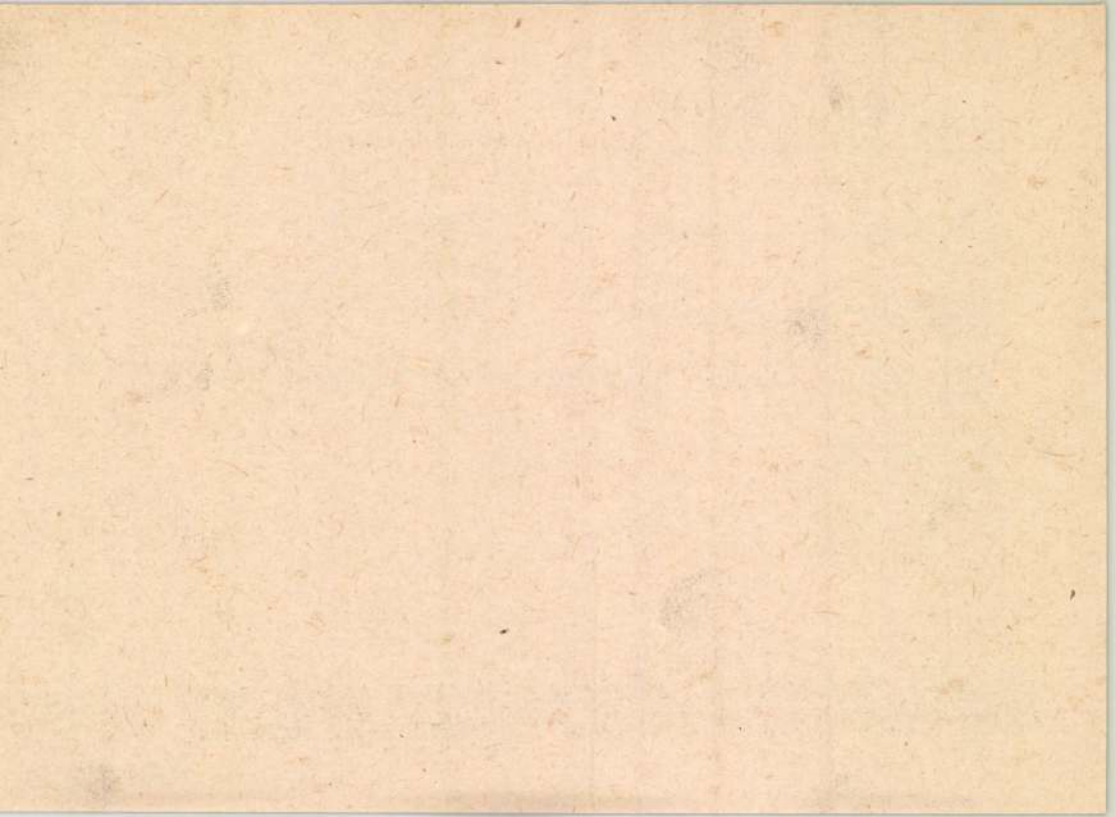

Oracsek János

a budai palota D épületén a föld-
terrene mellett helyre lévő kerület
befedésével kolostor boltzatot alakít-
munkát.

Czagány István: A budavári palota és a Szent György
téri épületek. Bp. 1966. Műszaki k., 194 l., 212 kép

77. l.

Oraciek Ignác

Grónalhornich hőbnyárásai segítse -
gevel a keit címet meg is hozta

Czagány István: A budavári palota és a Szent György
téri épületek. Bp. 1966. Műszaki k., 194 l., 214 kép.

Oracsék Igncé

1782-ben készült „fácános karképpark tervei”
~~ben~~ mer, jobbat aló sarkon látható hon-
borsat megörizte ezt a 2 jellegzetes
motivumot. Eur. fbl. Ernie szerint 1867-
ig állott. Voit Pál feltevése szerint
Oracsék olyan karképparkot alkalmas-
sított Gödöllőre is, mint Budán.

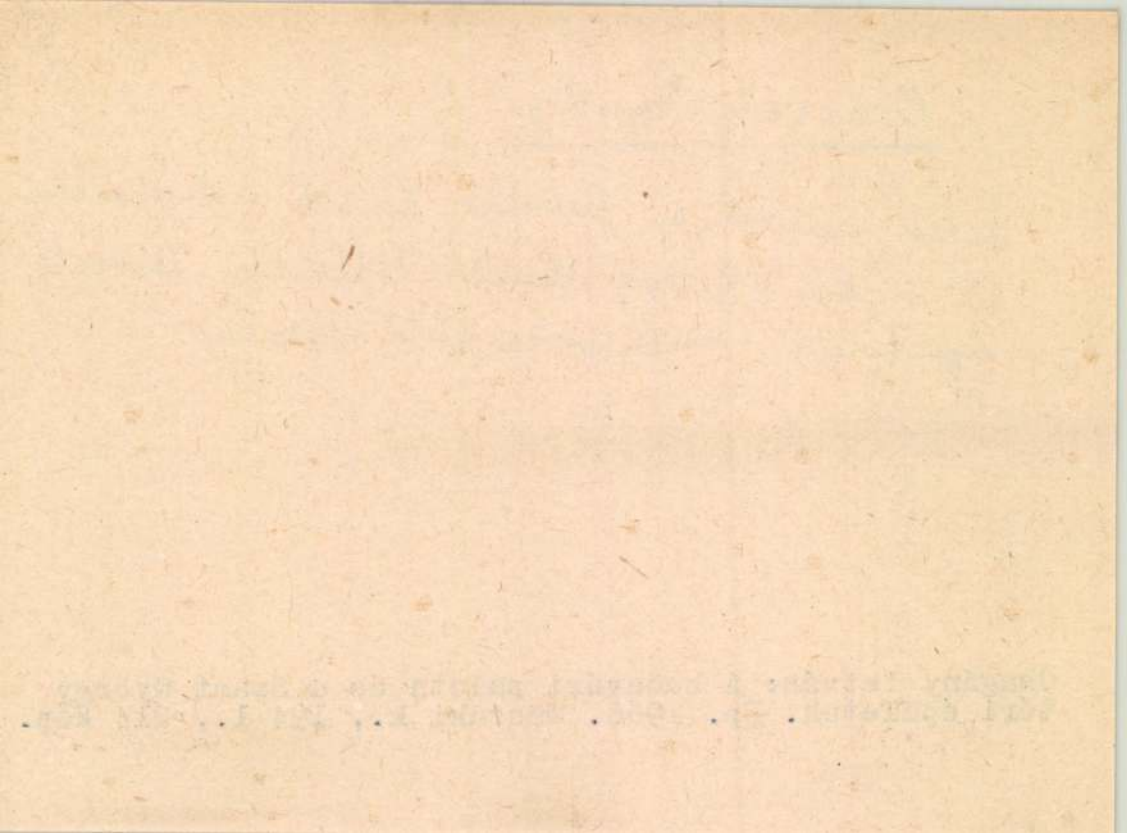
Czegény István: A budavári palota és a Szent György
téri épületek. Bp. 1966. Műszaki k., 194 l., 214 kép.

Dracsok Igncé

keleti kupolája helyére épült - legheibb
 1777-ben a Georg Karl Zillack tervezte
 egyetemi orvostudományi tanszék

6

Czagány István: A budavári palota és a Szent György
 téri épületek. Bp. 1966. Műszaki k., 194 l., 214 kép.

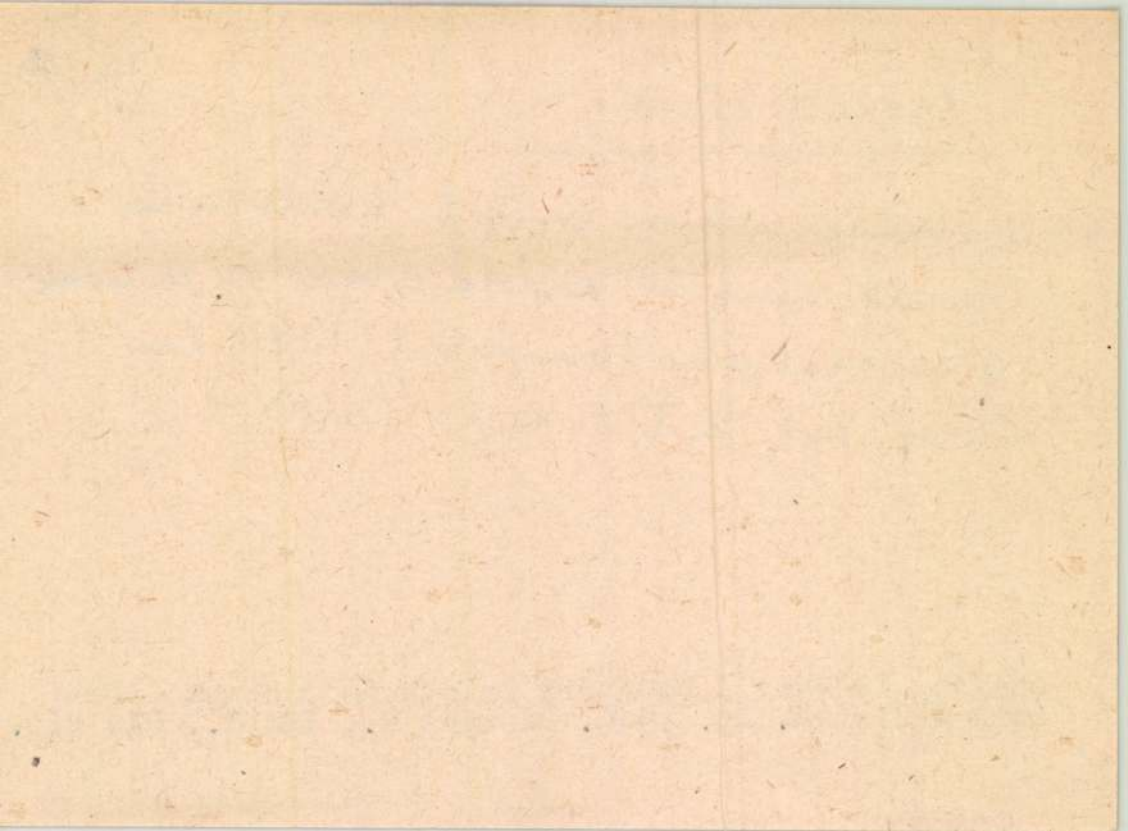
Oracsek Ignác

7.

A budai palota nyugati homlokzata
Oracsek nyugati kupolájával és Lillach
alloqviarqéló fonyával 1780-ban.
(Orsz. Int. B. T. 21.42.) (rept.)

Czagány István: A budavári palota és a Szent György
téri épületek. Bp. 1966. Műszaki k., 194 l., 214 kép.

51. l.

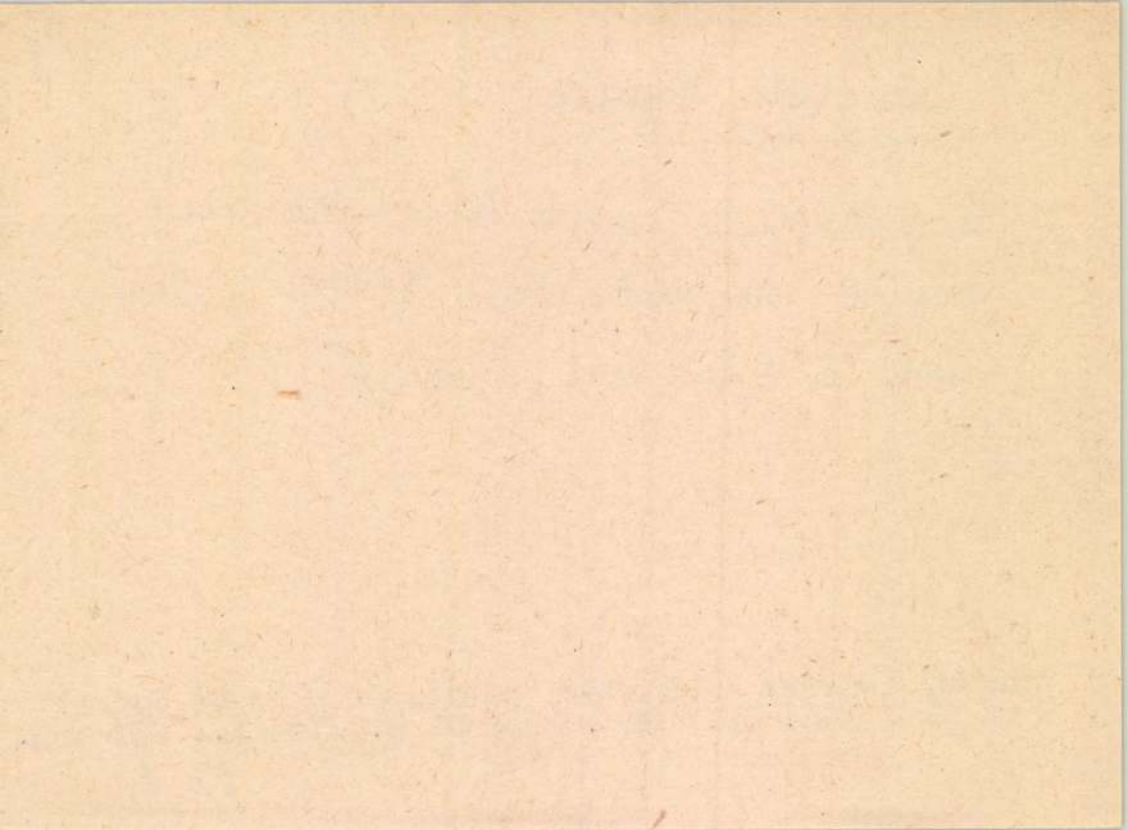
Oracsek Gyula

8.

küpoláinod egyik kiviteltre nem
került, igazolatlan terve. (Orsz.
Lvt. B. T. 26. sz.) (repr.)

Czagány István: A budavári palota és a Szent György
téri épületek. Bp. 1966. Műszaki k., 194 l., 214 kép.

53. l.

Oracsek Gyúria

nyugati kupolájának vissza
szentesítésén István 1827-ben
kivált olajképen (För. Tört. Mus.
Albani Out.) (repr.)

Czagány István: A budavári palota és a Szent György
téri épületek. Bp. 1966. Műszaki k., 194 l., 214 kép.

Text printed in reverse on the back of the page, appearing as bleed-through from the other side. The text is faint and difficult to read, but appears to contain a date and possibly a page number.

2 Tquac, morwa marmuritu
epitomes

llhorich legeltje a honiaro
liirtelen celtagsasot nyert,
-on mad a budai lauderial
k e 10 nap milva honuives
ot nyart. Az 1749-ben, Fadet
francia epite's servei melius
Budai kiralyi palatis, mely-
ot elhedvellenadve vissza vonult-
ch Tquacra listis. Minteg misjel

Dredschel

Grass
micsahnel
1750. at.
Jelantheret
meslar
szecsi

ye mlenlekei I. irta Volt Pál,
azág mlenleki topográfiaja VII. köt.
Akadémiai Kiadó,
Börseány Desső.

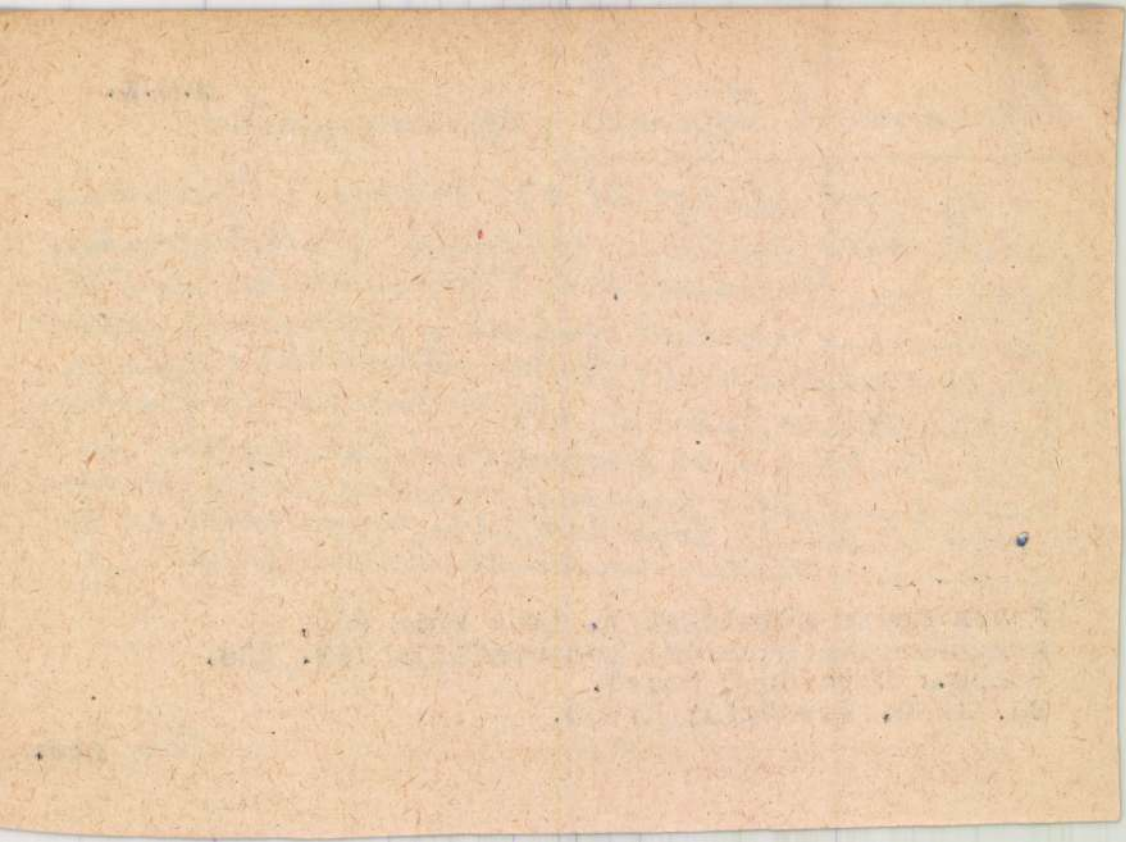
164. old.

Gratschek Terasz „építőmestere”

... ugyanott felépíteti 1753-ban a Gombás palotát, a nádor udvarának lúdjait, Eottergombán 1757-ben, Grassalkovich parancsára, az ő tervei szerint kezdik építeni a belvárosi plébániatemplomot, 1758-ban elkészíti a város szabályozási tervét, 1763-ban pedig Bartholomay Terasz - arcos márt. eottergomi hercegprímás megalapításától a prímási rezidenciát is. Grassalkovich birtokain több helyen is megismerteti az eottergomi és Vácra visszamutató térképeket. /.

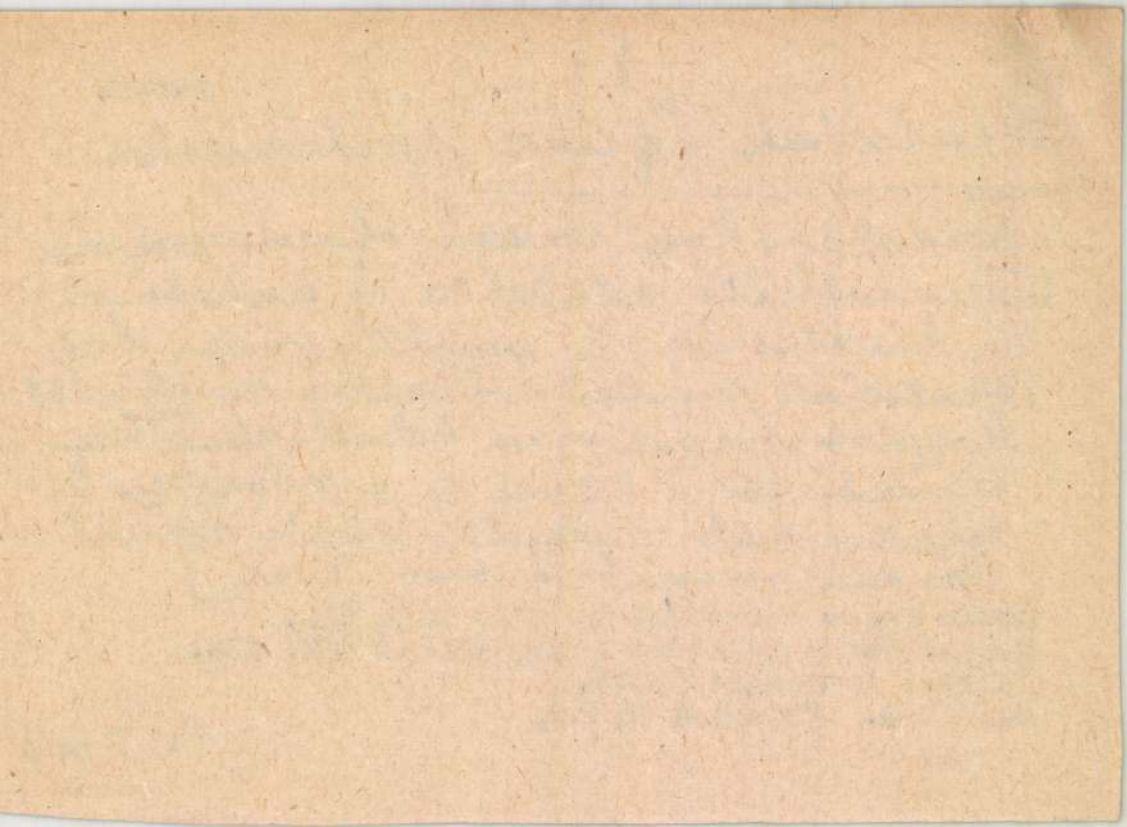
Heves megye műemlékei I. írta Voit Pál,
Magyarország műemléki topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó,

Gratschek Ignác, építőmester

... [Érdekess, hogy orosz okmányrendszerben
ismertethető adathozra is katalógus-
ra hivatkozik, és megállapítja, hogy
Gratscher másfél évtizedig működött
Magyarországon - az Adattárban ^{csak} nem
tünteti fel a nevet és a növekvő hi-
telesen, meri tulajdonítható művek
képaláírásaiban sem. Bnei.]

Heves Megye emlékei I. írta Volt Pál,
Magyarország emlékei topográfia VII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó,

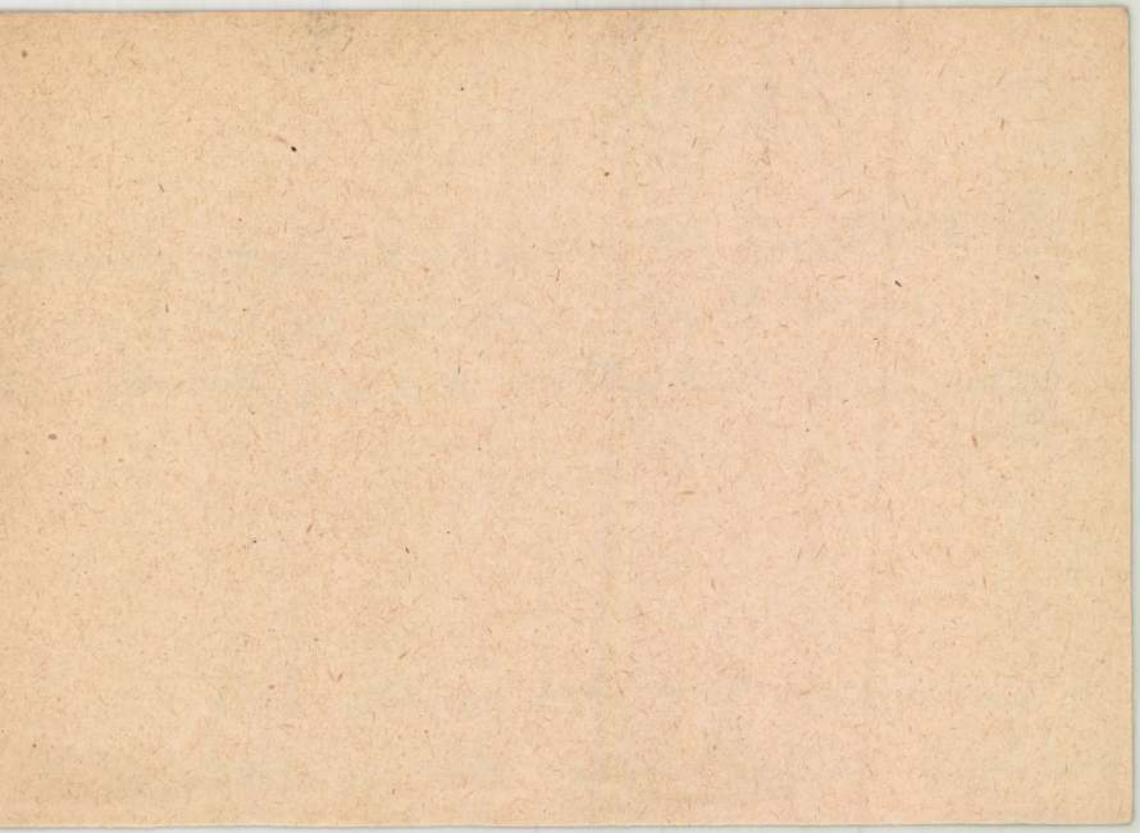

Oracser Igncé

és Althann M. Károly építeték Vácot
1753 és 1756 között a Gombás pateri lúdak.
Kétnyílás, négyoldal díszített barokk lúd
Fotó's.

Műemlékeink: A Gombás pateri lúd

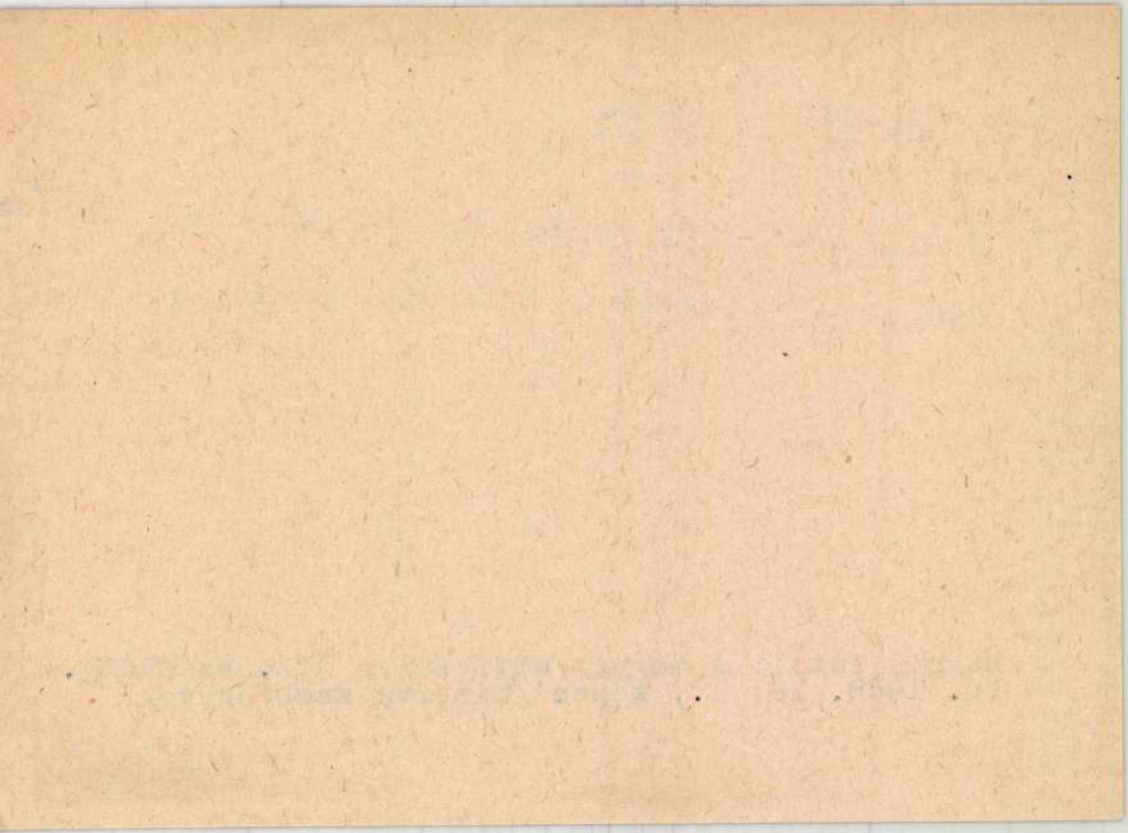
Pestmegyei Múzeum, 1966. dec. 20. (Vác)

Oracsek Gyula

könyvtári építőmester vétele egy
ideig a budai vár építkezéseit.

Kampis Antal: A magyar művészet a XIX. századig.
Bp. 1968. 167 l., képek /Minerva zsebkönyvek/

M. D. K.

Oracsek Ignác, építész

Komáromból indult. Jadot távozása után a budai királyi rezidenciát építi. Esztergomban, Vácott is dolgozott.
444.o.

Kampis Antal: A képzőművészetek

A Kultúra Világa. III. köt. - képzőművészetek, a zene,
a színház és a filia. Minerva. 1960. Bpest

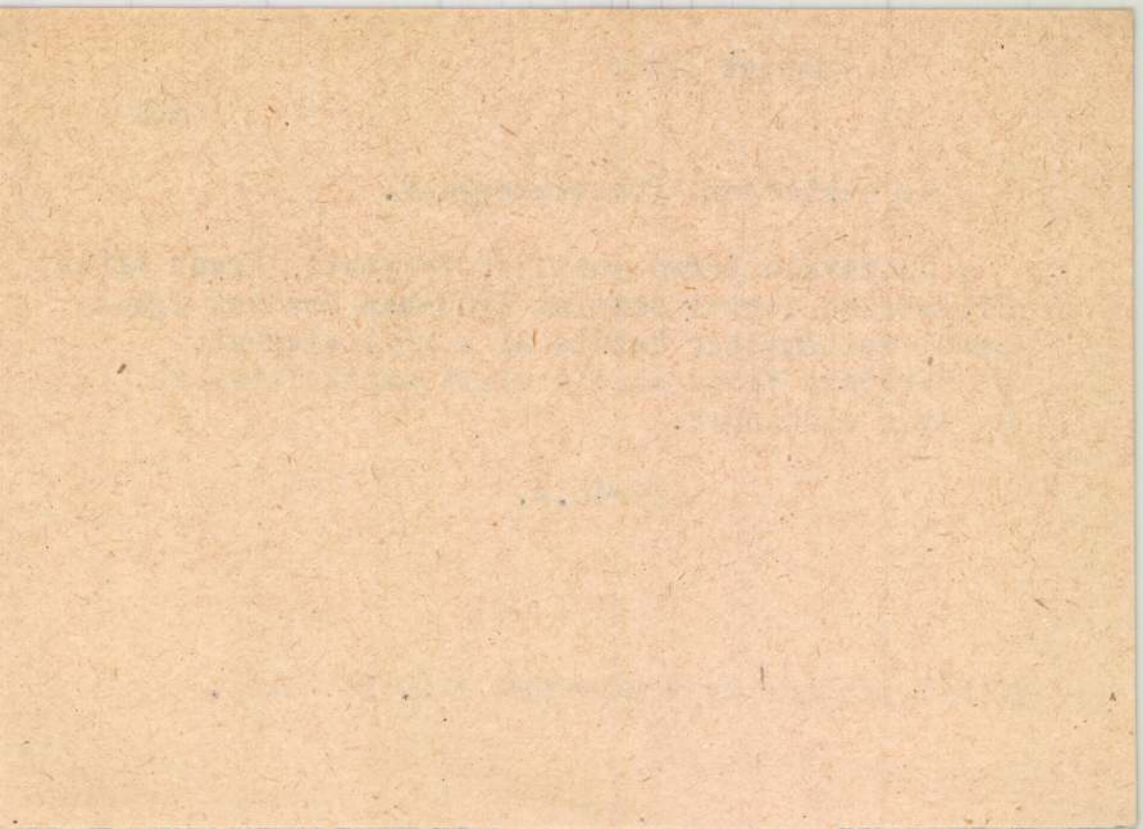
U. S. DEPARTMENT OF AGRICULTURE

... ..
... ..
... ..

Az esztergomi főszékesegyház.

a Cannevale ~~terve~~ munkáját folytató Franz Anton Hillebrand tervei szerint 1763-ban Oratsek Ignác pesti építőmester kezdte el a kivitelezést. De Barkóczy érsek ahlála miatt amunkálatok kb. 6⁰ évig elakadnak.

44-45.0.

le. P. U.

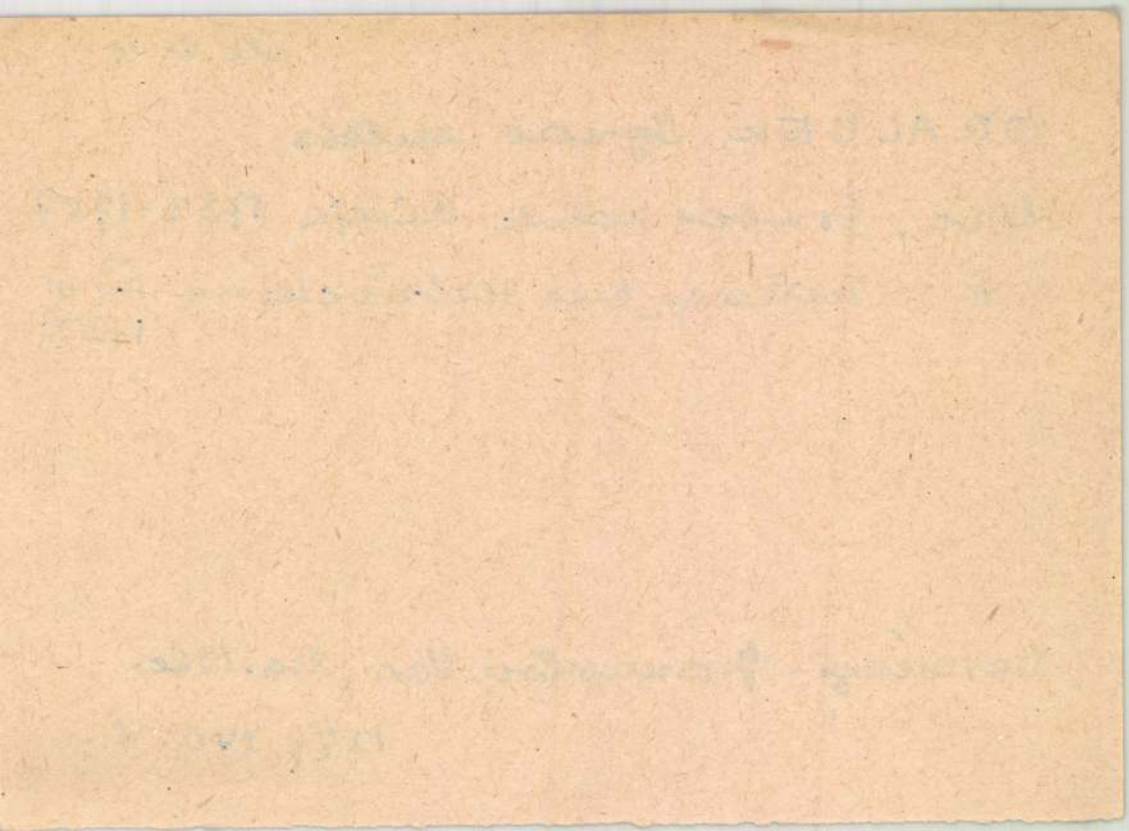
ORACSEK Ignác építész

Vác, Fombás palota kicéje 1753-1757

" Szekegyházi Kébőveléseré terv
1755

Dercsényi - Gramszló: Vác, Bn. 1960.

1247 140. l.

Oracsek Ignác

építész

MDK

1750-55 között vezette a budai palota építését.

66-67.o.

Original List

Address

100-22 Street, Westchester & Dutch Co. N.Y.

10-22-2

General Agent - Westchester & Dutch Co. N.Y.

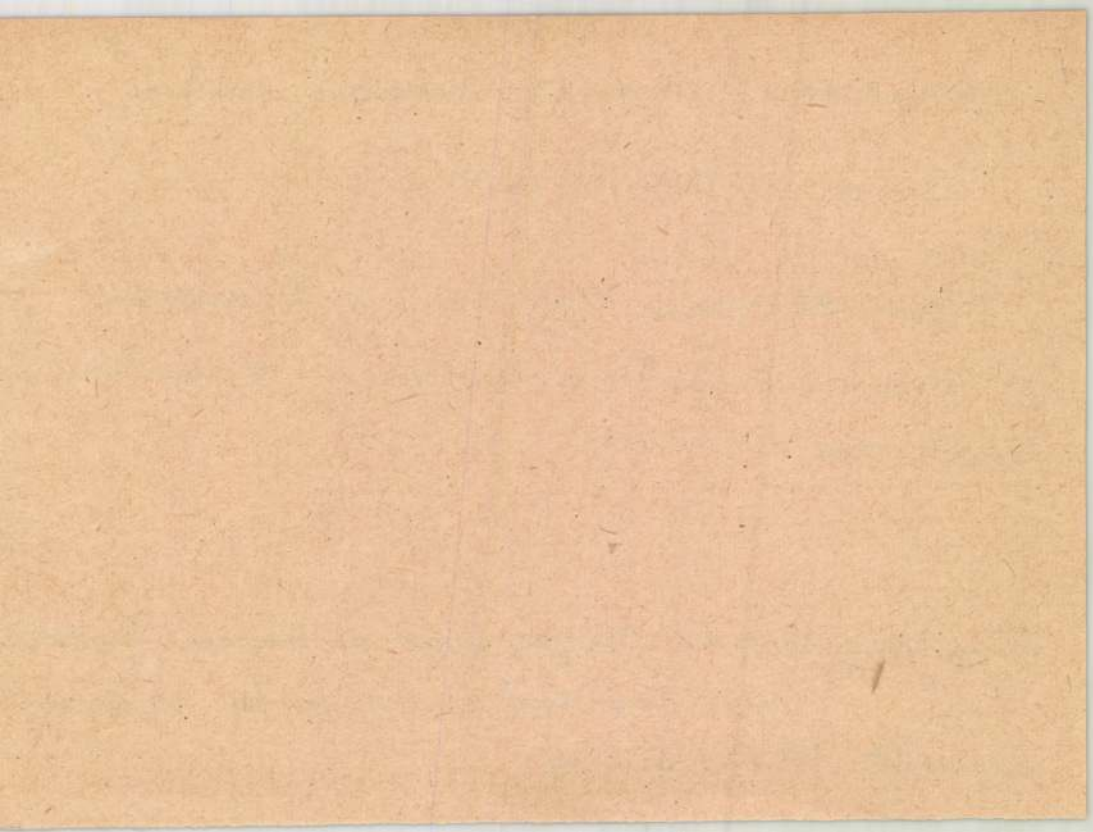
M. D. K.

ORASCHEK, Andreas komarai építész

Nesz. O. Ignotz építész fia

Gyassalkovich 1767-ben a bradebi
és lehovai kőművesi mesterek komarai
műtársai névénél.

Kopasz György: Megjegyzés a budai kőművesi
vagy térségi mestereiről. 127. l.
Művt. 1953. 1-2. M.

ORACSEK (*Oratschek*) *Ignác*, építő-
mester, 1720 körül, † Esztergom 1767
okt. 20. Komáromból került Budára s
az ottani közművescéh 1750. vette fel
tagjai sorába Grassalkovich gróf aján-
latára. Ő építette a budajenői bentécs-,
ma plébánia templomot (1756), az esz-
tergomi belvárosi plébánia templomot
(1757—62), a váci kohudat (1757—59),
mely hazánk egyetlen fennmaradt ba-
rokk hidja, stb. Réh Elemér feltevése
szerint 1730-tól O. lehetett a budai kir.
palota kivitelező mestere.

2-9-V-2348

Pereiny Kármán dr. alicpani V711.60

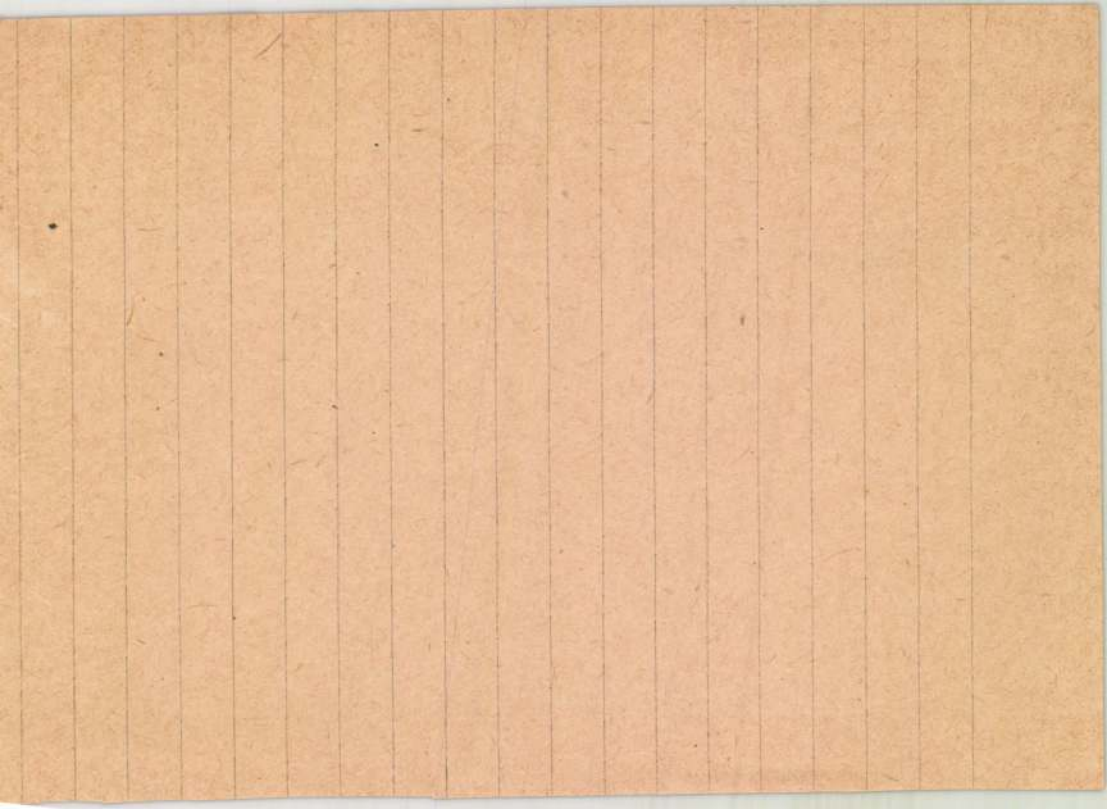
Oracsek Ignac építész

M. D. K.

tervezte a budapesti n. k. szőlőt.

18 n.

Gentli. műeml. 1959 I. 45

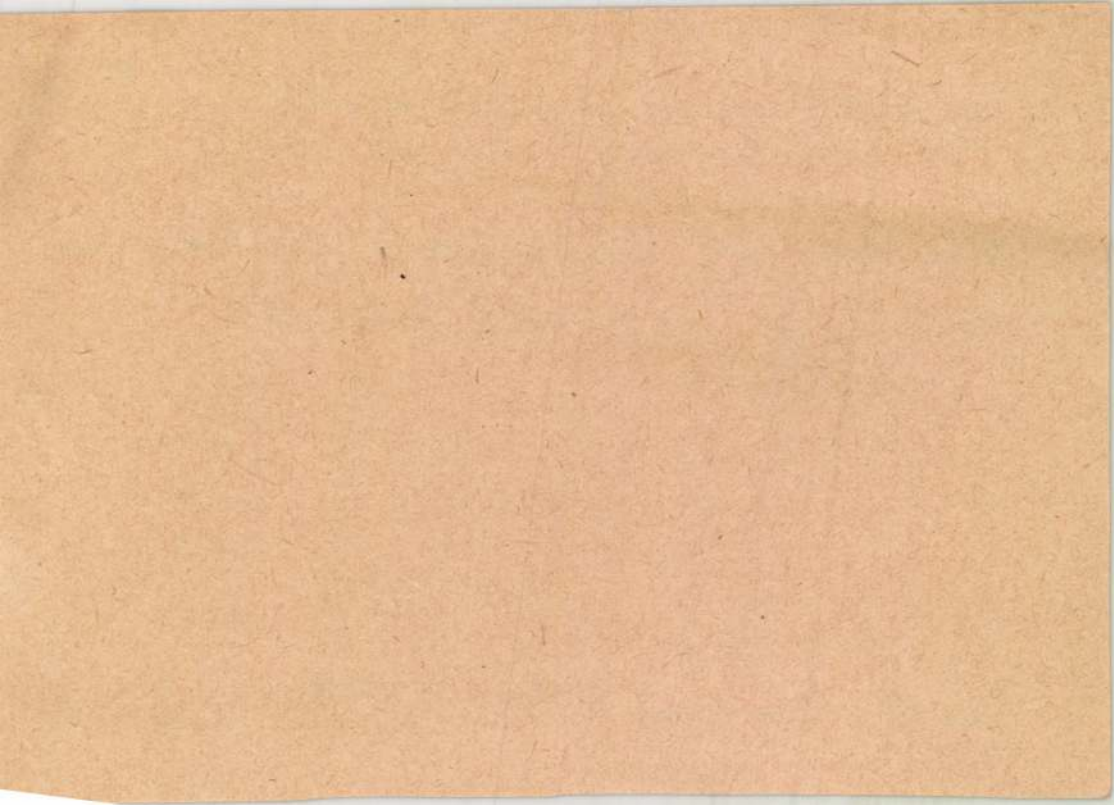

Orabek Ignác építőmester

M.D.K.

Építette az esztergomi plébániát
Iplonnet 1757-62 között.

Genth műeml 1959 I. 88.

Oraschek Ignác

M. D. a.

közművesmester

A budai vár építésvezetője 1750-51
között.

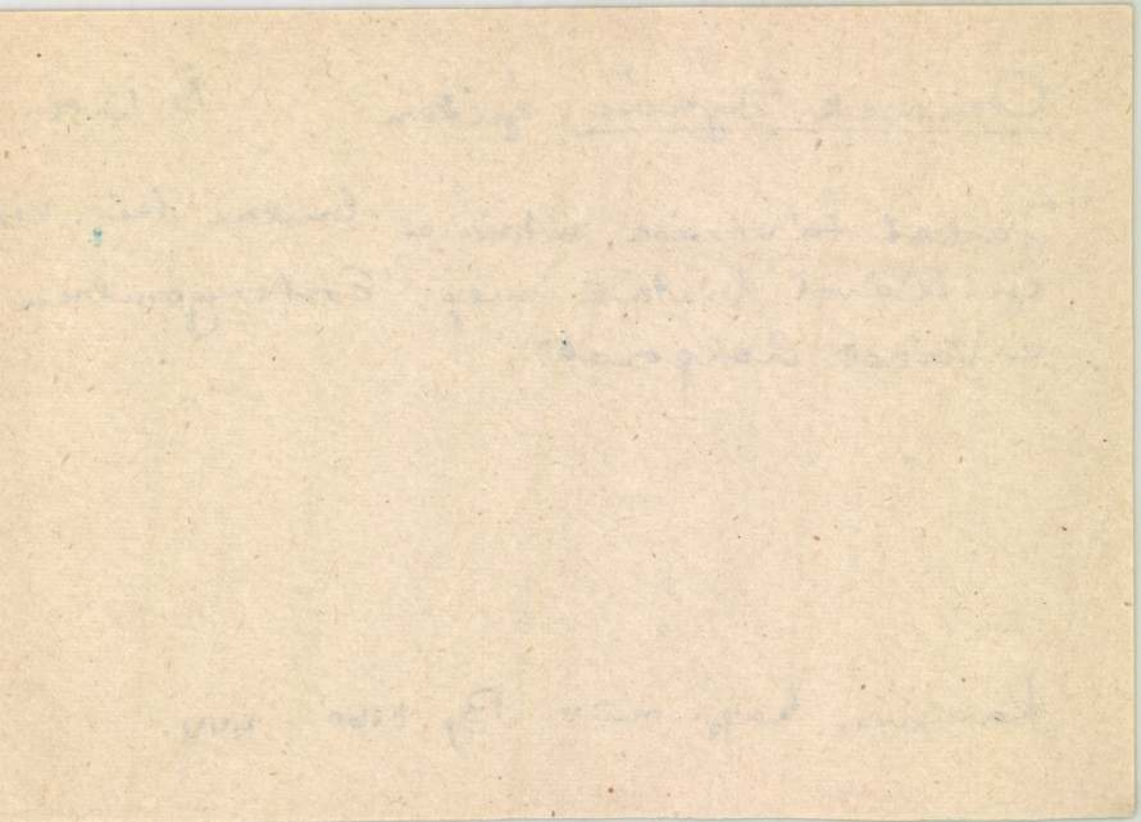
Geö II: A budai várpalota tört. 1541-ke
magyarul. Kéy. Papp Antal kiadása. Pápa.
1955, 294

Orvosek Gyúráé építén

M. D. K.

Jadot ta'vozása után a budai kir. vár
építésével birták meg. Eostergomban
é' Va'cott dolgozt.

Kangis, kas. műv. Bp. 1960 444.

R. D. K.

ORACSEK Ignaic építés

Uac. Gombás potok hiája, 1753-54.

(Repr. 99.)

Magyar építéset. Bp. 1954. 44. l. 203. l.

de. p. 12.

ORACSEK Igúac építés

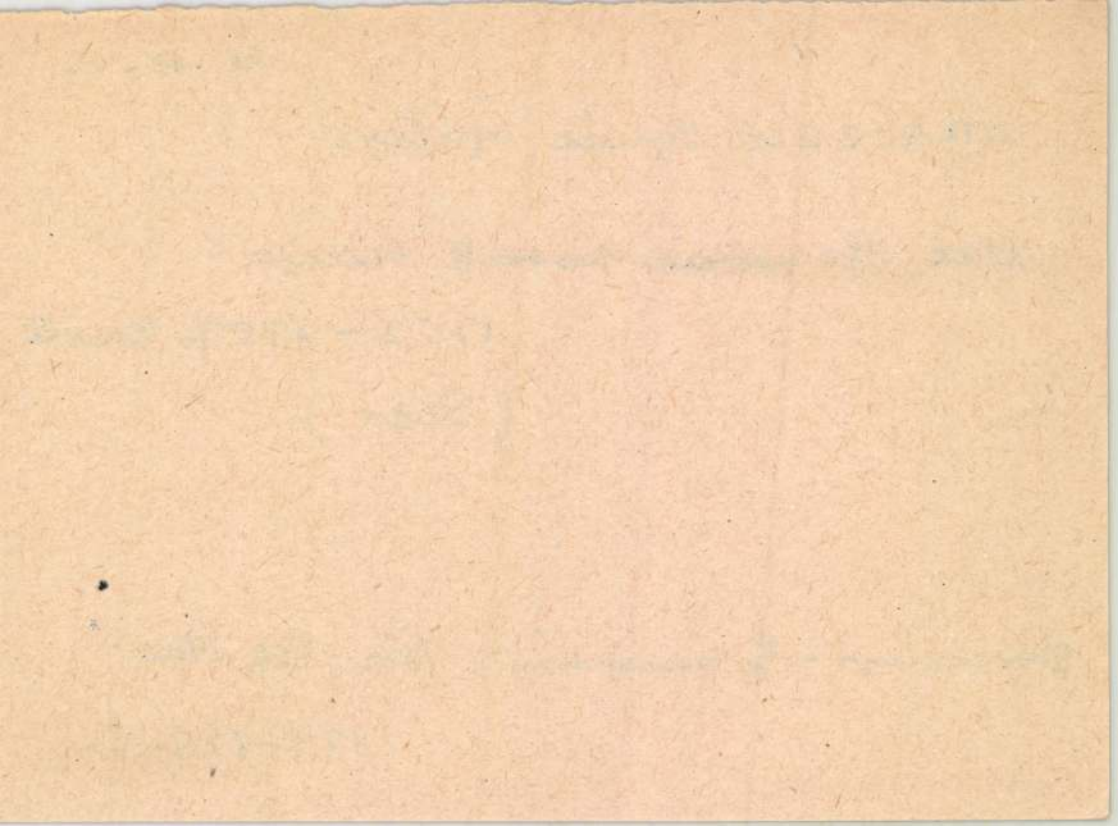
Vác, Gombás potak hídjá

1753 - 1757. között

(Repr.)

Derecsényi - Grauastói : Vác, Bk. 1960.

124-125. l.

Grassal Squac
epítés

M.D.K

A gödöllői kastély építését Grassal-
Korich Pácselre bízta, valamint
a tétunyi kastélyt is.

Voit Pál: Butorkiallítás a nagyfőtemy kastélymureumbau
Művészet, 1964. Október - 34 lap.

1848
1849

It is better to have a few
of the best than many of the
poor.

For the sake of the
future, we must
be careful of our
resources.

Gracsek Ignác építész

M. D. K.

komáromi építőmester.

A királyi vár építési munkáit vezette. egy ideig

Kanizs Antal: A képzőművészetek története 650.1.

A Kultúra Világa Bp. 1963.

A. D. 1881

1881

1881

1881

1881

1881

Cracsek János, építész

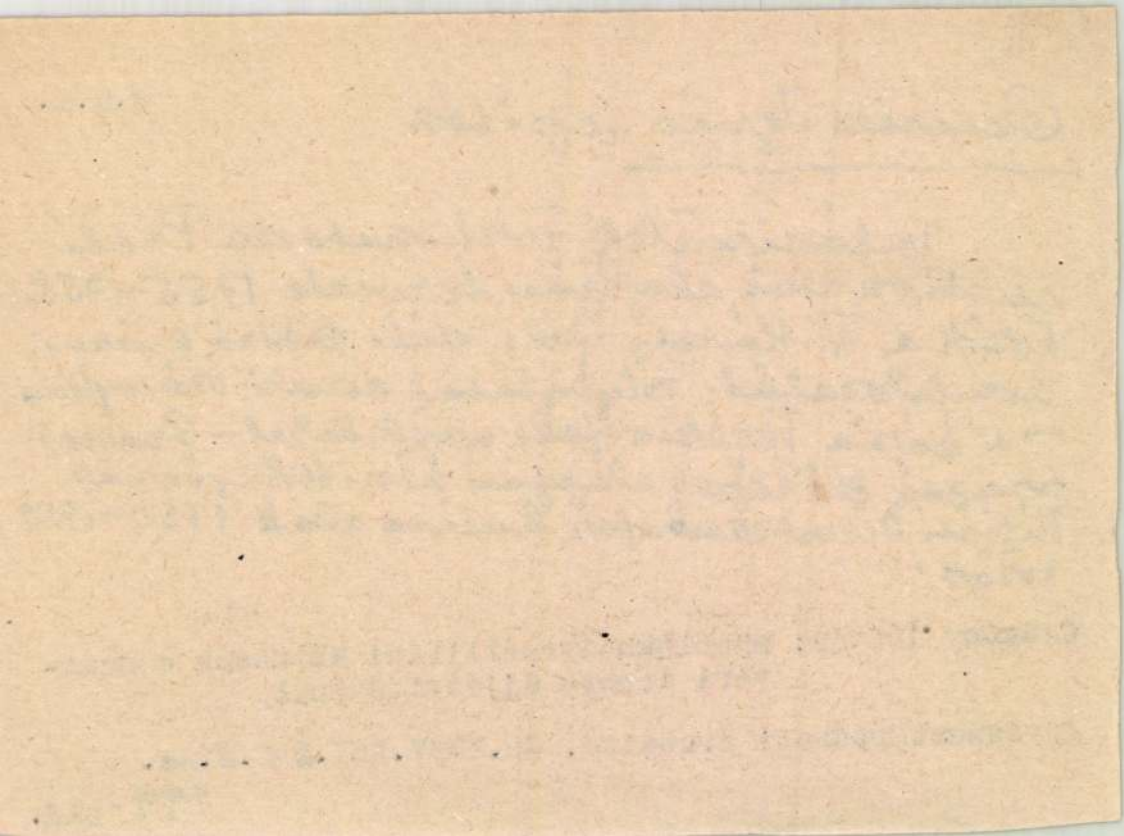
M.D.K.

Valószínűleg Fortunato de Prati
motivumai alapján tervezte 1755-1758
között a II. Károly-fele déli, belső, márvány
boudoár alatt; folytatását ezari várányban
- a kiria Teresia-fele épületekkel - Cracsek
prágai előkezes alapján készítette, János
Nilian Dientzenhofer halála alatt 1750-1758
között.

Czagány István: Műemlékhelyreállítási kérdések a Buda-
vári lapota újjáépítésénél

Művészettörténeti Értesítő, Bp. 1967. XVI. évf. 3. sz.

199. old.

-1-

Gracsek, Ignác, építőmester

nevével merő a XVIII. sz. közepére
tájan magyarországon számos foglalkoz-
tatott mesterség került említésre, a cseh
katis bironyi lázára. Grassalkovich hg.
meghívására jött kiránszék, ahol 15 éven át
működött. 1750. apr. 3-án a Budai vár
építés vezetésével bírást kap, és a Budai
Tanács kénytelen átgyorsan az építőmeste-
rek céljára felvevetheti. Az ő tervei szerint
épült a godallói kastély, a portorczy
királyi kastély, a váci kőpalkhét díszített

Voit P.: Der kunstgeschichtliche Ursprung der
Minoritenkirche in Eger /Az egri Minori-
rita-templom művészettörténeti eredete/

Acta Historiae Artium, Bp. 1965. Tom. XI. fasc. 1-2.

Dear Mother

London, England

I received your letter of the 10th and was
glad to hear from you. I am well and
hope these few lines will find you the same.
I have not much news to write at present.
I am still in London and have not yet
received any news from home. I shall
write again when I have more news to
write.

Your affectionate son,
John Smith

1887

Oracles Jgrác², építőmesterek M.D.K.

... lid, mely a Gombis patakon veretett át.
(1753); készült tervekkel a város oracles épít-
házhoz is. Esztergomban a Belvárosi plá-
bium templom tervezésével birtokos nap
(1757), ugyanott egy város rendezési ter-
vet készített (1758), és ő tőle származ-
nak a hercepprincsi palota terve-
(1763.)

Voit P.: Der kunstgeschichtliche Ursprung der
Minoritenkirche in Eger /Az egri Mino-
rita-templom művészettörténeti eredete/

Acta Historiae Artium, Bp.1965.Tom.XI. fasc.1-2.

195-197. old.

... ..

... ..

... ..

... ..

ORACSEK, Ignác életrajza

H. D. A.

Lásd még Oraschek.

Rapossy János: Megjegyzés a budai királyi
vár tervező mesteréről 127. l.

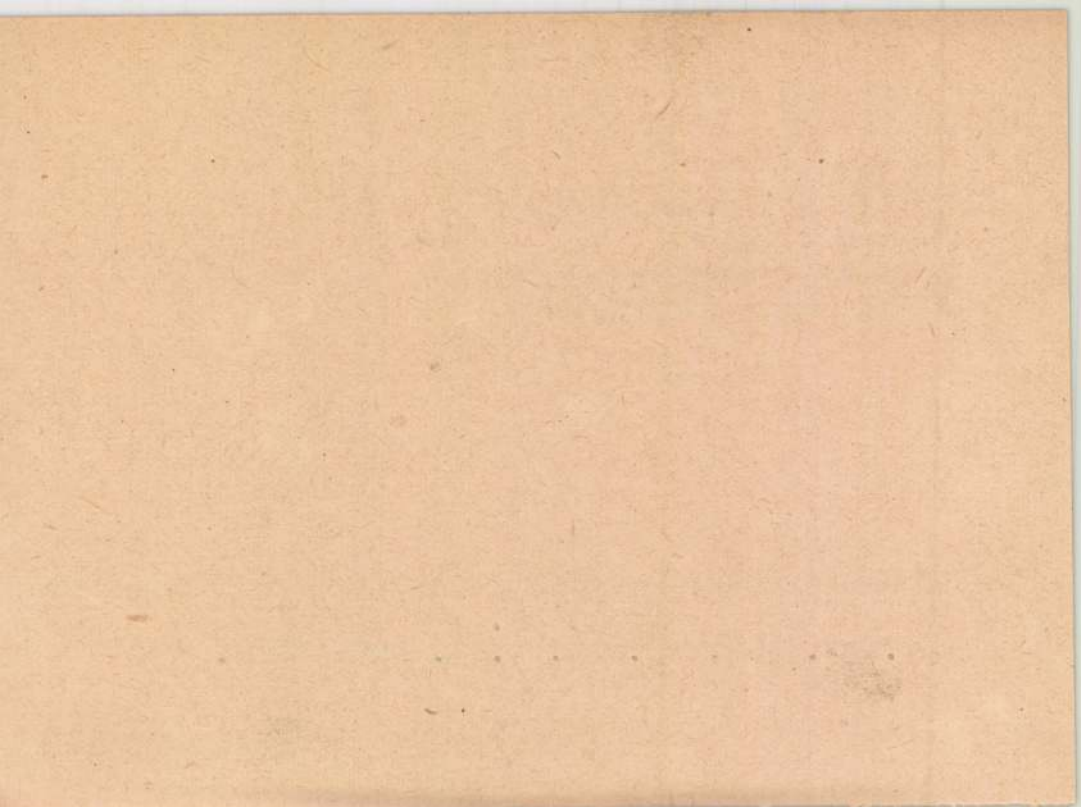
Művész. 1953. 1-2. m.

MDK

Oracs^ek Ignác, építőmester
1750-től mester
1753-tól céhbe kebelezve
+1767-ben Esztergomban

Schoen Arnold: Budai építőmesterekről töredékek
vázlatok.

Műv.Ért. 1957, VI.évf. 4.sz. ~~297-301~~ 1.

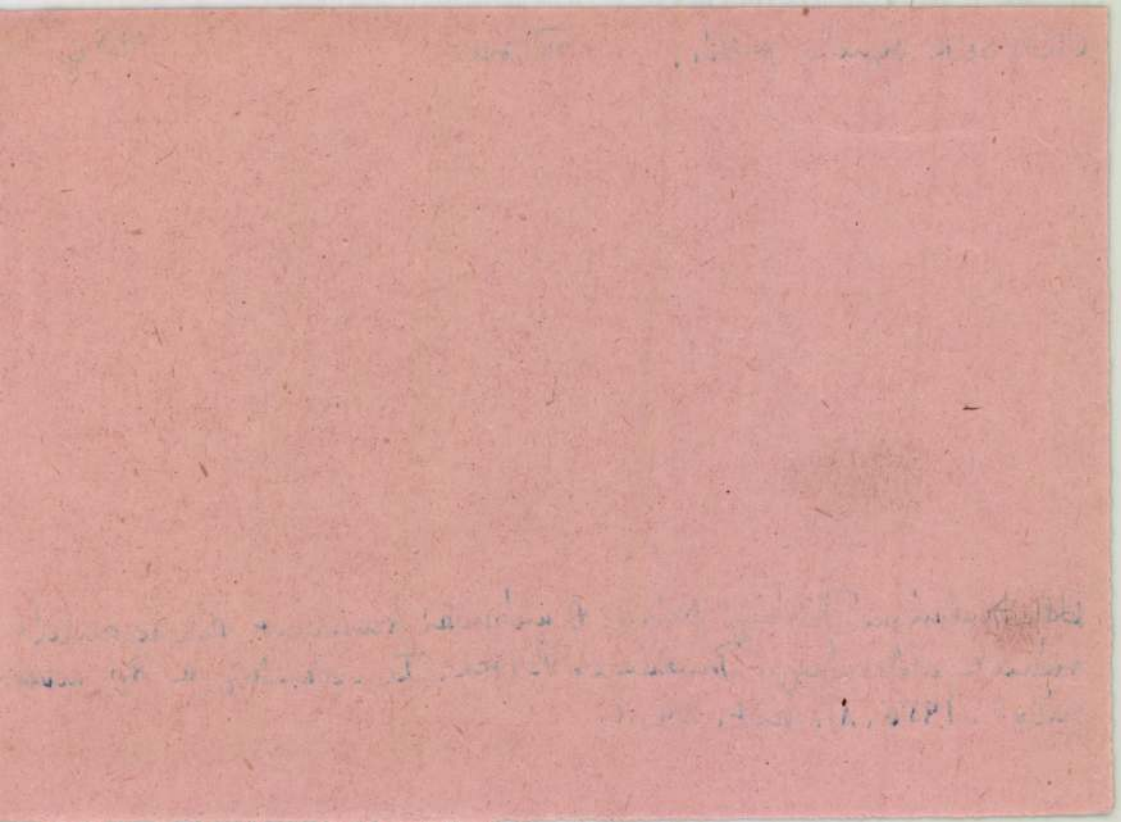

ORACSEK Souda palleh,

xviii. ind.

MDK.

Dr. Andrasone Polanyi Ndra: A mehozi serezet kitalakul-
sanak elozmenyei Buddha es Perken. Tamiludnyok Bp. usult-
pabot. 1956. XI. kot. 84. l.

M. D. K.

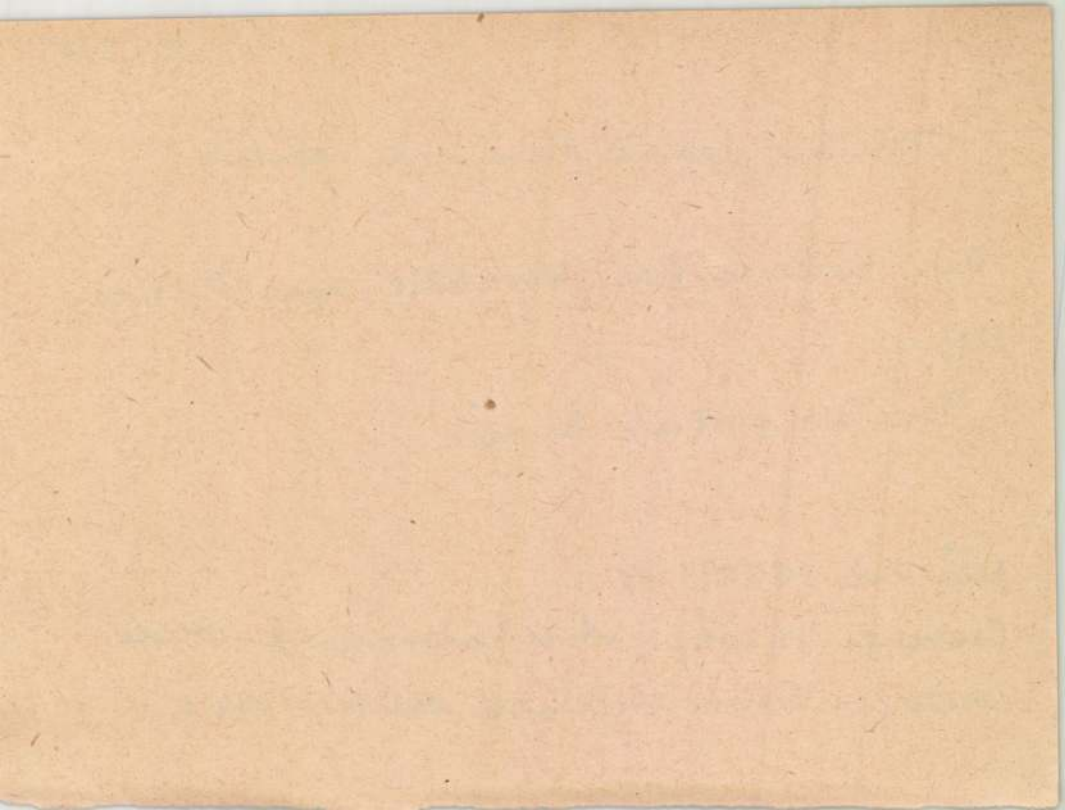
ORACSEK Ignác kezei építés

Vác székesegyház kivételre nem került
átve

Gombos-patak híján

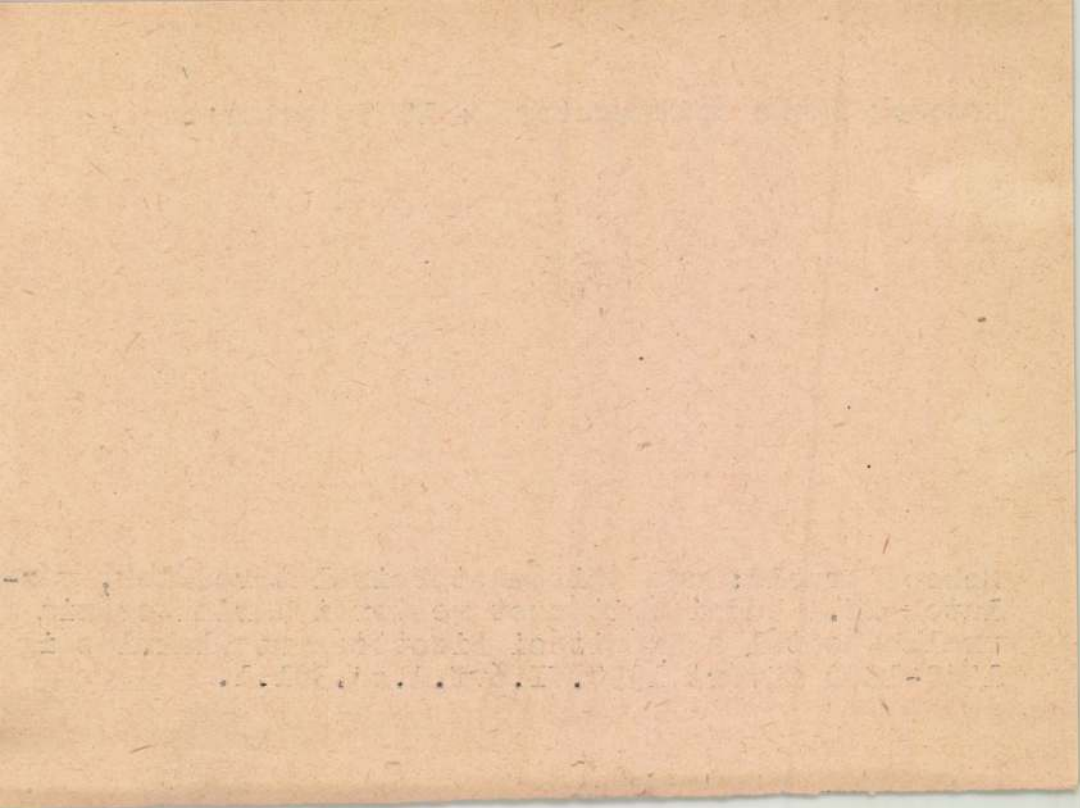
Kezét. 1855. 1. 17.

Csemegi György: A székesegyház városi
országos tanintézetének épülete 144. l.

Oracsek Ignác építőmester + 1767 Esztergom

Schoen Arnold: Buda építőmestereiről töredékek, vázlatok II. A budai építészet mesterei Mária Terézia uralkodásától a Szépitési Bizottság megalakulásáig 1740-1808 Művért 1957.VI.évf.4.sz.301.l.

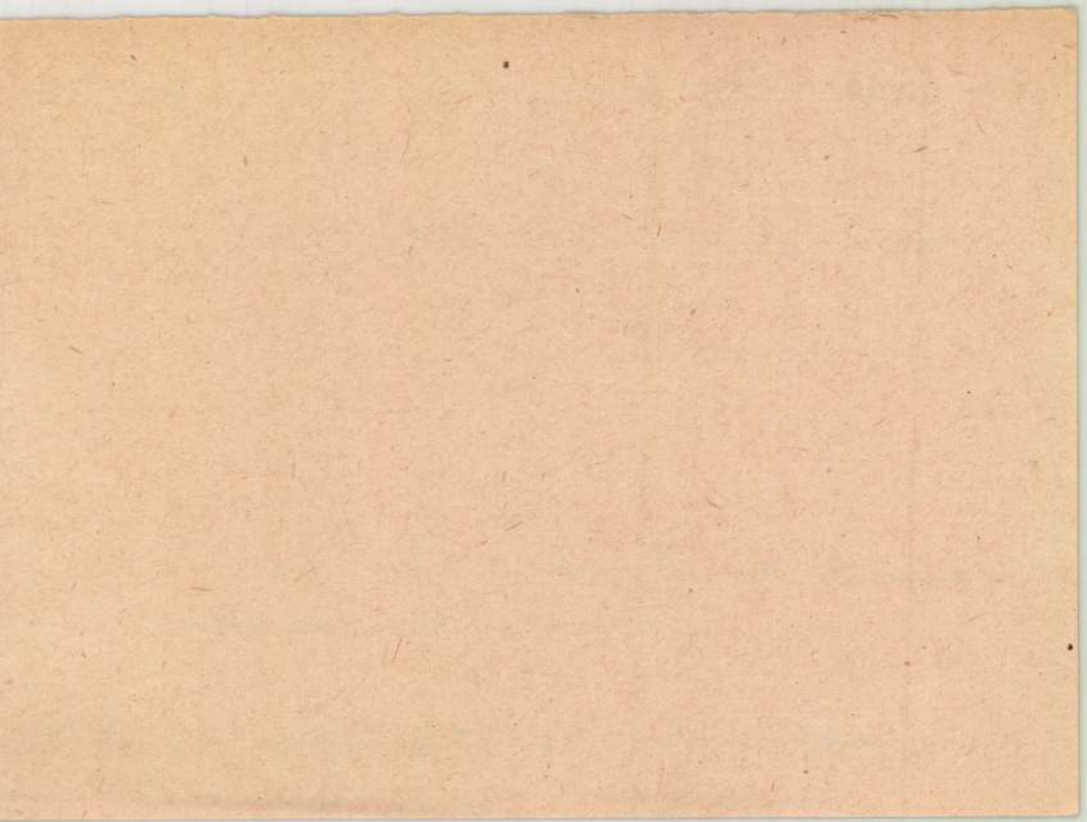
Orasch Ignác

Erdős

műve : Malonyai ház, Estergom.

Baranyai B-né: Adatok a XVIII. sz-i máriá-
monstrai hálos művészetek

Művészetkörtől: Ekeribő, 1957. V. évf. 1. sz. 71 l.

ORASCHEK, Ignatz muraioorum magister

1750. - ben a budai várfalata építteré -
 kének számadásaitan szereset a neve.

Esztorgomi primári építterék

Tororapior, sínes részletek

Vác, nékeszghár átépítésiévek terve

Kapossy György: Leépítterék a budai várfalata
 vár borsó mestereiál 126., 127. l.

Levél. 1953. 1-2. m.

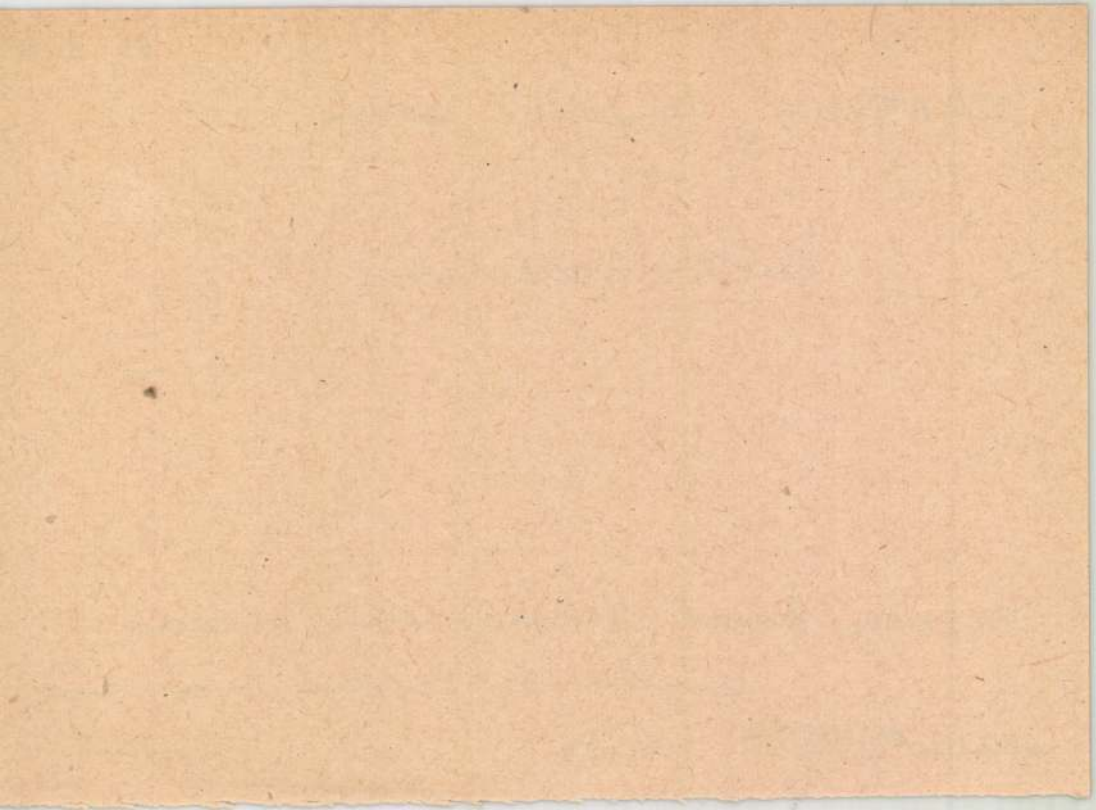
128., 129., 130.

R. D. K.

ORASSEK, Ignacio- epitein

lásd : Oraschele

Kaposi János : kézjegyszer a budai
kivárló vár Tervező mestere
művész. 1953. 1-2. n.

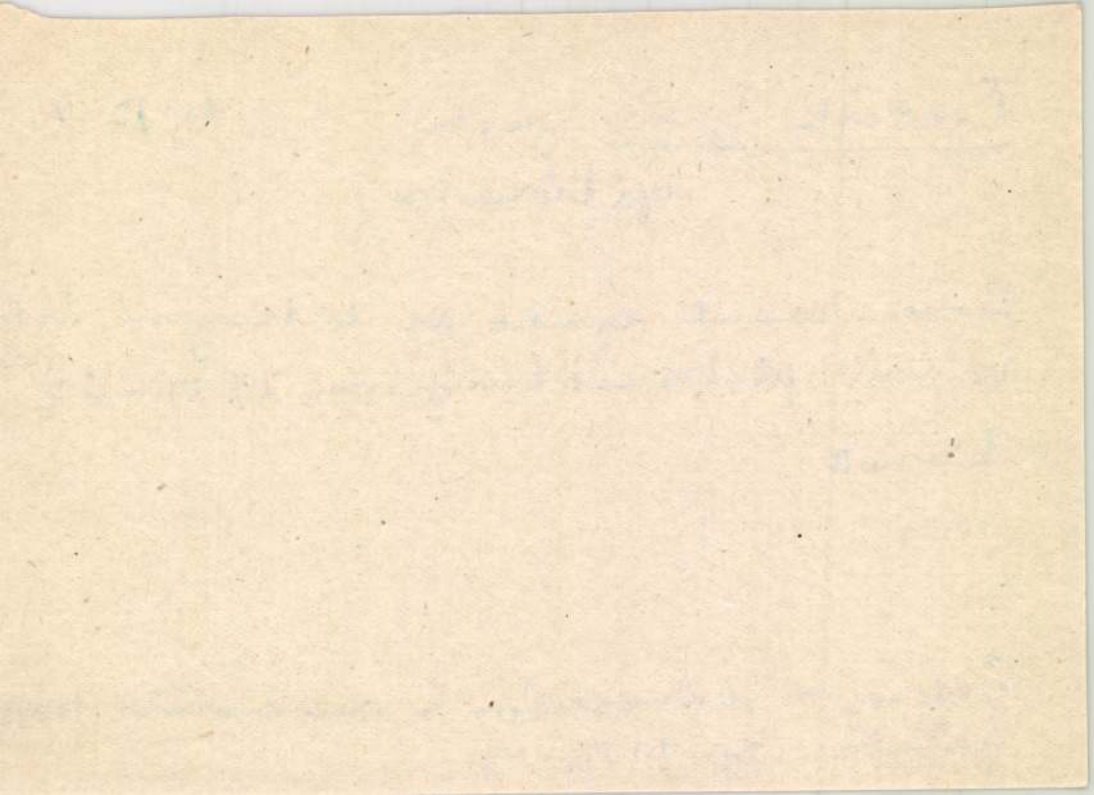

Oratsek Ignác pesti
építőmester

M. D. k.

Feroci nevint épült az entezomi bel-
városi plébánia templom 1757-62
között.

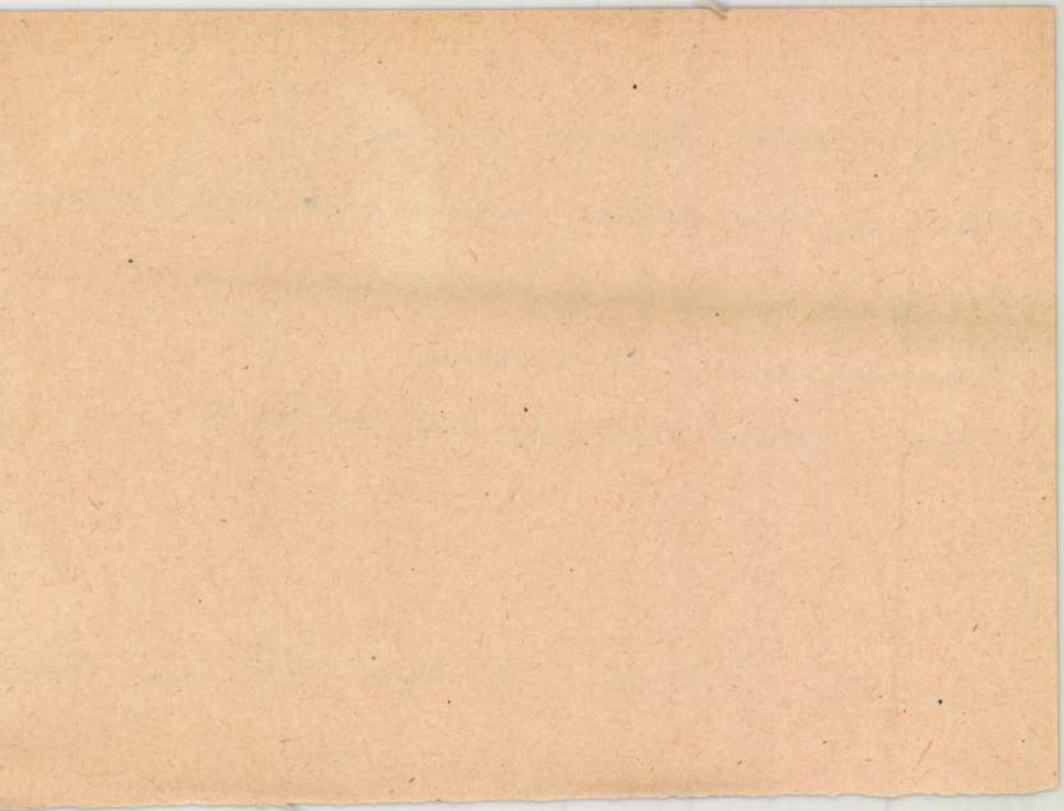
Entezom városképi és műemléki visz-
gálata. Bp. 1957, 13.

M. D. U.

ORATSEK Iguaí em'ém
Suola, Varkalata uija'émilémél tóve
Estergom, Belvárosi névénia t.
Bedajmói templom
Vác, gombás polaki köhid

Genthon Iguaí: Az évi licencia F. l.

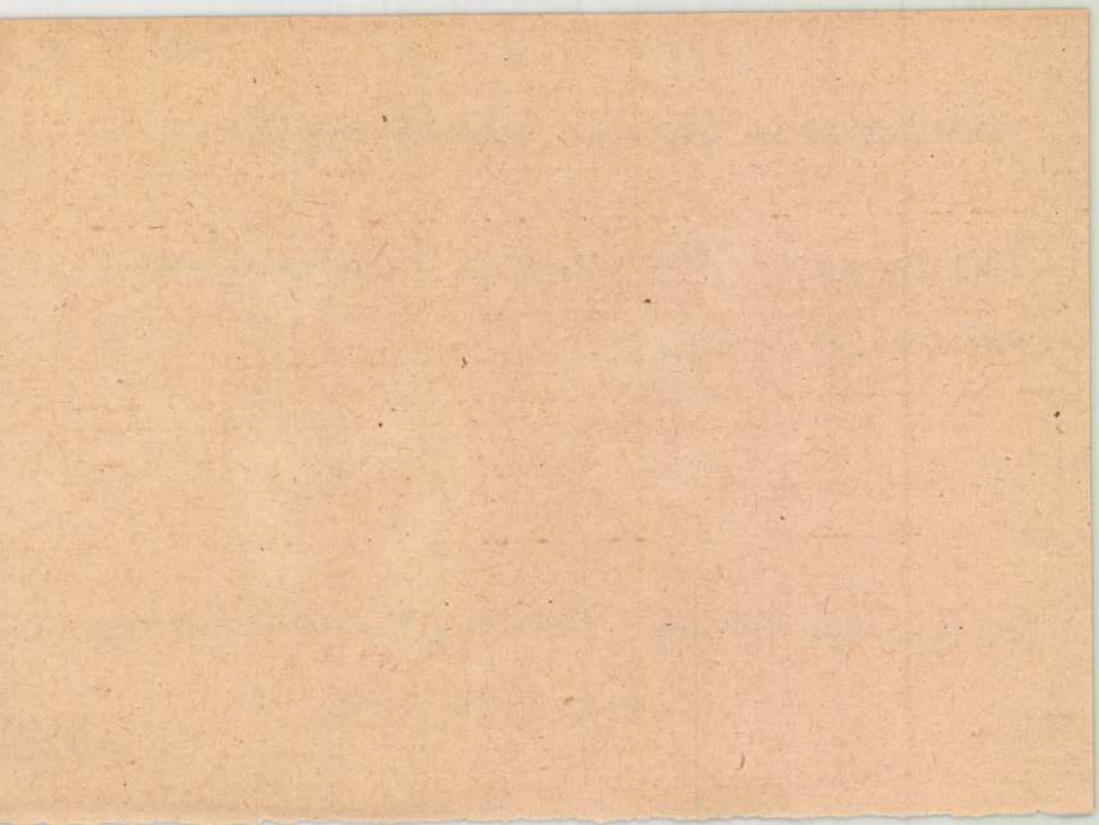
M. D. U.

ORATSEK Iguaic epito¹mester

Esztorgom. Basilika epithesis¹in¹
múveretie 1763.

Sercsényi Dorc^o. - Lohay Lánló: Esztorgom

18h. 1956. 74.,

Oranek Igudc
e'p'iteh

~ a Gassalkouichwa part fogolbia a hat.
vami r a sorohsati's Entegon ple'ba'ua
teap'ouudt e'p'iteh.

A meggonakragi nu'v. tort. I. 295
Covine 1970.

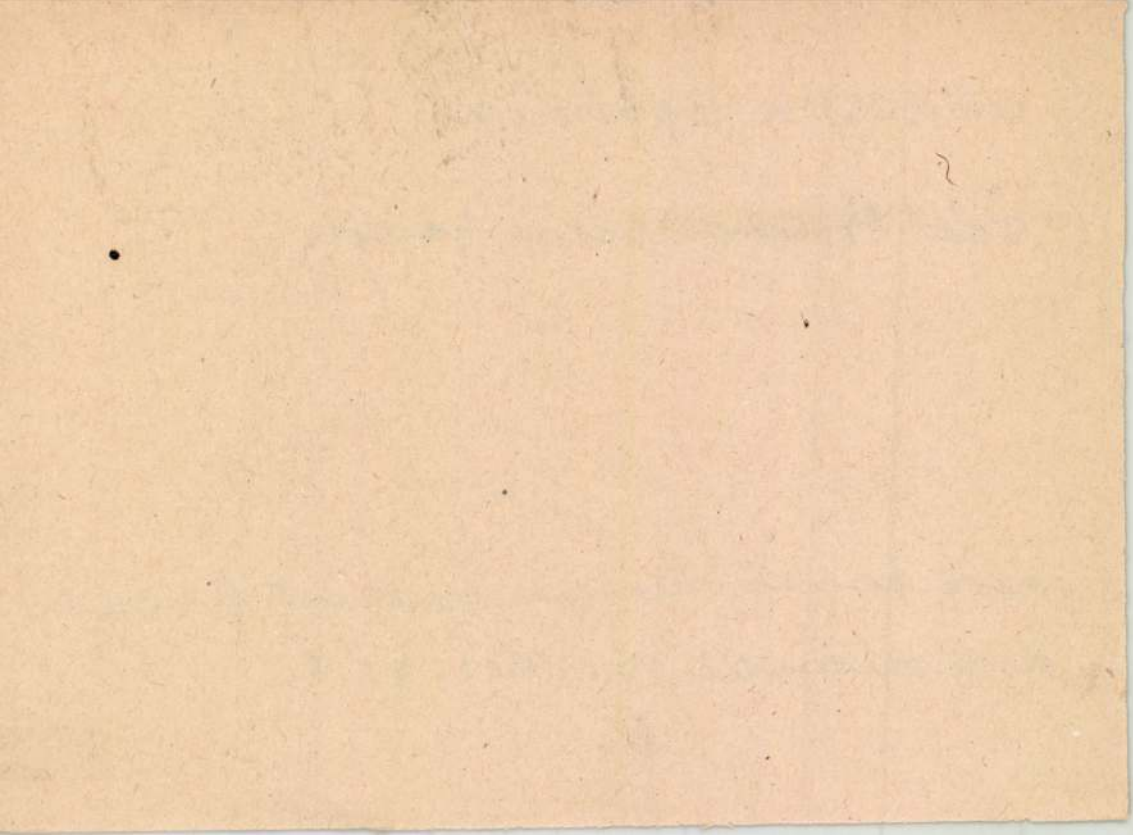
K. D. U.

ORACSEK Gyula m.

vác Gombás bolét hádia

(1753-57)

gerő haneó: leghas énteriat beladó
kogyomanyai R. U. 1951. 41. l.

Gravelle, F. A. Hillebrandt, Passeri
Jados, ipitejek

Lovrek Maria Teresia udjibeu a
palotai / 1749-1770.1

23. ábra

Gerő László. A Budai Vár
Bp. 1963

30. l

1877

Journal of the Exploring Expedition

to the North Pole

by Dr. E. A. Mearns

and Dr. J. A. Allen

1877

Published by the Government

1877

1877

Jean Nicolas Gadot et
Oraschek Yguie

Továbbá a budapesti palota "D" épület

Czempány István: A budapesti palota barokk
szobrászatának helyreállítására

Állami kiadvány 1963. g. m. 215. l.

.....
.....
.....

Milyen kitüntetésekert kapott:

.....

Mikor és hol volt külföldi tanulmányuton

.....

Oraschek Ignač

Építész, a budavári palota hon-
társai architektusai raját készítette

Oraschek Ignač: A budavári palota
társai honfoglalásuk helyszínét és
műveiket. 1963. 4. sz. 216. l.

.....
.....
.....
Milyen kitüntetésekert kapott:

.....
.....
Mikor és hol volt külföldi tanulmányútor

.....
.....

Oratsohon Audra

Kanai epiten

l.

Mihalik Luklosb77

50.9 -

ÓRATSEK J. építés

Esztergom. Belvárosi Plébánia-
templom, 1757-62.

Magyar építéset, Bn. 1857. 74. e.

10. 3. 18

GRATEFUL J. ...

... ..

... ..

... ..

ORATSEK J. énter

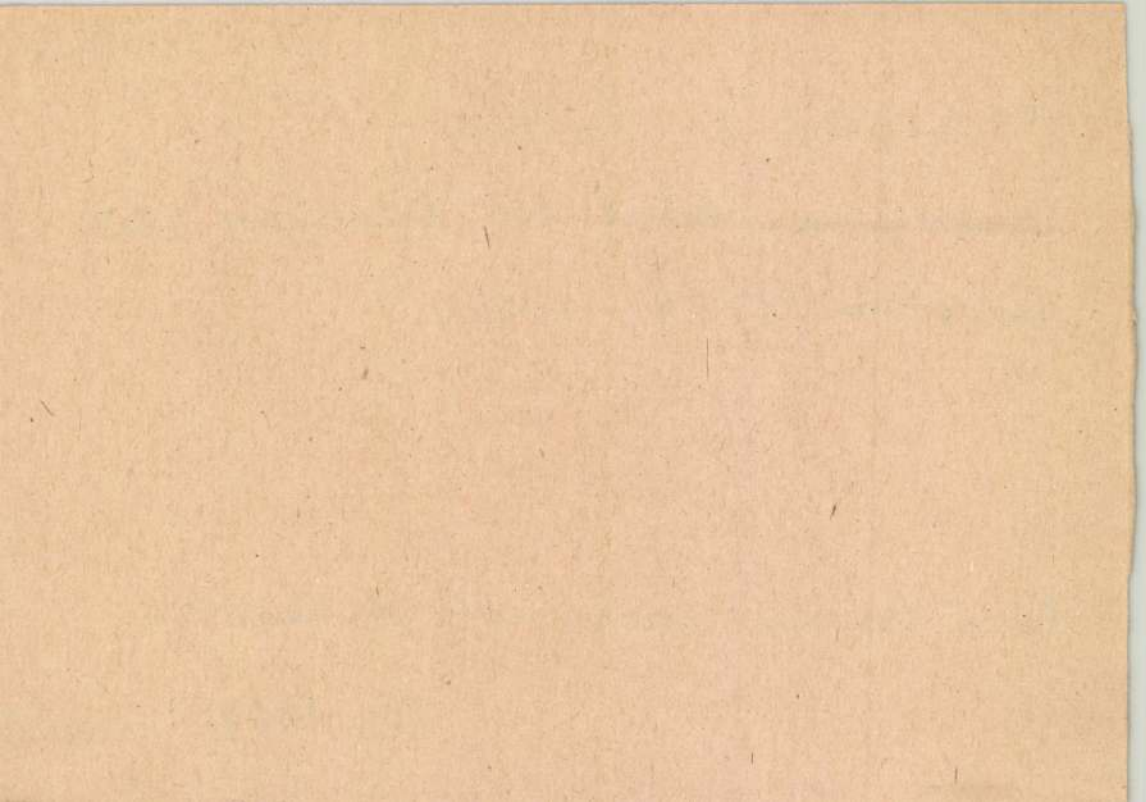
Esztergom, Pör 1. táj belvárosi pléb.

Tenyblom (1754 - 1766)

Gero Károly: Énténeti stílus

Pör. 1054.

92. l.

Oratschek Ignác

MDK

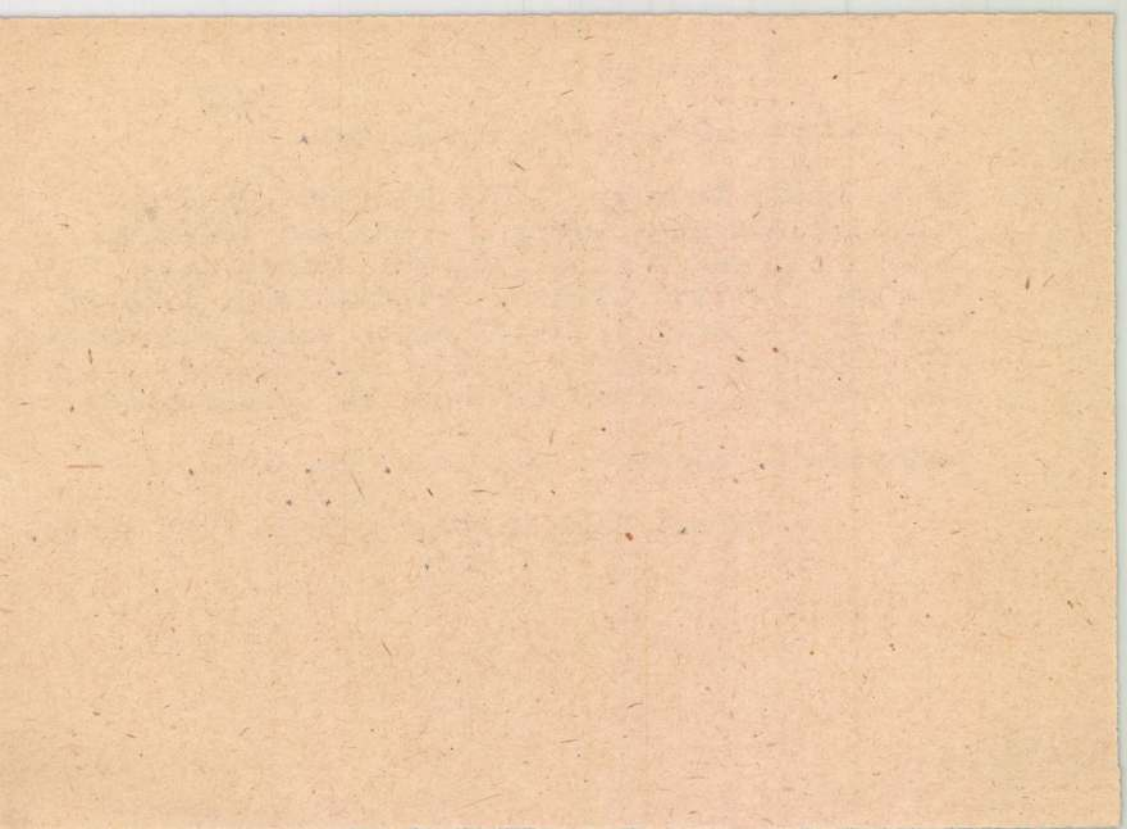
Királyi Palota. Szt György tér.

As un Máriy Terézán palota terveit ~~Ján~~ Jean Nicola Jadot készítette, alapkövét 1749-ben tették le. Jadot után 1953-tól Nicolas von Pacassi építette tovább. Építésvezetők 1750-55 Oratschek Ignác. 1760-tól Franz Anton Hillebrand aki 1757-től a magyar kamara Bauádirectora s így már előzőleg szerepe lehetett az építkezésben.

Zakariás G. Sándor : Budapest. Bp. 1961.

42.1.

Repr.: Volt királyi palota 1944 előtt.
76. kép.

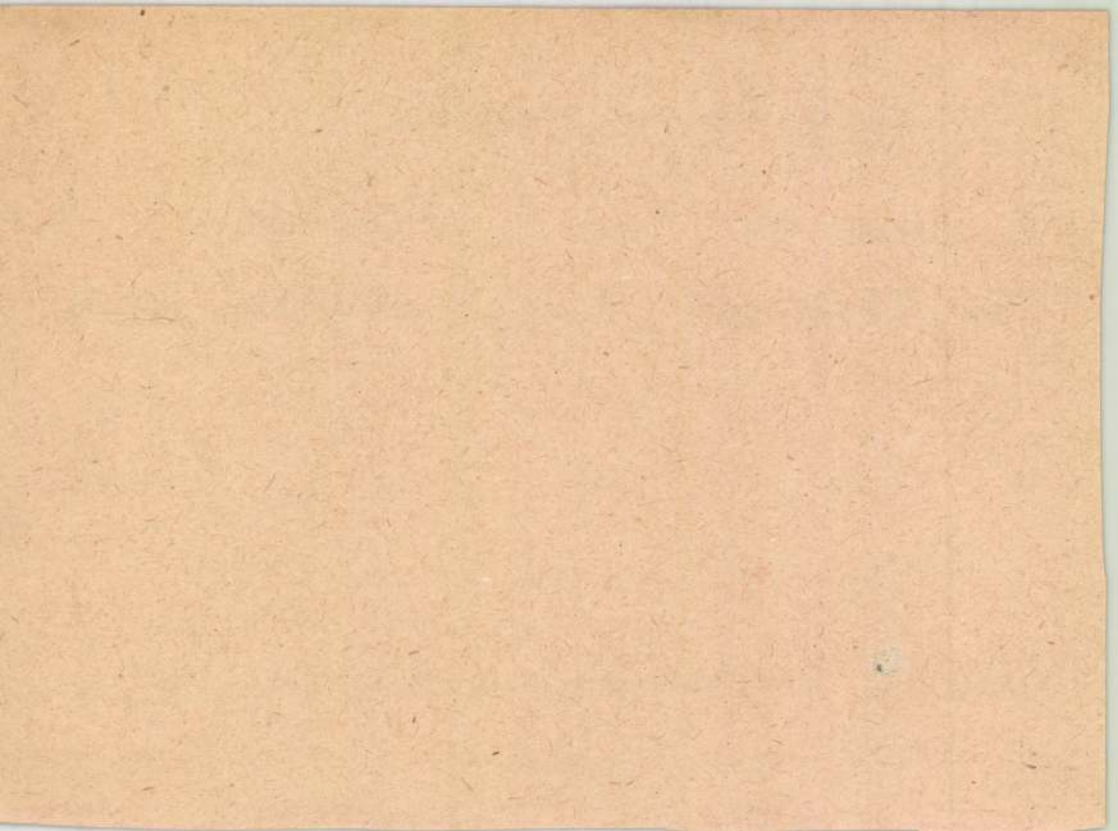

Oracsek Ignác építész

M. D. K.

A budai kir. vár és Entergomon kei-
vül dolgozott: Vác, Budajenő, Telki.

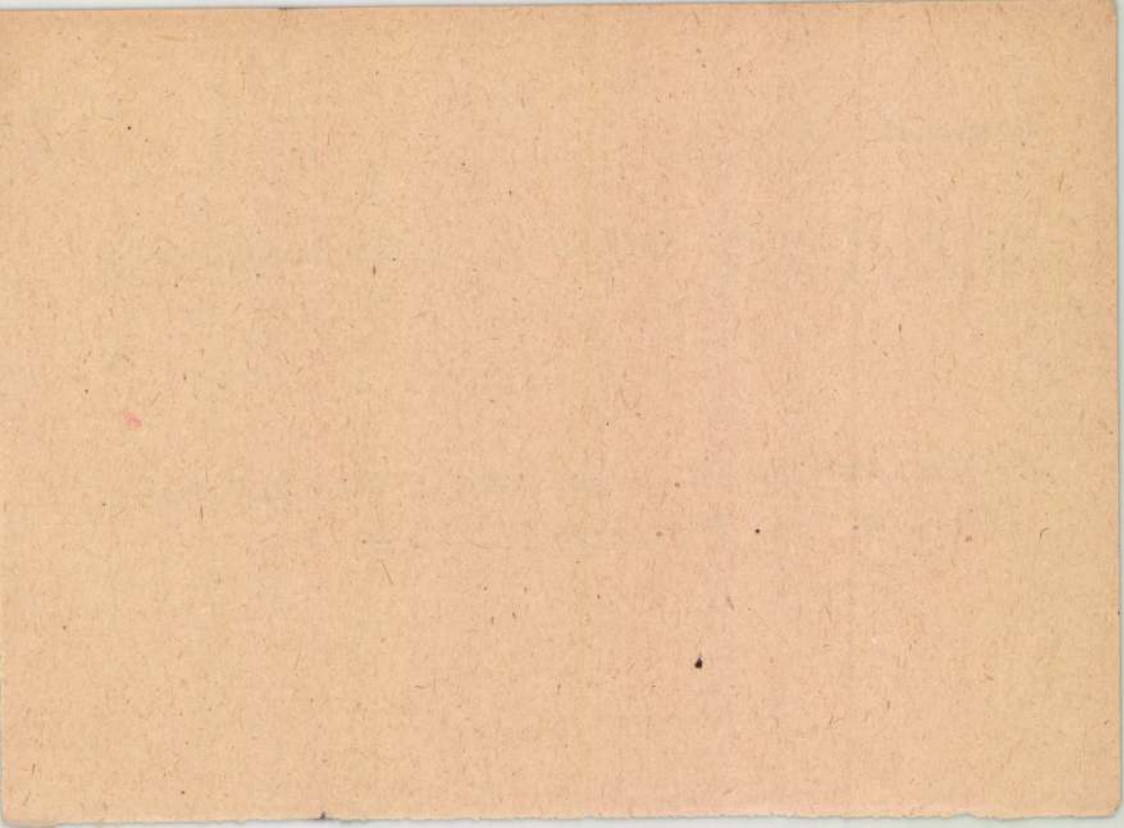
Kampis A. Könyvismertető. hirtelt.
Ért. 1958 4 n. 301.

Oraschek Ignác

a budai várpalota kivitelező építőmestere Mária
Terézia korában

Budapest régiségei. A budapesti Történeti Múzeum
Évkönyve. XVI. köt. 1955 222 l.

ll. P. K.

ORASCHEK Ignác építész

Duda, Várfalota József után ő
veseti az építkezést 1757-ben veszi
át F. A. Hillebrandt

Preisich János: Bn. városépítészének története. ... Bn. 1960. 28. l.

Oratsek Ignác, budai építőmester.

1759 tavaszán a szentély két oldalán lévő oratoriumoknak és magának a szentély boltozatának a megépítéséről tárgyalnak.

1760. márc.-ban már a kőrusnál és a homlokzaton folytatják az építkezést. Ezzel 1761-ben készülnek el.

Alaprajzilag a templom O. váci székesegyház-tervével tart szoros rokonságot.

/Bónisné W.E.: O. Ign. váci székesegyház-terve. 179-181. l. és u.é.: Vác művészete a XVIII. sz.-ban. l. kép.

Fálinskás László: Esztergom XVIII. sz. művészeti emlékei. Bp. 1937.

Belv. plébánia-templom.

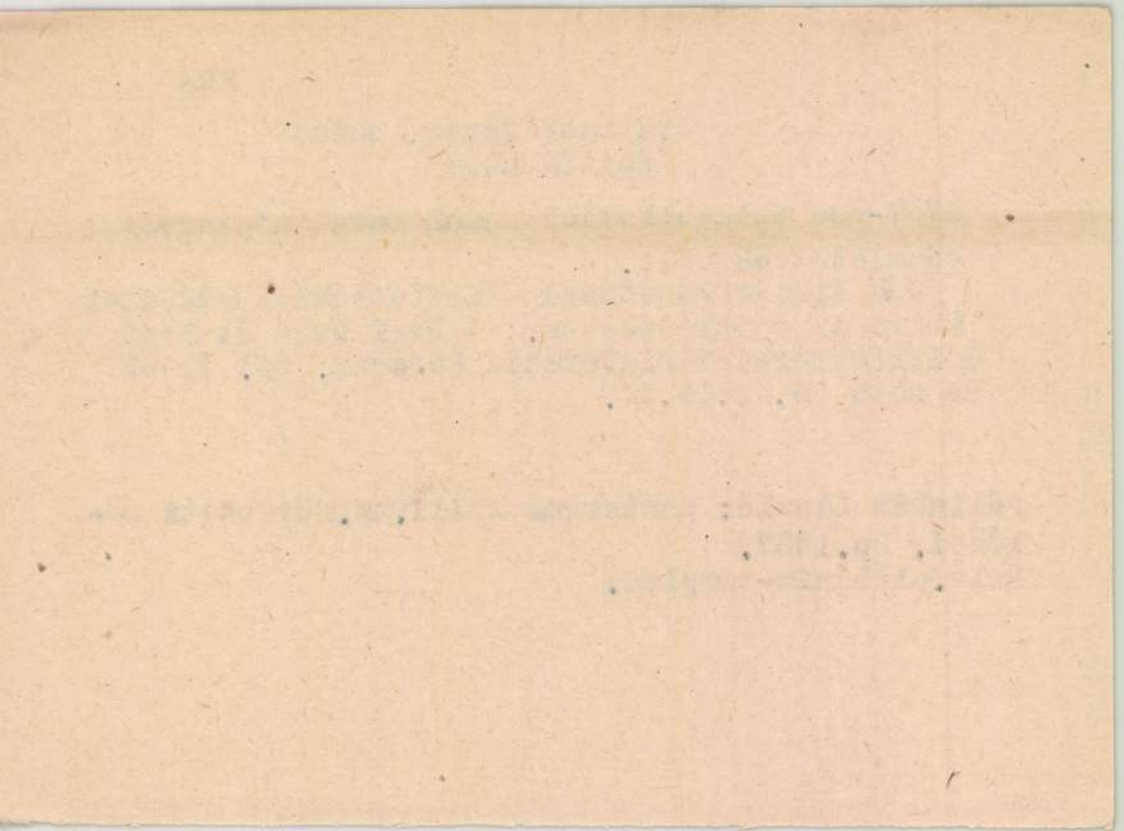
Ora tsek Ignác, budai
építőmester

1757-ben Grassalkovich ajánlatára új tervek
készítették vele.

/Rég Elemér kutatásai tisztázták működtek
közre az építkezésében.: A régi buda és Pest
építőmesterei Mária Terézia korában. pp. 79-83
és nota 46, 48, 49, 54.

Pálffy László: Esztergom XVIII. sz. művészeti em-
lékei. Ep. 1937.

Belv. plébánia-templom.

K. D. U.

ORATSEK Ignác éretői

Esztergom, belvárosi plébániatemp-
lom (1757-62)

Ujvári László: Magyar építészet története
Magyarország. Bd. 1957. 34. c.

Illyefalvi: Pesti és budai polgárok 1686-1848.....²⁰⁴l.

Név: Oradsek Genatius

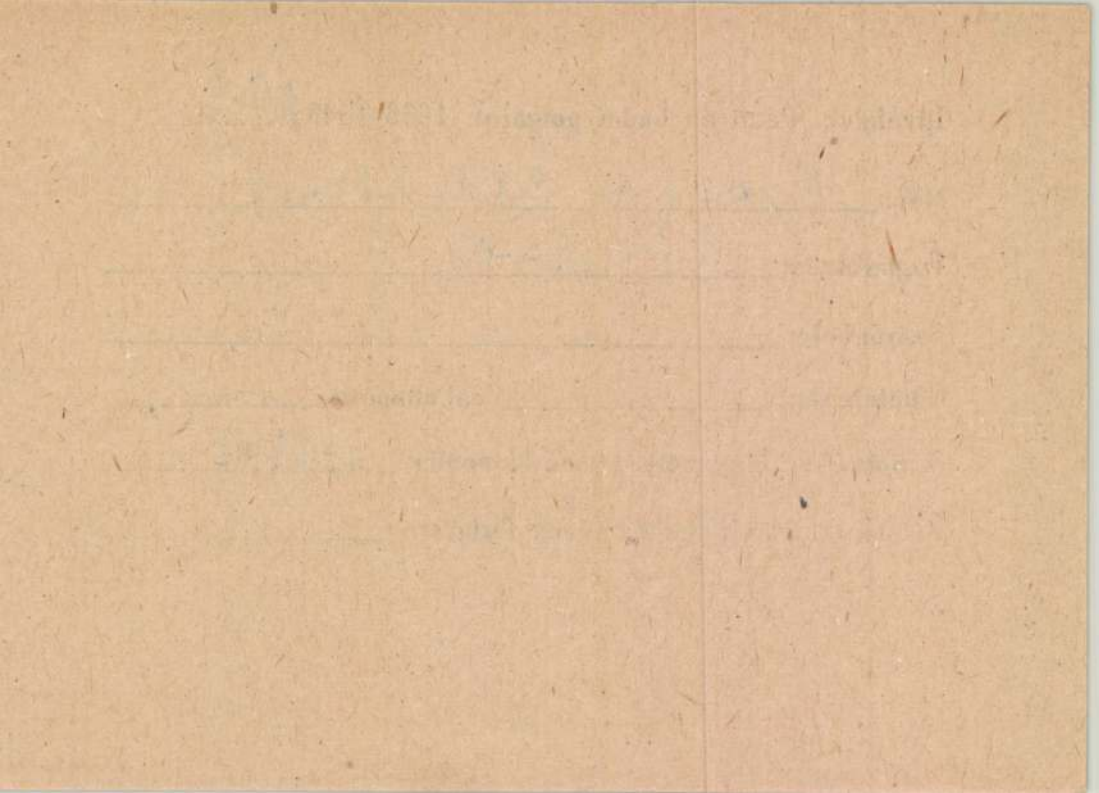
Foglalkozás: hőműves

Szárm.hely: _____

Hitfelekezet: _____ Csal. állapot: _____

A polgárjog megszerzésének időpontja: 1755. 11. 3.

A polgárjogért fizetett összeg forintban: _____

ORATSEK Ignác építés

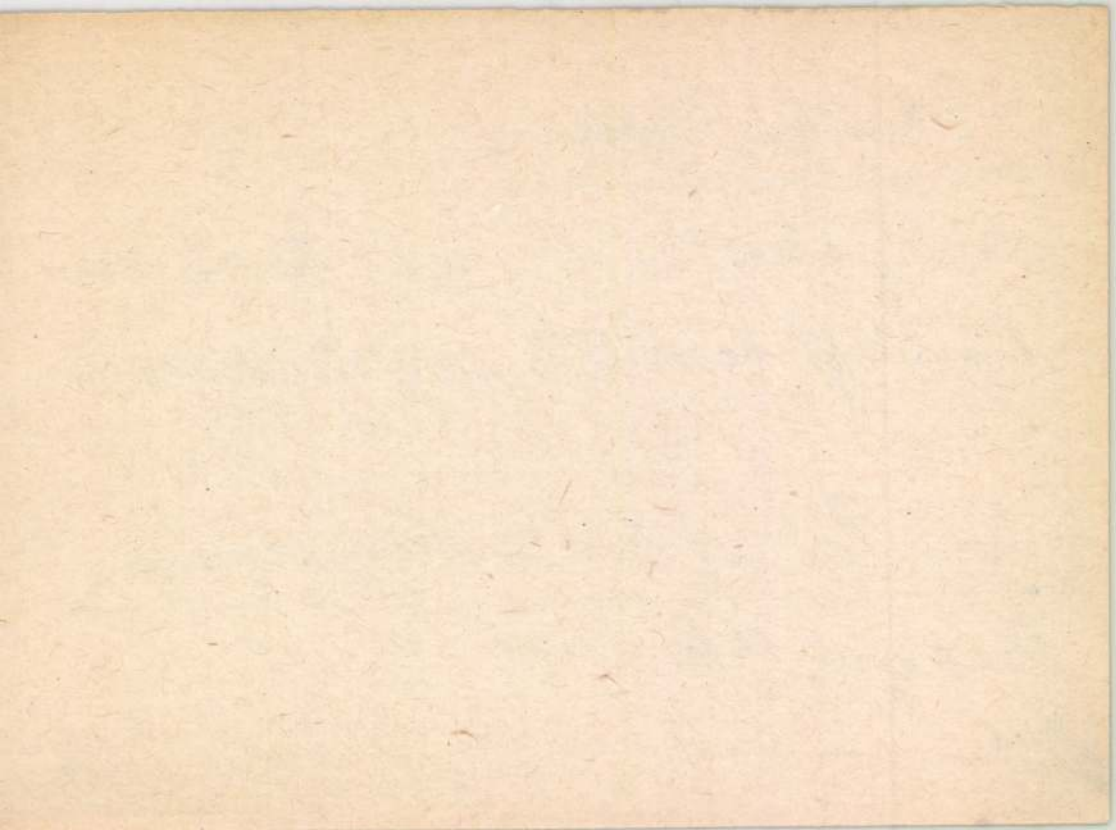
Esztergom, Belvárosi plébániatemplom
1757-62. (154. Rép.)

Dercsényi Derső - Tolnay Károly: Esztergom
134. 1856. 85. l.

Opaschek Igndé

szilárdan tanult; egyik tervét Martin Siegl valósította meg Budapesten.

Voit Pál. A barokk Magyarországon,
Budapest, 1970. 152 p

1
Oraschek Lynde

Komáromi poliklét 1750. d'prilis 13-án
felvették a budai közműves péntke. Fel-
tehetően é volt a budai hírcéllyi palota
hembokgatónak ötépítéséi tervezője.

Veit Pál: A barokk Magyarországon,

Budapest, 1970. 152 p

471

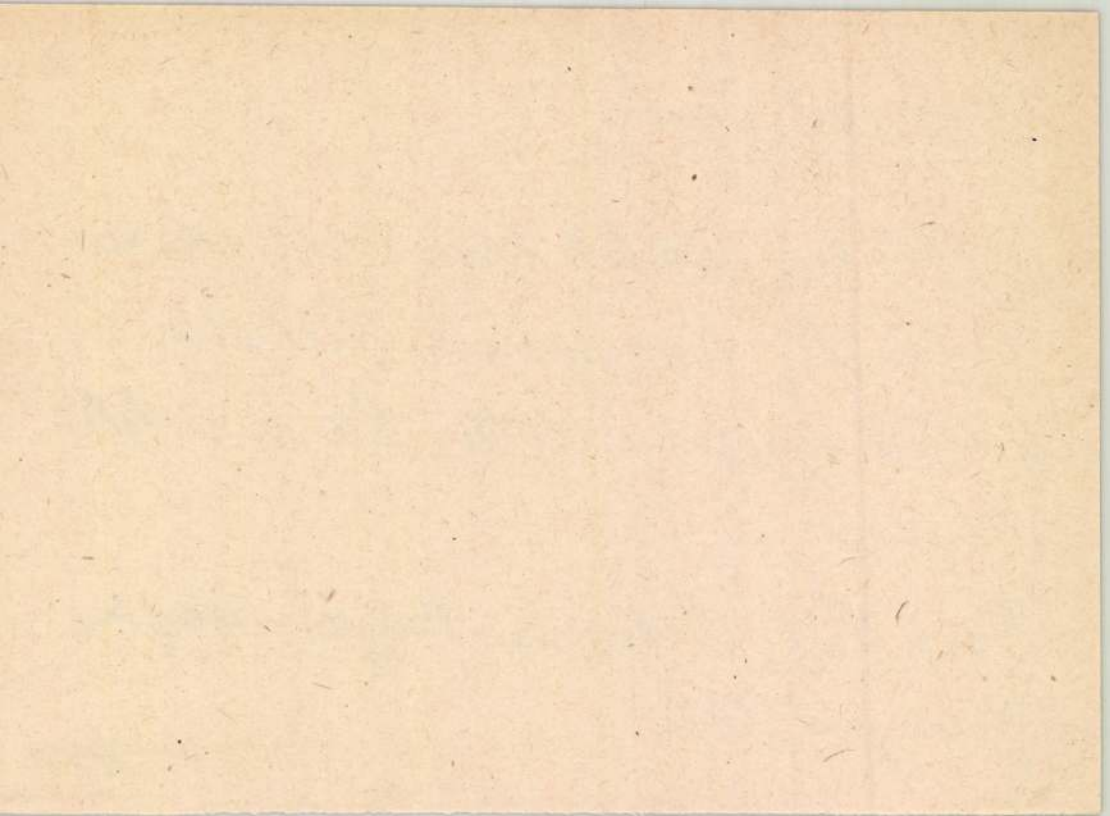
2

Oraschek Igndc

1755-ben készített terve a város székes-
egyházához fennmaradt; Technikai
kivitelek egyezik a Zeller féle mészolások
stílusával.

Voit Pál. A barokk Magyarországon,
Budapest, 1970.

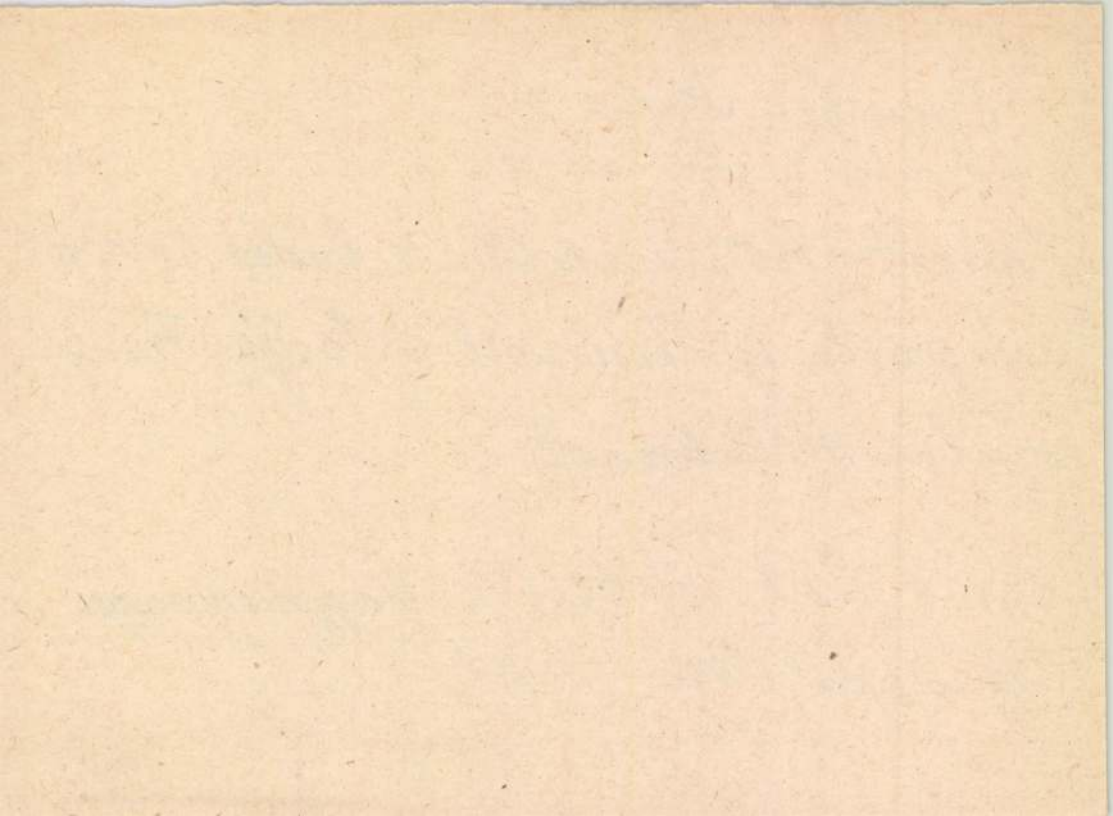
47P

3
Oraschek Igndé

nevét 1765-ig említik a buclai kirelyi
vdsparóta építkezésénél. Utódja Franz
Anton Hillebrandt.

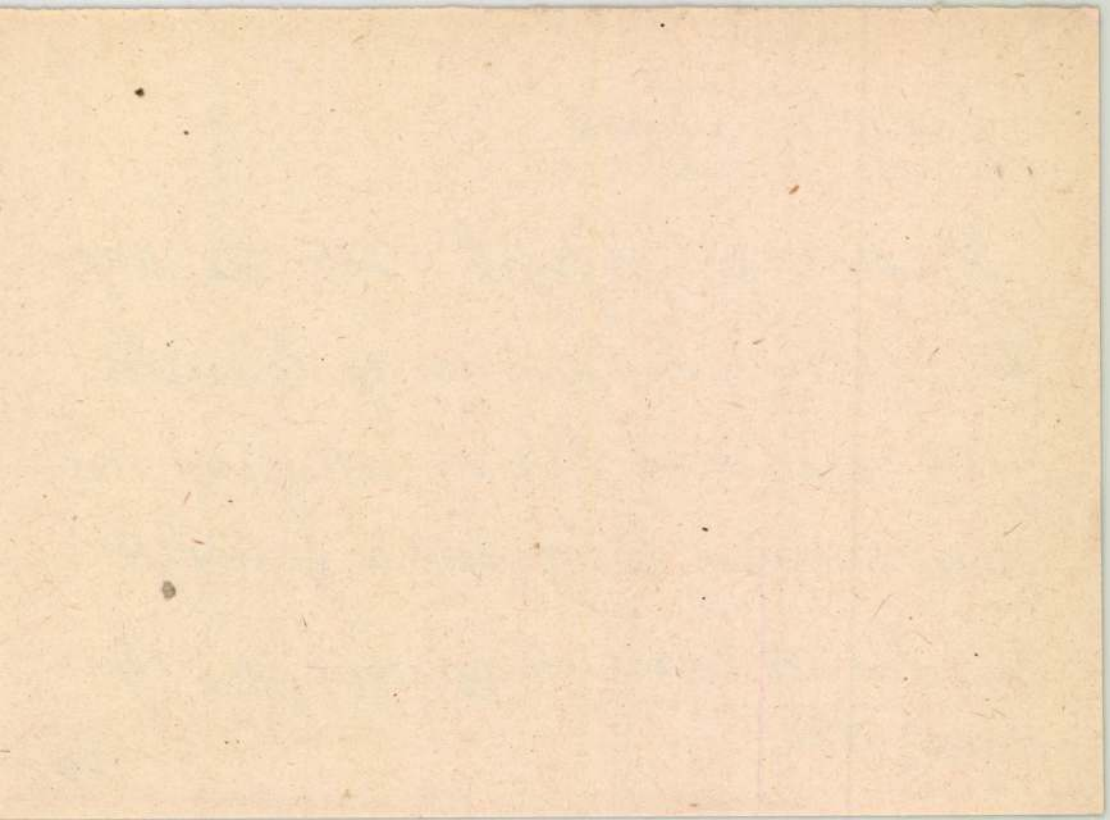
Veit Pál. A barokk Magyarországon,
Budapest, 1970. 152 p

Oraschel Ignác

Művelő polgárjogot 1755-ben kapta, ekkor már kamarai építőmester, 1757-ben megbízták az esztergomi belvárosi templom tervezésével és építésével.

Voit Pál: A barokk Magyarországon, Munkácsy, 1970.

Opascheh Ignde

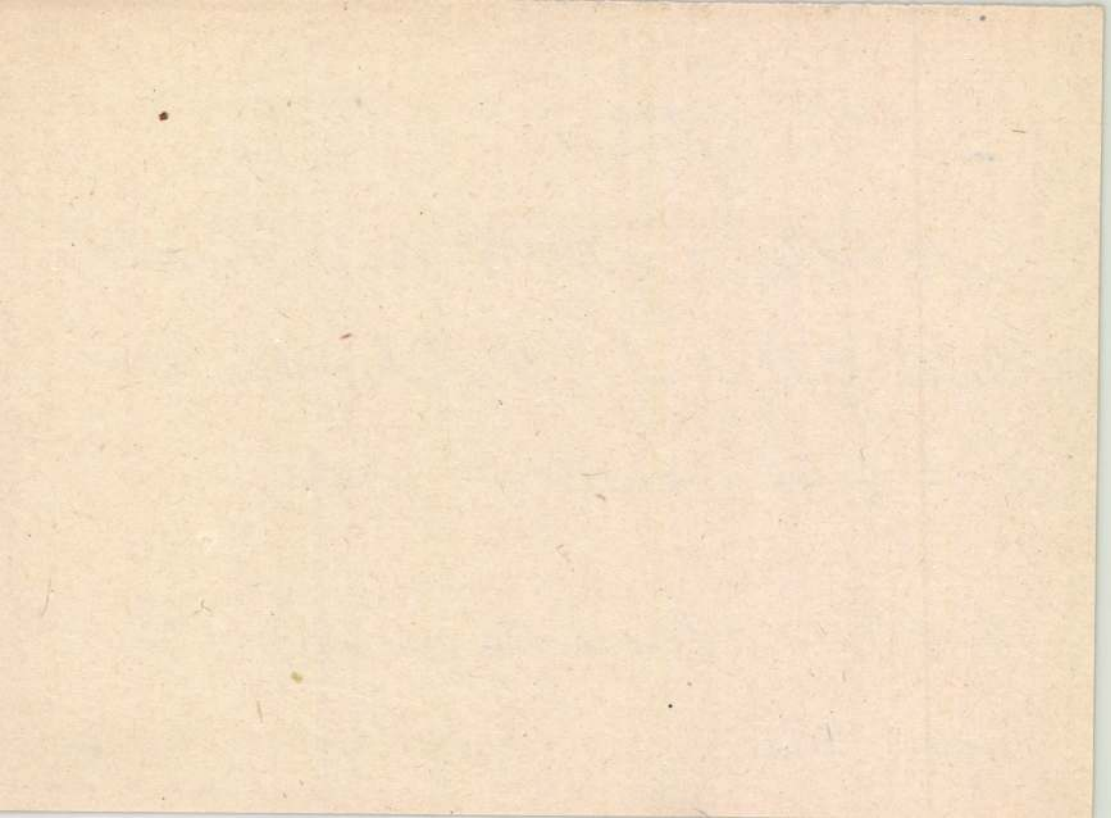
1753-ban szervezték Vác város tanácsát, tervezte és megépítette a Gombás-patak szabályozás hiólját.

Veit Pol: A barokk Magyarországon,
Budapest, 1970.

Orvascheh Lynde

felshetöen a gödöllöi Grassalkovich
kastély építője. Utóbb Hartvonban kas-
télyt épített Grassalkovich felesége.

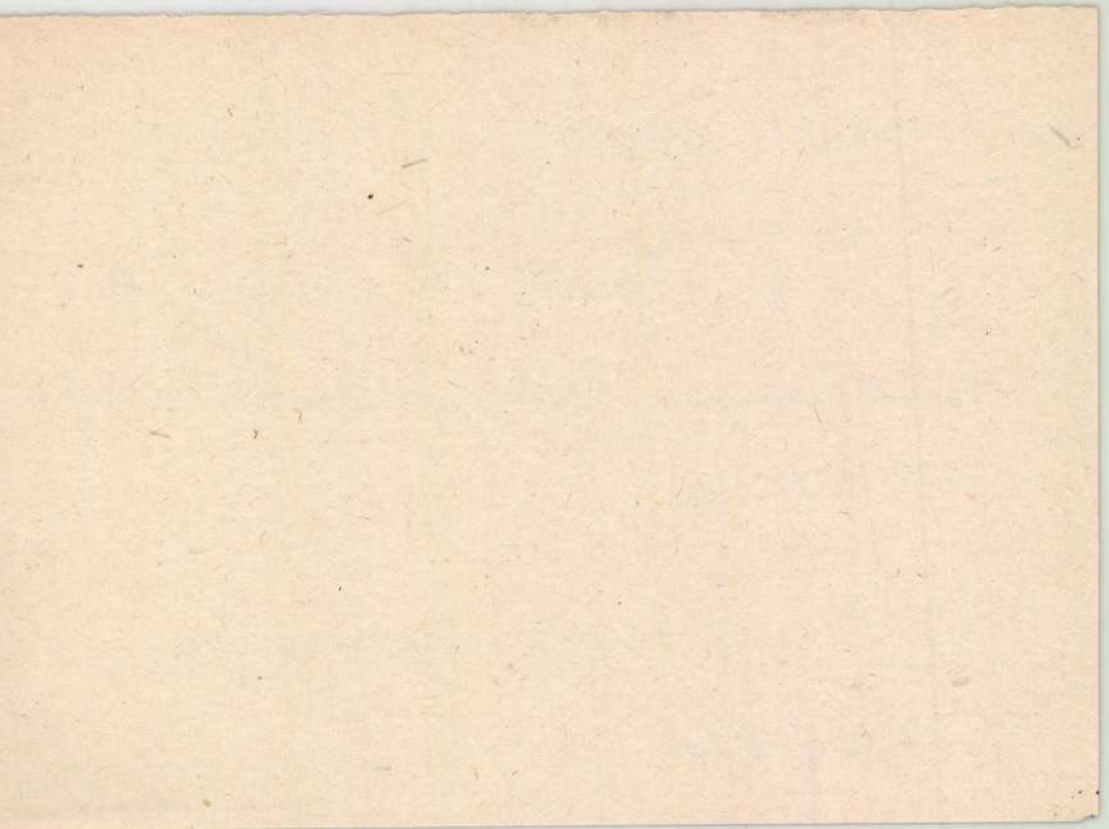
Voit Pol: A barokk Magyarországon, Mű-
alap, 1970.

Oroschek János

Közül ke' évtizedig élt és dolgozott
Magyarországban, Eperjesen halt meg
1767. X. 20-án.

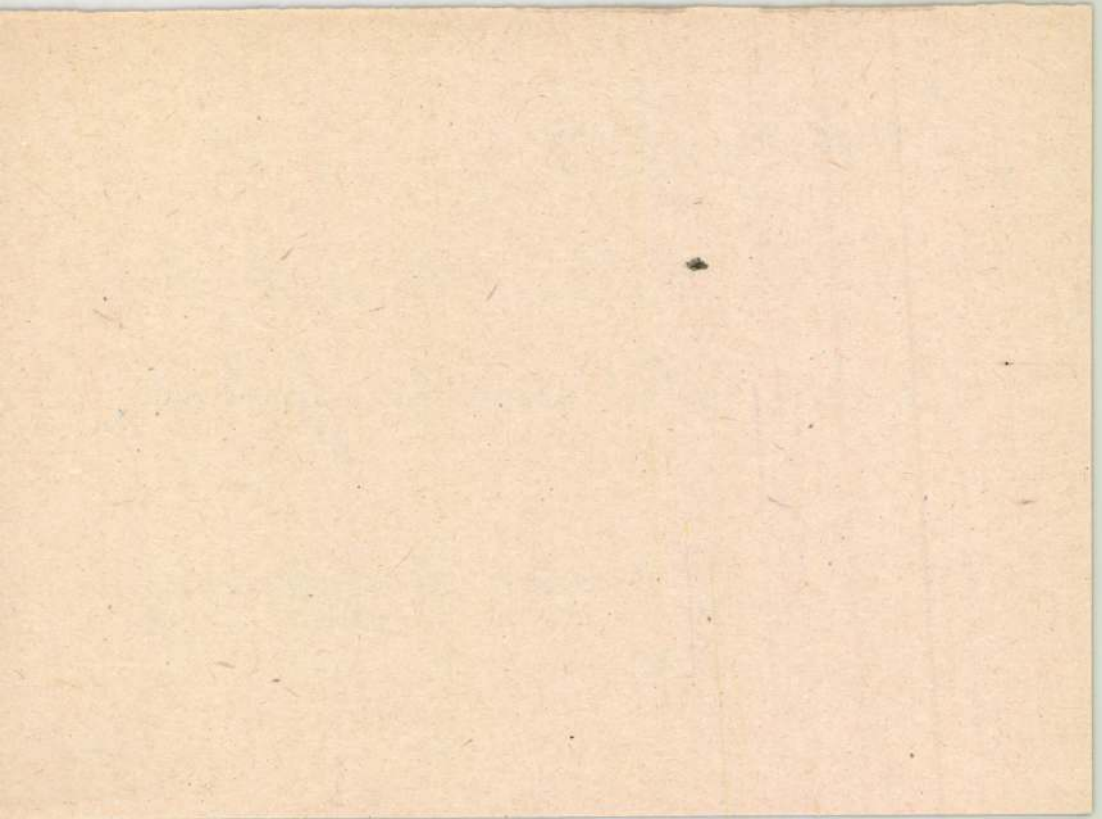
Voit Pál: A barokk Magyarország,
Budapest, 1970.

Oroschek György

volt feltételek, 1760 előtt Gras-
salkovich Antal uradalmi építész.

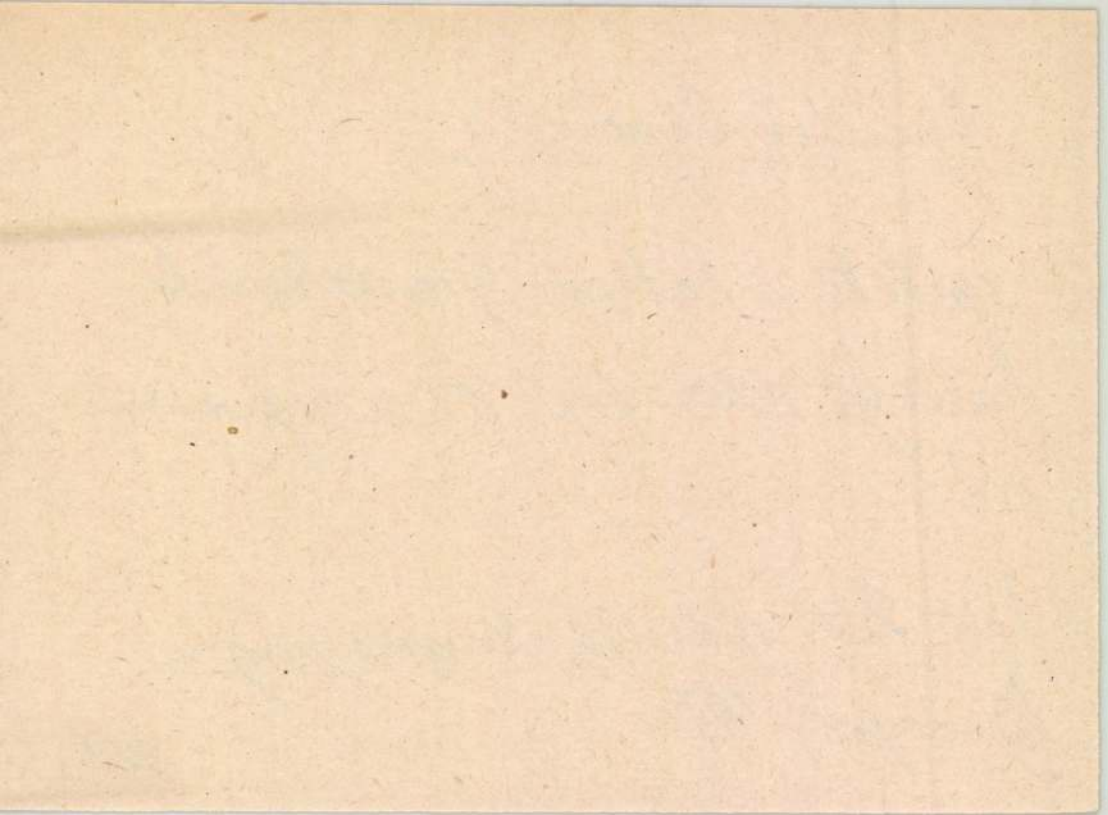
Veit Pál: A barokk Magyarországon,
Budapest, 1970.

Oyaschek Semler

építész a hatvani Grossakovich
kastélyt. 1754-ben. 23. sz. reproduk-
ció!

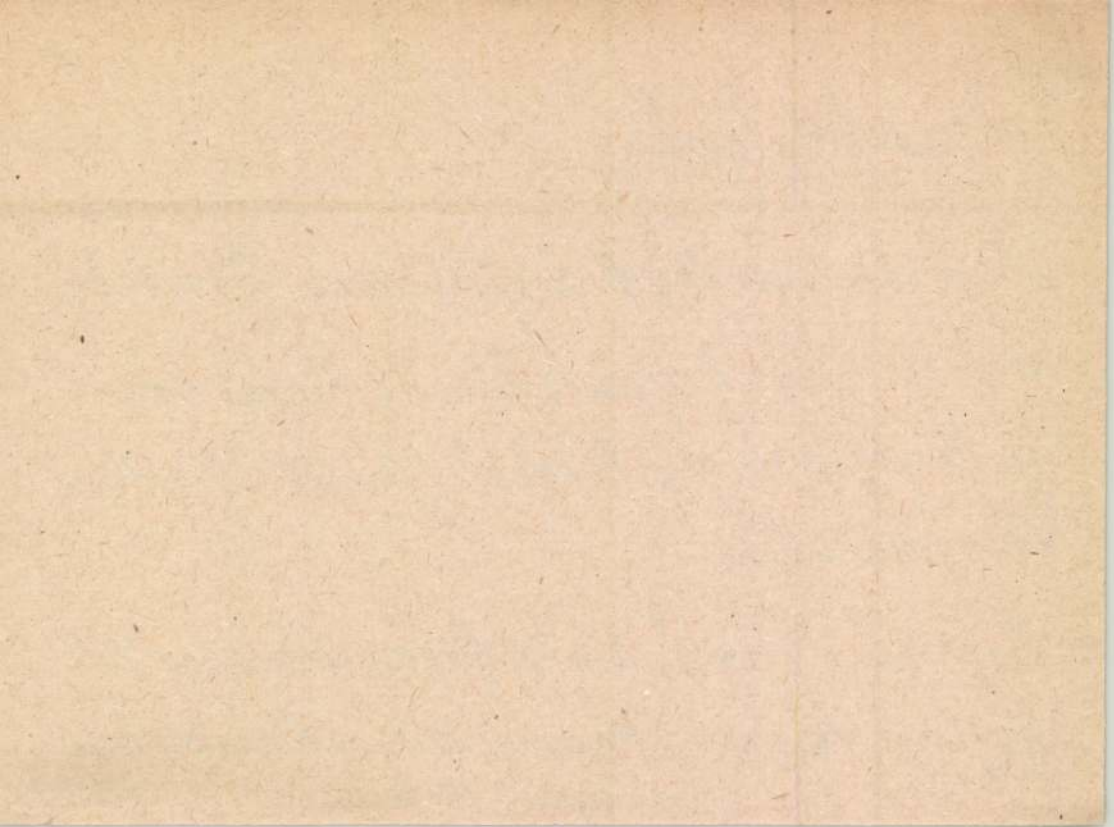
Veit Pell: of barokk Magyarország,
Budapest, 1970.

Opaschek Ignác

Komáromi építést biztalt meg Grassalkovich Antal apátotokra a budai vár építkezésével vegetésével Jácob Nicolson távozása után.

Dezsenyi Dezső, Entz Géza, Slavassy Pál,
Mészárosy Ferenc: Magyar műemlékvédelem
V (1967-68) Budapest, 1970. 195f.

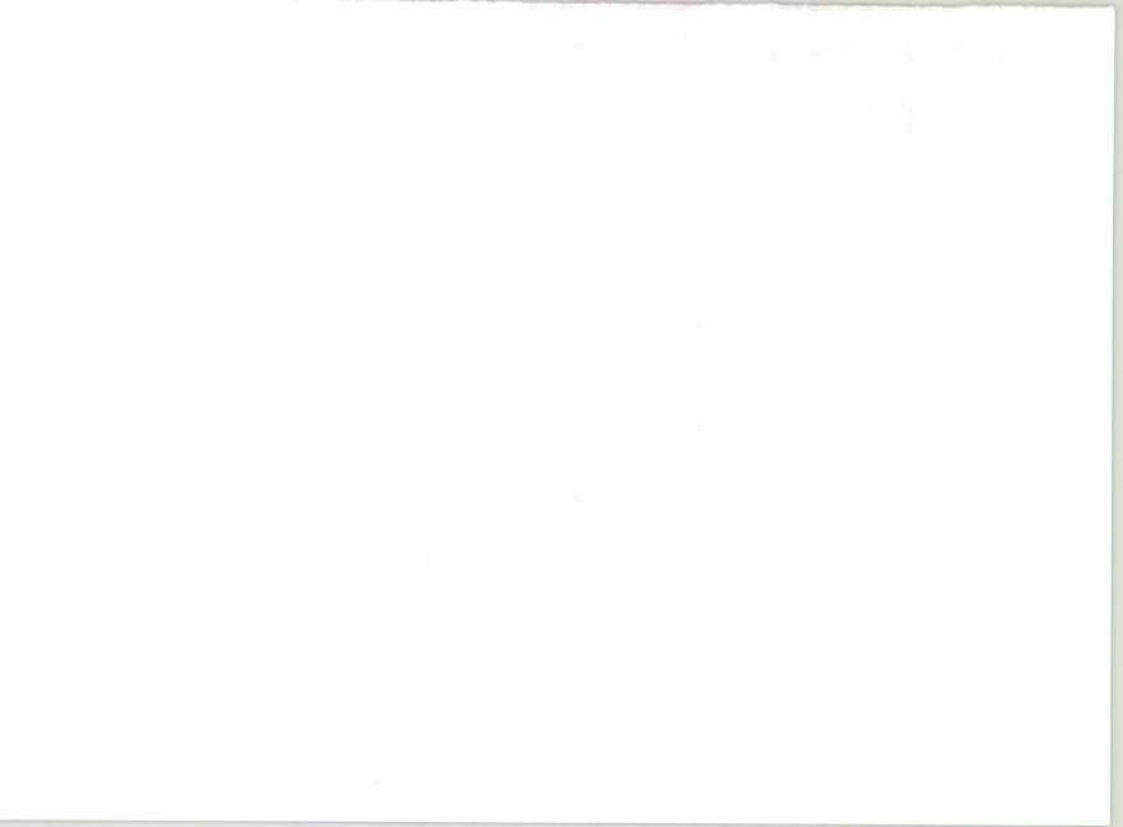
ORASCHER JENAI
epütd'mestet

Wagytelky

Szalvaz - Rudnyánszky -
Kastély

TKM 479

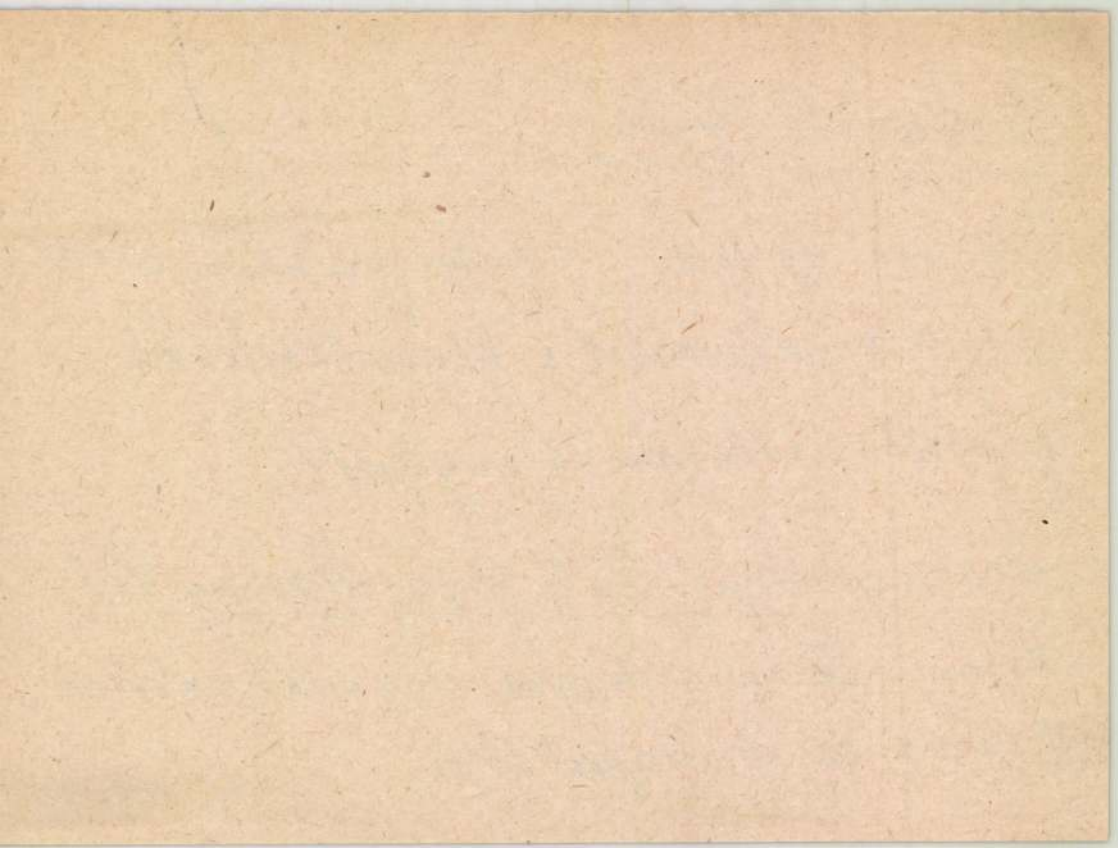
M. dd.

2
Oroschek Igndc

kamarai építész a királyi palotánál alkalmozott kupolásaként a Grassalkovichék gödöllői kastélyán is megismétli.

Dezscényi Dezső, Entz Géza; Haraszty Pál,
Mészényi Ferenc: Magyar Műemlékvédelem
V (1967-68) Budapest, 1970. 1951.

4

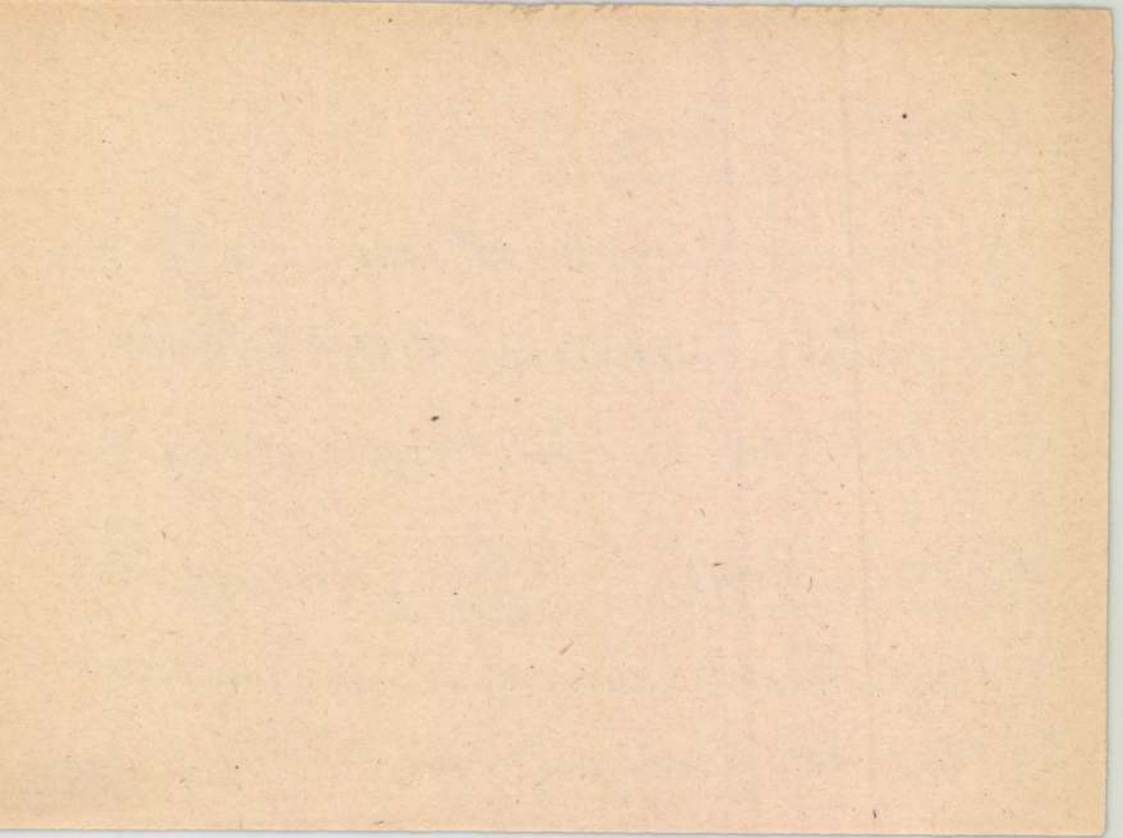
Araschek Ignác

Értekezési beszámolókat tervez, a Gombos patakon sóbrókkal díszített hidak és az esztergomi belvárosi templomok építési

Dezsenyi Dezső, Entz Géza, Havassy Pál,

Mezőségi Ferenc: Magyar Műemlékvédelem
I (1967-68) Budapest, 1970.

1958.

Opaschek Ignde

számos templomot épít, így pld. a sárospatai, kőli, hatvani, koronakerzi rk. templomot. 1750-től 15 évvel át találkoztunk nevével a magyarországi építkezésekben.

Dezsenyi Dezső, Entz Géza, Havassy Pál,

Mezeyi Ferenc: Magyar műemlékvédelem
 V. (1967-68) Budapest, 1970. 1957.

Handwritten text at the top of the page, possibly a title or header, which is mostly illegible due to fading.

Handwritten text in the middle section of the page, appearing to be a list or a set of instructions.

Handwritten text below the middle section, possibly a continuation of the list or instructions.

A small, isolated handwritten mark or word.

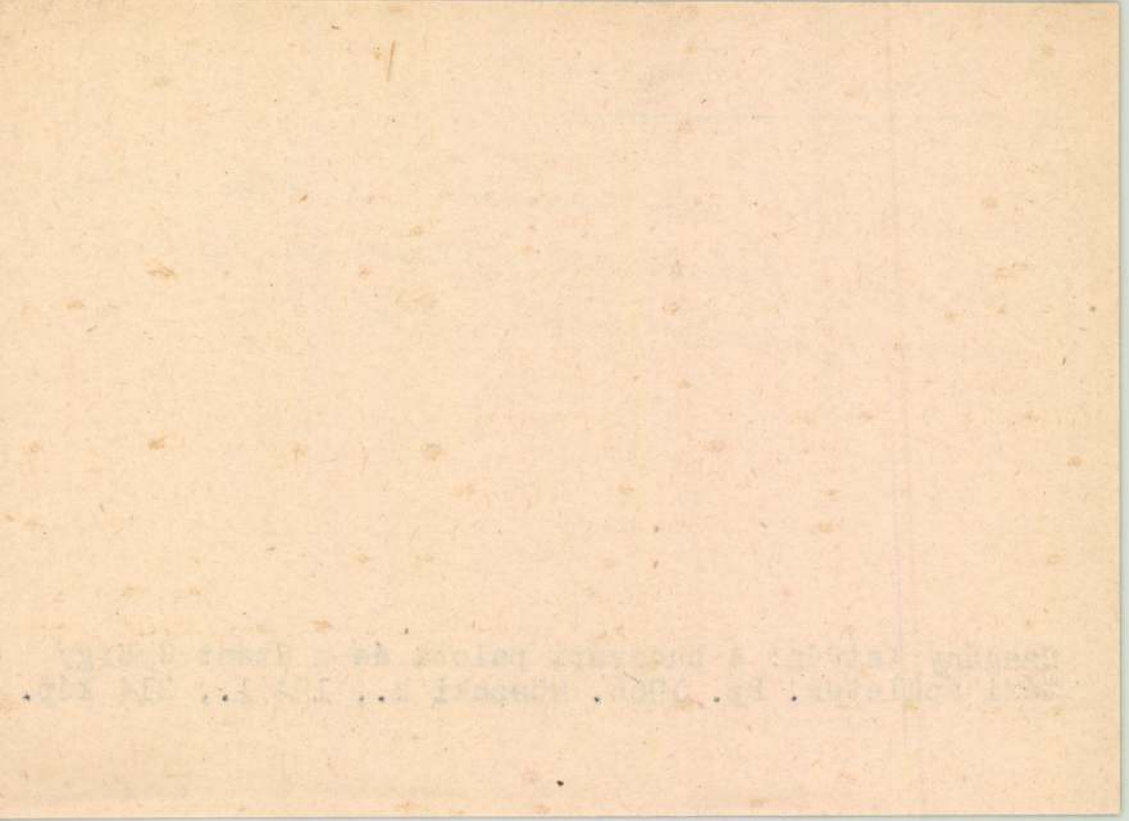
Handwritten text at the bottom of the page, possibly a signature or a date.

Handwritten text at the very bottom of the page, possibly a footer or a reference.

Oracsek Ignác

Binder 1761. évi metszete a ~~sz~~ budai
barokk palotáiról, Oracsek két
kupolájával. 1761. (rev?)

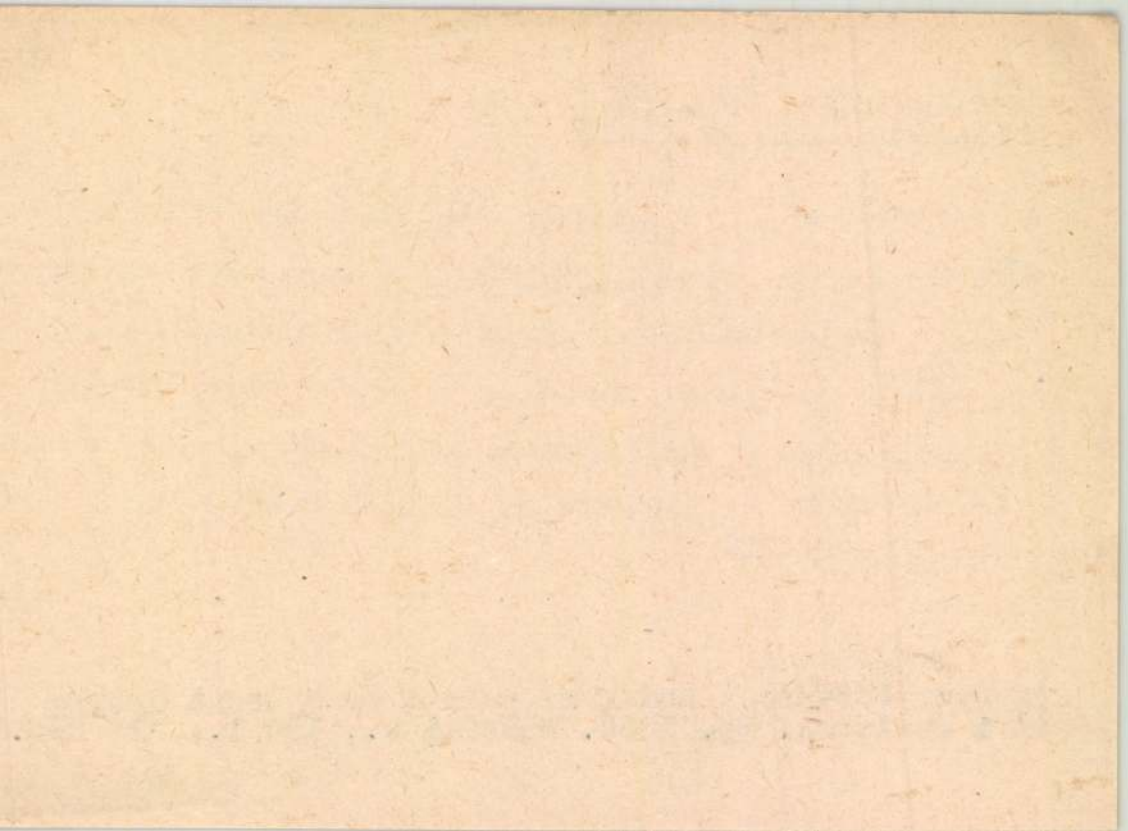
Czagány István: A budavári palota és a Szent György
téri épületek. Bp. 1966. Műszaki k., 194 l., 214 kép.

Oracsek Gyula

a budavári palota építésének vezetője
1750-ben Granatkönig udvari építé-
se, felpelietőse morva nemesúr,
"kiröbl" "királyi építész". Horányi Gábor
consiliarius námadésai mellett 1750-
55 között ő volt az építőmester és
felügyelője.

Czagány István: A budavári palota és a Szent György
téri épületek. Bp. 1966. Műszaki k., 194 l., 214 kép.

Oracsek Ignác

A budai palota mai ("épületének")
nyugati homlokzatának díli részletére
Oracsek Ignác architektúrájával.

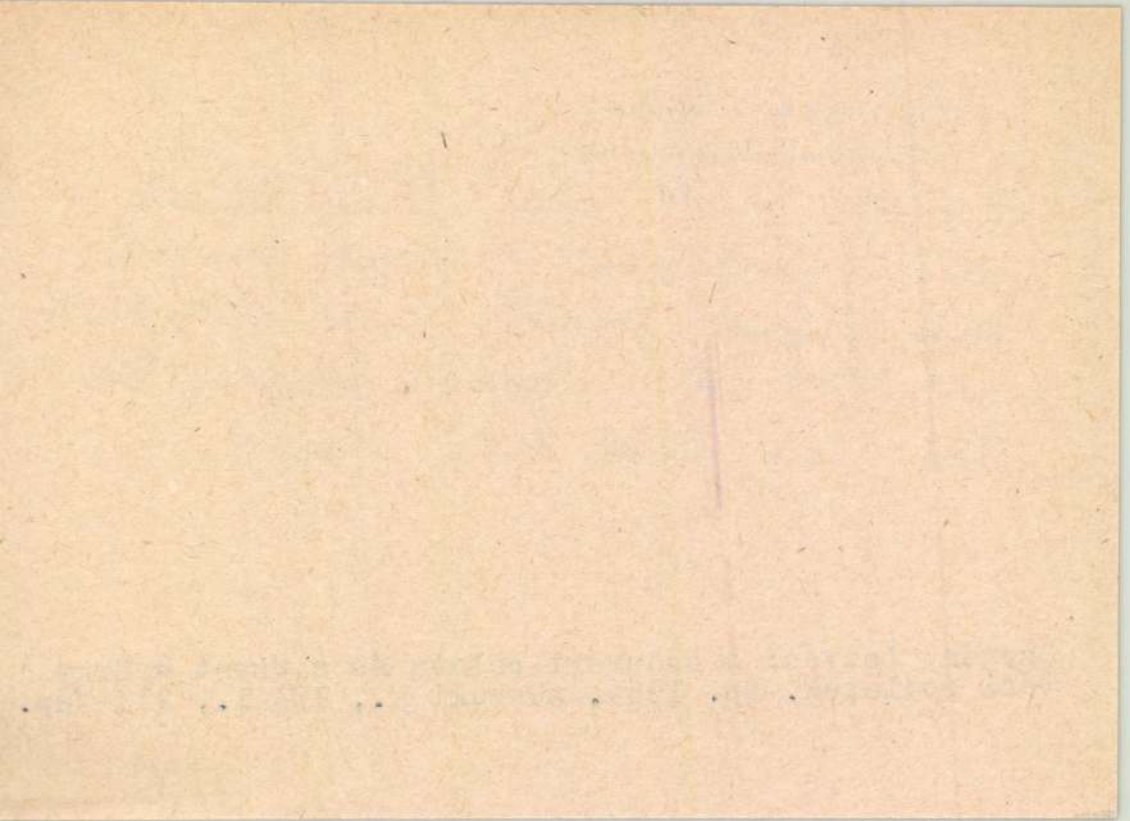
Fénykép 1890 körül. (Föv. Tört. Múze.
Újhöz Ont.) (repr.)

Czagány István: A budavári palota és a Szent György
téri épületek. Bp. 1966. Műszaki k., 194 l., 214 kép

Orasiek Ignác

A budai palota mai "D" épületének
részben átalakított nyugati homlok-
zala Orasiek barokk arklitériájá-
val, 1893 után. (egykorú fénykép, Főv.
Tört. Mus. Újkori Önt.) (reg.)

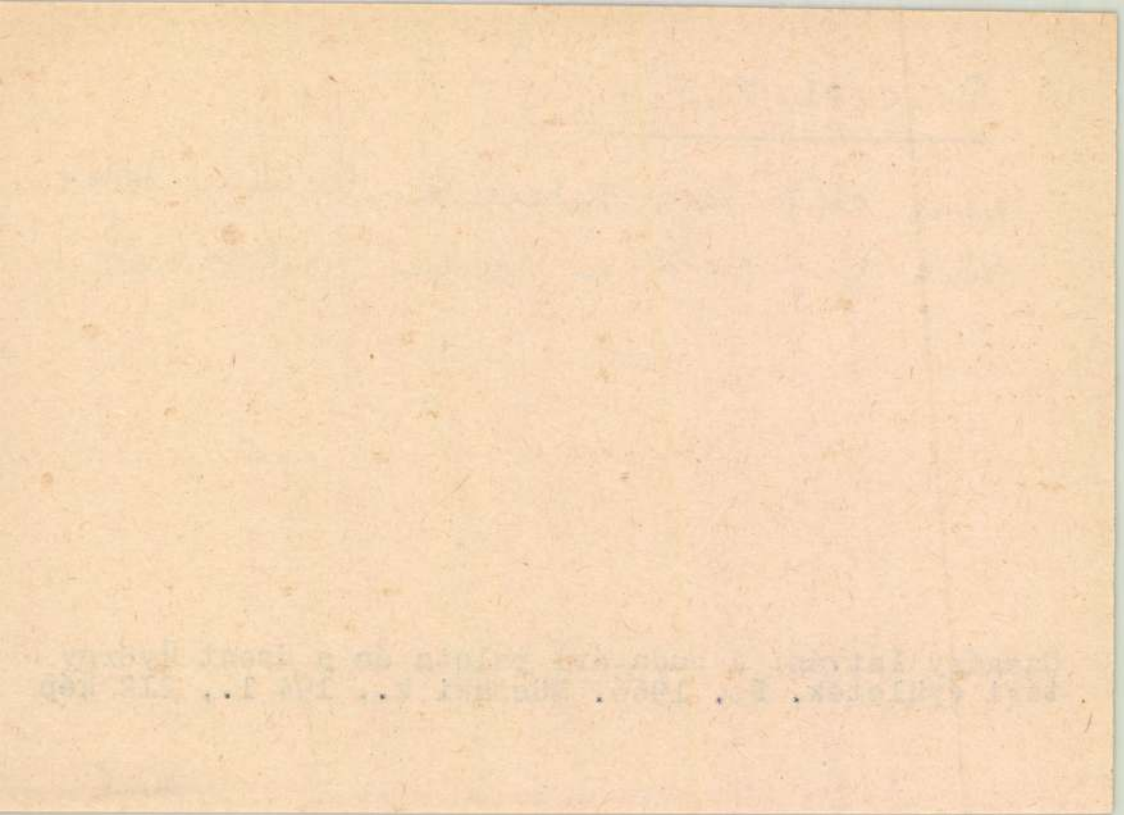
Czagány István: A budavári palota és a Szent György
téri épületek. Bp. 1966. Műszaki k., 194 l., 214 kép.

Oracsék Ignác

nem csak dívikelelője, hanem felle-
zője is volt a budai palotának.

Czagány István: A budavári palota és a Szent György
téri épületek. Bp. 1966. Műszaki k., 194 l., 212 kép

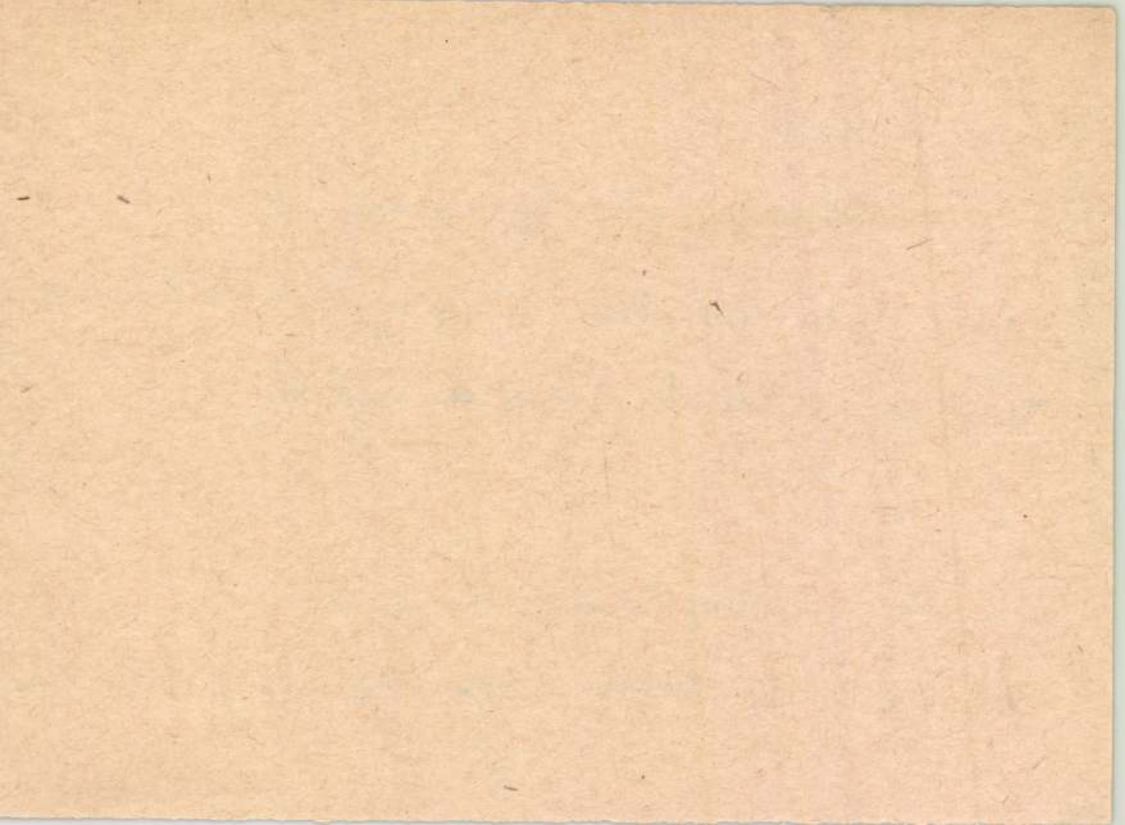
Oracsél Andriás

Sáboraljaikegyi építőmester

1784 elején eldöntötte a sáborpalotai frimutardus
rendűes épületeknek felújítását.

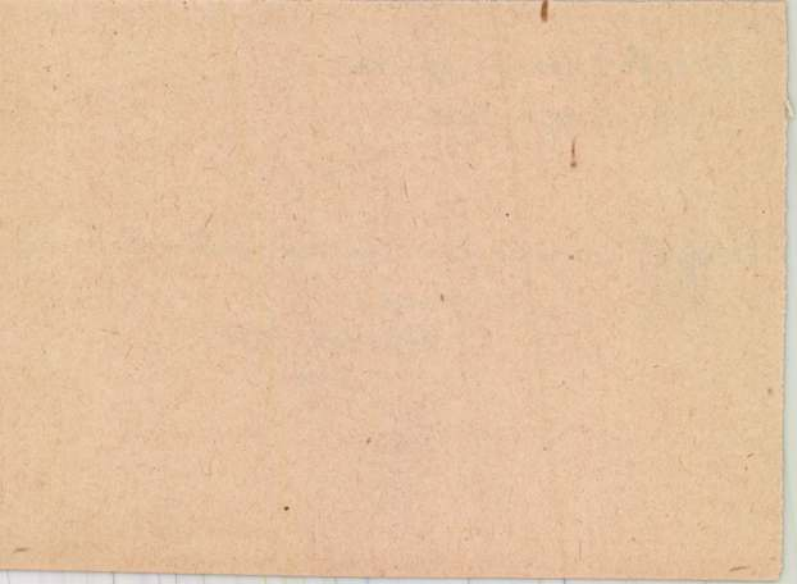
Детский Училищ : сáborpalot, Booskyán fájado

Учредженио реји кáтэл, Кишпери Уадо Бр. 1979. 97. о.

Oracser Iguae epitea
(Vaci p. ygh. torci)

Schey J.: Bónisai, W. E. Vaci mürcheto a 18. p. ban
Lingvism.
Bairador, 1938.
304. l.

Orator André's építőmester

1

1779-ben a lazararoadalom által
yorgalmassott építők által felül vizsgálatot
végzett a városparteri R. plebania tpl.-on.

-Detsky Miklós-

Magyar Műemlék védelem 1969-70
Bp. Medemsi Kódsi 1972

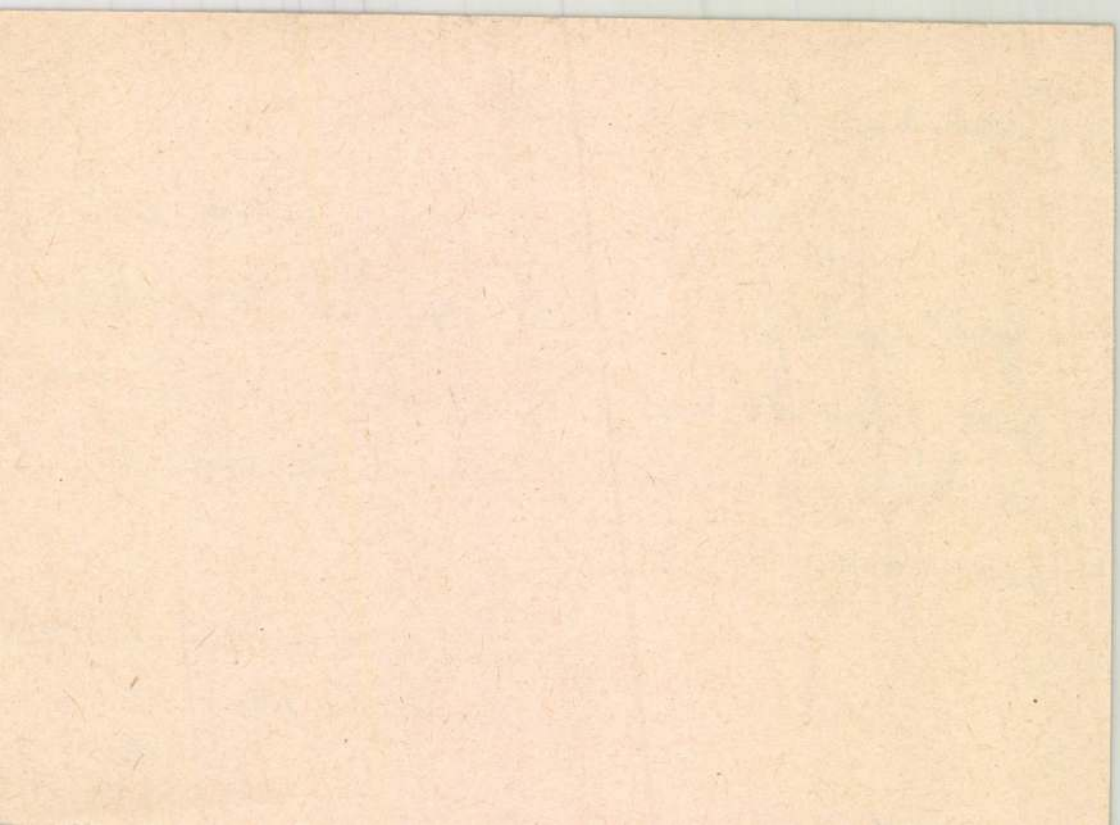
93. old

Oratschel Andriás építőkész

2

1779 szeptemberében összeállította az
egyéb yurizsusz javoknál jelyzet, decemberben
pedig jelentette, hogy a sárospatári r. sp.-ban
az egyári oldal kezeben egyes boltlyalanyokat
semenstren lebontottak.

Magyar Nemzeti Védőlelem 1969-70
Sp. Medorutai Kladi 1972
93. old.

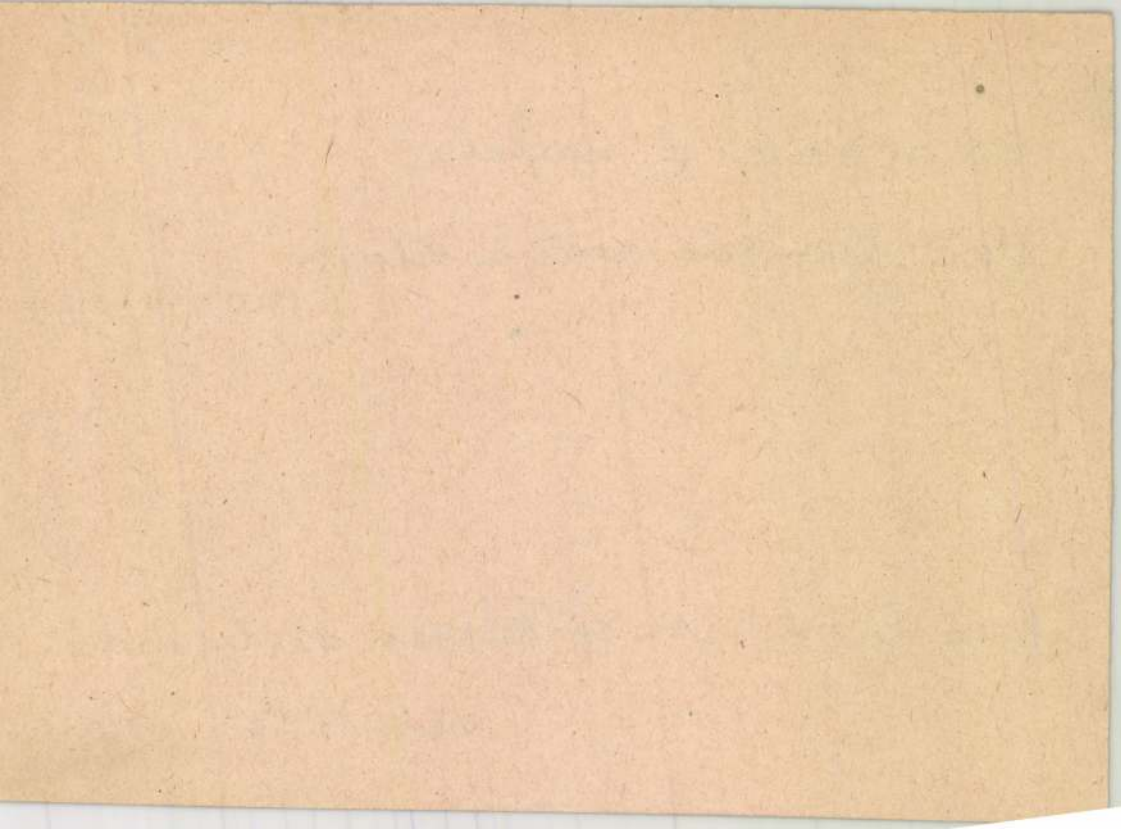
K. D. K

0
ORACSEK f. építés

Vác, Gombás patak hídján
(1753-1754)

Gerő László: Az építésről stílusról

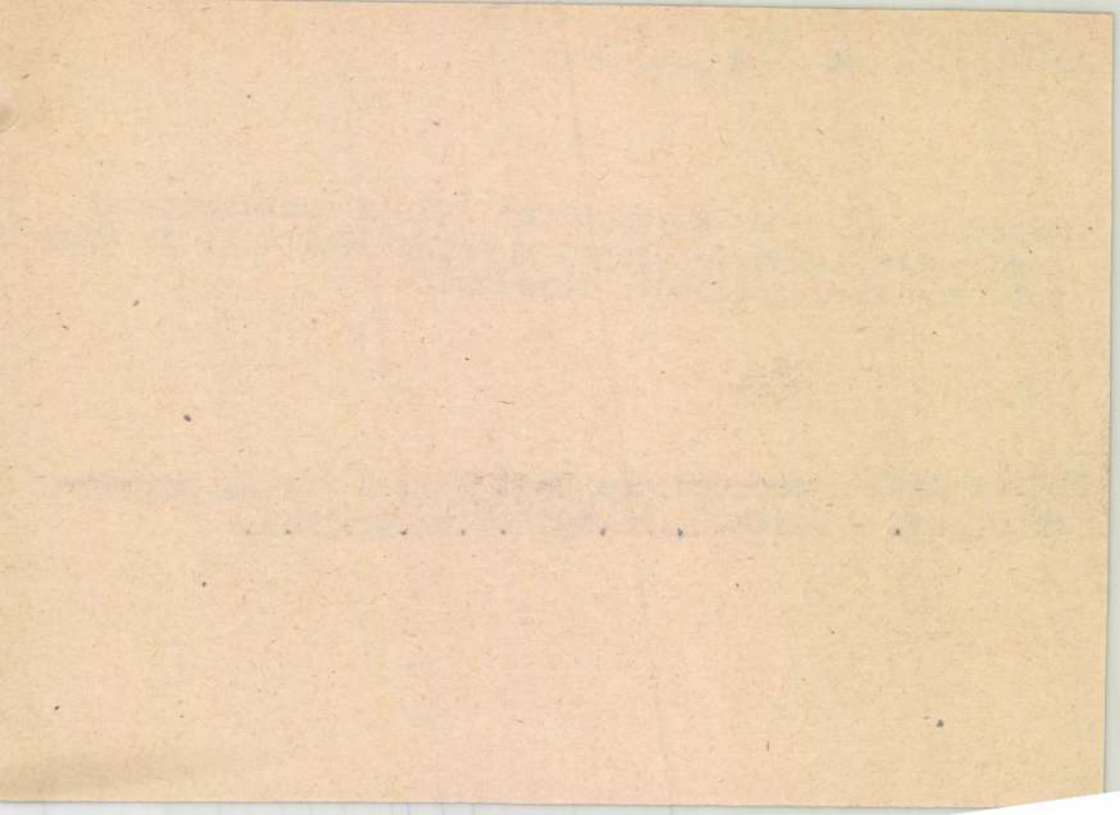
Bp., 1954. 92. l.

Oraschek Ignác

Oraschek Ignác és Mayerhoffer András munkásságának kérdésében legnagyobb részét egyetértéssel, de árnyaltabb kép felrajzolására törekszik

Bojser Miklós rekonstrukciója: Voit Fül: A barokk Magyarországon. - Hívtört.Ért.1972.1.sz.90-92.l.

braschek Ignac, epítén

A budai királyi palota építésének
helytőlén Judok után. Erősen "belső -
élettel."

Dr. Vozik Pál: A barokk és a barokkizálás 692-700.

Élet és Tudomány, 1972. IV. 14. XXVII
45.

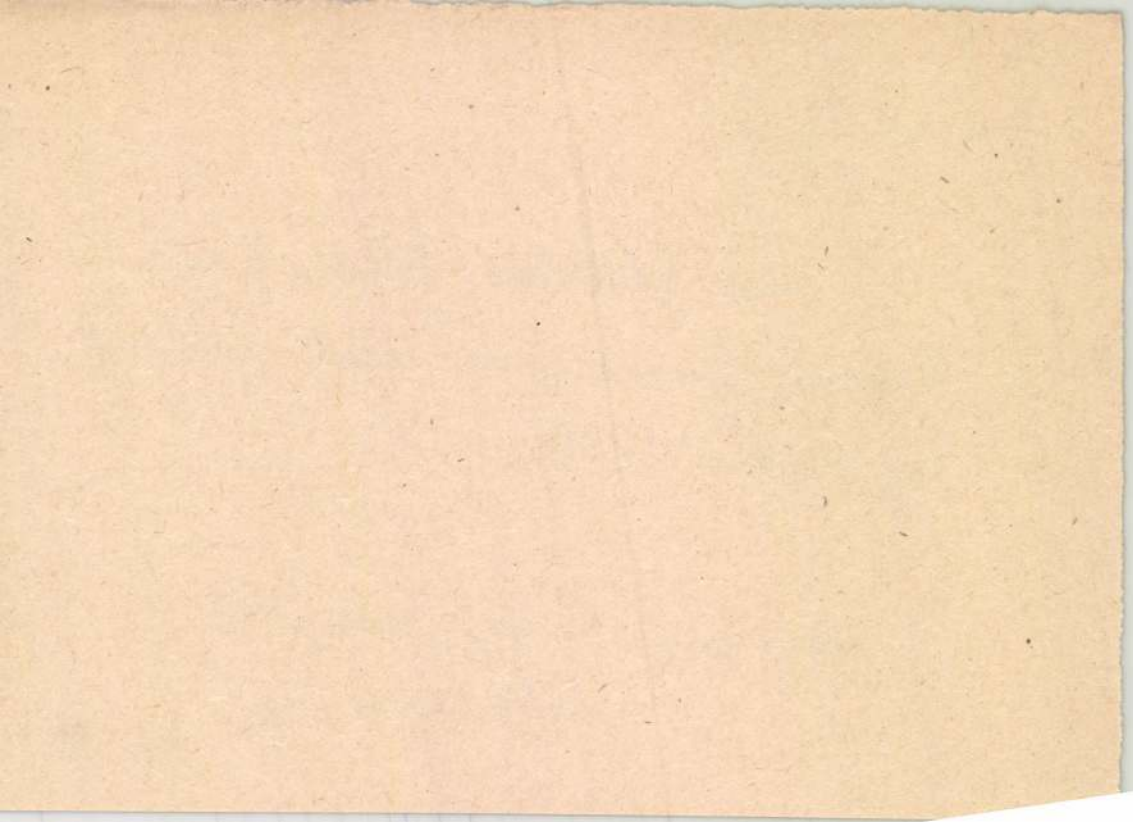

Oraschel Iguac

neve feltételűen felmerült a
Hatvani Gyarmellai István építész
tervezésén (1754)

Kelogy: György: Károly, kőrös, vitéz
1974. Corvina Bp.

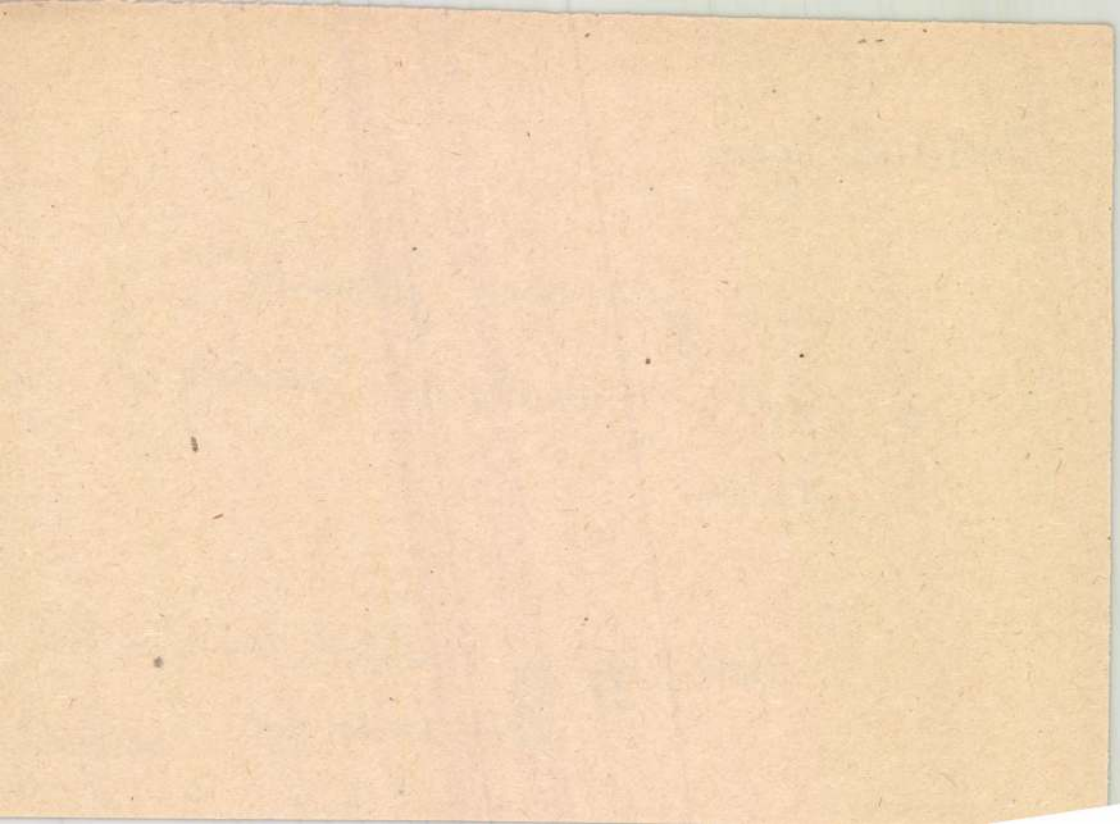
11. old.

Oraschel Igác

újra feltételeken felmerül
a gódotlós Grasselreisch kastélyal
kapcsolatban

Helezy György: Kastélyok, uradalom, világi
1974 Corvina Bp. M. d. d.

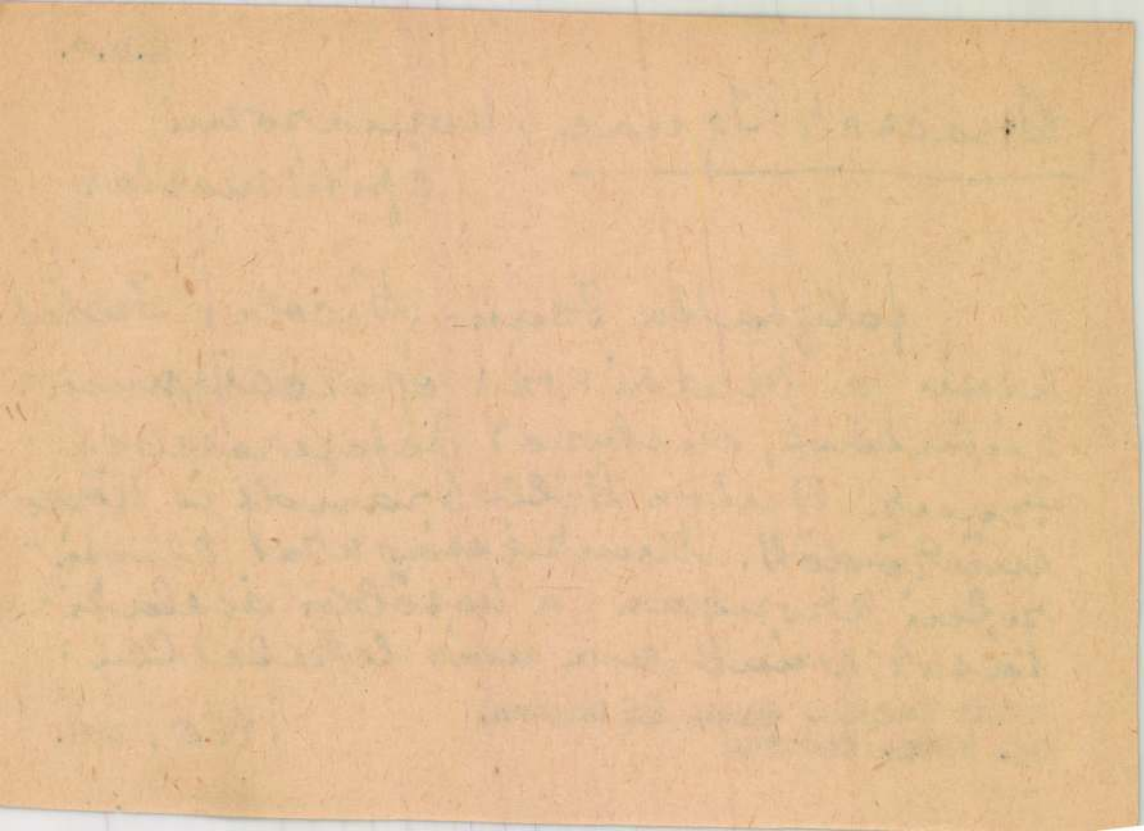

Oraces Tquac, kormároni
 építőmester

folytatta Jean-Nicolas Fado
 után a brudai vár építési munkálatait, melynek befejezésében Franz Anton Hillebrandt is közreműködött. Munkásságukat elismerésül aranyban, a későbbi átlatásosok miatt vörösmar letelelten.

Antal Kaapio: Kunst in Ungarn,
 Bp. 1966. Corvina

160. old.

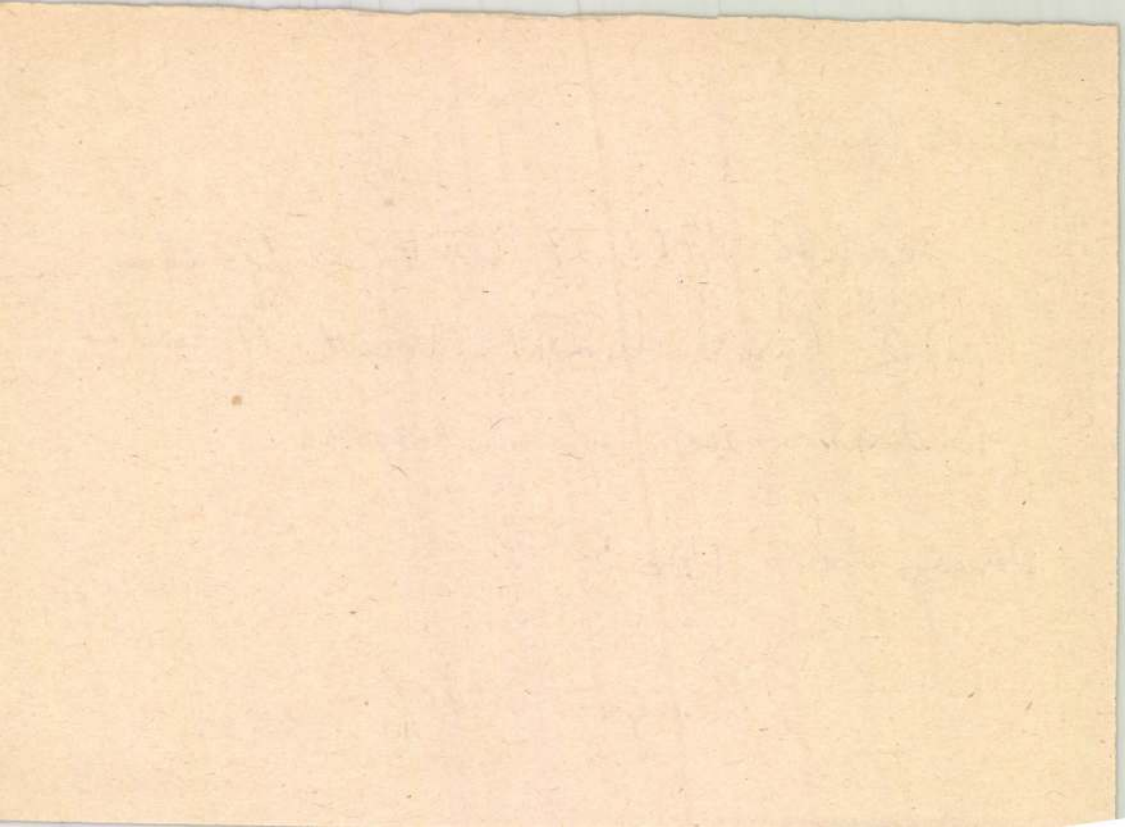

Oracséi Ignaic

építette 1753-57 között a Gombás-
patak barokk hidját Vácott. 17 kúdat
Bedert József zobrai díszítik.

Derecsy János: Vác

Budapest 1980/5 10.0.

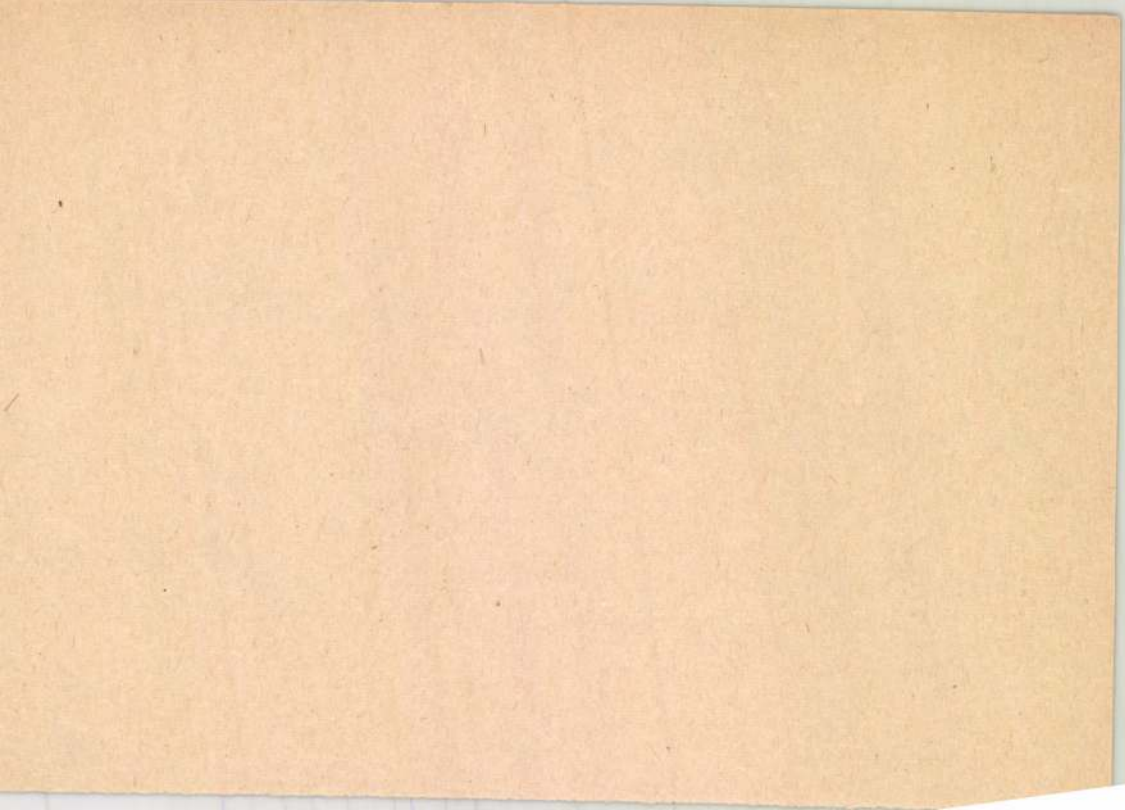

Orvostsek Igndc

épitette 1757-62 között az esztergomi
belvárosi plébániatemplomot.

Oske Lomlo': Dunakanyar, Gyulapost,

1973. 1391

Gravek Lynde

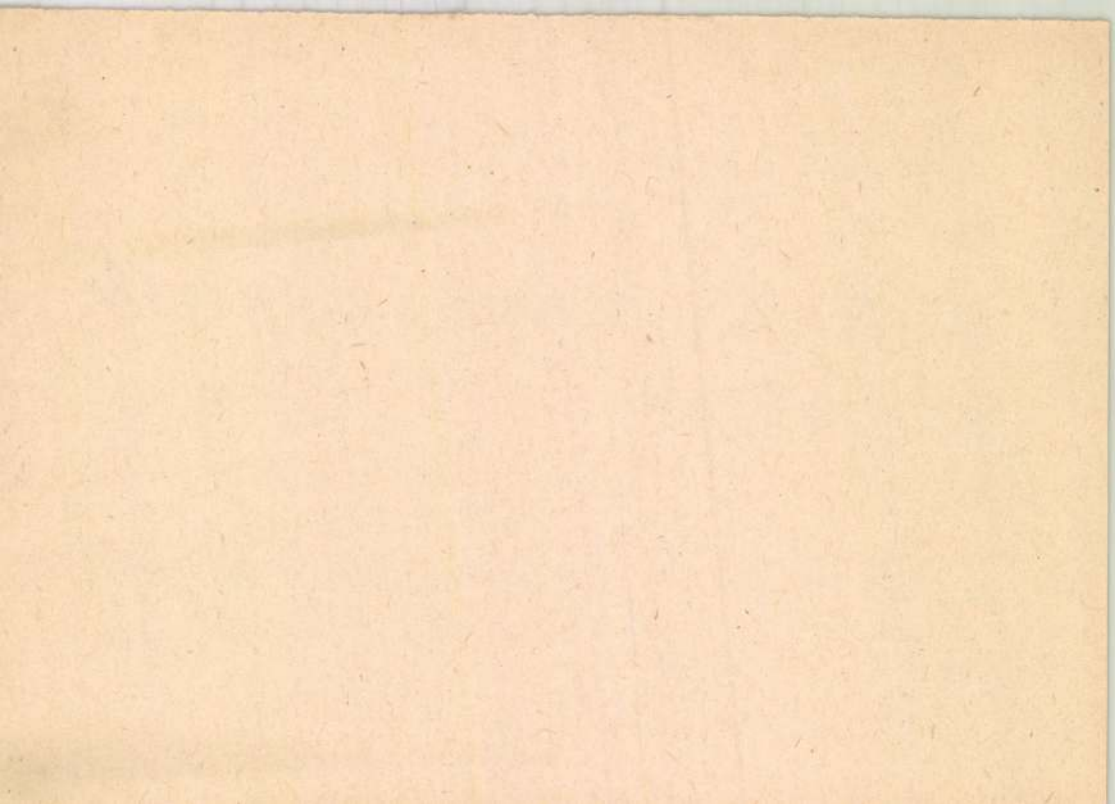
alkottes 1753-57 köjött a régi Gombos
postak köhidjött.

Cseke d'arstó: Dunakomjor, Budapest,

1973.

139P

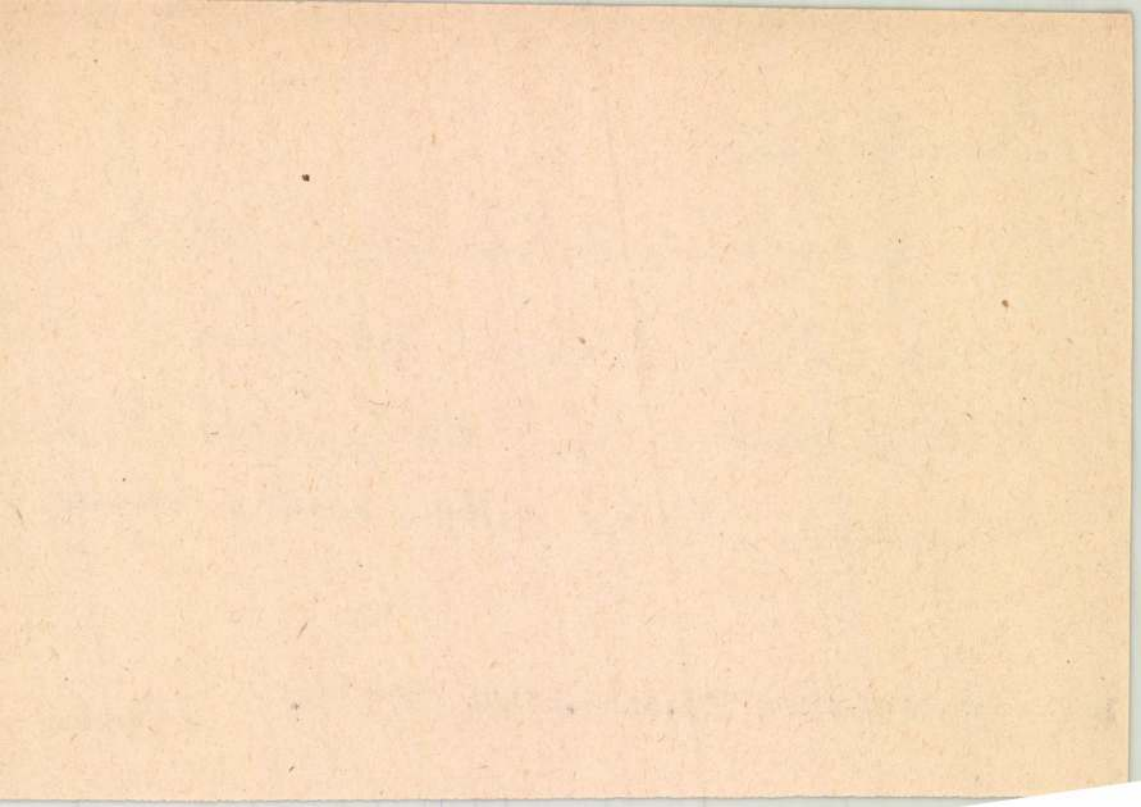
107P

Orcuel Igác

Grassellovich Antal lemarai dűr
udvari építője, Zeméreni gimnázisai.

1750-54-terőtt a budai Királyi palota kivite-
lési mestere. „Királyi építők” címet is elnyerte.

Oraschel Gyula

a budai királyi palota "Kiskereső"
épitője - neve említve a 455. oldalon
- Grassalkovich leánya - Gödöllőn, Tezoryben
és Kátfarban működött. - 460. old.

Magyarországi reneszánsz és barokk
Akadémiai Kiadó Bp.1975.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

Templomszentelés Óradnán

Bensőséges ünnepe volt híveinknek a Gyulafehérvári Püspökséghez tartozó Óradnán (Beszterce-Naszód megye), ebben a nagy területű (Óradna-Borberek) régi bányász helységben az új egyházi év első vasárnapjának délutánján. A Szentháromságról nevezett ottani plébániatemplom megáldását végezte el - nagy javítások és a templom szentélyének, valamint sekrestyéjének új bútorokkal történt ellátása után - Kegyelmes Főpásztorunk, Bálint Lajos megyéspüspök.

Szükségesnek látszott az új liturgiánk számára ezt a módosítást megejteni, bár néhányan, mint mindenütt, ahol ezt valósították, ellene voltak.

A munkálatok előkészítésénél derekasan működtek mind az Egyházmegyei Liturgikus Tanács, mind az Egyházmegyei Egyházművészeti Tanács, a tervező egységek, amelyek javaslatait és műszaki rajzait a helyi lelkipásztor és az egyházközségi tanács, a jól választott kivitelezőkkel, ügyesen kidolgozták.

Az 1824-től mind ódonabb, berendezési tárgyaiban fogyatékosan összehangolt istentiszteleti helyet az utóbbi néhány hónap alatt a II. Vatikáni Zsinat elgondolásait oly híven tükröző "templomias" templommá tették. (Pápai észrevétel egy müncheni templomról: "kirchliche Kirche").

Az óradnai templomba most belépve mindjárt megragadja a figyelmünket a szentföldi feszület az új tabernákulumnak leleményesen és gondosan kiképzett öblében. Az oltárszekrényhez szerencsésen stilizálták a szembeismisítő oltárt és a szediliákat.

A papi székek szemben, már ünnepélyes, előtérbeli elhelyezésénél fogva is, hangsúlyosan hat, de mindenekelőtt egységet, súlyt és méreteket fejez ki a keresztvíz kútja.

Teljesen új bútorzat került a régi, piarista adományként számon tartott sekrestye-szekrény helyébe.

Óradna hűen őrzi emlékezetében, hogy lenyúlt hozzá kultúrájával Kolozsvár. Kiemelten is a főtéri Szt. Mihály és a Szt. Péteri Egyházközösségek, a friss újításokhoz embereket és időáldozatot adva. Támogatta Óradnát szőnyegművészetével Naszód, a jelenleg Óradnához kapcsolt, több mint kétszáz éves egyházközség. (Temploma épült 1764-ben.) Borberek is tökéletesen kapcsolódik bele a lelki megújulást megalapozó mozgalomba, saját templomát a naszódai mintára mindinkább ápolva és fönntartva. Radnalajosfalva is példát adott képviselőjével a testvéri együtt-ünneplésre, ugyanígy helyi görög katolikus paptestvéreink egyike. Beszterce pedig egyenesen kötelességének tartja, mint történelmi filiáját, Óradnát lelki értékei szellemében támogatni.

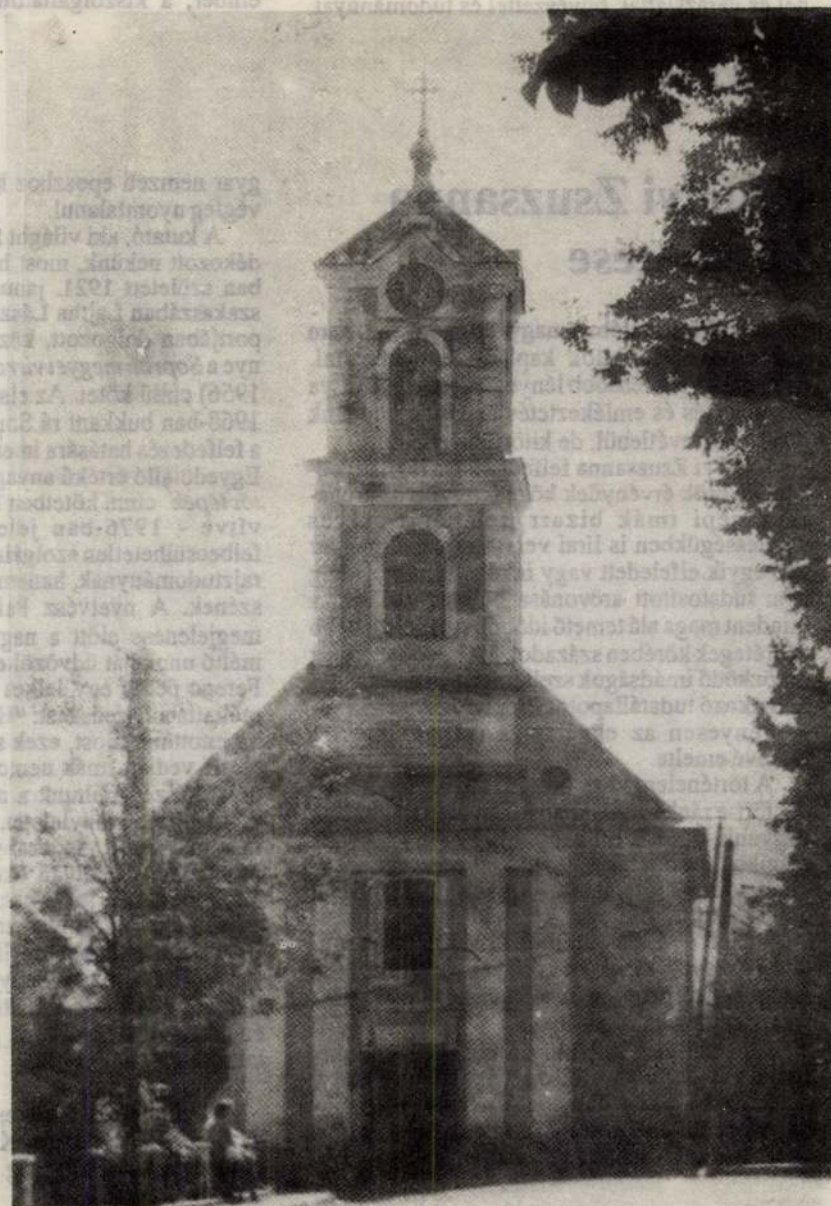
Az óradnai ünnep fénypontja volt, amikor a Zichy-címeres orgona megszólalt. A templomi énekkar ihletetten kísérte a koncelebrációs főpapi szentmisét. Dicséretet érdemel a felcsendülő népének hozzáértő betanít-

tója! Kicsinek, nagyoknak egyaránt igen tetszett a bányász-rézfúvóegyüttes nyitó és záró szereplése.

Köszönjük Főpásztorunknak, hogy méltányolta az óradnai hívek imáját, munkáját, áldozatát és meghívását.

Elődöknek munkája és lelkes áldozatkészsége biztosította a Radnai-havasok e szerény templomának a fennállását. Reméljük, hogy mi, az utódok sem maradunk le mögöttük.

Csenkey Ágoston főesperes
Beszterce

hídjával ott kötötte össze, eljövetele ott forrasztotta egyé bennünk az egy pillanattal azelőttit az egy pillanattal azutánival, ahol a hit híján való nem állhatja ki a próbát.

Hogy nem minden aláhullás végződik a megsemmisülésben, a pusztulásban, arról szól ez a történet, melyet valaki elmesélt, miután hallotta valakitől, aki attól olvasta, aki látta is azt, aki átélte. És kézről kézre adott, lélekből lélekbe öntött energiái el nem fogynak, ha újabb tízezer gazdája akad mint történetnek, ebben a véletlenül és varázslattal, bűvészzel és tudománnyal,

Erdélyi Zsuzsanna köszöntése

A kultúra valóban nagy eseményeire nem szükséges évfordulók kapcsán emlékeztetni. Mert ezek - legbensőbb lényegünk részévé válva - emlékezés és emlékeztetés nélkül is bennünk élnek. Észrevétlenül, de kitörülhetetlenül.

Erdélyi Zsuzsanna felfedezése a legnagyobbak, az örök érvényűek közé tartozik: az archaikus népi imák bizarr pompájú, súlyos veretességükben is lírai verssoraiban a magyar nép egyik elfeledett vagy inkább mind ez idáig nem tudatosított arcvonása bukkan elő újra a mindent maga alá temető időből. A legelesebb néprétegek körében századok óta bűvópatákként rejtőzködő imádságok szellemét, a bennük megnyilatkozó tudatállapotot Erdélyi Zsuzsanna végérvényesen az egyetemes magyar kultúra részévé emelte.

A történelem vagy önnön lelkünk legmélyéből tört-e ránk az imákban jelenvaló világ? Ezek vagyunk. Ezek is mi vagyunk. Pogány táltosok mágikus mormolása, népünk zsenge gyermekkorát idéző alliterációk és naiv egyszerűségű gondolatrítmusok, eget kémlelő őseink misztikus víziói, a Mária-síralmak szívet görcsbe rándító jajszavai, kínok és könnyek, a keresztúton járók végeérhetetlen szenvedései kavarnak soraik sejtelmes zúgásában.

Az elsüllyedt Atlantisz a kollektív emlékezetből való kihullás utolsó pillanataiban Erdélyi Zsuzsannának köszönhetően bukkan fel a mélyből. Egyedül az ő érdeme, hogy az Arany János által elsíratott - vélt vagy valóban létezett - ma-

gyos történet alapján, nevében, melyben megingathatatlanul hisz.

Az emberi lény szenvedéstörténetét végigkíséri a hit számtalan - jól, rosszul végződő - passió-változata. P.A. egykori fogoly őrizte meg emlékei közt, hogy Recskén, az internálótáborban volt egy szerencsétlen fiatalember, akit előszeretettel taszigáltak, bosszantottak az örök, de ő sose válaszolt a provokációkra. Mindig mindenütt a levegőben lóg a mindenkori rab, a kisember, a kiszolgáltatott, a mártír s a római

gyar nemzeti eposzhoz hasonlóan, nem tűnt el végleg nyomtalanul.

A kutató, aki világot fedezett fel, majd ajándékozott nekünk, most hetvenéves. Komáromban született 1921. január 10-én. Pályája első szakaszában Lajtha László népzenei kutatócsoportjában dolgozott, közös munkájuk eredménye a *Sopron megyei virrasztóénekek* (Budapest, 1956) című kötet. Az első archaikus imádságra 1968-ban bukkant rá Somogy megyében, majd a felfedezés hatására intenzív gyűjtésbe kezdett. Egyedülálló értékű anyagát a *Hegyet hágék, lőtől lépék* című kötetben 1974-ben, majd - kibővítve - 1976-ban jelentette meg, amivel felbecsülhetetlen szolgálatot tett nemcsak a néprajztudománynak, hanem a magyar kultúra egészének. A nyelvész Pais Dezső már a kötet megjelenése előtt a nagy előd, Erdélyi János méltó unokáját üdvözölte benne, a költő Juhász Ferenc pedig egy lelkes hangú esszéjében így méltatta a felfedezést: "Hatalmas kincs birtokába jutottunk most, ezek a legtisztább népköltészetű vedlett imák nemcsak történeti múltunk, de költészet-múltunk a nép szívéből kitemetődött lángoló aranyeleitei, erejük, igézetük, tisztaságuk, mint az aranyláncoké és a tiszta csontoké. ... Hallván őket ... költő szívemben ámuldozva és szégyenkezve csak édesdeden mosolyogni és könnyezni tudok, mint Bartók Béla zene-örvényeiben, lángoló látomásaiban."

Az Erdélyi havas hegyei között termett *Paradicsom kő kertjében...* kezdetű, újévi kántáló énekként is használatos gyimesi ima legyen a kutatót köszöntő virág.

Tánczos Vilmos

* Ismertetése a Keresztény Szó I. évf.-nak 42., 43., 44. számában Kései híradás - tanulságokkal címen jelent meg.

pant terü, könnyekkel a szemében valami olyasmit motyogott: bocsánatot kérek, hogy egy pillanattal nem hittem benned... aztán feltápáskodott, lepallotta magáról a földet és beállt a menetbe... Akik továbbadják, tovább csiszolják, újra meg újra levetítik az ilyen történeteket, nem feledkeznek meg kinagyítva kimerevítve egy-egy fontos részletet. Ezúttal a keretlegény arcát, amint nézi, nézi, hogy Musza Pál nyugodtan tovább talicskázik.

Lászlóffy Aladár

Paradicsom kő kertjében...

Paradicsom kő kertjében,
arany szőnyeg leterítve,
rengő bősü közepibe,
az Úrjézus fekszik benne.
Bal kezibe aranyalma,
jobb kezibe aranyvessző,
mikor azt ő megharsancsa,
zúg az erdő, cseng a mező.

Sohse láttam szebb termőfát,
mind Úrjézus keresztfáját,
mert az vérrel virágozik,
Szentlélekkel gyümölcsözik.

Az angyalok eljövénék,
menyországba csendíténék,
aranyos misére készülénék.

Édes áldott szent napjaim,
akik töllem eltelénék,
gyónás-vallást nem tehetek,
igazságot nem keresek.
Nyújts kezet Mária,
nyiccs kaput angyal,
hogy mehessünk a kerek ég alatt,
lobogó csillag felett
az örök életre. Ámmen.

Gyimesközéplak, Bükkhavas. 1990. aug. 15.
Berszán Bálintné Prezsmer Erzsébet, sz.
1939.

Tánczos Vilmos gyűjtése

ORASCHEK Ignác építész

DÁVID Ferenc: Az idősebb Grassalkovich Antal jegyzéke egyházi építkezéseiről, 1771-ből. = MNG Évkönyve 1991 (1991) 225,228,231.p.

Oraschek Ignác életművének összeállításáért különösen Voit Pál tett sokat. Műveiben azonban oly sokféle meghatározást találok, hogy pontos idézethely megadásának nincs értelme. Annyi bizonyos, hogy Oraschek váci székesegyházterve hiteles (*Bónisné Wallon E. ld. Archaeologiai Értesítő 45 [1932–33] 179.*), s hiteles, okleveles adattal bizonyított mű az esztergomi plébániatemplom is (*Prokopp i.m. [ld. 9. j.]*), teljesen elfogadható tehát a két emlékek részleteiben is megegyező hatvani és soroksári templom Orascheknek való attribuíálása, akkor is, ha a gödöllői és nagytétényi kastélyok építésének nem őt tartjuk.

- ...: A Neuhauser testvérek. in: M 1910
- J.: Kisfaludy Károly és munkái I—II. Bp.
- ...: A vándor titkai. In: Társalkodó 1837
- vi Áruház Vállalat képaució katalógusai
du Muséé Hongrois des Beaux-Arts.
gos Magyar Szépművészeti Múzeum
- e.,
7—
- Scholtz H. — Berczeli A. Károlyné:
klasszicista és romantikus díszlettervek
szágon. Színháztörténeti Könyvtár 6. sz.
(91—108. o. részletes magyar és külföl-
ráfia)
- Dunai utazás Pesttől Orsováig. In: T. Gy.
. k.
- irodalmi lexikon. I—III. k.
- szűtő Benedek Marcell. Bp., 1963—65.
- / E.: Balkay Pál instanciája. M. X. 1911
- irodalom története. II. k. Szerkesztette
solt. Bp., 1896
- V. — Nagy L. — Seenger E.: A kiscelli

ORASCHEK Ignác építész

DÁVID Ferenc: Az idősebb Grassalkovich Antal jegyzéke
egyházi építkezéseiről, 1771-ből. = MNG Évkönyve 1991
(1991) 225, 228, 231.p.

storie, Staats- und

Bécs

takarékpénztár árveré-
alógosai)

39, 1. rendk. sz.

eti intézete (volt Ernst
ai

szetek tára

sz tán.

1. században.

1979 jún—szept.

Nemzeti Galéria és a
August írta és a kiállítást
thely, 1975

Abteilung der

B/ayer/ 1910

Bánóczy 1882—83

Bárány 1837

BÁV

BBA

Belitska-Berczeli 1976

Bene 1833

Benedek M.

Benkóczy 1911.

Beöthy 1896

Bertalan 1962

B/ayer/ J

Bánóczy

1882—83

Bárány Á

Bizomán

Bulletin

Az Ország

Évkönyv

Bp., 194

Belitska

Barokk, I

Magyaror

Bp. 1976

di bibliog

Bene E.:

1833, IX

A magyar

Főszerke

Benkóczy

A magyar

Beöthy Z

Bertalan

Bertalan

MDK

Oratsek Ignác budai kőművesmester

Pálinkás L: Esztergom XVIII.sz.-i
művészeti emlékei. Bp., 1937. 5-8 l.

Monok: község Borsod-
~~szabolcs~~
zúl a valószínűleg küzsi,
laprajzu épület egyik si-
dalékkal. A 16. sz.-ban

Óriagyaitsó Tobias

Kassa 1632.

l.

Pritz

19. l.

NYOMTATVÁNY

Budapest

írta

AZ ORSZÁGOS MAGYAR RÉGÉSZETI
ÉS MŰVÉSZETTÖRTÉNETI TÁRSULAT
és
A MAGYAR-OLASZ TÁRSASÁG

tisztelettel meghívja

L. VAN PUYVELDE

a belga művészeti múzeumok igazgatójának,
liègei egyetemi tanárnak

folyó hó 28-án (csütörtökön) délután $\frac{1}{2}$ 6 órakor
a Magyar Tudományos Akadémia előadótermében

Rubens et l'influence italienne

címmel tartandó előadására.

(Vetített képekkel)

GEREVICH TIBOR

az Orsz. Magy. Régészeti és
Művészettört. Társulat elnöke

FABINYI TIHAMÉR

a Magyar-Olasz Társaság
elnöke

Órajászó 'Tobias'

1632

l.

[Szépművészet]

1944. 319. l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.

Rothermere-utca 12. III. 2.

Órajártó Tobias

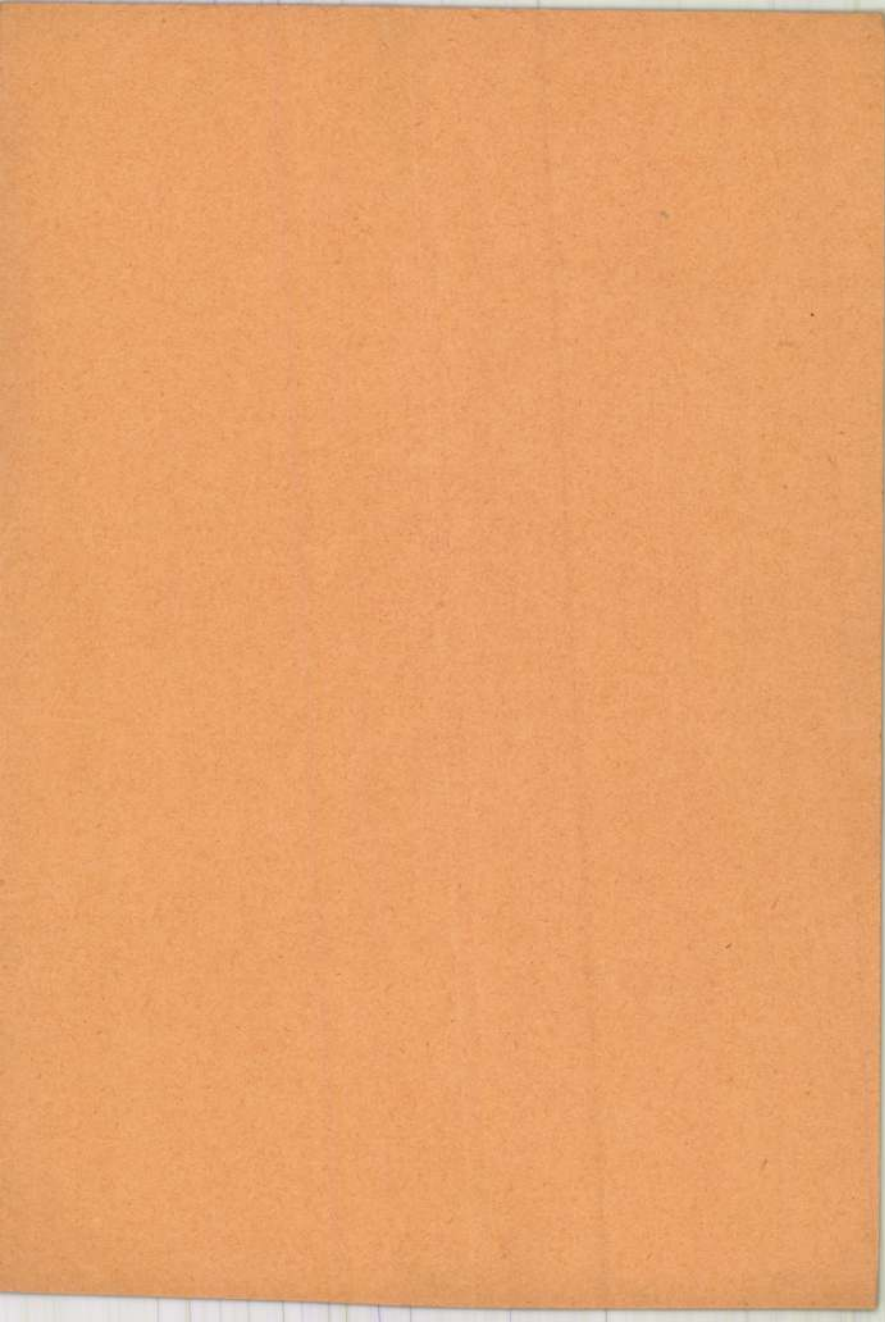
örös Kassa

a Kassai céhalapítók
Közt 1632.

Urod

Pritz

55. l.

Órajánó' Tobías

l.

Pritz

19. l.

M e g h i

A Lechner Ödön szobrának felállítása céljából a VI. sz. alapján Farkas Béla sz. Liszt Ferenc térnek az szén levő szökőkút lebontásáért kérte.

A hely végleges képe felett való döntés végett hel

Óragyarto' Tobias

orás

Kassa

Pritz. 19. p.

55. p.

Óragjárto Júní

Óras Kassa

Urod XVII. n.

Priz. 55. l

1936 április 5-27

EL MÁRIA-VALÉRIA U. 8.

Órajaitó János
örös, Kassa 1632
lásd Kovács (Óra-
jaitó) János

alatt.

NYOMTATVÁNY

Budapest

ünnep

AZ ORSZÁGOS MAGYAR RÉGÉSZETI
ÉS MŰVÉSZETTÖRTÉNETI TÁRSULAT
és
A MAGYAR-OLASZ TÁRSASÁG

tisztelettel meghívja

L. VAN PUYVELDE

a belga művészeti múzeumok igazgatójának,
liègei egyetemi tanárnak

folyó hó 28-án (csütörtökön) délután $\frac{1}{2}$ 6 órakor
a Magyar Tudományos Akadémia előadótermében

Rubens et l'influence italienne

címmel tartandó előadására.

(Vetített képekkel)

GEREVICH TIBOR

az Orsz. Magy. Régészeti és
Művészettört. Társulat elnöke

FABINYI TIHAMÉR

a Magyar-Olasz Társaság
elnöke

Óragyártó Társaság

Kassai órás
1658.

MEGHÍVÓ

a

KORVIN MÁTYÁS

MAGYAR-OLASZ EGYESÜLET

KÖZGYŰLÉSÉRE

az Országos Magyar Iparművészeti Múzeum
(IX., Üllői-út 33—35) dísztermében folyó évi
június hó 24-én, hétfőn délután 6 órakor

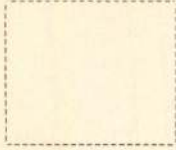
~~Gerevich Tibor~~
elnök

l.
Arch. Ért. 1906.
58. l.

NYOMTATVÁNY

*Nagyméltóságú
Méltóságos
Nagyságos*

*úrnak
úrnőnek*

Budapest

Országos Jaió

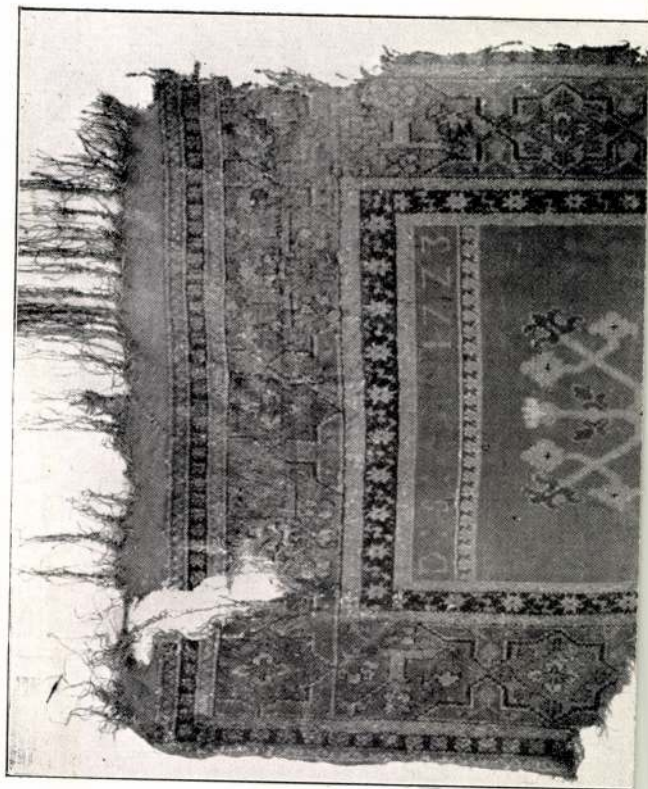
a kassai puszkacsinálók
ei laboratóriák céhénesteré
1650. ben.

l.

Arch. G. A. -

1901. 79. l.

XXII.

SÁROSPATAK, VOLT TRINITÁRIUS KOLOSTOR,
„MÚZSÁK TEMPLOMA” KULTURÁLIS, OKTATÁSI KÖZPONT

ÉPÍTÉSZET

Történeti áttekintés

A sárospataki várnegyed egyik legjelentősebb épülete a várkert bejáratánál emelkedő volt trinitárius kolostor, ismertebb nevén a „Borostyán”. Csupasz kőfalaihoz, sarkain bástyaszerű kiugrásokkal tagolt egyemeletes, zömök tömegével zárja le a város középkori főutcájának nyugati házsorát.

Az építéstörténet a XVII. századig nyúlik vissza, miként *Détsy Mihály* forráskutatói ezt bizonyítják. Az okleveles adatokat 1981-ben tette közzé. (*Détsy Mihály*: A sárospataki egykori trinitárius kolostor építéstörténete. Herman Ottó Múzeum Évkönyve, 1981. 73–91.) Első ízben 1631-ben szerepel a forrásokban a „nagy új kőház”, amely eredetileg istállónak s felette lakóháznak készült. Királydaróci Debreczeni Tamás – I. Rákóczi György prefektusa – ebben az épületben lakott. 1651-ben Lorántffy Zsuzsanna fia, Rákóczi Zsigmond és a pfalzi választófejedelem lányának, Henriettának az esküvőjére lakodalmas háznak rendezte be, itt szállásolták el az előkelő külföldi vendégeket, a hercegné német udvartartását.

Henrietta és Zsigmond halála után kiköltözött az udvartartás az épületből, új rendeltetése számvevőház és frumentária, később kincstári tulajdonba került és magtárként hasznosították. 1693-ban II. Rákóczi Ferenc és testvére, Julianna a trinitárius rend osztrák tartományfőnökének felajánlotta, hogy Sárospatakon kolostort alapítsanak, így a rendre ruházták kolostor és templom építése céljára „azt a kőépületet, melyet Lorántffy Zsuzsanna fejedelemasszony építtetett házassági frigyre lépő fia, Rákóczi Zsigmond udvartartása számára”. A lakodalmas házhoz két szomszédos épületet is csatoltak egy utcával együtt. Az építkezés azonban a XVII. századi szabadságháborúk, a hegyaljai felkelés, majd a Rákóczi-szabadságharc eseményei miatt nem kezdődött el.

Körössy György, Rákóczi egykori tisztségviselőjének, buzgó katolikus hívőnek köszönhetően 1728-ban indult meg az építke-

zés, melyet 1734-ben fejezettek be. Az elkészült kolostort és templomot 5-7 szerzetes lakta, de rövidesen, 1737-ben a tűzvész elpusztította a rendház tetőzetét. Az épület 1776-ban, a kegyúri Trautson család kihalása után, az uradalom kezelésébe került, és rövid ideig, a plébániatemplom újjáépítése miatt, a lakosság használta. A „trinitáriusok szűk templomában” tartották az istentiszteleteket. 1783-ban, alig 50 év működés után, II. József elrendelte a szerzetesi rend feloszlatását, s így a pataki rendházat is felszámolták.

1784-ben Oratschek András építőmester felmérte a kolostort és melléképületeit, melynek eredetijét a Magyar Országos Levéltár őrzi. Ebből a felmérésből ismerjük a rendház akkori alakját, állapotát és berendezését. Szerény megjelenésű, egyszerű berendezésű épület volt. A földszinten, a keleti homlokzaton nyitott bejáratról az előtérrel át a templomtérbe lehetett jutni, balra a sekrestyébe, jobbra pedig a rendházba. A bejárat fölött az emeleten karzat, ill. oratórium. A földszinten, a keleti traktuson a sekrestyészobája, majd a refektórium található, északra a konyha és éléstár, mely alapincézett volt. Az északi szárny végében árnyékszék. Az emeleti alaprajz beosztása megegyezett a földszintivel, a lépcsőérkezéstől átjáró vezetett a templom karzatára és oratóriumára. A leltárak öt szerzetes celláját sorolják fel, az északkeleti sarokhelyiség a könyvtár volt, a nyugati végen árnyékszéket találunk. Az

*Oratschek András felmérése 1784-ből
(Magyar Országos Levéltár)*

A gótikus tér a pincében

Kulturális rendezvény a templomtérben

épület egyetlen díszje az utcai kolostorszárny tetőgerince feletti karcsú, fa harangtornyocska volt.

1787-ig a templomot a plébánia használta, 1824-ben az épületet Bretzenheim Ferdinánd megvásárolta, és a templomteret gerendás fa-födémrel két szintre osztotta, magtárnak rendezték be, míg a kolostorszárnyat lakás és hivatal céljára hasznosították. Ilyen célra használták 1875-től 1945-ig a Windischgraetzek is. A XIX. század folyamán az északi szárnyon új bejáratot nyitottak a lakásokhoz.

1965-ben *Makovecz Imre* tervei alapján helyreállították az épületet, s az 1990-es évekig itt üzemelt a „Borostyán” szálloda és étterem. Ekkor készült a bővítmény az épület mögött nyugatra, ahol a konyha kapott helyet. A „Borostyán” – mint vendéglátó-ipari egység – bezárása után néhány évig üresen állt az épület, ami nagymértékű állagromlást idézett elő.

AFELÚJÍTÁS ISMERTETÉSE

1999-ben az épületet visszavásárolták, a magyar állam tulajdonába és a Magyar Nemzeti Múzeum kezelésébe került azzal a

szándékkal, hogy a várossal közösen üzemeltetett kulturális, oktatási centrumot hoznak létre.

Első ütemben a tető felújítása készült el, majd meg kellett oldani az épület utólagos szigetelését és az épületfizikai problémákat. A kolostorépületben AET-rendszerű elektromos falszigetelés és körben DÖRKEN lemezes alapszigetelés készült.

A templomteret az építetők többcélú kulturális teremként kívánják használni, ezért olyan teret alakítottunk ki, amely egyaránt alkalmas koncertek, előadások, konferenciák rendezésére és kiállítások szervezésére. Ehhez kapcsolódóan a sekrestyében kávézó létesült. A kolostorszárnyban kis előadóterem, Farkas Ferenc-emlékszoba, restaurátorműterem és vendégszobák kaptak helyet. A volt konyhaépületben a Farkas Ferenc Művészeti Iskola működik. A művészeti iskola a volt konyhaépület teljes átépítésével 2001-ben készült el.

A feltárások során a templomtér szint-süllyesztésével megtaláltuk az eredeti kőpadló maradványait. A pincében egy gótikus, élszedett kő ajtókeret mögötti, földdel betöltött helyiség feltárásával, épen maradt

A helyreállított templomtér ma kulturális teremként funkcionál

gerendafészekkel élénk tárult egy feltehetően késő középkori lakóépület alsó szintje. A gótikus teret a templom alapozása hosszában elvágja. A barokk falak alapozásának megerősítésével és a gerendák visszahelyezésével lehetőség nyílt a gótikus tér bemutatására.

A tervezés során az *Oratschek András* felméréséből ismert térstruktúrát kívántuk helyreállítani. A barokk belső teljesen elpusztult, így modern belső tereket hoztunk létre a felmérést tekintve vezérfonalként. Mivel a templomtér és az emeleti helyiségek boltozata elpusztult, és eredeti lenyomatokat nem találtunk, a templomtérben a felmérésen szereplő csehsüveg-boltozat hevederíveit a térstruktúra visszaidézése céljából jelezzük.

A kolostor puritánságára való tekintettel törekedtünk az egyszerűsége mind formailag, mind anyaghasználatban. Domináns anyagok a mészkö, a vörösfenyő, a tégl. A falak meszeltek, néhol a terek gazdagítása céljából használtuk a pasztell zöld színt, mellyel elpusztult boltozatokat, íveket jeleltünk.

Az egykori külső vakolat teljesen elpusztult, nyomai nem maradtak. A csupasz kőfa-

lak mára az erődszerű, zömök épület jellegzetességévé váltak, így nem kívánjuk újra bevakoltatni. A homlokzat védelmét konserválással és hidrofobizálással oldjuk meg.

A kolostorszárnyak és a templomtér kolostorudvart vesz körbe, melyet mérete miatt burkolunk, és az épület előtt kertészetileg kívánjuk rendezni a kolostor egykori környezetét.

RÉGÉSZET

Az épület műemléki helyreállítását megelőzően két ütemben folyt régészeti feltárás, először 1965-ben a konyha helyén. Itt Árpád-kori településnyomokat (külső kemen céket, hulladékgyödröket) tárt fel *Lovag Zsuzsanna*. Második ütemben a helyreállítást megelőzően az épület déli szárnya alatt (a templomtér alatt) késő középkori lakóház pincéje került feltárára.

A kutatás elsődleges célja a kiviteli tervek készítéséhez adatok szolgáltatása volt. A régészeti feltárás és falkutatás helyszíne így a templomtér, az előtér, a sekrestye és karzat, továbbá a keleti kolostorszárny két helyisége volt. A feltárásokkal elsősorban a

A volt konyhaépületben működő Farkas Ferenc Művészeti Iskola

Részlet az iskola belső teréből

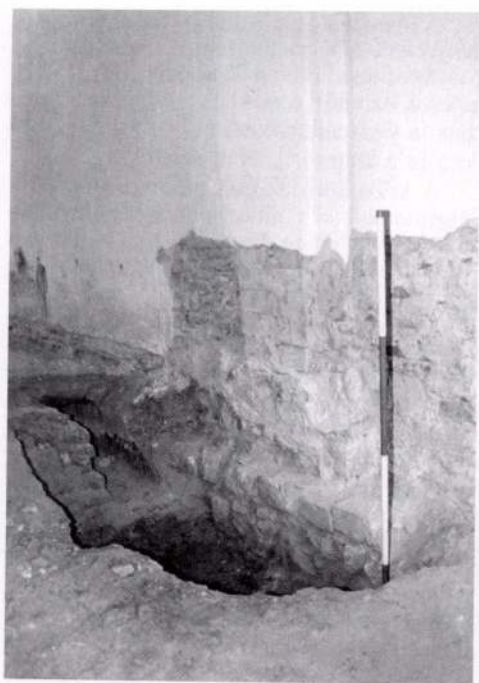
korábbi szintviszonyokat és térszerkezeteket, valamint az elfalazott nyílások helyét és arányát kívántuk meghatározni.

Eredmények

A templom tengelyében húzott kutatóárok-
kal a barokk szintet feltártuk, ez a korábbi
étterem műkö burkolata alatt 65 cm mélyen,
kőlap burkolatban jelentkezett összefüggő
felületen, főként a déli oldalon. A templom
főoltárának kőalapozása és a déli mellékol-
tár kőlapja is előkerült.

Az eredeti járószintig kitermeltük a fel-
töltést. A falpillérek lábazata – mely az idők
folyamán a járószint alá került – eredetileg
kő volt, ezt a feltárt északi pillér mutatja. A
templom bejárati küszöbszintje eredetileg
mintegy 20 cm-rel volt mélyebben, a faragott
kőkeret is lefutott a küszöbig, melyet a '60-as
években műkö pótlással egészítettek ki.

A templombelsőben előkerült egy közép-
kori ház, Ny-i falát 4 m hosszan, az északi
falat 9 m hosszan tártuk fel. A ház alsó szint-
je rekonstruálhatóvá vált a 70 cm vastag tört-
kő falazat gerendafészkei, a Ny-i falban fel-

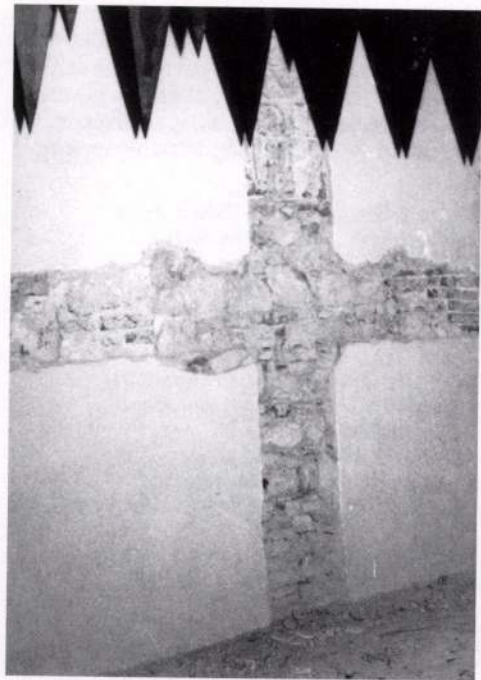

A feltárt északi pillér

A déli fal kökeretes nyílása

A kolostor feltárt ajtónyílása

Az előkerült címeres sírkő

tárt szelemengerenda fészke és a pincében kibontott élszedett kőkeretes, gádorfalas bejárata alapján. Ez a korai épület Patak középkori utcásoarának háza, bejárata az utcáról nyílt, pincegádoros lehetett. Felmenő fala a barokk szintig megmaradt, különösen az ÉNy-i épületsaroknál és a déli fal külső, alsó síkjánál élszedett kőkeretes nyílásban. A kolostor működése alatt később ide temetkeztek, a feltárt 1-es, 2-es és a bolygatott 4-es sz. sír alapján. Még a templomtérben, de már szorosan az É-i külső falsíknál tártuk fel a 3. sz. sírt. A sírok keleteltek, koporsóban temették el a halottakat, szegényes melléklettel: a 2. sz. sírban függesztfüles érem textilfoszlánnyal, a 3. sz. sírből pénz és kettős kereszt került elő, míg a 4-es bolygatott sírből papi ornátus foszlányai. Feltehetően a XVII. század végétől a XVIII. század második feléig temetkeztek. Bolygatott formában előkerült egy címeres sírkő két töredékben, erősen lepusztult felirata arra enged következtetni, hogy sokáig jártak rajta és lekoptatták felületét. A felirat: Anna Philiphez köti a sírkövet, valószínű, hogy a XIX. század elején a Windischgruetzék jószágkormányozójának felesége nyugodott alatta.

Tisztáztuk a karzat méretét is, mely az előtér felett volt, s nem nyúlt be a templomtérbe és a déli ablakba (mint ahogy azt a Makovecz-féle építkezés eredményezte)! Az emeleten előkerült a visszafaragott boltváll, falbekötés. A falkutatás feltárta a karzat és a kolostor elfalazott ajtónyílását is.

A rend feloszlatása után kirabolták a templomot és a sírokat, s az épületet a század végétől magtárnak alakították át. Ehhez tartozik a két köpillér és törmelékes kő-tégla vegyes alapozása, amely a földem alátámasztására szolgált. A templom terét így kettéosztották.

A falkutatás feltárta azokat a formai építészeti részleteket (sarokrizalit, faragott kövek stb.), amelyek az épületet I. Rákóczi György XVII. századi építkezéseihez kapcsolják. A vár melletti kisvár formája nemcsak Erdélyben – mint ahogy *B. Nagy Margit* és *Balogh Jolán* kutatásai bizonyítják: Nagybicse és Déva Magna Curia analógiájaként –, Patakon is jelen van. Ez az elnevezés az 1950-es években is élt, az akkori leltározásnál „kisvár”-ként szerepeltetik az épületet.

A régészeti, helyreállítási javaslatok figyelembevételével megtörtént a szintek hiteles visszaállítása. Elengedhetetlen volt, a terek aránya, az ajtók mérete és a falpillérek lábadata is visszaállíthatóvá vált. Eltűnt a templom és a kolostor közötti szintkülönbség.

A középkori lakóház pinceszintjének rekonstruálásával a pince kiállítóterként hasznosítható, jelenleg *Képek az épület történetéről* címmel az építéstörténet dokumentumait, régészeti leletanyagot és az építkezés folyamán feltárt sírkövet mutatjuk itt be.

Visszaállítottuk a XVIII. századi templom-kolostor alaprajzi elrendezését a karzat eredeti formájának visszaépítésével és a kolostor emeleti átjárójának kibontásával.

Némi magyarázatra szorul a Borostyán Múzsák Temploma elnevezése. *Rác István*, az egykori pataki várban működő Képzőművészeti Alap I. sz. Alkotó Otthona gondnoka 1949-ben Patakon, ahogy *Visszaemlékezésem a Semmi partján* c. regényében megírta, arról ábrándozott, hogy múzeumot létesít. Egy olyan múzeumot, mely minden műsát befogad. Mi úgy gondoltuk, hogy Rác István elképzelése most válik valóra, amikor a templomtérben minden műzsa, a képzőművészet, a zene, a tudomány teret kap, időszaki kiállításokat, konferenciákat, koncerteket, előadásokat rendezünk, s valójában új kultúráközvetítőként lép a város életébe.

Ebben az évben Kass János grafikusművész életművének bemutatásával adtuk át a közönségnek a kiállítótermet, aki maga is vendége volt az Alkotó Otthonnak, így művészetével számunkra a folytonosság letéteményese.

Felelős építésztervező: *M. Juhász Ágnes*
 Építésztervező: *Ráthné Tóth Ibolya*
 Belsőépítész: *Lukács Zsófia*
 Statikus: *dr. Vándor András*
 Gépésztervező: *Muha József, Pala István / ÉPSZER*
 Elektromos tervező: *Karajz György / ÉPSZER*
 Régész: *dr. Dankó Katalin*
 Szigetelés-szakmérnök: *Deschmann Alajos*
 Épületfizikai szakértő: *Bakondi János*
 Talajmechanika: *Petik Csaba*
 Akusztikus: *Kotschy András*
 Kivitelező: *ÉPSZER Rt., Sárospatak*
 Utólagos falszigetelés: *ÁTRIUM-AET Építőipari Kft.*

Fotók (építészet): *M. Juhász Ágnes*
 Fotók (régészet): *Váradi László*

Oratschek Andor's

építőmester vizsgolta felül a szája-
táki rk. diplom-építőmestri oktatás.
1779-ben.

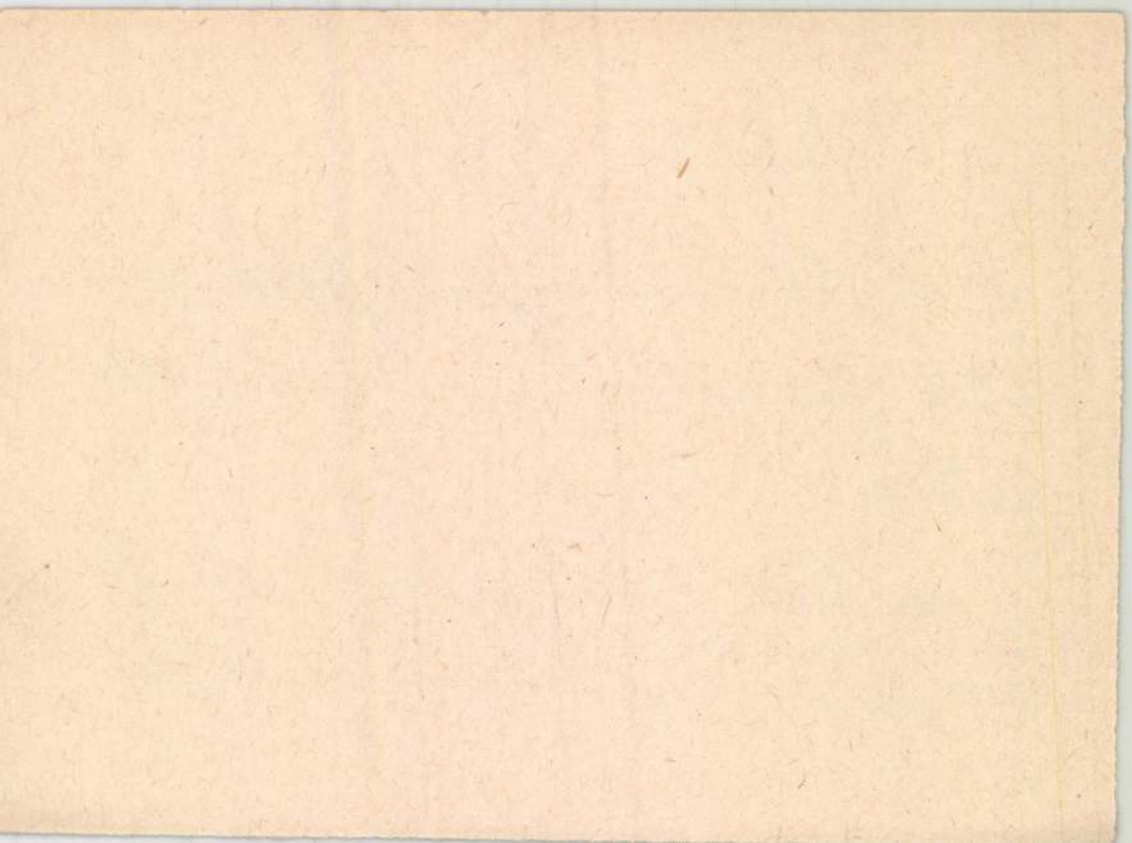
Dercednyi Dezső, Entz Géza, Havassy
Pál, Mezőnyi Ferenc: Magyar műemlékvé-
seletem, 1969-70. Budapest, 1972

I. Opatschek

F. v. Hillebrandt és J. N. Jadot képi-
tettek 1749 körül a budai Városlota fel-
építésére.

Gyrsa László, Gyermót György, Erdői Fe-
renc plb.: Gyudapest lexikon, Gyudapest
1973. 1335 l.

1488

ORATSEK Ignác építész

PROKOPPNÉ Stengl Marianna: Esztergom-Belváros :
Müemléki séta. Esztergom : Gran Tours, 1993
64-66. és ill.

Pálososk épülete, Bottyán J. u.8.

Belvárosi plébániatemplom - 89. p. 90. p.

Deák Ferenc u.2. 100-102. szll.

1870

1871

1872

1873

1874

Órás Károly, kovácmester

A mádi kovács-kerékgyártó céh utolsó céhgyűlést az
ő elnöklete alatt tartották 1873.nov.2.-án. 292.o.

Bogdál Ferenc: A mádi kovács-kerékgyártó céh. 283.o.

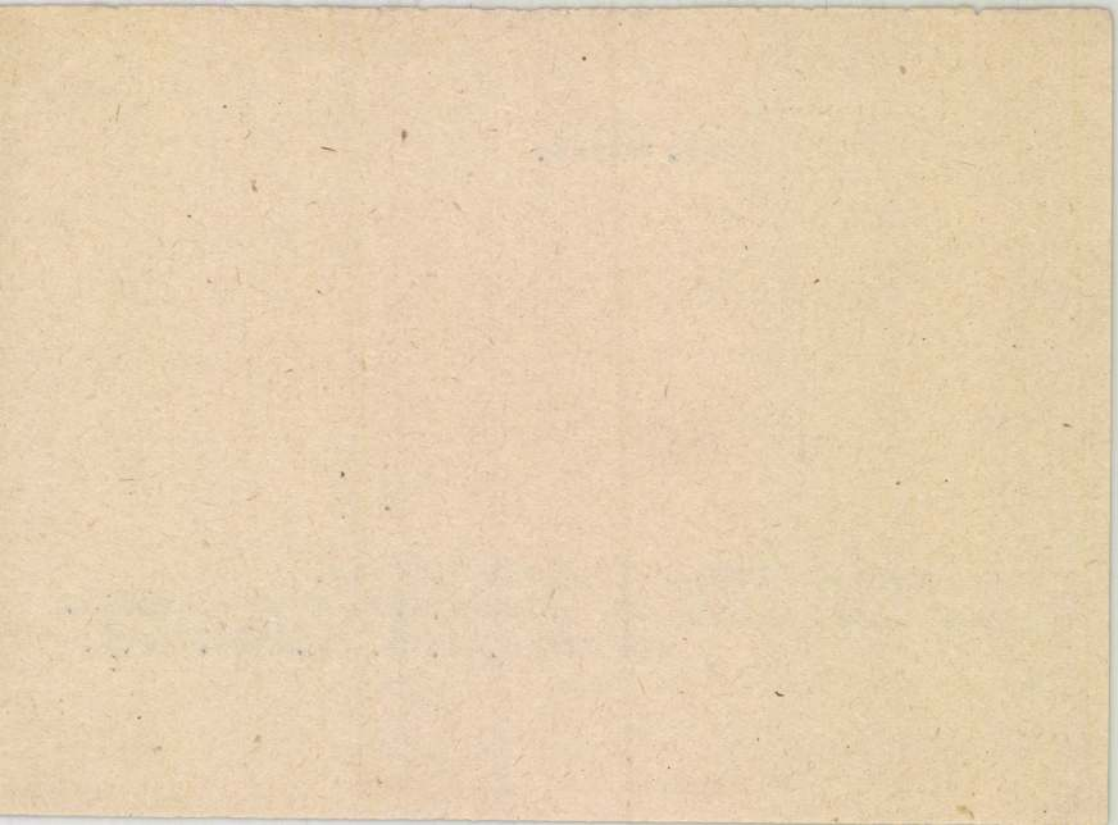
A Herman Ottó Múzeum Évkönyve.VI.1966.A Herman Ottó
Múz. Kiadása. Miskolc.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

Órás, ötvös.

Kecskeméti ötvösök 1700-tól 1848-ig.
Jakab Elek: oklevéltár Kecsev. története II és III.
kötetéhez. II. sz. Bp. 1888. 73c. 1.

Oradnai aspadloni

Amplonon

l.

Technik

1943. 2. 27.

1870

1870

1870

1870

1870

1870

Örás Fsignmond

Örás is örajavitó
a város öraját ö gondosta Ko-
losváth. 1741 ~~to~~ nov. 11-én
más eszt ö vege van említve,
az. fia felszabadítását kéri a
Céh föl. Valószínű, hogy Mij-
mond is érben halt meg.

Lakó Elek. Kolosvári Céh.
Bpest. 1888. III. 267. l.

Orankai fatemplom

Makoldy József

vájs

sepr.

Karcsagmagyallom

1601.

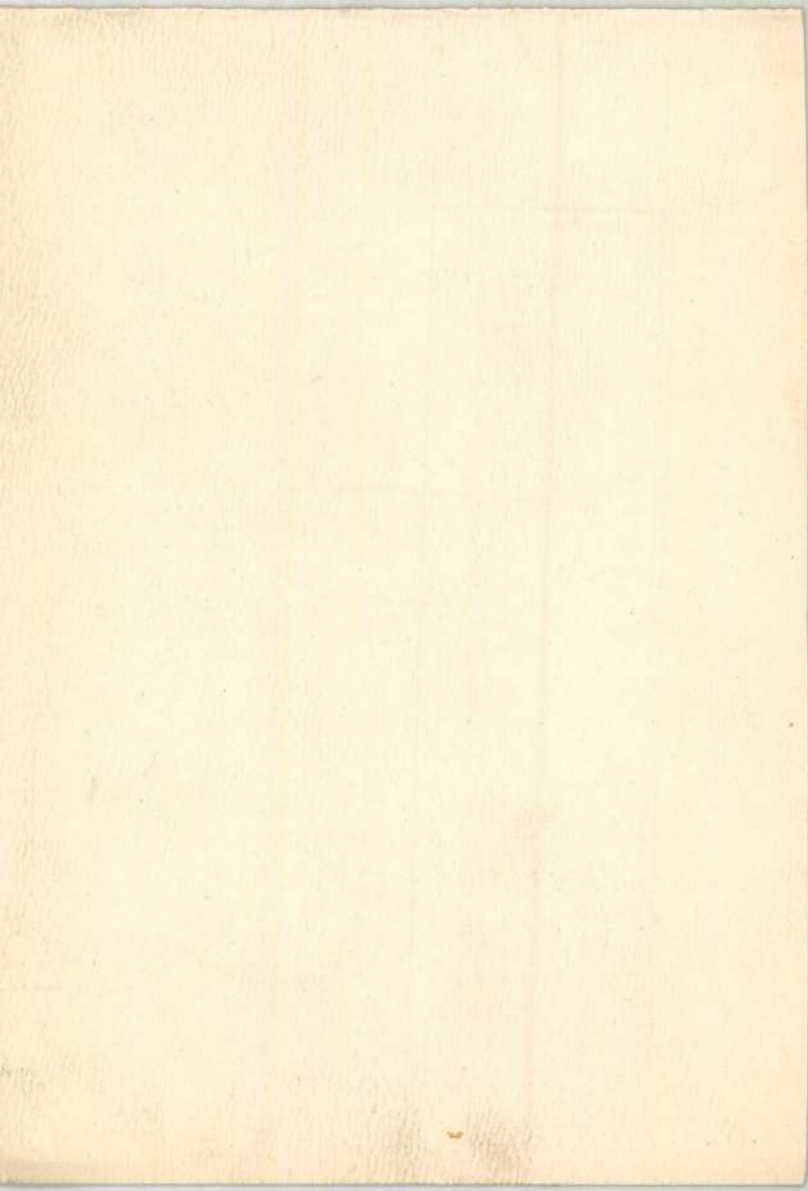
[Faint, illegible handwriting, possibly bleed-through from the reverse side of the page. The text is mirrored and difficult to decipher.]

Orankai fatemplom

Coena Karoly rjra

Repr-

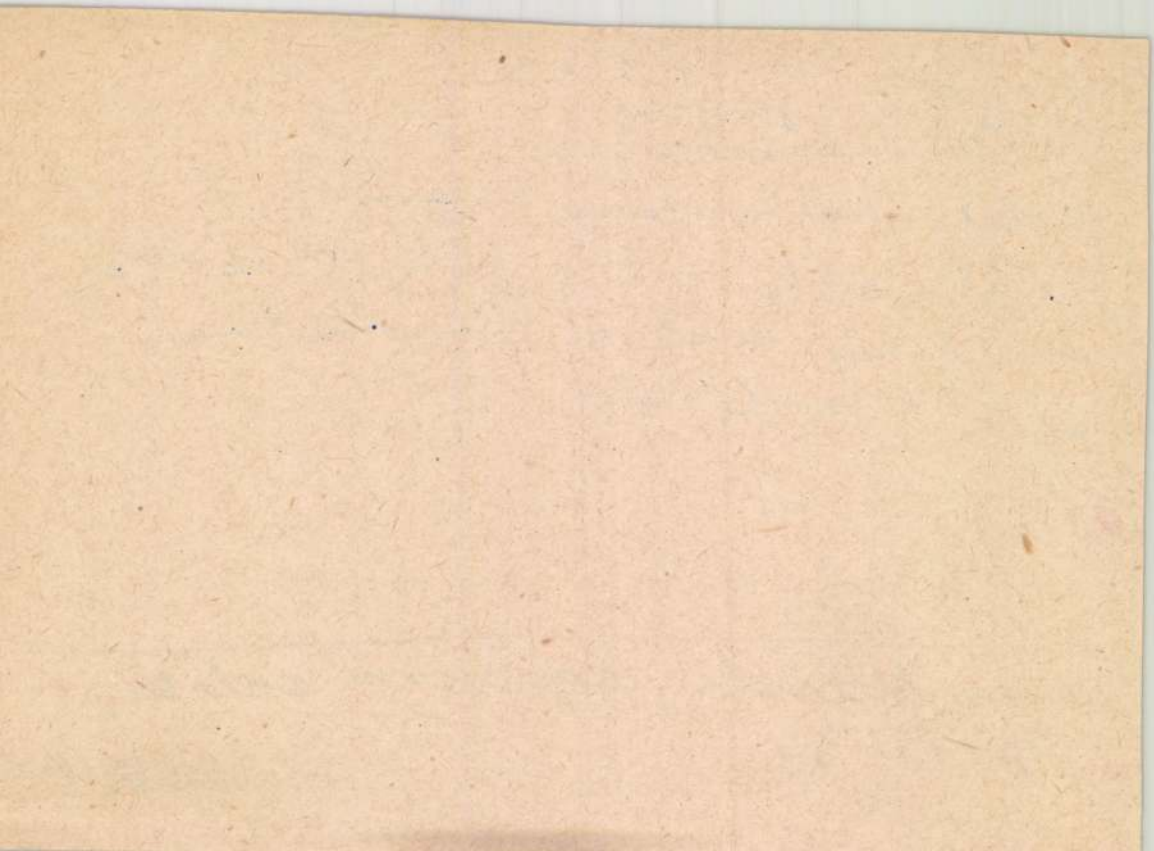
Om V. 369. l.

Orata, Serpico

Keleti nőmragu névű, ő
korábban ut a fűtési módok,
amelyek most is rendelkezésre
vannak a helyszínen

Kata Melinda, Aquincum emlékei,
Bp. 1963.

ORAVCSEK János

Oravcsek (Oravtsek, Oravszeck) János 1796-ban már Pesten dolgozott mint lakatoslegény,[145] 1803-tól Rachtig János magyar lakatos céhbeli mester legénye volt, 1806-ban már nős családos ember, és miként mestereinek beadványából kitűnik, vele igen elégedett.[146] Korosan, 1841. márc. 7-én lett céhes mesterré,[147] és 1842. júl. 11-én mint pesti születésű özvegy lakatosmester kapta meg a pesti polgárjogot.[148] Rövid ideig működött mesterként, mert — feltehetően halála miatt — 1847-ben már nem szerepel a mesterek között.[149]

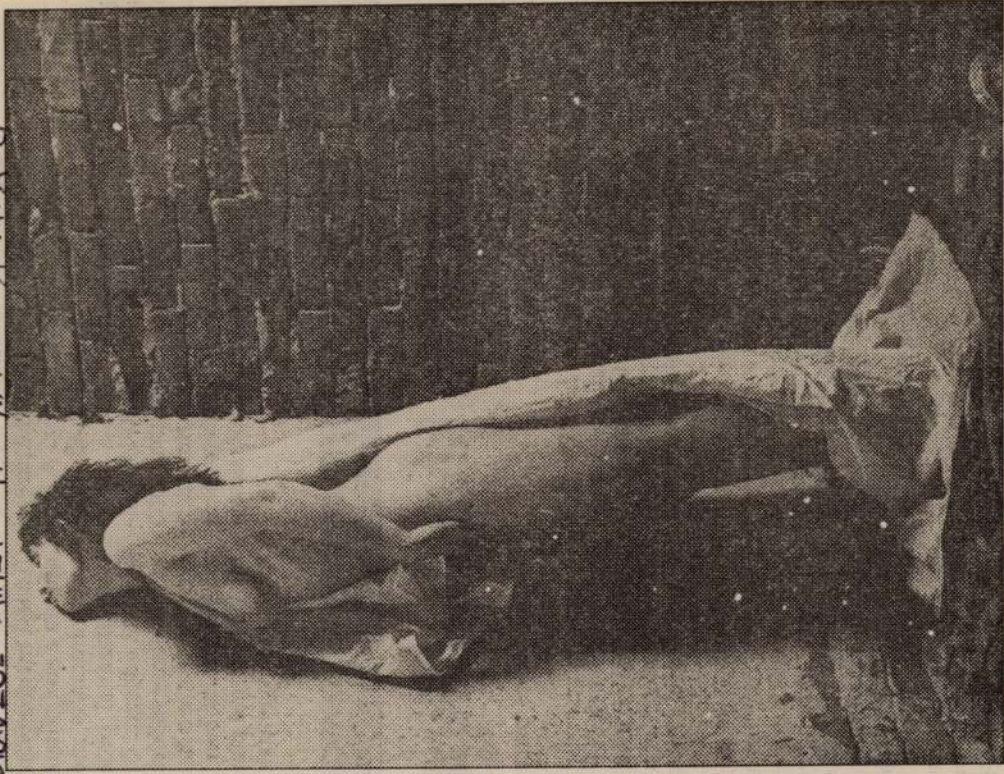
Pereháy 1985

164.p.

S e kézfogás mélyreható
re szól.

Sovány testével heroikus
hogY a mindig szikár váz
ismerte a gyerekkor gond
ban való kiélés boldog
közötti izomfőlény henc
pokra, sőt órákra szabot
korán magáraulatlan nőtt
még gyermekkorában rőtta
telenséggel Győzte a kop
talanságot s a mokány, m
örökölt magabizó daccal,
Legyúrte sötét életviszo
mesterségbeli alapjait.

ORAVECZ ATTILA H.D. - NAPLO 1994. X. 8.

Eger (HBN) – Oravecz Attila: Tiltott vágyak. Elveszett szerelmek című fotókiállítása az elmúlt évben Debrecenből indult vándorútra, az egri Gárdonyi Géza Színház immár a harmadik állomás. A kiállítást szombaton este nyitja meg Antall István újságíró, házigazda: Sziki Károly színművész, aki rendezője is az ugyancsak szombaton bemutatandó A csábító naplója című Nagy András-műnek Fotó: Oravecz Attila

A jövő évtől hazzák Masi Autószalóratott új modelésű Opel a Agnes, az sejtője.

ből az Opel n 13 916 darokból pedig ett a magyar zert jó, mert n összesen

még mindig v első kilenc ilt gazdára, s rias Corsa is, el. Júnisban ni a luxus ka- relyből eddig azai piacon.

Lik jilés

e is folytató- daság felfelé s úteme szá- ázalékos lesz Koreai Gaz- mi Intezet. A és úteme a (GNP) növe- idén 8,3 szá- Némiképp 5,8 százalé- eme, az idei s fogyasztói- en.

● Több százmillió forinttal tartoznak a Fejér megyeiek a közüzemi szolgáltató vállalatoknak. A legtöbbben a víz- és csatornadíjjal adósok, a kifizetetlen számlák összege már megközelíti a 180-190 millió forintot. A legnagyobb összeggel a közületek tartoznak a Fejérvíz Rt.-nek. A behajtásra nem sok lehetősége van a szolgáltatóvállalatnak.

TÖZSDÉI ABC

Tőzsdén kívüli értékpap

BÉZI GYULÁNÉ

Debrecen (HBN) – A különböző privatizációs technikák révén egyre több magánszemély szerez tulajdonít kisebb-nagyobb társaságokban. Most induló sorozatunkban – az értékpapír-kereskedelemmel foglalkozó Eggszi-Börze Kft. debreceni irodavezetőjének segítségével – a különböző befektetési lehetőségekről, illetve aktuális tőzsdei tudnivalókról igyekszünk informálni olvasóinkat.

A befektetőknek portfóliójuk (értékpapír-állományuk) kialakításakor különös figyelmet kell szentelniük leendő részvényeik osztályozására és jövőbeni likviditásuk (fizetőképességük) vizsgálatára. A részvényeket ennek alapján két nagy csoportra lehet osztani, attól függően, hogy bevezették-e őket a BEF-re (Budapesti Értéktőzsde), vagy csak az OTC (tőzsdén kívüli)

Mivel a vizet nem fizetési meghagyásolt csupán a szolgáltatással, minimális mennyiségű biztosításával próbák bírni az adósaikat. Új az eddigi negyedévi slyett bevezette a havv számlázást, abban b kisebb összeget ponttik majd a fogyasztói

li) másodlagos piacon kedni velük.

Azok a részvénye már bent vannak az é a likvidebbek közé tan részt a tőzsde, mint ny részt a tőzsdei részvét telezettégvállalás (Kö mációnyújtás) miatt. A amelyek nem forognak a parketten (a keresked színhelye a tőzsde ért másodlagos piac váltk miatt kockázatosabbabban hordozzák a nagyv hetyőségét is. Hiszen e áringadozása általában mint a tőzsdére be A tőzsdén kívüli pi múlt hetekben kétséggyobb sztárjai a Chino és a Matáv papírai voltakiaszszektoron belül azben az áramszolgáltá mutalkozik némi érdeklban szintén tapasztalhb

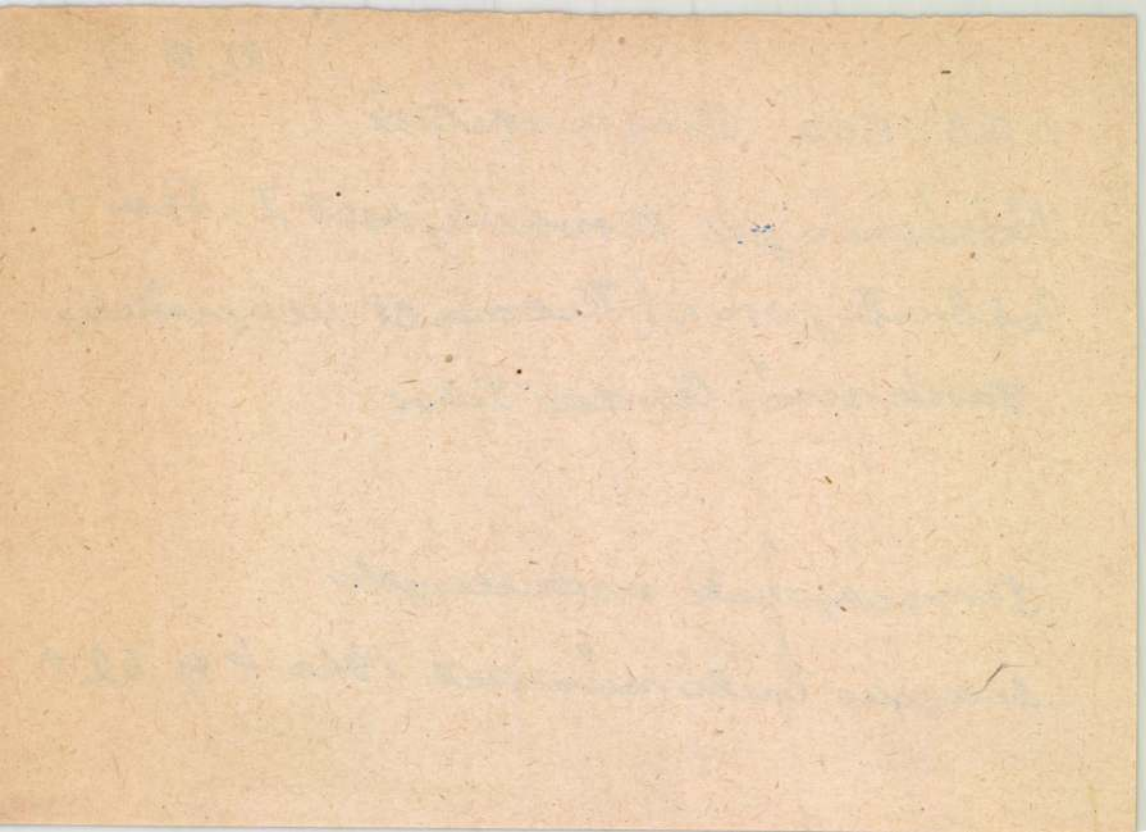
U. P. U

ORDAVECZ Béla építész

Középmagas teropályasít I. Épü-
letbontási (Kiemelt megvalósítási)
feladat: Csozás Tibor

teropályasít megvalósítási

teropályasít megvalósítási 1960. 4. 17. 62. l.

M.D.K.

Oravetz Béla építész

Részt vett a pályázaton / megvéve/

Tár stervező: Kenessey Attila, Balla Gyula,
Farkasdy Zoltán

repr.

Szanyi József: Budai Várnegyed lakóház terv-
pályázata

Magyar Építőművészet 1964/1 2-12. 1.

Graves Béla éltész

Graves Béla éltész / megröve/

Tá-stervező: Keressey Attila, Béla Gyula,
Keressey Koltán
1909.

Graves Béla éltész / megröve/

1909.

Graves Béla éltész / megröve/

Oravecz Béla építész

H .D.K.

Részt vett a pályázaton / Farkasdy Zoltán,
Balla Gyula, Kenessey Attila

Szanyi József: Budai Várnegyed lakóépület terv-
pályázata

Magyar Építőművészet 1964/1. 8-12.1.

Graves B&S építés

Graves B&S építés / Kerkényi Károly
Halla Gyula, Kerkényi Károly

Oravecz Gyula iktató, (illetve kisdokor)

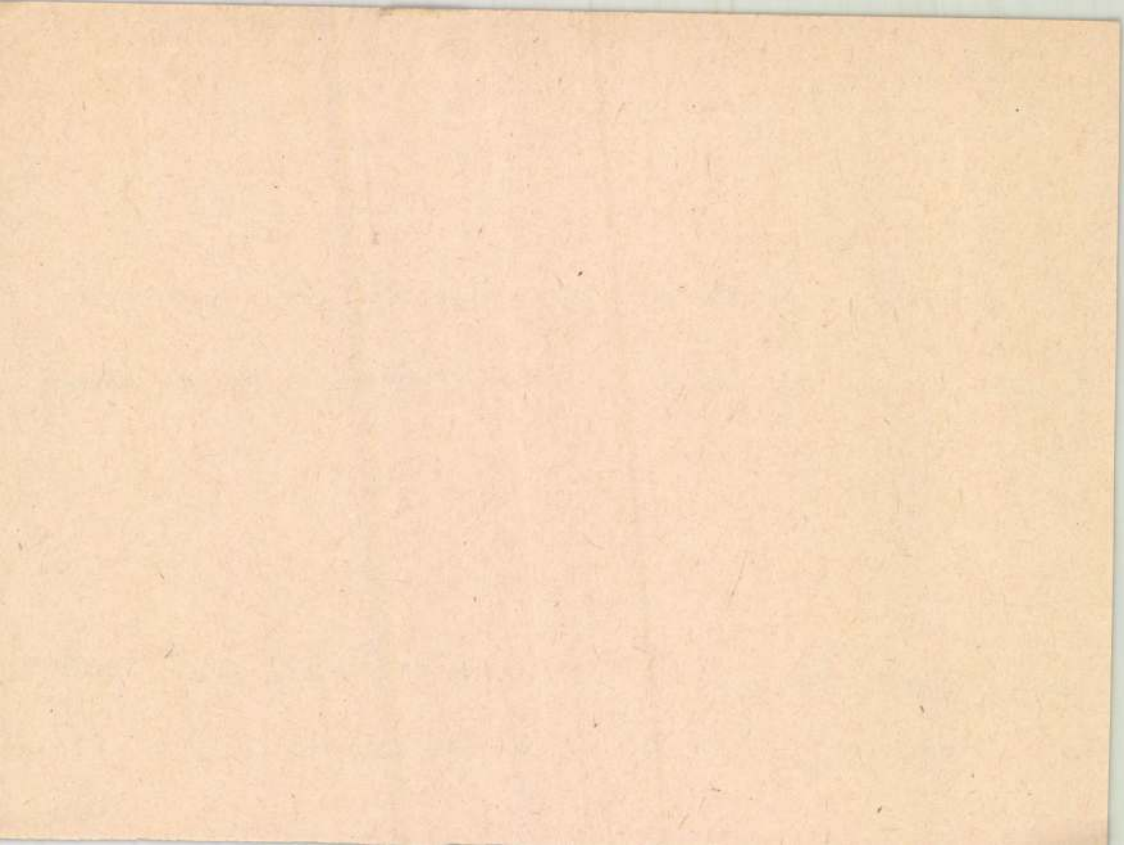
"Központ megsemmült a 'Pálóc-föld' című
műveltségkultúránkban a gyermekorvos-
pályánról rajzokat jutalmazásból
németült.

Központ, 1944. máj. 30.

ORAVEC I.

Níval a ferdízet nem volt elég a mezél-
hatalmas, kinyerés feltámasztásának tekintetében
elő."

Ladislav Jančík: Dytvarné umění na vyšších-
nóm Slovenska 1918-1938. Košice 1964. 14.

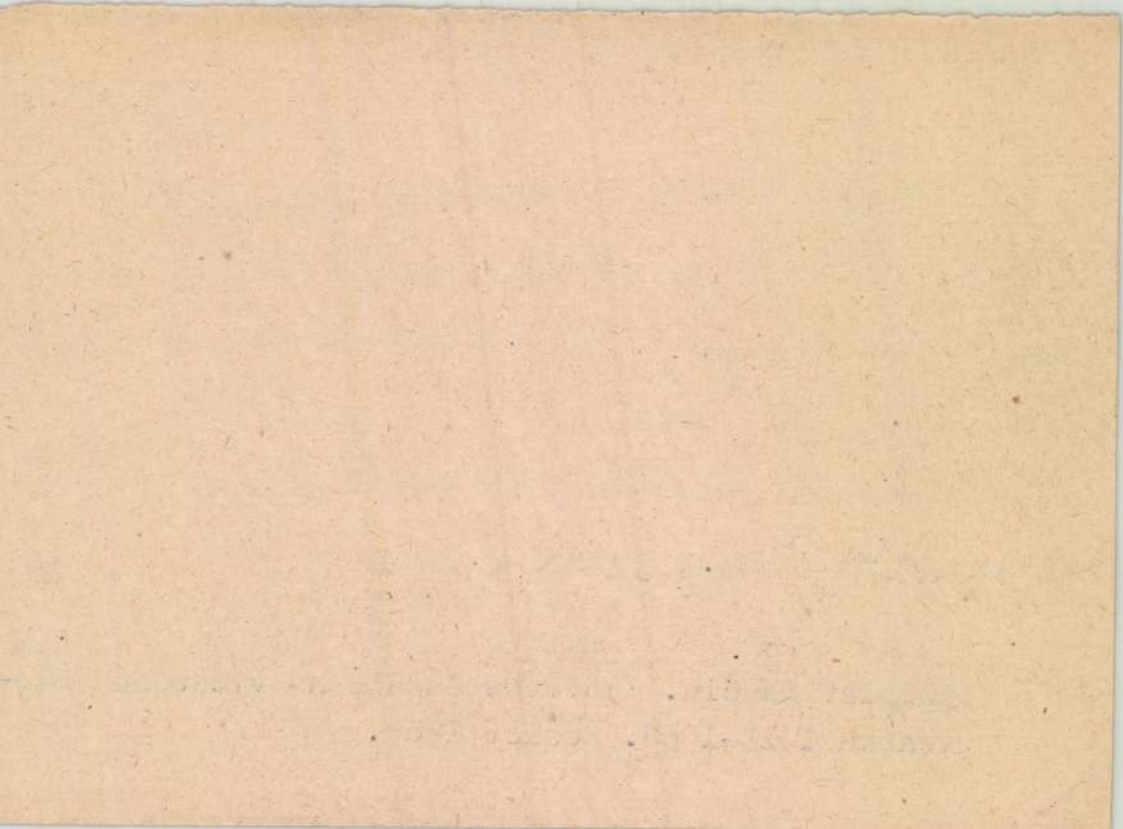

ORAVEC (ORAVECZ) IMRE

Rövid életrajzban olvasható:
1921-22-ben K. Cordás Lajos ma-
gán tanítója, 1922-26-ban Cordás
iskolájának tanára.

Volontérius Halász - Hradil Elemér és
Kisevitzky Koncztánál.

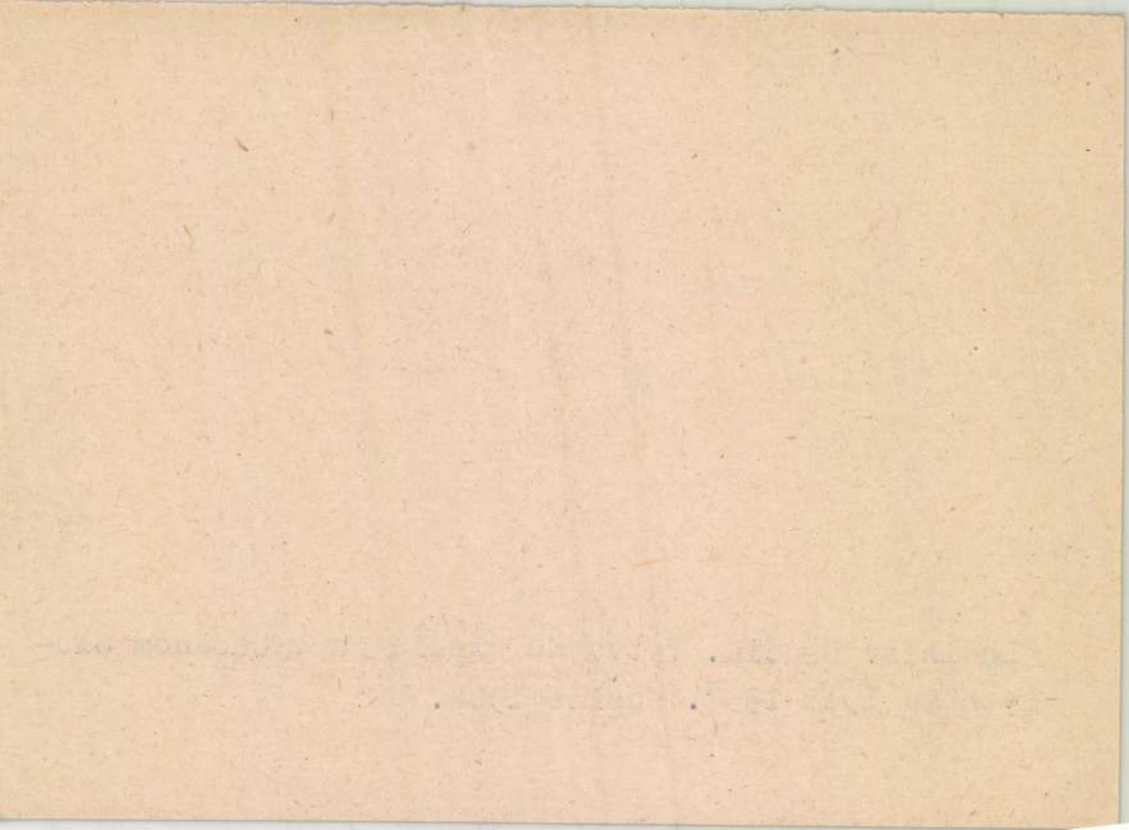
Ladislav Saucín. Výtvarne umenie na východnom Slo-
vensku 1918-1938. Košice 1964. ✓

ORAVEC IMRE

1932-ben Feld Lajosral közös
kiállításra volt kattan.

Ladislav Saucín. Výtvarné umenie na východnom Slo-
vensku 1918-1938. Kosice 1964. 43.

ORAVECZ IMRE

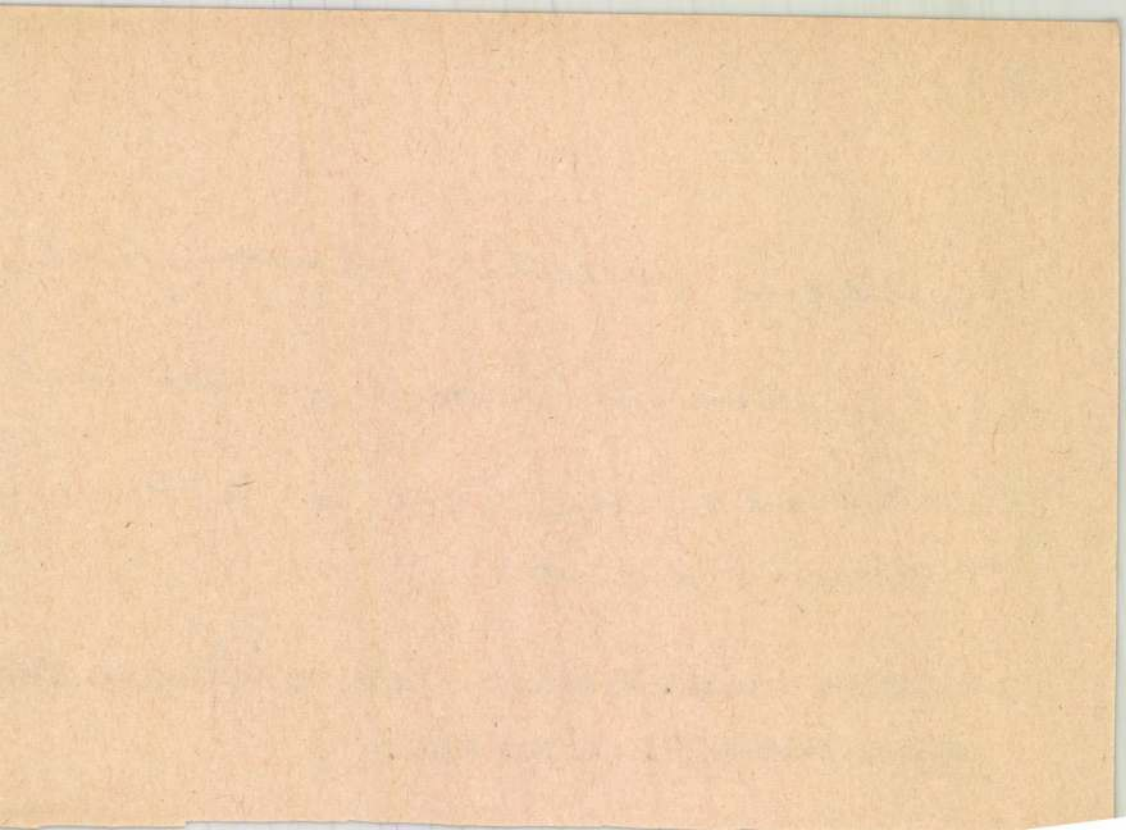
1934-ben és 1937-től részt
vett a „Prataleutunok” kiállításá-
sán Budapesten és Jarabegóban (Hol-
landia).

Ladislav Šteucl. Výtvarné umenie na východnom Slo-
vensku 1918-1938. Košice 1964, 51.

DRAVEC JMRE

Festivitate nellemu neoprimitiu-
mus, expressionismu a estetizaci-
na. Paralelyi realistič, & l'el' muel-
kel harmoničtal.

Ladislav Saucin. Výtvarne umenie na východnom Slo-
vensku 1918-1938. Košice 1964. 57.

DRAVECZ JURE

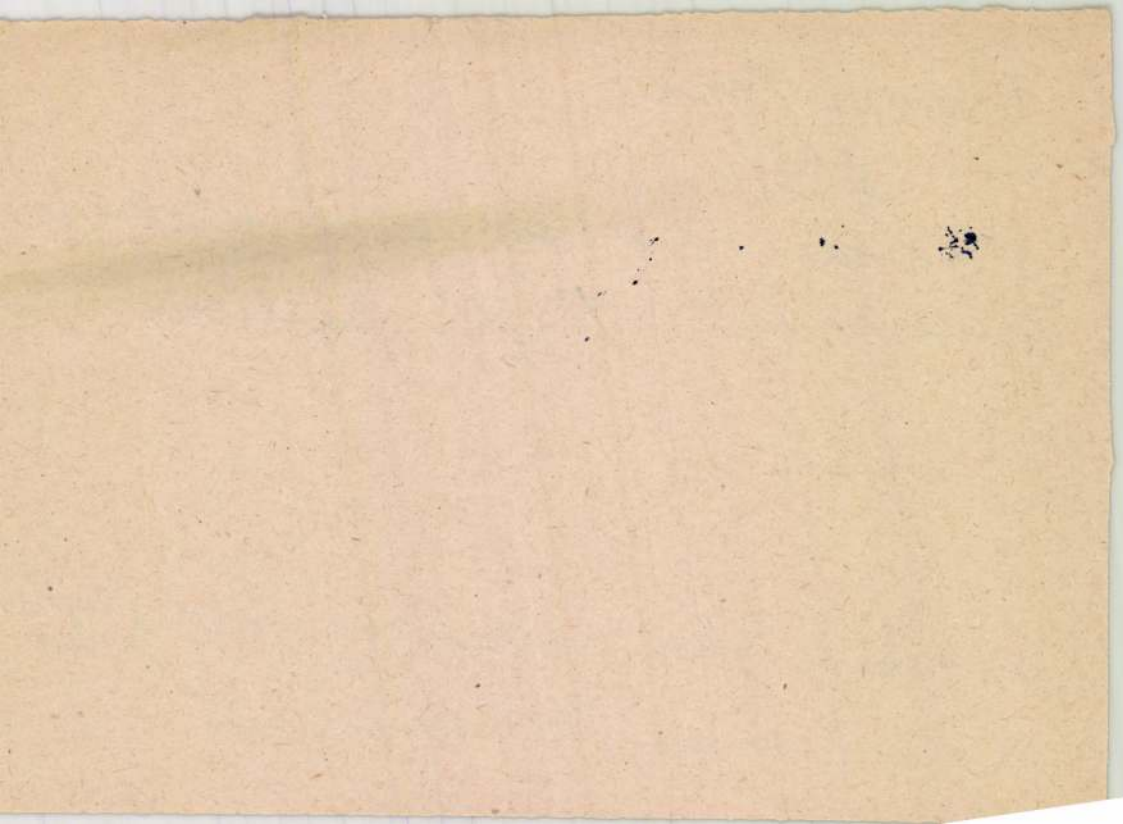
1932 - ben Felder Sajonal si' Geom
Erssébettel Erő kiállitása volt
Kassán.

Ladislav Saucín. Výtvarné umenie na východnom Slo-
vensku 1918-1938. Košice 1964. 57.

Draveor Gure
festő

1935-ben részt vett az "Örökség
Minőségének" kiállításán.

Dr. Balogh István: A Hortobágy festője, Képek
Élet és Tudomány, 1967. 10. 465-68.

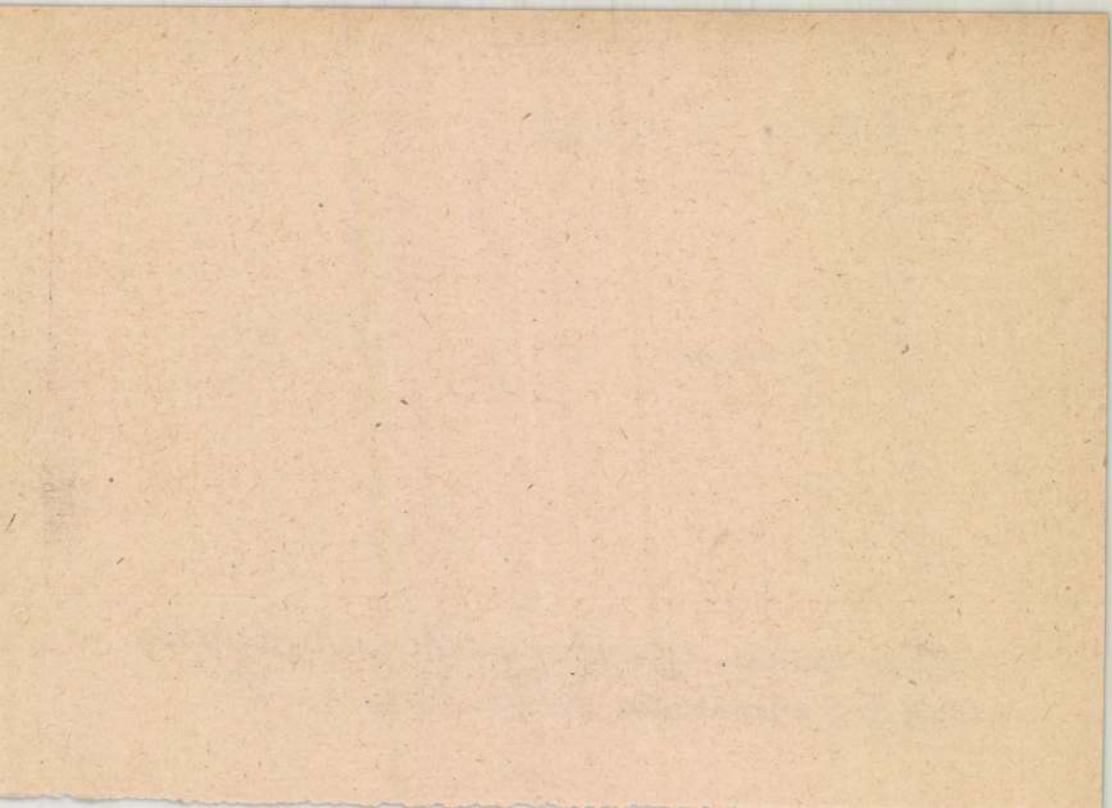

Oravec Imre

Pravaz, olej; 1934

Repr.

Ladislav Šaučín. Výtvarné umenie na východnom
Slovensku 1918-1938. Košice 1964. 216.

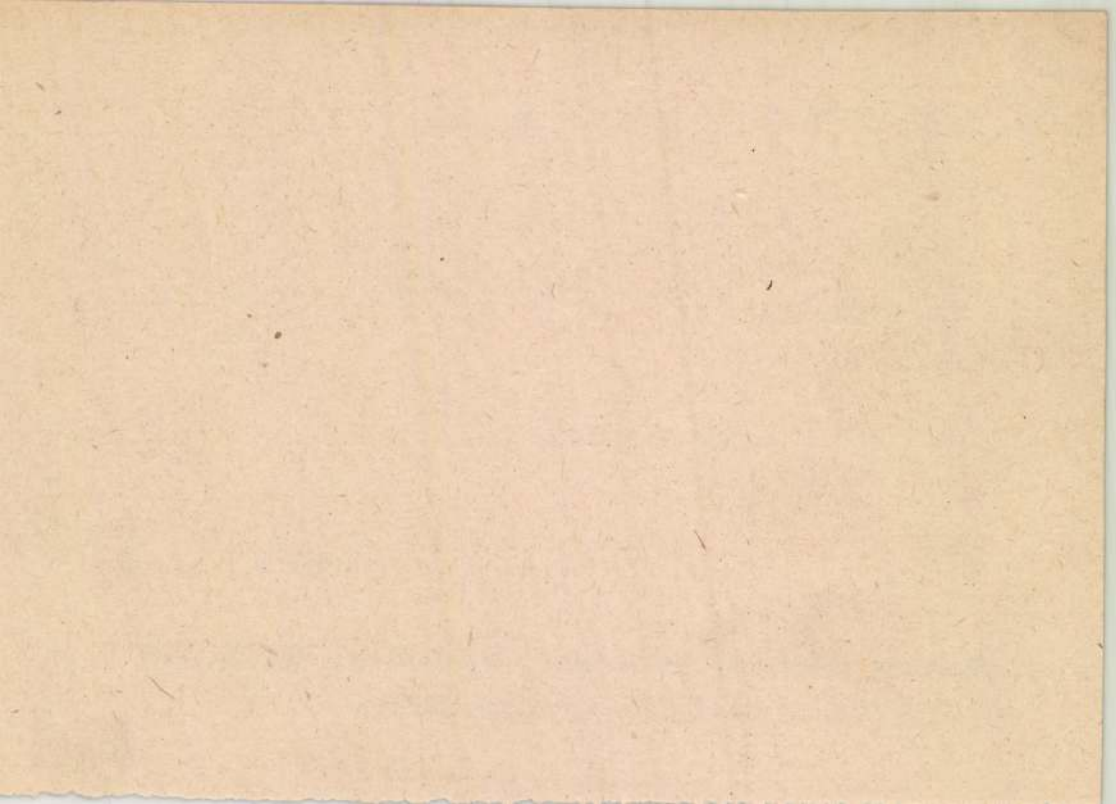
Oravec Imre

Vasari kirialtó, slaj,

1936. szeptember

Repr.

Ladislav Šaučan. Výtvarné učenie na východnom
Slovensku 1918-1938. Košice 1964. 216.

Travec Kure

a cigányzongoró, slaj;

1938 tájáról

Ladislav Saucín. Vytvarne umenie na východnom
Slovensku 1918-1938. Košice 1964. 216.

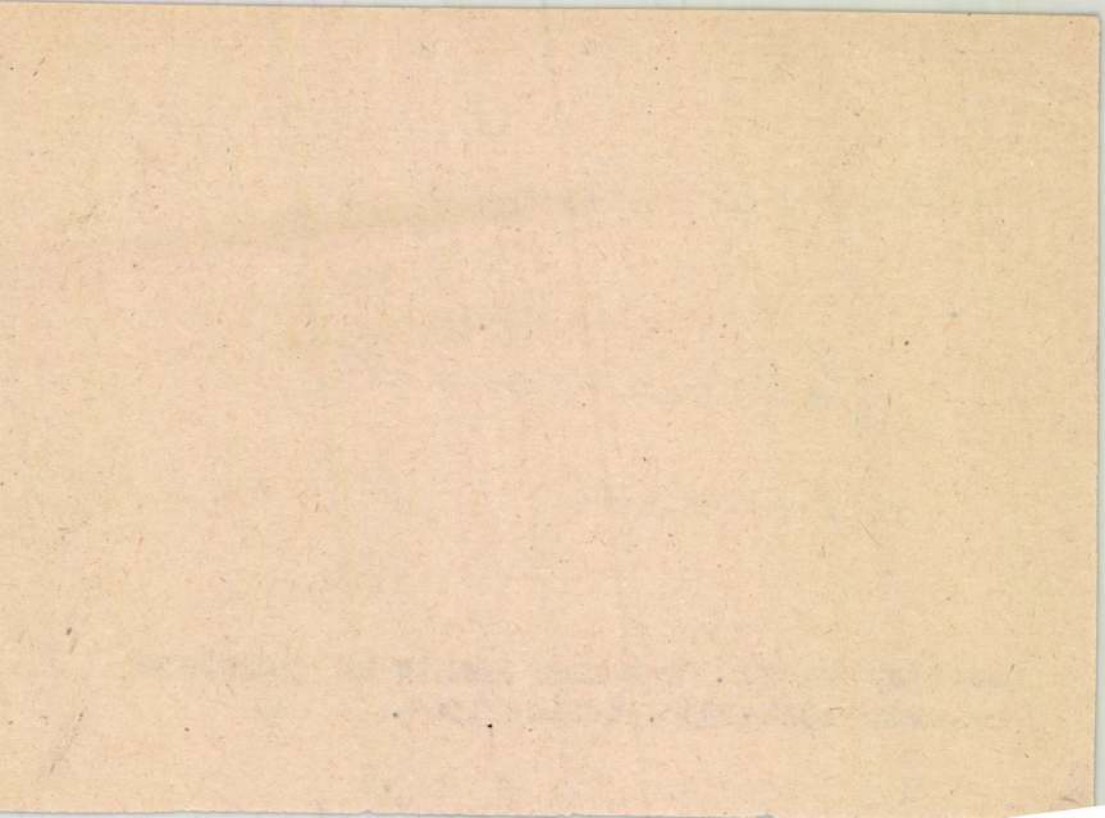
REPRODUCED FROM THE ORIGINAL MANUSCRIPT
BY THE NATIONAL ARCHIVES, COLLEGE PARK, MARYLAND

Oravec Imre

Jabonarszeuoles,
partell

Repr.

Ladislav Saucin. Výtvarne umenie na východnom
Slovensku 1918-1938. Košice 1964. 216.

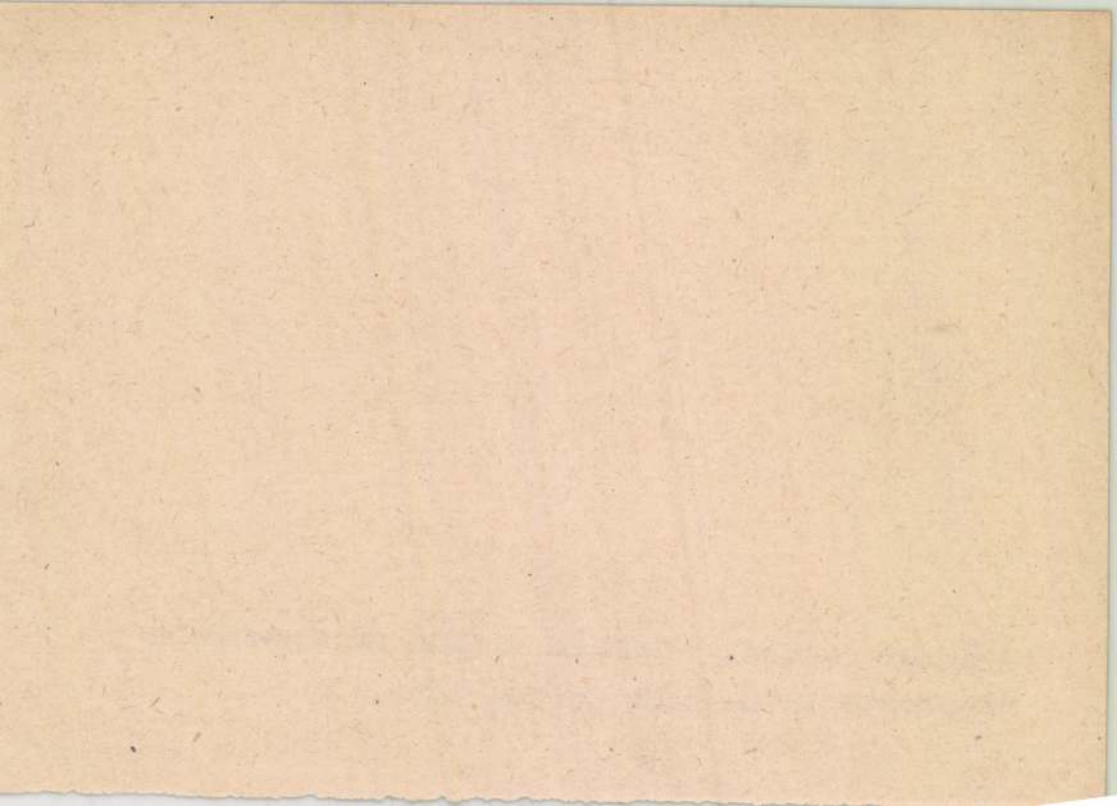
Travec Imre

Šmarček, olej, 1930

Sajárové

Repr.

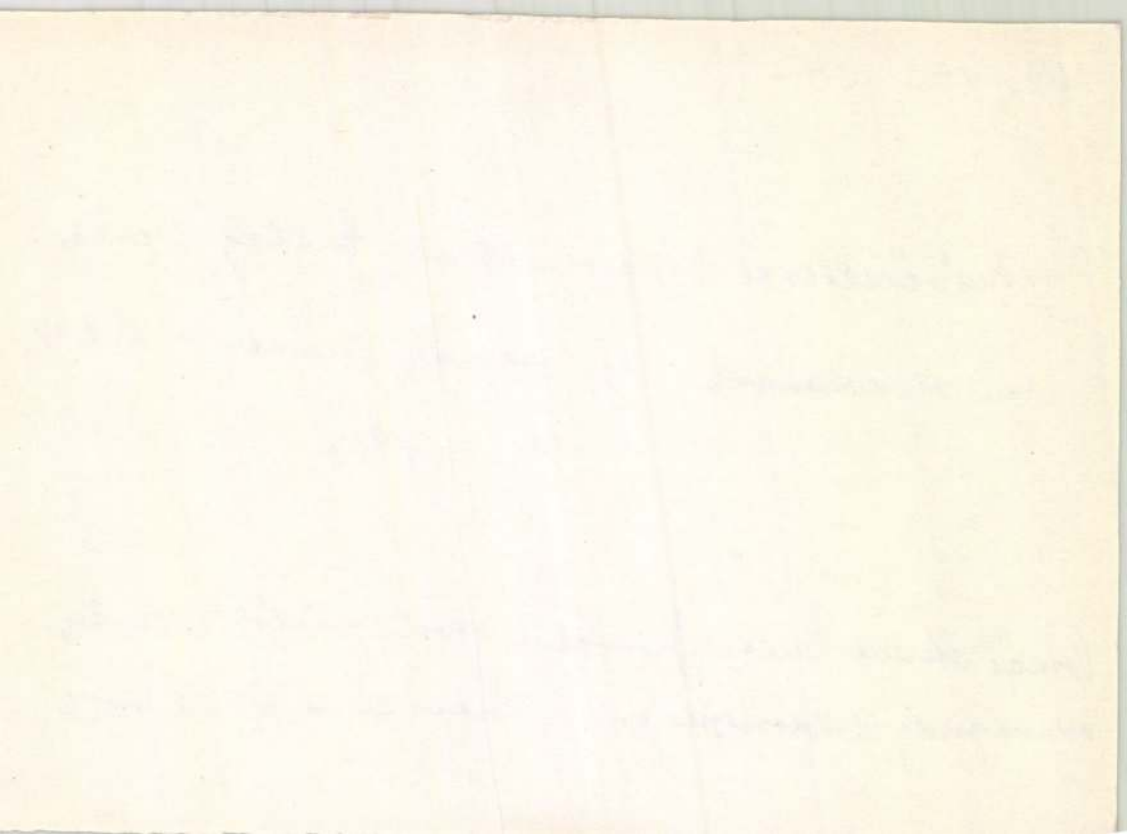
Ľadislav Saucín. výtvarné umenie na východnom
Slovensku 1918-1938. Košice 1964. 2 t. b.

ORAVEC JMRE

Művészettel kapcsolatos Szilay F. cikké-
ben olvashatunk - új Magyar Műzeum III. 237.
1943.

Tomáš Štrougal: Anton Janouch a kord východoslovenskej
avantgardy dvadsiatych rokov. Bratislava, 1966. 98. l.

ORAVEC JHRE

A budapesti Esti Újság 1939. X. 30. Évköl róla
adott.

Tomáš Štraus: Autru Jarasok a zrod východoslovenskej
avantgardy dvadsiatych rokov. Bratislava 1966. 106. e.

BRITISH MUSEUM

BRITISH MUSEUM
LONDON

BRITISH MUSEUM
LONDON

OR AVEC JMRE

Objektívne rábanie expresív, mieri -
relatív postimpresionista, a pastelben
mint *figurálnál* líriusa.
a falusi élet ~~fin~~

Ladislav Saucín. Výtvarné umenie na východnom Slo-
vensku, 1918-1938. Košice 1964. 33.

ORAVEC IMRE

Az elv" Csokolovár Kéztárcáj
ideje alatt tagja a Krónis iszkolaiak.

Ladislav Saucín. Vytvarne umenie na východnom Slo-
vensku 1918-1938. Kosice 1964. 33.

ORAVEC IMRE

A kérom ismét tagjelölt lenni
Löffler Béla-val, Feld Gyula-val és
Collinány Györggyel kapcsolatban.

Ladislav Šancin. Výtvarné umenie na východnom Slo-
vensku. 1918-1938. Kosice 1964. 33.

Oravecz Imre. festő

1974-ben az Őstehetségek első kiállításán, Szent-István napján. Lázár Miklós nyitotta meg. Oravecz is kiállított. 186-87-old.

Sz. Muraközi Ágota: A magyar parasztfestők és a népművészet viszonya 181. old

A Nyáregyházi Józsa András Múzeum Évkönyve. XI. 1968.
1969

London, 18th Dec 1841

My dear Sir,
I have the pleasure to inform you that
the enclosed papers are now ready for
your perusal.

ORAVEC JMRE

Múzejní kabinetem zapůjčena od pani Šteřákové E.,
Koloman Šolc, Bratislava 1963. c. muzejní
kabinet.

Tomáš Štraus: Anton Janouch a jeho výhledově
avantgardy dvacátých let. Bratislava, 1966. 29. l. nely.

Ms. A. 9. 2. 10. 12

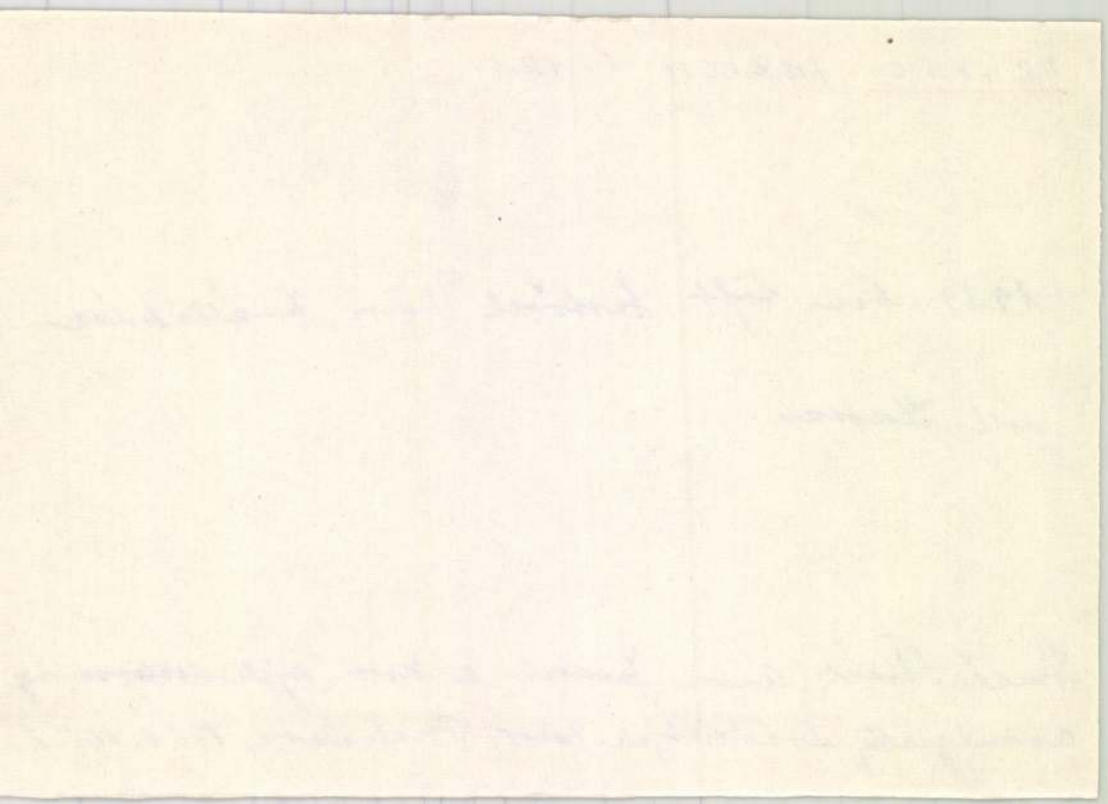
Received of the Hon. the Secy. of the Navy
the sum of \$1000.00 for the purchase of
books for the Library of the Navy

Witness my hand and seal this 10th day of
June 1862

ORAVEC IMRICH (IMRE)

1939-ben történt festővel közös kiállítására
vált Kassa.

Tomáš Štraus: Anton Jasurck a krod myšlienkovosty
avandgardy dradriatyzke kolor. Bratislava, 1966. 106. l.

ORAVEC, JYRICH (IMRE)

1927 után az egyik legvirálósabb kassai mű-
vész.

Tomas¹⁰ Štraus: Anton Janouch a król vjchodostroskaly;
aravlgardly dradriatyle robot. Bratislava, 1966. 27. l.

CRAYNE, JIMMY FRED

1111 1st St. N. W. Wash. D. C.

Dear Mr. ...
I have ...

ORAVEC IMRICH (IMRE)

1928. ban existenciális próbát tett mi-
nőket használatú riasztó üledék fogal-
mazásán, s újra élelt át földműves munkát.

Tomáš Štenc: Anton Januš a kód nyelvészetéről;
arautgárdy aradriatyek róbor. Pruhidary, 1966. 97. l.

084123 THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY

1844 the ...
...
...

...
...

M.D.K.

Oravecz Imre festőművész /Nagyida/

"Tél" c. festményét bemutatja a lap "Felvidéki művészek" c. beszámoló keretében. A kép a Nemzeti Szalon kiállításán szerepel.

Film Színház Irodalom, Bp. 1940. márc. 15-21.
III. évf. 11. sz. 23. lap

M. D. F.

Graves Ihre Festübungen / Messyida

"181" c. Festübungen / Messyida
"182" c. Festübungen / Messyida
"183" c. Festübungen / Messyida
"184" c. Festübungen / Messyida
"185" c. Festübungen / Messyida
"186" c. Festübungen / Messyida
"187" c. Festübungen / Messyida
"188" c. Festübungen / Messyida
"189" c. Festübungen / Messyida
"190" c. Festübungen / Messyida

III. évf. II. sz. lap
Könyvtár Iróda, Bp. 1940. márc. 15-21.

Oravecz Imre

Kéve a Beczkói-Biró magángyűjtm.kiáll.-án.

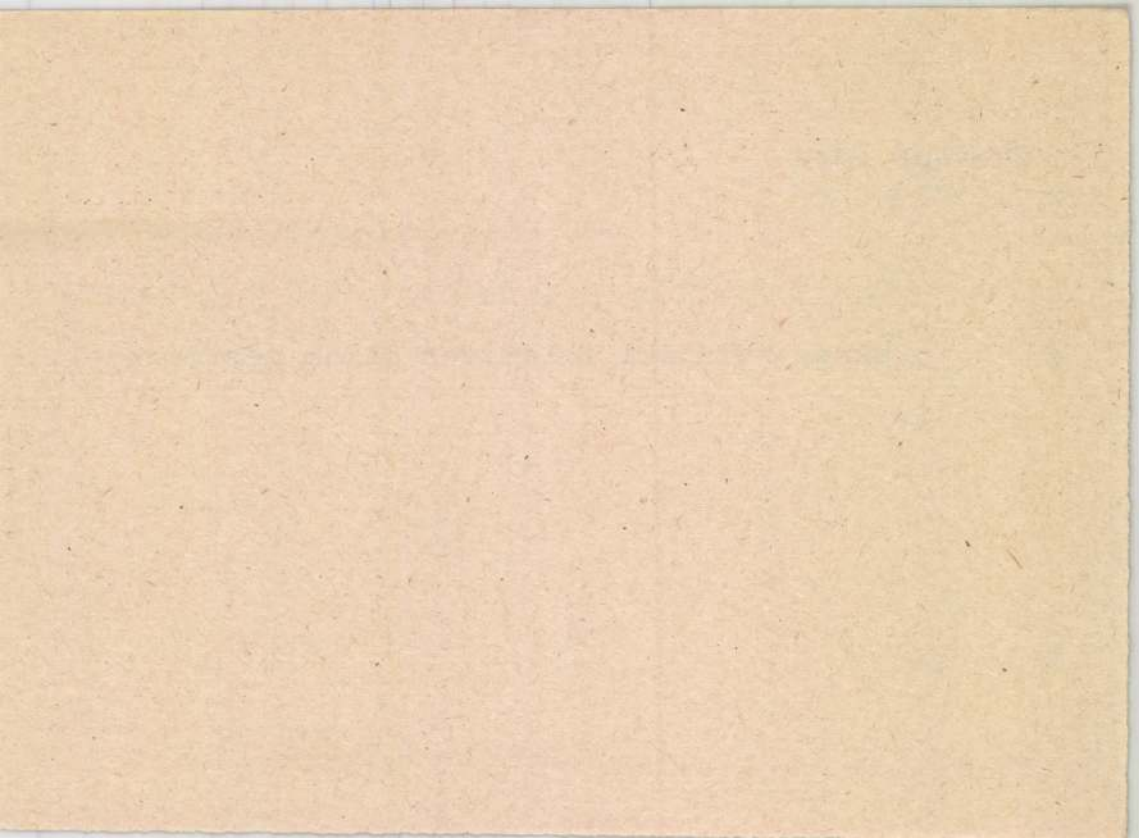
P.H. 934. X. 6.

1870

Oravecz Imre

Őstehetségek kiállítása - a Nemzeti Szalon főbejárata-
val szemben levő külön helyiségben - munkáival vesz
részt, a kassa környéki földműves finom restménnyel.

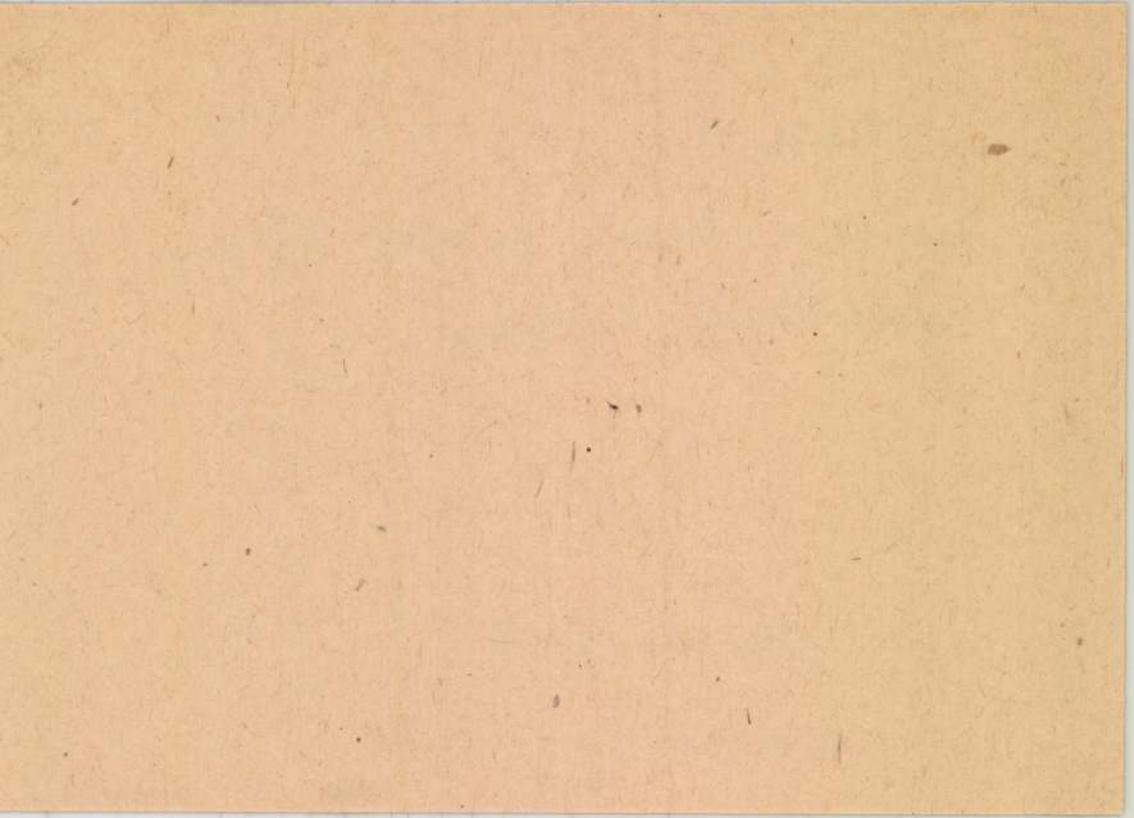
Hst
1935. VI. 2.

Oravec Luve

Súrepekt a Karsoni Kasinezy - Támasdó
reprodukciónéneimel riállitáson.

1/11 1939. V. 9.

Oravecz Imre festőműv.

Kállai Ernő: Kassai Nemz.Kiáll. Jelenkor, 1939.
dec. 1. 5.sz. 12 l.

Orveer June 1894

1894
June 1894

MDK

Oravecz Imre

Mihalik Sándorné: Kassai képzőművészek kiállítása.
Felvidéki Ujság 1942. dec. 12. 4.1.

1900

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
CHICAGO, ILL. U.S.A.

Oravecz Imre

Aratás

V. Nemz. Képzóm. kiáll. 1939. Kassa

16 l.

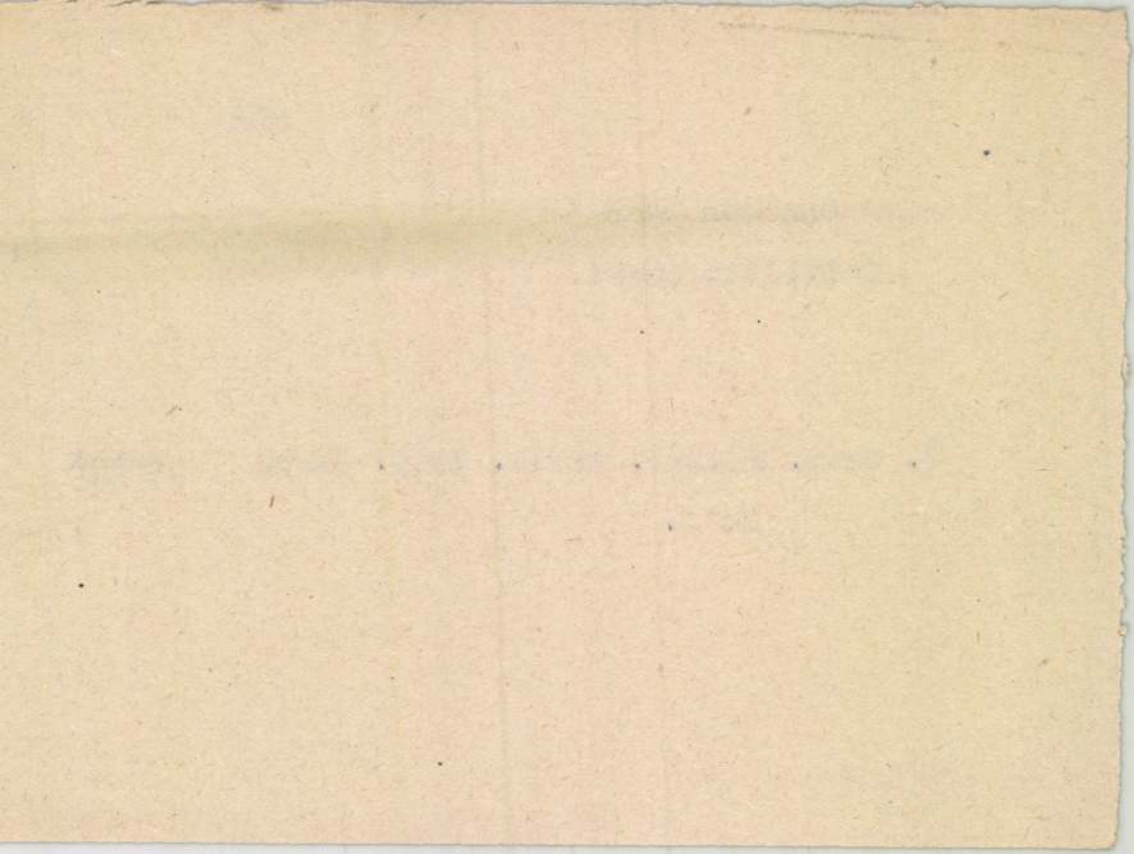
MDK

ORAVECZ IMRE
felvidéki festő

V. Nemz. Képzőm. kiáll. 1939. Kassa

30 l.

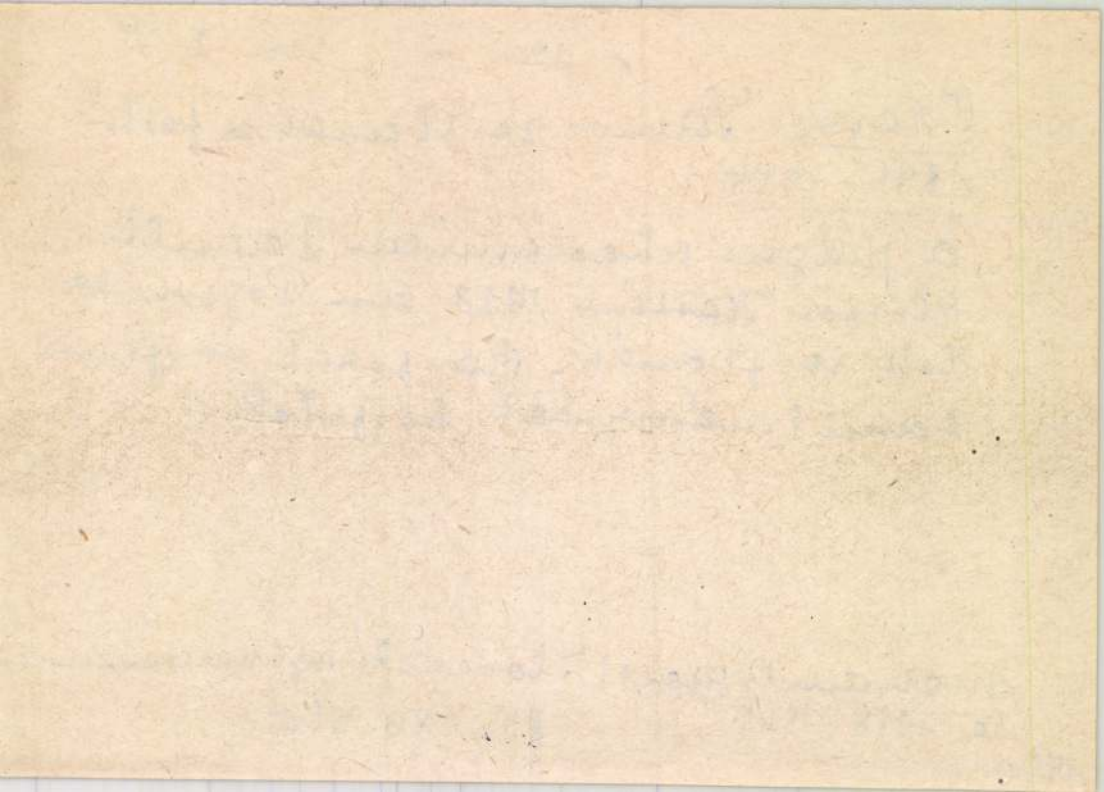
~~XXXXX~~
70 L

Graves Tamo, rajstana' is fostr'
1894 - 1955.

a piagari akademi'iu Tammil.
Elon'or Nassim, 1938 - ban Popsongha
lete rajstana'. Raj bhata' is firras
tam' lina' ngohat hospital.

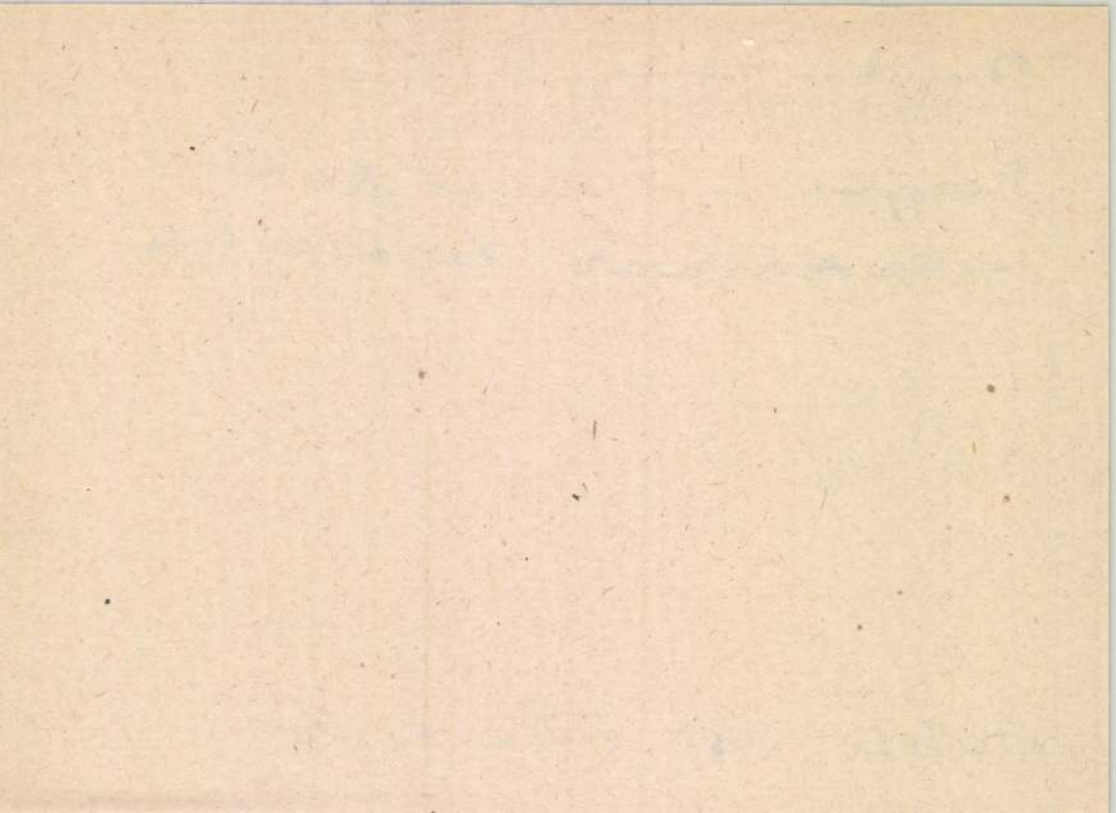
Marian Naresi: Gloucesh' v'it' vane' muan
ra 1918 - 1945. 85. - 86. old.

Araver Indre

terepel a "nais festök"
neke, tehervär. tösmötörola

Britika 1967 V-VI. n. 60 old.

Oravecz Imre

Magyar Betebetségek Kiállítás - Nemzeti Szalonban -
képeivel szerepel.

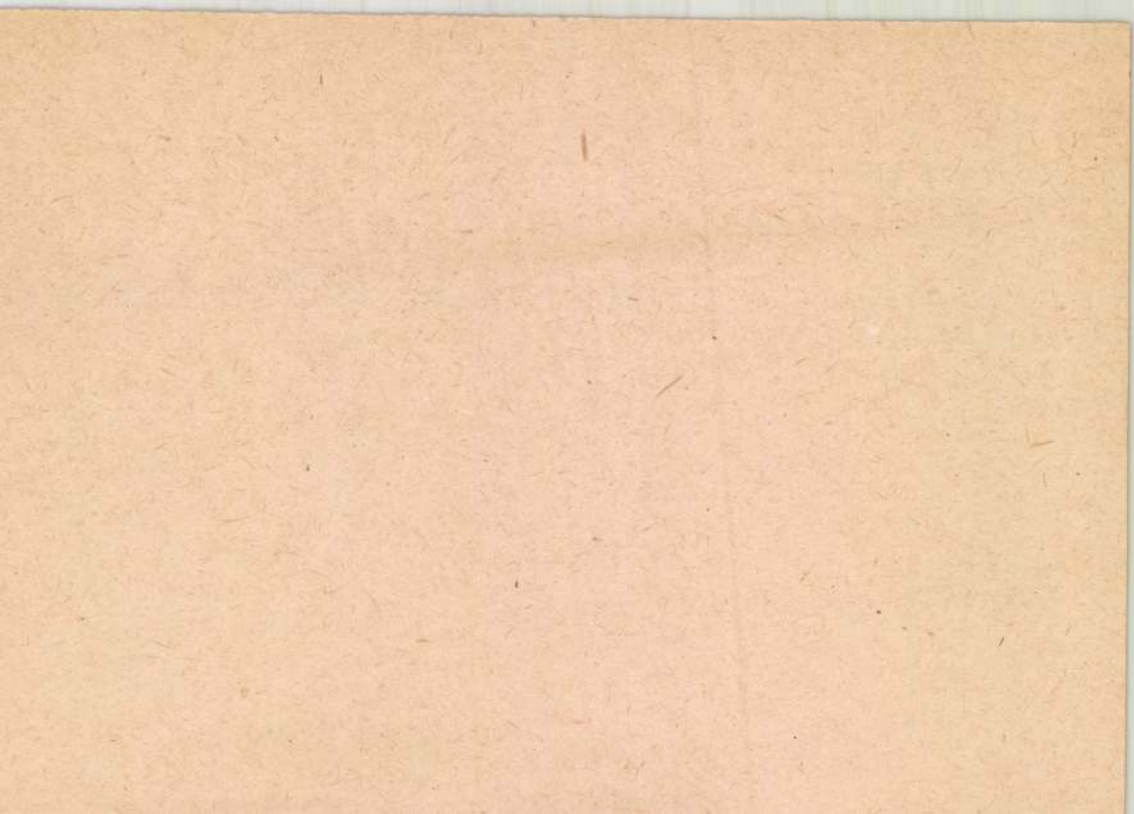
Magyarország
1934. VIII. 19.

Oravecz Imre

festő

Őstenhetségek kiállítása - Erzsébet téri kiállító helyi-
ségben - képeivel szerepel

A Reggel
1934.VIII.27

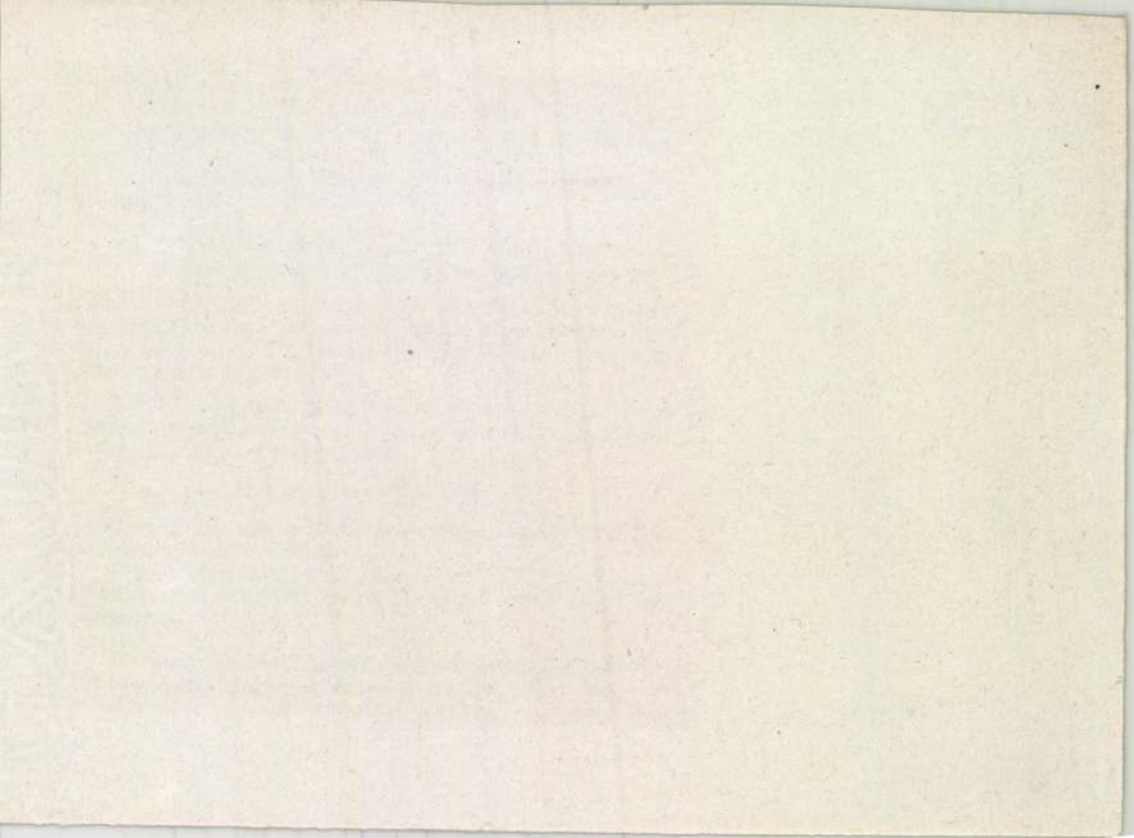
Oravecz Imre
756

Oravecz Imre: Tavasz.

A. Ressel

1934 V. 18

Oravecz Imre
Festő

Istentől és a természettől tanul
festeni Oravecz Imre, az őstehetség-
gek kiállításának egyik leg-
különb festője

Függetlenség

1934 VI. 19

Földműves- és iparoslegény-festők képei, szobrai töltik meg a Nemzeti Szalón öt nagy termét és két kistermét. Amint a sok magyar munkáskéz magyar szívvvel festett képeit nézzük, szinte magunk mellett érezzük a déli-bábos Hortobágy, a tokaji szüreti mulatság és a tiszai árvíz festőinek igaz, magyar lelkét. Nem is csodálkozunk rajta, hogy amint éppen a számár hátán ülő falu bolondjának ösztönös megérzésekkel megkonstruált „Bevonulását” csodáljuk meg és hirtelen a mellettünk álló férire pillantunk, — felismerjük benne a „falu bolondját”.

39 éves, deli legény *Oravec* Imre. A Kassa melletti Nagyiván községbe való. Van egy kis földeskeje is, amely édesanyjának és neki kenyeret ad.

Egyébként — tehénfejő a foglalkozása. Vagyis: természetbeni százalékot kap abból a tejből, amelyet a szomszéd gazdák tehénéből kifej. Ennek a tejnek az árából veszi a festékeket, meg a vásznat.

Szinte magától adódik a kérdés:

— Mikor és hogyan kezdett el festeni?

— Gyermekkorom óta üzöm ezt a mesterséget — mondja igazi, tiszta magyar kiejtéssel *Oravec* Imre. — Sokszor kikaptam azért, mert otthon, meg az iskolában is a falra „firkáltam”. A palatáblámra is igencsak rajzoltam, írás meg számolás helyett. Hatodik elemista korban már szobrokat is gyúrtam agyagból és végtelenül jól esett, ha egy-egy

ilyen kis kísérletemben — megtaláltam önmagamat.

Úgy beszél, olyan zengőn és értelmesen, hogy el is felejténék, hogy egyszerű paraszt emberrel állunk szemben, ha ő maga nem emlégetné. Büszke arra, hogy a föld gyermeke.

Két legszebb képén a mostani lelki hangulatát festette meg. Piros ruhában, cifra süveggel a fején, számárháton vonul be a falujába és a falu nagy gazdái megsüvegelik. Beleélte magát, hogy ezen a kiállításon sikere lesz és ezért az öt fogadó fehérruhás leányokat is megfestette.

— Mennyi idő alatt fest meg egy ilyen képet? — kérdezzük.

A felelet meglepő: a nagyobb kompozíciókat 1—2 nap alatt, a kisebbeket pedig 1—2 óra alatt készítem el. Ilyenkor nem eszem, nem iszom, nem alszom és minden más munkát félreteszek. Olyan dolog ez — magyarázza —, amely az ember lelkéből fakad. Soha nem tanultam festeni és nem is akarok. Előképzettségem mindössze annyi, hogy ötévi katonaszkodásom alatt végigjártam néhány világváros és egy pár múzeumot.

Most sem akar tanulni senkitől. Embertől nem tanulok — mondja —, mert nekem annál sokkal jobb tanítómesterem van: Isten, meg a természet.

Talán nem is tudja, milyen nagy igazságot mondott.

Oravecz Imre
Ks Ks

Magyar őstehetségek kiállítása

A magyar népköltészet ősi gyökereiből született meg a magyar irodalom klasszikus nagy korszaka, Petőfi és Arany nemzeti realizmusa. A magyar nép dekoratív érzékének, művészi hajlandóságának népviseletből, nótából, táncból kötött gyöngyösbokrétája ott ragyog esténkint a Városi Színházban. Szombaton kiállítás nyílt meg a Nemzeti Szalonban, amely azzal a meglepetéssel szolgál, hogy a magyar paraszti sorból, a nemzeti őstelevényből olyan tehetségek sarjadtak, akik nemzetközi viszonylatban is megállnák a helyüket. Én nem tudom, ha Oravecz Imre képeit,

kezret ujjag

1934 VIII. 9.

akikben olykor egy pasztemszinü Greco megrendítő festői naivitása tündöklik, Párisban állítanak ki, nem emlegetnék-e Picassoval egysorban. Győry bájos humoru naivitásában egy magyar Breughel körvonalai bontakoznak ki. Benedek Péter kiforrott nagy művész a legmegkapóbb impresszionista finomságokkal. Milyen mértéke a gazdagságnak, hogy olyan kitünő művészekről, mint Nagy Balogh János és Nagy István, akik különben már ismert nevűek, csak ezek után emlékezünk meg. Pompás impresszionista Aldozó József, Nyergesi János és az a kezdetleges erejű őstehetség, aki magát egyszerűen Márinak nevezi és szolgáló sorból lép képeivel az ország nyilvánossága elé. A Hortobágy világát varázsolják vászonra Káplár Miklós a természet egészséges öleről szakadt képei. És micsoda szobrásztehetségek tündökölnek itt. Markovics Antal komor faragványai a középkori faszobrok primitív erejével hatnak. Hudák Mihály állatszobrai fantasztikus játékszerek. Csülök és Bakos József édes báju genrefiguráit nem lehet elég gyönyörűséggel nézni. Micsoda artistikus érzék van a mikófalvai juhászfarcagványokban, a melyekből Hermann Miklós hozott fel gazdag gyűjteményt.

Azután a sok dekoratív magyar varrottas, színes, szőttés, tarka kerámia s a kézimunkáknak, szűrőknek, kulacsoknak változatos gazdagsága. Van egy tökéletesen berendezett palóc-szoba (szintén Hermann Miklós gyűjteménye és egy régi keramiákból álló magyar gyűjtemény (dr. Wiener Tiboré).

A kiállítás *Lázár* Miklós képviselő hozta össze és *Bálint* Jenő rendezte. Régen volt ilyen szép és művészi látványossága Budapestnek.

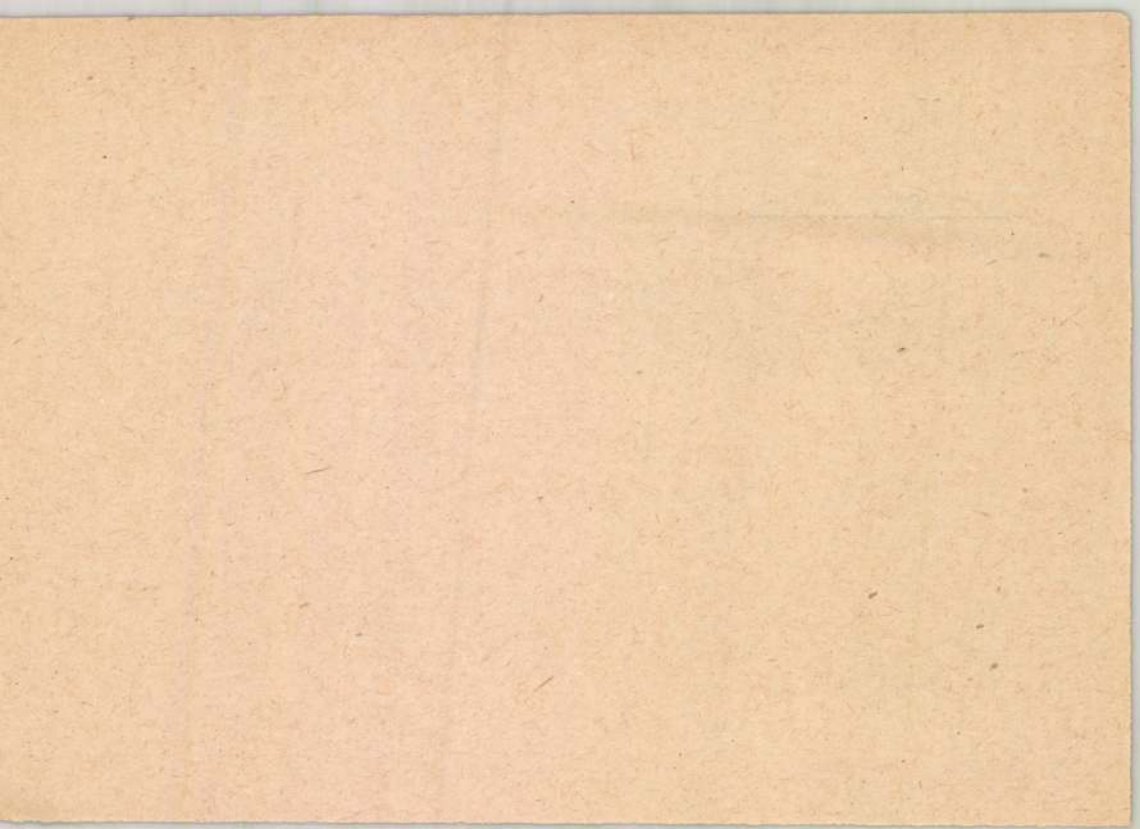
A kiállítást szombaton délután *József* főherceg nyitotta meg diszes közönség jelenlétében. A főherceget a kiállításon *Lázár* Miklós képviselő és *Bálint* Jenő kalauzolta.

K. M.

Oravecz Imre

Magyar autodidakta festőkből összeállított gyűjteményes karcsonyi kiállítás - Nemzeti Szalonban - a kiállításon képeivel vesz részt.

A Reggel
1983. XI. 27.

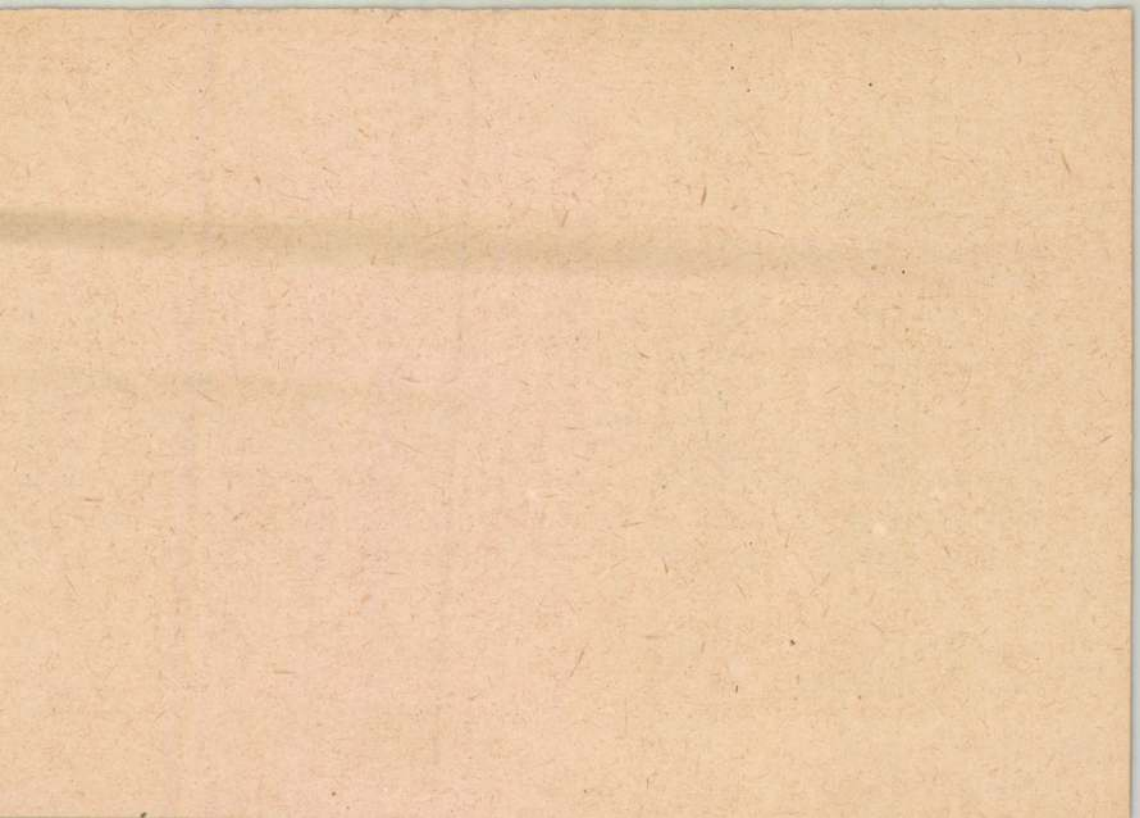
Oravecz Imre

paraszt festő

Magyar Östenetségek kiállítása - Nemzeti Szalonban -
munkáival szerepel. Nagyidán feji a teheneket, mint a
katalógus mondja, Kantot olvas s mellesleg fest olyan
képeket, amelyek Picasso s a spanyol nagy festők emlé-
két idézik föl. Sokszor gondol Goyára az ember, ha egy-
egy markáns portróját megnézi. A keze szárnyalva sza-
lad a vásznon, ahol ecsetje nyomán fények és álmok kel-
tenek életre egy emberrőlöttien szebb világot.

Ujság

1934. VIII. 22.

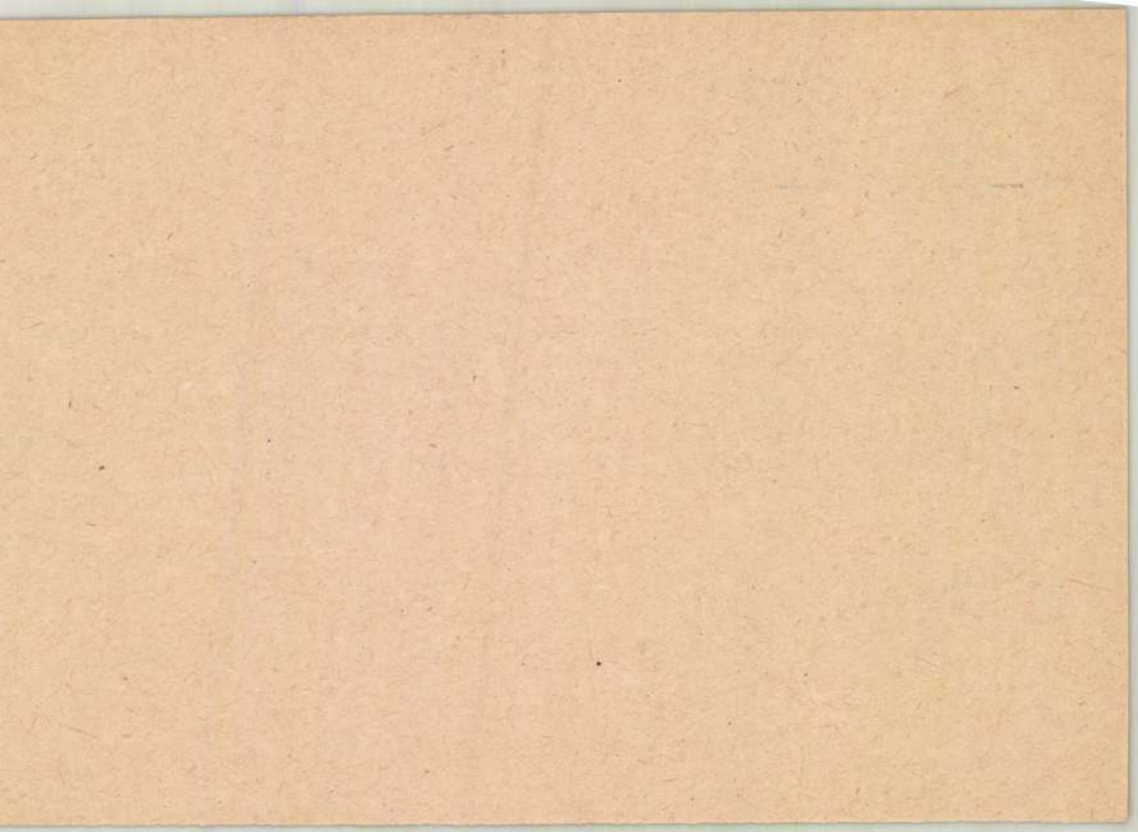

Oraveczi Imre

Magyar Östehetségek kiállítása - Nemzeti Szalonban -
képével szerepel. Kulturált képei komoly értékeke. A
nagyidai tehenész szinei szinte Gauguin-re emlékeztet-
nek. Poétikus, egyszerű, emberi. A föld munkásainak, a maga
társadalmi körének élete érdekli. Ezt fejezi ki öntudato-
san, erőteljesen, minden szentimentalizmus és minden kedé-
lyeskedés nélkül. Ezek itt igazi parasztok, igazi munkások

Az Est

1934. VIII. 19.

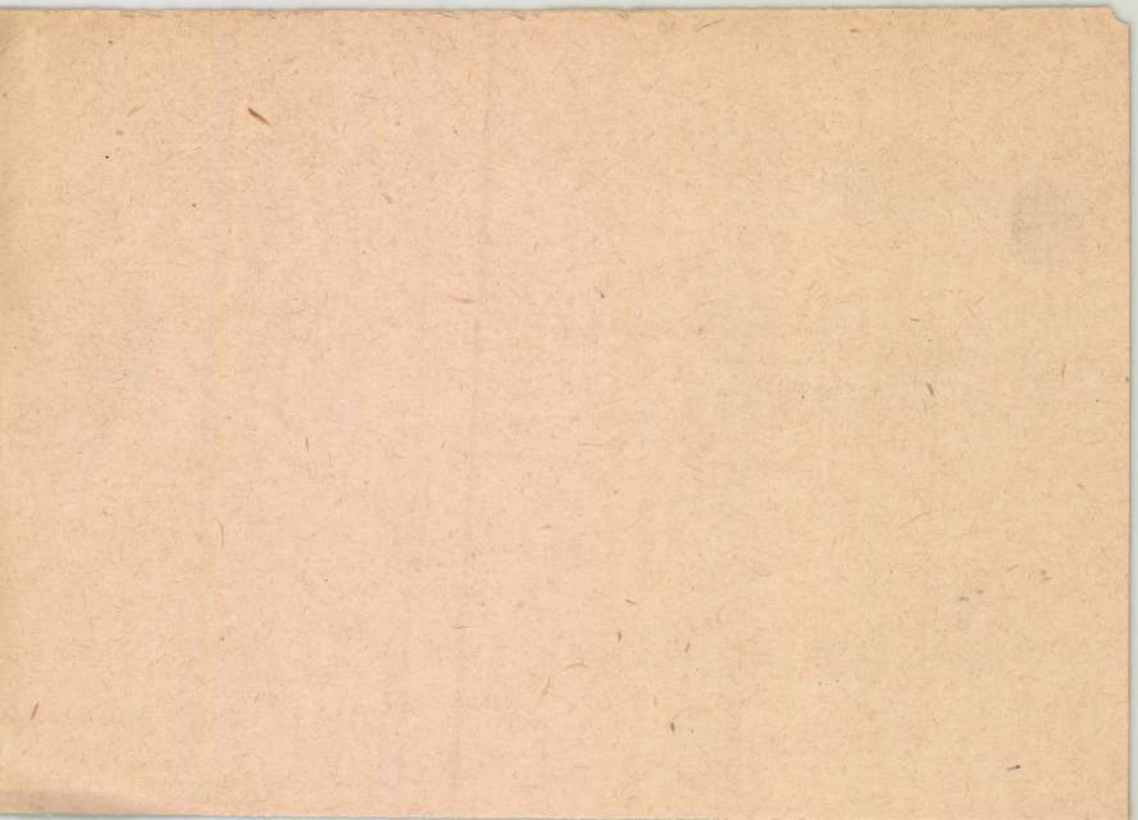

Oravecz Imre

földműves festő

Magyar Őstehetségek kiállítása - Nemzeti Szalonban -
képeivel szerepel.

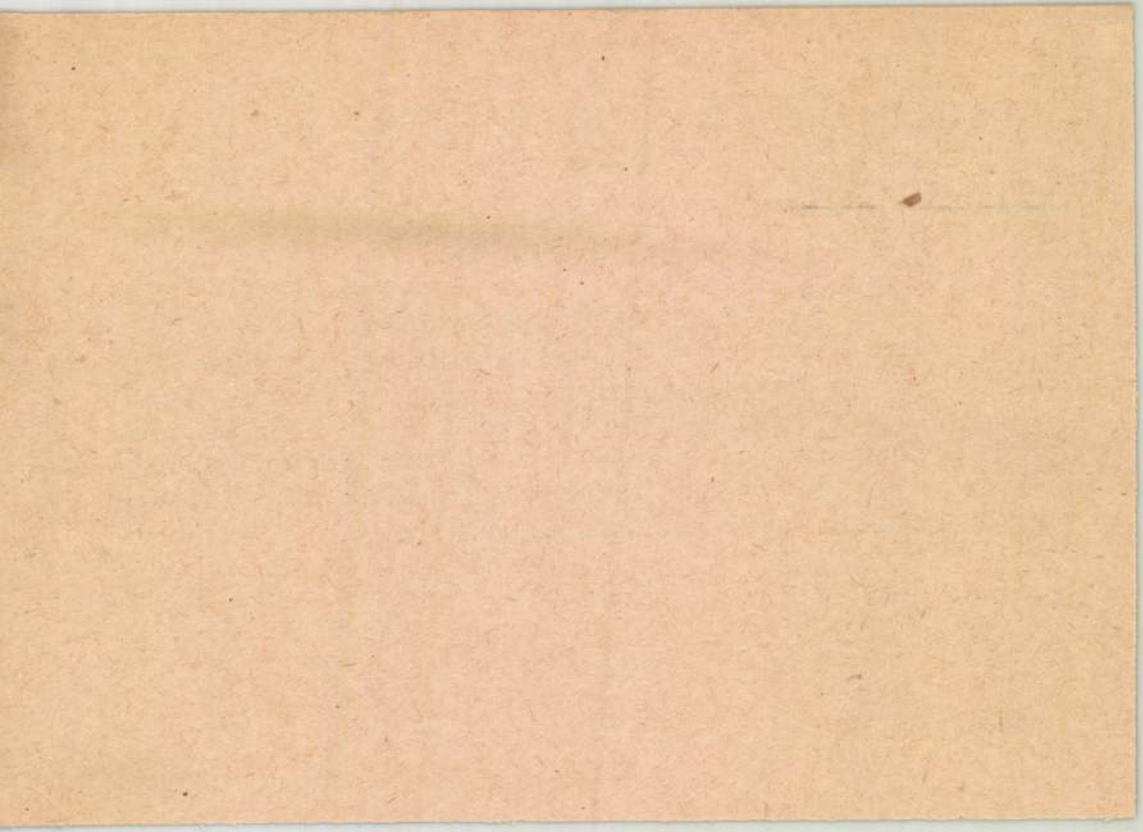
U j s á g
1934.VIII.19.

Oravecz Imre
paraszt festő

Magyar Östánhtságok Kiállítása - Nemzeti Szalonban -
munkáival szerepel. Inkább freskó hatás alatt áll, keve-
sebb rajzzal, szélesebb színfoltokkal, naivitás dolgában
nem utolsó a Bevonulásom Nagydóra c.képe, melynek ma-
gyarázata az, hogy ha híres festő lesz belőle, akkor ló-
háton, cirkuszi jelmezben tér vissza falujába. Jobb mű-
vei a betlehemesek, a Nagydai utca, a Mezőn c.képe s
egy szimbolikus kompozíció, a Tavasz.

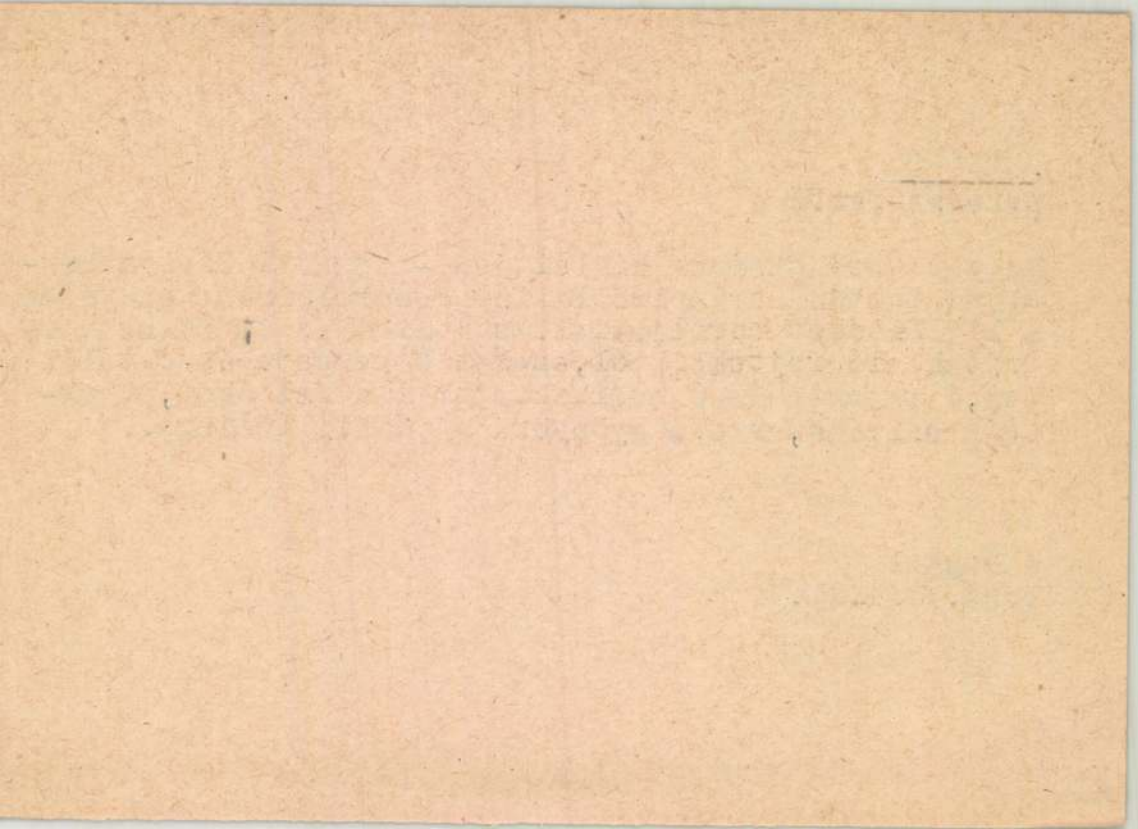
Pesti Hirlap
1934. VIII. 18

Oravec
paraszt-festő

Magyar Őstehetségek kiállítása - Nemzeti Szalonban -
Egyed Zoltán hírlapíró Bálint Jenőről írott cikkében
a kiállítókat sorolja fel. Ezek mind az ő szipazavára
bujtak elő rejtekeikből, ezeket ő kereste és ő találta
meg, ő vezette és ő masiroztatta ide fel őket, az or-
szág szívébe, erre a gyönyörű új honfoglalásra..

A Reggel
1934.VIII.21.

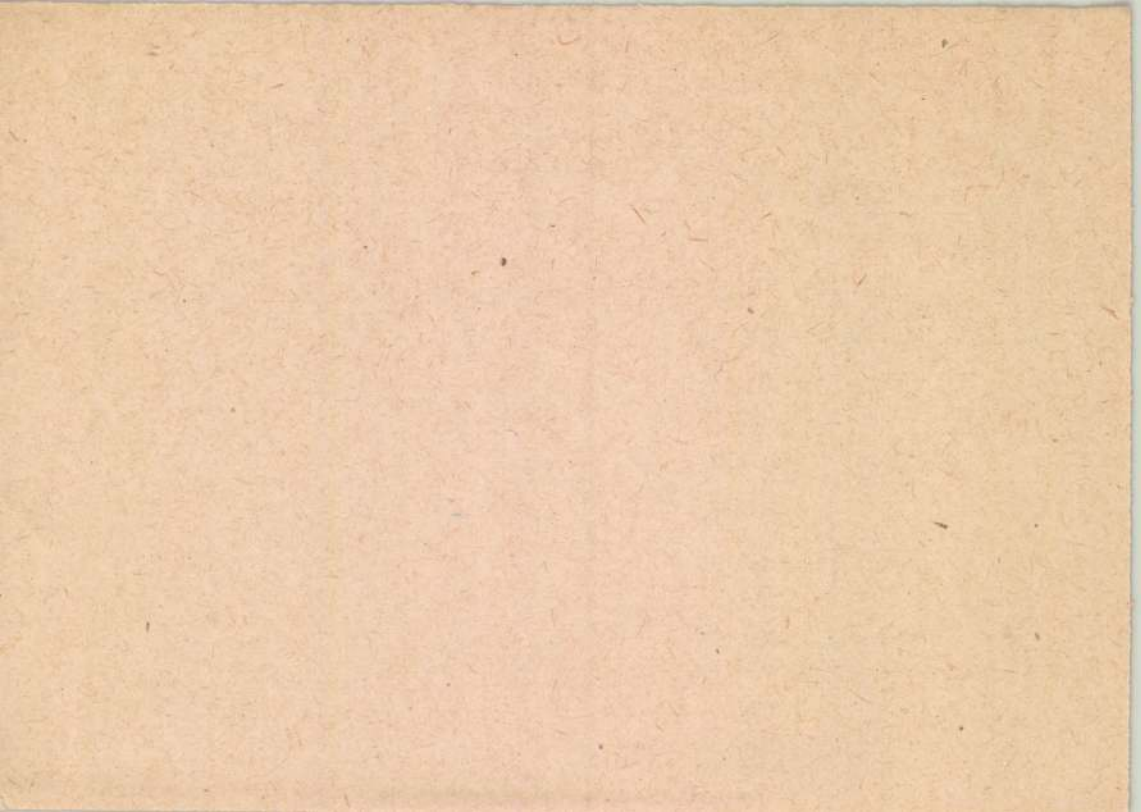

Oravecz Imre

paraszt festő

Műveit a Magyar Képzőművészeti Társaság - Nemzeti Szalonban -
munkáival szerezte.

Nemzeti Újság
1934. VIII. 23.

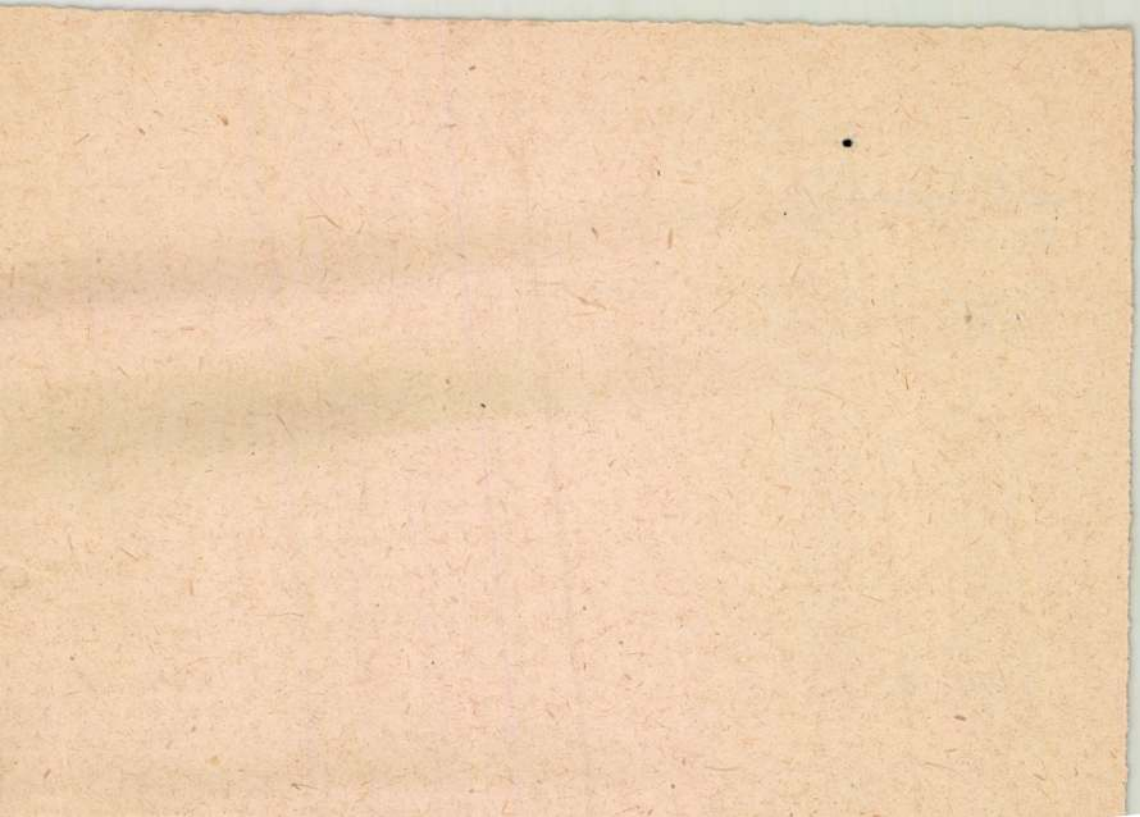

Oravecz Imre

paraszt festő

Magyar Östehetségek kiállítása Nemzeti Szalonban -
képeivel szerepel.

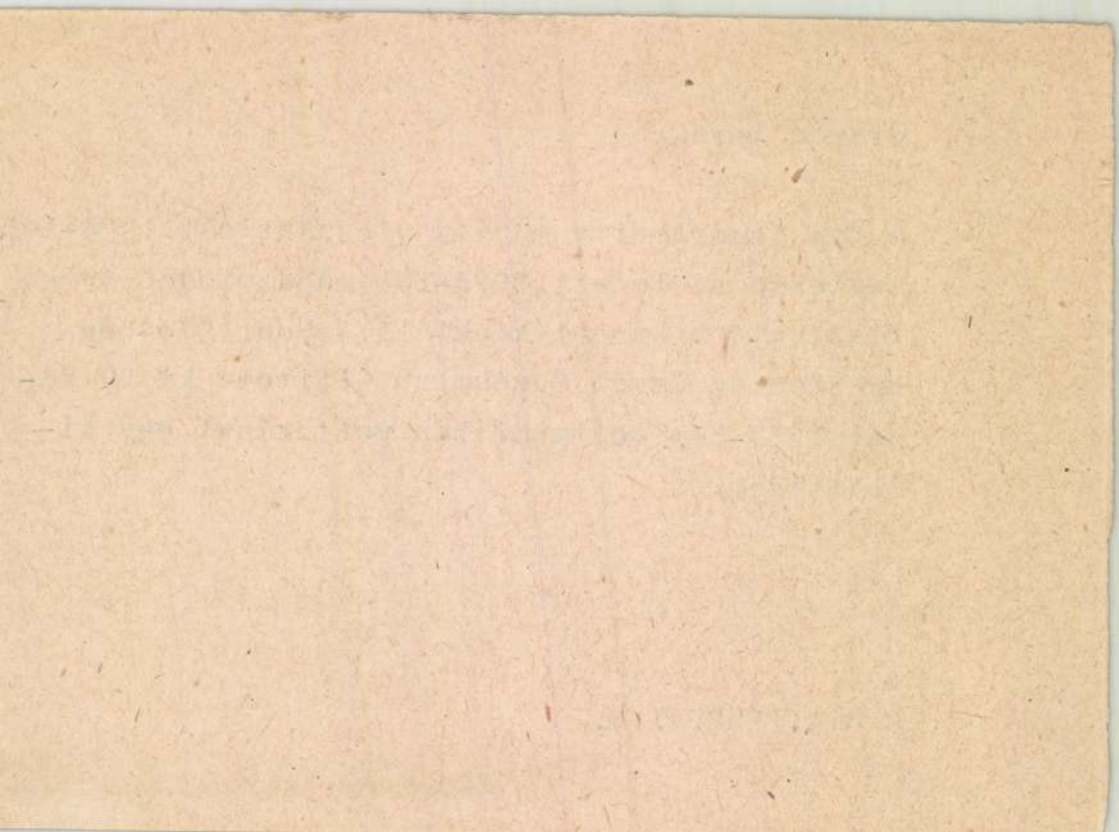
Nemzeti Ujság
1934. IX. 1.

Oravec Imre

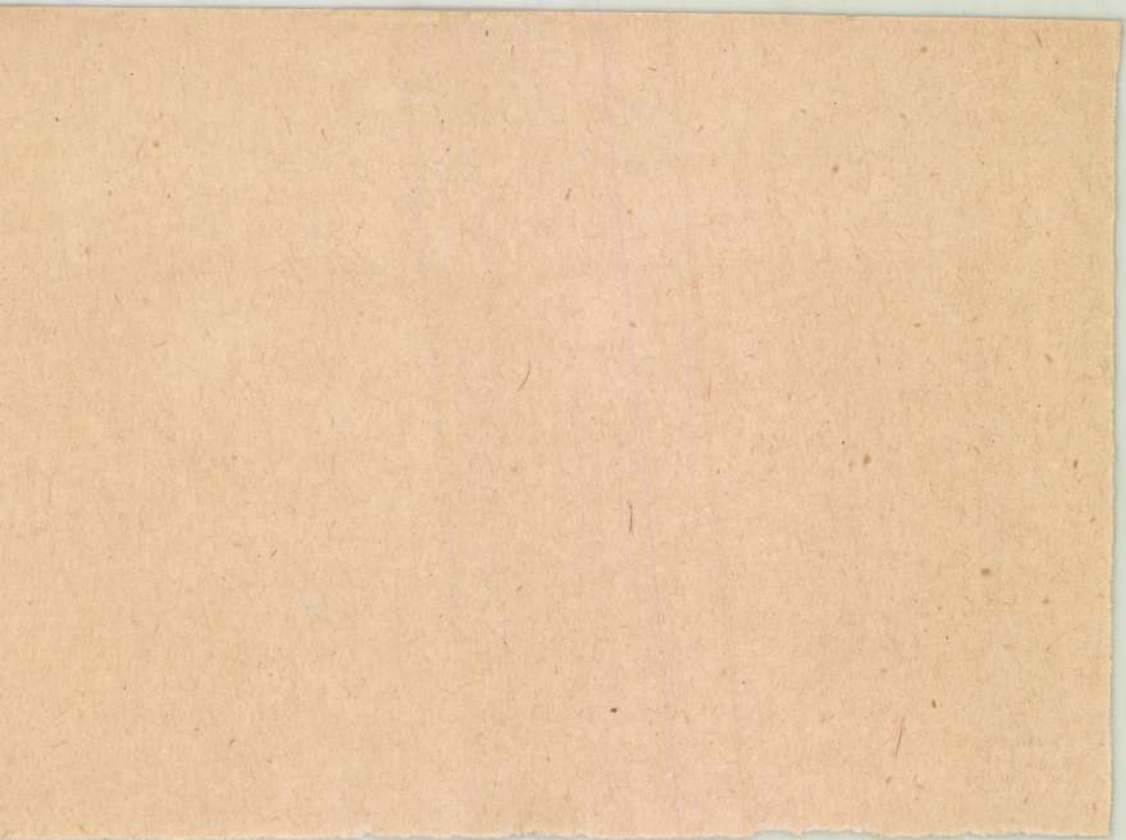
A lap ismerteti a művész pályafutását. 1894-ben Enyickén született. 1924-től majd minden évben résztvett a kassai képművelési kiállításokon. 1934-ben Bpsten az Ernst Muzeumban állított ki 50 képet. 1937-ben Hollandiában vett részt egy kiállításán.

A Hét, 1958. VI. 8.

Oraever Imre
Királyi-társaság nyílt a Ernst-múzeumban

FSC. 1933. V. 14

Az Ernst-Múzeum CXL. kiállításának kiegészítéséről:**Oravec Imre földész és festő.**

Földész és festő: ez a két epitheton így együtt *Benedek Péter* óta polgárjogot nyert a magyar művészetben. Az, aki méltónak bizonyul reá, oly iskolában tanulta meg a művészetet, amely városi művész számára — járhatatlan. Ebbe az iskolába a természet mezitlábás gyermekei járnak, izzó szívvel, a sors gránát-kapuját döngető eleméntáris lélekkel.

Oravec Imrében méltó utód jelentkezik a földész és festő címre és jellegre. A Benedek, a Henry Rousseauk ősi családjához tartozók közül való, azok közé, akiket lelki kötelék fűz egy tüneményes parasztdinasztiához, de művészi megnyilvánulásaikban egymástól teljesen elkülönülnek. *Nem iskolát hoznak magukkal,* az ő iskolájuk — utánozhatatlan. Ebben van művészetük különleges íze, ereje, a művészet színes arénájában győzhetetlen szerepe.

b. j.

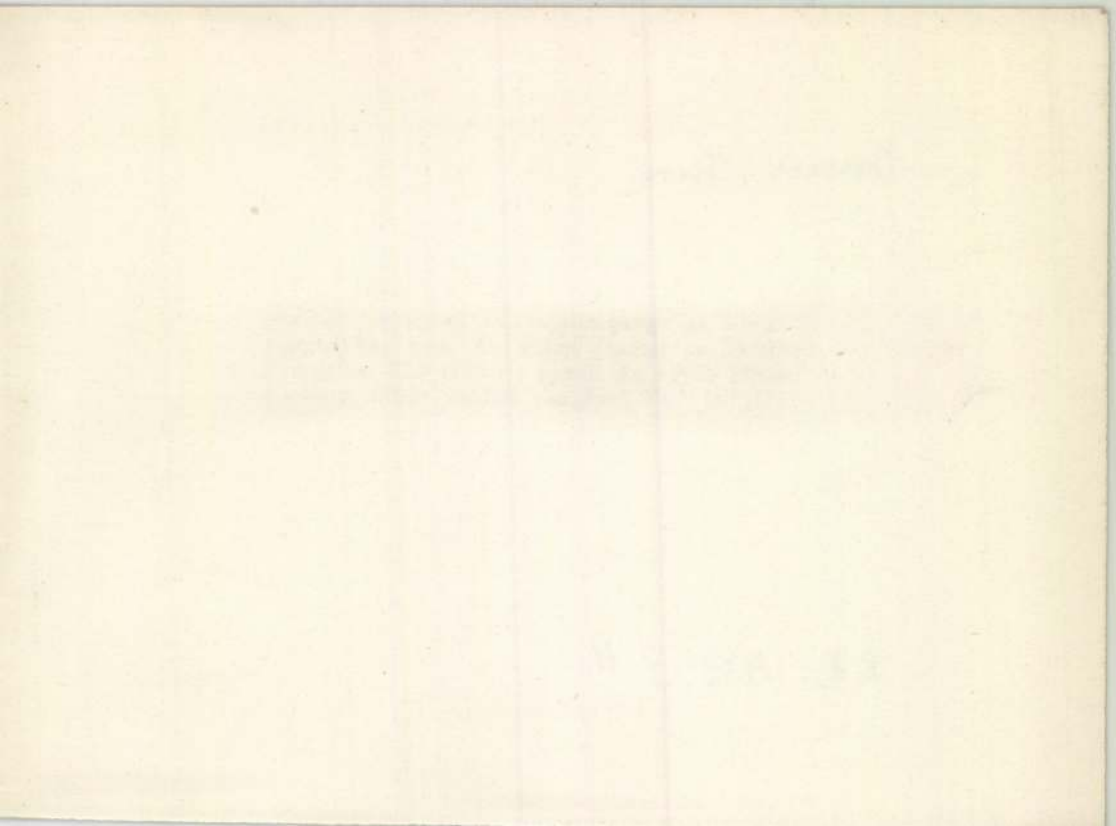
1. Testvérek (olaj)	120.—
2. Muzsikusok (olaj)	75.—
3. Lila ökrök hóban (olaj)	60.—
4. Kis önarckép (olaj). Magántulajdon.	
5. Mennek az esküvőre (olaj)	80.—
6. Hordót vontatnak az ökrök, a kocsis a rudon pipázik (olaj)	120.—
7. Négyes ökrösfogat (olaj)	80.—
8. Karácsony (pasztell)	80.—
9. Megy a munka, fehér ökrök álldogálnak (olaj)	100.—
10. Nagy önarckép cifra sapkában (pasztell)	80.—
11. Balagnak az ökrök a szekérral (olaj)	75.—
12. Egy fehér, meg egy pej csikó (pasztell)	
13. Lépkednek az ökrök hazafelé, hallgat a táj (olaj). Magántulajdon.	
14. Az ördög meg az élet (olaj)	150.—
15. A népek vígadnak, én furulyázom (olaj)	120.—
16. Vásári kikiáltó (olaj). Magántulajdon.	
17. Kis önarckép cifra sapkában (pasztell)	
18. Gyomláló asszony (pasztell)	50.—
19. Négy lovas (pasztell)	100.—
20. Két ló, egy lovas (pasztell)	80.—
21. Május (pasztell)	150.—
22. Betlehemesek (olaj). Magántulajdon.	
23. Négy szép ökör, zöld a táj	100.—
24. Két fehér ló nézi, ahogy a gazda rágyújt	75.—
25. Önarckép tájképpel (olaj)	100.—
26. Fonnak a lányok, édesanyám beteg. Magántulajdon.	
27. Önarckép zöld kalappal (olaj)	100.—
28. Önarckép nagy kék szemekkel (olaj)	80.—
29. Éjjel mennek a muzsikusok, az ablak világos	75.—
30. Makrancos ló	80.—
31. Önarckép egy kézzel (pasztell)	80.—
32. Két fehér ló zöld dombok között	75.—
33. Szénásszekér, a tehenek hátára süt a holdvilág (olaj)	80.—
34. Két ökör félszekérral (olaj)	60.—
35. Lóversenyter (olaj)	50.—
36. Egy tehen, a többi ember (olaj)	50.—
37. Éjféli szerenád falun (olaj)	75.—
38. Zarándokok (olaj)	80.—
39. Bivalyfogat tájjal (olaj)	75.—
40. Leányok hóban, vasárnap (olaj)	120.—
41. Fehér tájban szürke ökrök (olaj)	80.—

Oravecz Imre

BH
933.
V. 11

* (Oravecz Imre földműves-festőművész kiállítására) vasárnap nyílik meg az Ernszt Múzeumban (VI., Nagymező-utca 8.).

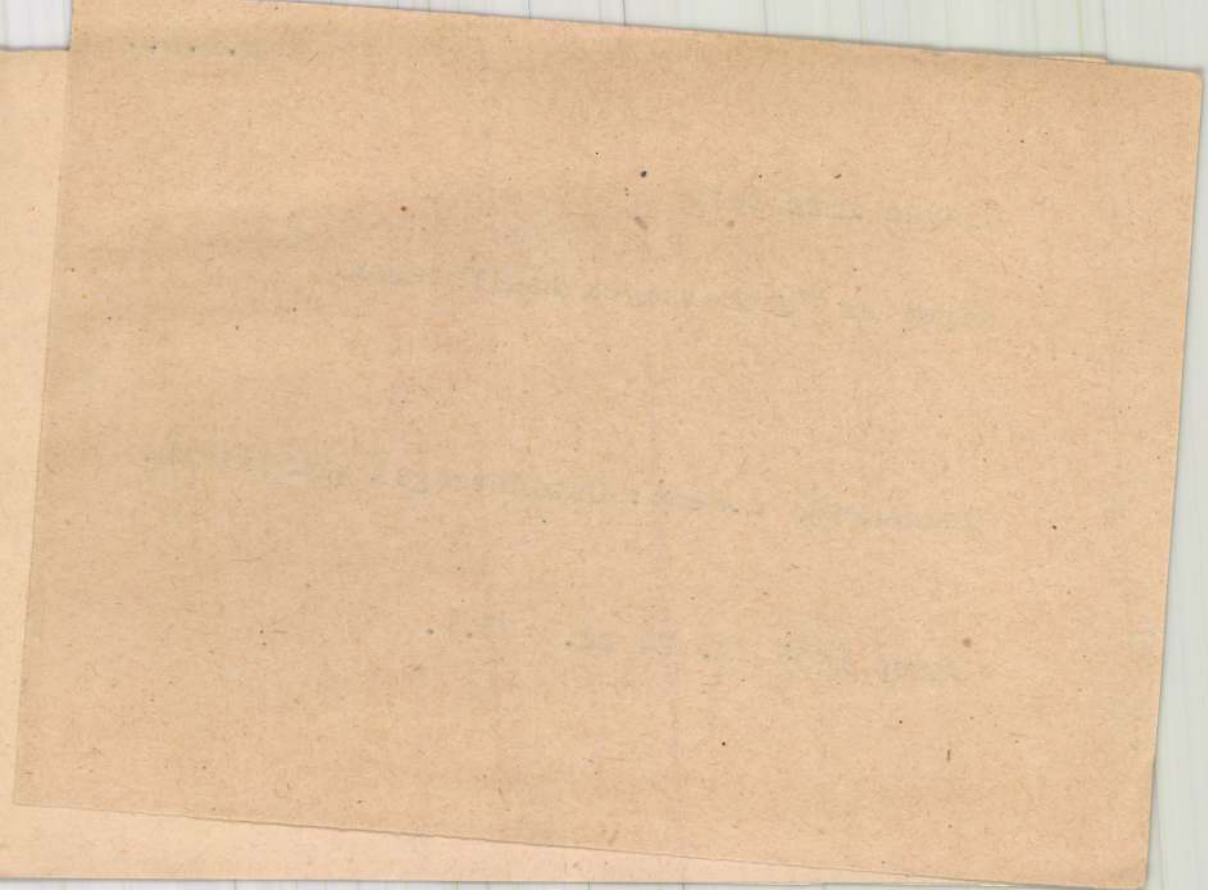
B.H. 1933. V. 11.

Oravec Imre

*** Földművesfestő az Ernst-muzeumban.** A legutóbbi kiállítás kiegészítésül egy földművesfestő, Oravec Imre munkáit mutatja be az Ernst-muzeum. Mérhetetlenül naiv munkák, ahol egyszerű gondolatok dominálnak és semmi se mutat arra, hogy Oravec valaha is elhagyhatja a *festő* elöl a *földműves* jelzőt. Mert a művészetben nem lehet skatulyázni, hogy az egyik azért fest csak így, mert földműves, a másik azért jobban, mert hosszas studiumok vannak mögötte... s nem lehet kicsinyes nyárspolgarsággal mindig művészetnek nevezni azt, ami egy egyszerű embernél valóban az, de a művészet nagy törvényei között mégse művészet. S ez így van Oravecnél is, aki, ha össze is hoz egy-két kedvesebb dolgot (*Cifra sapkás önarckép, Ballagnak az ökrök*), mégis értelmetlenül áll a festészet lényege és tartalma előtt. (d. a.)

U. 1933. V. 14.

Oravecz Imre képei:

Őszi szántás

Karácsony

Hajnali munka

Zyákolók

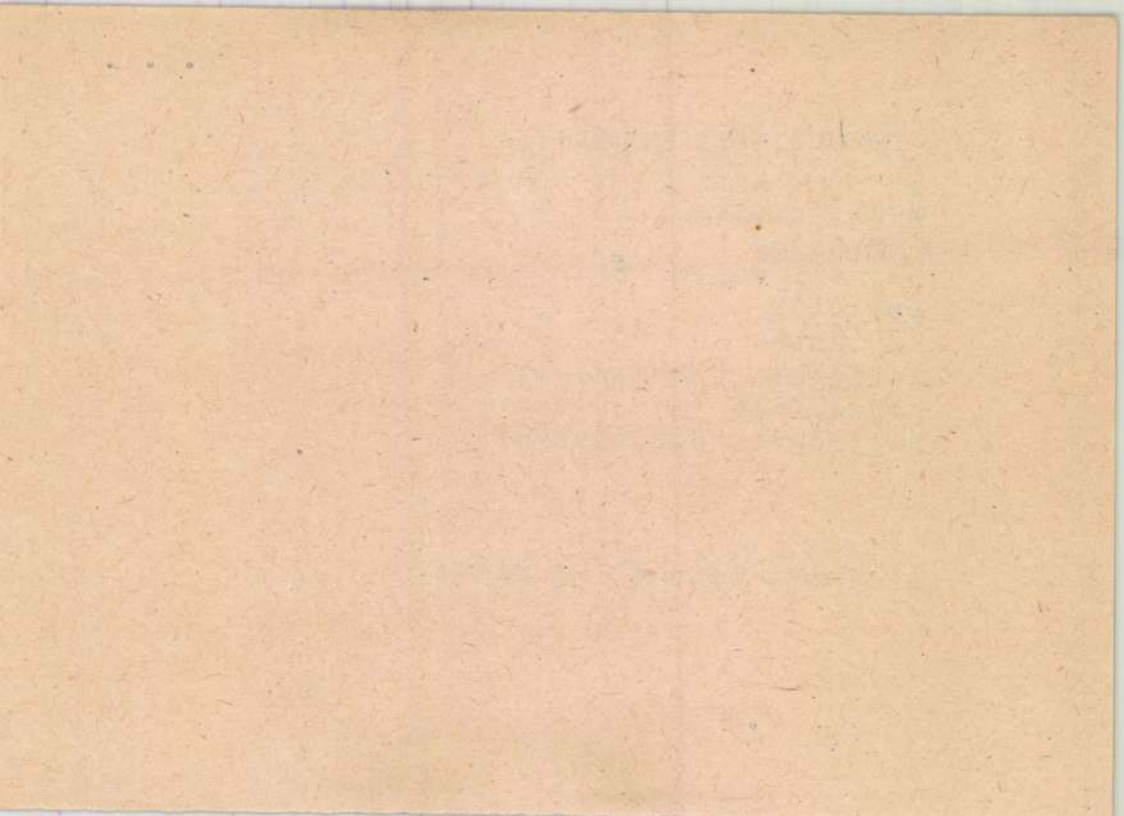
Naptűzben

Kétfogatu ökrösszekér

Hajnal felé

Négyfogatu ökrösszekér

1934-évi őstehetség kiáll.

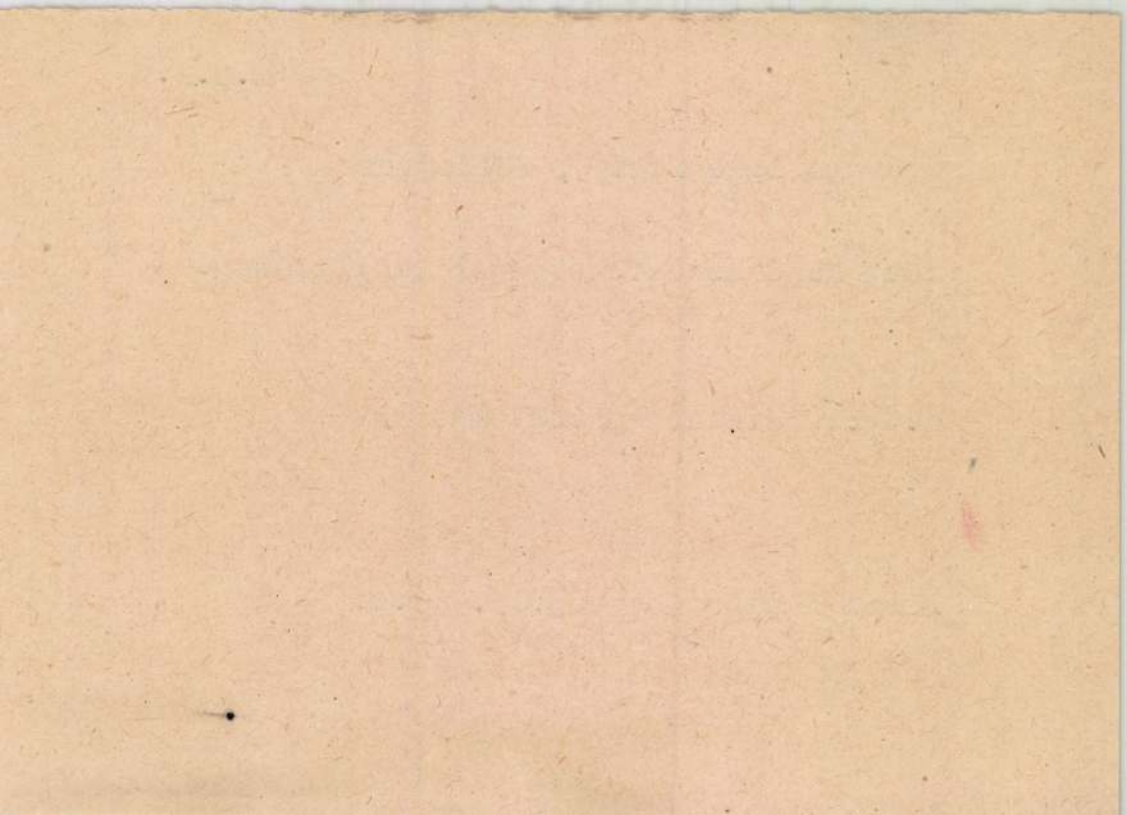
M.D.K.

Oravecz Imre festő , földműves

Több képe az Östehetségek kiállításán.

B.Gy.: Östehetség vagy művészet.

Pesti Napló 1935 aug.15. 5.o.

MDK

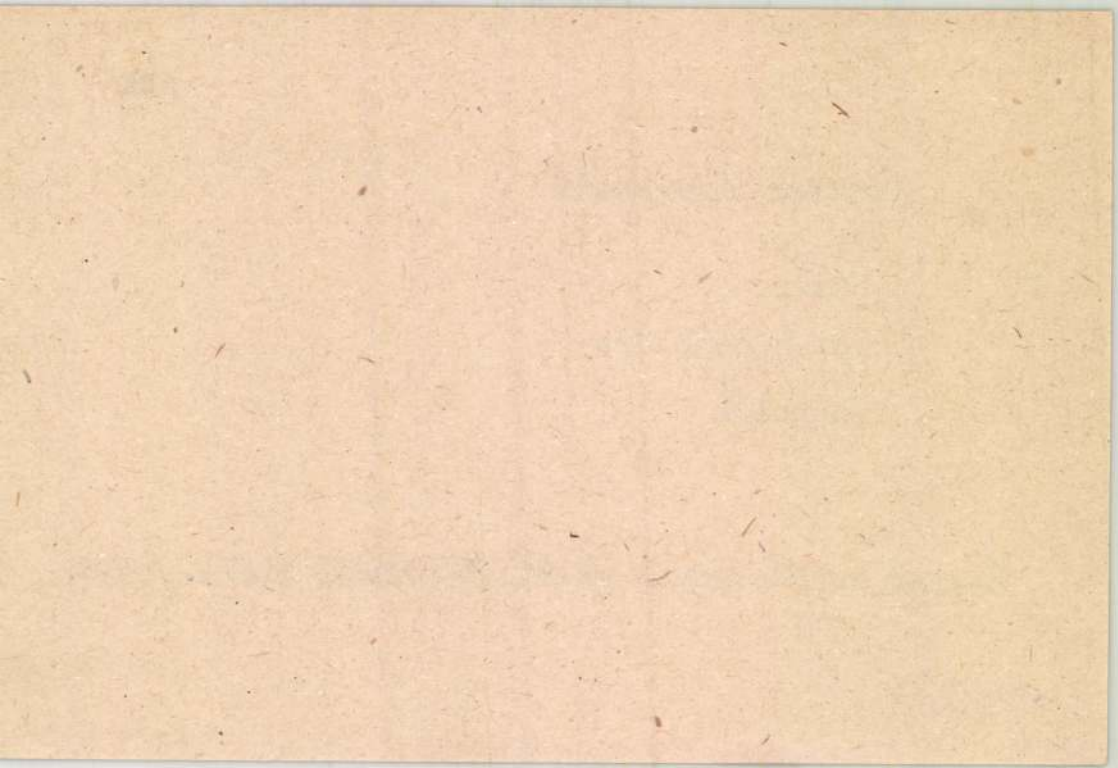
Oravecz Imre festő

Vásár

Ki a legelőre

Zsákolók

Magyar őstehetségek szentistvánheti kiáll. 1938.

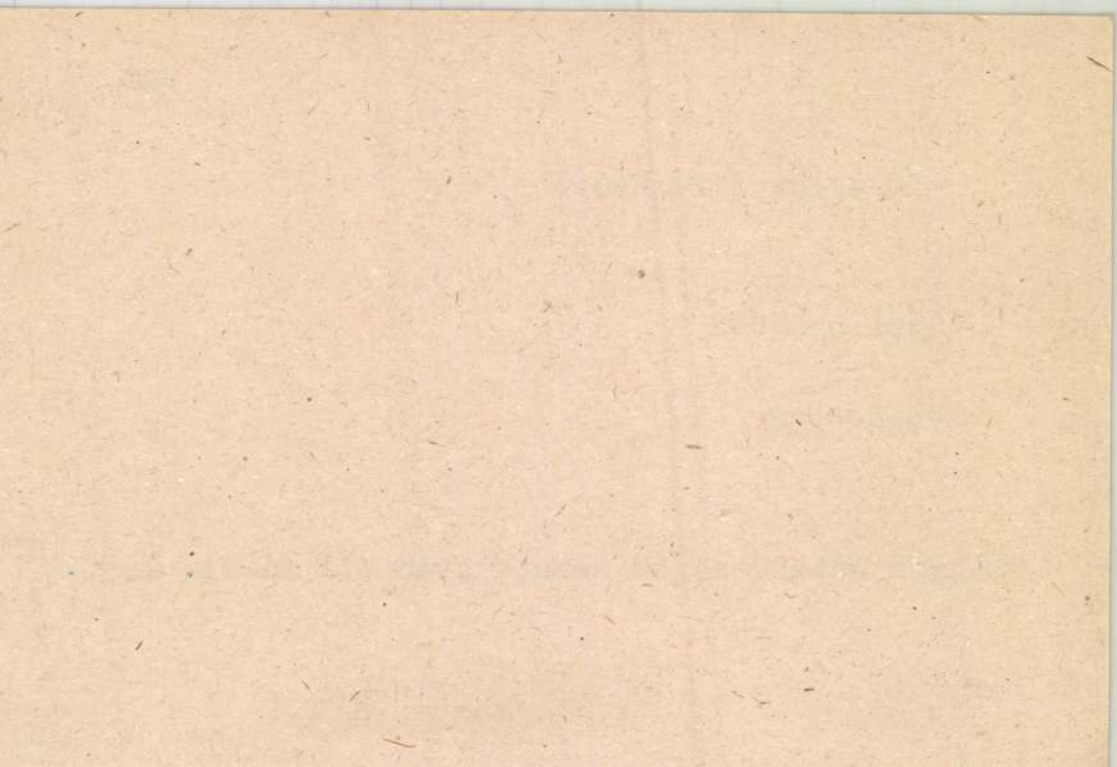
MDK

Oravecz Imre festő

Őszi szántás

Karácsony

Magyar őstehetségek szentistvánheti kiáll. 1938.

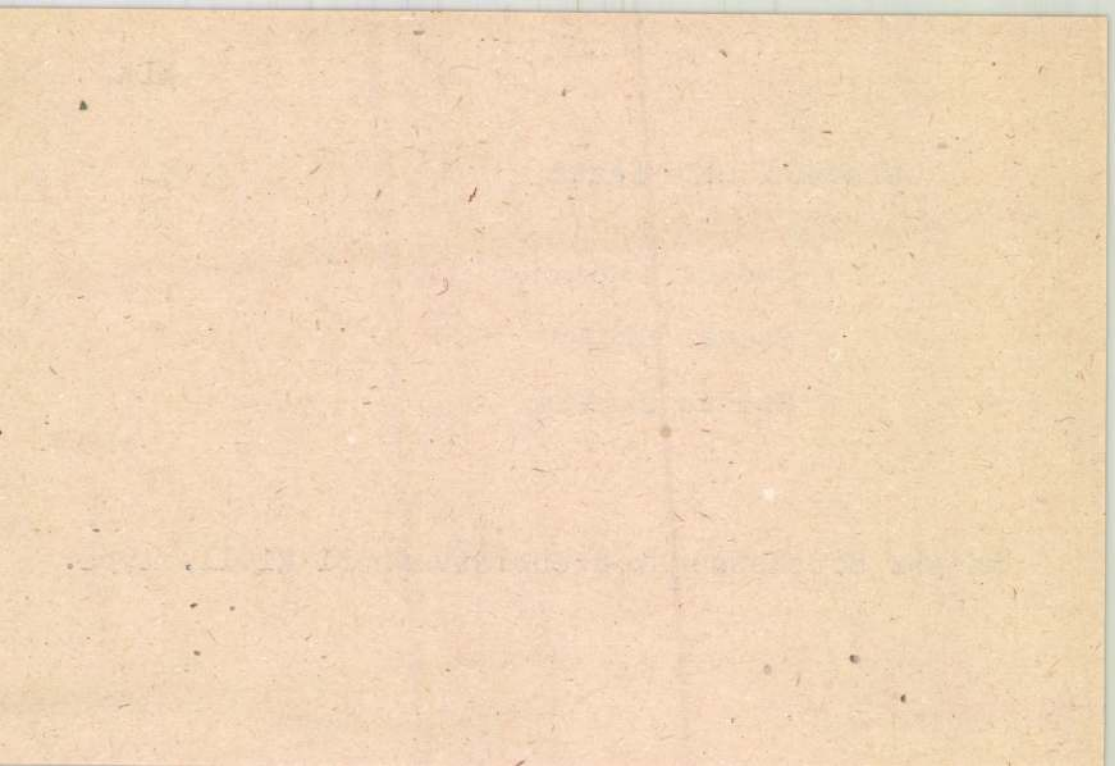
Oravecz Imre festő

Szekér ködben

Szénás szekér

Szénás szekér

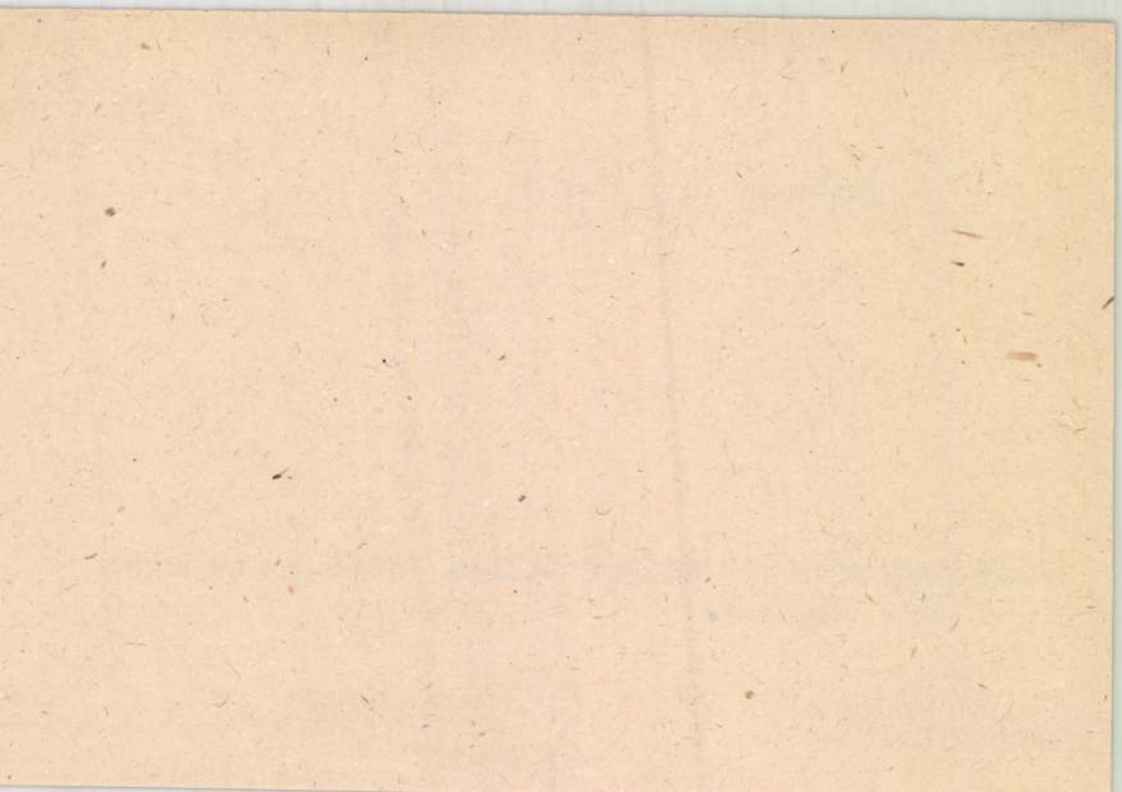
Magyar őstehetségek szentistvánheti kiáll. 1938.

MDK

Oravecz Imre festő

K.A: Magyar Őstehetségek Kiáll. Pesti Napló 1934.
aug. 19. 4.l.

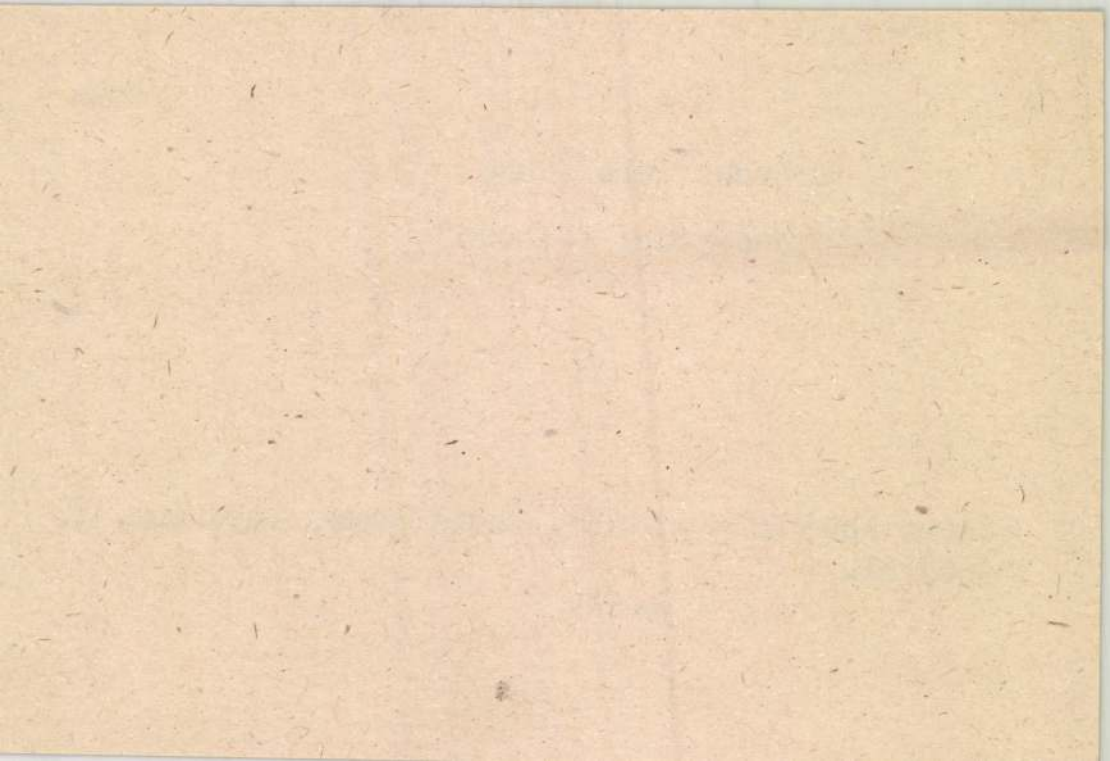
MDK

Oravecz Imre festő

"nagyidai földész"

Magyar Östehetség kiáll. katalógusa, 1935. jun. 1.
képekkel.

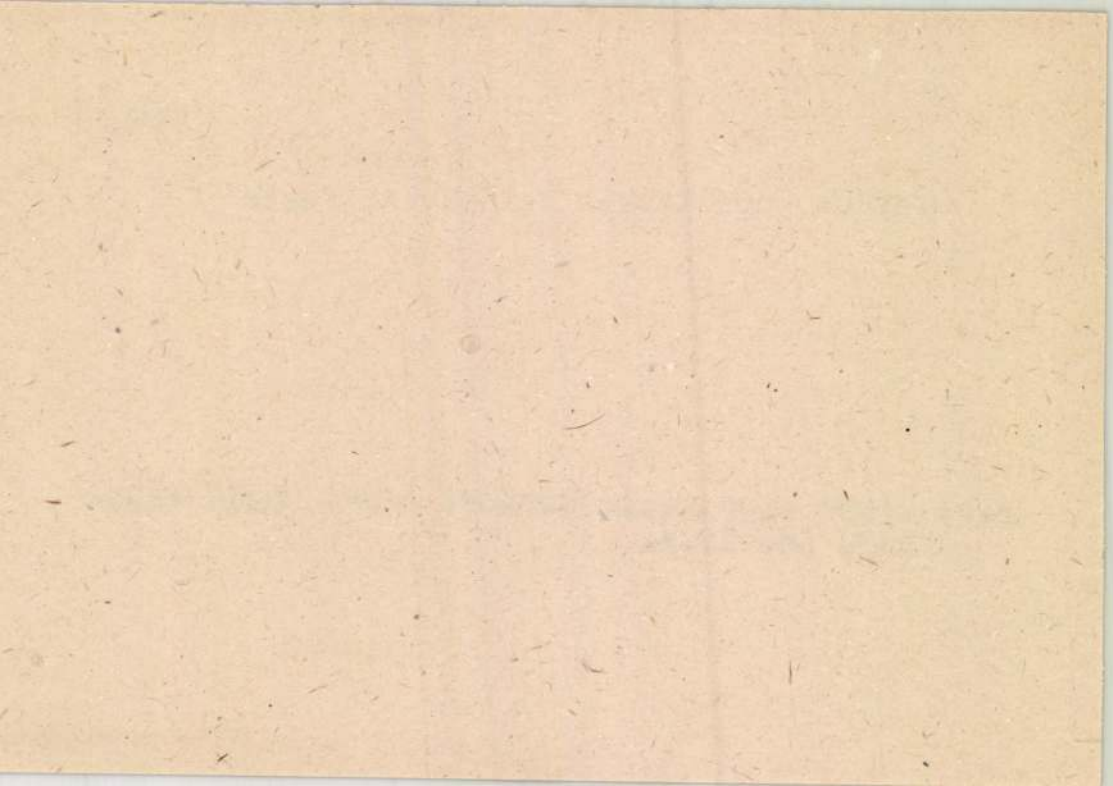
11. 1.

MDK

Oravecz Imre kassai földműves, festő

J. 31: Eszet vagy Karikásosor? Pesti Napló 1935.
máj. 30. 12. l.

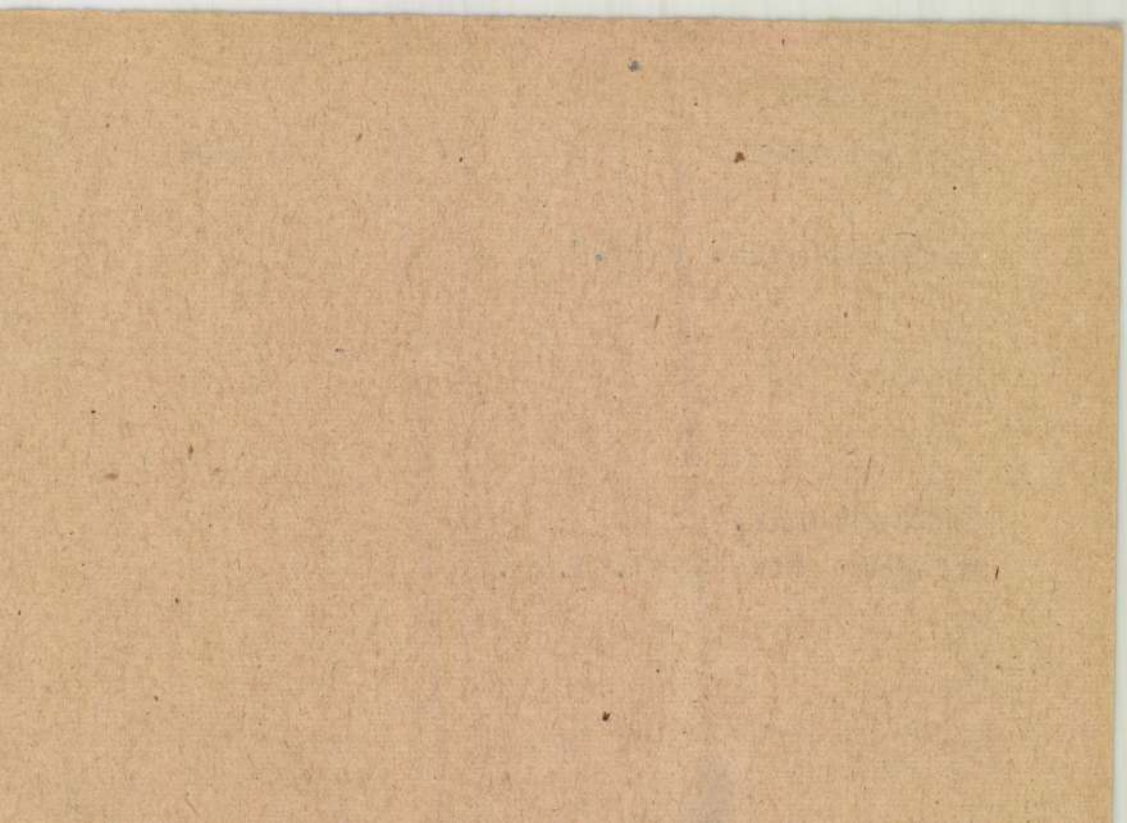
Oravecz Imre.

MDK

Nagyidai utca. repr.

Óstehetségek.

Színházi Élet 1934.36.sz.

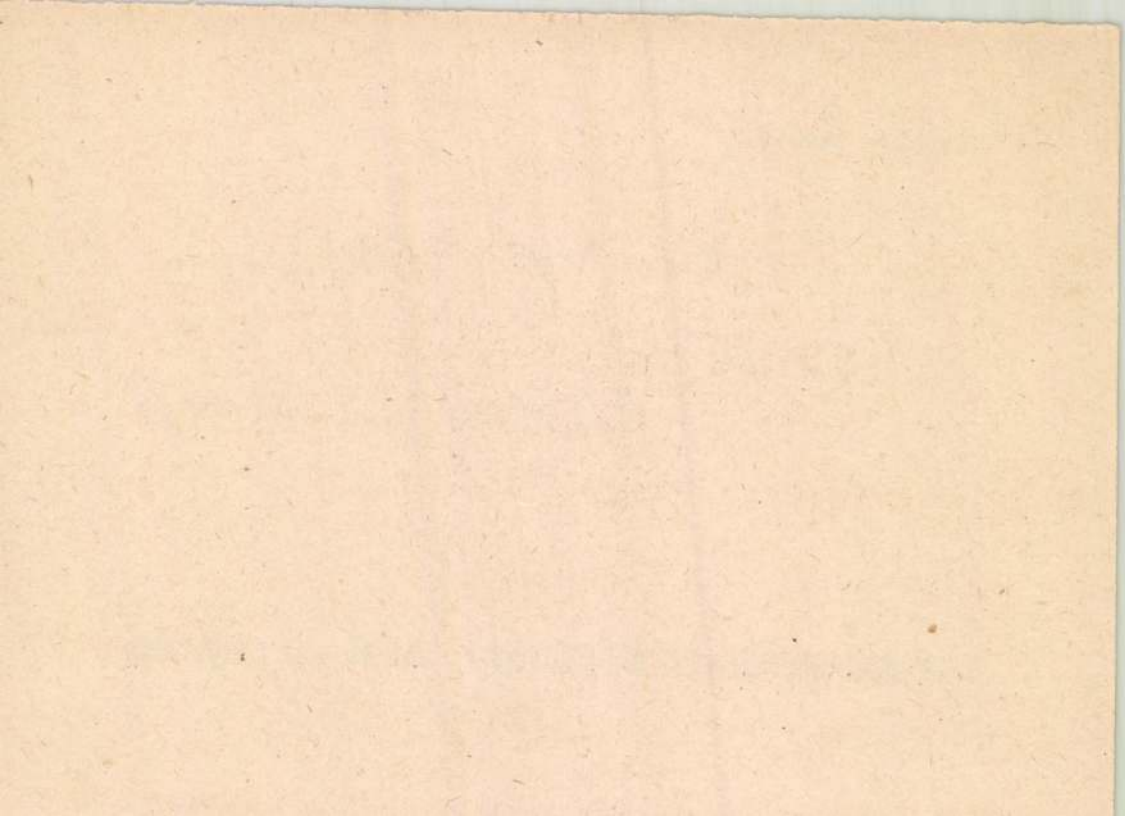
Oravecz Imre

"Ónarcis" Olaj, vízben

45 x 35

Utáltási ár: 3500 Ft

BÁV 37. Művészeti Képzőiskola 1975 szeptember

Oraveczi Imre

Csülök nevű parasztleány marhacsülök-
ból faragott elefántcsont-szerű szobro-
kat és ezenkívül fafaragványokat is készít
Nagy István a vadonok festője.

Nagy Balogh János szobafestő volt.

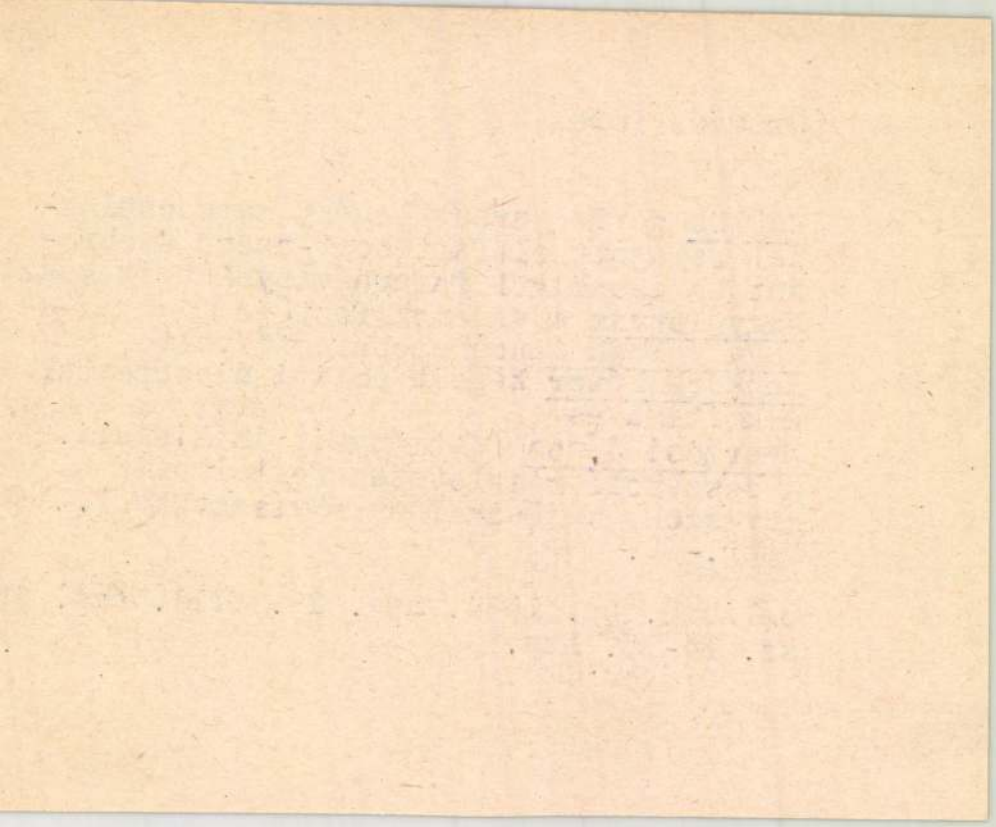
Benedek Péter képeit említi dicsérettel
a kritika és

Nyergesi János festményeit is kiemeli.

A beszámoló részletesen foglalkozik a
művészek munkáival és művészetükkel.

Repr.-ók.

Déliab, Bp. 1934. aug. 25. VIII. évf. 35
sz. 14-15. lap.

Oravecz Imre

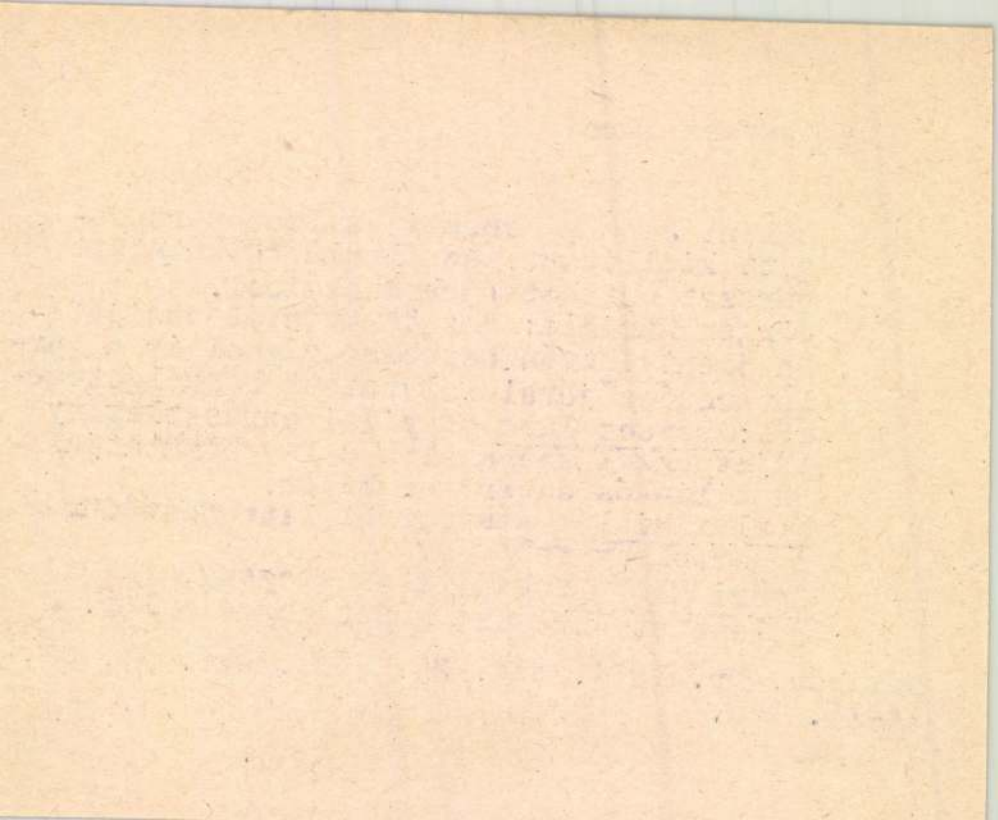
Bálint Jenő a Nemzeti Szalonban rendezett kiállítást, az általa fölkeresett paraszt östehetségek munkáiból.

Jörgen Kamilla: "Az ősművészet tűzijátéka Szent István hetében" címmel ír a tárlat rendezőjével folytatott beszélgetéséről: Oravecz Imre nagyidai parasztlegény tájképekkel szerepel s a lap bemutatja "A tilinkós ember" c. képét.

Káplár Miklós pásztorból lett festőművész, a Hortobágy festője.

Győri Elek tokaji kovácslegény, falusi jelenetet ábrázoló képét hozza a lap.

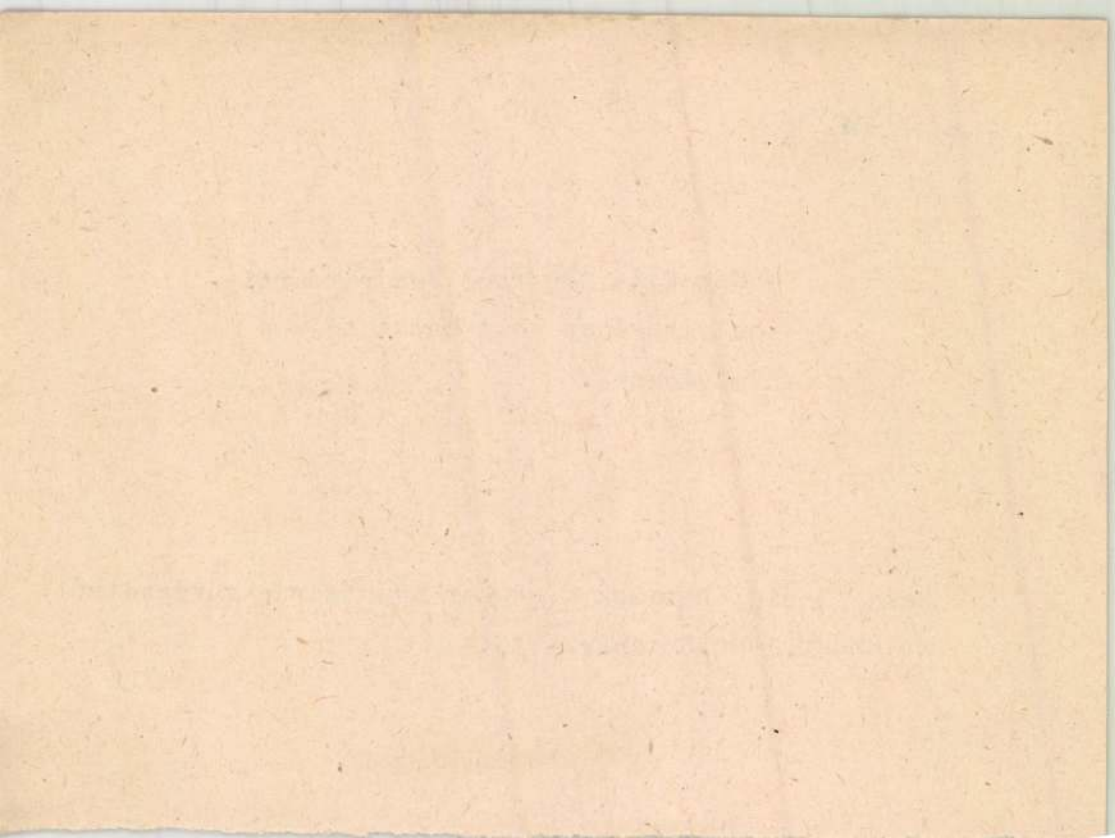
Déliab, Bp. 1934. aug. 25. VIII. évf. 35. sz.
14-15. lap.

Graveer Imre

A Hazafias Népfrent Bem rakparti
helyiségében volt bemutatója a
művészeknek.

Beke László: Dátumok a magyar avantgarde művészetről.
MŰVESZET, 1980. október - 20. lap

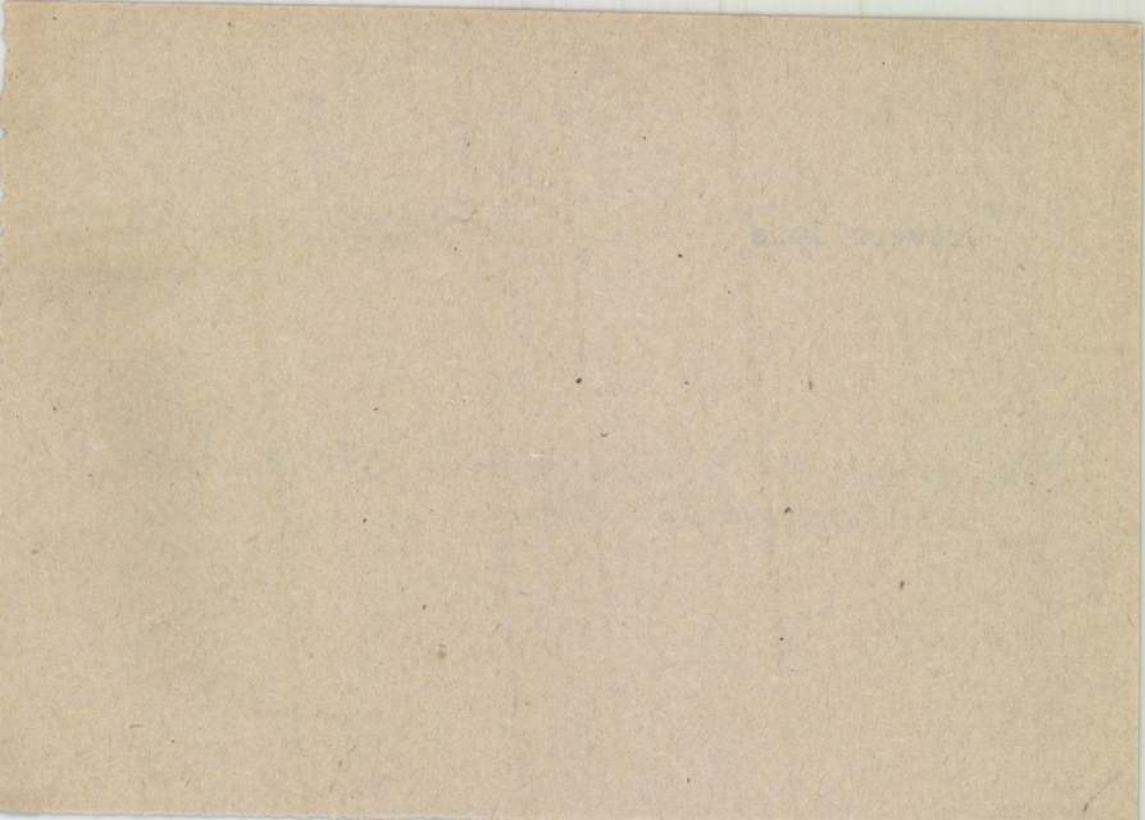

EDK

Orevecz Imre

festő

Östehetségek kiáll. helyiségében. /Erzsébet téri
bolthelyiség?/ 1936.

Oravecz Imre

Őstenetségek, akik részt vettek a mágiai megy. őstenetség kiállításán 1998-ban. lásd a katalógust.

~~A nemzet halála. 25 művész életjáradékot kap.
A Kézelt. 1947. apr. 14.~~

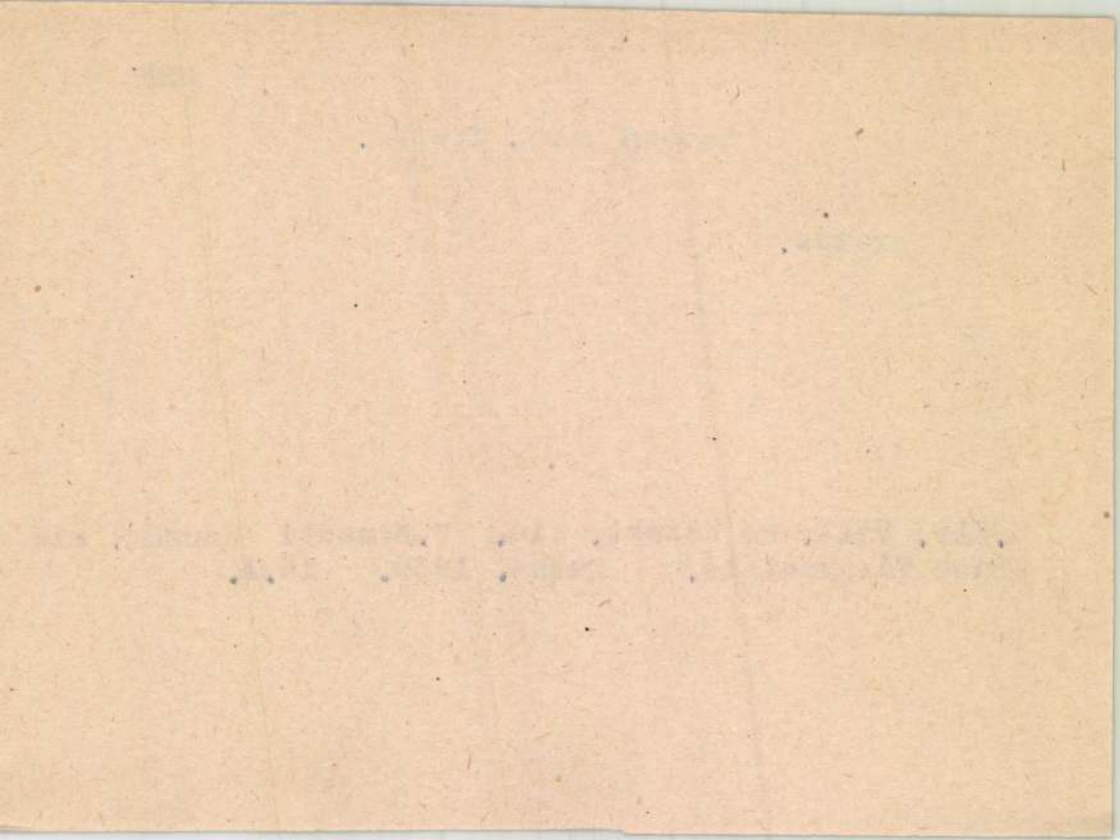
MDR

MDK

Gravecz Imre, festőm.

Aratás.

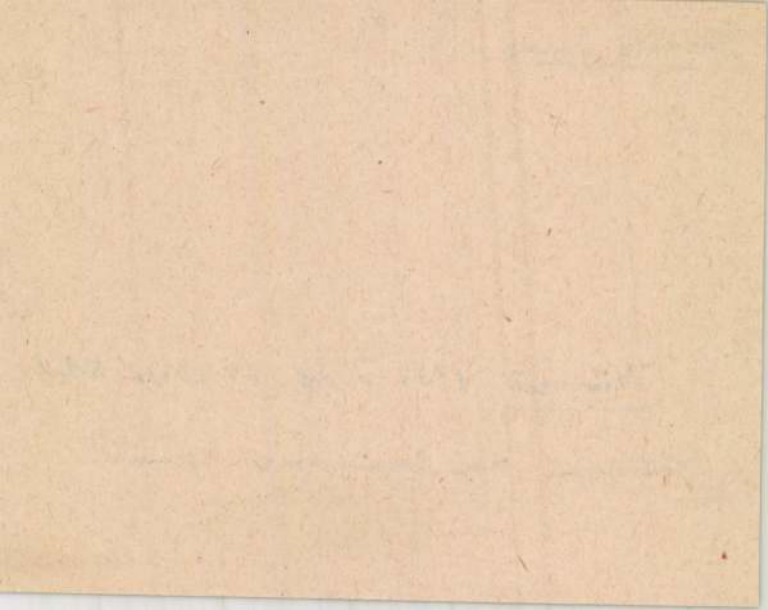
M. Kir. Vall. és Közokt. Min. V. Nemzeti Képzőm. kiá
Képes Tárgymutató. Kassa, 1939. 16.1.

Aravets Imre

Művészet, 1939. iv. évf. 24-26. m. 51. l.

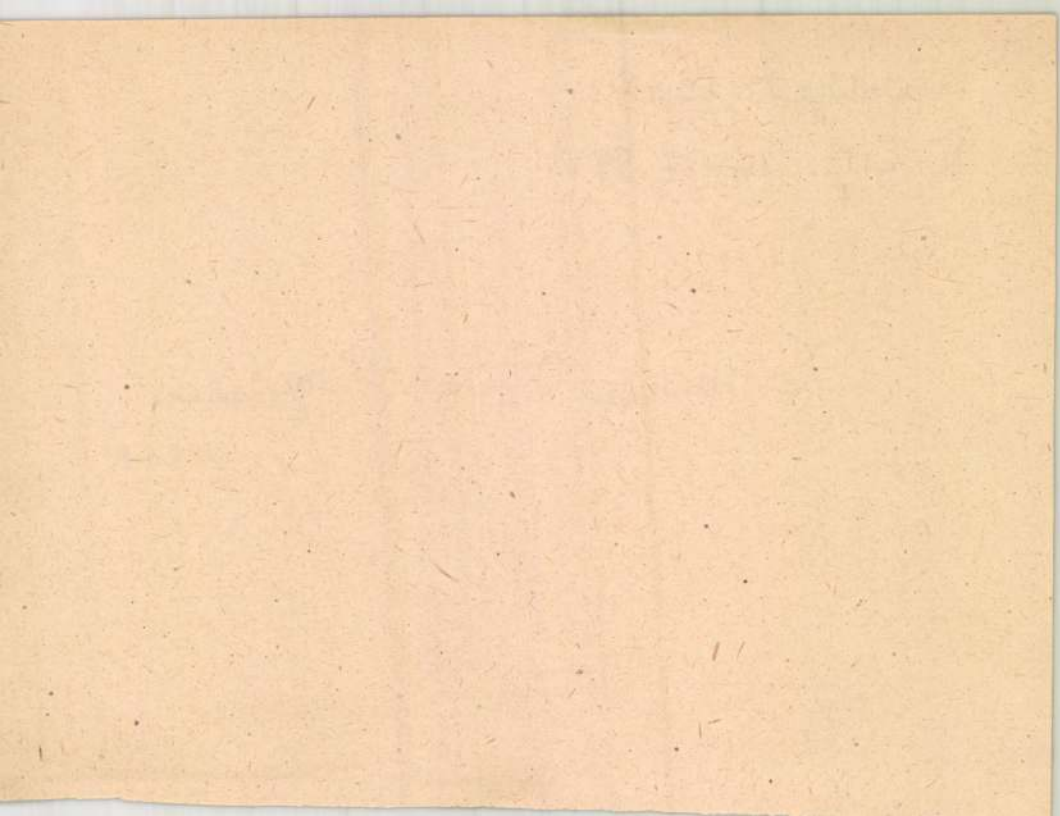
Felvidéki képzőművészek karsza.

Művészet. 1938.

III. évf. 16-17. 94 l.

Gravet. Imre: Nagyidai.
meső

Oravetz Imre: Nyár

Oravetz Imre

Vasárnapi ünnep a Pósti Hídán, Réves, mell. 1934 VIII. 12

Handwritten text on the left side of the page, possibly a list or index, including numbers and some illegible characters.

Handwritten text at the bottom of the page, likely a signature or a note, written in a cursive script.

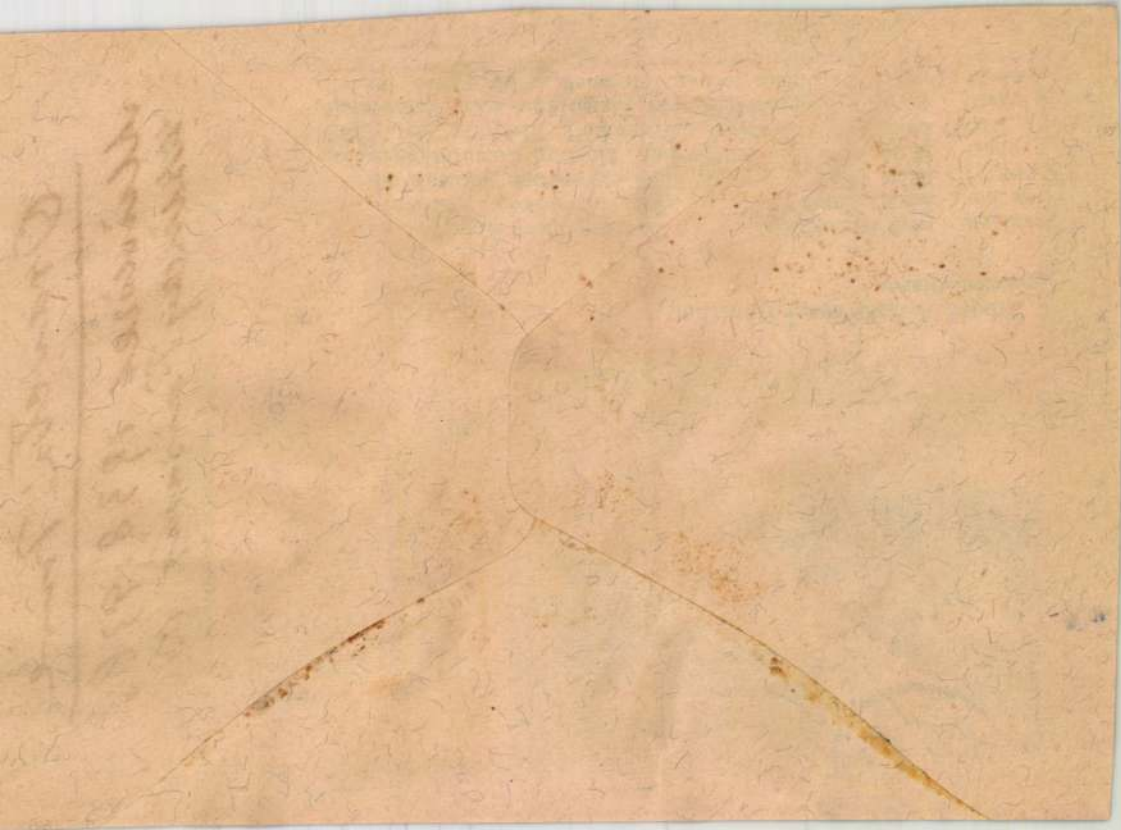
Oravetz Imre: Nagyidai mező

Oravetz Imre

Művész. 1938. 936.

Magyar Társaság Művész

Művészszövetség.

Oravetz Imre

a templom VAGY kastély falára. Oravetz Imrét, a
parasztestőt a szlovákia sajtó, mint Szinyei Merse Pál
tanítványát méltatja. Pompás meglátásai vannak, fino-
man, lebilincselő impresszionista stílusban fest. Előadó
nyelvezete rokon Egrv Józseféval.

Műveiről. 1838. 968.
(Slovákiai műveiről.)

Oravetä Turse

Paola³ Nagypidan
(Möng Tönnön nm)

Etanajibešuldeine
peloritsee 1943. jän. 1,

Kaasan' kiill. 1942

Kiillitine lode 5 poot-

kel es 2 olajf.

uolomony figurakho

Faint handwritten text in Japanese characters, possibly bleed-through from the reverse side of the page. The text is arranged in several vertical columns on the left side of the grid.

1913 ketos Event, 'allo'

[Faint vertical handwriting]

[Faint vertical handwriting]

[Faint vertical handwriting]

Oravecz Imre

földművel. festő. U. 3504.

Budapesti Hírlap

1933. máj. 14. (Új
parasztfestő jött fel
Magyidáról: O. fest-
ményei az Ernst Mi-
zeusban.)

Autodidakta. Az első
világháború után, a harc-
sérült haratevére, kezdett
rajzolni, majd festeni.
A falusi élet minden-
napjait jelenesíti festi.

1900

2
x
x

Oraveck Jure

U. 3505

Magyarország

1933. máj. 14.

(Q. földműves-festő.)

-r. =

Ernst-Museumbeli
kiállításra.

Journal

1857

1857

1857

1857

1857

1857

1857

Oraveck Imre
festő

író

Mihalik Sándorné

Kassai képrajzművészek
kiállítása.

Felvidéki lap

1942. dec. 12.

1907
June

1

1907

1907

1907

1907

1907

Oravecz Imre

festő

lásd okv.

Revai XXI. 666. l.

Quercus

folia

herb. no.

1841 XXI 100

Oravecz Imre

Kassai földművelés
pesti

mod.

Pesti Kapló

1935 máj. 20.

Oravetz Tmre

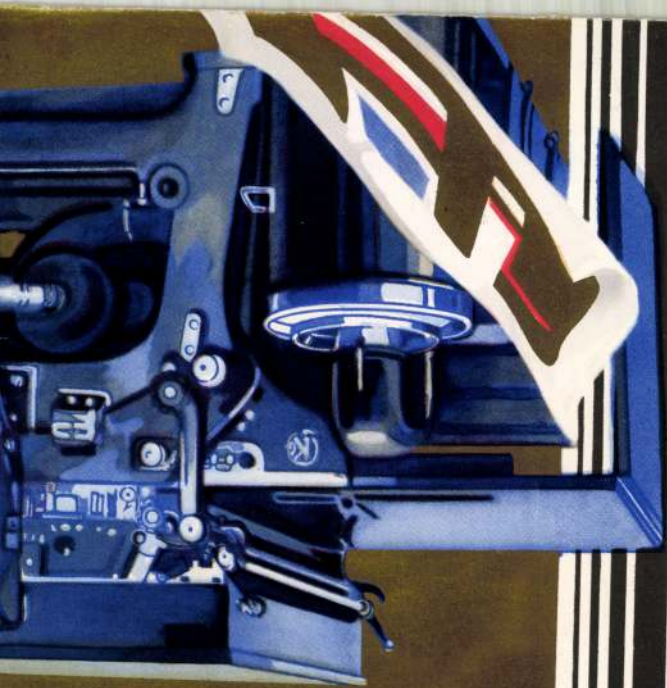
Nagyidai mezők.
Képe repr.

Múzeum 1938

18-19. sz.

93. l.

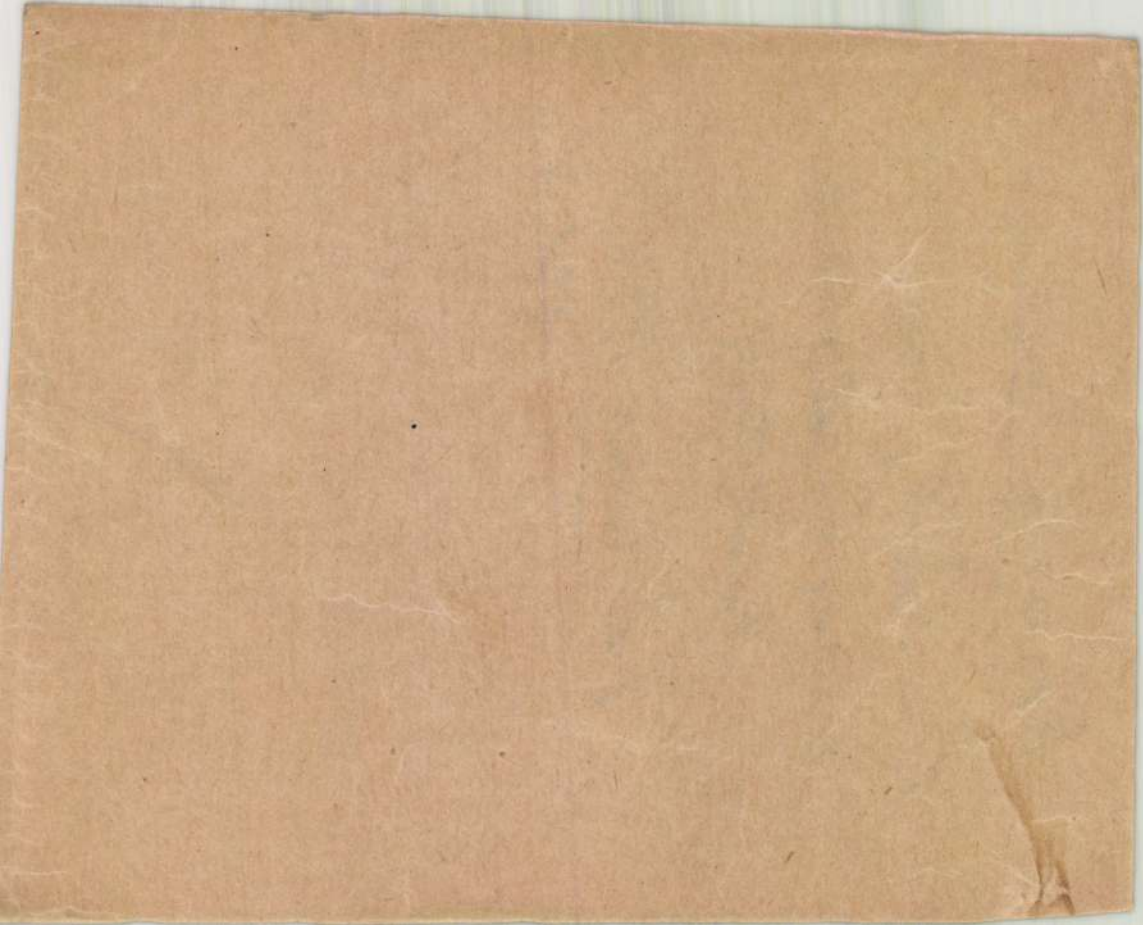
So hochglän-
zend frei brot

Oravecz Imre

Munkások, repor.
(Magyar Bizalmasságok
Kiváltása)

Írások 1934. Okt. 31.

Magyar Őstehetségek Kiállítása, Budapest.

Óravecz Imre; Tavasz.

Tormay Cecile valóban az ő régi „Viaszfiguráinak“ keserű művésze lett. Kanócot húzott remek szobormintáiba. Hadd égjenek, lobogjanak el „hasznavehetően“.

Azóta megint hallgat benne a művész. Keményen, összeszorított szájjal, összevont szemöldökkel, zord hősiességgel. A közélet terére kilépett ember ezerfelé forgácsolta szét hatalmas erejét. A művész hallgatott. Újra kereste önmagát, a távlatot, a természetet, a történelmet, — lázas iramú harcos szavak után a lehiggadt, súlyos, egyszerű, messziről jövő és messzemutató, abszolút értelmű szavakat. Hogy vártuk, hányan vártuk épen ezt. Hogyan sajnáltuk a nem neki való közéleti széttépődése miatt. Nem bírtam elképzelni, hogy kedve teljék benne. Nem is telt. Fáradtan mosolygott, mikor eredményeit emlegettem. De egyszer, mikor együtt utaztunk az Alföldön, s csendes beszélgetés közben a „Régi ház“-ból idéztem neki jeleneteket és mondatokat, boldog meglepetés suhant át az arcán, olyan lett az arca, mint egy gyermeké, fényes és békességes, egészen olyan, amilyennek képzeltem, mikor a „Régi ház“ felejthetetlen fejezeteit olvastam, — és azt kérdezte: „Hát így megjegyezte, hogy még ma is emlékszik?“ — Így.

A „Bujdosó könyv“ után még egy vékonyka novelláskötet jött, 1924-ben: „Megállt az óra“ címen. Ez már a menekülő, a visszavonuló, az *abszolút* felé hátráló Tormay. Mélyen megindító ennek a kis füzetnek az előszava. Magyarázás, mentegetőzés, a régi művész belső vitatkozása önmagával: „Azt akarjátok, hogy meséljek? De hát nem, tudjátok, hogy nehéz mesélni, mikor szüntelenül nyílnak az ajtók és a láng inog a tűzhelyen a jövés-menéstől, hírek osonnak az utcákban és borzadások futnak végig a földön. De hát nem tudjátok, hogy mesélni csak olyankor lehet, mikor odakinn nem történnek nagyobb dolgok, mint a mesében!“

Ellene lehetett volna vetni ennek az érvelésnek azt, hogy: de épen olyankor van szükség a „mesére“, mikor a valóság olyan gyötrelmesen nagy.

Hiába... az 1924-es kicsi „meséskönyvre“, a multba

menekülő félénk kísérletre még tíz hosszú esztendőnek kellett következnie, tíz külsőleg tépett, befelé mélyülő, gyötrelmesen néma esztendőnek.

És most előttem az új könyv, a „Csallóközi hattyú“, az „Ősi küldött“ első része. Atléptem a trilogia küszöbét. Mult, magyar mult, régi történelem, halottidéző bűbájjal feltámasztott, virágos ágygal, varázsvesszővel megérintett, fakult história. Acélváz megint, de a szerkezet alapvonalai csak sejtetően utalnak a későbbi kibontakozó épületre. A tatárjárás korabeli Komárom. Kívül a tatár. Belül a „dög“, a pestis. És egy messze idegenből, francia kolostorból hazaszabadult ifjú vitéz, aki ezen a pusztuláson vág át haza, a Csallóköz drága földjére, s onnan akarja tüzeket és vizeket át kimenteni azt, akit szeret. Nem sikerül. Az asszonyt elviszi a fekete rén. Az ifjú pedig magára marad lelke háborgásával: Miért? — Ez a külső „mese“. A meséje héján belül bontakozik lassan, titokzatos utalások mélyén a mondanivaló magja, a probléma: ősi, pogány hit tüze izzik még itt-ott, ázsiai parázs a középkori keresztyénség hamvazó-szertartásai alatt. A „Csallóközi hattyú“ misztikus meséje is őspogány legenda, a hattyú képe egybefolyik a hős lelkében Kinga, a keresztyén hősnő képével. Mi lesz ebből? Micsoda különös preludium Bibor alakja, a „bűbajos“ asszonyé, aki szinte időtlenül vén és mégis örökké fiatal? Akit megbélyegeztek tüzesített templom-kulccsal, tüzes kereszttel, s aki aztán önszántából feküdt izzó parázsra, hogy leégesse magáról az új hit jelét, — micsoda szimfóniához preludium mindez. Nyugat és Kelet nagy ütközése kisért Tormay trilogia-tervében? Az örök nagy probléma, amely annyi nagy magyart, írókat és nem-írókat gyötört és foglalkoztatott mindmáig? Amely a mi sajátos új fogalmazásunkban az örök erdélyi probléma is? Mindezt a „Csallóközi hattyú“-ból még nem tudjuk meg. „A tulsó parton“ című következő rész, és „A fehér barát“ című befejező rész lesznek hivatottak felajzott kíváncsiságunkra felelni.

Út a nagy regény felé.

Irtá Reményik Sándor.

Tormay Cecile új könyve.

Új regénye jelent meg, pontosabban kifejezve: tervezett nagy regény-trilógiájának első része. A tervbe vett mű címe *Az ősi küldött*. Az eddig megjelent első rész címe: *A csallóközi hattyú*. Ebből az alkalomból szeretnék egy kicsit visszatekinteni az ő irodalmi útjára, újra átélni azokat az órákat, mikor őt lelkileg megismertem, újra érezni az első nagy találkozás megindultságát, követni nyomait a magyar avarban, vizsgálni, honnan indult, merre járt, hova érkezett meg.

Előrebocsátom: nem tudnék Tormay Cecile-ről úgy nevezett tárgyilagos ismertetést, vagy szakszerű kritikát írni. Ha különben sem, másról sem: róla legkevésbé. Azok közé a nem nagyszámú költők, írók közé tartozott mindég, akik nekem nem olvasmányt jelentettek,ilyent, vagy olyant, többé vagy kevésbé értékeset, hanem jelentette ő néhányadmagával a lelkem eleven darabját, azt, ami tudatosan, vagy öntudatlanul az enyém immár, elvehetetlen és kiirthatatlan, véremmé vált lélek. Problémái az én vergődéseim, ereje az én sovárologva áhitott erőm, roppant szimbolumai óriássá nőtt rokon-jelentések, stílusformája bennem továbbrezgő áram, mondatai zengő egészek, amelyekre úgy eszmélek hirtelen és mondogatom őket magamban, mint némely egészen közeli poéta-testvérem vers-soraít. Nem bírálni akarom őt. Visszhangozni szeretném.

Tormay Cecile, a művész régóta hallgat. Keményen összeszorított szájjal, összevont szemöldökkel, szinte zord hősiességgel tud hallgatni. Régen is ilyen volt, kevésbeszédű, súlyos-szavú, nagy szüneteket tartó, másokhoz mérve terméketlen író. De, amikor egy-egy műve megjelent, — az mű volt. A szerkezete acélváz, a stílusa olyan rövás, amelyen változtatni már nem lehet, legfeljebb az egésztest dobhatja el magától, aki egyébre vágyik. Kezembe került nemrég egy kicsi írásom, 1918 elején, a nagy magyar ősz előtt írtam róla, egy novelláskötete, a „Viaszfigurák“ megjelenésekor. Szinte szóról-szóra ezt írtam már akkor. Most sem jut eszembe egyéb, vagy több. Talán csak egy képpel járulhatok akkori gondolatomhoz: úgy látom a magyar írók társaságában ma is Tormay Cecile-t, mint áradó, bőbeszédű, vitatkozó emberek közt egy magányos nagy hallgatót, aki csak néha ejt bele a beszéd sodró folyamába egy-egy szót, mint neház követ. Milyen nagyon megáradt azóta a magyar írók beszéd-folyama, háború, forradalom, összeomlás óta, és Tormay milyen keveset beszélt.

Egy nagy könyve látott napvilágot a katasztrófa után, a „Bujdosó könyv“. Ez a könyve mindenféle szempontból változást jelent írói pályáján, hirtelen kiugrást a régi vágányból, kiáradást a régi mederből. Egy halálos történelmi váltón halad át az ő vonata is, és attól kezdve egy darabig tízszeres sebességgel száguld, szinte féktelenül, és egészen más tájakon. A „Bujdosó könyv“ Tormay Cecile-nek egyetlen bőbeszédű könyve, egyetlen túlárado írása, — de gondoljuk meg, hogy mi mindent kellett abba a könyvbe belezsufolni, mi minden maradt ki amugyis, és mitől áradt meg annak a könyvnek mondanivalója. Ezzel a könyvvel sokat vitáztak, gánesolták is. Itthon, Erdélyben is, komoly, erős magyarok is bíralták. Különösen évek multával. Elmondták róla, hogy egyoldalú, elfogult, sőt gyűlölködő, hogy osztályöntudat és pártszenvedély beszél és harsog belőle. Szemére hányták, hogy nem lebeg a művész köteles magasságában az események felett, hogy az ő egész élménye, egyáltalában a forradalom és vörös ura-

lom élménye és szenvedései micsodák voltak a háború, a foglyok, az internáltak, a vakok, bénák, nyomorultak millióinak négyesztendő szenvedéseikhez képest. A parlamenti pince és a Duna 1919-es titkai micsodák a verdumi erődök hullapiramisaihoz képest? Akik így beszéltek, egy kicsit eltévesztették a mértéket. Bizonyos, hogy a „Bujdosó könyv“ nem a liberálizmus kátéja abban a tradicionális értelemben, ahogyan a mult század második fele hitt benne és gyakorolta, — abban az új értelemben sem, ahogyan azt az erdélyi sors számunkra diktálja. De a „Bujdosó könyv“ mégis az, aminek szerzője szánta: „egy halálra szánt faj legboldogtalanabb nemzedékének a kínja és becsülete.“ Milyen tényezők okozták a történelmi Magyarország széthullását, mekkora része volt a széthullásban az „idegenből behurcolt“ forradalmaknak? Nagyon közel van még mindez, hogysem végső ítéletet alkothassunk róla. Tormay Cecile szentül hisz abban, hogy a háborúban elcsigázott nemzeti erőnek felelőtlen és gonosz tüzekkel játszó elemek, örlő belső férgek adták meg a „kegyelemdőfést“. Ez a hite az ő igazolása. Ezt a meggyőződést ő nyíltan vallotta, következményeit vállalta, s „Bujdosó könyv“-ének készülő naplójegyzeteivel együtt bujdosott a börtön és az akasztófa árnyékában. Az akasztófa árnyékában, — melyben vele együtt akkor egy egész nemzet állott, — ne várjatok senkitől liberálizmust és megértést. Legkevésbé művésztől, aki a szubjektivitás evangelistája még akkor is, ha krónikás. „Tévedéseim a kor tévedéseinek tükréi“: írta ő maga. Ez a becsületes vallomás lesz mindenkor a művész felmentő ítéletének alapja a történelem előtt. A „Bujdosó könyv“ azonban nem csak ilyen vitaalkalom szempontjából fordulópont Tormay Cecile pályáján és életében, vitathatatlanak tetszik előttem az, hogy ez a könyv tényleg más, mint elődei. Örök emberi vonások és természetfelettire utaló természeti képek helyett valóban aktualitáshoz tapadást érzünk a „Bujdosó könyv“-ben. Dübörgő emberi történet, amely leigázza és leveri lábáról a művészt, kavargó káoszt, amelyen nem bír mindég urrá lenni, talán nem is akar. Nem tudja távlatba emelni maga elé a dolgokat, hogy csak lényegüket szívja ki és párolja le. Így lesz a régi abszolút zenéből program-zene, a belső problémák és tépelődések klasszikus veretű művészből a nemzetpolitika szilaj romantikusa, az elvonult, érzékeny, mimóza-lélekből a közélet harcosa. Egy példa talán elég lesz, hogy szemléltesse ezt a világ-különbséget. A klasszikus szépségű „Régi ház“-ban épen az a csodálatos finomság ragad el, ahogyan a történelem, a szabadságharc jelenetei át meg át szövik különös hímzéssel a tulajdonképeni mintát, egy család történetét. Olyan távoli, olyan megszürt, abszolút muzsika az, ahogyan a kis Anna Petőfi hangját hallja, s nyomában egyszerre támad a gyermekleányban a szabadság, ifjúság érzése, és a még álomban sem látott szerelemé. A forradalom, amaz első, szent, tiszta forradalom úgy lengi körül az emberek lelkét, mint valami láthatatlan tavaszi tűz, füstje sincs, korma sincs, hangja is alig van, csak hat és formál. Ezzel a jelenettel szembeállítom a „Bujdosó könyv“ egy jelenetét, mikor március 15-ének éjjelén, 1919-ben Petőfi, mint Tormay Cecile víziója végigmegy a vörös Budapesten, szomorú kísértet az elnyűtt városban: „Hová tettétek az én rózsáimat? Hová tettétek az én zászlóimat? Hová a dalaimat? Petőfi mint ellenforradalmár kísért a vörös Budapesten. A hangulat döbbenetes. De érzitek a program-zenét?

Reményik Sándor

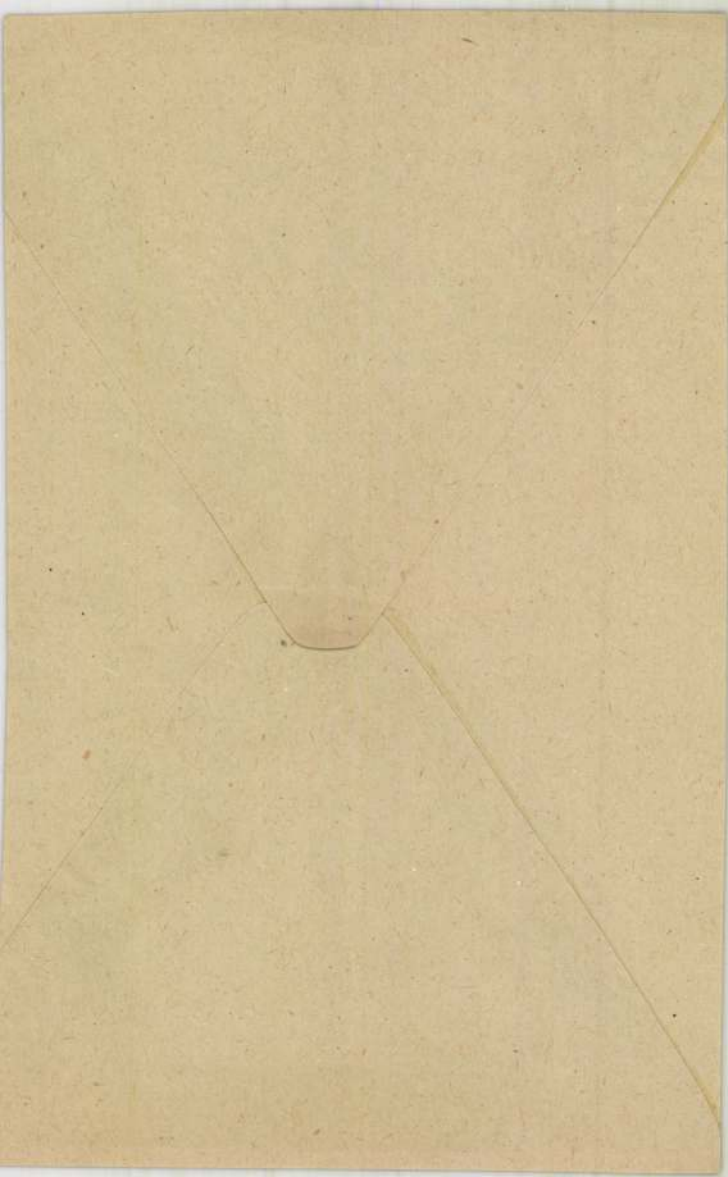
Oraver

Kassai foto

Laid

2

Ungam 1942. nept

Oravec Imre

festményesből koll.
kiáll. a Kassai mú-
zeumban.

Prager Presse

1932. sept. 21.

(Das Ostslowakische
Museum in Košice.)

Wangar Kojima

Kiritama

Nemeth'Jalen

1937. 001 - nov.

For. Dept.

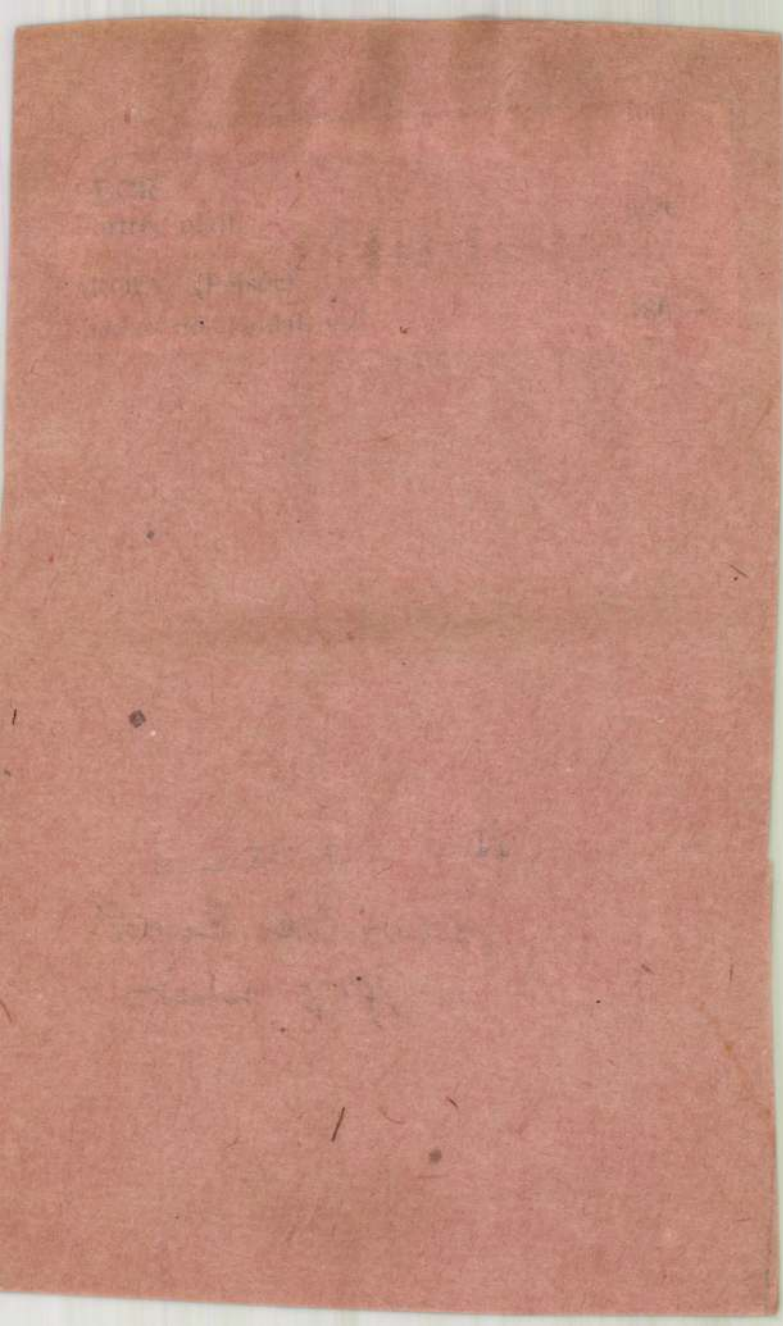
ORAVECZ IMRE (Nagyida)

- 117. Aratás, olajf.
- 118. Önarckép, pastell
- 119. Krisztus, pastell
- 120. Tél, olajf.
- 121. Nagyidán, olajf.

Nemzeti Szalon

Felvidéki kiáll-

1940. márc -

Oravecz Turle

Tavas c. keje repr.

Pisrdostur 1934.376. l.

MumEior c. Eeje repr.
u. o. 410. l.

Felelős szerkesztő: Kibédi Sándor

Tip. Fraternitas Cluj, Telefon 977.

Oravecz Imre

Itt kell azonban megemlékeznünk Oravecz Imréről, a nagyidai földműves-festőről, a magyar falu és nép főnómlírájú ábrázolójáról, akinek festészete a nagy francia modernekkel: Gauguinnal, Matisseszal és Denisszel tart közeli rokonságot anélkül, hogy Oraveczre gyakorolt hatásukról beszélhetnénk. Utóbbi minden vonatkozásában a magyar falu szülöttje és neveltje, ezt tükrözik vissza olajfestményei és pasztelljei egyaránt. Távolságától minden mesterkélttség és kiagyaltság, *művészete tiszta sugárzása egy gyermeki léleknek*, amely lélek minden érzékenysége mellett nagy erők művészi kohója. Olajfestményei robusztus erővel duzzadnak. Vonalvezetése határozott, színei a nyersségig egyszerűek és tömörek, a mondanivalói csak a faluról és annak lakóiról vannak. Pasztelljeiben már több az önmegtartóztató finomság, több a tónus és a vonal, színei ezekben inkább halk lírával zengők, mint epikus harsonával kiáltók. Képeinek tárgykörét a tulajdonképpen kicsiny, de a falusi ember által nagynak látott problémákból meríti.

Csikvári Beauj 146. l

értékelést megkönnyítő szempontokat nyújtunk. Kép helyett vázlatot vagy inkább csak palettát, amelynek színeivel azonban némi gyakorlattal mindenki megfestheti a képet.

Kezdjük azzal, hogy a magyar emberben a népkutatás tanúsága szerint nemcsak megvannak, de különösen szerencsés formában és mértékben vannak meg a tudományos kutatást megalapozó és elősegítő hajlamok.

Idegen utazóknak mindig feltűnt a magyar nép természetes értelmessége. Az ostoba vagy degenerált típus a magyar falvakban, pusztákon szinte teljesen ismeretlen; másrészt az iskolák napról-napra szolgáltatók az egészen alacsony sorból feltörő nagy tehetségek példáit. Viszont a mondaképződésnek a pásztorok közt ma is élő hagyománya s általában a nép irodalmi-művészi hajlamai elevezen bizonyítják, hogy megvan benne az a »szent«

Oravetz Imre

Csikvári Abay'119. l

Oravetz Imre: „Nagyidai mező” (olaj).

MOST JELENT MEGI!

ERNST ENDRE:

A Szinyei Merse Pál

Társaság és

művésztagjai

Oravetz Füre
festö

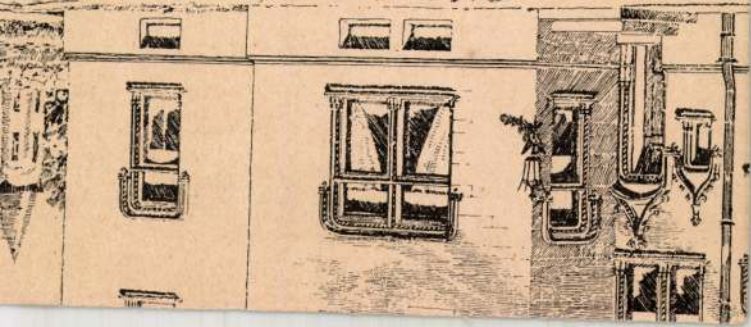
läid

2
Ira¹ ev Kassa

keprönni vesireböl.

1943 .

W. L. B. Jenney & W. B. Mundie, Architekten in Chicago.

Oravecz Jure

magyar "festo"

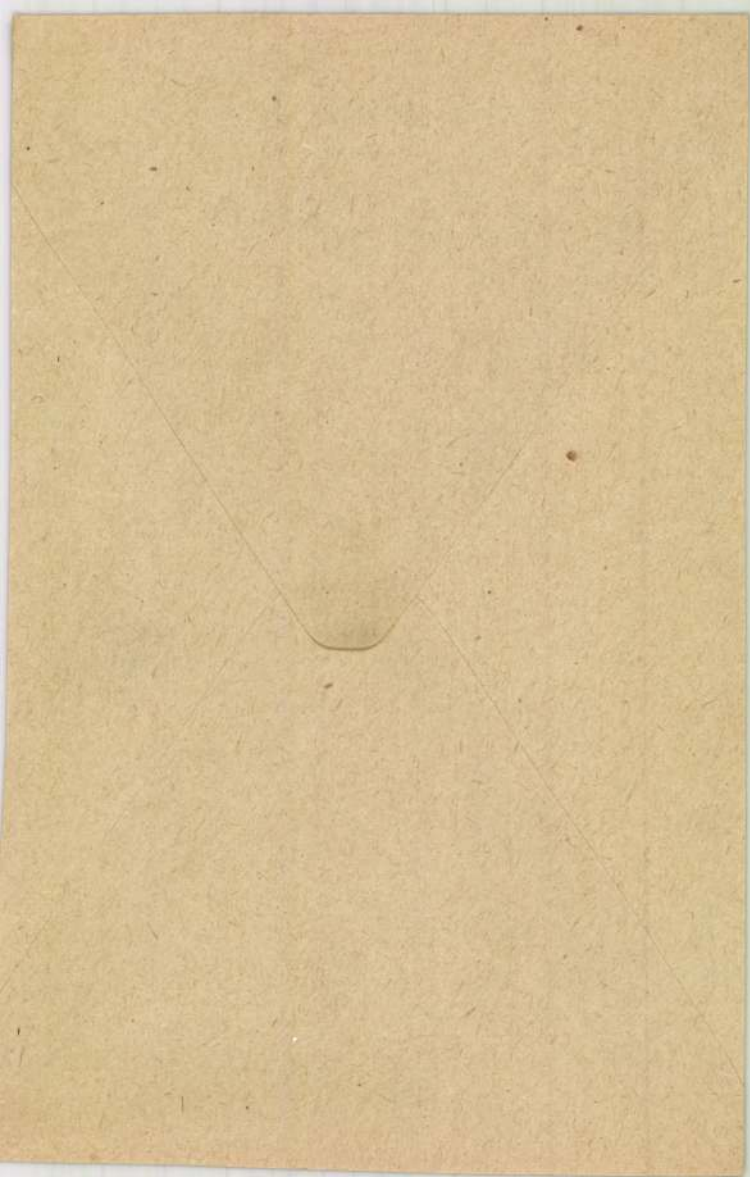
rod

2

Sziklay Kassa

232. l.

233. l.

Oraveer Inne
nagydai festő
1943. sept. Hámosy -
Képnalon Miskolcon
5 olajf, 4 pastel.

Ruttfelw

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

B u d a p e s t, V. 1.

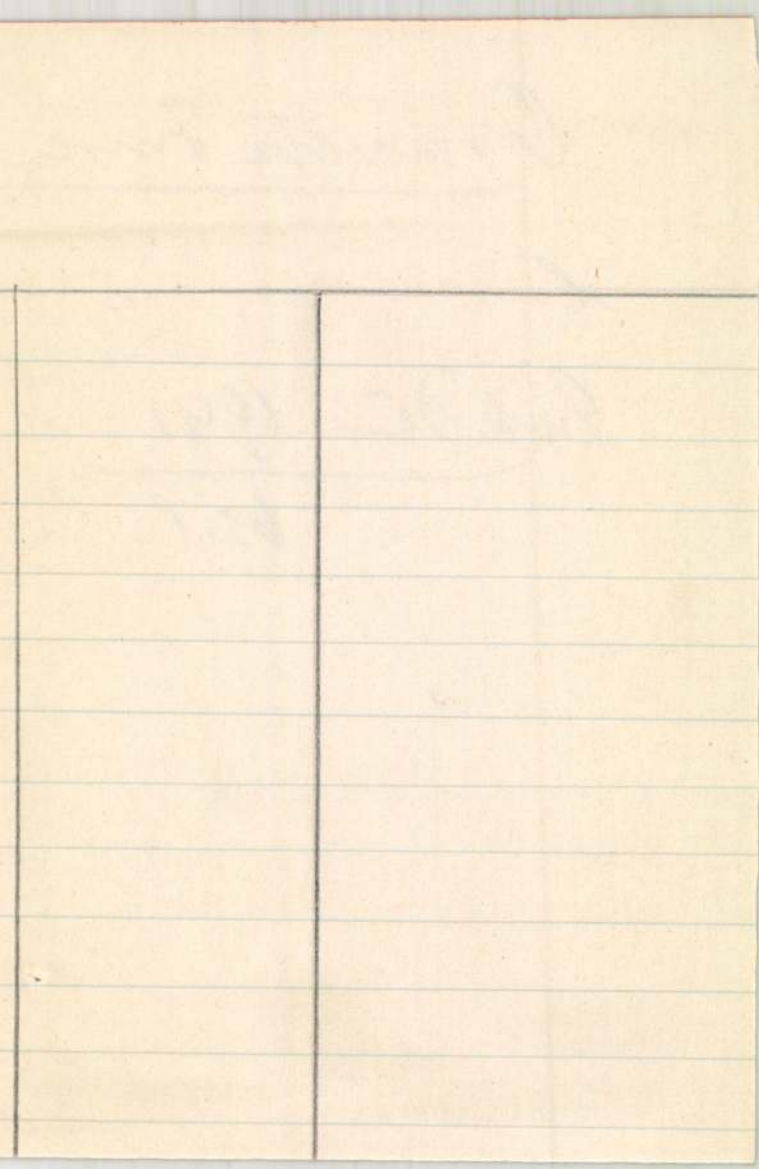
Visegrádi-utca 36.

Oravetz Fune

l.

Evk Deri 1941

63. l.

Oravec Lure

l.

Forum

1934. 321. l.

James
Sakirpawada
Kassabodong,

Oraver June
fest

Forum
1934. 287. l.

is Nyugat
1934 sept. 1

Kassak cikao

l.
Forum
1934. 288. l

New Yorki halom 1934. sept.
Magyar és kelet-európai kiadók

Charra.
Välkommen att.
gästerna i
allt gäst
haga magar
Välkommen
a ve

Lindgrens Kolorer
1 +

1997

815. Blatt
et XVII. arar

Oravecz Imre

irod festo

Forum (magyar rész)

1936. 79. l.

Seulmbach h. n. TD. 43.

Oravets Lohvan

parast fests

Koll. Kiäll. Ernstiel

1933 majus

2

d.
Forum

1933. 198. P.

Ramaraelms 1878

est. 64.5:62 ca.
: hincumot.

ni retale.

rexi~~ma~~, de fofete' somn~~um~~
Marra onto' koga, venne e
semetdote

Seget' Kendo

H. Reps 250

to
" |
ope.

Oraveo Zml

l.

Forum magyar ren

1937. 1. 1. - 2d.

Kassai György diákai VIII. 54, 55, 57, 58

Oravecz Imre

l.

Rittkassai mű

Szépművészet

1942. 239. l.

RECEIVED

Handwritten notes and a circular stamp on the right edge of the paper.

Oraveer Jurel

festö

skoll. kvallitasa

Hol mince
meqirva

Nisag

1933. maj. 14

(e. a. O. I., a foldunives-
festö.)

arlangból, a bairól vezetó út
kilátást, hol hegyes vidék
bejárás fele két féri köz-
szolgálo oszlop mögött két
ét a kijárat fele, míg a hat-
ól hat kecske képez csoportot,
zik.

— Leit. sz. 1105. — Vétett
től 150 fron (300 K). — El-
7-en (279-94). — Az elszámo-
zius 26-iki 12620 és az 1895
adományi ívet. — Az elszámolást
28-iki 4561 (635-900) és az
. sz. leirat (464-901).
str. 3. l. — Verzeichniss No 247.

37 (1105)
648 (4561)
111

t

Oravecz Ferenc

Festő

kiállításra

Ernst Museum 22

1933 máj.

sk-görög.
századból.

a nyaktól kezdve a térdig
törött.

n. — Lelt. sz. 1283. — Vételtt
bi 200 lírán, vagyis 179.40 K-án.
s 31-én (246-895). — Az elsza-
95 és az 1895 november 28-iki
— Az elszámolást jóváhagyta az
35-900) és az 1901 augusztus
901).
r. 18. l. — Verzeichniss № 189.

-29

Oravecká župa

festó

rod

Slovenský Východ.

1934. okt. 16.

(g. m.: Košické
výtvarníci.)

Oraver Gule

nagidai parantfin
nehany jantretet
nerete meg a kassai
Museum

Pragai Magyar Helyes
1934. jan. 14.

Bravcs Szilvia

KÖZNEVELÉS
Budapest

1972. JAN. 1

Iskolai képzőművészeti kiállítás

A VÖRÖSMARTY GIMNÁZIUM centenáriumi ünnepségeinek egyik legizgalmasabb, a modern rajz-esszéitkai nevelés új útjait és lehetőségeit — nehézségeit és problémáit is — érzékelhető eseménye volt a képzőművészeti kiállítás.

Kendjük az ismertetést mindjárt az eredményekkel, amelyeket a rendezés — az alkalomnak megfelelően — a kiállítás közép-pontjába állított: a tanulmányi pályázatokról, amelyet az iskola a jubileumi év alkalmából — a többi tárgyakból hasonlóan — a rajzból is meghirdetett. A fő feladat „Tudomány, sport, művészet” című kompozíció tervezése és kivitelezése volt szabadon választható méretben és technikában. *Oravecz Szilvia* háromfigúrás Terrakotta domborműve kitűnő rajzi-plasztikai és kompozíciós erényeivel, *Grósz Iván* figurális és ornamentális elemekkel komponált, olajfestékekkel vászonra éretten szintekultúrával kivitelezett

modern pannója méltán nyerték el a pályázat két 1000—1000 fontos fődíját. A grafikai pályázat egyik témája az iskola centenáriumát hirdető plakát volt. Az első díjas *Jassó Péter* műves gonddal elkészített Vörösmarty-portrész, szép betűkkel és szöveg-elhelyezéssel megoldott plakátja mellett szellemes ötletével tűnt ki az a felérésben múlt századi, felérésben mai öltözött, lépődíákat ábrázoló plakát a mulatságosan elhelyezett centenárius évszámokkal. A másik grafikai feladat, a névadó költő egyik versének illusztrációja volt. Az első díjas *Varga Villő* a „Forrás és patak” című vershez készített igen szellemes, a víz fodrozódását, örvénylését jól érzékeltető technikával illusztrációsorozatot. Számos művön jóllehet látni a szöveg és rajz izléses egymás mellé komponálásával a nyomdai tördelés tipográfiai-művészi megoldásának kísérletét. A harmadik, illetve a negyedik pályáza-

ti csoportban az „Egyéb” kategóriában *Pázmány István* érdemelte ki az első díjat szép textíli- és szöveggyűjteményekkel.

E „**MŰVEKNEI**” nem kisebb figyelmet érdemelnek a kiállítás tablói és vitrinjei (az utóbbiakban látható makettek, agyag- és kerámia munkák stb.), amelyek lépésről lépésre tárulnak fel a modern rajzpedagógia új útjai.

A rajz ma már nemcsak kézügyességre és művészi ízlésre, hanem a legkülönbözőbb területek és élet legkülönbözőbb területein való alkalmazására. Ezek a stúdiumok ilyen módon ma már szerves alkotóelemét képezik a legkülönbözőbb szakirányú — mezőgazdasági, ipari és tudományos — nevelésnek. Mindehányszor természetesen lelkes, sokirányúan képzett rajztanár gárda szükséges. Olyan, amilyet a bennünket a kiállításban kálauzó *Littkey Józsefné* ben ismertünk meg.

PÉTER IMRE

Applikáció

A MAGYAR NYELVTAN TANÍTÁSÁHOZ SZÁ

A nyelvtani applikáció két hasonló rendeltetésű szemléletőeszközt foglal magában...
a nyelvtani képes kártyákat és a nyelvtani szókárttyákat.

A harminc lapból álló nyelvtani képes kártya sorozat a 2. osztály hangtani ismeretanyagához kapcsolódik. Felhasználható a tényanyaggyűjtés, gyakorlás és az ellenőrzés feladatainál egyaránt. A sorozat a 3. és a 4. osztályban is haszonnal alkalmazható, mivel a 2. osztályban tanult hangtani jelenségek a szófajok tanulásánál is szóba kerülnek.

A szókárttya sorozat 189 szókárttyából áll. A 2., 3. és 4. osztály hangtani, illetve szótani jelenségeinek tanításánál sokoldalúan alkalmazható.

A nyelvtani applikáció előreláthatólag 1972. első negyedévében kerül forgalomba.
Irányára: 300,— forint.

A KÖRNYEZETISMERET TANÍTÁSÁHOZ AZ ÁLTALANOS ISKOLAK 3—4. OSZTÁLYA SZÁMÁRA

A készlet képeket, szókárttyákat, térképeket, fóliatérképeket és vázlatokat egyaránt tartalmaz. Az eszköz segítségével megoldható feladatok elsősorban a tanulók értelemi erőit fejlesztik, gondolkodásra, ítéletalkotásra ösztönzik őket. A szókárttyák segítséget nyújtanak a beszédkézség fejlesztéséhez, a fóliatérképek pedig a vázlatkészítés megtanításához.

A környezetismereti applikáció 1972. második negyedévében kerül forgalomba.

Irányára:

3. osztályos készlet — 360,— forint,
4. osztályos készlet — 430,— forint.

AZ OROSZ NYELV TANÍTÁSÁHOZ AZ ÁLTALANOS ISKOLA 6. OSZTÁLYA SZÁMÁRA

Az összeállítás az általános iskolák 5. osztálya számára már korábban forgalomba hozott készlet anyagához kapcsolódik. Tartalmilag és formailag egyképpen annak meg-

1933. május 14.

Az Ernst-Múzeum CXL. kiállításának kiegészítéséről:

Oravecz Imre földész és festő.

Földész és festő: ez a két epitheton így együtt *Benedek Péter* óta polgárjogot nyert a magyar művészetben. Az, aki méltónak bizonyul reá, oly iskolában tanulta meg a művészetet, amely városi művész számára — járhatatlan. Ebbe az iskolába a természet mezitlábos gyermekei járnak, izzó szívvel, a sors gránát-kapuját döngető eleméntáris lélekkel.

Oravecz Imrében méltó utód jelentkezik a földész és festő címre és jellegre. A Benedekék, a Henry Rousseauk ősi családjához tartozók közül való, azok közé, akiket lelki kötelék fűz egy tüneményes parasztdinasztiához, de művészi megnyilvánulásaikban egymástól teljesen elkülönülnek. *Nem iskolát hoznak magukkal,* az ő iskolájuk — utánozhatatlan. Ebben van művészetük különleges íze, ereje, a művészet színes arénájában győzhetetlen szerepe.

b. j.

1. Testvérek (olaj)	120.—
2. Muzsikusok (olaj)	75.—
3. Lila ökrök hóban (olaj)	60.—
4. Kis önarckép (olaj). Magántulajdon.	
5. Mennek az esküvőre (olaj)	80.—
6. Hordót vontatnak az ökrök, a kocsis a rudon pipázik (olaj)	120.—
7. Négyes ökrösfogat (olaj)	80.—
8. Karácsony (pasztell)	80.—
9. Megy a munka, fehér ökrök álldogálnak (olaj)	100.—
10. Nagy önarckép cifra sapkában (pasztell)	80.—
11. Balagnak az ökrök a szekérrel (olaj)	75.—
12. Egy fehér, meg egy pej csikó (pasztell)	
13. Lépkednek az ökrök hazafelé, hallgat a táj (olaj). Magántulajdon.	
14. Az ördög meg az élet (olaj)	150.—
15. A népek vigadnak, én furulyázom (olaj)	120.—
16. Vásári kikiáltó (olaj). Magántulajdon.	
17. Kis önarckép cifra sapkában (pasztell)	
18. Gyomláló asszony (pasztell)	50.—
19. Négy lovas (pasztell)	100.—
20. Két ló, egy lovas (pasztell)	80.—
21. Május (pasztell)	150.—
22. Betlehemesek (olaj). Magántulajdon.	
23. Négy szép ökör, zöld a táj	100.—
24. Két fehér ló nézi, ahogy a gazda rágyújt	75.—
25. Önarckép tájképpel (olaj)	100.—
26. Fonnak a lányok, édesanyám beteg. Magántulajdon.	
27. Önarckép zöld kalappal (olaj)	100.—
28. Önarckép nagy kék szemekkel (olaj)	80.—
29. Éjjel mennek a muzsikusok, az ablak világos	75.—
30. Makrancos ló	80.—
31. Önarckép egy kézzel (pasztell)	80.—
32. Két fehér ló zöld dombok között	75.—
33. Szénásszekér, a tehenek hátára süt a holdvilág (olaj)	80.—
34. Két ökör félszekérrel (olaj)	60.—
35. Lóversenytér (olaj)	50.—
36. Egy tehen, a többi ember (olaj)	50.—
37. Éjféli szerenád falun (olaj)	75.—
38. Zarándokok (olaj)	80.—
39. Bivalyfogat tájjal (olaj)	75.—
40. Leányok hóban, vasárnap (olaj)	120.—
41. Fehér tájban szürke ökrök (olaj)	80.—

W. M. R. —

hirdetve
alatt május
20-án
amely tartsa
földész.

1964 AUG 9

1021

Oravec János:

Dattogatott kukorica

(Kass János rajza)

Orsz. Híradó

NÉPSZAVA

Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Magyar Hirdető
SAJTÓFELVELO

Új szemek,

ÍRÓ VALAKI ÖGY LESZ, hogy annak születik. De ezen kívül sok minden más körülménynek kell közrejátszani, hogy tehetsége kibontakozzék, neve ismertté váljon az olvasók előtt. A gondolatot **Tamási Áron** vetette papírra, egyik önéletrajz-jellegű írásában.

Valóban, hiába a tehetség, amely eget kér, hányan meg hányan hulltak el a múltban »fáradt fiatalok«. Képességeik jellemzőkértája legfeljebb egy-egy elbeszélés formájában röppent fel valamelyik folyóirat hasábjain, egyre foszló emlékezetüket őrizve tovább a tünő évek során.

Bajos lenne pontosan megállapítani, hogy napjainkban is előfordulhat-e hasonló eset, azonban a számbavehető tények mindenesetre alaposan ellene szólnak. S talán a legéke- sebben azok a színes bo-

szik le az irodalmi közvélemény asztalára.

Hogy ez így van, megszoktuk már, természetes, mint annyi minden más, ami még alig két évtizede elképzelhetetlen lett volna. Mégis érdemes megállni és eltűnődni azon, amit ennek a sorozatnak eddig megjelent közel negyven kötete mutat.

Elsősorban azon, hogy túl az új kultúráért semmi áldozattól vissza nem riadó állami segítségen, a magyar irodalmi virágoskertje milyen értékes új hajtásokkal gazdagodott. Ami azt illeti, szám szerint sem csekélység öt esztendő során ennyi fiatal előtt megnyitni a leg szeleesebb nyilvánosság kapuját. S méghozzá olyanok előtt, akik — Mő-

bátran kijelenthetjük. Még akkor is, ha tisztában vagyunk azzal, hogy egyik-másik fiatal az elsőséves esetleg talán az utolsó szót is ki mondta; tehetségéből csupán egy könyvre való novella, kisregény, verscsokor futotta. Jószolgatni értelmetlen, mindenesetre csupán a bemutatkozásával sem vallott az Új Termésben senki szégyent.

A közben eltelt idő azonban a legtöbbször esetében bizonyította: az új tehetség megállta a próbát; művészi elhivatottságukat újabb művekkel bizonyították, nevük néhány esztendő alatt országos hírre tett szert.

Bizonyosságul hadd ragadjunk ki néhányat találmokra: **Galambos Lajos, Gerelyes Endre, Baráth Lajos, Tabák András,**

déknak, kihangsúlyozva együvé tartozásukat, kiemelve művészi látásmódjuk közös jegyeit.

Kétségtelen, műveikben tetten érhető az a vonás, hogy *mindnyájan a mai élet szenvedélyes búvárlói, a ma emberének és világának művészi vallatói.* Élményviláguk — már csak koruknál fogva is — a közelmúltban, ellentmondásosságukban is szocialista viszonyainkban gyökerezik. Mondanivalójuk más-más síkon abban is találkozik, hogy gyűlölik a szemforgató képmutatást, szavuk igazságával perzselnek, a változó kor változó egyedeit a maguk felemáságában igyekeznek ábrázolni.

A KOR ABRÁZOLÁSA nem valamiféle titkos vagy nyílt versszerződés

és

ad Pesten

mes helyzetben vagyok, az országot járom, s eltal igyekszem nyomon nyári vidéki eseményeit. Ámolni ezekről a java-gnyilvánulásokról. Gyugom, Nagyvázsöny és ki város számottevő és titéseket tesz hagyomá-kói, s az ország lakói e kultúra terjesztésére. gástalan természetesen nem is erről az oldalról léshöz —, de mindent jlesztésének lelkes szán-ező kedv, a társadalmi nniakarás.

árosban? Vaskosabban nk: mi van a főváros-

ÉSZAK
MAGYARORSZÁG

1969 MAREK 4

Oravec János

102

K-MAGYARORSZÁG

Hozzászólás

A Napjaink 19-es száma

A Napjaink márciusi számának legfőbb jellemzője az 1919-re való emlékezés. Nemcsak azért, mert a lap elsőoldalas cikke az 1919 címet viseli, hanem mert e cikkén kívül még fél utcat nagyobb terjedelmű írás foglalkozik az ötvenedik évforduló kapcsán a Magyar Tanácsköztársasággal, illetve olyan témával, amely valami közéleti szálon ehhez a történelmi eseményhez fűződik.

A vezércikknek tekinthető, 1919 című írás azt fejtegeti, *mit voltak az okai 1919 emléke kellő ápolása múltbeli hiányának*, milyen nehézségekkel találkozunk olykor még a baráti népek körében is történelmünk e dicső napjaira emlékezés kapcsán, s levonja a következtetést: a mi dolgunk „*tanulmányozni 1919 vörös hőseinek múltját, s amit megtudtunk tőlük, lassan elfogyó régieltől, változtassuk hatékony szocialista öntudattá, hitté, hazában megtartó és építő energiákká, a művészetek szárnyaltató erejével is*”. Szinte szervesen kapcsolódik ehhez a gondolatkörhöz a Miskolci Napló 1919. június 5-i számából átvett *Helyszini tudósítás a páncélvonatról*, valamint Szluka Emül írása, a *Gondolatok a páncélvonat körül*, továbbá a Gerencsér Miklós által közreadott, *Nyitány a Sátorhegy alatt* című közlemény, Sárkányi Istvánnak, a Vörös Örség Zemplén megyei parancsnokának emlékezése is. Ugyancsak az évforduló apropóján adja közre a lap *Fábry Zoltánnak* 1934-ben írt, *Magyar proletárdiktatóra* című cikkét. Egyetérthetünk a szerkesztőségnek a cikkhez fűzött lábjegyzetével, amely szerint hasznos a cikk ismételt közreadása még akkor is, ha *egyes megállapításait ma már túlzónak ítélnéljük*. A Tanácsköztársaság évfordulójához fűződik *Gulyás Mihály* novellája, az *Ítélet* és részben *Oravec János* igen jól sikerült művészportréja *Kiss István* szobrászművészről, a Budapesten felállítandó monumentális tanácsköztársasági emlékmű alkotójáról. Az említett írások méltóak az évfordulóhoz, s *igen markánsan adják meg a márciusi lapszám karakterét*.

Az egyéb írások közül *Fekete Gyula* sorozatából a szerelemnek az öt megillető helyre visszahelyezését sürgető, *Kérdések a szerelemtől* című írását emeljük ki. Kiemelt feljegyzést érdemelne még *Fábián Gyulá-*nak a már országos méreteket öltött filmvitához kapcsolódó *Önvédelemből* című cikke, amellyel azonban szükségtelen vitázni, hiszen a szerző lábjegyzetben jelzi, hogy *viszontértést követ el, tehát írása elfogult, személyes indulatoktól fűtött*. Szeretnénk viszont a Napjaink szerkesztőinek figyelmébe ajánlani, hogy a vitatott Jancsó-film *csak egyike* a legújabb időszak már bemutatott és még bemutatásra váró műveinek. Az olvasók bizonyára érdeklődéssel fogadnák, ha értékelésre érdemes más filmek elemzését kapnák a lapban akkor is, ha *erre nem indulatok készítenek a laphoz kapcsolódó írókat, kritikusokat*.

(benedek)

Országosan elsők

Párttitkárok tanácskozása a MÁV Miskolc

— Immár öt év telt el azóta, hogy a megyei pártbizottság kezdeményezése nyomán először hívta össze az igazgatóság pártbizottsága közös megbeszélésre a vasutas pártszervezetek titkárait. Azóta gyakorlatiá vált, hogy évente legalább egy alkalommal az igazgatóság gazdasági vezetése értékeli a végzett munkát, s tájékoztatást ad a pártszervezetek titkárainak a gazdasági feladatokról.

Dr. Pásztor Pál, a MÁV Miskolci Igazgatóságának vezetője e szavakkal kezdte tájékoztatóját a tegnapi, március 3-án, hétfőn megtartott közös megbeszélésen. Az összejövetelen — amelyen négy megyéből 85 párttitkár vett részt — dr. Pásztor Pál elvtárs elmondta, hogy ez az együttműködés eredményesen segíti a feladatok elvégzését. Elősegíti a pártszervezetek gazdaságsszervező tevékenységét, összehangolja a vasúti szállítási feladatait, s a vasúti pártszervezetek sajátos tennivalóit. Hangsúlyozta, az együttműködés nélkül nem tudtak volna ilyen jó eredménnyel felkészülni a reformra, s nem érthették volna el a sikersorozatokat.

szakszolgálat több mint 15 és fél milliós megtakarításról számolhatott be, a szerencsi másfél millió, a berentei főnökség 625 000 forintot takarított meg.

Pásztor elvtárs a példák tömegével bizonyította be, hogy ahol jól dolgozik a pártszervezet, jó a vezető szervek közötti együttműködés és élő a szocialista mozgalom, ott az eredmények nem maradtak el.

Csökkentett munkaidő és a tennivalók

A dolgozók érdekében már az elmúlt évben is egy sor intézkedést tettek, így például mintegy 10 millió forintot fordítottak különféle szociális létesítményekre. Megkezdtek és mintegy hét és fél ezer ember esetében már megvalósították a munkaidő-csökkentést, a közbevéltást, illetve megszervezték a 44 órás munkahetet. Ebben az évben a lehetőségektől függően, ezt még több ember számára igyekeznek biztosítani.

Pásztor elvtárs, valamint a felszólalók őszintén beszéltek azokról a jelenségekről, esetek-

Jutalom:

a vörös vándorzászló

Az elmúlt öt év alatt az igazgatóságok közötti versenyben a miskolci három esetben érdemelte ki az első helyezést, két esetben a másodikat. És a reform sikerét mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy 1968-ban a MÁV Miskolci Igazgatóság dolgozói egész évben élen jártak, s a pécsit 1 %-kal

Nyolcvan állat

Képviselői kerületem székhelyén, Szikszón, meglátogattam a napokban az állattenyésztési szakmunkásképző iskola harmadéves baromfitenyésztő tanulóit. Először a baromfitenyésztő leányokkal beszélgettem. A mezőkövesdi

Oravec Samu

l.

Foosm

1939. 321. l.

Hirtlapiroda Hírszeretár
Telefon 13 sz.

T

EMMA

film, könyv - lapkiadványok és könyvtárak

Budapest

Rothemann - u 12 III. 2

Oravecz Sámuel

Oravecz Sámuel, szobrász, Selmecbányáról, 25 éves korában, 1840-ben iratkozott be és 1844 végéig a szobrászati szakosztályon Joh. Schaller tanár hallgatója volt.

Fleischer Bécs 72. l.

M

Hivatko
a mai napon ut
tan 10 napra - i
és utal
ni sáiveskedjén.
és bevált

Draveck Samu

1917/18 - 1918/19

Ferkèpzomfoiskèvk

119. l.

Oravec, Samo

festó és grafikus

szül. 1894 szept. 27.

Slováriában.

A bpesti képzőművészeti
akadémián tanult.

Toman 503. l.

ORAVEC JAHVEL

Dobro sloj, 1933 tajništvo.

Reprodukcija!

Ladislav Šaučín. Výtvarné umenie na východnom
Slovensku 1918-1938. Košice 1964.

ORAVEC SAMO (SAMU)

Maxim Haldar - Hradilka, Kindbach
Gokoval, Mikov Plominval i Trave
Samoval Saporlatka evltk:

Ladislav Saucin. Vytvarne umenie na vychodnom
Slovensku 1918-1938. Kosice 1964. 34.

ORAVECZ SAMO. (52AMO)

az 1923-ban megjelent. Kézirat
Károlyi Gyula Kéziratok 1924.

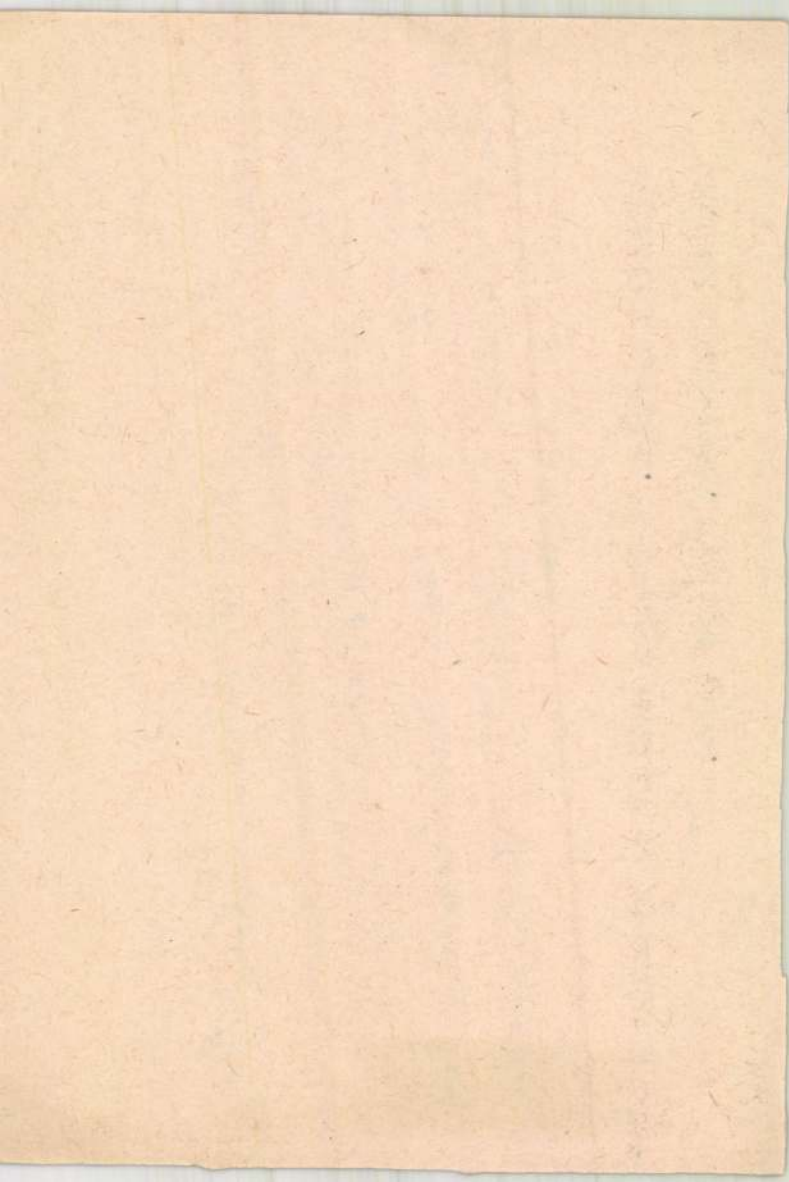
Farkas János: ~~az~~ Nyírség névneve
nyelvtudományi szemle 1918-1938. Kézirat 1964. 16.

ORAVEC SAHO

Fests"i grafika. 2 ročnici: Trilberg
Gyula, fests"i dani dravga

Koblerit Festsinertat Rendapertu be-
lett saundus, maist a l. ml. d. n. tani
Painizskan festsatko.

Ladislav Saucin. Vytvarne umenie na vychodnom Slo-
vensku 1918-1938. Kosice 1964. 7.

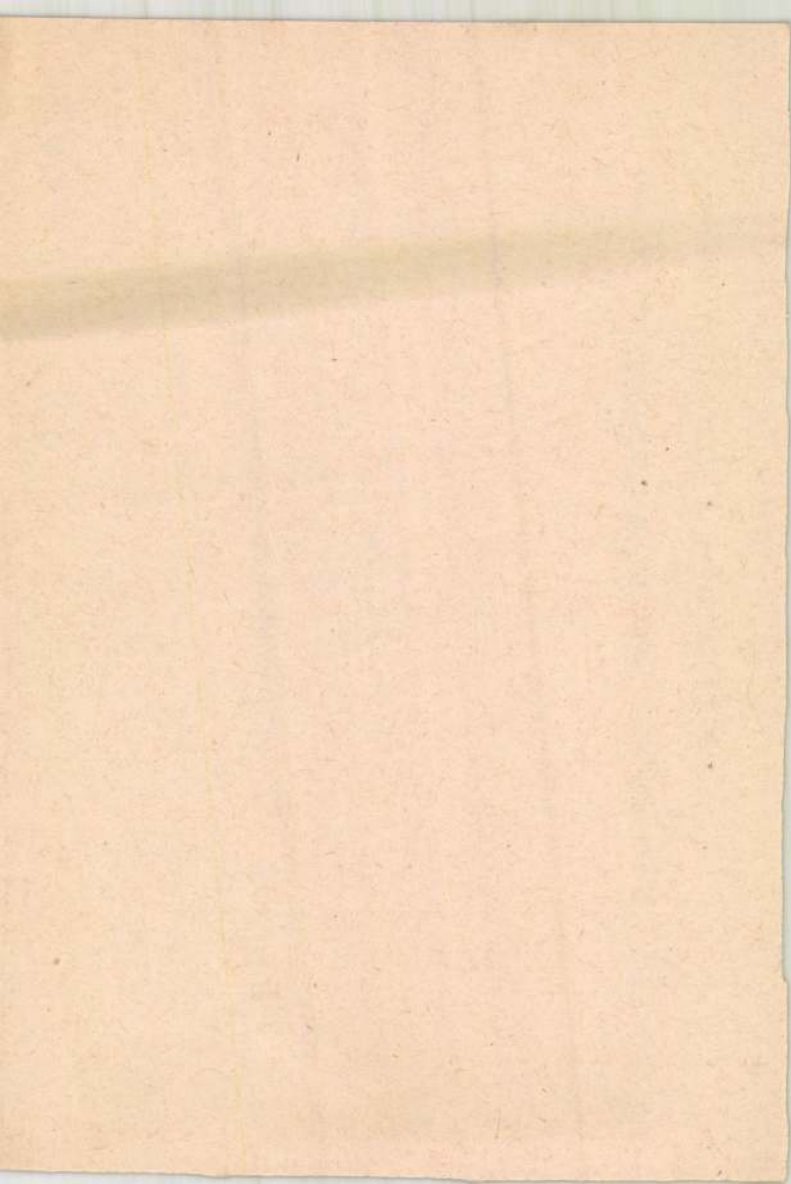

DRAVEC SAHO

1934 - kniha o krasnici

~~Knihy~~ kniha o krasnici.

Ladislav Saucin. Výtvarné umění na východnom Slo-
vensku 1918-1938. Kosice 1964. 51.

Oravicábánya

(Krassó-Sörény vm)

Templom

237, 282. l.

Zádor-Rados

Méltóságos

Dr. G e r e v i c h T i b o r Urnak,
egyetemi nyilvános rendes tanár, Müemlék Országos
Bizottságának elnöke

Jóhözjáró

B U D A P E S T .

H.
Iparművészeti Muzéum.

Hivatalból.

Prasidabanya

Ex. bel. rousai Lemptora

Herang, riza 500 kg. Prasidabau Benut
1797 - bea

1894-1895

1895-1896

1895-1896
1896-1897

Oravica pleb.

Scyphos

barok.

keje reje.

Kiss Székelyház nagy

924. l.

Wagener, H.

2

Oravicrai Szabó János

festő

165. Pécsi táj, Sepiarajz

166. Domboldal, krétar.

167	Zugligeti részlet, sepiar.	1500
168	Epreskerti részlet, szín.	1200
169	Favágó, szén.	2000
170	Hüvösvölgyitáj, sepiar.	1150
171	Svábhegy, krétar.	1800

Nemzeti Szalon

Tavaszi Szalon

1926

Önvennővel való felmérés

feltehető

197. Pápai köz. felmérés
198. Budaörsi köz. felmérés

103 Férfi fej. gipsz	5000
Radnóczy Miklós	
194 Szolnoki hidak, olajf.	1500
Rafabai Viktor	

Nemzeti Szalon

Társasági Szalon

1952

MDK

Oraviczai Szabó István

kitüntető elismerésben részesült.

XII. Tavaszi Szal. N.Szal. 1937. máj. 4 l.

1937

General - 1937

General - 1937

General - 1937

MDK

Oraviczai Szabó István

kitüntető elismerés

N. Szal. Tavaszi szalon 1937.

XIV

Gravicepti 22nd July

Wiltshire 22nd July

M. 22nd July. Gravicepti 22nd July.

Oravicsai Szabó István

Magyar Művészet, 1926

303.0.

A Tarazi Szalon díjai.

Oravicai Szabó István

Árpád-házi szentek kiállításán a Nemzeti Szalonban "Szent Imre oktatása" című műve szerepelt.

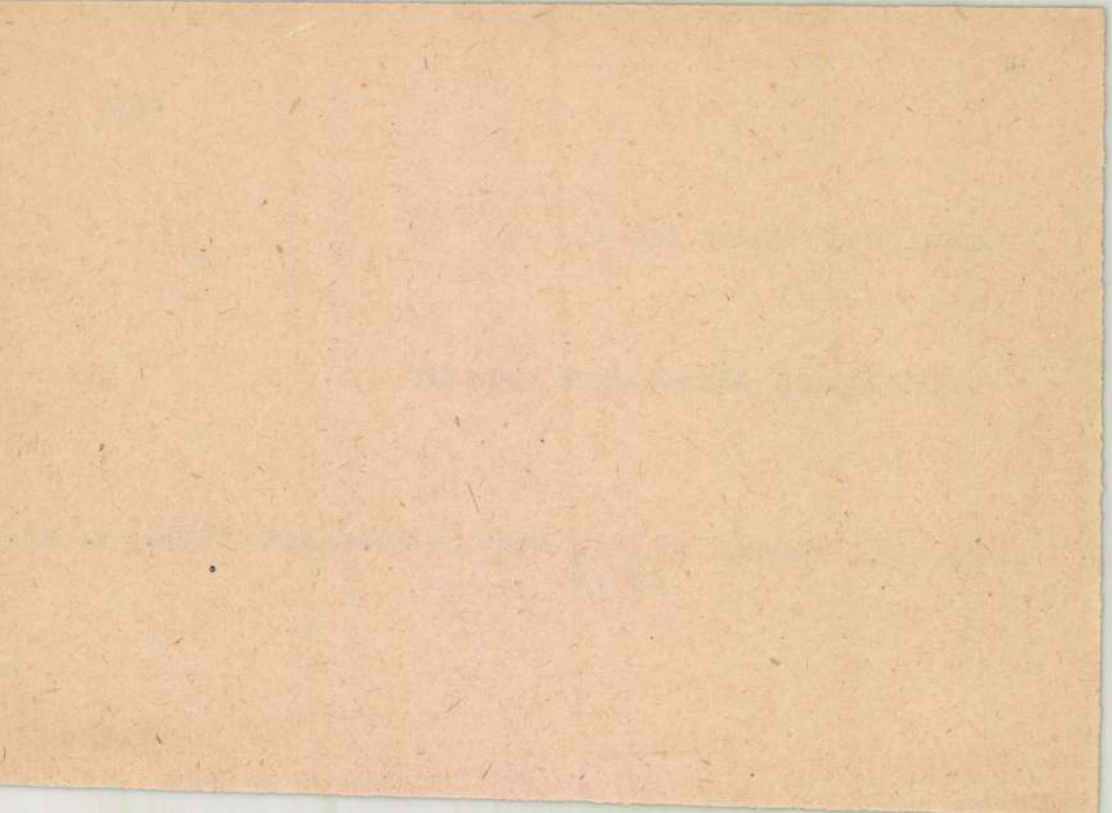
PH. 930.viii.15.

MDK

Oraviczai Szabó István

Kitüntető elismerést kapott

A Teveszi Szalon díjai. Magyar Művészet 1926. 5. sz.
303.1.

MDK

Oraviczai Szabó István, festőm.

Gyümölcszedés.

Szénrajz.

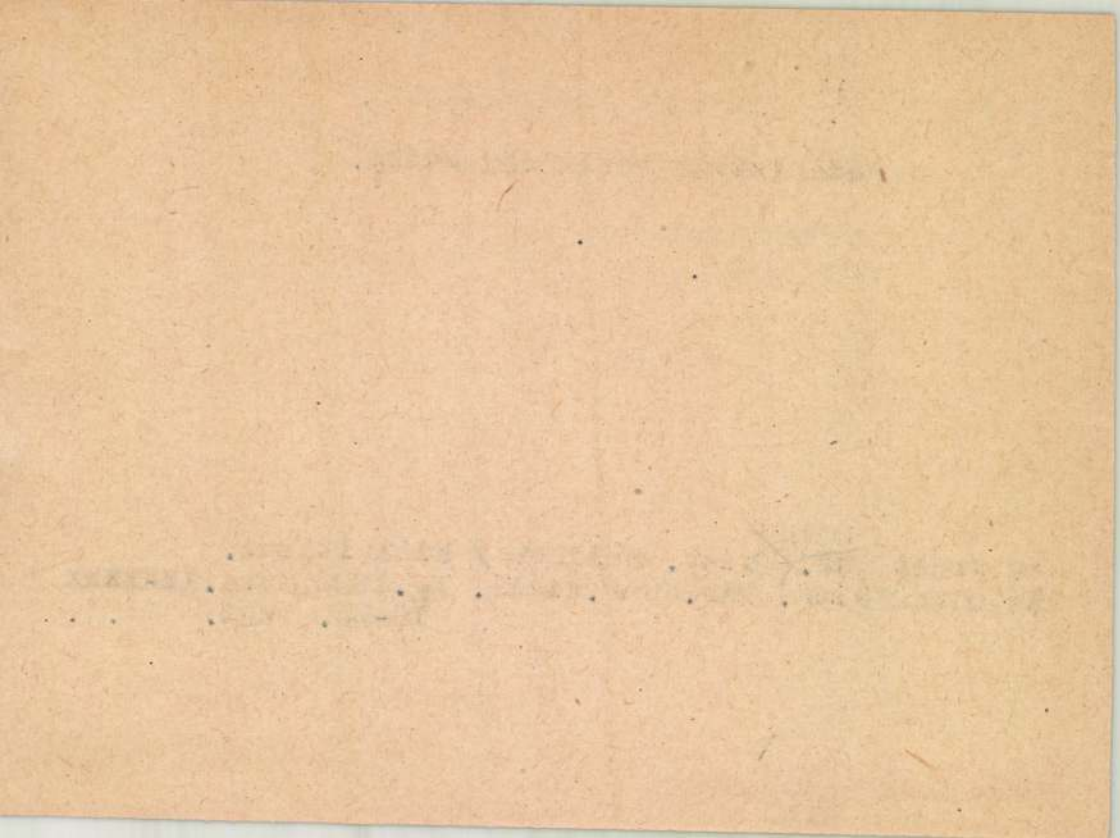
Tavaszi Szalon.

Magyar művészet. 1929. évf. 227, 228. l.

Oravicai Szabó István,
Réti István tanár növendéke.

Arcképtanulmány.
Kis leány.

~~OMKK~~
Az Ernst Hus. Főisk. Helikon / kiállításai.
Az OMKK Főisk. Növ. Munk. kiáll. Bp. 1923 márc. ~~18-25~~
18-25. Kat. 11.1.

Orawiec L.

Zaborny Wlaspaw

novânor

sovâb

2

S. A. Lengyel
mندیئتہی من-
ہایناک کیائیتایس.

1943. jun - jul.

XV. Kiier

Alkotás Művész

PENZTÁRI-OSZTÁLYA

Dorottya-utcai főkönyvtár

Magyar Általános Váltóüzlet Részvénytársaság

"HERMES"

számláj javára könyveljük.

összeget külön levelben értesítés mellett

koronát

megbizaltságból

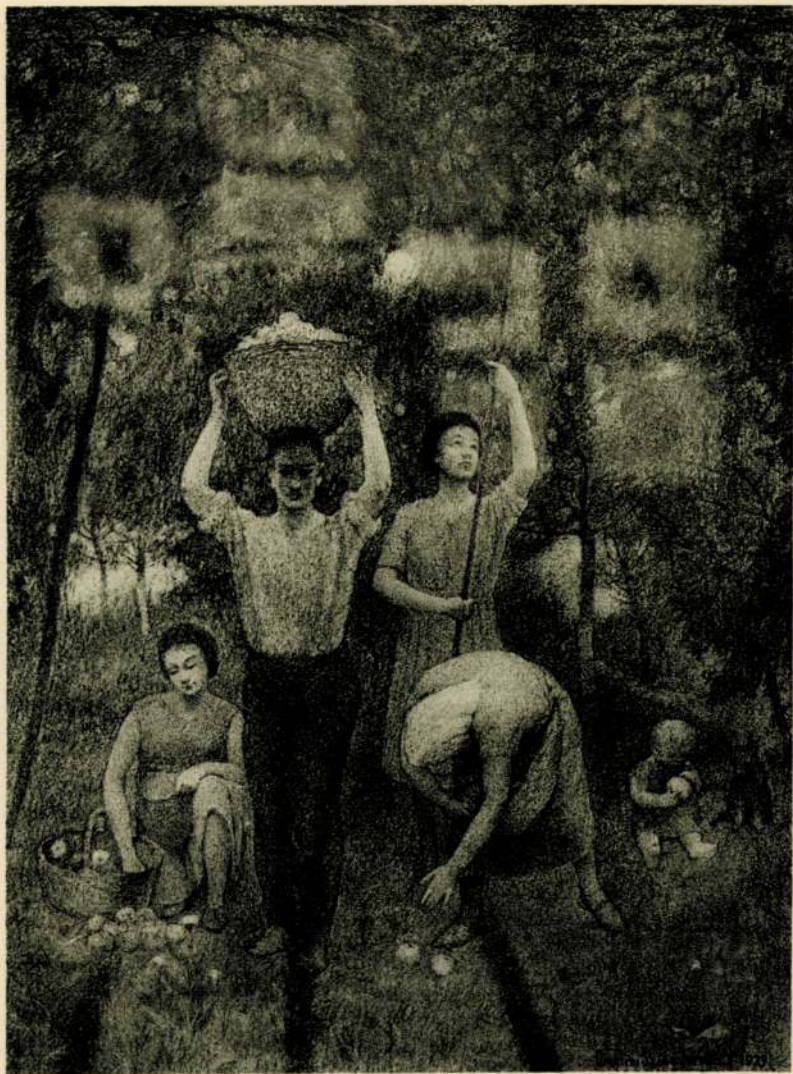
Budapest, 1911. X. 25.

sz.

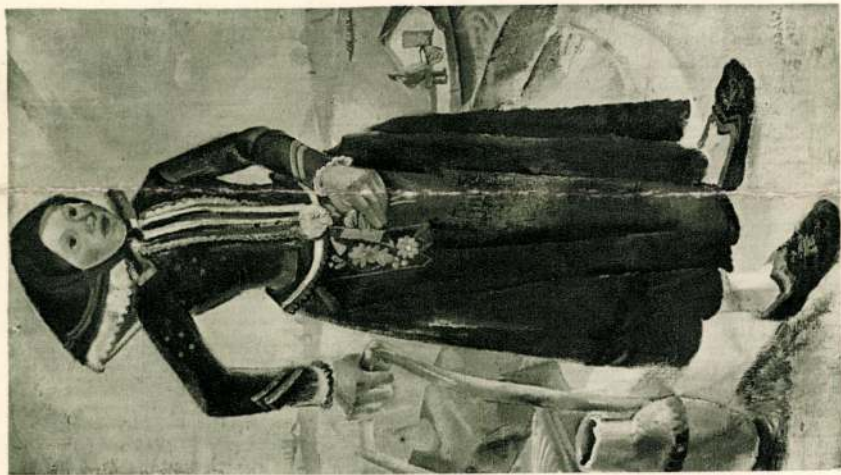
4702

Magyar Művészet
1929. évf.

228

ORAVICZAI SZABÓ ISTVÁN: GYÜMÖLCSSZEDÉS. Szénrajz
Tavaszi Szalon

VADÁSZ ENDRE: RÉZI. Olajfestmény
Tavaszi Szalon

227

Oravicsai Szabolcs Árvai

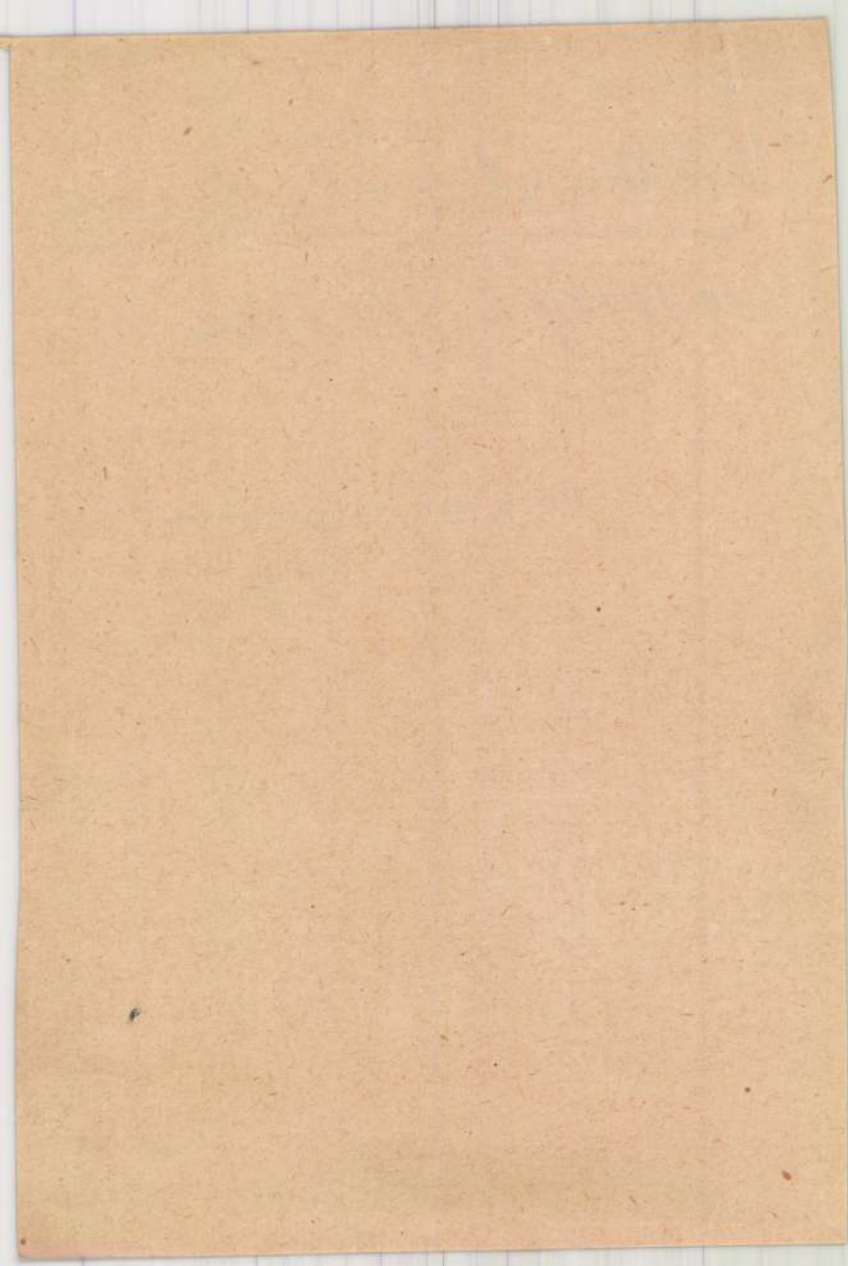
41

Oravik Dalma

1918/19 - 1923/24

Ferkèp zomfoiskèvk

719. l.

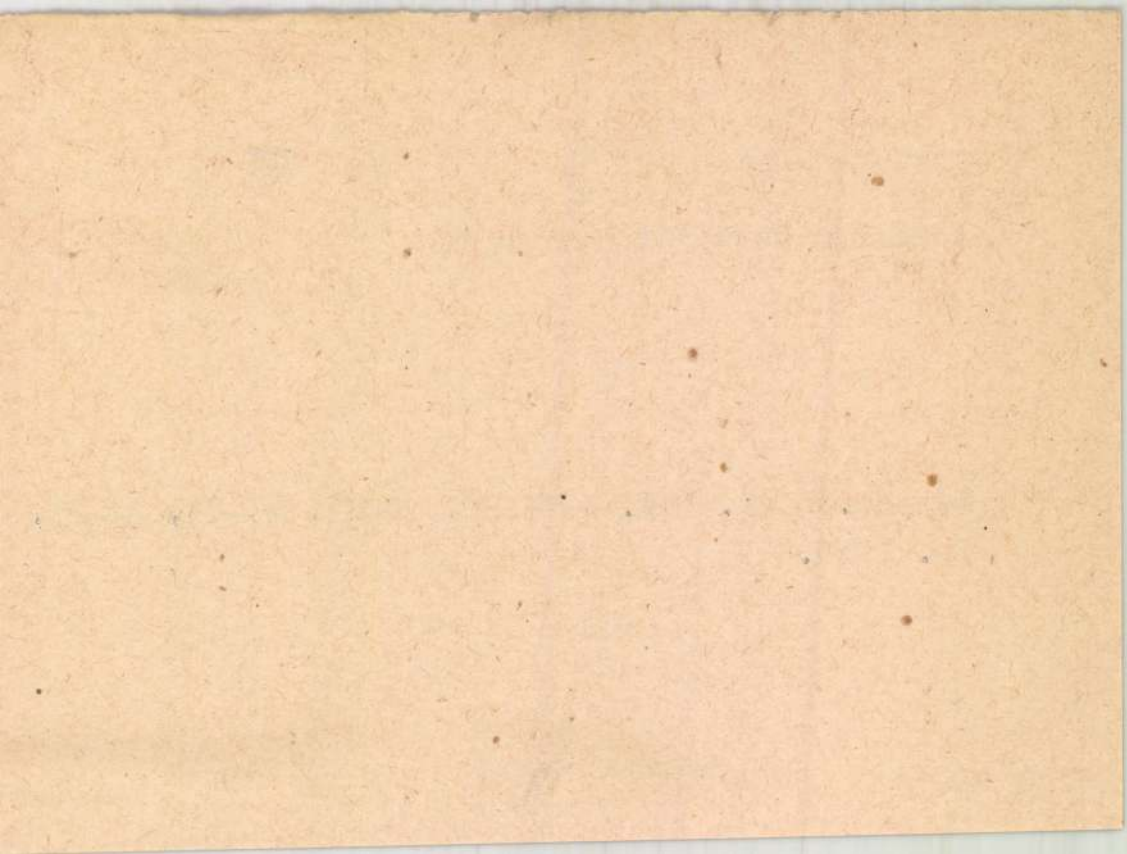

Oravik Dalma

MDK

1921-ben ösztöndíjat kapott

Képzőm. Főisk. Évk. 1921-22, 22-23, 23-24, 24-25.
Bp. 1926.

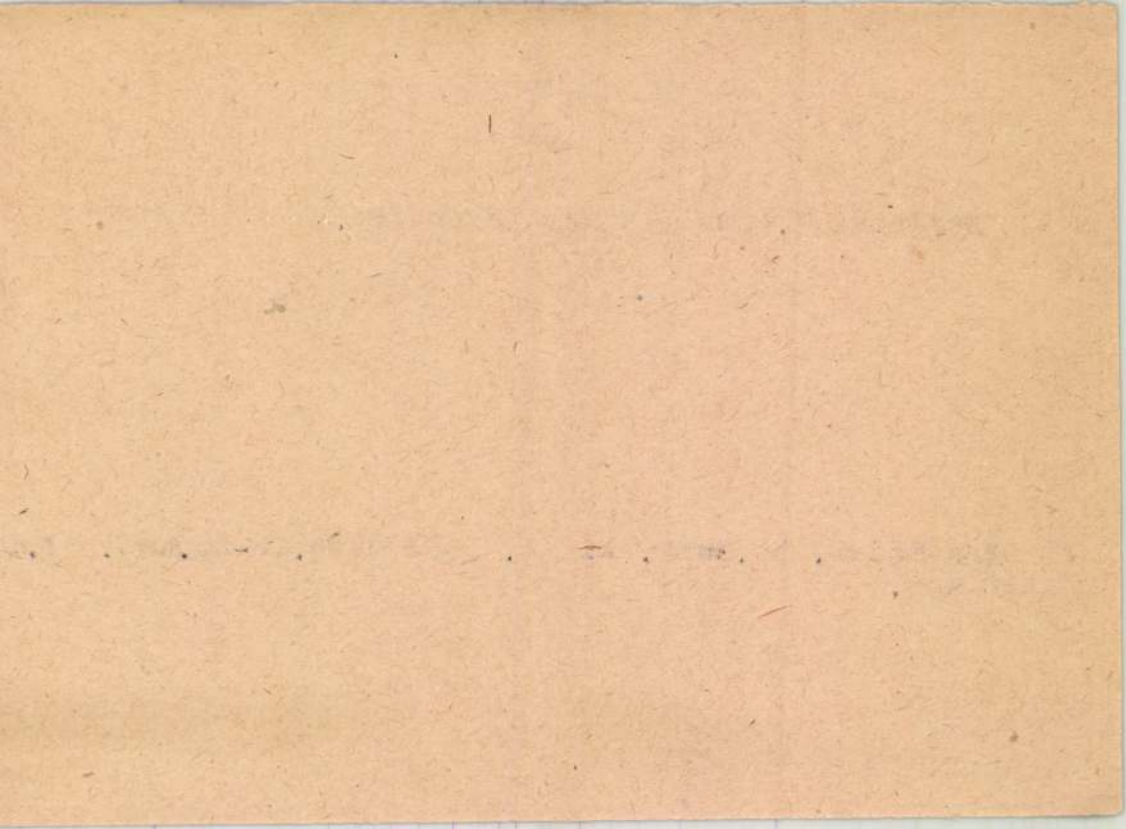
Oravik Dalma, festő

Baránski E. László tanár növendéke.

Budai táj.

Vizf.

Az OMKK Főisk. Növ. Munk. kiáll. 1923 márc. 18-25. Kkt. 23. 1.
Ernst Muz.

M. D. K.

Oravszeck János, lakatosm.

Pesten dolgozott. Szül. Pest, Róm. k. özvegy. Pesten
polgárjogot nyert. 1842. VII. 11. 247. o.

Temesváry Ferenc: Lakatosipari érdekeségek a Magyar
Nemzeti Múzeum gyűjteményében. 237. o.

F. 113 Archaeologica. 1965. Budapest. Múzeumi Ismeret-
terjesztő Központ. 11 p.

Handwritten text, possibly a name or title, located at the top of the page.

Handwritten text, possibly a date or address, located in the upper middle section of the page.

Main body of handwritten text, which is mostly illegible due to fading and bleed-through.

Cravsky Janos

awös

1828 Pan

Hapmajarorricatoosick 42 l.

Térkép.

A hadi ékitményekkel, s
diszitett keretben e lap'felir

CARTE DE LA

et des Pays qui en depen
Dressée sur un grand nom
et Cartes manuscrites ou
Rectifiez par les Observ
Par Guillaume de l'Isle
de l'Academie Royale des
A Paris chez l'Auteur su
avec Privilege du Roy po
1703.

ez után balra: Ph. Buache P.G.
jobbra: Avec Privilege
alól balra a draperián: Gravé

Rm., mér. a r.l. 47.5: 64

Drawiec Marek
Lengyel nobilitás

l.

Szépművészet]
1944. 65. 6

Pueget, 1928 november 14

mla

Summe Gaspari Werk

Tokay

no) kuitaht aiut clactam's harr hitelbe

2000 — 9.

1950 —

3950 —

mit @ 2.60 per wing.

Orba Mihály

főpalló.

Orba Mihályhoz főpallóhoz huore
való pénzintézet ajándéka Ft 50.-

Dr. Marcell Henrik. Regesták királyi
levéltárából. *Consignatio universorum
Conventionariorum.* Tört. Társ. 1880. Vol.

Brandenburgi Katalin művész.

1880

Journal

Journal of the
American Society
of Naturalists

Dr. Marshall Hall's Report on the
Geology of the
United States
for the year 1880.

Washington
1880

Oraskai fiteuplom

(Arva megye)

XVIII. n.

Divald Magyruvend.

174. l.

175. l.

Prq. q. b. e. s. t. V.

Körményi-nisa 15. III. S.

ERŐS

kom. községi és községi n.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

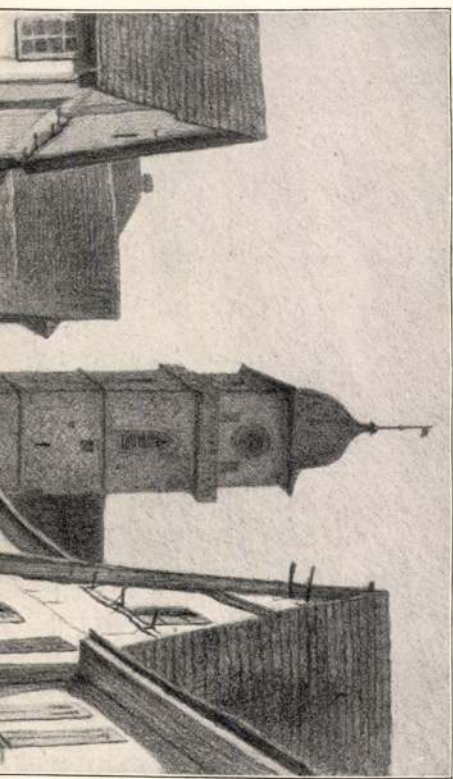

Oravkai vk-templom
faltepei

(Arva vrn)

h.
Gererefaltepei

488. h.

Oravkai (Avea -
om) rk. fateiplom.

Váradigera
Svameyeri Almanach
Alsóklubin 1912.

Decorative

3.

4.

Oravskai Templom

Habuska Dobran: Az

< > es a vele Szepes-
tato esemeihez köte-
lete. Arva megyei Al-
manach 1912. 34-38.l.

Oravkai fatemplon

(Árva megye)
ei Kápolna

Kejpe repr.

Vas. Új. 1913. 794. l.

Körjegyző

Kovács

A községi elnö

Nagyassaló, 1940. ápr. 5.

útsorsai emlékműnépélyt rendezünk,

Az 1849. ápr. 19.-i nagyassalói csata

M e g h í v

Oravkai fatemylom

(Arva melle)

kelsojensich Repe

repv.

Vas. Up. 1913. 784. c

Handwritten text at the top of the page, possibly a title or header.

Handwritten text below the first line, possibly a subtitle or address.

Handwritten text below the second line, possibly a name or location.

Handwritten text below the third line, possibly a date or reference.

Handwritten text at the bottom of the page, possibly a signature or footer.

sz.
kéz.

es a diplomában.
-es sitemlékhez.

léz.

vonulás a községhazától az emléknél.

KÁRMENTŐ Szurokbamártó

Kedves tréfa, ami velem megesett: hónapjánál is régebb írtam egy jegyzetet Kukacentrum címen, közben hosszabb ideig távol voltam, s amikor hazaérkeztem, látom a tömbház belső udvarában a cikcakkos vezetékfuttató árkok friss aszfaltozását, sőt, még sok esztendeje csak homokkal megporral elhantolt transzformátorvezeték elosztógyűjlesztő fölött is ott feketellett az aszfalt. Ki ne örülne, ha látja, szavónak van foganatja. Lám, olvasnak lapot még (aszfaltoztató) emberek, hisz, ugye, hallgattak rómm.

Mósnap kézbe vettem a friss lapszámot, s magamat olvashatom benne. Hozták a kukás cikket. Szerencsénk van: nem miattam és érettem aszfaltoznak, hanem maguktól. Sőt, befoltozták a Sugás Áruház melletti tömbházor belső udvarain is a több éve tátongó lyukakat. Örvendezünk és siessük megdicséreni az erre érdemeseket, s nemcsak azért, hogy múltjék el a lap kései cikke olvastán a szerzőt szurokba mártani óhajtó indulatuk. Az írás akkor úgy volt igaz, most viszont arra módosul, hogy hamarabb is lehetne lyukakat tömni.

Izhester kaja

SZABVÁNYELLENES RENDSZÁMTÁBLÁK

Válasz nincs, újabb ügy van

A Háromszék 1992. augusztus 19-i (693.) számában arról cikkezünk, hogy a megyei rendőrség orra előtt parkol az 1-CV-196-os forgalmi rendszámú, világoskék Dacia személygépkocsi, melynek számtáblájára nem nyomtatva, hanem kézzel festve áll a fenti forgalmi szám. Észrevételünkre a megyei rendőrségi szövívőtől azóta sem kaptunk felvilágosítást arról, hogy kié a kocsi. Ezért újabb szabálysértésre szeretnénk felhívni a megyei forgalmi osztály figyelmét.

1992. szeptember 2-án, déli órákban lóttuk a Grigore Bălan úton az A-47803-as rendszámú — krumplival megtöltött — teherautót; a sofőr mellett egy hegyivadász hadnagy is tartózkodott. A teherautó rendszám-táblája szintén kézzel íródott a föléval védett kartonlapra.

Várjuk mindkét esetre a megyei/városi forgalmi osztály tájékoztatását.

DOMOKOS PÉTER

VILÁG

CSAPATOKAT VONULTAT FEL

a Független Államok Közössége négy tagállama Tadzsiszkisztán afganisztáni határa mentén, mert fennáll annak a veszélye, hogy kiszakadjon az államközösségből és elveszítse szuverenitását. A határozat a masszív fegyverbeáramlást is megakadályozná, s bizonyos mértékig csitítaná azokat a harcokat, melyeket Nabajev elnök hívei és ellenfelei folytatnak.

TÜZSZÜNET ABHÁZIÁBAN

A Grúziához tartozó autonóm köztársaságban konfliktusban álló felek elhatározták, hogy vegyes békeerőt hoznak létre a térségben, és mátol életbe léptetik a tűzszüneti szerződést. Az erre vonatkozó egyezményt Moszkvában írták alá Oroszország, Grúzia és Abházia képviselői. Sevardnadze grúz elnök egyetértett csapatai kivonásával, így kívánva bizonyítani, hogy grúz részről felismerték, hogy a helyzet további romlása a Hegyi-Karabah-hoz hasonló állapot kialakulásához vezethet.

MITTERRAND FRANCIA ELNÖK

teljes politikai súlyát bevetette, hogy a mástrichti szerződést elfogadtassa országa népével. Háromórás tévéinterjújában bizonygatta annak fontosságát, hogy a negatív népszavazási eredmény súlyos következményekkel járhat Franciaország jövőjét illetően. Németország kancellárja, Helmut Kohl is „puhítja” a franciákat, kijelentette, hogy az a vád, miszerint országa ismét európai dominációra törekszik, hamis. Gyorsítani igyekszik a szerződés ratifikálásának folyamatát az olasz kormány, míg a spanyolok úgy döntöttek, hogy csak a francia népszavazás eredménye után tárgyalnak.

BOSZNIA-HERCEGOVINA FÖLÖTT

a muzulmán harcosok lelőttek egy humanitárius segélyt szállító olasz repülőgépet. A négytagú legénység elpusztult. A Nyugat-Európai Unió gyűlésének állandó bizottsága ezért felszólította a szervezet miniszteri tanácsát, vezessen be teljes szárazföldi, légi és tengeri blokádot Szerbia és Montenegró ellen, és kérte, elemezzék, milyen akciókkal lehetne — beleértve katonaiakat is — meggátolni a konfliktus áttérjedését Kosovóba, a Vajdaságra és Macedóniára. A genfi jugoszláv békekonferencia résztvevői ugyanezt a kérdést elemezték. Megkülönböztetett figyelmet szenteltek a menekültek ügyének és a nehézfegyverzet ENSZ általi ellenőrzésének.

RÖVIDEN

Huszonöt évi tárgyalás után a Genfi Leszerelési Konferencia jóváhagyta a vegyi fegyverek kiűzéséről szóló megállapodást. ● A közel-keleti tárgyalásokon résztvevő izraeli, szíriai és palesztinai küldöttek bejelentették, hogy biztositani kívánják a kétoldali tárgyalások további előrehaladását. Szíria első ízben beszélt az Izraelrel való békeszerződés megkötésének a lehetőségéről. ● Újabb idegenek elleni támadáshullám kezdődött Németországban. Közel félszáz román és bolgár menekültnek kellett távoznia egy Berlinből negyven kilométerre létesített táborból, mikor a bőrfejűek gyújtópallakkal támadtak az épületekre. Hasonló megmozdulások voltak Erfurtban, Düsseldorfban és más német városokban.

TÜKÖR

Miért sírunk ha sírunk?

Gheorghe Funar kolozsvár-napocai polgármester és újdonsült elnökjelölt szerint jó dolgunkban. Igen. Jól értették. A „magyar kisebbség” jó dolgában sír és követelezők, noha — amint ez csütörtök este a televízióban elhangzott — annyi jogunk van, mint a pelyva. Mélységesen egyetérthetünk Szász Jánosnak A Hétfen leírt felszólításával: „Józanok, hazafiak, demokraták, minden nemzetiségű polgárok: állítsátok meg Arturo Ut!” Mert ha elszabadul, tényleg lehet majd okunk... sírni!...

BOGDÁN LÁSZLO

A VÁLASZTÁSOK KÜSZÖBÉN

Visszajelzés vagy lekezelés?

Ion Iliescu állítólag azt mondta őt „verseny társának”: Uraim, önök csak statiszták ebben a játékban.

Nos, ha így van, akkor a hatalom döntése szerint a választás — legalábbis az elnöki — nem lesz más, mint a polgárok és a nemzetközi közvélemény számára készített pohintető felhajtás. Magyarán: sok pénzbe kerülő ingyencirkusz.

Egyébként több jel is utal ilyenfelé. A tisztségen, bírtokon belül leledző elnök a maga számára nem tartja kötelezőnek a választási tör-

vény előírásait: a megállapított szabványnál kétszer nagyobb plakátokról mosolyog az országra: „Egy becsületesebb embert Romániának!” — a törvény tilalma ellenére pártlista élén jelölteti magát a szenátusba, ugyancsak a törvény tilalma dacára — egyébként ezt más pártok is megteszik! — választási csaliként használja a nemzeti színeket...

Vajon minálunk valóban csak arra jók a törvények, hogy tudjuk, mit nem kell betartani?!

(VARGYASI)

TAMÁSI ÁRON

Szülőföldem

(7)

Nincs az a dráma, amelyikben ennyi sokat ilyen röviden ki lehetne fejezni. Pedig így ebédidőben jobban kedvelni a vígjátékot az ember, ahol szaporítani lehet legalább a szót. A főúr azonban nem akar játszani velem, hanem egy pincért küld maga helyett. Ettől megrendelem az ebédet s figyelmébe ajánlom, hogy menjen el a tászkás emberhez is, mert az is rég vár. Azt kérde, rokonok vagy ismerősök vagyunk-e, mire egészen megakadok és keresem a szót. Bár ne mondék vala semmit, gondolom magamban, de aztán azt felelem, hogy: igen, magyarok vagyunk mind a ketten. Mosolyog a pincér s egészen úgy viselkedik, mint a vígjátékban, pedig most már közelíttem egy kicsit a drámához.

Nem szólok többet, de figyelem, hogy mi lesz. A pincér odamegy a tászkás emberhez, aki riadtan tekint fel, megrázza a fejét s mond valamit. Aztán visszaereszti fejét a tenyerébe s a másik kezét a tászkára. Ott valami baj van, vélem magamban, de akkora nem lehet, hogy én újabb szerepet adjak a pincérnek. Azonban úgy jártam, mint aki meggondolatlanul ákácot ültet: túrníe kell, hogy később harapóddzék. Mert amikor leteszi elém a levest a pincér, minden kezdet nélkül azt mondja:

- Ellopták a pénzt.
- Nekem-e?! — riadok meg.
- Annak az úrnak.
- Hol?
- Tövisen, azt mondja.

Arrafelé nézek nagy sajnálkozással, majd így szólok:

— Gyül.

A pincér arcába tekint: nem tudja, mire vélje, hogy gyül. Mivel azonban már eszem a levest, van annyi szakmai figyelem benne, hogy többet nem szól. En is mit érnek véle, s ő ugyanvalóst mit, ha elmondánám, hogy éppen a tövisi állomáson tölem is ellopták egyszer a pénzt. Gyulafehérvárról jöttem, ahol átdótt emlékü nagybátyámat temették el, aki nagyprépost volt, s többek között engemet is iskoláztatott. A kanonokok, akik a káptalan nevében a végrendekezés őrjei voltak, ezer lejt adtak nekem örökségül. Elég szép pénz volt ez akkor huszonháromban s egy huszonöt éves fiatal embernek. De rosszra nem költöttem,

mert amikor Tövisen szállottam fel a vonatra, hátulról nyomni s elülről akadályozni kezdtek valami úriemberek s amikor megindult a vonat, gyász és fájdalom volt, de pénz már nem. Bezzeg most szerencsésben utaztam, jó órában legyen mondva. No, ennek emlékére egy üveg sört is rendelék magamnak. Jó így utas embernek az üdítő ital s éppen a sör, amellyel nemcsak a szerencsét ünnepli meg az ember, hanem egyúttal áldoz a német szellemnek is ebben a kies erdélyi szász városban.

Habzik jól, tiszta gyönyörűség. S hát még amikor észreveszem, hogy a tászkás magyarnak is viszik egy üveggel! Szinte meg kell ragadnom az asztalt, nehogy felemelkedjek, hiszen alighanem csodák történnek az „Arany csillag”-ban, mivel az én emberem az előbb még ellopták volt a pénzt. Isten bocsássa meg, még ezt az utolsó megkérdésem a pincértől, hogy miképpen lehetséges, amit én látok; s mondom is neki, hogy mijéle fejtörésem van.

Nevet a fehér ember.

— Az apró megmaradt! — mondja.

Úgy, ahogy ülök, egyszerre furcsa érzés melegít áral. Olyanformán, mint amikor csüggedt állapotunkban keresés nélkül egy jelentéktelen szóra bukkanunk, amelyet azelőtt sohasem vettünk észre, pedig naponta hallottuk és mondogattuk. S most ez a szó, mintha negyven éve csak erre várt volna, hirtelen megnyit egy kicsi rést, amelyen keresztül kedv és reményesség sugárzik felénk. És azt mondja ez a kedv s ez a reményesség, hogy ne féljete, bármilyen körülmények között legyetek is, mert az apró mindig megmarad. Úgy kifosztani nem lehet az embert, sem pénzt, sem lelkét, hogy valami apró meg ne maradjon.

Ne féljete!

Kétszer is elmondom ezt magamban, de harmadszor már nem, mert én, aki az Igét hirdetem, én vagyok az első, aki megijedek. Nem nagy dolog az egész, csak egy rezzenés. Ez is jelentéktelen dolog miatt van, s ha nem merengék vala önfelédten, bé sem következik. De így, ahogy éppen egyetlen fegyveremet, az Igét, magamban töltöttem, valahonnét egy leányka ugrik az asztalomhoz. Csak azt látja megrebent szemem, hogy felkapja tartójával együtt a foggpiszkálót és feldönt egy poharat. Hamar és szó nélkül utánakapok a pohárnak és felállítom, s ő is szó nélkül elviszi, amit megfogott.

Nyolcéves léhet.

(folytatjuk)

TELEPÜLÉSEINK (71.)

Orbaiszék

A Feketeügy bal partján terül el. Háromszék egyik összetevője volt. Legkorábbi említése — „Siculi de Orbou” — 1396-ból való, 1419-ben Orbay Sedišként használják, 1466-ban Orbaiszéknek nevezik. A XVII. század elején Sepsiszék, Kézdiszék és Orbaiszék Háromszék elnevezés alatt egyesült. A fennmaradt Orbaiszék versbe szedett jellemzése: Hegyes Orbaiszék határos Moldvával, / hol Zabola fénylik magas kővörövel, / itt van Kovászna is meleg forrásával, / Zágón utón Papole sokszámú vadával, / Zabola mellett lévő hegyek termőst adnak. / Kovászna hasznos meleg feredejéről híres, / Zágón és Papole népes helységek. A következő falvak tartoztak ehhez a közigazgatási egységhez: Bárkány, Barátos, Cőfalva, Gelence, Haraj, Hilib, Imecsfalva, Kovászna, Csomakőrös, Komandó, Póké, Papole, Póva, Telek, Petőfalva, Szőrcse, Tamásfalva, Zabola, Zágón és Domokosfalva. Orbaiszék 173 892 katasztrális hold (757 km²) területet foglalt magába. A családok száma: 1614-ben 1563, 1703-ban 1496 és 1721-ben 1245. A lélekszám szempontjából az összeírások a múlt század közepétől a következőképpen alakultak: 1850-ben 21 628, 1880-ban 22 203, 1910-ben 29 686, 1930-ban 29 685, 1956-ban 30 981 és 1966-ban 31 213.

A szék társadalmát a következő összetevőkből állott: 1614-ben az 1563 családból 64 nemes, 712 szabad, 614 jobbágy, 163 zsellér és 20 egyéb; 1703-ban az 1496 családból 148 nemes, 547 lófó és gyalogos, 601 jobbágy és 200 zsellér; 1721-ben pedig az 1245 családból 124 nemes, 358 szabad, 615 jobbágy, 115 zsellér és 33 egyéb. A vallási megoszlás nagy reformátusfőlényt mutat, 1869-ben a 20 571 személyből 12 271-en tartoztak ehhez a felekezethez, 5967-en voltak katolikusok, 183-an görög katolikusok, 2007-en ortodoxok, 13-an unitáriusok, 30-an izraeliták stb.

Barátos

Legkorábban, 1415-ben, Boróthfalva formában említik a falut. Szájhagyomány szerint a település ősi elhelyezése nem a mai helyen volt, hanem a Zagoni-réten. Orbán Balázs leírása szerint: „A falu réjtje Bodmezeje nevű helyen kirakott kutak, más romok és egy templom fala is látszanak. Ott a hagyomány szerint hajdan falu volt, melyet a medrét változtatott patak előntven, lakóit elkergette Zágónba.” A barátosiak között még a múlt században élő hagyomány szerint, a lakosoknak csak kevés része ment Zágónba, a többség pedig a sík vidék enyhén dombosabb részére telepedett le, ahol Barátos jelenleg is található. A Kovászna vize a falun folyik keresztül, és, szintén a néphagyomány szerint, a kutak vizének kellemetlen íze miatt a lakosság többsége ezt használta főzésre és ivásra is. A Papole vizét, amely a település szélén, Cőfalva határán folyt, kenderáztatásra és marhahatásra használták. A beépített telkek 2/3-a a Kovászna-patak partján, 1/3-a pedig a templom felől, enyhén dombos részen helyezkedett el. Az 1567-es regesztrumban a falu 24 kapuval szerepel, 1602-ben 28, 1614-ben 60, 1703-ban 88 és 1721-ben 69 családot írtak össze. A lélekszámot illetően a XX. század elejéig növekedés tapasztalható. Az 1910-es évektől erőteljesen viszont állandó fogyatkozás észlelhető. 1850-ben 938-an, 1870-ben 1025-en, 1880-ban 887-en, 1910-ben 1425-en, 1930-ban 824-en, 1956-ban 812-en és 1966-ban 739-an éltek a faluban. 1847-ben pestis, majd a szabadságharc apasztotta a lakosságot. Az 1870 és 1880 közötti, nagymértetű népesség-visszaesésnek a magyarizáció és a tömeges elvándorlás Hétfaluba és Romániába. A társadalmi rétegződés a jobbágyok számának növekedése irányába mutat. 1602-ben a 28 családból 12 lófó, 6 darabont (fejedelmi katonák), 8 szabados és mindössze 2-en jobbágyok; 1614-ben a 60 család társadalmi megoszlása a következő volt: 1 nemes, 50 szabad

ember (17 lófó, 27 gyalogos és 6 szabados), 6 jobbágy és 3 zsellér; 1703-ban a 88 gazdaságból 15 nemesi, 46 lófó és gyalogos, 14 jobbágy és 13 zsellér és 1 jövevény. A vallási hovatartozás szempontjából az itt élők döntő többsége református volt. 1869-ben a 996 össznépességből 930-an tartoztak ehhez a valláshoz.

Az itt megtelepedett ősi családok nevei, az 1602-es összeírás alapján, lófók: Pál, Balogh, Nagy, Porsolt, Vardó, Tót, Tánzos, Czegze, Lénárt, Salla; darabontok: Deák, Porsolt, Buz; szabadosok: Barátosi, Bibó, Bagoly, Konda, Bucsi, Barabás; jobbágyok: Porsolt, Bartók; 1713-ban nemesek: Balogh, Porsolt, Bedő, Bodor, Nagy, Pál, Máttyás, Deák; lófók: Finta, Tánzos, Csorja, Kanyó, Balog, Andród, Beder, Vardó, Mircse, Porsolt, Gál, Vida, Boncs, Serester, Jóká, Tamás, Mihály, Ferenc, Komáromi, Bög. 1635-ben a falu vezetőségét alkotó esküdtek testületének névsora:

Balogh Demeter, Balogh Tamás, Vardó Mihály, Porsolt István, Czegre Jakab, Tánzos András, Balogh György. A Porsolt család 1634-ben I. Róközci György fejedelemtől nyerte el nemesi levelét. Magyar fordításban közöljük a levél fontosabb részeit: „Tekintetbe véve barátosi Porsolt Miklós és Istvánnak irántunk és az ország iránt tanúsított hű szolgálatait, azokat kik, amint tudjuk, primpillárius (lófó) családból származnak, az ország primpilláriusai közül ezennel kivesszük, s országunk, valamint a magyarországi kaptok részeként az igazi és kétségbevonhatatlan nemesek közé soroljuk, s beiratjuk. Egyszer s mind rendeljük, hogy megnevezett barátosi Porsolt Miklós és Istvánnak mindkét nemű örökösei és utódai mindenkor igazi és kétségbevonhatatlan nemesekként tekintessenek. Kiknek számára nemességük jelét kiadati rendeljük a következő vitézi címert... Határozott akarattunkból folyólag adjuk ki nevezett híveinknek s mindkét nembeli utódaik és örököseik számára ezen jelen nemesi címet, feljogosítván őket arra, hogy azokat használhassák esatokban, lovagjétekben, tornákon, párbajokon és mindenféle fegyvergyakorlatok alkalmával, valamint gyűriken, pajzsaikon, sátraikon, házaikon sirtoltjaikon és általában mindenféle dolgokon... Melynek emlékeztetere kiadjuk ezen fejedelmi függő és hiteles pecsétünkkel megerősített iratunkat nevezett Porsolt Miklós és Istvánnak, örököseinknek és utódainknak. Kelt a mi városunkban Gyulafehérvárott június utolsó napján, az Úr 1634-ik évében, aláírja Georgius Rikóczy, Márkosfalvi Márton titkok.”

Orbaiszék központi fekvésű település lévén, 1764-ben, a székely határőrség megszervezésekor a II. gyalogezred VI. századának parancsnoki székhelye és kapitányi laktanyája Barátosra került. Ehhez a századhoz tartozott még a következő falvak katonai lakossága: Póké, Körös, Papole, Zágón, Telek és Cőfalva. A bécsi kormányzat érdekeinek megfelelően nem zárkózott el a katonák megjutalmazásától, pénzbeli megajándékozásától sem. Ezt viszont nem adták ingyen, nagyon is meg kellett dolgozni érte. A becsületes székely katonák között, sajnos, akadtak olyanok is, akik pillanatnyi előnyök birtoklásáért társaik határőrségesellenes szervezkedését leplezték le, azonosítván ezáltal magukat a birodalmi érdekekkel. Ezért népszerűsítik mindenütt a barátosi VI. századnál 1835-ben történt eseményeket: „a nemes regiment comandónak 28-án költ parancsolatja szerint publikáltassék az egész közösség előtt, hogy a VI. kompóniához tartozó koplár Zakariás János, Csekme András és Antal Mihály közemberek, akik a felség izgatása ellen és a székely nemzet romlására készített komplot munkáját bejelentették az illető helyre, ezért méltóztatott öfeléjük kegyelmesen a koplárnak 40 forintot és a 2 közembernek 20—20 forintokat ezüstben ajándékozni. Így jutalmaztatik meg a katonáknak minden köteleességbeli cselekedete.” Félnek tehát a vérható forradalmi szervezkedéstől, érzi a katonai kormány, hogy az erőszakkal felöltött székely

katonai szervezet nem nyugszik biztos alapokon. Egyre gyakoribbak az ellentétek a katonai és civil hatóságok, a katonák és nemesek, a tisztek és civilek között. 1814-ben a barátosi katonaközösség, Finta Imre katonabíró személyében, illetlenül fordult az odavaló nemességhez, segítséget kérve a Kovászna vizén álló híd megigazítására, Finta Imre ellen, a nemesség elégtételt kért a katonai főruhtól. 1816-ban Arzenovits Kapitány, századparancsnoki hatáskörét túllépve, egy jószágtalan, Bogdán László nevezetű parasztot — a civil igazságtól tilalma ellenére, figyelmen kívül hagyva a törvényes előírásokat — a határőrkatonák közé íratott be. Az ilyen és ehhez hasonló történések elmérgesítették az amúgy is feszült viszonyt a széki vezetés és a katonaság között.

Barátos noha számbelileg nem tartozott a nagy települések közé, központi fekvésének köszönhetően, arra törekedett, hogy vezető szerepet töltsön be Orbaiszék életében. Erre utal az a bonyodalom is 1857-ből, amelyik a járásbírószék székhelyét volt hivatott meghatározni. Barátos, helyzeti előnyének köszönhetően, megszerezte a járásbírószék fenntartásának a jogát. Az intézmény működtetésére viszont épületre volt szükség. Falugyűlésen hoztak határozatot ebben az ügyben: „Folyó év november 14-én a Tekintetes Császári Királyi járási hivatalnál ezen épület felől tanácskozást fog tartani, bizottmányi tagokul kinevezetnek T. Mihály és B. Károly urak, s köteleességükké tétetik a kérdéses épületnek Barátosra léendő építése iránt mindent elkövetni, a falu ingyen helyet ad.” A járásbírószék elhelyezésének kérdésében Kovászna és Nagyborosnyó is versengett. Ebből a rivalitásból végül is Kovászna került ki győztesen a jegyzőkönyv tanúsága szerint: „Kovács kapitány elnöklte alatt a barátosi járási falvak előljárói közgyűléséről meghatározottat, hogy ezen járási hivatalnak egy épület építtessék Kovásznán.”

A faluközösség életében meghatározó jelentőségű volt a közös vagyon, a közföldek használata. Volt Barátosnak egy jókora ősi erdeje, amelyért 300 évig perelt Zágonnal. A közös erdő osztatlan arányban, egyenlő joggal használták a falu lakossága. A telekkönyvi intézmény bevezetésekor, 1862-ben a községi fekvőségeket elkeresztelték közbirtokossági vagyonnak, viszont utóbb úgy értelmezték, hogy közbirtokos csak az lehet, aki 1848 előtt magánbirtokos volt. A közbirtokosság választmánya olyan birtokrendezési alapszabályt szerkesztett, amely a föld birtokosait a közös erdőből kizárja. 1885-ben barátosi értelmiségi jellemzi a rossz törvény által kialakult állapotokat: „nem egyezik meg a törvény szellemével, hogy ezeket az említett volt jobbágyokat, dacára a több száz éves használat és fenn álló jogfolytonosságnak, kitagadják a közvagyonból. Nem helyes, hogy ezeket úgy tekintik, mint a legújabb időben beszívógt zsellérek, kik a közvagyon örzéséhez, magatartásához sem munkával, sem pénzzel, sem fegyverrel soha hozzá nem jórultak. Ez a vérig sértő eljárás legalább is szűkkeblűség és rövidlátóság.”

A falu aggodalommal figyelte a pusztai területek foglalások által való sorvadását. A közösség többször is erősen tiltakozott az erőszakos foglalások ellen, viszont bármekkora hasznát is vette a falu a pusztai területeknek, ezeket természetleneknek tekintették, mert nem tartoztak egyik művelési ögba sem. A foglalások viszont állandósodtak, úgyhogy 1820-ban a falu gyűlése 12 forint büntetést szabott ki a foglalókra. 1845-ben az előjáróság már nem érzi magát elég erősnek arra, hogy megvédje a pusztákat. Az elfoglalt közhelyek visszavételére biztosokat kér az orbai törvényes székeltől. Az 1846-ban kiküldött két táblabíró, akik összeállították a foglalók névsorát, amelyben nem kevesebb, mint 37 név szerepel. Az el-

foglalt részeket gyakorlatilag már visszavenni nem lehetett, ezért nem lévén más kiút, a falu az amúgy is birtokba vett területeket az elfoglalóknak adta el.

A település határa 2815 katasztrális hold volt, melyből 1596 szántó-, 1101 legelő- és kaszáló-, 65 zöldséges, 143 hold természetlen terület. A fő foglalkozás az állattenyésztés és földművelés volt, emellett némelyek — a nagyüzemi erdőkitermelés kezdetével, a XIX. század második felében — szakerezzéssel is foglalkoztak, papolci fakereskedőknek deszkát szállítottak Brassóba. A szarvasmarha volt a legfontosabb tenyésztés, évenként a jobb gazdák 3—4 pár ökröt is felneveltek. Az a mondás járta, hogy: jó menedéke van, a kövért drágán eladom, a soványt olcsón megveszem s ha esztendő alatt 2—3 pórt megfordítanak, nem lesz kérom benne, mert mindenkor kivógnak belőle 20—30 forintot, s abból megadom az adót, s kiállok minden nyomorúságot. A múlt század '80-as éveiben 700 szarvasmarhát és 25 bivalyt tartottak, 130 lovat, 500 sertést és 50 méhesládót. 1869-ben 1200 juhot tartott a falu. A múlt század utolsó évtizedeiben 251 lakósban élt a falu közel ezer lakosa, melyből 231 egvosztatú, 16 kétosztatú, 3 háromosztatú és mindössze 1 több lakrészes épület nyújtott igényesebb életfeltételeket. Az emberek mindennapi eledelére a saláta, krumpli Rása, rozskenyér, puliszka, tej, telen még ráposzta, ritkábban dísznóhás.

Már a középkorban tanította Barátoson. 1620-ban Zagoni Bálint diákok említi egy oklevél mint iskolamestert. 1623-ban pedig ugyancsak őt prédikátorként titulálják, ami azt jelenti, hogy pap és tanító volt egy személyben. Utódai: Fülel Fosztó Bálint 1687-ben, Fülel Szabó Mihály 1691-ben, Bobolyai Tamás diák 1696-ban, Feldobolyi Mihály diák 1706-ban, Hathózi György diák 1708-ban, Pévai Kovács Ferenc diák 1712-ben és 1721-ben, Mátvós diák 1717-ben, Zagoni Sámuel diák 1720—1724-ben, Pévai Csekme Ferenc 1731—1735, Zagoni Csoma Péter 1757—1760. A későbbi korokban sikeres tevékenységükkel kiemelkedtek: Lécfalvi Orbán Antal, Tekei Veres István, Szacsvai Ádám, Kocsis Elek, Bibó József. 1876-ban felépült az önálló iskolaépület. Bibó József nemcsak kiváló tanító hírében állt, de helytörténeti és pedagógiai írásait a korabeli sajtó is közölte. Iskolai könyvtárat és takarékpénztárat szervezett. A faluban a múlt század 80-as éveitől 150 kötetes népkönyvtár és olvasóegylet állt a művelődni vágyókól rendelkezésére.

Barátoson született 1751-ben és Sepsiszentgyörgyön halt meg 1807-ben András Sámuel anekdotagyűjtő. 1789-ben jelent meg nyomtatásban első könyve: Elmés és mulatságos rövid anekdoták, melyeket iminnen-amonnan egybegyűjtött, és magyar nyelven kiadott András Sámuel címen. 1790-ben megjelent a gyűjtemény második kötete.

Innen származik Mircse János (Barátos, 1834 — Modena, 1883). Történelemkutató és -író. Hivatásos katonaként szolgált, járt Konstantinápolyban, majd Olaszországban Garibaldi táborában harcolt. A háború elmúltával Modenában telepedett le, ahol az állami levéltárban kutatókat folytatótt. Tudományos eredményeiért az olaszok is és szülőhazája is kitüntette. Dédelgetett vágya a magyar ipar történetének a megírása volt. Nyomtatásban néhány dolgozata jelent meg: Magyarország és Velence, Visszatekinés Dalmáciára és Horvátországra az Árpádok és Anjouk alatt. Tanulmány az Aranybulla felett, Emlékezők Corvin Mátyásra.

Ebből a faluból indult el, és utazta be a fél világot Barátosi Balog Benedek. A Japánban tett utazás keltette benne a legnagyobb hatást.

CSEREY ZOLTÁN, DR. BINDER PÁL

Orbai Louisa

1927/28 - 1930/31.

Ferkèp zomfoiskèvk

119.8.

Orbay Zussa

Vöröshajú nó, postek

Itatás a Marson,
postek

X. Tavasszi felől

1935.

Kedves nagyrabcsüilt Barátaim
Hilda és Tibor!

Kézírás 2004
Máj. 20.

Jegyzet 70. évi születésnapom
előrehozott ajándéka lesz: Laki-telek!

Szavakat alig talállok örömem kifejezésére!
Ritkán vagytam valahová - kétszer olyan vágygal
mint ha még seha nem jártam volna ott.
Nem tudom mi történt velem, hogy Laki-telekre a
Népfőisk. Meuzetk, alk. Táborba - abba világba vissza-
vagyom. Laki-telek újra mindent átéltem - Veletek -
Hogy ezt a csodát átélhetem - Köszönöm Neletek!
Az élet egy történet, folytatásos regény amelyben
főszereplők dolgoz. Valami ősi gének oda-ill. vissza-
ünnepi hangulatom van. Én ott-ott voltam Neletek.
Már számolom a napokat! Valamit még elhagytam -
hogy végleg magaménak tudjam (még egyszer az Isten
általából kétszerre -) ODA KELL - ÉRTE KELL MENNEM
hogy az élmény végleg az enyém legyen! Erdélyben,
Bábványással voltam így... Mezelek - ha kell gyorsan is...
Nem leszek telhetetlen. De az eddigi életemben

a megkeltőzés lejött. Tisztelek kedveseimhez "vissza-
térni, ismételni. (Canada, Amerika, New-York és európai
országok, városok lennének rá az élő tanúim...)

Lehet, hogy örült, boldog vagyok, hogy ilyen látásra
semmi látványosság - (csak) "tanúk, megbíjt falvak
szükség, végteleenség" távoli hangzások kerék-
párral két kilométerek a Népfőisk. légtérbe - maques
lehet vagy... hogy ilyen világ van bennem, a
tanúk, falvak - és a városok gigantikus világa belém.

egyszerben találkoznak az én személyi világomban

KÖSZÖNÖM!

Nagyrabcsüiltéssel üdvözöllek Benneteket

Miklós
Osváth

Osváth Miklós jövő év februárjában ünnepelte volna
70. születésnapját.

Most már csak emlékezhetünk Rá - tisztelettel és sok
szeretettel

Geröly Tibor

Búcsú Osváth Miklóstól

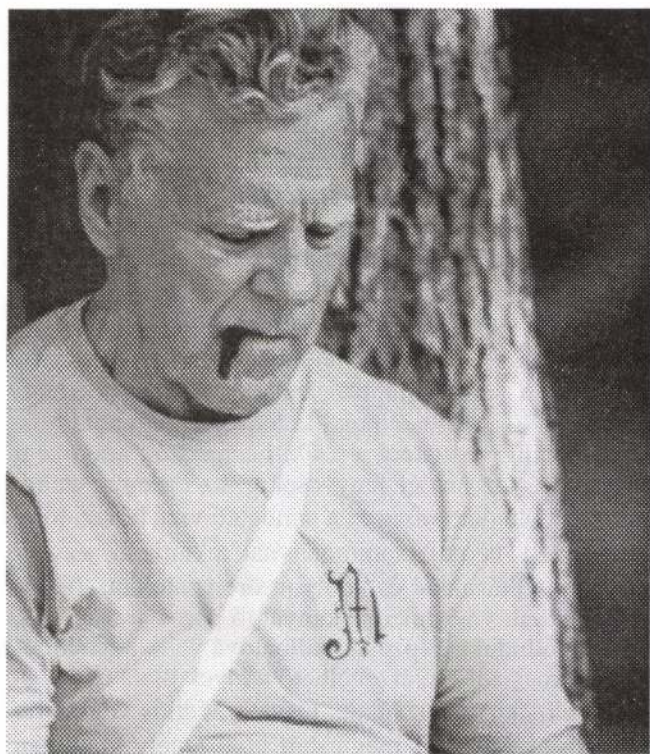
Tisztelt gyászolók Hévíz önkormányzata nevében búcsúzom Osváth Miklós festőművésztől, a város festőjétől, aki 2004. július 7-én hunyt el a kárpátaljai Salánkon és **hamvai Hévízen, találnak nyugodalmat.** Ahogy földi maradványai is viszontagságos utat tettek meg Debrecen érintésével Hévízig, ugyanez mondható életpályájáról is.

Erdélyi szülők nyolcadik gyermekeként született 1935-ben, Szegeden. Az Osváth-család több generációra visszamenően Erdélyben élt, az édesapa – Osváth Péter – azonban 1934-ben megtagadta besorozását a román hadseregbe és családjával Magyarországra menekült. Itt sikerült egzisztenciát teremteni, az édesanya – Pap Cecília – a Szegedi Nemzeti Színház jelmeztervezője lett, az édesapa pedig borbélyaként dolgozott, majd saját fodrászüzletet is nyitott. A gyökerek meghatározónak bizonyultak Osváth Miklós életében. Büszke volt származására. Ő mondta: nemcsak felfelé kell törekedni, hanem lefelé is, a gyökerek felé. Szívesen emlékezett a színház világára, lüktető művészi közegére. A család 1944-ben Budapestre költözött ahol az édesapa az egyik bombázás áldozatává vált. Nehéz terhek hárultak az édesanyára, s a gyermekeknek dolgozniuk kellett. A kis Osváth Miklós így került a Gorsa-tanyára, béresgyerekként. Az alföldi tanyavilág és a paraszti sors kemény iskolának bizonyultak. A nehéz fizikai munkát gyakran pofonnal kísérték, de a természethez való közeledés éles szemű megfigyelővé tette a kisfiút, szívós, akaraterős személyiséggé formálta jellemét. Amikor egy széndarabbal a frissen meszelt parasztház falára rajzolta a tanya életképét, rettenetes verést kapott a gazdától. Szerencséjére a „műalkotást” a tanyasi gyermekeket látogató tanfelügyelő is észrevette, s a tehetségét felismerve, a „renitens” feltétlen továbbtanulását javasolta. Így került Budapestre a Képzőművészeti Gimnáziumba. Tanárai között említhetjük Somogyi József, Fischer Ernő, Újvári Lajos nevét. Az iskolát befejezve az Állami Pénzverde miniatűr-festőjeként, majd az Állami Könyvterjesztő Vállalat tervezőgrafikusaként dolgozott. Büszkén mesélte, hogy első kiállításán ott álltak szépen felöltözve azok az angyalföldi vagányok, nehézfiúk is, akiktől korábban karikás ostorral védte meg magát. A Gorsa-tanyán ugyanis kiválóan elsajátította az ostor kezelését. Több mint 40 évig alkotott, a magyar akvarellfestészet nagymestere lett itthon és nagykövete külföldön. Hévízre a gerincbetegsége miatt jutott el, már a hetvenes években, ahol a gyógyító víz és erős akarata megtették hatásukat. Első hévízi kiállítását 1992-ben rendezte a Thermal Szállóban, majd egyre gyakrabban fordult meg a városban, s **1997-től rövidebb megszakításokkal itt is élt, ezt a helyet tekintette végleges otthonának, szűkebb hazájának.**

Osváth Miklós sokoldalú és termékeny művész volt.

Hozzájárult hogy az akvarellfestészet Angliához hasonlóan Magyarországon is elfogadottá váljon, s a többi művészeti ággal azonos rangra emelkedjen. Élete során tizenkilenc országban, több mint 300 egyéni kiállítása volt. Ha külföldi kiállításait képzeletben összekötjük, a finom szálak oda és vissza átszelik a Földgolyót.

Akár Kanada rengetegeiben járt, vagy az ausztrál és spanyol tengeröblökben fürdött, esetleg Amerika titokzatos nagyvárosait kutatta, hajtotta a megismerés vágya, a még ismeretlen lerajzolása, megfestése, birtokbavétele. Mégis Tamási Áron Ábeljéhez hasonlóan valahol otthon volt a világban, valami iránt örök szerelmet érzett. Elszakíthatatlanul kötődött a magyar tájhoz, ahová mindig visszatért, a Csíki-havasoktól, a nyírségi homokon át az őrségi fenyvesekig, az egregyi szelíd, emberléptékű dombokig és a simogató vizű hévízi tóig. Számos képe néprajzi tanulmánynak tekinthető, a zsúptetős parasztházakkal és kontyolt oromzatokkal, fa haranglábakkal, a végtelenbe kanyargó poros országúttal, amelyen elindul a képzelet, hallhatóvá válik a tehénbögés és a kocsizörgés, érzékelhető a füvek illata és az esti táj elhalkuló muzsikája. Osváth Miklós végigjárta az általa oly sokszor megfestett utat, amely korábban ért véget, mint remélte, de élete mégis teljesnek tekinthető. Jól sáfárkodott a Teremtőtől kapott talentumokkal, megtette, ami rábízott. Pedig nem volt könnyű élete. Amikor alkotott, nemesen, könnyedén repült, mint az albatrosz, de földet érve korlátokba ütközött, botladozott, hibázott. Talán nehéz gyerekkorának köszönhetően állandó szeretetre és elfogadásra vágyott, amit nem mindenkitől kapott meg. Kirobbanó természete, dinamizmusa nehezen tűrte a hétköznapi kicsinyes problémáit. Ilyenkor visszamenekült a vázlatozásba, festésbe, utazott, új inspirációkat szerzett, hogy a friss benyomások légáramaival ismét a magasba emelkedjen. Rendkívüli termékenység jellemezte. Nagyméretű falfreskóit ott találjuk Óriszentpéteren és Szentgotthárdon. Az ország szinte minden részében láthatók akvarelljei. Sajátos képi világa, látvány és örömfestésze, ahogy azt a szakavatottak már számtalanszor megírták – dr. Szíj Rezső, dr. Pogány Ö. Gábor, dr. Feledy Balázs – műveit messziről felismerhetővé teszi. Hévízen a Hotel Carbonában, a Szent András Kórházban, a Városházán és a Múzeumban hagyott maga után egy-egy mini életműnek beillő kollekciót. A kevésbé fajsúlyos feladatokat is alázattal, lelkiismeretesen, végezte el, amikor könyveket, naptárakat illusztrált. Adakozó művész volt. Jelentős adományokat tett a Főti Gyermekvárosnak, az ORFI Kórház mozgássérülteinek, a Nemzeti Színházért Alapítványnak, de sok-sok magánszemély kapott tőle képet egy kis szívességért, jó szóért, baráti gesztusért. Hévízen sem múlhatott el úgy farsangi szezon, hogy a különböző szervezetek, iskolák báljainak nyereménylistáján, a vezető helyen ne szerepelt volna egy-egy Osváth műalkotás. Közéleti szerepvállalását mutatja, hogy alapító tagja volt a Művészetbarátok Egyesületének és a Budapesti Városvédők Egyesületének, valamint tagja a Magyar Urbanisztikai

Osváth Miklós munka közben Lakiteleken.
Fotó: F. Nagy Piroska

Társaságnak. Munkásságát nívódíjakkal, városkulcsokkal (például Nyírbátor, Fehérgyarmat, Vásárosnamény) ismerték el, Hévíz városa pedig 2002-ben Pro Cultura kiüntetéssel méltányolta érdemeit.

Osváth Miklóst barátai, tisztelői fáradhatatlan embernek ismerték, aki sokat adott arra, hogy nemcsak a szellemét, hanem a testét is jó karban tartsa. Rendszeresen úszott, tornászott, egészségesen táplálkozott. Tele volt tervekkel és magas életkort megért édesanyjára gondolva (94 évet élt) hosszú távra tervezett. Szerette az életet, a baráti társaságot, ezért gyakran előfordult, hogy a munka torlódott, s a megrendeléseknek, a vállalt feladatoknak csak rendkívül intenzív, éjszakákon átnyúló festéssel tudott eleget tenni. Soha nem panaszkodott, testi bajait egy-két nap alatt kifeküdté. Nem akart ápolásra szorulni, magatehetetlenül egyedül maradni. A mostani tavasz is megérőltető volt számára, de a nyári művésztaborok, az őszre tervezett spanyol út erőt adtak neki. **Lakitelek után a kárpátaljai Salánkon rendezett nemzetközi művésztaborbba utazott** barátaival. Már a megérkezés napján vázlatfüzetet ragadott, másnap pedig a közeli Nagyszőlősrre utazott, hogy rajzfelszerelést vásároljon. A Mikes Kelemen Általános Iskola új ebédlőjébe tervezett nagyméretű (6 m x 2 m) freskót. Festett jókedvűen, vagányul egy szál rövidnadrágban, fütyörészve, zsebre dugott kézzel, lelkes nézőközönség figyelmétől kísérve. A freskó témájaként egy Rákóczi jelenetet kértek tőle, ő azonban Hévízhez ragaszkodott. A freskó a hévízi tavat és az egregyi szőlőhegyet ábrázolta s a két témát a kép közepén egy görbe, göcsörtös fa választotta ketté. Barátai szerint döntését azzal indokolta, hogy a kárpátaljai gyerekekhez közelebb hozza Magyarországot egyik nevezetességét, amelyre, mint

magyarok, ők is büszkék lehetnek. Este tízre majdnem el-készült a freskó. Hajnal három órakor érte a szívroham.

Salánk főterén, még aznap kopjafát állítottak emléké-re, rovásírással ráírva nevét, életidejét, **Balázs István** kopjafafaragó művész alkotását. Csúcsát gömbbel zárta le az alkotó, amely az igaz ember szimbóluma.

Hévíz, 2004. július 23.

Dr. Szarka Lajos

Másodszor búcsúzó

Első alkalommal a ma Ukrajna részét képező Kárpátalján, Salánk községben, a Mikes Kelemenről elnevezett magyar tannyelvű iskola ebédlőjében búcsúztam Osváth Miklóstól a halálát követő nap estéjén.

Most a Művészetbarátok Egyesületének képviselőjeként veszek végső búcsút a hirtelen elhalt festőművész tagtársunktól. Az elhunyt régi barátjaként pedig a haláleset személyes tanújaként szólok.

A salánki iskola – Árpádházi-uralkodók képmásai-val díszített első emeleti osztálytermében találtuk meg **Koltai László** tagtársunkkal a hajnalban – minden szenvedés nélkül, a nagy Kaszás által váratlanul végső útjára vezetett – Osváth Miklós élettelen testét. A halál azonban mégsem érthette teljesen felkészületlenül Miklós barátunkat. Fekvőhelye mellett a festőszerszámokra helyezett rózsafűzér. Csörgőórája még folyamatosan jelezte az este tervezett korai kelési időpontját, a hajnali öt órát...

A déli órákban hiányolni kezdtük Miklóst. Arra gondoltunk, hogy kerékpárral valahol a faluban újabb motívumokat gyűjt, illetőleg vázlatokat készít a salánki iskola ebédlőjének falára tervezett és kivitelezett – nagyméretű falfestményhez. A kerékpárt azonban ott találtuk ahová előző este állította. Vázlatkönyvét az ebédlő egyik székén láttuk. Rossz előérzettel néztünk az alkalmi szálláshely, az emeleti osztályterem zárt ablakaira.

Az ajtó zárva volt. Amikor lakatos segítségével bejutottunk, holtan találtuk. Osváth Miklós életét sokkal hosszabbra tervezte. Mindent megtett, hogy testi- és szellemi erőletét, frissességét megőrizhesse.

A lelke azonban számára is váratlanul és örökre megvált tőle. Csak remélhetjük, hogy néhai Miklós barátunk lelke – más igaz és hívő emberek hátrahagyott porhüvelyéhez hasonlóan: megtisztultan szállhatott a mennyek országáig. Örök életre keltett lelke valahonnan mosolyogva figyel ránk...

Nekünk könnyebb a helyzetünk, mert mi túléljük őt. Szerintem ez másképp van. Annak könnyebb, aki már befejezte földi életét és küzdelmeinek sorát.

A magyar tájak, városok megőrkítőjét, a nagylelkű adakozót, Osváth Miklóst kegyelettel őrizzük emlékezetünkben.

Dr. Kollmann J. György

Utasi Hajnalka
Osváth Miklós nyugalomfelhői
„Kárpátaljai Művész Tábor, Salánk, 2004. július 7.”

Hátratett kézzel sétál az idő, hetedikén elunja létét, megpihen július hintaszékében.
 Nyugalomfelhők kúsznak elő a rejtett semmiből az izgága szemekre.
 Évődik a perc csonkjában, a „mindentakarás” a mindenségben szárnyakat növeszt.
 Örökálmom nőideálja átsejtlő hálóruhájában csábít, hív, lengén integet.
 Virág, fa, természet, s a múzsa szólongat: Miklós! Hol vagy? Ébredj, rajzolj terveket!
 Kesereg az ihlet; a forma, a szín zokog; s égi ecsettel fogadnak az angyalok.
 Írok, eszmélek: Eloldalgott a remény! A kallódó, mondandójától ritmikusan örvénylő,
 hosszú levél már nem pótolható, pedig azt ígérte: „Levél menni fog!”
 Zengjen a szimfónia, a vásznon fusson az ecset, forogjon a toll, s jöjjön új kezdet:
 Festményeiben feltámadt, örökkön él: az akvarell magyar fejedelme.

Jászberény, 2004. július 7.

Gyász hírek

Bunyikné Berta Róza Anna

1951-ben született Debrecenben. A gimnáziumi érettségi megszerzése után Autóközlekedési tisztképzőt végzett. 1989 óta élt Hajdúbagason. Vonzották a kézműves mesterségek. Az elmúlt hat évben főképpen szövással foglalkozott.

Életének 53. évében tragikus baleset következményeként szempillantás alatt visszaadta lelkét Teremtőjének.

Tóth Béláné

sokunk Ágnes asszonya, Ági nénije életének 74. évében elhunyt.

Veres Péter

1943-ban született a Kárpátaljai Papi-ban. Az Ungvári Iparművészeti Főiskola Kerámia Szakán végzett, Alapítója a Kárpátaljai Révész Imre Képzőművészeti Társaságnak.

Képeit Budapesten, Makón, Dunakeszin és Fótton kiállították. A Lakiteleki alkotótábor munkájában is részt vett. Beregszászon élt. Életének 61. évében hunyt el.

A Lisai Elek János Alapítvány (Fót) munkáiból 2005 augusztusában emlékkiállítást rendez.

Végyvári Lajos

művészettörténész 1919. A művészettörténeti tudományok kandidátusa, Képzőművészeti Főiskola tanára volt. Számátalan művészeti könyv szerzője. Miskolcon hunyt el.

Emléküket kegyelettel őrizzük.

Katona Judit Dicséret

*Mint a fűszál annyian vannak,
 mint a csillag annyian vannak,
 a szívük télen is virágozik.
 Cipekednek szakadásig,
 ölelnek apró gyereket
 s futnak velük az utakon.
 Átlépnek mélység gödrein
 s a halál pallóján suhannak.
 Mindig élettől viselősek,
 mindig haláltól viselősek,
 ki tudhatja, mitől erősek?
 Ám egyszer csak kettétörnek
 s a konyha kövén elzuhannak:
 hiába költögeti őket
 csenevész testű árvaság.
 Elfehérednek, mint a rózsa,
 végül maguk is rózsák lesznek:
 könnyek, göröngyök, dőlt keresztek,
 sötétben elmondott imák.*

◆ HÍREK ◆

Csik Gabriella kiállítását júniusban az Újpesti Galériában láthattuk.

Varga Hanna tárlatát júniusban a Kő-Café Galériában Andó Sándor Kőbánya polgármestere nyitotta meg.

Detzky Júlia iparművész tárlatát Budapesten a Megyeháza dísztermének előterében Pámer Nóra régész ajánlotta az érdeklődők figyelmébe.

Karai Sándor fotóművész „A XI. kerület életéből” című kiállítását júliusban a Rét Galériában tekinthetjük meg.

Szalkári Rózsa festményeiből Jászapátiban a Vágó Pál múzeumban rendeztek kiállítást.

Halász Zsóka „Négy évszak naiv festményeken” című kiállítását Kőrmenden a Batthyány kastélyban mutatták be.

A **Jászapátiak** Baráti Egyesülete szervezésében június 28 - július 9. között nyolcadik alkalommal szervezték meg a **Művésztelepet**. Az itt készült alkotásokból kiállítást rendeztek, melyet Szabó Lajos, a város polgármestere nyitott meg.

Domanovszky Endre Frissítés című életműkiállítása október 16-ig látható a Ráday Galériában (IX. Ráday u. 8.) Ezt követően Kondor Attila és László Dániel tárlatára kerül sor.

H. Kálmán Edit jubileumi kiállítását a Maconkai Orosz László Galériában láthattuk. A művészstanár öt évtized alkotásaiból válogatta a tárlat anyagát.

Bogár Katalin kiállítása a Maconkai Orosz László Galériában (XVI. Batsányi u. 28-32.) szeptember 16-ig tekinthető meg. A tárlatot Bihari József a Pest megyei múzeumok nyugalmazott főigazgatója nyitotta meg.

Heil Edit olajfestményeiből a IX. kerületi Börzsöny utcai könyvtárban rendeztek kiállítást Színes szirmok címmel, melyet Geröly Tibor ajánlott az érdeklődők figyelmébe.

Schrammel Imre keramikus Sokarcú Föld című kiállítását az Iparművészeti Múzeumban július-augusztus láthattuk. A tárlatot Fekete György professor emeritus nyitotta meg.

Simonné Dulai Mária Fák és virágok című kiállítását szeptemberben a HM Kiskőrösi (Pozsonyi u. 2.) kiállítóteremében lehet megtekinteni.

A **XIII. Wekerlei Napokat** szeptember elején rendezik. Ennek keretében **Kerégyártó László** kiállítását Bartis Ferenc nyitja meg.

Régi idők emlékei címmel helytörténeti kiállítás nyílt a Fóti Művelődési Házban. A tárlat anyagát Andi József, Bodor Iona és Koltai László gyűjtéséből válogatták, melyet dr. Kollmann J. György ajánlott a közönség figyelmébe.

A Szentendrei Régi Művésztelepen az **Őszi Tárlat** szeptember 26-ig tekinthető meg.

A **Képeslevelezőlap-gyűjtők Egyesülete** Szombathelyen országos találkozóval és jubileumi kiállítással emlékezett megalakulásának tizenötödik évfordulójára. A tárlatot a Művelődési és Sportházban **Nick Ferenc** nyitotta meg. Elnöküknek **Köszegfalviné Pajor Klárának** szívből gratulálunk.

Pécsett a Műhely Galériában (Szent István tér 1.) júliusban Leimer-Winicky Gabriella fotóit láthatták az érdeklődők.

Csók Rémó festményeit a Maconkai Orosz László Galériában Koltayné Zolder Klára ajánlotta az érdeklődők figyelmébe.

Tabán és környéke címmel Buda legöregebb városrészeről szép kivitelű térkép készült **Vecsey András** ötlete alapján. A kiadvány a turistákon kívül a kerület lakóinak is hasznos útikalauz.

Az Isten országáért címmel – az Antológia Kiadónál – megjelent **Bábel Balázs** kalocsai érsek beszédeinek, interjúinak és írásainak gyűjteménye.

Soltész Albert kiállítását a nyár elején az újjávarázsolt Sóstói Krúdy Vigadóban rendezték. A tárlaton látogatást tett Jürgen Köppen is, aki elismerő szavakat írt a 78. évét taposó nyíregyházi festőművész tagtársunk emlékkönyvébe.

Késmárkiné Fürjes Piroska kiállítását október 18-án 18 órakor a Rét Galériában (XI. Törökugrató u. 9.). Bojki Lajos képzőművész nyitja meg, melyet három hétig tekinthetnek meg az érdeklődők.

Szalma Mari festményeit a közelmúltban a Teréz körúti Béke Galériában láthattuk.

Recskó Béla Zentán (Délvidék) élő tagtársunk festményeiről igényes leporelló készült.

B. Tóth Edit Kecskeméti festő képeiből a Lakiteleki Népfőiskolán rendeztek kiállítást. A tárlatot Lezsák Sándor nyitotta meg.

Balázs Dénes most lenne 80 éves. Az érdi Földrajzi Gyűjtemény létrehívója, a világotazó geográfus sok érdekes előadáson gazdagította ismereteinket.

Pató Rózsa szobrászművész kiállítása a Vigadó Galériában (Vörösmarty utca 47/a) szeptember 16-tól október 3-ig látható.

fonetikus írásmódnak nevezik ezt. Amikor írok – még ha nem zenére is –, mindig ott a zene a fejemben. Valami zenei elem. Mindig ott a ritmus. A versek némelyike működik zenével és a nélkül is. Van, amit zenével írok, és soha nem adok elő nélküle, de olyan is, ami csak zene nélkül működik. Nehéz megmondani, amíg el nem készül. Nincs szigorú szabály.”

Benjamin Zepheniah felvételein a hagyományos roots és dub reggae mellett modernebb hangzások is helyet kapnak, 2004-es albuma, a *Naked* bővelkedik a drum and bass hatásáról tanúskodó tört ütemekben. A Sinéad O'Connor más művészekkel készített számainak egybegyűjtő albumon (*Collaboration*, 2005) hallható, *Empire* című Bomb The Bass-darabban így beszél Zepheniah: „Ha az ég felé köpsz, a szemedbe hull majd / Tudod, ami fölmege, annak le is kell jönnie.”

2001-ben megjelent *Too Black, Too Strong* című kötetben Zepheniah közölt egy verset *Bought and Sold* címmel, amelyben az állami kitüntetések és a velük járó pénz elfogadó, a

felső tízezer társaságába vágyó, s mindezek következtében kreativitásukat elvesztő fekete költőket kritizálta: „Sírjaikban forognának az ösök / Csodálkoznának a szegény népek, hajdani rabszolgák / Hogyan adtuk el lelkünket.” Mit ad isten, 2003-ban Tony Blair megkínálta az Order of the British Empire elnevezésű kitüntetéssel, ő azonban, elvei mellett kitartva, visszautasította: „Mit jelent számomra, fekete ember számára a brit birodalom? A családomnak rabszolgaságot, gyarmatosítást. Méghozzá brutális gyarmatosítást és brutális rabszolgaságot. Egyszerűen nem tudtam elfogadni egy kitüntetést, amely ezt a nevet viseli. Nem más ez, mint Tony Blair politikai játszmája. Éveken át megpróbált a táborába csábítani, de én mindannyiszor nemet mondtam. Ez volt a végső próbálkozása. Tudom, mit akart. Azt akarta, hogy Mick Jagger, David Beckham és én ugyanaznap vegyük át a rendjelet, mert ez *cool* benyomást keltene. Volt egy *Cool Britannia* című projektje, ami a *Rule, Britannia*ra (a gyarmati kor hazafias énekére – Sz. T.) utalva próbált *cool* képet kialakítani magukról. Ebbe a játszmába én nem szállok be. Nem a királynő személyével van problémám, de nem fogok előtte letérdelni, az biztos.”

A Bardroom közönsége élvezettel hallgatja a költő vicces kommentárjait. Látjuk magunk előtt az Indiában vendégeskedő rasztafizurás költőt, amint egy minden földi javat (kivéve a hasist) megvető szent ember hatása alá kerül, majd szempillantás alatt ki is ábrándul, amint megcsörren a testét halotti máglya hamujával bekenő szent mobilja – mindezt a *Sadhu* című vers elé. Látjuk magunk előtt a költő apját, aki a birminghami lakás férfi-a-férfihoz szobájában okítja kisfiát, hogy ha felnő, FÉRFI legyen belőle, az meg (tán csak gondolatban) visszakérdez, hogy van-e más választása – mindezt a macsó felfogásról szóló vers bevezetőjeként. Látjuk magunk előtt a jamaicai nagymamát, aki 30 mérföldre lakott a fővárostól, de életében nem járt Kingstonban, s az unokájától kapott 60 font volt a legnagyobb összeg, amit valaha a kezében tartott – mindezt a *Money* című vers apropóján, mikor is elmesélte, hogy pszichiátere tanácsára feszültségoldó foglalatosságként valami hobbit keresett magának, pénzt kezdett gyűjteni; ezzel egyúttal felkérte a hallgatóságot, bátran járuljanak hozzá gyűjteményéhez. Gurult mindenki, akár egy érme.

Szőnyi Tamás

Lemez

Gödörből ki

Massive Attack: Collected

■ A Massive Attack előbb sikeresen stílussteremtő, majd mindinkább depresszív munkásságát összefoglaló lemeze nem az ingyeneknek készült. A *Collected* – jelentéséhez hűen – egy higgadt és összeszedett „best of” korong. Hetvennyolc percnyi vizit egy lassan főző boszorkánykonyhában, megfűszerezve sokféle selymes énekhanggal (Shara Nelsontól Tracey Thornon [Everything But The Girl] és Liz Fraseren [Cocteau Twins] át Sinéad O'Connorig). Elsőre akár úgy is tűnhet, hogy ennyivel kíván elszámolni az eredeti felállásból megmaradt Robert Del Naja a közel 20 éve Bristolból induló kísérletezgetésből. De ezzel együtt a *Collected* nagyon becsapós kvintesszenciája a már-már temetett zenekar munkásságának. A

szimpla nosztalgián túl a valódi értékeit ugyanis éppen ott kezdi megmutatni, ahol az egykorongos kiadás befejeződik.

A kilencvenes évek elején teremtett triphop műfajában mára ugyan jó néhányan termékenyebben úszik a skától a reggae-n és egyéb afroamerikai eredetű alapon át a elektronikus prűntyögésig tartó eklektikát, de a *Teadrop*, a *Karmacoma*, a

Protection, az *Angel* és az *Unfinished Sympathy* minden valamirevaló triphop válogatáson VIP dalnak számít. A Massive Attack ezekkel az örökzöldekkel most is elkábítja a hallgatót, hogy aztán lassú és egyenletes tempóban a *Mezzanine* (1998) félmeleti hangulatába, majd a legkevésbé sikeres *100th Windows* (2003) darkos flingű gödrébe taszítsa. Az 1/3 reggae, 1/3 paranoia, 1/3 marihuána recept szerint készült korai szerzeményektől az album utolsó harmadának súlypontját jelentő *Future Proof* környékén már tisztán mély melankólia és depresszió hajtotta hideglelős elektronikába tart az utazás. Hanem az utolsó dal, a vonósokkal és a folk- és dzsesszénekes Terry Callier hangjával átítatott *Live with Me* nem csak kronológiai értelemben új nóta. Egy új mérföldkő is: a felépülni akarás bizonyítéka az utóbbi évek sikertelenségéből adódó sebek nyalogatása után. Egy amolyan lapszéli (folyt. köv.) jelzés az utolsó oldalon.

Mindezt megerősíti a *Collected* keménypapír fedeles, limitált szériás, kétkorongos verziója (ami valószínűleg három, mivel a bónuszkorong egyik oldala 51 perc zenét, a másik pedig 84 perc videót tartal-

maz). A tízszámú CD layer hangulatilag is ott kezdődik, ahol az első – Callierrel – befejeződött. Sőt a *False Flags* annyira hibátlan, hogy még egy olyan videoklipet is elbír, amelyben a „védelem” feliratú baseballsapkás főhős szuperlassított mozgással Molotov-koktélt vág az EU-zászlóhoz. De a *Black Melt* feszültebbé formálása is jól sikerült, míg a *Small Time Shoot 'Em Up* mára igazi elektronikai csemegévé érett. A listát záró *Danny The Dog* pedig nem meglepő módon sokkal jobban hat ilyen környezetben, mint Jet Li filmjének címadó dalaként. Mindazonáltal nem minden sikerült tökéletesre: az anno Madonna lemezére bérmunkázott *I Want You* itt olyannyira nyálás öklendezésnek hat, hogy ki kellene kaparni a lemezről.

De összességében a *Collected* feltétlenül „jó hír” a Massive Attack júliusi koncertje előtt. Hiszen az 1998-as kislemezes kiadásokkal szemben immár nemcsak az elért eredményekről, hanem a készülő új stúdiólemez erőkoncentrációjáról ad számot.

- szami -

Virgin/EMI, 2006

Oravos Tivara

dvd

■ PUCCHINI: MANON LESCAUT

„Nincs ékszer ennél gyönyörűbb...” – éneklí önhittén a brilljeiben tetszelgő, feslett kicsi Manon, s e fontos DVD-lemezre gondolván a mi keblünket is valami ehhez hasonló érzés hevíti. James Levine – operatörténeti jelentőségű – MET-beli országlásának egyik legszebb produkcióját, az 1980-as, azóta okkal-joggal legendává nemesült New York-i *Manon Lescaut*-főműjátást őzi ugyanis ez a becses drágaság.

A szertelen dallamkincsű műre-mek (amelynek melódiáiból innen-onnanista filmzenékre, például a *Csillagok háborújának* kistafirozására is futotta) címszerepében ez ünnepi alkalommal Renata Scotto triumfált: hervadékony bájait egykönnyen feledtetve adta az esendő csitrit, majd a léha humorú met-reszt, hogy utóbb a fátumtól letiportan érzékenyült torokköszörülésre keltsesse a kései recenzenst. Partnere, az éppen énekesi pályafutásának legértékesebb évtizedébe lépett – ekkor 39 éves – Plácido Domingo valósággal csodaszámba ment mint szeles Des Grieux lovag: nem volt, s tán nem is lesz többé más tenor, aki ily férfias elánnal és mesteri játékkultúrával uralkatná az operaszínpadot. Domingo alakítását látva aligha csodálható, hogy a luxuriózus kiállítású produkció szerencsés kezű rendezője, a zene-szerzőként méltán világhírű Gian Carlo Menotti maga is jócskán a tenorissimo hatása alá került, s kisvártatva egy teljes operát (*Goya*) szentelt a spanyol énekesfejedelműs művészetének.

László Ferenc

Deutsche Grammophon, 2006

kiállítás

■ PACKING-CASE. Katarina Šević

és Oravec *Timea* közös kiállítása az *Álmok túlélőcsomagokkal avagy túlélőcsomagok álmokkal* alcímet viseli. A művek a migráció egy speciális aspektusa, a csomagolás köré szerveződnek. Nem a hátrónapos (-hetes, hónapos) utazásokhoz szükséges tárgyak összepakolásáról van szó, hanem arról az esetről, amikor valaki egy bőrönddel kénytelen elhagyni egész addigi életét. Mi is kerüljön a túlélőcsomagba, mi az, ami feltétlenül szükséges az új világban való kezdeti létezéshez? Oravec, aki évek óta külföldi városok között (Bécs, Velence, Gránada) ingázik, gyakorlatias szempontból közelít a témához: a többféle nemzetiségű emberekkel kitöltött teszttel arra keresi a választ, hogy létezik-e ún. emigrálási minimum. A stabil, személyes kötődések (család, barátok, simogatós cica) elhagyása valóban egyencsomagokhoz, túlélési mintákhoz vezet: az egy bőröndbe bezsúfolható nappali és éjszakai kellékek elegye mellett – mint azt a kiállított bőröndtárgyak is mutatják – kevés az „egyéni” megoldások lehetősége (tusfürdő vagy konzerv, kinek mi a fontosabb). Oravec jóvoltából részt vehetünk egy interaktív tetrixben is: a művész személyes, kicsinyített tárgyait kell elhelyeznünk egy virtuális szekrényben. Míg Oravec tudatossága és játékosága inkább elfedi az emigráció nehézségeit, addig az ex-Jugoszláviából származó Šević egy ősi, a közös álom- emlékezetből kialakuló és szorongató vándorlásmotívum visszatérő képeit tárja elénk. A kivándorlók közös álma kapkodásról, rohanásról, elkésérről, a menekülés lehetőségének elszalasztásáról szól: a videón el nem fért holmik, kiboruló táskák, el-elejtett bőröndök, lekéssett vonatok mindig más, de monotonul ismétlődő filmkockái tűnnek fel. A félelem izzadt, ragadós és csatagos pillanatait, amelyeket a kiüzetettek egyike sem kerülhet el. Mi, komótosan pakolgtatók pedig ne felejtjük, hogy bármikor elvágthatják biztosnak hitt gyökereinket!

- dck -

Dorothy Galéria, május 28-ig

cd

■ MOZART: A VARÁZSFUVOLA

Szinte hihetetlen, de Claudio Abbado most vette először lemezre Mozart nagy művét. A várakozás oka számomra ismeretlen, de nem biztos, hogy helyes döntés volt. Hiszen mára nagyrészt kihalt az a nagy énekesgeneráció, mely az Abbadóval egyenlő kvalitású karmesterek (találomra: Böhm, Giulini, Karajan, Klemperer, Solti) korábbi felvételeit oly remekké tette. Az idős maestrónak e téren most be kell érnie a másodlagos frissességgel, és ez néha kiábrándító. Régebben például a legnagyobbak énekeltek a Sprecher rövid, de annál fontosabb szerepét, az itt szereplő Georg Zeppenfeld teljesen súlytalan. Miként a három hölgy, ha már e szerepekben Schwarzkopfhoz, Christa Ludwighoz szoktunk. A főszerepekben jobb a kínálat, Christoph Strehl kedves-nemes Tamino, Hans Müller-Brachmann mulatságos Papageno, Dorothea Röschmann (Pamina) pedig igazi drámai szende, Miklósa Erika erőteljes Éj Királynője, ám egyikük sem átütő, meglehetősen színtelenek. A legnagyobb sztár, René Pape (Sarastro) szintén jelentéktelenségével tűnik ki, ráadásul az alsó regiszterben nem meggyőző.

Abbado minden tudását és elgondolását a zenekarvezetésbe tette, és itt olykor meghökkentően újnak ható részleteket hallhatunk, köszönhetően az üvegtsizta szólamvezetésnek, a minden vastagságtól, rossz értelmű monumentalitástól tartózkodó hangzásképeknek. Ilyen remek nyitányt aligha hallunk má más lemezen. A Mahler Chamber Orchestra (hallhattuk két éve Abbadóval csodálatos Mahler: *Kilencedik-jüket* – lásd *MaNcs*, 2004. április 8.) megkapó alázattal tolmácsolja az olasz karmester elgondolását. De az énekeseket nem lehet pótolni.

- csont -

Universal/Deutsche Grammophon, 2006, 2 CD

dvd

■ A MÚLT FOGSÁGÁBAN A gyakran megszólaltatott mesélő kelle-mesen gunyoros hangot üt meg, midőn belekezd Empire Falls, a szebb napokat is látott amerikai kisváros történetébe. Az amerikai irodalmi körökben jól jegyzett Richard Russo bő lére eresztett nagyregényében, illetve a belőle készült HBO-gyártású minisorozatban nyakig járunk a hamisítatlan kisvárosi környezetben: a derék és szorgos kisemberek földjén kirándulunk, ott, ahol sok más vetemény mellett a kedves csodabogarakról szóló hollywoodi mítoszok is teremnek. Helytörténeti bevezetőként néhány megsárgult fotográfia idézi fel a múlt néhány fontosabb mozzanatát: az indiánok és az európai betelepülők, a városalapító famíliák és a később felkapaszkodottak/lecsúszottak csoportképeinek nosztalgiját azonban rögtön helyre is teszi a már említett narrátor, aki az alkalomhoz illő műtszépítés helyett a megörökítettek és leszármazottaik viselt dolgain élcelődik. A hangnem kettősségét, a kissé mesterkéltséget és a nagyon is helyénvaló ironia jó-tékony keverékét a továbbiakban is sikerül fenntartani, a többi pedig már megy magától, jobban mondván a felsorakoztatott sztárgárdától. Fred Schepisi rendezőnek nincs túl nehéz dolga, hiszen olyan csapat veszi körül e családi viszályoktól terhes, kisrealista tragikomédiában, melynek legkevésbé ismert tagját Philip Seymour Hoffmannak hívják, a többiek pedig Paul Newmannek, Ed Harrisnek és Helen Hunt-nak. Bár csodára még velük se telik, a tisztességes eredmény láttán aligha fogjuk visszakövetelni Russótól a Pulitzer vagy a kölcsonzési díjat.

- köves -

Warner Home Video

☆☆☆ +fél

Opra Szabó István

NAPLO (VESZPRÉM)

1979 NOV 15

Aranyasszonyok

Egyenlőtlen művészi színvonalon

1021 Egy jubileumi tárlatról

Több képzőművészei kiállítás tendőzött már Ajka városra, színvonalasat, kevésbé színvonalasat. A művészetért való rajongás, a művek megbecsülése, tisztelése mindig nyilvánvaló volt a rendezőség részéről. Így volt ez a „20 éves

Opra Szabó István: Apám

Ajka a képzőművészetben” című jubileumi kiállítás előkészítésénél, megrendezésénél is. A Városi Művelődési Központ szervezésében a részvételre már a kiállítás megnyitása előtt időben felkérték a megyei képzőművészeket. A felkérésben bizonyára esetteltek a szervezők, hogy a jubileumra való tekintettel lehetőleg olyan alkotásokat küldjenek be a kiállításra, amelyek a város múltját, jövőjét, a városban élő munkásokat, a termelő gyáratokat, üzemeket láttatják.

Tehát egyik oldalról a szándék tisztá és világos. A másik oldalról — vagyis az alkotók részéről — nem egészen érthető valami, legalábbis a munkák nagy része ezt mutatja. Vagy nem érezték súlyát annak, hogy jubileumi kiállításról van szó, és ide tényleg a legjobb munkákat szabad csak elküldeni, vagy a sok irándy elfoglaltsága miatt ide csak ennyi jutott energiájukból. Ha az utóbbi az ok, akkor tisztességesebb lett volna visszamondani a meghívást, és nem megfakult régi, vagy egyene minőségű új munkákat küldeni. Ugyanakkor az is megállapítható: Ha a zsűri a helyzet magaslátán állt volna, akkor a egyene munkák közül csak elvétre lehetne találni egy-kettőt, és azt még ellensúlyozni tudták volna többségében a kvalitatív művek. De így a művészi értékes munkák is veszítenek fényükből.

Szerencsére a kiállítás rendezői az értékes munkákat olyan helyre állították, ahol elkerülték a „fénytörés” veszélyét. A megszokott festői biztonsgot, köny-

nyedséget árasztják *Udvardi Erzébet, Szelestey László, Vágfalvai Ottó, Csizmadia Zoltán, Újhelyi Gábor, Szöllösi Máté, Felhősi István és Hódosi Piroška* képei, bár a mondanivaló némelyik képnél kívánivalót hagy maga után. A kiállítás legszebb darabjait az iparművészek mutatták be, különösen *Fabry János* üvegyertvartartó sorozata aratott osztatlan sikert. Szép színteljes a kiállításnak *Opra Szabó István* szobrai. Megmunkálásukkal, komor realizmusukkal elterelték a figyelmet a kiállítás gyengeségeiről.

Mostanában sajnos sokasodnak azok a kiállítások, ahol nem megfelelő minőségűek a bemutatott munkák. Ezért arra kell törekednünk a jövőben meggyőzően is, hogy akik lehetőséget kapnak kiállításra a képzőművészet ügyét és a közönséget tiszteljük annyira, hogy tudásunk és művészetük legjavát adják.

Veszeli Lajos

műszaki nél-
szilágyi illés.
rhidal út 52.
08-as Moszk-
Cím: Nyárad,
6.

s Zsiguli ér-
akival sürgő-
im: Kiss 8296
inyi u. 17.
tburg toltóte-
állapotban el-
dni: Tapolca,
nt 1981 júni-
ott eladó. Er-
IV. 4.
ipolca, Bem

abant, jó ál-
red Oreg-he-
ényli.
cial Trabant
Pápa, Vörös-
rauber.

garázs
veszprém, Haszkovó úton
tartósan kiadó. Erdéklődni:
16 órától, Veszprém. Mun-
kácsy M. u. I/E. VI. 16.

Négyéves, jó állapotban
lévő 1900-as Zsiguli eladó.
Megtekinthető minden nap
Veszprém, Bolgári Mihály
u. 34.

Műszaki vizsgáló előtt álló
Lada Combi eladó Erdék-
lődni Tit, Veszprém. Eg-
r J. u. 17. 17 óra után.

IN-es Zsiguli eladó. Ajka,
Kilián u. 6.

601-es Trabant friss mű-
szakival eladó. Erdéklődni:
szombat, vasárnap délután,
Ajka Tanácsköztársaság u.
39. 3/12.

Pannónia motorból készült
négykeréki kerti traktor
pótkocsival eladó. Kesz-
hely, Martinovics út. 55/a

Léjárt műszakival 500
Trabant eladó. Felsőörs,
Rózsza út 13.

408-as, sürgősen jó álla-
potban, sürgősen eladó. Er-
deklődni: Október út 20, szom-
baton délután, vasárnap
egésznap.

GAZ 69-es és Warsava
motor, sebességváltó el-
adó. Veszprém, Rákóczi u.
1. Nagygyörgy Bertalan.

csos gyermekágyat ker-
sek! "Maximum 110x1
es" jellegre a Magy
Hirdetőbe, Veszprém, K
suth u. 6.

Gépésztchnikus 12 év
szerelei gyakorlati, i
lást keres. Lakás szük-
ges. Leveleket "Megbí-
ható" jellegre a Hirdet-
felvételhez, Pápa, Jókai
u. 8.

Eladó: sötét hálószobabü-
tor, mely gyermekkosci. Er-
deklődni: Várpalota, Tá-
bornesző út 18, 2/6 ajtó 18
után.

Eladó 6 db-os Kolomál
ülésgarnitúra, újszerű álla-
potban. Erdéklődni: tel.:
47-023 Alsóörs.

Sport babakocsi bunda-
zákkal, 1 db körjáróka el-
adó. Cím: Veszprém, Fel-
szabadulás u. 63/C. VI. 38.
Este 18 után.

Autóba akasztható Giorda-
ni iker sport babakocsi, és
két kisgy eladó. Bajusz
Gyula, Adásztevel, Jókai u.
16.

Balatonfüzön 7 m³ vő-
rások, 2 ezerért sürgősen
eladó. Erd: Veszprém,
Haszkovó u. 12/B. 8. em. 51.

Bécsi páncéltörkés zongora
eladó Balatonfüred. Halász
köz 2.

Tyúktandára eladó 500 fé-
rőhelyes fémbatteria. Er-
deklődni lehet bármikor.
Simon István, Pétfürdő,
Mikes Kelemen u. 45.

2500 literes olajtartály el-
adó. Czencz Gyula, Bala-
tonkencse. Tánácsics u. 23.

13 nm román gőzöblékk
parketta eladó. Erdéklőd-
ni: Veszprém, 12-244-es te-
lefonon.

Autóvilamossági műsz-
rész műhelyemet megnyit-
toftam. Veszprém, Viola u.
10. szám alatt. Nyitva na-
pontja 17-20 óráig.

Nád 85 kévé eladó. Meg-
tekinthető: Palóznak, Kis-
begyi u. 2.

háromajtós
Rekamie, fotelek olcsó
áron eladók. Erdéklődni:
16 h után. Veszprém, Ba-
laton u. 23/b. I/3.

ozvegy ecsepapival saját
családi házban élő 32 éves
független gyári munkás há-
zasságkötés céljából meg-
ismerkedne hasonló körü-
falusi környezetet kedvelő
leánnyal, vagy övegyasz-
szonnyal. Fényképes leve-
leket várak a dunaiújváro-
si hirdetőbe. "Gyermek-
szerető" jellegre.

Állást keres? Itt talál!

A Pápai Építőipari Sző-
vetkezet felvételt hirdet
építőipari és falpai tech-
nikus részére, előkészítő, il-
leve előkészítő-irányító
munkakörbe.

A 307. sz. Szakmunkás-
képző intézet felvételt hir-
detet felsőfokú vagy közép-
fokú építőipari végzettség-
gel műszaki vezetői mun-
kakörbe, és géplakatos vég-
zettséggel TMM lakatos
munkakörbe.

Termelőszövetkezetünk
vezetősége felvételt hirdet
szállításvezetői munkakör-
betöltésére 30 db-os gépke-
zeli állományhoz. Jelenkez-
sít feltételeket legalább 40-
zefókú, vagy felsőoklái
végzettség és megfelelő
szállításvezetői gyakorlat.
Jelentkezés a termelőszö-
vetkezet területi elnöke-
lyettesénél vagy személyze-
ti vezetőnél. Lakásmegol-
dás biztosított. Útköltséget
felvétel esetén térítünk.
Cím: "Egyetértés" Mg. Ter-
melőszövetkezet Csabren-
dek, 8474 Széchenyi tér
9.

A Veszprém megyei
Nyomda Vállalat felvétele
keres elektromos laponca-
vezetőt. Jelentkezés a vál-
lalat munkaadói csoportjá-
nál.

kat felvesz. Fizetés
szabályzat szerint.
kezés termelőszö-
tünk központjában,
Vöröshadsereg u.
főállatnyesztőnél.

A devceseri
Mg. Termelőszö-
felvesz baromfi
kat. Lakást biz-
Egy családból több
munkát vállalhat.
kezml lehet a tsz.
tenyésztési főágaz-
jénél.

Közönetnyilváv
Közönetet mondun
azoknak, akik
édesanyánk, nagy-
testvérünk,

SZABO GYUL.
temetésén részt ve-
jára koszorút, virá-
tak, úgy nyilván-
egyéb úton nyilv-
A gyászoló család
rem, Balatonfüred.

SZÍNHÁ

November 15.
Várpalota, "Thu
ífi. bérlet 3 óra

November 15. c
Várpalota, "Kru
bérlet 7 óra

HAZSZEN

November 15. cs
Veszprém, Játék
fél 8 óra

EGY FÉR
ABRÁND